SELECTIONS FROM THE SATARA RAJAS'

AND

THE PESHWAS' DIARIES.

IV

SAWAI MADHAVRAV PESHWA

VOLUME I.

PREPARED BY

The late' Rao Bahadur Ganesh Chimnaji Vad, B. A.

NATIVE ASSISTANT TO THE COMMISSIONER C. D.

EDITED BY

KASHINATH BALKRISHNA MARATHE, B. A., L. L. B.

PUBLISHED BY

THE POONA DECCAN VERNACULAR TRANSLATION SOCIETY
WITH THE PERMISSION OF THE GOVERNMENT
OF BOMBAY

1908

PRINTED BY

R. S. Gondhalekar "Jagadhitechhu Press," Poona City.

Price 2½ Rupees

अनुक्रमणिका.

सवाई माधवराव पेशवे

यांची रोजनिशी.

१ राजकीय

(अ) महत्वाच्या गोष्टी.

१-(५४) रामचंद्र शिवाजी, किल्ले सोलापूर याचे नांवें कीं तुह्मी विनंती पत्र पाठविलें कीं श्रीमंतांची स्वारी सोलापूर परगण्यांत आली यामुळें गांव लुटले गेले खराबी जाहाली व चारशें माणूस नवें ठेऊन किल्ले मजकुरचा बंदोबस्त केला आहे, ह्मणोन लिहिलें: त्यास तिकडील शह चुकला. या उपरी नवे माणसाचें प्रयोजन नाहीं, तरी पत्र पावतांच लोक नवे ठेविले असतील ते दूर करणें आणि रयतीस दिलासा देऊन लावणी करणें ह्मणोन. छ ११ सफर सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल. २२

२-(६०) माल मजकुरीं गडबडेमुळें जाजती लोक ठेविले ते दूर करणें ह्मणोन वगैरे. छ २२ रविलावल सनदा.

आर्बा सबैन मया व अलफ रविलावल. २२

९ बेहेड्याचे नेमणुकेपेक्षां जाजती गडबडेमुळें बंदोबस्तास लोक ठेवणें ह्मणोन पेशजी सनदा सादर जाहाल्या त्यावरून तुह्मी जाजती लोक ठेविले असतील त्याचें अतःपर प्र-

---

[I] POLITICAL MATTERS.

(a) *Events of importance.*

(1) Ramchandra Siwaji, of fort Sholápur represented that during the Peshwa's campaign into the Parganá of Sholápur, some villages were *pillaged*, and that he had entertained 400 new men for the protection of the fort. He was informed that there was now no reason for apprehending any disturbance in that quarter, and that the new men might be disbanded.

A. D. 1773-74.

(2) The additional men entertained at various forts and places, owing to the disturbed state of the country, were now ordered to be reduced.

A. D. 1773-74.

योजन नाहीं तरी पत्र पावतांच दूर करणें. याउपरी ठेविल्यास त्याचा पैका परिछिन्न मजुरा पडणार नाहीं, ह्मणोन.

६ सनदा लोक ठेवणें ह्मणोन पेशजी सादर जाहल्या त्यास.

१ आनंदराव जिवाजी, किल्ले सींहीगड असामी १५० दीढशाविशीं.

१ रामराव नारायण, तालुके राजमाची यास असामी २०० दोनशाविशीं.

१ बाबुराव कृष्ण, किल्ले सातारा यासी असामी ५० अखेर साल पावेतों ठेवणें ह्मणोन सनद आहे त्याविशीं.

१ आनंदराव शिंदे, तालुके रेवदंडा यास कीं हशम लोक पन्नास व दर्याविस तालुके मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें गडबड आहे तोंपर्यंत ठेवणें ह्मणोन सनद आहे त्याजविशीं.

१ माहादाजी रघुनाथ, तालुके विजयदुर्ग यास कीं गोपाळजी आंगऱ्या याचे बंदोबस्तास असामी १०० शंभर ठेवणें ह्मणोन सनद आहे त्याविशीं.

१ आनंदराव राम, तालुके साष्टी यास कीं आनंदवलीच्या नोफा दिल्ह्या आहेत त्यास गोलंदास असामी १० दाहा ठेवणें ह्मणोन सनद आहे ते दूर करणें. बेहेड्याचे नेमणुकेपेक्षां जाजती लोक ठेवणें ह्मणोन हुजूरची आज्ञा नाहीं व तुह्मीं ही ठेविले नसतील. कदाचित् ठेविले असिल्यास त्यांचा पैका परिछिन्न मजुरा पडणार नाहीं ह्मणोन सनदेंत लिहिलें आहे.

६

३ लोक ठेवणें ह्मणोन हुजुरून आज्ञा जाहाली त्यास.

१ महिपतराव कृष्ण, तालुके रत्नागिरी यास.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ, तालुके अंजणवेल.

१ मोरोबापूजी, तालुके सुवर्णदुर्ग व अरमार तर्फ मजकूर यास.

३

९

२६ सालमजकुरी गडबडीमुळें बेहेड्याचे नेमणुकेपेक्षां जाजती लोक ठेवणें ह्मणोन हुजूरची आज्ञा नाहीं व तुह्मींही ठेविले नसतील कदाचित् ठेविले असिल्यास त्यांचा पैका परिछिन्न मजुरा पडणार नाहीं ह्मणोन.

१ बाळाजी गणेश, तालुके देवगड.

१ आनंदराव धुलप, अरमार विजयदुर्ग.

१ गोविंदराव, व चिमाजी माणकर, प्रांत राजपुरी.
१ गणेश त्रिंबक, तालुके अवचितगड.
१ रामचंद्रकृष्ण, तालुके बीरवाडी.
१ राणोजी बलकवडे, तालुके उंदेरी.
१ गणपतराव कृष्ण, तालुके रायगड.
१ भिकाजी माहादेव, तालुके उरण.
१ रामचंद्र खंडेराव, प्रांत बेलापूर.
१ वामनाजी हरी, तालुके कल्याण भिंवडी.
१ दुगोजी शिंदे, किल्ले माहुली.
१ भिकाजी गोविंद, मामले काहेज.
१ विसाजी केशव, किल्ले पारनेर.
१ भागोजी बळकवडे, किल्ले डबई.
१ आनंदराव भिकाजी, किल्ले कोरीगड.
१ उधो विरेश्वर, तालुके शिवनेर.
१ बाजीराव आपाजी, तालुके धोडप.
१ बाळकृष्ण केशव, तालुके पटा.
१ परशराम त्रिंबक, तालुके कावनई.
१ जगन्नाथ नारायण, किल्ले आशेर.
१ माहादाजी नारायण, किल्ले अहमदनगर.
१ धोंडो माहादेव, किल्ले दौलताबाद.
१ रामचंद्र शिवाजी, किल्ले नारायणगड.
१ गुणाजी यादव हवालदार व कारकून, किल्ले बेदर.
१ शामराव जगजीवन, किल्ले चंदन व नांदगिरी व ताथवडा.
१ मोरो विश्वनाथ, किल्ले दातेगड.

२६

३९

पस्तीस सनदा पाठविल्या असेत, बरहुकूम पत्र पुरंदर.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

३-(७९) परगणे मजकूर येथून राजश्री मुधोजी भोसले व हैदर नाईक व गोविंदराव गाईकवाड, यांजकडे वगैरे फितुरी जागा शिलेदार वगैरे चाकरीस गेले असतील त्यांची गांवगन्नावार चौकशी करून घरें व वतनें ठिकाणी लाऊन जप्त करणें व त्यांचे माणसांकडून त्यांस कागद लिहून ते घरीं लौकर येत ते करणें व आणखी शिलेदार परगणे मजकुरीं राहात असतील त्याणीं फितुरी सरदाराकडे चाकरीस जाऊं नये येविशीं त्यांस पाटील कुळकर्णी जामीन घेऊन बंदोबस्त करणें म्हणोन माहालानिहायचे कमाविसदारांचे नांवें सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९.

१ विसाजी केशव, परगणे पारनरा यांस.
१ विष्णु जनार्दन कमाविसदार, परगणे सुपे, प्रांत गुजराथ.
१ सदाशिव हरी कमाविसदार, परगणे बहादरपुरा.
१ बाळाजी रघुनाथ, कमाविसदार परगणे डबई.
१ आपाजी गणेश, तालुके अमदाबाद.
१ बळवंतराव गोपाळ कमाविसदार, गांवकेडवलीत.
१ रामचंद्र नरसी, मौजे ब्राम्हणवाडें.
१ विश्वासराव रामचंद्र कमाविसदार, परगणे जळगांव.
१ नारो कृष्ण, प्रांत खानदेश.
१ सदाशिव बापूजी कमाविसदार, मौजे शिरूर, परगणे कर्डे.
१ लक्ष्मण बल्लाळ कमाविसदार, कसबे केंदुर.
१ गंगाधर त्रिंबक कमाविसदार, मौजे नादणनपडसाली.
१ बहिरो रघुनाथ कमाविसदार, परगणे राहुरी.
१ उधो विश्वेश्वर, परगणे कोतुळ.
१ आनंदराव त्रिंबक, परगणे सुपें.

FROM THE NARO APPAJI'S DIARY.

(3) Orders were issued to the various Kamavisdars to make inquiries as to what Silledars of their Parganas had gone over to Mudhoji Bhosle, or Haidar Naik, or Govindrao Gaikwád, or any other conspirator, to attach their Watans and houses, and to arrange to get them back through the influence of their relatives. The Kamavisdars were directed to warn the remaining Silledárs in the Parganas against accepting service under any of the persons above mentioned; and to take the village officers as their sureties for abiding by the above order.

A. D. 1774-75.

१ शंकराजी खंडेराव कमाविसदार, परगणे रायपूर यास.
१ त्रिंबक गंगाधर कमाविसदार, परगणे चिटगोपें यास.
१ जगन्नाथ नारायण, परगणे आशेर यास.
१ निळो गोपाळ कमाविसदार, परगणे बेटावद.
१ महादाजी केशव कमाविसदार, परगणे नशिराबाद.
१ विनायक रंगनाथ, परगणे च्यारठाणें.
१ पांडुरंग कृष्ण, परगणे सिन्नर यांस.
१ त्रिंबक कृष्ण कमाविसदार, परगणे संगमनेर.
१ गोविंद काशि कमाविसदार, सत्ताविसगांव, प्रांत वराड.
१ हरी बल्लाळ कमाविसदार, परगणे पिंपळनेर.
१ बाबुराव माणकेश्वर, परगणे कर्डे रांजणगांव.
१ सदाशिव हरी कमाविसदार, परगणे परवाणी.
१ गोविंद हरी कमाविसदार, परगणे थाळनेर.
१ नरहर लक्ष्मणराव कमाविसदार, परगणे शेवगांव.
१ गोविंद हरी कमाविसदार, परगणे साखरखेडलें.
१ भिकाजी कृष्ण कमाविसदार, परगणे हरसुलसातारे.
१ शंकराजी विरेश्वर, कसबे नारायणगांव, प्रांत जुन्नर.
१ आनंदराव भिकाजी, यास.
१ शंकराजी विरेश्वर, कसबे खेड यास.
१ निळकंठराव रामचंद्र, तालुके चास.
१ रामचंद्र शिवाजी, कसबे ओतूर व वगैरे गांव.
१ बिसाजी कृष्ण, यास.
१ सखाराम भगवंत, यास.
१ नारो शंकर राजेबहादर, यास.
१ माहादाजी अनंत कमाविसदार, परगणे जळोद.
१ बाळाजी महिपत कमाविसदार, परगणे सोनपें.
१ शिवराम नारायण कमाविसदार, कसबे खेड बिसाद.
१ बाळाजी महिपतराव कमाविसदार, परगणे टाकळी.
१ बिसाजी हरी कमाविसदार, परगणे नाशिक.
१ त्रिंबक कृष्ण कमाविसदार, परगणे उमरखेड.
१ खंडेराव बल्लाळ कमाविसदार, परगणे मेहेकर व परवानगी आंबडापुर.
१ नरसिंगराव बल्लाळ, प्रांत गंगथडी यास.

१ शिवाजी विठ्ठल, यास.
१ वासुदेव कृष्ण कमाविसदार, परगणे म्हैस.
१ गोविंदराव सदाशिव कमाविसदार, परगणे चोपडें.
१ सदाशिव बापूजी कमाविसदार, परगणे वणादिंडोरी.
१ बाळकृष्ण नारायण कमाविसदार, परगणे बोरभरे.
१ मल्हारराव रामकृष्ण कमाविसदार, परगणे सिंदखेड.
१ येसोजीराम व रामचंद्र नारायण, तालुके धारवाड वगैरे.
१ गोपाळ केशव कमाविसदार, परगणे आवसें.
१ नारो शिवदेव कमाविसदार, परगणे रावेर.
१ सदाशिव बाजीराव कमाविसदार, परगणे गोताले.
१ बाळाजी मेघःशाम कमाविसदार, कसबे पाबळ.
१ नरसिंगराव जनार्दन यास.
१ माधवराव विश्वांभर कमाविसदार, परगणे सरभुवन.
१ मोरो गोविंद कमाविसदार, परगणे जालनापुर.
१ जगन्नाथ रघुनाथ कमाविसदार, परगणे राजदेहेरे.
१ आनंदराव सदाशिव कमाविसदार, परगणे सावली.
१ फकीर महमद, कसबे केम यास.
१ हरी सदाशिव कमाविसदार, परगणे भामेर.
१ महितराव प्रल्हाद कमाविसदार, परगणे इंदापुर.
१ नारो बल्लाळ कमाविसदार, परगणे बडें.
१ मोरो गंगाधर कमाविसदार, परगणे पिपलोद.
१ बाळाजी कृष्ण कमाविसदार, मौजे निघोज.
१ माहादाजी नारायण कमाविसदार, परगणे पैठण.
१ गोविंदराव सदाशिव कमाविसदार, परगणे भोसे.
१ श्रीराम श्रीधर, व दिनकर माहादेव कमाविसदार, परगणे फुलंबरी.
१ गोविंद हरी कमाविसदार, परगणे बागलाण.
१ गोपाळ महिपतराव कमाविसदार, परगणे आंबे जोगाई.
१ विठ्ठल नारायण कमाविसदार, परगणे देहनबरे.
१ भिकाजी कृष्ण कमाविसदार, परगणे दहीवले.

---

*७७

---

* यसोजीराम व रामचंद्र नारायण आणि श्रीराम श्रीधर व दिनकर महादेव अशीं दोन दोन नांवें दोन ठिकाणीं आहेत पैकीं यसोजीराम आणि रामचंद्र नारायण हे बापलेक दिसतात व श्रीराम श्रीधर व दिनकर महादेव हे भिन्न भिन्न दिसतात करितां हेच दोन धरले म्हणजे ७७ आंकडा बरोबर होतो. असें नसल तर एकाचे आकडे ७६ आहेत व ७७ बेरीज मांडली आहे. ती चुकीची दिसते.

सत्येहात्तर सनदा, छ २२ जमादिलाखरीं दिल्या असेत.

परवानगी रूबरू.

४–(७१) मोकदम मौजे चांदे बुदरुक तर्फ पेडगांव याचे नांवें कौल लिहून दिला कीं तुमचे बाबे लक्ष्मण बल्लाळ याणी हुजुर येऊन विनंती केली कीं साल गुदस्त सन आर्बा सबैनांत मौजे मजकुरापासून तीन कोसांवर मोगलांचा व भोसले यांचा व सरकारचे फौजेचा मुक्काम जाहला त्यामुळें मोगल व भोसले यांची लाही येऊन मौजे मजकुर दरोबस्त लुटला, गुरेंढोरें वस्तभाव सर्व गेली, ऐशीं नव्वद माणूस जखमी जाहालें, पांच सात असामी ठार जाहले; याप्रमाणें होऊन शेवटीं गांव जाळून टाकिला, ऐसी खराबी जाहली; यास्तव गांवास इस्ताव्याचा कौल देऊन वसाहत करून लावणी केली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून गांवचे आबादानीवर नजर देऊन इस्तावा करार सालें; बी तपशील. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर. २९

२२५ सालमजकुर सन खमस सबैन कमाल सालचा आकार सन सबैनचा. रुपये.

८७२। ऐन जमा.

१२९. खंडगुन्हेगारी.

१००१।

पैकी वजा खंडगुन्हेगारीचे कलम अलाहिदा जसा आकारेल तसा हिशेबीं जमा धरावें, सबब वजा १२९ रुपये.

बाकी	रुपये ८७२।
जाजती	२७॥।
	९००

---

(4) The armies of the Mogal, the Bhosle, and the Government were encamped during the preceding year at a distance of 3 kos from the village of Chânde Budrukh, in Tarf Pedgaum. The armies of the Mogal and the Bhosle pillaged the village, removed all cattle, and furniture, wounded about 80 or 90 persons, and killed 5 or 7; and ultimately burnt the village. A kowl was, therefore, granted fixing the revenue at Rs. 225 in the current year, and rising by annual increment to Rs. 900 in the 4th year.

A. D. 1774-75.

(२२५) पैकीं चौथाई.

४५० सनसीत सबैन.

२२५ बरहुकुम गुदस्त.

२२५ जाजती.

४५०

६७५ सन सबस सबैन.

४५० बरहुकुम गुदस्त.

२२५ जाजती.

६७५

९०० सन समान सबैन.

६७५ बरहुकुम गुदस्त.

२२५ जाजती.

९००

२२५०

एकूण दोन हजार दोनशें पन्नास रुपये पैकीं सन खमस, सवादोनशें, व सन सीत, साडेचारशें रुपये, व सन सबा, पावणे सातशें रुपये, व सन समान सबैन, नऊशें रुपये, येणेंप्रमाणें चौसाला इस्तावा करार करून दिल्हा असे. बेवसवसा गांवची वसाहत करून कीर्द माहामूरी करणें. आणि सदरहु इस्ताव्याप्रमाणें सालाचे सालांत ऐवज सरकारांत पावता करून सुखरूप राहणें. जाजती आजार लागणार नाहीं, अभय असे; ह्मणोन रसानगी यादी. छ २५ रविलाखर कौल १.

सदरहु कौला शिवाय खंड फुरोईचा जमा आकारतां आकारेल ती इतबारें आकार करून जमा करीत जावी; याप्रमाणें यादीवर करार असे.

खमस सबैन मया व आलफ अमादिलाखर २९

५–(७६) मौजे मुंढवी, परगणे मंगळवेढें, हा गांव कमाविसीनें, व मौजे सत्कोली, परगणें कासेगांव, हा गांव बहलमुशाहिरा, एकूण दोन्ही गांव तुम्हांकडे आहेत, त्यास मोगलाचे व भोसल्याचे व सरकारचे फौजेचे जातां येतां तीन मुकाम जाहाले, यामुळें गांव लुटले व घरें जळालीं; सबब

A. D. 1774-75.

(5) The armies of the Mogal, the Bhosle and the Government having pillaged and burnt the villages of Mudhwi, in Pargana Mangalwedhe, and Satkoli, in Pargana Kásegaum, while encamped there for 3 days, kowls were given to the rayats.

गांव वैराण जाहाले, त्यास कौल देऊन गांवाची लावणी केल्यास आबादी होईल ह्मणोन तुम्हीं विनंति केली; त्याजवरून गांवचे आबादीवर नजर देऊन कौल द्यावयाची आज्ञा केली असे; तरी गांवची खराबी जाहली असेल त्याची चौकशी करून कौल देऊन आबादी करणें. त्याप्रमाणें सरकारांतून निभावणी होईल; म्हणोन, गोविंदराव सदाशिव कमाविसदार, परगणे भोसे याचे नांवें ३ जमादिलाखर. सनद १ रसानगी याद.

६–(८३) किल्ले अमदानगर येथें गडबडेमुळें शंभर माणूस पांईचे व पंचवीस राउत नवे ठेविले आहेत, त्यापैकीं दहा राउत दूर करून हालीं पंधरा राऊत व शंभर माणूस खंदकांत पाणी नाहीं सबब बाहेरील चौकी पाहऱ्यास ठेविले पाहिजेत; व किल्ले दौलताबाद येथें धोंडो महादेव यांणीं तीनशें माणूस ठेविलें आहे; त्याशिवाय आणखी दोनशें लोक व दोनशें राउत हुजुरून, नबाब औरंगाबादेस आहेत, सबब रवाना करावे म्हणोन लिहिलें तें कळलें; ऐशास नबाबाचा व सरकारचा स्नेह, याजकरितां नवें माणूस ठेवावयाचें प्रयोजन नाहीं. नगरास शंभर माणूस व पंधरा राउत ठेविले, त्याचेंही प्रयोजन नाहीं तरी दूर करणें; हालीं गडबडही वारली याजकरितां ज्याजती माणसाचें कारण काय? गडबडीमुळें जाजती राऊत व पाईचे माणूस ठेविले आहेत ते मजुरा पडणार नाहीं, म्हणोन पुण्याहून तुम्हास पत्र गेलें आहे, त्यास अखेरसालपर्यंत गडबडीमुळें स्वार व पाईचे लोक ठेविले आहां ते मजुरा पडतील. पुढें एकंदर न ठेवणें, मजुरा पडणार नाहींत, पुढें ठेवूं नयेत म्हणोन, नारो बाबाजी याचे नांवें. सनद १. परवानगी रूबरू.

खमस सबैन मया व आलफ रबिलाखर १२

७–(१२८) गोपाळ नाईक तांबवेकर याजपासून सरकारांतून तुमचे मारफतीनें फौज ठेऊन फत्तेसिंगराव गायकवाड याचे कुमकेस तुह्मांबरोबर फौज देऊन रवाना केलें त्याप्रमाणें त्या प्रांतीं तुह्मीं जाऊन अंमल बसविला. रेवा उत्तर तीर भडोच निकोर सुद्धां व सिनोर व करले व राजपिंपळे व

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम १७

(6) Naro Babaji stated that owing to the disturbed state of the province, 100 new soldiers and 25 new horsemen were entertained at fort Ahmednagar, that these persons, excepting 10 horsemen who were discharged, were required for watching the moat which was now dry, and that 300 additional men were entertained at fort Dowlatabad. He prayed that as the Nawab was at Aurangabad, 200 soldiers and 200 horsemen should be sent by the Huzur. He was informed that the crisis had passed away, that the Nawab was now on friendly terms with Government, and that no additional troops were necessary.

A. D. 1774-75.

(7) Naro Ramchandra was sent at the head of a battalion enlisted by himself on behalf of Gopalnaik Tambvekar, to assist Fatesing Gaikwad. He went to Hindusthan (upper India) and succeeded in establishing his authority in

A. D. 1774-75.

दक्षणतीर सोनगड पावेतों दरोबस्त देखील. सुरत अठाविशी येथील सरकारांतून जप्ती तुह्मां-कडे सांगितली आहे तरी फौजेचें देणें व सरकारचे कितेक लढे गाईकवाडाकडून उगऊन येणें सबब सदरहु माहालची वहिवाट सरकारतर्फेनें गोविंद वासुदेवराव गायकवाड याजकडे वसूल काय पडिला व फत्तेसिंगराव याजकडे काय पडला व फौजेस काय पावलें माहाली बाकी साल मजकूरपैकीं काय येणें फौजेचा पैका काय देणें हा अजमास समजोन लेहून पाठवणें फत्तेसिंगराव याजकडून वराता जाहाल्या असतील ते मना करविल्या आहेत दिकत पडणार नाहीं वरात दिकत करितील तर त्यांचें ह्मटलें न आईकणें येविशीं हरी बल्लाळ यांस लिहिलें आहे तेही तेथें सांगोन निवारण करितील येविशीं तुह्मीही त्यांस लिहीत जाणें गायकवाडाकडे सरकारचा ऐवज येणें याकरितां माहालचा बंदोबस्त तुह्मांस सांगितला आहे पक्का बंदोबस्त करून ऐवज जमा करणें ह्मणोन. नारो आनंदराव याचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

८-(१७६) रघुपतराव नारायण यांचे नांवें सनद कीं नारो शंकर राजे बहादर मृत्यु पावले सबब तुह्मांस बहुमान वस्त्रें व जवाहीर शिरपेंच बापूजी लक्षुमण याजबरोबर पाठविलें आहे घेणें आणि तुमचें पथक हरी बल्लाळ यांज-वळ आहे तेथें तुह्मीं चाकरीस लौकर जाणें ह्मणोन. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ सफर १९

परवानगी रूबरू.

९-(१७९) तालुके धारवाड येथें कितुरकर संस्थानिकानें गडबड मांडिली आहे त्यास सरकारचीं पथकें तेथें कांहीं गेलींच आहेत हालीं गिरजोजी बर्गे यांस विजयदुर्ग प्रांतीं ठेविलें होतें तेथून तुह्मांकडे पागा व पथक सुद्धां रवाना केले असेत तरी विजयदुर्गाहून चंदी रतीब व पागेचा रोजमरा दुमाहीचा जावता येईल त्याप्रमाणें बेगमी करून देणें निसबतीचे शिलेदार यास रोजमरा

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ४

---

that province. He was therefore appointed to manage the territory to the north of the Rewa, including Broach, Sinor, Karle and Rajpimpla, and to the south of the river as far as Songad, as there were disputes regarding certain arrears from Gaikwad and the payment of the salaries of the army.

(8) Naro Shankar Raje Bahadur being dead, a present of clothes and jewelry was sent to Raghunathrao Narayan, and he was directed to join his battalion which was under Hari Ballal.

A. D. 1774-75.

(9) The Sansthanik of Kittur having raised an insurrection, an army was sent to put him down.

A. D. 1774-75.

आठवडा तेथील जाबता येईल त्याप्रमाणें महिन्याचे दोन आठवडे देत जाणें रोजमरीयास ऐवज जाणें सरकारशिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, व्यंकटराव नारायण याचे नांवें. सनद १.
रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०-(२१८) सुभा आरमार तालुके वसई येथील आरमाराची व कचभुजचे गुराबेची लढाई सालमजकुरीं दर्यांत होऊन ते गुराब सरकारांत पाडाव करून आणिली ते समई लढाईत लोक सरकारचे आरमारावरील सरकार कामास आले त्याचे कबील्यास वाळपर्वेसी सालीना. रुपये.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्हेज २५

३० मायाजी नाईक भाटकर दिंमत येसजी नाईक भाटकर याचे बायकोस.
२० साबाजी तावडे दिंमत खुद्द याचे बायकोस.

———

५०

एकूण पन्नास रुपये नेमणूक सालमजकुरापासून करार केली असे तरी सदरहु प्रमाणें सुभे मजकूरपैकीं पाववीत जाणें. माधवराव बोकसे याचे नांवें. छ २० जिल्हेज, रसानगी यादी पुरंधर. सनद १.

११-(३२४) खंडेराव त्रिंबक याणीं किल्ले धार येथें मोर्चे लाविले आहेत तेथें तोफांचें प्रयोजन आहे त्यास तोफा सरंजामसुद्धां देविल्या असेत तरी मशारनिल्हेचे उपयोगी पडे अशा नेमून देणें काम जालीयावर आणून देतील ह्मणोन. सनद.

सब सबैन मया व अलफ रजब १६

१ माहादजी शिंदे यास पत्र कीं दोन तोफा उजेनीपैकीं नेमून देणें ह्मणोन.
१ गोपाळ संभाजी यास पत्र कीं परगणे भोसे एथें सरकारचा तोफखाना आहे त्यापैकीं दोन तोफा नेमून देणें ह्मणोन.

———

परवानगी रूबरू.

FROM THE JANARDAN APPAJI'S DIARY.

(10) In an engagement that took place at sea between the Government fleet at Bassein and a ship of Cutch Bhuj, in the current year, the latter was captured. Some men on the Government side were killed, and allowances were given to their families.

A. D. 1775-76.

(11) Mahadaji Scindia and Gopal Sambhaji were ordered to send 2 pieces of cannon each to Khanderao Trimbak who had laid a siege to the fort of Dhár.

A. D. 1776-77.

१२-(१७८) पांडुरंगराव गोविंद याजबरावर हुजुरचीं पथकें व तोफखाना व शिवराव घोरपडे याप्रमाणें फौज देऊन कर्नाटक प्रांतीचे बंदोबस्तास रवाना केले आहेत त्यास मशारनिल्हे तालुके धारवाड वगैरे माहालाचा बंदोबस्त करून हैदरखानाकडे जमीदार वगैरे त्या प्रांतांतील मिळाले आहेत त्यांचें पारिपत्य करून सरकारचा अंमल सुरळीत चालता करून देतील त्यास हुजूरचे पथकास व घोरपडे यास रोजमरेयास ऐवज खर्चास पाहिजे त्यास तुम्हांकडील माहालाचे हिशेब अजमास मशारनिलेस समजाऊन रसदेचा ठराव करून घेऊन त्या ऐवजीं जमीदाराचा ऐवज हक्क रुसुमाबद्दल व दहलापटीचा व पाटील कुळकर्णी याचा अजमास समजाऊन एकंदर ऐवज ठरेल त्यापैकीं सदरहु रोजमरेयाचे खर्चास ऐवज देणें म्हणोन. छ २ सवाल. २ सनदा.

सब सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

१ येसाजीराम यास, तालुके धारवाड वगैरे माहालाविशीं.

१ रामचंद्र नारायण यास, कोदल वगैरे माहालाविशीं.

—

२

परवानगी रूबरू राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

१३-(३८७) खंडेराव त्रिंबक याणीं धारेचे किल्यास मोरचे लाविले आहेत त्यांजकडे सरकारच्या तोफा भेलशात आहेत त्यांपैकीं मोठ्या तीन तोफा आहेत त्या खेरीज करून बाकीचे तोफांतून दोन तुम्हांकडून तोफा देविल्या आहेत त्यास तोफास गाडे व बैल व दारूगोळे वगैरे सरंजाम पाहिजे तो तुम्ही देत नाहीं म्हणोन विदित जाहालें त्याजवरून हे सनद सादर केली असे तरी तेथें शिलकेचा सरंजाम असेल त्यापैकीं गाडे व बैल व दारूगोळे वगैरे जो सरंजामा सदरहु दोन तोफांस लागेल तो देणें म्हणोन, धोंडो गोपाळ कमाविसदार, परगणे भेलसे याचे नांवें. छ २३ माहे सवाल. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

परवानगी रूबरू.

---

(12) Pandurang Govind was sent in company with Siwarao Ghorpade & with the Huzur cavalry & artillery to Karnatik for settling the country. He had instructions to make arrangements regarding Dharwar and to firmly establish the authority of Government by punishing the Jamidars in the province who had gone over to Haidar Naik.

A. D. 1776-77.

(13) Khanderao Trimbak had besieged the fort of Dhar. The Kamawisdar Bhelse was directed to supply him with 2 cannon and the necessary ammunition and carts and bullocks.

A. D. 1776-77.

१४—(४५०) हरी बल्लाळ याचे नांवें सनद कीं तुमची छावणी तुंगभद्रेपलीकडे जाली तरी नवाब बसालतजंग याजकडील पोक्तसा सामानानिशीं सरदार यावा त्याणें फौज सुद्धां तुम्हांजवळ राहावें म्हणजे अदवानी पलीकडील संस्थानिक सरकारांत खंडणी देत नसतील त्या संस्थानिकांचे मुलखांत ऐशीं हजार रुपये तनख्याचा मुलुख ठाणीं बसऊन घ्यावा याप्रमाणें करार जाला आहे त्यास नवाब याजकडील सरदार पोक्त सामानानिशीं तुम्हांजवळ येऊन छावणीस राहिला तरी सदरहु लिहिल्याप्रमाणें करणें व संस्थान अदवानी व रायचूर व मुदगल वगैरे प्रांतांच्या स्वराज्याचे अमलाच्या खंडण्या ज्या सालापासून व्हावयाच्या राहिल्या असतील त्या सालापासून चुकोती करून मिरजकरांनीं वसूल घेतला असेल तो वाजवी वजा करून बाकी ऐवजाची निशा नवाबाकडून घेणें म्हणोन. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर १

रसानगी यादी.

१५—(४५२) गोविंदराव व चिमाजी माणकर प्रांत राजपुरी याचे नांवें.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर १४

सनदा.

१ येसाजी शिवाजी हशमनीस प्रांत मजकूर यास सालमजकुरीं आज्ञागिर नवें करार करून दिल्हें त्याचे सामानाबद्दल एक साला रुपये २० वीस रुपये प्रांत मजकूर पैकीं देविले असेत तरी देणें म्हणोन. सनद.

१ प्रांत मजकूर येथील लोकांनीं तोतयाचे लढाईत, शामलाचे लढाईत कामकाज केलें त्यास बक्षिस रुपये.

४०० मौजे खेरवली येथें तोतयाचे लढाईत कामकाज केलें त्यास. रुपये.

२०० महम नाईक.

७५ इमाम पटाईत.

---

(14) It was agreed that Nawab Basálat jung should send a large army to join Hari Ballal encamped beyond the Tungabhadra, and that with its assistance Hari Ballal should then establish the Nawab's authority over a territory worth Rs. 80000 beyond Adawani belonging to such chief as paid no tribute to Government. Orders were issued to Hari Ballal to carry out the agreement and to take security from the Nawab for the payment of any arrears of Swarajya due from Sansthan Adwani, Raychur, Mudgal &c.

A. D. 1776-77.

(15) Rewards were given to men in Prant Rajpuri for good service done in the battles fought with the Impostor and the Siddhi at Kherwali & Bhálgaum respectively.

A. D. 1776-77

७५ रतनराव खानविलकर.
५० धर्म सावंत.

४००

१२५ मौजे भालगांव येथें शामलाचे लढाईत कामकाज केलें त्यास.
७५ अमृतराव मोहिते.
५० महादजी डुबे.

१२५

५२९

एकूण सवापांचशें रुपये साहा असामीस एक साला बक्षिस देविले असेत, तरी प्रांत मजकूर येथील सालमजकूरचे ऐवजीं देणें म्हणोन. सनद.

१ शेख बाबुहजारी चाकर प्रांत राजपुरी हे मर्द माणूस कमतेमाती सबब पेशजीची शाई शिरस्ता रुपये ३०० तीनशें छ १ सवालापासून साल मजकुरीं करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी याजपासून पेशजीप्रमाणें प्रांत मजकुरीं चाकरी घेऊन माहेज पाववीत जाणें म्हणोन. सनद.

१ गोरोजी नाईक सालोखे चाकर प्रांत मजकूर याजबरोबर सुभाहून लोक देऊन तोतयावर पाठविले त्याणें खैरवालीस लढाई देऊन तोतयाचे लोक मारिले; पुढें तोतया किल्ले तलागड प्रांत मजकूर येथें आल्यावर त्याजकडे अन्याय नसतां तोतयानें डोकें मारिलें. सरकारकामाचा मर्द माणूस होता; सबब त्याचा लेक देवजी नाईक सालोखा यास आसामी सांगोन तैनातशाई शिरस्ता रुपये २० पैकीं रोजमरा रुपये १४ चवदा गोरोजी नाईक यास होती त्याप्रमाणें छ १ सवालापासून करार करून हे सनद सादर केली असे; तरी चाकरी घेऊन रोजमरे वगैरे शिरस्तेप्रमाणें पाठवीत जाणें म्हणोन. सनद.

१ कृष्ण सावंत जंजीरकर शामल याजकडे होते त्याजकडून येऊन सरकार उपयोगी सबब सरसुभा प्रांत कोंकण याजकडे चाकरी करावयाचा करार करून मोईन सालीना खेरीज शिरस्ता रुपये ५०० पांचशें छ १ सफरापासून करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे; तरी मशार निले सरसुभा चाकरी करून सरसुभाचें पत्र आणितील त्याप्रमाणें मोईन प्रांत मजकुरपैकीं पावीत जाणें म्हणोन. सनद.

१ येसाजी शिवाजी हशमनीस प्रांत मजकूर याणीं मौजे खैरवळी येथें तोतयाचे लढाईत कामकाज केलें सबब.

दिवट्या व आप्तागिऱ्या असामी २ एकून दसमाही शिरस्ता तैनात दरमाहा रुपये ६
घोडीस दाणा दसमाही खेरीज शिरस्ता दरमाहा रुपये २॥

दिवटीच्या तेलाबद्दल दरमाहा रुपये ·॥· प्रमाणें बारमाही रुपये ९

एकुण दिवट्या व आप्तागिऱ्यास दरमाहा तैनात रुपये साहा प्रमाणें व दिवटीच्या तेलाबद्दल दरमाहा रुपये पाउण प्रमाणें व घोड्यास दाणा दरमाहा रुपये अडीच प्रमाणें, छ १ सवालापासून करार करून हे सनद सादर केली असे; तरी सदरहू नेमणुकेप्रमाणें प्रांत मजकूरपैकीं पावित जाणें म्हणोन. सनद.

६

साहा सनदा दिल्ह्या असेत, रसानगी यादी च्यार.

१६–(४७६) करवीरकराकडील येसाजी शिंदे याचे लढाईत मातबर माणूस पाडाव आले ते रामचंद्र गणेश याणीं हुजूर पाठविले त्यास किल्यावर अटकेस ठेवावयास पाठविले आहेत तरी पायांत बेड्या घालून पक्या बंदोबस्तानें किल्यावर अटकेस ठेवणें आणि पोटास शिधा देत जाणें म्हणोन, छ ७ जमादिलावल सनदा.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

२ कारकुनास मध्यम प्रत शिधा देत जाणें म्हणोन सनदा.

१ किल्ले राजमाची निसबत रामराव नारायण यांस जैराम भगवंत याविशीं.

१ किल्ले करीगड निसबत आनंदराव भिकाजी यास अण्णाजी नरसीविशीं.

२

१ हवालदार व कारकुन किल्ले वनगड यांस वेंकटराव मान्याविशीं सनद. हवालदाराचें नांव अर्जोजीराव माले म्हणोन सनदेंत लिहिलें असे.

३

परवानगी बाळाजी जनार्दन फडणीस.

(16) Vyankatrao Manyá, Jairam Bhagwant, and Anaji Narsi captured in a battle with Yesaji Scinde in the service of the Karveer Raja were sent to prison.

A. D. 1777-78.

१७–(४९२) आनंदराव भिकाजी यास सनद कीं माजी बदामीकर किल्लेदार याजकडे जाहागीर होती त्यास तो हैदर नाईकास मिळाला सबब त्याजकडील जाहागिरीचे गांव घेऊन हरी बल्लाळ याणीं तुम्हांकडे कमाविसीनें ठेविले आहेत ते हालीं तुम्हांकडून दूर करून हरी बल्लाळ याजकडे फौजेचे बेगमीस देविले असेत, तरी मशारनिले ज्यास देतील त्याजकडे देऊन पावलीयाचे कबज घेणें दिकत न करणें म्हणोन. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ साबान २९

येविशीं येशवंतराव विठ्ठल कमाविसदार, परगणे बागलकोट दिंमत मशारनिले यास.
परवानगी रूबरू.

१८–(४९३) शिवाजी विठ्ठल याचे नांवें पत्र कीं बापूजी होळकर व येशवंतराव वाबळे याणीं जाटाशीं सुलुक करून निकाल काढिला त्या उपरी बाळाजी गोविंद व रघुनाथ हरी व गिरमाजी मल्हार याजकडे सरकारचीं पत्रें व आम्हीं आपलीं पत्रें पाठविलीं परंतु त्याचा खुलासा सरकार कामावर दिसोन आला नाहीं, त्याजकडे नांवाचे वकील बसले आहेत. प्रस्तुत शत्रु चढी लागला आहे. किल्यास मोर्चेबंदी करून शहर घ्यावें ऐसें त्याचें मानस आहे आम्हीं जाऊन गांठ घालावी तरी त्याची जमीयत भारी मागाहून उपाळा न होय ऐसें जाणून दतीयेकर राज्याकडे पैगाम लाऊन कुमकेस आणावा ऐसें जालें तेव्हां राज्यानें आडमुदे घातले कीं ग्वालेर प्रांतीच्या जाहगीरपैकीं आम्हांकडील पंनास हजार व अंताजी माणकेश्वर याजकडील तालुक्यापैकीं पन्नास हजार एकूण लाख रुपयांचा मुलुख द्यावा याशिवाय गोदकर नांवाचा मुलुख सुटल्यावर निमे द्यावा, येणेंप्रमाणें त्याचें बोलणें जालें त्याप्रमाणें येथें करार केला आहे. त्यास सदरहूप्रमाणें राज्याचें नांवें सरकारचें पत्र असावें पुढें

समान सबैन मया व अलफ रमजान ३

---

(17) The Jahagir of the officer of fort Badàmi was in consequence of his joining Haider Naik taken by Hari Ballal and made over in Kamawis to Anandrao Bhikaji. The estate was now assigned to Hari Ballal for the expenses of the army.

A. D. 1777-78.

(18) Shivaji Vithal informed Government that Bapuji Holkar & Yeshvantrao Wable had joined the Jàt of Gohad, that Balaji Govind, Raghunath Hari, and Girmaji Malhar did not appear anxious to assist Government; that the agents of the Jàt were in attendance on them; that the Jat had besieged the fort and contemplated an attack on the town; and that therefore, he (Shivaji Vithal) asked for the assistance of the Ràja of Dattiya & promised to accept his conditions, viz, that he should be given a territory in Prant Gwalior worth a lac,-worth Rs. 50000 from Shivaji Vit-

A. D. 1777-78.

होणें तें होईल ह्मणोन लिहिलें, ऐशास दतीयेकर राज्याशीं तुह्मीं बोलोन पक्का बंदोबस्त करून घेणें. सरकार काम यथास्थित जाल्यावर तुह्मीं त्याजपाशीं करार केला असेल त्याप्रमाणें सरकारांतून पावेल. येविशीं दतीयेकर यास सरकारचें पत्र पाठविलें आहे, तें त्यांस प्रविष्ट करून सरकार काम करणें. वरकड फौजेचा मजकूर लिहिलात, त्यास त्या प्रांतीं सरकारच्या फौजा सत्वर रवाना होतील. दतीयेकर राज्यास द्यावयाचा करार बशर्त गोहदकर जाठाचें पारिपत्य जाल्यावर पावेल ह्मणोन. पत्र १.

सरकारच्या फौजा त्या प्रांतीं गेल्याच्या पूर्वीं दतीयेकर यांणीं येऊन गोहदकर जाठाचें पारिपत्य केल्यास सदरहू लिहिल्याप्रमाणें पावेल, येणेंप्रमाणें सरकारचें बोलणें आहे; राजश्री आनंदराव विनायक दिमत मजकूर.

१९–(९२६) बाळाजी गोविंद प्रांत बुंदेलखंड येथील कामकाजास तोफा. सुमार.

समान सबैन मया व अलफ सफर ७

१ तोफ उपयोगी.
१ गरनाळ.
—
२

एकूण दोन सुमारी पैकीं एक गरनाळ व एक तोफ हिंदुस्थानचे स्वारींतील पथरगडच्या मेलशांत आहेत, त्यापैकीं देविल्या असत, तरी सदरहू दोन डागिने मशारनिलेकडे देऊन पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन. गोपाळ संभाजी यास. सनद १.

येविशीं माहादजी शिंदे यास कीं तुह्मीं अडथळा न करणें ह्मणोन. १
—
२

रसानगी यादी.

---

thal's Jahagir, and worth Rs. 50000 from that of Antaji Mankeshwar; and in addition half the territory that might be obtained from the Gohad Ját. Shivaji Vithal prayed that the terms might be agreed upon by Government. His request was complied with. He was however, informed that the territory promised would be given to the Rája on the success of the undertaking in which he was going to assist, and in case he gained the success before the Government army, which was being sent, reached that province.

A. D. 1777-78.

(19) Two pieces of cannon lying in Bhelse were ordered to be supplied to Balaji Govind for the purpose of a campaign in Bundelkhand.

मुतालिकच्या रोजनिशीं पैकीं.

२०-(११) अकरत मर्तबत दिलेरखान, दिलेरजंग बहादर संवस्थान सावनूर यांजकडे या प्रांतीं स्वारी आली,सबब फौजेचे खर्चास मेजवानीचा ऐवज भास्कर-राव रामचंद्र वकील संस्थान मजकूर याचे विद्यमानें करार केले.

समान सबैन मया व अलफ जिल्काद २७

रुपये.

२९५००० ऐन मेजवानी.

२०००० अंतस्त हरी बल्लाळ यांस.

३१५०००

एकूण तीन लक्ष पंधरा हजार रुपये पैकीं परगणे गुतल येथील देशमुख यांजकडून ऐ-वज घेतला त्याचा जाब देशमुखाचे नांवें अलाहिदा दिल्हा, सबब वजा रुपये २०००० बाकी रुपये २९५००० दोन लक्ष पंच्याणव हजार रुपये येणें, त्याचा भरणा होन हकीमी दर ३८= तीन रुपये चवल प्रमाणें रद कर्ज गुजारत परशराम रामचंद्र यास रामचंद्र ना-रायण याजकडून देविले, ते मशारनिलेस पावले, त्याप्रमाणें सरकारांत जमा जाले असेत म्ह-णोन. खंडेराव संगो यांचे नांवें जाब लिहून दिल्हा असे. जाब १.

२१-(६६१) अंताजी शामराव याणीं राऊत जमा केले आहेत, त्यापैकीं तीनशें रा-ऊत याचे ठेवावयाची आज्ञा केली आहे. बाकी राऊत राहातील त्यास कोल्हापुराकडे चाकरीस जाऊं नये याप्रमाणें ताकीद करून निरोप देणें. त्यांत कांहीं कार्याकारण ठेवावयाचे असे असतील त्यास तुम्हीं इतलाख ठेवणें, ज्यास निरोप द्याल त्यास त्याचे जामीन ज्या माहालांत राहात असतील तेथें माहालकरी याजकडून जामीन घेवणें म्हणोन. रघुनाथराव नीळकंठ यास. सनद १.

समानीन मया व अलफ. जिल्हेज २२

FROM THE MUTALIK'S DIARY.

(20) A Nazar of Rs. 295000 (besides Rs. 20000 to Hari Ballal) was imposed on Akárat Martabat Dillerkhan, Diller Jang Bahadur of Sansthan Savnoor, to meet the expenses of the campaign in the province.

A. D. 1777-78.

(21) Three hundred Rauts out of those collected by Antáji Shamrao were entertained. The rest were allowed to be sent back to their villages with instructions not to join the Kolapur army; and orders were issued to the officers of their Mahals to take proper security for them.

A. D. 1779-80.

२२—(६८८) मोरो विश्वनाथ माळ्ये याजकडे पागा गोकाक तालुके धारवाड येथील हशमाची फडनीशी पेशजीपासून होती, त्यास कितुरकर याणें तो माहाल घेतला होता तो हालीं सरकारांत आला, सबब पेशजीप्रमाणें परगणे मजकूरचे हशमाची फडनीशी करून देऊन वेतन सालीना रुपये ४०० च्यारशें रुपये करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे; तरी याजपासून फडनिशीचें कामकाज घेऊन सदरहू च्यारशें रुपये वेतन सालीना परगणे मजकूर पैकीं पाववित जाणें म्हणोन. परशराम रामचंद्र याचे नांवें. सनद १.

इहिदे समानीन मया व अलफ सवाल ३

रसानगी यादी.

२३—(८३६) जमा जामदारखाना

आर्बा समानीन मया व अफल रविलाखर १५

कमाविस भेट सनगें एकूण किंमत रुपये.

जमा दुबेर्जी विद्यमान गणेश विश्वनाथ बेहेरे साल गुदस्तां फौज देऊन मोगलाकडे भागानगरास रवाना जाहाले होते, त्यापैकीं कापड परत आलें, तें गुजारत कानोजी कदम खिजमतगार, सनगें एकूण. आंख.

१२०	चिरे मुकसी	३
२९६	पटके कारचोबी	३
४१॥।	गोषपेच कारचोबी	३
४१६	महमुद्याजरी	३
८३३॥।		१२

२४—(८७९) नारो चिमणाजी कमाविसदार, परगणे अरुण वगैरे माहाल यास कीं तुह्मीं विनंतीपत्र पाठविलें, तें प्रविष्ट जाहालें. अरुण तालुक्यांतील किल्ले मदसुदनगड सनसीत सबेनांत खेचीनें घेतला आहे, तो सरकारांत घ्यावयाचा, त्यास रंगराव माहादेव याजकडील पाचशें स्वार

खमस समासीन मया व अलफ जमादिलावल ६

---

(22) The Pargana Gokak in Taluka Dharwar which was taken by Kiturkar was now taken back from him by Government.

A. D. 1780-81.

(23) There is a reference to the fact that Ganesh Vishwanath was sent with an army to the Mogal at Bhágánagar.

A. D. 1783-84.

(24) The fort of Madsudángad in Pargana Arun (Ron ?) was, in A. D. 1775-76, taken by ' Khechi. ' Náro Chimnáji Kamavisdar asked permission to stay in the province for 4 months and to take back the fort with the assist-

A. D. 1784-85.

माहालीं अंमल बसवावयासी आले आहेत, येणेंकरून या प्रांतांत दहशत बसली आहे, त्यास च्यार महिने राहावयाची आज्ञा जाहालीयास सरकारचा लक्ष राहून किलेमजकूर माहालसुद्धां हस्तगत होईल ह्मणोन लिहिलें तें कळलें. अशास रंगराव माहादेव यांजकडील पाचशें स्वार तुह्मांजवळ आहेत, व परगणे मजकूरची नेमणुकी शिबंदी आहे, ते मिळोन बंदोबस्त होऊन किल्ला हस्तगत होत असल्यास करावा. तितक्यांत होत नसल्यास नवी शिबंदी ठेऊन मसलत वाढवावयाचें प्रयोजन नाहीं. स्वार माघारे रवाना करणें ह्मणोन.

सनद १.

रसानगी त्रिंबक नारायण परचुरे.

२५-(९०२) त्रिंबकराव येशवंत याचे नांवें सनद कीं, तुह्मांकडे किल्ले भींवगड व पारगड व वल्लभगड हे तीन किल्ले सरकारांतून आहेत, त्यास त्या प्रांतीं फत्तेअल्लीखान याजकडील फौजेची गडबड जाली आहे, याजकरितां किल्याचा बंदोबस्त असावा, येविशीं पेशजी जिवाजी गोपाळ याणीं तुह्मांस लिहिलें आहे, त्यास किल्यावर दारूगोळी व गल्ला वगैरे सरंजाम पोक्त करून किल्याचा बंदोबस्त चांगला करणें, गडबडीमुळें किल्याचे भरतीस कांहीं लोक लागल्यास जरुराती ठेवणें, आणि दंगा वारलीयावर दूर करणें, खर्चास ऐवज पाहिजे, त्यास तुम्हांकडे किल्याचे सरंजाम पैकीं रसदेचा ऐवज येणें राहिला आहे, त्यापैकीं कार्याकारण लागेल तो घेऊन किल्याचा बंदोबस्त राखणें, आणि हुजूर लेहून पाठवणें म्हणून.

सीत समानीन
मया व अलफ
जिल्काद. ७

सनद १.

रसानगी त्रिंबक नारायण परचुरे.

हरी बल्लाळच्या किर्दीपैकीं.

२६-(९२७) किल्लेबदामीस मोर्चे छ० मजकुरीं अठरा घटिका दिवसास लाविले असेत.

सीत समानीन
मया व अलफ
रजब १.

---

ance of 500 Sowars of Rangrao Mahadeo. The permission was granted and he was told that if more assistance be necessary, the work of capturing the fort might not be taken up.

(25) The army of Fate Alikhan having marched to the province containing the fort of Bhiwagad, Párgad, and Lohagad, sanction was given to entertain additional men at the forts for their protection.

A. D. 1785-86.

FROM THE HARI BALLAL'S DIARY.

(26) A siege was laid to the fort of Bádámi in the afternoou of this day.

A. D. 1785-86.

२७-(९२८) ठाणे केंचनगुड (लोचनगड?) येथील किलेदार वगैरे फत्तेआलीखान बहादर याजकडील पाडाव करून सरकारांत आणिले होते ते.

सीत समानीन मया व अलफ रजब २९.

असामी.

१ गुलाब मोहिदिन किलेदार.
१ अजमतखान अंमलदार.
१ मुलद् नाईक बेरड.
१ पोर्गा किलेदाराचा.

४

एकूण च्यार असामी तुम्हांकडे पाठविले असेत, तरी ठाणे मुधेहाल येथें पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास तीन असामीस तांदूळ, कणीक व दररोज पैसेभार तूप प्रमाणें व एक असामीस दाळपीठ याप्रमाणें शेर दररोज बंदीवान पेवस्तागिरीपासून देत जाणें म्हणून. आनंदराव भिकाजी याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

२८-(९४०) किल्ले गज्येंद्रगड देखील तालुका रफेत अलीखान यांणीं घेतला होता, तो सालमजकुरीं सरकारांतून जोर पोंचून सोडविला, त्यापैकीं निमे मुलकाचा करार नबाबाचा आहे, बाकी निमे तालुका व किल्ला तुम्हांकडे देऊन त्यासंमंधें सरकारची नजर घ्यावयाची करार केली त्याचा भरणा. रुपये.

सबा समानीन मया व अलफ रबिलावल १४.

४०००१ जमा भरणा गुजारत सांवल भुकण साहुकार.
१०००० तोफखाना निसबत विसाजी आपाजी यांस साल गुदस्त सनसीत समाननिचे आकारपैकीं.

५०००१

एकूण पन्नास हजार एक रुपयाचा सदरहु प्रमाणें सरकारांत भरणा जाला असे म्हणून, दौलतराव घोरपडे याचे नांवें. जाब १.

---

(27) The Killedar and 3 other persons of Thana Kechangad, (Lochangad?) under Fate Alikhan Bahadur, who were captured, were sent for confinement to the Thana of Mudehal.

A. D. 1785-86.

(28) The fort & Taluka of Gajendragad which was taken by Fate Alikhan was retaken by Government. Half the province was surrendered to the Nabab according to treaty. The rest was made over to Dawalatrao Ghorpade and a Nazar of Rs. 50,001 was taken from him.

A. D. 1786-87.

२९-(९४८) तालुके नरगुंद किलेसुद्धां नवाब फत्तेआलीखान बहादर याणीं घेतला, तो हालीं सरकारांत घेतला,त्याची मामलत सरकारांतून तुम्हांकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करणें. जमा व खर्चाचा अजमास अलाहिदा करून दिल्हा जाईल, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणून, आपाजी गोपाळ याचे नांवें. सनद १.

सबासमानीन
मया व अलफ
जमादिलाकर. ८

येशवंतराव बहिरव यांस कीं तुम्हांकडे तालुक्यांतील ठाणीं वगैरे गांव असतील ते जकीरासुद्धां याचे हवालीं करून कबज घेणें म्हणून. सनद १.

—

२

रसानगी यादी.

सदरहु मामलत त्रिंबकराव येशवंत याजकडे सांगितली.

३०-(९५४) तालुके कितुर मामले हुबळी, देसाई याजकडे होता, तो सरकारांत घेऊन त्याची मामलत तुम्हांकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून कचा हिशेब सरकारांत आणून समजावणें. मामलतसंमंधें. कलमें.

सबासमानीन
मया व अलफ
रजब २४.

सिबंदीची नेमणूक किला व सुभा व कर्याती सुद्धां स्वार व लोक बीतपसील.

१९०० गाडदी हुजुरून दिल्हे आहेत, त्याचा जाबता येईल त्याप्रमाणें दरमाहाचे दरमाहा हजीरी घेऊन रोजमरा देत जाणें.

१२०० माहालीं तुह्मीं ठेवावे.

२०० स्वार दोनशें ठेवणें, त्याचा सेरा माहालचे शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल.

इनामती धर्मादाय वर्षासनें चालत असतील त्याची चौकशी करून हुजूर समजावणें, आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें. कलम १.

माहालीं शेतसनदी लोक आहेत ते ठेऊं नयेत. कलम १.

किल्याची व ठाण्याची दागदोजी करणें ती बेगारीनें करणें. कार्याकारण मजुरी लागेल ती लावणें मजुरा पडेल. कलम १.

---

(29) The Taluka and fort of Nargund, taken by Nawab Fate Ali-khan Bahadur was retaken by Government.

A. D. 1786-87.

(30) Taluka Kittur in Mamle Hubli was taken from the Desái by Government and was given over for management to Baburao Bhaskar. He was directed to entertain 1500 Gárdis, 200 Sawars, and 1000 Soldiers, to remove all Shet Sandis, to enquire into alienations, to get the fort repaired by forced labour, to keep a Persian writer, &c.

A. D. 1786-87.

१००० प्यादे माहालीं.
६०० कानडे वगैरे.
४०० मावळे ठेवावे.

———

१०००

एकूण एकहजार माणूस ठेवावें. त्यापैकीं साहाशें माणसांस दरमाहा माहालाचे शिरस्तेप्रमाणें व चारशें मावळे ठेवाल त्यांचा दरमाहा चौकशीनें करून ठेवणें. मजुरा पडेल.

———

१२००

———

२७००

एकूण सत्तावीसशें स्वार व लोक माहालीं ठेवणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

देवस्थानें आहेत तेथील नैवेद्य, पूजा, नंदादीप वगैरे कार्याकारण चालवणें. मजुरा पडेल. कलम १.

तालुके मजकूरच्या कर्याती चौदा व ठाणीं व मातबर फुटगांव व सरदेसकतीचे अमलावर व जकातीवर कमाविसदार व कारकून सुभ्यासुद्धां पाहिजेत, त्यास कार्याकारण लागतील ते ठेवणें आणि हुजूर समजावणें, समजोन मजुरा देऊं. कलम १.

खाजगत मुशाहिरा कलमें.

१ भोजनखर्च.
१ धर्मादाय.
१ उलफे खर्च.
१ रोशनाई किल्ला ठाणीं वगैरे.
१ तेवन खर्च.
१ दप्तरखर्च वगैरे.

किल्ल्यांत व ठाण्यांत जकीरा पाहिजे, त्यास गल्ल्याची वगैरे बेगमी चौकशीनें करणें. मजुरा पडेल. कलम १.

पारसी लिहिणारा चांगला एक असामी हलका रोजमरा करून ठेवणें. मजुरा पडेल. कलम १.

दरकदार कारकुनाची हुजुरून नेमणूक होऊन सनदा सादर होतील त्याप्रमाणें कामकाज घेऊन नेमणुकेप्रमाणें वेतन पाववीत जाणें. कामकाज दरकदाराचे इतल्यानें करीत जाणें. कलम १.

बाजे हशमाची नेमणूक.

असामी.

१ चोपदार.
१ भालदार.
७ ढलाईत.
१० जासूद व हरकारे.
२ दिवट्ये, किल्ला व ठाणे.
१ फरास.
५ कामाठी.
१ कोठवळा.
२ गोलंदाज.

———

३०

एकूण तीस असामींची नेमणूक करून दिल्ही असे. सिबंदींत मजुरा पडेल. कलम १.

किल्ल्यांत व ठाण्यांत जकीरा आहे, त्याची कुलमोजदाद करून जाबता हुजूर समजावणें. कलम १.

सर्देची जागा याजकरितां जरूराती काम पडल्यास कार्याकारण माणूस ठेवणें, काम

१ तश्रीफा—दसरा, दिपवाळी देहन-
गी बनेखर्च वगैरे.

१ खैरातखर्च.

———

८

सदरहू आठ कलमें लिहिलीं आहेत, त्यास चौकशीनें खर्च करणें. मजुरा पडेल. कलम १.

सालमजकुरीं सन सबा समानीनची माहली बाकी आहे, त्याची चौकशी करून वसूल घेऊन हुजूर समजावणें. कलम १.

जाहलियावर दूर करणें, मजुरा पडेल. कलम १.

कितूरकर देसाई व त्याचे कारभारी व त्याचे काटक यांस सरकारांतून सरंजाम नेमून दिल्हा आहे, त्याची सनद सादर होईल, त्याप्रमाणें चालवणें. कलम १.

एकूण पंधरा कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरहु लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणून, बाबूराव भास्कर याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

३१–(१०१९) कर्नाटकांत स्वारीस पाठवण्याबद्दल नेमणुकेपैकीं लोक आणविले असेत, तरी चांगले लोक बर्कंदाज दरमाहा खर्चाची बेगमी करून जलद हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन. सनदा.

इहिदे तिसैन
मया व अलफ
जिल्काद २६

१ गंगाधर गोविंद यास तालुके विजयदुर्गपैकीं असामी १५० दीडशें पाठऊन देणें येविशीं.

१ महिपतराव कृष्ण यास तालुके रत्नागिरी पैकीं असामी १५० दीडशें येविशीं.

१ त्रिंबक कृष्ण यास तालुके अंजणवेल पैकीं असामी १५० दीडशें येविशीं.

१ सदाशिव रघुनाथ यास तालुके रायगड पैकीं असामी १०० शंभर येविशीं.

१ गोविंदराव बाजी यास तालुके सरसगड पैकीं असामी ५० पन्नास येविशीं.

१ पांडुरंग जिवाजी यास मामले काहेज पैकीं असामी ५० पन्नास येविशीं.

१ गणपतराव जिवाजी यास तालुके वसई पैकीं असामी ५०० पांचशें येविशीं.

१ आनंदराव भिकाजी यास किल्ले पारनेरा पैकीं असामी २५ पंचवीस येविशीं.

१ माधवराव रामचंद्र यास किल्ले दातेगड पैकीं असामी २५ पंचवीस येविशीं.

१ माधवराव कृष्ण यास किल्ले ताथवडा पैकीं असामी ३० तीस येविशीं.

९ रंगो शामराव याचे नांवें.

---

(31) Men were called from different places for being sent in a campaign in the Karnatic.
A. D. 1790-91.

१ किल्ले नांदगिरी पैकीं लोक असामी ५० पन्नास येविशीं.

१ किल्ले चंदनगड पैकीं असामी ५० पन्नास येविशीं.

२

१ बाळाजी नारायण रुजू नारो बल्लाळ यास किल्ले परळी पैकीं असामी ४० चाळीस येविशीं.

१ विश्वासराव नारायण यास किल्ले वंदन पैकीं असामी ४० चाळीस येविशीं.

१ जयराम कृष्ण यास किल्ले प्रतापगड पैकीं असामी ७५ पाउणशें येविशीं.

१ रामचंद्र नारायण यास किल्ले पुरंधर पैकीं असामी १०० शंभर येविशीं.

१ केशवराव जगन्नाथ यास किल्ले सिंहीगड पैकीं असामी ७५ पाउणशें येविशीं.

१ आनंदराव भिकाजी यास किल्ले कोरीगड पैकीं असामी ५० पन्नास येविशीं.

१ रामराव नारायण यास किल्ले राजमाची पैकीं असामी ७५ पाउणशें येविशीं.

१ बाळाजी महादेव यास तालुके शिवनेर पैकीं असामी १०० शंभर येविशीं.

१ गोपाळ बल्लाळ यास तालुके कावनई पैकीं असामी ७५ पाउणशें येविशीं.

३ धोंडो माहादेव याचे नांवें.

१ किल्ले खैराई पैकीं असामी २५ पंचवीस येविशीं.

१ तालुके त्रिंबक पैकीं असामी १५० दीडशें येविशीं.

१ किल्ले कुरंग व भोपतगड पैकीं असामी ४० चाळीस येविशीं.

३

१ परशराम नारायण यास किल्ले रामशेज व हर्ष पैकीं असामी ३० तीस येविशीं.

१ बाळकृष्ण केशव यास तालुके पटा पैकीं असामी ५० पन्नास येविशीं.

१ बाजीराव आपाजी यास तालुके धोडप पैकीं असामी १०० शंभर येविशीं.

१ रामचंद्र कृष्ण यास तालुके दुल्हेर पैकीं असामी १०० शंभर येविशीं.

१ येशवंतराव माहादेव यास किल्ले रतनगड पैकीं असामी ४० चाळीस येविशीं.

२९.

एकूणतीस सनदा, रसानगी याद.

३२-(१०२०) बाजीराव आपाजी याचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं विनंतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. कर्नाटकचे स्वारीस पाठवावयाबद्दल शंभर लोक तालुके धोडप पैकीं आणविले, त्यास तालुक्याचा भरणा कमी व चांदवडास मल्हारजी होळकर आले आहेत, याची गडबड आहे, यास्तव स्वारीस लोक पाठवावयाचे मना जाहाले पाहिजेत म्हणोन लिहिलें तें कळलें. ऐशास शंभर लोकांपैकीं पन्नास मना करून बाकी पन्नास असामी आणविले असेत, तरी सदरहू पन्नास लोकांची खर्चाची बेगमी करून देऊन हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन. सनद १.

इहिदे तिसैन मया व अलफ रबिलावल ८

रसानगी त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून, निसबत दप्तर.

३३-(१०२९) टिपूकडील गड किल्ले व मुलूक घ्यावयाविशीं गंगाधर गोविंद मामलेदार तालुके विजयदुर्ग यास आज्ञा करून तालुके मजकुरींहून अरमार सौद प्रांतीं रवाना केलें, त्याणीं किल्ले सिंदीगड घेतला, व माहालोमाहालीं ठाणीं बसविलीं आहेत, तरी तुम्हीं अरमारचे सरदार यासी रुजू होऊन वसूल याजकडे सुरळीत देणें. कोणेविशीं वसवसा न धरणें म्हणोन, माहालानिहाय प्रांत मजकूर येथील जमीदारास चिटणीसी. पत्रें.

इहिदे तिसैन मया व अलफ जमादिलाखर ३०

१ माहाल शिवेश्वर.
१ माहाल लोद्र.
१ माहाल आकोलें.
१ माहाल करवाड व बुमाद.

४

एकूण चार पत्रें दिल्हीं असेत.

---

(32) The officer of Dhodap, who was directed to furnish 100 men for the Karnatic campaign, represented that the number of men in his service was small, and that Malhárji Holkar was at Chándwad disturbing the country, and prayed therefore, that he might be excused from sending the men. He was directed to send 50 men instead of 100.

A. D. 1790-91.

(33) Gangádhar Govind, Mamlatdar of Vijaydurga, was sent in charge of a fleet to Prant Soud belonging to Tippu. He captured the fort of Shipigad and the Mahals of Shiveshwar, Lodra, Akola, Karwad, and Bumáda. Orders were sent to the Jamidars of Mahals to submit to his authority.

A. D. 1790-91.

मुतालिक ह्याचे रोजनिशीपैकीं.

३४-(२६) धारवाड किल्ला, फत्तेअलीखान याजकडे होता, तो सरकारांत घेतला, तेथील मोजदादीस हुजुरून कारकून. असामी.

इहिदे तिसैन मया व अलफ साबान ५

१ वासुदेव जिवाजी बापट.
१ भिकाजी कृष्ण वेगळे.
१ लक्ष्मण बल्लाळ करंदीकर.
१ कारकून, निसबत तोफखाना.
१ कारकून, निसबत गणपतराव जिवाजी फडणीस तालुके धारवाड.

५

एकूण पांच कारकून पाठविले असेत, तरी हे व तुह्मी किल्यांतील तोफा व बंदुखा व जंगी सामान व गल्ला वगैरे कुलजराबजरा मोजदाद करून त्रिंबकराव येशवंत यांचे हवाली करणें, आणि मोजदादीचा जाबता लिहून हुजूर पाठवणें ह्मणोन, अमृतराव त्रिंबक टकले यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

३५-(२७) बद्री जमालखान दिंमत फत्तेअलीखान लोक सुद्धां किले धारवाडाहून बाहेर निघाला, त्याजपैकीं लोक राघो हरी याजकडील पागेंत उठोन आले, त्यांस सोडून देऊन त्यांजवळ किल्यांतील बंदुखा वगैरे दागिने होते ते सरकारांत घेतले. सुमार.

इहिदे तिसैन मया व अलफ साबान ६

२०० बंदुखा गजासुद्धां.
१९५ चापी.
५ तोड्याच्या.

२००

FROM THE MUTALIK'S DIARY.

(34) The fort of Dharwar which was in the possession of Fate Alli khan was taken by Government; and 5 clerks were sent to make an inventory of the arms and other articles in the fort.

A. D. 1790-91.

(35) When Badri Jamalkhan in the employ of Fate Allikhan marched out of fort Dhárwar with his men, some of his followers went over to the cavalry of Rágho Hari. They were released, but their weapons were confiscated by Government.

A. D. 1790-91.

१९२ सनीजा, चापी बंदुखाच्या.
४ बंदुखांस आहेत.
१८८ खुल्या.

१९२

१९५ तोस्तानें, चर्मी, चापी बंदुखाचीं.
२ तंबूर पितळी.
१ मढीव नाहीं.
१ मढीव कातड्यानें.

२

४ पोवे, तोंडें मढीव अर्धतसु पितळेचीं.
२ निशाणें ताप्त्याचीं लाल.

५९५

एकूण पांचशें पंच्याण्णव दागिने सुमारी किल्ले धारवाड येथें ठेवावयास पाठविले असेत, तरी सदरहू दागिने किल्लेमजकुरीं माफजतीनें ठेवणें ह्मणोन, अमृतराव त्रिंबक टकले याचे नांवें.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

३६–(११०१) परशराम रामचंद्र याचे नांवें सनद कीं, तुह्मांकडे येथून फौज रवाना केली आहे, त्याचा तपशील.

अर्बा तिसैन मया व अलफ साबान ६

	ऐन स्वार.	बारगीर.	शिलेदार.
पागा, जगन्नाथ रघुनाथ	३००	७५	२२५
पागा, रामजी दिघे	१००	३५	६५
पागा, विठ्ठलराव निकम	१००	२५	७५
पागा, बहिरजी मुळे	१००	३५	६५
निंगडे मंडळी	१२५	०	१२५
बर्गे मंडळी	७५	०	७५
जाधव, मीरवाडीकर	६०	०	६०

---

(36) A body of 1069 horse from the Pagas of various Sardars was sent to Parasharám Rámchandra. He was directed to take its muster and arrange about its provisions.

A. D 1793-94.

बहिरजी काळे सणसर	५०	०	५०
करव महिपतराव परकाले मंडळी	४०	०	४०
त्रिंबकराव महादेव व मल्हारराव शिराळकर	५२	०	५२
बहिरजी नलगे कालेगांवकर	२०	०	२०
मानाजी व भिवजी काळे	२५	०	२५
त्रिंबक भास्कर	६	०	६
दत्ताजी बापूजी भापते	१२	०	१२
धोंडो श्रीनिवास	१	०	१
संताजी वाबळे	३	०	३
	१०६९	१७०	८९९

एकूण एकहजार एकूणहत्तर स्वार पाठविले आहेत, यापैकीं कांहीं गणत्या येथें जाल्या आहेत, व कांहीं होणें आहेत, त्या तुम्हीं तेथें घेणें; याचे रोजमरे आठवडे व दुमाहीच्या दप्तरच्या यादी दाखल्याच्या व गणत्या अलाहिदा पाठविल्या आहेत, त्याप्रमाणें गणतीचे तेरखापासून रोजमरे देत जाणें, व पागाची घोडीं वगैरे यांची पाहाणी करून चंदी वगैरे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें म्हणोन. सनद १. रसानगी नारो शिवराम कारकून.

---

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती

१ सातारकर महाराज.

३७ (८४) दिंमत हुजुरात धननीकडे सरंजाम सालमजकुरापासून. रसानगी यादी.

अर्बा सबैन मया व अलफ रबिलाखर. २३

रुपये.

८०९१॥= श्रीमंत महाराज सौ० वती मातुश्री बाईसाहेब वाडा पहिला यांजकडे.

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to:—

(1) SATTARA RAJA.

(37) A saranjam worth Rupees 5000 was given to each of the two wives of the Sattara Raja; and a saranjam worth Rupees 3000 to each of their two daughters. Ranubai Nimbalkar, and Santubái Mahádik.

A. D. 1773-74

८००० बरहुकुम यादी मखलासीची.

५००० धननीकडे.

३००० कन्या सौ० वती राणूबाई निंबाळकर याजकडे.

८०००

९१॥= जाजती.

८०९१॥=

सरंजाम प्रांत वाई पैकीं लावून दिलेला आहे.

८०८१। श्रीमंत महाराज सौभाग्यवती मातुश्री बाईसाहेब वाडा दुसरा नेमणूक. रुपये.

५००० धनिनीकडे.

३००० सौ० वती संतूबाई माहाडीक यांस.

८०००

८१। जाजती.

८०८१।

सरंजाम प्रांत वाई कराड पैकीं वगैरे लाऊन दिलेला आहे. येविशीं सनदा.

५ मामलेदारास कीं गांव व जमीन तुह्मांकडून दूर करून सालमजकुरापासून याजकडे दिल्हा असे, तरी याजकडील कमाविसदाराचे स्वाधीन करणें, ते अंमल करतील. तुह्मीं कोणेविशीं उपद्रव न करणें बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन.

१ हैबतराव भवानीशंकर याजकडील प्रांत वाई पैकीं गांव व सेरीमा.

१ श्रीमंत महाराज सौ० वती मातुश्री बाईसाहेब वाडा पहिला यांजकडे कजबे निंब संमत मजकूर.

२ श्रीमंत महाराज सौ० वती मातुश्री बाईसाहेब वाडा दुसरा यांजकडे.

१ मौजे खेड तालुके वंदन.

१ मौजे भोसें संमत कोरेगांव येथील सेरी, बद्दल देवाजी कृष्ण, बिघे ६.

१ सेरी मौजे कुमठे संमत कोरेगांव, बद्दल देवाजी कृष्ण, जमीन बिघे २२ बेवीस.

५ श्रीमंत महाराज राजश्री स्वामीच्या कन्या.

४ सौ० वती राणूबाई निंबाळकर वाडा पहिला.

१ मौजे साप तालुके सातारा.

१ मोजे निनाम तालुके सातारा.

२ तर्फ वाटेगांव.

१ मौजे कोटदोसी.

१ मौजे खैरासी.

२

४

१ सौ० वती संतूबाई महाडीक निजबत वाडा दुसरा यांजकडे मौजे वेंचलें.

५

९

एकूण नऊ पैकीं मौजे अटगांव व येकसेरी यांचे स्वाधीन करणें ह्मणोन. सनद.

१ बाबाजी महादेव याजकडील प्रांत कराड पैकीं गांव.

१ श्रीमंत महाराज सौभाग्यवती मातुश्री बाईसाहेब वाडा दुसरा यांजकडे मौजे येराळें.

१ श्रीमंत महाराज राजश्री स्वामीची कन्या सौ० वती संतूबाई महाडीक यांजकडे मौजे नागझरी.

२

दोन गांव याजकडील कमाविसदारांचे स्वाधीन करणें म्हणोन, मशारनिल्हे यास. सनद.

१ भगवंत शिवराम यांस कीं मौजे निनाम तर्फ सातारा प्रांत वाई येथील बाग, महाराज राजश्री स्वामी यांची कन्या सौ० वती राणूबाई निंबाळकर यांजकडे दिल्हा असे, तरी कमाविसदारांचे स्वाधीन करणें म्हणोन. सनद.

२ कृष्णराव अनंत याचे नांवें.

१ मौजे निनाम तर्फ सातारा प्रांत वाई येथील बाग सरकारांत आहे, तो श्रीमंत महाराज राजश्री स्वामीची कन्या सौ० वती राणूबाई निंबाळकर यांजकडे दिल्हा असे, तरी याजकडील कमाविसदारांचे स्वाधीन करणें म्हणोन.

१ मौजे भोसें संमत कोरेगांव प्रांत वाई येथील खंडाबाबत जमिनीचे शंभर रुपये साताऱ्याचे नेमणुकेस आहेत, ते सालमजकुरापासून श्रीमंत सौ० वती मातुश्री बाईसाहेब वाडा दुसरा यांजकडे देवविले असेत, तरी देणें म्हणोन.

———

२

———

५ पांच सनदा मामलेदाराचे नांवें.

९ मोकदम देहाय यांस कीं, त्याजकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन. पत्रें.

७ प्रांत वाई.

१ कजबे निंब संमत मजकूर.

२ संमत कोरेगांव.

१ मौजे साप.

१ मौजे भोसें.

———

२

२ तर्फ सातारा.

१ मौजे निनाम.

१ मौजे वेंचलें.

———

२

१ मौजे खेड तर्फ वंदन.

२ तर्फ आटेगांव.

१ मौजे कोटरोसी.

१ मौजे खैरासी.

———

२

———

८

पैकीं कजबे निंब येथील सनद पेशजीं दिली ते बार जाली आहे, सबब एक
[वजा] बाकी ७.
२ प्रांत कराड.
१ मौजे येराळें.
१ मौजे नागझरी.

२

९

१४

चवदा सनदा, रसानगी यादी, व गांवाची नेमणूक. परवानगी रूबरू.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलावल २६

३८–(३०२) वेदमूर्ति रघुनाथभट बिन विठ्ठलभट उपनाम वैद्य यांणीं हुजूर किल्ले पुरंधर येथील मुक्कामीं येऊन विनंति केली कीं, कैलासवासी राजाराम महाराज यांचें वृंदावन किल्ले सिंहगड येथें आहे, त्यांत आईसाहेब यांणीं बाणाची स्थापना करून त्याची पूजा वेदमूर्ति मोरेश्वरभट बिन नीळकंठभट उपनाम पळसकर पुराणीक दिंमत हुजुरात यास सांगोन, मौजे आंगलंबे तर्फ कर्यात मावळ हा गांव वृंदावनाकडे दरोबस्त इनाम आहे, त्यापैकीं मोईन सालीना बरहुकूम सनद. छ. ९ रबिलावल, सन खमस खमसेन.

५० श्रीस नैवेद्यास.
१५० भटजीस वेतन.

२००

दोनशें रुपये करार करून दिल्हे, त्यापासून भटजीनीं आह्मांस आईसाहेबांचे समक्ष नेहेमीं पूजेचें काम सांगितलें, त्यापासून आम्हीं पूजा करून दोनशें रुपये नेमणूकप्रमाणें सन सितेन पावेतों घेत आलों. सन सलास सितेनांत हुजुरून विसाजी केशव यांस देखरेख सांगितली, त्यांणीं सन सबा सितेनापासून मोईनपैकीं सवाशें रुपये कमी करून पाऊणशें रुपयेप्रमाणें देत आले, त्यास किल्यावरील वस्ती, नेहेमीं वर असावें लागतें, त्याचे कालक्षेप चालत नाहीं, कमी जाहल्यामुळें ब्रह्मस्वही बहुत जाहलें, याजकरतां स्वामींनीं कृपाळु होऊन मशारनिल्हे

(38) There was a monument raised at fort Sinhgar in memory of Rájárám Máharáj. A grant previously made by Ayisáheb for the worship of a deity placed there was continued.

A. D. 1776-77.

यांणीं सन सबा सितेनापासून सन सीत सबैन पावेतों दरसाल सवाशें रुपये प्रमाणें बाकी राहिली आहे, ते झाडून देविले पाहिजे ह्मणोन; त्यावरून हे सनद सादर केली असे, तरी पेशजीं दोनशें रुपये मोईन भटजीस होती, त्यापैकीं तुह्मीं सन सबा सितेनांत रुपये १२५ सवाशें कमी केले होते, ते सन इसन्ने सबैनापासून करार करून दिल्हे असत, तरी पेशजींप्रमाणें दोनशें रुपये साल दरसाल गांवपैकीं देत जाणें, व सन इसन्ने सबैनापासून दरसाल सवाशें रुपये प्रमाणें सालगुदस्तां सन सीत सबैन पावेतों बाकी राहिली आहे, ते झाडून देणें, व साल मजकुरापासून नैवेद्य मुशाहिरे वगैरे खर्च पेशजींपासून चालत असेल, त्याप्रमाणें ज्याचे त्यास देऊन बाकी गांवचा ऐवज राहील, त्याची समाराधना करीत जाणें ह्मणोन, विसाजी केशव याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी याद.

३९-(५०१) यवतेश्वर येथील डोंगराचा नळ पाण्याचा सातारियास राजवाड्यांत येत आहे, तो जागा जागा जाया जाला आहे, त्याचे दागदोजीस दोन तीन हजार रुपये लागतील, ते सरकारांत विनंति करून घ्यावे ह्मणोन, तुह्मीं सदाशिव अनंत यास पत्र लिहिलें, त्याजवरून त्यांणीं सरकारांत विनंति केली, त्यास इतका ऐवज द्यावयाची सोय नाहीं, अगत्या आगत्य पाहून, नळाची मरामत करण्याबद्दल रुपये ८०० आठशें पर्यंत लाऊन, नळ नीट करणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत याचे नांवें.

समान सबैन मया व अलफ रमजान २२

सनद १.

परवानगी रूबरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

४०-(९०८) श्रीमंत महाराज राजश्री स्वामी यांचे पुत्रास दांडपट्टा वगैरे शिकण्याबद्दल निंबाजी बिन तुकाजी पवार पहिलवान प्यादा दिंमत रामजी यादव यास पाठविलें आहे, त्यास रोजमरा दुमाही रुपये १२ बारा रुपये रोजमरा देविला असे, तरी छ. ५ साबानचा रोजमरा हुजूर पावला आहे, पुढें तारीख भरल्यावर सदरहूप्रमाणें रोजमरा दुमाहीचा दुमाही चाकरी घेऊन किल्ले सातारापैकीं देत जाणें ह्मणोन. बाबूराव कृष्ण याचे नांवें. छ. ८ साबान.

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

सनद १.

रसानगी यादी.

---

(39) An aqueduct conveying water from Yevateshwar hill to the palace in Satara, being out of repair, sanction of Rs. 800 was given for repairing it.

A. D. 1777-78.

(40) Nimbáji bin Tukáji Pawár was sent to Satara on a salary of Rs. 12 every two months for training the Rája's son in the use of the sword.

A. D. 1777-78.

४१–(९९९) श्रीमंत महाराज कैलासवासी राजाराम साहेब यांची समाध सिंहगडीं आहे, तिजवरील बाण पूर्वीं सरकारांत आणला होता, तो हल्लीं तुम्हांकडे पाठविला आहे, तर पूर्ववतप्रमाणें बाण समाधीवर ठेवणें म्हणोन, मारो महादेव याचे नांवें.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाखर ३

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४२–(६०७) श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी यांचें लग्न व्हावयाचें, याजकरतां येथून बळवंतराव मुढे पागा, व पथक सुद्धां तुम्हांकडे पाठविले आहेत, तरी हे तेथें राहतील तों पावेतों यांजकडील पागेचीं घोडीं आहेत, त्यांस वैरण प्रांत सातारा येथील कुरणपैकीं बेगमी करून देत जाणें म्हणोन, कृष्णराव अनंत मुक्काम सातारा याचे नांवें.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाखर २५

सनद १.

४३–(६२३) कमाविसभेट राजश्री राव यांस महाराज छत्रपति स्वामीकडील वस्त्रें साताऱ्याहून आलीं, ते गुजारत शेटी जरडा खिजमतगार, सनगें ऐकूण.

समानीन मया व अलफ जमादिलाखर

रुपये.		
७५	मंदिले	१
३७॥	झगा बादली	१
७५	चादर बादली	१
३७॥	तुंबा किनखापी	१
२२५		४

४४–(६६८) सौभाग्यवती दुर्गाबाई थोरली धनीण कैलासवासी जाली, त्यांचे उत्तरकार्यासमईं ब्राह्मणांस दोन चावर जमीन भूमिदानास दिली ते आपणाकडून देवविली, त्या पैकीं कांहीं जमीन ब्राम्हणांस पावली, बाकी जमीन राहिली ते अद्याप ब्राम्हणांस पावली नाहीं, त्यास दोन चावर ज-

समानीन मया व अलफ मोहरम ८

---

(41) The monument of Rájáram Mahárаj was at fort Sinhagad. An idol which was there was brought to Poona. It was now returned to Sinhagad.

A. D. 1778-79.

(42) The marriage of the Satara Rája being about to be celebrated, a body of horse was sent to Satara to be present on the occasion.

A. D. 1777-78.

(43) Clothes worth Rs. 225 were received as present from the Satara Rájá.

A. D. 1779-80.

(44) There is an allusion in this Sanad to the death of the eldest Ráni of the Satara Rájá called Durgábái. Land was given in Inam to Brahmins on the occasion of the performance of her obsequies.

A. D. 1779-80.

मिनीपैकीं बाकी जमीन राहिली असेल ती नेमून द्यावी म्हणोन, पंत प्रतिनिधी यांस. सनद १.
परवानगी रूबरू.

४५–(७०१) सदाशिव दिनकर कमाविसदार, कसबे खेड शिवापूर याचे नांवें सनद कीं, शिवापूरचे बागेपैकीं आंबे पिकले इरसाल नामी श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति यांजकडे सातारियास दर रवानगीस दीडशेंप्रमाणें तीन रवानग्या मिळोन आंबे सुमार ४५० साडे चारशें, सरकारचे खिजमतगार पाठविले आहेत, यांजबरोबर रवाना करणें म्हणोन. सनद १.
परवानगी रूबरू.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाकर

४६–(७९८) नारायणजी मोहिते, श्रीमंत महाराज शाहू छत्रपति स्वामी यांचे सासरे, यांस घरचे बेगमीस पांचशें रुपयांचा गांव व पांचशें रुपये इतलाख द्यावयाचा साल गुदस्त करार केला, त्यापैकीं इतलाख साल गुदस्त साल मजकूर मिळोन रुपये १००० एक हजार रुपये देविले असेत, तरी प्रांत कराड पैकीं पावते करणें. पेस्तर साल सन सलास समानीनापासून पांचशें रुपये इतलाख द्यावयाचे, त्यास प्रांत वाई पैकीं मौजे माजगांव तर्फ सातारा हा गांव दुमालदार खेरीज करून बाकी सुमाकडील अंमल बेगमीबद्दल पेस्तर सालापासून लावून दिला, त्याची बेरीज रुपये ६७०, पैकीं वजा, पांचशें रुपयांचा गांव द्यावा सबब वजा रुपये ५००, बाकी रुपये १७० एकशें सत्तर रुपये गांवचे जाजती जाहले, ते इतलाखांत धरावयाचा करार करून इतलाखपैकीं बाकी राहिले ते रुपये ३३० तीनशें तीस रुपये दरसाल देविले असेत, तरी प्रांत कराड पैकीं सदर्हू तीनशें तीस रुपये मशारनिल्हे यास दरसाल पाववीत जाणें म्हणोन, श्रीनिवास शामराव मामलेदार प्रांत मजकूर याचे नांवें. सनद १. रसानगी यादी.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाकर १४

४७–(७८०) बद्दल श्रीमंत महाराज राजश्री स्वामी छत्रपति छ. २० रोजीं वाड्यांत आले, ते समई राजश्री राव यांसी पोशाक दिला, तो गुजारत जिवाजी कोटकर खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलावल २३

---

(45) Mangoes from the Sivápoor garden were sent to the Rájá of Satara as a present.

A. D. 1781-82.

(46) It was agreed in the preceding year that Náráyanji Mohite, father-in-law of the Mahárája Sháhu, should be given Rs. 500 in cash and a village worth Rs. 500. The agreement was now carried out.

A. D. 1781-82.

(47) Presents were received from the Satara Rájá on the occasion of his coming to the Peshvá's wádá on the 20th of this month.

A. D. 1782-83.

७९ चिरा जरी बादली १

११० झगा जरी बादली १

३० वोढणी जरी बादली १

२९ तुंबा किनखापी १

———

२४०

४८–(७८१) बद्दल श्रीमंत महाराज मातुश्री आईसाहेब यांजकडे खासास्वारी रोज गुदस्तां दर्शनास गेली, ते समई पोशाख दिल्हा, तो गुजारत जिवाजी कोटकर खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रविलावल २४

६९ चिरा जरी बादली १

४० वोढणी जरी बादली १

१२० झगा जरी बादली १

३१ तुंबा किनखापी १

———

२६०

४९–(८११) सौभाग्यवती संतूबाई माहाडीक, श्रीमंत महाराज राजश्री शाहू छत्रपति स्वामी यांची बहीण, यांस महाराजांचीं दोन लग्नें जाहालीं, त्यास करवलीपणाचा मान ते समई द्यावयाचा, तो पावला नाहीं, सबब हल्लीं जमीन अवल दूम सीम तिही प्रतीची चावर ·॥· अर्धा एकूण, साठ बिघे कुलबाब कुलकानू दरोबस्त नूतन इनाम करार करून दिल्ही असे, तरी सदरहूप्रमाणें अर्धा चावर जमीन प्रांत कऱ्हाडपैकीं नेमून दुमाला करून यांचे नांवें इनाम खर्च लिहीत जाणें; आणि जमिनीचा चतुःसीमापूर्वक मोजणीजाबता लिहून हुजूर पाठवणें, त्याप्रमाणें इनामपत्रें करून दिल्हीं जातील म्हणून, श्रीनिवास शामराव याचे नांवें. सनद.

आर्बा समानीन मया व अलफ साबान २५

रसानगी यादी.

---

(48) Presents were received from Mátoshri Ayisáheb on the occasion of the visit paid to her by the Peshvá on the preceding day.

A. D. 1782-83.

(49) Santubái Mahádik, the Rájá's sister, was given half a cháhur of land in Inam as a customary present on the occasion of the marriages of the Satara Rájá.

A. D. 1783-84.

५०–(८१२) नरसिंगराव गुजर, श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी यांचे मेहुणे, यांस जातीस तैनात सालीना करार केली, ते रुपये १०००, पैकीं वजा गांव लाऊन द्यावयाचा रुपये ५००, बाकी रुपये ५०० पांचशें रुपयांची डौल साताऱ्याकडे नेमणूक केली असे, तरी सदरहू पांचशें रुपये सालीना देत जाणें ह्मणून, कृष्णराव अनंत याचे नांवें. सनद १.

आर्बा समानीन
मया व अलफ
साबान २६

रसानगी यादी.

५१–(८१३) श्रीमंत मातुश्री आईसाहेब वाडा दुसरा यांचे आप्त यांस कुटुंबाचे बेगमीस सालीना नेमणूक. रुपये.

आर्बा समानीन
मया व अलफ
साबान २६

२०० खंडेराव शिर्के.
२०० खंडेराव गुजर.

४००

एकूण चारशें रुपये साल मजकुरापासून करार करून डौल साताऱ्याकडे नेमणूक केली असे, तरी सदरहू चारशें रुपये सालीना देत जाणें ह्मणून, कृष्णराव अनंत याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५२–(८१४) संताजी भोसले, श्रीमंत मातुश्री आईसाहेब वाडा दुसरा यांचे मेहुणे, यांस कुटुंबाचे बेगमीस सालीना नेमणूक. रुपये.

आर्बा समानीन
मया व अलफ
साबान २७

६०० खासा संताजी भोसले यांस. रुपये.
२०० सौभाग्यवती ठमाबाई स्त्री, आईसाहेबांची बहीण, यांस.

८००

एकूण आठशें रुपये सालमजकुरीपासून करार करून डौल साताऱ्याकडे नेमणूक केली

---

(50) Narsingrao Guzar, brother-in-law of the Satara Rájá, was given a grant of Rupees 1000 in land and cash.
A. D. 1783-84.

(51) An allowance of Rupees 200 each was given to Khanderao Shirke, and Khanderao Guzar, relatives of the 2nd wife of the Satara Rájá.
A. D. 1783-84.

(52) An allowance of Rupees 200 was given to Thamábái, sister of the Rájá's second wife; and one of Rupees 600, was given to Thamábái's husband, Santáji Bhosle.
A. D. 1783-84.

असे, तरी सवई आठशें रुपये सालीना देत जाणें म्हणून, कृष्णराव अनंत याचे नांवें. सनद.

रसानगी यादी.

५३–(८६२) श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी यांस सनगें रूबरू पाहून सातारियास पाठविलीं, ताहा बापूजी जाधव हुजरे, व गिरजापा मोहिते, जामदार किंमत हुजुरात, सनगें एकूण. आंख.

खमस समानीन मया व अलफ जिल्काद १५

१०० पितांबर मर्दानी आसवली किनारदार १

आंख.

६८२ शाल फर्द केशरी २, दर ३४१

४०० पामरी सोंवळ्याची अमदाबादी १

८५० जामेवार जरी निशाणास (२)

४३० प्रत १

४२० प्रत १

———

८५० २

१ बासनास खादीपैकीं ।·

———

२५३३ ६।

५४–(९३९) श्रीमंत महाराज मातुश्री आईसाहेब यांजकडील डौलाची दिवाणगिरी पेशजींपासून रामराव विष्णु यांजकडे आहे, त्यास ते मृत्यु पावले, सबब त्यांचे पुत्र गोपाळराव राम यांजकडे दिवाणगिरी करार केली असे, तरी यांजकडील कारकुनापासून पेशजींप्रमाणें दिवाणगिरीचें कामकाज चालणें म्हणोन. सनदा.

सबा समानीन मया व अलफ सफर ६

१ कृष्णराव अनंत यांस.

१ बाबूराव कृष्ण यांस.

एकूण दोन सनदा. रसानगी याद.

---

(53) Clothes worth Rupees 2533 were sent as a present to the Rájá of Satara.

A. D. 1784-85.

(54) The office of Diwán to Shrimant Maháraj Mátushri Ayi-Sáheb, which was held by Rámrao Vishnoo, was on his death bestowed upon his son Gopálrao.

A. D. 1876-87.

५५—(२४१) हुजुरांत खर्च—श्रीमंत महाराज छत्रपति स्वामी यांस पुत्र जाहला, सबब बाळंतविडा पाठविला, तसलमात श्रीनिवास त्रिंबक कारकून शिलेदार, व पांडु मुल्या, व मायाजी बाबर खिजमतगार, सनगें एकूण. आंख.

सब समानीन मया व अलफ रबिलाखर ८

११९९ मातुश्री आईसाहेब यांस सनगें एकूण. आंख.

३८० लुगडें १
३०४ शेला जाफरखानी १
४४१ किनखाप १
३० खण १

११९९ ४

१२१०॥ वाडा पहिला.

१०१९॥ प्रत.

३९७॥ पातळ जरी १
२२५ शेला जाफरखानी १
४०० किनखाप १
३३ खण जरी चौकडीदार १

१०१९॥ ४

१९५ पुत्रास.

१ कुंची.
१ पेहरणें.

२

खातें गुजारत कचू शिंपी सनगें एकूण आठ.

११० किनखाप गज ·॥१ सनंग ८=
७६ चोळखण जरी कारचोबी पेहरण्यास १
एकूण गज ·।३
९ अस्तरास सनंग ८=

१९९ १।

(55) Presents were sent to the Satara Rájá and his wives in honour of the birth of a son to the Rájá.

A. D. 1786-87.

९००। वाडा दुसरा.

२३७॥ पातळ जरी १

२२९॥। शेला जाफरखानी १

४०० किनखाप १

३३ खण जरी काजळी चौकडीदार १

९००। ४

९ बासनास.

७ शेला साधा हात ७ सनंग ।·

आंख.

२ खादीपैकीं ·॥·

९॰ ·॥।·

३२७४॥।· १४

५६–(१०१९) कसबे संगमेश्वर तर्फ मजकूर तालुके रत्नागिरी येथें श्रीमंत कैलासवासी संभाजी महाराज राज्य करीत होते, त्या राजवाड्याचे चौथऱ्यावर सदाशिव दादाजी मावलंगकर यांणीं आपले घराचा चौथरा ह्मणोन घर बांधों लागले, तेव्हां समस्त जोशी संगमेश्वरकर यांणीं राजवाड्याचे चौथऱ्यावर सदाशिव दादाजी घर बांधणार यास ताकीद करून घर बांधूं न द्यावें म्हणोन तुह्मांस सांगितलें, व हुजूरही विनंति केली, तेव्हां हुजूर चौकशी जालियाशिवाय घर बांधों नये, याप्रमाणें जालें असतां तिगस्तां चौकशी न होतां त्या चौथऱ्यावर घर बांधलें, तेव्हां गणपतराव जिवाजी सर सुभा यास चौकशी करून घर मोडावें, ह्मणून आज्ञा जाली असतां, गुदस्तां पहिलें घर बांधिलें आहे, त्या लगते नवें काम घराचें केलें, ह्मणोन समस्त जोशी संगमेश्वरकर यांणीं हुजूर विदित केलें ऐशियास राजवाड्याचा चौथरा तुह्मांस समजला असतां सदाशिव दादाजी यास चौथऱ्यावर घर बांधों दिलेंत, हें ठीक न

इहिदे तिसैन मया व अलफ रबिलावल ६

(56) Sadáṣiva Dádáji Mawlangkar built a house on the foundation of the palace belonging to the previous ruler, Sambháji Mahárâj at Sangmeshwar. The house was ordered to be pulled down, and the site including that of the royal garden was retained by Government.

A. D. 1790-91.

केलें, त्याजवरून हल्लीं हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरी घर मोडावयास सरकारांतून मोरो आत्माराम कारकून व ढलाईत आसामी २ पाठविले आहेत; हे घर मोडतील त्यास मोडूं देणें. राजवाड्याचे चवथऱ्याजवळ महाराजांची बाग आहे, त्यासुद्धां जागा सरकारांत ठेवणें म्हणोन, महिपतराव कृष्ण याचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

५७–(१०२८) श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी यांचे दोघी कन्यांचीं लग्नें आहेत; त्याचें साहित्य सातारियास पावतें करणें म्हणोन. सनदा.

इहिदे तिसैन मया व अलफ जमादिलाखर १९

परगणे शिराळें निसबत रघुनाथ चिंतामण याजकडून. सुमार.

१५००० कडबा पुळे.
५००० पत्रावळी.
५००० पानें केळीचीं.

२५०००

एकूण पंचवीस हजार सुमारी देणें, याखेरीज बेगारी आसामी ५० पन्नास एक महिना नेमून देणें म्हणोन. सनद १.

रघुनाथ चिमणाजी सचिव यांजकडून. सुमारी.

८००० पत्रावळी.
१७१२ बुरुडकाम.
७५० तट्ये.
१०० हारे.
५०० शिपतरें.
५० दुरड्या.
१०० पाट्या.
१०० सुपें.

परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी यांजकडून सुमारी. सुमार.

१०००० पत्रावळी.
१५००० कडबा पुळे.
१७१२ बुरुडकाम.
७५० तट्ये.
१०० हाऱ्ये.
५० दुरड्या.
५०० शिपतरें.
१०० पाट्या.
१०० सुपें.
५० वरोळ्या.
५० केरसुण्या.
१२ चाळणी.

१७१२

९७५ कुंभारकाम.
७५ रांजण.
७५० वागरी.

(57) The marriages of two daughters of the Satara Rájá being about to be celebrated, orders were issued to the Pratinidhi, the Sachiv, and other officers for supplying the necessary provisions for the ceremonies.

A. D. 1790-91.

९० वरोळ्या.
९० केरसुण्या.
१३ चाळणी.

———

१७१३

———

९७१३

एकूण नऊ हजार सातशें तेरा सुमारें पावते करावे, याखेरीज बेगारी आसामी ९० पन्नास एक महिना नेमून द्यावे ह्मणून. सनद १.

विश्वासराव नारायण किल्ले वंदन याजकडून सुमारी. सुमार.
५००० कडबा पुले.
२००० पत्रावळी.

———

७०००

सात हजार सुमारी पावते करणें ह्मणोन. सनद १.

१९० मडकीं लाहान थोर जात.

———

९७९

———

२७६८७

एकूण सत्तावीस हजार सहाशें सत्याशीं सुमारी पावते करावे, याखेरीज बेगारी आसामी ९० पन्नास एकमाही नेमून द्यावे ह्मणोन. सनद १.

श्रीनिवास शामराव प्रांत कराड याजकडून सुमारी. सुमार.
१०००० कडबा पुले.
५००० पत्रावळी.
९७९ कुंभारकाम.
 ७९ रांजण.
 ७१० घागरी.
 १९० मडकीं लहान थोर जात.

———

९७९

———

१५७९९ (१५९७९)

एकूण पंधरा हजार नऊशें पंच्याहत्तर सुमारी पावते करावे, याखेरीज बेगारी आसामी ९० पन्नास एक महिना नेमून देणें ह्मणोन. सनद १.

एकूण पांच सनदा.

रसानगी यादी.

५८ (१०४२) कमाविस भेट राजश्री राव, सातारियास स्वारी गेली होती, ते समई आली, ती गुजारत जानाजी जाबक खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ रबिलावल ६

२०२९॥ श्रीमंत महाराज छत्रपति स्वामी यांचे दर्शनास गेले, ते समई आलीं, तीं सनगें एकूण. रुपये.
४३७॥ प्रथमदर्शनीं सनगें एकूण किंमत. रुपये.
३०० श्रीमंत महाराज यांजकडील दुपटा अनारदाणी १

---

(58) The Peshwá paid a visit to the Rájá at Satara. The clothes received by him as presents from the Rájá & his two Rânis are credited on this date.

A. D. 1791-92.

९० आईसाहेब यांजकडील बोढणी बादली १
९० वाडा पहिला बोढणी बादली १
३७॥ वाडा दुसरा बोढणी बादली १

४३७॥ ४

१९९२ निरोप समई वस्त्रें दिल्हीं, तीं सनगें एकूण. रुपये.

१०२९ श्रीमंत महाराज यांजकडील.

३०० तिवट अनारदाणा १
४५० दुपटा अनारदाणा १
१२९ जामेवार जरी बादली. (२)

६९ २० (६०)

१२९ २

१५० किनखाप १

१०२५ ५

२३९ बाबत आईसाहेब.

२९ तिवट १
१५० दुपटा १
२४ शेले साधे २, दर १२
४० किनखाप ·॥·

२३९ ४॥

१६४ वाडा पहिला.

२९ तिवट १
७५ जाफरखानी १
२४ शेले साधे २, दर १२
४० किनखाप ·॥·

१६४ ४॥

* * * * *

५९-(१०१७) श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी यांची स्त्री सौभाग्यवती आनंदीबाई वाडा पहिला यांस पुत्र जाहाला; त्यास बारशास व साखर वाटण्यास व हेलकरणीस वगैरे रुपये १००० एक हजार रुपये खर्च करणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत याचे नांवें. सनद १.

सलास तिसैन मया व अलफ रजब ११.

परवानगी रूबरू.

---

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२ पेशवे, (अ) नारायणराव पेशवे यांचा वध.

६० (४४) सुमेरसिंग गारदी याची सासुरवाड कजबे चांदवड येथें आहे, त्यास तेथें त्याची बायको व मुलें माणसें आहेत, त्यांस पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेवणें, पोटास अडशेरी देणें. वस्तभाव वगैरे जी असेल त्याचा बारकाईनें शोध करून मोजदाद करून बराबर प्यादे देऊन बंदोबस्तानें हुजूर पुण्यास पाठऊन देणें म्हणोन, हवालदार व कारकून किल्ले चांदवड निजबत तुकोजी होळकर याचे नांवें. छ. २० जिल्काद. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

परवानगी रूबरू.

---

(59) Ánandibái, the first wife of the Satara Rájá, having given birth to a son, sanction was given to the expenditure of Rs. 1000 for distributing sugar and for the ceremonies to be performed on the 12th day after birth.

A. D. 1792-93.

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(2) PESHWÁ—(a) Náráyanrao's Murder.

(60) The wife of Sumersing Gárdi with his family was at Chándwad at her father's house. The officer of the fort of Chándwad was directed to keep her and Sumersing's family in cofinement, to attach his property, and to send it to Poona.

A. D. 1773-74.

६१-(४५) किल्ले हाय येथें अटकेस ठेवावयास पाठविले असेत, तरी पायांत बिड्या घालून पक्या बंदोबस्तानें ठेविणें, पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें म्हणोन, हवालदार व कारकून यांस. छ. १७ जिल्काद. सनदा.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

१ किल्ले विसापूर येथें शिवराम गिरमाजी येविशीं.

१ किल्ले घनगड येथें अंतोबा घाणेकर येविशीं.

१ किल्ले लोहगड येथें केशवराव बल्लाळ येविशीं.

३

दुसरे जागा पाठविणें सबब दूर.

केसो बल्लाळ गोगटे याचीं माणसें किल्ले राजमाची येथें आहेत, तीं अटकेंत ठेविलीं असेत, तरी माणसें पक्या बंदोबस्तानें ठेविणें, व पाहारे चवक्या ठेविणें म्हणोन, रामराव नारायण यास. छ. १७ जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

किल्ले शिवनेर येथें खरकसिंगाचीं मुलें माणसें आहेत, तीं अटकेंत ठेविलीं असेत, तरी पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेविणें, व घरीं चवक्या बसविणें म्हणोन, उध्धो विरेश्वर याचे नांवें. छ. १७ जिल्काद. सनद १.

आबाजी महादेव याचीं मुलें माणसें नागोठण्यास आहेत, व त्याचे भाऊ काशीहून आले, ते अवचितगडास अगर नागोठण्यास असतील, त्यांस पत्र दर्शनीं कैद धरून वस्तवानीसुद्धां जप्त करून मुलें माणसें किल्यावर बंदोबस्तानें अटकेंत ठेविणें; व त्याचे भावाचे पायांत बिडी घालून सुरगडावर पक्या बंदोबस्तानें ठेविणें; ज्या किल्यावर मुलें माणसें ठेवाल त्या किल्यावर त्यास न ठेविणें. लिहिल्याप्रमाणें सुरगडावर ठेविणें; आणि पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें. जप्तीचा सर्व वस्तवानीचा जाबता लिहून हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, गणेश त्रिंबक याचे नांवें. छ. १७ जिल्काद. सनद १.

---

(61) Orders for the imprisonment of the following persons with their families, and for the attachment of their property, appear in the diaries of this date.

A. D. 1773-74.

1 Şiwarám Girmáji.

1 Antobá Ghánekar.

1 Keshavrao Ballál.

1 Kharaksing.

1 Abáji Mahádeo. (of Nágothne.)

तुळाजी पवार खिजमतगार याचीं मुलें माणसें मौजे गोलेगांव परगणे मजकूर येथें आहेत, त्यांस कैद करावयाची आज्ञा केली असे, तरी पत्र दर्शनीं कबिलेसुद्धां माणसें कैद करून हुजूर पुण्यास पाठऊन देणें. वस्तवानी जप्त करून वस्तवानीचाही जाबता हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, बाबूराव माणकेश्वर सुभेदार, परगणे कर्डे रांजणगांव यांचे नांवें. छ. १७ जिल्काद.

सनद १.

केशवराव बल्लाळ यास अटकेंत ठेवावयास पाठविलें असे, तरी यास पक्या बंदोबस्तानें साष्टीचे किल्यांत अटकेंत ठेऊन पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें. तुम्हांजवळ मशारनिल्हे येऊन पोंहचल्याचा जाब पाठविणें म्हणोन, आनंदराव राम याचे नांवें. छ. १८ जिल्काद.

सनद १.

त्र्यंबकजी भालेराव याचीं मुलें माणसें मौजे कळंब नांदूर प्रांत जुन्नर येथें आहेत, त्याची जप्ती करावयास रघुनाथ हरी यास आज्ञा केली आहे, ते व तुम्हांकडे माणसें पाठवितील, त्यांस पक्या बंदोबस्तानें किल्ले शिवनेर येथें अटकेंत ठेऊन पोटास अडशेरी देत जाणें म्हणोन, उध्धो विरेश्वर तालुके शिवनेर याचे नांवें. छ. २० जिल्काद.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

सखाराम हरी याचीं मुलें माणसें मौजे उरवडें तर्फ मुठेखोर येथें आहेत, त्याची जप्ती करून वस्तभावेची वगैरे मोजदाद करून जाबता हुजूर पाठविणें; व मुलें माणसें किल्ले सिंहगड येथें पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें; व मशारनिल्हेचे घरीं घोडीं व उंटें वगैरे असतील ते जलद हुजूर पाठविणें, व रामचंद्र विठ्ठल निजबत चिटणीस याचें घर जे मजकुरीं आहे, त्यास त्याची जप्ती करून व वस्तभाव वगैरे याचा जाबता हुजूर पाठविणें, व मुलें माणसें किल्ले मजकुरीं पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देणें म्हणोन, आनंदराव जिवाजी याचे नांवें. छ. २० जिल्काद.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

राजाराम गोविंद याचीं मुलें माणसें शहर अहमदनगर येथें आहेत, तीं किल्ले अहमदनगर येथें अटकेंत पक्या बंदोबस्तानें ठेऊन शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें; व त्याची वस्तभाव जेथें असेल तेथून बारकाईनें शोध करून आणून मोजदाद करून जाबता लिहून हुजूर

---

1 Tuláji Pawár (Khijmatgár.)
1 Keso Ballál (of Rajmáchi.)
1 Trimbakji Bhálerao (of Kalamb Nándur.)
1 Sakháram Hari (of Urawde in Taluka Muthekhore.)
1 Rajárám Govind (Ahmednagar.)

पाठविणें; व परगणे कडेवलीत येथील देशमुखी वगैरे वतनें आहेत, त्यांपैकीं मशारनिल्हेचा हिसा जप्त करून आकार होईल तो किल्ले मजकूरचे हिशेबीं जमा करणें म्हणोन, महादाजी नारायण याचे नांवें. छ. २० माहे जिल्काद. सनद १.

बाबूराव बल्लाळ काणे याचीं मुलें माणसें कजवे तळें येथें आहेत, त्यास किल्ले तळगड येथें पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेविणें; व वस्तभाव जेथें असेल तेथें बारकाईनें शोध करून जप्त करणें, आणि जाबता हुजूर पाठविणें. माणसांस शिधा मध्यम प्रतीचा देत जाणें म्हणून, गोविंदराव व चिमाजी माणकर प्रांत राजापुरी याचे नांवें. छ. २० जिल्काद. सनद १.

मल्हारराव कृष्ण सुमंत याचीं मुलें माणसें मौजे राजापूर परगणे कर्डे रांजणगांव येथें आहेत, त्यांस जप्त करून किल्ले अहमदनगर येथें पोंहचऊन देणें ह्मणोन, बाबूराव माणकेश्वर सुभेदार परगणे कर्डे रांजणगांव यास आज्ञा केली आहे, त्यास मशारनिल्हे मुलें माणसें तुम्हांकडे पाठवितील, त्यास किल्ले मजकुरीं पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन ब्राह्मण आसामी असतील त्यांस उत्तम प्रतीचा शिधा देत जाणें; व एकादी कुणबीण असेल, तीस शिरस्तेप्रमाणें अडशेरी देत जाणें ह्मणोन, महादाजी नारायण किल्ले अहमदनगर याचे नांवें. छ. २० जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

महमद इसफ गारदी याचीं मुलें माणसें रोज्यास अगर शहर औरंगाबाद येथें असतील, त्यांचा बारकाईनें शोध करून तेथून धरून आणून किल्ले दौलताबाद येथें पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें; व वस्तभाव वगैरे याची मोजदाद करून किल्ले मजकुरीं ठेऊन जाबता हुजूर पाठविणें; व लोकांकडे कर्जवाम वगैरे पैका व वस्तभाव असेल त्याचाही बारकाईनें शोध करून जप्त करून जाबता हुजूर पाठविणें ह्मणोन, धोंडो महादेव याचे नांवें. छ. २० जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

सदाशिव रामचंद्र याचीं मुलें माणसें किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेवावयास पाठविलीं आहेत, तरी पक्के बंदोबस्तानें ठेऊन उत्तमप्रत शिधा देत जाणें, ह्मणोन उदाजी वाळुंज हवालदार, व कारकून किल्ले लोहगड याचे नांवें. छ. २० जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

1 Báburao Ballál Kāṇe. (of Talen)

1 Malhárrao Krishna Sumant. (Rajápur in Parganá Karden Ránjangaum.)

1 Mohamed Esuf Gárdi's family at Rozá or Aurangabad.

1 Sádáshiv Rámchandra (appears to be an important personage.)

शिवाजी कान्हो याची बायको कजबे सासवडास माहेरास आहे, व बाजीराव गोविंद बर्वे याचीं माणसें मौजे गराडें येथें आहेत, त्यांची जप्ती करून वस्तभावेचा बारकाईनें शोध करून आणून मोजदाद करून जाबता हुजूर लिहून पाठविणें; व माणसांस शिधा मध्यमप्रत देत जाणें; व मौजे भिवरी तर्फ करेपठार हा गांव बाजीराव गोविंद यांजकडे आहे, तो जप्त करून आकार होईल तो प्रांत पुणें येथील हिसाबीं जमा करणें ह्मणोन, नारो आपाजी याचे नांवें. छ. २० जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

नूरमहमद गारदी याचीं मुलें माणसें रोज्यास, अगर शहर अवरंगाबाद येथें असतील, त्यांचा बारकाईनें शोध करून, तेथून धरून आणून, किल्ले दौलताबाद येथें पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें; व वस्तभाव वगैरे असेल, त्याची मोजदाद करून, किल्ले मजकुरीं ठेवून, जाबता हुजूर पाठविणें; व लोकांकडे कर्जवामवगैरे येणें असेल, त्याचाही शोध करून जप्त करणें; आणि हुजूर लेहून पाठविणें ह्मणोन, धोंडो महादेव याचे नांवें. छ. २० जिल्काद. सनद १.

हरि रघुनाथ भिडे याचीं मुलें माणसें मौजे आसरें येथें आहेत; तीं अटकेस ठेवावयाविषयीं हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी मशारनिल्हेचीं मुलें माणसें आणून किल्ले अवचितगड येथें पक्या बंदोबस्तानें ठेविणें; व त्याची वस्तभाव जप्त करून जप्तीचे जिनसांचा जाबता हुजूर लिहून पाठविणें. माणसांस शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें म्हणोन, गणेश त्रिंबक याचे नांवें. छ. २१ जिल्काद. सनद १.

अंताजी राम सावकार आनंदवल्लीस आहेत, त्यांस किल्ले त्र्यंबक येथें अटकेस ठेवण्यास आज्ञा केली असे, तरी तुम्हीं किल्ले मजकूर पैकीं लोक पाठऊन, आनंदवल्लीहून घेऊन जाऊन, पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेविणें. पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें. सरकारचे कारकून भास्कर बल्लाळ आनंदवल्लीस आहेत, ते तुम्हांस लिहितील तेव्हां त्यांजकडे प्यादे पाठवून, अंताजी रामास किल्ले मजकुरीं घेऊन जाऊन अटकेस ठेविणें म्हणोन, काशी बल्लाळ याचे नांवें. छ. २१ जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

अच्युतराव गणेश याचे वधू व मुलें माणसें कजबे चांदवड येथें आहेत, त्यास किल्ले मजकूर अटकेंत आहेत. पक्या बंदोबस्तानें ठेऊन शिधा मध्यमप्रत देत जाणें. वस्तभाव

---

1 Siwaji Kanho's wife of Saswad.
1 Nur Mohamed Gárdi's family at Rozá or Aurangábád.
1 Hari Raghunáth Bhide.
1 Antáji Ráne Sawkar of Anandwalli.
1 Achutráo Ganesh of Chándwad.

जेथें असेल तेथें बारकाईनें शोध करून आणून मोजदाद करून बराबर माणसें देऊन मोजदाद जाबतासुद्धां हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, हवालदार व कारकून किले चांदवड निसबत तुकोजी होळकर यास. छ. २१ जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

आपा लिमया व गोपाळ लिमया शागीर्द यांचें घर मौजे कन्हेले कजब्यांत नेवरें तालुके रत्नागिरि येथें आहे. त्यास हरदू जणाचे घराची जप्ती करून, मुलें माणसें धरून, कैद करून, पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन, पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देत जाणें; व वस्तभावची जप्ती करून जाबता हुजूर पाठऊन देणें म्हणून, महिपतराव कृष्ण यास. सनद १.

गंगाराम परदेशी जमादार प्यादे यासी किल्ले चांदवड तालुके शिवनेर येथें अटकेस ठेवावयाबद्दल पाठविला असे, तरी पायांत बिडी घालून पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें म्हणोन, उद्धव विरेश्वर याचे नांवें. छ. १ जिल्हेज. सनद १.

रामचंद्र बाबाजी जोगळेकर याचें घर वाडा ढोकमळें, कर्यात नेवरें, जिल्हा रत्नागिरि येथें आहे, त्यास याचे घराची जप्ती करून मुलें माणसें कैद करून बंदोबस्तानें अटकेस ठेविणें, आणि पोटास शेर मध्यमप्रत शिधा देत जाणें. वस्तभावेची मोजदाद करून जाबता हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, महिपतराव कृष्ण यास. छ. जिल्हेज. सनद १.

परवानगी रूबरू.

बाबूराव बल्लाळ काणे याची बायको मौजे पालील तालुके सुवर्णदुर्ग येथें पांडुरंग बल्लाळ मोडक याचे घरीं आहे, त्यास तीस कैद करून, किल्ले रसाळगड येथें पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन, पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देणें; व तिची वस्तभावेची वगैरे जप्ती करून, जाबता लिहून हुजूर पाठऊन देणें; व आबाजी महादेव सोहनी याचीं मुलें माणसें तालुके मजकुरीं गेलीं आहेत, म्हणून हुजूर विदित जाहलें, त्यास याचा पत्ता बारकाईनें लाऊन जेथें असतील तेथें कैद करून, हरएक किल्यावर अटकेंत ठेऊन, पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देणें. वस्तभावेची वगैरे जप्ती करून जाबता हुजूर पाठऊन देणें म्हणून, मोरो बापूजी तालुके मजकूर याचे नांवें. छ. ३ जिल्हेज. सनद १.

दुसरी सनद दिली सबब हे दूर. परवानगी रूबरू.

आबाजी महादेव सोवनी याची बायको, लक्ष्मण अनंत सबनीस किल्ले घोसाळा याची कन्या, लक्ष्मण अनंत याचे मेहुणे पांडुरंग बल्लाळ मोडक याचे घरीं मौजे पालील तालुके

1 Appá Limayá & Gopál Limayá (attendants).
1 Gangárám Pardeshi Jamâdár of peons.
1 Rámchandra Bábáji Joglekar.
1 Báburao Ballál Káne.
1 Abáji Mahádeo Sowani's wife.

सुवर्णदुर्ग येथें आहे, तीस धरून आणून, किल्ले रसाळगड येथें पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन, पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देणें; व तिचे वस्तभावेची वगैरे जप्ती करून, जाबता हुजूर पाठऊन देणें; व बाबूराव बल्लाळ काणे याचीं मुलें माणसें तालुके मजकुरीं गेलीं आहेत म्हणून हुजूर विदित जाहलें, त्यास त्यांचा बारकाईनें शोध लाऊन जेथें असतील, तेथून धरून आणून, हरएक किल्यावर पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा देणें; व वस्तभावेची वगैरे जप्ती करून जाबता हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, मोरो बापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग याचे नांवें. छ. ४ सनद १.

परवानगी रूबरू.

बहादूरसिंग गाडदी याचा कबीला जोरावरसिंग हजारी याचे घरीं माहेरास मुल्हेर किल्याचे माचीस आहे, तीस वस्तवानीसुद्धां कैद करावी; व बंदोबस्तानें किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देणें; आणि वस्तभावेची मोजदाद करून जाबता हुजूर पाठऊन देणें ह्मणून, लक्ष्मण विश्वनाथ यासी. छ. ८ जिल्हेज. सनद १.

रसानगी यादी.

जयसिंगराव निकम सरनोबत दिमत पागा हुजूर याजकडे प्रांत जुन्नर पैकीं गांव तपसील.

१ मौजे चिंचोली तालुके चाकण.

१ मौजे बहुल तालुके पावळ येथील मोकास बाबेचा अंमल.

२

एकूण दोन गांव आहेत, त्यांची जप्ती सरकारांत करून जप्तीची कमावीस तुम्हांस सांगितली असे, तरी हरदू गांवचा अमल चवकशीनें करून वसूल घेऊन सरकार हिशेबीं जमा करीत जाणें; व मशारनिल्हेचीं मुलें माणसें मौजे चिंचोली येथें आहेत, ते किल्ले शिवनेरीस अटकेस ठेवण्याविषयीं उधो विरेश्वर यास अलाहिदा सनद सादर जाहली आहे, तरी तुम्हीं मशारनिल्हेचीं मुलें माणसें कैद करून शिवनेरीस उधो विरेश्वर याजकडे पावतीं करणें ह्मणोन, रघुनाथ हरी याचे नांवें. छ. १९ जिल्हेज. सनद १.

जैसिंगराव निकम सरनोबत दिमत पागा हुजूर याचीं मुलें माणसें मौजे चिंचवली तर्फ चाकण प्रांत जुन्नर येथें आहेत, ते कैद करून तुह्मांकडे किल्ले शिवनेर येथें अटकेस ठेवण्यास पाठवावयाविषयीं रघुनाथ हरी यास सनद अलाहिदा सादर केली आहे, त्यास माणसें मशारनिल्हे तुह्मांकडे पाठवितील ते किल्ले मजकुरीं पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन

---

1 Bahádursing Gárdi's wife, residing at fort Mulher.

1 Jaysingrao Nikam in the service of Sarnobat in Págá Huzur was ordered to be imprisoned.

पोटास शिधा मध्यमप्रतीचा शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, उधो बिरेश्वर याचे नांवें. छ. १९ जिल्हेज. सनद १.

विसाजी महादेव दात्या निसबत सुमेरसिंग गारदी याचें घर मौजे कोरलें प्रांत राजापूर येथें आहे, त्यास मुलांमाणसांस कैद करून हरएक किल्यावर पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर मध्यमप्रतीचा देणें; आणि वस्तभाव असेल ती जप्तींत ठेऊन, जाबता हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, महादाजी रघुनाथ, तालुके विजयदुर्ग यास. छ. १० मोहोरम. सनद १.

परवानगी रूबरू.

६२–(४८) तालुके पटा येथें अनंतराम व मोहोनसिंग याचें सत्तावीस माणूस खरकसिंग याचे मारफतीचें आहे, त्यास किल्यास परदेशी माणूस ठेवावयाचें नाहीं, तरी याचे ऐवजीं दुसरें माणूस करार करून ठेऊन, याचा हिशेब भरून देऊन रुसकत करणें ह्मणून, बाळकृष्ण केशव तालुके पटा याचे नांवें. छ. २४ जिल्हेज. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल. २२

रसानगी यादी.

६३–(४९) किल्ले आशेर येथें खरकसिंगाचे दिमतीचे माणूस, आसामी ३५ पस्तीस आहेत, ठेवावयाचें नाहीं, तर ते माणूस दूर करून किल्याखालीं उतरून देणें, व त्यास अदा जाला असोन (असेल), तो हुजूर लिहून पाठविणें. हुजुरून हिशोब होऊन ऐवजाची सनद तुम्हांस सादर होईल त्याप्रमाणें देणें. या लोकांचे ऐवजीं हुजुरून लोक करार करून पाठविले जातील, त्यांपासून चाकरी घेत जाणें ह्मणून, जगन्नाथ नारायण याचे नांवें. छ. १२ मोहरम. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

परवानगी रूबरू.

---

1 Visáji Mahádeo Dáte in the service of Sumersing Gárdi, (of Korle, Pargana Rájápur).

(62) There were 27 Pardeshi men at Taluka Patta. As no Pardeshis were to be kept at forts, these men were ordered to be disbanded.

A. D. 1773-74.

(63) 35 men belonging to Kharaksing, and serving at fort Asher were disbanded.

A. D. 1773-74.

६४-(५०) सुमेरसिंग गारदी याचा लेक कजबे शेवगांवास आहे, त्याचा शोध करून जप्त करून ठेवणें म्हणोन पेशजीं तुम्हांस सनद सादर जाली होती, त्याचा जाब तुम्हीं कांहींच लिहिला नाहीं, त्यास असे कामाची सुस्ती तुम्हांपासून व्हावयाची नाहीं असें असतां, हें कसें केलें असेत? त्यास त्याचीं मुलें माणसें पुण्याहून गेलीं, ते कजबे मजकुरीं मणीराम परदेशी सुमेरसिंगाचा व्याही आहे, त्याचे घरीं त्याचीं माणसें गेलीं, त्याजवर पुढें जप्ती होते हें ऐकून शहर औरंगाबादेस माणसें मात्र पळोन गेलीं; परंतु वस्तवानी व मालमवेसी तशीच मणीरामचे घरींच ठेविली आहे, हें वर्तमान हुजूर विदित जाहलें. तुम्हीं जवळ असतां ठिकाण लाविले नाहींत, तस्मात् गाफिली केली, असेत; या उपरी याची चांगली चवकशी करणें. मणीराम प्रस्तुत इंदुरास होळकराकडे आहे, त्याचा पुतण्या परशराम परदेशी प्रस्तुत शेवगांव कजब्यांत आपले घरीं आहे, तरी पत्र पावतांच त्याजला धरून त्याचे घराची जप्ती करून वस्तवानची मोजदाद करून जाबता हुजूर पाठविणें; व परशरामासही समागमें राऊत देऊन चांगले बंदोबस्तानें हुजूर पुण्यास पाठविणें. सुमेरसिंगाजवळ ऐवज बहुत आहे, तो त्यानें साराच या परदेशीयाचे घरींच ठेविला आहे, यांत गुता नाहीं, तरी तुम्हीं बहुत चांगली चवकशी करून पैका ठिकाणीं लावणें; आणि सविस्तर हुजूर लिहिणें; व परशरामासही बंदोबस्तीनें पाठविणें म्हणून, नरहर लक्ष्मणराव कमाविसदार, परगणे शेवगांव याचे नांवें. छ. १५ मोहोरम. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

परवानगी रूबरू.

---

(64) The Kamávisdár of Parganá Shewagaum was previously directed to make a search for Sumersing Gárdi's son at Shewagaum, but no reply was received from him. He was reprimanded for his negligence and was addressed as follows:

A. D. 1773-74.

Government is informed that Sumersing's relations on leaving Poona went to Manirám Pardeshi's house at Shewagaum, and that when they learned that a search was being made for them at that place, they went away to Aurangábád leaving their property at Manirám's house. Manirám is at Indore with the Holkar. His nephew is, however, at his house. You should immediately on receipt of this order take him into custody, and send him to Poona, forwarding at the same time a list of the property that may be found in the house. Sumersing had considerable cash with him, and there can be no doubt that it has been kept at the above Pardeshi's house. Very careful inquiry should therefore be made, and detailed report sent to Government.

६५ [अ]–(२१२) महिपतराव कृष्ण यास सनद कीं, नारो गणेश फाटक हे तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब यांसंनिध गर्दींत सरकारकामास आले, यास्तव याचे मातोश्रीस, व स्त्रीस, व मशारनिल्हेचे भाऊ वेदमूर्ति बाळंभट व सदाशिव गणेश फाटक वगैरे कजबे पावस, तालुके मजकूर, प्रांत राजापूर यांचे कुटुंबाचे योगक्षेमार्थ तालुके रत्नागिरि येथें हरएक गांवीं नूतन इनाम भात जमीन बिघे ५ पांच ध्यावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें पांच बिघे जमीन हरएक गांवीं चतुःसीमापूर्वक नेमून देऊन आकार होईल तो यांचे नांवें इनाम खर्च लिहीत जाणें; आणि जमिनीची चतुःसीमापूर्वक मोजणी करून हुजूर पाठवणें. त्याप्रमाणें भोगवटियास इनामपत्रें करून दिल्हीं जातील. या सनदेची प्रति लिहून घेऊन हे असल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें म्हणोन. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ साबान २

रसानगी यादी.

[ब]–(२१३) महिपतराव कृष्ण यास सनद कीं, नारो गणेश फाटक हे तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब संनिध गर्दींत सरकारकामास आले, यास्तव याचे मातुश्रीस व स्त्रीस योगक्षेमाबद्दल तालुके रत्नागिरि येथें मशारनिल्हेचे भाऊ बाळाजी गणेश याचे नांवें साल मजकुरीं अवल सालापासून आसामी करार करून, वेतन सालीना खेरीज शिरस्ता निवळ रुपये १५० दीडशें करार केले असेत, तरी चाकरी न घेतां मशारनिल्हेचे घरीं दीडशें रुपये तालुके मजकूरचे ऐवजीं साल दरसाल पावीत जाणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दींपैकीं.

६६–(२४०) उधो विरेश्वर तालुके शिवनेर यांचे नांवें सनद कीं, चापाजी टिळेकर खिजमतगार हा तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब यांसंनिध गर्दींत सरकारकामास आला, यास्तव याचे मुलामाणसांचें चालवणें जरूर जाणून, चापाजी मजकूर याचा लेक हणमंता टिळेकर यास मौ-

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

---

(65) Náro Ganesh Phátak having lost his life in the attack made by the Gárdis against Peshwá Náráyanrao, five Bighas of land were given for the support of his wife, mother, and brother; an appointment worth Rs. 150 a year was also conferred on the brother; and it was ordered that the salary should be disbursed to him free of service.

A. D. 1775-76.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(66) Chápáji Tilekar Khismatgár having sacrificed his life in the service of Government, at the time the Peshwá Náráyanrao was attacked by the Gárdis, his son was given one *cháhur* of land in inam at Kumset in Prant Junner.

A. D. 1775-76.

जे कुंभशेत तालुके हवेली प्रांत जुन्नर या लगते गांवीं इनाम जमीन अवल दूम सीम तिहीं प्रकारची चावर १, एक चावर देविली असे, तरी सदरहूप्रमाणें जमीन चतुःसीमापूर्वक नेमून देऊन यांचे दुमाला करून जमिनीचा आकार होईल तो यांचे नांवें इनामखर्च लिहीत जाणें; आणि चतुःसीमापूर्वक मोजणी जाबता लेहून हुजूर पाठवणें, त्याप्रमाणें भोगवटियास इनामपत्रें करून दिल्हीं जातील म्हणून, मशार निल्हे याचे नांवें. छ. १२ साबान सनद १.

रसानगी, इनामपत्राचे यादीवर देणें जालें असे.

६७–(३१३) बाजीराव आपाजी तालुके धोडप याचे नांवें सनद कीं, सुमेरसिंग याचा मेहुणा नाथूराम वलद संभुनाथ हा पेशजीं लबाडींत होता, सबब सदाशिव बापूजी कमाविसदार परगणे वणदिंडोरी यांणीं कैद करून अटकेस ठेविला आहे, तो तुह्मांकडे पाठवितील, त्यास किल्ले धोडप तालुके मजकूर येथें बेडी घालून पक्या बंदोबस्तानें ठेऊन, पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें; व त्याचीं मुलें माणसें धरावयाचे शोधांत मशारनिल्हे आहेत, तीं हस्तगत जाहल्यास धरून तुह्मांकडे पाठवितील, त्यांस पक्या बंदोबस्तानें किल्ले मजकुरीं ठेवणें ह्मणोन. सनद १.

सबा सबैन
मया व अलफ
जमादिलाखर २५

परवानगी रूबरू.

६८–(३१७) अबदुल कादर गारदी याचीं मुलेंमाणसें कैद करून तुह्मांकडे किल्ले मजकूर येथें अटकेंत ठेवावयासी. असामी.

सबा सबैन
मया व अलफ
जमादिलाखर २९

२ पुत्र.
२ बहिणी.
१ राख गाडदी मजकूर याची.
१ कुणबीण.
२ लेकी.

—

८

एकूण असामी आठ पाठविले आहेत, यांस पक्के बंदोबस्तानें किल्यावर अटकेंत ठेऊन सात असामींस पोटास मध्यमप्रतीचा साधा व कुणबिणीस शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें

---

(67) Náthurám wallad Sambhunáth, brother-in-law of Sumersing, having been implicated in the conspiracy was arrested by the Kamavisdár of Wan Dindori. He was now sent to fort Dhodap. Orders had already been issued for the arrest of his family members.
A. D. 1776-77.

(68 The members of the family of Abdul Kádar were sent to fort Sinhgad for imprisonment.
A. D. 1776-77.

ह्मणोन, गोविंदराव मोरे हवालदार व कारकून किले सिंहीगड याचे नांवें. छ. १९ जमादिलावल. सनद १.

पत्र पुरंधर व परवानगी रूबरू.

६९–(३२९) हणमंता बिन चापाजी टिळेकर यास तालुके शिवनेरपैकीं एक चावर जमीन इनाम, मौजे कुंभशेत तर्फ हवेली मजकूर हा गांव याचे पाटिलकीचा आहे, त्या लगत नेमून देणें ह्मणोन सालगुदस्तां तुह्मांस सनद सादर जाली आहे, त्यावरून मौजे आमरगांवपैकीं जमीन तुह्मीं नेमून देत होतां ते याच्या सोईची नाहीं, यास्तव मौजे सिरोली लंबक तर्फ हवेली शिवनेर येथें सदरहू एक चावर जमीन नेमून द्यावी ह्मणोन याणें हुजूर येऊन विनंति केली. त्यावरून मौजे मजकूर पैकीं एक चावर जमीन अवल दूम सीम तीन प्रतीची पांच हात पांच मुठींचे काठीनें देविली असे, तरी सदरहू एक चावर जमीन याकडे नेमून देऊन इनाम चालवणें; आणि जमिनीचा चतुःसिमेचा जाबता हुजूर लिहून पाठवणें. त्याप्रमाणें इनामपत्रें करून दिलीं जातील. साल गुदस्तांपासून सदरहू जमीन यास तुह्मांकडून देविली असतां, याचे पदरीं पडिली नाहीं, त्यास हल्लीं एक चावर जमीन नेमून द्याल त्या जमिनीचे आकाराप्रमाणें गुदस्तांचा ऐवज यास देऊन पावल्याचे कबज घेणें; या कामास सरकारचा खिजमतगार पाठविला आहे, त्याचे हु(गु)जारतीनें एक चावर जमीन मोजून याचे पदरीं घालणें म्हणोन, उधो विरेश्वर तालुके शिवनेर यांस. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ साबान १०

रसानगी यादी.

भिवराव यशवंत पानसी याच्या कीर्दीपैकीं.

७०–(४१३) कमावीस जप्तीबद्दल फाजल मशारनिल्हे वगैरे स्वारी राजश्री दादा, रुपये तारापुरांत वस्तभाव सांपडली ते जमा.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम १

२२२। बरहुकूम फाजल मशारनिल्हे गाडदी, तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब यांस मारावयाचे मेळ्यांत होता, सबब जप्ती केली त्यांत दागिनें सांपडले ते जमा किंमत रुपये, गुजारत बाजी गंगाधर प्रांत बेलापूर. रुपये.

(69) Hanmantá bin Chápáji Tilekar whose father lost his life in protecting the late Peshvá was given land in Inam at Kumbshet. As this did not suit him, orders were issued to give him an Inám at Shiroli in Tarf Haveli of Parganá Junnar.

A. D. 1776-77.

(70) Property belonging to Fázal Gárdi and Kharaksing Gárdi, who were among the assassins of Peshvá Náráyanrao, found at Tárápur in Parganá Belápur was attached.

A. D. 1776-77.

२३। पोत गळ्यांतील.

२१ मोत्यें दाणे ३३६, दर रुपयास ११ दाणे.

।१। मणी सोनें २०, वजन ८१ दर १९

१ मोती १

२३।

३३ दुलडी मोत्यांची.

३०।।। मोत्यें सर १०, दर ७ (७४?) प्रमाणें सुमार ७४०

दर रुपयास २४ प्रमाणें.

२ पानडी मधील १

।· मणी सोनें १

३३

४ आंगठी माणकाची १

शहत.

७ माणिकें चुणी.

१ पाच.

किंमत रुपये.

*   *   *

२३९।।।– बरहुकूम, खरगसिंग तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब यांस मारावयाचे मेळ्यांत होता सबब. रुपये.

*   *   *   *

७१–(४५१) ताजखान वल्द महमदखान रोहिले दिंमत रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा याणीं महमद इसफ गाडदी सरकारचा हरामखोर पळोन जात होता, तो जातीनिशीं मर्दुमी करून धरून आणून दिल्हा, सबब मशारनिल्हे याजवर कृपाळु होऊन परगणा जळगांवपैकीं नूतन इनाम गांव कमाल आकार रुपये १००० एक हजार रुपये याचा द्यावयाचा करार करून हे

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर २

---

(71) Tâjkhán wd. Mohammadkhán Rohillá in the service of Raghoji Bhosle, Sena saheb Subhá, with great personal valour captured Mohammad Isaf Gárdi, who acted treacherously towards Government, and was absconding. An Inam village of Rs. 1000 was therefor, ordered to be given to him.

A. D. 1776-77.

सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी परगणा मजकूर पैकीं एक हजार कमाल आकाराचा गांव नेमून मशारनिल्हे याचे दुमाला करून गांवचा आकार पेस्तर सालापासून इनाम खर्च लिहीत जाणें; आणि गांव द्याल तो हुजूर लेहून पाठवणें, त्याप्रमाणें इनाम पत्रें करून दिल्हीं जातील. सदरहू गांव कसबे जलगांवचे लगत नेमून देणें म्हणोन, विश्वासराव रामचंद्र व दामोदर गोविंद कमाविसदार परगणा मजकूर यास. सनद १.

रामाजी अण्णाजी दिंमत नारो कृष्ण यांस कीं हजार रुपयांचा कमाल आकाराचा गांव नेमून देणें म्हणोन. पत्र.

२

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं

७२–(४८१) बाळाराम सुमेरसिंग याचा लेक यास किल्ले सिंहगड येथें अटकेस ठेवावयास पाठविला आहे, तरी याच्या पायांत बिडी घालून पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास दाळपीठ मिळोन सवाशेर किल्ले मजकूर पैकीं देत जाणें म्हणोन, नारो महादेव याचे नांवें. छ. ९ जमादिलाखर. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

परवानगी रूबरू.

७३–(४८२) बाळाराम सुमेरसिंग याचा लेक यास किल्ले सिंहगड येथें अटकेंत ठेवावयासी पाठविला, त्यास दाळपीठ मिळोन सवाशेर शिधा द्यावयाविशीं तुम्हांस पेशजीं सनद सादर जाहली आहे, त्यास तो दाळपीठ घेत नाहीं म्हणोन तुम्हीं विनंतिपत्र पाठविलें, त्याजवरून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी बाळाराम यास कणीक व दाळ मिळोन सवाशेर व तूप दोन पैसेभार याप्रमाणें सनद पैवस्तगिरीपासून दररोज किल्ले मजकूर पैकीं देत जाणें म्हणोन, नारो महादेव याचे नांवें. छ. २२ जमादिलाखर. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

परवानगी रूबरू.

---

(72) Bálárám, Sumersing's son, was sent for imprisonment at fort Sinhgad and orders were issued to provide him with flour (of Jawári or Bájri) and pulse &c. weighing in all $1\frac{1}{4}$ seer.

A. D. 1777-78.

(73) Bálárám objected to receive the flour given to him. Permission was therefore granted to supply him with wheat flour and ghee.

A. D. 1777-78.

७४-(५०५) वेदमूर्ति बाळंभट बिन गणेशभट, व सदाशिव गणेश, उपनाम फाटक गोत्र कौशिक सूत्र आश्वलायन वास्तव्य कसबे पावस, यांणीं हुजूर किल्ले पुरंदर मुक्कामीं येऊन विनंति केली कीं, आपला भाऊ नारो गणेश फाटक हा सन अर्बा सबैनांत कैलासवासी श्रीमंत नारायणराव साहेब यांसंनिध गर्दींत सरकारकामास आला, आपण कुटुंबवत्सल आहों, योगक्षेम चालला पाहिजे, यास्तव स्वामीनीं कृपाळु होऊन कुटुंबाचे योगक्षेमार्थ कांहीं जमीन नूतन इनाम करार करून देऊन चालविलें पाहिजे म्हणोन, त्याजवरून सनसीत सबैनांत पांच बिघे भातजमीन इनाम द्यावयाचा करार करून चतुःसीमापूर्वक नेमून द्यावयाविशीं महिपतराव कृष्ण मामलेदार तालुके रत्नागिरि यास छ. ४ साबान सरकारांतून सनद सादर जाली. त्यावरून त्यांणीं मौजे तोडदे तर्फ हरचिरी प्रांत राजापूर येथें पांच बिघे जमीन नेमून देऊन मोजणीचा जाबता चतुःसीमापूर्वक करून दिला, त्यास जमीन दुमाला होऊन आपणाकडेस चालवितों तेच सालीं तोतयाची गडबड जाली, याजमुळें जमीन आपले दुमाला होऊन चालली नाहीं, त्यास स्वामींनीं कृपाळु होऊन सनसीत सबैनांत पांच बिघे जमीन नेमून द्यावयाविशीं सनद तालुके मजकूर येथील मामलेदारास सादर जाली आहे, त्याचा दाखला दसरचा व मामलेदार मशारनिल्हे यांणीं जमिनीचा मोजणी जाबता करून दिल्हा आहे, तो पाहून त्याप्रमाणें जमीन देववून भोगवटियास इनामपत्रें करून दिल्हीं पाहिजेत म्हणोन, त्याजवरून मनास आणतां त्याचा भाऊ नारो गणेश फाटक हा सन अर्बा सबैनांत तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब यांसंनिध गर्दींत सरकार कामास आला, व हे शिष्ट सत्पात्र कुटुंबवत्सल, यांचें चालविल्या(स) श्रेयस्कर जाणोन त्याजवर कृपाळु होऊन पांच बिघे भातजमीन द्यावयाचा करार करून सनसीत सबैनांत महिपतराव कृष्ण मामलेदार तालुके मजकूर यांस सनद सादर केली, त्यास त्यांणीं मौजे मजकूर येथें पांच बिघे जमीन नेमून देऊन मोजणी जाबता करून दिला असतां तोतयाचे गडबडेमुळें जमीन याजकडे चालली नाहीं, हें जाणोन व सुभाचा मोजणीजाबता व दसरचा दाखला यांणीं आणून दाखविला तो पाहून त्याप्रमाणें मौजे मजकूरपैकीं जमीन भातशेत. बिघे.

समान सबैन मया व अलफ सवाल ९

---

(74) Náro Ganesh Phátak was killed in the assault made on Peshvá Náráyanrao in Arbá Sabain. His brothers Bálambhat and Sadáshiv were therefore granted, in A. D. 1775-76, land measuring 5 bighas. The inam was not however, actually handed over owing to the disturbance of the Imposter. New sanad was now issued confirming the grant previously made.

A. D. 1777-78.

निसबत भाटकर मळे जमीन.

भातशेत दुपिकी बिघे.

०।३॥ ठिकाण नजीक श्री देव सोमेश्वर.

मूळ काठ्या. अर्ज.

१८ १० ८॥

१८॥

पैकीं निमे ९।

काठ्या १६६॥ एकूण.

चतुःसीमा.

१ पूर्वेस वोढ्याचा पौड.

१ पश्चिमेस देवाची इनामत.

१ दक्षणेस पाट.

१ उत्तरेस वोढा.

४

पांड साडे आठ.

०।·१ ठिकाण कर्दे कृष्णाजी रुद्र फळणकर.

अर्ज १२ कुल १०

काठ्या १२० यांत

चतुःसीमा.

१ पूर्वेस शेत खालीसा.

१ पश्चिमेस धरणाचे नाक्यावरील बांध.

१ उत्तरेस नदी.

१ दक्षणेस देवाची इनामत.

४

एकूण सहा पांड जमीन.

कित्ता जमीन बिघे.

०१०४। मळे जमीन.

भातशेत दुपिकी.

निसबत वारपैकीं.

००३॥ निसबत झिमा गुरव.

०८१॥ प्रत ९ तुकडा ३॥

काठ्या ३१॥ एकूण.

४०२ प्रत ७॥ वसला ५

काठ्या ३७॥ एकूण.

००३॥ यास चतुःसीमा.

१ पूर्वेस बांध शेत खालीसा.

१ पश्चिमेस शेत भाटकर खालीसा.

१ उत्तरेस भाटकर शेत खालीसा.

१ दक्षणेस पाटाचा बांध.

४

साडेतीन पांड.

एकूण पांच बिघे भातजमीन पैकीं सवातीन बिघे अडीच पांड दुपिकी भातजमीन व दीड बिघा अडीच पांड जमीन गिलावस कडधन व सर्दभात येणेंप्रमाणें चतुःसीमा-पूर्वक कुलबाब व कुलकानू हल्ली पट्टी पेस्तर पट्टी देखील हबसी पट्टी जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधिनिक्षेप सहित, खेरीज हक्कदार करून इनाम तिजाई सुद्धां दरोबस्त, यास नूतन इनाम करार करून दिल्ही असे, तरी मौजे मजकूर पैकीं सदरहू जमीन त्याचे दुमाला करून

देऊन यास व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालवणें. दरसाल नूतन पत्राचा आक्षेप न करणें. या सनदेची प्रति लिहोन घेऊन हे असल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें म्हणोन. पत्रें.

३ सनदा.

१ नांवाची.

१ मोकदम मौजे मजकूर.

१ सदाशिव केशव मामलेदार तालुके रत्नागिरि यांस कीं सदरहू पांच बिघे जमीन इनामपत्राप्रमाणें चतुःसीमापूर्वक भटजींचे दुमाला करून देऊन जमिनींचा आकार यांचे नांवें दरसाल इनामखर्च लिहीत जाणें; आणि मागील सनसीत व सब सबैन दुसाला याचे इनामतीचा ऐवज राहिला आहे, तो यांस सुभाहून इतलाख पावता करून हिशेबीं इनामखर्च लिहिणें. तुम्हांस मजुरा पडतील म्हणोन सनद.

३

२ येविशीं चिटणिसी पत्रें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी प्रांत राजापूर यांस.

१ जमीदार तर्फ हरचिरी सुभा प्रांत राजापूर यांस.

२

५

पांच पत्रें पैकीं तीन सनदा व दोन चिटणिसी पत्रें. रसानगी यादी.

७५–(५०६) सदाशिव केशव तालुके रत्नागिरि यास सनद कीं, बाळाजी गणेश फाटक याचा भाऊ नारो गणेश सन अर्बा सबैनांत तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब यांसंनिध सरकारकामास आला, सबब त्याची मातुश्री, व स्त्री, व मशारनिल्हे बंधु यांस योगक्षेमार्थ तालुके मजकूर येथें सनसीत सबैनांत अवल सालापासून वेतन खेरीज शिरस्ता सालीना दीडशें रुपये करार करून चाकरी न घेतां वेतन पाववीत जाणें म्हणोन, महिपतराव कृष्ण माजी मामलेदार मजकूर यांस छ. २ साबानीं सन मजकुरीं सनद सादर जाली, त्यास आसामीचें वतन मशारनि-

समान सबैन
मया व अलफ
सवाल ९

(75 The allowance of Rs. 150 previously granted to Náro Ganesha's wife, mother, and brother for their maintenance was also ordered to be continued.

A. D. 1777-78.

ऱ्हेस पावावें, तरी तेच सालीं तोतयाची गडबड जाली याजमुळें सीत व सबा दुसाला वेतन पावलें नाहीं, त्यास मशारनिल्हेचा भाऊ सरकारकामास आला, सबब याची आसामी सीत सबैनापासून वेतन निवळ खेरीज शिरस्ता सालीना रुपये १९० दीडशें चाकरी न घेतां द्यावयाचे करार करून, हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सनसीत व सबासबैन दुसाला मिळोन वेतन तीनशें रुपये यास पावते करून साल मजकुरापासून याजपासून चाकरी न घेतां आसामीचें वेतन दरसाल तालुके मजकूरपैकीं दीडशें रुपये निवळ खेरीज शिरस्ता पाववीत जाणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

७६–(६९४) कमावीस जप्तीबांबत कुशी बुद्रूख बटीक सरकार ही कैलासवासी नारायणराव यांच्या दंग्याचे फितुरांत होती, सबब अटकेस ठेऊन सनगें सरकारांत आणविलीं, ते गुजारत राघो विश्वनाथ गडबोले कारकून शिलेदार सनगें. एकूण आंख.

समानीन मया व अलफ जिल्हेज २

२ लुगडें जुनें १
२९ पातळ साधें धुवट १
२५ धटी जनानी १
५ खादी पासोडी १
९॥। चोळखण ५
+ बासन छिटी जुनें १

६७

७७–(७९९) कमावीस जप्ती बद्दल बाळाराम सुमेरसिंग याचा लेक याची वस्तभाव मणीराम नागनाथ याजकडे होती, सबब तुकोजी होळकर यांस लिहिलें होतें, त्याजवरून मशारनिल्हेजवळून वस्तभाव आणवून पाराशर दादाजी याजहस्तें सरकारांत पाठविली, त्यापैकीं कापड जमा गुजारत गंगाधर रघुनाथ कारकून शिलेदार व जीवनराम मदनराम दिंमत मणीराम बरहुकूम आंख पटी छ. १ जमादिलाखर सनगें एकूण चौपट आंख.

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १४

---

(76) Kushi, a female slave, being implicated in the disturbance which led to Náráyanrao Peshvá's death was sent to prison and her clothes worth Rs. 67 were attached.

A. D. 1779-80.

(77) Property worth Rs. 1970 belonging to Bálárám, Sumersing's son, which was with Manirám Nágnáth was attached by Tukoji Holkar and sent to the Huzur.

A. D. 1782-83.

८९ तिवटें ३
११९ शेले साधे ३॥
११० पासोड्या ताडपत्री २
१२९ शेला जाफरखानी १
३० चिरा जरी १
७२ गजनी १
७९ पीतांबर मर्दानी १
१० झगा धुवट १
९०० रजाई दस्की १
४५० शाला फर्द २, दर २२९
१० छिटें बंदरी ३
२०० तुंबा किनखापी १
१२ हुदा सकलादी १
४० निशाणें ताफ्त्याचीं २
२ बासन छिटी अस्तरें खादी १

१९७०(१८९०) २४॥

७८-(९७२) सुमेरसिंग याचा लेक किल्ले सिंहीगड येथें अटकेंत आहे, त्यास आणविला आहे, तरी दहा प्यादे बरोबर देऊन पक्या बंदोबस्तानें हुजूर पाठवून देणें ह्मणोन, केशवराव जगन्नाथ याचे नांवें. सनद १.

तिसा समानीन मया व अलफ रमजान ११

रसानगी, आनंदराव गणेश बिवलकर.

७९-(१०४६) हणमंता बिन चापाजी पाटील टिळेकर मौजे येखतपूर परगणे सुपें सरकार जुन्नर सुभे खुजस्ते बुनीयाद यार्णे हुजूर कसबें पुणें येथील मुक्कामीं अर्ज केला कीं, माझा बाप चापाजी पाटील टिळेकर श्रीमंत कैलासवासी नारायणराव साहेब यांसंनिध गर्दीत सन अर्बा सबै-

इसन्ने तिसेन मया व अलफ रमजान २३

---

(78) Sumersing's son, who was under inprisonment at fort Sinhgad, was ordered to be brought to Poona.
A. D. 1788-89.

(79) At the request of Hanmantrao, son of Chápáji Tilekar, who lost his life while defending Peshwá Náráyanrao, he was given the village of Ekatpoor in inam in lieu of a piece of inam land and Pátilki vatan previcusly conferred on him.
A. D. 1791-92.

नांत सरकारकामास आला, यास्तव साहेबीं मेहरबान होऊन मजला मौजे शिरोली बुद्रुक तर्फ हवेली सरकार जुन्नर पैकीं एक चावर जमीन इनाम, व मौजे कुमशेत तर्फ हवेली सरकार मजकूर येथील पाटिलकीचें वतन व वतनसमंधें इनाम जमीन हकदक मानपानसुद्धां सरकारचे होते ते मजला बक्षीस देऊन पत्रें करून दिल्हीं त्याप्रमाणें मजकडे चालत आहे; परंतु माझे सोईची जमीन व पाटिलकीचें वतन नाहीं, तें साहेबीं सरकारांत ठेऊन एक गांव इनाम करार करून देऊन चालविलें पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून मनास आणितां तीर्थरूप कैलासवासी नारायणराव साहेब यांसंनिध याचा बाप सरकारकामास आला, सबब याजला मौजे शिरोली बुद्रुक पैकीं एक चावर जमीन इनाम व मौजे कुमशेत येथील पाटिलकी दिल्ही होती ते याची सोईची नाहीं, सबब सरकारांत ठेऊन याचें चालवणें जरूर जाणोन, याजवरी मेहेरबान होऊन, यास हल्लीं मौजे येखतपूर परगणे मजकूर हा गांव खेरीज बाबतीचा अंमल करून जाहागीर, व मोकासा, व निमचौथाई, व फौजदारी, व सावोत्रा, व सरदेशमुखी कुलबाब कुलकानू हल्लींपट्टी व पेस्तरपट्टी खेरीज हकदार व कदीम इनाम करार करून, इनाम तिजाईसुद्धां दरोबस्त जल, तरू, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधिनिक्षेप सहित, पेस्तरसाल सन सलास तिसैनापासून इनाम सरकारांतून करार करून दिल्हा असे, तर मौजे मजकूर येथील बाबतीचा अंमल खेरीज करून सदरहूप्रमाणें याचे दुमाला करून देऊन यास व याचे लेंकराचे लेंकरीं इनाम चालवणें. दरसाल नवीन सनदेची उजूर न करणें. या सनदेची प्रति लेहून घेऊन हे असल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणून सनदा व पत्रें.

५ फडणिसी. सनदा.

१ नांवाची.

१ मोकदम मौजे मजकूर यांस.

२ मामलेदार यांस कीं, मौजे मजकूर येथील खेरीज बाबतीचा अंमल करून दरोबस्त अंमल कुलबाब कुलकानू खेरीज हकदार व कदीम इनामदार करून इनाम तिजाईसुद्धां पेस्तर साल सन सलास तिसैनापासून इनाम करार करून, भोगवटियास अलाहिदा पत्रें करून दिल्हीं असेत, तरी मौजे मजकूर येथील बाबतीचा अंमल खेरीज करून दरोबस्त अंमल इनामपत्राप्रमाणें पेस्तर सालापासून टिळेकर मजकूर याचे दुमाला करून देऊन आकार हिशेबीं इनामखर्च लिहीत जाणें ह्मणोन.

१ आनंदराव त्रिंबक सुभेदार परगणे मजकूर कीं, जाहागीर, व मोकासा, व निमचौथाई, व फौजदारी, व सावोत्रा देखील इनाम तिजाईसुद्धां दरोबस्त अमलाचा करार परगणे मजकूरचे हिशेबीं इनाम खर्च लिहीत जाणें ह्मणोन.

१ रामचंद्र नारायण प्रांत पुणें यांस कीं, मौजे मजकूरचा सरदेशमुखीचा अंमल पुणें सुभाकडे कमाविसीनें आहे, तो टिळेकर मजकूर याचे दुमाला करून देऊन आकार प्रांत मजकूरचे हिशेबीं इनाम खर्च लिहीत जाणें ह्मणोन.

२

१ कृष्णाजी बल्लाळ मामलेदार तालुके शिवनेर यास कीं, हणमंता बिन चापाजी पाटील टिळेकर यास मौजे सिरोली बुद्रुक तर्फ हवेली सरकार जुन्नर पैकीं एक चावर जमीन इनाम, व मौजे कुमशेत तर्फ हवेली सरकार मजकूर येथील पाटिलकीचें वतन, व वतनसमंधें इनाम जमीन, हकदक मानपान सुद्धां सरकारचे होते, ते बक्षीस देऊन पत्रें करून दिल्हीं त्याप्रमाणें चालत आहे; परंतु जमीन व पाटिलकी टिळेकर याचे सोईची नाहीं, याजकरितां सरकारांत ठेऊन, मौजे इ(ये)खतपूर, परगणे सुपें हा गांव, खेरीज बाबतीचा अंमल करून दरोबस्त पेस्तर साल सन सलास तिसैनापासून इनाम करार करून दिल्हा, सबब इनाम जमीन, व पाटिलकीचें वतन सरकारांत ठेविलें, त्याची बेरीज रुपये.

२८५ इनाम जमीन, मौजे सिरोली पैकीं चावर जमीन.
१३५ पाटिलकीचें वतन, मौजे कुमशेत येथील कित्ता.

४२०

चारशें वीस रुपये इनाम जमीन पाटिलकी तालुके मजकुराकडे ठेऊन, सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी पेस्तर सालापासून चौकशीनें आकार करून तालुके मजकूरचे हिशेबीं जमा करीत जाणें ह्मणोन.

५

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशाधिकारी, व लेखक वर्तमान व भावी, परगणे मजकूर यांस.
१ देशमुख, व देशपांडे, परगणे मजकूर यांस.

२

७

एकूण सात सनदा, व पत्रें मिळोन दिल्हीं असेत. रसानगी यादी.

मौजे मजकूरचा तनखा देखील सरदेशमुखीसुद्धां बरहुकूम याद. रुपये.

८४४॥

यास तपशील.

३३६॥ जहागीर दरसदे ४० प्रमाणें.

३३६॥ मोकासा व बाबती.

१६८।· मोकासा दरसदे २० प्रमाणें.

१६८।· बाबती दरसदे २० प्रमाणें.

३३६॥·

६७। सरदेशमुखी दरसदे ८ प्रमाणें.

८४ निमचौथाई व फौजदारी.

४२ निमचौथाई दरसदे ५

४२ फौजदारी दरसदे ५ प्रमाणें.

८४

२०। सावोत्रा दरसदे २॥ प्रमाणें.

८४४॥ एकंदर.

यास गांवचा कच्चा आकार कमाविसदार यांणीं लिहून दिल्हा त्याप्रमाणें.

६९० जमिनीचा आकार.

१०० पेठेचा आकार.

१८ बलुतें.

१६ घरजमा वगैरे.

७८४

पैकीं वजा..रुपये.

२०० गांवखर्च.

९० हक्कदार.

२९०

बाकी..रुपये ४९४

कित्ता..रुपये ६

५॥= मिरासपट्टी तिसरे सालीं घ्यावी, रुपये १७ पैकीं तिसरा हिसा दरसाल.
।= जाजती.

६ ५००

४५४॥। जहागीर, व मोकासा, व बाबती, व निमचौथाई, व फौजदारी, व सावोत्रा.

१९६॥= जहागीर.
९८।- मोकासा.
९८।- बाबती.
२४॥-॥ निमचौथाई.
२४॥-॥ फौजदारी.
१२।- सावोत्रा.

४५४॥।
३९। सरदेशमुखी.
६ मिरासपट्टी तिसरे सालीं घ्यावी, ते दरसाल रुपये ६ सहा प्रमाणें.

५००

पैकीं वजा बाबतीचा अंमल ९८।- रुपये.

बाकी..४०१॥= रुपये.

एकूण चारशें दीड रुपया तीन आणे आकाराचा गांव इनाम दिल्हा असे. पेशजीं टिळेकर मजकूर यास इनाम जमीन व पाटिलकीचें वतन सरकारांतून दिल्हें, तेव्हां पत्रें करून दिल्हीं आहेत, तीं घेऊन सरकारांत ठेवावीं, याप्रमाणें मखलाशीचे यादीवर करार आहे, त्यास टिळेकर याजवळ सनदा व पत्रें होतीं ते दप्तरीं माघारीं घेतलीं असेत.

४ मौजे सिरोली येथील एक चावर जमिनीबद्दल.

२ सनदा.
१ नांवाची.
१ मोकदमाची.

२

२ चिटणिसी पत्रें, देशाधिकारी; व देशमुख, देशपांडे.

४

२ पाटिलकी मौजे कुमशेत याचीं पत्रें उधो विरेश्वर याचे नांवें छ. १३ साबान. सन-
सीत सबैनांत सूनद दिल्ही आहे, त्यांत मौजे मजकूरचे पाटिलकीचें वतन सर-
कारचें आहे, तें टिळेकर यास बक्षीस दिल्हें आहे, तर याचे हवालीं करून चाल-
वणें. पाटिलकीसंमंधें भोगवटियास पत्रें करून द्यावीं, त्यास पेशजीं पाटिलकीचें
वतन महमद अलमखान यांणीं सरकारांत नजर केलें, ते समई पत्रें दिल्हीं नाहींत
ते घेऊन हुजूर पाठवणें; पत्रें त्याजपाशीं नसलीं तर पाटिलकीसीं आपल्यासीं
अर्थाअर्थी संमंध नाहीं; पत्रें पुढें मागें निघालीं तर रद्द असेत; त्याप्रमाणें पत्र
घेऊन सरकारांत पाठवणें ह्मणोन पत्र दिल्हें आहे, याजवरून भोगवटियास पत्रें
जालीं नाहींत; व टिळेकर याजवळही पत्रें भोगवटियाचीं नाहींत. महमूद अलमखान
याचे बेदाव्याचें पत्र होतें तें, व गोत महजर करून घेतला होता, तो माघारा
घेतला असे.

१ महमूद अलमखान याचे बेदाव्याचें पत्र सरकारचे नांवें.
१ गोत महजर टिळेकर याचे नांवाचा.

२
दोन पत्रें.

६

एकूण सहा सनदा व पत्रें, पैकीं महमूद अलमखान याचें पत्र सरकारचे नांवें बेदाव्याचें आहे, तें लाखोटा करून जवाहीरखान्यांत ठेवावयास दिल्हें असे. बाकी पांच पत्रें दप्तरीं ठेविलीं असेत.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२ पेशवे, (ब) सवाई माधवराव पेशवे.

८०-(२३) मिरजा खामबेग वल्लद मौला कुलीबेग, वस्ती कजबे विजापूर, परगणे मजकूर, यास चिरंजीव कैलासवासी राव यांणीं मौजे सारवड, परगणे विजापूर पैकीं जमीन निमचावर एकूण बिघे साठ इस्तकबिल मुशाहिरा द्यावयाचा करार करून राजश्री श्रीनिवास पंडित यांस सालगुदस्त नेमून द्यावयासी सनद नेमून दिली, त्याजवरून त्यांणीं मौजे मजकूरपैकीं सदरहू जमीन नेमून देऊन चतुःसीमेचा जाबता करून दिल्हा आहे, तो पाहून यांणीं सरकारांत बहुत दिवस खिजमत केली, यास्तव त्यांचें चालवणें जरूर जाणून यांजवर मेहेरबान होऊन यांस इस्तकबिल मुशाहिरा जमीन दिल्ही होती, ते हल्लीं नूतन इनाम करार करून दिल्ही. इस्तकबिल मोजणी जाबता थलरामगौडापैकीं जमीन रेगड अवल चावर ।।.

आर्बा सबैन मया व अलफ सवाल २९

यासी चतुःसीमा.

पूर्वेस सिरगिरी बाबद थल, हल्लीं कजबे लिंगाणा मुनवाड १

पश्चमेस मौजे मजकूरचें गाईरान, त्यापुढें कणमुचनहाल येथील शींव १ आहे.

* * * *

येणेंप्रमाणें निमचावर एकूण बिघे ६० साठ बिघे जमीन नूतन इनाम करार करून हल्लीपट्टी व पेस्तरपट्टी खातेहकदार करून दरोबस्त इनाम चतुःसीमापूर्वक करार करून दिली असे, येविशीं. सनदा, पत्रें.

२ सनदा.

१ नांवाची.

१ गांवास.

२

---

[1] POLITICAL MATTERS.

Matters relating to

PESHWÁ (b) Sawái Mádhavrao.

(80) The late Peshwá is in this sanad referred to as चिरंजीव (Chiranjiva.)

A. D. 1773-74.

३ चिटणिसी.

१ जमीदारास.

१ कमाविसदार व वर्तमानभावी यांस.

१ श्रीनिवास गंगाधर प्रतिनिधी.

३

---

५ रसानगी यादी.

पुण्यांत पेशजीं पत्रें दिलीं आहेत, तीं दुसरीं बार झालीं आहेत, तीं दूर करून हीं पत्रें बार करणें.

८१-(३८) पुण्याचे वाड्यांत इतबारी लोक रखवालीस ठेविले पाहिजेत, याजकरितां किल्ले सातारा येथून शंकराजी नाईक घुले कुळाबकर व नंदगीरकर लोक यांस हुजूर पाठविणें. आपाजी पायगुडे याजकडील दीडशें लोक पहिले नेमिले आहेत, ते किल्यावर गेलेच असतील. हल्लीं पायगुड्यांकडील पन्नास लोक नेमिले आहेत, ह्मणजे दोनशें लोकांची भरती जहाली ह्मणोन, नागोजी शिंदे, व बाबूराव किल्ले सातारा यांस. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

रसानगी, लक्ष्मण आपाजी कारकून शिलेदार.

८२-(४३) महाराज राजश्री छत्रपति स्वामींकडून पेशवाईचीं वस्त्रें घ्यावयास साताऱ्यास गेले, तेथें वस्त्रें दिलीं, ते समई जवाहीर दिलें, विद्यमानें महादाजी नीळकंठ किंमत रुपये.

आर्बा सबैन मया व अलफ रविलावल १६

जडाव दागिने किंमत रुपये.

१ शिरपेंच, घाट मीनगोर किंमत रुपये ९४७।

शहत.

---

(81) It being necessary to keep trustworthy men to guard the palace at Poona, Nágoji Sinde and Báburao of Satára fort were ordered to send Shankaráji Naik Ghule Kulábekar and the men of Nandgir serving at the fort.

A. D. 1773-74.

(82) The Peshwá having gone to Satára to receive the clothes of office, received along with the clothes, some ornaments, a list of which is given in the jamá portion of this day's diary.

A. D. 1773-74.

१ पाच मदनाईक छपेलु.
३६ हिरे हिरकण्या.
२ पाच किर्डे बाजूस.
६ माणकें चुणी.
१ मोतीं कलमे, रती ९॥

४६

१ जगो, घाट साधा किंमत रुपये ४०२
शहत.
३१ हिरवे हिरकण्यां.
४९ माणकें चुणी.
१ मोतीं कलमे.

८१

१ कंठी, किंमत रुपये ११९३
शहीत.
८ धुगधुगी, किंमत रुपये ११९
१ माणिक मदनाईक.
६ हिरकण्या.
१ मोतीं कलमे.

८

५९ मोत्यें माळेस, वजन टाक ४।।।४।· चवी १५४ दर ७ प्रमाणें किंमत रुपये. १०५८(१०७८)

---

६० (मोत्यें).

१ तुरा मोत्यांचा, समेत दांडी किंमत रुपये १३३२।।।=
४६२ मोत्यें, सर १४ दर ३३ प्रमाणें वजन टाक १६।।१, चवी १९४।। दर चवीस रुपये ६।।। प्रमाणें किंमत रुपये १३१२।।।=
५ दांडी रुपें मुलामा सोनेरी एकूण किंमत रुपये २०
१ हिरकणी.
१ पाच किर्डा.

३ चुणी.

५

४६७

१ तरवार, निमचा घाट साधा किंमत रुपये.

५०६ दरज लोखंडी, त्याजवर जडाव किंमत रुपये.

१३३ हिरे हिरकण्या.

२ हिरे लोलक थोर.

१३१ प्रत हिरकण्या.

१३३

३७२ माणकें चुणी.

१ पाच किर्दी.

५०६

२९ खर्डी.१ एकूण लटकता नथणीस किंमत रुपये.

४ हिरे.

२५ चुणी.

२९

४ सोनें शहीत मीनगोर किंमत रुपये.

२ झुबी लटकती नथणीस.

२ आवले.

४

५३९

५

मोत्यें चवकडा मालोल किंमत रुपये. मोत्यें हुरमोजी रंग, वजन रती २३।।। एकूण किंमत रुपये २६०० रुपये.

मोत्यें ४

सोनें दूड करण्यास दर तोळा रुपये १९। प्रमाणें रुपये १९।≈ सोनें वजन तोळे १।-।

सोनें सुमारी दागिने, किंमत रुपये २४७॥-

१ पडदळे मखमली छाल आंत वादी सांबरी, किंमत रुपये १८७॥- रुपये.

कळ्यासहित.

२ खंजिन्याच्या कळ्या थोर, आजमासें तोळे १०

२ माणकेच्या कळ्या लहान, एकूण आजमासें तोळे २॥

४ १२॥

२ शिक्का, मोर्तब सोकटी सोन्याची छापे रुप्याची, किंमत रुपये १०,

१ शिक्का, राजाराम नरपति हर्षनिधान माधवराव नारायण मुख्य प्रधान, सोनें रुपये.

१ मोर्तब लेखन. शिक्का.

सोनें. रुपें.

२ २४७॥-

३

शिक्के दौत तीन पुडी, रुप्याची, वजनी किंमत रुपये भार १४॥-

एकूण रुपये वजन १०।= तोळे.

दागिना १.

कट्यार लोखंडी हरजिनसी ताट्यास मुलामा सोनेरी तहमद रुपें, किंमत रुपये ५.

दागिना १.

८३-(५१) वेदमूर्ति महादेव जोशी बिन नारायण जोशी पावसकर यांणीं वैशाख अधिक शुद्ध सप्तमी सोमवारीं पुत्रउत्साह होईल म्हणोन प्रश्न सांगितला होता, त्याप्रमाणेंच पुत्रउत्साह जाला, सबब त्यांस इनाम जमीन शंभर रुपये सरकारआकाराची देखील इनाम तिजाईसुद्धां दरोबस्त द्यावयाची करार करून हे सनद लिहिली असे, तरी सदरहू प्रमाणें शंभर रुपये आकाराची जमीन प्रांत वाई पैकीं कृष्णातीरीं नेमून देऊन जमीन चालती करणें, आणि चतुःसीमेचा

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

(83) Mahádeo Joshi bin Náráyan Joshi of Páwas had predicted that a son would be born on Vaishákh Adhik Shudha 7th, Monday. The prediction being fulfilled, land worth Rs. 100 was given in Inam (This evidently refers to the birth of Sawái Mádhavrao.)

A. D. 1790-91.

जावता हुजूर लिहून पाठवणें, त्याप्रमाणें इनामपत्रें करून दिल्हीं जातील. सदरहू शंभर रुपये आकाराची जमीन इनाम चालऊन इनामखर्च लिहीत जाणें ह्मणोन, हैबतराव भवानी शंकर याचे नांवें. सनद १.

८४–(५५) चिरंजीव गंगाबाई यांस पुत्र जाहला; या उत्साहास्तव बंदिवान किल्यास आहेत, त्यांपैकीं चिरंजिव राजश्री दादासाहेब यांजकडील प्रकरणाचे पेशजींचे व हल्लींचे असतील, ते तर सोडावयाचे नाहींतचः बाकी दुसरे हुजुरून पेशजीं पाठविले असतील, व तालुके मजकुरींहून ठेविले असतील, त्यांपैकीं भारी अन्यायाचे असतील ते अटकेंत ठेऊन, थोडक्या अन्यायाचे असतील ते सोडून देणें; आणि सोडून दिल्याचा व अटकेंत राहिल्याचा झाडा सबब लाऊन हुजूर पाठविणें ह्मणून, सौभाग्यवती पार्वतीबाई यांचे नांवच्या सनदा.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

१ बाळाजी गणेश, तालुके देवगड.
१ महादाजी रघुनाथ, तालुके विजयदुर्ग.
१ महिपतराव कृष्ण, तालुके रत्नागिरि.
१ कृष्णाजी लक्ष्मण, तालुके अंजणवेल.
१ मोरो बापूजी, तालुके सुवर्णदुर्ग यास कीं सदरहू खेरीज पेशजीं ज्यांणीं सोनाराचा मूल मारिला ते अटकेंत आहेत, त्यांस न सोडणें ह्मणोन सनदेंत लिहिलें आहे.
१ गोविंदराव चिमाजी माणकर, प्रांत राजपुरी.
१ आनंदराव शिंदे, तालुके रेवदंडा.
१ राणोजी बलकवडे, तालुके जयदुर्ग ऊर्फ उंदेरी.
१ गणपतराव कृष्ण, तालुके रायगड.
१ भिकाजी महादेव, तालुके उरण.
१ आनंद रामराव, तालुके साष्टी.
१ वामनाजी हरी, तालुके कल्याण भिंवडी.
१ रामचंद्र खंडेराव, तालुके बेलापूर.
१ दुर्गोजी शिंदे, किल्ले माहुली.

---

(84) Orders were issued in the name of Lady Párvatibái (सौभाग्यवती पार्वतीबाई) to the officers of the various provinces to release prisoners confined for minor offences, in honor of the birth of a son to Lady Gangábái (चिरंजीव गंगाबाई). They were distinctly warned not to release prisoners confined for their connection with Dádásaheb, nor those confined for grave offences.

A. D. 1790-91.

१ भिकाजी गोविंद, मामले कोहाज.
१ रामचंद्र कृष्ण, तालुके बीरवाडी.
१ गणेश त्रिंबक, तालुके अवचितगड.

३ प्रांत वसई.

१ त्रिंबक विनायक.
१ गणजी चंदरराव मोरे, जंजिरे वसई.
१ अण्णाजीराव बोकसे, जंजिरे अर्नाळा.

३

१ विसाजी केशव, किल्ले पारनेर.
१ भागोजी बालकवडे, किल्ले डबई.
१ जगन्नाथ नारायण, किल्ले आशेर.
१ बाळकृष्ण केशव, तालुके पटा.
१ कृष्णाजी विश्वनाथ, किल्ले मजकूर दुंढे.
१ बाजीराव आपाजी, तालुके धोडोप.
१ काशी बल्लाळ, तालुके त्र्यंबक.
१ परशराम त्रिंबक, तालुके कावनई.
१ उधो विरेश्वर, तालुके शिवनेर.
१ महादाजी नारायण, किल्ले अहमदनगर.
१ (२) रामचंद्र शिवाजी, यांचे नांवें.

१ किल्ले नारायणगड.
१ किल्ले सोलापूर.

२

१ धोंडो महादेव, किल्ले दौलताबाद.
१ आनंदराव भिकाजी, किल्ले कारीगड.
१ रामराव नारायण, तालुके राजमाची.
१ शामराव जगजीवन, किल्ले चंदन, व नांदगिरी, व ताथवडा.
१ जयराम कृष्ण, किल्ले प्रतापगड.
१ नागोजी शिंदे, व बाबूराव कृष्ण, किल्ले सातारा.
१ आनंदराव भिकाजी, किल्ले सिंहगड.

१ नारायणराव कृष्ण, किल्ले चाकण.
१ मोरो विश्वनाथ, किल्ले दारोगड.

४१

एकेचाळीस सनदा छ. १० सफर. परवानगी रूबरू.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८५ (६१) पुत्रउत्साह, मातुश्री गंगाबाई यांस पुत्र जाहला, सबब खर्च जाहला तो. रुपये.

आर्बा सबैन
मया व अलफ
रबिलावल २२

६५३६६॥= छ. ६ सफर.

६५१७ पुत्र जाहल्याचें वर्तमान पुरंदराहून आलें, ते समई ब्राह्मणांस भूयसी दक्षणा वांटली ते रुपये.

६४९६ नवे पागेंत, विद्यमान वासुदेवभट कर्वे उपाध्ये.

५२८२ ब्राह्मण असामी ५२८२

१२१४ पुर्व्ये, व गुजराथी, व बायका, मुलें, असामी २४२८, दर ॥ प्रमाणें.

६४९६ ७७१०

२१ वाड्यांतील वगैरे असामी, गुजारत रामाजी काशी वाकनीस ब-

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(85) Rs. 7794-3 were expended at Poona on the occasion of the birth of a son to Lady Gangábái. The amount was spent in giving alms to Brahmins, rewards to singers, and musicians, donations to the various deities, feeding the Bráhmins and performing certain religious ceremonies. The details are given in full (we find in these details the names of all the important deities in Poona then existing, and their destination.) The festivities commenced on the 6th Safar when news of the birth was received in Poona.

A. D. 1773-74.

हल यादी. असामी.

१७ वाड्यांतील.

३ आश्रित.

३ हरकारे.

७ शागीर्द.

२ निसबत गोदूबाई देशमुखीण.

२ पुठ्यें प्यादे.

१७

५ निसबत नारो आपाजी.

२२

दक्षणा. रुपये.

२० प्रत असामी २० टगे.

१ पुठ्यें २, दर ॥.

२१

६५१७

१०.८= लोक दिंमत हुजूर असामी ३०६ पार्गेत ब्राह्मणांचे बंदोबस्तास होते, त्यांस पोस्ताबद्दल दर ८~ प्रमाणें.

६५३१८=

५० छ. ७ सफर, रवानगी यादी दोन.

५ कसबे पुणेकर महार वोवाळावयास आले त्यांस.

४० कळवातांचे ताफे.

१ अजब कुवर.

१ नूरी रहिमत.

१ सगुणी.

१ पंनाशहरवाली.

४

दर ताफेयास रुपये १० प्रमाणें.

५ फेजखान वल्लद अंमलखान, व कालेखान गवई यांस.

५०

१४ छ. १० सफर, ब्राह्मणांस भूयसी दक्षणा वांटावयास अधेल्या खरेदी केल्या त्यास बट्टा पडला, तो गुजारत बाळाजी नाईकजी पोतदार अधेल्या सुमार २८०० एकूण रुपये १४०० दर शेकडा रुपये १ प्रमाणें याद.

१४९॥।≡ छ. ११ सफर, देवास दक्षणा वगैरे, गुजारत रामाजी काशी वाकनीस बद्दल याद. रुपये.

१४९८‿ श्रीदेव वास्तव्य पुणें यांसी.

६०।‿ महादेव.

४३।‿ मोहरा नाणें.

१ श्रीनागेश्वर.

१ वृद्धेश्वर, मौजे बांभोर्डे (भांबुर्डे)

१ देवदेवेश्वर, पर्वतीस.

३

दर १४।≡ प्रमाणें.

नक्त. रुपये.

१ सिद्धेश्वर, मंगळवारांतील.

१ केदारेश्वर, सोमवारांतील.

१ त्रिंबकेश्वर, वेव्हार आळींतील.

१ केदारेश्वर, गणपतीजवळ.

१ नळिकंठेश्वर, मजमदाराचे घरानजीक.

१ स्वयंभू, दुर्जनसिंगाचे ह-
वेली नजीक.

१ रामेश्वर, शुक्रवारपेठेंतील.

१ काशीविश्वेश्वर, तुळशीबा-
गेंतील.

१ रामेश्वर, योगेश्वरीचे देव-
ळांतील.

१ हरिहरेश्वर, शनवारांतील.

१ पंचलिंग, पुलावरील.

१ अमृतेश्वर.

१ सिद्धेश्वर.

१ ओंकारेश्वर.

१ त्रिंबकेश्वर, बांबवडें यांतील.

१ महादेव, बुधवारपेठेचे वि-
ष्णूचे देवळांतील.

१ महादेव, बुधवारांतील.

६०।

२२।≡ श्रीविष्णु.

१४।≡ विष्णु, वास्तव्य पर्वती
यास.

मोहरा. नाणें १ एकूण.

नक्त. रुपये.

१ विठोबा, गंजांतील.

श्रीविष्णु.

१ व्यंकटेश, तोफखान्याजवळ.

१ रामचंद्र, तुळशीबागेंतील.

१ लक्ष्मीनारायण, बुधवारपे-
ठेंतील.

१ वेंकोबा, बुधवारांतील.

१ कृष्णनाथ, अमृतेश्वराचे दे-
वळांतील.

१ कृष्णाजी नाईक दातार याचे धर्मशाळेंतील.

१ विठ्ठल जोती पंताचा.

२२।=

२१।= श्रीगणपति.

१४।= गांवांतील गणपतीस मोहरा नाणें १.

नक्त.	रुपये.

१ गणपति, आदितवारपेठें-तील.

१ सोमवारपेठंतील नजीक चावडी.

१ शनवारपेठेंतील मातीचा गणपति.

१ वाड्याचे कमाणी दरवाज्या नजीक.

१ योगेश्वरीचे देवळांतील.

१ मोरेश्वर, तुळशीबागेंतील.

१ मोरेश्वर, बुधवारांतील वि-ष्णूचे देवळांतील.

२१।=

२०।= हनुमंत.

१४।= शनवारपेठेंतील. मोहर नाणें १

नक्त.	रुपये.

१ अमृतेश्वराचे देवळांतील.

१ बुधवारांतील झेंड्यानजीक.

१ रविवारांतील.

१ सोमवारांतील.

१ गणेशपेठेंतील.

१ शुक्रवारांतील.

२०।≡

१४।≡ महादोबा, कसब्यांतील यास मोहर नाणें १.

१० किता.

१ बहिरव, कसब्यांतील.
१ पद्मोबा.
१ बालोबा मुंज्या.
१ वेताळ, शुक्रवारांतील.
१ शेखसल्ला.
१ शेख साद.
१ बाबदेव.
१ मुंज्या, पागेंतील.
१ योगेश्वरीचे देवळांतील पिंपळाखालील देव.
१ म्हसोब्या, लकडखान्यांतील.

१०

१४९८

।।।≡ जागा जागाचे देवांस दक्षणा पाठविली, त्यांस विड्याबद्दल पानसुपारीस पाठविले खुर्दा टके.

।। भीमाशंकर.
।। विठोबा, पंढरपुरास.
।। योगेश्वरी, आंबे जोगाईचें.
।। भवानी, तुळजापूरची.
।। शंभुमहादेव.
।। त्रिंबकेश्वर.
।। भवानी, वेहरची.
।। गणपति, वास्तव्य पुळें.

-।- यवतेश्वर.

-।- श्रीत्रिंबकेश्वरास.

-।- सप्तशृंगचे भवानीस.

दर ३॥।६ (?) प्रमाणें.

७२॥।= बारशाचे दिवशीं वाड्यांत ब्राह्मणभोजन जालें त्यास. रुपये.

१९८= खरेदी जिन्नस एकूण.

१६।= दूध वजन ८४॥ पक्के, दर ८।१ प्रमाणें.

१॥। आंबे हिरवे कडीस सुमारें ८००

१ भोपळे काळे भाजीस

१२ एकूण.

१९८=

९३॥। मजुरीखर्च.

९१ स्वयंपाकास आच्यारी वगैरे रोजकरी ठेविले त्यास.

१६ आच्यारी असामी १६ दर १ प्रमाणें.

१८ पुर्णाच्या पोळ्या करावयास असामी ३६

बारशाचे दिवशीं ब्राह्मणभोजन जाहलें त्यास.

मजुरीखर्च रुपये.

स्वयंपाकास आसामी.

रुपये. एकूण.

१२॥ पुरण वाटावयास व कणीक तिंबण्यास असामी २० दर ॥= प्रमाणें.

४॥ खटपत्ये असामी ९(९), दर
·॥·

५१

२॥। उष्टीं काढावयास गुजारत.
हरी. नातु.
निसबत नारो आपाजी. असामी ४२
खुर्दा टक्के १०॥, दर ३॥।६ प्रमाणें.

९३॥।

७२॥।=

७३(?)

१ छ. १९ रोज माहे सफर कसबे पुणेकर कुंभारास इनाम रसानगी चिठ्ठी. रुपये.

११३। छ. २१ सफर.
८ मेहेत्रे असामी ४
१ ढवला.
२ ढवळ्या निसबत मोहतर्फा.

११

१०२। नामकर्णा निमित्य छ. १६ सफरीं वाड्यांत ब्राह्मणभोजन जाहलें, त्या[स] दक्षणा पात्रावर दिल्ही, ते ब्राह्मण असामी ३०६८, दर असामीस खुर्दा रुके ८६ प्रमाणें टक्के ३८३॥ दर ३॥। टक्के प्रमाणें.

११३।

४५३॥॰ छ. २३ सफर, जागा जागाचे देवास दक्षणा पाठविली.
४४७॥॰ मोहोरा पंचमेळ बरहुकूम पत्र पुरंदर.
नाणें.

७ दिवें श्रीवर्धन येथें बरोबर रामचंद्र कृष्ण भातखंडे.

२ श्रीहरिहरेश्वर व कालभैरव.

१ श्रीउत्तरेश्वर दिवें.

४ श्रीवर्धन येथील.

१ श्रीजीवनेश्वर.

१ श्रीनारायण.

१ भैरव.

१ सोमजाई.

४

७

४ महिपतराव प्रल्हाद कमाविसदार परगणे इंदापूर वगैरे याजवळ दिल्या नाणें.

१ शंभुमहादेव.

१ योगेश्वरी, आंबें.

१ भवानी, तुळजापूरची.

१ विठोबा, पंढरपूर.

४

८ बाळाजी महादेव कारकून दिमत नारो आपाजी सुभा प्रांत पुणें या बरोबर.

१ श्रीगणपति, वास्तव्य थेऊर.

१ श्रीमोरेश्वर, वास्तव्य मोरगांव.

१ श्रीफिरंगाई, कुरकुंब.

१ श्रीगणपति, वास्तव्य सिद्धटेक.

१ श्रीमार्तंड, जेजुरीस.

१ श्रीगणपति, रांजणगांव.

१ श्रीमुळेश्वर.

१ श्रीसोमय्या, करंजे.

८

३ कृष्णराव अनंत याजकडे सातारियास पाठविल्या त्यांणीं पावत्या कराव्या, बरोबर लोक चंदनगडकरी तसलमात सदाशिव बाबाजी कारकून.

१ श्रीयेवतेश्वर.

१ श्रीमहाबळेश्वर.

१ श्रीमहालक्ष्मी, कोल्हापुरीं.

३

२ भास्कर बल्लाळ याजकडे आनंदवल्लीस पाठविले, त्यांणीं पावत्या कराव्या, बरोबर आवजी धंगाला, व गंगाजी वाईकर प्यादे दिंमत मुदफर्क आनंदवल्लीकर.

१ श्रीत्रिंबकेश्वरास.

१ सप्तशृंगचे भवानीस.

२

१ श्रीभीमाशंकर, यास तसलमात केसो बल्लाळ चासकर.

२ गोविंद त्रिंबक कारकून दिंमत रामराव नारायण तर्फ राजमाची याजवळ.

१ भवानी, वेहेरची.

१ श्रीबल्लाळेश्वर, पालीस.

२

१ श्रीबनेश्वर, यासी लक्ष्मण कृष्ण कारकून याजकडे रवाना, बरोबर रामचंद्र अनंत कारकून दिंमत हुजूर हशम.

१ श्रीवज्रयोगिणीदेवीस, तसलमात हरी कृष्ण कारकून दिंमत त्रिंबक विनायक सरसुभा प्रांत कोंकण.
१ श्रीगणपति, वास्तव्य पुळें यासी तसलमात भास्कर राम कारकून दिंमत महिपतराव कृष्ण तालुके रत्नागिरि.
१ श्रीसिद्धेश्वर, वास्तव्य टोकें यासी तसलमात कृष्णाजी बल्लाळ कारकून नेवासें वगैरे महाल निसबत नारो आपाजी.

३१

दर १४।≈ प्रमाणें. रुपये.

६ नक्त दिवे श्रीवर्धन येथील देवास, बरोबर रामचंद्र कृष्ण भातखंडे, रसानगी याद, मुक्काम पुणें. रुपये.

३ श्रीउत्तरेश्वरासंनिधचे देवास.

१ बाबदेव.
१ भैरव.
१ एकवीरा.

३

१ श्रीकाळकाई, कारलेकर.
१ स्थानपुरुष, आगर श्रीवर्धन.
१ श्रीकुसबा देवी, आगर श्रीवर्धन.

६

४९३॥-

१८१॥, किता छ. २३ सफर, वाड्यांत रात्रीवर्गास ब्राह्मण लाविले होते, त्यास इस्तकबिल छ. ७ सफर तागाईत छ. १७ मिनहू रोज ११

बरहुकुम याद गुजारत रामाजी काशी वाकनीस. रुपये.

१६५ रात्रीवर्गाचे ब्राह्मणांस दक्षणा. असामी.

१ भिकजोशी पंचनदीकर.
१ नारायण जोशी.
१ बाळकृष्णभट खरे.
१ बाळंभट पटवर्धन.
१ बापूभट पाळंधे.
१ गंगाधरभट विध्वंस.
१ सदाशिव दीक्षित मालवणकर.
१ आपा जोशी गोलपकर.
१ गोपाळभट दात्ये.
१ बाळदीक्षित वाके.
१ दिवाकरभट माले.
१ बाळकृष्णभट छत्रे.
१ विरेश्वरभट कर्वे.
१ विश्वनाथभट गोडसे.
१ चिंतामणदीक्षित मालवणकर.
१ मथुराभट काशीकर.
१ मोरभट जोगळेकर.
१ आबाभट दांडेकर.
१ महादेवभट वैद्य.
१ रामचंद्रभट केळकर.
१ रघुनाथभट पुरंदरे.
१ जनार्दन जोशी गोळपकर.
१ त्रिंबकभट मराठे.
१ दिनकरभट ढेकणे.
१ परशरामभट दांडेकर.
१ बाबूभट गोखले.
१ विनायकदीक्षित आपटे.
१ नरसा बधाजी (नरसिंह दाजी?)

१ रामकृष्णदीक्षित बापट.
१ गंगाधरभट ढोल.
१ बाळकृष्णभट पांवसे.
१ जयरामदीक्षित ठुल्लु.
१ बाळदीक्षित गडबोले.
१ गोपीनाथभट दातार.
दर असामीस पुतळी १ प्रमाणें तांटे ३४ तोळे १०।०।, दरतोळा रुपये १६८॥

११ खरेदी मिठाई पेढे वजन पक्के ८॥२ दर ८८२ प्रमाणें.

९॥ दररोज रामरक्षा व मंत्राक्षत पुरंधरास पाठ-वावयास ब्राह्मण असामी २ ठेविले होते, त्यांचे रोज २२ दररोज रुपये ०।० प्रमाणें.

१८१॥

२॥।= छ. ३० सफर, बारशाचे दिवशीं वाड्यांत ब्राह्मण-भोजनें जालें, त्यास छ. २६ सफरीं खरेदी पानें द्रोणास एकूण खुर्दा टक्के १०॥।२ दर ३॥।३ प्रमाणें बरहुकुम याद, गुजारत रामाजी काशी वाकनीस. रुपये.

८२॥ छ. ६ रविलावल, हेलकरणी बायकांस द्यावयास लुगडीं खरेदी केलीं, त्यास दर रुपयास नफा ८≡॥ प्रमाणें द्यावा, त्यास हल्ली शिक्का रुपये द्यावयाचे करार करून दर रुपयास अडीच आणे प्रमाणें नफा द्यावा; याप्रमाणें करार केला, त्या बरहुकुम खरेदी लुगडीं एकूण रुपये ११००० एकूण दरसदे रुपये ०॥।० प्रमाणें बट्टा पोते चा-ळीस. रसानगी याद. रुपये.

२ छ. ९ सफर रुजू रविलावल, आपा जिनगर याणें सरकारच्या वाड्यांत दरवाज्यास तोरण बांधिलें, सबब इनाम. रसानगी यादी. रुपये.

१४।≡ छ. १२ रविलावल, सेखसला पीर पुणें यास पे-

शर्जी एक रुपया ठेविला होता, त्यावेरीज हल्लीं ठेविली मोहर, नाणें पंचमेळी एकूण. रुपये.

रसानगी याद.

१२० छ. १६ रविलावल, वाजंत्री वगैरे वाड्यांत दहा दिवस वाजवीत होते, त्यांस बिदाई रसानगी चिटी.

८९ वाजंत्री ताफे यास.

७५ प्रत ताफे ७५ एकूण.

३ प्रत ताफे ६

९ प्रत ताफे ३

२ प्रत ताफा १

———

८९

१२ होलार ताफे १२

१८ कर्णेकरी असामी ३६

१ तुतारीवाले असामी २

———

१२०

७७९४८≡

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८६–(१०६) वेदमूर्ति राजश्री महादेव ज्योतिषी बिन नारायण ज्योतिषी पावसकर, गोत्र शांडिल्य, सूत्र आश्वलायन, वास्तव्य कसबे पुणें यांणीं हुजूर कसबे पुणें येथील मुक्कामीं विदित केलें कीं, श्रीमंत मातुश्री गंगाबाई यांस सालगुदस्त सन अर्बा सबैनांत वैशाख शुद्ध सप्तमीस पुत्रोत्साह होईल म्हणोन आपण प्रश्न सांगितला, त्याप्रमाणें घडोन आला, यास्तव आपल्यावरी कृपाळु होऊन कुटुंबाचे योगक्षेमार्थ श्रीकृष्णातीरीं प्रांत वाई पैकीं शंभर रुपये आकाराची जमीन नूतन इनाम द्यावयाचा करार करून चतुःसीमापूर्वक नेमून देऊन जाबता हुजूर पाठवणें, त्या-

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २९

(86) A piece of land was ordered to be given to Mahádeo Jotishi bin Náráyan Jotishi Pâwaskar, residing at Poona, for his having fore-told that Lady Gangábái would give birth to a son on the 7th Vaishákha Shuddha. The measurements of the inam were now reported by the Mamlatdar of Wâi for confirmation, and the inam was confirmed.

A. D. 1774-75.

प्रमाणें इनामपत्रें करून दिल्हीं जातील म्हणोन, राजश्री हैबतराव भवानी शंकर मामलेदार प्रांत मजकूर यांस सालगुदस्तां सनद सादर जाली, त्याजवरून त्याणीं श्रीकृष्णातीरीं कसबे बावधन संमत हवेली प्रांत मजकूर पैकीं शंभर रुपये पावणेतीन आणे आकाराची जमीन साडेसवीस बिघे सवाचार पांड नेमून दिली, त्याचा मोजणी जाबता कसबे मजकूरचे मोकदमांनीं करून दिला आहे, तो पाहून त्याप्रमाणें स्वामींनीं कृपाळु होऊन भोगवटियास इनामपत्रें करून दिलीं पाहिजेत. म्हणोन; त्याजवरून मनास आणतां यांणीं प्रश्न सांगितला तो घडोन आला, यास्तव यांस कृष्णातीरीं प्रांत मजकूर पैकीं जमीन शंभर रुपये आकाराची नूतन इनाम द्यावयाचा करार करून चतुःसीमापूर्वक नेमून द्यावयाविशीं हैबतराव भवानी शंकर मामलेदार प्रांत मजकूर यांस सालगुदस्त सनद सादर केली, त्याजवरून त्यांणीं कसबे मजकूर पैकीं शंभर रुपये पावणेतीन आणे आकाराची जमीन साडेसवीस बिघे सवाचार पांड नेमून दिली, त्याचा मोजणी जाबता तुम्हीं करून दिला आहे, तो पाहून हे शिष्ट सत्पात्र कुटुंबवत्सल स्नानसंध्यादि षट्कर्माचरण करून आहेत, यांचें चालविल्या, स्वामीस व स्वामीचे राज्यास श्रेयस्कर, हें जाणून यांजवरी कृपाळु होऊन यांस कसबे मजकूर पैकीं बरहुकूम मोजणी जाबता जमीन बिघे.

॰१३।२। तर्फ पिसाळ दर बिघा रुपये ३।।। प्रमाणें रुपये ५०८॰।।। एकूण जमीन. बिघे.

८७८३ सेत जानोजी बिन विठोजी पिसाळ, दर बिघा रुपये ३।।। प्रमाणें रुपये २६।।।॰

एकूण जमीन बिघे ८७८३

यासी चतुःसीमा.

पूर्वेस खंडु दारव याजबद्दल दळा. पश्चिमेस निंबाजी तेली याजबाबत दळा १
दक्षणेस कुबाजी पिसाळ याजबद्दल दळा १ उत्तरेस मह्याल ओढा कोरडा.

* * * * *

एकूण साडेसवीस बिघे सवाचार पांड जमीन शंभर रुपये पावणेतीन आणे आकाराची सदरहू प्रमाणें चतुःसीमापूर्वक स्वराज्य व मोंगलाई एकूण दुतर्फा देखील सरदेशमुखी दरोबस्त इनाम तिजाईसुद्धां कुलबाब कुलकानू हल्लीं पट्टी व पेस्तर पट्टी खेरीज हक्कदार करून जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधिनिक्षेप सहित नूतन इनाम यास सरकारांतून करार करून दिल्ही असे, तरी कसबे मजकूर पैकीं साडेसवीस बिघे सवाचार पांड जमीन सदरहूप्रमाणें यांचे दुमाला करून देऊन यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालविणें; दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें; या सनदेची प्रति लेहून घेऊन हे असल सनद ज्योतिषी यांजवळ भोगवटियास परतोन देणें म्हणोन. सनदा, व पत्रें.

२ सनदा.

१ नांवाची.

१ मोकदम कसबे मजकूर.

२

३ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशाधिकारी, लेखक वर्तमान व भावी, प्रांत मजकूर.

१ देशमुख, व देशपांडे, परगणे मजकूर.

१ हैबतराव भवानी शंकर मामलेदार, प्रांत मजकूर यांस.

३

५

दोन सनदा, व तीन पत्रें दिल्हीं असत. छ. २१ रमजान.

रसानगी यादी.

८७–(१०७) कमाविसभेट राजश्री रावसाहेब यांस अन्नप्राशन संस्कार केला, सबब आहेराबद्दल महिपतराव कृष्ण साठे याजपैकीं जमा, गुजारत येसाजी शेटगा खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ रमजान

१९ तिवट	१
२० जाफरखानी	१
३५	२

८८–(१११) नानाजी चिंतामण पुरंदरे, जोशी, कुळकर्णी, व देशपांडे, कसबे सासवड यांचे घरीं खासा स्वारी मुहूर्तेंकरून गेली होती, सबब मशारनिल्हे यांस नूतन इनाम जमीन बिघे ०२० वीस बिघे दर बिघा सवा रुपयाचे प्रतीची सासवडानजीक पांच कोशांमध्यें द्यावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरहू वीस बिघे जमीन सवा रुपया बिघ्यास दराची मशारनिल्हेस नेमून देऊन त्याची चतु:सीमा करून जाबता हुजूर पाठवणें, याप्रमाणें इनाम पत्रें करून दिल्हीं जातील म्हणोन, नारो आपाजी याचे नांवें. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २१

रसानगी याद.

---

(87) The infant Peshwá having commenced to eat food, a present of clothes was received.

A. D. 1774-75.

(88) The young Peshwá having gone to the house of Nánáji Chintaman Purandare, Joshi, Kulkarni, and Deshapánde of Kasbe Sâswad, on an auspicious day, a grant of inam land was made to the family.

A. D. 1774-75.

८९–(१३४) देणें येसूबाई सोहनी यांणीं मातुश्री गंगाबाई यांचें सुईणपण केलें, सबब सांखळी सोन्याची सोनें वजनी दागिना, निसबत सौभाग्यवती पार्वतीबाई, पैकीं परवानगी राजश्री सखाराम भगवंत, व बाळाजी जनार्दन फडणीस, विद्यमान सौभाग्यवती पार्वतीबाई, रसानगी व तसलमात बाजी मल्हार परांजपे, दर तोळा रुपये १६॥ प्रमाणें, किंमत रुपये ३३६।≈

खमस सबैन मया व अलफ जील्हेज २

एकूण सोनें वजन तोळे २१॥≈॥, छ. २२ रोज सोनें वजनी दागिना १

९०–(१७८) जमा जामदारखाना.

खमस सबैन मया व अलफ सफर १०

कमाविसभेट बद्दल राजश्री सखाराम भगवंत, राजश्री रावसाहेब यांची स्वारी मुहूर्तें करून बाहेर निघाली, आणि सखाराम भगवंत यांचे घरीं गेले होते तेथें सनगें दिलीं तीं जमा, गुदस्त (गुजारत?) खंडोजी पणदरा खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

१५७ राजश्री रावसाहेब यांस.

९०	चिरा बादली	१
७९	वोढणी जरी	१
१२	मु(तुं?)बा किनखापी	१
२०	झगा बादली	१
१५७		४

१०४ मातुश्री गंगाबाई यांस.

१००	साडी शेलारी	१
४	खण	१
१०४		२

२६१

---

(89) Esubái Sohoni who served as midwife at the accouchment of Lady Gangábái was given for her service a golden chain weighing 21 Tolás and valued at Rs. 336-7 under the orders of Sakhárám Bhagwant and Bálájì Janárdan Phadnis.

A. D. 1774-76.

(90) Clothes, presented to the infant Peshwá by Sakhárám Bhagwant on the occasion of his going to the latter's house on an auspicious day, are credited on this date.

A. D. 1774-75.

९१–(१८०) कमाविसमेट सनगें एकूण किंमत रुपये, राजश्री राव यांचा वर्धापन संस्कार जाहला, सबब गुजारत हरि विश्वनाथ भावे कारकून शिलेदार वाड्यांतील सनगें एकूण. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलावल ५

२३०॥ बाबत महिपतराव त्रिंबक पुरंदरे सनगें एकूण रुपये.

११८ मातुश्री गंगाबाई यांस.

११५ लुगडीं सनंग	१
३ खण	१
११८	२

११२॥ मातुश्री सगुणाबाई यांस लुगडें पैठणी सनंग १ एकूण.

२३०॥	३

२९ बाबत सखाराम भगवंत.

१९ मातुश्री गंगाबाई यांस.

१५ लुगडें साधें	१
४ खण	१
१९	२

१० मातुश्री सगुणाबाई यांस लुगडें साधें सनंग १ एकूण.

२९	३

२०॥ मातुश्री गंगाबाई यांस, बाबद व्यंकटराव नारायण घोरपडे यापाशीं सनंग एकूण. रुपये.

२० साडी शेलारी	१
·॥· खण	१
२०॥	

(91) The Vardhápan ceremony of the infant Peshwá was performed.

A. D. 1774-75.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

९२–(२५१) नारो केशव बर्वे यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, श्रीमंत कैलासवासी नानासाहेब यांच्या अस्ती आपले जवळ देऊन, श्रीमंत कैलासवासी माधवराव साहेबीं आम्हांस महायात्रेस रवाना केलें; त्यास अस्ती प्रयागीं नेऊन तिरस्थळी यात्रा गया वर्ज्यन करून आल्यावर श्रीमंत रावसाहेबीं आपणांस इनाम जमीन बिघे दहा, मौजे सोनगांव, तालुके सुवर्णदुर्ग, येथें दिल्ही; त्यास इनामाचा ऐवज एक साला सरकारांत द्यावयाचा करार जाला आहे, त्याजवरून मामलेदार आपणाजवळ इनाम जमीनीचा ऐवज मागतात, येविशीं ताकीद जाली पाहिजे म्हणोन; ऐशियास नारो केशव यांणीं सरकारचें महत्कार्य केलें, सबब त्यांचे इनामाचा ऐवज घ्यावयाचा नाहीं, तरी त्यांचे इनाम जमीनीचा वसूल न घेणें. सुदामत चालत आल्याप्रमाणें जमीन मशारनिल्हेकडे चालविणें म्हणोन, मोरो बापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग याचे नांवें छ. २९ साबान, चिटणिसी. पत्र १.

सीत सबैन मया व अलफ सवाल १७

९३–(२९४) महादेवभट बिन रामभट, व नागेशभट बिन गंगाधर, भट्ये(?) बिन रामभट, व मोरभट व विठ्ठलभट बिन रामभट, उपनाम पुरंधरे, गोत्र भारद्वाज, सूत्र आश्वलायन, ज्योतिषी व कुळकर्णी, किल्ले पुरंधर यांणीं हुजूर किल्ले मजकूर येथील मुक्कामीं विदित केलें कीं, सन अर्बा सबैनांत शके १६९६ जयनाम संवत्सरीं अधिक वैशाख शुद्ध सप्तमी इंदुवासरीं किल्ले मजकूर येथील माचीस स्वामीचा जन्म जाहला, ते समई श्रीमंत मातुश्री गंगाबाई यांणीं आम्ही समस्त पुरंधरे ज्योतिषी कुळकर्णी किल्ले मजकूर यांस नूतन इनाम जमीनी चावर तीन प्रांत पुणें पैकीं द्यावयाचा करार करून चतुःसीमापूर्वक नेमून द्यावयाविशीं नारो आपाजी यास सनद सन अर्बा सबैनांत छ. २५ सफरीं दिल्ही, त्याजवरून त्यांणीं सदरहू तीन चावर जमीनीपैकीं आपले विभागास जमीन पाव चावर आली, ते मौजे कोंढीत तर्फ करेपठार प्रांत पुणें येथें नेमून

A. D. 1775-76.

(92) Náro Keshav Barve was sent to Prayág by Peshwá Mádhavráo, in charge of the bones of the body of the Peshwá Nánásaheb. He was for this service given 10 bighas of land in inam by Peshwá Mádhavráo.

A. D. 1775-76.

(93) Some land was given in inam to Mahádeobhat and Rámbhat and others surnamed Purandhare, who were the astrologers and Kulkarnis of the fort of Purandhar, in honor of the birth of the infant Peshvá at the fort on Monday the 7th of the bright half of Adhik Vaishákh of Shake 1696. The measurements of the land are given. The rod of measurement was 5 hands and one fist in length.

देऊन चतुःसीमेचा जावता करून दिला असे, त्याप्रमाणें जमीन आपणाकडे चालत आहे, त्यास भोगवटियास इनामपत्रें करून दिलीं पाहिजेत म्हणोन; त्याजवरून मनास आणितां हे शिष्ट सत्पात्र कुटुंबवत्सल, यांचें चालविल्यास राज्यास श्रेयस्कर, हें जाणोन त्यांजवर कृपाळु होऊन तीर्थरूप मातुश्री गंगाबाई यांणीं आमचे जन्मकाळीं हे समस्त पुरंधरे ज्योतिषी व कुळकर्णी किल्ले मजकूर यांस नूतन इनाम जमीन चावर तीन प्रांत मजकूर पैकीं द्यावयाचा करार करून चतुःसीमापूर्वक नेमून द्यावयाविशीं नारो आपाजी यास सनद सन आर्बा सबैनांत छ. २९ सफरीं सादर केली, त्याजवरून त्यांणीं तीन चावर जमीन चतुःसीमापूर्वक नेमून दिली, त्यापैकीं याचे विभागास जमीन आली ती मौजे मजकूर येथें पांच हात एक मुठीचे काठीनें मोजून देऊन चतुःसीमापूर्वक जावता सुभाहून करून दिला आहे, तो पाहून त्याप्रमाणें थळ करजाळे पैकीं जमीन बिघे.

८२९॥= प्रत मोजणी.

८९॥।१॥ कित्ता.

तुळ काठ्या.	अर्जे काठ्या.	
६३	३१	४०।
	३८	

११० (१०९।?)

पैकीं तिजाई, पावणेसहा बिघे दीड पांड
प्रत मोजणी.

८२३॥।॥ कित्ता मोजणी.

तुळ काठ्या.	अर्जे काठ्या.	
२३२	३८॥।	४१॥।
	४२	४१
	४०	०

२०३॥

पैकीं पांचवा हिसा, काठ्या ४१
पावणेचवीस बिघे अर्धा पांड.

८२९॥=

साडेएकुणतीस बिघे दोन मांड, यास चतुःसीमा.

पूर्वेस शेत गोंदजी पाटील खैरे मौजे पश्चिमेस शेत भवानजी पाटील खैरे

मजकूर १
दक्षणेस पाणंद.

मौजे मजकूर.
उत्तरेस मौजे चांबळी तर्फ करेपठार
येथिल सींव १

८।-३ प्रत मोजणी, मळई नजीक वोढा करजाळे.

तुळ काठ्या.	अर्ज काठ्या.
२०	८

आठ पांड जमीन संताजी जाधव याचे शेतपैकीं यास चतुःसीमा.

पूर्वेस वोढा थळमजकूर १   पश्चमेस ओढा थळमजकूर १
उत्तरेस बांध थळमजकूर १   दक्षणेस ओढा थळमजकूर १

।-

एकूण जमीन पाव चावर अवल दुम सीम तिही प्रतीची चतुःसीमापूर्वक स्वराज्य व मोंगलाई एकूण दुतर्फा दरोबस्त देखील सरदेशमुखी व इनाम तिजाई सुद्धां कुलबाब कुलकानू हल्लीं पट्टी पेस्तर पट्टी जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधिनिक्षेप सहित खेरीज हक्कदार करून नूतन इनाम यास सरकारांतून करार करून दिली असे, तरी सदरहू जमीन यांचे दुमाला करून देऊन यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालविणें. प्रतिवर्षी नवीन पत्राचा आक्षेप न करणें. या पत्राची प्रति लिहून घेऊन असल पत्र भोगवटियास भटजींजवळ परतोन देणें म्हणोन. येविशीं पत्रें.

२ सनदा.

१ नांवाची सनद कीं, तुह्मी सदरहू जमीन आपले दुमाला करून घेऊन इनाम अनुभवून सुखरूप राहणें ह्मणोन.
१ मोकदम मौजे मजकूर यास.

२

२ चिटणिसी पत्रें.

१ देशाधिकारी, व लेखक वर्तमान भावी.
१ जमीदार प्रांत मजकूर यास.

२

४

चार पत्रें.   रसानगी यादी.

९४–(१०९) सरकारांत कुही शेळीचें प्रयोजन आहे, तरी एक शेळी तांबडी अगर काळी चांगली दुधाची खरेदी करून पाठवणें; या रंगाची न मिळेल तरी पांढरी चांगली शेळी दुधाची एक खिजमतगार सरकारचा पाठविला आहे याजबरोबर जलद पाठऊन देणें म्हणोन, आनंदराव काशी कमाविसदार कोतवाली शहर पुणें याचे नांवें. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर ८

९५–(३५७) जमा जामदारखाना.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्काद २६

कमाविसमेट सनगें एकूण किंमत रुपये.

३६८॥ मातुश्री गंगाबाई यांची स्वारी पुण्यास गेली होती, तेथें सनगें आलीं तीं जमा, गुजारत खंडोजी पणदरा खिजमतगार सनगें एकूण किंमत रुपये.

२६५ बद्दल राघोजी आंगरे.

२५०	लुगडें पैकीं	१
१५	खण पैठणी	१
२६५		२

३१ बद्दल महिपतराव कृष्ण.

३०	लुगडें	१
१	खण	१
३१		२

३१ बद्दल बाळाजी हरी साठे.

३०	लुगडें	१
१	खण	१
३१		२

२५॥ बद्दल विनायकभट थथे.

२९	साडी शेलारी	१
·॥·	खण	१
२९॥		२

(94) A milch she-goat of the कुही kind, either red or black, was ordered to be purchased at Poona for Government.
A. D. 1776-77.

(95) Lady Gangábai received clothes from Rághoji Ángriá and others when she had gone to Poona.
A. D. 1776-77.

१६ बद्दल गोविंद भटजी अवनरे.

१९	लुगडें	१
१	खण	१
१६		१(२)

३६८॥	१०

१६९ राजश्री सखाराम भगवंत यास बद्दल राघोजी आंग्रे, गुजारत मल्हारजी कामथे खिजमतगार दिंमतगार दिंमत मनकूर.

२९	तिवट	१
६०	शेला जाफरखानी	१
३०	किमखाप	·॥
५०	महमुद्या	२
	दर २५	
१६९		१४॥

५३३॥

९६-(३७०) मातुश्री सगुणाबाई मौजे वडुतास श्रीकृष्णातीर जाऊन राहतात, सबब तेथील बेगमी करून देण्याविशीं. सनदा.

सबा सबैन
मया व अलफ
जिल्हेज ५

१ कृष्णराव अनंत याचे नांवें पत्र कीं, मौजे वडुत येथील बाग सरकारची आहे, ते मातुश्रीकडे देविली असे ती देणें, व सातारेयाचे बागेपैकीं फुलें, व बेल, व तुळसी, व खाजी भाजी, व केळीचीं पानें कार्याकारण दररोज देविलीं असेत; लिहिले प्रमाणें पावतीं करीत जाणें; व चौकीच्या बंदोबस्तास सातारेयापैकीं प्यादे असामी १५ पंधरा नेहेमीं देविले असेत, नेमून देणें म्हणोन. सनद.

१ शामराव जगजीवन याचे नांवें पत्र कीं, चौकीपहाऱ्यास तुम्हांकडून प्यादे व बेरड मिळोन असामी १० दहा ठेविले असेत, तरी किल्ले चंदन, व किल्ले नांदगिरी पैकीं रोजकर यांची बेगमी करून नेहेमीं नेमून देणें म्हणोन. सनद.

(96.) Mátushri Sagunábai being desirous of residing at Vaḍuth, on the banks of the Krishná, provision was made for her residence at the place.

A. D. 1776-77.

१ सदाशिव गोविंद याचे नांवें सनद कीं, मातुश्री यांचे स्वारीबरोबर घोडीं, व उंटें, व गुरें तेथें राहतील त्यांस सहा महिन्यांचे बेगमीबद्दल आजमासें गवत पुले सुमारें ७०,००० सत्तर हजार गवत सातारेयाचे कुरणपैकीं देविलें असे, तरी गंजी पैकीं देणें म्हणोन. सनद.

३

तीन पत्रें. रसानगी यादी.

९७–(४०४) भवानी शंकर हैबतराव यास सनद कीं, मातुश्री सगुणाबाई मौजे वडुत येथें नेहेमीं रहावयास जाणार, त्यास मौजे मजकुरीं सरकारचा वाडा आहे, तेथील तक्तपोशी जाहली नाहीं, व मोऱ्यांची वगैरे सोय नाहीं, सबब हरि जिवाजी सांगतील त्याप्रमाणें तुम्हांकडील कारकून कामावर ठेऊन प्रांत वाईपैकीं तीन चारशें पावेतों रुपये लाऊन काम लौकर करून देणें म्हणोन. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ४

परवानगी रूबरू.

९८–(४०७) कमाविस राजश्री रावसाहेब यांचें चूडाकर्म जालें, सबब आहेर आले ते जमा इस्तकबिल छ. ७ मोहरम तागाईत छ. ८ मिनहू सनगें सुमारें.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ८

४ सखाराम भगवंत.
४ बाळाजी जनार्दन फडणीस.
४ विश्वासराव येशवंत पानसे.
८ जनार्दन आपाजी.
४ गोपाळ संभाजी.
४ मोरो हरी.
४ बगाजी गोपाळ देशपांडे.
६ बाळाजी नाईक भिडे.
४ सर्वोत्तम शंकर.
४ शिवराम रघुनाथ निसबत खासगी.

---

(97) Orders were issued for repairing the Government building at Vaduth to make it convenient for the residence of Mátushri Sagunábai, who intended to go there.

A. D. 1776-77.

(98) Presents were received from Sakhárám Bhagwant, Báláji Janárdan Fadnis, Vishwásrao Yeshwant Pánse, and many other officers, on the occasion of the चूडाकर्म (tonsure ceremony) of the Peshwá.

A. D. 1776-77.

८ हरि पुरुषोत्तम पटवर्धन.
४ कोंडाजी नाईक चिटा कोळी.
८ गणपतराव भिकाजी रास्ते.
३ नारो बल्लाळ भुसकुटे.
२ फत्तेसिंग गाईकवाड याजकडील वकील.
२ दिपाजीराव यरुणेकर.
६ कृष्णराव बल्लाळ काळे.
६ सुबराव वकील, दिंमत मुरारराव घोरपडे.
४ भिकाजी विश्वनाथ जकाते प्रांत पुणें.
९ भवानराव प्रतिनिधी.
९ गोविंदराव गाईकवाड याजकडील वकील.
४ वेंकोजी माणकेश्वर पोतनीस.
४ बाळाजी शंकर निसबत फरासखाना.
२ गंगाधर गोविंद पटवर्धन.
४ महिपतराव कृष्ण साठे.
४ माधवराव सदाशिव जाधवराई.

१२१ २६

एकूण आंब्याचे निमे किंमत. रुपये.

२१९ चिरेबादली.

१९	१९	२०	९०	
३०	४९	४०	०	
	२१९			७

२० तिवट छिटी बऱ्हाणपुरी २, दर १०

२७४ तिवटें.

७॥	१०	१२॥	१०	
१२॥	१२॥	१२॥	९	
९	६	७॥	७॥	
७॥	७॥	१०	८॥	
१०	७॥	१९	२५	
५०॥	०	०	०	
	२७४			२१

२२१२।≈ शिल्लक रोजगुदस्त नक्त.

९९॥ जमा, छ. मजकूर तसलमात कृष्णाजी उगला, जामदार पैकीं खर्च मुळें जमा, मोहरा नाणें एकूण. रुपये.

४०॥ अलमशाई ३, दर १३॥
१९ सुरती १

९९॥ ४

२२६७॥।≈

९९–(४२१) मौजे कोपरगांव, परगणा कुंभारी येथें गंगेचे बेटांत श्रीशुक्लेश्वराचे देवालयासंनिध सन इसने सबैनांत सरकारचा वाडा व बाग नवा केला, तेथें बेट मजकुरीं पेशजींपासून जमीन इनाम चालत आहे, त्यापैकीं वाडा व बागेकडे जमीन घेतली, याची चौकशी बापूजी कृष्ण कारकून निसबत खासगी यांणीं केलियाप्रमाणें हल्लीं सरकारांतून मोबदला दुसरी जमीन मौजे मजकूर येथील बेट पैकीं जमीन बिघे.

सबा सबैन
मया व अलफ
मोहरम २०

८३॥८४ श्रीशुक्लेश्वराकडील इनाम पैकीं घेतली, तिचे मुबदला हल्लीं दुसरी जमीन बिघे साडे तीन व काठ्या ४

८६८४८४ मसीदीकडे चिराख बत्तीबद्दल इनाम चालत आहे, त्यापैकीं जमीन घेतली, तिचे मुबदला हल्लीं दुसरी मसीदीकडे सा बिघे चार पांड चार काठ्या जमीन.

८९॥४।३

एकूण साडे नऊ बिघे सवाचार पांड तीन काठ्या जमीन, हल्लीं सरकारांतून सदरहूप्रमाणें दुसरी जमीन पेशजींप्रमाणें सालमजकुरापासून इनाम करार करून देऊन, हे सनद सादर केली असे, तरी पेशजींपासून जमीन इनाम चालत आहे, त्याप्रमाणें हल्लींची सदरहू साडेनऊ बिघे सवाचार पांड तीन काठ्या जमीन, इनाम दरसाल चालवणें ह्मणून. सनदा.

२ कमाविसदार वर्तमान व भावी यांस. सनदा.

---

(99) A Government house was built at Kopargaum in Parganá Kumbhári in a piece of land situated in the bed of the Godávari near the temple of Shukleshvar in A. D. 1771-72, and a garden was laid out at the place. Land was for those purposes taken from the inams of Shukleshvar and a mosque; and other land in exchange was given to the temple and the mosque.

A. D. 1776-77.

१ श्रीशुक्लेश्वराचे जमीनीविशीं.
१ मसीदी बेट मजकुरीं आहे, तेथील चिराख बत्तीबद्दल जमीनीविशीं.

२

२ हल्लींचे कमाविसदार आत्माराम रंगनाथ, व आत्माराम राजाराम परगणा मजकूर यांस कीं सदरहूप्रमाणें जमीन इनामखर्चे लिहीत जाणें म्हणून. सनदा.

१ श्रीशुक्लेश्वराचे जमीनीविशीं.
१ मसीदीकडे जमीन चालवणें म्हणोन.

२

४

रसानगी यादी.

१००-(५०४) २०० वाड्यांतील कारकून, शिलेदार, वगैरे यांस कैलासवासी गंगाबाई यांचे सुतकांत राजश्री राव याजवळ चाकरीस होते त्यांस बक्षीस. रसानगी यादी.

समान सबैन मया व अलफ सवाल ८

कापड आंख ५०० पांचशें देविलें, त्यास जामदारखान्यांत कापड मिळालें नाहीं, सबब अडीचपट नक्त रुपये.

७२ कारकून शिलेदार.

३६ महादाजी विश्वनाथ जोशी, आंख ९० रुपये.
३६ गोपाळ कृष्ण जोशी, आंख ९० एकूण.

७२

२० रामचंद्र विष्णु मराठा आचारी, आंख ५० एकूण.
२८ सदाशिव शिवराम परांजप्या हरकारा ब्राह्मण, आंख ७० एकूण.
२० रामचंद्र विश्वनाथ गोखले शागीर्द, आंख ५० रुपये.
२० माणकोजी आढाव न्हावी, आंख ५० एकूण.
४० खिजमतगार आसामी ६, एकूण आंख १०० रुपये.

---

(100) Clothes worth Rs. 500 were given to Karkoons, Silledars, and others who had charge of the infant Peshwá while in mourning for the death of Gangábai.

A. D. 1777-78.

६||| बावाजी पडक १७

६||| खंडोजी पणदरा १७

६||| जानोजी चव्हाण १७

६|| बाळोजी वागमारा १६

६|| जिवाजी काटकर १६

(६||| ....१७?)

———

४० १०(१००)

———

२००

रसानगी, खंडोजी पणदरा खिजमतगार. रुपये.

१०१–(५९८) कमाविसभेट, सनगें एकूण. रुपये.

तिसा सबैन
मया व अलफ
रबिलाखर १

३७|| राजश्री राव यांचे बृ(व्र)तबंधाचे आमंत्रणास बाळाजी जनार्दन फडणीस पुण्यांत गेले होते, त्यांस सनगें आलीं, तीं गुजारत मल्हारजी ठकगीरा खिजमतगार सनगावर चौपट प्रमाणें आंख घालून त्यापैकीं चौथाई किंमत जमा. रुपये.

१० प्रसाद श्रीगणपति कसबे पुणें तिवट १

२७|| बरहुकूम जनार्दनभट शालग्राम.

१२|| तिवट १

१५ जाफरखानी १

———

२७|| २

———

३७||

० लंग.

———

३७||

---

(101) Bálájí Janárdan Fadnis had gone to Poona to give invitations
A. D. 1778-79. for the thread-ceremony of the Peshwá.

१०२—(६०२) गुजारत रामाजी काशी वाकनीस बरहुकूम यादी. रुपये.

तिसा सबैन
मया व अलफ
सवालाकर ९

१७५॥ धर्मादाय विषयीं राजश्री रावसाहेब पर्वतीहून स्वारी पुण्यास आली तेसमई.

१॥ घटिकास्थापन केलें त्यास दक्षणा.

·॥· गणपतीस.

१ घटिकेस.

———

१॥

४२ ग्रहप्रीत्यर्थ दानें दिल्हीं त्यास दक्षणा.

१० रविप्रीत्यर्थ.

५ माणिकदान महादेवभट माव्ये वरसईकर यांस दिलें त्यास दक्षणा.

५ आरक्तवस्त्र देणें बाजीभट केळकर.

———

१०

१० भौमप्रीत्यर्थ.

५ प्रवालदान देणें बाळंभट पेंडसे.

५ सुवर्णदान देणें बाळंभट वैद्य वरसईकर.

———

१०

११ शनिप्रीत्यर्थ.

५ तिलदान देणें कृष्णंभट गोखले.

६ कुळीथ देणें बापूभट नाशि[क]कर.

———

११

११ केतुप्रीत्यर्थ.

६ कस्तुरी देणें अनंतभट फाटक.

---

(102) Alms were given to Brahmins, and offerings were sent to deities both Hindoo and Mohamedan, on the occasion of the Peshvá's entering the palace at Poona. The Peshvá entered through the Delhi gate and then passed through

A. D. 1778-79.

2 inner doors.

९ शास्त्रदान देणें चिमणभट केळकर.

११

४२

६ तिथिप्रीत्यर्थ तांदूळदान देणें बाळकृष्ण दीक्षित काशीकर.

५ मुहूर्तेंकरून निघते समई घरचे देवास दक्षणा.

६६ वाड्यांत प्रवेशसमई खर्च.

१५। थोरले देवघरांतील देवास दक्षणा. मोहर नाणें १

५०॥। पुण्याहवाचन केलें ते समई.

१ गणपतीस दक्षणा.

४ कलशास, कलश २

२ हिरण्यार्थ, दर १

२ पुण्याहवाचन कलशास दक्षणा, दर १

४

४ शिवा प (आपः) संतु, ब्राह्मण असामी ८, दर ॥

२६॥ भूयसी दक्षणा शिष्ट ब्राह्मणांस असामी ५३, दर ॥

१५। सौभाग्यवती दुर्गाबाई वोवाळावयास आली त्यास वोवाळणी घातली, मोहर नाणें १

६६

४९ गांवांतील वगैरे देवांस दक्षणा पाठविली, गुजारत महादाजी विश्वनाथ जोशी.

रुपये.

७ पर्वतीचे देवांस.

६ देवदेवेश्वरपंचायतनसुद्धां

१ देवदेवेश्वरास.

१ सूर्यनारायणास.
१ गणपतीस.
१ देवीस.
१ कार्तिकस्वामीस.
१ विष्णूस.

६

१ श्रीविष्णूस.

७

१ नवलाखे, पर्वतीचे तळ्यावरील यास.
१ व्यंकोबा, तोफखान्याजवळील.
१ श्रीरामेश्वर, पुण्यांतील.
१ विष्णु, बुधवारांतील.
१ श्रीरामचंद्र, तुळशीबागेंतील.
१ श्रीयोगेश्वरी, बुधवारांतील.
१ गणपति, गांवांतील.
१ श्रीओंकारेश्वर.
१ श्रीअमृतेश्वर.
१ श्रीसिद्धेश्वर.
१ श्रीकेदारेश्वर.
१ श्रीनागेश्वर.
१ श्रीहरिहरेश्वर.
१ श्रीसोमेश्वर, स्वयंभू रविवारांतील.
५ हणमंतास.
  १ शनवारांतील.
  १ बुधवारांतील.
  १ शुक्रवारांतील.
  १ गणेशपेठेंतील.
  १ मंगळवारांतील.

५

१ मातीचे गणपतीस.
१ वेताळ, गुरुवारांतील.
१ नीळकंठेश्वर, मजमदारांचे घराजवळील.

१ विष्णु, अमृतेश्वराचे धर्मशाळेंतील.
१ श्रीसिद्धेश्वर, मंगळवारांतील.
१ बालोबा, काले (काळीं) तील.
१ महादोबादेव.
१ पदमोबा, कसब्यांतील.
१ बहिरोबा, कसब्यांतील.
१ म्हसोबा, लकडखान्याजवळील.
१ बावदेव, कसब्यांतील.
१ गणपति, गणेशदरवाज्याजवळील.
१ मुंजाबा, हुजूरपागेंतील.
५ सभोंवतालचे गांवचे देवांस पाठविले.
१ श्रीवृद्धेश्वर, भांभवड्यांतील यास.
१ गणपति, गणेशखेंडींतील.
१ सोमेश्वर, पाषाणचा.
१ विठोबा, विठ्ठलवाडीचा.
१ बहिरोबा, वानवडीचा.

५

४५(४४)

१० सवाष्णी ब्राह्मणबायका, दीप, व पूर्णकुंभ घेऊन उभ्या होत्या, त्यांस चोळी लुगड्याबद्दल. रुपये.
५ सौभाग्यवती सखुबाई करवी, दीप घेऊन उभी होती त्यांस.
५ सौभाग्यवती विठाबाई अनगळीण, पूर्णकुंभ घेऊन उभी होती त्यांस.

१०

१७९॥(१७४॥)

१८॥। कुणबिणीस चोळीलुगड्याबद्दल स्वारी वाड्यांत मुहूर्तेकरून आली, ते समई घागरी वगैरे घेऊन उभ्या होत्या त्यांस. असामी.

६ पाण्याच्या घागरी घेऊन उभ्या होत्या त्यांस.
२ दिल्लीदरवाज्यांतील.
१ यमुनी.
१ शेवती.

―――
२

२ मधल्या दरवाज्यांत.
१ लवंगी.
१ राणी.

―――
२

२ माजघरच्या दरवाज्यांत.
१ पाची.
१ सगुणी.

―――
२

―――
६

३ दहींभात घेऊन उभ्या होत्या त्या असामी.
१ धोंडी, दिल्लीदरवाज्यांत.
१ चापी, मधल्या दरवाज्यांत.
१ माजघरचे दरवाज्यांत अंबरी.

―――
३

१ कृष्णी, मीठ महुऱ्या घेऊन उभी होती.

―――
१०

रुपये.
३५ लुगड्याबद्दल दर असामीस रुपये ३॥ प्रमाणें.
३।॥ खणाबद्दल दर असामीस ·।= प्रमाणें.

―――
३८।॥

२ खैरातखर्च विषयीं राजश्री रावसाहेब मुहूर्तेकरून पर्वतीहून स्वारी पुण्यास आली, ते समईं पिरास पाठविले. रुपये.

१ शेक सला.
१ शेक सादत.

———

२

·॥· खासगत खेरीज जिन्नस राजश्री राव यांजकडे.

-।≡ लाह्या बारीक साळीच्या कैली ८८२।।।·

८- जानवीजोडा सुमार १

———

·॥·

———

२१६।।।· (२१५।।।)

तपशील.

३०॥ मोहरा नाणें २ दर १५।·

१८६।(१८५।) नक्त.

———

२१६।।।· (२१५।।।)

१०३–(१०६) कमाविसभेट सनगें एकूण. रुपये.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाकर.

२०५ बरहुकूम संस्थान भूपाल याजकडून वस्त्रें आलीं, तीं राजश्री राव यांस, गुजारत जानोजी जाधव खिजमतगार सनगें एकूण आंखाची चौथाई किंमत जमा. रुपये.

५० चिराबादली १
५० शालफर्द २
दर २५
३० जामेवार जरी ·॥·
७५ किमखाप १

——— ———

२०५ ४॥

———

२०५

अशाच प्रकारचीं सनगें शिंदे, होळकर, पंतसचिव, व दुसरे सरदारांकडून आलीं आहेत.

---

(103) Clothes worth Rs. 205 were received by the Peshvá from Sansthán Bhopal. (Similar presents were also received from Scindia, Holkar, Pant Sachiv and others.)

A. D. 1778-79.

१०४–(११४) रामचंद्र गणेश भावे यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपल्यास सरकारांतून वाड्याचे नजीक घर बांधण्यास जागा दिल्ही होती, तेथें इमल्यास नऊशें रुपये लाऊन घर बांधिलें, त्यास साल गुदस्त सरकारचे वाड्याभोंवतीं जागा मोकळी केली, याजमुळें आपलें घर मोडून इमला सरकारांत खासगीकडे घेतला, यास्तव इमल्यास सदरहू नऊशें रुपये लागले आहेत, ते अथवा जागा इमल्यासुद्धां सरकारांतून देविली पाहिजे म्हणून; त्याजवरून लक्ष्मण कास्त याची जागा पेठ बुधवार, शहर पुणें येथें बेवारसी होती, त्या जाग्यावर केशवराव बल्लाळ केतकर याणें पेशजीं इमला बांधिला आहे, ते जागा इमलासुद्धां मल्हारजी गौंड्या, व गंगाराम सुतार चाकर सरकार यांचे गुजारतीनें किंमत रुपये साडे चारशें ४५० रुपये, ठरऊन जाग्याची हद्द महदूद.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलावल १८

गज.

८। लांबी.
७॥ रुंदी.

१५॥।

एकूण पावणे सोळा गज, पैकीं लांबी सवा आठ गज, व रुंदी साडे सात गज, याप्रमाणें आहे, ते मशारनिल्हेस इमल्यासुद्धां देविली असे, तरी देणें; आणि सदरहूविशीं साऱ्याचे पट्टीचा तगादा मशारनिल्हेस न लावणें म्हणोन, पांडुरंगराव बाबूराव यांचे नांवें छ. १९ रबिलावल. सनद १

रसानगी यादी.

१०५–(१२१) जमा जामदारखाना.

समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ४

कमाविसभेट राजश्री राव यांसी, बरहुकूम जाबीतजंग धौशे याजकडून सनगें आलीं, ते गुजारत शेटी जरडा खिजमतगार सनगें एकूण.

रुपये.

१२५ शाला थिके २
२० चिरा बादली १

---

(104) Rámchandra Ganesh Bháve had built a house near the Government palace at a cost of Rs. 900. The building was pulled down in the preceding year to leave an open space round the palace. Rámchandra was given another house in exchange.

A. D. 1778-79.

(105) Clothes worth Rs. 375 were sent as a present to the Peshvá by Jábitjang Dhoushe.

A. D. 1779-80.

१० गोष पेच बादली १
१०० जामवारे बादली २
२० पटका बादली १
१०० किमखाप

३७५

१०६–(७२०) कमाविसभेट राजश्री रावसाहेब यांसी, राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांचे घरीं भोजनास गेले ते समई दिल्ही, ती जमा गुजारत जानोजी जाबक खिजमतगार सनगें छिटी बऱ्हाणपुरी, वर काम सोनेरी, एकूण. रुपये.

इसने समानीन मया व अलफ सवाल

१००	तिवट छिटी बराणपुरी	१
१२५	झगा छिटी बराणपुरी	१
१००	दुपटा छिटी बऱ्हाणपुरी	१
१२५	तुंबा किनखापी अस्तर गुलबादन	१
४५०		४
३०	धोतर जोडा	१
४८०		५

१०७–(८०३) लग्नाचे समारंभाकरतां शहर मजकूरचे रस्ते नीट करण्यास गंवड्या वगैरे माणसें जदीद काम होई तोपर्यंत ठेवणें, म्हणोन तुम्हांस आज्ञा जाहली होती, त्यावरून तुम्हीं छ. ११ मोहरमापासून जदीद माणसें ठेविलीं, त्यांस तैनात दरमहा. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रजब ३

७॥ गंवड्या असामी १ एकूण.
३० सुबेकरी असामी ४ दर ७॥ प्रमाणें रुपये.
८४ मजूरदार असामी २१ दर ४ प्रमाणें.

१२१॥ २६

(106) The Peshvá went to dine at Báláji Janárdan Fadnis' house.
A. D. 1781-82.

(107) One mason and 25 laborers were entertained from 11th Mohorum on a monthly salary of Rs.121-8 for repairing the roads in the city in connection with the marriage of the Peshvá.
A. D. 1782-83.

एकूण एकशें साडे एकवीस रुपये, सवीस असामींस निबळ दरमहा तुमचे ठेवणुकेप्रमाणें करार केले असत, तरी चाकरी बमोजीब कबज होईल तो ऐवज कोतवालीचे ऐवजीं देणें, मजुरा पडेल म्हणोन, घासीराम सावळदास कसबेदार कोतवाली, शहर पुणें याचे नांवें सनद १.

रसानगी यादी १.

१०८–(८६९) पागा व शिलेदार. रुपये.

खमस समानीन मया व अलफ सफर २१

२०० महादजी शिंदे याजकडून काशीद, पातशाच्या भेटी होऊन, राजश्री राव यांचे नांवें बक्षीगिरी करून घेतल्याचीं पत्रें घेऊन आले सबब इनाम. परवानगी रूबरू.

रुपये.

५० हिरा वलद टिकाराम.
५० भोपा वलद गोवर्धन.
५० पेमा वलद गंगाराम.
५० लाला वलद खेमा.

२००
० लंग.

२००

१०९–(९१२) जमा जामदारखाना.

सीत समानीन मया व अलफ सफर १०

कमाविसभेट राजश्री राव यांसी, बाबत अली बहादर यास पुत्र जहाला, सबब खासा स्वारी घरास गेली, ते समईं पोशाख दिल्हा, तो गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

१२० सनगें छिटी बराणपुरी.

३०	तिवट	१
६०	दुपटा	१
३०	झगा	१
१२०		३

(108) Reward was given to the messengers who brought letters from Mahádji Scindia announcing that he had obtained for the Peshwá the office of Baxîgir.

A. D. 1784-85.

(109) Presents were received by the Peshwá on the occasion of his visit to Ali Bahádur's house to congratulate the latter on the birth of a son.

A. D. 1785-86.

६०	तुंबा किमखापी	१
१८०		४

११०-(९६२) भाऊबीजखर्च, बंधुमंडळी यांस वाड्यांत भोजनास बोलाविलें, त्यास विद्यमान सौभाग्यवती रमाबाई, तसलमात मोरो विश्वनाथ भावे कारकून शिलेदार सनगें एकूण. आंख.

समान समानीन मया व अलफ मोहरम २९

४८२॥। कृष्णाजी भैरव थथे यांचे पुत्र यांस सनगें एकूण. आंख.

१७९ श्रीधर कृष्ण यांस. आंख.

३७॥	तिवट्या	१
१४१॥	शेला जाफरखानी	१
१७९		२

१०१ रघुनाथ कृष्ण यांस. आंख.

२९	तिवट्या	१
७२	दुपटा	१
१०१		२

१०३ आनंदराव कृष्ण यांस. आंख.

३४	तिवट्या	१
६९	दुपटा	१
१०३		२

९९॥। दाजी कृष्ण यांस. आंख.

३१॥।	तिवट्या	१
६८	दुपटा	१
९९॥।		२

४८२॥।	८

(110) Here is a list of Peshwa's and his wives' cousins and relations who were invited to dine on the Bháubij Festival. Their surnames are Thatte, Omkár, Ráste, Joshi, Rodé, Gondhalekar, and Deshmukha.

A. D. 1787-88.

४७४।· बाळाजी केशव थथे सनगें एकूण. आंख.

१९७ खासा बाळाजी केशव यांस. आंख.

४८ तिवट्या	१
१४९ शेला जाफरखानी	१
१९७	२

१५०। अमृतराव केशव यांस. आंख.

५८। तिवट्या	१
९२ दुपटा	१
१५०।	२

१२७ दामोदर केशव यांस. आंख.

३१॥ तिवट्या	१
९९ दुपटा	१
१२७(१२६॥?)	२

४७४।	६

१९६। ओंकार मंडळी यांस सनगें एकूण. आंख.

९९ विठोबा नाईक यांस. आंख.

२९॥ तिवट	१
६९॥ शेला जाफरखानी	१
९९	२

९७। बळवंतराव नाईक यांस. आंख.

३३ तिवट	१
६४। शेला जाफरखानी	१
९७।	२

१९६।

१९४॥। येशवंतराव गणपत रास्ते यांस सनगें एकूण. आंख.

३९॥। तिवट	१

१९९ शेला जाफरखानी १

१९४॥। २

२७९। मामे भाऊ यांस सनगें एकूण. आंख.

९९ पांडुरंग धोंडाजी यांस. आंख.

२८॥। तिवट १

७०। शेला जाफरखानी १

९९ २

१००॥ बाळाजी बाजी जोशी यांस. आंख.

३३ तिवट १

६७॥ शेला जाफरखानी १

१००॥ २

७९॥। आपाजी बाजी जोशी यांस. आंख.

३०। तिवट १

४५॥ शेला गोलदार १

७९॥। २

२७९। ६

१३४ माउस भाऊ यांस सनगें एकूण. आंख.

६०॥। वासुदेव जोशी रोडे यांस. आंख.

३१॥। तिवट १

२९ शेला गोलदार १

६०॥।

७३। मोरो विश्वनाथ गोंधळेकर. आंख.

३२ तिवट १

४१। शेला गोलदार १

७३। २

१३४ ४

१०१॥। निसबत गोदूबाई देशमुखीण यांस. आंख.

५१ रामचंद्र यादव भिडे यांस.

२५॥। तिवट १
२५। शेला गोलदार १

---

५१ २

५०॥। काशीनाथ जोशी यांस. आंख.

२२॥। तिवट १
२८ शेला गोलदार १

५०॥। २

१०१॥। ४

१८५९ ३४

तपशील.

५७६॥ तिवटें १७
७१७ शेले जाफरखानी ७
३९६॥(३९६?) दुपटे ५
?६९ शेले गोलदार ५

१८५९ ३४

खेरीज सनगें एकूण. आंख.

५९३। तिवटें १८
२००॥ शेले गोलदार ६
७१७ शेले जाफरखानी ७
३९६॥ दुपटे ५
२ खादी „ ०॥०

१९०९। ३६॥

१११-(९७६) बाजेखर्च, राजश्री राव यांजकडे दांडलकडी खेळते समई हातास बांधावयास रुमाल तापत्याचा सुमार १, तसलमात हणमंता टिळेकर खिजमतगार, ताफ्ता कद हात २७ नग ६= एकूण आंख ६

तिसा समानीन मया व अलफ मोहरम २२

११२-(९८३) कमाविसभेट राजश्री राव यांसी, बाबद अबदुल हकीम खान पठाण सावनूरकर याचे डेऱ्यास खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाक दिल्हा, तो गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

तिसा समानीन मया व अलफ जमादिलावल १२

४०० सनगें छिटी बऱ्हाणपुरी वर काम सोनेरी सनगें एकूण. रुपये.

रुपये		सनगें
६०	तिवट छिटी	१
१४०	दुपटा छिटी	१
२००	जामेवारे छिटी	२
	दर १००	
४००		४
१००	किमखाप	१
५००		५

११३-(९९९) जमा जामदारखाना.

तिसैन मया व अलफ रबिलावल २८

कमाविसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी दुसऱ्यानें रजोदर्शन प्राप्त जालें, सबब ग्रहस्तांकडील वाढून आलीं, त्याजवर चोळखण आणिले, ते गुजारत केदारजी यवला खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

रुपये		
१	बाबत बाळाजी केशव थथे खण सेलारीचा	१
·॥·	बाबत सौभाग्यवती चिमाबाई कोलटकर खण तपसील्याचा	१
१	बाबद व्यंकटराव नारायण घोरपडे खण सेलारीचा	१
१	बाबद रामचंद्र नाईक परांजपे खण सेलारीचा	१
३॥		४

(111) Refers to the fact that the Peshwá was learning to fence with sticks. दांडलकडीपटी.
A. D. 1788-89.

(112) The Peshwá went to pay a visit to Abdul Hakim Khán Pathan of Sáwnur at his tent.
A. D. 1788-89

(113) The Peshwá's wife being for the 2nd time in her monthly course, dainties were sent to her by Bálâji Keshao Thatte and others.
A. D. 1789-90.

इजाफत खासगी राजश्री राव पैकीं खर्च मुळे जमा झगा धुवट उतरी सनंग सुमार १ एकूण किंमत रुपये ३८॥।·

छ. २८ रविलाखरीं सनगें खर्च पडलीं तेथें जमेस धरलीं सबब दूर.

११४–(१०२१) कमाविसभेट राजश्री राव यांसी, बाबत फत्तेसिंग भोसले याचे डे-

इहिदे तिसैन मया व अलफ रविलावल १५

ऱ्यास खासा स्वारी मेजवानीस गेली, ते समई पोशाख दिला, तो गुजारत रायाजी वागमारा खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

१२५	तिवट छिटी बराणपुरी वर काम सोनेरी	१
३००	दुपटा छिटी बऱ्हाणपुरी असावली किनारदार वर सोनेरी काम	१
१२५	जामेवार छिटी बऱ्हाणपुरी वर सोनेरी काम	१
१५०	किमखाप	१
७००		४

११५–(१०३१) कमाविसभेट राजश्री राव यांसी, बाबत शंकराच्यार्ये स्वामी, संस्थान

इहिदे तिसैन मया व अलफ साबान ७

करवीर यांचे दर्शनास खासा स्वारी गेली, ते समई दिल्ही, ती गुजारत मलोजी जाधव खिजमतगार सनगें एकूण.

२२॥	तिवट	१
४०	शेला जाफरखानी	१
६२॥		२

११६–(१०४४) सरकारांत शिकारखान्याकडे बाज व नुरे पक्षी लखनऊ प्रांतींहून

इसने तिसैन मया व अलफ रमजान १६

खरेदी करून आणावयास शेख इमाम मीरसीकर, व जासूद जोडी पाठविली आहे, ते खरेदी करतील त्यास पक्षी आणावयाकरितां माणसें असामी २ दोन नवीं ठेऊन देऊन पुण्यास पक्षी पोहोंचाऊन देणें, आणि माणसांचे चाकरीचा पैका होईल तो प्रांत बुंदलखंड पैकीं देणें ह्मणोन, बाळाजी गोविंद याचे नांवें. सनद १.

रसानगी, दिनकर बल्लाळ कारकून शिलेदार.

---

(114) The Peshwá went to dine with Fatesing Bhoslé at his tent.
A. D. 1790-91.

(115) The Peshwá paid a visit to Shankarácharya Swámi of Karwîr.
A. D. 1790-91.

(116) Persons were sent to Lucknow to purchase birds 'Bâz' and 'Nure.'
A. D. 1791-92.

११७–(१०९२) राजश्री राव यांसी पातशाहानीं वकील मुतलकी, व मीरबक्षीगिरी इनायतें करून दिल्लीहून खतुत पाठविलीं, ती गुजारत जानोजी जाबक खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ जिल्काद १

३८ तिवट चुनडी समेत बतना व तुरा मुकेसी १

१२ कानळ पेट्या कारचोबी २

५६५ कुडते बादली व झगा कारचोबी एकूण. रुपये.

२६५ कुडते बादली तमामी सोनेरी एकूण. रुपये.

५५ प्रत निमस्तनी	१
२१० प्रत कुडता	१
२६५	२
३०० प्रत झगा कारचोबी	१
५६५	३
१५ चिरा मुकेसी	१
१० गोष पेच कारचोबी	१
४३ पटका व बलाबादी कारचोबी.	
२५ पटका	१
१८ बलाबादी	१
४३	२
१५० शाला फर्द केसरी दर ७५	२
३५ सरपोस जरी जामेवाराचा तमामी अस्तर ताफ्ता	१
८८८	१३

(117) Clothes of honor were received from the Emperor on the occasion of the investiture of the dignity of Vakil Mutalaki and Mir Baxigiri conferred by the Emperor on the Peshwá.

A. D. 1791-92.

११८-(१०८०) जमा जामदारखाना.

आर्बा तिसैन मया व अलफ मोहरम ७

कमाविसआहेर सौभाग्यवती येशवदाबाई यांस पदर घातला, ते समई आले, ते सनगें एकूण. रुपये.

१७४० राजश्री राव यांसी, गुजारत सिदोजी काट्या खिजमतगार सनगें. रुपये.

१७४ बावद गणेश कृष्ण गोखले सनंग एकूण. रुपये.

२५	तिवट	१
१२५	दुपटा	१
२०	लुगडें	१
४	चोळखण	१
१७४		

६०८ बावद राजश्री बाळाजी जनार्दन फडनीस सनगें. रुपये.

१००	तिवट चुनडी	१
१७५	दुपटा काशीचा	१
८०	छिटें मुलतानी दर ४० प्रमाणें रुपये.	२
१७९	किमखाप	१
७९	पातळ चिल्लांदोनी कारचोबी जरी	१
३	चोळखण	१
६०८		७

४६४ बावद हरी बल्लाळ फडके सनगें एकूण. रुपये.

३०	तिवट आंबवी	१
१९०	दुपटा काशीचा	१
१९०	किमखाप	१
७०	पातळ जरी	१
४	चोळखण पैकीं	१

(118) Presents were received on the occasion of Yeshwadábái's attaining puberty.
A. D. 1793-94.

१० जामेवार छिटी बालपूर २
दर ३० प्रमाणें रुपये.

४६४	७

४१० बाबद रघुनाथराव नीळकंठ पटवर्धन सनगें एकूण.

२० तिवट पैकीं	१
१२५ दुपटा पैकीं	१
१२५ किमखाप	१
६० जामेवार छिटी बऱ्हाणपुरी दर ३० प्रमाणें.	२
७५ लुगडें पैकीं	१
५ चोळखण	१
४१०	७

८४ बाबत कृष्णराव बळवंत सनंग एकूण. रुपये.

१२॥ तिवट	१
४० जाफरखानी	१
१॥ चोळखण	१
३० पातळ जरी	१
८४	४

* * *

११९–(११०६) वेदमूर्ति गणेशभट बिन अनंतभट, उपनाम भट, गोत्र गार्ग्य, सूत्र आश्वलायन, श्रीवर्धनकर यांस तीर्थस्वरूप कैलासवासी दादासाहेब, व माधवराव साहेब, व तीर्थरूप नारायणराव साहेब यांच्या अस्ती देऊन श्रीमहायात्रेस पाठविलें, त्यांणीं प्रयागीं जाऊन त्रिवेणींत अस्ती निक्षेपून गयेस जाऊन त्रिवर्गीचें, व तीर्थस्वरूप कैलासवासी भाऊसाहेब यांचें गयावर्जन करून

आर्बा तिसैन मया व अलफ जिल्काद ५

(119) Ganeshbhat bin Anantbhat, surnamed Bhat of Shríwardhan, took the bones of the deceased Peshwá Mádhavrao Sáheb, Náráyanrao Saheb and Dádá Saheb to Prayâg and threw them in the Gánges. He performed the Gayáwarjan ceremonies of these persons and of Bhau Saheb. Inam land was therefore given to him.

A. D. 1793-94.

पुण्यास आले, यास्तव यांजवरी कृपाळू होऊन यांस कुटुंबाचे योगक्षेमार्थ मौजे हुमगांव, तर्फ कोथल खलाटी, परगणे नसरापूर, तालुके लोहगड येथें भटजींचे रयताव्याची जमीन भातशेत लागवड आहे, त्यापैकीं व परगणे मजकुरीं हरएक गांवीं यांचे सोईस पडेल तेथें भात जमीन दुपीकी वहीत लागवड रुपये १०० शंभर रुपये हाल आकाराची स्वराज्य व मोंगलाई एकूण दुतर्फा देखील सरदेशमुखी व इनाम तिजाईसुद्धां दरोबस्त कुलबाब कुलकानू हल्लीं पट्टी व पेस्तर पट्टी खेरीज हक्कदार करून साल मजकुरापासून सरकारांतून नूतन इनाम द्यावयाचा करार केला असे, तरी सदरहूप्रमाणें शंभर रुपये आकाराची जमीन परगणे मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें चतुःसीमापूर्वक दुमाला करून देऊन, आकार यांचे नांवें तालुके मजकूरचे हिशेबीं इनाम खर्च लिहित जाणें, आणि चतुःसीमेचा जाबता लिहून हुजूर पाठवणें, त्याप्रमाणें पत्रें करून दिल्हीं जातील ह्मणून, बाळाजी जनार्दन यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१२०—(११३६) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी, बाबद हाय, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सीत तिसैन मया व अलफ रविलावल ४

१०१० पार्थिव गणपतीचे दर्शनास खासा स्वारी गेली ते समई दिल्हीं तीं सनगें एकूण. रुपये.

६७० बाबद राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस सनगें. रुपये.

४०	तिवट पैकीं	१
३५०	दुपटा पैकीं	१
८०	झगा छिटी बऱ्हाणपुरी	१
२००	तुंबा किमखापी अस्तर गुलबदन	१
६७०		४

३४० बाबद चिंतामण हरि फडके सनगें एकूण रुपये.

३०	तिवट कच्चा रंग	१
१७५	दुपटा काशीचा	१
६०	झगा धुवट शेल्याचा	१
७५	तुंबा किमखापी अस्तर गुलबदन	१
३४०		४

१०१०	८

(120) The Peshwá went to see the Ganapati idols on the Ganesh-Chaturthi festival at Báláji Janárdan Fadnis' and Chintaman Hari Fadke's house.

A. D. 1795-96.

२९७॥ बाबद हुसेन मिया सावनूरकर यांणीं भगवंत भिमाजी
कारकून याजबराबर पाठविलीं तीं सनगें एकूण रुपये.

२०	तिवट छिटी बऱ्हाणपुरी	१
१२९	दुपटा छिटी बऱ्हाणपुरी	१
३७॥	जामेवार छिटी बऱ्हाणपुरी दर १८॥। प्रमाणें रुपये.	(२)
७९	किमखाप	१
२९७॥		५

१२१७॥ १३

१२१–(११४०) १९६ बद्दल गोपाळराव राम पंडित यांचे घरीं नवरात्राचे उत्साह निमित्य खासा स्वारी गेली ते समईं पोशाख दिला तो सनगें. रुपये.

सीत तिसैन मया व अलफ रबिलाखर ९

१९	तिवट छिटी	१
१००	दुपटा छिटी	१
१६	महमुद्या	२ दर ८
२९	किमखाप	·॥·
१९६		४॥

१२२–(११४१) धर्मादाय खर्च राजश्री राव यांचे शरीरास समाधान नाहीं, सबब मन्युसूक्ताचे अनुष्ठानास व अर्घ्यप्रदानास व देवाचे पूजेस ब्राह्मण लाविले, त्यास देवास व ब्राह्मणांस, गंधास व विड्यास, व पूजेस सामान इस्तकबिल छ. ८ रोज तागाईत छ. १३ मिनहू पावेतों सहा रोजा बेगमीबद्दल यादी वाकनीस तसलमात त्रिंबक जुन्नरकर शागीर्द.

सीत तिसैन मया व अलफ रबिलाखर ८

---

(121) The Peshwá went to Gopálrao Pandit's house during the "Naorátrá" festival.

A. D. 1795-96.

(122) The Peshwá being indisposed, Brahmins were engaged to repeat propitiatory incantations to the deity from the 8th to the 13th of this month.

A. D. 1795-96.

वजन तोळे.		वजन पक्के.	
९॥=	केशर.	८८८४॥	तेल चमेली.
·॥·	कस्तुरी.	८८८२।	बुक्का.
१३॥	कापूर.	८८८६।॥	
२॥	दशांग.	आगरबत्त्या सुमार २४	
७।१	लवंगा.		
७।१	वेलदोडे.		
·॥·	जाईफळ.		
१॥१	कातगोळ्या.		
८१	अत्तर मोतिया.		

३९

१२३–(११४२) जमा खरेदी कर्जे गुजारत महादाजी बल्लाळ साठे याजपैकीं हातघड्याळ फरासी सीराबा त्यास खाशाकडे होते ते जमा, गुजारत हैबती जराडा खिजमतगार, आंत कांटे पांच व सांखळी एकेरी एक व मोहोर व किली एकूण सामान तांब्याचें घर लांकडी रंगीन आंतून मढीव किंमत रुपये २५०

सीत तिसैन मया व अलफ रविलाखर ११

(123) A watch worth Rs. 250 of the French make was used by the Peshwá.
A. D. 1795-96.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२ पेशवे. (क) राघोबादादा.

१२४–(४१) निंबाजी विठ्ठल कारकून तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडून सातारियास पत्रें घेऊन आला होता, तो किल्ले रायगड येथें अटकेस ठेवण्याबद्दल पाठविला असे, तरी यास किल्यावर घेऊन याचे पायांत बेडी घालून पक्या बंदोबस्तानें ठेवणें; आणि यास पैवस्तगिरीपासून रोटास शेर ब्राह्मणाचे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, गणपतराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ सफर ६

(ह्या व पुढील महिन्यांत राघोबादादांकडील लोकांच्या व त्यांचे पक्षास जाऊन मिळाले लोकांच्या जमिनी जप्त जाल्याचीं पुष्कळ उदाहरणें आहेत.)

१२५–(५२) जगजीवन पवार तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे चाकरीस आहे, सबब त्याजकडे प्रांत जुन्नर पैकीं सरंजाम आहे तो.

आर्बा सबैन मया व अलफ रविलावल २२

१ मौजे वाघाळे तर्फ पाबळ दरोबस्त देखील पाटिलकी.
१ मौजे वरुडे येथील पाटिलकी निमे.

—

२

एकूण दोन गांव सदरहू लिहिल्याप्रमाणें मशारनिल्हेकडे आहेत ते जप्त करून कमावीस तुम्हांकडे सांगितली असे, तरी अंमल चौकशीनें करणें; आणि आकार होईल तो ऐवज हुजूर पावता करणें म्हणोन, रघुनाथ हरी प्रांत जुन्नर यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू. छ. १ सफर.

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(2) PESHWÁ—(c) RághobáDádá

(124) Nimbáji Vittal Kárkun, having taken a letter from Dádá-Saheb (Rághobá Dádá) to Satára, was sent for imprisonment to fort Ráygad. Orders were issued for shackles being put round his feet. There are many instances of the lands of Rághoba's men or persons who had gone over to him, being attached during this and the next month.

A. D. 1773-74.

(125) Jagjiwan Pawár being in the service of Dádá Saheb, his Saranjám was attached.

A. D. 1773-74.

१२६–(५३) बळवंतराव गोपाळ यांचे नांवें सनद कीं तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे चाकरीस शिलेदार आहेत त्यांजकडे सरंजाम प्रांत कडेवळीत पैकीं आहे तो.

आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

१ सयाजी भापकर याजकडे मौजे सेटफल तर्फ चांभारगोंदें येथील मोकासा.

१ जानोजी व रामजी व प्रीताजी व रघुनाथजी सेलार याजकडे मौजे निंबोडी तर्फ चांभारगोंदें येथील मोकासा.

१ आवजी कवडे याजकडे मौजे आजपुज येथिल अंमल आहे तो.

१ मकाजी भोसले याजकडे मौजे भोकारे तर्फ चांभारगोंदें येथील मोकासा.

१ मल्हारराव बिन दारकोजी पवार याजकडे मौजे पिंपरी तर्फ चांभारगोंदें येथील निमे मोकासा मोरो आपाजी मजमदार दिंमत मशार निल्हे याजकडे आहे तो.

———

५

एकूण पांच असामी यांजकडील सदरहू लिहिल्याप्रमाणें सरंजाम सरकारांत जप्त करून जप्तीची कमावीस तुम्हांकडे सांगितली असे, तरी अंमल चौकशीनें करून आकार होईल तो ऐवज सरकारांत पावता करणें म्हणोन छ. ७ सफर. सनद १.

परवानगी रूबरू.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१२७–(६३) कृष्णाजी रणदिवे शिलेदार यांजकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम आहे, त्यास हे तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे चाकरीस होते, सबब सरंजामाची जप्ती सरकारांत केली होती, ऐशास मशारनिल्हे तिकडून निघोन इकडील फौजेंत हरी बल्लाळ यांजवळ चाकरीस आले या-

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

---

(126) The Saranjám of Sayáji Bhâpkar and other Silledars serving under Dádá Saheb was also attached.

A. D. 1773-74.

FROM NARO APPAJI'S DIARY.

(127) Krishnaji Randive Silledar's Saranjam was attached owing to his defection to Dádá Saheb. He now came over to the side of Government and joined the army under Hari Ballál. His Saranjam was therefore released from attachment; (there are many other orders of this nature in this day's diary.)

A. D. 1774-75.

जकरितां जप्ती मोकळी केली असे, तरी तुम्हीं जप्ती उठवणें. सुदामतप्रमाणें यांचे कमाविसदार अंमल करतील म्हणोन चिटणिसी. पत्रें.

१ परगणे बारागांव नांदुर येथील बाबती सरदेशमुखी येविशीं भिवराव येशवंत यास. पत्र.

१ मौजे अनंग पैकीं धुळें प्रांत खानदेश येथील सरदेशमुखी व घासदाणा याचे रुपये १०० शंभर पावतात येविशीं रामाजी अण्णाजी यास. पत्र.

१ परगणे कर्डे रांजणगांव पैकीं देहे.

१ मौजे रांजणगांव सांडस तालुके कर्डे येथील सरदेशमुखीचा अंमल व याचे घरची जप्ती मोकळी केली असे.

२ मुकासबाबेचे गांव.

१ मौजे कोलेगांव डोळस तालुके बेल्हें.

१ मौजे यरडुली.

—

२

—

३

येविशीं बाबूराव माणके सुभेदार परगणे कर्डे रांजणगांव यांस पत्र.

(१) { १ प्रांत पुणें पैकीं तालुके पाटस मौजे वरवड येथील मुकासबाबेचे ऐवजीं इतलाख रुपये ३९०
१ मौजे बोरी पारधी येथील मुकासबाब. }

—

२

येविशीं नारो आपाजी यांस. पत्र.

—

४

चार पत्रें दिल्हीं असेत. छ. २८ रबिलावल.

(ह्या दिवसाचे रोजनिशींत असेच प्रकारचे दुसरे हुकूम सुटल्याचीं पुष्कळ उदाहरणें आहेत.)

१२८-(७२) खानजी देशमुख व रामाजी देशपांडे परगणे भडगांव यांणीं भीलांस मिळोन परगणीयांत दंगा करून बादेरडे गांव मारिला; व तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांची फौज खानदेश प्रांतें उतरली तेव्हां माधवराव बांडे यांस सामील होऊन कसबे मजकूरचीं घरें लुटलीं, व कित्येकांचे खंड करविले ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी हरदूजणाचीं वतनें देशमुखी, व देशपांडेपण व हरदूजणाच्या पाटिलक्या, व मौजे गोंडगांव इसाफतीचा रामाजी देशपांडे याजकडे आहे, त्यासुद्धां जप्ती करून सदरहूचा आकार होईल तो सरकारांत पावता करणें; व देशमुख व देशपांडे यांस हुजूर पाठऊन देणें ह्मणून, सदाशिव नारायण कमाविसदार परगणे मजकूर, प्रांत खानदेश, निसबत महादाजी नीलकंठ यांचे नांवें. छ. १३ माहे जमादिलावल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाकर २९

रसानगीयादी.

१२९-(१६५) जिवाजी पुरुषोत्तम, तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडून सनदा घेऊन परगणा लक्ष्मेश्वर येथें येऊन लोक फिताऊन दंगा करून ठाणें घ्यावें या राजकारणांत होता, त्याची बातमी पांडुरंग गोविंद यांस मिळतांच कैद करून हुजूर पाठविला तो तुह्मांकडे अटकेंत ठेवावयासी पाठविला असे, तरी यास किल्ले विसापूर येथें पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर मध्यम प्रतीचा देत जाणें ह्मणोन, तालुके राजमाची निसबत रामराव नारायण यांचे नांवें हस्तकपत्र पुरंधर व परवानगी रूबरू. छ. ९ जिल्काद. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

१३०-(१७५) येसाजी विश्वासराव व रामचंद्र सावंत भीरवडेकर हे तीर्थस्वरूप सौभाग्यवती मातुश्री आनंदीबाई यांजवळ राहून किल्ले अशेर येथील फितुरांत होते, सबब यांचे घराची जप्ती करावयाविषयीं तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी यांच्या घराची जप्ती करून मुलेंमाणसें अटकेंत ठेवणें;

खमस सबैन मया व अलफ सफर १५

---

(128) Khánji Deshmukha and Rámji Deshapánde of Bhadgaon acting in concert with the Bhils attached the village of Báderaden in the said Pergana, and also committed other depredations with the assistance of Mádhavrao Bánde when Dádásaheb's army entered Khandesh. Their watans were accordingly attached.

A. D. 1774-75.

(129) Jiwáji Purshotam was, at the instigation of Dádásaheb, planning the capture of the Thana of Pergana Laxmeshwar. He was arrested and sent to prison.

A. D. 1774-75.

(130) Esáji Vishwásrao and Rámchandra Sáwant Bhirwâdekar while living with Lady Anandibai, became implicated in the conspiracy at fort Asher. Their houses were therefore attached and their relations were kept in confinement.

A. D. 1774-75.

आणि जाबता हुजूर लेहून पाठविणें ह्मणोन. सनदा.

१ गंगाधर गोविंद तालुके विजयदुर्ग यांस कीं, येसाजी विश्वासराव याचें घर तालुके मजकुरीं आहे त्याचे जप्तीविषयीं. सनद.

१ बाळाजी गणेश तालुके देवगड यांस कीं, रामचंद्र सावंत भीरवडेकर वस्ती मौजे भीरवडे तर्फ सालसी तालुके मजकूर याचे जप्तीविशीं. सनद.

---

२ दोन सनदा, परवानगी रूबरू.

१३१–(१९७) हुकसी जेजालंदाज निसबत तोफखाना हा पुणां(ण्यां)त राहून राजश्री दादासाहेब यांजकडे बातमीचीं पत्रें लिहून पाठवीत होता, सबब कैद करून पायांत बिडी घालून तुह्मांकडे पाठविला आहे, त्यास किल्ले नारायणगडावर पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी किल्ले मजकूर यांचे नांवें. छ. २८ रविलाखर. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ रविलाखर ५

रसानगी यादी.

१३२–(२२८) तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडून बातमी आणावयाचें काम तुह्मांस सांगितलें असे, तरी बातमी आणून सरकारांत लिहीत जाणें. बातमीचे कामास खर्च लागेल तो चौकशीनें करणें. प्रांत गुजराथ येथील सरसुभ्याचे ऐवजीं मजुरा पडेल ह्मणोन, चिंतामण हरी यांचे नांवें. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रज्जब १६

रसानगी यादी.

१३३–(२७६) लोहोगड किल्ला सन अर्बा सबैनांत तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांणीं सदाशिव रामचंद्र यास देविला होता, तेव्हां किल्ले मजकूर येथील पीर शेख उमर यास तेथील लोकानीं सदाशिव रामचंद्र यांजकडे किल्ला न जावा ह्मणोन पांचशें रुपये नवस केला होता, त्याप्रमाणें सरकारांतून

सीत सबैन मया व अलफ सफर २

---

(131) Huksi a gunner in the artillery while residing at Poona used to write news-letters to Dadasaheb. He was therefore sent to prison.

A. D. 1774-75.

(132) Chintáman Hari was entrusted with the duty of collecting information regarding Rághobá Dádá.

A. D. 1775-76.

(133) Dádásaheb gave orders to Sadáshiv Rámchandra to take the fort of Lohogad in A. D. 1773-74. The men of the fort being averse to the transfer vowed a present of Rs. 500 to the Pir shek Umber in the fort, in case the transfer did not take place. Sanction was given to the amount being presented to the deity.

A. D. 1775-76.

नवसाबाबत रुपये ५०० पांचशें देविले असत, तरी सदरहू रुपये पीराकडे देऊन हिशेबीं नवस खर्च लिहिणें, मजुरा पडेल ह्मणोन, रामराव नारायण यांस. सनद १.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाकर २९

१३४–(३१६) भुकणजी काशीदास यांचे नांवें कौल लिहून दिला कीं, तुम्हीं हैदर नाईक यांजकडील ऐवजाच्या हुंड्या साहुकारी पुण्याहून औरंगाबादेच्या करून ऐवज शहरास नेऊन तेथून तीर्थस्वरूप राजेश्री दादासाहेब यांजकडे सरकारांत जाहीर न करितां पोहोंचता केला, ये गोष्टीची चौकशी सरकारांतून करून मुद्दा तुम्हांकडे शाबुत करून तुमचे गुमस्ते यांजपासून सरकारांत साल गुदस्तां नजर घेऊन फडशा केला, असें असोन तुम्हीं ये गोष्टीचा वसवसा चित्तांत धरिला आहे, म्हणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरी तुम्हीं येऊन पुण्यांतील साहुकारीचें कामकाज सुरळीतपणें बेवसवसा करीत जाणें, येविशीं तुम्हांस सरकारांतून उपद्रव लागणार नाहीं, अभय असे म्हणोन. छ. २४ रबिलाकर.

सबा सबैन मया व अलफ रजब १०

१३५–(३२२) खंडेराव पवार यांजकडे सरंजामास माहाल व गांव पेशजीपासून आहेत, त्यास ते तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे गेले होते, सबब यांचे सरंजामाची जप्ती करून कमावीस खंडेराव त्रिंबक यांजकडे सांगितली होती. पवार हुजूर आले याजकरितां सरंजामाची [जप्ती ?] मोकळी केली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन सुदामतप्रमाणें अंमल सुरळीत देणें म्हणून, चिटणीसी. पत्रें.

१८ किता जमीनदारांस पत्रें.

१ परगणे बार येथील जमीदारांस.

१ परगणा बदनावर.

१ परगणा धर्मपुरी.

A. D. 1776-77.

(134) Bhukanji Káshidás, a banker of Poona issued Hundis for amount received from Haider Naik, made them payable at Aurangabad, and sent the amount in cash from that place to Dadasaheb, without informing the Government. A Nazar was taken on this account from his agent. He was now assured that no further harm would be done to him and that he might carry on his business as before.

A. D. 1776-77.

(135) Khanderao Pawár having joined Dádásaheb, his Saranjam was attached. He now came over to Government and the attachment was ordered to be removed.

१ परगणा ताल.
१ परगणा पंडावल.
१ परगणा बोरसें.
१ परगणा दुमसी.
१ परगणा सुंदरसी.
१ परगणा जालसें.
१ परगणा सुलतानावल.
१ परगणा बलखेड.
१ परगणा बांसेवाडा.
१ परगणा डोंगरपूर.
१ परगणा इंद्रगड.
१ परगणा कोटें.
१ परगणा सोपार.
१ परगणा बेताली.
१ परगणा कीरवाड.

१८ वगैरे पत्रें.

१३६–(३५३) मौजे सोव, परगणे महाड, तालुके रायगड, हा गाव बळवंतराव मल्हार यांजकडे इनाम आहे, त्यास मशारनिल्हेचे बंधु नीलकंठ मल्हार, तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे गेले; व सदाशिव मल्हार तोतयाकडे गेले, सबब मौजे मजकूरची जप्ती सरकारांत केली त्याविशीं सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

छ. २० रमजान.

१ महादाजी बल्लाळ यांचे नांवें सनद कीं तुह्मांस जप्तीची कमावीस सांगितली, असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन, मौजे मजकूरचा अंमल चौकशीनें करून आकार होईल तो सरकारांत पावता करून [कबज?] घेत जाणें म्हणोन.

---

(136) The village of Sowâ in Pargaṇa Mahâd was held in Inam by Balwantrao Malhâr. One of his brothers Nilkanth went over to Dâdâsâheb and another Sadâshiva joined the Imposter. The village was therefore attached.

A. D. 1776-77.

१ मोकदम मौजे मजकूर याचे नांवें सनद कीं, मशारनिल्हेस मौजे मजकूरची कमावीस सांगितली असे, तरी यासी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन.

रसानगी यादी.

२

१३७-(४१२) त्रिंबक मोरेश्वर यास सनद कीं, तीर्थस्वरूप सौभाग्यवती मातुश्री आनंदी बाई मंडलेश्वरीं राहणार, त्यास तेथें सरकारचा वाडा आहे त्याची दागदुजी करून देणें; व लांकडें, व वैरण, व शाकभाजी, व किरकोळ साहित्य अगत्या अगत्य लागेल तें देत जाणें म्हणोन. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम २४

परवानगी रूबरू.

१३८-(४५९) तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडील मराठे सरदार, व कारकून, व शिप्ये वगैरे यांचीं घरें तालुके बये प्रांत कोंकण येथें आहेत, तेथून तीर्थस्वरूप यांजकडे परिछिन्न कोणीं जाऊं नये, याप्रमाणें गांवगन्ना ताकीद करणें, यामागें कोणी तिकडे गेला असिला, तरी चौकशी करून जो तिकडे गेला असेल, त्याचें घर जफ्त करणें म्हणोन. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ रविलाखर २६

१ किल्ले देवा वगैरे निसबत आनंदराव राम.
१ तालुके वसई निसबत विसाजी केशव.
१ तालुके बीरवाडी निसबत बाबूराव पासलकर.
१ प्रांत बेलापूर निसबत बाजी गंगाधर.
१ तालुके कल्याण भिंवडी निसबत सदाशिव मोरेश्वर व रामचंद्र कृष्ण.
१ प्रांत राजपुरी निसबत गोविंदराव माणकर.
१ तालुके नेरलें निसबत राघो नारायण व धोंडो महादेव.
१ तालुके अवचितगड निसबत आबाजी बल्लाळ व भास्कर महादेव.

८ एकूण आठ सनदा. छ. १८ रविलाखर.

परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

(137) Mâtushri Ânandibai was going to reside at Mandaleshwar. Orders were issued for repairing the Government building at the place, and for supplying her with the necessary provisions.

A. D. 1776-77.

(138) Notifications were ordered to be issued to the several villages in the Konkan directing the Sardars, Karkoons, and attendants of Dâdâsâheb living there, to abstain from going to him on any account. The houses of those who had already gone to him were ordered to be attached.

A. D. 1776-77.

दादासाहेब यांचे रोजनिशी पैकीं.

१३९–(४६७) ५४०० जमा छ. मजकूर मेजवानी, गुजारत जनराल व कौंसल बंदर मुंबई यांणीं कंपणीच्या सरकारपैकीं खर्चास दरमहा दहा हजार रुपये द्यावयाचा करार केला, त्यापैकीं भरणा गुजारत त्रिंबकजी भालेराव. जमा. रुपये.

समान संबैन मया व अलफ जमादिलावल ३

९४४॥\- माहे रबिलाखरच्या ऐवजीं रुपये १०००० पैकीं बाकी राहिले ते जमा. रुपये.

७४४॥\- पोता.

२०० चिठ्या मेळखातें.

९४४॥\-

४४५५।≡ माहे मजकूरच्या ऐवजीं.

५४००

१४०–(४६८) १२०००२॥ जमा छ. मजकूर.

समान संबैन मया व अलफ जमादिलावल १२

२०००० मेजवानिबद्दल जनराल व कौंसल बंदर मुंबई यांणीं कंपनीचे सरकारपैकीं खर्चास दरमहा दहा हजार रुपये द्यावयाचा करार केला, त्यापैकीं भवानजी

---

(139) FROM THE DÂDÂSÂHEB'S DIARY.

A. D. 1777-78.

Rs. 5450 are credited as being received from the General and Council of port Bombay in payment of the amount of Rs. 10,000 a month agreed upon by the company.

Rs. 994-9 arrears of the month of Rabilâkhar.

Rs. 4455-7 out of the amount due for the current month.

5450

(140) The following amounts are credited.

A. D. 1777-78.

Rs. 20,000 Amount received from the company for the months of Sawâl and Jilkâd.

Rs. 100,002-8 amount of tribute due from Nabob Haidar alli Khân sent by him by sea.

विसाजी व शरीफ आली निसबत जनराल जमा. रुपये.
१०००० माहे सवालचे.
१०००० माहे जिल्कादचे.

२००००

१००००२॥ नबाब हैदर अलीखान यांजकडे सन अर्बाचे खंडणीचा ऐवज येणें, त्यापैकीं मशारनिल्हे यांणीं जाहाजांत घालून बराबर माणसें असामी २ दोन देऊन पाठविले, होन एकेरी नाणें २३५३० एकूण, दर ४। प्रमाणें जमा. रुपये.

१२०००२॥

१४१–(४१९) परशराम हजारी व खलफ आरबा जमातदार यांचे नांवें सनद कीं,

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल २०

तुम्हीं हुजूर येऊन विनंति केली कीं, किल्ले देहा व किल्ले बावामलंग फितुरी याजकडून सरकारांत हस्तगत करून देतों ह्मणोन; त्याजवरून हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तर सदरहूप्रमाणें दोन्ही किल्ले श्रावणी पोर्णिमापर्यंत सरकारांत घेऊन देणें. बारभाई याजकडील कमाविसदार व त्याचे आप्त असतील त्यांस धरून कैद करणें. मातबर असामीचा खंड हुजुरून होईल. किरकोळ असामीचा खंड तुम्हीं तेथें करून त्यांत शिबंदी वगैरे खर्च लागेल तो अगत्या अगत्य करणें, हुजूर हिशेब पाहून मजुरा पडेल. किल्ले हस्तगत जाहल्यावर हुजूरून बेहडा व ऐवजाची नेमणूक करून दिल्ही जाईल. किल्यावर लोकांचा ऐवज नक्त वगैरे असेल त्याची आफरातफर होऊं न देतां जप्त करून ठेवणें. बेशर्त काम इमानें इतबारें केल्यावर कृपावंत होऊन तुम्हांस सर्फराज केलें जाईल म्हणोन, मशार निल्हेचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

---

(141) Parshrâm Hazâri and Khalâf Arab Jamâtdâr having offered to get the forts of Dehâ and Bovâ Malang by conspiracy with the fort officers, they were ordered to carry out their plan before 15th Shrâvan, they were further instructed to keep the Kamâvisdar, acting on behalf of Bârbhai, in confinement. They were told that in case they succeded in carrying out the plan, they would be suitably rewarded.

A. D. 1777-78.

१४२-(४७०) जनरल बंदर मुंबई यांचे नांवें पत्र कीं, नबाब हैदर अलीखान यांणीं सन आर्बाचे खंडणीचे ऐवजीं मेस्तर टेमसन याचे गुजारतीनें होन हैदर नाणें २३५३० तेवीस हजार पांचशें तीस पाठविलें, तें बंदर मुंबईच्या मुक्कामीं दाखल जाहालें, तें तुमचे विद्यमानें दर ३॥। पावणे चार रुपयेप्रमाणें फरोक्त करून, नक्त इंग्रजी शिक्का तुम्हांकडे अमानत ऐवज रुपये ८८२३७॥ अठ्यायशीं हजार दोनशें साडे सदतीस रुपये ठेव ठेविली असे. जे समई सरकारांत प्रयोजन लागेल तें समई घेऊं म्हणोन.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल २१

पत्र १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१४३-(४७९) कोंकणांत फौज भिवराव यशवंत यांजबराबर होती ते प्रजन्य काळची आणविली, त्यास मुंबईस तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब आहेत याजकरतां त्यांचे शहवर कांहीं लोक कोंकणांत ठेविले पाहिजेत, त्यास पावसाचे दिवसांत रावताचें काम नाहीं, याकरतां एक हजार पाईचें माणूस बेलापूरचे आसपास ठेवावें, त्यांपैकीं तीनशें गाडदी तोफखान्याकडील ठेवावयाची आज्ञा केली आहे त्याप्रमाणें तीनशें गाडदी ठेवतील, बाकीचे भरतीस सातशें हशमी माणूस तुम्ही व सर्व तालुक्यांपैकीं वगैरे सरसुभाहून नेमणूक करून देऊन त्या शहवर ठेवावें. सातशें माणसांत चांगला मातबर विश्वासू एक दुसरा सरदार ठेऊन गाडदी व या लोकांनीं एकत्र राहावें, याप्रमाणें तुम्हीं लोकांस ताकीद करून बंदोबस्त तुम्हीं वरचेवर पहात जाऊन, लिहिल्याप्रमाणें लोकांची नेमणूक जलदीनें करून देऊन हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन, विसाजी केशव यांस छ. जमादिलावल.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

सनद १.

परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

---

(142) The tribute received from Haidar Naik through Mr. Thomson was converted into English Rupees and the amount realized Vizt. Rs. 88,237-8 was kept in deposit with them.

A. D. 1777-78.

FROM JANARDAN APPAJI'S DIARY.

(143) The army sent into Konkan with Bhivâjirao Yeshwant, was, in consequence of the advent of the rainy season, recalled, as however, Dadasaheb was at Bombay it was deemed necessary to keep some force in the province, and Visaji Keshao was directed to post 1000 men, 300 Gârdis, and 700 others, in the nighbourhood of Belápur.

A. D. 1777-78.

दादासाहेब यांचे रोजनिशी पैकीं.

१४४-(५०३) विठोजी चव्हाण हिंमतबहाद्दर यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं काशी लिंगोजी, व शिदोजी मोरे यांजबराबर पत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. स्वामीच्या चाकरीची निष्ठा धरून कांहीं फौज मेळविली आहे, विजापूर प्रांतांतील चार ठाणीं बसविलीं आणखीही जथ पाडीत आहों, त्यास सरदारांची नांवनिशी लिहिली आहे त्याप्रमाणें पत्रें पाठवावीं ह्मणोन लिहिलें, व उभयतांचे जबानीवरून सविस्तर विदित जाहलें, ऐशीयास तुह्मीं सरकार सेवेची निष्ठा धरून फौजेचा जथ धरून चाकरी करून दाखववयाची उमेद बाळगीत आहां हे गोष्ट फार चांगली आहे, त्यास विजापूर प्रांतांतील व तासगांव येथील फितुरी यांचीं ठाणीं उठवून सरकारचा अंमल बसविणें ह्मणोन तुह्मांस हे सनद सादर केली असे; व जमीदारासही अलाहिदा दोन सनदा सादर केल्या आहेत. तुमच्या साहित्याविशीं राजश्री व्यंकटराव नाईक व आणखीही सरदार यांस पत्रें दिल्हीं आहेत, तरी तुह्मीं फितुरी यांचीं ठाणीं जबरदस्तीनें उठवून देऊन सरकारचा अंमल बसविणें; प्रांतांतील ऐवज वसूल घेऊन फौजेस खर्चास देणें; व कांहीं हुजूर पाठवणें. तुह्मांस जितका फौजेचा जथ पडेल तो पाडून ठासून राखणें कस्त मेहनत करून सरकार सेवा बजाऊन लौकिक वाढवून घेणें. वक्त हाच असे ह्मणोन, मशार निल्हेचे नांवें. छ. २१ रजब. सनद.

समान सबैन मया व आलफ रमजान २२

१४५-(९९४) कमाविस भेट बरोबर महादजी शिंदे यांनीं पोशाक वगैरे पाठविले ते, गुजारत राणोजी निमटका खिजमतगार सनगें एकूण. आंख.

समान सबैन मया व अलफ

११५० कोरी चंदेरी.

३६० तिवटें.

१००	८०	१००
८०	०	०
३६०		४

FROM THE DADA SAHEB'S DIARY.

(144) Vittoji Chavân wrote to Dádásaheb that he had collected some army, had taken 4 places in Prant Bijapoor, and that he was collecting more men. He was praised for his devotion and was directed to collect more men, to establish his authority in the Prants of Bijapoor and Tasgaon, to collect revenues, and after defraying his expenses, to send the remainder to Government, that is, Dádásaheb.

A. D. 1777-78.

(145) Clothes worth Rs. 2350 were received from Mahádji Scindia.

A. D. 1777-78.

७९० जाफरखानी शेले.

१०० प्रत	३
१९० प्रत	१
७९०	४

११५०

५७५ छिटी बराणपुरी सनगें एकूण आंख.

११५ तिवट	१
२५० जाफरखानी शेला	१
२०० जामेवारे	२
५७५	

५१२॥ लुगडीं नारायण पेठी.

७०	४८॥	५५	४८॥	
६२॥	६५	७५	४७॥	
७०				
५१२॥				९

११२॥ चोळखण पैठणी.

३७॥ प्रत लाल ३ दर १२॥ प्रमाणें.	
७५ प्रत हिरवे ६ दर १२॥ प्रमाणें.	
११२॥	९

२२५०	१०

१४६–(९९९) तेरीख छ. १५ रोज चैत वद्य २ भौमवासरे शके १७०० विलंबी नाम संवत्सरे मुक्काम माजगांव बंदर मुंबई.

सबान सबैन मया व अलफ रबिलावल १५

(146) The camp hitherto was "Bombay"; it is from this date, "Mazgaon, Bombay."

A. D. 1777-78.

१४७–(९९६) जमा पोता. रुपये.

सभान सबैन मया व अलफ रबिलावल १९

२२६२१८= शिलक रोज गुदस्त.

५०२० जमा छ. मजकुरीं.

५००० महादजी शिंदे यांणीं तापीदास लालदास साहूकार मुंबईकर याजवर हुंडी रुपये ९५०० साडे नव हजाराची वैशाख शुद्ध पंचमीचे मुदतीची पाठविली, त्यापैकीं जमा इंग्रजी ऐवज, गुजारत त्रिंबकजी भालेराव. रुपये.

२० ताहा निराजी वासुदेव दिंमत थटी याजकडे गाय खरेदी करावयास रुपये तालुकेस दिल्हे, त्याचा खर्च लागू जाहला ते जमा. रुपये.

५०२०

२७६४१८=

१४८–(९९७) रामराव सदाशिव यांचे नांवें पत्र कीं, केळवें येथें हुजूर यावयाकरितां राऊत वीस पंचवीस जमा जाहाले आहेत म्हणोन हुजूर विदित जाहालें, तरी सदरहू रावताची हजरी घेऊन माणूस पाहून अडीच तीन चार रुपये पर्यंत पंधरवडा खर्चास देऊन केळवेयास ठेवणें, सदरहू खेरीज दुसरे न ठेवणें. मागाहून आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें; व तेथील नेमणुकेशिवाय जाजती खर्च व जप्ती संमंधें जमा खर्चाचा अजमास हालीं लेहून पाठवणें; व पुढें आठ आठादिवशीं जमा खर्चाचा अजमास लेहून पाठवीत जाणें, म्हणजे आज्ञा हुजुरून होईल त्याप्र-

समान सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

(147) A hundi for Rs. 9500 was received from Mahádji Scindia.
A. D. 1777-78.

(148) Râmrao Sadâshiv was directed to entertain 20 or 25 Rauts who had assembled at Kelve and to remain always on his guard. He was informed that further communication would be sent after the assembling of the council in two or four days. (Orders appointing officers, requiring surrender of forts, were issued by Rághobá Dádá in this month.)
A. D. 1777-78.

माणें वर्तणूक करणें. तेथें आपले बळानें रहावयाचा प्रसंग आहे, यास्तव बहुत सावध रहाणें; दोन चारशें रुपये तुम्हांस रुपये पाहिजेत तरी पाठऊं, परंतु मनसुबा कांहीं लांबणीवर पडला आहे, पलीकडील रावताच्या बच्यावाची फिकीरच आहे, परंतु तजविजेनें सावध रहावें, मागाहून दोन चार दिवसांत येथें कोशल करून लेहून पाठऊं. लागल्यास भिवडी नेरळें येथील कांहीं बातमी तुम्हांस कळली तरी लिहिणें. रावतीं अडीच तीन रुपये याप्रमाणें पंधरवडा घ्यावे, राउतांनीं ठाण्याचे आश्रयानें दम धरून रहावें, लुटीलबाडीस जाऊं नये, याप्रमाणें ताकीद करणें. जाणीजे. आठादिवशीं जमेची व खर्चाची यादी पाठवित जाणें म्हणोन, मशार निल्हेचे नांवें. पत्र.

(ह्या महिन्यांत राघोबादादा यांणीं किल्ले स्वाधीन करणेंबद्दल कामगार नेमल्याबद्दल हुकुम सोडले आहेत.)

१४९–(५६२) कमाविस नजर चैत्र वद्य १७ (शुद्ध ७?) स्वारी डेरे दाखल मुहूर्त करून जहाली ते दिवशीं रसानगी जमा धरण्याची यादी.

समान सबैन
मया व अलफ
जमादिलावल ७

१२२८८ खाशाकडे.

४३॥। मोहरा नाणें.

३० गुजारत भास्कर महादेव नाणें इंग्रजी सुमार २ दर १५

१३॥। लक्ष्मण आपाजी नातु बराणपुरी नाणें १ एकूण.

४३॥।

१२।- पुतळी तार्टे.

१ त्रिंबकजी भालेराव.
१ नारो गोपाळ.
१ लक्ष्मण रणसोड.
१ विठ्ठल गणेश.
१ यादो शामराज.
१ जीवनराव केशव.
१ भास्कर महादेव.

(149) Râghobâdâdâ moved into camp at Máhim and Nazars from his adherents were received by him; the names of these persons are given.

A. D. 1777-78.

१ भास्कर शंकर.
१ वेंकटराव पिलाजी.
१ सुरबराव येरूडकर.
१ आपाजी रामचंद्र.
१ बापूजी महादेव सारस्वत.
१ सदाशिवराव घोरपडे.
१ बापूजी महादेव निसबत चिटणीस.

१४

वजन तोळे ३॥१॥ दर ११

११ नक्त रुपये.
२ आपाजी आईतोळे.
२ राजाराम दिनकर.
१ देवशेट वीरकर.
२ आत्माराम खेतरी.
२ नागोराव तुळसी.
१ जमातदारखान.
१ इच्छाराम वैद्य.
१ खरगसिंग.

११

१२२४८

१।८ राजश्री अमृतराव यांजकडे.
४।८ त्रिंबकजी मालेराव याजबद्दल पुतळी तार १ एकूण वजन तोळे ।।। दर १६ प्रमाणें.
२ नक्त रुपये.
१ नारो गोपाळ.
१ यादो शामराज.

२

१।८

१२८।=

तपशील.

४३।।। मोहरा नाणें ३

६६।।= पुतळी नाटें १९ एकूण वजन तोळे ४८= दर १६प्रमाणें.

१८ नक्त रुपये.

१२८।=

[सरकारी दप्तर.]

१५०–(५९४) १ बाळाजी गणेश तालुके देवगड यांस कीं तालुके मजकुरीं मुलें माणसें अटकेस ठेविलीं आहेत ते. असामी.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलावल ८

१ महादेव काळा, रामचंद्र काळा याचा बाप.

१ रामचंद्र सावंत भीरवडेकर, सौभाग्यवती आनंदीबाई यांजकडे राहून किल्ले आशेर येथील फितुरांत होता तो.

२

एकूण दोन असामी यांचीं मुलें माणसें अटकेस आहेत, तीं जामीन घेऊन सोडून देणें ह्मणोन. सनद.

१५१–(५९५) तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांणीं सरकारच्या तोफा अमीनखान पठाण याजसमागमें देऊन अमदाबादेस रवाना केलें होतें, तेथून अमीनखान निघालियावर तुह्मांजवळ गेले, तुह्मीं त्याचें पारिपत्य करून तोफा घेतल्या आहेत, त्यास तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब मुंबईहून इकडे आले. तोफा सरकारांत द्यावयाचा करार ठरला आहे, त्यास तुह्मांजवळ दोन तोफा आहेत, त्या किल्ले अहमदाबाद निसबत बाबाजी भिकाजी व राघो भिकाजी याजकडे देविल्या असत, तरी सदरहू दोन तोफा मशारनिल्हे यांजकडे सरकारची जासूद जोडी पाठविली आहे याचे गुजारतीने देऊन पावल्याचें कबज घ्यावें ह्मणोन, फत्तेसिंगराव गाईकवाड यांचे नांवें. सनद १.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलावल ११

परवानगी रूबरू.

---

(150) The relations of the dependants of Râghobâdâdâ, and among others, those of Râmchandra Sâvant, who was in the service of Ânandibai and was concerned in the conspiracy at Asher, were ordered to be released after security.

A. D. 1778-79.

(151) Râghobâdâdâ sent his guns to Ahmadabad in charge of Aminkhân Pathân. Fatesingrao Gaikvad captured the guns from him. He was informed that Râghobâdâdâ had returned to Poona from Bombay, and that he had agreed to surrender the guns to Government. Fatesing was directed to hand over the guns to Bâbâji Bhikâji and Râgho Bhikâji.

A. D. 1778-79.

१५२-(६०८) बाजी गोविंद जोशी कारकून निसबत दफ्तर यास बद्दल मुशाहिरा तैनातेंत मौजे आपटी तर्फ पाबळ प्रांत जुन्नर हा गांव दिल्हा होता, तो दूर करून तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे दिल्हा, त्याचे मुबदला पेस्तर सालपासून मौजे पिंपरी बुदरूख तर्फ चाकण प्रांत मजकूर हा गांव खेरीज सरदेशमुखी, व मुकासा, व केसोराम फाटक यास इनाम जमीन आहे त्याचा आकार करून बाकी दरोबस्त गांव करार करून दिल्हा असे, तरी मौजे मजकूर यांचे दुमाला करून आकार बद्दल मुशाहिरा मशारनिल्हे यांचे नांवें खर्च लिहित जाणें ह्मणोन, रामराव त्रिंबक यांचे नांवें. सनद १.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाखर ३०

येविशीं मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. पत्रें २.

१ मोकदम मौजे मजकूर यास सनद.

१ जमीदार प्रांत जुन्नर यास.

२ ३

रसानगी यादी.

१५३-(६१७) मौजे मरकळ, तर्फ चाकण, प्रांत जुन्नर हा गांव तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे खर्चाचे बेगमीस साल गुदस्तां करार करून दिला होता, तो हल्लीं सरकारांत ठेऊन त्याची कमावीस साल मजकूरापासून तुम्हांस सांगोन हे सनद सादर केली असे, तरी मौजे मजकूरचा अंमल तुम्हीं चौकशी करून, आकार होईल तो प्रांत मजकूर येथील हिशेबीं जमा करीत जाणें ह्मणोन, रामराव त्रिंबक प्रांत जुन्नर यांचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ जमादिलावल २०

मोकदम मौजे मजकूर यांस कीं मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अमलाचा वसूल सुरळीत देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

२

परवानगी रूबरू.

(152) The village of Ápti in Tarfa Pâbal of Pargaṇa Junnar was given to Dádásáheb (Raghobadada.)
A. D. 1778-79.

(153) The village of Markal in Tarfa Chákan, which was given to Dâdâsáheb for his expenses last year, was now taken back by Government.
A. D. 1779-80.

१५४–(११८) परगणा कसरावद येथील कमावीस त्रिंबकराव मोरेश्वर यांजकडून दूर करून, तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे अंमल दिल्हा होता, तो हल्लीं सरकारांत ठेऊन पेशजीप्रमाणें कमावीस मशारनिल्हेकडे सांगितली असे, तरी तुह्मीं यासी रुजु होऊन अंमल सुरळीत देणे ह्मणोन, जमीनदारांस चिटणिसी. पत्र १.

समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल २४

१५५–(१२०) कसबे खेड, तर्फ मजकूर, प्रांत जुन्नर येथील अंमल तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे दिला होता, तो सरकारांत ठेऊन बाबाजी महिपत यांस कमावीस सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजु होऊन कसबे मजकूरचा अंमल सुरळीत देणें; व सालगुदस्ताची बाकी येणें त्याचा वसूल मशारनिल्हेकडे देणें ह्मणोन, मोकदम कसबे मजकूर यास. सनद.

परवानगी रूबरू.

समानीन
मया व अलफ
जमादिलाकर २

दादासाहेब यांचे रोजनिशी पैकीं.

१५६–(१२१) १०४९९ कमावीस मेजवानी करनेल गाडर साहेब कलकते यांणीं कंपनचे सरकार पैकीं दरमहा खर्चास द्यावयाचा करार केला, रुपये ३०००० तीस हजार पैकीं जमा नक्त, गुजारत हरी तमाजी. रुपये.

समानीन
मया व अलफ
रजब

१५७–(१२२) २० नाटकशाळा यांस रोजमऱ्या पैकीं एक माही खर्चास.

४ हमेत.
१ बसंत
३ उमेदा.

समानीन
मया व अलफ
रजब

---

(154) Similar step was taken regarding the Pargaṇa of Kasravad.
A. D. 1779-80.

(155) The village of Khed in Tarfa Khed in Pránt Junnar, given to Dâdâsaheb in the preceding year, was taken back by Government.
A. D. 1779-80.

FROM THE DÂDÂSÂHEB'S DIARY.

(156) Rs. 10496-8 are credited as received from colonel Godard of Sansthân Calcutta out of Rs. 3000 due by the Government of the Company in accordance with their agreement to pay Raghunâthrao a monthly allowence of his expense.
A. D. 1777-80.

(157) Rs. 20 are paid to harlots in past payment of their salaries.
A. D. 1779-80.

२ चपला.
२ मैना.
२ चंद्रसेना.
२ मैना.
२ रूपकु [व?] र.

२०

[सरकारी दप्तर.]

१५८-(१११) धोंडो वगैरे यांणीं तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे जाण्याचा मनसबा करून पुण्यांत लोक ठेऊन लबाडी करीत होते, सबब त्यांस कैद करून अटकेस ठेवावयाकरितां रवाना केले असेत, तरी यांच्या पायांत बेड्या घालून यांस पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्ते [प्रमाणें?] देत जाणें म्हणून. सनदा.

समानीन
मया व अलफ
साबान १८

१ रघुनाथ सदाशिव तालुके रायगड यांचे नांवें बापूजी जनार्दन ठेवावयाविशीं. सनद.
१ नारो शिवदेव किल्ले वंदन यांचे नांवें धोंडो गोविंद ठेवावयाविशीं. सनद.
१ बाजी गोविंद किल्ले पाल यांचे नांवें कीं गोविंदराव बाबाजी ठेवावयाविशीं.

---

३ तीन सनदा दिल्या असेत.

परवानगी रूबरू.

दादासाहेब यांचे रोजनिशी पैकीं.

१५९-(११८) बाजीराव गोविंद यांचे नांवें पत्र कीं, तुम्हीं विनंतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जहालें. आज्ञा होईल तरी इकडे फौजेची जथ धरितों, त्यास विजापूर प्रांताची, व रास्ते, व मिरजकर यांजकडील महालाचे जप्तीच्या सनदा पाठवाव्या, व नवाब हैदर अल्लीखान बहादूर व व्यंकटापा ना-

समानीन
मया व अलफ
साबान २५

---

(158) Dhondo Govind and two others wishing to go over to Dâdâsaheb enlisted some persons in Poona. They were arrested and sent to prison.

A. D. 1779-80.

FROM THE DÂDÂSÂHEB'S DIARY.

(159) Bájirao Govind requested permission to entertain troops, and asked for Sanads authorising him to attach the Government Amal revenues in Bijapur, and the Mahals of Raste and Mirajkar. He was permitted to entertain troops and to attach the provinces referred to. He was informed that he would be called to the Huzur when Raghunáthrao would move out in camp. Letters were also sent to Vyankattappá Naik and Haider Naik to assist him.

A. D 1779-80.

ईक वगैरे यांस साहित्य पत्रें सरकारचीं सादर व्हावीं म्हणोन लिहिलें, व तुम्हांकडील व्यं-काजी विठ्ठल कारकुनांनीं अर्ज केला, त्याजवरून विजापूर प्रांतांत सरकारचे अमलाचे जप्ती-ची सनद, व रास्ते, व मिरजकर यांचे महालाची सनद एकूण दोन सनदा सादर केल्या आ-हेत, तरी तुम्हीं त्या मुलुकाची जप्ती करून फौजेची जथ पडेल तों पाडून, खासा स्वारी मो-हिमेस बाहेर निघेल ते समईं तुम्हांस हुजूर यावयाची आज्ञा केली जाईल तेव्हां येणें. तुमचे साहित्याविशीं नवाबास लिहिलें आहे, व व्यंकटापा नाईक वगैरे यांसही अलाहिदा पत्रें सा-दर केलीं असेत म्हणोन, मशारनिल्हेचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

जमीनदार प्रांत विजापूर यांचे नांवें पत्र कीं, प्रांत मजकूर येथील सरकार अमलाचे ज-प्तीची आज्ञा नरसिंगराव गोविंद यांस केली आहे, तरी तुम्हीं मशारनिल्हेसी रुजू राहोन अं-मल सुरळीत देणें म्हणोन.

जुमीदार महालानिहाय निसबत रास्ते, व मिरजकर यांचे नांवें पत्र कीं, महालानिहाय येथील जप्तीची आज्ञा नरसिंगराव गोविंद यांस केली आहे, तरी तुम्हीं मशारनिल्हे यांस रुजू राहोन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन.

१६०-(६४०) सदाशिव धोंडदेव यांचे नांवें पत्र कीं, मुंबईतील सरकारचा बंगला व घर आहे, त्याचें कोटकाम जाया जहालें असल्यास दागदोजीस शें दोनशें रुपये लागल्यास लाऊन दागदोजी करणें ह्मणून, मशारनिल्हेचे नांवें. पत्र १.

समानीन मया व अलफ रमजान १२

१६१-(६५२) स्वारी राजश्री बाजीराव मुकाम मंडळेश्वर वगैरे इस्तकबिल छ. ९ जमादिलावल सन खमस सबैन तागाईत छ. १५ मोहरम सन सबा सबैन एकूण माहे ३२८११ गुजारत राघो केशव ठोसर रसानगी दिल्ही.

समानीन मया व अलफ जिल्काद २०

हिशेब खर्च. रुपये.

९९३११।=।। महालानिहाय पैकीं.

१२००० अहिल्याबाई होळकर पैकीं.

११९४० राजश्री महादजी शिंदे पैकीं.

२३९७१८=।। राजश्री खंडेराव पवार परगणे धार पैकीं.

५००० गुजारत विसाजी हरी कमाविसदार.

---

(160) Sadáshiv Dhonddeo was permitted to repair the Bungalow and house at Bombay belonging to Government (Dádásaheb) at a cost of Rs. 100 or 200.

A. D. 1779-80.

(161) It appears from entries on this page that Raghunáthrao's son Bájirao recovered Rs. 12000 from the territory of Ahilyâbâi Holkar, Rs. 11940 from that af Mahádji Scindia and 23971 from that of Khanderao Pawâr.

A. D. 1779-80.

७६७९॥ गुजारत लक्ष्मण नर्सी.

७५०० नक्त.

१७९॥ किरकोळ.

७६७९॥

५००० गुजारत कृष्णाजी रघुनाथ कमाविसदार.

२००० गुजारत संताजी काळे कमाविसदार.

४२१॥·॥ किल्यापैकीं गल्ला वगैरे.

३८७०८~ गुजारत नारो दुमदेव परगणे मजकूरची जफ्ती सांगितली त्याजबद्दल. हिशेब छ. १४ रविलाखर छ. १९ जमादिलाखर, एकूण माहे २८५ एकूण.

२६७१।≈ ऐन वसूल.

१७॥ रयेतीकडून.

१८०॥।≈ गुजारत संताजी काळे रुपये २०० साहुकाराकडे येणें, पैकीं मशारनिल्हेचे गुजारत खंडेराव पवार बादीचें देणें १९८≈ बाकी गुजारत आपाजी कृष्ण दिंमत रामचंद्र आबा तोले.

३८७०८~

२३९७१८~॥

२७२॥ गहनाबाई पवारीण यांजकडे गांव होता त्याजपैकीं, गुजारत कारकून निसबत पवारीण.

४५००० खंडेराव त्रिंबक.

३४००० धारकिल्याचे शिबंदीचे देण्याबद्दल.

११००० दरमहाचे खर्चाबद्दल.

४५०००

६१२८ कृष्णाजी पवार व सदाशिवराव पवार.

९९३११।=॥ (९९३११॥-॥)

१६२-(६७४) १२॥ इंग्रजाकडील लोक फुलपाड्यास मुक्काम असतां चाकरीस आणिले, त्यास भात्याबद्दल एक रोजा रसानगी देण्याची यादी सुर्ती. रुपये.

समानीन मया व अलफ रबिलावल ६

[सरकारी दप्तर.]

१६३-(८२४) जमा जामदारखाना.

आर्बा समानीन मया व अलफ सवाल १७

कमाविस भेट सनगें एकूण. रुपये.

तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांणीं हरी बल्लाळ यांजबरोबर पोशाक पाठविले ते जमा, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

६३० राजश्री राव यांसी सनगें एकूण. रुपये.

३७० प्रत पोशाक.

६०	चिरा जरी कारचोबी सोनेरी	१
५०	वोढणी जरी कारचोबी सोनेरी	१
१७५	झगा जरी कारचोबी सोनेरी	१
४०	तुंबा किमखापी	१
४५	धोत्रजोडा	१
३७०		५

२६० प्रत पोशाक सनगें. रुपये.

५०	तिवट पैठणी	१
१५०	शेला जाफरखानी	१
२०	झगा छिटी बराणपुरी	१

(162) Rs. 12-8 were debited as Batta to the persons who were brought from the English for assistance at Fulpâda.

A. D. 1779-80.

(163) Presents of clothes were received by the Peshvá and his wife from Dâdâsaheb (Raghoba).

A. D. 1783-84.

४० तुंबा किमखापी	१
२१०	४
६३०	९

१४७ सौभाग्यवती रमाबाई यांसी सनगें एकूण. रुपये.

९० पातळ जरी कारचोबी चिरडी सोनेरी	१
४५ वोढणी जरी कारचोबी सोनेरी	१
१२ चोळी जरी कारचोबी सोनेरी	१
१४७	३
७७७	१२

१६४–(८४२) तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे परगणे कुंभारी येथील तेवीस गांव सरंजामास दिल्हे, त्यांत दुमाले गांव व हिसेदार होते ते दिल्हे त्याविशीं सनदा व चिटणिसी. पत्रें.

आर्बा समानीन मया व अलफ जमादिलावल ३०

१६५–(८६५) बाबत तीर्थस्वरूप कैलासवासी दादासाहेब यांची वस्तभाव मुंबईचे वाड्यांत वगैरे होती, त्याचे चौकशीस बाजीराम कारकून शिलेदार साल गुदस्तां पाठविलें होतें, त्यास वाड्यांत सनगें सांपडलीं ते आणिलीं ते, गुजारत कृष्णाजी राम कारकून पागा दिंमत गोपाळराव बापूजी सनगें आंख.

खमस समानीन मया व अलफ सफर १

मजीद एकूण चौपटा.

१० तिवट छिटी बराणपुरी	१
२० पातळें सार्घी	२
१६ शेला जाफरखानी	१
६ तिवट जालनापुरी	१
८ धोत्रजोडा	१
६०	६

(164) Twenty three villages in Pargaṇa Kumbhâri were assigned in Saranjam to Râghobâ Dâdâ.

A. D. 1783-84.

(165) A karkoon was sent to Bombay to take possession of the property belonging to Dâdâsaheb, kept in his house at the place.

A. D. 1784-85.

१६६—(८८७) कैलासवासी दादासाहेब यांजबाबत जवाहीर इंगरजाकडे गाहाण आहे, तें फरोक्त करणार परंतु सरकारचें तोशीस कायेल, यास्तव साहुकार घेत नाहीं, त्यास अभय असावें म्हणोन जनरलाचे बोलण्यावरून रणसोड कृष्ण यांणीं हुजूर विनंती केली; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरी इंग्रेज जवाहीर फरोक्त करितील तें तुम्हीं खरेदी घेऊन सरकारांत आणून दाखवावें, त्यापैकीं सरकारांत ध्यावयाची सोय पडेल तें घेऊन किंमत देविली जाईल, सरकारांत न घेतल्यास हरएक जागा नेऊन फरोक्त करणें, तुम्हांस तोशीस लागणार नाहीं म्हणोन, साहुकार यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

खमस समानीन मया व अलफ रजब ६

१६७—(१०२१) कमाविस भेट सनगें एकूण. रुपये.

इहिदे तिसैन मया व अलफ जमादिलाखर ७

जमा दुबेर्जी कोपरगांवपैकीं तीर्थस्वरूप मातुश्री आनंदीबाई यांणीं सौभाग्यवती भागीरथीबाई यांजसमागमें सौभाग्यवती रमाबाई यांसी पाठविली, ती गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार सनगें एकूण. आंख.

११६	पातळ सार्धे	१
२०	चोळखण	१
१३६		२

१६८—(१०६६) धोंडो महादेव यांचे नांवें पत्र कीं, तुम्हीं विनंतीपत्र पाठविलें तें पावलें. श्रीमंत कैलासवासी दादासाहेब यांजकडे आनंदराव जाधव वगैरे घाटाखालीं फौज घेऊन पेशजी गेले होते, त्यांजवर सरकारचे फौजेनें कल्याणचे मुक्कामीं छापा घातला, त्यावेळेस राउत पळोन वाट च-

सलास तिसैन मया व अलफ जमादिलावल २१

(166) Some jewellery of the deceased Raghunâthrao Dâdâ was mortgaged to the English. They now wished to sell it; but nobody would purchase it through fear of Government. Ransod Krishna, at the desire of the General represented the fact to Government, and asked permission to purchase the jewellery. The permission was granted on condition of his producing all the articles purchased before the Peshwâ, and to allow him to purchase any that he might desire.

A. D. 1784-85.

(167) Presents were sent to the Peshwa's wife by Ânandibâi (Râghobâ Dâdâ's wife) from Kopergaon.

A. D. 1790-91.

(168) Refers to the successful attack made in former years by the Government army against the forces of Ânandrao Jâdhav and others who were going to join Râghobâ Dâdâ while encamped at Kallyan.

A. D. 17-92-93.

ढोन येतांना किल्ले रतनगड येथील लोकांनीं घोडीं पाडाव करून आणलीं, तीं संस्थान पेठ येथील बंदोबस्तास घोड्यावर बारगीर ठेऊन चाकरीस ठेविलीं होतीं; त्यांस हल्लीं संस्थान मजकूर चिमणाजी दलपतराव यांचे स्वाधीन सरकारांतून केलें, याजकरितां घोडीरास १९ एकूणीस सरंजामसुद्धां सदाशिव कृष्ण याजबरोबर पाठविलीं, त्याची तपशीलवार यादी अलाहिदा आहे, त्याप्रमाणें हुजूरपागेकडे सरकारांत जमा असेत म्हणोन. जाब १.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

३ प्रतिनिधी.

१६९-(२९) राजश्री पंतप्रतिनिधी यांजकडील प्रांत कऱ्हाड वगैरे येथील अंमल सरकारांत ठेऊन, त्याची कमावीस गंगाधर शामराव यांजकडे सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन. सनदा.

आर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

१२ देशमुख व देशपांडे यांस.

१ प्रांत कऱ्हाड.
१ परगणे खटाव.
१ तर्फ वरुण.
१ तर्फ नाणेघोळ.
१ तर्फ कौल.
१ तर्फ परळी.
१ कर्यात आउंद.

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(6) Matters relating to

(3) Pratinidhi.

(169) The Amal belonging to the Pratinidhi in Pránt Karáḍ, Pargaṇe Khatáv, Karyát Oundh, Karyat Átpâḍi, and other Mahals was taken under the management of Government.

A. D. 1773-74.

१ कर्यात म्हसवड.
१ कर्यात भाळवणी.
१ कर्यात आटपडी.
१ कर्यात वेलापूर.
१ तर्फ मोरगिरी.

१२

१ मोकदम देहाये कर्यात वेळापूर यास.
१ कमाविसदार जकात व डाग्ये व दतकणे यांस.
१ दस गावडे धनगर यांस.

१५

पंधरा सनदा, रसानगी याद, व बरहुकूम सनद लष्करची आली, सबब दिल्या असेत. छ. २९ रमजान रुजू छ. १ साबान.

१७०–(८६) कमाविस भेट बद्दल श्रीनिवास गंगाधर प्रतिनिधी. बाळाजी जनार्दन फडणीस मशारनिल्हे यांस वाड्यांत मोजनास सांगावयास गेले होते तेथें सनगें आलीं ते जमा, गुजारत सटवाजी साबळा खिजमतगार दिंमत मजकूर सनगें एकूण किंमत. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलावल १०

३०	तिवट छिटी बराणपुरी	१
७५	जाफरखानी छिटी बराणपुरी.	१
७५	किमखाप	·॥·
७०	जामेवारे छिटी बराणपुरी	२ दर ३५
२५०		४॥

१७१–(८७) किल्ले वसंतगड, वासुदेव अनंत यांजकडून तुम्हांकडे होता, तो दूर करून श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांजकडे देविला असे, तरी किल्ला जकीरासुद्धां मशारनिल्हे यांजकडे देऊन पावलियाचे कबज घेणें म्हणोन. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलावल १७

(170) The valuc of clothes received by Báláji Janârdan Fadnis when he went to Shrinivás Gangâdhar Pratinidhi to give the latter an invitation to dinner at the palace is credited on this date.

A. D. 1774-75.

(171) The fort of Wasantgad was ordered to be made over to Shrinivás Pandit Pratinidhi.

A. D. 1774-75.

१ गणेश नारायण भागवत यांचे नांवें.

१ हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांचे नांवें.

२

दोन सनदा, परवानगी रूबरू.

१७२–(८८) कमाविस भेट बद्दल बाब, गुजारत हरी विश्वनाथ भाव्ये सनगें एकूण. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलावल २३

२२६ बद्दल श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांची स्त्री सौभाग्यवती यमुनाबाई यांस वाड्यांत भोजनास सांगावयाकरितां सौभाग्यवती पार्वतीबाई गेली होती, तेथें सनगें आलीं ते रुपये.

१२५	साडी शेलारी	१	
१	खण	१	
१००	शाल फर्द	२	दर ५०
२२६		४	

२२२। सौभाग्यवती पार्वतीबाई व मातुश्री सगुणाबाई व गंगाबाई यांस सनगें एकूण किंमत. रुपये.

६५ बद्दल आनंदराव गोपाळ.

६० लुगडीं.

१५	२०	२५	
६०		३	
५ खण		२	दर २॥
६५		५	

१५७। बद्दल लक्ष्मण कान्हेरे.

१३४। लुगडीं.

६२॥	७१॥।
१३४।	२

(172) The value of clothes received by Lady Pârwatibâi when she went to give Lady Yamunábai, wife of Shrinivas Pandit Pratinidhi, an invitation to dine at the Royal Palace, is credited on this date.

A. D. 1774-75.

१७॥ लुगडें नारायणपेठी. १

५॥ खण ३॥ २

———

५॥ २

———

१९७। ९

———

२२२। १०

———

४४८। १४

१७३–(८९) श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांजकडे किल्ले हाय देविले असेत, तरी तीळ सनदांचा उजूर न धरितां किल्ले जकीरासुद्धां हवाली करून पावली-याचे कबज घेणें म्हणोन, हवालदार व कारकून यांचे नांवें. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलावल २४.

१ किल्ले सदाशिवगड.
१ किल्ले कोगरी.
१ किल्ले चंद्रगड.
१ किल्ले कमलगड.
१ किल्ले महिमंडनगड.
१ किल्ले महीपतगड.
१ किल्ले जयगड नजीक हेळवाक.
१ किल्ले मकरंदगड.

---

(173) The following forts were ordered to be made over to Shrinivás Pandit Pratinidhi.

A. D. 1774-75.

1 Fort Sadáshiv gadh.	1 Fort Kaugari.
1 Fort Chandragarh.	1 Fort Kamal garh.
1 Fort Mahîmandan garh.	
1 Fort Mahipat garh.	1 Fort Jayagarh. (near Helwâk)
1 Fort Makarand garh.	1 Fort Môrgiri.
1 Fort Vyâghra garh.	1 Fort Wardhangarh.
1 Fort Prachit garh.	1 Fort Wasantgarh.
1 Fort Bhushan garh.	1 Varugarh.
1 Fort Mahimán garh.	1 Fort Machindragarh.
1 Fart Vairát garh.	
10	8

18

२०

१ किल्ले व्याघ्रगड.
१ किल्ले मोरगिरी.
१ किल्ले प्रचीतगड.
१ किल्ले वर्धनगड.
१ किल्ले भूषणगड.
१ किल्ले महिमानगड.
१ किल्ले बसंतगड.
१ किल्ले वैराटगड.
१ किल्ले वरुगड.
१ किल्ले मचींद्रगड.

१८

अठरा सनदा, रसानगी यादी.

१७४-(९०) श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांजकडे पूर्ववत् प्रमाणें अंमल करार करून दिल्हा असे. तरी यांजकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन अंमल सुदामत प्रमाणें सुरळीत देत जाणें ह्मणोन. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलावल २४

१ जमीदार कर्यात भालवणी नजीक इटे यास.
१ मोकदम कसबें सावर्डें प्रांत मिरज यास.
१ (३) मोकदम देहाय कर्यात तासगांव.
१ मौजे चिंचणी.
१ मौजे मंगरूळ.
१ मौजे पार.

३

५

पांच सनदा, रसानगी यादी.

(174) Karyát Bhálawaṇi and the villages of Sawarḍe and 3 others were made over to the Pratinidhi as before.
A. D. 1774-75.

१७५-(२२७) भगवंतराव पंडित यांचे नांवें सनद कीं, आपणाकडे साल मजकुरापासून जातीस व फौजेचे बेगमीस सरंजाम द्यावयाचा करार केला, सालीना तैनाता बीतपशील. रुपये.

सीत सबैन मया व अलफ रजब ८

५०००० जातीस तैनात.

१००००० स्वार असामी ३०० तीनशें, दर राउती रुपये ३०० तीनशें प्रमाणें देखील पडीलीं घोडीं तीनशांचे शेऱ्यांत वरकड सरंजामी सरदाराचे शिरस्तेप्रमाणें. रुपये.

९०००० ऐनबोली ३०० प्रमाणें.

१०००० जाजती रयात.

१०००००

१५००००

एकूण दीड लक्ष रुपये सालीना तैनात करार केली आहे, यासी सरंजाम महाल व गांवची बेरीज. रुपये.

६०००० परगणे बेलगी तनखा.

१९३८१ परगणे रुळी तनखा. रुपये.

१९०८१ ऐन तनखा.

३०० जकात.

१९३८१

१०७३६१ प्रांत बुंदेलखंड पैकीं पेशजी राजश्री श्रीनिवास पंडित यांजकडे महाल गांव होते, ते सालगुदस्तां दूर करून विसाजी गोविंद यांजकडे कमावीस सांगोन सनद दिली आहे, ते सालमजकुरीं त्यांजकडून दूर करून आपणाकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम कदर करून दिल्हा.

बीतपशील. रुपये.

---

(175) Bhagwantráo Pandit was granted a personal Saranjám worth Rupees 50000, and military Saranjám worth Rs. 100000 on condition of keeping up a body of 300 horse for service under Government.

A. D. 1775-76.

९३९४४ परगणे गडबाई.
९३४१७ ताल्लुके नरसीगड पैकीं गांव.

१०७३६१

१८६७४२
यासी बयान.
१५०००० ऐन.
३६७४२ जाजती महाल लाऊन दिल्हे आहेत, त्यास महाली बेरजेप्रमाणें वसूल होत नाहीं सबब रुपये.
१९३८१ कित्ता नेमून दिल्हे.
१७३६१ जाजती रदबदलीमुळें.

३६७४२

१८६७४२

येणेंप्रमाणें एक लक्ष शायशीं हजार सातशें बेचाळीस रुपये बेरजेचे महाल व गांव करार करून दिल्हे असेत, व सदरहू समंधें कलमें.

स्वाराचा सरंजाम वरकड सरंजामी-याचे शिरस्तेप्रमाणें करार करून दिल्हा असे. कलम १.

परगणे बेलगी व परगणे रुळी येथील वर्षासनें व दुमाले सुदामत चालत आल्याप्रमाणें चालवावे, व हिसेदारांचा हिसा तहब मोजीब देत जावा. कलम १.

एकूण दोन कलमें करार केलीं असेत. सदरहूप्रमाणें महालचा व गांवचा ऐवज जातीस व फौजेस खर्च करून तीनशें स्वार बाळगून सरकार चाकरी करीत जावी ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

१७६-(२८०) माणको बहिरव कुळकर्णी कसबे रहिमतपूर याणें भगवंतराव पंडित याचे खुळांत मिळून माहितगिरीनें मनस्वी पैका वाईदेशीं वगैरे लोकांपासून ऐवज घेतला आहे, त्याची चौकशी जाली पाहिजे, याजकरितां त्याचें हुजूर प्रयोजन आहे, तरी खिजमतगार पाठविले आहेत, यांज-

सीत सबैन मया व अलफ सफर २०

(176) Mánko Bahirao Kulkarṇi of Rahimatpur joined the insurrection of Bhagwantrao Pandit, and extorted large sums from the ryats of Wâi and other parts. He was summoned to Poona for inquiry.

A. D. 1775-76.

बरोबर हुजूर पाठऊन देणें, कुळकर्ण जफ्त करणें; व घरावर चौकी ठेऊन त्यास हुजूर पाठवणें म्हणोन, पांडुरंगराव गोविंद यांस. सनद.

परवानगी रूबरू.

१७७–(३१२) श्रीनिवास शामराव यांचे नांवें सनद कीं, प्रांत कराड वगैरे येथें सालगुदस्तां भगवंतराव प्रतिनिधी यांचा दंगा प्रांत मजकुरीं होऊन मुलूक लुटला, याजमुळें हुजूर मामल्याचे ऐवजास सोड देऊन तह करावयाची बीतपशील. कलमें.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २२

कर्यात खानापूर व विटे भालवणी या महालाचा वसूल अगदींच पडला नाहीं, अद्यापि ठाणीं नूतन आहेत, याजकरितां गुदस्तांचा ऐवज जमेप्रमाणें सोड देऊन सालमजकुरीं लावणी होईल त्याप्रमाणें वसूल घ्यावा. कलम १.

सालगुदस्तांचे जमाबंदीस सूट द्यावयाची, त्यास कोणें गांवास कसा उपद्रव जाला आहे, त्याची चौकशी करून गांव गेला राहिला पाहून सरासरी तिजाई सूट सन खमसचे जमाबंदीस पड असें करून सूट देऊन फडशा करून गुदस्तांची जमाबंदी करावी.

तिजाई सूट सरबासर पाहून द्यावी, बाकी ऐवज वसूल घ्यावा. कलम १.

बेहडियास जमा आहे, परंतु सालाबाद प्रतिनिधी ऐवज साधू देत नाहींत.

५००० रुजू चढाबद्दल.
४५०० कमाविसीबद्दल.

९५००

साडे नऊ हजार रुपये मागेंही साल दरसाल साधले नाहींत, कमी खालीं येत गेले आहेत, याजकरतां सालगुदस्तां सन सीत सबैनचे साडे नऊ हजार रुपये साधत नाहींत, कमींत आणून पुढें पांच हजार रुपये नेहमीं चढाबद्दल कमतींत आणावे; व कमाविसीचें कलम सालाबादचे अन्वयें बेहडियास सालमजकुरीं जमा धरून ऐवज येईल तो साधणुकेंत आणावा. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

---

(177) The Prānt of Karāḍ &c. having been pillaged by the Pant Pratinidhi Bhagvantrao in the preceding year; orders were issued for a partial remission of the revenue due.

A. D. 1775-76.

१७८–(४८९) श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांस देवाज्ञा जाहली, त्यांचे पुत्र परशराम श्रीनिवास यांस पदाचीं वस्त्रें द्यावयाचीं यास्तव येथून सदाशिव अनंत याजबरोबर सनगें, व शिरपेंच, व हत्यारें ऐसीं पाठविलीं आहेत, तरी श्रीमंत महाराज राजश्री स्वामींस विनंति करून मशारनिल्हेस प्रतिनिधींचे पदाचीं वस्त्रें देवणें. हत्ती द्यावयाचा तो मागाहून रवाना केला जाईल, एक घोडा त्यांस द्यावयाचा तो नजर पागेपैकीं देणें म्हणोन, बाबूराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ साबान ९

परवानगी रूबरू.

१७९–(६४४) परशराम पंडित प्रतिनिधी यांस सनद कीं, आपणांकडील सरंजाम व वतनें पैकीं मातुश्री राजसबाई कैलासवासी भगवंतराव पंडित यांची स्त्री यांस दहा हजारांचा सरंजाम सालमजकुरापासून द्यावयाचा करार केला आहे, त्यास कर्यात इटें, व मौजे नेवरी कर्यात मजकूर येथील जिल्हेकडील अंमल खेरीज दुमाले गांव व जमीन करून व कर्यात इटें व कर्यात भालवणी येथील देशपांडे यांचे वतनाचा हक्क व इसादत गांव मौजे धानवड कर्यात भालवणी याचा आकार दहा हजार रुपये पर्यंत आहे, त्यास सदरहूप्रमाणें करार करून देविलें पाहिजे म्हणोन, त्यांजकडील हणमंतराव माणकेश्वर यांणीं विदित केलें; त्याजवरून दहा हजाराचे बेरजेस सदरहू महाल व गांव व देशपांडेपणाचें वतन नेमून देविलें असे, तरी कर्यात मजकूर देखील मौजे नेवरी येथील जिल्हे लाऊन अंमल खेरीज दुमाले गांव व जमीन करून व दोही महालचे देशपांडेपणाचें वतन हक्क व इसाफत गांवसुद्धां यांजकडे नेमून देऊन चालवावें. साल मजकुरचा वसूल घेतला असेल तो माघारा द्यावा; व सदरहू आकार दहा हजाराहून जाजती जाहल्यास इटे कर्यात व दोन महालचें देशपांडेपणाचें वतन सदरहूप्रमाणें नेमून द्यावें, दहा हजाराचे भरतीस दुसरा गांव लाऊन द्यावा. मशारनिल्हेनी कर्यात इटे व मौजे नेवरी व हरदू महालचे वतनबाबेचा हक्क व इसापत गांवसुद्धां दहा हजार रुपये आकार समजाविला आहे, त्याप्रमाणें असिल्यास सदरहूप्रमाणें नेमून देऊन चालवावें म्हणोन. सनद १.

समानीन मया व अलफ जिल्काद ५

---

(178) Shrinivás Pandit Pratinidhi having died, Báburao Vishnu was directed to request the Maháraja to confer the dignity of Pratinidhi on his son Parasharám Shrinivás, and clothes of honor, a head dress and arms, were sent for being presented to the new Pratinidhi. Baburao was further asked to give one horse from the cavalry for the same purpose. An elephant was to be sent afterwards.

A. D. 1777-78.

(179) Parashrám Pandit Pratinidhi was asked to assign a Saranjám of Rs. 10,000 for the support of the late Pratinidhi Bhagwantrao Pandit's widow Rájábái.

A. D. 1779-80.

१८०-(७८३) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी यांसी भोजनास सांगावयासी रोज गुदस्तां खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाक दिला तो, गुजारत जानोजी जांबक खिजमतगार समगें एकूण किंमत रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलाखर ३

१२५	तिवट छिटी बुट सोनेरी	१
१५०	दुपटा छिटी बुट सोनेरी	१
१२५	जामेवार छिटी बुट सोनेरी	१
९०	किमखाप	·॥·
४९०		३॥

१ राजकीय·
(व) इतर माहिती.
४ आंग्रे.

१८१-(३७) तुळाजी आंगरे यास किल्ले नगर येथें अटकेस ठेवावयाबद्दल बेडी सुद्धां पाठविला असे, तरी पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन शिधा खुद्द जातीस व कुणबिणी लास दोन व पोर्गा एक एकूण चहू असामींस दरमहा गल्ला.

आर्बा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २०

कैली.	मापें.	वजन.	पक्के.
८।·॥। गहूं.		०८३॥। तूप.	
८।·॥। तांदुळ बारीक सडीक.		०८३॥। तेल.	

(180) Presents were received on the occasion of the Peshwâ's going on the preeding day to Parashrâm Shrinivâs Pratinidhi to give him an invitation to a dinner.

A. D. 1782-83.

[1] POLITICAL MATTERS.
(C) Matters relating to
(4) ÂNGRIÂ.

(181) Tulâji Ângriâ was sent to fort Ahmednagar for imprisonment.

A. D. 1773-74.

०८।।।= मीठ.	०८३।।। गूळ.
०-।।। दाळ.	०।.१।
०१।।.।।। बाजरी.	

०२।।.।।=

एकूण अडीचमण अधोली निठवें केली, सवा अकरा शेर वजन पक्के दरमहा देत जाणें, या खेरीज जळाऊ लांकडें वजन सहा मण दरमहा देणें; व किरकोळ शाकभाजी लागेल ते देणें. खटपटेस पोर्गा एक दरमहा रुपये २ रुपयांत ठेऊन देणें म्हणोन, महादाजी नारायण यांचे नांवें. सनद १.

१८२–(३६२) संभाजी आंगरे तुळाजी आंगरे याचे पुत्र यास बेडी घालून किल्ले सोलापूर येथें अटकेस ठेवावयास स्वार दिंमत रामराव बारावकर शिलेदार व गाडदी यांजबरावर पाठविला आहे, तरी किल्ले मजकुरीं पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें म्हणोन, रामचंद्र शिवाजी यांस. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज १६

रसानगी, सदाशिव येशवंत.

१८३–(३६६) राघोजी आंगरे वजारत माहा सरखेल यांजकडे किल्ले माणिकगड देविला असे, तरी भिकाजी सालोखा व रामजी तावरा खिजमतगार हुजूरून पाठविले आहेत, तरी यांचे गुजारतीनें तोफा व जेंजाला वगैरे जेकीरासुद्धां किल्ला मशारनिल्हेचे जिमेस करणें म्हणोन. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज ३

१ आनंदराव राम यांस कीं, हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांस ताकीद करून किल्ला मशारनिल्हे यांचे जिमेस करवणें.

१ गंगाजी बने हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांस कीं, तोफा व जेंजाला वगैरे जेकीरासुद्धां किल्ला मशारनिल्हे यांचे जिमे करून कबज घेणें.

४

चार सनदा, रसानगी यादी.

---

(182) Tuláji Ángriá's son, Sambháji Ángriá was sent to be imprisoned in the fort of Sholapur.
A. D. 1776-77.

(183) The fort of Manikgaḍ was handed over to Raghoji Ángriá.
A. D. 1776-77.

१८४-(३७२) जमा.

जमा जामदारखाना.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज ११

कमाविस भेट राजश्री राव यांस बाबत राघोजी आंगरे वजारत महा सरखेल यांचे डेऱ्यास स्वारी गेली तेथें सनगें आलीं ते जमा, गुजारत जानोजी जांबक खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

२०	तिवट	१
७५	दुपेटा	१
५०	किमखाप	·॥·
१००	महमुदी जरी बुटेदार	१
२४५		३॥

१८५-(३७३) राघोजी आंगरे वजारत महा सरखेल यांस बेगमीबद्दल सरंजामास तर्फा व गांव खारी दरोबस्त व निमे जकातीचा अंमल पेशजीचे मामलेदारांकडून दूर करून साल मजकुरापासून मशारनिल्हेकडे करार करून दिल्हा असे, तरी तेथील अंमल मशारनिल्हे कडील कमाविसदार करतील. साल मजकुरीं तुह्मीं वसूल घेतला असेल त्यापैकीं महाल मजकूर नेमणुकेप्रमाणें शिबंदी वगैरे हिसेरसीद ऐवज होईल तो वजा करून, बाकी ऐवज मशारनिल्हेकडे देणें. गांवगन्ना बाकी सालगुदस्तांची वसनवात सरकारची राहिली असेल, त्याची रुजुवात करून सरखेल यांजकडील कमाविसदारांचे मारफतीनें वसूल घेणें ह्मणोन येविशीं. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज ११

१ राघो नारायण व धोंडो महादेव तर्फ नेरल यांस परगणे सांकसे पैकीं तर्फाविशीं तर्फा.

१ तर्फ चिवणखळ.
१ तर्फ दुर्ग देवली.
१ तर्फ वाकरूल.

३

---

(184) Clothes worth Rs. 245 were received by the Peshwá at the visit he paid to Raghoji Ángriá, Wajarat Mahá Sarkhel. at the latter's tent.

A. D. 1776-77.

(185) The Tarfs of Chiwankhal, Durga Deoli, and Wâkrul in Pargaṇa Sankse, as also some villages aud salt lands in Pargaṇa Karnátick were given to Raghoji Ángriá in Saranjám from the current year.

A. D. 1776-77.

तीन तर्फा खेरीज जकात करून दरोबस्त येविशीं. सनद.

१ आनंदराव राम यांस कीं परगणा कर्नाळा पैकीं गांव व खारी. बीतपशील.

*　　*　　*　　*

एकंदर आकार रु० ९३२४९-४ आहे.

१८६-(४०१) आंगरे सरखेल यांस सालमजकुरीं कोंकण प्रांतें एक लक्ष रुपयांचा सरंजाम द्यावयाचा करार केला आहे, त्या ऐवजीं देशांत गांव परगणे मजकूर पैकीं नेमून दिल्हे, त्याचे सदरहू अमलाचा कमाल आकार. रुपये.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम १

७९९ तालुके राजूर पैकीं गांवचा कमाल आकार बरहुकूम यादी नरसिंगराव बल्लाळ मांडोगणे सरसुभा. रुपये.

४५० मौजे दीगबर रुपये ५४८ पैकीं वजा मुकासा निसबत माधवराव पवार रुपये ९८ बाकी.

३४९ मौजे बाभुळवाडी खुर्द आकार ४२५ पैकीं वजा मुकासा निसबत माधव पवार रुपये ७६ बाकी.

७९९

६९९८॥· तालुके हवेली पैकीं गांवचा आकार. रुपये.

४६६ (४४६) मौजे जामगांव तनखा १९५।≈॥ रुपये यासी कमाल आकार रुपये ५२१ पैकीं वजा मुकासा निसबत आनंदराव थोरात रुपये ७५ बाकी रुपये.

३४७। जाहागीर दरसदे ७५

२८॥।≈ बाबती दरसदे ६।

५८ सरदेशमुखी दरसदे १२॥ प्रमाणें.

११॥।‑ कसर मुकासी याचे अमलापैकीं.

४४६

२९३॥ मौजे सुलतानपूर तनखा यासी कमाल आकार ३७९॥‑ रुपये. पैकीं वजा. रुपये.

६३।·॥ सरकारांत. रुपये.

---

(186) A Saranjám worth Rs. one Lac was ordered to be given to the Áugriá.

A. D. 1776-77.

२१८॥ बाबती.
४२८≡ सरदेशमुखी.

६३।॥
६३। मुकासा निसबत आनंदराव थोरात.

१२१॥।॥
बाकी जहागीर. रुपये.

६९९८॥

१४९८८॥

येणेंप्रमाणें चौदाशें अठ्याण्णव रुपये अर्धा आणा कमाल आकार चोहोंगांवचा असे.

१८७–(४०९) आनंदराव राम यांस सनद कीं, तुह्मीं छ. १९ जिल्हेजचें विनंतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जहालें. किल्ले माणिकगड राघोजी आंगरे याजकडे द्यावयाचा, त्यास तेथील लोकांस रोजमरा व कापड देवावें; व किल्ले मजकूर येथील लोकांनीं चाकरी कोणीकडे करावी ते आज्ञा जहाली पाहिजे ह्मणोन लिहिलें; त्यास किल्लेमजकूर येथील लोकांनीं तोतयाचें निशाण किल्यावर घेतलें, यास्तव अवल सालापासून ज्या तेरखेस आंगरे यांजकडे किल्ला स्वाधीन होईल, त्या तेरखेपर्यंत लोकांचा आकार मुदत माफक करून, त्यांत साहामाही आकार गुन्हेगारी बाबद वजा करून, बाकी रोजमऱ्या पैकीं ऐवज निघेल तो प्रांत कर्नाळा पैकीं देणें. कापड तर द्यावयाचेंच नाहीं. लोकांनीं चाकरी कोठें करावी ह्मणोन लिहिलें, त्यास लोकांची छान करून चांगलें माणूस निवड निघेल तें, किल्ले कर्णाळा, व विकटगड येथील भरतीस ठेऊन चाकरीस घेणें. नाकारें माणूस निघेल तें, किल्ले कर्णाळा, व किल्ले विकटगड येथील लोकांची छान करून मा-

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ६

---

(187) Manikgaḍ was to be given to Raghoji Angriá. It was ordered that an inspection should be made of the men at the fort and that those who might be efficient should be employed at forts Karnaḷla and Vikaṭgaḍ, the rest being disbanded. An inspection was also ordered to be made of the men at the two latter forts with a view to remove those unfit for service and thus make room for the men transferred from Manikgaḍ. All the men at the fort of Manikgaḍ were fined their 6 month's pay and were deprived of the usual clothing allowance for admitting the banner of the Imposter in the fort.

A. D. 1776-77.

विकगड पैकीं चांगलें माणूस ठेवाल त्याचे ऐवजीं दूर करणें. देशचें माणूस पाठवावें ह्मणोन लिहिलें, त्यास मागाहून रवाना होईल. किल्ले कर्णाळा, व विकटगड येथें हवालदार व सरनोबत हुजूरून पाठवावे ह्मणोन लिहिलें, त्यास हवालदार व सरनोबत यांची नेमणूक जहाली आहे मागाहून सनदा घेऊन येतील ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१८८-(४१९) संभाजी आंगरे यास किल्ले सोलापूर येथें अटकेस ठेविला आहे, त्यास शिरस्तेप्रमाणें पोटास देत जाणें ह्मणून पेशजीं सनद सादर जहाली आहे, त्यास हल्लीं मशारनिल्हे अन्नखात नाहीं ह्मणोन मोरो धोंडदेव यांणीं हुजूर विदित केलें, त्याजवरून मशारनिल्हे अन्न खाऊं लागे तोंपावेतों.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ९

वजन. पक्कें.

८८१॥ दूध.
८८८४॥ साखर.

८८१॥४॥ दीड शेर साडे चार छटाक.
वजन दररोज देत जाणें. कलम १.

पोर्गा चाकरीस असामी १ दरमहा तैनात रुपये ३ तीन रुपये करार करून ठेवणें येणेंप्रमाणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें बेगमी करून बंदोबस्तानें ठेवणें. पोर्ग्याचे रोजमरेयाचा व जिनसांचा आकार होईल तो, तालुके सोलापूर येथील हिशेबीं मजुरा पडेल ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१८९-(४७१) बाळाजी गणेश तालुके देवगड यांस सनद कीं, तालुके मजकूर येथें तिगस्तां गोपाळजी आंगऱ्या याचा दंगा जहाला होता, तेव्हां लोकांनीं मर्दुमी केली, सबब लोकांस इजाफा करार करून द्यावयाविशीं, व देवास नवस केला आहे त्याप्रमाणें देवाचे पूजा नैवेद्याबद्दल वगैरे करार करून

समान सबैन मया व अलफ जमादिलाखर १६

---

(188) Sambhàji Ángriá, imprisoned at fort Sholapur having refused to take food, permission was given to him of 1/½ shers of milk and 4/½ Táks of sugar every day till he partook of food again.

A. D. 1776-77.

(189) In the year before the preceding a disturbance was created in the Taluka of Devgaḍ by Gopálji Ángriá. Promotions were given to the men and officers who assisted in quelling it, and allowances were granted to deities in fulfilment of vows made by them.

A. D. 1777-78.

द्यावयाविशीं तुम्हीं विनंतीपत्र पाठविलें, त्यावरून कलमेंप्रमाणें. कलमें.

श्रीदेव गणपति वास्तव्य मौजे मीठबाव तर्फ सालसी तालुके मजकूर यांस आंगऱ्याचे पारपत्याविषयीं नवस केला होता, त्याप्रमाणें पारपत्य जहालें, सबब साल गुदस्तां सन सबा सबैन अवल सालापासून सालीना.

श्रावण मासाभिषेकाबद्दल	गल्ला कैली साडे तिसरी मापें नैवेद्यास.
नक्त रुपये ५	·।=॥ भात.
वजन. कच्चें.	८॥ दाळ.
८८३ तूप नैवेद्यास.	——
८॥२॥ तेल दिव्यास.	·।≡

——

८॥५॥

नक्त पांच रुपये श्रावण मासाभिषेकाबद्दल, व आठ मण कैली साडे तिसरी मापें, व पंचवीस शेर कच्चे साल गुदस्तां अवल सालापासून करार केले असे, तरी पाववीत जाणे. १

तालुके मजकूर येथील खासबरदार तरखेल शिरस्तेयाचे यांस पेशजी दुमाहीची नेमणूक होती, आलीकडे दीड माहीची नेमणूक जहाली, त्यास विजयदुर्ग तालुक्याकडील खासबरदार यास पावणे दोन महिने पावतात, त्याप्रमाणें यांस ही नेमणूक असावी, सबब आठवडा पावशाहा तैनात पैकीं रुपये ४११ चारशें अकरा करार केले असेत, तरी पाववीत जणें. तिगस्तां आंगऱ्याचे पारपत्यास दोनशें माणूस ठेविलें होतें तेच लोक हल्लीं राखोन कामकाज करितों ह्मणोन तुम्हीं लिहिलें त्याप्रमाणें करार असे, लोकांपासून चाकरी घेणें. कलम १.

एकूण तीन(दोन?) कलमें लिहिलीं आहेत, तरी सदरहू लिहिलेप्रमाणें करणें ह्मणोन. सनद. १.

रसानगी यादी.

तिसा सबैन मया व अलफ रजब ११

१९०–(५७६) तुळाजी आंगरे यास किल्ले अमदानगर तालुके मजकूर येथें अटकेंत पेशजी ठेविलें आहे, त्यास हल्लीं मशारनिल्हेस हुजूर आणविलें असे, तरी पायांत बेडी आहे त्यासुद्धां विसाजी आपाजी तेथें गेले आहेत, त्यांचे हवाला करून कबज घेणें ह्मणून, महादाजी नारायण यांचे नांवें.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

---

(190) Tulájí Ángriá, a prisoner at fort Ahmadnagar was ordered to be sent to the Huzur.
A. D. 1778-79.

१९१-(९८४) राघोजी आंगरे जात माहा सरखेल यांस सालमजकुरापासून पेशजीचे अंमलदारांकडून अंमल, दूर करून सरंजाम करार करून दिल्हा असे, तरी देहे हायी अमल, व खारी, व जमीनी यांचे दुमाला करून आकार याचे नांवें खर्च लिहित जाणें. सालमजकुरीं वसूल घेतला असेल त्यापैकीं महाल मजकूर वगैरे हिसेरसीद वजा करून, बाकी ऐवज सरखेल यांजकडे देणें. सालगुदस्त पैकीं व सनद बाकी गांवगन्ना व खारीकडे राहिली असेल, त्याची रुजवात सरखेल यांजकडील कमाविसदारांकडे करून देणें, त्याप्रमाणें ते तुम्हांकडे ऐवज वसूल करून देवितील ह्मणून मामलेदारांस. सनदा.

तिसा सबैन मया व अलफ जिल्काद ६

१ राघो नारायण व धोंडो महादेव यांस सनद तालुके हमरापूर प्रांत कर्नाळा पैकीं तालुके नेरळाकडील खेरीज वजावण करून देहे व मजरे व खारी.

४६ निमे अमलांचे देहे व मजरे व खारी.

१० (१३) देहे व मजरे.

१० देहे.

३ मजरे.

१३

* * * *

१९२-(७९७) कमावीस गड गजरे राजश्री राव यांसी बाबत राघोजी आंगरे सरखेल वजारत महा याणीं वाड्यांत केले ते जमा, गुजारत जानोजी जाधक खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १९

५०	चिरा बादली	१
८०	झगा जरी बादली	१
४०	वोढणी जरी बादली	१
५०	तुंबा किमखापी	१
२२०		४

(191) A Saranjám of Rs. 25000 was granted to Raghoji Angriá, Wajárat Mahâ Sarkhel, from the current year.
A. D. 1778-79.

(192) Clothes were received by the Peshvá from Raghoji Ángriá, Wajárat Mahâ Sarkhel, who had come to Peshwa's Wáḍa.
A. D. 1782-83.

१९३–(७९८) कमाविस भेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी बाबत राघोजी आंगरे सरखेल वजारत महा यांची वाड्यांत भेटीस आली, ते समई दिल्ही ती, गुजारत केदारजी यवला खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलावल १९

७५ पातळ जरी १
२ चोळखण १

---

७७ २

१९४–(९३०) कमाविस भेट बरहुकूम मानाजी आंगरे, राघोजी आंगरे यांचे पुत्र वाड्यांत भेटीस आले, ते समई पेश दिला तो सनगें एकूण. रुपये.

सबा समानीन मया व अलफ साबान

३७० राजश्री राव यांसी गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार.
३०० सनगें छिटांगपुरी वर काम सोनेरी.
७५ तिवछिटी १
१२५ दुपछिटी १
१०० जामेवार)र छिटी १

---

३०० ३
७० किमखाप १

---

३७० ४

८२॥ सौभाग्यवती रमाबाई यांसी गुजारत केदारजी यवला खिजमतगार.
८० पातळ जरी १
२॥ चोळखण १

८२॥ २

४५२॥ ६

---

(193) Clothes were received by Ramábái from Raghoji Angria's wife who had come to the Peshwa's wáda.

A. D. 1782-83.

(194) Presents were received from Mánáji Angria, son of Raghoji Angria, who had come to the Palace to pay a visit to the Peshwá.

A. D. 1786-87.

१९५-(९७७) मावजी बिन येसाजी आंगरे वस्ती रेवदंडा तर्फ मजकूर यांणीं सन सीत समानीन पुण्यास येऊन लोकांचा जमाव केला, हें सरकारांत कळलें, तेव्हां कैद करून चौकींत ठेविलें, त्याजवर चौकशीकरितां राघोजी आंगरे वजारत महा सरखेल याचे घरकलहामुळें निघोन हुजूर आले, लोकांचा जमाव करून चाकरी करून दाखवावी, या उमेदीनें लोक ठेवीत होते असें दिसोन आलें, परंतु सरकार आज्ञेशिवाय हत्यारबंद लोक ठेविले हा दोष, सबब मावजी आंगरे यांजकडे गुन्हेगारी घ्यावयाचा करार केला आहे; त्यास यांचे तीर्थरूप येसाजी आंगरे यांस तर्फ मजकूर येथील बेहेड्यास चारशें रुपये व दाहाखंडी भात द्यावयाची नेमणूक आहे, त्याबद्दल इस्तकबील सन सीत समानीन तागाईत सालगुदस्त सन समानीन तीन साला मोईन देणें आहे, त्यापैकीं नक्त ४०० भात कैली खंडी १० एकूण चारशें रुपये नक्त व दहा खंडी भात गुन्हेगारीबद्दल घ्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू तीन साला मोईन यांचें खर्च लिहून, त्यापैकीं चारशें रुपये व दहा खंडी भात तर्फ मजकूर येथील हिशेबीं वसूल जमा धरणें. बाकी दोन सालें राहिलीं तीं मशारनिल्हेस देऊन पुढेंही नेमणुकेप्रमाणें जाणें ह्मणोन, महादाजी बल्लाळ यांचे नांवें. सनद १.

तिसा समानीन मया व अलफ सफर ७

रसानगी याद.

१९६-(९८१) राघोजी आंगरे वजारत महा सरखेल यांजकडील लोक आरमार सुद्धांकडे कुमकेस पाठविले आहेत, त्यांस अडसेरी व खर्चास द्यावें शिरस्ता पेशजीं कर्नाटक प्रांतें टिपूचे मसलतीस जिवाजी गोपाळ समागमें लोक व आरमार विजेदुर्गास गेले होते, ते वेळेस पावले आहे. दरमहा बैसकी व आरमारकरी यांस.

तिसा समानीन मया व अलफ रबिलाखर १८

---

(195) Mâwaji Bin Yesâji Angria of Rewadanda came to Poona in Samánin and enlisted some armed men. He was therefore arrested. On enquiry it appeared that Mâwaji [illegible] his name on account of a family quarrel with Raghoji Angriá, Vajarat Maha Sarkhel, and that his object in clothing men was to serve Government. But as he had entertained armed men without the permission of Government a fine was imposed on him.

A. D. 1788-89.

(196) 1000 of the naval, force of Raghoji Angria, Wajarat Maha Sarkhel were sent for assistance to Gangádhar [illegible] ind of Taluka Vijaydrug. The rates at which the [illegible] were to be paid are specified.

A. D. 1788-89.

	नक्त. रुपये.	भात. कैली.
दरमहा दर असामी.		
लोकांत खासा येईल त्यास द्यावयाचा हल्लीं सालमजकुरीं करार.	५०	०
कारकून घोडें माणूससुद्धां स्वारी समागमें होते, त्यांस जिवाजी गोपाळ यांणीं दिल्हे.	१०	०
सरदार व सारंग व तांडेल यांस.	२	८२।
शिपाई व दर्यावर्दी यांस.	१॥	८१॥
पोर्ग्यास देखील निशाणदार.	·॥·	८॥
एक माही.		
बलोच व सोरटीयांस दर असामीस चाळीस रोजा रोजमरा.	१०	०
	७४।	८४॥

एकूण सवा चवऱ्याहत्तर रुपये नक्त, व साडे चार मण गल्ला द्यावयाचा लोकांचा वगैरे शिरस्ता पेशजीचा आहे, त्याप्रमाणें वगैरे सालमजकुरीं द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी आरमारकरी लोक, व सरदार, व कारकून, व सारंग, व तांडेल, व दर्यावर्दी, व पोर्गे, व निशाणदार व बलोच, व सोरटी मिळोन आठशें माणसांपासोन एक हजार पर्यंत सरखेल यांणीं तुह्मांकडे रवाना केलें आहे, त्यांची हजीरी घेऊन हजीरीचे तेरखेपासून सदरहू लिहिल्याप्रमाणें नक्त व ऐन जिनसी भात तुह्मांजवळ रहातील तों देत जाणें ह्मणोन, गंगाधर गोविंद तर्फ विजयदुर्ग यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१९७–(१०७१) मानाजी आंगरे यांचे तीर्थरूप राघोजी आंगरे मृत्यु पावले, सबब दुखटा पाठविला, त्यास विद्यमान राजश्री राव तर्फ पांडुरंग राम पेंडसे कारकून शिलेदार याजबरोबर पाठविला.

सलास तिसैन मया व अलफ रमजान ३०

जाफरखानी चिपणी १ एकूण. आंख २४८

१९८–(१०९०) कुलाबेयास गल्ला व जिन्नस महालानिहायेतून उदमी वगैरे नेतील, त्यास एकंदर नेऊं न देणें. आंगरे आपले मुलकांतून जिन्नस नेतील, त्यास तुम्हीं नाक्यावर चौक्या ठेऊन गल्ला वगैरे जिन्नस त्यांजकडे जाऊं न देणें ह्मणोन. सनदा.

आर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलावल २१

(197) Clothes were sent to Mánáji Angria, as a mark of condolence with him for his father Raghoji Angria's death.
A. D. 1793-94.

(198) Export of grain to Kolâbâ from Prânt Belápur, Pen &c, was prohibited.
A. D. 1793-94.

१ प्रांत बेलापूर निसबत आपाजी विष्णु.
१ तर्फ पेण निसबत भास्कर लक्ष्मण.
१ तर्फ अवचितगड व बीरवाडी निसबत बाबूराव पासलकर.
१ तर्फ कर्नाळा निसबत रामराव अनंत.
१ तर्फ उंदेरी निसबत निळो महादेव.
१ प्रांत राजपुरी निसबत चिमाजी माणकर.
१ तर्फ रेवदंडा निसबत आनंदराव शिंदे.

---

७ सात सनदा दिल्या असत.

रसानगी, गणपतराव जिवाजी सरसुभा प्रांत कोकण.

१९९–(१०९५) राघोजी आंगरे वजारत महा सरखेल यांजकडे माहालगांव व जमीनी सरकारांतून सरंजामास आहेत; व त्यांजकडील नेहमीं तनख्याचे गांव दुतर्फा वगैरे असतील त्यांचा वसूल कुलाबेयास त्यांजकडे जाऊं न देणें. रयतेकडे ऐन जिन्नस व नक्त ऐवज येणें त्याचा वसूल घेऊन अमानत जमा करून ठेवणें ह्मणोन. सनदा.

आर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलावल २२

५ कित्ता महालानिहायचे कमाविसदार यांस कीं, वसूल त्यांजकडे जाऊं न देणें ह्मणोन पेशजीं तुम्हांस सनदा सादर जाहल्या आहेत, त्यास रयतेकडे ऐन जिन्नस व नक्त ऐवज येणें तो वसूल घेऊन अमानत जमा करून ठेवणें येविशीं. सनदा.

१ तालुके उंदेरी निसबत निळो महादेव यांस कीं, मौजे भुजवली येथील जमीन सरकारांतून सरंजामास आहे, व त्याजकडील नेहमीं तनख्याचे गांव दुतर्फा असतील येविशीं. सनद.

१ प्रांत कल्याणभिंवडी व तर्फ नेरळ निसबत सदाशिव केशव यांस कीं, प्रांत मजकूर पैकीं गांव जमीनी सरकारांतून सरंजामास आहेत त्याविशीं. सनद.

१ तालुके अवचितगड निसबत बाबूराव पासलकर यांस कीं, मौजे पाटण सई तर्फ नागोठणें हा गांव सरकारांतून सरंजामास आहे; व त्याजकडील नेहमीं तनखा तर्फ मजकूर येथील सरदेशमुखीचा अंमल, व जकात नाका नेणाली पैकीं हिसा आहे त्याविशीं. सनद.

१ प्रांत कर्नाळा निसबत रामराव अनंत यांस कीं, प्रांत मजकूर पैकीं

---

(199) The villages and lands held in Saranjam by Raghoji Angria were attached.
A. D. 1793-94.

गांव, व खारी, व जकातीचा अंमल सरकारांतून सरंजामास आहे येविशीं. सनद.

१ परगणे सांकसे निसबत भास्कर लक्ष्मण यांस कीं, परगणे मजकूर पैकीं तरफा, व गांवचा अंमल सरकारांतून सरंजामास आहे, व मौजे कादळें हा गांव इनाम आहे त्याविशीं. सनद.

५

९ किल्ला महालानिहायचे कमाविसदार यांस कीं, वसूल त्याजकडे जाऊं न देणें. रयतेकडे ऐवज येणें तो वसूल तुह्मीं घेऊन अमानत जमा करून ठेवणें येविशीं. सनदा.

१ त्रिंबक भिकाजी यांस कीं, तर्फ बोरेटी सरंजाम किल्ले विष्णुपूर पैकीं. देहे.

१ मौजे भानवद.

१ मौजे देवकडे.

१ मौजे खादवली.

---

३ एकूण तीन देहेचा अंमल सरकारांतून सरंजामास आहे येविशीं.

१ तालुके विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद यांस कीं, तर्फ साल्सी पैकीं. सरंजामास.

१ मौजे कुडोदी.

१ मौजे विदले पैकीं ठिकाणाचा आकार.

---

२ एकूण दोन गांव पैकीं अंमल सरकारांतून सरंजामास आहे येविशीं.

१ आनंदराव धुलप यांस कीं, मौजे शेढे, तर्फ सौदल हा गांव सरकारांतून सरंजामास दिल्हा आहे येविशीं. सनद.

१ तर्फ रत्नागिरी निसबत कृष्णराव महिपत यांस कीं, तर्फ मजकूर पैकीं गांव व जमीनी सरकारांतून सरंजामास आहेत येविशीं.

१ येशवंतराव महादेव यांस कीं, परगणे भाकोर्ले पैकीं सरंजामास देहे.

२ तर्फ हवेली पैकीं.

१ मौजे आंबेगांव.

१ सुलतानपूर.

२

२ तर्फ राजुर पैकीं.
१ मौजे दिगांबर.
१ मौजे बाभुळवाडी.
———
२
———
४

एकूण चार देहेचा अंमल सरकारांतून सरंजामास दिल्हा आहे येविशीं.

१ बाबूराव माणकेश्वर सुभेदार यांस कीं, मौजे गोलेगांव परगणे कर्डे हा गांव सरकारांतून सरंजामास दिल्हा आहे येविशीं.

१ आनंदराव विश्वनाथ यांस कीं, प्रांत जुन्नर येथील गांवगन्ना पैकीं जमीन सरकारांतून सरंजामास दिल्ही आहे त्याविशीं.

१ भगवंतराव नारायण यांस कीं, तर्फ चाकण प्रांत जुन्नर पैकीं अंमल व वतन बीतपशील.
१ तर्फ मजकूर येथील देशमुखी निमे.
१ मौजे काकेस येथील जिल्हेबाब व मोकासा व सरदेशमुखी इनाम व पाटिलकीचें वतन.
१ कसबे चाकण येथील पाटिलकी निमे.
१ मौजे पिंपरी येथील पाटि निमे.
———
४

एकूण चार अंमल वगैरे चालत आहेत सनद.

१ गोविंदराव बाजी यांस कीं, मौजे नेर, , ...ली पैकीं जमीन सरकारांतून सरंजामास दिल्ही आहे सनद.
———
९

चौदा सनदा दिल्या असत. रसानगी, गणपतराव जिवाजी सरसुभा प्रांत कोंकण.

२००--(१०९७) आनंदराव शिंदे यांचे नांवें कीं, माधवराव हरी कुलाबे यांचे मसलतीस सरकारांतून गेले आहेत, त्यांजकडे तोफा चांगल्या चलाऊ पांच बरोबर गोलंदाज व खलाशी वगैरे सामान, तालुके रेवदंडा पैकीं देऊन मशारनिल्हेकडे तोफा पोंचत्या करणें ह्मणोन. सनद १.

आर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलाखर ९

रसानगी, रामचंद्र हरी फडके.

---

(200) Madhavrao Hari was sent against Kolabâ. Anandráo Shinde of Rewadanda was ordered to supply him with 5 pieces of cannon.

A. D. 1793-94.

२०१–(११३९) राघोजी आंगरे मृत्य पावले, सबब त्यांजकडील मुलकाची जप्ती सन अर्बा तिसैनांत सरकारांत केली आहे, त्यास त्यांचे पुत्र मानाजी आंगरे यांजपासून पंचवीस हजार रुपयांचा मुलुख सालमजकुरापासून सरकारांत घ्यावयाचा करून, बाकी मुलुख किल्ले कोटसुद्धां व वजारत माहा सरखेलीचा किताब मशारनिल्हेचे नांवें पेशजीप्रमाणें करार करून दिल्हा असे, तरी सदरहू पंचवीस हजारांचा मुलुख सरकार तालुक्या लगत सोईस येईल तो पेशजी आंगरे यांस नवा सरंजाम लाख रुपयांचा सन सबा व सन तिसा सबैनांत सरकारांतून दिल्हा, त्या बेरजेप्रमाणें पंचवीस हजारांचा मुलुख सरकारांत घेणें, बाकी मुलकाची जप्ती मोकळी करण्याविशीं आलाहिदा पत्रें मामलेदारास सादर केलीं आहेत, त्याप्रमाणें तागीद करून जप्ती मोकळी करणें. सुदामत प्रमाणें वहिवाट मशारनिल्हे करतील ह्मणोन, सदाशिव रघुनाथ यांचे नांवें. सनद १.

सीत तिसैन मया व अलफ रबिलावल ६

रसानगी यादी, एकंदर त्यांजकडील ठरावाची.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

५ सचिव.

२०२–(३९) राजश्री सदाशिव पंडित सचिव यांचा परगणे बीड, व परगणे अंबड येथील बाबती सावोत्रीयाचा ऐवज येणें, त्याचा मक्ता सरलष्कराकडे आहे, त्या पैकीं सरकारांत ऐवज आला तो. रुपये.

आर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

७६००० दिगर जागिरी गांव मामले बीड पैकीं तोफखान्याकडे वगैरे

---

(201) Raghoji Ángriá having died, his Saranjám, was attached by Government. A portion of it worth Rs. 25,000 was now taken by Government and the rest was restored to his son Mânâji Ángriá.

A. D. 1795-96.

[1] POLITICAL MATTERS.

(C) Matters relating to

(5) Sachiv

(202) Rupees 94,000 of the revenue on account of *Bâbti Sâhotrâ* due to Sadáshiva Pandit Sachiv in Pargana Bíd and Ambad, were received by Government. Out of this Rupees 59,674 were adjusted as due to Government by the Sachiv on account of his monthly contribution. The remaining

A. D. 1773-74.

बाबती सावोत्रीयाचे ऐवजीं निंबाळकरापासून सरकारांत घेऊन दिल्हे आहेत, त्यांचा ऐवज दरमाहाचे ऐवजीं सचिवास मजुरा द्यावयाचा करार आहे ते रुपये.

४५००० विसाजी कृष्ण याजकडे राक्षसभुवन वगैरे गांवें आहेत, त्यांचे इस्तकबील सन समान सितैन तागाईत सन इसन्ने दरसाल रुपये ९००० प्रमाणें.

२५००० तोफखान्याकडे मौजे पालवण वगैरे गांव आहेत, त्यांचे इस्तकबील सन समान तागाईत इसन्ने एकूण पांच साला दरसाल ५००० रुपये.

६००० निंबाजी सान्या शिलेदार याजकडे मौजे तागडगांव आहे, त्याचा ऐवज इस्तकबील सन तिसा तागाईत सन इसन्ने सबैन, दरसाल रुपये १५०० प्रमाणें.

७६०००

१८००० बाजीराव मोरेश्वर याजकडे बीडची मामलत सरकारांतून सांगितली होती, तेव्हां मशारनिल्हेनीं वसूल घेतला आहे, ते सन सबैनांत. रुपये.

९४०००

पैकीं पंत मशारनिल्हेकडे दरमाहाचा ऐवज येणें, त्या ऐवजीं मजुरा दिल्हे. रुपये.

७२७४ सन सबैनांत.

५२४०० सन इहिदे व इसन्नेंत मजुरा. रुपये.

५९६७४

amount was also to be adjusted in future payment. But in view of the Mogal disturbance in the mahâls of the Sachiv, and the scarcity prevailing therein, as also the heavy expenses of his state, the amount was ordered to be adjusted in account as received out of the Nazar of one lac of Rupees imposed on Anandrao Chimnâji for being continued in his office of Kárbhári to the Sachiv.

बाकी मशारनिल्हेचा ऐवज सरकारांत फाजील आला, ते रुपये ३४१२६ चौतीस हजार तीनशें सवीस रुपये दरमाहाचे ऐवजीं मजुरा द्यावे, ऐसी कराराची यादी पेशजी सरकारांतून जाली आहे, त्याप्रमाणें दरमाहाचे ऐवजीं मजुरा द्यावा, तर इतका ऐवज दरमाहाचा नाहीं, दोन तीन सालांत फेडून द्यावा तेव्हां फिटेल असें आहे; त्यास हा ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा खराच; परंतु सालमजकुरीं मशारनिल्हेचे माहालीं मोंगलाचा दंगा जाहाला व आफतही आहे, सबब माहालची खराबी जाली, व दौलतीचा खर्चेही भारी, येणेंकरून त्यांची तारांबळ जाणून, रयात करून, सदरहू ऐवज सालमजकुरीं राजश्री आनंदराव चिमणाजी यांजकडे सचिवाचे डोलाचा कारभार पेशजीं चालत आहे, त्याप्रमाणें करार करून देऊन एक लक्ष रुपये नजर सरकारांत घ्यावयाची करार केली आहे, त्यापैकीं मजुरा द्यावयाचे करार केले ते दखलबाज बार केले असेत. बरहुकूम मखलासीची करारी यादी पंत मशारनिल्हे यांजवळ असे, छ. ९ जिल्काद.

२०३–(९७) नारोजी शिंदे देशमुख तर्फ पौन मावळ याचा, व बापूजी, व कोंडाजी, व आनंदराव शिंदे देशमुख तर्फ मजकूर यांचा, मौजे रीहें, तर्फ मजकूर, येथील इनाम शेताचा कजीया आहे; त्या बाबत नारोजी शिंदे हुजूर फिर्याद होऊन, सदरहू इनाम शेतें जप्त करून, जप्ती तुम्हांस सांगितली होती; त्यास सालमजकुरीं सदरहू इनसाफ व जप्ती राजश्री सचिव यांणीं आपले जिल्हेतील ह्मणून मागून घेतली असे; तरी पंडित मशारनिल्हे इनसाफ करितील, व जप्ती करून वसूल घेतील. तुम्हीं दखलगिरी न करणें ह्मणोन, बाळाजी हरी आपटे यांचे नांवें चिटणिसी छ. २९ सफर. पत्र.

(आर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२)

२०४–(१०९८) जगन्नाथ देवजी देशपांडे तर्फ कर्यात मावळ यांणीं रघुनाथ राव सचिव वारल्यावर भोरास राहून त्याचे घरची वस्तवानी मनस्वी घेतली, व कारभारांत बखेडे बहुत केले; सबब त्यांचा तर्फ मजकूर येथील देशपांडेपणाचे वतनाचा हिसा सालमजकुरापासून सरकारांत जप्त

(आर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलाकर २७)

(203) There being a dispute regarding a field between 2 Deshamukhs of Pawan Mâwal, it was attached. The Sachiv requested in the current year for the matter being transferred to him as the land was within his jurisdiction. His request was granted and Báláji Hari Apte was directed to allow the Sachiv to decide the matter and to take the income accruing from attachment.

(A. D. 1773-74.)

(204) Jagannáth Dewáji Deshpande of Karyát Máwal removed considerable property from Sachiv's house at Bhor after Raghunáth Sachiv's death, and created confusion in the State. His Watan was attached.

(A. D. 1793-94.)

करून जप्ती तुह्मांकडे सांगितली असे; तरी त्यांचे देशपांडेपणाचे हिशाची जप्ती करून, वतन संमंधें हक्क इनाम वगैरे जें असेल त्याचा वसूल घेऊन, किल्ले सिंहीगड येथील हिशेबीं जमा करीत जाणें ह्मणोन, केशवराव जगन्नाथ यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

---

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

६ पंडितराव.

समान सबैन मया व अलफ रबिलाखर २६

२०५-(५६०) रामचंद्र रघुनाथ यांणीं विदित केलें कीं, श्रीमंत कैलासवासी शाहू महाराज यांजपाशीं आपले आजे मुद्गल बावा राजउपाध्ये यांणीं श्रम साहस केलें, त्याजवरून त्याणीं त्यांस पंडितराई सांगितली. महाराजांस कैलासवास होय तोंपर्यंत, आपले पिते रघुनाथ बावा यांणीं पंडितराई केली. तदोत्तर श्रीमंत कैलासवासी आईसाहेब यांणीं धोंडोबा राजउपाध्ये यांस सांगितली. हल्लीं त्यांचे पुत्र चालवीत आहेत. ऐशास पेशजींप्रमाणें आपणाकडे पंडितराई करार करून दिल्ही पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून धोंडोबा राजउपाध्ये यांचे पुत्र हैबतराव धोंडदेव यांजकडील पंडितराई दूर करून मशारनिल्हेकडे पूर्ववत करार करून दिल्ही असे; तरी यांचे तर्फे पेशजीं पुरुषोत्तम दीक्षित व्यास पंडितराईचें कामकाज, व देवपूजा, व पुराण चालवीत होते, त्याप्रमाणें हल्लीं त्यांचे पुत्र श्रीधर दीक्षित व्यास चालवितील, त्यांचे हातें घेत जाणें, व

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(C) Matters relating to

(9) Panditrao.

A. D. 1777-78.

(205) Rámchandra Raghunáth represented that his grand-father Mudgal Bâvâ was given the office of Panditrao by Sháhu Mahâraj, that his father Raghunáth Bâvâ succeeded him, that after Sâhu's death the office was conferred by the late Ayisáheb on Dhondoba Rájopádhya, and that it was now enjoyed by his son. Rámchandra prayed that the office might be given to him. His prayer was granted, and orders were issued to Krishnarao Anant Mutálik to let the duties, viz. worshipping, explaining Purân, and teaching संध्या (Sandhyá-Morning and evening rites) to the Rája, be performed by Shridhar Dixit Vyása and Chitko Náráyen Pore on Rámchandra's behalf.

चिटको नारायण पोरे संध्याभटीचें काम पूर्वी चालवीत होते, त्याप्रमाणें त्यांचे हातें घेत जाणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत मुक्काम सातारा यांस. सनद १.

मशारानिल्हेचे नांवें सदरहू प्रमाणें १

बाबूराव कृष्ण यांस सदरहूप्रमाणें १

———

३

रसानगी यादी.

---

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

७ सुमंत.

२०६–(९१३) जीवनराव विठ्ठल सुमंत यांस सन तिसा सबैनांत सुमंतीचे पदाचीं वस्त्रें देऊन सरंजाम व वतनें मशारनिल्हेचे नांवें करार करून दिल्हीं; त्यास श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति यांस विनंति करून, जीवनराव यांस सुमंतीचे पदाचीं वस्त्रें देऊन सरंजामाच्या व वतनाच्या सनदा यांचे नांवें करून देवणें ह्मणून पेशजी तुम्हांस पत्र सादर जालें; त्याजवरून त्यांस वस्त्रें देविलीं. सनदा करून घ्याव्या त्या घेतल्या नाहीं; याजकरितां हल्लीं हें पत्र सादर केलें असे, तरी यांजकडे सरंजाम व वतनें आहेत, त्यांच्या सनदा करून देवणें ह्मणून चिटणिसी. पत्रें.

(सीत समानीन मया व अलफ सफर १३)

१ कृष्णराव अनंत मुक्काम सातारा यांस.

१ बाबूराव कृष्ण किल्ले सातारा यांस.

१ निळकंठराव अमात्य यांस.

———

३

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(7) Sumant.

(206) Jiwanrao Vithal was appointed Sumant in Tisa Sabain. At the request of the Peshwa, clothes of honor were given to Jiwanrao by the Sattárá Rájá. Sanads however, remained to be issued. Krishnarao Anant Mutálik of Sattára was requested to cause the Sanads to be issued.

(A. D. 1785-86.)

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

८ अमात्य.

२०७-(११७) बाबूराव शिवराम अमात्य दिंमत हुजुरात यांजकडे तैनातेंत वगैरे गांव सरंजाम होते, त्यास ते सालगुदस्तां मृत्यु पावले, सबब त्यांचे पुत्र निळकंठ बाबूराव अमात्य यांजकडे पूर्ववत प्रमाणें तैनातेंत वगैरे यांस सरंजाम करून दिल्हा असे, तरी मुदामत चालत आल्याप्रमाणें अमलाचा वसूल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २४

* * * *

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters releting to

(8) Âmatyâ,

(207) Bápurao Shivrám Âmâtya being dead, orders were issued for the continuance of his Saranjám to his son Nilkanth Báburao.

A. D. 1776-77.

सवाई माधवराव पेशवे
यांची रोजनिशी.
(भाग २)
१ राजकीय.
(ब) इतर माहिती.
९ दाभाडे आणि गाईकवाड.

२०८-(१०) गोविंदराव गायकवाड सेनाखासखेल समशेर बहाद्दर यांस सनद कीं, दौलत बाबूराव यांजबरोबर फौज देऊन तुमचे कुमकेस पाठविले आहेत. समागमें स्वार २२५० साडे बावीसशें पावेतों सरकारचे ऐवजाशिवाय फौजेचा खर्च तुह्मीं चालवावा ऐसा करार आहे, त्याची सनद व नेमणूक जाबता अलाहिदा स्वार १२३१ बाकी स्वार १०१९ दहाशें ऐकुणीस यांस ऐवज.

आर्बा सबैन मया व अलफ सवाल २४

११५०० नालबंदी पैकीं मशारनिल्हे कडून ऐवज देविला आहे, त्या ऐवजीं माघमासचे हप्त्यापैकीं रुपये.

७०४७। रोज दर आठवडे व एक माही वगैरे यास दरमहा छ. १ जिल्काद पासून रुपये.

१८५४७।

एकूण अठरा हजार पांचशें सवासत्येचाळीस रुपये, पैकीं नालबंदीचे ऐवज अकरा हजार पांचशें व रोजमुरा वगैरे दरमहा सात हजार सवासत्तेचाळीस रुपये देवविले असेत,

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(C) Matters relating to

(9) Dâbhâde and Gaikwad.

(208) A body of 2250 horse was sent for assistance to Govindrao Gaikwâḍ Senâ Khâskhel Samsher Bahâdur and he was asked to pay their salaries.

A. D. 1773-74.

तरी सरकारचा ऐवज तुह्मांकडे येणें, त्या ऐवजीं पावते करून कबजा(जः?) घेणें, त्याप्रमाणें मजुरा पडतील ह्मणोन, मशारनिल्हे यांस. सनद १.

परवानगी रूबरू.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

२०९–(६६) गोविंदराव गाईकवाड यांजकडे शिलेदार वगैरे चाकरीस गेले आहेत, सबब त्यांचीं घरें व वतनें सरकारांत जफ्त करून जफ्ती तुह्मांस सांगितली असे, तरी त्यांचीं वतनें जफ्त करणें, व त्यांचे घरीं चौकी बसऊन मुलामाणसांस तसदी पोंहचऊन, त्याणीं लौकर हिकडे यावें येविशीं त्यांजकडून पत्रें त्यांस लेहून पाठवणें; आणि ते लौकर येत ते करणें म्हणोन, महालानिहायचे कमावीसदारांचे नांवें. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

१ गोविंद हरी कमाविसदार मोकासा परगणे नंदुरबार यांस कीं, नारो गणेश वस्ती कसबे मजकूर याचे घराची व वतनाची जफ्तीविशीं.

१ हरि सदाशिव कमाविसदार परगणे भोकर यांस कीं, भवानी बाडपेव्या मौजे आईचले परगणे मजकूर यांचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ शिवाजी विठ्ठल यांस कीं, राघोजी जगताप वस्ती मौजे मेथी पैकीं सोनगीर याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ रामचंद्र शिवाजी यांस कीं, निंबाजी पांढरे वस्ती सोलापूर याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ रघुनाथ हरी यांस कीं, प्रांत जुन्नर पैकीं शिलेदार असामी यांचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ गोविंदराव कदम वस्ती मौजे निरगूडसर, तर्फ अवसरी.

१ रामेश्वर गोसावी वस्ती मौजे काळूस, तर्फ चाकण.

FROM NARO APAJI'S DIARY.

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(9) Dâbhâde & Gâikawaḍ.

(continued.)

(209) Certain Shilledárs and others having gone over to Govindrao Gaikwaḍ, their houses and watans were ordered to be attached. It was further directed that a watch should be kept at the house of these persons, and that their relations should be so treated as to induce them to write to these persons to return home without delay.

A. D. 1774-75.

१ कावजी होत्रे वस्ती मौजे गुळणी.
१ भास्कर+व खंडो+वस्ती मौजे काळूस, तर्फ चाकण.
१ निंबाजी मलगुंड वस्ती मौजे भाइरे, तर्फ निघोज.

---

५ पांच असामीविशीं.

१ हैबतराव भवानी शंकर यांस कीं, पांडुरंग मल्हार वस्ती कसबे निंब, प्रांत वाई याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ विसाजी कृष्ण यांस कीं, राणोजी नवरे वस्ती मौजे विसापूर, तर्फ राजगांव, प्रांत जुन्नर याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ रामचंद्र शिवदेव यांस कीं, मौजे मलठण, तर्फ कर्डे, प्रांत जुन्नर येथील शिलेदार याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ येसाजी देवकते.
१ गोविंदराव देवकते.
१ येसाजी तोंडे.
१ महिपतराव येशवंत.

---

४ चार असामीविशीं.

१ नारो आपाजी यांस कीं, प्रांत पुणें पैकीं शिलेदार याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ शाहाजी थोरात वस्ती मौजे नांदुर, तर्फ सांडस नजीक खांबगांव.
१ नागोजी सेकले वस्ती मौजे चिंचोली नजीक खडकी, तर्फ पाटस.
१ जावजी गेवणे, व उमाजी गेवणे वस्ती चिंचोली नजीक खडकी, तर्फ पाटस.

---

३ तीन असामीविशीं.

१ नारो महादेव कमाविसदार क्षेत्र पंढरपूर निसबत परशराम रामचंद्र यांस कीं, सुलतानजी कदम वस्ती मौजे तांदुळवाडी, परगणे मालवणी याचे पुत्र व नारो महादेव कारकून वस्ती मौजे मजकूर निसबत मशारनिल्हे याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ गोपाळराम यांस कीं, बळवंतराव आपाजी वस्ती मौजे पाल, तर्फ उमरज, प्रांत कराड याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ बाबूराव माणकेश्वर सुभेदार यांस कीं, काकाजी सोनवणी वस्ती नीरवी, प्रांत कर्डें याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ बाळाजी रघुनाथ कमाविसदार परगणे डबई यांस कीं, लाला नागर वस्ती कसबे डबई याचे घराचे जफ्तीविशीं.

१ नारो आपाजी यांस कीं, महादाजी वस्ती कसबे सोनई, परगणे नेवासें याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ वामनराव गोविंद यांस कीं, नारोजी मान्ये, व सुलतानजी मान्ये वस्ती मौजे सावर्डें, प्रांत मिरज याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ नारो बाबाजी कमाविसदार परगणे पारनेर यांस कीं, परगणे मजकूर पैकीं शिलेदार याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ मल्हारजी लकडे वस्ती मौजे भालवणी.
१ सुलतानजी बाभळे वस्ती मौजे भालवणी.
१ पराड वगैरे वस्ती मौजे पाडळी व मौजे गोरेगांव पैकीं.
१ रूपनवर वस्ती मौजे निमगांव घाणा.
१ पाटील इसलक निंबालकचे शिलेदार.

---

५ पांच असामीविशीं.

१ महादाजी नारायण यांस कीं, तालुके अमदानगर येथील शिलेदार याचे घराचे व वतनाचे जफ्तीविशीं.

१ भवानी पिसे वस्ती, मौजे कालेगांव याचा पुत्र.
१ खंडोजी कदम वस्ती, मौजे कालेगांव याचा पुत्र.
१ लंगडे वस्ती, मौजे घारगांव कालेगांव तर्फ कर्डें.
१ मल्हार धोंडाजी वस्ती, मौजे पिंपळगांव गर्भ्यांचें.
१ चांदखान वस्ती, कसबे नगर.

५

---

१७ सत्रा सनदा छ. ३ रविलाखर दिल्या असेत.

२१०-(११०) प्रांत गुजराथ येथील महालानिहायचा अंमल गाईकवाडाकडील हल्लीं सरकारांत जप्त करून, जप्ती नारो आनंदराव यांजकडे सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन गोविंद वासुदेव यांचे विद्यमानें अमलाचा वसूल सुरळीत देणें म्हणोन, जमीदारांस. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम २६

१ सुरत अठाविशीचे महाल व गांव.

१ परगणे बेलसर.
१ परगणे कातरज.
१ परगणे तलोडी.
१ परगणे मरोली.
१ परगणे माहे.
१ परगणे घणदेवी.
१ कसबे नवसारी.
१ परगणे चिखली.
१ कसबे मोते.
१ परगणे गल्हे.
१ परगणे बिसनपूर.
१ परगणे वसराई.
१ परगणे तडकेश्वर.

१४(१३)

येविशीं जमीदारांस.

१ परगणे सीनोर.
१ परगणे कारेल.
१ परगणे भडोच.
१ परगणे राजपिंपळे.
१ परगणे निकोरे.

१(५) रसानगी यादी.

२११-(२०३) सयाजीराव गायकवाड यांजकडे सेनाखासखेलचें पद बहाल केलें असे, तरी मशारनिल्हेचे नांवें शिके करून देणें म्हणोन, आपाजी गणेश तालुके अमदाबाद यांचे नांवें. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाकर २२

रसानगी याद.

२१२-(२१४) कृष्णाजी माधवराव यांचे नांवें सनदा कीं, गोविंदराव गायकवाड, व हैदर नाईक यांजकडे शिलेदार वगैरे चाकरीस गेले आहेत, त्यांचीं घरें जप्त करावयाविशीं तुम्हांस आज्ञा केली असे, तरी यांचे घरची जप्ती करून जावता हुजूर लिहून पाठवणें म्हणोन. सनदा.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलाकर ९

---

(210) The Ámal belonging to Gaikwad in pránt Guzeráth was attached, and made over to Náro Anandrao for management.
A. D. 1774-75.

(211) The office of Senâ Khâskhel was conferred on Sayájirao Gaikawad and orders were issued to the officer of Ahmedabád to prepare seals bearing Sayájirao's name, and to send them to him.
A. D. 1775-76.

(212) Some Shilledárs in the Peshwá's territory having gone over for service to Govindrao Gaikwad and Haidar naik, the houses of the former were ordered to be attached.
A. D. 1775-76.

१ गोविंदराव गायकवाड यांजकडे परगणे जामखेड येथील लोक गेले आहेत आसामी.
१ राघो आपाजी देशमुख यांचा भाऊ (?) आपाजी दारकोजी परगणे मजकूर वस्ती कसबे मजकूर.
१ चांगोजी बेलदार वस्ती मौजे धामणगांव.
१ हरबाजी कोंडाजी कुळकर्णी वस्ती मौजे जाहुळी.
तीन असामींचे जप्तीविशीं. सनद.

१ भगवंत गोपाळ, व मुरार आबाजी, व नरहर शामराज हे हैदर नाईकाकडे राहून इकडे कारकून पाठऊन त्याजकडे लोक ठेऊन नेतात, सबब यांचीं घरें क्षेत्र नरसीपूर येथें आहेत त्यांचे जप्तीविशीं. सनद.

---

२ दोन सनदा रसानगी यादी दोन.

२१३-(३१०) निंबाजी पांढरे हे गोविंदराव गाईकवाड सेनाखासखेल समशेर बहादर यांजकडे गुजराथेंत चाकरीस आहेत म्हणोन पेशजीं तुम्हीं सरकार आज्ञेवरून, मशारनिल्हेचा इनाम मौजे ठाणेंगांव, परगणे सोलापूर याची, व मौजे सीरापूर, परगणे मजकूर येथील पाटिलकीची जप्ती केली होती, त्यास सेनाखासखेल यांचें व सरकारचें ऐक्य जालें आहे, याजकरितां हें पत्र तुम्हांस लिहिलें असे, तरी इनामाची व पाटिलकीची जप्ती मोकळी करून पूर्ववत चालत आल्याप्रमाणें चालवणें. इनामाचा व पाटिलकीचे हक्काचा वसूल सालमजकूरचा न घेणें, ज्याचे ते घेतील म्हणोन, रामचंद्र शिवाजी यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज १०

२१४-(४४९) गणेश विश्वनाथ यास फौजसुद्धां शहर अमदाबादेस गोविंदराव गायकवाड सेनाखासखेल समशेर बहादर, व फत्तेसिंगराव गायकवाड या उभयतांचा कज्जा होत आहे, तो न व्हावा याजकरितां रवाना केले आहेत, तरी मशारनिल्हे यांस फौजेचे खर्चास कार्याकारण ऐवज लागेल तो तालुके अमदाबादेपैकीं देत जाणें म्हणोन, आपाजी गणेश यांस. सनद १.
परवानगी रूबरू.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाकर १

---

(213) Nimbáji Pandhare having joined Govindrao Gaikawad Senâ Khâskhel, Samsher Bahadur, his Inam vllage was attached. Friendly relations having been reestablished between Gaikwad and Government, the attachment was removed.

A. D. 1776-77.

(214) Ganesh Vishwanáth was sent with an army to Ahmedabad to put a stop to the qurrel, which was going on between Goindrao Gaikwad and Fatesingrao Gaikwad.

A. D. 1776-77.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

२१५-(४८०) फत्तेसिंगराव गाईकवाड यांचे नांवें सनद कीं, तुमचा व गोविंदराव गाईकवाड सेनाखासखेल समशेर बहाद्दर यांचा परस्परें कलह न व्हावा येविशीं सरकारांतून माणको शंकर यांस तुम्हांकडे पाठविले आहेत, त्यांस व त्यांच्या बराबर जासूद व कासीद आहेत त्यांस रोजमरा द्यावयाविशीं.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

कलमें.

मशारनिल्हेस पालखीसुद्धां रोजमरा दुमाही कामगारीस रवाना केले, सबब रुपये २०० दोनशें रुपये देविले असेत तरी देणें. कलम १.

जासूद व कासीद जथेहाय यांस रोजमरा दीडमाही. रुपये.

१२॥ जासूद जथे लिंगोजी नाईक.

६ कासोजी गंजाजी छ. २८ रबिलाकरचा.

६॥ महिमाजी त्रिंबकजी छ. १२ रबिलाखरचा.

———

१२॥

१३ कासीद जयराम मल्ल यास छ. १७ रबिलावलचा रुपये.

६॥ भवानजी महादजी.

६॥ भिकाजी राणोजी.

———

१३

———

२५॥

साडे पंचवीस रुपये रोजमरा सदरहू तेरखांचा हुजूर पावला आहे, पुढें दीडमाही भरल्यावर देत जाणें.

कलम १.

एकूण दोन कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें तुम्हांजवळ राहतील तोंपर्यंत सरकार ऐवजीं देत जाणें ह्मणोन छ. २४ जमादिलावल. सनद १.

रसानगी याद.

FROM JANARDAN APAJI'S DIARY.

(215) Manko Shankar was sent to Fatesingrao Gaikwáḍ with the same object.

A. D. 1777-78.

२१६–(४९८) फत्तेसिंगराव गायकवाड सेनाखासखेल समशेर बहादर यांचे नांवें सनद कीं, प्रांत गुजराथ पैकीं वगैरे सरंजाम, व वतनें पेशजीप्रमाणें, व सेनाखासखेली गोविंदराव गायकवाड यांजकडे चालत होती ते हल्लीं तुम्हांकडे करार करून दिल्ही असे, तरी पेशजीप्रमाणें सरंजाम व वतनाचा अनुभव घेऊन सरकारसेवा एकनिष्ठपणें करीत जाणें ह्मणोन. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ रमजान २०

रसानगी यादी एकंदर.

२१७–(६५०) फत्तेसिंगराव गायकवाड सेनाखासखेल समशेर बहादर यांस सनद कीं, तुम्हांकडील सेनाखासखेलीचे डौलाची मजमू पेशजीप्रमाणें अंताजी नागेश यांस सांगोन वेतनें पूर्ववत् प्रमाणें सालीना रुपये ५००० पांच हजार करार केले असेत, तरी मशारनिल्हेपासून मजमूचें कामकाज घेऊन सदरहू वेतन पाववीत जावें ह्मणोन. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ रमजान २०

येविशीं अंताजी नागेश यांस कीं, मजमूचें कामकाज करून सदरहू वेतन घेऊन सरकारांत एकनिष्ठपणें असत जाणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी यादी.

२१८–(५४०) बाबाजी भिकाजी यांचे नांवें सनद कीं, अमृतराव आपाजी, फत्तेसिंगराव गायकवाड यांचे लष्करांत भेटीस गेले होते, तेथें आरबांनीं दंगा करून मारिलें, त्यास हे गोष्ट अनुचित जहाली. पुढें मामलतीचा व शहर अमदाबादचा बंदोबस्त तुम्हांस, व राघो भिकाजी यांस करावयास सांगितला आहे, तर मामलतीचा व शहरचा बंदोबस्त यथास्थित करणें. अखेर सालीं हिशेब जलदीनें आकारून पाठवणें. सर्व प्रकारें निर्वाह सरकारांतून केला जाईल. गणेश विश्वनाथ यांस तेथेंच राहण्याविशीं पत्र पाठविलें आहे. पौष व माघ दोन महिनेयाची त्यांज-

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

(216) The saranjám and Watan inUránt Gujrát and the dignity of Senákháskhel enjoyed by Govindrao Gaikwaḍ was conferred on Fatesingrao Gaikwaḍ.

A. D. 1777-78.

(217) Antáji Nágesh was appointed as his (Gaikwaḍ's) Majmu on a salary of Rs. 5000.

A. D. 1777-78.

(218) Amritrao Appaji was killed by Arabs while the former had gone to Fatesingrao Gaikwaḍ's camp to pay him a visit. Bábáji Bhikáji and Rágho Bhikáji were appointed to take charge of the Pargáṇá and the town of Ahmedabad and were directed to work in harmony.

A. D. 1777-78.

कडील फौजेचे खर्चाची बेगमी परगणे आमोद, व देहनवरे निसबत त्र्यंबकराव गोविंद, व यादवराव रघुनाथ यांजकडून रसदेचे ऐवजीं माघ शुद्ध पौर्णिमेस दहा हजार, व फाल्गून अखेर दहा हजार येणेंप्रमाणें वीस हजार रुपये देविले आहेत, त्याची वरात कमाविसदारांचे नांवें अलाहिदा पाठविली आहे, त्याप्रमाणें त्यांस ऐवज पावेल. तुह्मीं व ते एक विचारें राहून शहरचा व मुलकी बंदोबस्त करून वरचेवर वर्तमान लिहीत जाणें म्हणोन छ. १ जिल्हेज.

सनद १.

येविशीं. सनदा २.

(१) संस्थानिक व जमीदार तर्फ अमदाबाद यांस कीं, तुम्हीं बाबाजी भिकाजी, व राघो भिकाजी यांसी रुजू होऊन अंमल वसूल सुरळीत देत जाणें म्हणोन. सनद.

१ किसोर पुरुषोत्तम पारख साहुकार यांस कीं, बाबाजी भिकाजी, व राघो भिकाजी यांस बंदोबस्त करावयास सरकारांतून सांगितला असे, तरी तुमचा मागील ऐवज तर्फ मजकूरकडे आहेच. पुढेंही रोजमऱ्यास वगैरे ऐवज लागेल तो देत जाणें, त्याचा निर्वाह सरकारांतून दिल्हा जाईल म्हणोन.

२ ३

परवानगी रूबरू. राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

२१९ (६५०) दाभाडे यांच्या वंशांत कोणी दौलतीस योग्य नाहीं, याजकरितां लक्ष्मुंबाई दाभाडे तुमचा पुत्र घेणार, परंतु तुह्मी सरकारची आज्ञा असावी येविशीं संशय धरितां ह्मणोन दाभाडे यांजकडील कारभारी यांणीं सरकारांत विनंति केली; त्याजवरून मनास आणितां दाभाडे यांच्या घरांत दौलतीयोग्य कोणी नाहीं. तुह्मी व दाभाडे शरीरसमंधी, तुमचा पुत्र याणीं दत्तक ध्यावा, तुह्मी द्यावा योग्य जाणोन हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी तुह्मी संशय न धरितां आपला पुत्र लक्ष्मीबाई यांस दत्तपुत्र देणें ह्मणोन, देवीसिंग विश्वासराव टोके यांचे नांवें चिटणिसी.

समानीन मया व अलफ जिल्काद २७

पत्र १.

२२० (१९१) लक्ष्मीबाई दाभाडे यांचे नांवें चिटणिसी पत्र कीं, दाभाडे यांची दौलत चालावी, व तुम्हांस पुत्र असावा, या अर्थें दत्तकपुत्र देवीसिंग विश्वासराव टोके यांचा मूल घ्यावयाविशीं आज्ञा जहाली पाहिजे म्हणोन तुम्हांकडील कारभारी याणीं सरकारांत विनंति केली; त्याजवरून

समानीन मया व अलफ जिल्काद २९

(219) Laxmibai Dábháde wished to adopt a son of Dewising Vishwásrao Toke, as there was no fit person in the family. Dewising was permitted to give his son in adoption.

A. D. 1779-80.

(220) Laxmibai was informed that the adoption of Devising's son by her should be carried out in accordance with the usual rites, and that the adopted son would be allowed to succeed to her watan and saranjám.

A. D. 1779-80.

मनास आणितां दाभाडे यांच्या वंशांत दौलतीस योग्य कोण्ही नाहीं, यास्तव टोके मशारनिल्हे यांचा पुत्र दौलतीस योग्य समजोन तुम्हांस दत्तक घ्यावयास सांगितलें असे, तरी टोके यांचा पुत्र विधानपूर्वक दत्तक घेणें. तुमचीं वतनें व सरंजाम पुत्राचे नांवें तुम्हांकडे चालेल म्हणून चिटणिसी. पत्र १.

२२१ (१७७) फत्तेसिंगराव गाईकवाड यांजकडे लोक चाकरीस गेले, सबब त्यांचीं घरें जप्त करावयाची आज्ञा तुह्मांस केली असे, तरी तिकडे गेले असतील त्यांचा शोध बारकाईनें करून, त्यांचीं घरें व मुलेंमाणसें वस्तभावसुद्धां जप्त करून मुलांमाणसांस चौकी ठेऊन तसदी करणें; व वस्तभावेची जराबजरा मोजदाद करून, जाबते व नांवानिशी लिहून हुजूर पाठवणें म्हणोन, मामलेदारांस. सनदा.

समानीन मया व अलफ जमादिलावल १

१ नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश यांस सनद कीं, जावजी गिलबिले यांचें घर मौजे तलवडे नजीक सवदाणे, प्रांत मजकूर येथें आहे, त्यास प्रांत मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांची घरें जप्त करणें ह्मणोन पेशजी तुह्मांस सनद सादर केली आहे, त्याजवरून मशारनिल्हेचें घर जप्त केलेंच असेल; नसिले केलें तर हल्लीं जप्त करणें ह्मणोन.

१ महादाजी खंडेराव टोके यांस सनद बाबाजी लगाड्याचें घर मौजे कालेगांव, परगणे कर्डे येथें आहे त्याविशीं.

१ भवानी शंकर हैबतराव यांस सनद कीं, जाधव शिलेदार यांचीं घरें मौजे चिमणगांव वगैरे गांव, प्रांत वाई येथें आहेत, त्यास प्रांत मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचीं घरें जप्त करणें ह्मणोन पेशजी तुम्हांस सनद सादर केली आहे, त्याजवरून जाधवाचीं घरें जप्त केलींच असतील; नसिली केलीं तरी हालीं जप्त करणें ह्मणोन. सनद.

१ श्रीनिवास शामराव यांस सनद असामीचीं घरें बीतपशील. असामी.

१ नागोजी यादव याचें घर मौजे वडगांव, प्रांत कऱ्हाड येथें.

१ जोत्याजी फडतरे याचें घर मौजे जखणगांव, परगणे खटाव येथें.

—

२

एकूण दोन असामीचीं घरें जप्त करणें; व याखेरीज कऱ्हाड प्रांतांतील, व ख-

---

(221) Orders were issued for the attachment of the property and houses of persons, who had gone over for service to Fatesingrao Gaikwaḍ, and for keeping under surveillance the families of such persons.

A. D. 1779-80.

टाव देशचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें जप्त करणें म्हणोन.

१ विठ्ठल नारायण यांस सनद बाळाजी यादव याचें घर आमदा नगरांत आहे, तें जप्त करणें, व याखेरीज नगर तालुक्यांतील व आसपासचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें जप्त करणें ह्मणोन. सनद.

१ त्रिंबक कृष्ण व भवानी हरी कमाविसदार, तर्फ हवेली संगमनेर यांस सनद जानोजी इखे याचें घर मौजे लोणी, तर्फ मजकूर येथें आहे, तें जप्त करणें; व याखेरीज तर्फ मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें जप्त करणें ह्मणोन. सनद.

१ बाबूराव माणकेश्वर सुभेदार परगणे कर्डे रांजणगांव यांस सनद म्हाळोजी बोरकडे याचें घर मौजे मलठण, तर्फ कर्डे येथें आहे, तें जप्त करणें; व याखेरीज परगणे मजकूरचे लोक गाईकवाडाकडे चाकरीस गेले असतील त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें जप्त करणें म्हणोन. सनद.

१ खंडो बाबूराव कमाविसदार परगणे आकोले यांस सनद बिरोजी बेक्याचें घर मौजे उचखडक, परगणे मजकूर येथें आहे तें जप्त करणें ह्मणोन.

१ पांडुरंग धोंडाजी कमाविसदार परगणे नाशिक यांस सनद परगणे मजकुरीं असाम्याचीं घरें.

१ रुद्राजी गिरमाजी नाशिकांत.

१ केशवराव देशमुख यांचें घर मौजे देवळाली परगणे मजकूर येथें.

२

एकूण दोन असामीचीं घरें जप्त करणें, व या खेरीज परगणे मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील, त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें जप्त करणें ह्मणोन. सनद.

१ शिवराम रघुनाथ यांस सनद सकजी सिन्नरकर याचें घर कसबें सिन्नर, परगणे मजकूर येथें आहे तें जप्त करणें, व याखेरीज परगणे मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें जप्त करणें म्हणोन.

१ नरसिंगराव बल्लाळ सरसुभा प्रांत गंथगथडी यांस सनद व्यंकटराव खताल याचें घर मौजे तिलापूर, तर्फ बेलापूर येथें आहे, त्यास प्रांत मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचीं घरें जप्त करणें म्हणोन पेशजी तुम्हांस सनद सादर केली आहे, त्याजवरून मशारनिल्हेचें घर जप्त केलेंच असेल; नसिलें केलें तरी हालीं जप्त करणें म्हणोन.

१ रामराव त्रिंबक यांस सनद जिवाजी पांढरे याचें घर गाजी भोईरे प्रांत जुन्नर येथें आहे, त्यास प्रांत मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचीं घरें जप्त करणें म्हणोन पेशजी तुह्मांस सनद सादर केली आहे, त्याजवरून मशारनिल्हेचें घर [जफ्त ?] केलेंच असतील (असेल); नसिलें केलें तरी हलीं जप्त करणें ह्मणोन. सनद १.

१ गोविंद हरी कमाविसदार प्रांत बागलाण यांस सनद खंडोजी गोडसे याचें घर लखमापूर, प्रांत मजकूर येथें आहे, तें जप्त करावयाविशीं नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश यास सनद सादर केली आहे, त्याजवरून त्यांणीं मशारनिल्हेचें घर जफ्त केलें असल्यास उत्तम, नाहीं तरी तुम्हीं त्याचें घर जफ्त करणें, व या खेरीज प्रांत मजकूरचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें जफ्त करणें ह्मणोन. सनद.

१ रामचंद्र शिवाजी यांस सनद देवगोजी पांढरे, व नारायणजी पांढरे यांचीं घरें मौजे सिरापूर, परगणे सोलापूर येथें आहेत ते जफ्त करणें, व त्यांजकडे गांव वगैरे असेल तें जप्त करून ऐवज होईल तो सरकारांत पावता करणें; व या खेरीज परगणे मजकूर, व परगणे अहिरवाडी या हरदू महालांतील व जवळपासचे लोक तिकडे गेले असतील त्यांचा शोध करून त्यांचीं घरें वगैरे जप्त करणें ह्मणोन. सनद.

२ धोंडो महादेव यांस सनद परगणे चांदवड येथें असामींचीं घरें.

१ बगाजी खलाटणे, व सुभानजी सांवत याचें घर मौजे कोटमगांव.

१ खंडोजा मोरे परगणे मौजे कोटमगांव.

२

एकूण दोन असाम्यांचीं घरें जफ्त करणें, येविशीं तुकोजी होळकर यांजकडील कमाविसदारास अलाहिदा पत्र आहे, तें त्यास देऊन त्याजपासून लोक घेऊन सदरहू घरें जप्त करणें ह्मणोन. सनद १.

येविशीं होळकराकडील कमाविसदारास पत्र कीं, हरदू असाम्याचे घराची जफ्ती मशारनिल्हे करतील त्यास करूं देणें, व तुम्हीं आपले लोक चौकशीस देणें ह्मणोन. पत्र १.

---

१६ २

परवानगी रूबरू.

२२२-(८४३) कोन्हेर गिरमाजी, व रुद्राजी गिरमाजी वस्ती कसबे नाशिक दिंमत राजश्री फत्तेसिंगराव गाईकवाड सेनाखासखेल समशेर बहादर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपलें घर कसबे मजकुरीं आहे तें, सेनाखासखेल यांचा सरकारांत सलुक नव्हता याजकरितां सरकार आज्ञेनें कमाविसदारांनीं जप्त केलें आहे, तें हल्लीं सेनाखासखेल यांचा सलुक जहाला, सबब मोकळें करावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तर तूर्त मशारनिल्हेचे घराची जप्ती मोकळी केली असे. जप्ती उठऊन घर त्यांचे स्वाधीन करणें ह्मणोन, पांडुरंग धोंडाजी कमाविसदार, परगणे नाशिक यांचे नांवें छ. ३ सवाल चिटणिसी. पत्र १.

आर्बा समानीन मया व अलफ जमादिलावल ३०

२२३-(१०९१) परगणे सावली, प्रांत गुजराथ हा महाल फत्तेसिंगराव गायकवाड यांजकडे मोबदला दिला होता, तो सरकारांत घ्यावयाचा ठरला, येविशीं गोविंदराव गायकवाड सेनाखासखेल समशेर बहादर यांणीं तुम्हांस लिहिलें आहे, तरी खंडो मोरेश्वर यांचे हवालीं महाल करून तुह्मीं आपले कडील कमाविसदार उठऊन नेणें ह्मणोन, कान्होजीराव गायकवाड यांचे नांवें. सनद १.

आर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलावल १

येविशीं जमीदार परगणे मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी, अंताजी गोविंद कारकून निजबत दफ्तर.

(222) There is a reference in this Sanad to the restoration of friendly feelings between Government and Fatesingrao Gaikwad, Senákháskhel.

A. D. 1783-84.

(223) The parganá of Sáwli in Prant Gujrath, which was given in exchange to Fatesingrao Gaikwad, was retaken by Government.

A. D. 1793-94.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१० नागपूरकर भोंसले.

२२४-(१८) मुधोजी भोंसले सेना धुरंधर, व साबाजी भोंसले यांनीं घासदाणा काय घेतला, व पायमली फौजेमुळें जाली, त्याची चवकशी करावयास आपाजी रामचंद्र, व रामचंद्र केशव पाठविले असे, तरी भोंसल्यांनीं घासदाणा काय घेतला, व पायमली झाली असेल ते बाजवी यांस समजावणें ह्मणोन. पत्रें.

आर्बा सबैन मया व अलफ सवाल १०

२ परगणे सिंदखेड.

१ मल्हारराव रामकृष्ण कमाविसदार यांस.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे चारठाणें.

१ विनायेक रंगनाथ कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे शेवली.

१ केसो कृष्ण कमाविसदार यांस.

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(6) Matters relating to

(10) Bhosle of Nagpur.

(224) Appáji Rámchandra and Rámchandra Keshav were sent to make inquiries regarding the damage caused in the country by the army of Mudhoji Bhosle Sená-Dhurandhar, and Sábáji Bhosle, and regarding the amount of *Ghásdáṇá* levied by them. The Kamavisdars and Jamidars of Parganá Sind-khed, Chárthá̤ne, Sákhar khedle, &c., were directed to furnish correct information to them, on the subject.

A. D. 1772-73.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे साखरी खेडले.

१ गोविंद हरी कमाविसदार यांस.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे मेहेकर.

१ खंडेराव बल्लाळ कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२ अंबडापूर.

१ बाळाजी खंडेराव कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे फुलंबरी.

१ श्रीराम श्रीधर कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे जालनापूर.

१ श्रीपतराव रघुनाथ कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे आंवडें.

१ गोपाळ केशव कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे परबाणी.
  १ सदाशिव हरी कमाविसदार.
  १ जमीदारास.
  ———
  २

२ कजबे खेड विसाद.
  १ व्यंकटराव रघुनाथ कमाविसदार.
  १ मोकदमाचे नांवें.
  ———
  २

२ परगणे सोनपेठ.
  १ महादाजी अनंत कमाविसदार.
  १ जमीदारास.
  ———
  २

४ परगणे नेवासें वगैरे महाल.
  १ नारो आपाजी यांचे नांवें.
  ३ जमीदारांचे नांवें.
    १ परगणे नेवासें.
    १ परगणे दाभाडी.
    १ परगणे येकतुनी.
    ———
    ३

२ मौजे मुद्गल.
  १ व्यंकटराव रघुनाथ कमाविसदार यांस.
  १ जमीदारास.
  ———
  २

२ परगणे पैठण.
  १ महादाजी नारायण कमाविसदार.
  १ जमीदारास.
  ———
  २

२ परगणे टाकळी.

१ बाळाजी महिपत रोडे कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे आंबे जोगाई.

१ गोपाळ महिपत कमाविसदार.

१ जमीदारास.

२

१ यादवराव मोरेश्वर यांस पाबडगांव पैकीं गांव कमाविसीनें आहेत येविशीं.

३७

चिटणिसी.

२२५–(२१) काशीराव आपाजी यांचे नांवें जाब कीं, तुमचे तीर्थरूप आपाजीराव मृत्यु पावले, सबब साबाजी भोंसले यांजकडील कुलडौलाची दिवाणगिरी, व सरंजाम, व असाम्या पेशजीप्रमाणें तुमचे नांवें करार करून देऊन नजरेचा ऐवज करार केला तो सरकारांत जमा.

आर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

२५०० जमा पोता छ. २७ रमजान रुपये.

४५०० पागा दिंमत गणेश विठ्ठल याजकडील खास बारदार वगैरे यांस नालबंदी साल मजकूर, व चंदीबद्दल वरात छ. ३० रमजान पौष शु॥ १

७००० एकूण सात हजार रुपये सदरहू प्रमाणें सरकारांत जमा जहाले असेत ह्मणोन छ. ३ सवाल जाब १.

---

(225) Appájirám being dead, the office of Diwan to Sábáji Bhosle was continued to his son Káshirao Appáji and a Nazar of Rs. 7000 was levied from him.

A. D. 1772-73.

२२६–(१७४) शिवाजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांचे नांवें पत्र कीं, श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामीनीं तुह्मांवर कृपा करून सेनासाहेब सुभा पद सांगोन, पदाचीं वस्त्रें, व जवाहीर, व ढाल, तरवार, व शिक्यास कटार, व हत्ती बहुमान दिल्हा तो घेऊन तुह्मांकडे पाठविला आहे. सुमुहूर्तें परिधान करावें, आणि राजश्री स्वामीचे चरणाचें लक्ष चित्तांत धरून एकनिष्ठेनें वर्तत जावें ह्मणोन.

खमस सबैन मया व अलफ सफर ९

पत्र १.

परवानगी रूबरू.

२२७–(१७७) मुधोजी भोंसले यांजकडून इकडील प्रांतांतील फौज ठेऊन चाकरीस न्यावयाकरितां कारकून आले आहेत, त्यास लोक मोंगलाकडे व शिवाजी भोसले यांजकडे जाण्याचा बहाणा करून, मुधोजी भोसले यांजकडे जातात ह्मणोन हुजूर विदित जहाले; ऐशास तुह्मीं परगणा मजकुरीं व लगते महालीं बारकाईनें चौकशी करून मातवर पथकें व फुट शिलेदार मुधोजी भोंसले यांजकडेसच गेले कोण, व जाणार कोण तें लिहून पाठवणें. गेले असतील त्यांचीं वतनें व घरें जप्त करून तसदी देणें. जाणार असतील त्यांस ताकीद करून अटकाव करणें. ताकीद केली असतां भारी जमावानें तुम्हांसी रेटाई करून जाणार असतील, त्यांचें वर्तमान लिहून जलद हुजूर पाठवणें. या कामास हल्लीं हुजुरून गोपाळ अनंत, व गंगाधर सिद्धेश्वर कारकून शिलेदार पाठविले आहेत यांचे विद्यमानें बंदोबस्त करून लिहून पाठवणें म्हणोन सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ सफर २०

१ रामचंद्र शिवाजी परगणा सोलापूर, व अहीरवाडी.

१ गोविंदराव सदाशिव परगणे भोसे.

---

(226) Shiváji Bhosle, Sená Sáheb Subhá, was informed that the Raja was graciously pleased to confer on him the office of Sená Sáheb Subhá, that he had sent clothes, jewelery, a sword, a shield, a seal, and an elephant for being presented to Shiváji Bhosle in honor of the event and that the present should be accepted on an auspicious day. He was exhorted to be loyal to the Sovereign.

A. D. 1774-75.

(227) Government was informed that some persons had come from Mudhoji Bhosle and that they were enlisting men in his service while professing to do so for the Mogal or Shiváji Bhosle. The officers of the provinces were directed to make inquiries in the matter and to attach the houses and watans of those Silledars who had gone over to Mudhoji Bhosle and to prevent others from doing so.

A. D. 1774-75.

१ विठ्ठलराम, व धोंडो मल्हार परगणे आवढे.

१ मेघःशाम रामकृष्ण परगणे मंगळवेढें.

१ कमाविसदार दिंमत नरसिंगराव जनार्दन परगणे आंबे जोगाई.

१ कमाविसदार परगणे करकंब निसबत वामनराव गोविंद.

२ कमाविसदार दिंमत विसाजी कृष्ण. सनदा.

१ परगणा आनंद, व गुजोटी.

१ परगणा सांगोलें.

८

परवानगी रूबरू.

२२८–(१८१) व्यंकटराव काशी वकील दिंमत मुधोजी भोंसले यांस जंजिरे सुवर्णदुर्ग येथें अटकेस ठेविले आहेत, त्यांस हल्लीं हुजूर आणविले असेत, तरी मशारनिल्हे बरोबर तुम्हीं तेथून चार शिपाई देऊन हुजूर पाठवून देणें ह्मणोन, मोरो बापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग यांचे नांवें. सनद.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलावर १२

परवानगी रूबरू.

२२९–(२०७) कृष्णराव अनंत यांचे नांवें पत्र कीं, मौजे देऊर, प्रांत वांई हा गांव बंदोबस्त इनाम मुधोजी भोंसले सेना धुरंदर यांजकडे आहे, त्याची जप्ती सरकारांतून करविली होती, ते हल्लीं मोकळी करून हें पत्र लिहिलें आहे, तरी जप्ती उठऊन मौजे मजकूर मशारनिल्हेकडील कमाविसदारांचे हवालीं करणें, दखलगिरी न करणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाकर १४

येविशीं मोकदम मौजे मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन सुदामत प्रमाणें अंमल देणें ह्मणोन. १

२

---

(228) Vyankatrao Kashi, Vakil of Mudhoji Bhosle who was in confinement in the fort of Suvarṇadurg was ordered to be sent to the Huzur.

A. D. 1778-79.

(229) The village of Deur held in Inám by Mudhoji Bhosle, which was previously attached, was now ordered to be restored.

A. D. 1779-80.

२३०-(२०८) संताजी भोंसले यांजकडे सरंजामास गांव आहेत, त्यांची जप्ती सालगुदस्तां केली होती, ते हल्लीं मोकळी केली असे, तरी मशारनिल्हेचे कमाविसदारासी रुजू राहून सुदामत प्रमाणें अंमल सुरळीत देणें म्हणोन, मोकदम याचे नांवें चिटणिसी. पत्रें.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाकर १४

१ मौजे पिंपळगांव, परगणा पारनेर येथील मोकासा, व सावोत्रा, व तीनहिसे, व जहागीर पैकीं एक हिसा येणेंप्रमाणें.

१ मौजे धारगांव, परगणे कर्डे रांजणगांव येथील मोकासा, व बाबती, साहोत्रा, व निम चौथाई अंमल याप्रमाणें.

१ कजबे जिंती, तर्फ चांभारगोंदें बंदोबस्त अंमल.

३

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

२३१-(२२२) श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी यांचे आज्ञेवरून तुम्हांस सेनासाहेब सुभा पद बहाल केलें असे, तरी तुम्हीं फौजेचा व मुलुकाचा बंदोबस्त करून, चाकरी सरकारची एकनिष्ठपणें करीत जावी म्हणून रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांसी छ. २५ रबिलाकर. परवानगी रूबरू. राजश्री सखाराम भगवंत, व बाळाजी जनार्दन फडणीस. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलाकर १९

२३२-(३२७) गोपाळ भगवंत कमाविसदार परगणे इंदापूर यांचे नांवें सनद कीं, पीलखानापैकीं रतनगज वुरहाती परगणे मजकुरीं चारणीस आहे, तो हत्ती रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांस पेशजी सेनासाहेब सुभ्याचीं वस्त्रें दिल्हीं, ते समई बहुमानार्थ हत्ती द्यावा, त्यास जिवाजी

सबा सबैन मया व अलफ साबान ७

---

(230) A similar order was issued for the restoration of the attached Saranjám of Santàji Bhosle.

A. D. 1779-80.

FROM THE JANARDAN APAJI'S DIARY.

(231) Rághoji Bhosle was informed that the office of Senásáheb Subhá was conferred on him by the Raja of Satárá and that he should keep good army, administer his province and serve Government with devotion.

A. D. 1779-80.

(232) On the occasion of presenting Rághoji Bhosle with the title of Sená Sáheb Subhá, an elephant was obtained from Nawáb Nizám Alli to be handed over to Rághoji Bhosle Another elephant was now sent to the Nawáb in his stead.

A. D. 1784-85.

रघुनाथ याचे मारफातीनें नबाब निजाम अल्लीखान यांजकडील उसना हत्ती घेऊन दिला, त्याचे मुबदला हल्लीं नबाब यांस द्यावयाचा तो देविला असे, तरी हत्तीच्या चाऱ्याचा रतीबाची हैदराबादेस पोहचेतों पर्यंत परगणे मजकूरपैकीं बेगमी तुम्हीं करून देऊन, राणोजी खैरा खिजमतगार पाठविला आहे त्याचे हवालीं करणें म्हणोन. सदरहू हत्ती पाठवावयाचा मना केला असे.

२३३-(४२०) शाहाजी भोंसले यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांकडील काशीराव आपाजी दिवाण यांजपासून सरकारांत कर्ज पटीचा ऐवज घेतला, याजकरितां मशारनिल्हेकडील स्वार आसामी २४ च्योविस स्वार तुम्हांकडे सरंजामांत चाकरीस आहेत, त्यांची चाकरी कर्जपटी घेतल्यामुळें सालमजकुरीं माफ केली असे, तरी मशारनिल्हे यांजवळून सदरहू स्वारांची चाकरी न घेणें. दिवाणगिरीचें कामकाज घेत जाणें म्हणोन. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम १४

रसानगी यादी.

२३४-(४३१) कमाविस भेट राजश्री सखाराम भगवंत यांस बाबत हाये गुजारत मल्हारजी कामथा खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

सबा सबैन मया व अलफ सफर २८

३६५ बाबत राजश्री रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांणीं मेजमानी केली सबब.

४०	तिवट बऱ्हाणपुरी कच्चा रंग चुनडी	१
१५०	जाफरखानी बऱ्हाणपुरी चुनडी कच्चा रंग	१
५०	झगा धुवट	१
१२५	तुंबा किमखापी अस्तर गजनीसुद्धां	१
३६५		५ (४)

७० बाबत वेंकटराव काशीबुंधेले सनगें एकूण किंमत. रुपये.

२०	तिवट	१

---

(233) The karjapatti tax having been levied from Káshirao Appáji, Diwán of Sháháji Bhosle, by the Government, the latter was requested to exempt the former from furnishing 24 Sowars for service under the Bhosle, for one year.

A. D. 1784-85.

(234) At a dinner party given by Rághoji Bhosle Sená Sáheb Subhá, a present of clothes worth Rs. 365 was made to Sakhárám Bhagwant.

A. D. 1778-79.

५० जाफरखानी १

७० २

४३५ ६

२३५–(४३८) जमा जामदारखाना.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

कमाविस भेट बद्दल रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांचे डेऱ्यास मेजवानी जाली, सबब सनगें आलीं तीं किंमत. रुपये.

१२७५ राजश्री राव यांस गुजारत कान्होजी सौदा खिजमतगार जमा सनगें एकूण. रुपये.

८२५ प्रत पोशाक.

१५० चिरा जरी कारचोबी १
२५० झगा जरी कारचोबी (१)
१५० चादर जरी कारचोबी १
१५० शाला फर्द २ दर ७५
१२५ तुंबा किमखापी १

८२५ ६

४५० प्रत पोशाक रुपेरी जरी.

१०० चिरा जरी १
५० वोढणी जरी १
१०० जामेवार जरी १
२०० किमखाप १

४५० ४

१२७५

४५० राजश्री सखाराम भगवंत यांस गुजारत दत्तराम परदेशी दिंमत मजकूर सनगें एकूण. रुपये.

(235) Clothes were presented on the occasion of the dinner given by Rághoji Bhosle to which the Peshwá was invited.
A. D 1779-80.

७५	तिवट बस्की सार्धे	१
२००	जाफरखानी बस्की साधा	१
१२५	तुंबा किमखापी	१
५०	झगा धुवट शेल्याचा	१
४५०		१४

१७२५

२३६–(७९१) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत शाहाजी भोंसले यांचे डेऱ्यास खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाक दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी कोटकर खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

सबास समानीन मया व अलफ जामदिलावल ९

७५	तिवट	१
१२५	दुपटा	१
१००	झगा	१
७५	तुंबा किनखापी	१
३७५		४

२३७–(८९८) जमा जामदारखाना.

कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत मुधोजी भोंसले सेनाधुरंधर यांचे डेऱ्यास खासा स्वारी मेजवानीस गेले, ते समई पोशाक दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सीत समानीन मया व अलफ सवाल १४

४१०	चिरा जरी बादली	१
४०३	दुपटा जरी बादली	१
३००	झगा बादली	१
१००	तुंबा किमखापी	१
१२१३		४

(236) Presents were received on the occasion of the Peshwâ's visit to Sháhji Bhosle at the latter's tent.
A. D. 1777-80.

(237) Presents were received on the occasion of the Peshwâ's visit to the tent of Mudhoji Bhosle, Senâ Dhurandar, for dinner.
A. D. 1779-80.

२३८-(९००) राजश्री रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांणीं विदित केलें कीं, मौजे विरलें, परगणे नळदुर्ग येथें कैलासवासी जानोजी भोंसले यांची छत्री आह्मी बांधली आहे, तेथील खर्चास स्वराज्याचा अंमल मुकासा, व बाबती, व सावोत्रा, व सरदेशमुखीचा अंमल करार करून देविला पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मौजे मजकूर येथील स्वराज्याचा अंमल मशारनिल्हेकडे छत्रीचे खर्चास सालमजकूर पासून करार करून दिल्हा असे, तरी यांजकडे चालवणें ह्मणोन. सनदा, व पत्रें.

सीत समानीन मया व अलफ जिल्काद १

५ सनदा.

१ मौजे मजकूरचे मोकदमास कीं, स्वराज्याचा अंमल सदरहूप्रमाणें पेशजीचे अंमलदार यांजकडून दूर करून, सेनासाहेब सुभा यांजकडे छत्रीचे खर्चास करार करून दिल्हा असे, तरी मशारनिल्हेकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद.

१ सुलतानजी बांडगर अमिरुल उमराव यांजकडे मोकाशाचा अंमल फौजेचे सरंजामास होता, तो दूर करून मशारनिल्हेकडे दिल्हा येविशीं. सनद १.

सदरहू अंमल चौकशी करितां मशारनिल्हेकडे नाहीं, विठ्ठल येशवंतराव दिंमत हुजुरात यांजकडे आहे, यास्तव पहिली सनद माघारी घेऊन दुसरी सनद विठ्ठल येशवंतराव यांचे नांवें दिल्ही असे. परवानगी रूबरू.

१ महिपतराव प्रल्हाद कमाविसदार परगणे वरवाल वगैरे यांस कीं, बाबतीचा अंमल तुम्हांकडून दूर करून मशारनिल्हेकडे देविला असे, तरी मौजे मजकूरचे बाबतीचा आकार होईल तो मशारनिल्हेचे नांवें हिशेबीं खर्च लिहिणें ह्मणोन. सनद १.

१ सदाशिव चिमणाजी सचिव यांस कीं, सावोत्र्याचा अंमल मशारनिल्हेकडे चालवणें ह्मणोन.

१ भास्करराव त्रिंबक अनहृत सरदेशमुख यांस सरदेशमुखीच्या अमलाविशीं, आकार होईल तो मशारनिल्हेचे नांवें खर्च लिहिणें ह्मणोन. सनद.

५

---

(238) At the request of Raghoji Bhosle, Sená Sáheb Subhâ, revenue of the village of Wirále in Pargaṇe Naldurg was assigned for the expenses of the monument raised in commemoration of Jánoji Bhosle.

A. D. 1777-78.

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशमुख व देशपांडे परगणे नलदुर्ग यांस सदरहू अंमल बांडगराकडे नाहीं, सबब पत्र माघारें घेऊन चिठ्यांत ठेविलें असे.

१ शाहाजी भोंसले यांस कीं, मौजे मजकूर येथील मुकाशाचा अंमल सुलतान जिंबडगर अमिरुल उमराव यांजकडे फौजेचे सरंजामास होता, तो दूर करून सेनासाहेब सुभा यांजकडे छत्रीचे खर्चास करार करून दिल्हा असे, तरी मशारनिल्हेकडे चालवणें म्हणोन. पत्र.

२

---

७ सात पत्रें पैकीं सनदा पांच, व चिटणिसी पत्रें दोन.

रसानगी यादी.

मौजे मजकूरचा आकार मखलाशीचे यादीस लागला नाहीं.

२३९–(९०१) खंडोजी भोंसले सेना बहाद्दर यांचे नांवें सनद कीं, संस्थान गढेमंडले पैकीं रेवा दक्षण तीरचे महाल राजश्री रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांजकडे द्यावयाचा करार जाला आहे, ते खेरीज करून सरकारांत घेतले आहे, ते तुह्मांकडे फौजेचे सरंजामास सालमजकुरापासून करार करून दिल्हे असे येविशीं. कलमें.

सीत समानीन मया व अलफ जिल्काद १

संस्थान मजकूर तुमचे हवालीं जाल्यावर, तेथील कमाल जमा असेल ती मनास आणून, फौजेचा करार करून देऊं; त्याप्रमाणें फौज चांगली बाळगावी. एकनिष्ठपणें दुसरें लक्ष न धरितां चाकरी करावी. कलम १.

संस्थान मजकूर उत्तरतीर दक्षणतीर यांत जमीदार व पाटील कुळकर्णी वगैरे हकदार यांजकडे हकदक मानपान गांव इनाम व जमिनी व ब्राह्मणास वगैरे इनाम गांव व धर्मादाय पेशजीपासून चालत आले आहेत, व सरकारांत आल्यावर

---

(239) The portion of sansthán Gadhe Mandal to the south of Rewá was given to Raghoji Bhosle, Sená Sáheb Subhá. The portion of the sansthán to the north of the river, which lately came into the possession of Government, was given in Military Saranjám to Khandoji Bhosle, Sena Bahadur. The conditions attached to the Saranjám were,

A. D. 1778-79.

1 that a good army should be maintained,

1 the Saranjámdár should serve loyally,

1 that he should serve in person with his army &c.

खाशानीं फौज सुद्धां चाकरीस यावें, बरकड सरदाराप्रमाणें फौजेची गणती द्यावी. कलम १.

पडले घोडे व दारूगोळी सरकारांतून देऊं नये. कलम १.

दिल्हे असतील ते चालवावे. बोभाट येऊं नये. कलम १.

मंडळ्या खेरीज दुसऱ्याचे महाल बुंदेल्यांनीं घेतले असल्यास ते सरकारांत राहतील. कलम १.

पांच कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें अमलांत आणून सरकारसेवा एकनिष्ठपणें करीत जाणें ह्मणोन. सनद १.

येविशीं. सनदा २.

१ बाळाजी गोविंद यांस कीं, उत्तरतीरचे महाल व किल्ले व ठाणीं मशारनिल्हेकडील अमिल येतील, त्यांचे हवाली करून पावलियाचें कबज घेणें. सालमजकूरचा वसूल तुम्हीं घेतला असेल, तो जमीदाराचे गुजारतीनें रुजू करून याद हुजूर पाठवणें म्हणोन.

१ मंडलोई व कानगो यांस कीं, रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन.

२

रसानगी यादी.

२४०-(९८५) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत रघोजी भोंसले सेनासाहब सुभा याचे डेऱ्यास खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाख दिल्हा तो गुजारत जानोजी जावला खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

तिसा समानीन मया व अलफ रजब ११

३४० चिरा जरी रुपेरी १

३२५ चादर जरी रुपेरी १

२०० झगे व जीमे

१५० प्रत जरी रुपेरी १

५० प्रत बंगाली शेल्याचा धुवट १

२

२००

१०० तुंबा किमखापी अस्तर गुलबादन.

९६५ ५

(240) The Peshwá paid a visit to Raghoji Bhosle, Sená Sáheb Subhá, at his tent.

A. D. 1777-78.

२४१–(९८७) वेंकोजी भोंसले सेनाधुरंधर यांचे नांवें कीं, रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा पुणियास आले. भेटी जाहल्या. मुधोजी भोंसले कैलासवासी जाहले, याजकरितां सेनाधुरंधरीचें पद त्यांचे नांवें होतें, तें तुमचे नांवें सरकारांतून करार करून दिल्हें पाहिजे म्हणून बोलले; त्याजवरून सेनाधुरंधरीचें पद तुमचें नांवें करार करून पदाचीं वस्त्रें व जवाहीर व हत्ती व सीकेकटार पाठविली असे. अलाहिदा यादी आहे त्याप्रमाणें घ्यावी आणि मुधोजी भोंसले यांजकडे सरंजाम चालत आला आहे, त्याप्रमाणें बंदोबस्त करून सरकार लक्षांत राहून सेवा एकनिष्ठेनें करून सेनासाहेब सुभा यांचे लक्षाप्रमाणें वर्तणूक करावी म्हणोन. सनद १.

तिसा समानीन
मया व अलफ
साबान १३

रसानगी यादी.

२४२–(९८८) राजश्री रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांजकडे संवस्थान गडमंडले येथील रेवा दक्षणतीरचा तालुका पेशजीच्या सनदांप्रमाणें चालवावयाचा करून, व खंडोजी भोंसले सेनाबहादूर यांजकडे फौजेचे सरंजामास रेवा उत्तरतीरचे महाल देखील किल्ले व ठाणीं संस्थान मजकूरचीं करार करून देऊन, तुम्हांस सनसीत समानीनांत सनदा सादर केल्या आहेत, त्याप्रमाणें संवस्थान स्वाधीन जाहलें नाहीं. सांप्रत सेनासाहेब सुभा पुणियास आले, मंडले संवस्थान हवालीं करावें असा करार ठरला, त्यास हवाली करण्याविशीं पेशजी मोरो गोविंद तुम्हांकडे पाठविले आहेत, ते तुम्हांजवळ आहेत. हल्लीं बाळाजी मल्हार व हुजरे पाठविले आहेत, त्यास पेशजीच्या सनदांप्रमाणें दक्षणतीर व उत्तरतीरचे महाल व किल्ले व ठाणीं संवस्थान मजकूरची सेनासाहेब सुभा यांजकडील अमिल येतील त्यांचे हवालीं करून पावलियाचें कबज घेऊन हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, बाळाजी गोविंद यांचे नांवें. सनद १.

सीत समानीन
मया व अलफ
साबान १३

परवानगी रूबरू.

---

(241) Venkáji Bhosle, Sená Dhurandar, was informed that through the intercession of Raghoji Bhosle, Sená Sáheb Subhá, the title of Sená Dhurandhar together with the Saranjám attached thereto was, in conseqence of Mudhoji Bhosle's death, conferred on Venkáji.

A. D. 1779-80.

(242) The portion of the sansthán Gadhe–Mandal to the south of the Rewá was in sit samánin ordered to be given to Raghoji Bhosle, and the portion to the north of the river to Khandoji Bhosle, Sená Bahádur, in Military Saranjám. The territory was not however actually made over to Raghoji. This was now ordered to be done.

A. D. 1776-77.

२४३–(११२४) जमा जामदारखाना.

खमस तिसैन मया व अलफ रमजान ७

कमाविस भेट राजश्री राव यांस बाबत हाय खासा स्वारी, रामनवमीचे उत्साहांत वगैरे डेऱ्यास गेली, तेथें पोशाख आले ते जमा, गुजारत जानाजी जावळा खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

१०२५ बाबत रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा सनगें एकूण. रुपये.

१२५	तिवट बस्ती लाल	१
३५०	दुपटा बस्ती लाल	१
३००	जामेवार बस्ती लाल	२ दर १५०
२५०	किमखाप काशीचा	१
१०२५		५

५७५ बाबत दौलतराव शिंदे सनगें एकूण सनगें रुपये.

७५	तिवट कलमी हिरवे	१
३००	दुपटा कलमी हिरवा	१
१५०	किमखाप	१
५०	शेले साधे धुवट	२ दर २५
५७५		१०

१६००

२४४–(११३४) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत हाय गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सीत तिसैन मया व अलफ सफर १७

९७५ बाबद रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांचे डेऱ्यास खासा स्वारी मेजवानीस गेली, ते समई पोशाख दिल्हा तो सनगें एकूण. रुपये.

३००	मंदील जरी	१
३००	चादर जरी	१
२५०	झगा जरी	१

---

(243) The Peshwá visited Raghoji Bhosle, Sená Sáheb Subhá, and Daulatrao Scindia at their tent.
A. D. 1779-80.

(244) The Peshwá went to a dinner-party at Raghoji Bhosle's tents.
A. D. 1779-80.

१२९ तुंबा किमखापी अस्तर गुलबादन १

९७९ ४

९९ बाबद रामचंद्र शिवाजी जोशी सोलापूरकर सनगें एकूण रुपये.

३९ तिवट १
६० दुपटा १

९९ २

१०७०

२४५-(११३७) बाळाजी गोविंद यांचे नांवें सनद कीं, तीर्थरूप कैलासवासी नानासाहेब यांणीं संस्थान गढेमंडले पैकीं रेवा दक्षणतीरचे सोळा महाल, कैलासवासी रघोजी भोंसले यांस करार करून दिल्हे होते, परंतु भोंसले यांचा अंमल महालीं दखल जाहला नाहीं, त्यास हल्लीं रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांणीं पुण्याचे मुक्कामीं येऊन दक्षणतीरचे महालाविशीं रजबदली केली, त्यास मशारनिल्हे सरकार लक्षाप्रमाणें चालतात, सबब यांस सरकारांतून रेवा दक्षणतीर पैकीं खेरीज चवऱ्यागड करून कमाल आकाराचे महाल रुपये ४००००० चार लक्ष रुपयांचे द्यावयाचा करार ठरला ते महाल दक्षणतीरचे बीतपशील.

सीत समानीन मया व अलफ रबिलावल २९

१ परगणेबचई.
१ परगणे बिछीया तर्फ दोन.
१ परगणे बर्गी तर्फ आठ.
१ परगणे भांवरेगड तर्फ तीन.
१ परगणे सायपूर चवऱ्यागड तर्फ सात.
१ परगणे खोडवारे तर्फ नऊ.
१ परगणे कटोटिया.
१ परगणे पलोद.
१ परगणे दरेवधा.
१ तर्फ मुंतुलदपूर.
१ परगणे संभलपूर.
१ परगणे रामगड.

१२

एकूण बारा महालपैकीं सरकार अंमल ज्या महालीं असेल, त्या पैकीं किल्ले चौऱ्याग-

---

(245) The territory consisting of 16 Mahâls to the south of the Rewá sansthán in Gadhe Mandal was ordered by Peshwá Náná Saheb to be made over to the deceased Raghoji Bhosle. The order was not carried out. Raghoji Bhosle, Sená Sáheb Subhá, urged now at Poona for the surrender of the territory. Having regard to his loyalty, 12 Mahâls, Bachai Bichhiya &c, valued at rupees. 4 lacs were ordered ta be made over to him. The fort of Chavaryágad and mahâls worth Rs. 50000 in the neighbourhood, required for its expenses, were however retained by Government.

A. D. 1778-79.

ड्चे खर्चाबद्दल रुपये ५०००० पन्नास हजार रुपयांचे महाल व गांव किल्ला लगत असतील, ते सरकारांत किल्याचे खर्चास ठेऊन; बाकी सरकार अमली महाल सेनासाहेब सुभा यांजकडे सदरहू चार लक्षाचे द्यावयाचे करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी मशारनिल्हेचे दुमाला करणें. चार लक्षाचे बेरजेहून अधिक बेरीज सरकार अमली महाली जाहलीयास त्याचे महाल सरकारांत ठेवणें. चार लक्षाचे भरतीस अमली महालापैकीं बेरीज कमी आलियास गैर अमली महाल आहेत, त्यांपैकीं भरतीस कमाल आकाराचे बेरजेचा महाल लाऊन देणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

२४६–(११३८) परगणे सीवणी हुसंगाबाद बामण, किल्ला गुणारे व चाळीसाबू वगैरे महाल तर्फ देवगड हे पहिले पासून रघोजी भोंसले सेनासाहेब सुभा यांजकडील, त्यांपैकीं कांहीं महाल भूपाल करांनीं दाबून अंमल सुरळीत चालों देत नाहीं, येविशीं सरकारांतून पेशजी भूपाळ करास पत्रें सादर जाहलीं असतां कराराप्रमाणें अंमल न देतां खलेल करितात म्हणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र लिहिलें असे, तरी तुम्हीं भूपाळकरास ताकीद करून महाल दाबिले असल्यास सोडून देणें, व पेशजीपासून अंमल चालत आला असेल त्याप्रमाणें मशारनिल्हेकडे चालता करवणें म्हणोन, दौलतराव शिंदे यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सीत तिसैन मया व अलफ रबिलाखर २

---

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

११ पवार.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

२४७–(१००) येशवंतराव पवार याचा तोतया तुम्हांकडे पाठविला असे, तरी किल्ले

---

(246) Pargane Siwani Hushangábád and the other mahàls of Taluka Dewagaḍ belonged to Raghoji Bhosle. Some of them were however, usurped by Bhopalkar. Doulatrào Shindia was requested to restore them to Raghoji Bhosle.

A. D. 1778-79.

[1] POLITICAL MATTERS.

(b) Matters relating to

(2) Powár.

FROM NARO APPAJI'S DIARY.

(247) The person who pretended to be Yeshwantrao Powár was sent to fort Ratangaḍ for imprisonment.

A. D. 1774-75.

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २९

रतनगड तालुके कल्याण येथें बेडी घालून पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन, पोटास शेर मध्यम प्रतीचा देत जाणें; व त्यास पांघरावयास एक खादी पासोडी व एक घोंगडी हातरावयास येणेंप्रमाणें देणें म्हणोन, त्रिंबक विनायक यांचे नांवें छ. १९ रजब. सनद.

रसानगी यादी.

२४८–(५७९) विठ्ठलराव पवार यांचे नांवें सनद कीं, तुमचे वडील बंधु मल्हारराव पवार यांजकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम वगैरे पेशजीपासून चालत आहे, त्यास तुमचें व त्यांचें एकत्र राहण्याचें न बने, याजकरितां तुह्मांस सरंजामाची वगैरे वांटणी करून दिल्ही बीतपशील.

तिसा सबैन मया व अलफ रजब २३

१५ विश्वासराईचा सरंजाम पवाराकडे महालानिहाय, व फुट गांवचा मुकासा देखील जकात आहे, त्याजपैकीं चोविसावा हिसा मल्हारराव पवार यांजकडे आहे त्याजपैकीं निमे हिसा तुम्हांकडे करार करून, तुमचे वांटणींत महालचा व गांवचा अंमल करार केला देखील वेठ बेगार व फड फर्मास बीतपशील.

१० किता मुकासा जकात सुद्धां मल्हारराव पवार यांजकडे चालत होता त्याप्रमाणें दरोबस्त तुमचे वांटणींत करार केला.

३ परगणे शेवगांवपैकीं मुकासबाबेचे गांव.

१ मौजे कोरेगांव दरोबस्त.

१ मौजे येरंडगांव दरोबस्त.

१ मौजे भेडे येथील मुकासा दरोबस्त पैकीं चोविसावा हिसा.

—

३

---

(248) Malhárrao Powár and his younger brother Vithalrao Powár could not live amicably together. The Saranjám (in Paránt Málva, in Pargaṇa Nevásá &c.), which stood in the name of the former, was divided between them, and they were directed to keep up a body of 87 horse and to pay in equal proportion the salaries of the officers attached to the Saranjám; Viz. Diván, Mujumdár, Fadnis, Chitnis, Potnis, and Shikenis. Their mother Mainábái was informed of the division, and was told that if any of the brothers refused to accept the division, his portion should be attached and managed by her.

A. D. 1778-79.

३ तर्फ बेलापूर, परगणे संगमनेर पैकीं मुकासबावेचे गांव दरोबस्त.

१ कसबे बेलापूर खुर्द.

१ मौजे चिंचोली खुर्द.

१ मौजे नातप.

३

३ परगणे कोतुळ पैकीं मुकासबावेचे गांव दरोबस्त.

१ मौजे बैठण.

१ मौजे सलेद.

१ मौजे आबीत.

३

१ परगणे सातारे येथील मुकासा देखील जकातपैकीं चोविसावा हिसा.

१०

५ कित्ता महालानिहायचा मुकासा देखील जकात पैकीं चोविसावा हिसा व मौजे कोरेगांव, प्रांत पुणें येथील निमे मुकासा मल्हारराव पवार यांजकडे चालत होता, त्याजपैकीं निमे अंमल तुमचे वांटणींत करार केला बीतपशील.

४ महाल प्रांत खानदेश चोविसावे हिशा पैकीं निमे.

१ परगणे धुळें.

१ परगणे चाळीसगांव.

१ परगणे झोडगें.

१ तर्फ वाघलिंबरे परगणे बद्दल.

४

१ मौजे कोरेगांव कानकाठ्याचे तर्फ सांडस, प्रांत पुणें येथील निमे मुकासा पैकीं निमे अंमल.

५

१९

१ परगणे नेवासेंपैकीं पवार तर्फेचा मुकासा व बाबतीचा अंमल देखील जकात पवाराकडे सरंजाम आहे, त्याजपैकीं निमे अंमल मल्हारराव पवार यांजकडे चालत होता, त्याजपैकीं निमे तुमचे वाटणींत करार केला असे.

१ मौजे अमदाबाद, परगणा कडे येथील खेरीज मुकासा व रहदारीची जकात करून जाहगीर, व जमा चौथाई, व जकात थलमोड व थलभरीत देखील सिंग सिंगोटी सुद्धां सरंजाम व बाबती साहोत्रा बक्षीस याप्रमाणें मल्हारराव पवार यांजकडे चालत होता, त्याजपैकीं निमे तुम्हांकडे करार केला असे.

२ प्रांत माळवा पैकीं.

१ परगणे डांग येथील अंमल मल्हारराव पवार यांजकडे चालत होता, त्याप्रमाणें दरोबस्त तुम्हांकडे करार केला असे.

१ परगणे गंगराड येथील आकार पैकीं हाल वसुली रुपये ७८५० सात हजार आठशें पन्नास रुपयांचे गांव तुम्हांकडे वांटणींत नेमून द्यावयाचे करार केले असेत.

२

१९

एकूण एकुणीस महालगांव मिळोन येथील सदरहू लिहिल्याप्रमाणें अंमल मल्हारराव पवार यांचे सरंजाम पैकीं तुह्मांकडे वांटणींत फौजेचे बेगमीस सरंजाम व मौजे अमदाबाद पैकीं कडे येथील निमे बाबती व निमे साहोत्रा बक्षीस याप्रमाणें करार करून दिल्हा असे, तरी अंमल चौकशीनें करून मल्हारराव पवार यांचे स्वार पावणें दोनशें पैकीं निमे स्वार ८७ सत्याईशीं तुम्हीं ठेऊन घोडे माणूस धडधडीत व सामान चांगलें बाळगून सरकार चाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें म्हणोन. सनद १.

येविशीं जमीदार व मोकदम यांस वगैरे १९ सनदा कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन सदरहूप्रमाणें अंमल सुरळीत देणें म्हणोन वगैरे. सनदा (१९).

८ जमीदारांस.

२ प्रांत माळवा.

१ परगणे डंग.

१ परगणे गंगराड पैकीं सात हजार आठशें पन्नास रुपयांचे गांव येविशीं.

२

४ प्रांत खानदेश.

१ परगणे धुळें.

१ परगणे चाळीसगांव.

१ परगणे झोडगें.

१ तर्फ वार्वलिंबेरें.

४

१ परगणे नेवासें.

१ परगणे सातारें.

८

६ मोकदमास.

१ तर्फ बेलापूर पैकीं ३ गांव.

१ परगणे कोतुळ पैकीं गांव ३.

१ मौजे कोरेगांव कानकाट्याचें, तर्फ सांडस, प्रांत पुणें.

२ परगणे शेवगांव पैकीं.

१ मौजे भेंडे.

१ मौजे येरंडगांव व कोरेगांव.

२

२ मौजे अमदाबाद, परगणा कडे.

६

१ कृष्णाजी तानदेव कमाविसदार परगणे गंगराड, प्रांत माळवा दिंमत मल्हारराव पवार यांस सनद कीं, परगणे मजकूरपैकीं विठ्ठलराव पवार यांजकडे वांटणींत हाल वसूल रुपये ७८५० सात हजार आठशें पन्नास रुपयांचे गांव द्यावयाचे करार केले असेत, तरी सदरहू आकाराचे गांव मशारनिल्हेकडील कमाविसदार यांकडे नेमून देणें म्हणोन. सनद.

---

१५ १६

रसानगी यादी.

मल्हारराव पवार यांस सनद कीं, तुमचे कनिष्ठ बंधु विठ्ठलराव पवार यांचें व तुमचें एकत्र न जमे, याजकरितां तुमचे नांवें फौजेचा सरंजाम चालत होता, त्याची वांटणी तुमची व विठ्ठलराव यांची अलाहिदा करून दिल्ही आहे, त्यास पुरातन कारकून तुम्हांकडील डौलाचे सरदारीचे. असामी.

१ दिवाण.	१ फडणीस.	१ पोतनीस.
१ मजमदार.	१ चिटणीस.	१ शिकेनीस.

एकूण सहा असामी आहेत, त्यांस पेशजीप्रमाणें करार केले असेत, तरी यांजपासून पूर्ववत् प्रमाणें तुह्मीं आपले डौलाचें कामकाज घेऊन, वेतनाची नेमणूक पेशजीची आहे त्याजपैकीं निमे वेतन तुह्मी आपले वांटणीचे सरंजामपैकीं पावीत जाणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

विठ्ठलराव पवार यांस सनद कीं, तुमचे वडील बंधु मल्हारराव पवार यांचें व तुमचें एकत्र न बने, याजकरितां मल्हारराव पवार यांचे नांवें सरंजाम वगैरे चालत होता, त्याची वांटणी तुमची व त्यांची अलाहिदा करून दिल्ही आहे, त्यास पुरातन कारकून डौलाचे सरदारीचे. असामी.

१ दिवाण.	१ फडणीस.	१ पोतनीस.
१ मजमदार.	१ चिटणीस.	१ शिकेनीस.

६

एकूण सहा असामी आहेत, त्यांस पेशजीप्रमाणें करार केले असेत, तरी यांजपासून पूर्ववत् प्रमाणें तुह्मी आपले डौलाचें कामकाज घेऊन, वेतनाची नेमणूक पेशजीची आहे त्याजपैकीं निमे वेतन तुम्हीं आपले वांटणीचे सरंजामपैकीं पावीत जाणें ह्मणोन. सनद १.

मैनाबाई यांचे नांवें सनद कीं, तुमचे नातु मल्हारराव, व विठ्ठलराव पवार यांचें एकत्र रहावयाचें बनत नाहीं, यास्तव सरंजामाची वगैरे उभयतांस सरकारांतून वांटणी करून द्यावयाविशीं तुह्मीं विनंतिपत्र व यादी पाठविलीत, व हे हुजूर आले; त्याजवरून मनास आणितां यांचें एकत्र बनत नाहीं, याजकरितां मल्हारराव पवार यांचे नांवें सरंजाम वगैरे चालत होता, त्याची वांटणी हल्लीं सरकारांतून विठ्ठलराव पवार यांस करून देऊन वांटणी जाबते अलाहिदा करून दिल्हे आहेत, त्याप्रमाणें तुम्ही उभयतांस वर्तवणें. जे न वर्तत त्यांची वांटणी तुम्हीं आपणाजवळ अमानत ठेऊन, तुमचे कारकून पुरातन आहेत त्यांचे हातून निराळे डौल राखोन स्वाराची सरकार चाकरी कराराप्रमाणें करवणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

२४९–(९७०) शिवराव, व केरोजी, व वेंकटराव पवार हे त्रिवर्ग सख्खे बंधु व धीराजी पवार हे सापत्न बंधु यांचें व तुमचें एकत्र रहावयाचें न बने, कजीये होऊं लागले, सबब येविशींचें वर्तमान हुजूर मनास आणून सरंजामाच्या वगैरे दौलतीच्या चार वांटण्या करून द्यावयाचें सरकारांतून ठरविलें त्याचीं. कलमें.

समान समानीन मया व अलफ साबान १

फौजेस जातीस सरंजाम सरकारांतून आहे, त्याच्या चार वांटण्या करून द्याव्या. कलम १.

वतनें व इनाम जमिनी वगैरे घरवाडे व वस्तभाव व घोडीं हत्ती व उंटें व खिल्लारे वगैरे कुलदौलतीच्या चार वांटण्या कराव्या. कलम १.

सरदारीसमंधें वगैरे आज तागाईत कर्ज जाहलें असेल तें चौघांनीं वारावें, व कमाविसदारांची फाजीले वाजवी निघतील ती चौघांनीं द्यावी. कलम १.

रामचंद्र पवार याचे स्त्रियांशिवाय बायका घरांतील आहेत, त्यांचे पोटापाण्याचें व कापडाचें वगैरे पूर्वींपासून चालत आहे त्याप्रमाणें चौघांनीं चालवावें, हुजूर बोभाट येऊं देऊं नये. कलम १.

देव, वडीलांचे वेळेचे असतील ते शिवराव याजकडे असावे. कलम १.

पाटिलक्या ज्या असतील त्या चौघांनीं वांटून घ्याव्या, तेथील पाटिलकी समंधें मानपान व हक्क ज्याचे वांटणीस जेथील येईल तेथील त्याणें करावे. मौजे नगरदेवळे परगणे भडगांव येथील पाटिलकी आहे तिच्या चार वांटण्या कराव्या वडीलपणासमंधें मानपान वगैरे असेल तें शिवाजी पवार याजकडे चालावें. कलम १.

ज्याजकडे जीं वतनें जातील त्याचे कागद पत्र असतील ते ज्याचे त्याजकडे असावे. कलम १.

७

एकूण सात कलमें वांटणीचे ठरावाचीं करार करून वांटणी करून द्यावयास सरकारांतून विसाजी काशी कारकून शिलेदार पाठविले आहेत. बराबर खिजमतगार व गाडदी दिल्हे आहेत, त्यास मशारनिल्हे सदरहू कलमाप्रमाणें चार वांटण्या करून देतील ह्मणोन. सनदा.

१ शिवराव व केरोजी, व वेंकटराव पवार यांस कीं, तीन वांटण्या तुम्हीं त्रिवर्गांनीं घेऊन सरकार चाकरी हिशाप्रमाणें एकनिष्ठेनें करीत जाणें ह्मणोन. सनद.

---

(249) Disputes having arisen between Shivrao, Keráji and Venkatrao Powár, orders were issued for dividing the Saranjám (military and personal) and Ináms and Watans in equal proportion between the brothers.

A. D. 1787-88.

१ धीराजी पवार यांस कीं, एक वांटणी तुम्हीं घेऊन सरकार चाकरी हिशाप्रमाणें एकनिष्ठेनें करीत जाणें ह्मणोन. सनद.

२

रसानगी याद.

२५०–(१००८) महादजी शिंदे यांचे नांवें सनद कीं, कृष्णाजी पवार, व सदाशिव पवार, व आनंदराव पवार यांस हिंदुस्थानांतील मुलुक सुटेल, व संस्थानिकांकडे खंडण्या करार होतील, त्यापैकीं हिसा दरसदे रुपये १२ बारा रुपये द्यावयाचा करार पेशजी पासून आहे, त्यापैकीं तुकोजी होळकर यांचे हिशापैकीं रुपये २।‹ सवा दोन रुपये एक आणा त्यांजकडून देविला. बाकी तुह्मांकडून. रुपये.

तिसैन मया व अलफ रजब ९

७।= सरकार हिशापैकीं.

२।‹ तुमचे हिशापैकीं.

९॥≈

एकूण साडे नऊ रुपये तीन आणे, पैकीं आनंदराव पवार यांचे दोन हिसे वजा होऊन बाकी एक हिसा तिजाई उभयतांकडे पावत होता, त्यास कृष्णाजी पवार मृत्य पावले, सबब त्यांचे पुत्र तुकोजी पवार यांजकडे व सदाशिव पवार यांजकडे साडे नऊ रुपये तीन आणे पैकीं तिजाई हिसा पेशजीप्रमाणें द्यावयाचा करार करून, हे सनद तुम्हांस सादर केली असे,

---

(250) Krishnáji Powár, Sadáshiv Powár, and Anandrao Powár were entitled under an agreement with the Peshwá to receive from the Peshwá 12 per cent of the revenue of newly conquered country in Upper India and of the tributes levied from Sansthániks.

A. D. 1788-89.

The Amount was paid as under:—

Rs. 2—5 By Tukoji Holkar out of his share,
7—6 By Government out of their share,
2—5 By Mahádji Scindia out of his share.

12 Per cent.

Krishnáji Powár having died, his third share out of the above 12 per cent was ordered to be continued to his sons; Tukoji Powár and Sadáshiva Powár. Mahádji Scindia was directed to see that 666 Sowars (in addition to 951 Sowars for maintaining whom a separate Saranjám was provided) were sent by them for service under him.

तरी सदरहू पैकीं तिजाई वांटणी यांस देत जाऊन, कदीम सरंजामाचे स्वार नऊशें एकावन व हिशाचे वांटणीबद्दल स्वार सहाशें सासष्ट एकूण सोळाशें सत्रा स्वारांची हजीरी गणती घेऊन चाकरी घेत जाणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी याद एकंदर.

तुकोजी होळकर यांचे नांवें सनद कीं, कृष्णाजी पवार, व सदाशिव पवार, व आनंदराव पवार यांस हिंदुस्थानांतील मुलुक सुटेल, व संस्थानिकांकडे खंडण्या करार होतील, त्यापैकीं हिसा दरसदे रुपये १२ बारा रुपये द्यावयाचा करार पेशजीपासून आहे, त्यापैकीं महादजी शिंदे यांजकडून. रुपये.

७।≈ सरकार हिशा पैकीं.

२।৲ मशारनिल्हेचे हिशा पैकीं.

९॥≈

बाकी तुमचे हिशा पैकीं रुपये २।৲ सवा दोन रुपये एक आणा, पैकीं आनंदराव पवार यांचे दोन हिसे वजा होऊन बाकी एक हिसा तिजाई उभयतांकडे पावता [होत] होता, त्यास कृष्णाजी पवार मृत्य पावले, सबब त्यांचे पुत्र तुकोजी पवार यांजकडे व सदाशिव पवार यांजकडे तिजाई हिसा पेशजीप्रमाणें द्यावयाचा करार करून, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू सवा दोन रुपये एक आणा पैकीं तिजाई हिसा उभयतांस देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी याद एकंदर.

१ राजकीय.
(ब) इतर माहिती.
१२ शिंदे व होळकर.

२५१-(९६) कमाविस भेट सनगें एकूण किंमत कापड. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ साबान १०

५५ राजश्री रावसाहेब यांस बहुमान महादजी शिंदे यांजकडून बाळाराव घेऊन आले ते जमा, गुजारत रायाजी वागमारा खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(12) Scindia and Holkar.

(251) Clothes were received from Mahádji Scindia and Tukoji Holkar for the infant Peshwá, his mother, and lady Párvatibai.

A. D. 1774-75.

२० कुंची बादली १
२५ झगा बादली १
१० तुंबा जरी ल्हान १

५५ ३

२४४० गुजारत रामाजी वागमारा खिजमतगार सनगें सुमार.

४ सौभाग्यवती पार्वतीबाई यांस.
४ मातुश्री गंगाबाई यांस.
२ मातुश्री सगुणाबाई यांस.

१०

किंमत. रुपये.

१२७० बहुमान महादाजी शिंदे.

८५० लुगडीं पैठणी.

५०० ३५०

८५० २

४०० पातळ जरी पैठणी १
२० खण पैठणी २ दर १०

१२७० ५

११७० बहुमान तुकोजी होळकर.

७७५ लुगडीं पैठणी.

३७५ ४००

७७५ २

३७५ पातळ जरी पैठणी १
२० खण पैठणी २ दर १०

११७० ५

२४४० १०

२४९५ १३

२५२-(१२०) महादजी शिंदे यांजकडे पेशजीप्रमाणें सरंजाम महाल दिल्हे येविशीं. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ जिल्काद १९

२ प्रांत नेमावर पंचमहाल.

१ परगणे नेमावर.

१ परगणे काटफोड.

१ परगणे सतवास.

१ परगणे राजोर.

१ परगणे हरणगांव.

५

एकूण पांच महाल येथील कमाविस नारो बल्लाळ भुसकुटे यांजकडे होती, ते दूर करून शिंदे यांजकडे पेशजीप्रमाणें खेरीज मौजे खरदा, व बाबच्या, व कोकरी एकूण तीन गांव मुगाजी सावंत यांजबद्दल व मौजे विजलगांव, परगणे नेमावर हा गांव पिलाजी जाधव याजबद्दल एकूण चार गांव करून सदरहू महालाचा निमे अंमल सरंजाम करार करून दिल्हा येविशीं. सनदा.

१ जमीदारास कीं सदरहू महालाचीं ठाणीं सुद्धां अंमल मशारनिल्हे-कडे देऊन कबज घेणें ह्मणोन.

---

२ (?)

२ परगणे सिंदखेड.

१ मल्हारराव रामकृष्ण यांस कीं, परगणे मजकूरचें ठाणें मशार-निल्हे कडील कमाविसदाराचे हवालीं करून कबज घेणें ह्मणोन. सनद.

१ जमीदारास कीं, मशारनिल्हे कडील कमाविसदारासी रुजू हो-ऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद.

२

---

४ परवानगी रूबरू.

---

(252) Half the revenues of the Mahál̃s of Nemáwar, Kátaphod, Satwás, Rájor and Harangaum were assigned in Saranjám to Mahádji Scindia. The remaining half was given to Tukoji Holkar.

A. D. 1774-75.

तुकोजी होळकर यांस सालमजकुरीं सरंजाम महाल दिल्हे येविशीं. सनदा.

२ प्रांत नेमावर पंचमहाल.

१ प्रांत नेमावर.
१ प्रांत काटाफोड.
१ प्रांत सतवस.
१ परगणे राजोर.
१ परगणे हरणगांव.

५

एकूण पांच महाल येथील कमाविस नारो बल्लाळ भुसकुटे यांजकडे होती, ते दूर करून होळकर यांजकडे पेशजीप्रमाणें खेरीज मौजे करदा, व बाबच्या, व कोकरी एकूण तीन गांव मुगाजी सावंत याजबद्दल, व मौजे बिजलगांव, परगणे नेमावर हा गांव याजबद्दल एकूण चार गांव करून संदरहू महालाचा निमे अंमल सरंजाम करार करून दिल्हा असे, तरी सनदेवर तगीरीपासून अंमल सुरळीत घेणें (देणें?) ह्मणोन. सनदा.

१ मोरो बल्लाळ यांस कीं, ठाणीं सुद्धां अंमल मशारनिल्हेकडे देऊन कबजा घेणें ह्मणोन.

१ जमीदारास कीं, मशारनिल्हेकडील कमाविसदाराची (सी) रुजू होऊन अंमल सुरळीत घेणें (देणें ?) ह्मणोन.

२

२ परगणे रावेर येथील तिजाई वांटणीचे गांवचा दोन हिसे अंमल, व दुजाई वांटणीचे गांवचा दरोबस्त अंमल, देखील कजबे मजकूर दोन हिसे सरकारांत आहे त्याची कमावीस नारो शिवदेव यांजकडे आहे, त्यास सदरहू अंमलपैकीं निमे अंमलाची कमावीस नारो शिवदेव यांजकडून दूर करून होळकर यांजकडे फौजेचे सरंजामास सालमजकुरीं सदरहू निमे अंमलाचे अन्वयें तनखा रुपये ९७००० सत्याणव हजार करार करून दिल्हा असे, तरी सनद पैवस्तगिरीपासून अंमल घेणें(देणें?) ह्मणोन. सनदा.

१ नारो शिवदेव यांस कीं, परगणे मजकूर येथील पाळ तर्फा खेरीज करून सदरहू प्रमाणें निमे अंमल ठाणे सुद्धां देऊन कबजा घेणें ह्मणोन.

१ जमीदारास कीं, मशारनिल्हेकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन परगणे मजकूर येथील सदरहू प्रमाणें निमे अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन.

२

---

४ रसानगी यादी दोन.

२५३–(२०४) तुकोजी होळकर यांजकडे फौजेचे सरंजामास महाल आहेत, तेथील जमीदाराचा हक रुसूम इनाम सुद्धां एकसाला सरकारांत घ्यावयाची आज्ञा तुह्मांस केली होती, त्यास हालीं होळकराकडून हुजूर जमीदाराचा हक रुसूम इनाम सुद्धां फडशा करून घ्यावयाचा करार केला असे, तरी हक रुसूम इनाम सुद्धां येविशीं जमीदारास तगादा करणें ह्मणोन, कमाविसदारांस सनदा.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर ११

१ रामाजी अण्णाजी दिंमत नारो कृष्ण सरसुभा, प्रांत खानदेश यांस महाल बीतपशील.

१ परगणे नंदुरबार.	१ परगणे उत्राण.
१ परगणे सुलतानपूर.	१ परगणे थाळनेर.
१ परगणे आंबे.	१ परगणे गाळणा.
१ परगणे आडावद.	।॥। रावेर जिल्हे.

७॥

१ परगणे आंबड येविशीं सदाशिव महिपतराव कमाविसदार परगणे आंबड वगैरे यांस.

१ नरसिंगराव बल्लाळ मांडोगणे यांस परगणे संगमनेर पैकीं तर्फा.

१ तालुके देवपूर.	१ तालुके कावदले.

२

१ परगणे शेवगांव निमे महाल येविशीं नरहर लक्ष्मणराव कमाविसदार परगणे मजकूर यांस.

---

४ रसानगी यादी.

---

(253) The Kamávisdárs of Khándesh and other places were previously directed to levy all the Haks and Rûsûms and Ináms of Jamindárs in the Mahâls assigned as military Saranjám to Tukoji Holkar. The Holkar having now agreed to pay the amount, the previous orders were cancelled.

A. D. 1775-76.

२५४—(१०५) नारो शिवदेव कमाविसदार परगणे रावेर, प्रांत खानदेश यांस सनद कीं, परगणे मजकूर येथील निमे अंमल तुकोजी होळकर यांजकडे सालगुदस्तां फौजेचे सरंजामास करार करून दिल्हा असे; त्यास साल मजकुरापासून परगणे मजकूर येथील आईमा, व सायेर, व खंडपली· रोई या बाबेपैकीं निमे फौजेचे सरंजामास मशारनिल्हेकडे करार करून देऊन, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू बाबेपैकीं निमे मशारनिल्हेकडे देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाकर ११

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

२५५—(३४०) मौजे चास, व मौजे गणोरे, परगणे अकोलें येथें कुरण तुमचें आहे, तें महादजी शिंदे यांजकडे देशीं आले आहेत, सबब वैरणीबद्दल देविलें असे, तरी सालमजकुरीं कुरण मशारनिल्हेकडे देणें; पुढें स्वारीस गेल्यावरी तुमचें तुम्हीं घेणें ह्मणोन, पिलाजी, व तानाजी ताकपीर यांस. सनद. परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

२५६—(४३२) तुकोजी बिन मल्हारजी होळकर यांणीं हुजूर मौजे थेऊर, तर्फ सांडस, प्रांत पुणें येथील मुक्कामीं येऊन विनंति केली कीं, आपले तीर्थरूप मल्हारजी होळकर मौजे अलमपूर, परगणे बोरछा, तालुके झांशी येथें कैलासवासी जाहले; त्यांचे छत्रीच्या व सदावर्ताच्या खर्चाबद्दल तालुके मजकूर पैकीं इनाम. देहे.

सबा सबैन मया व अलफ सफर १२

---

(254) Half the Amal of Pargaṇá Rávcr was in the preceding year granted in military Saranjám to Tokoji Holkar. Half the revenues of certain other Bábs were now given on the same tenure.

A. D. 1775-76.

FROM JANARDAN APPAJI'S DIARY.

(255) Mahádji Scindia having come to the Deccan, the kurans of Chás and Ganôren belonging to Tákpir Family were placed at his disposal.

A. D. 1776-77.

(256) Tukoji bin Malharrao Holkar represented that certain villages in Piánt Zánsi were given by Dádásáheb for expenses at the grave of his father and the feeding house connected therewith at Alampur in Pargaṇá Borchhya and requested that the grant might be renewed. His request was complied with.

A. D. 1776-77.

११ परगणा बोरछा पैकीं. देहे.

१ मौजे अलमपूर. १ मौजे रंजरापुरा.
१ मौजे गघेरी. १ मौजे दुरंधर.
१ मौजे खरीपा. १ मौजे भालपूर.
१ मौजे खुज्या. १ मौजे बेलवा.
१ मौजे जोडरी. १ मौजे विंडाव.
१ मौजे रतनपुरा खुर्द.

११

३ परगणा दभो पैकीं.

१ मौजे गंगापुरा. १ मौजे साईपुरा. १ मौजे अस्वार.

३

१ मौजे धोंड, परगणा भोर.

१५

एकूण पंधरा गांव श्रीमंत राजश्री दादासाहेब यांणीं सन सीत सीतैनांत इनाम करून देऊन आपले नांवाची सनद करून दिल्ही, त्याप्रमाणें गांव आपल्याकडे चालत आहेत, परंतु सरकारची सनद भोगवटियास करून दिल्ही पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणितां तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांणीं पंधरा गांव इनाम करार करून देऊन सनद करून दिल्ही, ती यांणीं आणून दाखविली; ती पाहून त्याप्रमाणें हालीं सदरहू पंधरा गांव छत्रीच्या व सदावर्ताच्या खर्चाबद्दल कुलबाब कुलकानू हाली पटी व पेस्तर पटी जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधि, निक्षेप सहित खेरीज हकदार कदीम इनामदार करून दरोबस्त इनाम करार करून देऊन हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी पेशजीपासून गांव चालत आल्याचा भोगवटा मनास आणून त्याप्रमाणें सदरहू पंधरा गांव इनाम चालवणें. दरसाल नवीन सनदेचा उजूर न करणें. या सनदेची प्रत लेहून घेऊन असल सनद यांजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन, कमाविसदार वर्तमान व भावी तालुके झांशी यांस. सनद. १.

परवानगी रूबरू.

२५७–(४३३) तुकोजी होळकर यांजकडे फौजेचे बेगमीस पेस्तर साल सन समान

(257.) It was formerly agreed that a territory worth rupees five lacs should be assigned in Saranjám to Tukoji Holkar including the Amal in Perganá Ráver that was in his enjoyment. The assignment was now made.

A. D. 1776-77.

सबा सबैन मया व अलफ सफर १२

सबैनापासून पांच लाख रुपयांचा सरंजाम पेशजी परगणा रावेर पैकीं अंमल मशारनिल्हेकडे सरंजामास दिल्हा आहे, त्या सुद्धां कमाल बेरजेचा द्यावयाचा करार जाहला, त्यापैकीं महाल सरंजामास लाऊन दिल्हे त्याच्या. सनदा.

१ परगणा कोंच, प्रांत बुंदेलखंड हा महाल तुकोजी होळकर यांस पेस्तर साल सन समान सबैनापासून दरोबस्त फौजेचे सरंजामास द्यावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी परगणा मजकूर पेस्तर सालापासून दरोबस्त मशारनिल्हेकडे देऊन कमाल बेरीज यांचे नांवें खर्च लिहीत जाणें ह्मणोन, बाळाजी गोविंद, प्रांत बुंदेलखंड यांचे नांवें. सनद.

परगणा मजकूर येथील कमाल आकार बरहुकूम मक्ता सन सीत खमसेन रुपये.

२७९३३६

१ परगणा रावेर, प्रांत खानदेश या महालपैकीं दुमाले गांव आहेत, ते व नागोजी राऊत यांजकडे मोकासा आहे तो वजा करून बाकी अंमल पैकीं खेरीज जकात वगैरे करून निमे अंमल राजश्री तुकोजी होळकर यांजकडे फौजेचे सरंजामास पेशजी दिल्हा आहे; बाकी अंमल सरकारचा राहिला आहे, तो हल्लीं दरोबस्त पेस्तर साल सन समान सबैनापासून मशारनिल्हे यांजकडे फौजेचे सरंजामास द्यावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी तुम्हीं परगणा मजकूरचा अंमल सरकारांत आहे, तो दरोबस्त पेस्तर सालापासून मशारनिल्हेचे दुमाला करून कमाल बेरीज यांचे नांवें खर्च लिहीत जाणें ह्मणोन, नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश यांचे नांवें. सनद.

परगणा मजकूर येथील दुमाले गांव व मोकासा वजा करून बाकी दरोबस्त अमलाची कमाल बेरीज तनख्याप्रमाणें. रुपये.

९७००० पेशजी सन खमस सबैनांत निमे अंमल दिल्हा त्याचा तनखा. रुपये.

९७०१६ हल्लीं सरकारांत अंमल राहिला होता तो दिल्हा त्याचा तनखा. रुपये.

१९४०१६

२

रसानगी यादी.

२५८–(४१४) तुकोजी होळकर यांचे नांवें जाब कीं, तुह्मांकडे बाबती व सरदेशमुखी प्रांत माळवा वगैरे येथील ऐवज येणें, त्याचा इस्तकबील सन समान सितैन तागाईत सन सीत सबैन एकूण नवसाला हिशेबाचा फडशा होऊन ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा करार जाहला आहे, त्यापैकीं तूर्त सावकारी निशा तुम्हीं करून दिल्ही ते.

सबा सबैन मया व अलफ सफर १५

रुपये.

३५०००० गुजारत बळवंतरावाकडे.

१००००० गुजारत सिद्धेश्वर विष्णु गद्रे.

१५०००० गुजारत यादवराव रघुनाथ भामवत.

६०००००

एकूण सहा लक्ष रुपयांचा भरणा सदरहू प्रमाणें सरकारांत जाहला असे ह्मणोन. जाब १.

२५९–(४७७) नरसिंगराव गोविंद व पांढरे वगैरे चार लुच्चे मिळोन कांहीं राऊत व प्यादे जमा करून करकंबचें ठाणें घेतलें आहे, त्यांचें पारपत्य करावयास त्या प्रांतें तुकाजी होळकर तुजळापुरास देवदर्शनास गेले आहेत त्यांसच सांगितलें आहे, त्यास होळकरांनीं सरकारांत तोफांविशीं लिहिलें, त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी पत्र पावतांच दोन तोफा थोर चांगल्या स्वारीचे उपयोगी पाहून तयार करून बैल वगैरे संरंजाम लागेल तो देऊन जलदीनें तोफा मशारनिल्हेकडे पावत्या करणें; व तुम्हांजवळ राऊत व प्यादे असतील त्यासुद्धां तुम्हींही सामील त्यांजकडे होणें; व तोफांस दारूगोळा लागेल तो सोलापूर पैकीं देणें ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी यांचे नांवें छ. ८ जमादिलावल. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

---

(258) An account was struck of the balance due from Tukoji Holkar for the Bábti and Sardeshmukhi Amals of Príant Málwá from A. D. 1767/68 to 1775/76 and Rupees six lacs were received from him in part payment of the account.

A. D. 1776-77.

(259) Narsingrao Govind and others having collected some Rauts and soldiers, captured the Thána of Karkamb. Tukoji Holkar was about this time in the vicinity having gone on a pilgrimage to Tuljápur, and he was directed to punish the rebels. Orders were issued for supplying him with 2 pieces of cannon.

A. D. 1777-78.

२६०—(९२२) महादजी शिंदे बिन राणोजी शिंदे पाटील मौजे जामगांव, परगणे पारनेर यांणीं हुजूर किल्ले पुरंदर येथील मुक्कामीं येऊन विनंति केली कीं, मौजे मजकूरची पाटिलकी आपली आहे; वतनसंबंधें सरकारसेवा एकनिष्ठपणें करीत आहों, त्यास पाटिलकी समंधें इनाम जमीन नाहीं, यास्तव साहेबीं कृपाळु होऊन कांहीं जमीन नूतन इनाम करार करून देऊन चालविली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणितां मौजे मजकूरची पाटिलकी यांची आहे, त्यास पाटिलकी समंधें इनाम जमीन यांस नाहीं; हे वतन समंधें सरकार सेवा एकनिष्ठपणें करीत आहेत, यास्तव यांचें चालवणें अवश्यक जाणोन यांजवरी कृपाळु होऊन मौजे मजकुरी येथें त्यांस पाटिलकीचें वतन समंधें अवल दुम सीम तीही प्रतीची जमीन चावर १ एक दरोबस्त कुलबाब कुलकानु हाली पटी व पेस्तर पटी जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधि, निक्षेप सहित खेरीज हक्कदार करून नूतन इनाम करार करून दिल्ही असे, तरी मौजे मजकूर येथें सदरहू-प्रमाणें एक चावर जमीन चतुःसीमापूर्वक यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालवणें. दर-साल ताजे सनदेचा आक्षेप न करणें. या सनदेची प्रती लिहून घेऊन हे असल सनद यांज-वळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन. सनदा, पत्रें.

समान सबैन मया व अलफ मोहरम १३

२ फडणिसी. सनदा.

१ नांवाची.

१ मोकदम मौजे मजकूर यास.

२

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी परगणे पारनेर यांस.

१ देशमुख व देशपांडे परगणे मजकूर यांस.

२

४

रसानगी यादी.

---

(260) One cháhur of Pátilki Inám land was given to Mahádji Scindia bin Ránoji Scindia Patel of Jámbgaum in Pergana Parner at his request.

A. D. 1777-78.

२६१–(५३३) महादजी शिंदे यांजकडे फौजेचे बेगमीस परगणे भेलसे येथील दरोबस्त अंमल सरंजाम सालमजकुरापासून करार करून दिल्हा त्याविशीं. सनदा.

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

१ धोंडो गोपाळ यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मांकडे मामलत होती ते दूर करून परगणे मजकूर यांजकडे दिल्ही असे, तरी तुम्हीं महालीं बीज व तगाई दिल्ही असेल ते व्याज सुद्धां, व शिबंदी हिसे रसीद पैवस्ता पावेतों होईल ते घेऊन परगणे मजकूर दरोबस्त ठाणें सुद्धां त्यांचे हवालीं करून कबज घेणें; व साल मजकूरचा वसूल तुह्मांकडे आला असेल तो मशारनिल्हेकडे देणें. परगणे मजकुरीं बाकी सरकारची असेल ते दार किती व नादार किती ते तुम्हीं मशारनिल्हेकडे रुजू करून देणें. दार बाकी मशारनिल्हे वसूल करून सरकारांत देतील ह्मणोन. सनद.

१ देशमुख व देशपांडे परगणे मजकूर यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देत जाणें ह्मणोन. सनद.

१ महादजी शिंदे यांचे नांवें सनद कीं, रामचंद्र गणेश, व विसाजी कृष्ण यांचे स्वारीपैकीं तोफखाना भेलशांत आहे, तो सरकारचा सरकारांत प्रयोजन पडल्यास आणविला जाईल. तेथें आहे तोंपर्यंत तुह्मीं माफजतीनें ठेऊन देखरेख करीत जाणें ह्मणोन.

---

३ येणेंप्रमाणें तीन सनदा दिल्या असे.

रसानगी यादी. छ. ९ जिल्काद.

२६२–(५३७) परगणे खामखेड, प्रांत माळवा येथील मामलत तुह्मांकडून दूर करून महादजी शिंदे यांजकडे फौजेचे सरंजामास करार करून दिल्हा असे, तरी हे अंमल करितील, तुह्मीं दखलगिरी न करणें. परगणे मजकुरीं बिन तगाई दिल्हे असेल ते व्याजसुद्धां, व तुमची शिबंदी हिशेबीस रसीद होईल ते तुम्हीं यांजपासून घेणें; व सालमजकूरचा वसूल तुम्हीं घेतला असेल

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

---

(261) The Amal of Parganá Bhelse was assigned as military Saranjám to Mahádji Scindia. The existing Kamávisdár was directed to hand it over to him, after receiving from him the amount advanced by the Kamávisdár for seed &c. to ryots, and the expenses of establishment incurred by the Kamávisdár.

A. D. 1777-78.

(262) The Parganá of Khámkhed in Pránt Málva was assigned in Military Saranjám to Mahádji Scindia.

A. D. 1777-78.

तो मशारनिल्हेकडे देणें. महालीं बाकी असेल ते रुजू करून देणें; त्यापैकीं दार बाकी असेल ते रुजू करून सरकारांत देतील म्हणोन, धोंडो गोपाळ यांचे नांवें छ. १५ जिल्काद.

सनद १.

जमीदाराचे नांवें कीं, यांसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन. सनद १.

२

रसानगी यादी.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशी पैकीं.

२६३–(१५) मानाजी शिंदे यांची स्त्री, व सासरे, व सासु एकूण तीन असामी तुम्हांकडे कैदेंत आहेत, त्यांस हल्लीं त्यांची मोकळीक करून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरी सदरहू तीन असामी महादजी शिंदे यांचे स्वाधीन करून पावती घेणें म्हणोन, गंगाधरराव भिकाजी रास्ते यांचे नांवें चिटणिसी.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल ६

पत्र १.

२६४–(५१५) महादजी शिंदे यांस मुलें माणसें ठेवावयास जागा देशीं नाहीं, याजकरितां किल्ले अशेर सालगुदस्तां मशारनिल्हेचे निसबतीस द्यावयाचा करार करून सनद तुम्हांस सादर केली आहे, तरी किल्ले मजकूर जंगी सामान सुद्धां मशारनिल्हेचे हवालीं करून पावलियाचे कबज घेणें म्हणोन, केशवराव जगन्नाथ यांस.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलावल १७

सनदा २.

येविशीं हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांस कीं, किल्ला यांचे हवालीं करून कबज घेणें, आणि तुम्हीं हुजूर येणें म्हणोन.

सनदा ३.

६

रसानगी यादी.

परगणे अशेर सरकार मजकूर प्रांत खानदेश जाहागीर बाबती सरदेशमुखी खेरीज मु-

---

FROM MUTÁLIK'S DIARY.

(263) Mánáji Scindia's wife, and his mother-in-law, and father-in-law, who were in confinement with Gangádhar Bhikáji Ráste were ordered to be released and made over to Mahádji Scindia.

A. D. 1777-78.

(264) The fort of Ásher was given to Mahádji Scindia for keeping his family, and the Pargaṇa of Ásher was assigned to him in Military Saranjám.

A. D. 1778-79.

कासा करून सालमजकुरीं अशेर येथील व फौजेचे सरंजामास नेमून दिल्हा असे, तरी अंमल हे करतील म्हणोन येविशीं. सनदा.

१ केशव जगन्नाथ यांस कीं, तुम्हीं दखलगिरी न करणें म्हणोन.

१ जमीदार व परगणे मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन.

२

दोन सनदा, रसानगी यादी.

सदरहू अमलाविशीं सालगुदस्तां सनदा दिल्या आहेत, परंतु सालगुदस्तां मशारनिल्हेकडे अंमल चालला नाहीं, सबब सालमजकुरीं सनदा दिल्या असेत.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलाकर ८

२६५–(५६९) नारो बल्लाळ यांचे नांवें सनद कीं, नर्मदा तीरीं भीलांचा उपद्रव भारी, त्याचा बंदोबस्त जाहला पाहिजे, याजकरितां हांडे तालुक्यांत नर्मदेमध्यें सरकारचा जुगा किल्ला आहे तो आमचे निसबतीस द्यावा म्हणोन महादजी शिंदे यांणीं विनंती केली; त्याजवरून हल्लीं मशारनिल्हेचे बदल खातर व भिल्लांच्या बंदोबस्ताबद्दल किल्ले मशारनिल्हेच्या निसबतीस दिल्हा असे, तरी किल्ले मजकूर जंगी सामान सुद्धां मशारनिल्हेच्या हवाला करून पावलियाचें कबज घेणें म्हणोन. सनद १.

येविशीं सदरहू अन्वयें मशारनिल्हेचें नांवें दोन. सनदा २.

१ दुसरी सनद कीं, पेशजी सनद सादर केली आहे, त्याप्रमाणें किल्ले मजकूर मशारनिल्हेचे स्वाधीन करणें म्हणोन.

१ तिसरी सनद कीं, पेशजी सनदा सादर केल्या आहेत, त्याप्रमाणें किल्ले मजकूर मशारनिल्हेचे हवाला करणें म्हणोन.

---

२ ३

रसानगी यादी.

२६६–(५७१) राजश्री तुकोजी होळकर यांचे नांवें सनद कीं, तुमचे दौलाची फ-

---

A. D. 1778-79.

(265) Mahádji Scindia requested that the fort Juga situated in the bed of the Narbadâ in Taluka Hânde might be given to him to enable him to put down the Bhils who were infesting the territory along the Narbadâ. His request was granted and Náro Ballál was directed to hand over the fort to him.

(266) Tukoji Holkar was informed that the office of his Fadnis

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलाकर १७

डणिसी नारो गणेश यांस सांगितली होती, ते सालमजकुरीं त्यांजकडून दूर करून, माधवराव गंगाधर यांस सांगितली असे, तरी फडणिसीचें प्रयोजन यांचे हातें घेऊन पूर्ववत् प्रमाणें वेतन पाठवीत जाणें म्हणून.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

२६७-(६६६) संस्थानें दतीया तालुके झांशी पैकीं महाल.

समानीन मया व अलफ मोहरम १

१ परगणे भांडेर पैकीं वेदमूर्ति राजश्री रघुनाथ देव चिंचवडकर यांजकडे मौजे मंडोरा, तर्फ पाऱ्हेर हा गांव इनाम आहे तो, व तुकोजी होळकर यांजकडे सरंजामास गांव आहेत ते खेरीज करून बाकी.

१ तालुक महुमोहनी.

१ तालुक खलासीस फत्तेपूर.

———

३

एकूण तीन महाल तुह्मांकडून दूर करून महादजी शिंदे यांजकडे फौजेचे सरंजामास सालमजकुरापासून करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी महाल व ठाणीं जकीरासुद्धां मशारनिल्हेकडील कमाविसदाराचे हवालीं करून कबज घेणें. सालगुदस्त सन तिसा सबैन अखेर पर्यंत महालीं बाकी राहिली असेल त्याची जमीदाराचे गुजारतीनें रुजुवात करून देणें, तो ऐवज यांजकडील कमाविसदार वसूल करून देवितील. सालमजकूर पैकीं वसूल तुह्मांकडे पडला असेल त्यापैकीं शिबंदी वगैरे नेमणुकेची हिसेरसीद मुदतमाफक वजा करून, बाकी ऐवज राहिला तो यांजकडे देणें. कमी वसूल पडिला असल्यास यांजपासून घेणें म्हणोन, रघुनाथ हरी यांस. १

जमीदारांस सनदा कीं, मशारनिल्हे यांजकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन. ३

१ परगणे भांडेर.

१ तालुके महुमोहनी.

१ तालुके खलासीस फत्तेपूर.

———

३

———

४

A. D. 1778-97.

which was held by Naro Ganesh, was in the current year conferred on Mâdhavrao Gangádhar and that service should therefore he accepted from the latter.

A. D. 1779-80.

(267) The Parganas of Bhánder, Mahumohani, and Khalásis Fatepur in Taluka Zánsi of Sansthán Datiá were given to Mahádji Scindia as Military Saranjám.

चार सनदा, रसानगी यादी, यासी आकार सन तिसा खमसेन कारकीर्द महादाजी गोविंद.

रुपये.

२४७३४९। परगणे भांडेर.

३७६४४९।।। ऐन जमा.

८६७३१ तर्फ गीर्द भांडेर.
८६२४५ तर्फ उतुणा.
३६६३५ तर्फ बिल्हेरी.
५२५० तर्फ लहराजाट.
९५९७८ तर्फ पाल्हेर.
३२१०९।।। तर्फ खावल.
१६००१ मौजे गोदन.
७५०० मौजे पिंपरवा.
१०००० सायेर.

३७६४४९।।।

९१६४।। कमाविस देखील अंतस्त वगैरे सुभाकडील एकंदर हिशेबीं जमा आहे, त्यापैकीं हिसेरसीद अजमासें.

३८५६१४।

पैकीं वजा सरंजाम वगैरे.

३०६४८ तुकोजी होळकर यांजकडे सन समान सबैनापासून पांच लक्षांचा करार जाहला, त्यापैकीं तालुके मजकूर येथील कमाल आकाराचे गांव अलमपुरा नजीक परगणे दभुवण, परगणेभांडेर पैकीं द्यावयाचे करार केले असेत, तरी सदरहू तीस हजार सहाशें अठ्ठेचाळीस रुपये कमाल आकाराचे गांव नेमून देणें म्हणोन सब सबैनांत सनद आहे, त्याप्रमाणें बेरीज लिहिली आहे. गांव नेमून दि-ल्याची रुजुवात होणें असे. रुपये.

३००७०।। ऐन.

५७७।। कसबे व अंतस्तपैकीं हिसेरसीद अजमासें.

३०६४८

७६१७ रघुनाथ देव चिंचवडकर यांजकडे मौजे मडोरा, तर्फ पाल्हेर हा गांव इनाम आहे, त्याचा आकार.

७५०० ऐन.

११७ अंतस्त पैकीं हिसे रसीद अजमासें.

७६१७

३८२६९ बाकी.

११६२६३। तालुके महुमोहनी, व खलासीस फत्तेपूर.

११३५०० ऐन.

२७६३। कमाविस देखील अंतस्त वगैरे सुभा कडे एकंदर हिशेबीं जमा आहे, त्यापैकीं हिसेरसीद अजमासें.

११६२६३।

४६३६१२॥

चार लक्ष त्रेसष्ट हजार सहाशें साडे बारा रुपये, शिंदे यांजकडे सरंजामांत बेरीज लाऊन दिल्ही असे.

२६८–(७११) सगुणाबाई शिंदे यांजकडे इनाम गांव व दोन गांवचे पाटिलकीचें वतन होतें, त्यास सालगुदस्तां मृत्य पावली, सबब गांवगन्नाचा व वतनाचा बंदोबस्त सरकारांतून कृष्णराव गोपाळ यांजकडे सांगितला होता, तो दूर करून सगुणाबाईकडे इनाम गांव व पाटिलकीचें वतन चालत होतें, त्याप्रमाणें सालमजकुरापासून महादजी शिंदे यांजकडे करार करून दिल्हे असेत, तरी मशारनिल्हेकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन गांवचा अंमल व दोन गांवचे पाटिलकीचे वतनसमंधें हक लवाजिमा वगैरे सुदामतप्रमाणें सुरळीत देणें म्हणोन, मोकदमं यांस वगैरे सनदा.

इसने समानीन मया व अलफ साबान १७

१२ मोकदम यांस. सनदा.

२ परगणे कर्डे पैकीं.

१ मौजे हिवरे दरोबस्त व पाटिलकीचें वतन येविशीं. सनद.

१ मौजे बेलवडी येथील जाहागिरीचा अंमल येविशीं.

२

(268) Sagunábái Scindia having died, her villages were ordered to be made ouer to Mahádji Scindia.

A. D. 1781-82.

१ मौजे सिंदवडी, तर्फ बेल्हें, प्रांत जुन्नर येथील दरोबस्त अंमल येविशीं.
२ तर्फ चांभारगोंदें, प्रांत कडेवलीत पैकीं.
१ मोजे जदांबेर येथील खेरीज मुकासा व जागीर करून दरोबस्त अंमल येविशीं. सनद.
१ मौजे भिगलण येथील स्वराज्याचा अंमल येविशीं.

२

२ तर्फ देडगांव पैकीं.
१ मौजे टाकळी येथील स्वराज्याचा अंमल येविशीं.
१ मौजे बेलवडी येथील स्वराज्याचा अंमल येविशीं.

२

१ मौजे सोनवडी, तर्फ पांडे देडगांव येथील दरोबस्त अंमल येविशीं.
१ मौजे वेहगांव पैकीं पैठण येथील जाहागिरीचा अंमल येविशीं. सनद.
३ परगणे नेवासें पैकीं.
१ मौजे देडगांव येथील स्वराज्याचा अंमल व पाटिलकी येविशीं. सनद.
१ मौजे मोम येथील नांदगिरीचा अंमल येविशीं.
१ मौजे करजी येथील दरोबस्त अंमल येविशीं. सनद.

३

१२

१ कृष्णराव गोपाळ यांस सनद कीं, सदरहू बारा गांव देखील दोन गांवचे पाटिलकीचें वतन व कसबे चांभारगोंदें तर्फ मजकूर येथील सगुणाबाईचा वरवाडा वस्तभाव सुद्धां व बाग यांचा बंदोबस्त तुम्हांकडे सांगितला होता, तो दूर करून सगुणाबाईकडे इनाम गांव वगैरे चालत होते, त्याप्रमाणें सालमजकुरापासून मशारनिल्हे यांजकडे करार करून दिल्हे असे, तरी देहेहाय मजकूरचा अंमल व दोन गांवचें पाटिलकीचें वतन व कसबे मजकूरचा वाडा वस्तभाव सुद्धां, व बाग मशारनिल्हेकडील कारकून येईल त्याचे स्वाधीन करून कबज घेणें म्हणोन. सनद.

१३

रसानगी याद.

(२६९-(७३३) तुकोजी होळकर यांचे पुत्राचें लग्न आहे, त्यास साहित्य देविलें असे, तरी महालांनिहायपैकीं आपलेकडील कारकून देऊन मशारनिल्हेकडे वाफगांवास पावते करणें; याखेरीज बेगारी लग्न होई तोंपावेतों देणें म्हणोन. सनदा.

इसने समानीन मया व अलफ मोहरम ७

रसानगी यादी.

१ प्रांत पुणें निसबत रामचंद्र नारायण यांजकडून. सुमार.

१४७५ बुरुडकाम.

१०००	शिपतरें.
१००	हारे.
१००	दुरड्या.
५०	सुपें.
२००	पाट्या.
२५	चाळण्या.
१४७५	

२६९० सुतारकाम.

७५	पोळपाट.
५०	लाटणीं.
२५००	मेखा.
५०	ठाणवया.
१५	मेकसु.
२६९०	

५७५० कुंभारकाम.

१००	रांजण.
२००	माठ.
१००	घागरी.
१५०	कोळंबीं.
२००	झांकणें.
५००	मडकीं.
१००	परळ.
१००	रांधणी.
१००	मोरवे.
४०००	दिवेलावणीं.
५७५०	

१०००० पत्रावळी.

२००० केळीचीं पानें.

३२००० वैरणपुले.

७०००	कडबा.
२५०००	गवत.
३२०००	

५० लांकडें जळाऊ गाडे.

५३९६५

त्रेपन हजार नवशें पासष्ट सुमारी, व याखेरीज बेगारी असामी १०० शंभर देविले त्याजविशीं. सनद.

---

(269) The marriage of Tukoji Holkar's son was to be celebrated at Wáfgaon Orders were, therefore, issued to supply him with provisions and labourers.

A. D. 1781-82.

१ परगणे पारनेर निसबत महादाजी नारायण यांजकडून देविलीं सुमारी. सुमार.

५१५ बुरुडकाम.

५०० शिपतरें.

१५ चाळण्या.

―――

५१५

१५८० सुतारकाम.

२५ लाटणीं.

१५०० मेखा.

५० ठाणवया.

५ मेखसु.

―――

१५८०

३२४५ कुंभारकाम.

४५ रांजण.

१०० माठ.

२५० घागरी.

१०० कोळंबीं.

५० झांकणें.

४०० मडकीं.

१०० परळ.

१०० रांधणीं.

१०० मोरवे.

२००० दिवेलावणीं.

―――

३२४५

२०००० पत्रावळी.

३००० केळीचीं पानें.

३२००० वैरण पुले.

७००० कडबा.

२५००० गवत.

―――

३२०००

५० लांकडें जळाऊ गाडे.

―――

६०३९०

साठ हजार तीनशें नवद सुमारी, व याखेरीज बेगारी असामी १०० शंभर देविले त्याजविशीं. सनद.

१ ताल्लुके शिवनेर निसबत बाळाजी महादेव यांजकडून. सुमारीं.

१०७५ बुरुडकाम.

६०० शिपतरें.

१०० हारे.

१०० दुरड्या.

५० सुपें.

२०० पाट्या.

२१४० सुतारकाम.

५० पोळपाट.

५० लाटणीं.

२००० मेखा.

२५ ठाणवया.

२५ चाळण्या.

———

१०७५

२२७५ कुंभारकाम.

५० रांजण.
७५ माठ.
१००० (?)घागरी.
५० कोळंबीं.
५० झांकणें.
२०० (?)मडकीं.
५० परळ.
५० रांधणीं.
५० मोरवे.
१५०० (?)दिवेलावणीं.

———

२२७५

१५ मेखसु.

———

२१४०

१०००० पत्रावळी.
१०००० केळीचीं पानें.
१९००० वैरण पुले.
४००० कडबा.
१५००० गवत.

———

१९०००

४० लांकडें जळाऊ गाडे.

———

४४५३०

चवेचाळीस हजार पांचशें तीस सुमारीं, व याखेरीज बेगारी असामी १०० शंभर देण्याविशीं. सनद.

१ प्रांत जुन्नर निसबत गमराव त्रिंबक यांजकडून सुमारी. सुमार.

१४७५ बुरुडकाम.

१००० पितें.
१०० हारे.
१०० दुरड्या.
५० सुपें.
२०० पाट्या.
२५ चाळण्या.

———

१४७५

२६४० सुतारकाम.

५० पोळपाट.
२५०० मेखा.
२५ ठाणवया.
१५ मेकसु.

———

२६४०

१९९० कुंभारकाम.

९० रांजण.
१०० माठ.
२०० घागरी.

६००० पत्रावळी.
१०००० केळीचीं पानें.
३२००० वैरण पुले.
२५००० गवत.

१०० कोळंबीं.
२०० झांकणें.
५०० मडकीं.
१०० परळ.
१०० रांधणीं.
१०० मोरवे.
२५०० दिवेलावणीं.

३९९०

७००० कडबा.

३२०००
५० लांकडें जळाऊ गाडे.

५६१५५

छप्पन हजार एकशें पंचावन सुमारी, व याखेरीज बेगारी असामी १०० शंभर देविले त्याजविशीं.

सनद.

१ परगणे कडे रांजणगांव निजबत बाबूराव माणकेश्वर यांजकडून देविलीं. सुमारीं.

४२५ बुरुडकाम.
४०० शिपतरें.
२५ सुपें.

४२५

११०० सुतारकाम.
२५ पोळपाट.
५० लाटणीं.
१००० मेखा.
२५ ठाणवया.

११००

६७५ कुंभारकाम.
२५ माठ.
१०० घागरी.
५० कोळंबीं.
२०० मडकीं.
१०० परळ.
१०० रांधणीं.
१०० मोरवे.

६७५

३००० पत्रावळी.

५२००

पांच हजार दोनशें सुमारी, व याखेरीज बेगारी असामी ५० पंनास देविले त्याजविशीं.

सनद.

१ तालुक चास निसबत निळकंठराव रामचंद्र यांजकडून सुमारी.

६२५ बुरुडकाम.
६०० शिपतरें.
२५ सुपें.

३६५ कुंभारकाम.
१५ रांजण.
५० घागरी.

१०० पाट्या.
१० चाळण्या.
———
६३५
५५० सुतारकाम.
२५ लाटणीं.
५०० मेखा.
२५ ठाणवया.
———
५५०

५० कोळंबीं.
१०० मडकीं.
५० परळ.
५० रांधणीं.
५० मोरवे.
———
३६५
१००० पत्रावळी.
१०००० गवत पुले.
१० लाकडें जळाऊ गाडे.
———
१२५६०

बारा हजार पांचशें साठ सुमारी, व याखेरीज बेगारी असामी ५० पन्नास देविले त्या-जविशीं. सनद.

६ सहा सनदा दिल्या असेत.

२७०–(७४२) कमाविस भेट राजश्री रावसाहेब यांसी बरहुकूम तुकोजी होळकर यांचे घरीं वाफगांवास पुत्राचे लग्नास स्वारी गेली, ते समईं पोषाक दिले, ते गुजारत जानोजी जाबला खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

इसने समानीन मया व अलफ सफर.

४२५ छ. २० सफर वाड्यांत पोशाख दिला तो सनगें.

७५	तिवट छिटी बऱ्हाणपुरी वर काम सोनेरी	१
१५०	दुपटे छिटी बराणपुरी वर काम सोनेरी	२ दर ७५
१००	झगा छिटी बराणपुरी वर काम सोनेरी	१
१००	तुंबा किमखापी	१
४२५		५

१७५ छ. २१ रोज वाड्यांत पोशाक दिला तो सनगें एकूण. रुपये.

२५ तिवट कचा रंग केसरी १
७० जाफरखानी कचा रंग केसरी १

(270) Presents were given by Tukoji Holkar to the Peshwá, who had gone to Wáfgaon on the occasion of the marriage ceremony of the former's son.

A. D. 1781-82.

२० झगा शेल्याचा कच्चा रंग १
६० तुंबा किमखापी अस्तर छिटी १

१७९ ४

२४० छ. २२ सफर पोशाक.

९० तिवट चुनडी बेलापुरी १
१०० दुपटे चुनडी बेलापुरी (२) दर ५० प्रमाणें.
३० झगा चुनडी बेलापुरी १
६० तुंबा किमखापी १

६४० (२४०) ५

२९५ छ. २३ रोज निरोप समई पोशाख दिल्हा तो सनगें एकूण. रुपये.

७५ चिराबादली तमामी १
५० वोढणी जरी तमामी १
१०० झगा बादली तमामी १
७० तुंबा किमखापी १

४

११३५ १८

२७१-(७५६) महादजी शिंदे यांस मुलें माणसें ठेवावयास देशीं जागा नाहीं, याजकरितां किल्ले अशेर, सन समान सबैनांत मशारनिल्हेस द्यावयाचा करार करून तुम्हांस सनदा सादर जाहल्या आहेत, परंतु किल्ला शिंदे यांचे हवालीं जाहला नाहीं, त्याजवरून हलीं हे सनद सादर केली असे, तरी किल्ला मशारनिल्हेचे हवालीं जंगी सामान सुद्धां करून पावलियाचें कबज घेऊन तुम्हीं लोक सुद्धां हुजूर येणें ह्मणोन, केशवराव जगन्नाथ यांचे नांवें. सनद १.

इसने समानीन मया व अलफ ज़मादिलाखर ३

दाद सावंत भोंसले हवालदार व कारकून यांचे नांवें सनदा कीं, किल्ला जंगी सामान सुद्धां मशारनिल्हेचे हवालीं करून पावलियाचें कबज घेणें, आणि तुम्हीं हुजूर निघोन येणें ह्मणोन. ३

४

परवानगी रूबरू.

(271) The fort of Ásher was not yet surrendered to Maháḍji Scindia, as previously directed. It was now ordered to be made over to him.

A. D. 1781-82.

२७२-(९०९) रत्नशालेपैकीं.

सीत समानीन मया व अलफ मोहरम २९

देणें दिंमत तुकोजी होळकर यांस कर्नाटकचे स्वारीस पाठविलें, सबब निरोप समई सदरेस विद्यमान राजश्री रावसाहेब रूबरू पाहोन दिल्हे, जडाव वगैरे किंमत रुपये ६४४९॥= छ. २४ रोज.

खासा तुकोजी होळकर यास किंमत रुपये. २३२७।

जडाव दागिने.

१ शिरपेंच घाट मिनेगार साधणी रुपें तावदानी पांच फुलाचा, बाबत नानाजी शंकर दिंमत नबाब यांणीं बाळाजी जनार्दन फडणीस यांस यादगिरीचे स्वारीस दिल्हा तो किंमत. रुपये ८००

शहत.

९७ हिरे व हिरकण्या मदनाईक सुद्धां.
३ मोत्यें लोलक.

१००

१ तुरा मोत्याचा बाबत रासकर्दन छ. मजकुरीं नवा केला तो किंमत रुपये १९२७।

शहत.

९१३ मोत्यें सर १९ दर २७ प्रमाणें किंमत १९१७। रुपये.
१ दांडी रुपें मूठ सोनें रुपें वजन तोळे २।·॥ एकूण किंमत रुपये १० एकूण.

९१४

१ २३२७।

भींवजी लांबा हाते यांस शिरपेंच घाट साधा बाबत रासकर्दन छ. १८ जिल्हेज सन मजकुरीं नवा केला किंमत. रुपये २००

शहत.

२७ माणकें चुणी लोलक मदनाईक सुद्धां.
६ हिरकण्या.
१८ पांच किर्डे.

(272) Tukoji Holkar being deputed to the Karnátic campaign, he and his Sardárs were honoured with presents of jewellery.
A. D. 1785-86.

१ मोती लोलक.

५२

दागिना १.

कासीबा होळकर यांस शिरपेंच घाट साधा पंचीगिरीचा.

शहत.

२ पांच लोलक मदनाईक सुद्धां.
२ माणकें मदनाईक बाजूस.
१ लोलक पांच मणी.

---

३८ (?)

दागिना १.

बापूजी वागमारे यांस शिरपेंच घाट साधा बदल रासकर्दन छ. १६ रमजान सन मजकुरीं नवा केला किंमत. रुपये. १५०

शहत.

२१ माणकें चुणी नाईक सुद्धां.
३० पांच फिर्डे.
१ मोती लोलक.

५२

दागिना १.

नारो गणेश दिवाण यांस चौकडा मोत्याचा किंमत. रुपये २०१३८=

मोत्यें खरेदी गुजारत कृष्णाजी बहिरव थथे छ. मजकुरीं नवा घेतला, वजन रती २७। एकूण किंमत २००० रुपये.

मोत्यें दाणे सुमार ४

सोनें तसलमात पैकीं पिंपळ्या व गाभे दर तोळा रुपये १५ प्रमाणें किंमत रुपये १३८=

सोनें वजन तोळे. ।।।१।।

दादाजी गंगाधर फडनीस यांस जोडी मोत्याची किंमत. रुपये ४०६।।।=

मोत्यें बाबद कंठी भोसले, सन इसने समानीनांत मोडली पैकीं वजन रती १० एकूण रुपये ४०० मोत्यें दाणे २.

सोनें बाबत तसलमात पैकीं पिंपळ्या व गाभे दर तोळा रुपये १५ प्रमाणें किंमत रुपये ६।।।= सोनें वजन तोळे ।?।।

पाराशर दादाजी यांस कडें सोन्याचें १ एकूण सोनें बाबत तसलमात पैकीं दर तोळा रुपये १४।। प्रमाणें किंमत रुपये ३४६८= सोनें वजन तोळे २३।।।१।।

रामराव आपाजी पळशीकर यांस कडें सोन्याचें १ एकूण सोनें बाबत तसलमात पैकीं दर तोळा रुपये १३॥ प्रमाणें किंमत रुपये २२४॥। सोनें वजन तोळे १६॥१॥।

तेरीज.

जडाव किंमत. रुपये ३४९४॥।

दागिने.

९ शिरपेंच किंमत. रुपये. १९२७॥

१ तुरा किंमत. रुपये १५२७।

१ ३४५४॥।

मोकळ जवाहीर किंमत रुपये २४००

मोत्यें.

४ प्रत चौकडा १ एकूण किंमत. रुपये २०००

२ प्रत जोडी १ एकूण किंमत. रुपये. ४००

६ २४००

वजनी वजन किंमत रुपये ५९०॥।≡

सोनें वजन. तोळे.

१।१ प्रत कुडक्यास दर १९ प्रमाणें रुपये २०

२३॥।१॥ प्रत कडें १ दर १४॥ प्रमाणें किंमत रुपये ३४६०≡

१६॥१॥। प्रत कडें १ एकूण दर १३॥ प्रमाणें रुपये २२४॥।

४१॥।१।

२७३—(१०३०) मल्हार होळकर यांणीं फौज जमा करून सरकारचे व सरंजामीयांचे वगैरे महालांस उपद्रव करितात, सबब त्यांजकडे लोक चाकरीस गेले आहेत, त्यांचे घराच्या जप्तचा करून चौक्या घरीं बसऊन मुलें माणसें बाहेर जाऊं न देणें, आणि वस्तवानीचा जाबता जराबजरासुद्धां लेहून हुजूर पाठवणें ह्मणोन. सनदा.

इहिदे तिसैन मया व अलफ रजब १

१ नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश.

१ रावजी कुळकर्णी चांदवडकर.

---

(273) Malhárrao Holkar was disturbing the Government territory, and the territory of Saranjámdárs. Houses of persons, who had gone over to him, were ordered to be attached.

A. D. 1790-91.

१ भिकाजी उत्राणकर.

२

सनद.

१ महादाजी नारायण यांस कीं, हैबतराव खळदकर वस्ती चांभारगोंदें याविशीं.

१ रामचंद्र नारायण प्रांत पुणें यांस कीं, विसाजी राम वस्ती मौजे फुरसुंगी याविशीं.

१ मल्हारराव नरसी यांस कीं, दावलभाई वस्ती मौजे नांदुर मध्यमेश्वराचें, तर्फ दे-पुर, प्रांत गंगथडी येविशीं.

१ गोपाळ राम कमाविसदार मौजे धानोरी, तर्फ पाबळ, प्रांत जुन्नर यांस कीं, रामजी डफळे वस्ती मौजे मजकूर येविशीं.

५

रसानगी, गोविंदभट नीजसुरे.

२७४–(१०९१) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत महादजी शिंदे यांणीं वाड्यांत आले ते समंई दिल्ही ती, गुजारत जिवाजी, काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ सवाल ३०

२१९०	शाला फर्द	२०
२००	जामेवारे दस्की	२
१९०	रजया दस्की	२
२७५	पटके दस्की	२
४००	पटु दस्की	२
४०	हस्तपंजे दस्की व पायपंजे दस्की.	
	२० हस्तपंजे	४
	२० पायपंजे	४
	४०	८
३२९५		३६

---

(274) Presents were received from Mahádji Scindia on the occasion of his visit to the palace.

A. D. 1792-93.

२७५-(१०५३) देणें महादजी शिंदे यांस, वकील मुतलकी व अमीर व उमराईचीं

सलास तिसैन मया व अलफ जिल्काद ५

पदें पादशहा यांणीं दिल्लीहून इनायत केलीं, त्यांची नायबी सरकारांतून मशारनिल्हेस सांगितली, सबब वस्त्रें दिल्हीं, ते समईं विद्यमान राजश्री राव यांणीं सदरेस रूबरू पाहून दिल्हे, जडाव दागिने किंमत रुपये ४६७९८≡

१ शिरपेंच घाट मिनेगारी तावदानी पाच फुलाचा बाबत नवाब निजाम अलीखान पैकीं आला छ. ७ साबान सन सीत समानीनांत किंमत रुपये १०००

शहत.

१४५ हिरे हिरकण्या मजूरीसुद्धां.
१ पाच मणी लोलकास.

१४६

१ जेगा घाट मिनेगार तावदानी बाबत नवाब निझाम अलीपैकीं छ. ७ साबान सन सीत समानीनांत आला किंमत रुपये १२००

शहत.

२०० हिरे व हिरकण्या मजूरीसुद्धां.
१ पाच मणी लोलकास.

२०१

१ कंठी मोत्याची बाबत रासकर्दन पैकीं छ. मजकुरीं नवी केली किंमत रुपये २४७५८≡

त.

१० धुगधुगी घाट साधा किंमत ३९० रुपये.
९ हिरे व हिरकण्या.
१ मोती लोलक.

१०

---

(275) The office of Nâyabi in connection with the dignity of Wakil Mutâlik and Amirul Umrao (conferred on the Peshwá by the Emperor) was bestowed on Mahádjí Scindia, and presents of jewellery, clothes &c, were made to him.

A. D. 1792-93.

६८ मोत्यें माळेस बाबत रासकर्दन पैकीं किंमत रुपये. २०८५॥= (॥=)

७८

एकूण.

१

२७६–(१०५४) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत महादजी शिंदे यांचे डेऱ्यास खासा स्वारी मेजवानीस गेली, ते समईं पोशाख दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ जिल्हेज २०

२५०	चिरा जरी अनारदाणा	१
६००	चादर जरी अनारदाणा	१
८०	महमुद्या धुवट	२
३५०	किमखाप	१
५०	डगला दाना केशाचा अस्तर दस्की जामेवाराचे	१
११८० (१३३०)		६

२७७–(१०५५) कमाविस भेट सौभाग्यवती रमाबाई यांस बाबत महादजी शिंदे यांणीं वाड्यांत पाठविली ती, गुजारत कालोजी मान्या खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ जिल्हेज २२

१४५० पातळें जरी.

५००	प्रत पैकीं हिरवें रात्याचें चौकडीदार	१
७५०	प्रत आनार दासकाचें	१
२००	प्रत भस्मी बना[र]सी	१
१४५०		३

४००	लुगडें पैठणी निंबाळी	१
५०	लुगडें नारायण पेठी	१
७१	चोळखण पैकीं	५

---

(276) Presents were received on the occasion of the Peshwá's visit to Mahádji Scindia's tent for dinner.
A. D. 1792-93.

(277) Presents were sent by Mahádji Scindia to the Peshwá's wife.
A. D. 1792-93.

४०० चादर जरी हिरवी मोराची चौकडीदार १

६३० शाला फर्द ६

३००१ १७

२७८-(१०५६) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत महादजी शिंदे यांचे डेऱ्यास गोकुळ अष्टमी निमित्य खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ जिल्हेज ११

४० तिवट छिटी बऱ्हाणपुरी १

१९० दुपटा छिटी बऱ्हाणपुरी १

६० महमुद्या धुवट चंदरीच्या सनगें २ दर ३० प्रमाणें रुपये.

२०० किमखाप १

४५० ५

२७९-(१०६९) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत महादजी शिंदे यांचे डेऱ्यास रोजगुदस्त खासा स्वारी रंगाबद्दल गेली, ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत जानाजी जाधव खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ रजब २९

६० तिवट छिटी बऱ्हाणपुरी १

१७९ दुपटा छिटी बऱ्हाणपुरी १

४० झगा धुवट शेल्याचा १

१५० तुंबा किमखापी १

४२९ ४

२८०-(१०८३) जमा जामदारखाना.

आर्बा तिसैन मया व अलफ मोहरम २२

कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत महादजी शिंदे यांचे डेऱ्यास खासा स्वारी गोकुळ अष्टमीचे उत्साहानिमित्य गेली, ते समई पोशाख दिला तो, गुजारत मलोजी जाधव खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

(278) Presents were received on the occasion of the Peshwá's visit to Mahádji Scindia's tent on the Gokul Astami festival.
A. D. 1792-93.

(279) Presents were received from Mahádji Scindia on the occasion of the Peshwá's visit to his tent on the previous day, that is, Falgun Vadya 30 for the Shimgâ festival.
A. D. 1792-93.

(280) The Peshwá visited Mahádji Scindia at his tent on the Gokul Astami festival.
A. D. 1793-94.

३५	तिवट पैकीं	१
३००	शेला जाफरखानी पैकीं	१
४०	शेले साधे धुवट	२ दर २०
१५०	किमखाप	१
५२५		५

२८१–(११०४) दौलतराव शिंदे यांस, वकील मुतलकी व अमीर व उमराईचीं पदें पादशहा यांणीं दिल्लीहून इनायत केलीं, त्यांची नायबी सरकारांतून महादजी शिंदे यांस सांगितली होती, त्यास ते मृत्यु पावले, सबब मशारनिल्हेस नायबी सांगोन वर्खे दिल्हीं, ते समई विद्यमान राजश्री राव सदरेस रूबरू पाहून दिल्हे दागिने. सुमार.

आर्बा तिसैन मया व अलफ सवाल १०

१ निमचा पान जनेबी नीट परज मुल्हेरी कोरीं व जाळीदार वर मुलामा गंगाजमनी तहनाल रुपें तोळे १॥। वर मुलामा सोनेरी मेण मखनाली एकूण.

१ ढाल सुरती रोगण पिवळें फिरक्या व कब्या कोडें व फुल्या रुप्याच्या वर मुलामा सोनेरी दर ६ प्रमाणें सुमार २४ एकूण बरहुकूम राघोजी आंग्रे पैकीं दागिना सुमार.

२ येलावा जामढी व मखमली नव्या सुमार.

१ प्रत निमच्यास शहत रुपें. सुमार.

१	कचला तोळे	२८॥.
१	कडी तोळे	१८२॥.
२		३।.।

मुलामा सोनेरी.

१ प्रत ढालेस समेत कचला रुपें तोळे १॥।ऽ वर मुलामा सोनेरी एकूण.

२

१ कटार शिके दौतीस लावावयास बऱ्हाणपुरी परजास कुस्प सोनेरी तहजाल रुपये तोळे १८॥ वर मुलामा सोनेरी मेण मखमली बरहुकूम स्वारी विसाजी कृष्ण

(281) Mahâdji Scindia having died, the office of Nâyabi of the dignity of Vakil Mutâliki and Amirul Umrao was conferred on Daulatrao Scindia.

A. D. 1793-94.

पैकीं एकूण.

५

२८२-(११(८) रत्नशाळे पैकीं.

खमस तिसैन मया व अलफ रबिलाकर १८

देणें दौलतराव शिंदे यांस फौजसुद्धां मोहिमेस रवाना केलें, सबब वर्खें दिल्हीं ते समई विद्यमान राजश्री राव सदरेस रूबरू पाहून दिल्हे किंमत. रुपये २०५०

जडाव दागिने.

१ तुरा मोत्याचा दांडी मिनगोर फुलाचे माथां व घोसास खालीं हिरे सात सरी बरहुकूम नवाब निजाम अलीखान पैकीं किंमत. रुपये. १४००

शहत.

१५८	हिरे व हिरकण्या फुलास व घोसास किंमत.	रुपये ७२०
११८	मोत्यें सरास सर ७ एकूण चव ८० किंमत.	रुपये ५६०
०	दांडीस सोनें व अनुरा.	रुपये १२०
२७६		१४००

१ शिरपेंच तीन फुलांचा घाट साधा बरहुकूम हैबतराव पवार पैकीं किंमत. रुपये ६५०

शहत.

४८	हिरे व हिरकण्या मदनाईक सुद्धां किंमत.	रुपये ४९०
६	माणकें किंमत.	रुपये ६८
१	मोती लोलक किंमत.	रुपये ७५
०	सोनें अनुरा.	रुपये १७
५५		

२

२८३-(११२१) जमा जामदारखाना.

खमस तिसैन मया व अलफ रमजान ९

कमाविस भेट राजश्री राव यांस बरहुकूम तुकोजी होळकर यांचे डेऱ्यास स्वारी गेली तेथें पोशाख आला तो जमा, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

---

(282) Daulatrao Scindia was sent with an army on a campaign, and presents of clothes and jewellery were made to him. A. D. 1794-95.

(283) The Peshwá visited Tukoji Holkar at his tent. A. D. 1794-95.

५०	तिवट जैनाबादी कच्चा रंग कलमी हिरवा	१
२५०	दुपेटा जैनाबादी काटपदर जरी पैकीं असवली किनारदार रंग हिरवा कलमी	१
५०	महमुद्या धुवट चंदेरी सनगें	२ दर २५ प्रमाणें.
२००	किमखाप जर भरगची सनंग	(१)एक एकूण रुपये.
५५०		५

२८४–(११३९) दौलतराव शिंदे यांणीं विनंती केली कीं, आपले तीर्थरूप महादजी शिंदे मौजे वानवडी, तर्फ हवेली, प्रांत पुणें येथें कैलासवासी जाहले, त्यांचे छत्रीचे खर्चास मौजे मजकूर पैकीं छत्रीचे लगत एक चाहूर जमीन बागास वगैरे देविली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून महादजी शिंदे यांचे छत्रीचे खर्चास मौजे मजकूर पैकीं जमीन चाहूर १ एक चाहूर जमीन खरेदी इकरार करून छत्रीचे लगत देविली असे, तरी सदरहूप्रमाणें एक चावर जमीन नेमून देणें ह्मणोन, रामराव कृष्ण यांचे नांवें.

सीत तिसैन मया व अलफ सफर २०

सनद १.
रसानगी याद.

---

१ राजकीय.
(ब) इतर माहिती.
१३ विंचूरकर.

२८५–(११५) किल्ले ग्वालेर गोपाळराव नारायण यांजकडे आहे; तो त्यांजकडून दूर करून शिवाजी विठ्ठल यांजकडे सांगितला, याविषयीं सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ सवाल १८

१ शिवाजी विठ्ठल यांस किल्ले मजकूरचें कामकाज ते करीत आहेत, त्याप्रमाणें

---

(284) Mahádji Scindia died at Wanavdi. Some land near his tomb was at Dowlatrao Scindiá's request assigned for the expenses connected with a monument raised in memory of the deceased.

A. D. 1795-96.

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(13) Vinchurkar.

A. D. 1774-75. (285) The fort of Gwalior was entrusted to Shivàji Vithal.

तुम्हीं आपले तर्फेनें त्यांचे हातें घेत जाणें, आणि किल्ले मजकूरचे बंदोबस्त अलग चौकी पहारा खबरदारीनें राखणें ह्मणोन.

१ गोपाळराव नारायण यांस कीं, किल्ले मजकूरचें कामकाज तुम्हीं करीत आहां, त्याप्रमाणें मशारनिल्हे तुमचे हातें कामकाज घेतील, तुम्हीं त्यांचे इतल्यानें करीत जाणें ह्मणोन.

———

२

रसानगी यादी.

२८६–(१०८६) खंडेराव विठ्ठल यांचे बंधु शिवाजी विठ्ठल मृत्यु पावले, सबब मशारनिल्हेस सरदारीचीं वस्त्रें दिल्हीं, ते समई रूबरू पाहून दिल्हे. छ. १० सफर दागिने सुमार.

आर्बा तिसैन मया व अलफ सफर २५

१ निमचा पान इंग्रजी परज तांब्याचीं वर मुलामा सोनेरी बरहुकूम केदारजी शिंदे पैकीं नवा घातला तो तहनाल रुपयांचें वजन तोळे १। व नथणी रुप्याची वजन तोळे ·।।।· मेण मखमली लाल एकूण दागिना सुमार.

१ ढाल गेंड्याची रोगण पिंवळें सुरती फिरक्या लोखंडी वर मुलामा सोनेरी सुमार ६ एकूण दागिना.

१ एक वाज मढीव मखमली लाल नवी समेत कचक लोखंडी वर मुलामा सोनेरी एकूण दागिना.

———

३

१ राजकीय·

(ब) इतर माहिती.

१४ पटवर्धन.

२८७–(७९२) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत चिंतामणराव पांडुरंग पटवर्धन यांचे घरीं भोजनास गेले ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें एकूण किंमत. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलाबल २०

७९ तिवट छिटी बऱ्हाणपुरी. १

(286) Shiváji Vithal having died, his Sardar-ship was conferred on his brother Khanderao Vithal.

A. D. 1793-94,

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(14) Patwardhan.

(287) Presents were received on the occasion of the Peshwá's visit to Chintámanrao Pándurang at Patwardhan's house for dinner.

A. D. 1782-83.

१२५	दुपटा छिटी बऱ्हाणपुरी	१
१००	झगा छिटी बऱ्हाणपुरी	१
६०	तुंबा किमखापी	१
३६०		४

२८८-(८०५) प्रांत गुजराथ येथील महालानिहायचा बंदोबस्त चिंतामण हरी सरसुभा प्रांतमजकूर यांजकडे सांगितला असे, तरी मशारनिल्हेचे तर्फेनें कारकून पाठविले आहेत, त्यांसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. पत्रें.

आर्बा समानीन मया व अलफ रजब २२

१९ महालानिहाय येथील जमीदारांस. पत्रें.

१ परगणे जंबूसर.
१ परगणे बलसाड.
१ परगणे उरपाड.
१ परगणे बालवाडा.
१ परगणे सत्रागांव.
१ परगणे सुपें.
१ परगणे भुतसर.
१ परगणे अंकलेश्वर.
१ परगणे देहनबरे.
१ परगणे डबई.
१ परगणे बहादरपुरा.
१ परगणे आमोद.
१ परगणे हसोट.
१ परगणे पारचोळ.
१ परगणे बादरी.
१ परगणे पारनेरा.
१ परगणे सरभुवन.
१ कसबे सुरत.
१ जकात तापी दक्षणतीर.

१९

५ मोकदम देहाये यांस. पत्रें.

१ मौजे पढगापैकीं तलाडी.
१ मौजे दाभेळ, परगणे तलाडी.
१ मौजे पोसरा, परगणे मरोली.
१ मौजे सीमलगांव, परगणे मरोली.
१ कसबे बारडोली.

५

१ संस्थान वासदे यांस कीं, संस्थान मजकूरचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. पत्र.

२५ एकूण पंचवीस पत्रें चिटणिसी दिल्हीं असेत.

(288) The office of Sar Subhá of Pránt Gujráth was conferred on Chintáman Hari.
A. D. 1783-84.

२८९–(११२९) कमाविसभेट राजश्री राव यांसी बाबद हाय सनगें एकूण. रुपये.

सीत तिसैन मया व अलफ जिल्हेज ४

६९९ बाबद परशराम रामचंद्र पटवर्धन यांचे घरीं खासा स्वारी भोजनास गेली, ते समईं पोशाख दिल्हा तो सनगें. रुपये.

५९९ गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

१२९	तिवट चुनडी	१
२५०	दुपटा काशीचा	१
१६०	तुंबा किमखापी अस्तर गुलबदन	१
६०	झगा धुवट	१
५९९		४

१०० गुजारत विठोबा ताम्रनकर धोत्रजोडा धुवटपैकीं १ रुपये.

६९९	५

७४९ गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

२०९ बाबद रामचंद्र नाईक परांजपे यांचे घरीं लग्न जाहलें, सबब खासा स्वारी भोजनास गेली, ते समईं पोशाख दिल्हा तो सनगें एकूण. रुपये.

२०	तिवट पैठणी	१
१२५	दुपटा पैठणी	१
२४	महमुद्या	२ दर १२ प्रमाणें रुपये.
४०	किमखाप	॥
२०९		४॥

५४० बाबद आबाजी कृष्ण शेलूकर शालफर्द ४ रुपये.

७४९	८॥
१४४४	१३॥

(289) Presents of clothes were received by the Peshwá on the occasion of his going to the house of Parashrám Rámchandra Patwardhan for dinner.

A. D. 1795-96.

१ राजकीय.
(ब) इतर माहिती.
१५ सखारामबापू.

२९०-(३२३) कमाविसभेट राजश्री सखाराम भगवंत यांची स्त्री सौभाग्यवती राजुबाई प्रसूत जाली, त्यास सरकारांतून सौभाग्यवती चिमाबाई कोल्हटकर, व सौभाग्यवती साळुबाई, बाजी बल्लाळ परांजपे यांची बहीण यांजबरोबर बाळंतविडा हिवऱ्यास पाठविला होता, तेथें या बाईकांस दोन लुगडीं व दोन चोळखण आले, त्यापैकीं चोळखण उभयतां बायकांस दिल्हे, विद्यमान मातुश्री गंगाबाई बाकी दोन लुगडीं सरकारांत आलीं ते जमा, गुजारत जानोजी चवाण खिजमतगार लुगडीं एकूण.

सबा सबैन मया व अलफ रजब १२

रुपये.

५० प्रत	१
२५ प्रत	१
७५	२

२९१-(५८५) सखाराम भगवंत किल्ले सिंहीगड येथें आहेत, त्यांचे बेगमीचीं येणेंप्रमाणें. कलमें.

तिसा सबैन मया व अलफ सफर १५

शिधा खाशास उत्तम, व आचारी वगैरे ब्राह्मणांस मध्यम प्रतीचा याप्रमाणें दररोज देत जाणें. कलम १.

खाशाकडील किरकोळ कामकाजास वगैरे माणसें. असामी.

२ कामाठी.
१ हलालखोर.

३

---

[1] POLITICAL MATTERS.
(B) Matters relating to
(15) Sakhárám Bápu.

(290) The wife of Sakhárám Bhagwant having given birth to a child, at Hivra, a present was sent to her.

A. D. 1776-77.

(291) Sakhárám Bhagwant was confined in the fort of Sinhagad. Orders were issued to provide him with excellent food and to place the service of 2 Hamáls, and 1 sweeper at his disposal.

A. D. 1778-79.

एकूण तीन असामी ठेऊन देविले असत, तरी शिरस्तेप्रमाणें तैनात करून तुम्हीं तेथें ठेऊन देणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें किल्ले मजकूर पैकीं देत जाणें. मजुरा पडेल ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

२९२–(५८७) मोरो विश्वनाथ यांचे नांवें सनद कीं, बाग संगम बेटांतील नजीक पुणें सखाराम भगवंत यांजकडे होती, ते हल्लीं सरकारांत जप्त करून जप्तीची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी बागेचा आकार चौकशीनें करून उत्पन्न होईल त्या ऐवजापैकीं बागेचा खर्च वजा होऊन, बाकी ऐवज सरकारांत पावता करून पावलियाचा जाब घेणें ह्मणोन. सनद १.

सन तिसा सबैन मया व अलफ सफर १७

परवानगी रूबरू.

२९३–(५८८) सखाराम भगवंत सिंहगड येथें आहेत, त्यांस नित्यदानाविशीं वगैरे. कलमें.

तिसा सबैन मया व अलफ सफर २२

नित्य दानास दररोज नक्त रुपये १, खुर्दा शिवराई देवास वगैरे रुके ८९, नारळ १ सुमार.

एकूण रुपया एक, व नारळ १ एक, व खुर्दा शिवराई नऊ रुके येणेंप्रमाणें दररोज देत जाणें. कलम १.

मशारनिल्हेचे घरीं श्राद्ध येईल तेव्हां ब्राह्मणांस दक्षणा दर असामीस एक रुपया व भोजनाचें साहित्य देत जाणें. कलम १.

व्यतिपाताचे दानास सोन्याचे तुकडे सुमार २८॥ एकूण सोनें वजन तोळे २। सवा दोन येथून दिल्हे आहेत, त्यास दक्षणा रुपया एक देविला असे, तरी व्यतिपात येईल तेव्हां एक रुपया देत जाणें. कलम १.

शाखभाजी व पानें विड्याचीं बागेपैकीं मेळवून देणें, बागापैकीं न मिळे तरी खरेदी करून देत जाणें. कलम १.

---

(292) The garden at the *Sangam* near Poona belonging to Sakhárám Bhagwant was attached. There are several sanads on this date attaching his Saranjám situated in the various districts.

A. D. 1778-79.

(293) Orders were issued to give Sakhárám Bhagwant Re. 1 and 9 Rupees for his daily alms; twenty eight pieces of gold weighing 2¼ Tolas were sent for being given to him for distribution as alms on the व्यतिपात day.

A. D. 1778-79.

एकूण चार कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव किल्ले सिंहगड यांस. सनद १.

परवानगी रूबरू.

२९४–(६०३) सखाराम भगवंत किल्ले सिंहीगडीं अटकेस आहेत, त्यांस किल्ले प्रतापगड येथें ठेवावयाची नेमणूक करून, किल्ले मजकुरीं न्यावयास जयराम कृष्ण, व शिवराम नारायण आठवले पाठविले आहेत, यांचे स्वाधीन मशारनिल्हेस करून पावल्याचें कबज घेणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाकर २१

परवानगी रूबरू.

२९५–(६२४) सखाराम भगवंत यांस दुभत्याकरतां किल्ले प्रतापगड येथें पाठवावयाची प्रांत पुणें येथील थटीपैकीं गाय व ह्मैस दुभती सर २ दोन वासरें सुद्धां जयराम कृष्ण यांजकडे देविलेली असे, तरी सखाराम भगवंत यांजकडील जप्तीचीं गुरें पेशजी प्रांत मजकूरचे थटीकडे दिल्हीं आहेत, त्यांपैकीं एक गाय व एक ह्मैस चांगली दुभती पाहून देणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १०

२९६–(६३४) जयराम कृष्ण यांचे नांवें कीं, तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें, सखाराम भगवंत किल्ले प्रतापगड येथें ज्या घरांत ठेविले आहेत त्या घराचे चौफेर बंदोबस्ताकरतां चार दिवाळी दगडी घातली पाहिजे, येविशींची आज्ञा व्हावी ह्मणोन लिहिलें; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी त्यांजला तेथें ज्या घरांत ठेविलें असेल त्या भोवतीं दगडी चौफेर चार दिवाळीची इमारत पांचशें रुपये पर्यंत खर्च लागल्यास किल्ले मजकूर पैकीं लाऊन करणें, आणि त्याचा बंदोबस्त चांगला पक्का राखणें ह्मणोन. सनद १.

समानीन मया व अलफ साबान १९

परवानगी रूबरू.

---

(294) Sakhárám Bhagwant was sent from fort Sinhagad to fort Pratápgad.
A. D. 1778-79.

(295) A milch cow and a she-buffalo were sent to fort Pratápgad for the use of the prisoner Sakhárám Bhagwant.
A. D. 1779-80.

(296) Sanction was accorded to the expenditure of Rs. 500 for enclosing the room in which Sakhárám Bhagwant was confined at fort Pratápgad with stone-walls on all sides.
A. D. 1779-80.

२९७–(९३९) त्रिंबकराव नारायण राजे बहादूर यांजकडे सखाराम भगवंत यांचे अंतस्ताचा ऐवज येणें तो रुपये १००००० एक लक्ष रुपये तुह्मांस सरकारांतून ऐवज देणें त्यापैकीं देविले असत, तरी सदरहू रुपयांची वरात अलाहिदा आहे, त्याप्रमाणें ऐवज घेणें, न दिल्यास मशारनिल्हेकडील महाल जप्त करून ऐवज घेणें, सदरहू एक लक्ष रुपये वसूल होये तोंपर्यंत महालची घालमेल होणार नाहीं, ऐवज तुह्मांस पावल्यावर महाल सोडून देणें ह्मणोन, महादजी शिंदे यांचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ रमजान १९

२९८–(७१६) सखाराम भगवंत किल्ले रायगड येथें मृत्य पावले, त्यांची वस्तभाव होती ते तुम्हीं गोविंद विश्वनाथ कारकून किल्ले मजकूर यांजबरोबर हुजूर पाठविली ते बीतपशील.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रमजान १८

किता.

२ लेप.
 १ दस्ती बुटेदार.
 १ बऱ्हाणपुरी पिंवळ.
 ——
 २

१ गोंदडी शालजोड्याची.
 १ लाखी जोडी.
 १ सफेत जोडी.
 ——
 २

२ रुमाल दस्ती.

७ आंगवस्त्रें.

१ न्याहाली अतलसी पराची.

किता.

१ घोंगडी सफेद.

१ गवाळें घोंगडीची.

१३ तांबें दागिनें.
 २ पंचपात्रे लहान.
 २ तबकड्या.
 १ पळी संध्येची.
 १ तांब्या.
 ७ कर्डे.
 ——
 १३

४ पितळी दागिने.
 १ घाटमुट खडगपात्री.
 १ पंचपात्र.

(297) Trimbak Náráyan Rájebahádar owed one Lac of rupees to Sakhárám Bhagwant an actt: of अंतस्थ (bribe): Mahádji Scindia was requested to recover the amount in payment of the amount due to him by Government.

A. D. 1779-80.

(298) Sakhárám Bhagwant died at fort Ráigad. His clothes, which were received from the fort, were made over to his family.

A. D. 1781-82.

३ उशा पराच्या.
 १ अतलसी थोर.
 २ किमखापी.
 ———
 ३
२ गिर्द्या पराच्या.
१ जाजम छिटी साधें.
१ शालजोडी पिंवळी.
१ धोतरजोडा जुना.
१ टोपी सकलादी जुनी.
१ शेला नारायणपेठी साधा.
३ आभ्रे उशाचे.
१ पलंगपोस.
१ पितांबर मर्दानी.
१४ वस्त्रें सकलादी देवाचे संपुष्टांतील.
१ गोमुखी सकलादी.
———
४३
१७ किता.
———
८०

१ कासांडी.
१ तबकडी.
———
४
९ माळा.
 ८ रुद्राक्षाच्या मणी सुमार २०१
 १ स्पटिकाच्या मणी सुमार १०६
———
९
१ संबळी वेताची झांकणसुद्धां मढीं-व सकलादी.
१ शंख लहान टोपण सोन्याचें मढींव.
६ देव.
 १ शालग्राम.
 १ बाण नर्मदी.
 १ गणपती नर्मदी.
 १ सूर्यकांत.
 १ सुवर्णमुखी.
 १ चक्रांगीत सोन्याचे मढीव साखळीसुद्धां.
———
६
१ संपुष्ट रुप्याचा झांकणसुद्धां देवांचा वजन तोळे १६॥।
———
३७

एकूण सुमारी ऐशीं सदरहू प्रमाणें पाठविलीं, ते परभारे सखाराम भगवंत यांचे घरीं दिल्हीं असे ह्मणोन, रघुनाथ सदाशिव यांचे नांवें. जाब १.

परवानगी रूबरू.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१६ बाळाजी जनार्दन.

२९९-(५००) बाळाजी जनार्दन यांजकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम सालमजकुरापासून महाल व गांव येथील अंमल पेशजीचे अंमलदाराकडून दूर करून करार करून दिल्हा असे येविशीं. सनदा.

समान सबैन मया व अल्फ रमजान २१

८ कमाविसदारांस सनदा कीं, खेरीज दुमाले गांव व हिसेदार करून दरोबस्त अंमल दिल्हा असे, तरी अंमल देखील ठाणें मशारनिल्हेकडील कमाविसदारांचे स्वाधीन करून कबज घेणें. सालमजकूरचा वसूल घेतला असेल त्यापैकीं महाल मजकूर शिबंदी हिसेरसीद् वजा करून, बाकीचा ऐवज यांजकडे माघारा देणें ह्मणोन. सनदा.

१ परगणे सरभुवन, प्रांत गुजराथ येथील खेरीज दुमाले गांव करून दरोबस्त अंमले येविशीं चिंतामण हरी यांस. सनद.

१ परगणे भोकर, प्रांत बागलाण येथील खेरीज मोकासा व दुमाले गांव करून जाहगीर, व बाबती, व सरदेशमुखीचा अंमल देखील जकात व सुभा निसबत कलमेंसुद्धां, येविशीं लक्ष्मण सादो, व वासुदेव नारायण यांस. सनद.

१ परगणे चोपडें, प्रांत खानदेश येथील खेरीज मुकासा व दुमाले गांव करून जाहगीर व बाबती व सरदेशमुखीचा अंमल देखील जकात व सुभा निसबत कलमें सुद्धां येविशीं गोपाळराव हरी यांस. सनद.

१ परगणे जलोद, प्रांत खानदेश येथील खेरीज दुमाले गांव व नांदेड तर्फेचा मुकासा करून जहागीर, व बाबती, व सरदेशमुखी, व मुकासा देखील जकात व सुभा निसबत कलमें सुद्धां येविशीं काशी नारायण यांस. सनद.

१ परगणे कोतुळ येथील खेरीज फुटगांवचा मुकासा व दुमाले गांव करून जाहगीर, व बाबती, व सरदेशमुखीचा अंमल, व हरजी घारे यांजबद्दल मुकासा जप्त आहे त्यासुद्धां देखील जकात येविशीं गोविंदराम यांस. सनद.

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(b) Matters relating to

(16) Baláji Janárdan.

(299) Some Mahále and villages in Gujráth, Báglan, Doulatábad & Karád were assigned in military Saranjám to Baláji Janárden.

A. D. 1777-78.

१ परगणे अंतूर सरकार दौलताबाद येथील बाबती व सरदेशमुखीचे ऐवजी दरोबस्त अमलाचे गांव पेशजी सरकारांत घेतले आहेत, त्यांची कमावीस तुह्मांकडे आहे, त्यापैकीं मशारनिलेकडे फौजेचे सरंजामास रुपये २४५०० चौवीस हजार पांचशें रुपये तनख्याचे गांव द्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू बेरजेचे गांव यांजकडून कमाविसदाराकडे नेमून देऊन हिशेबीं याचे नांवें खर्च लिहिणें, गांव नेमून द्याल तेथील सालमजकूरचा वसूल तुह्मीं घेतला असेल त्यापैकीं महाल मजकूर शिबंदी हिशेरसीद वजा करून, बाकीचा ऐवज यांजकडे माघारा देणें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांस. सनद.

१ प्रांत कऱ्हाड पैकीं गांव.

१ मौजे सेलगांव, तर्फ हवेली.

१ मौजे विंग, तालुके हवेली येथील कमावीस लक्ष्मण कान्हेरे यांजकडे पेशजी सांगोन प्रांतमजकुराकडे ऐवज द्यावयाचा करार आहे तो.

२

एकूण दोन गांवचे हुजूर मामल्याचा अंमल तुह्मांकडून, व लक्ष्मण कान्हेरे यांजकडून दूर करून मशारनिल्हेकडे फौजेचे सरंजामास दिल्हा असे, तरी हरदुगांवचे हुजूर मामल्याचा दरोबस्त अंमल यांजकडून कमाविसदार करतील; तुह्मी सदरहू अमलाचा आकार होईल तो यांचे नांवें पथकाचे सरंजामांत खर्च लिहीत जाणें. सालमजकूरचा वसूल हरदुगांवचा घेतला असेल तो माघारा देणें, व याखेरीज तर्फ हवेली पैकीं हर एक गांवीं जमीन रुपये ९१॥≡ येक्याण्णव रुपये तीन आणे आकाराची मशारनिल्हेस सदरहू सरंजामांत द्यावयाचा करार करून देविली असे, तरी नेमून देऊन खर्च लिहिणें ह्मणोन, श्रीनिवास शामराव यांस. सनद.

१ मौजे माणीकशेडे, तर्फ कडे, परगणे पाडेपडगांव येथील जहागिरीचा अंमल येविशीं भगवंतराव राम यांस. सनद.

८

९ जमीदार व मोकदम यांस सनदा कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन सदरहू अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा.

६ जमीदारांस. सनदा.

२ प्रांत खानदेश.

१ परगणे चोपडें.

१ परगणे जलोद.

२

१ परगणे भा(भो?) कर, प्रांत बागलाण.

१ परगणे सरभुवन, प्रांत गुजराथ.

१ परगणे कोतुळ.

१ परगणे अंतूर पैकीं साडेचोविस हजार रुपये तनख्याचे गांव येविशीं.

६

३ मोकदम यांस. सनदा.

२ प्रांत कऱ्हाड पैकीं गांव येविशीं.

१ मौजे सेलगांव, तालुके हवेली.

१ मौजे विंग, तर्फ हवेली.

२

१ मौजे माणिकदोंड, तर्फ कडे, परगणे पाडेपेडगांव.

३

९

१७

रसानगी यादी.

३००–(७९९) कमाविस भेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी बाबत बाळाजी जनार्दन फडणीस यांचे स्त्रीचें ओटभरण जहालें, सबब घरीं स्वारी गेली ते समई दिल्ही ती, गुजारत भिवाजी संकपाल खिजमतगार सनगें एकूण.

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ३०

रुपये.		
१२०	पातळ जरी तमामी सोनेरी पदर कारचोबी	१
५	चोळखण चोळी जरी बादली	१
१२५		२

---

(300) A present of clothes was received by Ramábái on the occasion of her visit to Baláji Janárdan Fadnis' house on acct: of the ओटभरण ceremony of the Fadnis' wife (the ceremony performed on the first appearance of the menses.)

A. D 1782-83.

३०१-(८६३) राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांस पुत्र जाहल्याचें वर्तमान घेऊन आले, त्यांस इनाम विद्यमान राजश्री राव छ. २८ सवाली सनगें एकूण. आंख.

खमस समानीन मया व अलफ जिल्काद १५

२००। खिजमतगार निजबत बाळाजी जनार्दन यांजकडील यांस. आंख.

१००। नरसोजी बिन गोपाळजी गुड यास सनगें. आंख.

२८	तिवट	१
७२।	गोलदार	१
१००।		२

१०० आपाजी जाधव यास. आंख.

२९	तिवट सार्धे.	१
७१	गोलदार	१
१००		२

२००। ४

७८। बयाजी निकम निसबत हरी बल्लाळ यांजकडील यांस सनगें. आंख.

३७॥।	तिवट सार्धे	१
४०॥	गोलदार	१
७८।		२

२७८॥ ६

३०२-(८७६) विद्यमान बाळाजी जनार्दन फडणीस सालगुदस्तां नवाब निजाम अलीखान बहादूर यांचे भेटीस यादगिरीस गेले होते, त्यास स्वारींत सनदा व पत्रें दिल्हीं तीं इस्तकबील छ. ८ जमादिलावल सन आर्बा छ. २० साबान सालमजकूर सन खमस, तीं या तारखेस बार केलेलीं आहेत.

खमस समानीन मया व अलफ रबिलाकर १५

---

(301) Reward was given to the attendants who brought news of the birth of a son to Báláji Janárdan Fadnis.
A. D. 1784-85.

(302) Báláji Janárdan Fadnis had gone to Yádgiri in the preceeding year to visit Nawáb Nizám Alikhán Bahádur.
A. D. 1784-85.

३०३–(१०९९) जमा जामदारखाना.

आर्बा तिसैन मया व अलफ रजब ५

कमाविसभेट सनगें एकूण. रुपये.

४८० राजश्री राव यांसी बाबद राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांणीं बागांत मेजवानी केली, ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत मलोजी जाधव खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

८०	तिवट सोनेरी	१
२००	दुपेटा सोनेरी	१
७५	झगा धुवट सोनेरी	१
१२५	तुंबा किमखापी अस्तर गुलबदन	१
४८०		४

१९ सौभाग्यवती येशवदाबाई यांसी बाबद गणेश कृष्ण गोखले यांणीं माहेरीहून येते समई दिल्हीं तीं, गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

१६	लुगडें	१
३	चोळखण	१
१९		२

४९९

३०४–(१११४) जमा जामदारखाना.

खमस तिसैन मया व अलफ सफर २

कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबद राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांचे घरीं खासा स्वारी श्रीपार्थिव गणपतीचे दर्शनास गेली ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

५०० सनगें आंबवी वर काम सोनेरी भस्मी.

१०० तिवट १

---

(303) Presents were received from Báláji Janárdan Fadnis on the occasion of a garden party given by him to the Peshwá.
A. D. 1794-95.

(304) Presents were received on the occasion of the Peshwá's visit to Báláji Janárdan Fadnis' house on the Ganesh-Chaturthi festival.
A. D. 1794-95.

२०० दुपटा १
२०० झगा १

५०० ३

१५० तुंबा किमखापी हिरवा अस्तर गुलबदन १

६५० ४

३०५-(११२८) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बावद राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांचे बागांत खासा स्वारी भोजनास गेली ते समई पोशाख दिल्हे ते, गुजारत हाय सनगें एकूण. रुपये.

सीत तिसैन मया व अलफ जिल्हेज १

१७६९ गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

१४० तिवट चुनडी १
३५० दुपटा काशीचा १
१२९ झगा धुवट १
२०० तुंबा किमखापी अस्तर गुलबदन १

८१९ ४

९५० प्रत पोशाख भोजनोत्तर दिल्हा तो सनगें एकूण. रुपये.

७५० सनगें छिटी बऱ्हाणपुरी सफेद वरकाम कलमी सोनेरी.

१५० तिवट १
४०० दुपटा १
२०० झगा १

७५० ३

२०० तुंबा किमखापी अस्तर गुलबदन १

९५० ४

१७६९ ८

(305) The Peshwá went to a dinner party in the Garden of Bálájí Janárden Fadnis.

A. D. 1795-96.

८० गुजारत विठोबा ताम्हनकर धोत्रजोडा धुवट पैठणी अ- सावली किनारदार — १ एकूण रुपये.

१८४५ — ९

१ राजकीय.
(ब) इतर माहिती.
१७ घोरपडे.

३०६–(२१५) मुरारराव हिंदुराव घोरपडे सेनापति यांस पांच हजार रुपयांचे गांव सरंजामास तालुके कोपल पैकीं सालमजकुरीं द्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू पांच हजार रुपयांचे गांव कमाल जमेचे तालुके मजकूरपैकीं नेमून देणें ह्मणोन, माधवराव चिंतामण, व गंगाधर विश्वनाथ यांचे नांवें.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलाकर १३

सनद १.

रसानगी यादी.

मुरारराव हिंदुराव घोरपडे सेनापति यांस पांच हजार रुपयांचे गांव सरंजामास तालुके धारवाडपैकीं सालमजकुरीं द्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू पांच हजार रुपयांचे गांव कमाल जमेचे तालुके मजकूरपैकीं नेमून देणें ह्मणोन, व्यंकटराव नारायण यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

३०७–(३१४) दौलतराव हिंदुराव घोरपडे यांचे नांवें सनद कीं, मुरारराव घोरपडे सेनापति यांजकडे तालुके बागलकोटपैकीं महाल बीतपशील.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २८

१ परगणा सिद्धनाथ.

१ परगणा बलौती.

[1] POLITICAL MATTERS.
(b) Matters relating to
(17) Ghorpade.

(306) The Peshwá granted to Murárrao Hindurao Ghorpade, Senápati, villages worth Rs 10000 in Saranjám in Taluka Kopal and Taluka Dhárwar.

A. D. 1775-76.

(307) Three Mahàls' in Taluka Bagalkot viz. Sidhanath, Beloti, Nilgupe were held in Military Saranjám by Daulatrao Hindurao Ghorpade on behalf of Murárrao Ghorpade, Senápati. The Mahâls were now retransferred to Murárrao.

A. D. 1776-77.

१ निलगुपे.

३

एकूण तीन महालचा अंमल फौजेचे सरंजामास आहे, त्यास त्यांणीं आपले तर्फेनें मु-ह्यांकडे सदरहू महालचा अंमल दिला आहे, तो हल्लीं सरकारांतून मुरारराव घोरपडे यांज-कडे पेशजीप्रमाणें फौजेचे सरंजामास सदरहू महालचा अंमल करार करून दिला असे, तरी हुजूरून कारकून पाठविला आहे, याचे गुजारतीनें ठाणीं जकीरासुद्धां मशारनिल्हे यांचे स्वाधीन करून पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन. सनद १.

येविशीं जमीदार यांस कीं, मशारनिल्हे यांसी रुजू होऊन परगणे मजकूरचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा ३.

१ सिद(द्ध)नाथ परगणे.
१ परगणे बळौती.
१ परगणे निलगुपे.

---

३ ४

रसानगी यादी.

३०८-(४३९) त्रिंबकराव येशवंत कमाविसदार, परगणे गोकाक यांचे नांवें सनद कीं, मुरारराव हिंदुराव घोरपडे ममलकत मदार सेनापति यांचा तालुका हैदरखानानें दाबला, सबब यांचे बाईकोस, व मुलास परगणे मजकूर पैकीं राहण्यास पंधरा हजार रुपयांचे कमाल बेरजेचे गांव द्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी परगणे मजकूरपैकीं एक ठाणें लहान, व गांव सदरहू पंधरा हजार रुपयांत लाऊन देऊन यांजकडे चालवणें ह्मणोन.

सबा सबैन
मया व अलफ
रबिलावल २३

सनद १.

रसानगी यादी.

हरिराव पांडुरंगराव ह्यांच्या कीर्दीपैकीं.

३०९-(७६२) गणेश कृष्ण कमाविसदार दिंमत परशराम रामचंद्र ठाणे आलमेले, परगणे मजकूर यांस कीं, ठाणे मजकूर मालोजी घोरपडे यांजकडे देणें ह्मणोन सालगुदस्तां सरकारांतून सनद सादर जाहली आहे, त्याप्रमाणें घोरपडे यांजकडील कारकून तुह्मांकडे येतील, त्यास सरकारचे कार-

इसन्ने समानीन
मया व अलफ
जमादिलाखर २१

---

(308) The Taluka of Murárrao Hindurao Ghorpade Mámlacat Madár having been usurped by Haider khan, villages worth Rs. 15000 were ordered to be given to him in pargana Gokák for his support.
A. D. 1776-77.

(309) The Kamávisdár of Thana Almele and Thana Kadkol was directed to hand over the Thanas to Máloji Ghorpade as agreed upon in the preceding year.
A. D. 1781-82.

[illegible]ठाणें त्यांचे स्वाधीन करून कबज घेणें म्हणोन, परशराम रामचंद्र यांचे नांवें छ. २१ सफर सन समानीन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

संमत कडकोळ येथील ठाणें देहायमुद्दां तुम्हांकडे आहे, त्यास सालमजकुरीं मुरारराव हिंदुराव घोरपडे सेनापति यांजकडे बेगमीबद्दल देविलें असत, तरी मशारनिल्हेकडील [illegible]राव घोरपडे यांचे स्वाधीन संमत मजकूरचें ठाणें देहायमुद्दां देखील जकीरा स्वाधीन करून कबज घेणें म्हणोन, वासुदेव दादाजी यांचे नांवें छ. १३ जमादिलाखर सन समानीनांत. सनद १.

परवानगी रूबरू.

३१० -(८९९) जमा जामदारखानां.

सीत समानीन [illegible] २६

कमाविसमेट राजश्री राव यांसी बाबत मालोजी घोरपडे यांचे घरीं जन्माष्टमीचे उत्साहानिमित्य खासा स्वारी गेली ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी काटकर खिजतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

२५	तिवट	१
१००	दुपटा	१
१२	शेला साधा घुवट	१
५०	किमखाप	॥
१८७		३॥

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१८ निंबाळकर.

३११[अ]-(१) परगणे फलटण येथील अंमल दरोबस्त देशमुखी सुद्धां तुम्हांकडे

---

(310) Presents were received on the occasion of the Peshwá's visit A. D. 1785-86. to the house of Máloji Ghorpade at the (जन्म+अष्टमी) festival.

[1.] POLITICAL MATTERS.

(b) Matters relating to

(18) Nimbálkar.

[illegible]) The Pargana, which was assigned as Military Saranjám to

आर्बा सबैन मया व अलफ रजब ११

फौजेच्या सरंजामास होता, तो तुम्हांकडून दूर करून सालमजकुरीं मालोजी नाईक निंबाळकर यांजकडे फौजेचे सरंजामास करार करून दिल्हा असे, तरी ठाणें जकीरासुद्धां मशारनिल्हे यांचे हवाली करून पावलियाचें कबज घेणें; सालमजकूरपैकीं वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें म्हणोन, मुधोजी नाईक निंबाळकर यांचे नांवें. सनद १.

जमीदार परगणे मजकूर यांचे नांवें सनद कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन. सनद १.

२

रसानगी यादी.

[ब]–(१) मालोजी नाईक निंबाळकर यांचे नांवें सनद कीं, परगणे फलटण येथील अंमल जहागीर, व स्वराज्य देखील सरदेशमुखी सुद्धां दरोबस्त मुधोजी नाईक बिन बनाजी नाईक निंबाळकर यांजकडे फौजेचे सरंजामास होता, तो त्यांजकडून दूर करून सालमजकुरीं तुम्हांकडे फौजेचे सरंजामास परगणे मजकूर येथील अंमल पेशजींप्रमाणें दरोबस्त करार करून दिल्हा येविशीं. कलमें.

आर्बा सबैन मया व अलफ रजब १४

तुम्हांकडे सरकारची नजर १००००० रुपये.

यासी हफ्तेबंदी.

६०००० माघ अखेर.
४०००० अखेर सालीं.

१०००००

एक लक्ष रुपये करार केले असेत, तरी सदरहू हफ्तेबंदीप्रमाणें सरकारांत भरणा करून पावलियाचा जाब घेणें. कलम १.

हालीं तुम्हांकडे सरंजाम करार करून दिल्हा आहे, याची घालमेल सरकारांतून होणार नाहीं. कलम १.

सरंजामी स्वार असामी.

२२५ कदीम.
१२५ ज्याजती.

३५०

साडे तीनशें स्वार पैकीं कदीम सवादोनशें, व ज्याजती सवाशें याप्रमाणें पेशजींचे सरंजामांत करार केले असेत, तरी घोडे माणूस धडधडीत चांगले बाळगून चाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें; रोजमरा आठवडा पेशजीं सवादोनशें स्वारांस पावत होता, त्या शिरस्तेप्रमाणें हालीं साडेतीनशें स्वारांस रोजमरा आठवडा फौजेबद्दल पावेल; व रसानगी नक्त व

A. D. 1773-74.

Mudhoji Naik Nimbáḷkar, was taken back from him and made over to Máloji Naik Nimbáḷkar. A Nazar of Rs. one lac was levied. Mudhoji was in consideration of this assignment to keep a body of 350 horse.

[illegible] पेशजींपासून चालत आहे, त्याप्रमाणें चालवावें ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्यास वतन पूर्ववत् प्रमाणें अनभवणें. कलम १.

कापड पेशजीं पावत आहे त्याजबद्दल जाजती सवाशें रावतास पावेल. कलम १.

एकूण चार कलमें सदरहूप्रमाणें करार करून दिल्हीं असेत, तरी कराराप्रमाणें वर्तणूक करणें, आणि सरकारचाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें ह्मणोन, मशारनिल्हे यांचे नांवें

सनद १.

रसानगी यादी दोन.

३१२-(७८९) कमाविसभेट राजश्री राव यांसी बाबत महाराव निंबाळकर यांचे डेऱ्यास रोजगुदस्त खासा स्वारी गेली ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत जिवाजी कोटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलाखर १४

६५	चिरा जरी बादली	१
४५	वोढणी जरी बादली	१
५०	झगा जरी बादली	१
५०	तुंबा किमखापी	१
२१०		४

३१३-(१०८५) जमा जामदारखाना.

अर्बा तिसैन मया व अलफ मोहरम २१

कमाविसभेट राजश्री राव यांसी बाबद जानराव नाईक निंबाळकर फलटणकर यांचे घरास खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाख दिल्हा तो, गुजारत मलोजी जाधव खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

१९	तिबट पैठणी	१
१५०	दुपटा पैठणी	१
१२	शेला साधा	१
४०	किमखाप	॥·
२२१		३॥

(312) Presents were received on the occasion of the Peshwa's visit to Mahárao Nimbálkar.
A. D. 1782-83.

(313) The Peshwá visited Jánrao Naik Nimbálkar of Faltan at his house.
A. D. 1793-94.

३१४-(१११०) रत्नशाळेपैकीं.

खमस तिसैन मया व अलफ जिल्हेज २०

देणें जानराव नाईक निंबाळकर फलटणकर माळोजी नाईक यांचे पुत्र यांस माळोजी नाईक यांचे नांवें सरदारी होती, त्यास ते मृत्य पावले, सबब सरदारी यांस सांगोन वस्त्रें दिल्हीं, ते समई विद्यमान राजश्री राव सदरेस रूबरू पाहोन दिल्हे किंमत. रुपये.

१७६३ ऐन.
 ४५९॥ जाजती.

२२२२॥

खासा जानराव नाईक यास कंठी मोत्याची बाबद कृष्णाजी महिपत साठे पैकीं छ. ८ जिल्काद सन सलास तिसैनांत आली ते. किंमत रुपये.

१५३८ ऐन.
 ३८४॥ सवाई.

१९२२॥

शहत.

१० धुगधुगी घाट साधा किंमत रुपये ७०
 ५ माणकें चुणी मदनाईक सुद्धां किंमत रुपये १८॥ एकूण.
 ४ हिरे हिरकण्या किंमत रुपये १७
 १ मोती लोलक वजन रती ३॥ एकूण किंमत रुपये २०
 ० सोनें अतुरा रुपये १४॥ एकूण.

१० ७०
४८ मोत्यें माळेस वजन टाक १॥।२ किंमत रुपये १४१८

५८ १४८८

पागिना १.

नरसिंगराव कान्हेर कारकून यांस कडें सोन्याचें तीनशें रुपयांचें शिरस्त्याचे किमतीचें. रुपये.

२२५ ऐन.
 ७५ वर्ताळा दरसदे २५ प्रमाणें.

३००

---

(314) Mánáji Naik Nimbáḷkar of Faltan being dead, his son Jánrao Naik was appointed to succeed him.

A. D. 1794-95.

सोनें आवद् सख्या पोरगा पैकीं दर तोळा रुपये १५ प्रमाणें. रुपये २२५
अर्कें १ सोनें वजन. तोळे १५

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१९ कोल्हापूरकर महाराज.

३१५-(७) श्रीमन्महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी करवीरवासी यांजकडील ताल्लुक्यांतील गांव लोकांकडे होते, ते सालगुदस्तां महाराजांकडे गांव द्यावयाचा करार जहाला आहे, सबब गांव दूर करून महाराजांकडे दिले आहेत, तरी यांजकडील आपाजी शामराव यांजकडे ठाणें सुद्धां गांवचा अंमल देणें. सालगुदस्त व सालमजकूर दुसाला वसूल घेतला असेल तो माघारा देऊन कबज घेणें ह्मणून.

आर्बा सबैन मया व अलफ रजब १८

सनदा.

रसानगी यादी.

२ मौजे पठवाद, परगणे रायबाग हा गांव शिवाजी घोरपडे यांजकडे आहे त्याविशीं

१ मशारनिल्हेस.

१ मौजे मजकुरास अंमल सुरळीत देणें ह्मणून.

२ मौजे माणगांव, परगणे कितुराविषयीं.

१ वेंकापा नाईक कलकेरी.

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

(19) Kolhápur Rájá.

(315) The following villages were ordered to be made over to the Rájá of Karwir as agreed upon in the preceding year—1 Mouze Datwáḍ (Paṭwád) in pargaṇe Ráyabág, Maṇgaom in Pargaṇa Kittoor, 1 Kotbági in Pargaṇe Hukeri.

A. D. 1773-74.

1 Niḍgudi in Pargaṇe Ráyabág,
1 Kuḍnoor in Pargaṇe Hukeri.

1 Kerur
1 Galteg } in Pargaṇe Hukeri.
1 Karjagen

1 Nasalápur in Pargaṇe Rayabag,
1 Kalol in Pargaṇe Hukeri and other villages.

१ मौजे मजकूर अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन.

२

२ मौजे कोटबागी, परगणे हुकेरीविशीं.

१ विसाजी कृष्ण यास.

१ मुकदम मौजे मजकूर यास.

२

२ मौजे निडगुदी, परगणे रायबागविशीं.

१ दादाजी त्रिंबक.

१ मुकदम मौजे मजकूर.

२

२ मौजे कुडनूर, परगणे हुकेरी हा गांव बाळाजी केशव यांजकडे आहे त्याविशीं.

१ मशारनिल्हे यांस.

१ मुकदम मौजे मजकूर यांस.

२

३ रामचंद्र महादेव यांजकडे गांव.

३ परगणे हुकेरीपैकीं.

१ मौजे केरूर.

१ मौजे गलतेग.

१ मौजे करजगें.

३

१ मौजे नसलापूर, परगणे रायबाग.

४

पत्रें.

१ रामचंद्र महादेव यांस.

२ मुकादमास.

१ गांव परगणे हुकेरी.

१ मौजे नसलापूर.

२

३

२ मौजे कलोल, परगणे हुकेरी हा बाग (गांव ?) गोपाळभट कवठेकर यासकडे आहे त्याविशीं. सनदा.

१ मशारनिल्हेस.

१ मोकादम मौजे मजकूर यास.

२

३ चिंतो हरि, व आबाजी विश्वनाथ यांजकडे गांव.

१ मौजे हुपरी, परगणे मिरज.

१ मौजे राजापूर, परगणे हुकेरी.

१ मौजे वाळवें, परगणे कागल.

१ मौजे हेरवाड, परगणे रायबाग.

४

चार गांव पैकीं तीन गांव मशारनिल्हेकडे ठेवावीं(वे),व मौजे हरवाड हा गांव महाराजांकडे द्यावा; याप्रमाणें सालगुदस्तां ठराव जाहला, या समईं मशारनिल्हेनीं सदरहू गांवांत आपण इमारत बांधली आहे, सबब आपणांकडे गांव ठेवावा ह्मणोन विनंति केली; त्याजवरून तो गांव त्यांजकडे ठेऊन त्याचे मोबदला मौजे राजापूर, व मौजे वाळवें हे दोन गांव महाराजांकडे द्यावयाचा करार सालगुदस्त जाहला आहे, सबब मशारनिल्हेकडून गांव दूर करून महाराजांकडे दिले त्याविशीं. सनदा.

१ मशारनिल्हेस महाराजांकडील आपाजी शामराव यांजकडे ठाणीं जकीरासुद्धां गांव हवाला करून कबजा घेणें; व सालगुदस्त, व सालमजकूरचा वसूल तुम्हीं घेतला असेल तो देऊन कबजा घेणें. हरदू गांवचा आकार बोरवाडच्या आकाराहून जास्ती असल्यास रुजू करून घेणें; त्याचे मुबदला जमीन नेमून देतील ते घेणें; आणि लिहिल्याप्रमाणें दोन गांव मशारनिल्हेचे हवालीं करणें ह्मणून.

२ मुकादमास अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन.

३

२ कजबे रायबाग हा गांव निळकंठ शामराव व दिंमत विठोजी चव्हाण यांपाशीं आहे त्याविशीं. सनदा.

१ मशारनिल्हे आपाजी शामराव यांजकडे गांव ठाणें सुद्धां देणें; व सालगुदस्त व सालमजकूर वसूल घेतला असेल तो माघारा देऊन कबजा घेणें मुबदला तुह्मांस पांच हजार रुपयांचा गांव बसुली नेमून देऊन, त्याचीं इनामाचीं राजपत्रें महाराज करून देतील; त्याप्रमाणें गांव तुम्हीं आपले मुबदला करून देणें; आणि कजबे मजकूर ठाणें सुद्धां मशारनिल्हेचे हवाला करून कबजा घेणें. लिहिल्याप्रमाणें आधीं गांव यांचे हवाला करणें. सालमजकुरीं पांच हजार रुपयांचा गांव वसूल नेमून देतील, व इनाम पत्रें करून देवबितील ह्मणून.

१ मुकादम कजबे मजकूर.

२

१०

३१६–(८) श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी करवीरवासी यांजकडे तालुके मनोली, व चिकोडी नजर द्यावयाचा करार जाहला आहे, सबब साल मजकुरी तुह्मांकडील मामलत दूर करून महाराजांकडे दिल्ही असे, तरी महाराजांकडील आपाजी शामराव कमाविसदार येतील त्यांचे हवाला ठाणीं सुद्धां तालुका करून कबजा घेणें; व सालगुदस्त व सालमजकुरीं तुह्मांकडे वसूल पडला असेल, त्यापैकीं मुदत माफक शिबंदी, व महाल मजकूर बेहड्याप्रमाणें. वजा करून घेऊन बाकी ऐवज माघारा घे(दे)णें. सालमजकुरीं शिबंदी फार आणि वसूल थोडा असा असल्यास ऐवज निघेल तो त्यांजपासून घेणें म्हणोन, रामचंद्र महादेव यांस. रसानगी यादी.

आर्बा सबैन मया व अलफ रजब १८

सनदा.

१ तालुके मनोलीविशीं.

१ तालुके चिकोडीविशीं, व फुट लेख्याविशीं शेषो नारायण यांजकडून घोडी तुम्हांकडे घेऊन कबजा घेणें म्हणोन सनदेंत लिहिलें असे.

२

(316) The Talukas of Manoli and Chikodi were made over to the Rájá of Karwír as Nazar as previously agreed upon.
A. D. 1773-74.

३१७-(३६८) आबाजी नाईक काबरस, व रामचंद्र नाईक परांजपे यांणीं करवीराकडे सरकारचे नजरेचा ऐवज ठरला त्याचा भरणा सरकारांत करून, तालुके चिकोडी, व मनोली दोन्ही तालुके करवीराकडून रद कर्जास लाऊन घेतले, त्यास रामचंद्र नाईक यांजकडील महाल सरकारांत जप्त केले. आबाजी नाईक यांणीं भरणा सरकारांत करवीरचे ऐवजीं केला तो उगवला पाहिजे, सबब तालुके समकनमुर्डी, परगणे हुकेरी, तालुके चिकोडी येथील मामलत सालमजकुरीं मशारनिल्हे यांजकडे कर्जाचे ऐवजीं रद कर्जास सांगितली असे, तरी तालुके मजकूरचीं ठाणीं यांचे हवाला करून, व सालमजकूरचा वसूल तुम्हीं घेतला असेल तो मशारनिल्हेकडे माघारा देऊन कबज घेणें म्हणोन, परशराम रामचंद्र यांचे नांवें. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ [illegible]

रसानगी यादी.

३१८-(५५८) महादजी शिंदे यांचे विद्यमानें करवीरकराशीं तह होत आहे, त्यांत हणमंतराव माणकेश्वर आपल्याकडे अटकेंत आहेत, त्यांस सोडावें असें करारांत आलें आहे, त्यास त्यांजसमागमें दहा शिपाई देऊन बंदोबस्तीनें लष्करांत पुरंधरानजीक पाठऊन द्यावें म्हणोन, परशराम पंडित प्रतिनिधी यांचे नांवें. सनद.

समान सबैन मया व अलफ रबिलाखर १२

परवानगी रूबरू.

३१९-(५१९) करवीरकरांकडील आसामी अटकेंत आहेत, त्यांचे प्रयोजन असे, तरी त्यांचे पायांत बिड्या असतील त्या तोडून बरोबर दहा माणसें देऊन मजबुदीनें हुजूर पाठवणें म्हणोन, मामलेदार यांचे नांवें सनदा.

समान सबैन मया व अलफ रबिलाखर १३

परवानगी रूबरू.

---

(317) Abáji Naik Kábráo and Rámchandra Naik Paránjpe advanced money to Karvír State to enable it to pay to Government the Nazar agreed upon. The Tálukas of Chikodi and Manoli were given to them by the State in liquidation of the debt. The Mahál that was given to Rámchandra Naik was subsequently attached by Government.

A. D. 1776-77.

(318) The treaty was being concluded with the Kolhápur Rájá through Mahádji Scindia. It was agreed in the treaty that Hanmantrao Mánkeshwar, a prisoner of Government should be released. Parashrám Pandit Pratinidhi was therefore requested to send him under escort to fort Purandar.

A. D. 1777-78.

(319) The following subjects of the Kolhápur Rájá, who were imprisoned by Government were ordered to be sent to Huzur.

A. D. 1777-78.

१ आपाजी नरसी येसोजी शिंदे यांचे लढाईंत पाडाव आले, ते किल्ले केरीगड येथें आहेत त्याविशीं आनंदराव भिकाजी यांचे नांवें. सनद.

१ व्यंकटराव मान्ये किल्ले सरसगड येथें आहेत त्याविशीं बाजी गोविंद यांस.

१ जैराम भगवंत किल्ले राजमाची येथें आहेत त्याविशीं रामराव नारायण यांस.

३

३२०–(६७५) २०० मेजवानी देणें बाळाजीराम करवीरकरांकडून तहाच्या बोलण्यास आले, यांस मोघम खर्चास. नक्त रुपये.

समानीन मया व अलफ रबिलाखर १६

रसानगी यादी.

३२१–(७३१) दादजी नाईक तोडीलकर दिंमत जंजिरे मालवण यांचे नांवें पत्र कीं, तुमचे व समस्त सरदारचे एकनिष्ठपणाचे व सरकारांत पदरीं पडोन स्थळ हवालीं करावयाचे अर्थ रायाजी नाईक बोरकर यांणीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून समस्त सरदारांस अभयपत्र अलाहिदा सादर केलें असे; तुम्हीं सर्वांनीं एकनिष्ठपणें वर्तणूक करून येविशींचा संषय न धरितां स्थळ सरकारांत हवालीं करणें. तुमचें करवीरकर यांचे कारकीर्दींत चालत असेल त्याप्रमाणें सेवा घेऊन चालविलें जाईल; व बक्षीस स्वरूप पाहून दिल्हें जाईल म्हणोन, चिटणिसी. पत्र १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जिल्काद २६

३२२–(७५०) श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी संस्थान करवीर यांजकडील तहाचा ठराव जाहला, त्याविशीं परशराम रामचंद्र यांचे नांवें. सनदा.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जमादिलावल १५

---

1 Appáji Narsi, captured at the battle with Yesáji Scindia.

2 Jayrám Bhagwant.

3 Venkaṭrao Máne.

(320) Rs. 200 are debited as paid for the expenses of Báláji Rám who had come from the Kolhápur Rájá to settle the terms of a treaty.

A. D. 1779-80.

(321) Dádáji Naik Todilkar and other Sardárs of the fort of Málvaṇ agreed through Ráyáji Naik Borkar to surrender the fort to Government. They were informed that in case the fort was surrendered, all that they enjoyed under the Karvîr Rájá would be continued to them and that they would be suitably rewarded.

A. D. 1781-82.

(322) A treaty was concluded by Government with the Mahárájá of Karvîr by which it was agreed that Taluka Chikodi and other villages given to Government in repayment of loans should be restored to the Karvîr State, Vithal

A. D. 1781-82.

१ प्रत सनद तालुके चिकोडी, व फुटगांव महाराजांकडून साहुकारी कर्जात आहेत, त्यांची कराराची यादी अलाहिदा जाहली आहे, त्याप्रमाणें बाकी ऐवज रुजबातमुळें साहुकाराचा देणें निघेल तो देऊं, याप्रमाणें विठ्ठल शेषाद्रि व रामचंद्र नारायण यांची हमी घेऊन तालुका व फुटगांव सरकारांतून अंताजी रघुनाथ कारकून पाठविले आहेत, यांचे विद्यमानें हवालीं करून पावल्याचें कबज घेणें म्हणोन. सनद.

१ प्रत सनद महाराजांकडील तालुक्यापैकीं शिलेदार वगैरे यांस गांव व जमीनी तुम्हीं दिल्या असतील, त्यांस ताकीद करून महाराजांकडील विठ्ठल शेषाद्रि, व रामचंद्र नारायण यांचे स्वाधीन करवणें म्हणोन.

१ प्रत सनद सालगुदस्तां महाराजांकडील तह तुमचे विद्यमानें ठरोन ऐवजाकरतां मनोली व शिराळें वगैरे गांव गाहाण सरकारांत ठेविले आहेत, त्यास आजपावेतों ऐवज वसूल जाहला असेल तो वजा करून, बाकी ऐवज राहिला असेल त्याची साहुकारी निशा घेऊन, ठाणें महाराजांचे स्वाधीन करून पावल्याचें कबज घेणें ह्मणोन.

३

तीन सनदा दिल्या असत. रसानगी यादी.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जमादिलावल १५

३२३-(७९१) आपाजी शामजी यांचे नांवें सनद कीं, श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी संस्थान करवीर यांजकडील तहाचा ठराव जाहला. संस्थान किल्ले भुदरगड येथें तुह्मांकडील लोक आहेत, त्याचा शिबंदीचा आकार सरकारांतून अंताजी रघुनाथ कारकून पाठविले आहेत, त्यांचे विद्यमानें ठरेल त्याप्रमाणें ऐवजाची निशा विठ्ठल शेषाद्रि, व रामचंद्र नारायण यांची घेणें; व गडकरी यांचें पूर्ववत् प्रमाणें चालवावें, आकस करूं नये, याप्रमाणें उभयतांची निशा घेऊन तुह्मीं आपल्याकडील लोक किल्याखालीं उतरणें. उभयतांचे विद्यमानें किंवा महाराजांकडे कदीम लोकसुद्धां राहिल ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

Sheshádri and Rámchandra Náráyaṇ standing security for the portion of the loan remaining unpaid. The villages of Manoli, Shirálen and others, mortgaged in the preceding year by the Mahárájá were also agreed to be restored to the Rájá.

(323) The fort of Bhudhargaḍ was also agreed to be surrendered to him.

A. D. 1781-82.

हरिराव पांडुरंग यांच्या कीर्दीपैकीं.

३२४-(७६४) गोविंद सखदेव कमाविसदार मौजे आकीवाट, प्रांत रायबाग यांचे नांवें सनद कीं, मौजे मजकूरचें ठाणें करवीरकरांकडे होतें, त्यास सालगुदस्तां परशराम रामचंद्र यांणीं वेढा दिल्हा, ते समई मशारनिल्हे यांणीं ठाणें मजकूर लवकर हस्तगत व्हावें, या अर्थे श्रीसिद्ध(रा?)राव मौजे मजकूर यांस पाव चावर जमीन द्यावयाचा नवस केला, त्याप्रमाणें ठाणें सरकारांत हस्तगत जाहलें; हें जाणोन श्रीस मौजे मजकूरपैकीं जमीन इदलशाई चावर ·।· पाव चावर जमीन द्यावयाचा करार करून, हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरहू जमीन श्रीकडे चालवणें, याचा आंकार होईल तो हिशेबीं देवस्थान खर्च लिहीत जाणें म्हणोन छ.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २१

१५ रजब सन इहिदे समानीनांत. सनद १.

परवानगी रूबरू.

केसो सखदेव दिंमत परशराम रामचंद्र कमाविसदार ठाणें शिराळें यांचे नांवें सनद कीं, ठाणें मजकूर हें ठाणें सालगुदस्त करवीरकरांकडे [होतें ?] तें सरकारांत घेतलें, तेथील जमीपैकीं तट्टे रास २ दोन तुम्हांकडे आहेत, तीं पागा मोघम गुजारत अबाजी रघुनाथ दिंमत परशराम रामचंद्र यांजकडे देविलीं असेत, तरी पावतीं करून कबज घेणें म्हणोन छ. १९ रजब सन इहिदे समानिनांत. सनद १.

परवानगी रूबरू.

केसो सखदेव दिंमत परशराम रामचंद्र कमाविसदार ठाणें शिराळे यांचे नांवें सनद कीं, सालगुदस्तां परशराम रामचंद्र याणें ठाणें मजकुरास वेढा घातला होता, ते समई ठाणें मजकूर लौकर हस्तगत व्हावें, या अर्थे कसबे शिराळे, प्रांत रायबाग येथील श्रीदेवास इनाम जमीन द्यावयाचा संकल्प केला, त्याप्रमाणें ठाणें सरकारांत आलें, सबब श्रीदेवास कसबे मजकूर पैकीं जमीन इदलशाई चावर.

१ श्रीनृसिंहसरस्वती देवस्थान वाडी.

·।· श्रीकल्लेश्वर.

———

१।

एकूण सवा चावर जमीन इदलशाई अवल प्रतीची नूतन इनाम करार करून देऊन, हे

FROM HARIRAO PÂNDURANG'S DIARY.

(324) The Thâṇá of Akiwâṭ in Prânt Ráyabág and the Thâṇá of Shirálen which belonged to the Karvír State were in the preceding year besieged and taken by Parashrám Rámchandra. Some land was given in Inám to a deity in fulfilment of vows made for the surrender of the posts.

A. D. 1781-82.

सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी कसबे मजकूर पैकीं सदरहू जमीन श्रीदेवाकडे इनाम चालवून चतुःसीमापूर्वक श्रीदेवाचे पूजारी यांचे दुमाला करून, सालमजकुरापासून कसबे मजकूरचे हिशेबीं जमीन ह्माच्यास देवस्थान खर्च लिहीत जाणें ह्मणोन छ. ७ जिल्काद सन इहिदे समानीनांत. सनद १.

३२५–(७६९) राजमंडळ करवीरकर यांचा सालमजकुरीं तह जाहला, सबब साल गुदस्तां परशराम रामचंद्र यांणीं राजमंडळकरांकडील कसबे कोडाली येथील ठाणीं व गांव घेतले होते, ते राजमंडळाकडे द्यावयाचा करार होऊन, हे सनद तुह्मांस सादर केले(ली) असे, तरी आपलेकडील कमाविसदारास ताकीद करून कसबे मजकूरचें ठाणें व गांव तुह्मांकडे जप्तीस आहेत, ते राजमंडळकराकडील कारकून तुह्मांकडे येतील त्यांचे स्वाधीन करून पावत्या घेणें. सदरहू ठाणें व गांव सरकारचे कारकून पाठविले आहेत यांचे रुजुवातीनें हवालीं करवणें ह्मणोन, वेंकट नारायण घोरपडे यांचे नांवें छ. १२ जिल्काद सन इहिदे समानीनांत. सनद १.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २१

३२६–(८८१) हुजरे दिंमत महाराज छत्रपति संस्थान करवीर यांस पुत्र जाहल्याचीं पत्रें घेऊन आले, सबब निरोप समई इनाम, रसानगी यादी. चिठी छ. २४ जमादिलावल, कापड. आंख.

खमस समानीन मया व अलफ जमादिलावल २५

९० केदारजी कदम.
९० बोपाजी सांवत.

१००

तसलमात खुद्द सनगें एकूण. आंख.

८४ तिवट पैठणी २ दर ४२ प्रमाणें.
१६ शेले साधे.

१२ मत १

---

(325) In conformity with a treaty entered into with the Kolhápur Rájá, the posts and villages taken from him in the preceding year by Parashrám Rámchandra were ordered to be restored to the Rájá.

A. D. 1781-82.

(326) News was received of the birth of a son to the Rájá of Karvír.

A. D. 1784-85.

	४ मत	·।‍
	११	१।‍
१००		३।‍

३२७-(९११) परशराम रामचंद्र यांचे नांवें सनद कीं, दौलतराव पासलकर हवालदार किल्ले भुदरगड यांणीं विनंति पत्रें पाठविलीं, त्यास तेथील बंदोबस्ताविशीं. कलमें.

सीत समानीन मया व अलफ सफर ४

माजी लोक किल्यास आहेत, त्यांचे कबिले किल्यावर येत नाहीं; व त्यांचा भरंवसाही पुरत नाही, त्यास ते लोक किल्यावर ठेवावेसें तुमचे विचारें जाहल्यास, त्यांस जामीन पक्के घेऊन त्यांचे कबिले किल्यास आणवणें; अथवा मिरज प्रांतांकडे पाठवणें. ते लोक किल्यावर ठेवावयाचे उपयोगीं नसिल्यास त्यांस पक्के जामीन घेऊन त्यांचे कबिल्याचा बंदोबस्त करून, त्यांस दुसरे जागा नामजाद पाठवणें. कलम १.

किल्यास दारू व शिसें व जकीरा याची बेगमी पोख्त नाहीं, ऐशास दारू पांच सात खंडी जरूर तर्तूद करून देणें, त्या अन्वयें शिसें व जकीऱ्याची वगैरे बेगमी पोख्त करून देणें. कलम १.

किल्याखालीं दीड कोशावर मौजेकडे गांव येथें कोल्हापूरकरांकडील लोक दीड हजार दोन हजार पर्यंत जमा होऊन तें ठाणें घेऊन पुढें किल्यास उपद्रव लागणार, त्यास तुम्हीं फौज, व गाडदी, व लोक कुमकेस पाठऊन किल्याखालीं लोक जमा जहाले आहेत त्यांचें पारिपत्य करणें. कलम १.

इतलाखी लोक किल्ले मजकुरीं आहेत, त्यांस अडेसरी पावत नाहीं. प्रांत गडबडेमुळें खराबा जाला, तेव्हां लोकांस गला मिळणार नाहीं, याजकरितां किल्यावर लोकांचा भरणा असेल त्यास एक वर्ष पर्यंत गला पोटास पुरे असा हरएक तर्तूदीनें गल्याची रस्त आणून बेगमी करून देणें. कलम १.

---

(327) The Havάldάr of fort Bhudhargaḍ reported that the men in the fort were not trustworthy and that they did not get their families in the fort. He further stated that about 2000 men of the Kolhápur Rájá were collected in the neighbourhood at Kaḍegám and that there was a likelihood of their attacking the fort. Parashrám Rámchandra was ordered to transfer the men if they were undtrustworthy, to send assistance to the fort and to rout the Kolhápur army.

A. D. 1785-86.

किल्यास लोकांचा भरणा कमी आहे, त्यास तूर्त गडबडीचे दिवस याजमुळें जाजती भरणा असावा, ह्मणजे किल्याचा बंदोबस्त यथास्थित राहील त्यास जाजती भरणा जरूर किती असावा याची चौकशी तुम्हीं करून लोक त्या प्रांतींचे वस्तीचे नसतील ते ठेऊन भरणा पोख्त करून देणें. गडबड वारल्यावर जाजती शिबंदी दूर करणें. कलम १.

किले मजकुरीं हुजूर हशमाकडील लोक नामजादीस आहेत, त्यांचे रोजमरे यापैकीं तकुब ठेवावें ह्मणोन, पेशजीं सनद, व जाबता गेला त्यांत लिहिलें आहे, त्यास या प्रांतीचे लोक तिकडे पाठविले, सबब रोजमऱ्यापैकीं तकुब ठेविले होते ते सालमजकुरापासून देविले असेत, तरी तकुब न करितां चाकरी बरहुकूम नेमणुकेप्रमाणें रोजमरे देत जाणें. कलम १.

एकूण सहा कलमें लिहिलीं आहेत, तरी सदरहूप्रमाणें बंदोबस्त करून देऊन हुजूर लिहून पाठवणें ह्मणोन.

सनद १.

रसानगी याद.

३२८–(१०४९) स्वामीनीं सेवकास परशराम रामचंद्र याजकडे फौजेच्या खर्चोबाबत बाल जोशीराव, व शिवराम परशराम, व आबाजी नाईक पराडकर, व गोपाळ नाईक चिपडे यांचे विद्यमानें सहा लक्ष रुपये देविले त्याप्रमाणें. रुपये.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ सवाल १२

२००००० गुजारत जिवाजी नाईक नरगुंदे मिरजकर यांजकडून छ. १८ जिल्कादीं देविले ते.

२००००० लक्ष्मणराव शिंदे यांजकडून मनोली तालुक्यापैकीं देविले ते.

५०००० रोख भरणा गुजारत गोपाळ नाईक चिपडे, व आबाजी नाईक पराडकर.

४५००००

एकूण साडेचार लक्ष रुपये सेवकास दिल्हे ते पावले छ. ८ सफर इहिदे समानीन पावले ह्मणोन, महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी करवीरवासी यांचे नांवें विनंती. पत्र १.

परवानगी रूबरू.

---

(328) The receipt of Rs. 4½ Lacs paid by the Karvir Rájá to Parashrám Rámchandra on behalf of the Peshwá for army expenses was acknowledged.

A. D. 1791-92.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२० निजाम.

३२९-(८९) म्हैसमाल पाहाड परगणे टाकळी येथील कुरण दौलताबादेकडे आहेत, ते हल्लीं नवाब निजामअल्लीखान बहादुर औरंगाबादेस छावणीस राहिले आहेत, सबब त्यांजकडून देविले असे, तरी सदरहू कुरण पाहाडसुद्धां नवाबाकडे देणें म्हणोन, धोंडो महादेव यांस. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर २७

रसानगी यादी.

३३०-(९२) मामलेदारांचे नांवें पत्रें कीं, कसरेचे अमलाची कमाबीस सरकारांतून तुह्मांकडे होती, त्यास हल्लीं नवाब निजामअल्लीखान बहादूर यांचे खातरदास्त कसरेचा अंमल सोडिला असे, तरी या उपरी सदरहू अमलाची तुम्ही दखलगिरी न करणें, उठोन हुजूर येणें येविशीं मामलेदारांचे नांवें. पत्रें.

खमस सबैन मया व अलफ रजब १०

१ त्रिंबक गंगाधर, व कृष्णाजी गणेश कमाविसदार परगणे चिटगोपें यांचे नांवें. पत्र

१ विठ्ठलराम, व धोंडो मल्हार कमाविसदार महालानिहाय बीतपशील.

१ परगणे उदगीर.	१ परगणे भालकी.
१ परगणे निठुर.	१ परगणे निलंगे.
१ परगणे येलाहली.	१ परगणे चिंचोली.
१ परगणे प्रतापपूर.	१ परगणे कल्याण.
१ परगणे कलबर्गे.	१ परगणे निडगुद.

१०

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(b) Matters relating to

(20) Nizám.

(329) The Nawáb Nizám Allikhan Bahádur having fixed his camp at Aurangabad a kuraṇ (grass land) Mhaismál Pahád in Parganá Tákli was placed at his disposal.

A. D. 1774-75.

(330) The levy of the Amal of ' Kasar ' in Parganas Chitgupe Udgir, Malki, Nitur and others was given up in consideration of the friendly relations with the Nawab Nizám Allikhán Bahádur. The Kamávisdárs appointed for the Amal were withdrawn.

A. D. 1774-57.

दहा महाल एकूण पत्र.

---

२ दोन पत्रें चिटणिसी असत.

३३१—(१२१) कमाविसभेट बद्दल नवाब निजाम अल्लीखान छ. १७ जिल्कादीं निरोपाचीं वस्त्रें पाठविलीं, तीं जमा सनगें एकूण किंमतीचे.

खमस सबैन मया व अलफ जिल्काद २०

२८९ राजश्री सखाराम भगवत यास गुजारत मल्हारजी कामथा खिजमतगार दिमत मशारनिल्हे.

१३	चिरा जरी कारचोबी	१
६	गोशपेंच	१
३०	मिठा जरी	१
१५	पटका कारचोबी	१
१२५	किमखाप	१
१००	शाल फर्द	२ दर ५०
२८९		७

२७०॥ राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांस गुजारत नागोजी जमदाडा खिजमतगार.

१२॥	चिरा जरी कारचोबी	१
१५	पटका कारचोबी	१
८	गोशपेंच	१
१२५	किमखाप	१
३०	मिठा जरी	१
८०	शाल फर्द	२ दर ४०
२७०॥		७

५५९॥ — १४

३३२—(१२२) दरबार खर्च दिंमत नवाब निजाम अल्लीखान छ. १७ जिल्कादीं खा-

---

(331) The value of clothes presented by Nawab Nizám Allikhán on the 17th Jilkád is credited on this date.

A. D. 1774-75.

(332) On the 17th of Jilkad the Nawab was invited to a dinner-

समस सबैन मया व अलफ जिल्काद २०

ज्ञास डेऱ्यांत भोजनास बोलाऊन मेजवा(ना !)नी केली, सबब खाशास व समागमें भले लोक आले त्यांस पोशाख बिद्यमान राजश्री सखाराम भगवंत, व राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस सवारों एकूण. आंख.

४७९८॥ खासा नबाब.

११८७॥ प्रत पोशाख सफेत.

१३९ तिवट धुवट.
१०८ दुपटा धुवट.
२०२॥ शेले साधे धुवट.

१२०॥	१००
२०२॥	२

४९२ शाल फर्द — २ दर २४६
२५० किमखाप — १

११८७॥ — ७

१९३० प्रत पोशाख बादली कारचोबी.

१५० चिरा बादली.
३० गोशपेंच बादली.
१२० पटका बादली.
६०० जामेवारे बादली — २ दर ३००
२५० किमखाप.
३८० शालफर्द — २ दर १९०

१५३० — ८

२०८१ प्रत पोशाख चुनडी.

२८८ तिवट चुनडी.
६५३ जाफरखानी चुनडी.
३०० जामेवार चुनडी.

A. D. 1774-75.

party in the Peshwá's tent, and clothes were presented to him and Rukujat Doulá by Government and also by Báláji Janárdan and Sakhárám Bhagwant.

२१० किमखाप.

४१० शालफर्द   २ दर २१५

१०८१   ६

४७९८॥   २१

२९१८ रुकुजुत दौले.

१५९३ प्रत पोशाख १

१९०	चिरा दुलासी	१
१४	गोशपेंच कारचोबी	१
१०९	पटका कारचोबी	१
७६	बालाबंदी कारचोबी	१
५८४	मिठे जरी	२, दर २९२
४२५	शालफर्द	२, दर २१२॥
२०९	किमखाप	१
१५९३		९

९७५ राजश्री सखाराम भगवंत, व राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांणीं आपल्या डेऱ्यास नेऊन सरकारचे पोशाख दिले, त्या पैकीं मोगली पोशाकाचीं सनगें कृष्णराव बल्लाळ याचे मारफतीनें खरेदी करून दिलीं, त्याची किंमत नक्त पोस्यास छ. मजकुरीं अलाहिदा खर्च पडलीं, बाकी पोशाख भरतीस जामदारखान्यांतून सनगें दिलीं त्यांचे आंख.

४९० विद्यमान राजश्री सखाराम भगवंत. मोगली सनगें ५ एकूण नक्त खर्च पडले सबब.

बद्दल देणें हिंमत तोफखाना नवाब यांजकडे तोफा रवाना केल्या सबब खर्चास. रुपये

रसानगी यादी.

२८०० चंदी व अडसेरी बद्दल.

१२०० रोजमरीयाजपैकीं.

४०००

पैकीं वजा पोताहून घातले.   रुपये १०००

बाकी. रुपये १०६॥।-

तीन हजार रुपये परगणे दुधी, व भामगड निसबत दामोदर गोविंद कमाविसदार यां-जकडे साळमजकूरचे रसदेचा ऐवज येणें त्यापैकीं तूर्त देविले रुपये.

३३३-(१८३) धोंडो महादेव यांस सनद कीं, नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांस जाहगीर द्यावयाचा करार जाहला, त्यास परगणे वाळुंज वगैरे महाल पैकीं तनखा. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलावल १७

५१४६८=॥ परगणे वाळुंज पैकीं.

४१६५।= मौजे दहीगांव.

९८०॥।-॥ मौजे गोलीघोवरे.

———

५१४६८=॥

४३३६७॥ परगणे खानापूर तनखा ५४८६१।=॥ रुपये, पैकीं वजा रुपये.

३७०० मौजे माडकी हा गांव जैनूल हमपीर कसबे रोजे या-जकडे आहे त्याचा तनखा.

७८०१॥।=॥ सरकारांत गांव ठेवावे त्यांचा तनखा.

———

११५०१॥।=॥

बाकी तनख्याचे गांव नवाबाकडे नेमून द्यावे.

६६९०।= परगणा हवेली दौलताबाद तनखा रुपये १६७४०॥।=। पैकीं वजा इनामदार.

२७१।-॥। कागदी यास कागद वगैरे.

६३१९८=॥ शाहा बुऱ्हाणदीन.

११० नंदनलाल.

———

१००५०॥। बाकी.

———

५५२०४८-॥

एकूण पंचावन हजार दोनशें चार रुपये दीड आणा तन[illegible] जाहगिरा(री)चा अंमल सर-

(333) A jahagir of Rs. 55204-1-6 in Parganá Walunj, Khánápur and Haweli Daulatábád was given to Nizám Allikhán Bahádur as agreed upon.

A. D. 1774-75.

कारण आहे, तो नवाबाकडे धरावयाचा करार करून देऊन हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी नवाबाकडील कमाविसदारांकडे सदरहू तनख्याचे जहागिरीचा अंमल देणें ह्मणोन.

सनद १.

येविशीं जमीदारांस सनदा कीं, नवाबाकडील कमाविसदारांशीं रुजू होऊन जाहगिरीचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा ३.

१ परगणा वाळुंज पैकीं देहे २ येविशीं.

१ परगणा खानापूर.

१ परगणा हवेली दौलताबाद.

---

३ ४

३३४-(१८४) किल्ले दौलताबाद नवाब निजाम अल्लीखान बहादूर यांजकडे देविला असे, तरी त्यांजकडून हे सनद घेऊन तुह्मांजवळ येईल त्याचे स्वाधीन किल्ला जकीरासुद्धां हवालीं करून कबज घेऊन तुह्मी हुजूर येणें ह्मणोन, चिमणाजी नीळकंठ यांचे नांवें. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाकर ४

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

३३५-(२२३) किल्ले दौलताबाद नवाब निजाम अल्लीखान बहादूर यांजकडे द्यावयाचा, याजकरितां तुह्मांस तेथें पाठविलें, त्याप्रमाणें तुम्हीं तेथें पोहोंचलियावर बंदोबस्त केलाच असेल, त्यास नवाबास किल्ला द्यावयाविशीं एक सनद पेशजीच दिल्ही आहे, ती नवाबाकडील हैबतजंग, व महमद आरफ हे घेऊन तुह्मांकडे येतील, व हल्लीं दोन सनदा शेटी जर्डा, व राघोजी पवार खिजमतगार यांजबरोबर देऊन पाठविल्या आहेत, एकूण तीनही सनदा उभयतांचे विद्यमानें घेऊन किल्ला त्यांचे स्वाधीन करणें; आणि किल्ला पावल्याचें कबज घेणें. सदरहू तीनही सनदा चिमणाजी नीळकंठ यांचे नांवें आहेत त्या तुह्मीं घेऊन लिहिल्याप्रमाणें किल्ला स्वाधीन करणें ह्मणून, शंकराजी राम यांचे नांवें. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलाकर २९

परवानगी रूबरू. राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस छ. २४ रबिलाकर.

---

(334) The fort of Daulatábád was ordered to be made over to Nawáb Nizám Allikhán.

A. D. 1774-75.

FROM JANARDAN APAJI'S DIARY.

(335) Shankarájirám was ordered to make over the fort of Daulatábád to Haibat Jung and Mohomed Araf on behalf of Nawáb Nizám Allikhán Bahádur.

A. D. 1775-76.

३३६-(२११) परगणे शेंदुर्णी सरकार आशेर येथील जागिरीचा अंमल नबाब निजाम अलीखां बहादूर यांस दिल्हा असे, तरी नबाबाकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन जागिरीचा अंमल देणें ह्मणोन, जमीदारांचे नांवें.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्काद २६

सनद १.

परवानगी रूबरू.

३३७-(२६४) परगणे वैजापूर येथील मजमू नारो बाबूराव यांजकडे होती, त्यास तो महाल सालमजकुरीं नवाबाकडे दिल्हा, सबब परगणे मजकूर येथील बाबती व सरदेशमुखी हे दोन अंमल सरकारांत आहेत, तेथील मशारनिल्हे यांचे नांवें मजमू करार करून देऊन हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी यांचे हातें मजमूचें कामकाज घेऊन पेशजी महालाचे मजमूचें वेतन आहे, त्याप्रमाणें पावित जाणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्हेज ३

रसानगी यादी.

३३८-(२७४) नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांस परगणे वरणगांव सरकार आशेर येथील जागिरीचा अंमल दिल्हा असे, तरी नवाबाकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन परगणे मजकूर येथील जागिरीचा अंमल देणें ह्मणोन, जमीदार परगणे मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ मोहरम २

परवानगी रूबरू.

३३९-(२८१) परगणे नेवासें पैकीं गांवचे जहागिरीचा अंमल मोंगलाईहून दरगा कुलीखान यांजकडे चालत होता. आलीकडे सरकारांतून धोंडो राम नबाबाकडे वकिलीस होते, त्यास सदरहू दरगा कुलीखानाबद्दल जहागिरीचे गांव नवाबांनीं दिल्हे, ते धोंडो राम यांणीं सरकारांत दिल्हे, त्याचा वसूल महालाकडे येत आहे, त्यास सालगुदस्तां धोंडो राम घरीं बसले, बाकलीं

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर १५

---

(336) The Jahágir Amal of Shendurni in Sarkár Asher was made over to Nawáb Nizám Allikhán Bahádur.

A. D. 1775-76.

(337) The Mahál of Vaizápur was in the current year made over to the Nawáb.

A. D. 1775-76.

(338) The Jahágir Amal of Parganá Warangaon in Sarkár Asher was given to Nawáb Nizám Allikhán Bahádur.

A. D. 1775-76.

(339) The Jahágir Amal in certain villages of Parganá Newásé was conferred by the Nawáb an Dhondorám, the Peshwa's agent at his court, and was made over by Dhondo, to Government. Dhondo having left office, the Amal was reclaimed by the Nawáb. It was ordered to be restored to him.

A. D. 1775-76.

हल्लीं नबाबाकडून आपली जहागीर ह्मणोन अंमलदार आला आहे, त्यास सदरहू जाहगि-रीचे गांव सरकारांत होते ते देहे १४ एकूण तनखा. रुपये.

७९५८।= सरकारांत महालाकडे वसूल येत होता ते देह ११ व हिसे २ एकूण तनखा. रुपये.

१२८१॥ मौजे वांकडी.

१०४२॥= मौजे पाथरखेल.

९८॥ मौजे कडमाडे.

३०२॥। मौजे सालवडगांव.

३६९ मौजे खुटेफळ.

३१७॥।॥ मौजे सुलतानपूर.

८४४।- मौजे देवलाणें.

२७२॥। मौजे पिचडगांव.

१२१९॥≡। मौजे खेडले काजळी.

९८४। मौजे कामत सिंगवे.

५२२८≡॥ मौजे तोंडोली हिसे देहे.

४९७॥≡॥ मौजे निंबे पैकीं.

१९९॥ मौजे यमननेर पैकीं.

७९५८।=

२२७८≡॥ विठोबा गोसावी टाकळीकर यांस मौजे मालेवाडी येथील जाहगीर दरगा कुलीखान यांणीं गणपतीचे उच्छाहास दिल्ही होती, त्याप्रमाणें सरकारांतून त्यांजकडे इनाम देऊन पत्रें करून दिल्हीं आहेत, ते तनखा. रुपये.

८१८५॥=॥

एकूण बबदा देहेचा तनखा आठ हजार एकशें साडे पंच्याअशीं रुपये दीड आणा यांचे जहागिरीचा अंमल नवाबांनीं धोंडोराम यांस दिल्हा होता, त्यास ते घरीं बसले सबब ते जहागीर आपली ह्मणोन नवाबाकडून अंमलदार आला आहे, त्यास त्यांचा अंमल त्यांजकडे देविला असे, तरी सदरहू तनख्याचे जहागिरीचा अंमल नवाबाकडे देणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें. छ. २९ सफर. सनद १.

रसानगी यादी पुरंधर.

३४०-(३१०) नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांजपासून परगणे पानगांव सरकारांत घेऊन त्याचे मोबदला जागिरीचा अंमल दिल्हा असे, तरी [illegible]-वाकडील कमाविसदारासी रुजू होऊन जागिरीचा अंमल देणें म्हणोन सनद.

सबा सबैन
मया व अलफ
जमादिलाखर १२

१ तर्फ मानुर मामले बीडगांव.

१ मौजे मोराळें.
१ मौजे औरंगपूर.
१ मौजे वडाली.
१ मौजे खापरी.
१ मौजे आरणी.
१ मौजे हाजीपूर.
१ मौजे नायगांव पिंटी.
१ मौजे तरडगांव.
१ मौजे शेलाटे.
१ मौजे रुदपूर.
१ मौजे ढालावड.
१ मौजे पागरे.
१ मौजे पारगांव.
१ मौजे वडझारी.
१ मौजे दहीवडी.
१ मौजे जाब.
१ मौजे नागझरी बनेखऊ.
१ मौजे खानाकजर.
१ मौजे उकडपिंपरी.
१ मौजे पाडळी.
१ मौजे कोताल.
१ मौजे भडदळे.
१ मौजे कोरेगांव.
१ मौजे माणकापूर.
१ मौजे रुई.
१ मौजे शाबानपूर.
१ मौजे कवठें निंबगांव.
१ मौजे शिरापूर धुमाळ.
१ मौजे वार्णी.
१ मौजे सोनगांव.
१ मौजे दुरसेतपूर.
१ मौजे महिपें.
१ मौजे मालेगांव.
१ मौजे महमापुरी.
१ मौजे बहादूरपूर.
१ मौजे नावी.
१ मौजे तितरपही.
१ मौजे हाताले.
१ मौजे निंबमजरे.
१ मौजे नादेवली.
१ मौजे गाजीपूर.

४१

एकूण एकेताळीस देहे येविशीं जमीदारांस सनद.

(340) Pargaṇá Pángaon was taken from Nawáb Nizám Allikhán Bahádur and his Jahágir Amal of Tarf Máhur and of other places was made over to him in exchange.

A. D. 1776-77.

२ [illegible] देहे यांचे नांवें सनदा.

१ मौजे सवताडे परगणे जामखेड यास.

१ मौजे खडविसाद सरकार नांदेड यास.

२

२

रसानगी यादी.

पानगांव नबाबापासून सरकारांत घ्यावयाचा करार करून, त्याचे मोबदला जागीर द्यावी त्यासुद्धां एकंदर जागीर दिल्ही, त्यापैकीं बाकी देणें राहिली ते. रुपये.

१२१९४॥≈ परगणे निंुर पैकीं गांव लाऊन दिल्हे, ते नबाब घेत नाहीं त्याबद्दल तनखा.

१३१०८८= किता पटास नेमून दिल्ही आहे तनखा.

७९८७॥|= पालवणें वगैरे.

१३१०८८= तर्फ मानुर पैकीं द्यावयाचा करार.

२१०९६

पैकीं वजा पालवणेचे गांव नेमून दिल्हे आहेत तनखा

७९८७॥|= बाकी.

८५४२॥-॥ परगणे पानगांव येथील जागीर राव रंभाजी जयवंत निंबाळकर यांजबद्दल वजा केली आहे, त्यासुद्धां पानगांव परगणा देतात सबब त्याचे मोबदला तनखा.

९११३८॥. परगणे वरणगांव प्रांत खानदेश येथील तनखा देहे असली व दाहाळी देहे १२ एकूण तनखा रुपये १०६७६।= पैकीं वजा नवाबाचे यादीस तनखा रुपये ५५५६३।-॥ बाकी.

२८९९८।≈

पैकीं वजा वरणगांव तनखा बऱ्हाणपूरचे कानगोईचे दप्तरचे रुजुवातीनें लिहून दिला, सबब मोबदला लाऊन द्यावयाचा नाहीं. रुपये ९११३८॥.

बाकी. रुपये २३८४५।=॥

यासी माहाळगांव लाऊन दिल्हे तनखा रुपये.

२३७८७।=॥ तर्फ मानुर येथील तनखा नवाबाचे पंचवीस लक्षाचे जागिरींत लाऊन दिल्हा सरकारांत रुपये ११७१९॥ पैकीं वजा दुमाले गांव.

* * *

३४१–(३८०) परगणा पानगांव, मकरंदसिंग नाईक निंबाळकर यांजकडून नवाबानीं काढून सालमजकुरीं सरकारांत देऊन सनदा करून दिल्या आहेत, त्यास तो महाल सरकारांतून तोफखानियाजकडे सरंजामास देऊन तेथील ठाणें घ्यावयास तोफखानियाकडील कारकून [illegible] रवाना केले आहेत, तरी तुम्हीं परगणा बारसी येथून आपलेकडील कुमक देऊन [illegible] हस्तगत करून तोफखानियाकडे देणें. निंबाळकरांकडील शिलेदार वगैरे बारसी परगणियांत राहतात, त्यांस ताकीद करून निंबाळकर मशारनिल्हेकडे एकंदर चाकरीस न जात से करणें ह्मणोन, भवानराव शामराव यांचे नांवें. छ. ११ सवाल. चिटणिसी. पत्र १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

३४२–(३८५) परगणा गांडापूर, हा महाल नवाब बहादूर यांजकडे सालगुदस्तां जाहगीर दिल्हा, ते वेळेस मौजे सुरेगांव, परगणा मजकूर हा गांव सरकारांत ठेऊन जहागिरीच्या पटांत वजा घातला असें असतां, मौजे मजकूरचा अंमल सालगुदस्तपासून तुम्हीं करितां ह्मणून हुजूर विदित जाहलें. सरकारच्या गांवचा अंमल करणें हें ठीक नाहीं, हालीं हें पत्र सादर केलें असे, तरी मौजे मजकूरची कमावीस हुजूरून महादाजी नारायण यांजकडे सांगितली असे, तरी गांवचा अंमल मशारनिल्हे करतील, तुम्हीं दखलगिरी न करणें; या उपरी गांवच्या अमलास हरकत केल्यास कामास येणार नाहीं ह्मणोन, पीर महमद सलाबखान यांचे नांवें. छ. २१ सवाल. चिटणिसी. पत्र १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

मोकदम मौजे मजकूर यास सदरहू अन्वयें कीं, महादाजी नारायण यांसी रुजू होऊन मौजे मजकूरचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. पत्र १.

३४३–(५१३) त्रिंबक अबाजी यास परगणे गांडापूर येथील जागिरीची मजमू होती त्यास जागिरीचा अंमल नवाबाकडे दिल्हा, यास्तव जहागिरीकडील मजमूची असामी दूर जाहली, सबब त्याचे मुबदला परगणा मजकूर येथील सरदेशमुखीचा अंमल सरकारांत आहे, तेथील दिवाणगिरी सा-

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

---

(341) The Parganá of Pángaum was in the current year made over to Government by the Nawáb.
A. D. 1776-77.

(342) The Parganá of Gándápur excepting the village of Suregaum was in the preceding year given in Jahágir to the Nawáb.
A. D. 1776-77.

(343) The Jahágir Amal of Parganá Gándápur was made over to the Nawáb. The person who had the office of मजमू (accountant) in connection with this Amal was transferred elsewhere.
A. D. 1777-78.

ल्सलमजकुरापासून मशारनिल्हेस सांगोन, वेतन सालीना रुपये १७१ पावणे चारशें रुपये करार करून, हे सनद सादर केली असे, तरी यांजपासून शेवा घेऊन सदरहूप्रमाणें वेतन सालीना पावणीत जाणें ह्मणोन, महादाजी नारायण यांचे नांवें. छ. २१ साबान. सनद १.

रसानगी यादी पुरंधर.

१४४–(५४३) जाबीत जंग जफ्र दौलामुबारुल मुलक बहाद्दर यांचे नांवें सनद कीं, नवाब निझाम अल्लीखां बहादूर यांचा व सरकारचा स्नेह अकृत्रिम त्यास तुम्हीं नवाबाचे एकनिष्ठ, व सरकारचे लक्षांत चालत आहां, हें जाणोन तुह्मांवर मेहरबान होऊन परगणे निर्मल वगैरे महाल सरकार नांदेड व सुभे ममदाबाद ऊर्फ बेदर महाल बीतपशील.

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

१ परगणे निर्मल. १ परगणे टेंभुर्णी.
१ परगणे राजूर. १ परगणे कुसबेट.
१ परगणे वोले. १ परगणे माकडे.

एकूण सहा महाल येथील स्वराज्याचा अंमल चौथाई बमये बाबती देखील साहोत्रा, व सरदेशमुखी कुलबाब कुलकानू खेरीज दुमाले, व हकदार, व इनामदार करून सालमजकुरापासून तुह्मांस नूतन इनाम करून दिल्हा असे, तरी सदरहू सहा महालचे स्वराज्याचा अंमल तुह्मीं व तुमचे पुस्त दर पुस्त इनाम अनुभवून सरकारलक्षांत चालत जावें ह्मणोन नांवाची. सनद १.

येविशीं सहा महालांचे देशमुख, व देशपांडे यांचे नांवें सनदा कीं, यांस रुजू होऊन स्वराज्याचे सदरहू अमलाचा वसूल सुरळीत देत जाणें ह्मणोन. सनदा ६

१४५–(११७) रुकजुत दौले बहाद्दर यांस तीर्थस्वरूप कैलासवासी रावसाहेब यांणीं सन तिसा सितैनांत जहागिरीचा अंमल दिला होता, त्यास ते मयत जाले, सबब त्यांजकडून दूर करून सालमजकुरीं नवाब निजाम अल्लीखां बहाद्दर यांस जहागिरीचा अंमल दिला असे, तरी नवाबाकडील

समानीन मया व अलफ साबान २५

---

(344) The Chauthai Amal in Parganás Nirmal, Tembhurni, Rájur Kusbet, Wole, and Mákade was granted to Jábitjanga, Jafradoulá Mubárul Mulukh Bahádur, a loyal servant of the Nawáb, in consideration of his friendly attitude towards Government, and in consideration of the feelings of sincere friendship existing between Government and the Nawáb.

A. D. 1777-78.

(345) The Jahágir Amal of Parganá Dhoki in Sarkár Naldurg and of Tarf in Parganá Dharoor conferred on Rukjat dowle Bahádur by the preceding Peshwá in A. D 1766-69 was in consequence of his death, granted to Nizám Allikhán Bahádur in the current year.

A. D. 1779-80.

कमाविसदारासी रुजू होऊन जहागिरीचा अंमल देणें ह्मणोन, अमीदारांस. सनदा

१ परगणे ढोकी सरकार नळदुर्ग येथील दुमाले गांव खेरीज करून जहागिरीचा अंमल दिल्हा येविशीं.

१ तर्फ अंदूर परगणे धारूर, सरकार मजकूर येथील जहागिरीचे अमल [illegible]

---

२ परवानगी रूबरू.

३४६–(११७) नवाब गाजुदीखान वजीर यास काल्पी प्रांतीं दोन लक्ष रुपयांची जहागीर दिल्ही, त्यास तुम्हीं दिकत करून जहागिरीची जप्ती केली आहे, ह्मणोन हुजूर विदित जहालें, त्यास सरकारचे आज्ञेशिवाय मशारनिल्हेचे जहागिरीची जप्ती केली, हे गोष्ट उत्तम नसे, ह्मणोन हें पत्र सादर केलें असे, नवाबाचे जहागिरीची जप्ती तुम्हीं केली आहे, ती मोकळी करून पेशजीचे सनदेप्रमाणें जहागीर यांजकडे चालवणें. वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें. येविशींचा फिरोन बोभाटा न येई तें करणें ह्मणोन, बाळाजी गोविंद यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

समानीन मया व अलफ मोहरम ५

सदरहू अन्वयें विसाजी गोविंद दिंमत बाळाजी गोविंद यांस पत्र कीं, पेशजीचे सनदेप्रमाणें जप्ती मोकळी करून जहागीर यांजकडे चालवणें ह्मणोन. १

२

दोनीं पत्रें दिलीं असत.

३४७–(१८१) तुकोजी होळकर व महादजी शिंदे यांजकडील फौज, तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांस झांशीस पोहोंचवावयास सन तिसा सबैनांत सरकारांतून रवाना केली, ते समई वगैरे उभयतां सरदारांकडील फौजेनें महालांत पायमल्ली केली, व घांसदाणा घेतला; त्यापैकीं नवाब निजाम अलीखां बहादर यांजकडील जहागिरीचे अमलाचे महाल शहर औरंगाबादेचे कब्जास आहे, त्या महालीं घांसदाणा वगैरे नक्त ऐवज घेतला तो त्यांणीं सरकारांतून माघारा मागितला; त्याजवरून नवाबाचे जहागिरीचे महालांत जहागिरीचे हिश्शाचा ऐवज घे-

समानीन मया व अलफ जमादिलावल २९

---

(346) Bálájí Govind was directed to remove the attachment placed by him on the Jahágir worth Rs. 2 lacs in Piánt Kálpi; bestowed on Nawáb Gázuddikhan Vizir.

A. D. 17[illegible]-80.

(347) Tukoji Holkar and Mahádji Scindia were deputed in Tisásabain to escort Dádásaheb to Záshi. On the way the armies levied Ghásdana in cash from the Maháls near Aurangábád belonging to the Nizám. The Nizám made a claim for the money paid. The claim was allowed.

A. D. 1779-80

तला आहे, त्याबद्दल स्वराज्याचे अमलापैकीं नवाबास मामोरा निमे सालमजकुरीं व निमे पेस्तर सन इहिदे समानीनांत याप्रमाणें दोहोसालांत द्यावयाचा करार केला, त्यापैकीं सालमजकुरीं महालनिहाय येथील स्वराज्याचे ऐवजीं रुपये २९३२९ एकुणतीस हजार तीनशें पंचवीस [illegible]दौले दिमत नवाब यांजकडे पावते करून कबजा घेणें ह्मणोन. सनदा.

३ किता महाल येथील ऐवजीं देखील मोकासी व दुमाले गांवसुद्धां स्वराज्याचे ऐवजीं नवाबास देविले असत, तरी सदरहू पैकीं मोकासी व दुमाले गांवावर हिश्याप्रमाणें वांटणी घालून, त्याचा वसूल घेऊन तो ऐवज, व बाकीचे भरतीचा ऐवज सरकार ऐवजीं मिळोन पावते करणें ह्मणोन. सनदा.

२ महादाजी नारायण यांजकडून. रुपये.

९३२९ परगणे गांडापूर पैकीं. रुपये.

४००० परगणे वाळुंज, व खानापूर पैकीं. रुपये.

३००० वाळुंज पैकीं.
१००० खानापूर पैकीं.

४०००

१३३२५

तेरा हजार तीनशें पंचवीस रुपये देविले येविशीं. सनदा.

१ रामचंद्र नारायण यांजकडून. रुपये.

३५०० परगणे वैजापूर पैकीं.
१००० परगणे संडाळे पैकीं.

४५००

साडे चार हजार देविले येविशीं. सनद.

१

१ संभाजी व जोत्याजी व मकोजी माधवराव यांजकडून परगणे कनड पैकीं. रुपये.

१५०० बाबती सरदेशमुखीचे ऐवजीं.
२००० मोकासा पैकीं.

३५००

साडे तीन हजार देविले येविशीं. सनद.

१ हणमंतराव सफेजंग बहाद्दर, व गिरजोजी औटाळे यांजकडून परगणे जालनापूर येथील मोकाद्याचे ऐवजीं रुपये तीन हजार सातशें रुपये देविले येविशीं. सनद.

१ परशराम पंडित यांजकडून परगणे जालनापूर येथील बाबतीपैकीं रुपये १३०० एक हजार तीनशें रुपये देविले येविशीं. सनद.

परगणे जमाबंदी होऊन बाबतीचे हिश्याचा तुमचा ऐवज ठरेल त्यांत सदरहू एक हजार तीनशें रुपये अजी वजा करावे, बाकी बाबतीचे ऐवजाचा वसूल तुह्मीं घ्यावा ह्मणोन सनदेंत लिहिलें असे.

१ मानसिंग व अमृतराव सोळसकर यांजकडून परगणे पैठण येथील मोकाद्याचे ऐवजीं रुपये ३००० तीन हजार देविले येविशीं.

---

७ सात सनदा दिल्या. रसानगी यादी.

३४८–(७८३) कमाविस गडगजरे राजश्री राव यांसी बाबत पोलादजंग नवाब निजाम अलीखान यांचा लेक, गुजारत जिवाजी कोटकर खिजमतगार, सनगें एकूण किंमत. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलावल २९

९०	चिरा जरी बादली कारचोबी.	१
२००	जामेवारे जरी बादली कारचोबी	२
१०	गोषपेच जरी कारचोबी	१
४०	पटका जरी कारचोबी	१
१९०	शाला थिर्के	२
१२५	किमखाप	१
६७९		८

३४९–(७८४) जमा जामदारखाना.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलावल ११

कमाविसभेट राजश्री राव यांसी बाबद हाय, गुजारत मानोजी खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

९०८ बाबद पोलादजंग नवाब निजाम अलीखान यांचा लेक यांच्या डेर्‍यास खासा स्वारी गेली. तेथें पोशाक दिल्हा, तो सनगें एकूण. रुपये.

---

(348) Marriage presents were received by the Peshwá from Poládjang son of Nawáb Nizám Allikhán.
A. D. 1782-83.

(349) Presents were received on the occasion of the Peshwa's visit to Poládjang (Nizám's son) at his tent.
A. D. 1782-83.

२०	चिरा जरी बादली कारचोबी	१
५०	पटका बादली कारचोबी	१
८	गोषपेच कारचोबी	१
१२०	जामेवार कारचोबी	२
१२५	शाला थिर्के	२
१७५	किमखाप	१
५०८		८

२५० बाबद रामचंद्र दामोधर आंबीकर यांचे घरीं लग्न जाहलें, सबब खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाक दिल्हा तो सनगें. रुपये.

५०	तिवट छिटी बूट सोनेरी	१
(६०)	....	(१)?
८०	झगा छिटी बूट सोनेरी	१
६०	तुंबा किमखापी	१
२५०		४

२३५ बाबद सदाशिव चिमणाजी सचिव यांचे घरीं खासा स्वारी गेली, ते समई पोशाख दिल्हा तो सनगें एकूण. रुपये.

६०	तिवट चुनडी	१
७५	दुपटा चुनडी	१
५०	झगा चुनडी	१
५०	तुंबा किमखापी	१
२३५		४

९९३	१६

* ३५०–(८९१) नारो कृष्ण यांस पत्र कीं, परगणे पाचोर, व वरणगांव प्रांत खानदेश हे महाल चिरंजीव राजश्री महादाजी नीळकंठ यांजकडे पेशजी सरंजामास होते, ते नवाब निजाम अलीखान बहाद्दर यांस सरकारांतून देऊन, त्याचे मुबदला परगणे नसीराबाद महाल मशारनिल्हेस लाऊन दिल्हा, त्यांत बत्तीस हजार एकशें पंच्यायशीं रुपये जाजती जहाले, ते गुजराथचे महाल

सीत समानीन मया व अलफ रमजान २५

(350) The Mahāls of Wárangaum and Páchore were made over to Nawáb Nizám Allikhán Bahádur.

A. D. 1785-86.

सरंजामांत यांजकडे होते, तेथील अंमल इंग्रजाचे दंग्यामुळें उठला, त्या महाली अंमल बसे तोंपर्यंत सदरहू रुपये सरंजामाकडे लाऊन दिल्हे, त्यास गुजराथचे महाल सरंजामाकडे आले नसतां बत्तीस हजार एकशें पंच्यायशीं रुपयांचे गांवाविशीं तुम्हीं सरकारचें पत्र नेऊन तगादा लाविला आहे, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी गुजराथचे महाल मशारनिल्हेकडे सरंजामास होते तेथील अंमल इंग्रजाचे दंग्यामुळें उठला, तो अंमल बसे तोंपर्यंत बत्तीस हजार एकशें पंच्यायशीं रुपये जाजती महाले ते सरकाराकडे लाऊन दिल्हे, त्यास हल्लीं गुजराथचे महाल सरकारांत ठेविले, सबब सदरहू ऐवजाविशीं, व गांवाविशीं तूर्त तगादा न करणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

३५१-(८९७) नवाब निजाम अलीखान बहाद्दर यांजकडून किल्ले परांड्याचे बंदोबस्तास अजीमुतदौल व रफातुदौल बहादूर फौजेसुद्धां आले आहेत, त्यांजकडे किल्ले सोलापूर पैकीं तोफा थोर सुमारें २ दोन देविल्या असेत, तरी दारूगोळा सरंजामसुद्धां तयार करून त्यांजकडे पाठवून देणें. तेथिल काम जाहल्यावर माघाऱ्या किल्ले मजकुरीं घेऊन जाणें ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी यांचे नांवें. सनद १.

सीत समानीन मया व अलफ सवाल ८

रसानगी यादी.

३५२-(१००१) जमा जामदारखाना.

तिसैन मया व अलफ जमादिलावल २३

कमाविसभेट बाबत दिंमत नवाब निजाम अलीखान यांणीं सौभाग्यवती रमाबाई यांनें गर्भाधान जहालें, सबब महमद यारजंग, व केसोराव हैबत यांजबरोबर आहेर पाठविला तो, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

१९२९ राजश्री रांव साहेब यांसी सनगें एकूण. रुपये.

५८२॥ बाबत नवाब निजाम अलीखान.

२८२॥ सनगें बादली कारचोबी.

३७॥ चिरा १

२०० झगा जरी. १

(351) Two pieces of cannon were ordered to be sent to Ajimatdoula and Rafátudoula Bahádur who were deputed by Nawáb Nizám Allikhán Bahádur to protect the fort of Parándá.

A. D. 1785-86.

(352) A present of clothes was sent to the Peshwá and his wife by Nawáb Nizám Allikhán, Mainut Daula Dasi Begam, on the occasion of the (गर्भाधान) ceremony of the Peshwá's wife.

A. D. 1789-90.

३७॥ पटका जरी. १
७॥ गोषपेच १

२८२॥ ४

२०० शाल फर्द २ केशरी, दर १००
५० तुंबा किमखापी १
५० किमखाप ·॥·

५८२॥ ७॥

९९७॥ बाबत मैतुतदौले.

३२२॥ सनगें बादली कारचोबी.

३१। चिरा १
७॥ गोषपेच १
२४३॥। जामेवारे ३ दर ८१।
४० पटका १

३२२॥ ६

१२५ किमखाप १
१५० शाल फर्द २ केशरी, दर ७५

५९७॥ ९

३०२॥ बाबत वेणुराव धोंडाजी.

१२७॥ सनगें बादली कारचोबी.

२९ चिरा १
८७॥ जामेवारे २ दर ४३॥।
१९ पटका १

१२७॥ ४

१२५ शाल फर्द २ हिरवे दर ६२॥
५० किमखाप १

३०२॥ ७

४४२॥ बाबद बक्षी बेगम.

२५५ सनगें बादली कारचोबी.

३१।	चिरा	१
३॥	गोषपेच	१
४५	पटका	१
१७५	जामेवार	२ दर ८७॥
२५५		५
८७॥	शाल फर्द	(२) केशरी दर ४३॥।
१००	किमखाप	१
४४२॥		८
१९२५		३१॥

९७४॥। सौभाग्यवती रमाबाई यांसी सनगें एकूण. रुपये.

३१३॥ बाबत नवाब निजाम अलीखान.

१३८॥ सनगें बादली कारचोबी.

१२५	पातळ	१
१३॥	चोळी	१
	१ रजा जामेवाराचा चोळीपैकीं उरला तो सनंग.	
१३८॥		२
१७५	शाल फर्द लाखी	(२) दर ८७॥
३१३॥		४

२२७॥ बाबत मैतुतदौले.

१४० सनगें बादली कारचोबी.

१२५	पातळ	१
१५	चोळखण	१
१४०		

८७॥ शाल फर्दे — २ दर ४३॥

२२७॥ — ४

२०६। बाबत वेणुराव धोंडाजी.

२०० पीतांबर जनानी काशीचा लाल १

६। चोळखण पीतांबराचा लाल १

२०६। — २

२२७॥ बाबद बक्षी बेगम.

१४० सनगें बादली कारचोबी.

१२९ पातळ १

१५ चोळखण १

१४०

८७॥ शाल फर्दे — २ दर ४३॥

२२७॥ — ४

९७४॥। — १४

२८९९॥। — ४५॥

खासगी राजश्री राव पैकीं खर्च मुळें जमा आंगरखे धुवट उभारी २ दोन एकूण किंमत. रुपये १९

३५३–(११२२–११२३) परगणे हवेली परांडे पैकीं देहेहाय येर्थाल तनखा, एक लक्ष अडसष्ट हजार नऊशें सवा चौसष्ट रुपये चवल, नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांणीं सरकारांत लाऊन दिल्हा, त्याची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी सदरहू तनख्याचे गांव चौकशीनें लाऊन घेऊन इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून आकार होईल त्यापैकीं शिबंदी खर्च कार्याकारण होईल तो वजा करून बाकी ऐवज सरकारांत पावता करून जाव घेत जाणें ह्मणोन, सखाराम बाळाजी यांचे नांवें. सनद १.

खमस तिसैन मया व अलफ साबान २३

(353) Villages worth Rs. 168,964 in Parganá Haveli Paránde, the Jahágir Amal of Parganá Indur, and Parganá Boodhun in Nánded, the Jahágir Amal of Parganá Mhes in Sirkár Nánded, the Jahágir Amal of Parganá Mándwe in Sarkár Paránde; and the Jahágir Amal of Parganá Pángáum Bárábidiche in Sarkár Paránde, were made over by Nawáb Nizám Allikhán.

A. D. 1794-95.

येविशीं जमीदार परगणें मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण कारकून निसबत दफ्तर रुजू याद.

परगणे इंदूर व परगणे बोधन सरकार नांदेड येथील जहागिरीचा अंमल नवाब निजाम अलीखां बहादर यांणीं सरकारांत लाऊन दिल्हा, त्याची कमावीस सालमजकुरीं तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून आकार होईल त्यापैकीं महाल मजकूर शिबंदीखर्च परगणे बोधन येथील नेमणुकेच्या अन्वयें, व इंदूर येथील कार्याकारण होईल तो वजा करून, बाकी ऐवज सरकारांत पावता करून जाब घेणें ह्मणोन, श्रीनिवास शामराव यांचे नांवें. सनद १.

येविशीं जमीदार यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन परगणे मजकूरचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा २.

१ परगणे इंदूर.
१ परगणे बोधन.

---

२ ---- ३

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण कारकून निसबत दप्तर.

परगणे मांडवे सरकार परांडे येथील जहागिरीचा अंमल नवाब निजाम अलीखां बहादर यांणीं सरकारांत लाऊन दिल्हा, त्याची कमावीस सालमजकुरीं तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून आकार होईल, त्यापैकीं महाल मजकूर शिबंदीखर्च कार्याकारण होईल तो वजा करून, बाकी ऐवज सरकारांत पावता करून जाब घेणें ह्मणोन, बापूजी बाबाजी यांचे नांवें. सनद १.

जमीदार परगणे मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण कारकून निसबत दप्तर.

परगणे हैस सरकार नांदेड येथील जहागिरीचा अंमल नवाब निजाम अलीखां बहादर यांणीं सरकारांत दिल्हा, त्याची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून आकार होईल त्यापैकीं महाल मजकूर शिबंदीखर्च नेमणुकेचे अन्वयें होईल तो वजा करून, बाकी ऐवज सरकारांत पावता करून जाब घेत आणें ह्मणोन, मोरो अनंत यांचे नांवें. सनद १.

येविशीं जमीदार परगणे मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण कारकून निसबत दप्तर.

परगणे पानगांव बाराबिदीचे सरकार परांडे येथील जहागिरीचा अंमल नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांणीं सरकारांत दिल्हा, त्याची कमाविस तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून आकार होईल, त्यापैकीं महाल मजकूर शिबंदीखर्च कार्याकारण होईल तो वजा करून, बाकी ऐवज सरकारांत पावता करून जाब घेत जाणें ह्मणोन, कृष्णाजी माणकेश्वर यांचे नांवें. सनद १.

येविशीं रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन जमीदार परगणे मजकूर यांस. सनद १.

२

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण कारकून निसबत दप्तर.

३५४–(११२६) दौलताबादचा किल्ला नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांणीं सरकारांत दिल्हा येविशीं. सनदा.

खमस तिसैन
मया व अलफ.
सवाल ६

१ मीरहसन अलीखान दिंमत मीर हैदरजंग यांस कीं, किल्ला सरकारांत द्यावयाचा ठराव होऊन नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांणीं सनद व किल्ला सरकारांत सोडण्याविशीं पत्र मीर हैदरजंग मुनसी यांचे नांवें दिल्हें, तें मशारनिल्हेनीं घेऊन तुमचे नांवें दोन पत्रें दिल्हीं तीं पाठविलीं आहेत. सदरहू पत्रें घेऊन किल्ला धोंडो महादेव यांचे स्वाधीन करून अलाहिदा नवाबाचे नांवें सरकारची रसीद दिल्ही आहे ती घेणें ह्मणोन. सनद.

१ मीर हैदरजंग यांस कीं, नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांणीं किल्ला सरकारांत देऊन सनद दिल्ही आहे, त्यास किल्ला हवालीं करून घ्यावयास धोंडो महादेव यांस पाठविले आहेत, तरी किल्ला मशारनिल्हेचे हवालीं करून कबज घेणें ह्मणोन. सनद १.

१ नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांस कीं, किल्ला सरकारांत द्यावयाचा ठराव होऊन आसाहेबांनीं सनद व पत्र दिल्हें, त्या बमोजीब मीर हैदरजंग यांणीं

(354) The fort of Doulatábád was surrendered by Nawáb Nizám Alli to the Peshwá.
A. D. 1794-95.

किल्ला सरकारांत दिल्हा, तो करारप्रमाणें पोहोंचला ह्मणोन. सनद.

---

३ तीन सनदा दिल्या असेत.

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे कारकून निसबत दप्तर.

३५५-(११२७) महालानिहाय व फुटगांव येथील नवाब निजाम अलीखां बहादूर यांजकडील जहागिरीचे अमलाचे बंदोबस्ताचें काम तुह्मांकडे सांगितलें होतें, त्यास हल्लीं सरकारचा व नवाबाचा तह ठरला, सबब हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी महालानिहाय, व फुटगांव येथील जहागिरीचे अमलाचीं ठाणीं नवाबाकडील अंमलदार यांचे स्वाधीन करून कबज घेणें. ते अंमल करतील. तुह्मांकडे सालमजकुरींचा वसूल पडला असेल त्याची वासलात तेरीखवार जमीदारांचे दस्कतानिशीं लिहून घेऊन, कारकुनाबरोबर हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, कमाविसदारांस सनदा, व जमीदार, व मोकदम यांस चिटणिसी. पत्रें.

खमस तिसैन मया व अलफ जिल्काद १६

१० महालानिहाय निसबत जोत्याजी जाधवराव महाल. बीतपशील.

१ परगणे वेताळवाडी.
१ परगणे खुलताबाद.
१ परगणे उडणगांव.
१ परगणे हवेली औरंगाबाद.
१ परगणे सुतोडा.
१ परगणे फुलंबरी.
१ परगणे कनड.
१ परगणे गोताले.
१ परगणे पिंपरी.

९

नऊ महाल येविशीं.

१ जोत्याजी जाधवराव यांस कीं, कसबे बावरे, परगणे फुलंबरी, व मौजे अवकळे, परगणे कनड हे दोन्ही गांव तुह्मांकडे, व संभाजी, व मलोजी जाधवराव यांजकडे नवाबाकडून आहेत, ते खेरीज करून बाकी महालाविशीं. सनद.

९ जमीदारांस चिटणिसी. पत्रें.

१०

---

(355) A treaty having been concluded with Nawáb Nizám Alli his Jahágir Amals, which were attached, were ordered to be restored.

A. D. 1794-95.

१६ महाल निसबत लक्ष्मणराव नागनाथ महाल बीतपशील.

१ परगणे हरसुल.
१ परगणे सातारें.
१ परगणे रांजणी.
१ परगणे भोकर्दन.
१ परगणे रोशनगांव.
१ परगणे देउळघाट.
१ परगणे चाडोल.
१ परगणे माटरगांव.
१ परगणे धाड.
१ परगणे धावडे.
१ परगणे वाकद.
१ परगणे चिखली.
१ परगणे घाटबोरी.
१ परगणे जाफराबाद.
१ परगणे सोवळी.

१५

पंधरा महाल येविशीं.

१ लक्ष्मणराव जगन्नाथ यांचे नांवें. सनद.
१५ जमीदारांस. पत्र(त्रें?).

१६

२ परगणे टाकळी हा महाल नवाबाकडून रे(वे?)णुराव धोंडाजी यांजकडे आहे येविशीं.

१ धोंडोराम, व बाळाजी महादेव यांस कीं, परगणे मजकूरचा वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें ह्मणोन. सनद.
१ जमीदारास. पत्र.

२

२ परगणे वैजापूर येविशी.

१ प्रभाकर गोविंद यांचे नांवें. सनद.
१ जमीदारास. पत्र.

२

८ महाल व गांव निसबत येशवंतराव महादेव. बीतपशील.

६ महाल.

१ परगणे टेंभुर्णी.
१ परगणे उदरतपा.
१ परगणे रासीन पैकीं गांव कवीजंगाकडील खेरीज करून.

१ तर्फ कडे, परगणे कडेवलीत.
१ परगणे पाडे पेडगांव, सरकारांत पेशजी गांव आहेत ते खेरीज करून.
१ परगणे कडेवलीत, सरकारचे गांव खेरीज करून.

६

१३ तर्फ चांभारगोंदें पैकीं. देह.

१ मौजे कोरेगांव. १ मौजे लोणी मसदपूर.
१ मौजे केडगांव. १ मौजे जातेगांव.
१ मौजे बरलाटणें. १ मौजे चोंडी.
१ मौजे उदरगांव. १ मौजे खडकी.
१ मौजे उपडगांव. १ मौजे खातगांव.
१ मौजे दिघी. १ मौजे निखोडी.
१ मौजे पांचपिपळे.

१३

१९

एकूणीस महाल व गांव येविशीं.

१ येशवंतराव महादेव यांस सदरहू महाल, व गांव येविशीं सनद
७ जमीदार व मोकदम यांस चिटणिसी. पत्रें.
६ जमीदार महालानिहाय यांस.
१ मोकदम देहाय तर्फ चांभारगोंदें यांस.

७

८

२ परगणे शिवणें येविशी.
१ कृष्णाजी माणकेश्वर यांचे नांवें. सनद.
१ जमीदार यांस. पत्र.

२

२ परगणे खंडाळे येविशीं.
१ बापूजी लक्ष्मण यास. सनद.
१ जमीदारास. पत्र.

११ महाल निसबत आबाजी कृष्ण. बीतपशील.

१ परगणे निउर.
१ परगणे हटे.
१ परगणे भोगांव.
१ परगणे झरी.
१ परगणे चारठाणें खेरीज मौजे उमरखेड.
१ परगणे लोहगांव.
१ परगणे कोसडी.
१ कसबे टाकळी कुंभकर्ण.
१ परगणे वालुर.
१ परगणे टाकळी नीलवर्ण.
१ परगणे लोणार.
१ परगणे पडदुर देखील तर्फ श्रीदेवी.

——

१२

बारा महाल व गांव येविशीं.

१ आबाजी कृष्ण यांस कीं परगणे पडदुर पैकीं पंचवीस हजार रुपये तनख्याचे गांव सरकारांत द्यावयाचे खेरीज करून बाकी सदरहू महाल, व गांव येविशीं.

१२ चिटणिसी. पत्रें.

१ मोकदम कसबे टाकळी कुंभकर्ण यास.
११ जमीदार महालानिहाय यांस.

——

१२

——

१३

२ महाल निसबत लक्ष्मण खंडेराव. बीतपशील.

१ परगणे मेहेकर.
१ परगणे साखरखेडलें.

——

२ दोन महाल येविशीं.

१ लक्ष्मण खंडेराव यांचे नांवें सदरहू महालाविशीं. सनद.
२ जमीदारांस. पत्र(त्रें).

——

३

२ महाल निसबत पांडुरंग बल्लाळ. बीतपशील.

१ परगणे वाळुंज.
१ परगणे खानापूर.

——

२ दोन महाल येविशीं.

१ पांडुरंग मल्हार यांस. — सनद.
२ जमीदारांस. — पत्रें.

३

५ गांव निसबत गोपाळ गणेश विंमत प्रतिनिधी गांव. बीतपशील.

१ कसबे उचण.
१ कसबे मपूर.
१ कसबे माशाल.
१ कसबे हिपरगे.

---

४ चार गांव येविशीं.

१ गोपाळ गणेश यांचे नांवें. — सनद.
४ मोकदम देहाय यांस. — पत्रें.

५

२ महाल निसबत सदाशिव व महिपतराव. बीतपशील.

१ परगणे येकदुणी.
२ परगणे मडसांगवी.

---

२ दोन महाल येविशीं.

१ सदाशिव महिपतराव यांचे नांवें. — सनद.
२ जमीदारांस. — पत्रें.

३

२ परगणे सिरढोण येविशी.

१ आपाजी बाबाजी यांचे नांवें परगणे मजकुराविशीं. — सनद.
१ जमीदारास. — पत्र.

२

२ मौजे कुकडगांव व मौजे देवगरे परगणे भुका येविशीं.

१ आपाजी गोपाळ पागा दिंमत राजश्री फडतरे यांस स
दरहू गांवांविशीं.

१ मोकदम देशाय यास. पत्र.

२

१ महाल निसबत बाजी नारायण. बीतपशील.

१ परगणे अंतूर खेरीज मौजे भोर करून.

१ परगणे सुलतानपूर.

---

२ दोन महाल येविशीं.

१ बाजी नारायण यांचे नांवें. सनद.

१ जमीदारांस. पत्रें.

१

७६

शाहात्तर सनदा, व पत्रें मिळोन दिल्हीं असेत.

परवानगी रूबरू.

३५६–(११२१) धोंडो बल्लाळ पागा यांस कीं, पापण्णा पंडित निसबत नवाब निजाम अलीखां बहादर याणें महालानिहाय वगैरे येथें दंगा करून नुकसानी केली, यास्तव तुह्मीं त्यास धरून ठेविला आहे, त्यास तालुके बागलकोट व जालीहाल व नंदवाडगी येथील नुकसानीची याद आनंदराव भिकाजी रास्ते यांजकडील कमाविसदार तुह्मांस समजावितील त्याप्रमाणें पापण्णा पंडित यांजपासून ऐवजाचा फडशा करून देणें ह्मणोन. सनद १.

सीत तिसैन मया व अलफ जिल्हेज १६

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

---

(356) Pápanna Pandit in the service of Nizám Alli invaded the Peshwá's territory and caused much loss in Tálukás Bágalkot, Jálihál, and Nandwádgi. Dhondo Ballál arrested him. Dhondo was directed to recover the loss from him.

A. D. 1795-96.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२१ जंजिऱ्याचा नवाब.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

३५७–(११४) जंजिरकर शामल उंदेरीस येऊन बसणार, यास्तव प्रांत राजापुरी पैकीं हशमी माणूस चांगलें असामी १०० शंभर असामी बरकंदाज चांगलें, पत्र पावतांच लौकर रवानगी करणें, येविशींचा बयान एकंदर न लिहिणें. पत्र पावतांच लोकांची रवानगी करणें. जे क्षणीं पत्र पोंहचलें ते क्षणीं लोकांचे रोजमरे याची बेगमी करून उंदेरीस रवानगी करणें; आणि लोक पोंहचल्याचा जाब पाठविणें ह्मणून, चिमाजी माणकर प्रांत राजापुरी यांचे नांवें. छ. ८ जिल्काद.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

सनद १.

परवानगी रूबरू.

३५८–(११६) शामल जंजिरेकर याजविषयीं मामलेदारांस चिटणिसी. पत्रें.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

२ सरकारचा व शामलाचा तह जाहला आहे, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणून गुदस्तां तालुके मजकुरीं पत्रें सादर जहालीं आहेत; व हल्लीं हें पत्र सादर केलें असे, तरी गुदस्तांचे पत्राप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. पत्रें.

१ बाबूराव पासलकर तालुके बीरवाडी यांस.

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(b) Matters relating to

(21) Chief of Janjirá.

FROM NÂRO APÂJI'S DIARY.

(357) The Shámal of Janjirá having proceeded to Underi, orders were issued for sending 100 men to the place from Piánt Rájpuri.

A. D. 1774-75.

(358) The Mámlatdárs of Birwáḍi and Rájápuri were directed to act up to the instructions issued in the preceding year for giving effect to a treaty concluded with the Shámal of Janjirá.

A. D. 1774-75.

१ चिमाजी माणकर प्रांत राजापुरी.

२

२ नादगांव, व मुरुड वगैरे जंजिरे तर्फेच्या सावकारी सिबर्डी व माहांगिन्या कोळ्यांच्या जंजिरे रेवदंडा येथील खांडींतून अष्टमीचे बंदरास सालाबाद येतात, त्यास तूर्त मुंबईची बंदी केली आहे, याकरितां हीं मना कराल तर न करणें, मुदामत चालीप्रमाणें येतील त्यांस येऊं देणें ह्मणोन. पत्रें.

१ आनंदराव शिंदे.

१ आनंदराव धुळप सुभा आरमारे.

२

---

४ चार पत्रें. छ. ९ जिल्काद.

३५९–(१८२) आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यांस पत्र कीं, जंजिरकर यांणीं मुंबईहून नोरी गलबतें करून सोठे मुंबईस भरून जंजिरे यास घेऊन येत होते, ते माघारे जातां तुह्मीं धरून रेवदंड्यास नेलीं ह्मणोन विदित जाहलें, ऐशास जंजिरेकर यांचा व सरकारचा स्नेह, सबब बद्दल खातर सदरहू दोन गलबतें या खेपेस सोडून देणें. गलबतावर लोक असतील तेही सोडून देणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलावल १६

३६०–(१८८) गणेशराम दातार यांचे नांवें कीं, अमारतपन्हा खानजा कुदखान जंजिरकर यांचे पुत्रास सरकारांतून सालमजकुरीं वस्त्रें व कंठी मोत्यांची तुह्मांबरोबर पाठविली, त्याप्रमाणें तुह्मीं जंजिरेयास खानास प्रविष्ट करून पावतीची याद मोर्तबनसी छ. २९ जिल्काद सन मजकुरीं आणली. बीतपशील.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

---

(359) Two ships carrying rafters belonging to the Chief of Janjirá were caught while returning to Bombay by Ánandrao Scindia. Having regard to the friendly relations existing between Janjirkar and the Government, the ships were ordered to be released.

A. D. 1774-75.

(360) Clothes and pearl-ornaments were sent as a present to the son of Amrat Panáh Khánjáhkud khán of Janjirá.

A. D. 1774-75.

वस्त्रें.	कंठी मोत्याची शहीत.
१ पिरा बादली.	५२ मोत्यें कोकण सु॥
॥।≈ जामेवार.	९ गुजनी १ एकूण.
१ ओढणी जरी.	१ माणीक.
॥- किनखाफ.	८ हिरकण्या.
३।≈	६२

दागिना.

एकूण सनगें सवा तीन तीन आणे, व कंठी मोत्याची शहीत बासष्ट एकूण दागिना एक सदरहू याद तुह्मीं आणून दिल्ही, ते दसरीं विल्हेस लागली असे. छ. २१ मोहोरम.

सनद. १

३६१–(२१०) हबसी जंजिरेकर यांजकडील लोक मावळांत दंगा करावयास आले होते, त्यास त्या लोकांपैकीं कांहीं लोक किल्लेकरी गडकरी यांणीं धरून नेऊन अटकेस ठेविले आहेत ह्मणोन विदित जाहलें, त्यास गणेश राम दातार जंजिराहून हबशासीं बोलोन आले. पेशजींचा करार मावळांत त्यांजकडून उपद्रव होऊं नये ऐसा आहे तोच आहे. लोक आले ते गैरसमजानें आले, पुढें तिकडोन कोणी येऊन उपद्रव करणार नाहीं, याप्रमाणें नितावसतेनें सरकारांत विनंति केली; त्याजवरून जंजिरकरांकडील लोक धरोन तुम्हीं अटकेस ठेविले आहेत, ते सोडावयाचा करार करून पुण्यास आणविले आहेत, तरी त्यांजकडील लोक तुम्हीं अटकेस ठेविले असतील ते पुण्यास रवाना करणें म्हणोन, आनंदराव भिकाजी यांचे नांवें. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलावल ८

---

(361) Some of the men of the Habsi of Janjirá, who had come to create a disturbance in Máwal were arrested by the officers of fort Korigad(Gadkaris?). Ganesh Rám Dátár interviewed the Habsi in the matter, and informed Government that the men went to Máwal through some misunderstanding, and that steps had been taken to prevent any such occurrence in future. The prisoners were therefore ordered to be set at liberty.

A. D. 1775-76.

३६२—(१११) तालुके रायगड येथें शामल जंजिरकर याणें जमाव करून येऊन मुलखांत दंगा केला आहे, त्याचे बंदोबस्ताविशीं. सनदा.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर १४

१ तालुके अंजनवेल, व रेवदंडा पैकीं लोक असामी २०० दोनशें पाठवावयाची आज्ञा करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू असामी यांस रोजमरा व अडसेरी बेगमी शामलाचा बंदोबस्त होय तोंपर्यंत करून देऊन, रघुनाथ सदाशिव यांजकडे तालुके मजकुरीं पाठवणें म्हणोन. सनदा.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ तालुके अंजनवेल त्यांस लोक असामी शंभर १००

१ आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यांस लोक असामी १००

२

१ रघुनाथ सदाशिव तालुके रायगड यांस सनद कीं, माजी रायगडकरी, व माहाडकरी लोक नामजादीस तुम्हांकडून गेले आहेत, त्यां पैकीं असामी शंभर १०० तुम्हीं तालुके मजकुरीं आणून शामलाचा बंदोबस्त करणें, बंदोबस्त जहालियावर सदरहू शंभर १०० असामी जेथील तेथें माघारे पाठवणें म्हणोन. सनद.

२

३६३—(१७१) शामल जंजिरकर याणें रायगड तालुक्यांत चौथाई करितां उपद्रव केला आहे, येविशींचा बंदोबस्त जाला पाहिजे म्हणोन लिहिलें तें कळलें; त्यास शामलाकडील वकील बोलाऊन आणून त्याचें हरद्द मनास आणून पका तह होत असल्यास, तालुके मजकूरचे चार पांच हजार रुपये पर्यंत अंमल न करितां उचस्या हातें द्यावयाचें करून, दरम्यान मातबर माणूस

तिसा सबैन मया व अलफ रजब ९

---

(362) The Shámal of Janjirá having made an incursion into Táluká Ráygad, arrangements were made to send additional force to the Táluká.

A. D. 1778-79.

(363) The Shámal of Janjirá was troubling the people in Tarf Ráygad for the recovery of the Chouthái Amal. The officer of Ráygad was directed to invite the agent of the Shámal to a conference and to conclude a treaty with the Shámal, if he could be induced to relinquish his claim for a cash payment of Rs. 4,000 or Rs. 5,000 every year, to be paid by Government.

A. D. 1778-79.

घेऊन तह करणें, फिरोन रयतेस उपद्रव लागों नये; असें पक्कें जाहल्यास लिहिल्या अन्वयें करून हुजूर लेहून पाठवणें. सदरील प्रमाणें जाहल्यास शामलाचा दस्ताऐवज शिक्क्यानिशीं घेणें; आणि लौकर उरकणें ह्मणोन, रघुनाथ सदाशिव गद्रे यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

३६४–(७०२) तालुके बीरवाडी निसबत बाबूराव पासलकर व भास्कर बल्लाळ यांजकडे तालुके मजकूर येथें शामलाचा दंगा जाहला आहे, सबब बेगमीस नक्त येवो(थो?)न शामलास द्यावयाकरितां पेशजी तुह्मांकडे रवाना केला, तो तुह्मांजवळ अमानत आहे, त्यापैकीं मशारनिल्हेकडे मुबदल्यास खर्चास तसलमातीस लिहून रुपये ३००० तीन हजार रुपये देविले असेत, तरी देऊन पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन, गोविंदराव व चिमाजी माणकर प्रांत राजपुरी यांस.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रजब १२

सनद १.

रसानगी यादी.

३६५–(७१८) रामचंद्र अनंत कारकून शिलेदार यांचें घर मौजे अंवळस, तर्फ पौडखोरें येथें आहे, त्यास मावळांत शामलाची गडबड जाहली, त्याजकरितां मशारनिल्हेचे घरीं चौकशीस किल्ले कोरीगड पैकीं शिपाई असामी २ दोन, शामलाची गडबड आहे तोपावेतों देविले असेत, तरी सदरहू दोन शिपाई नेमून देणें. फारच गडबड जाल्यास त्यांचीं मुलें माणसें किल्यावर घेऊन राहावयास जागा करून देणें म्हणोन, आनंदराव भिकाजी यांस. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ सवाल १

परवानगी रूबरू.

३६६–(७२५) जंजिरे दंडा राजपुरी येथील खोरीं नजीक सरकारचे लोकांसी व शामल जंजिरकर यांसीं लढाई जाहली, तेव्हां तालुके बीरवाडी व अवचितगड येथील लोक जखमी, व वार जाहले, त्यास खर्चास खेरीज कबज.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जिल्काद ४

रुपये.

१२ विठोजी नाईक पारटे खुद्द सरदार अवचितगड पैकीं ठार जहाला, सबब कफनास व दिवसांबद्दल.

---

(364) There was a disturbance of the Shámal in Táluká Birvádi.
A. D. 1781-82.

(365) There being a disturbance of the Shámal in Máwal, 2 persons were ordered to be sent from Korigaḍ to protect the house of Rámchandra Anant Kárkun, at Awalas in Tarf Paud Khore.
A. D. 1781-82.

(366) A battle was fought between some men of Government and the Shámal Janjirkar, near Danḍá Rájpuri.
D. D. 1781-82.

१७ तालुके बीरवाडी पैकीं अखर्मी जहाले, त्यांस अखमेबद्दल खर्चास. रुपये.

१९ भगवंतराव विचारे दिंमत माधवराव गुजर यांस उजवे पायाचे गुडघ्यास गोळी लागोन हाड फुटोन पार जहाली सबब. रुपये.

५ शिवाजी जखाते दिंमत खास बारदार यासी टीरीवर गोळी लागोन चाटून गेली सबब.

२०

३२

एकूण बत्तीस रुपये देविले असेत, तरी तालुके बीरवाडी पैकीं देऊन सदरहूप्रमाणें तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें, मजुरा पडतील ह्मणोन, बाबूराव पासलकर व भास्कर बल्लाळ यांस. सनद १.

रसानगी यादी.

३६७-(७३१) शामल जंजिरकर याजकडील चाकरमाने लोक त्याजकडून फुटोन येतील त्यांस आणणें; ह्मणजे शत्रूची जड कमी होईल ह्मणोन आज्ञा जहाली होती; त्याजवरून शंभर सवाशें माणूस फुटोन आलें आहे, त्याच्या तैनाता करून प्रांत राजपुरी येथें चाकरी घ्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणून, तुह्मीं हुजूर विनंतिपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें; त्याजवरून हें सनद सादर केली असे, तरी शामलाकडील जे लोक आले असतील त्यांस पक्का जामीन घेऊन प्रांत मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें तैनाता माणूस पाहून करून चाकरी घेणें, तेथें उपयोगी असेल तोपावेतों ठेऊन अड(ड)शेरी देणें, पुढें हुजूर पाठवणें ह्मणोन, गोविंदराव व चिमाजी माणकर यांस. सनद १.

इसने समानीन मया व अलफ मोहरम ११

रसानगी यादी.

३६८-(७९१) याकुपखान शामल जंजिरकर याचे लेकाचें लग्न आहे, सबब त्याज-

---

(867) Govindrao and Chimnáji Mánkar were formerly directed to gain over the followers of Shámal Janjirkar. About 100 or 125 men were thus gained over, and permission was granted to their employment under Government in Prânt Rájpuri.

A. D. 1781-82.

(368) Bhikáji Govind Thosar was sent with a present of clothes

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १६

कडे सामान न्यावयास भिकाजी गोविंद ठोसर यांस आज्ञा केली आहे, तरी मशारनिल्हे तुह्मांस लिहितील त्याप्रमाणें दोनशें रुपये किमतीचें सामान तालुके रेवदंडा पैकीं पावतें करून हिशेबीं खर्च लिहिणें ह्मणून, आनंदराव शिंदे यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी, भिकाजी गोविंद ठोसर.

३६९—(९३२) सरकारचा व जंजिरकराचा तह सालगुदस्तां जाहला, त्यास जंजिरकराचे अंमलदार सरकारचे महालीं राहतील त्यांस लांकूड फांटें व शाखभाजी व पानपत्रावळ सुदामत चालीप्रमाणें देणें, व सरकारचे अंमलदार जंजिरकराचे महालीं राहतील त्यांस सदरहूप्रमाणें ते देतील; नवीन कटकट करून दिकत न करणें, येविशीं तुह्मी आपले कडील अंमलदारांस ताकीद करणें ह्मणोन, गोविंदराव माणकर प्रांत राजपुरी यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सबा समानीन मया व अलफ जिल्काद १५

३७०—(९३३) सरकारचा व जंजिरकरांचा तह सालगुदस्तां जाहला, त्यास तालुके हाय येथील कमाविसीची वैवाट पेशजींचे सुदामत चालीप्रमाणें परस्परें इतल्यानें करीत जाणें ह्मणोन, मामलेदार तालुके हाय यांस चिटणिसी. पत्रें.

सबा समानीन मया व अलफ जिल्काद १६

१ सदाशिव रघुनाथ तर्फ रायगड यांस कीं, तालुके मजकूर येथील बेगमीस तर्फ गोरेगांव पैकीं नऊ गांव, व तर्फ निजामपूर पैकीं तीन गांव एकूण बारा गांव आहेत, त्यास गोरेगांवीं व निजामपुरीं दुतर्फाचे अंमलदार राहतात, तेथें तुह्मांकडील कमाविसदारांनीं राहून सदरहू गांवचे कमाविसीची वैवाट पेशजींचे सुदामत चालीप्रमाणें करीत तें करणें येविशीं.

१ बाबूराव पासलकर तालुके बीरवाडी यांस कीं, जंजिरकरांकडील अंमलदार मौजे

A. D. 1782-83.

worth Rs. 200 in connection with the marriage ceremony of a son of Yákudkhán Shámal Janjirkar.

(369) A treaty was concluded between Government and the Janjirkar in the preceding year. It was therefore ordered that officers of Government should supply officers of the Janjirkar living in Government territory, with fuel, vegetable &c, as usual without obstruction.

A. D. 1786-87.

(370) It was further ordered that the Government officers of Táluká Ráygaḍ, Birwáḍi, Rewadanḍá, and Rájapuri should administer the villages in the revenues of which the Janjirkar had a share conjointly with the officers of the Janjirkar.

A. D. 1786-87.

सिलोसी, तर्फ मजकूर येथें राहतात, तेथें तर्फ मजकूर येथील महालकरी यांणीं राहून सुदामत चालीप्रमाणें कमाविसीची वैवाट करीत जावी, याप्रमाणें ताकीद करून करवणें येविशीं.

१ आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यांस कीं, परगणा घोसाळें पैकीं आठ गांव तर्फ मजकूरचे बेगमीस आहेत, ऐशास सरकारचे, व जंजिरकरांकडील अंमलदार रोहास राहतात, तेथें तुह्मीं आपलेकडील कारकून ठेऊन कमाविसीची वैवाट पेशजीच्या सुदामत चालीप्रमाणें जंजिरकरांचे इतल्यानें करीत जाणें येविशीं.

१ गोविंदराव माणकर प्रांत राजपुरी यांस कीं, दुतर्फा अंमल चालला पाहिजे. याजकरितां मामले तळें येथील महालकरी यांणीं, मौजे चरईस जंजिरकरांकडील अंमलदार राहतात तेथें राहोन, कमाविसीचा अंमल पेशजीच्या सुदामत चालीप्रमाणें करीत तें करणें येविशीं.

---

४ चार पत्रें दिल्हीं असेत.

३७१-(९३४) सरकारचा व जंजिरकराचा तह जाहला, त्यास तालुके हाय वगैरे येथून चालवावयाचीं. कलमें.

सबा समानीन
मया व अलफ
जिल्काद १७

सन सीत समानीनांत छ. २२ जिल्हेजीं तह जाल्या अलिकडे गलबतें, व माहांगिऱ्या व डंग्या व बतेले वगैरे धरिलीं असतील तीं परस्परें सोडावीं, याप्रमाणें करार ठरला आहे, त्यास सरकार तालुकियांतील गलबतें व महांगिऱ्या व डंग्या व बतेले वगैरे जंजिरकरांनीं धरिलीं असतील तीं जंजिरकर सोडून देतील;

जंजिर तर्फेचीं गलबतें, व जाफराबाद जंजिरकरांकडील या बंदरांचीं गलबतें समुद्रांत वैवाट करितील, त्याजवर जंजिरकराचें दस्तक असेल त्यास सरकारचे आरमारकरी यांणीं छडाछड करूं नये, व सरकारचे तालुके हायचीं गलबतें वगैरे सावकारी गलबतें यांजवर सरकारचें दस्तक असेस त्यास जंजिरकर यांचे आर-

---

(371) It was agreed in a treaty between Government & Janjirkar that ships belonging to Janjirkar or possessing his permit should not be molested by the ships of Government, and that they should be allowed to trade with the Government territory on payment of the usual taxes, and that ships belonging to the Janjirkar captured by Government vessels after the 22nd of Jillej in A. D. 1785/86, the date of the treaty, should be restored to the Janjirkar and vice versa.

A. D. 1786-87.

आणि भिकाजी गोविंद तुह्मांस लिहितील तेव्हां जंजिर तर्फेचीं गलबतें, व माहांगिऱ्या व डंग्या, व बतेले वगैरे बंदर जंजिरा व जाफराबाद येथील तुह्मीं धरिलीं असतील तीं सोडून देणें. कलम १.

सन सबा सलासीनांत तह जाहला, त्यांतील कलमें जंजिरेकरांचे खासगी तरांडे सरकारच्या बंदरीं व्यापारास आले तरी त्यांचा हांसील सरकारांत घेऊं नये याप्रमाणें करार आहे, परंतु जंजिरकरांकडील खासगत तरांडी सरकारच्या बंदरीं उदमास आजपर्यंत आलींच नाहीं, यास्तव सुदामत चालत आल्याप्रमाणें चालणें, नवीन न करणें. कलम १.

मारकरी यांणीं कटाकट करूं नये. सावकारी गलबतें जंजिरकरांकडील सरकारच्या बंदरीं व्यापारास आलीं, तरी शिरस्तेप्रमाणें हांसील सरकारांत घ्यावा, सरकारच्या बंदरींचीं गलबतें, व सावकारी जंजिरकरांचे बंदरीं व्यापारास गेलीं, तरी शिरस्तेप्रमाणें हांसील त्यांस घ्यावा. सुदामत चालत आल्याप्रमाणें चालणें, नवीन न करणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन चिटणिसी पत्रें.

१ गंगाधर गोविंद तालुके विजयदुर्ग यांस.
१ महिपतराव कृष्ण तालुके रत्नागिरी यांस.
१ त्रिंबक कृष्ण तालुके अंजनवेल यांस.
१ मोरो बापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग यांस.
१ आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यांस.
१ माहादाजी कृष्ण तालुके उंदेरी यांस.
१ आनंदराव धुळप आरमार विजयदुर्ग यांस.

७

सात पत्रें दिलीं असेत.

३७२-(९४२) सरकारचा व जंजिरकराचा तह छ. २२ जिल्हेज साल गुदस्त सन सीतांत ठरावांत आला, तोपर्यंत सरकारचे लोक मतगडास व जंजिरकराचे महालीं होते, त्यास जंजिरकरांकडून आदा जहाला, व सिद्दी-जमरूद सरकारांत आले, त्यास सरकारांतून आदा जहाला, तो परस्परें मागों नये. पुढें लोक ठाणीं दुतर्फा बसत तों महिना पंधरा रोज लागतील, त्यास पर-

सबा समानीन मया व अलफ रबिलाखर १०

(372) In the treaty concluded with the Janjirkar, on the 22nd of Jillej in the preceding year, it was settled that the Janjirkar should bear the expenses incurred by him on account of the Peshwá's men at Matgad &c. and that the Peshwá should bear the expenses incurred by him on account of Siddhi Jamrud living under his protection.

A. D. 1786-87.

सारें आबा होईल तो यावा द्यावा, याप्रमाणें गुदस्तां करार जाहला आहे, त्यास मतगडास सरकारचे लोक राहिले, त्यास सिदी जमरूद यांजकडून तुह्मांकडील लोकांस पावती जाहली आहे, त्याचा हिशेब तुह्मीं पाठविला, त्यापैकीं जंजिरकरांकडे द्यावयाचे. बेरीज.

नक्त रुपये ७१३   भात कैली खंडी ३८॥।=

एकूण नक्त सातशें तेरा रुपये, व भात कैली पावणे एकूण चाळीस खंडी दोन मण जंजिरकरांकडे द्यावयाचा करार करून, हे सनद सादर केली असे, तरी तुह्मांकडे मतगडाकडील नक्त व गला पावला आहे, त्या ऐवजीं सदरहूप्रमाणें पावते करून पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन, गोविंदराव माणकर यांस. सनद १.

रसानगी यादी.

३७३-(१०३५) परगणा सत्रागांव, प्रांत गुजराथ येथील मुलाणाचे गांव खेरीज करून अमलाची कमावीस तुमच्याकडे होती, ते दूर करून खान अजम सिदी अबदूल करीम याकुपखान हबसी जंजिरकर यांजकडे करार करून देऊन, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी परगणा मजकूरचा अंमल ठाण्यासुद्धां मशारनिल्हेचे हवालीं करून कबज घेणें ह्मणोन, मनोहर त्रिंबक यांचे नांवें. सनद १.

इहिदे तिसैन मया व अलफ रमजान २५

येविशीं जमीदार परगणा मजकूर यांस कीं, रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी यादी.

३७४-(१०३६) बाळुमिया शामल जंजिरकर यांचे भाऊ छोटे मिया, व सिदी इसुफ, व त्यांजबरोबरील माणसें असामी सात तालुके रायगड येथें अटकेंत ठेविले आहेत, त्यास जरा बजरासुद्धां हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन तुह्मांस सनद सादर जहाली; त्याजवरून तुह्मीं छोटे मिया, व सिदी इसुफ व त्यांजबरोबरील माणसें सात एकूण असामी ९ नऊ यांस जरा बजरासुद्धां पाठविले ते हुजूर पावले असेत ह्मणून, सदाशिव रघुनाथ तालुके रायगड यांचे नांवें. सनद १.

इहिदे तिसैन मया व अलफ रमजान १६

परवानगी रूबरू.

---

(373) The Parganá of Satrágaum in Gujrath excepting certain villages was ordered to be made over to Khán Azam Siddhi Abdul Karim Yákudkhán Habshi of Janjirá.

A. D. 1790-91.

(374) Chhotemíyá and Siddhi Esuf, brother of Báḷumíyá Shámal of Janjirá, and others who were prisoners at Ráyagaḍ were ordered to be brought to Poona and handed over with all their effects to Bahirao Raghunáth Mehendaḷe.

A. D. 1790-91.

सदरहू नऊ असामी यांस जरा बजरासुद्धां बहिरो रघुनाथ मेहेंदळे यांचे हवाली केले असेत.

सलास तिसैन मया व अलफ सवाल २९.

३७५–(१०५०) तालुके रायगड येथें शामलाचा दंगा आहे, त्याचे बंदोबस्तास नवे लोक ठेविले पाहिजेत, याजकरितां लोक ठेवावयाची आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली; त्याजवरून दंग्याचे बंदोबस्ता कर-तां हशमी लोक असामी ४० एकूण दरमहा दर असामीस शेरा रुपये ५ पांच प्रमाणें खेरीज शिरस्त्याचे लोक जदीद तालुके मजकुरीं ठेऊन शामलाचे दं-ग्याचा बंदोबस्त करणें; आणि लोकांचा आकार होईल तो तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें ह्मणोन, सदाशिव रघुनाथ तालुके मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

आर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलावल ३०

३७६–(१०९१) सिदी अबदूल करीम खान शामल जंजिरकर यांस पाऊण लक्षाची जहागी-र सरकारांतून लाऊन द्यावयाचा करार आहे, त्यांपैकीं परगणे सत्रागांव येथील साठ हजार रुपयांची बेरीज लाऊन दिल्ही, बाकी पंधरा हजार रुपयांचे गांव लाऊन द्यावयाचे, त्यास परगणे पारचोल पैकीं देहे.

बीतपशील.

१ मौजे वासण.	१ मौजे सरई खुद.
१ मौजे कोथा.	——
१ मौजे करोड कोटवा.	४

एकूण चार गांव येथील इस्तकबिल सन अर्बा समानीन सन तिसैन सात साला व इं-ग्रजाचे कारकीर्दी पूर्वील सरकारअमलांतील तीन साला, एकूण दहा साला पटी पटीयांत सुद्धां कचे आकाराची चौकशी करून त्यांपैकीं भरसालची बेरीज लाऊन द्यावयाची, त्यास भरसाल सन सबा समानीन (दोन ओळी फाटल्या) पासून शामलाकडे गांव लाऊन द्या-वयाचा ठराव केला असे, तरी दहा सालांपैकीं भरसालची बेरीज असेल ती व बाकी त-गाई कमाविसदार यांची गांवांकडे येणें असेल त्याची रुजवात, तुह्मीं पांडुरंग राम कारकून पाठविले आहेत यांचे, व शामलाकडील कारकून यांचे विद्यमानें करून, गांव हवालीं करणें

---

(375) There being a disturbance by the Shámal in Táluká Ráyagad, additional men were ordered to be entertained.
A. D. 1792-93.

(376) A Jahágir worth Rs. 75,000 was agreed to be granted to Siddhi Abdul Karim Khán of Janjirá. A territory worth Rs. 60,000 was given in Parganá Satrágaum (सत्रागांव). The villages of Wásaṇ, Kothá, Karod, Kotwá, Sarai khud were now given to make up the remaining 15,000 Rs.
A. D. 1793-94.

कदाचित् कजुबात मुळें पंधरा हजारास मरसालची बेरीज कमी आल्यास त्या बेरजेचा गांव अ-ार जमीन नेमून देऊन हुजूर लिहिणें. जाजती आकार जाहल्यास सदहू गांव पैकीं जमीन गाऊन घेणें, व बाकी तगाईचा ऐवज ठरेल तो वसूल घेऊन ज्या कमाविसदाराचे कारकी-र्दीचा असेल त्याजकडे देणें म्हणोन, हरी चिंतामण सरसुभा प्रांत गुजराथ यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१ राजकीय.
(ब) इतर माहिती.
२२ हैदरअल्ली व टिपू.

३७७-(१०८) सुपे प्रांतीं हैदरखानाचा दंगा आहे, ठाण्याचा बंदोबस्त जाहला पाहिजे,

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर ७

म्हणोन शिवाजी बाबाजी म्हसकर यांणीं हुजूर विनंति केली, व सौधकर सवस्थानिक यांस मुलें माणसें ठेवण्यास जागा नाहीं, त्याणें (त्यामुळें) ठाणें सुपें त्यांचे हवालीं केल्यास ठाणें राखितील. मुलकी वसूल आप-ला कारकून ठेऊन घ्यावा, याप्रमाणें सवस्थानियांसी बोलून ठेविलें आहे म्हणोन तुम्हीं म-शारनिल्हेस लिहिलें; त्याजवरून ठाणें मजकूर सौधकर संस्थानिकांकडे तसलमातीस देविलें असे, तरी तुम्हीं आपली खातरजमा करून घेऊन ठाणें हवालीं करणें. ठाण्याचे शिबंदी-ची नेमणूक पेशजीं तुम्हांस करून दिल्ही आहे, त्याप्रमाणें त्यांजकडे नेमून देऊन ठाणें मजबुदीनें राखणें. मुलकी वसुलास तुम्हीं आपला कारकून ठेऊन वसूल घेऊन सरकार हि-शेबीं जमा करणें म्हणोन, वेंकटराव नारायण यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

३७८-(४१४) कमासविस भेट राजश्री राव यांस बद्दल हैदरखान संस्थान श्रीरंगप-ट्टण यांजकडून वकील वस्त्रें घेऊन आले ते जमा, गुजारत जानोजी जाबक खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल

[1] POLITICAL MATTERS.
(b) Matters relating to
(22) Haidar Alli and Tippoo.

(377) Haidar Khan having created a disturbance in Pránt Supá, the Thaná of Supá was, at the request af Shiwáji Bábáji, ordered to be entrusted to the Sansthánik of Soudh for being well guarded.

A. D. 1776-77.

(378) Clothes worth Rs. 205 were received as a present from Haidarkhán of Sansthán Shrírangapattan.

A. D. 1777-78.

२५	चिरावादली	१
१२०	जामेवारे.	
६०	प्रत	१
६०	प्रत	१
१२०		२
२०	पटका बादली	१
४०	किमखाप	१
२०५		५

३७९-(५३०) कमाविस जप्ती बद्दल कारकून दिंमत मानाजी शिंदे यांणीं मानाजी शिंदे यांच्या फितुरांत मिळोन हैदरखानाकडे गेले, सबब त्यांची वस्तभाव घरें वगैरे जागा सांपडली ते गंगाधरराव गोविंद यांणीं जप्त करून हुजूर पाठविली, त्यापैकीं कापड सनगें जमा गुजारत गंगाधर सदाशिव कारकून दिंमत गंगाधरराव गोविंद आंखाचे निमे नक्त जमा. रुपये.

समान सबैन मया व अलफ सफर २९

९६३॥ बरहुकूम बाळाजी रघुनाथ वस्ती मौजे वाटेगांव प्रांत कराड दिंमत शिंदे मजकूर यांची वस्तभाव मौजे मजकुरा सोनाराचे घरी सांपडली त्यापैकीं सनगें एकूण किंमत. रुपये.

२८	तिवटें	३	७॥	दुपटा छिटी बऱ्हाणपुरी	१
३०	जाफरखानी	०	१७॥	लुगडीं साधीं	१
२९	शेले साधे	३	१२॥	जामेवार	१
८७॥	धोत्रजोडे	३	९०	किमखाप	१
३०	पासोडी कळसपाकी	२	५	बांदरी छिटें रजे सनंग	८≡
१२॥	ताडपत्री जुनी	१	४०	पायजामे व तुंबे	४
१७॥	गजनी	१	४०	महमुधा	५
६	खण हरजिनसी	८	७॥	पातळ साधें धुवट	१
१	चोळखण गजनीचा	१	३५५	शाला फर्द	१४
१	वासनें छिटी जुनीं	२	४९	पितांबर मर्दानी	२
१२॥	झगा	१	३७॥	जाफरखानी छिटी बऱ्हाणपुरी	०॥०
५५	तिवटें	४			
			९६३॥		६१॥≡

(379) Báláji Raghunáth Karkoon joined in the Conspiracy of Mánáji Scinde and went over with him to the side of Haidar Alli, his house was therefore attached.

A. D. 1777-78.

९०||| बद्दल अबाजी भटंभट सप्रे वस्ती कसबे रहिमतपूर प्रांत वाई.

१८०–(५४९) परगणे धारवाड येथील पेठ, व कसबा हैदर नाईक यांचे दंग्यामुळें लुटला गेला, याजकरतां देशमुख, व देशपांडे यांजकडे दरसाल ऐवज सुभाहून करार होत असतो, तो एक साला आबादानी होण्याकरितां माफ केला असे, तरी एक साला ऐवज देशमुख व देशपांडे यांजपासून न घेणें; व रयतेस कौल देऊन अबादानी करणें ह्मणोन, त्रिंबकराव यशवंत यांचे नांवें. छ. २९ सफर.

समान सबैन
मया व अलफ
सफर २६

सनद १.

रसानगी यादी.

१८१–(९८०) तुह्मांस चिकोडी प्रांतांत बंदोबस्तास पाठविलें आहे तेथील कलमें.

तिसा सबैन
मया व अलफ
रजब २४

हैदर नाईकानें ठाणीं, व गांव घेतले असतील ते सोडावयाची आज्ञा तुह्मांस केली असे, तरी ठाणीं व गांव घेऊन इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून ऐवज सरकारांत पावता करून पावलियाचा जाब घेत जाणें. कलम १.

हैदर नाईकाकडे व येसाजी शिंद्याकडे लोक गेले असतील, त्यांची चवकशी करून घरें जप्त करणें. लोक गेले असतील ते उठऊन आणवणें, व जप्तींत सांपडेल तें सरकारहिशेबीं जमा करणें. कलम १.

परगणा राहुरी, व परगणा रायबाग, व कागल वगैरे गांवांपैकीं गांव सरकारांत आहेत तेथील ऐवज सरकारांत येतो, ते गांव खेरीज करून इनामदार व जमीदार यांजकडे दुमाले गांव सदरहू परगण्यापैकीं असतील तेथील घांसदाणा गांव पाहून घेणें; आणि ऐवज येईल तो सरकारहिशेबीं जमा करणें. कलम १.

---

(380) The Peth and Kasbá in Parganá Dhárwár were pillaged during the revolt of Haidar Naik.
A. D. 1777-78.

(381) Bacháji Vishvanáth was sent into the province of Chikodi with instructions to recover any Thánás or villages taken by Haidar Naik and to attach the property of persons who might be found to have gone over to him or to Yesáji Scindia.
A. D. 1778-79.

एकूण तीन कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, बच्याजी विश्वनाथ यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

३८२-(६२५) कमाविस भेट सनगें एकूण किंमत. रुपये.

समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २३

५९५ राजश्री राव यांसी बाबत हाय गुजारत जानाजी जावक खिजमतगार.

३९२ बाबत शरफत दौला.

१७	चिरा बादली	१
१५	पटका बादली	१
५	गोषपेंच बादली	१
८०	जामेवार बादली	२
१५०	शाला थिर्के	२
१२५	किमखाप	१
३९२		८

२०३ बाबत नाईक यांजकडून नरसिंगराव वकील वस्त्रें घेऊन आले तीं.

१८	चिरा बादली	१
१३	पटका बादली	१
७२	जामेवारे जरी	२
१००	किमखाप	१
२०३		५

५९५	१३
● लंग.	
५९५	१३

(382) Clothes worth Rs. 392 and Rs. 203 were received as presen
A. D. 1779-80. from Sharáfat Doula and Haidar Naik respectivly.

दादासाहेबांच्या कीर्दीपैकीं.

३८३–(१७०) नवाब हैदर अलीखान बहादूर यांचे नांवें पत्र कीं, तुम्हांकडील सरकारांत खंडणीच्या ऐवज पैकीं भरणा.

समानीन
मया व अलफ
मोहरम १२

४००००० हुजूर.

२००००० मार्फत भुकनजी देव सावकार. रुपये.

१००००० कित्ता हुंडी.

१००००० कित्ता हुंडी.

२०००००

इंग्रजी जहाजावरी पाठविले.

१००००० कित्ता.

१००००० कित्ता.

२०००००

४०००००

सदरहूच्या पावत्या अलाहिदा दिल्या असेत.

९९४९५२। गुजारत बाजीराव गोविंद.

७००००० कित्ता.

२९४९५२। मशारनिल्हेच्या खर्चाबद्दल.

९९४९५२।

FROM THE DĀDĀSĀHEB'S DIARY..

(383 A letter was sent to Nawáb Haidar Allikhán acknowledging receipt of the following amounts of tribute sent by him.

A. D. 1779-80.

Rs. 200,000 Through Bhukanji Dewa sávkár.

Rs. Do Sent by Haidarkhán on board an English ship.

Rs. 994,952-4. Through Bájirao Govind.

Rs. 498,142-10. To be received from Mánáji Scinde.

18,93,094-14

४९८१४२॥= मानाजी शिंदे यांजकडे.

१८९१०९४।।।=

एकूण अठरा लक्ष त्र्याणव हजार पावणे पंच्याण्णव रुपये दोन आणे, इस्तकबिल सन अर्बा सबैन तागाईत सुर सन समानीन सदरहूप्रमाणें ऐवज सरकारांत पावला असे म्हणोन, मशारनिल्हेच्या नांवें. छ. ४ मोहरमचें. पत्र.

३८४-(७७६) जमा जामदारखाना.

सलास समानीन मया व अलफ मोहरम २०

कमाविसभेट राजश्री राव यांसी बाबद नवाब हैदर अल्लीखान बहाद्दर यांणीं कृष्णराव नारायण जोशी यांजबरोबर पोशाक पाठविले ते, गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

५१	चिरे जरी बादली कारचोबी सोनेरी	२
२०७	जामेवार जरी बादली कारचोबी	४
४२	पटके जरी बादली	२
२९०	शाला थिर्के	६
२६५	किमखाप	५
७०	तिवटें छिटी बराणपुरी	३
१३०	जामेवार छिटी बराणपुरी	६
१९५	जाफरखानी छिटी बराणपुरी	३
१२५०		३१

३८५-(८३१) जमा जामदारखाना.

कमाविस भेट सनगें एकूण रुपये.

आर्बा समानीन मया व अलफ जिल्हेज २७

कर्ज गुजारत कृष्णराव नारायण जोशी सन इहिदे समानीनांत मशारनिल्हे यांस नवाब हैदर अल्लीखान यांजकडे पाठविले होते, त्यास मोघम पोशाकाचीं सनगें सरकारांतून समागमें दिल्हीं होतीं; त्याशिवाय तेथें मशारनिल्हे यांणीं कापड खरेदी केलें, तें इस्तकबील छ. ६ रविलाखर सन इहिदे समानीन तागाईत छ. ६ मोहरम सलास बरहुकूम हिशेब मखलासीचा सनगें एकूण किंमत. रुपये.

---

(384) Clothes worth Rs. 1,250 were received as presents from
A. D. 1782-83. Nawáb Haidar Allikhán Bahádur.

(385) Krishnrao Náráyen Joshi was sent to Nawáb Haidar Allikhán
A. D. 1783-84. in A. D. 1780/81.

१११	जामेवारे छिटी बऱ्हाणपुरी	६
६६	महमुद्या	४
६२॥	किमखाप	१
७३	शाला फर्द	३
६६	तिवटें	४
३७८॥		१८

हरी बल्लाळच्या कीर्दीपैकीं.

३८६–(९४४) सरकारचा व नवाब हैदर अलीखान बहादर यांचा पेशजी तहनामा सन ११९३ विकारीनाम संवत्सरे छ. २० सफरीं मदारुल माहाला, बाळाजी जनार्दन व हरी बाळाजी व महादजीराव शिंदे व आनंदराव भिकाजीराव रास्ते व कृष्णराव बल्लाळ यांचे विद्यमान शफत बेलभंडारपूर्वक जहाला आहे, तोच सही व दुरुस्त असे, त्यांत तफावत दोहींकडून होऊं नये; कधीं काळो बहिरव किल्ले नरगुंद याचे हरकतेकडून हरदु सरकारची नाखुशी जहाली होती, त्यास तुह्मांकडून बदरुदी जमाखान बहादर व अलीरजा, तुकोजीराव बेलकर व गंगाधरराव भिकाजीराव रास्ते यांजकडे येऊन दोहीं सरकारची दोस्ती पेशजींचे तहनाम्याप्रमाणें चालावी ह्मणोन बोलणें जहालें; त्याजवरून मदारुल माहाला, बाळाजी जनार्दन व हरी बल्लाळ व तुकोजीराव होळकर व गंगाधरराव भिकाजीराव रास्ते दरम्यान येऊन पेशजींचा तहनामा शपतपूर्वक जहाला आहे, तोच करार केला असे, पूर्वी जाजती दोस्ती

सबा समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल १७

EROM THE HARI BALLÂL'S DIARY.

(386) A treaty was formerly entered into with Nawáb Haidar Allikhán Bahádur through Báļáji Janárdan, Hari Ballál, Mahádjirao Scindia, Anandrao Bhikájirao Ráste, and Krishṇarao Ballál. After that treaty some misunderstanding arose between the 2 Powers owing to the conduct of Kálo Bahirao of fort Nargund. Tipu Sultán now sent Badrudin Jamálkhán Bahádur and Alli Rajá to Tukojirao Holkar and Gangádharrao Bhikájirao Ráste to propose that the 2 Governments should continue on terms of friendship according to the original treaty. The original treaty was accordingly ratified. The tribute had remained in arrears for the 4 years, at the rate of Rs. 12 lacs a year. The net amount due on this account was proved to be Rs. 45 lacs to the satisfaction of Badru Jamákhán Bahádur and Alli Rajá. Tipu was requested to remit it as also the amount of tribute for the year A. D. 1786/87 in the month of Shrávaṇ and to pay the amount every year at Poona in future.

A. D. 1787-88.

व रफायतखान खुलासी अमलांत येईल. पेशकसीचा ऐवज इस्तकबिल सन सलास समानीन तागाईत सन सीत समानीन सन ११९९ हिजरी विश्वावसुनाम संवत्सरे पावेतों दरसाल बारा लक्ष रुपये प्रमाणें चौसाला अठेचाळीस लक्ष रुपयांचा फैसला बदरु जमाखान बहादर व अलीरजा याचे मारफतीनें जहाला. सन सबा समानी(न) पराभव संवत्सरचा पेशकसीचा ऐवज बारा लक्ष रुपये श्रावणमासीं पुण्यांत नक्त पावते करावे. पेस्तर सालापसून पेशकसीचा ऐवज बारा लक्ष रुपये दरसाल पुण्यांत सालाचे सालांत नक्त देत जावे. येणेंप्रमाणें टिपूसुलतान बहादर यास लिहून दिल्हा असे. करारनामा १.

रसानगी यादी.

सबा समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १७

३८७-(९४५) सरकारचे पेशकसीचा ऐवज नवाब टिपू सुलतान बहादर यांजकडे येणें, त्याचा वगैरे फडशा करून द्यावयाचा बदरु जमाखान बहादर व अलीरजा यांचे मारफतीनें ठरला तितका पराभवनाम संवत्सरे सन १२०० हिजरी. कलमें.

पेशकसीचा ऐवज तागाईत सन सीत समानीन पर्यंत नक्त रुपये.

१२०००० सन सलास समानीन शके १७०४ शुभकृत् संवत्सर सन ११९६ हिजरी.

१२०००० सन आर्बा समानीन शके १७०९ शोभकृत् (शोभन?) संवत्सर सन ११९७ हिजरी.

१२०००० सन खमस समानीन शके

सालमजकूर सन सबा समानीन पराभव संवत्सरेचे बारा लक्ष रुपये पेशकसीचे येणें, ते श्रावणमासीं पुण्यांत नक्त पावते करावे, पेस्तर सन समान प्लवंगनामसंवत्सरे सन हिजरी १२०१ यापासून दरसाल बारा लक्ष रुपये प्रमाणें सालाचे सालांत नक्त ऐवज पुण्यांत देत जावा. कलम १.

अदवानी तालुका पेशजीप्रमाणें नवाबनिजाम (अ)लीखान बहादर यांजकडे चा-

---

[A. D. 1787-88.]

(387) It was at the same time stipulated that Tippoo should not attack the Táluká of Adwáni which was to be continued to Nawáb Nizám Allikhán Báhádur, as before. And that the Táluká and fort of Nargund and the Sansthán of Kittoor lately taken by Tippoo, should be surrendered to the Peshwá and that Káḷo Bahirav and the Desai of Kittor and other subjects of the Peshwá in the confinement of Tippoo should be released by him and vice versa. And that the fort of Badámi and the territory worth Rs. 1½ Lacs, surrendered by Tippoo, should remain with the Peshwá.

	१७०६ क्रोध(धी?)नाम संवत्सरे सन ११९८ हिजरी.
१२०००००	सन सीत समानीन शके १७०७ विश्वावसु संवत्सर सन ११९९ हिजरी.
४८०००००	

पैकीं वजा. रुपये.

२०००००	वरात आनंदराव भिकाजीराव रास्ते यांची पेशजीं वरात जहाली आहेत.
१०००००	सूट एक साला.
३०००००	

बाकी. ४५००००० रुपये.

तपशील.

३००००००	तूर्त.
	१५००००० नक्त.
	१५००००० जिन्नस.
	३००००० (३००००००)
१५०००००	सावकारी निशा.
	नक्त. रुपये.
	७५०००० वैशाख शुद्ध पौर्णिमा
	७५०००० आषाढ शुद्ध पौर्णिमा.
	१५०००००
४५०००००	

एकूण पंचेचाळीस लक्ष रुपयांचा फडलावा. तालुके मजकुरास उपद्रव लागूं नये. कलम १.

नरगुंद किल्ला तालुक्यासुद्धां पेशजीप्रमाणें व कितुर संवस्थान नवीन पेशजीचे तह अलीकडे तुह्मीं घेतले ते तालुक्यासुद्धां सोडावे, त्याचा अंमल सरकारांत राहील. कलम १.

काळो बहिरव व कितूरचा देसाई व सरकारचे तर्फेचे पाडाव तुह्मांकडे गेले असतील ते तुह्मीं सोडावे, तुह्मांकडील पाडाव सरकारांत असतील ते सरकारांतून सोडावे; परस्परें कोणी कोणाचे ठेऊं नयेत. कलम १.

बदामीचा किल्ला दीड लक्ष रुपयांचा तालुकासुद्धां तुह्मीं सरकारांत दिल्हा तो सरकारांत राहील. कलम १.

वा करारप्रमाणें क्षेप निक्षेप करून द्यावा.

कलम १.

पहिला करारनामा बेलभंडारसुद्धां आहे तो करार व समस्त आहे. कलम १.

एकूण सात कलमें करारांत आलीं आहेत, याप्रमाणें अमलांत यावें. येणे प्रमाणें कलमबंदीची यादी टिपू सुलतान यांस लिहून दिल्ही असे. यादी १.

रसानगी यादी.

सबा समानीन मया व अलफ जमादिलावल १७

३८८–(९४६) सरकार, व नवाब निजाम अलीखान बहादुर व नवाब टिपू सुलतान बहादुर यांणीं यावत् चंद्रसूर्य ईश्वराचे इच्छेकडून आपले आपले सरकारचे दस्तूरप्रमाणें शपथपूर्वक इतिफाकानें राहून करारमदारास अंतर न करितां दोन्हीं कडून आपले आपले रयासतेची बंदोबस्ती व खलखुलाचे रफाबीयतीवर असावें, अगर चवथा कोणी मुखालीफ आपेआप तीहीं दौलतींतून एका दौलतीवर चालून आल्यास इतिफाकानें तिन्ही सरकार मिळोन मुखालीफाची तंबी करावी, याप्रमाणें करारनामा टिपूसुलतान बहादुर यांस लिहून दिल्हा असे. करारनामा १.

रसानगी यादी.

सबा समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २४

३८९–(९४९) नवाब टिपू सुलतान बहादुर यांजकडील महाल वगैरे सरकारांत घेऊन मामलत सांगितली होती, त्यास हल्लीं नवाब मवसुफ यांजकडे द्यावयाचा करार केला असे, तरी यांजकडील अमीन येतील त्यांचे हवालीं करून कबज घेणें ह्मणोन, मामलेदारांचे नांवें. सनदा.

१ त्रिंबकराव येशवंत व गंगाधर विश्वनाथ परभारे.

५ तालुके धारवाड.

१ कर्यात तडकोट. १ कसबे मारडगी वगैरे गांव.

१ कर्यात हुबळी. ——

१ कर्यात यनमडी. ५

१ परगणे मिश्रीकोटे. १ परगणे गदक.

A. D. 1786-87.

(388) A treaty of alliance was concluded between the Peshwá, Nawáb Nizám Allikhán Báhádur, and Nawáb Tippoo Sultán Báhádur, by which the Powers bound themselves to live on terms of friendship with each other and to unite together to defend themselves against outsiders.

A. D. 1786-87.

(389) The territory belonging to Tippoo which was taken by the Peshwá was now ordered to be restored.

सहा माहाल वगैरे यांजविशीं. सनद.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ कमाविसदार कसबे मोरब यांस.

१ शेशगीरराव माधव यांजकडे. बीतपशील.

१ परगणे मुलगुंद. १ कसबे बेहटी. १ मौजे सुल.

---

३ एकूण तीन महाल वगैरे यांजविशीं. सनद.

१ विसाजी महादेव दिंमत महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें परगणे नवी हुबळी याजविशीं. सनद.

१ लक्ष्मण बाबूराव यांजकडे.

१ परगणे लखमेश्वर. १ ठाणें शिर[हृ]टी परगणे लखमेश्वर.

---

२ दोन महाल व ठाणें यांजविशीं. सनद.

१ तुकोजी होळकर यांजकडील महाल वगैरे. बीतपशील.

१ परगणे नवलगुंद. १ कर्यात बेटगिरी.

१ परगणे कुंदगोळ.

१ परगणे जुनी हुबळी. ४

एकूण चार महाल वगैरे यांजविशीं हवालीं करणें ह्मणोन. सनद.

१ दौलतराव हिंदुराव घोरपडे यांचे नांवें किल्ले गजेंद्रगड सरकारांतून तुह्मांकडे आहे, त्यास बहादूर यांजकडे देविला असे, तरी किल्ला तालुका सुद्धां यांजकडील अमीन येतील त्यांचे हवालीं करून कबज घेणें ह्मणून.

७

रसानगी याद.

३९०–(९९१) नवाब टिपू सुलतान बहादूर यांजकडील बंदीवान तहांत सोडावयाचा करार जाहला आहे; सबब त्यांजकडील राघवेंद्र नाईक जखाते यांचीं मुलेंमाणसें वगैरे मनोलीस अटकेस ठेविलीं आहेत. बीतपशील.

सबा समानीन मया व अलफ रजब १९

---

(390) As agreed at the treaty, orders were issued for the release of Tippoo Sultán's subjects who were under imprisonment by the Peshwá.

A. D. 1786-87.

1 Female relations of Rághawendra Naik.

1 Konber Naik and family.

1 Narsáppá Naik and family and others.

६ राघवेंद्र नाईक यांजकडील बायका.

१ आई. १ कन्या. १ चुलत बहीण.

२ भावजया. १ चुलती.

६

२४ गुमास्ते यांचीं माणसें.

२ कोन्हेर नाईक खुद्द व स्त्री.

२ नरसापा नाइक खुद्द व स्त्री.

१ नारापा.

४ कवताल रामया.

१ खुद्द.

१ स्त्री.

१ पुत्र.

१ सून.

४

२ सखाराम नाईक खुद्द व स्त्री.

२ राघवेंद्रभट मछलीकर खुद्द व आई.

२ येंकणा सतारी खुद्द व कन्या.

२ सीनापा याजकडील बायका.

१ स्त्री.

१ आजेसासू.

२

४ बाळाचार्य.

१ खुद्द.

१ स्त्री.

१ पुत्र.

१ सून.

४

१ बालापा.

२ बिंवाचार्य याच्या बायका.

१ स्त्री.

१ सासू.

२

२४

२ आंच्यारी व पाणका

३२

एकूण बत्तीस असामी सोडून देविले असेत, तरी आनंदराव भिकाजी रास्ते यांजकडे किले बदामीस पावते करून पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन, परशराम रामचंद्र यांस.

सनद.

रसानगी, नारो शिवराम चक्रदेव.

३९१-(९९२) नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांजकडील बंदीवान तहांत सोडाव-याचा करार जाहला आहे, सबब त्यांजकडील शिरेहटीचे अमलदार वगैरे गजेंद्रगडास तुह्मांकडे अटकेस ठेविले होते ते बीतपशील.

सवा समानीन मया व अलफ रजब १९

१ गुलाम हुसेन अमलदार.

(391) Similarly Gulám Husen, officer of Sirehatti, was ordered to be released.

A. D. 1786-87.

१ गुलाम मोहिदीन अमलदाराचा भाऊ.
१ महमदशेख अमलदार याचा चुलतभाऊ.
१ अकरेजखान किल्लेदार याचा कारभारी.
१ मीर सुलतान अली कमाविसदार.

५

एकूण पांच असामी सोडून देविले असेत, तरी आनंदराव भिकाजी रास्ते यांजकडे किल्ले बदामीस पावते करून पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन, दौलतराव हिंदुराव घोरपडे यांस. सनद.

रसानगी, नारो शिवराम चक्रदेव.

३९२-(९५३) भरमी नाईक कारेवी नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांजकडील रामदुर्गचें ठाणें सरकारांत घेतलें, ते समईं यास धरून कैदेंत ठेविला आहे तो हालीं सोडून देविला असे, तरी धारवाडास पोहोंचाऊन देऊन पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन, परशराम रामचंद्र यांस. सनद १.

सबा समानीन मया व अलफ रजब २४

रसानगी यादी.

३९३-(९५५) तालुके नरगुंद, वेंकटराव भास्कर यांचा नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांणीं घेतला होता, तो हालीं त्यांणीं सरकारांत दिल्हा तो सरकारांत ठेऊन तेथील मामलत तुह्मांस सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून कचा हिशेब सरकारांत देणें.

सबा समानीन मया व अलफ सावान १०

मामलतसमंधें. कलमें.

श्रीवेंकटेश वगैरे देवस्थानें आहेत, तेथील पूजा नैवेद्य कार्याकारण पाहून देवाकडे चालवणें. विशेष खर्च करूं नये. कलम १.

गांवगन्ना कमाविसीचे कामास कारकून लागतील ते कार्याकारणें ठेवणें, व-

इनामती व वर्षासनें सालाबादी चालत असतील त्यांची चौकशी करून हुजूर समजावणें, समजोन आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें. कलम १.

शेत सनदी प्यादे गांवगन्ना सालाबंदी आहेत त्यास उपयोगी प्यादे शेत सनदी

---

(392) Similarly Bharmi Naik Kárewi, who was made prisoner at the capture of Rámdurg from Tippoo was ordered to be released.

A. D. 1786-87.

(393) Táluká Nargund belonging to Vyankatrao Bháskar was formerly taken by Tippoo. It was now surrendered by him to Government, and was given in charge of a Mámlatdár.

A. D. 1786-87.

हिवाट हुजूर आणून समजावणें, समजोन मजुरा पडेल. कलम १.

सुभ्याचा वाडा पेठेंतील मोडला आहे, तो बिगारीनें नीट करणें, व गांवकुसूं पेठेचें पडलें आहे, त्याचीपड झड नीट करावयासी शेंपन्नास रुपये लाऊन कार्याकारण असेल तें नीट करणें. कलम १.

भोजनखर्च चौकशीनें खर्च करणें. शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

नरगुंद व सोमापूर येथील पेठेंतील घरेंदारें मोडलीं आहेत, त्यांस कौल देऊन आबादी करणें. कलम १.

शिबंदीचे लोकांची नेमणूक असामी.

७०० हुजूरचे गाडदी.

- ५०० निसबत राघो विश्वनाथ.
- १०० रोहिले.
- १०० दिंमत शेखलालण.

७००

८०० तुमचे निसबतीचें माणूस चांगलें पाहून ठेवणें.

- १०० बहादूर बिडेकरी.
- ७०० मदरी वगैरे जागाचे.

८००

१५००

एकूण एक हजार पांचशें असामी पैकीं हुजूरचे लोकांचा जाबता येईल त्याप्रमाणें रोजमरा देत जाणें व तुमचे ठेवणुकेचें माणूस आहे, त्याचा रोजमरा माहालचे शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

जकीऱ्यास व शिबंदीस साल मजकुरीं ऐवज खर्च होईल, त्यास माहालचा वसूल चालीस लागोन साहुकारास ऐवज पावेतों व्याज मात्र मजुरा पडेल. कलम १.

असतील ते ठेवणें. कलम १.

दरकदार कारकून हुजुरून करार होऊन येतील त्यांचे इतल्यानें काम करीत जाणें. इतल्याशिवाय करूं नये. कलम १.

खेरीज मुशाहिरा. कलमें.

- १ रोशनाई खर्च सुभा व किल्ला मिळोन.
- १ तैवज खर्च.
- १ धर्मादाव.
- १ उलफे खर्च.
- १ दफ्तर खर्च वगैरे किरकोळ.
- १ खैरात.

६

एकूण सहा कलमें लिहिलीं असेत. चौकशीनें खर्च करणें. मजुरा पडेल. कलम १.

तुमचे निसबतीचे स्वार ३०० तीनशें करार करून दिल्हे आहेत, त्यास धारवाडचे नेमणुकेचे शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. घोडें माणूस चांगलें बाळगणें. कलम १.

तुमची व तुम्हांकडील कारकुनांची नेमणूक पुढें समजोन करून दिल्ही जाईल. कलम १.

महालीं सालमजकुरींची सन सबाची बाकी राहिली असेल त्याची चौकशी करून वसूल घेऊन हिशेबीं जमा करणें, आणि हुजूर समजावणें. कलमें.

बहिरजी मोऱ्या बहादुर बीड्यास सरकार कामास आला, सबब त्याचा लेक येशवंतराव मोऱ्या यास पेस्तर सालापासून तैनात सालीना रुपये २०० दोनशें करार केले असेत, तरी याजपासून किल्यावर चाकरी घेऊन तैनात पैकीं दुमाही रुपये २० वीस देत जाणें. जे बाद राही-

बाजे हशम चोपदार व खासबारदार व जासूद ढलाईत गोलंदाज वगैरे लोक कार्याकारण लागतील ते ठेवणें; शिबंदीचे नेमणुकींत मजुरा पडतील. कलम १.

ल ते आखेर सालीं सर्वांबरोबर पावेल. कलम १.

एकूण सोळा कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरहू कलमांप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, रघुनाथ चिंतामण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

३९४–(९७९) नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांचे नांवें जाब कीं, आपणांकडे पेशकसीचा ऐवज इस्तकबिल सन सलास समानीन शके १७०४ शुभकृत्‌नाम संवत्सरे सन ११९६ हिजरी तागायेत सन सीत समानीन शके १७०७ विश्वावसुनाम संवत्सरे सन ११९९ हिजरी एकूण चार सालांपैकीं हप्तेबंदीचा ऐवज येणें त्या ऐवजीं आषाढ शुद्ध पोर्णिमा सन समान समानीनचे हप्त्याचा ऐवज आला तो.

तिसा समानीन मया व अलफ रबिलावल ५

७४९९९९॥= होन बहाद्दरी; व सुलतानी नाणें १७६४७०॥ दर ४। प्रमाणें रुपये.
.।= नक्त.

———————

७५००००

एकूण सात लक्ष पन्नास हजार रुपये शिवशंकर साहुकार यांचे मारफतीनें सरकारांत पावले असेत ह्मणोन. जाब १.

३९५–(१०१४) नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांचे नांवें जाब कीं, आपणाकडे पेशकसीचा ऐवज येणें, त्यापैकीं शके १७०८ पराभवनाम संवत्सरे सन १२०० हिजरी सन सबा समानीनचे सालचा ऐवज येणें त्याचा भरणा. रुपये.

इहिदे तिसैन मया व अलफ जिल्काद २१

११९९९९६ प्रत होन बहाद्दरी सुलतानी व एकेरी नाणें २८२३९२ दर ४। प्रमाणें.
४ प्रत होन हैदरी नाणें १ एक.

———————

१२०००००

(394) Rs. 7½ Lacs were received from Nawáb Tippoo Sultán Bahádur in part payment of the tribute due from him for 4 years.
A. D. 1788-89.

(395) Rs. 12 Lacs were received from Tippoo Sultán on account of tribute for the year A. D. 1786/87.
D. D. 1790-91.

एकूण बारा लक्ष रुपये अबदुल नबीखान व मीरगुलाम हुसेन यांचे गुजारतीनें सरकारांत जमा जाले असत ह्मणोन. जाब १.

३९६–(१०२२) टिपूकडील मसलत सालमजकुरीं नमूद जाहली, याजकरतां सरकारच्या फौजा पेशर्जी रवाना केल्याच आहेत; व हालीं गणपतराव जिवाजी यांची रवानगी केली आहे, तरी लोक बराबर सरदार चांगले देऊन रोजमरेयाची बेगमी करून लौकर मशारनिल्हेकडे पाठवावे ह्मणोन. सनदा.

इहिदे तिसैन मया व अलफ रबिलावल २०

१ परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी लोक बरकंदाज असामी ४०० चारशें येविशीं.

१ रघुनाथराव चिमणाजी सचिव लोक बरकंदाज असामी ३०० येविशीं.

१ आबाजी कृष्ण प्रतिनिधी लोक बरकंदाज असामी ३०० तीनशें व स्वार २५ एकूण सवातीनशें येविशीं.

१ बाबूराव कृष्ण अमात्य लोक बरकंदाज असामी १५० दीडशें येविशीं.

एकूण चार सनदा दिल्या आहेत. रसानगी, महादाजी रघुनाथ, दिंमत सरसुभा प्रांत कोंकण.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशीपैकीं.

३९७–(१६) देहे हाये परगणे हुसकोटे नवाब टिपू सुलतान बहादर यांजकडे त्याची जप्ती सरकारांत करून मलकापा विभूत राव यांजकडे जप्ती सांगितली असे, तरी यांसी रुजू होऊन अंमल वसूल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा व पत्र.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ जिल्काद ११

९ सनदा मोकदम यांचे नांवें.

१ कसबे सुले बेले.

१ कसबे नंदगुडी.

---

(396) Parashrám Shrinivás Pratinidhi, Raghunáthrao Chimṇáji Sachiv, Abáji Krishṇa Pratinidhi and Subrao (Báburáo) Krishṇa Amátya were informed that a campaign had been decided on against Tippoo in the current year and were requested to send gunners (numbering 400, 300, 300 and 150 respectively) in charge of efficient Sardárs to Ganpatrao Jiwáji who was despatched from the Huzur to join the army which had proceeded to Karnátic.

A. D. 1790-91.

FROM THE MUTÂLIK'S DIARY.

(397) The villages in Parganá Huskota which were in the possession of Tippoo Sultan Bahádur were attached.

A. D. 1791-92.

१ कसबे जंगमकोटा.

१ कसबे नरसापूर.

१ कसबे तामसनली.

५

१ जमीदार सदरहू पांच देहांचे यांचे नांवें पत्र कीं, रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन चिटणिसी पत्र.

६

रसानगी याद.

३९८-(१७) तालुके ढेकणकोटा, व तालुके रतनगिरी येथीस अंमल नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांजकडे होता, तो सरकारांत जप्त करून तुह्मांकडे बंदोबस्त सांगितला असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून कच्चा आकार होईल तो सरकार हिशेबीं जमा करणें. तूर्त तालुक्यांतील गल्ला असेल तो एके जागीं जमा करून हुजूर लिहून पाठवणें. तूर्त बंदोबस्तास शिबंदी ठेवाल त्याचा ऐवज तालुके हायचे वसुलपैकीं मजुरा पडेल ह्मणोन, नारायणराव वेंकटेश यांचे नांवें. सनद. १

इसन्ने तिसैन मया व अलफ जिल्हेज १२

जमीदार यांचे नांवें कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन तालुके मजकूरचा अंमल वसूल सुरळीत देत जाणें ह्मणोन.

२ मोकदम यांचे नांवें सनदा.

१ तालुके ढेकणा(ण) कोटा.

१ तालुके रतनगिरी.

२

२ चिटणिसी पत्रें सदरहू प्रमाणें.

---

४ ५

रसानगी यादी.

---

(398) The Tarf of Dhekankotá and Ratanagiri belonging to Tippoo were also attached.

A. D. 1791-92.

३९९-(१८) किल्ले देवरायदुर्ग, तालुके सुद्धां व परगणे तुमकूर येथील अंमल नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांजकडे होता, तो सरकारांत जप्त करून किल्याचा बंदोबस्त व तालुक्याची जप्ती तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी किल्ला घेऊन तालुके हायची जफ्ती करून इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करून कच्चा आकार सरकारांत जमा करणें. शिबंदीस वगैरे खर्च कार्याकारण होईल तो हिशेबीं पाहून वाजवी मजुरा दिल्हा जाईल ह्मणोन, नरसिंगराव नारायण व वेंकटराव पुख्या मडीमल यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ सफर १२

जमीदार यांस कीं, यांसी रुजू होऊन अंमल वसूल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद(दा) २.

१ तालुके देवरायदुर्ग यांस.

१ परगणे तुमकूर यांस.

२

किल्लेदार व अंमलदार व शिरस्तेदार किल्ले देवरायदुर्ग यांस कीं, किल्ले मजकूर नवाब टिपू सुलतान यांजकडून तुमचे स्वाधीन आहे, त्यास सरकारांतून मशारनिल्हेस पाठविले असेत, तरी यांस तुह्मीं खातरजमेनें भेटोन किल्ला यांचे हवालीं करणें. तुह्मीं सरकारांत चाकरीस राहिल्यास बंदोबस्त करून दिल्हा जाईल, अगर निघोन जाल तर हत्यार वगैरे सुद्धां पार करून दिल्हें जाईल, खातरजमेनें मशारनिल्हे सांगतील त्याप्रमाणें सरकार काम करणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र.

४

रसानगी यादी.

४००-(२०) नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांजकडे संवस्थान श्रीरंगपट्टण वगैरे मुलुकसंमंधें तीन्ही सरकारच्या फौजा संवस्थान मजकुरीं जाऊन खंडणी नक्त रुपये दरबार खर्चसुद्धां. रुपये.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ रजब २७

३००००००० ऐन खंडणी.
३०००००० दरबार खर्च.

३३००००००

---

(399) The fort and táluká of Dewaráydurg and Parganá Tumkur belonging to Tippoo were also attached.

A. D. 1791-92.

(400) In the treaty concluded with Nawáb Tippoo Sultán Bahádur by the 3 Powers, it was agreed, that Tippoo should pay to the three powers-

A. D. 1790 (? 1)-1791. (? 2)

एकूण तीन करोड तीस लक्ष रुपये तीन्ही सरकार मिळोन घ्यावयाचा करार, व निमे मुलूक याप्रमाणें करार जाहला, त्यापैकीं नक्त ऐवज निमे तूर्त वसूल जाहला. निमे एका वर्षानें तीन मित्ती(ती?)नें द्यावयाचा ठरला, याप्रमाणें नक्त ऐवजाचा फडशा जाहला. निमे मुलूक घ्यावयाचा त्याची वांटणी तीन्ही सरकारांस नवाब टिपू सुलतान यांणीं लाऊन दिल्ही, त्याचे होन नाणे.

३९५००९८८८॥।-। पैकीं वजा दोन्ही सरकारचे वांटणी बीतपशील होन नाणे.

१३१६७६५८५।·। हिसे सरकार कंपनी इंग्रज बहादूर यांजकडे होन.

८४८७६५८५।·।	तालुके मलीकोट महाल ६३
८८०००	तालुके पालघाट दरी महाल १
९००००	तालुके दिंडगल व दळणी विरूपाक्ष महाल २
२४०००	तालुके सेलक महाल १
८०००	तालुके मलेडग महाल १
१६०००	तालुके जामलाल १
४००००	तालुके शंखगिरी १
१३४०००	तालुके बारा महाल वगैरे एकूण ९
	६४००० बारा महाल.
	१०००० कावेरी पटण.
	८००० वीरभद्रदुर्ग.
	८००० राईकोटा.
	१०००० देनागर.
	८००० धर्मपुरी.
	१२००० कींगेरी कोबा.

Rs. 33,000,000 and half the portion of his territory. Half the sum agreed upon was paid now and the remainder was agreed to be paid in a year. The territory handed over by Tippoo was in all worth 3,950,098 Hons and it was divided among the three Powers as follows.

Hons. 1,316,765 The Government of the English Company.

" 1,316,666 The Government of Nawáb Nizám Allikhán Bahádur.

" 1,306,666 The Government of the Peshwá.

The details of the Parganás included in each share are given in the original.

१००० लागावधी.
८००० कावेरीपूर.

१३४०००

१८०००	तालुके अंतुर अनंतगिरी १
१४०००	तालुके दरमैती.
२००००	तालुके शादमगडी.
१६०००	तालुके वामलूर.

१३११६७६५८५।-।

१३११६६६६८६॥= हिसे सरकार नवाब निजाम(अ)लीखान बहादर यांजकडे होन नाणें.

२८१३३१८६॥ मीन जुमले दुवाब नाणें. १६४८०९९८३८=
पैकीं सरकार राजश्री पंतप्रधान यांजकडे नाणें १३०६६६६८६॥=
बाकी होन ३४१४३२८६॥
पैकीं नवाब टिपू सुलतान बहादर यांजकडे आनेगोंदी राहिली त्याजबद्दल होन नाणें १०१०१
बाकी होन २८१३३१८६॥

तपशील.

१०६१३७८३॥- तालुके कोदल महाल.
७९१०० तालुके कनकगिरी महाल १
९६०९४८२।॥= बाकी माफी कसर बादलील जुमले गजेंद्रगड वगैरे घेतली नाहीं.

२८१३३१८६॥

८३३६४९८३८=।	तालुके कडपे महाल ६१
४१८०४८९॥	तालुके बेगणपली व चचलमळा. महाल २
२००००	तालुके संगापटण व तुजानवाडा महाल २

२००००	तालुके अडम १
१५०००	तालुके हणमतनूर १
५१७८२८८।	तालुके गुतीमीन जुमले महाल ४
	१९०९९८। तालुके पत्री.
	८८०० तालुके यमनूर.
	१३०७२८८ तालुके ताडमरी.
	१०८५५ तालुके सिंगणमळा.
	५१७८२८८।
५०००	तालुके बसवपूर १
२३०००	तालुके बलदरी, व दुरगोड वगैरे होन ३५००० पैकीं मुरगोड व पजुर होन बाकी १२०३० (१२०००)
१२५६५	तालुके वेनापली व वेनाक १
१२१६२८६।।।=	तालुके मोका.
३७०८२।-।।।	तालुके मीनजुमले कुरगोड.

१३१६६६६८६।।=

२६३३४३२८१।।।=।

बाकी सरकारचे वाटणीचे बीतपशील होन. नाणें.

१३०६६६६८६।।= दुवाब तालुके ४५

१६४८०९९८३८= पैकीं तालुके आनेगा(गों)दी नवाब महसुफ याजकडे ठेविली, त्याचे होन नाणें ६०१०१ बाकी १९८७९९८८३८= तालुके १४ एकूण पैकीं नवाब निजाम अलीखान यांजकडे होन.

१०६१३७८३।।-	कोपल.
७९१००	कनकगिरी.
९६०९४८२।।।=	किल्ला गजेंद्रगड वगैरे.

२८१३३१८१।।

बाकी तालुके एकूण १३०१११६८६।।= होन.

तपशील.

१३८९३६०८।-॥ तालुके धारवाड तालुके ८

३०६०४०३०= तालुके हावनूर तालुके २ एकूण.

१९३९४०६।-॥ दोडवाड तालुके १

२५०४२६०६।≈। बांकापूर तालुके १६

६४८४३०७॥= शिरहटी तालुके ४

१४३३९७०४०≈ कितुर महाल ११

४९२९७०१॥-॥ तालुके गदग महाल ४

३४०९४६०७।॥- तालुके सावनूर महाल २६

१४८९५३०८ तालुके लालगड, व सवदती २

९८८३०६।≈॥ किल्ला गजेंद्रगड.

होन नाणें.

१०१९९७०९।=॥

पैकीं नवाब निजाम अलीखान यांजकडे नाणें.

९६०९४०२।॥≈

बाकी सरकार.

७३१८९०।॥= तालुके जालेहाल.

४९१९६०५।॥ तालुके डंबल महाल ४

१३०६६६६०६॥=

१०००० तालुके सोंडूर महाल १ एकूण. नाणें.

१३१६६६६०६॥=

तेरा लक्ष सोळा हजार सहाशें सहासष्ट होन साडे सहा फलम दोन आणेयाचे बांटणीचा मुलुक सरकारांत नवाब महसुफ यांणीं लाऊन दिल्हा त्याप्रमाणें घ्यावा; आणि चौकशीमुळें कमजास्त जाहल्यास परस्परें घेण्या देण्यांत येईल, येणेंप्रमाणें कराराची. याद १.

४०१-(२१) सरकारचा, व नवाब टिपू सुलतान बहादूर यांचा सलुख जाहला, त्यास किल्ले व महाल सरकारांत घेतले होते, ते हल्लीं किल्ले महाल सुद्धां नवाब महसुफ यांजकडे सोडावयाचे ठरले, त्याजवरून ह्या सनदा तुह्मांस सादर केल्या असेत, तरी किल्यांत तोफा, व दारूगोळा वगैरे जकीरा असेल तो तुह्मीं काढून घेऊन त्यांजकडून अंमलदार येतील त्यांचे स्वाधीन किल्ले महाल सुद्धां करून कबज घेणें. महालांत बाकी राहिली असेल त्याचा तगादा न करणें.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ साबान २

जप्तीचे कमाविसदार यांचे नांवें. सनदा.

१ बाबूराव अनंत यांजकडे तर्फ सिरे याजविशीं. सनद.

१ बळवंत सुबराव यांजकडील किल्ले दिंमत.

  १ किल्ले भसमांगी.

  १ किल्ले मामलीदुर्ग.

  ---

  २ एकूण दोन किल्ले महाल सुद्धांविशीं. सनद.

२ वेंकटराव रामाजी यांचे नांवें. सनदा.

  १ तालुके बहिरवदुर्ग याजविशीं.

  १ किता तालुके.

    १ तालुके ढकणीकोटा.

    १ तालुके रनतागिरी.

    २

  २

४

चार सनदा. परवानगी रूबरू.

४०२-(२२) सरकारचा, व नवाब टिपू सुलतान बहादूर यांचा सलुक जाहला, त्यास त्यारणदुर्ग घेतला होता, तो हालीं कंपनी इंग्रज बहादूर यांजकडे नवाब महसुद यांणीं द्यावयाचा ठराविला, त्यावरून हे सनद सादर केली असे, तरी इंग्रेजाकडील अंमलदार येतील त्यांचे स्वाधीन ठाणें

इसन्ने तिसैन मया व अलफ साबान १

---

(401) A treaty of peace having been concluded between Government and Tippoo Sultán, the forts and Mahàls of the latter taken by Government were ordered to be restored to him.

A. D. 1791-92.

(402) The fort of Tyarandurg, taken from Tippoo, was ordered to be made over to the English as agreed upon by Tippoo.

A. D. 1791-92.

करून कबज घेणें ह्मणोन, सिद्धेश्वर महिपतराव यांचे नांवें. सनद. १

परवानगी रूबरू.

४०३-(२३) परशराम रामचंद्र यांचे नांवें सनद कीं, सरकारचा व नवाब टिपू सुलतान बहादर यांचा सलुख जहाला, सबब महाल सरकारांत घेतले होते, त्यांपैकीं हालीं नवाब महसुद यांजकडे सोडावयाचे ठरले, त्याप्रमाणें कमाविसदारांस सनदा पेशजीं दिल्या आहेत, त्यास महाल किती दिवसांनीं सोडावे त्याच्या मुदतीचा ठराव जाहला आहे महाल. बीतपशील.

इसने तिसैन मया व अलफ साबान १२

१ निसबत मुारराव हिंदुराव घोरपडे मामलकतमदार सेनापति.

१ तालुके दीलगुंडा.

१ परगणे कुतुकुंडा.

१ परगणे मडमसिरे.

---

३ तीनी महाल पंधरा दिवसांनीं सोडावे.

१ किल्ले रत्नागिरी निसबत रंगापा नाईक दलवाई दहा दिवसांनीं.

१ तालुके सोंध पंधरा दिवसांनीं.

१ तालुके हरपनहळी व उचंगीदुर्ग मुदत दर(दहा?) रोज.

१ परगणे बेलापूर थोरलें मुक्काम(मुदत?) आठरोज.

२ गंगाधर गोविंद भानु यांजकडे.

१ परगणे आकोले व देवद महाल.

१ तालुके बिदरुपैकीं ठाणीं, व महाल आरमारी सोडविलीं आहेत तीं.

---

२ दोन्ही चोवीस रोजांनीं सोडावीं.

१ तालुके रायदुर्ग पंधरा रोजा.

१ संवस्थान भिकला निसबत मोहबत नाईक, आठरोजा.

१ संवस्थान गुढीकोटे निसबत बेमतरोज, आठरोजा.

१ तालुके बिदरूर पैकीं महाल वगैरे ठाणीं, पंधरारोजा.

१ परगणे शिव मोघे, बारा रोजांनीं.

३ तर्फ चित्रदुर्ग पैकीं महाल.

---

(403) Parashrám Rámchandra was directed to restore to Tipp[u] the Mahâls formerly taken from him. The details of t[he] Mahâls are given.

A. D. 1791-92.

१ परगणे मायकुंदा वगैरे.
१ निसबत माणको केशव जोशी याजकडे किल्ले कोलनार कुरीव पैकीं कनकोप मिळोन.
१ परगणे हुसदुर्ग वगैरे महाल.

३ तीन्ही महाल, दाद्दा रोजांनीं.

१९

एकूण पंधरा सनदा तालुके वगैरे याच्या दिल्या आहेत, त्याच्या मुदती सोडावयाच्या खालीं लिहून पाठविल्या आहेत, तर सनदा महालीं घेऊन येतील त्या दिवसापासून सदरील लिहिल्या मुदतीप्रमाणें महाल व ठाणीं व किल्ले नवाब महसुद यांजकडील अंम[ल]दार त्यांचे हवालीं करणें ह्मणोन, मशारनिल्हे यांचे नांवें. सनद.

परवानगी रूबरू.

सलास तिसैन मया व अलफ रजब २५

४०४–(१०१८ अ) नवाब टिपू सुलतान बहाद्दर यांचे नांवें जाब कीं, तुमचा व सरकारचा व कंपनी इंग्रज बहादूर व नवाब निजाम अलीखा असबा ज्याहा बहादूर या तीहीं सरकारची हमेशा दोस्ती चालावयाचा सालगुदस्तां कौल करार होऊन, तीन्ही सरकार मिळोन तुह्मांपासून ऐवज घ्यावयाचा ठरला, त्यास सरकार हिशाचा ऐवज येणें, त्यापैकीं निमे ऐवज पेशजीं स्वारींत आला, बाकी निमे ऐवज राहिला, त्याचे तीन हफ्ते ठरले आहेत, त्या ऐवजीं पहिले हफ्त्याचा ऐवज तुह्मीं पाठविला, तो रुपये १८३३३३३।= पैकीं वजा नक्त रुपये खोटे तांबें हिणाचे निघाले ते परत दिल्हे रुपये १२३ बाकी भरणा. रुपये.

१८०२१२९ होन नाणें एकूण. रुपये.

१७२०१२९ होन फरोकी, व हैदरी, व बागेरुली, व राजा-

A. D. 1792-93.

(404) A treaty of perpetual friendship was entered into in the previous year, with Tippoo, by the Peshwá, the English, and Nawáb Nizám Allikhán Asabjahá Bahádur. It was agreed that Tippoo should pay a certain tribute to the three Powers. Out of this tribute, half the amount due to the Peshwá, was paid in their camp. The remainder was agreed to be paid in three instalments. The first instalment was Rs. 1,833,333–6 which was received on this date. The second instalment amounting to the same figure is credited in the diary of 23rd Sawál of this year. The third instalment amounting to the same figure is credited in the diary of 5th Jilkád of the next year.

रामी, व सनगिरी, व जोडगिरी मिळोन नाणें
४१७००० दर ४४= प्रमाणें. रुपये.

१६००० चार होनी अहमदी नाणें ४००० दर १६॥
१६५०० दोन होनी सिदकी नाणें २००० दर८। प्रमाणें.

१८०२६२५

रुपये.

३०५८५।= नक्त.

४३५२४= चांदवड. ७९७ मलकापुरी.
११५५८ बडोदी. ९३८७ अधेल्या १०७७४
४१९१। मुल्हेरी.
४३०० त्रिनामली. ३०५८५।=

१८३३२१०।=

एकूण अठरा लक्ष तेहेतीस हजार दोनशें सवा दहा रुपये चवल. सदरहू प्रमाणें शेषगीर नाईक तुह्मांकडील यांचे गुजारतीनें सरकारांत जमा असेत ह्मणोन. • जाब.

४०४-(१०६८ ब) नवाब टिपू सुलतान बहादर यांचे नांवें जाबकीं, तुमचा व सरकारचा व कंपनी इंग्रज बहादूर व नवाब निजाम अलीखा अ-सबा ज्याहा बहादूर या तीन्ही सरकारची हमेशा दोस्ती चालावयाचा सालगुदस्त कौल करार होऊन तीन्ही सरकार मिळोन तुह्मांपासून ऐवज घ्यावयाचा ठरला, त्यास सरकार हिशाचा ऐवज येणें, त्यापैकीं निमे ऐवज पेशजीं स्वारींत आला, बाकी निमे ऐवज राहिला त्याचे तीन हफ्ते ठरले आहेत, त्या ऐवजीं दुसरे हफ्त्याचा ऐवज तुह्मीं हालीं पाठविला त्याचा भरणा. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ सबाल २३

१६०००० अशरफ्या नाणें १००००दर १६ प्रमाणें. रुपये.
५०००० पुतळ्या तार्टे १०००० दर ५ प्रमाणें. रुपये.
१६१३३३२॥=(॥।=)होन बहादरी व सुलतानी नाणें ३९१११११ दर ४४= प्रमाणें. रुपये.

१००००॥ नक्त.

१८३३३३३।=

एकूण अठरा लक्ष तेहेतीस हजार तीनशें सवा तेहेतीस रुपये चवल. सदरहू प्रमाणें तु-ह्मांकडील मुखलीस अह्लीखान व दादेराव याचे गुजारतीनें सरकारांत जमा असेत ह्मणोन जाब १.

छ. २७ रमजान.

४०४–(१०९८ क) नवाब टिपू सुलतान बहादूर यांचे नांवें जाब कीं, तुमचा व सरकारचा व कंपनी इंग्रज बहादूर व नवाब निजाम अलीखा आसफ ज्याहा बहादूर या तीहीं सरकारचा साल तिगस्तां कौल करार होऊन तीन्ही सरकार मिळोन तुह्मांपासून ऐवज घ्यावयाचा ठरला; त्यास सरकार हिशाचा ऐवज येणें, त्यापैकीं निमे ऐवज पेशजीं स्वारींत आला, बाकी निमे ऐवजाचे तीन हफ्ते ठरले, त्यापैकीं हालीं तिसरे हफ्त्याचा वगैरे ऐवज तुह्मी पाठविला तो बीतपशील. रुपये.

आर्बा तिसैन मया व अलफ जिल्काद ५

१८३३३३३।= तिसरे हफ्त्याचा ऐवज येणें तो रुपये.

१२३ पहिले हफ्त्याचा ऐवज सालगुदस्तां तुह्मीं पुण्यास पाठविला होता, त्यापैकीं वाईट रुपये परत जहाले होते ते हालीं पाठविले ते. रुपये.

१८३३४५६।=

तपशील.

१८३२४९६।= रोख ऐवज आला तो.

१९९६४५३। होन. नाणें.

३७३३२२ फरोकी.

३००० अहमदी नाणें ७५० दर ४ प्रमाणें होन.

१००० सिंपकी नाणें ५०० दर २ प्रमाणें होन.

३७७३२२

दर ४८= प्रमाणें रुपये.

२९६००० अशरफ्या १६००० नाणें दर १६ प्रमाणें. रुपये.

२०००० सणारी कास ४००० नाणें दर ५ प्रमाणें. रुपये.

३ नक्त.

८= ज्याफरी १ एकूण.

१८३२४९६।=

१००० नागो वेंकटेश कारकून सरकारचे नापच्यास आहेत, त्याणीं खर्चास तुह्मांकडील वकिला-पासून तेथें घेतले ह्मणोन तुह्मीं लिहिलें ते रुपये.

१८३३४५६।=

एकूण अठरा लक्ष तेहेतीस हजार चारशें सवा छपन्न रुपये चवल सदरहूप्रमाणें तुह्मां-कडील हसन अल्लीखान, व दादेराव यांचे गुजारतीनें सरकारांत जमा असेत म्हणोन, छ. १० रविलावल. जाव १.

४०५–(१०७३) दौलतराव हिंदुराव घोरपडे यांचे नांवें सनद कीं, टिपू सुलतान यांणीं तह समई गजेंद्रगड तालुक्यापैकीं सरकारचे वांटणींत होन नाणें ५८८३॥१।=॥ पांच हजार आठशें साडे त्र्याशीं होन सवा फलम साडे तीन आणे बेरीज लाऊन दिल्ही, त्या बेरजेचे गांव घेऊन बाकी तालुका दरोबस्त नवाबाकडे वांटणी लाऊन दिल्हा, त्यांपैकीं हिंदुराव यांणीं तालुका व गांव दाबिले असतील ते सोडून द्यावे; व ऐवज घेतला असेल तो माघारा देवऊन तालुके मजकूरचे जमीदारांस बाकीविशीं किल्ल्यांत बसविले आहेत, त्यांस तगादा न करितां सो-डून देवावे ह्मणोन, नवाबाकडील वकील यांणीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून तुह्मांस लि-हिलें असे, तरी सरकारचे वांटणींत सदरहू बेरीज लाऊन दिल्ही, त्या बेरजेचे गांव जमीदा-रांचे इनाम गांव खेरीज करून किल्ल्यालगत सोईचे पाहून घेणें, बाकी तालुके मजकूरचे गांव जे दाबिले असतील ते ठाण्यासुद्धां दरोबस्त नवाबाकडील कमाविसदाराचे हवालीं करून कबज घेणें. नवाबाकडे तालुक्याचे गांव जातील त्याचा वसूल इस्तकबिल छ. १ साबान सन इसन्ने तिसैनापासून तुम्हांकडे पडला असेल, तो माघारा देऊन जमीदारांस त्यांजकडी-ल गांवचे बाकीविशीं तगादा न करितां सोडून देणें म्हणोन. सनद १.

सलास तिसैन मया व अलफ सवाल २३

रसानगी यादी.

आनंदराव भिकाजी रास्ते यांचे नांवें सनद कीं, टिपू सुलतान यांणीं तहसमई गजेंद्र-गड तालुक्यापैकीं सरकारचे वांटणींत होन नाणें ५८८३॥१।=॥ पांच हजार आठशें साडे

---

(405) In the treaty concluded with Tippoo, a portion of Táluká Gajendragaḍ valued at Hons. 5,883 fell to the share of the Peshwá and the rest of the Táluká, to Nawáb Nizám Allikhán. A portion of the Nawáb's territory being forcibly occupied by Daulatrao Hindurao Ghorpaḍe, the Nawáb complained. Ghorpaḍe was ordered to surrender the territory.

A. D. 1792-93.

ज्याशीं होन सवा फलम साडे तीन आणे बेरीज लाऊन दिल्ही, बाकी तालुका दरोबस्त नवाब निजाम अलीखान बहादूर यांचे वांटणींत लाऊन दिल्हा, त्यापैकीं सीरगुपा व मैगूर व गुलगुली वगैरे बारा हजार होनाचे तनख्याचे गांव तुह्मीं दाबिले आहेत, ते सोडून द्यावे; व ऐवज वगैरे घेतलें असेल तें माघारा देवावें, ह्मणोन नवाबाकडील वकील यांणीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून तुह्मांस लिहिलें आहे, तरी सरकारांत बेरीज लाऊन दिल्ही, त्या बेरजेचे गांव लाऊन घ्यावे ह्मणोन, दौलतराव हिंदुराव घोरपडे यांस आलाहिदा लिहिलें आहे, त्याप्रमाणें ते घेतील. नवाबाकडे वांटणींत तालुका लाऊन दिल्हा, त्यापैकीं तुम्हांकडे गांव आले असतील ते नवाबाकडील कमाविसदाराकडे ठाणेंसुद्धां हवालीं करून कबज घेणें. सदरहू गांवचा वसूल इस्तकबिल छ. १ साबान सन इसन्ने तिसैनापासून तुम्हांकडे पडला असेल तो व त्याचे तालुक्यांतील ठाणीं वगैरे यांजपासून गुन्हेगारी खंड घेतला असेल तो माघारा देऊन गुरें वगैरे आणिलीं असतील तीं सोडून देणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी याद.

---

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२३ दिल्लीचा बादशाहा.

४०६-(२११) पुरुषोत्तम महादेव व देवराव महादेव यांस दिल्ली वगैरे हिंदुस्थानचे वकिलीचें कामकाज सांगोन तुम्हांकडे पाठविले असेत, तरी तुम्हीं उभयतांचे हातून दिल्ली वगैरे हिंदुस्थानचे वकिलीचें कामकाज घेत जाणें म्हणोन, चिटणिसी. पत्रें.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाकर १९

१ महादजी शिंदे यांस.
१ तुकोजी होळकर यांस.

२

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(b) Matters relating to
(23) Emperor.

(406) Purushottam Mahádeo and Devrao Mahádeo were appointed ambassadors at Delhi and other places in Hindustán; and Mahádaji Scinde and Tukoji Holkar were directed to employ them on that duty.

A. D. 1775-76.

४०७-(२१७) पुरुषोत्तम महादेव व देवराव महादेव यांजविषीं वगैरे चिटणिसी पत्रें.

सीत सबैन
मया व अलफ
जमादिलाकर १९

१ पुरुषोत्तम महादेव यांस मिरजा अमानी वजीर यांजकडे रवाना केले असेत त्याविशीं पत्रें.

१ रघुनाथ हरी तालुके झांशी यांस कीं, तालुके मजकुरीं पांच हजार रुपये यांची नेमणूक आहे, त्याप्रमाणें पत्रदर्शनीं यांचे पदरीं घालून पंचवीस स्वार व पंचवीस प्यादे देऊन अयोध्येस पोहोंचऊन देणें म्हणोन.

१ बाळाजी गोविंद प्रांत बुंदेलखंड यांस कीं, मशारनिल्हेसमागमें स्वार व प्यादे देऊन पोहोंचऊन देणें; व परगणे कालपी येथील मजमू पेशजींपासून आहे त्याची सनद सादर जाली आहे, त्यापासून वेतन राहिलें असेल तें देणें, मजमूचें कामकाज मशारनिल्हेकडील कारकून येईल त्याचे हातें घेऊन वेतन पावित जाणें.

१ महादजी शिंदे यांस कीं, मशारनिल्हे यांस रवाना केलें आहे, त्यास तिकडील वकिलीचें कामकाज तुम्हीं आपलेकडील मशारनिल्हेचे हातें घेत जाणें, तुम्हीं दुसरा कारकून पाठविणें, पन्नास स्वार बरोबर देऊन झांशीस पोहोंचतें करणें. यांचे पागेचे पन्नास राउतांची बोलीची सनद पेशजीं सादर केली आहे, त्याप्रमाणें राऊतांचा ऐवज होईल तो मशारनिल्हेस पावता करणें म्हणोन.

१ तुकोजी होळकर यांस कीं, मशारनिल्हे रवाना केले आहेत, त्यांस तिकडील वकिलीचें कामकाज तुम्हीं आपलेकडील यांचे हातून घेत जाणें, दुसरा कारकून पाठवणें; पन्नास स्वार यांसमागमें देऊन झांशीस पोहोंचतें करणें, व सुकेणें वगैरे गांव येथील मजमूची असामी यांची आहे, त्यास तेथील वेतनाचा ऐवज मशारनिल्हेस पावत नाहीं, तरी याचा ऐवज राहिला असेल तो मशारनिल्हेस पोंचता करणें म्हणोन.

४

१ विठ्ठलराम व धोंडो मल्हार कमाविसदार परगणे आवढे यांचे नांवें पत्र कीं, बापूजी महादेव यांजकडे परगणे मजकूर येथील दप्तरदारीची असामी पेशजींपासून आहे, त्यास दोन वर्षें जालीं, वेतनाचा ऐवज पावत नाहीं म्हणोन विदित

(407) These ambassadors were sent to Mirjá Amáni Vazir.

जालें; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरी नेमणुकेप्रमाणें दुसाला वेतनाचा ऐवज राहिला आहे तो देणें, व पुढें चाकरी घेऊन वेतन देत जाणें म्हणोन.

१ महादजी शिंदे यांस पत्र कीं, देवराव महादेव यांची वरात दरमहा पांचशें रुपये देत जाणें म्हणोन पेशजींपासून आहे, त्यास तुम्हीं चालवीत नाहीं म्हणोन हुजूर विदित जालें, त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस लिहिलें असे, तरी मशारनिल्हेस तुम्हांकडे पाठविले आहेत, तरी हिंदुस्थान प्रांतींचें, दिल्ली वगैरे प्रांतींचें कामकाज मशारनिल्हेचे हातें घेऊन दरमहा पांचशें रुपये पेशजींचे सनदेप्रमाणें देत जाणें म्हणोन.

१ रघुपतराव नारायण यांचे नांवें पत्र कीं, पुरुषोत्तम महादेव व देवराव महादेव यांजकडील आसाम्या किल्ले रामशेज येथें सुभेदारीची, व सबनिसीची एकूण दोन असाम्या मशारनिल्हेच्या किल्ले मजकुरीं आहेत, त्यास पेशजीं सनद सादर जाहली आहे, त्याप्रमाणें मशारनिल्हेस वेतन पावत नाहीं ह्मणोन हुजूर विदित जालें; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी सुदामत चालत आल्याप्रमाणें सदरहू दोन असाम्या चालवणें, व मागील वेतन राहिलें आहे तें देणें ह्मणोन.

७

सात पत्रें दिलीं असेत.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

४०८–(२१८) पुरुषोत्तम महादेव यांस दिल्लीस पातशहा यांजकडे रवाना केले आहेत, त्यास पातशहास बहुमान याकरितां हत्ती नग १ एक देविला असे, तरी सामानसुमान देणें, ऐन जिनस हत्ती नसल्यास खरेदी करून देणें, व हत्तीचे व खर्चाची बेगमी दिल्लीस पोहचततों देखील हत्तीचे चाकरीचे माणसासुद्धां करून देणें ह्मणोन, रघुनाथ हरी तालुके झांशी यांचे नांवें छ. ८ साबान.

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

सनद १.

रसानगी यादी.

FROM JANÂRDAN APPÂJI'S DIARY.

(408) Purushottam Mahádeo was sent to the Emperor at Delhi, and a present of an elephant was sent with him for the Emperor.

A. D. 1775-76.

४०९-(२१९) पुरुषोत्तम महादेव यांस मिरजा अमानी वजीर यांजकडे रवाना केले आहेत, त्यास मशारनिल्हेस द्यावयाबद्दल हत्ती नग १ सामानासुद्धां देविला असे, तरी देणें. ऐन जिन्नस हत्ती नसल्यास खरेदी करून देणें. हत्तीची व हत्तीच्या चाकरीच्या माणसाच्या खर्चाची बेगमी अयोध्येस पोंहचत तोंपर्यंत करून देणें ह्मणोन, बाळाजी गोविंद प्रांत बुंदेलखंड यांचे नांवें. र ९ साबान. बाळाजी जनार्दन फडणीस.

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

सनद १.

परवानगी रूबरू.

पहिली सनद ऐन जिन्नस हत्ती देणें अशी होती, त्यास हल्लीं ऐन जिन्नस हत्ती नसल्यास खरेदी करून देणें ह्मणोन, सनद दिली, सबब पहिली सनद माघारीं घेतली असे.

४१०-(८९३) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत शाहाअलम पातशहा यांजकडून दिल्लीहून लग्नाचीं वस्त्रें व टिका देवराव महादेव हिंगणे घेऊन आले तीं जमा, गुजारत जानोजी जाधव खिजमतगार सनगें एकूण.

खमस समानीन मया व अलफ रमजान २३

रुपये.

६०	चिरा जरी बादली सोनेरी कारचोबी	१
१९	कानळपेटी जरी कारचोबी	१
२०२॥	झगे जरी बादली कारचोबी.	
	११२॥ झगा	१
	९० निमस्तनी	१
	२०२॥	२
१००	पटके जरी कारचोबी.	
	५० पटका	१
	५० बालाबंदी	१
३७७॥		२
		६

(409) One elephant was also sent with him as a present to Mirz Amáni Vazir.
A. D. 1775-76.

(410) A present of clothes was sent by Sháhá Alam, Emperor Delhi, with Dewrao Mahádeo Hingane in honor of tl Peshwa's marriage.
A. D. 1784-85.

४११-(९३९) बाळाजी गोविंद मामलेदार प्रांत बुंदेलखंड यांचे नांवें सनद कीं, पातशाहास नजर करावयाबद्दल हत्ती व घोडे व जवाहीर वगैरे देवराव महादेव हिंगणे यांजबरोबर सालगुदस्तां हुजूरून रवाना केलें, त्यापैकीं मार्गीं हत्ती एक मयत जहाला, सबब तुम्हांकडून हत्ती नग १ देविला असे, तरी चांगला एक हत्ती देणें, हत्ती चांगला नाहीं म्हणोन पर्याय लाऊन उत्तर पावेल तरी पर्याय लावावयाचे नाहीं, पातशहास नजर लौकर जहाली पाहिजे, यास्तव सत्वर एक हत्ती हिंगणे यांजकडे महादजी शिंदे यांचे लष्करांत पावता करून हत्ती पावल्याचें उत्तर घेऊन पाठऊन देणें म्हणोन.

सबा समानीन
मया व अलफ
जिल्काद २०

सनद १.
परवानगी रूबरू.

४१२-(९९९) मिरजा मुजफर बख्त शाहाजादे मौजे गारदौंड येथें राहिले आहेत, त्यास मौजे मजकूर येथील कुरण तुम्हांकडे पागेचे बेगमीस आहे, त्यापैकीं निमें कुरण शाहाजादे यांजकडे देविलें असे, तरी देणें म्हणोन, जनार्दन राम पागा यांचे नांवें.

तिसैन
मया व अलफ
जिल्काद १८

सनद १.
रसानगी यादी.

४१३-(११३०) जमा जामदारखाना.

कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबद मिरजा मुजफर बख्त शाहाजादे यांणीं गारदौंडहून पाठविली, ती गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, दुलई धुवट शेल्याची १ एकूण रुपये ३९

सीत तिसैन
मया व अलफ
जिल्हेज ८

भाग १ व २ समाप्त.

---

(411) Báláji Govind Mámlatdár of Pránt Bundelkhand was directed to send one good elephant immediately to Dewrao Maháđeo Hingne for being presented to the Emperor (of Delhi).

A. D. 1786-87.

(412) Mirjá Muzfar, Shahájáde, was staying at Gárdound. Half a kuran was assigned for his horse.

A. D. 1789-90.

(413) Present was received from Mirzá Muzjar Bakhat Shahájáde who was at Gárdound.

A. D. 1795-96.

सवाई माधवराव पेशवे यांचे रोजनिशींतील अपरिचित शब्दांचा कोश.

शब्द.	पृष्ठांक.	अर्थ.
अंतस्त	२३०	अंतस्थ (देणगी वगैरे.)
अज्रुरा	२४७,२६८	मजुरी.
अतकसी	२५५	साटणीची.
अदा	५२	दिलेलें, देण्यांत आलेलें.
अनहत.	२०२	स्वतंत्र.
अनारदणा-णी	४३,४४	डाळिंबी रंगाचे.
अमानत	१३९	बिनव्याजी ठेव.
अमीन	१२८	अधिकारी—न्यायाचे वगैरे.
अमील	२०४	अमलदार.
अर्जकाठ्या	९९	आडव्या(रुंद) काठ्या.
अलाहिदा	६४	वेगळें, स्वतंत्र.
अवल	३७	पहिले प्रतीची, उत्तम.
असावली	११८	आस्वली.
[illegible]	२२१	एकबाब.
[illegible]	१२०	अंबुल्या (पक्या) रंगाचें.
आकस	२७८	द्वेष.
आक्षेप	६१	मागणें, तक्रार, आशंका.
आजार	८	दुःख, इजा.
आडमुदे	११	अटी.
आदा	३१६	पहा—अदा.
आफत	१७९	संकट, आपत्ति.
आवले	७२	आवळे.
आसवली	३९	पहा—असावली.
इकरार	२४४	करार.
इजाफत	११८	बढती.
इजाफा	११४	बढती.
इतबारी	७०	विश्वासू.
इतलाख	१८,३१	निराळी नेमणूक.
इतल्यानें	२४९	सलुयानें.

इतिफाकानें	३२८	सचोटीनें.
इदलशाई	२७६	अदिलशहाच्या मोजणीप्रमाणें.
इनायत	२४६	बक्षीस. [लागते असें इनाम.
इसापत	१९८	ज्यावर सरकारची कांहीं नोकरी करावी
इसाफत	१२८	पहा—इसापत.
इस्तकबिल	६९	मागीलपासून, ह्यापासून.
इस्तावा	७	कायम नेमणूक.
उजूर	१९३	वाट पहाणें.
उत्तरी	११८	उत्तरीय, दुपेटा.
उमाळा	१६	मदत, सहाय.
उलफे	२३	बिनशिजविलेलें धान्य.
कडधन	६०	कडवे वगैरे कडदण.
कदर	१९९	तावा, करार.
कदीम	६४	प्राचीन.
कबज—कबजा	१६	पावती.
कबीला	११,४७	बायको, कुटुंब.
कमाल	७	जास्तींत जास्ती.
कमावीस	९१	वसुलीचें काम.
कर्जवाम	४८	कर्जबिर्ज.
कर्यात	२३	पोट महाल.
कलमी—कलमे	२०६,७१	उत्तम, उंची.
कस्त	१३६	शिकस्त, कसून.
कामाठी	२३	कामकरी, हलकीं कामें करणारे.
कारचोबी	११९	विशेष विणकरीचें वस्त्र.
किता	१९६	सदरहूप्रमाणें, वरीलप्रमाणें.
किर्डा	७१	खडा.
कीर्दमाहामूरी	८	पूर्णपणें लागवड.
कुल	१७,३७	सर्व.
कुल्प	२४६	कुलुप.
कुंही	९७	तरुण.
कोठवळा	२३	कोठीवाला.
कोल	९	अभयपत्र, लागणचिठी.

खंडपली रोई	२२१	एक बाब.
खतुत	११९	खतें, पत्रें.
खर्डा	७२	हलकें मोतीं
खलेल	२०८	हरकत.
खातरजमा	२१९,३३६	खात्री.
खातरदास्त	२८०	हितासाठीं.
खासबरदार	१६५	खासगीचे नोकर.
खिजमत	६९	चाकरी.
खिल्लारे	२१४	गायी म्हशी वगैरे.
खुर्द	२१०	लहान, नवीन.
खेची	१९	जोर.
खैरातखर्च	२४	धर्मादायखर्च.
गरनाळ	१७	मोठ्या तोंडाची तोफ.
गाडदी	२२	कवाईत शिकलेले पायदळ शिपाई.
गाफिली	५३	बेसावधगिरी, हयगय.
गिल्लावस	६०	मळ्यांतील–पाणथळींतील पीक.
गुजारत	३६	मार्फत, हस्तें.
गुमा	५३	संशय.
गुराब–म्राब	११	एकतऱ्हेचें शिडाचें जहाज.
गुलबदन	१२२	गुलाबी रंगाचें.
गोलंदाज	२३	तोफ उडविणारा.
गोलदार	२१०	जरीपदराचें. [रुंद वस्त्र.
गोशपेंच	२८१	पागोट्यावरून टापशीसारखें बांधण्याचें अ-
चढी	१६	चढ करून.
चाकरमाने	११३	चाकरीचे.
चापी	२७	चापाच्या.
चार दिवाळीची	२५४	चार भिंतींची.
चिठ्या मेळखातें	१३१	हुंडी जमाखर्च खातें.
चिरा	३७,२८१	पागोटें.
चिरागबत्ती	१०२	दिवाबत्ती.
चुकोती	१३	चुकती बाकी.
चुणी	७१	बारीक खडा.

छडाछड	३१९	चौंकशी, बारीक तपास.
छपेल	७१	सहा पैलूंचा.
छिटी	६३	चिटाचें.
छिटें बंदरी	६३	छिटेदार, ज्यावर बूट आहेत असे.
जकीरा	२३	सामान.
जड	३१३	मूळ, बळ, जोर.
जथ	१४९	टोळी.
जदीद	१११	नवीन.
जमीयत	१६	जमाव.
जरा व जरा	१८८	बारीक वस्तूसुद्धां.
जरुराती	२०	जरूर प्रसंगीं.
जातीस	१९९	स्वतःला.
जावता	१०	पत्रक.
जामेवार	३९	झगा.
जिमा	१६०	स्वाधीन.
जुमले	३३८	बेरीज.
जेंजाळा	१६०	उंटावरील तोफ.
जेगा	७१	पुरुषाचें शिरोभूषण.
जेजालंदाज	१२९	जेजाला तोफेवरील मनुष्य.
झुबी	७२	लोलक.
टीरीवर	३१३	कुल्यावर.
ठाणवया	२३३	लांकडी समया.
ढलाईत	२३	ढालवाले.
तंबूर	२८	ढोल.
तमामी	११९	सोन्याचे अगर रुप्याचे आडवे धागे अस- [लेलें कापड.
तश्रीफा	२४	मानाचा पोषाक, वतन.
तसलमात	४०	गुजारत.
तहनाल	२४८	म्यानाचे खालचे बाजूस बसविलेलें टोपण.
तह व मोजीब	१९६	तहाप्रमाणें.
ताडा	७३	पान.
तापता—ताफ्ता—ताफ्ता	११७	रेशमी कापड.
तावदानी	२३९	तावदानासारखा.

ताहा	१९	कामगारांचे नांवापाठीमागें लावण्यांत येणारें [उपपद.
तिवट	४४	पागोटें.
तीळ	१९३	तीळभर, यत्किंचित्.
तुंबा	३९	तुमान, पोकळ विजार.
तुळ काठ्या	९९	उभ्या (लांब) काठ्या.
तैवज खर्च	२३	पानसुपारी खर्च.
तोतया	१३,२०८	सादृश्यावरून दुसऱ्याचें नांव सांगणारा.
तोशीस	१४९	नुकसान.
तोस्तान	२८	बंदुकीची दारू ठेवण्याचा गेळा.
थटी	२५४	गुरेंघर.
थलभरीत—थळभरीत	२११	माल भरण्याचे ठिकाणचा कर.
थलमोड—थळमोड	२११	माल विकण्याचे ठिकाणचा कर.
थिके (ठिके)	११०	फर्द.
दखलगिरी	१७९	मध्यें पडणें.
दखल	२०७	हजर.
दखलबाज	१७९	दाखल्याच्या माहितीनें.
दरकदार	२३	सरकारनें नेमलेला मनुष्य.
दरसदे	६१	दरशेंकडा.
दर्या	११	समुद्र.
दर्याविस	२	दर्यांत जाणारे, दर्यावर्दी.
दशांग	१२४	दहा सुगंधि द्रव्यांचा धूप.
दस्ती	२९९	एक प्रकारचें, तऱ्हेवाईक. [पट्टी
दहकपट्टी	१२	दहा वर्षांनीं घेतली जाणारी इनामदारांकडील
दारबाकी	२१७	ऐपतदारांकडील बाकी.
दिंमत	२७	निसबत, तर्फेचा.
दिंमतगार	९८	दिंमतवाला.
दिकत	१०	संशय.
दिलासा	१	धीर, समाधान.
दुमालदार	३६	इनामदार.
दुमाला	९९	स्वाधीन, इनाम.
दुलडी	५७	गळ्यांतील सरांचा दागिना.
दूड	७१	दुपदरी गळसर.

दूम	१७	दुसरे प्रतीची, मध्यम.
देहनगी	२४	देणगी.
देहाय	३२	गांवगन्ना.
देहे	१११	गांव.
धटी	१२	रेशमी नेसण्याचें वस्त्र.
धडधडीत	२११	धडधाकट.
धुगधुगी	७१	कंठींतील मधला कोलक अगर पान.
नजरपागा	१९८	नजर देण्याकरितां ठेवलेल्या घोड्यांची पागा.
नामजाद	२७८,२७९	कीर्तिमान्, एक पदवी, मान्यतेनें.
निसबत–निजबत	२६	संबंधी, तर्फेचा.
निमचा	७२	कट्यार (शस्त्रविशेष.)
निमस्तनी	११९	अर्ध्या बाह्यांचे.
निशा	१३	खात्री.
न्याहाली अतलसी	२९९	गादी साटणीची.
पंचमेळ–ळी	८३,८९	पांच तऱ्हेचे एकत्र केलेलें.
पटु	२४२	शालनामा, उंची लोकरीचें वस्त्र.
पड	१५७	पडीत जमीन.
पडद्ळे	७३	म्याने.
पडले	२०४	पडलेले.
पथक	१०	टोळी.
परज	२४९	हत्याराची मूठ.
परजास	२४६	हत्याराचे मुठीला.
परिछिन्न	२	अगदीं.
पाईचें	९	पायदळ.
पुर्व्ये	७६	परदेशी ब्राह्मण.
पुले	४२	पेंड्या.
पुस्तदरपुस्त	२९१	पिढीनपिढी.
पेशकश	३२६	इनामावरील कर.
पेशजी	७४	गदस्तां, मागें.
पेस्तर	२२२	पुढील.
पैगाम	१६	पत्रोपत्रीं संधान.
पैवस्तागिरी	१२९	दाखल होणें.

पैवस्ता	२२१	पोंचल्याची तारीख.
पोता	१३३	पिशवी, खजिना
पोवे	१८	सनया.
फडफर्मास	२०९	ऐनजिनसी नजर.
फरास	२३	झाडसारवण करणारा.
फरोक्त	१४९	विक्री, विकलेला.
फलम	२४०,२४७	होनाचा दशांश.
फुरोई	८	एक कर, दंड.
बतना	११९	बताना–बताणा–बचा–पागोट्यांत घाला [वयाचा तुकडा.
बमये	२९१	सहित.
बमोजीब	११२	प्रमाणें, बरहुकूम.
बयान	१५६,२०८	तपशील, सबब.
बलुते	६६	बलुतदार व त्यांस मिळणारें उत्पन्न.
बशर्त	१७	शर्तीनें, हटकून.
बस्की	२०१	चुंबळी.
बस्ती	२०६	बसंती ?
बाज	११८	रिवाज.
बाजेखर्च	२४,११७	शिवायखर्च, फिरकोळखर्च, रिवाजीखर्च
बादली	११९	जरीच्या रेघा असलेले.
बादलील	३३८	झाडून, चौकशीनें.
बाबती	६७	कर.
बाबे	७	खात्याला, संबंधानें.
बालपर्वेसी–बालपरवंशी (बालपरामर्ष)	११	मुलांचें पोषण.
बुंदरूक	७	मोठें.
बुझुक	६४	मोठें.
बेदावा	६८	हक्क सोडणें.
बेबसबसा	८	शांतपणें, स्थिरपणें.
बेशर्त	१३४	आढेवेढे न घेतां.
बेहडा	२	अंदाजपत्रक.
भरास्त	३६	कर्ज.
भात्याबद्दल	१४७	भत्त्याबद्दल.

भेलशा	१२,१७	कोठा.
भोगवटियास	९०	वहिवाटीस.
मखलासी	१०,३२४	पसंतीचा शेरा.
मजमू	२८६	वसुलीचें काम.
मजरे	११६	लहान खेडें,
मजीद	१४८	मळकट, जुनें.
मदनाईक	७१	मधला मणी.
मनसबा	१४४	न्याय, मसलत.
मनसुबा	१३९	न्याय, मसलत.
ममलकत मदार	२१४	पदवीविशेष.
मरामत	२४	दुरुस्ती.
मवसुफ–महसुप–फ	३२८,३४२	वर दर्शविलेले.
महजर	६८	सनद.
महमुद्या	१९	कापसाचें बारीक वस्त्र.
माफजत	२८	संभाळून.
मालमवेशी	९३	मालमिळकत.
मालोल	७२	मालोमाल, योग्य, वाजवी.
मिनहू	१२३	चालू, सदरहू.
मिनेगार	२३९	मिना केलेलें. [जमिनीवरील कर.
मिरास पटी	६७	मिरास जमिनीवरील कर, कायम लावणीचे
मुकसी	१९	सोनेरी बुठाचें.
मुकेसी	११९	सोनेरी बुटाचें.
मुखालीफ	३२८	टोळीचा नाईक.
मुतलकी	११९	प्रतिनिधीचा–वकिलीचा अधिकार.
मुदफर्क	८९	किरकोळ खात्यांत काम करणारा.
मुशाहिरा	८	पगार, रोजमुरा.
मेकसु	२३३	मोगरी.
मेखसु	२३४	मोगरी.
मोईन	१४	कायम नेमणूक.
मोकासबाब	९१	वसुलापैकीं हिसा मिळण्याचा हक्क.
मोकासा	१४	लष्करी नोकरीबद्दल. वसूलापैकीं वांटा.
मोरचा	१२	तोफा लावणें.

मोरवे	२१३	मडकीं.
मोर्चेबंदी	११	तोफांच्या जागा बांधणें.
मोहतर्फा	८३	गांवांतील दुकानदार व कारागीर यांज-वरील कर.
रजाई	११	पातळ लेप पांघरण्याचा.
रफायत खान खुलासी	३२६	बरोबर खुलासेवार.
रयासतेची	३२८	राज्याची.
रसानगी	८	रवानगी.
रसीद	२२६	रसद, भरणा.
राऊत	९	घोडेस्वार.
रासकर्दन	२३९	दुबेर्जी.
रुसकत	५२	नौकरी सोडणें, कायमची रजा घेणें.
रुसुम	१२	दरसाल मिळणारी नक्त नेमणूक.
रूबरू	१०	समक्ष.
रेटाई करून	१९१	जोर करून.
रोजमरा	१२	पगार.
लटकता	७२	लोंबणारा.
लढे	१०	तकरारीच्या बाबी.
लाही	७	आग, हल्ला.
वक्त	१२६	वेळ.
वावार	१०	हुंड्या.
वरोळ्या	४३	रोवळ्या.
वर्ताळा	२१८	जास्ती.
वसनबात	१६१	उसनवार.
वसवसा	१३०	संशय, भय.
वाकनीस	७६	खासगी जमाखर्च लिहिणारा, सामानसु-मान पुरवणारा.
वाज	२४९	म्यान ?
[illegible]	९	संपली.
वैराण	९	ओस.
वोढणी	३७	पांघरूण.
शहत	७१	तपशील.
शहीत	७२	तपशील.
शिलेदार	४	तट्टूस्वार.

सनीजा	२८	नवारीची बांधणी.
सरनोबत	५१	नौबतीवरचा अमलदार.
सरपोस	११९	बासन.
सरबासर	१५७	सळमिसळीनें, सरासरीनें.
सर्फराज	१३४	बक्षीस.
सायेर	२२१	जमीनबाबीशिवाय इतर कर.
सावोत्रा	६४	शेंकडा सहा वसुलांतील भाग.
साहुकार	१३०	सावकार.
साहोत्रा	१९८	पहा—सावोत्रा.
सिंग सिंगोटी	२११	शिंगांच्या जनावरांच्या विक्रीवरील क
सीम	३७	तिसरे प्रतीची, कनिष्ठ.
सुदामत	१५६	सुरळीतपणानें, निर्भयपणानें.
सुस्ती	५३	हयगय.
सेरी—शेरी	३०	सरकारची खासगी जमीन.
हकीमी	१८	बादशाही.
हद्दमहदूद	११०	हद्दमेरा.
हरकारे	२३	निरोप्ये.
हरदू	१९०	दोन्हीं.
हरद्र	३११	आशय.
हरामखोर	९७	गुन्हेगार.
हशम	२	तैनातीचे लोक. [बरोबरचे नोकर लोक.
हशमी	१३५	किल्यांतील शिपाई, मोठ्या मनुष्याच्या
हाय	१५३	बहुवचनाचा प्रत्यय.
हालवसुली	२११	हल्लींची वसुली.
हुद्दा	६३	ताशा.
हुरमोजी	७२	कावेच्या रंगाचें.
होलार	८९	महार वाजंत्री.

शुद्धिदर्शिका.

लेखांक	पृष्ठ	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
३	४	१४	गांवकेडवलीत	गांव कडेवलीत
३	५	३१	परवानगी	परवानगी (परगणे ?)
४	८	१७	असे. बेवसवसा	असे, तरी बेवसवसा
७	१०	१	जत्फी	जफ्ती
७	१०	४	माहाली	माहालीं
१०	११	८	वालपर्वेसी	वालपर्वेसी
१२	१२	८	दहलापटीचा	दहकपट्टीचा
२०	२३	२८	तेवन	तैवज
३०	२४	२	बनेखर्च	बाजेखर्च
३१	२९	१२	दुल्हेर	दु(मु ?)ल्हेर
३७	३०	२०	सेरीमा	शेऱ्या
३८	३३	१०	वैद्य	वोदक
३८	३३	२९	बह्मस्वही	ब्रह्मस्वही
४३	३५	१४	जमादिलाकर	जमादिलाखर
५४	३९	२०	चालणें	चालवणें
६३	५२	१५	ठेवावयाचें	ठेवावयाचे
६५	५४	६	ध्यावयाचा	द्यावयाचा
७०	५६	२४	गंगाघर	गंगाधर
८२	७०	२०	मीनगोर	मिनेगार
८२	७१	७	जगो	जेगा
८२	७२	५	दरज	परज
८[illegible]	७८	१३	वाकनीस	मूळांत ‘ वाकेनीस’आहे
८९	७८	२९	नळिकंठेश्वर	नीळकंठेश्वर
८९	७९	१३	बांबवडें	बांभवडें
१०५	११०	२०	जाबीतजंग	जाबीता जंग
१०९	१११	२	जामवारे	जामेवारे
१५१	१४१	२१	असत	असेत

लेखांक	पृष्ठ	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
१७५	१५६	१९	तहब मोजीब	तह बमोजीब
१७९	१५८	१३	इसादत	इसापत
१८९	१६५	१०	-।=॥ भात	-।२॥ भात
१८९	१६५	१२	-।≡	-।३
१८९	१६५	१८	व पंचवीस	व साडे पंचवीस
१९१	१६६	१०	घरवण	घरठाण
१९२	१६६	१७	गड गजरे	गडगनेर
१९३	१६७	४	जमादिलावल	जमादिलाखर
१९८	१६९	२७	जमादिलावल	रबिलाखर
२०८	१७९	११	ऐकुणीस	एकुणीस
२०९	१८२	२१	लंगडे	लगडे
२१७	१८६	७	(६५०)	(४९९)
२२१	१८८	१४	नसिले	नसिलें
२२१	१८८	२१	नसिली	नसिलीं
२२१	१८९	३	आमदा नगरांत	आमदानगरांत
२२१	१८९	२३	सकजी	सेलाजी
२२१	१९०	२०	खंडोजा	खंडोजी
२२७	१९६	११	जहाले	जहालें
२२७	१९६	१२	मातवर	मातबर
२३९	२०३	२२	आल्यावर	अमल आल्यावर
२४०	२०४	१६	सेनासाहब	सेनासाहेब
२४२	२०५	१८	मजकूरची	मजकूरचीं
२४८	२११	२६	डंग	डग
२५२	२१९	१३	सनदेवर तगीरी	सनदेवरतगीरी (सनद पैबस्तगिरी)
२६२	२२६	२२	विन	बीज
२६८	२३१	१६	वतन	वतन
२७८	२४५	९	चंदरीच्या	चंदेरीच्या
२८२	२४७	१३, १९	अनुरा	अजुरा
३१०	२६५	१३	खिजलगार	खिजमतगार
३१४	२६८	१८	अतुरा	अजुरा
३१९	२७४	१	केरीगड	कोरीगड

लेखांक	पृष्ठ	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
३२२	२७४	१८	माय	मया
३२७	२७८	१०	लागणार	करणार
३४०	२८८	१०	शाबानपूर	शाबाजपूर
३४०	२८९	९	नितुर	जितुर
३४०	२८९	२७	माहाळगांव	माहाळ व गांव
३४८	२९४	११	गडगजरे	गडगनेर
३५५	३०३	१२	जगन्नाथ	नागनाथ
३६०	३०९	१७	खानजा कुदखान	खान याकुपखान
३६०	३१०	६	—	६
३६४	३१२	७	येवो(थो ?)न	ऐवज
३६६	३१३	३	ग्यास	ब्यास
३७१	३१५	२४	असेस	असेल
३७१	३१६	४	धावा	ध्यावा
३७६	३१८	१६	खुद	खुर्द
३८३	३२३	११	इंग्रजी	२००००० इंग्रजी
३८५	३२४	२४	रविलाखर	रबिलाखर
३८६	३२५	१४	बेलकर	होळकर
[illegible]०	३३०	१५	बिंबाचार्य	बिंदाचार्य
४०१	३४१	१७	रनतगिरी	रतनागिरी
४०३	३४२	५	महसुद	महसुप
४०३	३४३	८	महसुद	महसुप

ERRATA.

Number.	Page.	Line.	Incorrect.	Correct.
6	9	8	by	for
26	20	9	afternoou	afternoon
26	20	10	1785—66	1785—86
38	33	3	there	therein
42	35	5	1777—78	1778—79
54	39	4	1876—87	1886—87
71	57	5	therefor,	therefore,
83	73	2	1790—91	1773—74
119	121	2	Peshwá	Peshwás
156	143	8	3000	30000
156	143	10	of	for
170	151	1	valuc	value
179	158	10	Rájábái	Rájasbái
186	162	2	Áugriá	Ángriá
195	168	1	Mâstelaji	Mâwaji
195	168	4	name	home
195	168	5	clothing	collecting
196	168	8	naval,	naval
196	168	10	Vijaydrug.	Vijaydurg.
	179	2	(c)	(b)
238	202	4	of	of the
241	205	1	Dhurandar	Dhurandhar
249	214	2	Powár	Powár and their step-brother Dhiráji Powár
250	215	2	1788—89	1789—90
254	221	2	Tokoji	Tukoji
293	253	6	Rupees	Takás
311	266	3	lac	lakh
313	267	3	Faltan	Phaltan
314	268	1	Faltan	Phàltan
318	273	7	The	A
322	275	2	unpaid	to be repaid.

Number.	Page.	Line.	Incorrect.	Correct.
327	278	7	undtrustworthy	untrustworthy
329	280	5	Mhaismdl	at Mhaismál
330	280	8	1774—57	1774—75
339	286	8	an	on
343	290	7	had	held
352	296	6	Dasi	Baxi
358	308	8	Rájápuri	Rájpuri
360	309	6	pearl-ornaments	a pearl-ornament
360	309	7	Amrat	Amárát
360	309	7	khánjáhkud khán	Khán Yákupkhán
361	310	3	(Gaḍkaris?)	(Gaḍkaris)
363	311	9	paid	made
366	312	8	D. D.	A. D.
369	314	7	vegetable	vegetables
369	314	7	usual	usual,
370	314	9	Rájapuri	Rájpuri
371	315	4	with	within
371	315	7	Jillej	Jillhej
371	315	8	vice versa	*vice versa*
372	316	2	Jillej	Jillhej
374	317	7	Bahirao	Bahiro
376	318	6	khud	khurd
378	319	9	Shrrîangpaṭṭana	Shrîrangpaṭṭan
379	320	2	Scinde	Scindia
379	320	3	Alli, his.	Alli. His
382	322	2	respectivly	respectively
383	323	5	Do	200,000
	325	1	Erom the	From
386	325	6	2	two
386	325	7	Jamálkhán	Jamákhán
386	325	8	Rajá	Razá
386	325	9	2	two
386	325	11	for the	for
386	325	12	lacs	lakhs
386	325	13	lacs	lakhs
386	325	14	Rajá	Razá

Number	Page	Line.	Incorrect.	Correct.
387	326	8	vice versa	*vice versa*
387	326	9	lacs	lakhs
394	333	1	lacs	lakhs
395	333	4	lacs	lakhs
396	334	2	Subráo (Báburáo)	Báburao
398	335	1	Tarf	Tálukás
400	336	4	1790 (? 1)	1790—91
400	336	5	1791 (? 2)	(1791-92)
400	336	4	3	three
400	337	4	Hons	Hones
400	337	5	Hons.	Hones.
404	343	6	in their	in
404	343	9	Sawál	of Sawál
406	347	5	Hindustán	Hindusthán
406	347	6	Mahádaji Scinde	Mahádji Scindia
410	350	3	Sháha	Sháh
410	350	4	Hingane	Hingne
411	351	2	one	a
412	351	5	Gárdound	Gárdhond
413	351	7	Muzjar Bakhat	Muzfar Bakht
413	351	8	Gárdound	Gárdhond.

SELECTIONS FROM THE SATARA RAJAS' AND THE PESHWAS' DIARIES.

VI

SAWAI MADHAVRAV PESHWA

VOLUME II.

PREPARED BY

The late Rao Bahadur Ganesh Chimnaji Vad, B. A.

NATIVE ASSISTANT TO THE COMMISSIONER C. D.

EDITED BY

KASHINATH BALKRISHNA MARATHE, B. A, L. L. B.

PUBLISHED BY

THE POONA DECCAN VERNACULAR TRANSLATION SOCIETY

WITH THE PERMISSION OF THE GOVERNMENT

OF BOMBAY.

1909

PRINTED BY

R. S. Gondhalekar "Jagadhitechhu Press," Poona City,

Price 2½ Rupees.

सातारकर महाराज व पेशवे ह्यांची रोजनिशी.

भाग ९ वा.

सवाई माधवराव पेशवे

निवडक उतारे

अंक २ रा.

रावबहादूर गणेश चिमणाजी वाड बी. ए.

माजी नेटिव्ह असिस्टंट निसबत कमिशनर मध्यभाग

ह्यांनीं निवड करून काढले

ते

काशीनाथ बाळकृष्ण मराठे बी. ए. एल्. एल्. बी.

ह्यांनीं छापण्याकरितां तयार केले.

डेक्कन व्हर्न्याक्युलर ट्रान्सलेशन सोसायटी–पुणें.

हिनें

मुंबई सरकारच्या परवानगीनें छापून प्रसिद्ध केले.

सन १९०९

रा. श्री. गोंधळेकर यांच्या जगद्धितेच्छु छापखान्यांत छापिलें.

किंमत २॥ रुपये.

अनुक्रमणिका.

सवाई माधवराव पेशवे
यांची रोजनिशी.

(भाग ३)

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२४ युरोपांतील राष्ट्रें.

(अ) इंग्रज.

४१४–(१२) मेस्त्र मोष्टीदिन (मिस्तर मौस्टिन) कोशलदार बंदर मुंबई दिंमत इंग्रज मुंबईकर याणें कजबे पुणें येथें गोसावियाजपासून घोडा रास १ एकूण किंमत रुपये १५० दीडशें रुपयांस खरेदी केला, त्याचे जकातीचा आकार होईल [तो] याचे नांवें माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें छ. ९ साबान. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०

रसानगी यादी.

नारो आपाजींच्या कीर्दीपैकीं.

४१५–(१०४) टामस मोष्टीन कोशलदार दिंमत इंग्रज मुंबईकर यांणीं रूपा नायकीण कलवंतीण इजपासून मुसलमानाची पोरगी अडीचशें रुपयांस विकत घेतली, तिचे जकातीचा आकार यांस माफ केला असे, तरी सदरहूचा आकार होईल तो यांचे नांवें माफ खर्च लिहून तगादा न करणें

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २९

---

[1] POLITICAL MATTERS.

(B) Matters relating to

24 European Powers

(a) English.

(414) Mr. Mostdin (Monstyn). Councillor of Bombay, in the service of the English, having purchased a horse of Rupees 150, the Octroi leviable thereon was ordered to be remitted.

A. D. 1773-74.

FROM NÂRO APPÂJI'S DIARY.

(415) Thomas Monstyn, Councillor in the employ of the English

म्हणून, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें छ. १७ साबान. सनद १.

रसानगी यादी.

४१६–(११६) अपाजी हरी यांस साष्टीस इंग्रजांचे पारपत्यास रवाना केलें आहे, तरी लढाईबद्दल मशारनिल्हे यांजकडे जिनसा वजन पक्कें.

खमस सबैन मया व अलफ सवाल २३

१० दारू कल्याणांत नवी करविली आहे त्यापैकीं दारू खंडी.
५ शिसें तालुके कल्याण पैकीं खंडी.

———

१५

एकूण पंधरा खंडी वजन पक्कें मशारनिल्हेकडे देविलें असे, तरी सदरहू जिन्नस पावता करणें म्हणोन, त्रिंबक विनायक सरसुभा प्रांत कोंकण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

गारदी दिंमत ताराचंद जमादार दिंमत तोफखाना यास तुह्मांकडे कोंकणांत साष्टीचे मसलतीस पाठविले आहेत, त्यास दरमाहा. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ सवाल २४

१८५ कदीम असामी यांस छ. १ जिल्कादापासून. रुपये.

७५ जमातदार १
५ अफ्तागिग १
७५ शिपाई असामी ५
३० कारकून २
———
१८५

१३२५ जदीद असामी तुह्मीं रूबरू पाहून करार करून ठेवणें. पाहणी कराल त्यास पंधरा रोज टाकून चाकरीची तारीख लावणें. चांगलें माणूस ठेवणें.

A. D. 1774-75. at Bombay purchased a Mahomedan girl from Rupá Naikin for Rs. 250. The Octroi leviable on the transaction was remitted.

(416) Appáji Hari was sent to Salsette to put down the English, and was supplied with 250 men and 25 Sawárs from Dhodup with 10 Khandis of gunpowder and 5 Khandis of lead from Kalyan. All the big guns at fort Shivaner and Trimbak were given with him. He had 1000 Gárdis under him. Some other Gárdis and a body of horse were also sent.

A. D. 1774-75.

२२॥ निम शेरेकरी.

२ भिस्ती.

१ मर्फाची.

———

३

दर ७॥ प्रमाणें दरमाहा.

१२९० शेरेकरी असामी.

१ तासची. ८३ शिपाई.

१ तबल. ———

१ निशाणदार. ८६

दरमाहा रुपये १५ प्रमाणें.

१२॥ दरमाहाकरी.

५ मशालजी.

७॥ तुतारी.

———

१२॥

———

१३२५

———

१५१०

एकूण पंधराशें दहा रुपये दरमाहा शंभर असामींस करार करून तुह्मांकडे पाठविले आहेत, तरी यांजपासून चाकरी घेऊन हजिरी गैरहजिरी मनास आणून हजिरीप्रमाणें आकार करून ६७ रोजा तकूब ठेऊन बाकी वीस रोजा रोजमुरा देत जावा, पैकीं तोफखान्याकडील फाजील येणें त्या ऐवजीं दरमहा शंभर रुपये रोजमरियांत वजा करून घेऊन बाकी देत जाणें. नखोदाचा हिशेब हुजूर कारखानियांत केला जाईल. भरमाहा तयारीस एक अगाव देणें. गैरहजिर माणूस होईल त्या ऐवजीं चांगलें माणूस ठेवीत जाणें. निमे ऐवजाचें नाणें द्यावें. त्याबद्दल दरसदे रुपये पंचवीस प्रमाणें बट्टा वजा करून बाकी नक्त व निमे नक्त येणेंप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, अपाजी हरी यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

४१७—(११८) रामाजी अण्णाजी दिंमत नारो कृष्ण यांस सनद कीं, इंग्रजानें बि-

---

(417) The English having commenced hostilities against Govern-

खमस सबैन मया व अलफ जिल्काद १

घाड करून साष्टीस मोर्चे बसविले आहेत त्यास नवे लोक चांगले माणूस ठेवावयाविशीं तुह्मांस पेशजीं लिहिलें होतें, त्यावरून लोकांस शेर आठ रुपये व जमादारास पंधरा वीस रुपये पावेतों करार केल्यास माणूस चांगलें मिळेल ह्मणोन तुम्हीं लिहिलें; त्यावरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी माणूस चांगलें लढवई पाहून चौकशीनें एक हजारपावेतों बरकंदाज निवडक व जमातदार शिपाई चांगले त्याचा दरमहा तुम्हीं लिहिल्या अजमासें करार करून जलदीनें लोक ठेऊन पत्र पावतांच लोकांची रवानगी करणें. लोकांस अगाव खर्चास थोडा बहुत ऐवज लागेल तो देणें ह्मणोन, मशारनिल्हेचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

४१८–(११९) इंग्रजानें बिघाड करून साष्टीस मोर्चे लाविले आहेत, त्याचें पारपत्य करणें जरूर, व सरकारांत आरब, सिद्दी मर्द माणूस याची दरकार आहे. त्याची दरमाहाची यादी विठ्ठलराव मोरेश्वर यांणीं दाखविली, त्याजप्रमाणें करार करून देऊन हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी नवें माणूस पाईचें व शंभर स्वार असें जलदीनें जे तुह्मांजवळ चाकर असतील ते, व बाकीचे नवे ठेऊन आठा दिवसां अलीकडे तयार करून कोकणचे मार्गें रवाना करणें. लोक यावयास अनमान करतील त्यांची खातरजमा तुम्हीं व विठ्ठलराव मोरेश्वर यांजकडील राघो भिकाजी मिळोन करून जलदीनें पंधरा रोजांत तेथून रवानगी केलियावर हुजूर येऊन पोहोंचत तें करणें. सदरहू लोकांची सरदारी विठ्ठलराव मोरेश्वर यांजकडे सांगितली असे. लोकांचा बंदोबस्त व चाकरी घेणें ते त्यांचे हातें घेतली जाईल. लोकांबरोबर दहा उंट, व डेरा, व राहुटी, चांदणी तयार करून पाठविणें. शहाणा कारकून लोकांबरोबर देऊन रवाना करणें. लोकांस खर्चास तूर्त दुमाही रुपये ३०००० तीस हजार देविले असेत, तरी तुह्मांकडे तालुके अमदाबाद येथील साल मजकूरचे रसदेचा ऐवज येणें, त्यापैकीं पावते करणें. हजार दोन हजार रुपये जाजती लागले तर देणें. त्याची यादी तपशीलवार कारकुनाबरोबर

खमस सबैन मया व अलफ जिल्काद १

A. D. 1774-75.

ment and having laid seige to Salsette, Rámáji Annáji in the service of Náro Krishna was directed to enlist 1000 fighting men on a salary of Rs. 8 each for a soldier, and Rs. 15 to 20 for a Jamádár as proposed by him and to despatch them immediately.

(418) A similar order was issued to Appáji Ganesh of Táluká Ahmedábád for enlisting foot-soldiers as well as Sawárs and for sending them through Konkan within 15 days. It is stated in this *sanad* that Government was at that time short of good soldiers such as Arabs and Siddhis.

A. D. 1774-75.

हुजूर पाठविणें. तुम्हीं किल्लेयांतील लोक पाठवाल त्याचे ऐवजीं मोबदला दुसरे भरतीस ठेवणें. लोकांचे कराराचे अजमासाचे यादीची नकल अलाहिदा पाठविली असे ह्मणोन, अप्पाजी गणेश तालुके अमदाबाद यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

४१९–(१३१) माहालानिहाय प्रांत गुजराथ पैकीं सुरतकर मोंगल व इंग्रज ऐवज घेत होते तो हल्लीं मना करून नारो आनंदराव यांजकडे देविला असे; तरी सदरहू ऐवज मशारनिल्हेस पावता करून कबज घेणें. मोंगलास व इंग्रजास ऐवज एकंदर न देणें ह्मणोन. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम २६

१ विष्णु जनार्दन कमाविसदार परगणे सुपें रुपये ४५०० एकूण.

१ माधवराव विश्वंभर कमाविसदार परगणा सरभुवन रुपये ४५०० एकूण.

१ शिवाजी विठ्ठल यांजकडे सरंजामास परगणे उरपाड आहे तेथील रुपये ४२००० एकूण.

१ माहादाजी नीलकंठ यांजकडे फौजेचे सरंजामास महाल आहेत तेथील ऐवज रुपये.

१६००० परगणा आंकलेश्वर.

१२००० नेमणूक.
४००० जाजती.

———

१६०००

१०००० परगणा हसोट.

७६०० नेमणूक.
२४०० जाजती.

———

१००००

६००० परगणा बलसोड.

———

३२०००

---

(419) The revenues received by the Mogal of Surat and the English from certain Mahâls of Gujeráth were resumed and made over to Náro Ánandrám. Orders to this effect were issued to the several Kamavisdárs in Gujeráth.

A. D. 1774-75.

बत्तीस [हजार] व भडोचकराकडे परगणे आंकलेश्वर व परगणा हसोट पैकीं ऐवज पावत असेल तो मशारनिल्हेकडे देणें. भडोचकरांकडे एकंदर न देणें ह्मणोन, मशारनिल्हेस. सनद.

[१] सखाराम भगवंत यांजकडे फौजेचे सरंजामास महाल आहेत तेथील ऐवज रुपये.

५५०० परगणा पारचोळ.
२५० कसबे बारडोली.

५७५०

पांच हजार सातशें पन्नास रुपये. याखेरीज परगणा सत्रागांव येथील ऐवज मोंगलाकडे व इंग्रजाकडे पावत असेल, तो त्यांजकडे न देणें. मशारनिल्हेकडे देणें म्हणून. सनद.

५

परवानगी रूबरू.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम २६

४२०–(१३२) परगणा अमोद, व परगणा जंबूसर, प्रांत गुजराथ येथील ऐवज भडोचकरांकडे पावतो, व जकातीचा हिसा त्यांजकडे आहे त्यासुद्धां जप्त करून नारो आनंदराव यांजकडे ऐवज दिला असे, तरी ऐवज व जकातीचे हिशाचा ऐवज होईल तो मशारनिल्हेकडे पावता करून कबज घेणें. भडोचकरांकडे ऐवज एकंदर न देणें ह्मणोन. सनदा.

१ कमाविसदार परगणा जंबूसर निजबत नारो शंकर यांजकडे फौजेचे सरंजामास महाल आहे तेथील ऐवज रुपये २०००० वीस हजार व जकातीचा हिसा येविशीं.

१ तुलसी शेट कमाविसदार परगणा अमोद येथील ऐवज रुपये १७००० सत्रा हजार व जकातीचा हिसा येविशीं. सनद.

२

परवानगी रूबरू.

A. D. 1774-75.

(420) Similarly the revenues of Pargáṇá Ámod and Pargaṇa Jambusar received by the Broachkar were also resumed.

४२१—(१२५) मेहता ब्रजलाल याचे नांवें सनद कीं, भडोच तालुका इंग्रजाकडे आहे, तो किल्लासुद्धां सरकारांत फत्ते करून देतों. आपण सरकार चाकरी बजाऊन दिल्यास जहागीर इनाम वगैरे सरकारांतून द्यावें, ह्मणोन तुम्हीं विनंति केली, त्यावरून तुमची विनंति ध्यानास आणून तुम्हीं भडोचचा किल्ला सरकारांत फत्ते करून दिल्यास तुह्मांस इनाम जाहगीर द्यावयाचा वगैरे करार येणेंप्रमाणें.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

भडोच तालुका सरकारांत येईल त्यापैकीं पंधरा हजार रुपयांचे गांव तुम्हांस इनाम द्यावयाचे करार केले असेत. दिल्हे जातील. कलम १.

सरकारचें काम फत्ते जाल्यावर भडोच घेण्याचे दिवसांत तुम्हांस पोटखर्च वगैरे होईल त्याजबद्दल हजार बाराशें रुपये पावेतों तुम्हांस सरकारांतून दिल्हे जातील. कलम १.

किल्ला फत्ते करून दिल्यावर तुमची शंभर स्वारांची बोली करून सरकारांत तुह्मांपासून चाकरी घेतली जाईल. कलम १.

जुनागड तालुक्यांत परगणे बटवा येथें तुमचें वतन पुरातन आहे, त्याचा बंदोबस्त करून द्यावा ह्मणोन तुमची विनंति, त्यास काम फत्ते तुमचे हातें जाहल्यास तुमचे कामास फौज कुमकेस दिल्ही जाईल. फौजेस खर्च लागेल तो निमे सरकारचा, निमे तुम्हीं द्यावा. येणेंप्रमाणें. कलम १.

तुम्हीं किल्ला घ्यावयाचे मदतीस कसबाती वगैरे लोक मिळऊन काम करोन त्यांस बक्षीस वगैरे द्यावें लागेल, त्यास काम फत्ते जाहल्यास पांच हजार रुपये पावेतों सरकारांतून दिल्हे जातील. कलम १.

---

(421) Mehtá Brajlál having offered to conquer from the English the Táluká of Broach together with the fort, the following terms were made with him.

A. D. 1774-75.

1 On completion of the conquest villages worth Rs. 16,000 in Táluká Broach would be given to the Mehtá in Inám

2 Rs. 1000 or 1200 would be given to him for his expenses during the campaign.

3 Military Saranjám for keeping up a body of 100 horse would be given.

4 Assistance would be given for securing to the Mehtá his watan in Parganá Batwá of Táluká Junágad.

5 Rs. 5000 would be given to him for distribution among his men as a reward.

येणेंप्रमाणें पांच कलमें करून दिल्हीं असेत, तरी बशर्त काम करारावमोजीब चालविलें जाईल ह्मणोन, मशारनिल्हे यांचे नांवें छ. ४ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

४२२–(१३६) प्रांत साष्टी येथील बंदोबस्तास राजश्री पंतसचिव यांजकडील हशमी माणूस असामी २०० दोनशें पाठविले आहेत, त्यांस पोटास अडशेरी शिरस्तेप्रमाणें तेथें राहतील तोंपर्यंत देत जाणें ह्मणोन, त्रिंबक विनायक यांचे नांवें छ. ११ सवाल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

परवानगी रूबरू.

४२३–(१३७) प्रांत कल्याण येथें इंग्रजाचे गडबडीमुळें नवें माणूस हशमी असामी दोनशें माणूस जलद करार करून ठेवणें. प्रांत मजकुरीं रिकामें माणूस किल्याकोटाची बेगमी होऊन राहील तें पत्र पावतांच प्रांत साष्टी येथें पाठवणें ह्मणोन, रामराव त्रिंबक यांचे नांवें छ. १२ सवाल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

रसानगी यादी.

४२४–(१३८) तालुके उंदेरी निसबत भिकाजी महादेव यांचे नांवें सनद कीं, इंग्रज सामानसुद्धां तयारीनें साष्टीवर आला आहे. याजकरितां तालुके मजकूरचे बंदोबस्तास जदीद लोक असामी १०० एकशें, ठेवण्याची तुम्हांस आज्ञा करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू लोक ठेऊन तालुके मजकूरचा बंदोबस्त ठेवणें म्हणून छ. १२ सवाल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

रसानगी यादी.

४२५–(१३९) साष्टीस इंग्रज येऊन उतरला, याजकरितां त्याजवर विसाजी कृष्ण

---

(422) 200 Hashams of the Sachiv were sent for the protection of Piánt Sálsette.

A. D. 1774-75.

(423) Order was issued to the officer of Kalyán to send all men that could be spared after providing for the safety of the forts of Piánt Sálsette.

A. D. 1774-75.

(424) The English having come with great preparations to Sálsette, the officer of Táluká Underi was directed to entertain 100 new men for the safety of the province.

A. D. 1774-75.

(425) Rámrao Náráyan was informed that the English having

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

त्यास मातबर फौजसुद्धां रवाना केले आहेत, त्यासमागमें पायदळ माणसांचा भरणा पाहिजे, यास्तव तालुके राजमाची पैकीं पत्र पावतांच हशमी माणूस असामी २०० दोनशें असामी साष्टीस मशारनिल्हेकडे रवाना करणें. तुमचे तिकडे कोळ्यांचा दंगा आहे ह्मणोन ऐकण्यांत आलें, त्यास दंग्याचा प्रकार असल्यास शंभर माणूस किल्याचे भरतीस जाजती, हे लोक जातात यास्तव ठेवणें ह्मणोन, रामराव नारायण यांचे नांवें छ. १३ सवाल. सनद १.

परवानगी रूबरू.

४२६–(१४०) इंग्रज मुंबईकर लढवाई सामान घेऊन आरमारसुद्धां साष्टीस येऊन बसला आहे; त्यास साष्टीचे किल्ल्यांतून मारगिरी करून लढतच आहेत, परंतु इंग्रजाचें पारिपत्य चांगलें जालें पाहिजे, याजकरितां हुजुरून विसाजी कृष्ण मातबर फौजेनसी रवाना झाले-आहेत, व पुढेंही बापूजी हरी याजबरावर गाडदी, व राऊत, व मराठे माणूस दोन अडीच हजार फौजेनिसी गेले आहेत, त्यास तालुके मजकूर येथील भंडारी यांस मसलत पडल्यास चाकरीस जावें ऐसा शिरस्ता आहे; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी तीनशें भंडारी चांगले बर्मदान निवडक एक मातबर सरदार व कारकून बरावर देऊन अडशेरी खर्चास शिरस्तेप्रमाणें बेगमी करून देणें, आणि जलद कल्याणास येऊन पोहोचत असे रवाना करणें. हुजुरून आनंदराव धुलप वगैरे तालुकदार यांस पत्रें रवाना केलीं आहेत कीं, एक माहागिरी शिलेपोस जलद देऊन पोहचऊन देणें. आधीं विजयेदुर्गास जावें. येते वेळेस तालुकेदारांचीं पत्रें पोहचवावीं. महागिरीवर दोन शिपाई देऊन त्यांणीं जाब जलद घेऊन यावें. याप्रमाणें तागीद करणें, आणि एक घडीचा विलंब न करितां लौकर पत्र पोहोचतें करणें, व भंडारी जलद पाठवणें. व तुह्मी चोहोंकडील बातमी वरचेवर घेऊन हुजूर जलद लिहीत

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

A. D. 1774-75.

attacked Sálsette, Visáji Krishṇa was sent against them with a considerable army, and was directed to send 200 of his men to his assistance.

A. D. 1774-75.

(426) The English of Bombay having come to Sálsette with war-ships and other Military preparations, Visáji Krishṇa was sent against them with a considerable army and was followed by Bápuji Hari with Gárdis, Rauts and Maráthás, in all 2 to 2½ thousand men. It was usual in the province of Rewadaṇḍá for the Bhandáris to join the army when necessity arose, and the officer of Rewadaṇḍá was accordingly directed to send 300 picked Bhaṇḍáris to Sálsette at once.

जाणें. तुह्मी तालुके मजकूर येथील किल्ल्याचा बंदोबस्त यथास्थित करणें ह्मणोन, आनंदराव सिंदे नामजाद तालुके रेवदंडा यांचे नांवें छ. १३ सवाल. सनद १.

परवानगी रूबरू.

४२७–(१४१) आनंदराव यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मी विनंतिपत्र वेदशास्त्री बापू जोशी यांजबरोबर मुजरद इंग्रज दुर्बुद्धि धरून आल्याचें सविस्तर वर्तमान लिहिलें तें कळलें, गोविंद हरी किल्लेकरी लोक यांणीं बाहेर राहून एक दोन लढाया दिल्या व अजूनही मार चांगला देत आहां; सर्व सरदार भवानजी कदम सुद्धां एकदील होऊन सरकारांत सेवेंत एकनिष्ठेंत राहून शत्रूस तंबी पोहोंचावीत आहां येविशीं तुमचे पत्रावरून व भटजींचे जबानीवरून सविस्तर विदित जालें. त्यास तेथील पुरातन लोक एकनिष्ठेनें सेवा करीत आलेले, पुढेंही सेवा करून दाखविणार, ही खातरजमा आहे. प्रस्तुत शत्रूचें पारिपत्य होऊन पराभव जाला पाहिजे. तरी हुजुरूनही तुमचे कुमकेस राजश्री विसाजी कृष्ण यांस मातबर फौजेसहवर्तमान व हशमी माणूस, सरदार, लोक सुद्धां पाठविले आहेत. लवकरच येऊन दाखल होतील. हे तेथें आले असतां तुह्मी आंतून बाहेरून लगट करून इंग्रजाचें पारिपत्य करून मोर्चे उठऊन देणें. यासमई तुह्मांजवळ सरदार लोक व शिपाई चाकरी बजाऊन दाखवतील त्यांचें उर्जीत सरकारांतून होईल. तुह्मी लोकांची खातरजमा करणें. वरचेवर दिनचर्येचें वर्तमान लिहीत जाणें. तुह्मांजवळ लढवाईचें जें सामान नुन्य असेल तें लिहून पाठवीत जाणें. तुमचे लिहिल्याप्रमाणें बेगमी होईल. ऐवजाविशीं तुह्मी लिहिलें त्याजवरून भटजी मशारनिल्हेबरोबर वनमाली थोवनदास याची हुंडी दहा हजार रुपयांची तूर्त घेऊन कल्याणचे दुकानची पाठविली आहे. कल्याणास ऐवज गोविंद गंगाधर, व बाळाजी महादेव यांस तुह्मी कल्याणास पाठविले आहेत, त्यांजकडे सदरहू ऐवज साहुकार मशारनिल्हेकडून देविला आहे. त्याजपासून तुह्मी ऐवज बहुत युक्तीनें घेऊन जाणें. आणखी फौज तुह्मांकडे पाठवावयाविशीं राजश्री सखाराम

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

---

(427) Anandrám informed Government that the English had arrived, and that one or two battles were fought between him and the English outside the fort, and that the enemy were being worsted. His zeal and devotion to duty, as also of the men in the fort, was much commended. He was exorted to do all in his power, to compel the English to return, and was informed that in case of their being routed, the officers and men doing duty would be duly rewarded, that daily accounts of what occurred should be submitted, and that officers and men who should distinguish themselves in this matter would be duly rewarded. Rs. 10,000 were sent by a Hundi for his expenses. Sakhárám Bhagwant and Bálájí Janárdan were requested to send more succour to Sálsette.

A. D. 1774-75.

भगवंत, व बाळाजी जनार्दन यांस लिहिलें आहे. तेही तिकडून फौज रवाना करितील. तेही लौकरच येऊन पोहोंचतील. तुह्मांस भरतीस आणखी माणूस लागल्यास खातरजमेचें तुमच्या, मिळाल्यास लागेल तें ठेवणें ह्मणोन, आनंदराव यांचे नांवें छ. १३ माहे सवाल.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४२८–(१४२) रामराव नारायण तालुके राजमाची यांचे नांवें सनद कीं, साष्टीस इंग्रज तयारी करून येऊन मोर्चेबंदी केली आहे, हें जाणोन तुह्मी शंभर माणूस साष्टीकराकडे कुमकेस पाठविलें ह्मणोन लिहिलें. तुह्मी सर[कार] काम जाणोन माणूस पाठविलें, फार गोष्ट चांगली केली, येथून दोनशें माणूस पाठवावयाविशीं तुह्मांस सनद गेली आहे. त्याप्रमाणें आणखी शंभर माणूस राहिलें तें पाठवावें. तुह्मांस भरतीस शेंपन्नास माणूस लागल्यास पाहून ठेवणें ह्मणोन. छ. १३ सवाल.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४२९–(१४४) वसईकडे फिरंगी आला आहे ह्मणोन वर्तमान आवईचें आहे, त्यास तेथें फिरंगी आला नसिला तर तेथील बंदोबस्त यथास्थित राहून जुन्या माणसांपैकीं दोन चारशें माणसें साष्टीस इंग्रज तयार होऊन आला आहे, त्याचे पारपत्यास कुमक करणें; आणि तुह्मांस तेथें शें दोनशें माणूस इतबारी मिळाल्यास चांगलें पाहून ठेवणें ह्मणोन, विसाजी केशव प्रांत वसई यांचे नांवें छ. १३ सवाल.

खमस सबैन मया व अलफ मोहोरम ६

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४३०–(१४५) तालुके अवचितगड येथें लोकांची भरती कमी आहे, व तिकडे इंग्रजाची व शामलाची गडबड झाली आहे, त्यास किल्ले मजकूरचे बंदोबस्तास जदीद लोक असामी १०० माणूस किल्ले मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें तिकडील गडबड वारे तोंपर्यंत ठेऊन बंदोबस्त करणें

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

---

(428) Rámrao Náráyan of Táluká Rájmáchi sent assistance to Sálsette on hearing that it was beseiged by the English. His action was approved.

A. D. 1774-75.

(429) A rumour having reached Government that the Portugese had marched towards Bassein, Visáji Keshav was ordered, if the rumour proved to be false, to send 200 to 400 old men for service at Sálsette and to employ new men in their place.

A. D. 1774-75.

(430) Owing to the disturbance of the English, the officer of

ह्मणोन, आबाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव यांचे नांवें. सदरहू लोक जावती ठेवाव त्याचे ऐवजी साष्टीस इंग्रज आला आहे, याजकरितां जुने लोकांपैकीं शंभर माणूस जलदीनें साष्टीस सरकारची फौज पाठविली आहे, त्याजवळ रवाना करणें. याचे मोबदला तुमचे भरतीस लागल्यास—शेंपन्नास लागल्यास—ठेऊन बंदोबस्त राखणें. ह्मणोन छ. १४ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

४३१–(१४६) इंग्रजाची गडबड साष्टीस जाली आहे, सबब तालुके उंदेरी निसबत राणोजी वलकवडे येथील बंदोबस्तास लोक असामी १०० शंभर असामी सर सुभाहून जदीद करार करून तालुके मजकूरचे बंदोबस्तास देणें ह्मणोन, त्रिंबक विनायक यांचे नांवें छ. १४ सवाल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

रसानगी यादी.

४३२–(१४७) साष्टीस इंग्रज येऊन बसला आहे, यास्तव तालुके सुवर्णदुर्ग येथील बंदोबस्तास लोक असामी २०० तूर्त जदीद ठेवून बंदोबस्त करणें. पुढें गडबडीचा प्रसंग आल्यास याशिवाय शंभर असामीपावेतों ठेऊन तालुके मजकूरचा बंदोबस्त यथास्थित करणें. सदरहू प्रमाणें नेमणुकेशिवाय जाजती लोक ठेऊन बंदोबस्त करणें ह्मणोन, मोरो बापूजी यांचे नांवें छ. १४ सवाल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

रसानगी यादी. रुजु परवानगी रूबरू.

४३३–(१४८) राघोजी आंग्रे वजारत माहा सरखेल हे वसईचे खाडींतून सरंजाम आरमारसुद्धां साष्टीस इंग्रजावर जातील, त्यांस जाऊं देणें, व मशारनिल्हे खासा साष्टीस पोहोंचल्यावर जंगी सामान दारुगोळी लागेल ती द्यावयाचा करार केला असे, तरी तुह्मी वसईहून आपलें आरमारसुद्धां व लोक बरोबर देऊन साष्टीस रवाना करणें. तेथें मशारनिल्हेस दारूगोळी वगैरे सामान लागेल तें वसईपैकीं देणें. एक घडीचा विलंब न लावितां जें सामान लागेल तें देणें.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

A. D. 1774-75. Táluká Awachitgad was ordered to entertain 100 new men and to send 100 men in permanent employ for service with the army at Sálsette.

(431) Owing to the disturbance at Sálsette by the English 100 new men were sent to Táluká Underi for its protection.
A. D. 1774-75.

(432) Sanction was given to the entertaining of 200 men for the protection of Táluká Suwarnadurga.
A. D. 1774-75.

(433) Visáji Keshav was directed to permit Rághoji Ángria proceeding against the English to sail with his fleet through the creek of Bassein and to supply him with ammunition.
A. D. 1774-75.

वसईचे खाडीतून साष्टीस जाऊन शत्रूस नसीदा देऊन पारिपत्य करीत असें करणें, व खाडींतून जातील त्यांस अडथळा एकंदर न करणें. यांचें आरमार वसईचे बाऱ्यावर येईल, तेथून पुढें जाणार नाहीं, याजकरितां यांचे लोक साष्टीस गेले पाहिजेत. यास्तव चाळीस पन्नास माहागिऱ्या देऊन लोक साष्टीस पोहोंचऊन देणें ह्मणोन, विसाजी केशव प्रांत वसई यांचे नांवें छ. १६ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

४३४–(१४९) साष्टीस इंग्रजाची गडबड जाहाली याजमुळें रामचंद्र कृष्ण यांस पाठविलें त्याजविशीं. सनदा.

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

१ आनंदराव राम यांस कीं, मशारनिल्हे यांस तुमचे मदतीस पाठविले आहेत, तरी सामान जंगी सरंजाम जो लागेल तो देत जाणें. तुह्मी व हे एकत्र होऊन सरकारकाम उत्तम प्रकारें बजाऊन दाखवणें ह्मणोन. सनद.

१ बाबूराव पासलकर यांस कीं, मशारनिल्हे यांस पाठविले आहेत, तरी तालुके बीरवाडीपैकीं शिपाई असामी १० दहा असामी देणें ह्मणोन.

१ बाजी गंगाधर यांस कीं, मशारनिल्हेची रवानगी केली आहे, तरी तुह्मी व हे एकत्र होऊन सरकार काम चांगलें बजाऊन दाखवणें. या कामास तोफा, व जंबुरे, व दारूगोळा वगैरे जिनसा(स) लागेल तो बेलापुराहून पोहोंचऊन देणें ह्मणोन. सनद.

१ मशारनिल्हे यांचे नांवें सनद कीं, गडबडीमुळें तुह्मांस रवाना केले आहेत, तरी चांगलें माणूस मिळऊन शाई शिरस्त्याचें मर्द माणूस पाहून दहा अकरा रुपयेपर्यंत शेरा करून माणूस ठेऊन सरकारकाम उत्तम प्रकारें बजाऊन दाखवणें. दोनशें पावेतों माणूस चांगलें पाहून मिळेल तें ठेवणें ह्मणोन. सनद.

१ विसाजी केशव यांस कीं, मशारनिल्हे यांस पाठविले आहेत, तरी तोफा व दारुगोळा वगैरे सामान लागेल तें वसईपैकीं देणें ह्मणोन. सनद.

५

रसानगी यादी.

---

(434) Rámchandra Krishṇa was sent for assistance at Sálsette.
A. D. 1774-75.

४३५–(१५०) लोक किल्ले सिंहीगडकरी रवाना साष्टीस. अ [सामी].

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

९० ऐन. ३ घोडीं
१० पोर्गे. ——
१०३

एकूण असामी एकशें तीन पैकीं ऐन नव्वद व पोर्गे [दहा] व घोडीं तीन, यांसी पाठविले आहेत, यांची नेमणूक नांवनिशीवार अलाहिदा आहे, त्याप्रमाणें हजिरी घेऊन चाकरी घेणें. यांसी अडशेरी हुजूर एकमाही पावली आहे, त्याची तारीख नेमणुकेस लिहिली आहे. त्याप्रमाणें पुढें चाकरी घेऊन अडशेरी चाकरीबरहुकूम देत जाणें ह्मणोन, विसाजी कृष्ण यांचे नांवें. छ. १५ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

४३६–(१५१) इंग्रज व मोंगल सुरतकर हे सरकारचे तहांत अंतर करून गैर राहा वर्तणूक करूं लागले, सबब शहर सुरत येथील बंदी वगैरे बंदोबस्ताबद्दल फौज सरकारची गुजराथ प्रांतें रवाना जाहली आहे, त्या शिवाय प्यादे लागतील ते तुम्हीं माहितगिरीनें चांगले इतबारी मर्द माणूस पांच सातशें परियंत ठेवणें, त्यांस खर्चास ऐवज मोंगलाई व इंग्रजाचा बाहेरील परगणेयाचा जप्त करून वसूल होईल त्यापैकीं खर्च करणें. मदतीस परराज्यांतील लोक आणाल त्यास खिचडी किरकोळ खर्चाबद्दल पेशजींपासून शिरस्ता असेल त्याप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, बहिरो रघुनाथ यांस छ. २० सवाल. सनद १.

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

रसानगी यादी.

४३७–(१५२) बाजी गंगाधर यांचे नांवें सनद कीं तुम्हीं हुजूर विनंतिपत्र पाठविलें, तेथें लिहिलें कीं, साष्टीस इंग्रज मोर्चेबंदी करून बसला आहे, त्यास बेलापूरचे कोळ्यांची विनंति आहे कीं, सरकारचा इंग्रजाचा बिघाड जाहला आहे, या समयांत आह्मांस आज्ञा केल्यास आपल्या म-

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

---

(435) Ninety men of the Sinhgar fort were sent for the same purpose.

A. D. 1774-75.

(436) As the English and the Mogal of Surat were acting in contravention of the treaty entered into with Government, an army was sent to Gujeráth and Bahiro **Raghunáth** was directed to engage 700 new men, and to arrange for their expenses by attacking the outlying Parganás of the English and the Mogal.

A. D. 1774-75.

(437) Báji Gangádhar communicated to Government the desire of the Kolis of Belâpur, that as the English had beseiged Sálsette and were at war with Government, they would, if directed, proceed to Bombay in their boats and burn

A. D. 1774-75.

हागिन्यांवरून मुंबईस जाऊन कोटाबाहेरील घरें व कोळवाडी वगैरे घरें जाळून दंगा करतों. शंभर दीडशें माणूस सरकारचें द्यावें ह्मणजे हें काम करतों. सरकार काम जाहल्यावर आमचें नक्की देणें आहे तें सरकारांतून आह्मांस माफ करावें, याप्रमाणें त्यांचे बोलण्याचा भाव तुम्हीं लिहिला तो सविस्तर कळला. ऐशास इंग्रजाचा बिघाड तेव्हां हें काम करणें जरूर जाणोन सरकारच्या आरमारास व सरखेतकडील आरमारास पेशजीं आज्ञापत्रें येविशीं सादर जाहलींच आहेत. बेलापूरकर कोळी यांणीं येविशींची उमेद धरून सरकारकाम करून आपलें देणें माफ करून घेणार, उत्तम आहे. लिहिल्या अन्वयें कोळ्यांचे नांवें अलाहिदा कौल सादर केला आहे, व पैक्याचा अदमास पाहतां दीड हजारपर्यंत होईल, यास्तव तुम्हीं त्यांस उमेदवार करून विसाजी कृष्ण यांजकडून दीडशें माणूस तुह्मांकडे देविलें आहे, तें घेऊन लिहिल्याप्रमाणें काम करणें. जर त्यांनीं विनंति केली आहे त्याप्रमाणें काम केलें तरी कौलाप्रमाणें चालविलें जाईल. बहिरो शामजी कारकून दिंमत हिरोजीराव राणे हे कोळी यांजकडील कामकाज करतात. हल्लीं मारे कोळियांस उमेदवार करून मुंबईत जाऊन दंगा करणार, त्याप्रमाणें जाहल्यास मशारनिल्हेस तैनात पेशजीं आहे त्यासुद्धां दोनशें रुपये मोईन सालीना करार करून दिल्ही जाईल. येविशीं तुम्हीं त्यांची खातरजमा करणें ह्मणोन, मशारनिल्हे प्रांत बेलापूर यांचे नांवें. सनद १.

४३८–(१५३) मुंबईकर इंग्रज साष्टीस आला आहे, याजकरतां पेणचे बंदरांतून वगैरे मुंबईकराची बंदी करावी लागते, यास्तव जदीद माणूस असामी ५० पन्नास ठेवण्याची आज्ञा तुह्मांस केली असे. तरी चांगलें माणूस दर असामीस दरमहा रुपये ५ प्रमाणें करार करून ठेऊन पेणचे बंदराहून वगैरे मुंबईकराची बंदी करणें. मुंबईकराचा लढा उरकेतोंपर्यंत सदरहू पन्नास माणसाचें कबज होईल तें तालुके नेरळ येथील हिशेबीं खर्च लिहिणें. मजुरा पडेल ह्मणोन, राघो नारायण, व सखाराम बल्लाळ यांचे नांवें. छ. २२ सवाल. सनद.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

रसानगी यादी.

---

all houses and huts outside the fort. The Kolis asked for assistance of 100 or 150 men from Government, and prayed that if they succeeded, the amount due by them to Government might be remitted. The Kolis' request was granted, and they were ordered to sail to Bombay and create a disturbance.

(438) All imports into Pen from Bombay were stopped pending the termination of hostilities with the English.

A. D. 1774-75.

४३९–(१५४) इंग्रज मुंबईकर व मोंगल सुरतकर यांणीं सरकारचे तहांत अंतर करून गैर राहा वर्तोन साष्टीस मोर्चेबंदी केली आहे, त्याविशीं शहर सुरत वगैरे येथील बंदोबस्ताचीं. कलमें.

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

शहर मजकूर येथील बंदी करणें ह्मणोन पेशजीं तुह्मांस निकडीचीं पत्रें सादर जाहलीं आहेत, त्याप्रमाणें बंदी केलीच असेल. हल्लीं बहिरो रघुनाथ यांस तुह्मांकडे रवाना केले आहेत, तरी यांचे माहितगारीनें बंदी चांगली करणें, तिकडे पक्का पायबंद बसल्यानें तिकडील कुमक मुंबईकरास येणार नाहीं, यास्तव फारच निकडीचा बंदोबस्त करून सुरतकरांचें पारिपत्य करणें. कदाचित तुम्हीं तापीपार गेलेत असाल, अथवा फत्तेसिंग गायकवाड याजकडील मदतीविशीं जलदीचीं बोलावणीं येत गेलीं तिकडे गेलेत असाल, तरी तिकडून जलदीनें येऊन हा बंदोबस्त आधीं करणें. कलम १.

तुह्मांजवळ फौजेचें सामान फार आहे, पावप्यादे बंदीस वगैरे लागतील ते तिकडील खबरदार माणूस इतबारी माहितगारीनें ठेवण्याविषयीं बहिरो रघुनाथ यास आज्ञा केली असे, तरी याचे विद्यमानें ठेऊन त्यास खर्चास ऐवज लागेल तो मोंगलाई जप्तीचे ऐवजीं देत जाणें. कलम १.

शहरची बंदी सतत करून तंबी पोहोचाऊन रस्ते वगैरे लुटून दस्त करणें. कलम १.

इंग्रज व मोंगल यांस तिकडे पायबंद जरूर पोंचला पाहिजे, यास्तव गायकवाड याची फौज तुह्मांजवळ आहे, त्यासुद्धां सुरतेजवळ रहाणें. कदाचित गायकवाड याची फौज नसली तरी सरकारची फौज तुह्मांजवळ आहे, व पावप्यादे नवे ठेवाल याणेंच बंदोबस्त होईल. गुत्ता नाहीं. आधीं हा बंदोबस्त करणें. कलम १.

सुरतेबाहेर महालांत मोंगलाचा अंमल आहे, त्याची जप्ती करून ऐवज वसूल घेणें. येविशीं कमाविसदारास व फत्तेसिंग गायकवाड यांस अलाहिदा पत्रें सादर केलीं आहेत, तरी तुम्हीं सदरहू प्रमाणें करणें. कलम १.

शहरांत जंबूसर व आमोद व घोगे वगैरे खेड्यांतून जलमार्गें जिन्नस येतो, त्यास बंदरास कारकून व प्यादे पाठवून खाड्या बंद करणें, शहरांत सरकार[चा] चौथाईचा अंमल आहे, तो इंग्रज व मोंगल यांणीं उठविला आहे त्याचा बंदोबस्त करून अंमल बसविणें. कलम १.

(439) The following orders were issued to Náro Ánandrao regarding Surat and the other possessions of the English and the Mogal of Surat.

A. D. 1774-75.

एकूण सहा कलमें लिहिलीं आहेत, याप्रमाणें तिकडीनें बंदोबस्त करून हुजूर जलदीनें लिहून पाठवणें ह्मणोन, नारो आनंदराव यांचे नांवें. छ. २० सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

४४०-(१५५) बाणकोटचा किल्ला इंग्रजाकडील घ्यावयाचा विचार मोरो बापूजी यांणीं केला आहे, त्यांचे कुमकेस किल्ले रायगडपैकीं शंभर माणूस चांगलें बरकंदाज मर्द देविलें असे, तरी मशारनिल्हेकडे लौकर सदरहू शंभर माणूस पाठवून देणें, व तुम्हीं इंग्रजाकडील दासगांवची जप्ती करणें ह्मणोन, गणपतराव कृष्ण, तालुके रायगड यांचे नांवें छ. २३ सवाल. सनद.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

परवानगी रूबरू.

४४१-(१५६) मोरो बापूजी यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं विनंतिपत्र पाठविलें कीं कांहीं जाजती लोक ठेवावयाची आज्ञा जाहल्यास बाणकोट घ्यावयाची उमेद आहे, त्यास पेशजीं दोनशें माणूस जदीद ठेवणें, व कामकाज लागल्यास जाजती शंभर माणूस ठेवणें ह्मणोन लिहिलें आहे, ते ठेविले नसतील. तुम्हीं इंग्रजाचे गांवची जप्ती केली व गाफील धरिले, व कपितान (क्याप्टन) धरिला, उत्तम आहे, व बाणकोटचा किल्ला घ्यावयाची उमेद धरिली आहे, सबब शंभर माणूस बरकंदाज ठेवणें, कांहीं ऐवज तिकडील गांवचा वसूल होईल तो खर्च करणें, व रायगडपैकीं शंभर असामी व राजापूर तालुक्यापैकीं शंभर असामी एकूण दोनशें तुह्मांकडे

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

1 All imports into Surat both by land and sea should be entirely stopped. This step would prevent the English of Bombay from getting assistance from Surat.

1 Náro Ánandrao with the Government army and with the assistance of Fatesing Gáikwad should punish Suratkar.

1 The Amal of the Mogal outside Surat should be attached.

1 The Government Amal of chouthai discontinued by the Mogul and the English should be re-imposed.

(440) Moro Bápuji being desirous of taking the fort of Bankot from the English, Ganpatrao Krishna of Taluka Ráygad was directed to send 100 men for his assistance to attack the village of Dásgaum in the possession of the English.

A. D. 1774-75.

(441) Moro Bápuji was informed that he had done well in attacking a village belonging to the English, and in arresting their captain while they were off their guard, and that he might carry out his plan of taking the fort of Bankot.

A. D. 1774-75.

कुंपणीच्या बाबयाचीं. अलाहिदा पत्रें सादर केलीं असत; ते घेऊन इंग्रजांस इंग्रजी पोटीनवर्णे, व बाणकोटचा किल्ला हिकमतीनें घेणें म्हणोन, तालुके सुवर्णदुर्ग, निसबत मशारनिल्हे यांचे नांवें. छ. २२ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

४४२–(१५७) किल्ले बाणकोट येथील इंग्रजाकडे गांव आहेत, त्यांची जप्ती सरकारांत करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी त्याजकडील गांव जप्त करून वसूल घेऊन ऐवज हिशेबीं जमा करणें म्हणोन, तालुके हाय यांस. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

१ तालुके सुवर्णदुर्ग, निसबत मोरो बापूजी यांस.

१ तालुके रायगड, निसबत गणपतराव कृष्ण यांस.

१ प्रांत राजापुरी, निसबत चिमाजी माणकर यांस.

---

३ परवानगी रूबरू.

४४३–(१५८) इंग्रज मुंबईकर याणें सरकारच्या तहांत अंतर करून गैर राहा वर्तणूक केली, सबब तालुके हायपैकीं शिपाई वगैरे लोक मुंबईस व बाणकोटास व सुरतेस चाकरीस गेले असतील, त्यांचा पत्ता बारकाईनें लावून त्यांचे घरांची जप्ती करून, वस्तभावेचा मोजदादजाबता हुजूर पाठवणें, व त्यांचे माणसांस निकड करून ते लौकर घरीं येत तें करणें म्हणोन छ. २२ सवाल. परवानगी रूबरू. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

१ बाळाजी गणेश, तालुके देवगड.

१ गंगाधर गोविंद, तालुके विजयदुर्ग.

१ महिपतराव कृष्ण, तालुके रत्नागिरी.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ, तालुके अंजनवेल.

१ मोरो बापूजी, तालुके सुवर्णदुर्ग.

१ चिमाजी माणकर, प्रांत राजापुरी.

१ भिकाजी गोविंद, मामले कोहज.

१ भिकाजी महादेव, तालुके उरण.

१ रामराव नारायण, तालुके राजमाची.

१ विसाजी केशव, तालुके वसई.

१ गणपतराव कृष्ण, तालुके रायगड.

१ आनंदराव धुलप, सुभा आरमार

---

(442) The villages attached to the fort of Bankot, belonging to the English, were ordered to be attacked.

A. D. 1774-75.

(443) The officers of the Talukas of Konkan were directed to ascertain after careful inquiry, the inhabitants in their charge who had gone to Bombay, Bankot, and Surat for service under the English, to attach the houses of such persons and to arrange for their return to their houses by bringing influence to bear on their relations.

A. D. 1774-75.

१ बाबूराव पाटील सनकर, तालुके वीरवाडी.
१ आपाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव, तालुके अवचितगड.
१ आनंदराव शिंदे, तालुके रेवदंडा.
१ राणोजी बलकवडे, तालुके उंदेरी.
१ दुर्गोजी शिंदे, किल्ले माहुली.
१ बाजी गंगाधर, तालुके बेलापूर.
१ रामराव त्रिंबक, तालुके कल्याण भिंवडी. २०
१ राघो नारायण, व सखाराम बल्लाळ, तालुके नेरळ.

वीस सनदा दिल्या असत.

विजयदुर्ग यांस कीं, तालुके चौवळ येथून लोक गेले असतील त्याजविशीं, व जलमार्गे हरएक जागांहून कुमक इंग्रजाकडे जाईल, त्याचा बंदोबस्त करून कुमक न पोहोंचे तें करणें ह्मणोन.

४४४–(१५९) साष्टीचें ठाणें इंग्रजानें बदमामली करून घेतलें, तेथें त्यास मोर्चेबंदी करावी लागते. टोपीकरासी लढाई. दारूचें सामान पोक्त पाहिजे, यास्तव किल्ले अमदानगर येथें शिलकेस दारू आहे, त्यापैकीं दारू वजन पक्कें खंडी ५० पन्नास खंडी दारू भाड्याचे बैल करून देऊन कल्याणचे रोखे घाटमाथां जाऊन मुक्काम करून रहावें. तेथून तुह्मांकडील कारकून बरोबर जाईल, त्यानें विसाजी केशव यांस लिहून पाठवावें. ते लिहून पाठवितील त्याप्रमाणें त्यांजकडे लौकर पोहोंचाऊन देणें. दारूची रवानगी कराल ते समई विसाजी केशव यांस लिहून पाठवणें. ह्मणजे दारू घाटमाथां जाईल. तों त्यांचें लिहिलें येईल, त्याप्रमाणें पावती करून कबज घेणें. भाड्याचा आकार होईल तो तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें. मजुरा पडेल ह्मणोन, महादाजी नारायण, तालुके अमदानगर यांचे नांवें. छ. २९ सवाल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

परवानगी रूबरू.

४४५–(१६०) साष्टीचें ठाणें इंग्रजानें तह असतां लबाडी करून घेतलें, यास्तव त्याचें पारिपत्य होऊन ठाणें हस्तगत करावयाविषयीं तुम्हांस आज्ञा केली असे, तरी सुरतेहून वगैरे जागांहून सिद्दी वगैरे चांगले लोक मर्द माणूस पाहून हजार दोन हजार नवे लोक मेळवून ठेवणें. या लोकांस

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

---

(444) The English having taken Sálsette, it was necessary to beseige the town, and as it was thought that in an action against that Power a larger supply of ammunition was necessary, 50 khandis of gunpowder were ordered to be sent at once from Ahmednagar.

A. D. 1774-75.

(445) Visáji Keshav was directed to arrange for the re-taking of Sálsette after enlisting Siddhis and other good soldiers from Surat and other places.

A. D. 1774-75.

वगैरे मसलतीस ऐवज पाहिजे, त्यास सालमजकुरीं तालुके हाय येथील ऐवज रद्द [illegible] लाऊन दिला आहे तो मना करून सरकारांत घ्यावयाचा केला असे. तालुकदाराकडून सदरहू ऐवज हुजूर आणविला असे, वसूल घेऊन तुह्मांकडे पाठविला जाईल. याजप्रमाणें आणखी ऐवज लागेल तोही हुजुरून तुह्मांकडे पाठविला जाईल ह्मणोन, विसाजी केशव, प्रांत वसई, यांचे नांवें छ. २९ सवाल. सनद १.

परवानगी रूबरू.

४४६-(१६१) साष्टीस इंग्रज येऊन लागला आहे, तेथें कुमक मातबर पोहोंचली पाहिजे, याजकरितां हुजुरून फौज, व गाडदी, व लोक रवाना केलेच आहेत, परंतु याहूनही भरणा लोकांचा असावा. त्यास आपल्याजवळ माणूस जमा आहे ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें, त्यावरून सदाशिव रघुनाथ खाडिलकर यांस बोलाऊन आणून सांगितलें कीं, तुम्हीं पंतांस लिहून पाठवून माणूस जमा असेल तें सरकारकाम उत्पन्न जाहलें आहे तेथें पोहोंचवणें ह्मणोन सांगितल्यावर, मशारनिल्हेनीं विनंति केली कीं, या समयांत आपले यजमान सरकारचे पेचांत, व मींही राजश्री सखाराम पंत व नाना फडणीस यांजवळ करार केला आहे कीं, यांचे कारभारांत आपण सरकारआज्ञेशिवाय शिरणार नाहीं. ऐसी शपत केली आहे, तेव्हां कसें करावें? त्याजवरून सर्व अर्थ एकीकडे ठेवून सरकारांतून मशारनिल्हेस आज्ञा केली कीं, सरकारांतून-ही पत्रें लिहितों, व तुम्हींही त्यांचे खातरजमेविशीं आपलें पत्र लिहून त्यांची निशा करून जलदीनें लोक साष्टीस जाऊन पोहोंचत तें करणें. त्याजवरून लोकांचे खर्चाविशीं मशारनि-ल्हेनीं विनंति केल्यावरून पांच हजार रुपये तूर्त मशारनिल्हेकडे देऊन हें पत्र आपणांस लिहिलें असे, तरी पत्र पावतांच लोक साष्टीस जलदीनें रवाना करावे, बरोबर चार सरदार व कारकून देऊन रवानगी करावी. वरकड आपण कोणेविशीं संशय चित्तांत आणाल तर हे गोष्ट सर्वथैव नसावी. आपलेंही लक्ष पूर्वींपासून असें नाहीं. येथूनही आपणाविशीं आणीक

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

---

(446) Government being informed that Wásudeo Anant had some armed men with him, desired Sadáshiv Raghunáth Khádilkar to induce Wásudev Anant to lend his men to Government for being sent for assistance at Sálsette. Khadilkar represented that his master (Wásudeo) was not in the good graces of Government and that he (Khádilkar) had pledged his word with Náná Fadnis and Sakhárampant not to interfere in Wásudeopant's affairs. Khádilkar was told not to mind the past and to induce his master to assist Government in the emergency. Wásudevpant was also addressed to the same effect, and was requested to send a thousand men post-haste to Sálsette.

A. D. 1774-75.

सविस्तर विचार होणार नाहीं. येविशीं निशा असावी. सविस्तर मशारनिल्हे आपणांस लिहितील, त्याजवरून खातरजमा होईल. लोक तेथें लौकर जाऊन पोहचत तें करावें. तेथें लोकांचे खर्चाविशीं चिंता न करावी. सदरहू अन्वयें एक हजार माणूस त्यांत एकही माणूस कमी न करितां रवाना करावें. त्यांत फार करून बरकंदाज असावे; व सारांश लोकांनीं रात्रीचा दिवस करून जाऊन पोहोंचावें. तर निकडीच्या कामावर पडतील ह्मणोन, वासुदेव अनंत यांचे नांवें. छ. ३ जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू.

४४७–(१६२) जानराव धुळप, सुभा आरमार, तालुके विजयदुर्ग यांचे नांवें सनद कीं, साष्टीस इंग्रज येऊन सोखी करून ठाणें घेतलें आहे, याजकरितां त्याचें पारिपत्य जरूर करावें लागतें, यास्तव गोपाळ गंगाधर यांस तुह्मांकडे रवाना केले असेत, तरी शत्रूचें पारिपत्य करावयाचा मजकूर तुह्मांजवळ सांगतील त्याप्रमाणें तुम्हीं लोकांस उमेदवार करून या समई टोपीकराचें पारिपत्य चांगलें होई तें करणें. येविशीं मशारनिल्हे बरोबर कितेक मजकूर सांगोन पाठविले आहेत, त्याप्रमाणें बशर्त काम करून दाखविल्यास सांगितल्याप्रमाणें अमलांत येईल ह्मणोन छ. ७ जिल्काद. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

मशारनिल्हे गोपाळ गंगाधर यांजबराबर करारी यादी करून दिल्ही आहे, ती यादी धुळपांस दाखवावी, त्यांतील. कलमें.

१ इंग्रजाचे पाल आहेत त्यांजवर बेजरब घालून पाल शिकस्त केले तर दर पालास सारे आरमारियांस सरकारांतून पंचवीस हजार रुपये बक्षीस क्षेपनिक्षेप पावेल. मरतां मारतां शिकस्ता न होय तर पालांस आगी घालाव्या, त्यामुळें सरकारचे पाल अगर गुराब जळाली तर दर पालास दहा हजार रुपये बक्षीस पावेल. येणेंप्रमाणें करार.

१ मुंबईत उतरून मुंबई जाळून फस्त केली, तरी लूट माफ व दहा हजार रुपये आरमारकरी यांस बक्षीस क्षेपनिक्षेप पावेल, येणेंप्रमाणें करार मुंबईतील तीन हजार

---

(447) The English having taken Sálsette, Jánrao Dhulap of the navy was directed to proceed against them, and the following inducements were held out to him.

A. D. 1774-75.

1 The men of the navy would be given Rs. 25000 for every war-ship belonging to the English that they would destroy. If the ship could not be wrecked, it should be set on fire, and in that case a reward of Rs. 10000 for every ship would be given.

1 If Bombay be attacked and burnt, the men would be allowed to appropriate property obtained by plunder, and would also

पांचशें घर जाळल्यास येणेंप्रमाणें करार. मुंबईचे बंदरांत आरमारसुद्धां येऊन साष्टी-कडे आरमार जाण्याचें मना करून टोपीकरास तंबी पोहोंचली तर कामाप्रमाणें बक्षीस पावेल येणेंप्रमाणें करार.

१ साष्टीचें ठाणें टोपीकरानें घेतलें आहे, याजकरितां त्यास आरमारसुद्धां तंबी पोहोंचून साष्टीचा किल्ला घ्यावयाविशीं चांगली मेहनत करून बशर्त काम केल्यास सरदारांस बक्षीस पावेल. व जातीसही चांगलें बक्षीस पावेल. येणेंप्रमाणें करार.

१ बशर्त काम करून दाखविल्यास धुळपांकडे दहा पंधरा हजार रुपये सरकारचें फाजील येणें आहे तें माफ केलें जाईल.

१ चांगलें काम केलें तर मनोदयानुरूप चालविलें जाईल.

५

येणेंप्रमाणें पांच कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरहू मशारनिल्हे बशर्त काम करून दाखविल्यास लिहिल्याप्रमाणें करूं. छ. २ जिल्काद.

रसानगी यादी कराराची.

४४८–(१६३) शामलाकडील लोक दासगांव वगैरे जागाजागा जमा होतात. इंग्रजाचा बिघाड याजमुळें बाणकोटासही लोक जमा जाले आहेत. खाडी टोपीकराकडे, गडबडीचे दिवस, शत्रु संनिध, यास्तव किल्ले रायगड येथील बंदोबस्त जाला पाहिजे. याजकरितां हुजुरून किल्ले मजकूरचे भरतीस लोक रवाना केले आहेत, व महादाजी बल्लाळ कारकून शिलेदार पाठविले आहेत. हे किल्ले मजकूरचे लोकांची हजिरी घेऊन गिरदीनवाईचे मेटाची खबरदारी कसकसी आहे तें पाहून बंदोबस्ताचा मजकूर हुजूर लिहीत जातील. तुम्हींही गणेश विश्वनाथ यास नेहमीं किल्ले मजकुरावर ठेऊन त्यांणीं व यांणीं मिळोन मेटाचा, व पहाऱ्याचा, व लोकांचा फेर

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

---

get Rs. 10000. The reward would be given, only if the 3500 houses in Bombay were burnt.

1 If the navy get into the harbour of Bombay, and succeed in preventing the English ships from going to Sálsette, a fitting reward would be given.

1 If the fort of Sálsette be retaken, a fitting reward would be given to the Sirdars and to Dhuḷap personally.

(448) Owing to hostilities with the English, additional men were sent for the protection of fort Ráygad. (Succour was sent also to other places and forts in Konkan. In some cases the officers were directed to entertain additional men.)

A. D. 1774-75.

मोबदला करून बंदोबस्त बहुत खबरदारीनें करीत जावा. लोकांस सालमजकुरीं रोजमरे-किती पावले, व शिलक गल्ला, व जंगी सामानाचा झाडा यांस समजावणें. हे हुजूर लिहितील. गडबडीचे दिवस आहेत तों मशारनिल्हे किल्ले मजकुरीं राहतील. तुम्हींही तालुके मजकूरची व किल्ले मजकूरची खबरदारी करीत जाणें. किल्ले मजकुरीं तोफा आहेत, व शिलकी गोळे आहेत ते तोफांचे फरमे लाऊन ज्या तोफांचे फरम्यास जे गोळे लागतील, त्या तोफा जवळ ठेवणें ह्मणोन, गणपतराव कृष्ण तालुके रायगड यांचे नांवें. छ. ७ जिल्काद.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

तालुके अंजणवेल निसबत कृष्णाजी विश्वनाथ यांजकडे कोंकण प्रांतीं इंग्रजाची गडबड आहे; सबब किल्ले परळी पैकीं माणूस असामी ५० पन्नास देविलें असे, तरी चांगलें मर्द माणूस त्यांत फार करून बरकंदाज असें पाहून, लौकर रवानगी करून, फार जलद पोहोंचतसें करणें ह्मणोन, भवानजी मा(जा?)धव किल्ले परळी यांचे नांवें. छ. ८ जिल्काद.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

(कोंकणांतील किल्ल्यांवर व इतर ठिकाणीं मदतीस लोक पाठविले व कित्येक वेळीं अंमलदारास जास्त लोक ठेवण्याचे हुकूम झाले.)

४४९–(१८६) महादशेट गोंधळे, व खंडू नगरकर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपण मुंबईहून माल खारीक व तुरटी वगैरे गलबत भरून पेशर्जी बेलापुरास आणिला आहे. सरासरी शंभर बैलांचे भरित, किंवा अजमासें बाराशा रुपयांची होईल, त्यास इंग्रजाचे बिघाडामुळें किल्ले मजकुरीं अटकाविला, तो देवावयाची आज्ञा केली पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी गरीब साहुकार मजकूर पुण्यांत फार दिवस रहातात. माल फार दिवस ठेवल्यानें नासाडी, सबब शंभर बैल खारीक व तुरटी वगैरे आणूं देणें ह्मणोन, बाजी गंगाधर प्रांत बेलापूर यांचे नांवें चिटणिसी. छ. ७ मोहरम. पत्र १.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

(449) Mahádshet Gondhale and Khandu Nagarkar, traders of Poona, purchased some articles in Bombay worth rupees 1200 and brought them in a boat to Belápur, where owing to hostilities with the English, it was attacked. In view of the poor circumstances of the traders and the perishable nature of the articles attacked, the articles were ordered to be restored to them.

A. D. 1774-75.

४५०–(१९९) साष्टी इंग्रजानें घेतली, त्याचे मसलतीविषयीं. कलमें.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

मसलत संबंधें जसा प्रसंग दिसेल त्याप्रमाणें लोकांची जथ पाडून सरकार काम होय तें करावें. खर्च करणें तो अखत्यारीनें करावा. मसलत संबंधें खर्च होईल तो मजुरा दिल्हाजाईल. सदरहू ऐवजीं तूर्त हुजुरून नेमणूक अलाहिदा करून दिली आहे, त्याशिवाय जाजती ऐवज लागेल तो कोंकणचे मामलेदारापासून रसदेचे ऐवजीं घेऊन खर्च करीत जाणें. कोणी दिक्कत करील त्याचे मामलतीची घालमेल हुजूर समजाऊन करणें. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

दर्यावर्दी असामी ३०० तीनशें, चार माही ठेवावे लागतात, त्याचा आकार तांडेल सारंगसुद्धां देखील अडसेरी अजमासें दरमहा रुपये २५०० प्रमाणें १०००० दहा हजार रुपये पाहिजेत ह्मणोन आकार तुम्हीं समजाविला त्यास, सदरहू ऐवज दर एक ऐवजीं घेऊन दर्यावर्दी ठेवणें. कलम १.

साष्टीचे लोकांचे सालमजकूरचे रोजमरेयापैकीं ऐवज राहिला आहे ह्मणोन तुम्हीं अजमासें समजाविलें, ते रुपये ३८००० अडतीस हजार, पैकीं अलाहिदा सनदेंत लिहून दिले ते वजा रुपये १२००० बाकी रुपये २६००० सवीस हजार रुपये प्रांत कोंकण येथील पेस्तर सालचे रसदेचे ऐवजीं घेऊन लोकांची हजीर चवकशीनें मानस आणून यांपैकीं वाजवी ऐवज देणें निघेल तो गोविंद गंगाधर दिवाण, व फडणीस मजमदार, व गोविंद हरी वगैरे दरकदार यांचे गुजारतीनें आढावा करून जाबता हुजूर आणून समजावणें. कलम १.

आरमार हंगामी तयार जाहलें पाहिजे, त्यास तामरातीस वगैरे खर्चास पैका लागेल तो कोंकणपट्टीचे रसदेचे ऐवजीं नेमून देऊन हुजूर समजावणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें चार कलमें सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, विसाजी केशव यांचे नांवें. छ. ५ रबिलाखर. सनद १.

(450) The following orders were issued to Visáji Keshav in regard to the recovery of Sálsette taken by the English.

A. D. 1774-75.

1 Full discretion was given to him to entertain such men as might be required. The expenses incurred on that account would be admitted without objection.

1 Permission was given to entertain 300 sailors for 4 months at a cost of Rupees 10000.

1 Permission was given to spend the amount required to prepare boats for temporary use.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशी पैकीं.

४५१–(६) परगणे भडोच येथील इंग्रेजाकडील अंमल सरकारांत जप्त करून जप्ती चांगोजी कदम यांस सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन परगणे मजकूरचा इंग्रजाकडील अमलाचा वसूल सुरळीत देणें ह्मणोन, जमीदार परगणे मजकूर यांस.

खमस सबैन मया व अलफ सफर ११

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४५२–(२१८) बाजी गंगाधर तालुके बेलापूर यांचे नांवें सनद कीं, आनंदराव जिवाजी, भात वीस खंडी मोष्टिनास मुंबईस पाठवीत आहेत, तें जाऊं देणें, सदरहू भात वीस खंडी तुम्हीं यांस देणें, भात नेलियावर ते पैका देऊं लागतील, ते समई त्यांस सांगणें जे तूर्त पैका घेत नाहीं, हुजूर लेहून जाब आणवून आज्ञा येईल तसें करूं, असें सांगणें; आणि पंधरा दिवस पैका घ्यावयाची आज्ञा नाहीं असें सांगोन पैका न घेणें. सदरहू भात वीस खंडी बारीक देणें. त्यांचे नांवें खर्च लिहिणें ह्मणोन.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २५

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४५३–(२२६) मुंबईचे बंदरची बंदी सरकारांतून पेशजीं जाली असतां सावकार जिन्नस नेतात व आणतात ह्मणोन हुजूर विदित जालें त्यावरून सदरहूची चौकशी बहिरो रघुनाथ यांस सांगितली असे; तरी तर्फ हाये येथील बंदरीं मशारनिल्हेकडील कारकुनाचे चौकशीनें जिन्नस आढळेल

सीत सबैन मया व अलफ रजब ६

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(451) The Jamidárs of Parganá Broach were directed to attach the revenues of the Parganá due to the English.

A. D. 1774-75.

(452) Báji Gangádhar of Belápur was directed to hand over 20 Khandies of excellent rice to Monstin of Bombay, and was instructed not to receive the price thereof. If such an offer (of payment of price) were made, he was to tell that he (Báji) had no instructions to receive the money, that he would refer the matter to Government and act according to the instructions he might receive.

A. D. 1775-76.

(453) Government being informed that notwithstanding the prohibition of trade with Bombay, merchants continued to send and receive goods from that place; Bahiro Raghunáth was appointed to evquire into the matter, and the Mamletdars were ordered to attach goods found by them to have been clandestinely received from or destined for Bombay.

A. D. 1775-76.

त्याची जप्ती करून पुण्यास रवाना करतील येविशीं मामलेदारास वगैरे पत्रें.

५ मामलेदारास पत्रें कीं जिन्नस आढळेल तो जप्त करून व पुण्यास रवाना करितील त्यांस प्यादे तालुक्यापैकीं देऊन पुण्यास पोंहोंचाऊन देणें ह्मणोन. पत्रें.

१ राघो नारायण, व सखाराम बल्लाळ तर्फ नेरळ यांस.
१ राणोजी बलकवडे तर्फ उंदेरी यांस.
१ आनंदराव शिंदे तर्फ रेवदंडा यांस.
१ चिमाजी माणकर प्रांत राजापुरी यांस.
१ आबाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव तर्फ अवचितगड यांस.

५

३ जकाती महालानिहायचे कमाविसदारार पत्रें कीं, सदरहूचे चौकशीस जकातिचे नाक्याचे टिपांचें मशारनिल्हेकडे प्रयोजन लागल्यास दाखल्यास टिपा देणें ह्मणोन. पत्रें.

१ विठ्ठल नारायण प्रांत कल्याण भिंवडी यांस.
१ गणेशराम तर्फ रेवदंडा वगैरे यांस.
१ भिकाजी विश्वनाथ जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांस.

३

१ राघोजी आंग्रे वजारत माहा सरखेल यांस पत्र की, तुह्मांकडील तालुके यांत सदरहू चौकशी मशारनिल्हे करितील, तरी तुम्हीं दिक्कत न करावी.

९

नऊ पत्रें. परवानगी रूबरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

४५४–(२४८) इंग्रज मुंबईकर याजकडील गाफील सालगुदस्तां सुवर्णदुर्गचे आरमारानें पाडाव करून आणिले, त्याजवर इंग्रजाकडील लोक होते, ते सुवर्णदुर्गास अटकेस आहेत, त्यांस सोडावयाचा करार करून बहुमान वस्त्रें खासा कपितान एक व चार इंग्रज एकूण पांच असामी ।

सीत सबैन मया व अलफ रजब २०

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(454) One captain and four other Englishmen were in the preceding year captured by the fleet at Suvarnadurga, while off their guard, and were then imprisoned at Suvarndurga. Orders were now issued to Moro Bápuji to set them at

A. D. 1775-76.

कापड आंख ३६० तीनशें साठ आखांचीं सनगें हुजुरून तुम्हांकडे पाठविलीं आहेत, त्याची यादी अलाहिदा पाठविली आहे, तरी त्याप्रमाणें बहुमान वस्त्रें व खर्चाबद्दल तालुके मजकूर पैकीं रुपये २० वीस देविले असेत, तरी देऊन व एक गलबत पोहोंचवावयासी देऊन मुंबईस पोहोंचऊन देणें म्हणोन, मोरो बापूजी यांचे नांवें. छ. २४ साबान. सनद १.

परवानगी रूबरू. राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

४५५–(२६७) करनेल टामस कीटीण यांस सनद कीं, तुम्हांकडे भाड्याचे बैल ओझ्याबद्दल आहेत. त्याचे हिशेबाचा फडशा आजपर्यंत करून देऊन बैलांची हजिरी तेरीखवार लिहून हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्हेज २३

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४५६–(२७३) जमा जामदारखाना.

सीत सबैन मया व अलफ मोहरम

कमाविसभेट बाबत हाय, गुजारत हरजी सेटगा खिजमतगार निजबत कारखाने मजकूर सनगें. एकूण किंमत रुपये.

३४४०॥ बद्दल कर्नेल अपटेन इंग्रज वकील दिंमत संस्थान कलकत्ते.

२९९३ राजश्री राव यांस.

४५५ शेले साधे धुवट बंगाली.

१०५ प्रत बुटेदार ३ दर ३५

३५० प्रत साधे.

३०० प्रत ४ दर ७५

५० प्रत १

३५० ५

४०५ (४५५)

liberty, to honour them by making a present of clothes worth Rs. 360, to give them rupees 20 for expenses and to send them in a Government boat to Bombay.

(455) A Sanad to Colonel Thomas Keating asking him to render an account of the expenses incurred on account of the pack-bullocks in his service.

A. D. 1775-76.

(456) A present of clothes &c to the Peshwa worth Rupees 3440-8 was received from Colonel Upton, Agent of the English at Calcutta.

A. D. 1775-76.

४१७॥ दुसेनरें.

८० प्रत पिवळे गज १६॥ सनंग १ रुपये.
६२॥ थोर बुटीचें गज ८ सनंग ।॥ रुपये.
४५ प्रत छडीदार गज ९ सनंग. ।॥। रुपये.
१५ प्रत गज ३ सनंग ।· रुपये.
६० प्रत छडीदार गज १२ सनंग १ रुपये.
८० प्रत जरी बुटेदार गज ४ सनंग १
७५ प्रत साधे लहान बुटीचें गज ६ सनंग ।·

४१७॥

१९८ मखमल लालडी कडे २ एकूण गज १६॥ दर गजीं रुपये १२ प्रत रुपये.

१९२२॥ सकलाद गज एकूण रुपये.

१६४१ प्रत मुलतानी.

गज.

१७॥ १७ १६॥
१७। १६ १७
१७ १८॥

१३६॥।· ८ तागे. दर गजी रुपये १२ प्रत रुपये.

२८१॥ (२८१।) प्रत जमरुदल.

तागे २ एकूण.
१९
गज १८॥

३७॥
दर गजीं रुपये ७॥
प्रत १७४।· (गज)

१९२२॥·

२९९३	सनगें	गज.
	१३(१२॥।)	१९०॥। (२४६॥)

* * * *

४५७–(२८१) परगणे देहनबरें प्रांत गुजराथ येथील मामलत विठ्ठल नारायण याजकडे होती, त्यास सालगुदस्त इंग्रजाचे दंग्यामुळें महालीं अंमल चालिला नाहीं, हल्लीं सालमजकुरीं इंग्रजाचा तह होऊन महाल सुटला, याजकरितां परगणे मजकूरची मामलत सालगुदस्तांप्रमाणें मशारनिल्हेकडे सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अमलाचा वसूल सुरळीत देणें म्हणोन, परगणे मजकूरचे जमीदारांस.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलावल ३

सनद १.

परवानगी रूबरू.

४५८–(२८३) जमा.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाकर

जमा जामदारखाना.

कमाविसभेट सनगें एकूण. रुपये.

७४९.॥ बाबत कर्नेल इपटेन वकील दिंमत इंग्रज संस्थान कलकत्ते छ. २२ जिल्कादीं भेटी बाबत सनगें आलीं ते जमा सनगें एकूण किंमत रुपये.

३८१॥ राजश्री सखाराम भगवंत यांस, गुजारत मल्हारजी कामथा खिजमतगार दिंमत मशारनिल्हे.

१८१ शालफर्द २ दर [९०॥] एकूण.

१२५ किनखाप ?

७५॥ महमुद्या.

३२॥–३२॥–१०॥

७५॥

३८१॥

(457) Owing to the disturbance of the English in the preceding year, Vithal Náráyan Mámlatdár was unable to exercise jurisdiction in the Parganá of Dehajbare in Pránt Gujerath. A treaty having been concluded with the English in the current year, the Mámlatdár was reappointed and directed to hold charge of the Parganá.

A. D. 1775-76.

(458) Clothes worth Rupees 749–8 were presented by Colonel Upton, Agent of the English of Sansthán Calcutta at the time of the visit paid by him on 22nd of Jilkád.

A. D. 1775-76.

Rs. 381—8 clothes presented to Sakhárám Bhagwant.

368—0—Do—Báláji Janárdan.

158—0—Do—The Peshwá and his mother Lady Gangábái.

३६८ राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांस.

१६९ शालफर्द २ दर ८४॥

१२५ किनखाप १

७४ महमुद्या

३२॥-३१-१०॥

७४

३६८

७४९॥

१५८ वणगोजी नाईक निंबाळकर, राजश्रीराव यांस, गुजारत खंडोजी पणदरा खिजमतगार. छ. १५ मोहरमीं आलीं तीं सनगें एकूण रुपये.

६० खासा राव यांस.

३० तिवई १

३० जाफरखानी.

६०

९८ मातुश्री गंगाबाई यांस.

९५ लुगडें साधें १

३ खण पै ॥ १

९८ २

१५८ ४

९०७॥ १६

४५९-(२९०) कर्णेल इफायन वकील निसबत इंग्रज कलकत्तेकर यांणीं पुण्याहून कापड बैल सर वीस २० कापड भरून मुंबईस पाठविलें, त्यास व तिकडून सदरहू बैल भरून जिन्नस आणितील त्यांस आणूं देणें. जकातीचा आकार होईल तो यांचें नांवें खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाकर १५

(459) The duty on clothes sent to Bombay by Colonel Ephael (इफायन), Agent to the English at Calcutta, and on the goods brought by him from Bombay, was remitted.

A. D. 1775-76.

ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें. छ. १० रबिलोवल.
सनद १.

रसानगी यादी.

४६०—(२९५ अ) मुंबईवाले जनरल यांजकडील जाहजें व सिबाडें तुम्हीं धरिलीं आहेत, त्याजवरून हीं पत्रें तुम्हांस सादर केलीं असेत, तरी सदरहू जहाजें पत्रदर्शनीं सोडून देणें ह्मणोन, चिटणिसी छ. १५ मोहरम. पत्रें.

सीत सबैन
मया व अलफ
रबिलाकर १५

१ माधवराव बेमसे यांस कीं, जहाजें मुमार ३ तीन व सिबाड १ एक एकूण चार अटकाविलीं आहेत त्याविशीं.

१ गंगाधर गोविंद तर्फ विजयदुर्ग यांस कीं, दोनशें खंडींचें शिबाड तुम्हीं धरून नेलें आहे तें सोडून देणें ह्मणोन.

२

४६१—(२९८) विसाजी केशव यांचें नांवें पत्र कीं, इंग्रजाचा तह जाहला त्यास मुंबईची बंदी छ. २९ रविलावलपासून मोकळी करून पूर्ववत् प्रमाणें चालावें, याप्रमाणें करार जाहला आहे; त्यास कोंकणचे मामलेदारांस सांगोन बंदी मोकळी करून पूर्ववत् प्रमाणें मुंबईची आमदरफ्ती चालों देणें. येविशीं सर्व मामलेदारांस ताकीद आधीं करणें. याविशींचा मुंबईचा बोभाट हुजूर नये ते गोष्ट करणें ह्मणोन.
पत्र १.

सबा सबैन
मया व अलफ
जमादिलावल ३

परवानगी रूबरू.

४६२—(३२८) फत्तेसिंग गायकवाड यांजकडील महाल इंग्रजाकडे दिल्हे, त्या ऐवजीं मूबदला मशारनिल्हेस दीड लक्षाचे महाल द्यावे असा करार आहे, त्यापैकीं प्रांत गुजराथ पैकीं सालमजकूरापासून खेरीज दुमाले गांव करार करून दिल्हे त्याविशीं.
सनदा.

सबा सबैन
मया व अलफ
साबान ८

---

(460) Five ships belonging to the General of Bombay, captured by the officers of Government, were ordered to be restored to the English.

A. D. 1775-76.

(461) A treaty having been concluded with the English, the prohibition of trade with Bombay was removed from 29th of Raviláwal.

A. D. 1775-76.

(462) In view of the territory of Fatesing Gáikwáḍ, given to the English, a province in Gujerath worth Rupees 150,000 was ordered to be made over to him vizt. Parganá Pálanpur, Thánáne. Badá Sinore and Virpur without delay.

A. D. 1775-76.

१ तर्फ अमदाबाद निसबत आपाजी गणेशपैकीं. महाल.

१ परगणे पाळणपूर. १ परगणे वीरपूर.

१ परगणे धामणें. ——

१ परगणे बडा सिनोर. ४

चार महाल ठाण्यासुद्धां देविले असत, तरी मशारनिल्हेचे हवाला करून पावल्याचें कबज घेणें ह्मणोन.

१ परगणे सावली येथील जमीदाराचे नांवें सनद कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनद.

——

२

सदरहू महालचा अजमास बेरीज रुपये.

५०००० परगणे सावली.

१००००० तर्फ अमदाबादपैकीं महाल. रुपये.

३५००० परगणे पालनपूर.

६५००० कित्ता महाल.

१ परगणे धामणें. १ परगणे वीरपूर.

१ परगणे बडासिनोर. ——

३

अजमासें बेरीज रुपये.

————

१०००००

————

१५००००

दीड लक्षाचे महाल चार सदरहूप्रमाणें बेरीज लाऊन दोन सनदा दिल्या असत.

रसानगी यादी.

फत्तेसिंग गायकवाड यांचे नांवें सनद कीं. तुह्मांकडील महाल इंग्रजाकडे दिल्हे, त्या ऐवजापैकीं मूबदला तुह्मांस दीड लक्षाचे महाल द्यावयाचा करार केला आहे त्यास. महाल.

४ तर्फ अमदाबाद पैकीं.

१ परगणे पालनपूर. १ परगणे वीरपूर.

१ परगणे धामणें. ——

१ परगणे बडासिनोर. ४

१ परगणे सावळी.

——

५

एकूण पांच महाल खेरीज डुमाले करून साल मजकुरापासून तुम्हांकडे करार करून दिल्हे असेत, तरी महाल घेऊन अमल बसवणें. तुमचे महाल इंग्रजाकडे दिल्हे आहेत, ते ज्या बेरजेनें तुम्हीं त्याजकडे लावून द्याल, त्या अन्वयें तुम्हांस दीड लक्षाचे द्यावे, त्यास हल्लीं सदरहू महाल नेमून दिल्हे आहेत. अमल बसवणें. चार रुपये कमी जाले अगर अधीक जाले तरी तुम्हांकडील कारभारी हुजूर आल्यावरी फडशा केला जाईल. या उपरी कोणाविषई संशय न ठेवितां इंग्रजाचे महाल त्याचे पदरीं पडत असें लौकर करणें म्हणोन.

पत्र १.

रसानगी यादी.

४६३–(३६४) नरसिंग राव जनार्दन धायगुडे याजकडे फौजेचे सरंजामास परगणे देहजबेरें दिल्हें होतें, तो महाल त्याजकडून दूर करून इंग्रजास दिल्हा, सबब त्याचे मूबदला परगणे बहादरपुरा प्रांत गुजराथ हा महाल पेशजीचे अमलदाराकडून दूर करून सालमजकुरीं मशारनिल्हे यास फौजेचे सरंजामास दिल्हा येविशीं. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २

२ परगणे मजकूरचा अमल ठाणेंसुद्धां मशारनिल्हेचे हवाली करून कबज घेणें म्हणोन. सनदा.

१ चिंतामण हरी यास.

१ गणेश हरी दिंमत चिंतामण हरी यास.

२

१ जमीदार परगणे मजकूर यांस कीं मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें म्हणोन. सनद.

३

रसानगी यादी.

४६४–(३८८) गणेश हरी दिंमत चिंतामण हरी सरसुभा प्रांत गुजराथ याचे नांवें सनद कीं. प्रांत गुजराथपैकीं कुंपनी इंग्रज यांस तीन लक्षाचे महाल सरकाराकडील कमाल जमेप्रमाणें लाऊन द्यावयाचा करार जाहला आहे, त्यास हल्लीं कर्णेल अपटेन बहादर यांसी बोलोन परगणे हसोट

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २१

(463) The Pargaṇá of Dehájbare was given to the English.
A. D. 1776-77.

(464) In accordance with the agreement entered into with the English for the grant to them of a territory worth Rs. three lacs in Gujerath, it was settled after conferring with Colonel Upton that the Pargaṇas of Hasot, Amod,

A. D. 1776-77.

व परगणे आमोद व परगणे देहजबरें हे महाल लाऊन द्यावयाचे ठरलें, त्याप्रमाणें परगणे मजकूरचे माजी अमलदारांस ठाण्याविशीं व जमीदारांस सनद लेहून काढून अलाहिदा पाठविली आहे, त्याप्रमाणें जमीदारासी व इंग्रजांसी रुजू करून देऊन महाल त्यांचे हवाली करून कबज सरकारचे नांवें लेहून घेऊन पाठवणें. तीन लक्षांहून जाजती बेरीज सदरहू तीन महाल मिळोन होईल त्यास जाजती बेरजेचे गांव परगणे अमोद अगर हसोट पैकीं सरकारांत ठेवणें ह्मणोन. सनद १.

जमीदारांस कीं माजी अमलदाराकडून अमल दूर करून कुंपनी इंग्रज यांजकडे महालें दिले असेत, तरी त्यांसी रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा ३.

माजी अंमलदारास कीं परगणे मजकूरचीं ठाणीं गणेश हरी यांचे नांवें विद्यमानें इंग्रजांचे हवाली करून कबज घेणें ह्मणोन. सनदा ३.

१ परगणे हसोट महादाजी निळकंठ याजकडे सरंजामास होता तो दूर करून.
१ परगणे देहजबरें नरसिंगराव जनार्दन धायगुडे यांजकडे सरंजामास होता तो.
१ परगणे आमोद येथील महालांत माधव नागशेट याजकडून दूर करून.

३ ७

एकूण सात सनदा छ. २३ सवाल.

रसानगी यादी.

४६५–(३९२) महादाजी रामचंद्र याचे नांवें सनद कीं, परगणे जंबूसर प्रांत गुजराथ येथील कमावीस सांगोन तुम्हांस पाठविले असेत, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अमल चौकशीनें करणें. सदरहू मामलत संमंधें कलमें.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

Dehájbare, should be transferred to the English, and orders for the transfer were accordingly issued to Gaṇesh Hari in the service of the Sarsubha Chintámaṇ Hari.

(465) Mahádji Rámchandra was appointed Kamávisdár of Pránt Jambusar in Pránt Gujerath and the following instructions were issued to him.

A. D. 1776-77.

1 The revenue of this Pargaṇá was to be made over to the English. Mahádji should fix the Jamábandi, and should the English agree to be responsible for its collection, the Pargaṇá should be made over to them. Otherwise, the English should transfer the tháṇá of the Pargaṇá to Mahádaji who should remit the collections to the English, as they were received, and take receipts.

परगणे मजकूरचा ऐवज इंग्रजाकडे आवयाचा, त्यास जमाबंदी चौकशीनें तुह्मीं करून, जो आकार होईल त्याचा हवाला इंग्रजांनीं घेतल्यास हवाला देऊन इंग्रजांचे कबज घ्यावें. आकाराचा हवाला इंग्रज न घेत, तरी परगणे मजकूरचें ठाणें इंग्रजांकडे आहे तें त्यांणीं तुमचे हवाली करावें. तुह्मीं वसूल करून ऐवज वरचेवर इंग्रजास देत जाऊन कबज घेत जाणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

शिबंदीची नेमणूक प्यादे. असामी.

१०० ठाण्यांत.
१०० वसुलास.

———

२००

एकूण दोनशें असामींस दरमाहा महालचे शिरस्तेप्रमाणें आकार होईल तो मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सरकारचा व इंग्रजाचा तह छ. १० मोहरम सन सीतसंत जाहला त्या तारखेपासून इंग्रजाकडे वसूल परगणे मजकूरचा पडला आहे, तो जमीदाराचे गुजारतीनें रुजुवात करून त्या ऐवजाचें इंग्रजाचें कबज घ्यावें येणेंप्रमाणें. कलम १.

कारकून लिहिण्याचे कामास असामी १ एक, एकूण रुपये दोनशें २०० करार केले असे, मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

ठाणें व वसूल इंग्रजाकडे लागल्यास तुह्मांबरोबर हुजूरून स्वार वगैरे दिले आहेत, तितकेच ठेवावे, अधिक ठेवूं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

दुमाले गांव व रोजीनदार वर्षासनें याची सनद हुजुरून येईल, त्याप्रमाणें चालवणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

एकूण सहा कलमें करार करून दिल्हीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. सनद १.

१ जमीदार परगणे मजकूर यांसी कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें, व सरकारचा व इंग्रजाचा तह छ. १० मोहरम सन सीतांत जाहला त्या तारखेपासून हर सनद पैवस्तगिरी पावेतों इंग्रजाकडील जामीन कमाविसदारांनीं वसूल घेतला आहे, तो त्यांचे गुजारतीनें मशारनिल्हेसी रुजू करून देणें ह्मणोन. चिटणिसी ३.

२ इंग्रजांस पत्रें कीं परगणे मजकूरचें ठाणें जकिरासुद्धां यांचे हवालीं करणें. तहाची तेरीख छ. त्यापासून परगणे मजकूरचा वसूल तुह्मांकडे जाहला असेल तो मशारनिल्हे पैवस्ता होत तोंपावेतों मशारनिल्हेसी रुजू करून देणें, त्या बमोजीब ऐवज पावल्याचें कबज याजवळ द्यावें, व पुढें आपलेकडील मातबर माणूस जंबूसरास

1 A receipt should be taken from the English for any collections made by them.

The purport of this letter was communicated to William Hornby, President and Governor of Bombay, and to the Governor of Surat.

ठेऊन घ्यावयास ठेवावा. जमाबंदीचा ठराव महादाजी रामचंद्र करून ऐवज दे-
तील, त्याप्रमाणें त्यांणीं घेत जावा. जसा जसा ऐवज पावेल, तसें कबज याजवळ
लेहून देत जावें म्हणून. पत्रें.

१ उईल्यम हर्नबी प्रेजीदेंत गोवर्नदोर जनराल बंदर मुंबई यांस.

१ हुनरी बदाम गोवर्नदोर बंदर सुरत यांस.

२

२

रसानगी यादी. छ. २ जिल्काद.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ६

४६६–(४०६) कर्नेल इपटेन वकील कलकत्तेकर यांणीं उंट व घोडीं, व बैल सि-
ळोन रास ४३ कसबे पुणें वगैरे जागा खरेदी केली त्याची किंमत
रुपये ४१४३ येकेचाळीसशें त्र्येताळीस रुपयांस खरेदी केली आहे,
त्यास सदरहू रुपयांचे जकातीचा आकार होईल तो मशारनिल्हेचे
नांवें खर्च लिहिणें, मजुरा पडतील ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार जकात प्रांत
पुणें, व जुन्नर याचे नांवें. सनद.

रसानगी यादी.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ९

४६७–(४०९) गणेश हरी यास पत्र कीं, परगणे आमोद व हसोट व देहजबरें
येथील कमाल आकाराची बेरीज जमीदार यांचे मार्फतीनें इंग्रजास
तीन लक्षाचे महाल पदरीं त्याचे घालणें, कमाल बेरजेस कमजाजतीनें
जाबसाल करितील, त्यासी बोलणें, जे करारनाम्यांत कमाल बेरीज
तीन लक्षाची द्यावी, ह्मणोन सरकारचा व इंग्रजाचा करार जाहला आहे, त्याप्रमाणें इंग्रजाचे
दस्तावैज सरकारांत आहेत, व सरकारचे इंग्रजाजवळ आहेत. आज नवीन बोलावें हें उ-

---

A. D. 1776-77.

(466) Colonel Upton, Agent of the English at Calcutta, purchased horses and camels and bullocks for Rs. 4143. The octroi duty leviable on the purchase was remitted.

A. D. 1776-77.

(467) Ganesh Hari was directed to hand over to the English a territory worth three lacs of Kamál revenue (gross assessment) in the Parganá of Ámod, Hasot and Dehájbare in Gujerath. In case the English made any additional demand, Ganesh Hari was instructed to represent to them that the figure of three lacs was settled at the treaty entered into with them and that it was improper to urge any new demand. The English had sent General (करन्हाक Carnac) an officer of position recently arrived from

सिद्ध आहे; ऐसें त्याजवळ बोलणें. मुंबईकरांनीं जनरेल करण हक मातबर माणूस विलायतेहून आला, तो व बदाम जनराल सुरतचा व रामजी ऐसे भडोजेस तीन लक्षांचा मुलूख घ्यावयास पाठविले असेत, तरी तुह्मीं त्यांपर्यंत जाऊन त्यांस करारनाम्याचा मजकूर सदरीं लिहिला आहे त्याप्रमाणें तिघांस समजाऊन फडशा करणें. करारनाम्याची नकल त्या तिघांजवळही आहे. गंभीर दुराग्रही आहे यास्तव या तिघाजणांस पाठविले आहेत. फडशा करून टाकणें. या उपरांतीक हा गुत्ता न ठेवणें. असेंही करतां दहा पांच हजार रुपयांची तोडजोड कमजास्त पडली तरी कबूल करून फडशा करणें. ज्या सालची कमाल बेरीज धराल त्या सालांत बाकीपैकीं वसूल आला असेल तो जमेस न धरणें. मुंबईहून पत्रें गंभीरास आणविलीं होतीं, त्यास मुंबईकरांनीं करण हक वगैरे यांस पत्र परभारें पाठविलें आहे, व त्याची नकल हुजूर पाठविली ती तुह्मांकडे पाठविली असे. करण हक वगैरे यास देऊन तीन लक्षाचे मुलुखाचा फडशा करून टाकणें, व जंबूसरचे वसुलाविषयीं या पत्रांत मजकूर असे, तरी जनरल बदाम याचें पत्र जंबूसरांत इंग्रज राहतो त्याचे नांवें घ्यावें कीं, महादाजी रामचंद्र व तुह्मीं एक मतें राहून जमाबंदीचा आकार महादाजी रामचंद्र याचे मार्फतीनें करून हल्लीं सालचें कबज असल सालापासून देणें. पुढेंही येणेंप्रमाणें ऐवज फिटे तों करणें. ह्मणोन पत्र घेऊन महादाजी रामचंद्र याजकडे रवाना करणें. सदरहू तीन महाल पैकीं सालमजकुरीं वसूल आला असेल तो इंग्रजांस द्यावा लागतो, सबब जमीदाराचे मार्फतीनें इंग्रजासी रुजू करून यादी इंग्रजाची घेऊन हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन. पत्र.

परवानगी रूबरू.

४६८–(४१०) गणेश हरी यास सनद कीं, परगणे आमोद व परगणे हसोट व परगणे देहजबरें, या तिन्ही परगण्यांचा कमाल आकार जमीदारांचे विद्यमानें पाहून त्यापैकीं सुरत व भडोज येथील मोंगलास साता वर्षांपूर्वीं ऐवज सालाबाद पावत होता त्याप्रमाणें वजा करून बाकी

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम २७

England, Badham General of Surat, and Ramsay, to Broach, to take possession of the territory above referred to. Ganesh Hari was ordered to repair to them and get the matter settled. Ganesh was informed that these men were sent as गंभीर was an obstinate person. Ganesh was permitted for the settlement of the question to concede an additional sum of Rs. 10,000, if such a concession became necessary. He was further instructed to obtain a letter from General Badham to the English officers residing at Jambusar for fixing the Jamábandi in conjunction with Mahádaji Rámchandra, and for receiving the revenue so fixed.

(468) A similar letter was again addressed to him on the 27th of this very month.

A. D. 1776-77.

तीन लक्षांचा मुलूख इंग्रजास लाऊन देणें ह्मणोन, पेशजीं तुह्मांस सनद सादर जाहलीच आहे. ऐशास करनेल व बदाम व रामजी मातबर मनुष्य मुंबईहून आले आहेत, यांचे मार्फतीनें सदरहूप्रमाणें तीन लक्षांचा मुलूख लाऊन देऊन लौकर विल्हेस लाऊन टाकणें. दुसरे पत्राचा उजूर न करणें ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

४६९–(४११) महादाजी रामचंद्र यांस पत्र कीं, मुंबईहून पत्र सुरतकर इंग्रजांस जंबूसरचे मजकुराविशीं आणविलें होतें, तें त्यांणीं परभारें जनरल करण हक व बदाम व रामजी यांस पाठविलें, व त्याची नकल हुजूर पाठविली. ते गणेश हरी याजकडे पाठविली असे, ते जनरल करण हक वगैरे तिघांस देऊन त्यांचें पत्र जंबूसरांत इंग्रज राहतो त्याचें नांवें घेऊन तुह्मांकडे पाठवितील. तुह्मीं जंबूसरास जाणें. जंबूसरचें ठाणें इंग्रजाकडे राहावें असें ठरलें आहे. तुह्मी परगणे मजकूर येथील जमीदार व पाटील गांवगन्नाचे आणून सालमजकूरचे जमाबंदीचा ठराव करून इंग्रजांसी रुजू करून त्याप्रमाणें कबज इंग्रजांचें घेणें. पेशजीं तुम्हांस सनदा दिल्या ते समई सालगुदस्तांचे दाहावे मोहरमापासून अलीकडील ऐवजाचें कबज घ्यावें ऐसा करार जाहला होता. परंतु ती गोष्ट ठरण्यांत आली नाहीं, मजकूर राहिला. सालमजकूर अवल सालापासून कबज घ्यावें ऐसा ठराव जाहला, सबब सालमजकूरची जमाबंदी करून त्याप्रमाणें कबज घेणें. जंबूसरचा इंग्रज व तुह्मीं एक विचारें कारभार करणें. जमाबंदीचा ठराव करून तुह्मीं देत जाणें. वसूल करून इंग्रज घेतील ह्मणोन. पत्र १.

सबा सबैन
मया व अलफ
मोहरम १०

परवानगी रूबरू.

४७०–(४२२) बदल देणें इंग्रजास सरकारांतून कर्नेल आपटीण कलकत्तेकर याचे विद्यमानें ऐवज द्यावयाचा करार जाला आहे, त्यापैकीं रसानगी यादी. रुपये २५००० सदरहू ऐवज गोविंद हरी यास पावेतों, मशारनिल्हेचे रदकर्जी लिहिला, सबब गैर आदा. पंचवीस हजार रुपये शिवजी विठ्ठल याजकडे जातीचे तैनातचा व दहीयला पट्टीचा ऐवज येणें, त्यापैकीं यादवराव रघुनाथ याजकडून उरपाडचे ऐवजीं देविले.

सबा सबैन
मया व अलफ
मोहरम २३

---

(469) A letter was sent to Mahádaji Rámchandra directing him to settle the Jamábandi of Jambusar in concert with the English officer at the place, and to allow the latter to recover the revenue.

A. D. 1776-77.

(470) Rs. 25000 were sent to the English in part payment of the sum agreed to be paid to them.

A. D. 1776-77.

४७१—(४२८) मौजे दासगांव, परगणे महाड; व मौजे कुबले, तर्फ तुंडील हे दोन गांव इंग्रज बाणकोटकर याजकडे होते. ते सन खमस सबैनांत इंग्रजाचे बिघाडामुळें सरकारांत जप्त करून जप्तीची कमावीस तुम्हांस प्रांत राजापुरीकडे सांगितली, ऐशास हे गांव रायगड तालुक्यापैकीं सबब तुह्मांकडून जप्तीची कमावीस दूर करून तालुके मजकूर रघुनाथ सदाशिव याजकडे सांगितला, सबब जप्तीची कमावीस मशारनिल्हेकडे सांगितली असे, तरी हे अंमल करितील ह्मणोन, गोविंदराव माणकर याचे नांवें. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ सफर १३

मोकदम, व रयानी यांस कीं मशारनिल्हेसी रुजू राहून अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन २.

३

रसानगी यादी.

४७२—(४३६) कमाविसभेट राजश्री रावसाहेब यांस बाबत मोष्टीन इंग्रज वकील मुंबईकर याच्या भेटी डेऱ्यांत जाहल्या तेथें सनगें आलीं तीं जमा गुजारत रवळोजी मान्या खिजमतगार सनगें एकूण किंमत रुपये.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलावल ६

६५० किमखापे.

३५० ३००

———— ————

६५० २

१५० सुजनी अस्तर ताफ्ता. १

४० बोढणी जरी बादली १

१०० चिरा जरी बादली १

१०० मुसेजर ॥

१५० जामेवार जरी बादली २, दर ७५

३०० शाला फर्द ४ दर ७५

२४० मखमल गज १६, दर १५

२० कोरेजरी वजन तोळे.

१३॥ प्रत सोनेरी तोळे ९ दर १॥

६॥ प्रत रुपेरी तोळे ६॥ दर १

———— ————

२० १५॥

————

१७५०

सनगें	गज	तोळे.
११॥	१६	१५॥

---

(471) The village of Dásgaon in Pránt Mahád and another village which were held by the English at Bankot in A. D. 1774-75 were attached by Government in consequence of hostilities with that Power. The attachment still continued.

A. D. 1776-77.

(472) Mr. Mostin, Agent of the English at Bombay, had an interview with the Peshwá in a tent. The following articles were presented by him:

A. D. 1776-77.

जमा जिनसखाना.

कमाविस भेट राजश्री रावसाहेब यांस बाबत मोष्टीन इंग्रज वकील मुंबईकर याच्या भेटी डेऱ्यांत झाल्या सबब तेथें आली ती जमा गुजारत रवळोजी मान्या खिजमतगार. सुमारे.

१ घोड्यावाघाची लढाई. वरून तावदान, समेत घर लाकडी.

१ बैलवाघाची लढाई, वरून तावदान, घर लाकडी.

१ तसबीर श्रीकृष्णाची.

३

जमा कमाविसभेट राजश्री रावसाहेब यांस बाबत इंग्रज मुंबईकर याजकडून मोष्टीन वकील आला त्याणें नजर केले ते जमा गुजारत खंडोजी पणदरा खिजमतगार किंमत.

रुपये १६३८=

१ साखळी एकेरी कडेवजा सोनें वजनी दर तोळा रुपये १४॥ प्रमाणें किंमत रुपये १६३८= एकूण सोनें वजन. तोळे ११।

२ हर जिनसी. दागिने.

१ घड्याळ सिंहावरील समेत किल्ली.

१ रागमालीकेची पेटी लहान समेत किल्ली.

२

३

४७३–(४४७) बरहुकूम देणें मोष्टीन इंग्रज ममईकर यास मेजवानी ऊर्फा सिध्याबद्दल दररोज नक्त रुपये २० प्रमाणें. इजारत छ. ७ रबिलावल तारीख छ. ७ रबिलाकर एक माही बेगमी बद्दल. रुपये ६००

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाकर १

रसानगी यादी.

---

1 Clothes worth Rs. 1750,

1 A portrait of Shri Krishna,

1 A घड्याळ (either clock or watch) with its key and other things.

(473) Rupees 600 were paid to Mostin for his boarding expenses at Rs. 20 per day from 7th Rabilával to 7th Rabilákhar.

A. D. 1776-77.

४७४–(४८३) टामस मोष्टीन इंग्रज मुंबईकर यांणीं घोडे रास २ दोन, व तट्टू रास एक एकूण तीन घोडीं एक हजार तीनशें रुपयांस पुण्यांत विकत घेतलीं आहेत, त्याची जकात माफ केली असे, तरी सदरहूचे जकातीचा आकार होईल तो त्यांचे नांवें माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर याचे नांवें छ. १३ जमादिलाखर.

सबा सबैन मया व अलफ रजब ३०

सनद १.

रसानगी यादी.

४७५–(४८५) चिंतामण हरी यांचे नांवें सनद कीं, परगणा देहजबेरें प्रांत गुजराथ राजश्री नरसिंगराव जनार्दन याजकडे सरंजामास महाल सालगुदस्त दिला होता, त्याजकडून दूर करून इंग्रजाकडे महाल द्यावयाचा करार करून सनदा तुह्मांकडे पाठविल्या, त्यास इंग्रजास महाल दिला नाहीं, सुभाकडे जप्तीस आहे त्याची कमावीस सालमजकुरापासून राजश्री त्रिंबकराव गोविंद याजकडे सांगितली असे, तरी परगणे मजकूर येथील ठाणें जकीरासुद्धां मशारनिल्हेचे हवाली करून कबज घेणें ह्मणोन.

सबा सबैन मया व अलफ रजब ३०

सनद १.

रसानगी यादी. छ. २५ जमादिलाखर.

४७६–(५१५) टामस मोष्टीन वकील दिंमत इंग्रज मुंबईकर यांणीं पुण्यांत जनावरें एकूण किंमत रुपये.

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

२७०	घोडी रास	३
२०	बैल सर	१
२९०		४

एकूण दोनशें नवद रुपयांस चार जनावरें खरेदी केलीं, त्याचे जकातीचा आकार माफ केला असे, तरी आकार होईल तो माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार. जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांस छ. ११ रमजान. सनद १.

रसानगी याद.

---

(474) Thomas Mostin purchased 2 horses and 1 pony at Poona for Rs. 1300. The octroi duty leviable on the transaction was remitted.

A. D. 1776-77.

(475) The Mahál of Dehájbare in Piánt Gujerath, which was previously ordered to be transferred to the English, was not made over to them.

A. D. 1776-77.

(476) Thomas Mostin purchased 3 horses and 1 bullock for Rs. 290; the octroi duty on the purchase was remitted.

A. D. 1777-78.

४७७–(५५३) सेवकराम यासी कलकत्त्यास कामगिरीस रवाना पेशजीं केलें आहे. त्याचा लेक गुलाबराय अटकेंत ठेवायाबद्दल तुमचे हवाली केला आहे, त्यास सोडावयाची आज्ञा केली असे, तरी सेवकराम याचे भाऊ चिमणलाल यांचे हवाली गुलाबराय मजकूर यास मोकळें करून करणें ह्मणोन, आनंदराव भाऊ कोतवाल कसबे पुणें याचे [नांवें] चिटणिसी. पत्र १.

समान सबैन मया व अलफ रबिलावल २७

४७८–(५९१) अनंतगीर गोसावी याणें राऊत ठेऊन इंग्रजाकडे जात होता तो वस्तभाव, व घोडीं मुद्धां कैद करून ठेवणें ह्मणोन तुह्मांस पेशजीं सनद सादर जाहली होती. त्याजवरून घोडींसुद्धां कैद करून चादवडास ठेविला आहे, त्यास हुजूर आणावयास खिजमतगार पाठविले आहेत, तरी गोसावी मजकूर याचीं घोडीं, व वस्तभाव जी असेल ती व गोसावी यास बंदोबस्तानें हुजूर पाठवणें ह्मणोन, तुकोजी होळकर यांचे नांवें. सनद १.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलावल ५

४७९–(५९२) पागा दिंमत नागो राम यांणीं इंग्रजाकडे सिलेदार जात होते त्यांचीं घोडीं पाडाव करून पागा मजकुरीं आणिलीं त्यांचे चंदीविशीं कलमें.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलावल ७

किता घोडीं रास ८२ एकूण दररोज चंदी केली.

८१। नर रास	१५ दर ८८१	
८४८१ मादवाना	४९ दर ८८१	
८।।। तट्टं	१८ दर ८८।।।	
।१८१	८२	

एकूण सहा मण एक पायली गल्ला दररोज इस्तकबिल छ. १७ मोहरमपासून तागाईत छ. ४ सफर पावेतों. महिन्याच्या दोन एकादशा वजा करून देणें. कलम १.

किता घोडीं रास ३२ बत्तीस नेहमीं तेथें राहिलीं आहेत त्यांस रोज चंदी केली.

८।।।१ नररास	१०
८१।।१ मादवाना	१९
८८२। तट्टं	३
८२।।१।	३२

एकूण अडीच मण सवा पायली चंदी इस्तकबिल छ. ५ सफरापासून १४ पर्यंत पागा तळ्यास राहील तोंपर्यंत महिन्याच्या दोन एकादशा वजा करून बाकी दररोज चंदी सदरहू प्रमाणें देत जाणें. कलम १.

---

(477) Sewakrám was sent on some business to Calcutta. His son Ánandrao? who was in prison, was ordered to be released.
A. D. 1777-78.

(478) Anantgir Gosávi enlisted some horsemen and was going over to the English. He was arrested, and kept at Chándwad. Tukoji Holkar was directed to send him to Poona.
A. D. 1778-79.

(479) The cavalry under Nágo Rám captured some horsemen who were going over to the English.
A. D. 1778-79.

एकूण दोन कलमें करार केलीं असत, तरी सदरहू प्रमाणें चंदी प्रांत राजापुरी पैकीं देणें ह्मणोन, गोविंदराव, व चिमाजी माणकर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

४८०—(६०९) ५ पोटखर्च कसबे पुणें येथील बेगारी माळी व महार लष्कराहून जखमी लोक पुण्यास आणावयाबद्दल तळेगांवचे मुक्कामीं रवाना केले. यास दर असामीस रुपये ।• प्रमाणें असामी वीस २० एकूण रसानगी यादी. छ. २८ जिल्हेज. रुपये.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलावल १८

११ बक्षीस खर्च लष्कराहून इंग्रज पळाल्याची बातमी घेऊन आले, त्यास वगैरे परवानगी रूबरू. छ. २३ जिल्हेज. रुपये.

१० तानाजी मोडकर खास बारदार दिंमत राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस, लष्करांतून आला त्यास.

१ भवानसिंग वलद सीतळसिंग प्यादा दिंमत बू(भू)पसिंग चाकणकर याणें पुण्यांत बातमी पुढें येऊन सांगितली त्यास.

——

११

४८१—(६१० व ६११)

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलावल १८

१४७ भाडें खर्च.

१३८ इंग्रजाचे गडबडीमुळें सरकारचें सामान किल्यास न्यावयासी बैल भाड्याचे केले त्यास. रुपये.

३ छ. २१ जिल्हेज शहर पुणें येथील बेगारीचे बैल सामान भरून न्यावयास आणिले, त्यास एक रोजा वैरणीबद्दल बैल ४५ परवानगी रूबरू.

१३५ छ. १ मोहरम. रसानगी यादी. जामदारखाना व एकबेर्जी दप्तरचे रुमाल वगैरे सिंहीगडास रवाना केले त्याचे

---

(480) Rs. 5 were given as wages to Mális and Mahárs sent from Poona to Talegaon to bring the wounded. Rs. 11 were given as a reward to the messenger bringing information of the flight of the English.

A. D. 1778-79.

(481) The jewellery and the records of Government were sent to fort Singhar owing to the disturbance of the English. Owing to the same cause Lady Párvatibai went to Purandar.

A. D. 1778-79.

वोझ्यास वाण्याचे वगैरे बैल सर ९० दर बैली रुपये १ प्रमाणें.

६ नरसापा आवटी.
३ बिठू माळी.
८ महादू भगप्या.
८ लाडखान.
५ तगापा.
६ संभूसेट.
४ सदाशिव.
३ गणशेट.
१० खेमचंद चारण.
१० येसू बोरसा.
२ काबाडी.
२५ वाणी पेठ पुरंदर.

———

९०

४५ सौभाग्यवती पार्वती बाई यांची स्वारी पुरंदरास गेली त्याजबरोबर वोझ्यास बैल सर ३० दर बैली रुपया १॥ प्रमाणें. रुपये.

२७ गुजारत काबाडी बैल १८ एकूण.
१८ गुजारत रामजी शिवनेरकर बैल १२

———

४५

———

१३५

———

१३८

४८२–(६१३) श्रीदेव देवेश्वर वास्तव्य पर्वती यास दंग्यामुळें किल्ले सिंहीगडास रवाना केलें असे, तरी श्रीस पूजेचे व खटपटेचे ब्राह्मणास एकूण असामी तीन यांस उत्तम प्रतीचा शिधा व दररोज नंदादीपास तेल वजन पक्के पावशेर व तूप पावशेर येणेंप्रमाणें दररोज देत जाणें म्हणोन, नारो महादेव किल्ले मजकूर यांस. छ. २१ जिल्हेज. सनद १.

तिसा सबैन
मया व अलफ
जमादिलावल १८

४८३–(६४३) तालुके रायगड येथें इंग्रजाचे गडबडीमुळें गाडदी असामी १०० यांस शेरा दरमहा दर असामीस रुपये ७॥ साडे सात निवळ बारमाही शिरस्तेप्रमाणें ठेवावयाविशीं तुम्हांस आज्ञा करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू असामी ठेवून रोजमरा तालुके मजकूर

समानीन
मया व अलफ
जिल्काद ४

---

(482) The idol Shri Deva Deweshwar of Parwati was owing to the disturbance sent to fort Singhar.

A. D. 1778-79.

(483) Owing to the disturbance of the English the entertainment of a hundred additional Gárdis at Táluká Ráygaḍ was sanctioned.

A. D. 1779-80.

पैकीं गडबड बारे तोंपर्यंत देणें. गडबड वारल्यावर हे लोक दूर करणें ह्मणोन, रघुनाथ सदाशिव यांस. सनद १.

रसानगी यादी.

४८४–(६४६) कोंडाईबारी येथील बंदोबस्त करावयाविशीं तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी बंदोबस्ताकरितां जदीद असामी १०० शंभर लोक चांगले पाहून तालुके मुल्हेरीकडे ठेवावयाचा करार केला असे, तरी तालुके मजकूरचे लोकांच्या शिरस्तेप्रमाणें तैनात करून ठेवणें, आणि बारीचा बंदोबस्त चांगला करून इंग्रजाचा बंदोबस्त जाहल्यावर सदरहू लोक दूर करणें ह्मणोन, रामचंद्र कृष्ण यास. सनद १.

समानीन मया व अलफ जिल्काद ९

रसानगी यादी.

४८५–(६६३) प्रांत कोंकण येथील मामलेदारांचे नांवें सनदा कीं, तुम्हांकडील तालुक्याहून सावकार भात खरेदी करून मुंबईस व साष्टीस इंग्रजाकडे नेतील त्यास नेऊं न देणें, बंदी करणें, येविशींचा बंदोबस्त चांगला करणें ह्मणोन. सनदा.

समानीन मया व अलफ जिल्हेज २८

१ तालुके नेरळ निसबत लक्ष्मण हरी याचे नांवें.
१ प्रांत बेलापूर निसबत कृष्णाजी नारायण याचे नांवें.
१ प्रांत कल्याण भिंवडी निसबत गोविंद राम याचे नांवें.
१ परगणे साळासे ऊर्फ पेण निसबत भास्कर लक्ष्मण याचे नांवें.

४

चार सनदा दिल्ह्या असेत. परवानगी रूबरू.

४८६–(६६४) सर्वोत्तम शंकर यांस चार असामी इंग्रज विजेदुर्गास सांपडले आहेत ते तुह्मांकडे किल्ले पालगड अगर रसालगड तालुके सुवर्णदुर्ग येथें पाठवितील, त्यास तुह्मीं किल्ले मजकुरीं पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेवून त्यांचे पोटाचे बेगमीविशीं मशारनिल्हे तुम्हांस लिहितील त्याप्रमाणें

समानीन मया व अलफ जिल्हेज २८

(484) Rámchandra Krishna was directed to entertain 100 additional men at Táluká Mulher to guard the pass of Kondáibári, owing to the disturbance of the English.

A. D. 1779-80.

(485) The Mámlatdárs of Pránt Konkan were directed to prevent merchants from purchasing rice in the Tálukás for being taken to the English at Bombay and Salsette.

A. D. 1779-80.

(486) Sarvottam Shankar found 4 Englishmen at Vijaydurga. He

तालुके मजकूरपैकीं बेगमी करून देणें ह्मणोन, मोरो बापूजी याचे नांवें. सनद १.
परवानगी रूबरू.

सदरहू चहूं असामींस घाटसरीस किल्ला पाहून किल्ल्याचे पायीं ठेवणें. किल्यावर न ठेवणें; आणि पोटास चांगली बेगमी करून देणें ह्मणोन सनदेंत लिहिलें असे.

४८७–(६७१) ३८ मेस्तर बेल इंग्रज व सालीम आरब सरकारांत अटकेस आहेत, त्यांस पोटास वगैरे रसानगी यादी. रुपये.

समानीन मया व अलफ रबिलावल ५

३३ पोटास बेगमीचे इस्तकबिल छ. २७ सफर तागाईत छ. ३० रबिलावल अखेरपर्यंत.

५ मराठा माणूस असामी एक चाकरीस आहे, त्यास रोजमरा माहे रबिलावलचा. रुपये.

३८

४८८–(६७६) ४७ कमाविस गुन्हेगारी परशराम भोसले अमदाबाद येथें हल्ला जाहला ते समई इंग्रजाकडील लोकांनीं लष्करचीं घोडीं लुटून नेलीं, त्यास मशारनिल्हेचीं घोडीं नसतां आपली ह्मणोन दोन घोडीं आणलीं सबब ठरावून घेतले ते जमा नक्त आरकटी.

समानीन मया व अलफ रबिलाकर ११

४८९–(६७९) परगणे बलवाड प्रांत गुजराथ महाल बळवंतराव धोंडदेव याजकडे सरंजामास आहे, त्यास पेशजीं इंग्रजांनीं परगणे मजकुरीं ठाणें बसविलें होतें तें तुह्मीं उठवून सरकारचें ठाणें बसविलें आहे. ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी हल्लीं मशारनिल्हेनीं आपले तर्फेनें कमाविसदार पाठविला आहे त्याचे स्वाधीन परगणे

समानीन मया व अलफ जमादिलावल ४

A. D. 1779-80. was asked to send them either to fort Pálgad or to fort Rasálgad. Moro Bápuji was directed to receive them, to keep them at the fort and to make suitable arrangements for their food.

(487) Rs. 33 were debited as spent on account of food expenses from 27th. Safar to 30th Rabilával of Mr. Bell, an Englishman, and Salim, an Arab, who were in prison.

A. D. 1779-80.

(488) This sanad refers to the attack of Ahamadábád by the English who forcibly took away the horses in the camp.

A. D. 1779-80.

(489) The English took the Pargaṇá of Balwád in Pránt Gujeráth which was assigned in Saranjám to Balwantrao Dhondeo. The Pargaṇá was taken back by Ganesh Vishwanáth.

A. D. 1779-80.

मजकूरचें ठाणें करणें, हे अंमल करतील, तुह्मीं महालास कोण्हेविशीं उपद्रव न देणें ह्मणोन, गणेश विश्वनाथ यांचे नांवें. चिटणिसी. पत्र १.

४९०–(६८२) प्रांत बुंदेलखंड वगैरे महाल येथील मामलत संबंधें कलम प्रांत मजकुरीं तेजगडवाला लोधी व गढेमंडल्याचे राज्यानें दंगा केला, व सिवाजारचे गुजराचा दंगा, यामुळें जाजती फौज ठेविली, व हल्लीं इंग्रजाचीं पलटणें बुंदेलखंडांत येणार, म्हणून आवाई आहे. आलीं तरी फौजेवांचून बंदोबस्त राहणार नाहीं, म्हणून तुमची विनंति त्यास इंग्रजाचा प्रसंग पडल्यास तुह्मीं यख्तीयारी आहां. जसा समय पाहाल तसी फौज वगैरे ठेवणें ती ठेवावी. मजुरा पडेल. कलम १.

समानीन मया व अलफ जमादिलावल २९

४९१–(६९०) माधवराव बोंकसे यास सनद कीं, जंजिरे अरनाळा येथें इंग्रजाचे गडबडीमुळें नेमणुकीशिवाय भरतीस सालमजकुरीं जदीद लोक ठेविले आहेत ते, व हल्लीं ठेवावयाचे, मिळोन दोनशें असामी करार करून दिल्हे पाहिजेत, ह्मणोन तुह्मीं हुजूर विनंति केली त्याजवरून असामी.

इहिदे समानीन मया व अलफ सवाल १६

१२५ पेशजी अवल सालापासून रजब अखेर पावेतों ठेविले आहेत ते.
७५ हल्लीं ठेवावयाचे.

२००

एकूण जदीद असामी दोनशें पैकीं अवल सालापासून रजब अखेरपर्यंत ठेवले आहेत. सवाशें व हल्लीं ठेवावयाचे पाऊणशें जंजिरे मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें ठेवावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी चांगले लोक ठेवून जंजिरे मजकूरचा बंदोबस्त करणें. इंग्रजाची गडबड वारलियावरी सदरहू लोक दूर करणें ह्मणोन. सनद १.

४९२–(६९१) प्रांत राजापुरी येथें शामलाचे दंग्यामुळें जदीद लोक ठेवले आहेत, त्यांपैकीं तालुकेहाय येथें इंग्रजाचे गडबडीमुळें लोक ठेविले असत, तरी लोक रवाना करणें म्हणून, गोविंदराव, व चिमाजी माणकर यांचे नांवें. सनदा.

इहिदे समानीन मया व अलफ सवाल २०

---

(490) Full authority was given to the Mámlatdár of Bundelkhand to retain such forces as he might deem necessary in case the English entered Bundelkhand, as it was rumoured they intended doing.

A. D. 1779-80.

(491) Additional men were ordered to be entertained at fort Arnálá owing to the disturbance of the English.

A. D. 1780-81.

(492) Additional men were sent to Tálukás Underi and Revdanda for assistance in consequence of the disturbance of the English.

A. D. 1780-81.

१ तालुके उंदेरी निसबत गणेश बल्लाळ याजकडे लोक असामी १५० देणें पाठवणें ह्मणोन.

१ तालुके रेवदंडा निसबत आनंदराव शिंदे याजकडे लोक असामी १५० देणें ह्मणोन.

२

एकूण दोन सनदा दिल्या असत. रसानगी, सदाशिव केशव दात्ये.

४९३–(६९२) लक्ष्मण हरी याचे नांवें सनद कीं, सालमजकुरीं इंग्रजाची गडबड आहे, यामुळें तो हल्लींचे पिकाचा गल्ला घेऊन जाईल, यास्तव तालुके नेरळ येथील रयतीकडे सरकारचा ऐवज नक्त बाब व महसूल वगैरे येणें, त्या ऐवजीं दरोबस्त ऐन जिन्नस गल्ला वसूल घ्यावयाची आज्ञा केली असे, तरी तर्फ वरेडी, व तर्फ वजे, व तर्फ तळोजें तालुके मजकूर, हे तीन महाल किल्ले विकटगड निसबत आनंदराव राम यास किल्यास लगते आहेत, तेथील गल्ला किल्ले मजकुरीं न्यावयाविशीं मशारनिल्हे यास अलाहिदा सनद सादर केली असे; ते महालांत किल्ल्याचे लोक व कारकून जागा जागा पाठवितील व तुह्मीं आपलेकडील कारकून व महागार पाठवून भात वगैरे जिन्नस कापवून मळून त्यापैकीं किल्ले मलंगगड प्रांत कल्याण भिंवडी निसबत गोविंदराम या किल्ल्यास तर्फ तळोजें पैकीं लगत गांव असतील तेथील गल्ला किल्ले मजकुरावर व बाकी झाडून महालचा गल्ला किल्ले विकटगड येथें रात बेरात करून जलदीनें पावता करणें, मुलकांत दास्तान न करणें, सदरहू लिहिल्याप्रमाणें तर्तूद न जाहली, आणि गल्ला इंग्रजानें नेला तरी परिछिन्न कार्यास येणार नाहीं ह्मणोन. सनद १.

इहिदे समानीन मया व अलफ सवाल १२

रसानगी, सर्वोत्तम शंकर.

४९४–(६९३) शेख अबदूल खिजमतगार दिल्लीचा राहाणवाला दिंमत आपटीन इंग्रज याजकडून बातमीस लष्करांत आला होता तो सांपडला, सबब किल्ले विसापूर येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविला असे, तरी पोटास शेर दररोज शिरस्तेप्रमाणें देऊन चौकीपहाऱ्यांत ठेवणें ह्मणोन, भिकाजी

इहिदे समानीन मया व अलफ रबिलाखर १५

---

(493) Owing to the disturbance of the English, Laxuman Hari was directed to hasten on the reaping of the crops in Táluká Neral, to recover the Government revenue in kind and to send it as speedily as possible to the several forts for whose support it was assigned. Laxuman Hari was informed that if the matter was delayed, and the English carried away the crops, he would have to answer for the loss.

A. D. 1780-81.

(494) Sheik Abdullá khijmatgár in the service of Upton who

गोविंद, किल्ले विसापूर याचे नांवें. सनद १.

रसानगी, रामचंद्र गोविंद कारकून.
शिलेदार.

माधवराव रामचंद्र यांच्या कीर्दीपैकीं.

४९५–(६९५) किल्ले सेवगांव, व किल्ले गंभीरगड तालुके सुधा, व परगणे नगर हावेली हे स्थलें इंग्रजाकडून हल्लीं सरकारांत घेऊन तेथील बंदोबस्त तुम्हांस सांगोन त्याविशीं बीतपसील. कलमें.

इहिदे समानीन मया व अलफ. जमादिलाखर.

किल्ल्याचे व ठाण्याचे बंदोबस्तास शिबंदी प्यादे वगैरे नेमणूक असामी.

१५० किल्ले सेवगा.
५० ठाणें चिंचणी.
५० किल्ले गंभीरगड.
१०० ठाणीं तालुके गंभीरगड.
१०० ठाणीं दोन परगणे नगर हवेली.
१०० जवारीस भरणा असावा सबब.

५५०

तैनात दरमहा रुपये.

८०० आरब व सिंदी असामी १०० यांस दरमहा दर असामीस रुपये आठ प्रमाणें आकारमाही शिरस्तेप्रमाणें.

तालुक्याचे बंदोबस्ताकरितां कोळी असामी २०० जदीद ठेवावे, त्यास दरमहा दर असामीस रुपये तीन प्रमाणें एकमाही तैनात रुपये ६०० सहाशें रुपये दसमाही कबज बारमाही चाकरी शिरस्तेप्रमाणें करार केले असत. कलम १.

कोळी नाईकवाडी, वतनदार, इनामदार, सदरहू तालुकियांत आहेत त्यांचे मुद्दामत पेशजीं सरकारांतून चालत आलें असेल त्याप्रमाणें: येणेंप्रमाणें. कलम १.

दोन्ही किल्ल्यांस चार असामी कारकून त्यास तैनात सालीना दर असामीस रुपये १२५ सवाशें प्रमाणें, व ठाणीं असतील तेथें एकेक कारकून त्यास तैनात सालीना साठ रुपये प्रमाणें करार करून ठेवणें. ऐवज मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

A. D. 1780-81. had come into camp to collect information was arrested and confined in the fort of Visápur.

FROM MÂDHAVRAO RÂMCHANDRA'S DIARY.

(495) The forts of Shevgaon and Gambhirgad in Táluká Sudhá in Pránt Nagar Haveli were at this time taken by Government from the English, and a Mámlatdár was appointed to the place. He was directed to give pardon to all persons who had joined the English in case they proved useful to Government.

A. D. 1780-81.

२७०० कित्ता असामी ४५० यांस तैनात दरमहा दर असामीस रुपये ६ प्रमाणें दसमाही शिरस्तेप्रमाणें.

३५००	५५०

तीन हजार पांचशें रुपये सदरहू साडेपांचशें असामींस दरमहा शिरस्तेप्रमाणें करार करून दिल्हे असेत, यांत कांहीं लोक तुर्मी ठेविले आहेत व हल्लीं ठेवाल त्या तेरखापासून मजुरा पडेल. [कलम १.]

किल्ल्याचे बेगमीस गल्ला वगैरे हरजिन्नस जकीरा खरेदी करावयाबद्दल रुपये.

१५०० किल्ले सेवगा.
५०० गंभीरगड.

२०००

दोन हजार रुपये खरेदीबद्दल नेमणूक करून दिल्ही असे, तरी जप्तीचे ऐवजीं सदरहू रुपये घेऊन जिन्नस खरेदी करून ठेवणें. कलम १.

किल्ले सेवगांव हस्तगत होण्याविशीं यशवंतराव भोसले यांणीं मेहनत चांगली केली, सबब मशारनिल्हेस तैनात दरमहा रुपये वीस प्रमाणें बारमाही चाकरी, अकरमाही कबज. चाकरीची तेरीख अवल साल सन इसन्ने समानीन पासून देत जाणें. कलम १.

स्वारीचे कामाकरतां कारकून नवे ठेवावे त्यांस सालीना.

२५० यशवंतराव.
२०० राघो महादेव.

४५०

कोळी नाईकवाडी आहेत त्यांत सरकारचाकरीस उपयोगी पडतील त्यांजला बक्षीस चाकरी पाहून पावेल. येणेप्रमाणें. कलम १.

महालमजकुरीं खर्च पेशजींचे वहिवाटीचे अन्वयें व स्वारीसंबंधें शिधा व भोजनखर्च कार्याकारण करीत जाणें. मजुरा पडेल. कलम १.

किल्ले सेवगांव, व गंभीरगड ह्या दोहीं किल्ल्यांचे सरंजामाचे महाल, व परगणे नगर, हवेली, सुधा मामलत जकाती मिळोन तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी महालाचा ऐवज वसूल होईल तो स्वारीसंबंधानें ऐवज मिळेल तो घेऊन खर्चाविसीं नेमणूक करून दिली आहे त्याप्रमाणें खर्च करणें, मजुरा पडेल. जमेचा ऐवज कमी येईल तो पुढें हिशेब पाहून मजुरा सरकारांतून दिला जाईल. येणेप्रमाणें. कलम १.

(फाटलेलें) तैनात सालीना शागीर्द पेशा. ५०० रुपये.

पांचशें रुपये तैनात सालीना पेस्तर साल सन इसन्ने समानीन पासून करार केले असत. कलम १.

इंग्रजाकडे मिळाले असतील त्यांपैकीं तुह्मांस भेटतील ते सरकार उपयोगीं पडल्यास त्यांचे अपराध माफ केले जातील. कलम १.

+ + + कलम १.

येणेप्रमाणें बारा कलमें करार करून दिल्हीं असत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, कृष्णाजी महादेव याचे नांवें. रसानगी यादी, छ. ६ जमादिलाखर. सनद १.

४९६–(६९६) किल्ले कर्नाळा येथें इंग्रजाचे गडबडीमुळें कुमकेस लोक हेटकरी दिंमत हाये, निसबत कृष्णाजी नारायण याजकडील पाठविले आहेत, यांस अडशेरी दरमहा भात साडे तीन सेरी मापें केली. खंडी.

इहिदे समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ६

५॥।·॥१॥ दिंमत साबाजी नाईक तावडे.

५॥।	ऐन असामी	९२ दर ८१ प्रमाणें.
८॥१॥	पोर्गा	१
५॥।·॥१॥		९३

३८३८१॥ दिंमत अपसावंत.

३८२॥	ऐन असामी	५० दर ८१।
८॥१॥	पोर्गा	१
३८३८१॥		५१

२॥।३८१॥ दिंमत गोपाळ सावंत.

२॥।२॥	ऐन असामी	४६ दर ८१।
८॥१॥	पोर्गा	१
२॥।३८१॥		४७

२८३८१॥ दिंमत गोप सावंत.

२८२॥	ऐन असामी	३४ दर ८१।
८॥·१॥	पोर्गा	१
२८३८१॥		३५

१।·॥१॥ दिंमत गोप सावंत माणगांवकर.

१।	ऐन असामी	२० दर ८१।
८॥१॥	पोर्गा	१
१।·॥१॥		२१

१५।·॥१॥	२४७

(496) Some Hetkaris were sent for assistance at fort Karnálá A. D. 1780-81. owing to the disturbance of the English.

एकूण दोनशें सत्तेचाळीस असामी पैकीं ऐन असामी दोनशें बेचाळीस व पोरें पांच, यास दरमहा अडिसेरी सवापंधरा खंडी अदमण दीड पायली भात कैली देविले असे, तरी सनद पैवस्तगिरीपासून दरमहाचे दरमहा हाजिरी घेऊन हजिरीप्रमाणें अडिसेरी किल्ले मजकूर पैकीं देत जाणें म्हणोन, अनंदराम(ब)राम याचे किल्लेमजकूरचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

दादासाहेबांच्या कीर्दीपैकीं.

४९७–(७०५) उत्राजी नरसी व सदाशिव महादेव यांचे नांवें सनद कीं, जकात नाकें मौजे कुंभारी परगणा चवऱ्यासी, येथील अमल पेशजीं इंग्रजाकडे होता, तो हल्लीं सरकारांत घेऊन तेथील कमावीस तुम्हांस सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन कच्चा हिशेब हुजूर पाठवणें म्हणोन, मशारनिल्हेचे नांवें. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रजब १९

४९८–(६९७) पर्वतसिंग दलपतराव संस्थान पेंठ हे तुम्हांकडे किल्ले कोहज येथें चाकरीस पाठविले आहेत. त्याविशीं. कलमें.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १२

मशारनिल्हे इंग्रजाकडील कोळी फोडून आणून वगैरे कोळ्यांचा जमाव करून इंग्रजाचे कबजांतील मुलुक मारून सरकार चाकरी करून दाखवणार, त्यास तुमचे रजातलबेंत वर्तणूक करून, कोळ्याचा जमाव करितील, त्याची चौकशीनें हजिरी ठाव ठिकाणवार घेऊन तपशीलवार जाबता लिहून हुजूर पाठवणें. कलम १.

मशारनिल्हे खासा सुद्धां पांच असामीनिशीं तेथें चाकरीस येतील त्यास सनद पेवस्तगिरीपासून किल्ले मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें अडसरी देत जाणें. कलम १.

FROM DÂDÂSAHEB'S DIARY.

(497) Utráji Narasi and Sadáshiv Mahádeo were appointed to take charge of the Kamávis of the Octroi Náká of Kumbhári which was taken from the English.

A. D. 1781-82.

(498) Parwatsing Dalpatrao, Sansthánik of Peint, offered to win over the Kolis in the service of the English and with their assistance to lay waste the territory in the possession of the English. He with his 4 attendants was sent to the officer of the fort Kohaj, and the officer was directed to send a detailed list of the Kolis who might be got together by Parwatsing.

A. D. 1781-82.

एकूण दोन कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, आबाजी यादव याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

४९९—(६९९) लोक दिंमत हाय तुम्हांकडे इंग्रजाकडील बंदोबस्तास पाठविले आहेत.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २३

असामी.

२२२ लोक दिंमत हुजूर हशम निसबत अण्णाजीराव बोकसे.
३५ दिंमत कृष्णाजी राणे.
१७ दिंमत लक्ष्मण नाईक जाधव.

२७४

एकूण दोनशें चवऱ्याहत्तर असामी पाठविले आहेत, त्यांचा नांवनिसीवार जाबता अलाहिदा आहे, त्याप्रमाणें हजिरी घेऊन चाकरी घेणें म्हणोन, दुर्गोजी शिंदे नामजाद किल्ले माहुली याचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

५००—(७०९) भिकाजी गोविंद किल्ले विसापूर यांस सनद कीं, इंग्रजाकडील उद्धव ब्राह्मण मालवी, व सेख अबदल्ला खिजमतगार एकूण दोन असामी, हरी बल्लाळ यांणीं स्वारींतून साल गुदस्तां किल्ले मजकूर येथें अटकेस ठेवावयास पाठविले आहेत, त्यांस सोडून देणें; व तुळाजी आंगरे याची बायको किल्ले मजकुरीं अटकेस आहे, तीस पक्का जामीन निशेचा घेऊन किल्ल्याखालीं उतरून हुजूर पुणियास पाठऊन देणें; व जामीनकतबाही पाठवणें म्हणोन. सनद १.

इसने समानीन मया व अलफ साबान १२

रसानगी यादी.

५०१—(७१२) मुंबईची बंदी जाली असतां हरएक जागाहून माल साहुकार मुंबईस नेतात; व तेथून आणितात, त्याचे बंदोबस्तावें वगैरे कामकाज बाबूराव साळोखे, व हरजी नाईक पाटील यास सांगितलें आहे, सबब यांजकडे गलबतें सुमार.

इसने समानीन मया व अलफ साबान १८

---

(499) 274 men were sent to fort Máhuli for assistance against the English.
A. D. 1781-82.

(500) Udhav, a Málwi Brahmin, and Shek Abdullá khismatgár, both in the employ of the English who were prisoners at fort Visápur, were ordered to be set at liberty.
A. D. 1781-82.

(501) Báburao Sálokhe was deputed to prevent traders from carrying merchandise to and from Bombay and some ships were placed at his disposal for this purpose.
A. D. 1781-82.

६ आरमारी गलबतें स्वारीचे उपयोगीं चांगलीं.

४ महागिऱ्या सिले पोस.

१०

एकूण दहा गलबतें देविलीं असेत, तरी आरमारी गलबतांवर नेमणुकेप्रमाणें शिपाई लोक व दर्यावर्दी व लडवाई सामान दारूगोळा वगैरे, याप्रमाणें भरती करून देऊन भाद्रपदे पौर्णिमे आलीकडे सदरील लिहिलेप्रमाणें गलबतें यांचे हवालीं करणें; लोकांनीं यांचे रजातलबेंत राहून चाकरी करावी. याप्रमाणें ताकीद करणें. लोकांस व दर्यावर्दी यांस रोजमरा व अडशेरी नेमणुकेप्रमाणें वरचेवर देत जाणें. हे गलबतें पाडाव करून तालुके मजकूरचे बंदरीं आणितील, त्याजवरील माल सरकारचे कारकून बाजी धोंडदेव याजबद्दल दिल्हे आहेल, त्याचे गुजारतीनें घेऊन जाब देणें. याचा पुस्तपन्हा हरएकविशीं करीत जाणें. तालुके मजकूरचे हरएक बंदरीं हे गलबतें मुद्धां येऊन पाणीलाकूड घेतील त्यास घेऊं देणें. दिक्कत न करणें ह्मणोन. सनदा.

१ तालुके अंजणवेल निसबत त्रिंबक कृष्ण याजकडून गलबतें. सुमार.

३ आरमारी.

२ महागिऱ्या.

५

पांच गलबतें देविलीं त्याविशीं.

१ तालुके रत्नागिरी निसबत महिपतराव कृष्ण याजकडून गलबतें. सुमार.

३ आरमारी.

२ महागिऱ्या.

५

पांच गलबतें देविलीं त्याविशीं.

२

दोन सनदा दिल्या असेत. रसानगी याद.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रमजान १९

५०२–(७१७) दिनकर बाबूराव फडणीस परगणे शहाडोरा यांणीं गुदस्तां इंग्रजापासून परगणे मजकूरचें ठाणें घेतलें, त्या बाबत शिबंदीखर्च कार्याकारण वाजवी जाला असेल, तो नारो शिवदेव यांचे विद्यमानें तुह्मीं देऊन ठाणें हवालीं करून घ्यावें, येविशीं पेशजीं नारो शिवदेव यांस

A. D. 1781-82. (502) Dinkar Báburao Fadnis of Parganá Shahádorá recovered the Parganá from the English in the preceding year.

पत्र सादर जालें, त्यास तुह्मीं महादजी शिंदे याजकडे साल मजकूरची रसद देऊन कमावीस केलीत, कमाविसीवर तुह्मांकडून लक्ष्मण भिकाजी गेले, त्यांणीं याचा सदरील शिबंदीखर्चाचा ऐवज आपण देऊं म्हणून हवाला घेतला असतां ठाणियांत गेल्यावर, तुमचा ऐवज कांहीं आह्मांकडे नाहीं, असें ह्मणों लागले, व शिंदे याचें पत्र शिबंदीखर्च ज्याचा त्यांणीं समजोन घ्यावा, याप्रमाणें घेतलेंत; व सावकारापासून यांणीं कर्ज घेतलें त्यास व इंग्रजापासून ठाणें घेतलें तेव्हां ठाण्यांत जकीरा नव्हता, सबब जमीदार व रयेत यांजपासून गल्ला वगैरे सामान ठाण्यांत घेऊन बंदोबस्त केला. त्यास सांगोन दिनकर बाबूराव यांस मनस्वी निकड करवितां ह्मणोन हुजूर विदित जालें. ऐशास हें कार्याचें नसे. हल्लीं हें पत्र सादर केलें असे, तरी दिनकर बाबूराव यांस शिबंदीखर्च कार्याकारण वाजबी जाला असेल तो ऐवज व जमीदार व रयेतेपासून ठाण्यांत जकीऱ्याबद्दल जिन्नस घेतला आहे, त्या ऐवजाची व सालगुदस्ताची बाकी यांचे कारकीर्दीची राहिली असेल त्याची रुजुवात करून घेऊन, ऐवजाचा फडशा करून देवणें, सदरहू ऐवजाचा फडशा होय तोंपर्यंत मशारनिल्हेस सावकार व जमीदार वगैरे यांचा उपसर्ग लागों न देणें; व मशारनिल्हेस हुजूर यावयाची आज्ञा केली असे, तरी फडणिसीचे कामावर कारकून ठेऊन चीजवस्त सुद्धां येतील त्यास अडथळा न करणें ह्मणोन, रंगो गोविंद यांस चिटणिसी. पत्र १.

५०३–(७२१) इंग्रजाकडील चाकर काहार भोई तीन, व मोतीराम वाणी गांडापूरकर कल्याणास व मुंबईस जाऊन येऊन उदीम करीत होता, ऐसे चार असामी बोरघाट तळघाट येथें चौकीवर सांपडले ह्मणोन लिहिलेंत व त्याजवळ वस्तभाव व रोख ऐवज सांपडला, त्याची याद चारशें चौऱ्यासी रुपयांची लिहून पाठविलीत ते पावली. सदरील चार असामींस हुजूर रवाना करावें, किंवा सोडून द्यावें ह्मणोन लिहिलेंत. त्यास पुन्हां इंग्रजाकडे जाऊं नये अशी जरब देऊन सोडून देणें; आणि त्याजवळ वस्तभाव सुद्धां चारशें चौऱ्यासी रुपयांचा ऐवज सांपडला, तो तुह्मीं तालुके कावनई येथील हिशेबीं जमा धरणें ह्मणोन, गोपाळ बल्लाळ तालुके मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ सवाल ५

परवानगी रूबरू.

---

(503) 3 Bhois (carriers) in the service of the English and Motirám Wani were found trading with Bombay. They were arrested at the chouki at Borghát Talghát. The property found with them worth Rs. 484 was confiscated and they were set at liberty with a strict warning not to go to the English again.

A. D. 1781-82.

५०४–(७२२) मदनराव येरूणकर हे तुह्मांजवळ किल्ले कोहाज येथें चाकरीस आहेत त्यास त्यांणीं स्वारी करून इंग्रजाचे लोकांशीं लढाई चांगली केली, व पुढेंही चाकरी करून दाखविणार, सबब मशारनिल्हे यांस साल मजकुरापासून पालखी सरकारांतून करार करून दिल्ही त्याविशीं.

इसन्ने समानीन
मया व अलफ
सवाल ६

कलमें.

पालखीची तैनात सालीना रुपये ५०० एकूण पांचशें रुपये खेरीज शिरस्ता, छ. १५ रमजानापासून करार केले असेत. तरी सदरहूप्रमाणें तैनात पाववीत जाणें.

कलम १.

पालखीचे सामानाबद्दल रुपये १०० एकूण शंभर रुपये देविले असेत, तरी देणें.

कलम १.

एकूण दोन कलमें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरील प्रमाणें मामले कोहाजपैकीं देणें ह्मणोन, आबाजी यादव याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५०५–(७२६) त्रिंबक कृष्ण मामलेदार तालुके अंजणवेल यांस सनद कीं, तालुके मजकूर येथें बंदरकिनारा इंग्रजाची वगैरे गडबड आहे, त्याचे बंदोबस्तास जदीद शंभर लोक ठेवावयाची आज्ञा केली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं हुजूर विनंति केली; त्याजवरून तालुके मजकूरचे अजमासाखेरीज जदीद लोक असामी १०० शंभर चांगले बरखंदाज मर्द इतबारी देशचे व कोंकणचे मिळोन ठेवावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें शंभर लोक तालुके मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें तैनाता करून जामीन घेऊन ठेवणें; आणि बंदोबस्त चांगला करणें. गडबड वारल्यावर लोक दूर करणें ह्मणोन. सनद १.

इसन्ने समानीन
मया व अलफ
जिल्काद ५

रसानगी यादी.

५०६–(७३०) इंग्रजाचे तारूतरांडे धरावयास, व त्याच्या मुलकांत जाळपोळ क-

---

(504) Madanrao Yerunker of fort Kobáj gave the English a good battle. A palanquin पालखी with an allowance of Rs. 500 per annum for its expenses was therefore given to him.

A. D. 1781-82.

(505) There being a disturbance of the English on the sea-side of Táluká Anjanwel, 100 additional men were permitted to be entertained.

A. D. 1781-82.

(506) Trimbak Suryáji was entrusted with the work of capturing

इसने समानीन मया व अलफ जिल्काद २६

रावयास त्रिंबक सूर्याजी यास आज्ञा केली आहे, तरी यांचे तर्फेनें रायाजी नाईक बोरकर, व गणोजी नाईक भाटकर, व विठोजी नाईक पनळेकर, व गोविंदराम यास रवाना केले असेत. इंग्रजाचे तारूतरांडे धरितील, व दाणागल्ला मुंबईस जाईल, त्याचा बंदोबस्त करितील. त्यास तुह्मी मुजाहिम न होणें; व इंग्रजाचे मुलकांतील कमाविसीच्या आसाम्या दस्त करून आणितील, त्यांस तुह्मीं अटकेस ठेवणें, त्यांस अडशेरी वगैरे खर्च पडेल तो मशारनिल्हे देत जातील; अटकेंतील कुळाची खंडणी हे करून ज्यास सोडावयास मागतील त्याप्रमाणें सोडीत जाणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्रें.

१ तालुके विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद.

१ तालुके देवगड निसबत चिमणाजी रामचंद्र याचे नांवें पत्र कीं, इंग्रजाकडील आसाम्या आणितील त्यांस किल्ले भगवंतगड येथें ठेवणें. हे आचरे याचे बंदरीं राहतील त्यास राहूं देणें ह्मणोन. पत्र.

१ तालुके रतनागिरी निसबत महिपतराव कृष्ण यास.

३

एकूण तीन पत्रें दिल्हीं असेत.

५०७—(७३२) किल्ले अर्जुनगड. व इंद्रगड. तालुके वसई येथें सरकारचीं ठाणीं

इसने समानीन मया व अलफ जिल्हेज ९

होतीं. त्यास सालगुदस्तां इंग्रजानें किल्ले घेऊन आपला अमल बसऊन तुह्मांस किल्यावर ठेविलें आहे. त्यास तुमचे मानस किल्ले सरकारचे सरकारांत द्यावे, येविशींचा मजकूर गोपाळ त्रिंबक यांणीं हुजूर समजाविला; त्याजवरून तुमचें निखालसतेचें बोलणें सरकारांत कळलें, सबब हें अभय पत्र सादर केलें असे, तरी किल्यावर शिलकी गल्ला, व जकीरा, व तोफा वगैरे सर जाला असेल, तो सरकारचे कारकून व लोक व सरदार किल्यावर चढतील त्यांजवळ मोजदाद करून देऊन ठाणीं हवालीं करणें; आणि तुह्मी आपली खासगत वस्तभाव हत्यारें सुद्धां

A. D. 1781-82.

English vessels and creating a disturbance in their province; and Ráyáji Naik Borkar, Ganoji Naik Bhátkar and Vithoji Naik Panaleker and Govindrám were deputed by him for the purpose.

(507) Fort Arjungad and Indragad in Tarf Bassein were taken by

A. D. 1781-82.

the English in the preceding year, and officers were appointed by them. The officers intimated through Gopál Trimbak their desire to surrender the forts to Government. They were informed that if they surrendered the forts to-

किल्याखालीं उतरून घरीं सुखरूप जाणें. अभय असे. तुम्हांस सरकारांत चाकर राहावयाचें असल्यास हुजूर येणें. चाकरीस ठेविलें जातील, कोणे गोष्टीचा वसवसा न धरणें म्हणोन, समस्त सरदार व लोक किल्ले मजकूर यांचे नांवें अभय. पत्र १.

रसानगी यादी.

५०८–(७३७) अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, व कारकून, किल्ले घनगड यांचे नांवें

इसन्ने समानीन मया व अलफ सफर १

सनद कीं, तांबा इंग्रज याजकडे अन्याय लागला, सबब किल्ले मजकूर येथें अटकेस ठेवावयास पाठविला असे. तरी पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी, राघो विश्वनाथ गडबोले, कारकून शिलेदार.

५०९–(७४३) इंग्रजाचीं ठिकाणें मुंबई, सुरत वगैरे येथील बंदी सरकारांतोन केली

इसन्ने समानीन मया व अलफ सफर २६

आहे, त्यास खानदेश प्रांतांतून सुरतेकडे माल फार जातो, सबब तिकडील कामकाज बंदी संबंधें नारो गणेश दिंमत चिंतामण हरी यांस सांगितलें. यांजकडील कारकून त्या प्रांतीं गेले आहेत, त्यांचा बंदोबस्त चांगला करून देणें. प्रस्तुत साखरीस अजमासें दोहो तिहीं लक्षाचा माल आला, तो तुम्हीं जप्त केला आहे; परंतु त्याजपासून नजर घेऊन माल सुरतेकडे जाऊं देणार, म्हणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे. तरी माल जप्तींत आला आहे तो जाऊं देणार, हे गोष्ट ठीक नाहीं. जो माल साखरीस अटकाविला आहे, तो तसाच जप्तींत ठेवून सावकारास हुजूर पाठऊन देणें. येविशीं दिक्कत न करणें. जर माल सुरतेकडे गेल्यास, त्याचा जाबसाल तुम्हांस करावा लागेल. हें स्पष्ट समजोन करणें. नारो गणेश यासी कोणी दिक्कत करूं लागेल, त्यास ताकीद करून बंदोबस्त करून देणें. स्वार प्यादे लागतील ते देत जाणें म्हणोन, गणेश विश्वनाथ यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

५१०–(७४५) किल्ले गंभीरगड, व सेवगा येथील बंदोबस्ताविशीं वगैरे. कलमें.

---

gether with the stores therein to Government, they would be allowed to repair to their homes in safety. Should they like to accept service under Government, they were asked to come to Poona.

(508) Tom. an Englishman. being found guilty was sent to be imprisoned at fort Ghangad.

A. D. 1781-82.

(509) Government was informed that considerable traffic passed between Khándesh and Surat. As dealings with Bombay and Surat were stopped, officers were sent to prevent the continuance of the traffic.

A. D. 1781-82.

(510) The fort of Gambhirgad was left unoccupied. It was appre-

इसन्ने समानीन मया व अलफ रबिलावल

किल्ले गंभीरगड वोसाड टाकिला आहे, त्यास जवारकर राणी इंग्रजाकडे मिळाली आहे, ती कोळी मिळऊन गंभीरगड वसवणार, आणि मुलकांत धामधूम करून बखेडा करणार. याजकरितां किल्ले मजकूर वसवावा, ह्मणोन पेशजीं तुह्मांस सांगितलें असतां प्रजन्य काळचा किल्ला उज्याड टाकिलात हें ठीक न केलें. त्यास हलीं किल्ले मजकूरचा व किल्ले सवगा देखील महालसुद्धां बंदोबस्त करून घ्यावयाविशीं आबाजी यादव यास अलाहिदा सनद सादर केली आहे, तरी मशारनिल्हे किल्यास हवालदार व लोक पाठऊन किल्याचा व महालाचा बंदोबस्त करून देतील, त्याप्रमाणें तुह्मीं त्यांचे इतल्यांत राहून किल्याचा व महालचा बंदोबस्त येथास्थित राखीत जाणें. कलम १.

प्रांत वसई येथील डाहाणू वगैरे महालच्या रयतेच्या बायका धरून आणून कुणबिणी करितां, ह्मणोन हुजूर कळलें, त्यास रयत कोळी, इंग्रजाचे गडबडीमुळें रयतेस थारा नाहीं, असें असतां रयतेच्या बायका धरून आणितां, हें ठीक नाहीं. धरून आणिल्या असतील त्या सोडून देणें. गैरराह वर्तणूक न करणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, कृष्णाजी महादेव याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५११-(७४९) आनंदराम. व बाळा, व तुलसीचरण यांचे नांवें कौल कीं, तुह्मीं

इसन्ने समानीन मया व अलफ रबिलाखर २६

हुजूर विदित केलें कीं आपण इंग्रजाचे लष्करांत रस्त पोहचाऊन त्याजसमागमें होतों, त्यास कल्याणचे मुकामाहून त्याचे लष्करांतून इकडे येऊन, हरएक बंदरीं मीठ भरून, हरएक घाटें येऊन, देशांत विकून राहूं. यास्तव साहेबीं मेहरबान होऊन जीवन माफक सरकारांत नजर घेऊन कौल द्यावयाची आज्ञा झाली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून तुह्मांपासून नजरेचा ऐवज सरकारांत

A. D. 1781-82.

hended that the Ráṇi of Jowár, who had joined the English, might occupy it and plunder the country around. Krishṇáji Mahádeo was therefore directed last year to occupy the fort. He failed to do so. The forts were now made over to the management of Âbáji Yádav.

(511) Ânandram, Bálá, Tulsicharaṇ, who supplied the English with troops, provisions, while on march came over to the Peshwá, and asked for permits to carry salt from the Konkaṇ into the upcountry. Permits were given and the men were warned not to return to the English,

A. D. 1781-82.

रुपये ५०० पांचशें रुपये घ्यावयाचा करार करून हा कौल सादर केला असे, तरी तुह्मीं बेवसवसा येऊन वरकड चरणांप्रमाणें मीठ कोंकणांतून हरएक बंदरीं खरिदी करून, हरएक घाटें देशांत आणून विकणें; आणि जकात शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें, अभय असे. तुह्मीं फिरोन इंग्रजाकडे जाऊं नये, गेल्यास पारिपत्य केलें जाईल ह्मणोन. कौल १.

रसानगी यादी.

५१२–(७५४) किल्ले राजमाची येथील लोकांनीं सालगुदस्त इंग्रजाचे लढाईंत चाकरी चांगली केली, सबब इजाफा वगैरे करार करून दिल्हा त्याविशीं. कलमें.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १

सरदार व लोक यांस कदीम शिरस्तेप्रमाणें सालीना इजाफा.

रुपये ४०

एकूण चाळीस रुपये सालीना छ. १ रविलाखरापासून करार करून दिल्हे असेत, तरी ज्यांणीं चाकरी केली असेल, त्यांस माणूस पाहून इजाफा करून त्याप्रमाणें पाववीत जाणें. कलम १.

गणेश बल्लाळ फडणीस किल्ले मजकूर यांस अफ्तागिऱ्याची नेमणूक. रुपये.

५० अफ्तागिऱ्या असामी १ एक एकूण सालीना. रुपये.

२० अफ्तागिराचे सामानाबद्दल एक सालाआडचे शिरस्तेप्रमाणें. रुपये.

——

७०

एकूण सत्तर रुपये करार केले असेत, तरी अफ्तागिऱ्याचे पन्नास रुपये छ. १ रबिलाखरापासून पाववीत जाणें, व अफ्तागिराचे सामानाचे वीस रुपये तूर्त सालमजकुरीं देणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरील प्रमाणें तालुके मजकूर पैकीं देणें ह्मणोन, रामराव नारायण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५१३–(७६७) अर्जोजीराव ढमाले, हवालदार व कारकून, किल्ले घनगड याचे नांवें जाब कीं, लिहिलें विनंतिपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट झालें. तांबा इंग्रज किल्ले मजकुरीं अटकेस होता, त्यास हुजूर पाठवणें ह्मणोन तुह्मांस सनद सादर जाली, त्याजवरून तांबा मजकूर याजबरोबर शिपाई देऊन

सलास समानीन मया व अलफ रजब ८

(512) Rewards were given to officers and men of fort Rájmáchi who did excellent service in a battle fought with the English in the preceding year.
A. D. 1781-82.

(513) Tom, an Englishman, who was a prisoner at fort Ghangad, was brought to the Huzur.
A. D. 1781-82.

हुजूर पाठविला तो येऊन पोहचला. शिपाई माघारे पाठविले असेत ह्मणोन. जाब १.

५१४–(७८८) संगन नाईक मोऱ्या कोळ्याचे मलईत मिळोन मुलकांत दंगा करित होता. उपरांत इंग्रजाकडे बेलापुरास राहोन तेथून सरकार तालुक्यांत येऊन चोऱ्या करून रयतेस उपद्रव देत होता. तो हल्लीं तेथून निघोन कोळवणांत जात असतां हरी लक्ष्मण यांणीं पत्ता लावून, धरून आणून, तुह्मांकडे पाठविला, तो तुह्मीं किले विलासगड येथें अटकेस ठेविला आहे. त्यास मोऱ्या मजकूर लबाड कोळ्याकडे मिळोन सरकारचे प्रांतांत उपद्रव करित होता, सबब त्यास तोफेचे तोंडीं द्यावयाचा करून, हे सनद सादर केली असे, तरी मोऱ्यामजकूर यास तोफेचे तोंडीं देणें ह्मणोन, आनंदराव राम यांचे नांवें. सनद १.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलाखर १९

रसानगी याद.

५१५–(७९४) आनंदराव धुलप, सुभा अरमार विजयदुर्ग, याचे नांवें सनद कीं, साल मजकुरीं इंग्रजी बोट एक. व बतेले, व शिबडीं मिळोन पांच दागिने. जंगी सामान मुद्धां, मेककेर कपितान मुंबईहून घेऊन हेट जात असतां. तुमची व त्याची गाठ पडोन. लडाई होऊन, सदरील तरांडीं कपितान सुद्धां तुह्मीं पाडाव करून आणिलीं आहेत, त्यास हल्लीं सदरील पांच दागिने सामान सरंजाम व तरांड्यावरील कपितान वगैरे लोक सुद्धां सोडून द्यावयाची आज्ञा केली असे, तरी जराबजरा मालमुद्धां तरांडीं कपितानाचे स्वाधीन करून पोंच घेऊन कपितान वगैरे लोक सुद्धां तरांडीं सोडून देणें ह्मणोन. सनद १.

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ७

रसानगी. सदाशिव केशव दात्ये.

५१६–(८०४) बतेला सावकारी रूपोरल इंग्रज मुंबईकर याजकडील सालगुदस्तां तालुके रत्नागिरी येथील आरमारी गलबतांनीं जंजिरे मजकूर येथें धरून आणिला आहे, तो हल्लीं सोडून द्यावयाची आज्ञा तुह्मांस केली असे, तरी सदरील बतेला सरंजामसुद्धां, व त्यावर माल असेल तो दे-

अर्बा समानीन मया व अलफ रजब १४

(514) Sangan Naik Moryá, a Koli resident under the protection of the English at Belápur, created disturbance and committed thefts in the country. He was arrested and sentenced to be shot.

A. D. 1782-83.

(515) 5 boats belonging to the English under the command of an English Captain were captured by Ánandrao Dhuḷap. These with the Captain and merchandise were ordered to be set at liberty.

A. D. 1782-83.

(516) A trading vessel under the command of रुपोरल (Ruporal) belonging to the English of Bombay which was seized at Ratnágiri, was ordered to be restored to the English with its cargo.

A. D. 1783-84.

थील इंग्रजाकडील माणसें येतील त्यांचे स्वाधीन करून पावलियाची पौंच घेऊन हुजूर पा-ठवणें ह्मणून, महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५१७–(८०७) तालुके चोण प्रांत कल्याण हा महाल तालुके राजमाचीकडे आहे, त्यास इंग्रजाचे दंग्यामुळें रयत परागंदा जाहाली. घरेंदारें जळालीं. या-जकरितां रयतेस तगाई दिल्ह्यास महालची लावणी होईल, ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्याजवरून माहालची लावणी जाहाली पाहिजे, याज-करितां रयतेस तगाई गल्ला, व नक्त चौकशीनें देऊन हंगामी उगवणी करून घेणें ह्मणोन, रामराव नारायण यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा समानीन
मया व अलफ
रजब २९

रसानगी यादी.

५१८–(८०८) कसबे कल्याण, व कसबे भिवंडी, व किल्ले दुर्गाडी येथें व कांहीं म-हालीं इंग्रजाचे गडबडीमुळें सरकारचा अमल नव्हता, त्यास हल्लीं किल्ले, व ठाणीं, व मुलुख सरकारांत घ्यावयाचा करार जहाला, सबब किल्ले व ठाणीं सुद्धां मामलत सालमजकुरीं तुह्मांस सांगितली असे, तरी सरकारांत ठिकाणें व मुलुख आहे, त्याचा व इंग्रजाकडे ठिकाणें होतीं, तेथील वगैरे अमल चालत नव्हता त्याचा बंदोबस्त पेशजींप्रमाणें तुह्मी करणें ह्मणोन, गोविंद राम कमा-विसदार, प्रांत कल्याण भिवंडी यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा समानीन
मया व अलफ
साबान २

रसानगी यादी.

५१९–(८०९) प्रांत वसई येथील जंजिरे, व किल्ले, व कोट, व मुलुक इंग्रजानें घेतला होता, तो सरकारांत माघारा घ्यावयाचा करार जाहला. तेथील बंदोबस्त सालमजकुरीं तुह्मांस सांगितला असे, तरी जंजिरे, वसई, व अर्नाळा वगैरे किल्ले, कोट, व मुलुख तुह्मीं आपले हवालीं करून घे-

अर्बा समानीन
मया व अलफ
साबान ११

---

(517) The Tarf of Choṇ in Pránt Kalyan was owing to the disturbance of the English depopulated and the houses were burnt down. Tagái in grain and in cash was sanctioned to be given to induce the rayats to take up cultivation.

A. D. 1783-84.

(518) During the disturbance of the English, Government lost their control over the villages of Kalyan, Bhiwaṇḍi and the fort of Durgádi and some Maháls. Their surrenders to Government being now agreed upon, the Kamávis-dár of Pránt Kalyan was directed to take charge of them.

A. D. 1783-84.

(519) Similar orders were issued in regard to the fort of Bassein and Arnáḷa and other places in Prant Bassein, which were lost by Government. during the war with the English.

A. D. 1783-84.

ऊन, हुमाने इतबारें बसोन, तुम्हांबरोबर नामजाद केला. तीन हजार देविले आहेत. त्यापैकीं ज्या ठिकाणीं जसें असावें तसें ठेवून तूर्त बंदोबस्त यथास्थित करणें. किल्याचे हवालदार, व दरकदार, व सरदार हुजुरून करार होऊन सनदा सादर होतील. त्याप्रमाणें त्यांचे हातून कामकाज घेणें. प्रांत मजकूर येथील जमाखर्चाचा बेहेडा अलाहिदा करून दिल्हा जाईल. त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, आनंदराव राम यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५२०–(८२१) तालुके वसई पैकीं किल्ले इंद्रगड, व अर्जुनगड हे दोन्ही किल्ले, व परगणे खलोड पवाडी, व परगणे नगर हवेली हे दोन्ही महाल सुरतकर इंग्रज याजकडे होते, त्यास प्रांत गुजराथ वगैरे येथील किल्ले व ठाणीं, व महाल त्यांणीं सरकारांत दिल्हे; त्यास ते सदरील दोन्ही किल्ले, व महाल चिंतामण हरी यांजकडील कारकुनाचे हवालीं केले, ते त्यांणीं आनंदराव भिकाजी, व त्रिंबक भिकाजी यांचे हवालीं केले आहेत, ते पेशजींप्रमाणें तालुके मजकुराकडे ध्यावयाचा करार करून सदरील दोन्ही किल्ले, व महाल तुह्मांकडे द्यावयाविशीं अलाहिदा मशारनिल्हे यास सनद सादर केली आहे, त्याप्रमाणें महाल, व किल्ले तुमचे हवालीं करितील. तेथील बंदोबस्त तुह्मीं करणें ह्मणोन, आनंदराव राम यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा समानीन
मया व अलफ
सवाल १

आनंदराव भिकाजी, व त्रिंबक भिकाजी यांस सदरील अन्वयें कीं, दोन्ही महाल व किल्ले जकीरासुद्धां मशारनिल्हे यांचे हवालीं करून कबज घेणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी, बाळाजी महादेव तालुके शिवनेर.

५२१–(८२६) कर्नेल चार्लीस इंग्रज सुरतकर याजकडून कासीबजोडी पत्रें घेऊन आली, त्यास निरोप समई इनाम, रसानगी यादी. रुपये.

अर्बा समानीन
मया व अलफ
सवाल १९

२ महासिंग.
२ गंगाराम.

४

---

(520) The English of Surat agreed to make over to the Peshwá the forts, Tháṇás, and Mahâls in Gujerath, &c. The forts of Indragaḍ and Arjungaḍ and Parganás of Khalode Pawáḍi and Nagar Haveli were accordingly surrendered by them to a karkoon of Chintáman Hari.

A. D. 1783-84.

(521) Two messengers came from Surat with letters from Colonel Charles.

A. D. 1783-84.

५२२–(८३०) सरकारचे व इंग्रजाचे बिघाडामुळें इंग्रजाकडील मुंबई वगैरे येथील बंदी सरकारांतून केली होती, त्यास सांप्रत सरकारचा व त्यांचा सलूक होऊन बंदी मोकळी करून, हें पत्र सादर केलें असे, तरी नाके बंदीस कारकून व प्यादे तुह्मीं ठेविले असतील ते उठऊन नेणें. या उपर सावकार उदमी वगैरे यांस आमदरफ्तीचा अडथळा न करणें ह्मणून, मामलेदार तालुके हाय यांचे नांवें चिटणिसी. पत्रें.

अर्बा समानीन
मया व अलफ
जिल्हेज २२

१ आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यास कीं, जंजिरे मजकूर येथील बंदरचे नाकेबंदीस ठेविले असतील त्याविशीं.

१ गंगाधर गोविंद तालुके विजयदुर्ग यास कीं, तालुके मजकूर येथील बंदर हायचे नाकेबंदीस ठेविले असतील त्याविशीं.

२

५२३–(८६०) गंजी मूसा तालचिरीकर याची कादरी गुराब सरकारचे आरमारांनीं दस्त करून आणली, त्याविषयीं मुंबईकर जनराल यांणीं तुह्मांस लेहून पाठविलें, त्यास गुराब जफ्त केली ते समई गुराबीवर इंग्रेजी कौल व निशाण नव्हतें, या अन्वयें त्याचे पत्राचें उत्तर तुह्मीं लिहिलें, त्याजवरून त्यांणीं तालचिरीस लिहून चौकशी करविली आहे. तरी तेथें चौकशी होऊन त्याचें लिहिलें सरकारांत येऊन तुम्हांस आज्ञा होय तोंपर्यंत गुराब मालसुद्धां अमानत ठेवणें ह्मणोन, आनंदराव धुळप आरमार विजयेदुर्ग याचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

खमस समानीन
मया व अलफ
जिल्काद ४

---

(522) Owing to hostilities with the English all trade with Bombay and other places (belonging to the English) was prohibited. Peace having been established, the prohibition was removed.

A. D. 1783-84.

(523) Ánandrao Dhuḷap of the navy captured a ship belonging to Ganji Musá Talchiriker (गंजी मुसा तालचिरीकर). The General of Bombay wrote to Dhulap on the subject. He informed the General that the ship was captured as it did not bear the English flag. The General made inquires of the authorities at Tálchiri तालचिरी on the subject. Dhuḷap was directed to keep the ship under attachment till receipts of orders which were to be issued on receiving a reply by Government from the General.

A. D. 1783-84.

५२४—(८८०) सरकारचा, व इंग्रज, व फिरंगी यांचा तह जाला, त्यास तहनाम्यांत दर्यांतील जहाजांचे आमदरफ्तीविशीं कलमें करारांत आलीं ते.

खमस समानीन
[illegible] अलफ
जमादिलावल १६

बीतपशील.

४ इंग्रजाचे तहनाम्यांतील. कलमें.

३ महादजी शिंदे यांचे विद्यमानें तह जाला त्यांतील.

१ कंपणी इंग्रज, व पेशवे साहेब हरदू सरकारांतून करारांत येतें कीं, तर्फेनचे जहाजांस दर्यांतून येण्याजाण्याविशीं परस्परें खलष न पोहोंचावा. तर्फेनचीं जहाजें तर्फेनच्या बंदरीं सुखें येतजात जातील; व त्यास हिमायत परस्परें बंदरीं दिल्ही जाईल.

१ पेशवे साहेब व मराठ्याचे सरकारचे तमाम सरदार कबूल करतात कीं, इंग्रजांनीं पेशजींप्रमाणें मराठ्यांचे मुलकांत सवदागिरीचा कारभार करावा. कोणेविशीं त्यांस मुजाहिम होणार नाहीं. याचप्रमाणें इंग्रज कबूल करतात कीं, पेशवे साहेब यांच्या लोकांनीं इंग्रजांचे मुलकांत सवदागिरीचा कारभार बेदिक्कत करावा.

१ मागाहून कलम करार होऊन आलें कीं, दोस्तीच्या करारनाम्याचे अकरावे कलमांत तर्फेनच्या जहाजांचे येण्याजाण्याविशीं मजकूर बदस्तूर साबीक लिहिणेंत न आला, सबब हल्लीं लिहिण्यांत येतें कीं, हरदू सरकारचे जहाजांची आमदरफ्ती बदस्तूर साबीक होईल.

३

१ इपटेन किल्ले पुरंदरास येऊन सनसीत सबैनांत सरकारासी तह करून तहनामा जहाला, त्यांतील कलम कीं, परस्परें मराठ्यांसी व इंग्रजांसी करार जाला कीं, अगर जहाज, गुराब वगैरे बाबत इंग्रजीया जहाज सौदागरी, जीं इंग्रजाच्या पन्हाईत असतील ते जहाज व गुराब वगैरे मराठ्यांच्या तालु-

---

(524) The following agreement was entered into by the Government with the English:—

A. D. 1784-85.

1 No obstruction should be offered by one Power to the ships of the other Power moving into the sea.

1 There should be no restrictions in regard to trade in the territories of the two Powers.

1 Ships of any Power overtaken by a storm and stranded within the jurisdiction of the other Power should be assisted by the other Power.

कियांत कोण्याहि किनाऱ्यावर फुटेल तरी, हरएक विषयीं कुमक व मदत जहाजाचा माल व सरंजामाच्या निगेबानीसाठीं मराठ्यांकडून, अथवा त्या स्थलचे राहणाराकडून जें जरूर पडेल तें करावें, व मालाची निगेबानी करून जहाजाचे धन्यास सांगावें, जो पैका ज्या कामाबद्दल खर्च होईल तो जहाजाचा धनी पावता करील. अंग्रेजाची कंपनी कौल करार करीत आहे, सदरील प्रमाणें जहाज वगैरे मराठ्यांच्या सरकारचें, कंपनीचे तालुक्याचे किनाऱ्यावर फुटलें तरी सदरील लिहिल्याप्रमाणें कुमक व मदत अमलांत आणितील.

४

७ फिरंगी गोवेकर याचा तह सन समानीनांत जाहला त्यांतील. कलमें.

१ सरकारचे आरमारासी व फिरंगी याचे आरमारासी अगर एकाही तरांड्यासीं, अथवा एकही तर्फेचें एकच तरांडें व दुसरे तर्फेचे आरमारासी दर्यांत गांठ पडली तर सलुखानें वर्तावें.

१ सरकारचे आरमारासी व फिरंगी याचे आरमारासी मार्गीं गांठ पडोन, एक तर्फेस पाणी व फाटीं नसल्यास दुसरे तर्फेनें पाणी व फाटीं अधिक शिल्लक असेल तर द्यावें, व गल्ला एकाच्या आरमारावर शिल्लक नसोन, दुसरे आरमारावर अधिक शिल्लक असेल तर नक्त रुपये घेऊन गल्ला द्यावा. येणेंप्रमाणें दुतर्फा चालावें.

१ चीनच्या प्रांतांतील फिरंगी याचे बंदरचीं जहाजें माल भरून उदमास हर एकाचे बंदरीं खरेदी फरोक्तास समुद्रांत फिरतात, त्यास सरकार तर्फेच्या आरमारानें मुजाहिम होऊं नये, व चीनच्या बंदरीं सरकार तर्फेचे बंदरचीं

The following agreement was entered into by Government with the Portugese.

1 Ships of both the Powers, meeting each other in the sea, should act in a friendly manner towards each other.

1 In case a ship of one Power while moving in the sea be in want of water, fuel, or other provisions and meet a ship of the other Power, the latter shall, if it can spare, supply the former with the article of which it is in want. Price shall be paid for any provision thus supplied.

1 Ships of both the Powers shall not obstruct each other in their trade with China.

जहाजें उदमास जाण्याकरितां समुद्रांत फिरतील त्यास फिरंगी यांणीं मुजाहिम होऊं नये.

१ सरकारच्या राज्यांत फिरंगी याजकडील मुलकांतील सावकारी तरांडीं, पडाम्या अगर बतेले माल घेऊन येतील. उदमी व्यवसाव करणार. त्यांणीं सालाबादप्रमाणें जकात सरकारांत देऊन करावा व कोणापासून तोसीस होऊं नये. सावकार(रानें) आपला जिन्नस विकून दाणा वगैरे जिन्नस खरेदी करून सुखरूप न्यावा. याप्रमाणें सरकारचे राज्यांतील सावकारांनीं बतेले व पडाम्या फिरंग्याचे मुलखांत दाणा वगैरे जिन्नस विकून तेथील जिन्नस मुबदला वगैरे खरेदी करून घेणार, तो घ्यावा. सालाबादप्रमाणें जकात देतात ती देऊन सुखरूप जावें; कोणापासून उपसर्ग होऊं नये. दुतर्फा करार असे.

१ सरकारचे राज्यांतील, व फिरंगी याचे मुलकांतील सावकारी तरांडीं हरएक राज्यांत जाण्याकरितां समुद्रांत फिरतात, तीं दुतर्फाचे आरमारास अगर हर कोणी युद्धाचे जहाजास किंवा सिबडास सांपडलीं तर, कौल नाहीं म्हणून धरूं नये, सुखरूप जाऊं द्यावीं. दुतर्फा राज्यांतील सावकारी तरांडे समुद्रांत गनीम नेत असेल आणि दुतर्फामधील कोणाचेही आरमार किंवा एकाही तरांड्यासी गांठ पडली तर मदत करून जोर पोहोंचल्यास सोडऊन जवळ-सार खाडीपावेतों पोहोंचवावें. याप्रमाणें जो सरदार करील त्याचा खावंदानें बहुमान करावा.

१ सरकारचे आरमारास, व गनीमासी गांठ पडोन युद्ध होत असतां त्या समयीं फिरंगीयाचें आरमार, व फरगत येऊं नये. पावले तर गनीम फिरंगी याचा स्नेही नसल्यास होईल तें साहित्य व कुमक करावी. याप्रमाणें दुतर्फाचे आरमारानें करावें.

---

1 Ships of one Power shall be at liberty to trade with the territory of the other Power on payment of the usual duty.

1 Ships of merchants in the territories of the two Powers shall not be detained by any Power on the ground of their sailing without their permit. In case if such a ship of one Power, while being taken away by the enemy, meets a ship of the other Power, the latter shall exert to the utmost to rescue the former & to escort it to the shore.

1 In case a Portugese ship, while sailing through the sea, meets the Government navy engaged in action with another power (which is not on friendly terms with the Portugese), the Portugese ship shall render assistance to the Government navy against the other Power.

१ सरकारच्या राज्यांतील साहुकारी तरांडीं सिकस्त व फुटोन फिरंगी याचे बंदरीं लागेल तर तरांडें मालसुधां माघारें द्यावें. अगर गनीमाच्या भयास्तव बंदरीं आलें तर त्यास मुजाहिम होऊं नये. याप्रमाणें दुतर्फा चालावें.

७

११

एकूण अकरा कलमें परस्परें करारांत आलीं आहेत, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, सदरील कलमबंदीप्रमाणें जाबते लिहून तालुकदारांकडे पाठविले ते. जाबते.

१ सुभा आरमार विजेदुर्ग निसबत आनंदराव धुळप.
१ तालुके विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद याजकडे.
१ तालुके रेवदंडा निसबत आनंदराव शिंदे.
१ प्रांत वसई निसबत जिवाजी गोपाळ.
१ तालुके सुवर्णदुर्ग निसबत मोरो बापूजी.
१ तालुके अंजणवेल निसबत त्रिंबक कृष्ण.
१ तालुके रत्नागिरी निसबत महिपतराव कृष्ण.

७

सात जाबते पाठविले असेत. परवानगी रूबरू.

५२५–(९१८) मेस्त मालीट वकील इंग्रजाकडील मुंबईहून पुण्यास येतात, त्यांस वोझ्यास बेगारी, व येतांना मुक्कामास राहतील तेथें राहावयास जागा, व शाखभाजी, पानपत्रावळ, व लाकडें वैरण वगैरे, महादाजी त्रिंबक कारकून निसबत नारो महादेव गद्रे यास पाठविले आहेत. हे कार्याकारण पाहोन सांगतील त्याप्रमाणें साहित्य करीत जाणें ह्मणोन. सनदा.

सीत समानीन मया व अलफ रविलाखर ४

१ बळवंत राव दादाजी, प्रांत कल्याण यास कीं, बैल सर ५० पन्नास बेगारीचे प्रांत मजकूर पैकीं भुसारी वगैरे यांजकडून पुणेंपर्यंत देणें ह्मणोन.

1 The Portugese shall also render assistance to any Government ship which may be stranded on the Portugese shore, or which may repair to such shore for shelter against an enemy.

(525) Mr. Mallet, Vakil of the English, being about to proceed to Poona, orders were issued to the various officers on the way to supply him with the necessary provisions.

A. D. 1785-86.

१ रामराव अनंत, प्रांत कर्नोळा यास कीं, वोड्यास बेगारी असामी १०० एकशें प्रांत मजकूर पैकीं पुर्णेपर्यंत देणें ह्मणोन.

२ पांडुरंग रामचंद्र, व रामचंद्र सदाशिव, तालुके बेलापूर यांस कीं, बेगारी नेहेमीं पुर्णेपर्यंत.

१ बैल सर ५० पन्नास बेगारीचे तर्फ मजकूरचे भुसारी यांजकडून वगैरे देणें ह्मणोन.

१ बेगारी असामी १०० एकशें नेहमीं पुर्णेपर्यंत, व तर्फ मजकुरीं मुक्कामास राहतील तेथें जागा वगैरे साहित्य करणें ह्मणोन.

२

२ गोविंद कृष्ण, तालुके नेरळ यांस कीं, बेगारी नेहेमीं पुर्णेपर्यंत देणें ह्मणोन.

१ बैल सर ५० पन्नास तालुके मजकूर येथील भुसारी यांजकडील वगैरे देणें ह्मणोन.

१ बेगारी असामी १०० एकशें व तालुके मजकूरचे गांवीं मुकामास राहतील तेथें राहावयास जागा वगैरे साहित्य करणें ह्मणोन.

२

१ बाळाजी जनार्दन, किल्ले लोहगड यास कीं, तर्फ मजकूरचे गांवीं मुक्कामास राहतील तेथें राहावयास जागा वगैरे साहित्याविशीं.

१ भिकाजी गोविंद, किल्ले विसापूर यास कीं, तालुके मजकूरचे गांवीं मुक्कामास राहतील तेथें जागा रहावयास वगैरे साहित्याविशीं.

१ रामचंद्र नारायण, प्रांत पुणें यांस कीं प्रांत मजकूरचे गांवीं मुक्कामास राहतील तेथें रहावयास जागा वगैरे साहित्याविशीं.

९

एकूण नऊ सनदा दिल्ह्या असेत.

रसानगी यादी.

'५२६-(९२०) जमा जामदारखाना.

सीत समानीन मया व अलफ जमादिलावल ६

कमाविसभेट राजश्री राव यांसी बावत इंग्रज कलकत्तेकर याजकडून मेस्तर चारलिस वरली मेस्तर मालीट वकील आले, त्यांणीं दिल्ही, ती गुजारत जानोजी जावक खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

---

(526) Clothes worth Rs. 515 were received as a present from Mr. Mallet who had come as Agent of the English of Calcutta.

A. D. 1785-86.

१५० शाला थिर्के २
२८५ किमखाप २
९० शेले साधे धुवट २

५१५ (५२५) ६

५२७–(९२६) मेस्त मालीट इंग्रज वकील कलकत्तेकर यांणीं पुणियांत सवदागरापासून घोडीं व उंट वगैरे खरेदी केले, त्याची किंमत. रुपये.

सीत समानीन मया व अलफ रजब २७

३९५ घोडीं रास ३ एकूण.
७९५ उंट नफर ६ एकूण.
१५ बैल सर १ एकूण.
६५ कुणबीण कस १ एकूण.

१२७०

एकूण बाराशें सत्तर रुपयांस खरेदी केले, त्याचे जकातीचा आकार होईल तो त्यांस माफ केला असे, तरी यांचे नांवें माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

५२८–(९४७) बद्दल देणें मेस्त मालीट वकील इंग्रज कलकत्तेकर यास रहावयास नारायण पेठेंत खेलोजी गोंधळी याची जागा दिल्ही. त्यास तेथील दरवाज्यावरील बंगल्याची दागदोजी करावयास घासीराम सावळदास यांस सांगितली होती, त्याजवरून त्यांणीं दागदोजी करून जागा नीट करून दिल्ही, त्यास खर्च जाहला तो इस्तकबिल छ. २० सावान तागाइत छ. १९ रमजान मुक्काम रोज ३० एकूण रसानगी यादी. रुपये.

सबा समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ८

६२॥≈ खरेदी लोखंड व लाकडें वगैरे लाग व डांस लागले ते. रुपये.

---

(527) Mr. Mallet purchased some horses and other animals and 1 female slave in Poona. The octroi duty on the purchase was remitted.
A. D. 1785-86.

(528) The house of Kheloji Gondhli, in Náráyan Peth was given to Mr. Mallet for his residence. The front portion of it was repaired by Government at a cost of Rs. 195.
A. D. 1786-87.

१३२।- मजुरी सुतार, गंवड्ये, व माणसें मिळोन रुपये १३२॥≈ पैकीं वजा मखमालीचे यादीस सूट घातली ते रुपये ॥- बाकी रुपये.

१९५

एकशें पंचाण्णव रुपये कोतवाली शहर पुणें निसबत घासीराम सावळदास याजकडून देविले.

५२९-(९५६) रत्नशाळे पैकीं.

समान समानीन मया व अलफ सावान २१

देणें रेंट अर्नबाल (आनरेबल) जनराल कलकत्तेकर इंग्रेज यांस मुबारक बादीचीं वस्त्रें पाठविलीं त्याजबरावर जडाव दागिने राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांणीं रूबरू पाहून लाला गुलाबराव बिन लाला शेवकराम वकील यांजबरोबर पाठविले. किंमत. रुपये.

१०९० ऐन किंमत.
२७२॥ सवाई.

१३६२॥

दागिने.

१ शिरपेच घाट मिनगोर बद्दल रेणुराव धोंडाजी दिंमत नवाब निजाम अलीखान याजकडील भेट राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस यांस छ. २४ जमादिलाकर सन सीत समानीनांत आला तो किंमत. रुपये.

७०० ऐन.
१७५ सवाई.

८७५

शहत.

३ पुष्कराग मोत्येंसुद्धां.
४२ हिरे हिरकण्या.
१ लालडी लोलक.

४६

१ जेगाघाट साधा बरहुकूम रास कर्दन छ. २९ सफर सन सबा समानीन किंमत रुपये.

---

(529) Clothes and jewellery were sent as a present with Lálá Gulábrao bin Lálá Shewakrám to the Right Honourable the English General of Calcutta.

A. D. 1787-88.

३९० ऐन.
 ९७॥ सवाई.
———
४८७॥

शहत.

 ३३ हिरे हिरकण्या मदनाईकसुद्धां.
 १६ माणकें चुणी.
 १० पाच किर्डे.
  १ लालडी लोलक.
———
 ६०

———
२

५३०—(९५९)   जमा जामदारखाना.

समान समानीन मया व अलफ जिल्हेज १६ — कमाविस भेट राजश्री राव यांसी, बरहुकूम जनरेल चार्लीस, अर्ल कार्नवालीस इंग्रज कलकत्तेकर यांजकडून लाला चिमणलाल सेवकराम कारकून शिलेदार याचा भाऊ यांणीं आणिली, ते गुजारत जिवाजी कोटकर खिजमतगार सनगें जरी बादली, कारचोबी, सोनेरी एकूण किंमत.   रुपये.

६२।= चिरे बादली २
१२। कानलपेटी १
४७। पटके २
२२३८≡ जामेवारे बादली ४
———
३४५८– ९

५३१—(१००८)   जमा जामदारखाना.

तिसेन मया व अलफ जमादिलावल २६ — कमाविस भेट बाबत हाय सनगें एकूण किंमत.   रुपये.

१०८० राजश्री रावसाहेब यांस बाबत मेस्तर मालीट इंग्रज कलकत्तेकर वकील याच्या डेऱ्यास खासा स्वारी गेली तेथें पोशाख दिल्हा, तो गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण.   रुपये.

---

(530) Presents were received from Earl Cornawalis of Calcutta.
A. D. 1787-88.

(531) Presents of clothes were made to the Peshwá by Mr. Mallet
A. D. 1789-90. on the occasion of the former's visit to the latter's tent.

३७॥ तिवट धुवट जनाबादी १

७० जाफरखानी, धरणगावी, कोरा.

४० प्रत छडीदार ·॥·

३० प्रत चौकडीदार ·॥·

७० १

२३० शाल फर्द.

१६० प्रत लाखी २ दर ८०

७० प्रत सफेद २ दर ३५

२३० ४

२०० जामेवार दफ्ती सफेत बुटेदार २ दर १००

६३ शेले साधे धुवट जैनाबादी.

१६ १६ १६ १५

६३ ४

१६० किमखापे लाल लहरीदार २ दर ८०

७६०॥ १४

३१०॥ मखमल लाल गंजे २ गज ३५॥ दर गजी रुपये ९ प्रमाणें रुपये.

सनगें गज

१४ ३५॥

१०८०

२७॥ सौभाग्यवती रमाबाई यांस, बाबत सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाई रामचंद्र नाईक परांजपे यांची स्त्री वाड्यांत भेटीस आली ते समयीं दिली, ती गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार

सनगें. रुपये.

२५ छीट जसोऊ बऱ्हाणपुरी १

२॥ चोळखण पैठणी. १

२७॥ २

गज

११०७॥ १६ ३५॥

खासगी राजश्री राव पैकीं आंगरखे धुवट उभारी २ दर ८॥ प्रमाणें रुपये १७

५३२–(१०१८) इंग्रजाकडील पलटणें दोन कर्नाटकांत परशराम रामचंद्र याजकडे पाठवावयास आणविलीं आहेत, त्यांस जलमार्गें जयगडचे खाडींतून संगमेश्वरास उतरोन आंब्या घाटानें जातील; त्यास बंदराहून घाटमाथा-पर्यंत त्यांचे वोझ्यास बेगारी दर्यावर्दी व बैल लागतील ते देऊन दर माणसीं दोन आणे व दर बैली माणूससुद्धां चार आणे प्रमाणें दररोज देऊन घाटमाथा पोहोंचाऊन देणें ह्मणोन, रसानगी याद. सनदा.

इह्दिे तिसैन मया व अलफ रबिलावल ४

१ महिपतराव कृष्ण, तालुके रत्नागिरी यांस.

१ त्रिंबक कृष्ण, तालुके अंजनवेल यांस.

१ हरी विष्णु, दिंमत परशराम रामचंद्र, तालुके महिपतगड यांस.

३

५३३–(१०२४) दिंमत इंग्रेज कलकत्तेकर याजकडील दोन पलटणें तुह्मांबरोबर चाकरीस आहेत, त्यास मोघम खर्चास रुपये ३५००० पस्तीस हजार देविले असत, तरी पावते करणें ह्मणोन, परशराम रामचंद्र याचे नांवें. सनद १.

इह्दिे तिसैन मया व अलफ रबिलावल १६

रसानगी यादी.

५३४–(१०२७) दिंमत इंग्रज कलकत्तेकर याजकडील पलटणें २ दोन तुह्मांकडे कर्नाटकांत चाकरीस आहेत, त्यास दरमहाचे ऐवजीं रुपये ५०००० पन्नास हजार देविले असत. तरी पावते करणें ह्मणोन, परशराम राम-चंद्र यांचे नांवें. सनद १.

इह्दिे तिसैन मया व अलफ जमादिलाखर १२

५३५–(१०३३) परदरबारखर्चे देणें मेस्तर मालीट इंग्रज वकील दिंमत इंग्रज कल-

---

(532) Two Battalions of the English were obtained for service in Karnátic and were sent to Parashrám Rámchandra via Jaygad and Sangameshwar by sea and then via Âmbyá Ghat by land. Orders were issued to supply coolies and bullocks to carry their baggage at the rate of 2 annas per cooli and 4 annas per bullock per day.

A. D. 1790-91.

(533) Parashrám Rámchandra was directed to give the 2 English battalions an advance of Rs. 35,000 for their expenses.

A. D. 1790-91.

(534) Parashrám Rámchandra was directed to pay the 2 battalions of the English at Calcutta, serving under him in Karnátic, Rs. 50,000 every month.

A. D. 1790-91.

(535) Mr. Mallet gave detailed information of the capture of the

इहिदे तिसैन मया व अलफ साबान १० — करेकर यांस इंग्रजांनीं टिपूकडील बेंगलूरचा किल्ला घेतल्याचें वर्तमान सविस्तर विदित केलें, सबब बहुमान विद्यमान राजश्री राव सदरेस रूबरू पाहून दिल्हा, जडाव तुरा, पाच मण्याचा द्राक्षघडवजा सोन्याचे सुतांत बांधीव दांडी मिनेगार बाबत जवाब पोलादजंग पैकीं किंमत. रुपये. ११०६

शहत.

२५ पाच मणी.
१ दांडी सोनें मिनेगार.

२६ — दागिना १.

५३६–(१०४३) जमा जामदारखाना.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ जमादिलावल ६ — कमाविस भेट राजश्री राव यांसी, बाबद मेस्र मालीट वकील इंग्रज कलकत्तेकर याजकडे ईद जाली सब[ब] पोशाख पाठविला, तो गुजारत जानोजी जावक खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

२०	तिवट	१
१००	शाला फर्द	२ दर ५०
२०	शेले साधे धुवट	२ दर १०
७५	किमखाप	१
२१५		६

५३७–(१०६०) सर चारलीस वार मालीट इंग्रज वकील कलकत्तेकर यांणीं मुंबईहून

सलास तिसैन मया व अलफ रविलावल १५ — पुण्यास भुसार व किराणा आणिला, व पुण्याहून मुंबईस नेला. त्याचे बैल सर ३०७३ तीन हजार त्र्याहत्तर याचे जकातीचा आकार शिरस्तेप्रमाणें होईल तो मशारनिल्हेचे नांवें खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें म्हणून, विसाजी भिकाजी कमाविसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें.

सनद १.
रसानगी यादी.

A. D. 1790-91. fort of Banglore by the English from Tipoo. He was therefore presented with some jewellery.

(536) Mr. Mallet sent presents on the occasion of the celebration of Id (इद) at his house. (This corresponds with the first day of January 1792).
A. D. 1791-92.

(537) Sir Charles Mallet brought from Bombay to Poona, and took from Poona to Bombay, 3,073 bullock-loads of groceries. The octri due from him was remitted.
A. D. 1792-93.

५३८–(१०६१) मेस्त बुरूस मुंबईकर इंग्रजाकडील सावकार याचे कापसाचे ओझ्याचें गलबत मुंबईस जात होतें, त्यास दर्यात तुफान जाहलें, ते समयीं कांहीं ओझीं समुद्रांत टाकिलीं. आमोदचे बंदरीं लागलीं ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें. त्यास सावकार मजकूर याचीं ओझीं सुमार ७८ अठ्याहत्तर बंदरीं लागलीं, त्यास दर्यांतून काढावयाबद्दल मजुरी वगैरे खर्च जाहला असेल तो बाजवी घेऊन, ओझीं सावकाराचीं माघारीं देऊन कबज घेणें ह्मणोन, नारायणराव यादव कमाविसदार, परगणे आमोद प्रांत गुजराथ याचे नांवें.

सलास तिसैन मया व अलफ राबिलावल १७

सनद १.

रसानगी यादी.

---

१. राजकीय.
(ब) इतर माहिती.
२४ युरोपांतील राष्ट्रें.
(ब) इतर.

५३९–(३३) तुम्हांकडील महंमद अरफ वकील यानें हुजूर कजवे पुणें येथील मुकामीं येऊन अर्ज केला कीं, आपलीं जहाजें. सुमार.

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

१० थोर जहाजें.
३ गुराब.
२ बोटी.

१५

(538) A ship carrying bales of cotton, belonging to Mr. Bruce, an English merchant of Bombay, was overtaken by a storm. The bales were then thrown into the sea out of which 78 drifted into the harbour of Âmod. These were ordered to be restored to the owner.

A. D. 1792-93.

[1] POLITICAL MATTERS.
(B) Matters relating to
24 European Powers
(b) Others.

(539) A Dutch merchant of port Surat represented through his agent Mohamed Araf that his 10 vessels and 5 small boats carrying merchandize between Surat and Cape Comorin were harassed by the government navy and

A. D. 1773-74.

एकूण पंधरा जहाजें अहद बंदर सुरत तहद ताल व काफ(केप)कुमारी पासून दर्यामध्यें आमदरफ्ती करतील, त्यास सरकारचे आरमाराचा उपद्रव लागेल, सबब साहेबीं मेहेरबान होऊन सरकारचें अभयपत्र दिल्हें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून तुह्मीं सरकारांत एकनिष्ठ आहां हें जाणोन अर्ज खातरेस आणून सरकारचा नजराणा करार करून हें अभयपत्र सादर केलें असे, तरी सरकार तालुक्याचे बंदराशिवाय आमदरफ्ती करीत जाणें, इस्तकबिल सन अर्बा सबैन तागाइत सन खमस सबैन अखेरसालपर्यंत दुसालांत सरकाराचे आरमाराचा उपसर्ग लागणार नाहीं, अभय असे; ह्मणोन, मार्तीनस ज्वान बेस्तान दिंमत वलंदेज साकीन बंदर सुरत याचे नांवें सदरहू पंधरा जाहाजांस छ. १ जिल्काद १५ कौल.

सदरहू कौलाचे अन्वयें सनदा पत्रें २

१ वलंदेज मजकूर याचे नांवें सनद कीं. सदरहू कौल समंधें तुह्मांकडे सरासरी नजर सालमजकुरापासून दरसाल रुपये ६००० सहा हजार रुपये करार केले असेत, तरी करार बमोजीब ऐवज बहिरो रघुनाथ कमाविसदार सरकार शहर सुरत याजकडे सहा हजार रुपये दरसाल देत जाऊन जाब घेत जाणें ह्मणोन. सनद.

१ आनंदराव धुळप सुभा आरमार यास पत्र कीं दुसाला कौलाप्रमाणें पंधरा जहाजांस उपद्रव लागों न देणें ह्मणोन, चिटणिसी. पत्र १

२ १७

इस्तकबिल सनद लष्कर, व रसानगी यादी, जहाजाचें नांव, व तांडेलाचें नांव व जहाजावरील वजन लावून कौल घ्यावयाचा शिरस्ता वसई वगैरे जागा आहे, त्यास साल मजकुरीं येथें वलंदेजाकडील वकील वगैरे कोणी नाहीं, लष्करांतून याद करार होऊन आली, त्याप्रमाणें कौल बहिरो रघुनाथ कमाविसदार प्रांत सुरत यांचे हवालीं करावयाचे, यास्तव सालमजकुरास सदरहूप्रमाणें कौल दिले आहेत.

५४०—(१२६) फरासीसाकडील राजकारणाविशीं जानराव धुळप यास आज्ञा केली

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम १२

असे, तरी तुह्मीं तालुके देवगडाकडून ज्या समयीं जें साहित्य धुळप मागतील तें, व तिकडील रवानगीस माणसें माहितगार लागतील तीं देणें, माणसें माहितगार चाकर नसल्यास दहा असामी शिपाई व दोन कारकून माहितगार ठेऊन माणूस पाहून सरंजाम करून तुह्मीं व धुळप एका विचारें

---

asked for a permit in consideration of his loyalty to Government, a passport tenable for two years was issued to him on condition of his paying Rs. 6,000 a year to the Kamávisdar of Surat as Nazar and promising not to visit the post under Government. Ânandarao Dhuḷap of the navy was instructed accordingly.

(540) Jánrao Dhuḷap was deputed on some political plan in

ह्या राजकारणास सदरहू लिहिल्याप्रमाणें साहित्य देऊन रवाना करणें. तुह्मांस मजुरा पडेल. साहित्याविशीं वारंवार सनदेचा उजूर न करणें ह्मणोन, बाळाजी गणेश यांचे नांवें सनद.

रसानगी यादी.

५४१–(१२७) जानराव धुळप याजकडे जरूरीच्या कामाकरितां तालुके रेवदंडा पैकीं चांगल्या महागिऱ्या निघाल्कतिच्या (?) चलाक ऐशा सुमार ४ चार देविल्या असेत, तरी देणें. सदरहू पैकीं जरा चांगल्या असतील त्या देणें. बाकी शिलकेस नसतील त्या भरतच्या एक दोन लागतील तरी खरेदी करून देणें ह्मणोन, आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यांचे नांवें. सनद.

खमस सबैन मया व अलफ. मोहरम १२

परवानगी रूबरू.

५४२–(२२९) फिरंगी गोवेकर याची सरई सरकारांत पाडाव आली आहे, ती माघारीं द्यावयाचा करार करून हुजुरून येशवंतराव सदाशिव कारकून पाठविले आहेत, यांचे गुजारतीनें सरई बंदरांत तरती करून सरईचें सामान जुनें सिडें व कुवें, दोर, नांगर, सुकाणूं, जें असेल तें देणें. जुन्या सामानापैकीं आरमाराकडे सामान खर्च जालें असेल, त्यापैकीं किरकोळ सामान सरई तरती करावयापुरतें देऊन, गोंव्याहून सरई न्यावयास येतील त्यांचे स्वाधीन करून बरोबर आपलीं चार गलबतें देऊन गोंव्याचे बाऱ्यावर सरई पोहचवून फिरंगियाचा जाब आणविणें, आणि हुजूर पाठविणें ह्मणोन, आनंदराव धुळप, सुभा आरमार विजयदुर्ग यांस.

सीत सबैन मया व अलफ. रजब २०

पत्र १.

रसानगी यादी.

५४३–(२७९) नारायण विठ्ठल वकील दिंमत फिरंगी गोवेकर यांणीं हुजूर विदित

A. D. 1774-75. connection with the French and Báláji Ganesh was directed to supply him from Táluká Devgaḍ such assistance as might be required by him.

(541) Ânandrao Sinde of Táluká Rewadaṇḍá was directed to place at the disposal of Jánrao Dhuḷap 4 swift ships for the purpose above specified.

A. D. 1774-75.

(542) A Portugese ship, which was captured, was ordered to be restored to the Portugese of Goa.

A. D. 1775-76.

(543) A ship belonging to Páṇḍurang Sheṇwi of Dawaṇ while

सीत सबैन
मया व अलफ
सफर १८

केलें कीं, पांडुरंग सेणवी दवणकर यांचा बतेला बनामा नारायण प्रसाद साकीन बंदर दवण निसबत फिरंगी गोव्याहून बतेल्यावर नारळ वगैरे जिन्नस भरून सन अर्बा सबैनांत फिरंगी याचे काफल्याबरोबर दवणेस जात असतां दर्यांत सरकारचे आरमाराची गांठ पडली, तेव्हां बतेला मालसुद्धां धरून जंजिरे विजयदुर्ग येथें धुळपांनीं आणून, खालीसा करून, मालसुद्धां बतेला फरोक्त केला आहे, तो देविला पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून सरकारचा व फिरंगी याचा स्नेह जाणोन सदरहू बतेला हांकारणीसुद्धां खेरीज माल माघारा द्यावयाचा करून हे सनद सादर केली असे; तरी बतेला तुह्मी फरोक्त हांकारणीसुद्धां करून त्याची किंमत सरकार हिसेबीं जमा धरली आहे. ते बरहुकूम झडती सन अर्बा सबैन. रुपये.

४०० बतेला हांकारणीसुद्धां.
४० पावड्या नांगर लहान २ एकूण.
१० जंबुरा लहान एक शेराचा.

———

४५०

एकूण साडे चारशें रुपये बतेल्यापैकीं तुह्मीं जमा धरले आहेत, ते ज्या सावकारास बतेला फरोक्त दिला आहे, त्यास आरमाराकडून सदरहू रुपये माघारे देऊन त्यापासून हांकारणीसुद्धां बतेला आणून सरकारची जासूद जोडी पाठविली आहे, त्याचे गुजारतीनें त्यांजकडून माणूस येईल त्याचे स्वाधीन करून, पावलियाचें कबज घेणें. दवणेस बतेला न्यावयाची सोय नाहीं, सबब गोंव्याच्या बंदरीं पावता होय तो करणें ह्मणोन, आनंदराव धुळप यांस. सनद १.

रसानगी यादी.

५४४–(—) फरासीकडील मातबर माणूस हुजूर येत आहे, तो रेवदंड्याचे बंदिरीहून येणार, त्यास तेथून यावयाकरतां भाड्याचे बैल व बिगारी देऊन पुण्यास रवाना करणें. बैलाच्या भाड्याचा ऐवज तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें, मजुरा पडेल ह्मणोन. सनदा.

सबा सबैन
मया व अलफ
सफर १२

A. D. 1775-76.

sailing for Goa with goods under the protection of the Portugese fleet was captured by Dhuḷap and brought to Vijaydurga. In consideration of the friendly relations of the Government with the Portugese, the ship was ordered to be restored to the owner.

(544) An influential person in the service of the French was coming to Poona from Revdanḍá. Orders were issued to provide him with bullocks, horses, and coolies during his journey from Revdanḍá to Poona.

A. D. 1776-77.

१ आनंदराव शिंदे यास तालुके रेवदंडा पैकीं बैल सर ५० भाड्यानें बिगारी असामी २५ पन्नास बैल. व पंचवीस बिगारी द्यावयाविशीं.

१ आबाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव यांस कीं. तालुके अवचितगड पैकीं बैल भाड्याचे सर ५०, बिगारी असामी २५, पन्नास बैल व पंचवीस बिगारी द्यावयाविशीं.

---

२ दोन पत्रें.

परवानगी रूबरू.

५४५-(—) तीनशें सवा बासष्ट ३६२। रुपये सखाराम भगवंत यांस, बाबद मुसियार सिवलीयाद सातलूब वकील दिंमत फरासीस याजपैकीं, गुजारत बाळकृष्ण रामचंद्र कारकून दिंमत पागा हुजूर सकलाद गज किंमत. रुपये.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर.

१८९ प्रत कलनी रुंद गज सुमार ६३ दर ३ प्रमाणें.

१७३। प्रत दिस्ताई गज १९। दर ९ प्रमाणें.

३६२।

५४६-(५३२) फरासीसाकडील वकील हुजूर आले आहेत. त्यांनीं कसबे पुणें येथें माळ्यापासून कुणबिण एक एकूण किंमत रुपये शंभरास खरेदी केली, तिचे जकातीचा आकार माफ केला असे. तरी सदरहूचे जकातीचा आकार होईल तो याचे नांवें माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार. जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें छ. ३ जिल्काद. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

रसानगी यादी.

५४७-(५७७) बाजी रामचंद्र याचे नांवें सनद कीं, फरासीसाचे वकील पुणियाहून कल्याणास गेले आहेत, त्यांस पुढें दवणेस पोहोंचवावयाकरतां हुजुरून जगन्नाथ चिंतामण कारकून शिलेदार पाठविले आहेत, त्यांस वकीलाचे वोझ्यास भाड्याचे बैल सर २५ पंचवीस देविले असेत, तरी कल्या-

तिसा सबैन मया व अलफ रजब १४

---

(545) Clothes worth Rs. 362-4 were presented to Sakhárám Bhagwant by an agent of the Portugese.
A. D. 1776-77.

(546) The Agent of the French, who had come to the Huzur at Poona, purchased a female slave for Rs. 100. The octroi duty leviable on the transaction was remitted.
A. D. 1777-78.

(547) The Agents of the French went from Poona on their way to Dawaṇ. The officer of Kalyan was directed to provide them with 25 bullocks for carrying their furniture. The hire was ordered to be paid out of the revenues of the province.
A. D. 1778-79.

... पावेतों पंचवीस बैल माखाचे करून देणें, सदरहूचें भाडें होईल तें प्रांत ... येथील ऐवजी मजुरा पडेल ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

(५४८)—(—) फिरंगी गोंवेकर, सरकारचा स्नेह राखोन आहे, सबब दवणें लगते

समानीन
मया व अलफ
जमादिलाखर २९

बारा हजार रुपयांचे गांव सरकार अमलास वगैरे पेंच नाहीं, असें पाहून प्रांत वसईपैकीं कमाल आकाराचे नेमून द्यावे; त्यांत इमारत करूं नये, याप्रमाणें करार करून पेशजीं तुह्मांस सनद सादर जाहली आहे, परंतु गांव नेमून दिले नाहीं, त्यास हल्लीं परगणे पवाडी प्रांत मजकूरपैकीं गांव सन सलास सबैनचे कमाल आकाराप्रमाणें देशमुखी, व देशपांडेपण, व गांवकुळकर्ण, व सरपाटिलकी सरकारी वतनें व जकाती खेरीजकरून बाकी. रुपये.

१५१९। मौजे पंचकई.
१८८६।· मौजे परवसें.
१३००॥॥ मौजे असंदें.
२०७०८-। मौजे सुढलवाडें.
७५६॥ मौजे कचवहाल.
१९४५॥ मौजे निमरवल.
५६९ मौजे बोरकई.
१००६।= मौजे वगसिंदें बुदरुक.
६६१।- मौजे वगसिंदें खुर्द.

१२०१५[८॥]

एकूण बारा हजार पंधरा रुपयांचे कमाल आकाराचे नऊ गांव सालमजकुरापासून द्यावयाचे करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू गांवांपैकीं सरकारी वतनें व जकाती खेरीज करून, बाकी अमल फिरंगी याचे दुमाले करून आकार प्रांत मजकूरचे हिशेबी खर्च लिहीत जाणें. गांवांत इमारत करूं न देणें ह्मणोन, विसाजी केशव यांस. सनद १.

---

(548) Orders were formerly issued for granting to the Portugese of Goa villages, worth Rs. 12,000 a year, near Dawan in consideration of their friendly relations towards Government. The villages were not however yet assigned. The assignment was now made, and nine villages in Parganá Pawádi in Prânt Bassein were ordered to be made over to the Portugese. They were not permitted to erect any building in the villages in question.

A.D. 1779-80.

मोकदम नऊ गांवचे यांस सनद कीं, यासी रुजू होऊन गांवचा अमल सरकारी वतनें व जकात खेरीज करून सुरळीत देणें. गांवांत इमारत करूं नये. याप्रमाणें करार केला असे, तरी इमारत करूं न देणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी यादी.

५४९-(६८४) नारायण विठ्ठल धुमे वकील निसबत फिरंगी गोंवेकर यांस फिरंगी सरकारलक्षानें चालत आहे, व पुढेंही चालेल येविशीं खातरजमा केली, याकरितां प्रांत वसईपैकीं तीन हजार रुपयांचे गांव सरकार अमलास वगैरे पेंच न पडे असें पांहून कमाल आंकाराचे नेमून द्यावे; त्यांत इमारत करूं नये. याप्रमाणें करार करून पेशजीं तुह्मांस सनद सादर जाहली आहे, परंतु गांव नेमून दिले नाहीं, सबब हल्लीं परगणे पवाडी प्रांत मजकूर पैकीं गांव देशमुखी व देशपांडेपण, व गांवकुळकर्ण, व सरपाटिलकी, सरकारी वतनें, व जकात खेरीज करून, बाकी. रुपये.

समानीन
मया व अलफ
जमादिलाबल २९

१२५३८≡।। मौजे कुंभारीयें.
१७४६।।।·।। मौजे सुकलाव.

३०००

एकूण तीन हजार रुपयांचे कमाल आकाराचे दोन गांव सालमजकुरापासून द्यावयाचा करार करून, हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू गांवांपैकीं सरकारी वतनें, व जकात खेरीज करून, बाकी अमल मशारनिल्हे यांचे दुमाला करोन प्रांत मजकूरचे हिशेबीं आकार खर्च लिहित जाणें. गांवांत इमारत करूं न देणें ह्मणोन, विसाजी केशव यांस. सनद १.

मोकदम हरदू गांवचे यांस सनद कीं, यांसी रुजू होऊन गांवचा अमल सरकार वतनें, व जकात खेरीज करून सुरळीत देणें. गावांत इमारत करूं नये, याप्रमाणें करार केला असे, तरी इमारत करूं न देणें ह्मणोन. १

२

रसानगी यादी.

(549) Villages worth Rs. 3000 were given to Náráyan Vithal Dhume, Agent of the Portugese, in consideration of the assurance given by him that the Portugese would continue to entertain friendly relations to-wards Government.

A. D. 1779-80.

५५०—(८१७) जमा जामदारखाना.

अर्बा समानीन मया व अलफ रमजान १

कमाविसभेट राजश्री राव यांसी बद्दल मुसामुतिनी व. मुसामनवे वकील दिंमत फरासीस, गुजारत ज्विाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण किंमत. रुपये.

४२३॥ मुसेजर वेलदार सनंग गज १०८ दर ४२ प्रमाणें. रुपये.

४५७॥ मूज वार गज एकूण. रुपये.

२८३॥ मखमल गज २७ सुमार. दर १०॥ प्रमाणें. रुपये.

१७४ सकलाद दराबी गज १४॥ सुमार. दर १२ प्रमाणें. रुपये.

४५७॥		४१॥
	सनंग	गज
८८१	॥	४१॥

५५१—(८२७) लग्नखर्च वकील दिंमत फरासीस यास फेर आहेराचीं वस्त्रें सदरेस विद्यमान राजश्री रावसाहेब सनगें एकूण. आंख.

अर्बा समानीन मया व अलफ सवाल १९

५३० मुसामुतिनीयास सनगें. आंख.

२७६	शालफर्द	२ दर १३८
१६४	किमखाप	१
९०	शेले साधे धुवट	
	४४ ४६	
	९०	२
५३०		५

४५८ मुसामनवे यास सनगें एकूण. आंख.

२४२	शालफर्द.	२ दर १२१
१३४	किमखाप	१

---

(550) Presents of clothes were received from (मुसामुतिनी) and (मुसामनवे), agents of the Portugese.
A. D. 1783-84.

(551) Presents of clothes were returned to the agents of (मुसामुतिनी) and (मुसामनवे) and Rastom Parsee.
A. D. 1783-84.

८२ झेले सांचे घुवट

४२ ४०

८२ २

४५८ ५

१२४॥। रुस्तुम पारसी यास सनगें एकूण. आंख.

१४। तिवट १

११०॥ शालफर्द १

१२४॥। २

१११२॥। १२

५५२-(८७०) फिरंगी गोंवेकर याचा व सरकारचा तह सन समानीनांत जाहला, ते समई फिरंगी यास बारा हजार रुपयांचे कमाल बेरजेचे गांव दवण लगते सरकारांतून द्यावे, याप्रमाणें करार जाहला, परंतु गांव दुमाला जाहले नाहीं, सबब सदरहू बारा हजाराचे कमाल बेरजेचे गांव नेमून देऊन गांव घाल त्याची याद तपसीलवार हुजूर पाठवणें ह्मणोन, आनंदराव भिकाजी, व त्रिंबक भिकाजी मामलेदार तालुके वसई यांस, सन सलास समानीनांत सनद सादर जाहली, त्याजवरून त्यांनीं सन अर्बा समानीनांत परगणे नगर हवेली, प्रांत रामनगर, तर्फ मजकूर, या महालपैकीं सहा गांव, व जकात दरोबस्त सरकारांत ठेऊन बाकी गांव वसाहती व वोस सुद्धां बारा हजार रुपयांचे ऐवजीं नेमून दिले, त्याची याद हुजूर पाठविली, त्याप्रमाणें परगणे मजकूरपैकीं सहा गांव, व जकात सरकारांत ठेविली त्याची जमा बजा करून बाकी गांव, व सेत, व उज्याड सुद्धां बारा हजार रुपयांची बेरीज भरून, अजमासाप्रमाणें जमा धरून, नेमून दिल्ही असे, त्यास बारा हजारांत सुटीचा व उज्याड गांवचा वगैरे आकार जमा धरिला आहे, परंतु त्याप्रमाणें आकार होणार नाहीं, तोटा बहुत आहे, याजकरतां कमाल वसुली बारा हजार रुपयांचा आकार लाऊन द्यावा, ह्मणोन, नारायण विठ्ठल

खमस समानीन मया व अलफ सफर २४

(552) In the treaty concluded with the Portugese of Goa in A. D. 1779-80 Government had promised to grant villages near Dawan worth Rs. 12,000. The grant had not been made. The Officer of Bassein was directed to assign the whole Parganá of Nagar Haveli in Prânt Rámnagar to the Portugese. They were not to be allowed according to the treaty to construct any new buildings in the Parganá granted to them.

A. D. 1784-85.

वकील दिंमत फिरंगी गोंवेकर यांणीं विनंति केली, त्याजवरून सालमजकूर सन खमस समानीनांत करार जाला कीं, बारा हजार रुपयांचे गांव द्यावयाचे, त्यास परगणे मजकूर हा महाल सरकार अंमले दरोबस्त, देखील जकात लाऊन द्यावा, त्यापैकीं पेशजीं गांव कापून दिल्हे आहेत, ते वजा करून बाकी राहिले गांव व जकात याप्रमाणें देविले असे, तरी बारा हजारांत परगणे मजकूर दरोबस्त महाल जकातसुद्धां सालमजकुरापासून फिरंगी याचे दुमाला करून पावलियाचें कबज घेणें. परगणे मजकूरचे सत्तेचाळीस गांव सन अर्बात फिरंगी याचे हवालीं जाहले, त्या खेरीज परगणे मजकूरचे गांव व जकातीचा सालगुदस्त सरकारांत वसूल आला असेल, तो माघारा देविला असे, तरी हिशेबीं जमा आला असेल तो पाहून त्याप्रमाणें माघारा देऊन कबज घेणें; व परगणे मजकुरीं फिरंगी यांणीं नवी इमारत कांहीं करूं नये. याप्रमाणें करार जाहला आहे, त्यास नवी इमारत करूं लागल्यास करूं देऊं नये ह्मणोन, जिवाजी गोपाळ तर्फ वसई यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

खमस समानीन मयां व अलफ रबिलावल ५

५५३–(८७२) नारायण विठ्ठल धुमे वकील दिंमत फिरंगी गोंवेकर यांसी सरकारचा व फिरंगी याचा तह मशारनिल्हेचे मार्फतीनें जाला, ते समईं गांव द्यावयाचा करार जाला, त्याप्रमाणें पेशजीं प्रांत वसईपैकीं तीन हजार रुपयांचे कमाल आकाराचे गांव सरकारचीं वतनें, व जकात खेरीज करून, द्यावयाविशीं सन समानीनांत विसाजी केशव याचे नांवें सनद सादर जाहली; परंतु गांव मशारनिल्हेचे दुमाला जाले नाहींत, सबब सन सलास समानीनांत आनंदराव भिकाजी, व त्रिंबक भिकाजी माजी मामलेदार प्रांत मजकूर यांजकडून सदरहू तीन हजार रुपये कमाल आकाराचे परगणे पवाडी प्रांत मजकूरपैकीं दोन गांव देविले होते, तेही याचे दुमाला जाले नाहींत, त्यास हल्लीं परगणे पवाडी प्रांत मजकूरपैकीं गांव देशमुखी, व देशपांडेपण, व गांवकुळकर्ण, व सरपाटिलकी, सरकारी वतन, व जकात खेरीज करून, बाकीचा आकार रुपये

१२५३८=।। मौजे कुंभारीये.
१७४६।।।-।। मौजे सुकलाव.

३०००

A. D. 1784-85.

(553) It was agreed at the time of the treaty entered into with the Portugese of Goa that villages worth Rs. 3000 should be given to their Agent, Náráyan Vithal Dhume. The villages of Kumbháriyen and Sukaáva in Parganá Pawádi were given to the Agent, and orders were issued to hand over the villages to him.

एकूण तीन हजार रुपयांचे, कमाल आकाराचे, दोन गांव साल मजकुरापासून चावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू दोन गांवचीं सरकारचीं वतनें व जकात खेरीज करून बाकी अंमल मशारनिल्हे यांचे दुमाला करून प्रांत मजकूरचे हिशेबीं आकार खर्च लिहित जाणें. सालमजकूरचा वसूल घेतला असेल तो हिशेबीं पाहून माघारा देऊन पावलियाचें कबज घेणें. गांवांत इमारत कांहीं करूं न देणें ह्मणोन, जिवाजी गोपाळ यांचे नांवें. सनद १.

येविशीं मोकदम हरदू गांवचे यांस कीं, तुह्मीं मशारनिल्हेसीं रुजू होऊन सदरहू गांवचीं सरकारी वतनें, व जकात खेरीज करून, बाकी अमल याजकडे सुरळीत देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

२

दोन सनदा दिल्या असत. रसानगी यादी.

५५४–(१०२५) जमा जामदारखाना.

इहिदे तिसैन मयांव अलफ जमादिलाखर ५

कमाविस भेट राजश्री राव यांसी, बाबत फिरंगी गोंवेकर यांजकडील विठ्ठलराव गोरक्ष वकील यांणीं आणून दिल्ही, ती गुजारत रायाजी वागमारा खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

११०। मुसे जिरे लाल २ दर ५५८= प्रमाणें. रुपये.

३७८= गजवार एकूण. रुपये.

२३८=	सकलाद मुलतानी लाल गज ३८२ दर गजी रु. ७॥	
१४	मखमल लाल, गज	२।२ दर गजी रुपये ६
३७८=		५।४

	सनगें	गज
१४७।=	२	५।४

५५५–(१०६२) मेजार जमा फरासिसीण बायको, सरकारची अपराधी, सबब कैद

सलास तिसैन मया व अलफ रबिलाखर ५

करून किल्ले लिंगणा, तालुके रायगड येथें अटकेंत ठेवावयास बरोबर गाडदी राघोबा विश्वनाथ याजकडील देऊन पाठविली असे, तरी किल्ले मजकुरीं बंदोबस्तानें अटकेस ठेवून पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, सदाशिव रघुनाथ याचे नांवें. सनद १.

रसानगी; राघो विश्वनाथ गोडबोले.

---

(554) Presents were received from the Portugese of Goa through their agent Vithalrao Goraksha.
A. D. 1790-91.

(555) A Portugese woman being guilty of an offence was arrested and sent to fort Linganá, Táluká Raygad, for imprisonment.
A. D. 1792-93.

१. राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२५ लहान लहान संस्थानें.

५५६—(१९) वेंकटपा नाईक पामनाईक बहिरी संस्थान सुरापूर याचे नांवें कौल लिहून दिल्हा कीं, खासा स्वारी त्या प्रांतें आली, यास्तव सत्याधिराज नरसी यास तुह्मीं हुजूर पाठविलें, त्यांणीं तुमचे एकनिष्ठतेचा प्रकार सर्व विदित केला, त्याजवरून संस्थानचे आबादीवरी नजर देऊन सालमजकुरीं तुह्मांस संस्थानचा अधिकार जाहला, सबब सरकारची नजर रुपये ४०,००१ चाळीस हजार एक रुपया करार केली असे, तर सदरील ऐवजाचा भरणा सरकारांत करून जाब घेणें ह्मणोन.

अर्बा सबैन मया व अलफ सवाल ६

कौल १.

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

५५७—(७७) संस्थान जवार येथील कारभारी यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, संस्थान मजकूर येथील तह पेशजीं श्रीमंत कैलासवासी रावसाहेब यांणीं करून देऊन संस्थानावरी दरसाल नजर रुपये एक हजार करार केले, त्याप्रमाणें किल्ले त्रिंबकाकडे नेमणूक केली आहे, त्याबरहुकूम सालगुदस्तांपावेतों चाललें, सालमजकुरीं किल्याहून हरएक बाबेस संस्थानास उपद्रव करतात; येविशीं ताकीद जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी एक हजार रुपये संस्थानाकडे नजरेचे सालदरसाल ध्यावयाचे करून, किल्यांकडे हसेबंदीनें नेमून दिले आहेत, त्याप्रमाणें हसेबंदीबद्दल ऐवज येणें, जाजती उपद्रव एकंदर न देणें,

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

1 POLITICAL MATTERS

(b) Matters relating to

(25) Minor states (continued)

(556) Venkatappá Naik Pân Naik of Sansthán Surâpur having succeeded to the Sansthán during the current year, a nazar of Rupees 40,001 was imposed upon him.

A. D. 1773-74.

(557) A treaty was entered during the time of the late Peshwá with the Sausthán of Jowâr by which the latter promised to pay a nazar of Rs. 1000 and to remit it to the officer of fort Trimbak. The Kárbhári of the Sansthán represented that though the nazar was regularly paid, the fort officers gave the Sansthán considerable annoyance. Strict orders were issued to the fort-officer to abstain from giving any trouble in future.

A. D. 1774-75.

येविशीं फिरोन बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, छ. १ जमादिलाखर रामचंद्र कृष्ण यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र २.

५५८—(८०) संस्थान नरगुंद पेशजीं योगीराव राम तुह्मांकडे, व भास्करराव दादाजी यांजकडे होते, त्यास भास्करराव दादाजी सालगुदस्तां मृत्यु पावले, सबब तुह्मां उभयतांकडे संस्थान मजकूर, देखील किल्ले व आम्ही मुद्धां पूर्ववत्प्रमाणें सालगुदस्तां बहाल करून देऊन, कलमें करार केलीं, त्याप्रमाणें हल्लीं करार करून दिल्हीं, कलमें; बीतपशील.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

नजर एक साला ४,५०,००१ रुपये. एकूण चार लक्ष पन्नास हजार एक रुपया नक्त घ्यावयाचा करार केला असे, तरी गुदस्ताचे कराराप्रमाणें भरणा करून पावलियाचा जाब घेणें. कलम १.

बलवंतराव याची रदबदली ऐकूं नये ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्यास संस्थान पैकीं बलवंतराव याजकडे बारा हजार रुपये याचे गांव चालतात. त्याप्रमाणें चालवणें, याशिवाय त्यांणीं रदबदल केल्यास ऐकणार नाहीं, जाजती उपसर्ग त्यांस व त्यांजकडील माणसांस न करणें पेशजींप्रमाणें वर्तणूक करणें. कलम १.

किल्ले नरगुंद येथील आह्मी हवालदार ठेविला होता. तो तिगस्तां मृत्यु पावला, त्या पोटीं संतान नाहीं; किल्ल्याचा एकतियार आह्मांकडेच आहे, त्याचे मालम वेशीचे वगैरे कोणीही सरकारांत समजावतील, तर ऐकूं नये, ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्यास नजरेचा ऐवज तुह्मांकडे मातबर करार केला, त्यांत हवालदाराचा देखील जाबसाल उगवला, याजउपरी कोणी हवालदाराचा मजकूर सरकारांत समजाविल्यास ऐकणार नाहीं. तुह्मी त्याचे माणसांस उपद्रव करूं नये. कलम १.

नजरेचा ऐवज तुह्मांकडे भारी करार

(558) The Sansthán of Nargund was in the possession of Yogirao Rám and Bháskarrao Dádáji. Bháskarrao having died in the preceding year, an agreement was entered into with Government as follows:—

A. D. 1774-75.

1 The Sansthán should be continued to Bháskarrao [Son Venkatrao.] and Yadavrao Rám.
1 A nazar of Rs. 4,50,001 should be paid.
1 The appointment of Havaldar of the fort should be made by the holder of the Sansthán.
1 Villages worth Rs. 12,000 should be continued to Balwantrao. No further intercession would be made on his behalf.
1 Sowars should be furnished for service by the holder of the Sansthán from the year A. D. 1775-76.

हल्लीं तुमचा करार करून दिला आहे, त्याप्रमाणें निभाविलें जाईल, तुमचे घालमेलीविशीं कोणीं रदबदली केली तरी न ऐकतां तुमचें तुह्मांकडे कराराप्रमाणें चालविलें जाईल. तुह्मीं कोणेविशीं संशय न धरतां सरकारांत एकनिष्ठतेनें असणें. कलम १.

केला, सबब संस्थान मजकूरचे स्वार सालाबाद चाकरी करतात, त्यांची चाकरी सालगुदस्तांची, व सालमजकूरची, सन खमसची माफ केली असे, व तिगस्तां सलासांत चाकरी स्वारांची जाहली नाहीं, त्यास नजरेचा ऐवज तुह्मांकडे करार जाहला, त्यांत तिगस्ताचे चाकरीचा ऐवज आला असेल, पुढें पेस्तर साल सन सीत सबैनापासून पेशजींचे कराराप्रमाणें स्वारांनिशीं चाकरी करीत जाणें. कलम १.

एकूण पांच कलमें सदरहूप्रमाणें करार करून दिलीं असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, योगीराव रामराव, व व्यंकटराव भास्कर यांचे नांवें. छ. ११ जमादिलाखर.

सनद १.

रसानगी यादी.

५५९–(२७७) संस्थान पेठ येथील राज्यावर रामनगरकर कोळ्यांनीं चढाई करून संवस्थान त्याणें घेतलें, ह्मणोन पेठकर नासिकास पळोन येऊन आपली संस्थान मजकुरीं स्थापना करावी, त्यास खर्च लागेल त्या ऐवजीं संवस्थान मजकूरचे किल्ले वगैरे आहेत, ते गहाणवट देतों, व्याजसुद्धां ऐवज फिटेतोंपर्यंत घालमेल करणार नाहीं, येणेंप्रमाणें संस्थानिक ह्मणतो. ऐशास सदरीलचा बंदोबस्त सरकारांतून करावयाचा असल्यास करावा, अगर आह्मांस आज्ञा जाली तरी आह्मी बंदोबस्ती करूं, आणि किल्ले वगैरे आमचे स्वाधीन जाल्यास सरकारांत मागूं नये. येविशींचें अभय असावें, ह्मणोन तुह्मीं बाळाजी माणकेश्वर यांस लिहिलें, त्यावरून मशारनिल्हे यांणीं सरकारांत विनंति केली, त्यास तुह्मीं आपल्याकडील स्वार व प्यादे पाठवून पेठकराची कुमक करून त्यांच्या संस्थानचा बंदोबस्त करून देणें. स्वार व प्यादे यांस शिबंदी खर्च होईल तो पेठकरांनीं तुह्मांस द्यावा. तूर्त ऐवज थांस द्यावयासी नाहीं. याकरितां पेठकर संवस्थान मजकूरपैकीं किल्ले व मुलुख गहाण तुम्हांस लेहून देतील. तो घेऊन, हस्त-

सीत सबैन मया व अलफ सफर २

(559) The Kolis of Rámnagar attacked and took the Sansthán of Peth, and compelled the Rájá to fly to Násik. He applied to Raghupatrao Náráyaṇ Ráje Bahádar for aid; and promised, as he had no money, to pledge with him his forts &c. till the expenses of the expedition were paid. Permission was given to Ráje Bahádar to accept the arrangement.

A. D. 1775-76.

गत करून बंदोबस्त करणें. तुमचा ऐवज व्याजसुद्धां फिटे तों सरकारांतून घालमेल होणार नाहीं ह्मणोन, रघुपतराव नारायण राजे बहाद्दर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५६०–(३२६) राजे भारतशाहा हटियाराय संस्थान कालीभींत ममडाई यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मांकडे दहकाचा ऐवज, व पाटील कुळकर्णी यांचे हकाचा ऐवज एकसाल सरकारांत घ्यावयाचा करार करून वसुलाची आज्ञा नारो बल्लाळ कमाविसदार सरकार हांडे यास केली असे, तरी दहला-पट्टीचा पाटीलकुळकर्णीसुद्धां ऐवज ठरावाप्रमाणें रुपये २५०० अडीच हजार येणें, त्याचा भरणा मशारनिल्हेकडे करून पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ साबान ७

परवानगी रूबरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

५६१–(४५८) गुमानसिंग संस्थान मांडवी यांचे नांवें सनद कीं, भगवंतसिंग बिन दुर्जनसिंग याजकडे संस्थानचा अधिकार होता, त्यास ते मृत्यु पावले, सबब दुर्जनसिंग यांची स्त्री रतनकुवर यांणीं तुह्मांस दत्तपुत्र घेतलें येविशीं सरकारचें अभय असावें, ह्मणोन तुह्मांकडील भाईदास बिन किशोरदास यांणीं हुजूर विनंति केली, त्यावरून संस्थानावर नजर देऊन, तुह्मांवर कृपाळु होऊन, संस्थानचा अधिकार तुमचे नांवें करार करून दिल्हा असे, तरी तुह्मीं सरकारांत रुजू राहून, संस्थानचा बंदोबस्त करून, सेवा एकानिष्ठेनें करीत जाणें, अभय असे ह्मणोन. छ २० राबिलाखर–यादी पुरंधर. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर २६

५६२–(४६१) जमा जामदारखाना.

कमाविस भेटबद्दल फैज महमदखान रोहिले, संस्थान भूपाल यांजकडून हरदयाळ वकील वस्त्रें घेऊन आले, तीं गुजारत जानोजी जांबळा खिजमतगार, सनगें एकूण किंमत. रुपये.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल २

---

(560) Ráje Bhárat Shábá Hatiyáráy of Sansthán Kálibhint Mamdai was informed that a levy of Rs. 2500 on account of Dahak and the Haks of Patils and Kulkarṇis was imposed on him and that he should pay the amount to Náro Ballál Kumávisdár of Sirkár Hánḍe.

A. D. 1776-77.

(561) After the death of Bhagwantsing bin Durjansing, Rájá of Sansthán Mánḍwi, Durjansing's widow Ratankuwar adopted Gumánsing as her son. On the representation of Gumánsing's agent the continuance of the Sansthán to him was guaranteed. A nazar of Rs. 30,000 was imposed.

A. D. 1776-77.

(562) A present consisting of clothes worth Rs. 819 was received from Faiz Mahomedkhán Rohile of Sansthán Bhopál.

A. D. 1777-78.

५५५ राजश्री राव यांस सनगें एकूण		रुपये.
५५ चिरा बादली	१	
२५० जामेवार जरीबादली	२ दर १२५ प्रमाणें.	
१५० शालफर्द	२ दर ७५ प्रमाणें.	
१०० किमखाप	१	
५५५	६	
२६४ मातुश्री गंगाबाई यांस.		
१५० पातळ जरीबादली	१ एकूण.	
१४ खण जरीबादली	१ एकूण.	
१०० किमखाप	१ एकूण.	
२६४		
८१९	९	

५६३–(४९१) संस्थान वासदें येथील उदेसिंग संस्थानिक मृत्यु पावला, त्याचे पोटीं संतान नाहीं, सबब त्याचे स्त्रीनें वीरसिंग यास दत्तपुत्र घेतलें, त्याप्रमाणें सरकारांतून करार करून येविशीं. सनदा.

समान सबैन मया व अलफ साबान १६

१ गणेश विश्वनाथ यास कीं, संस्थान वीरसिंग याचे स्वाधीन करणें, ह्मणोन पेशजीं राजाराम खंडेराव याजबरोबर पत्र तुह्मांस सादर केलें आहे, त्याप्रमाणें वीरसिंगाची स्थापना करणें. राजाराम खंडेराव याचे विद्यमानें भगवान दयाळजीस दिवाणगिरी सांगोन, नजरेचा ऐवज ठराऊन, सालाबादचा संस्थान मजकूर येथील चौथाईचा ऐवज यावयाचा, त्याचा पक्का बंदोबस्त करून घेणें. सालमजकूर वसूल तुह्मांकडे पडला असेल, तो महाल मजकूर वजा करून, चौथाईत मजुरा देऊन बाकी राहील तो व नजरेचा ऐवज वसूल घेणें ह्मणोन.

---

(563) Udesing of Sansthán Wásade (Bansda) died childless. His widow adopted Virsing. The adoption was recognised by Government and Gaṇesh Vishvanáth was directed to instal Virsing on the throne, to hand over the territory to him, and to appoint Bhagwán Dayálji as his Dewán.

A. D. 1777-78.

१ वीरसिंग याचे नांवें कीं, तुह्मीं संस्थानचा बंदोबस्त करून, सरकारचा सालाबादचा ऐवज देत जाऊन सुखरूप राहणें, ह्मणोन.

२

दोन पत्रें.

रसानगी यादी.

५६४-(४९४) बाळाजी गोविंद यास सनद कीं, हिंदूपंत बुंदेले यांचे पुत्र राजे सरजेतसिंग यांच्या राज्याचे बंदोबस्तास सरकारांतून गणेश संभाजी यांस पाठविले आहेत, यांस राहावयास ठिकाण पाहिजे, सबब प्रांत बुंदेलखंडपैकीं मोहाब श्रीनगर तपेसुद्धां याजकडे देविले असेत, तरी मशारनिल्हेचे हवाला करून कबज घेणें. सरजेतसिंग यांचे राज्याचा बंदोबस्त जाला ह्मणजे ठाणें तुमचे हवाला केलें जाईल. या महालची रसद सालमजकुरीं तुह्मीं घेतली असल्यास त्यांत तुह्मांकडील कमाविसदाराकडे वसूल पडला असेल, त्याची रुजुवात मशारनिल्हेचे नांवें गुजारतीनें करून, वसुलांत शिबंदी हिसेरसीद वजा घालून, बाकी ऐवज राहील, तो रसीदेंत वजा करणें; आणि सदरील महालचे जमाबंदीपैकीं बाकी ऐवज राहील, तो मशारनिल्हे वसूल करून तुह्मांकडील कमाविसदाराकडे देतील ह्मणोन. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ रमजान ४

रसानगी यादी.

५६५-(५३८) विठ्ठलराम याचे नांवें सनद कीं, तुह्मांस संस्थान सुरापूर येथील मसलत सांगितली येविशीं कलमें.

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

सुरापूर तालुक्यांत फौज घेऊन लौकर जावें. फौज गेल्यावर संस्थानचा वकील खंडणीस हुजूर येईल, त्यास खंडणीचा जाबसाल सालाबादप्रमाणें तुमचे विद्यमानें होईल, जाजती ऐवज साधल्यास तुह्मांस फौजेचे खर्चास देविला जाईल येणेंप्रमाणें. कलम १.

सरकारचे तालुक्यास व नवाबांकडील तालुक्यास उपद्रव लागों नये, बोभाट येऊं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सुरापूरचे तालुक्यांत जाऊन बंदोबस्त करणें, या कामास शिबंदी खर्च होईल तो सरकारचा तालुका, व नवाबाकडील तालुका खेरीज करून सुरापूरवाल्याचे तालुक्यांत ऐवज साधून घेणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

---

(564) Gaṇesh Sambháji was sent to manage the kingdom of Sarjetsing, son of Hindupant Bundele. A. D. 1777-78.

(565) Vithal Rám was ordered to proceed immediately with an army to Surápoor. This, it was expected, would lead the head of the Sansthán to send an agent to Poona to make an offer of tribute. Vithal Rám was informed that in A. D. 1777-78.

एकूण तीन कलमें करार केलीं असत, सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी याद, छ. १९ जिल्काद–पुरंधर.

५६६–(५६८) कमाविस नजर बद्दल सरजेतसिंग राजे बुंदेले हिंदूपत यांचे पुत्र, हिंदूपत राजे मृत्यू पावले, सबब त्यांचे वडील पुत्रास संस्थानावर स्थापना करावी, ऐसा करार करून त्याजकडे सरकारचे नजरेचा ऐवज गणेश संभाजी याचे विद्यमानें घ्यावयाचा करार केला, त्यापैकीं अबाजी नाईक वानवळे साहुकार यांणीं हवाला घेतला आहे, त्यापैकीं कापड रोकडीचे खरेदीनें घ्यावयाचें त्यापैकीं जमा, गुजारत अबाजी वानवळे. रुपये.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलावल २९

२८८३॥≈ तिवटें साधीं.

२७५६।= पैठणी	२००	
१२७। धुवट जैनाबादी	१४	
२८८३॥≈		२१४

५०९५॥।- जाफरखानी.

५०१८८- पैठणी	१३१	
७७॥। जैनाबादी धुवट	२	
५०९५॥।-		१३३

३९५५। पासोड्या	४२
२९५४८≈ गजन्या	१७९।

२३५॥ शेले साधे.

३१॥ चंदेरी	१
२०४८- जैनाबादी धुवट	६
२३५॥-	७

that case the amount of the tribute would be fixed through him. He was directed to abstain from molesting the territories of Government and of the Nizám, and to levy the expenses of the army from the villages of the Sansthán.

(566) Hindupant, Rájá of Bundele, having died, orders were issued to establish on the throne his son Surjetsing Ráje and to levy the Nazar imposed.

A. D. 1778-79.

३१८	ताफ्ते कद	२२
१८५॥।	सुशा	३०
८८॥।	किमखाप	१
१९३७।‸	तिवट, छिटी बऱ्हाणपुरी	३४
४९८≡	दुपटे छिटी बऱ्हाणपुरी	५
१०३	तिवटें चुनडी	३
११६५।=	जामेवार छिटी बऱ्हाणपुरी	२५॥
१५२८≡	पातळें छिटी बऱ्हाणपुरी	४
२३	खाद्या पासोड्या	२३ दर १
२११०६॥≈(१९१४६॥।=)		८२९॥। (७२२॥।)

५६७—(५७०) सोमदेव राणा संस्थान रामनगर यांचे नांवें सनद कीं, नारायण देव राणा पेशजीं संस्थान मजकुरीं अधिकारी होते, ते मृत्यु पावले त्यांचे पोटीं संतान नाहीं, याजकरतां त्यांचे स्त्रीनें तुह्मांस दत्तपुत्र सन सबा सबैनांत गणेश विश्वनाथ याचे विद्यमानें घेऊन सरकारची नजर रुपये १५००० पंधरा हजार मशारनिल्हे यांणीं तुह्मांकडे करार केली, त्याप्रमाणें सरकारांतून करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी तुह्मीं संस्थान मजकूर येथील अधिकार करून सुखरूप राहणें. सदरहू नजरेचे ऐवजापैकीं बाकी राहिली असेल त्याचा वसूल गणेश विश्वनाथ याजकडे देणें; आणि संस्थानाकडे सालाबाद सरकारचीं कलमें असतील त्यांचा फडशा हुजूर करीत जाणें ह्मणोन, मशारनिल्हेचे नांवें. सनद १.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर १२

रसानगी यादी.

माधवराव रामचंद्र यांच्या कीर्दीपैकीं.

५६८—(९९४) तालुके गंभीरगड सरकारांत हस्तगत जाहला, त्यास तालुके मजकूरच्या जकाती जोतपूर येथें सरकारचा अंमल अलिकडे चालत नाहीं, त्यास सुदामत जकातीचा अंमल चालत आला, त्याप्रमाणें कृष्णाजी महादेव याजकडे चालवणें ह्मणोन, सोमदेव राणा संस्थान रामनगर

इहिदे समानीन मया व अलफ जमादिलाखर

(567) Náráyaṇdev, Ráṇá of Sansthán Rámnagar, died without issue. His widow therefore adopted, with the consent of Gaṇesh Vishwanáth, Somdeva Ráṇá as her son in Sabá Sabain, and agreed to pay a nazar of Rs. 15,000. The adoption was ratified by Government, and Somdeva Râṇá was allowed to succeed to the throne of his adoptive father.

A. D. 1778-79.

(568) Somdeo Ráṇá of Sansthán Rámnagar was asked to continue to Krishṇáji Náráyáṇ the right to levy octroi in Táluká Gambhirgaḍ which had fallen into the hands of Government.

A. D. 1780-81.

याचे नांवें चिटणिसी. पत्र १. छ. ६ जमादिलाखर.

५६९–(७४८) महादजी शिंदे याचे नांवें पत्र कीं, संस्थान करोली मंडरायेल ये-

इसन्ने समानीन
मया व अलफ
रबिलाकर २२

थील राजा माणिकपाल याजकडे संस्थानचा अंमल सरकारचा येणें, त्याचा फडशा सन सबैन पावेतों विसाजी कृष्ण, व रामचंद्र गणेश यांणीं स्वारींत करून, ऐवज ठराविला, त्यापैकीं कांहीं सरकारांत दिल्हा, बाकी ऐवज येणें, त्याजवर वराता जाहल्या, त्यास वरातेप्रमाणें ऐवज पावता जाला नाहीं; व अलीकडील सन इहिदे सबैन तागाईत इसन्ने समानीन पावेतों अंमलाचा फडशा होणें; व सालमजकुरीं महिपतराव कृष्ण याजकडील कमाविसदार आनंदराव गोपाळ होते, त्यांचे कर्जाचा ऐवज राज्याकडे येणें तो सुरळीत वसूल देत नाहीं, ह्मणोन हुजूर विदित जालें, त्याजवरून हें पत्र लिहिलें असे, तरी तुह्मीं संस्थानास ताकीद करून, पेशजींच्या करा[रा]प्रमाणें ऐवज बाकी येणें, तो महिपतराव कृष्ण याजकडील कारकून सांगतील त्याजप्रमाणें ऐवज वसूल येई तें करून, महिपतराव कृष्ण याजकडील कमाविसदाराकडे देवणें. पुढें अंमल सुरळीत चालते करणें; आणि हुजूर लिहून पाठवणें; व आनंदराव गोपाळ याचें कर्ज संस्थानाकडे येणें आहे, त्याविशीं ताकीद करून आनंदराव याचे पुत्र गोपाळ आनंदराव याजकडे वसूल देत असें करणें ह्मणोन, चिटणिसी. पत्र १.

५७०–(५६३) मौजे ठाकेर तलावपैकीं नंदुरबार हा गांव तालुके कुकरमुंढें याजकडे

इसन्ने समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल २९

आहे, तो पेस्तर साल सन सलास समानीनापासून राणा हिमतसिंग संस्थान आखराणी यांणी सरकार चाकरी एकनिष्ठपणें केली, सबब जातीस सरंजामास द्यावयाचा करार केला, त्यास मौजे मजकूर येथील तनखा. रुपये.

७२८॥ ऐन तनखा.
९१ सरदेशमुखी.

८१९॥

एकूण आठशें साडे एकोणवीस रुपये मशारनिल्हे यांचे नांवें ल्याहावयाचा करार करून, हे सनद तुह्मांस सादर केली असेत, तरी मौजे मजकूर हा गांव यांचे दुमाला करून देऊन

---

(569) Rájá Máṇikpál of Sansthán Karoli Manḍaráyel having failed to pay the dues of Government, Mahádji Scindia was directed to arrange for their recovery.
A. D. 1781-82.

(570) Ráṇá Himatsingh of Sansthán Akraṇi, having rendered good assistance to Government, was given the village Tákertaláv in Pargaṇá Nandurbár as personal Saranjám.
A. D. 1781-82.

सदरहू आठशें साडे एकुणीस रुपये तालुके मजकूरचे हिशेबीं यांचे नांवें खर्च लिहीत जाणें म्हणून, यादवराव रघुनाथ यांचे नांवें. सनद १.

येविशीं मोकदम, व जमीदार यांस कीं तुह्मीं मशारनिल्हेसीं रुजू होऊन मौजे मजकूर येथील अंमलाचा वसूल सुरळीत देत जाणें ह्मणोन, जमीदार नंदुरबार यांस चिटणिसी. पत्र २.

—
३

तीन सनदा व पत्रें दिल्हीं असेत.

रसानगी यादी.

५७१–(७६०) पर्वतसिंग दलपतराव संस्थान पेठ यांस, सालमजकुरीं सरकारांतून मामले कोहेज येथें चाकरीस पाठविलें होतें, त्यांस पर्वतसिंग मृत्यु पावले, सबब त्यांचे पुत्र हिंमतसिंग व भावसिंग उमेद धरून चाकरी करीत आहेत, याजकरितां उभयतांस तैनात करार करून देऊन रोजमरा द्यावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें, त्याजवरून हिंमतसिंग व भावसिंग यांस दरमहा तैनात रुपये १२० एकशें वीस रुपये करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी मामले मजकुरीं उभयतांपासून चाकरी घेऊन तैनातेप्रमाणें रोजमरा दरमहा देत जाणें ह्मणोन, आबाजी यादव याचे नांवें. सनद १.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाकर २०

रसानगी यादी.

५७२–(७६१) संस्थान रामनगर, व संस्थान वासदें येथील अंमल सरकारांत आहे, त्याची कमावीस सालमजकुरीं धोंडो महादेव यांस सांगितली असे, तरी तुह्मीं मशारनिल्हेचे ऐकमतें चालोन संस्थान मजकूर येथील सरकार अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाकर २१

१ सोमदेव राणा संस्थान रामनगर.
१ उदेसिंग संस्थान वासदें.

—
२

रसानगी यादी.

---

(571) Parvatsingh Dalpatrao of Sansthán Peth was sent in this year for service to fort Kohaj. He died. His sons Himatsingh and Bháwsingh were taken into service.

A. D. 1781-82.

(572) The Amal of Sanstháns Rámnager, Wásade, was under the management of Government. It was given in Kamávis to Dhondo Mahádeo. Somdeo Ráná of Sansthán Rámnager and Udesingh of Sansthán Wásade were requested to act in harmony with him and to pay him the Government Amal without objection.

A. D. 1781-82.

५७३–(७७५) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी चेतसिंग राजे काशीचे, यांजकडून नारायण निगेव्ये वस्त्रें घेऊन आले तीं गुजारत जानोजी जाधव खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सल्लास समानीन मया व अलफ जिल्हेज २८

३०	तिवट	१
७५	जाफरखानी	१
३५	शेले साधे, धुवट	२
८०	किमखाप	१
२२०		५

५७४–(८००) नवाब फत्ते अलीखान बहादर यांचे नांवें जाब कीं, तुह्मांकडे सन ११९५ हिजरी शके १७०३ प्लवनामसंवत्सरेचे पेषकसीचे ऐवजाचा ठराव केला त्याचा भरणा. रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रजब ३

१०,००,००० गुजारत नूरमहमदखान हस्ते अच्यापा नाईक, गुमस्ते दिंमत राघवेंद्र नाइक जखाते.

२,००,००० आनंदराव भिकाजी रास्ते याचे पथकास खर्चास देविले, त्याच्या वराता अलाहिदा दिल्या आहेत. रुपये.

५०,००० किता वरात सन इहिदेंत पेस्तर सालचे खंडणीचे ऐवजीं दिल्ही आहे ते. रुपये.

१,५०,००० किता वरात सन इसन्नेंत दिल्ही ते. रुपये.

२,००,०००

१२,००,०००

एकूण बारा लक्ष रुपये सदरहूप्रमाणें सरकारांत पोहोंचले असेत ह्मणोन. जाब १.

५७५–(३५) बाळाजी महादेव लवाटे हे कोळीयांचे मलईत मिळोन, जवारकर राणीचे निसबतीस राहून, कल्याण प्रांतांत वगैरे जागा दंगा करीत होते, सबब मशारनिल्हेचे मुलांमाणसांस जामीन घेऊन कतबा तुह्मीं सुभा घेतला आहे, त्यास हल्लीं जवारकर राणी आनंदराव भिकाजी यांचे

अर्बा समानीन मया व अलफ रबिलाखर ५

(573) Clothes worth Rs. 220 were received as a present from Chetsing, Rájá of Kâshi.
A. D. 1782-83.

(574) Receipt was acknowledged of 12 lakhs of rupees received from Nabob Fate Alli Khán Bahádur as tribute for the year A. D. 1781-82.
A. D. 1782-83.

(575) Bálâji Mahádeo Lawâte joined the Kolis, and living under

गुजारतीनें घेऊन, सरकारांत रुजू जाली, त्याजबराबर बा(ळा)जी महादेवही रुजू जाहले, सबब मशारनिल्हेचा जामीनकतबा घेतला आहे तो, व वस्तभाव घेतली असेल ती, माघारे द्यावयाचा करार करून, हे सनद सादर केली असे, तरी जामीनकतबा घेतला आहे तो, व वस्तभाव घेतली असेल ती माघारी देणें ह्मणोन, आनंदराव धुळप यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५७६-(८३७) जमा जामदारखाना.

अर्बा समानीन मया व अलफ रविलाखर २१

कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत राजे रणसिंग संवस्थान नेपाळ, यांजकडे लज्या शंकर वकील हुजुरून पाठविले होते, त्यांजबरोबर राज्यांनीं मुसेजर पाठविले, ते गुजारत सिदोजी मान्या खिजमतगार सनंग १, एकूण किंमत रुपये ७५.

५७७-(८४५) धोंडो महादेव यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें तें

अर्बा समानींन मया व अलफ जमादिलाखर २९

प्रविष्ट जाहलें. संस्थान रामनगर येथील राजा सोमदेवराणा यास आषाढमासीं देवाज्ञा जाहली, त्याच्या सावत्र आया, व कारभारी यांणीं राजाच्या मुलांस विषप्रलय करावयाचा मनसबा केला होता. ऐसें सोमदेवचे राणीस कळल्यावर कारभारी यास कैद करून पारपत्य केलें. आणि मुलांस घेऊन मांडवीस गेली, ते वेळेस राणीचे ममतेचे येसू दळवी किल्ले पेडवळ येथें आहे तो, व आवजीनाईक पालवे, वगैरे यांस सांगितलें कीं, तुह्मीं श्रीमंतांकडे चांगल्या माणसांचे हातें सूत्र

A. D. 1783-84

the protection of the Jowár Râṇi created disturbances in Prânt Kalyáṇ &c. A security-bond was therefore taken from his relations. The Jowár Râṇi and Bá(ḷá)ji Mahádeo having now tendered their allegiance to Government, the security-bond was annulled, and the property of Bá(ḷá)ji that had been attached was ordered to be restored to him.

(576) Lajjá Shankar Vakil was sent to Ráje Raṇsingh of Sansthán

A. D. 1783-84

(Nepâḷ)? नेपाळ. The Rájá sent a present with him.

(577) The Rájá of Sansthán Rámnagar, Somdeo Ráṇá, died in the month of Ashâḍh of this year. His step-mothers and

A. D. 1783-84

Kárbhári entered into a plot to poison his infant son. The Rájá's widow having got scent of the matter arrested and punished the Kárbhári and went away with her child to Mánḍvi. She then communicated to Esu Daḷvi of fort Pedwaḷ, Âwji Naik Pálve and others, who enjoyed her confidence, her desire to throw herself on the mercy of the Peshwá and to live under his protection. Esu Daḷvi thereupon sent Âwji Naik to Dhonḍo Mahádeo for negotiation. Dhonḍo sent men to the

ठवून त्यांचे पदरीं पडावे, त्याजवरून येसू दळवी किल्ले पेडवळ याणें आवजीनाईक यास पाठवून, कुमाजीनाईक याचे हातें आह्मांस येऊन भेटले. आह्मी तिकडील सर्वांचे संमत घ्यावयास कुमाजीनाईक खाडे यांस पाठऊन, दळवी वगैरे नाईक-वाडी व जमीदार व रयतेचे संमत आणिले. आवजी नाईक याचा लेक आणिला ह्मणून लिहिलें तें कळलें, व नाईक-वाडी व किल्लेकरी वगैरे यांस बक्षीस व इनाम द्यावयाची याद पाठविली, ती पावली. ऐशास बक्षीस व इनाम द्यावयाविशीं सनद अलाहिदा सादर केली आहे. तुह्मीं तालुके त्रिंबकपैकीं वगैरे शेंदोनशें लोक, व चाळीस पन्नास स्वार, व शहाणा माणूस पाठऊन सोमदेव राणा याच्या सावत्र आया रामनगरास आहेत, त्यांस, व पेडवळ किल्ला हस्तगत करावयासी पैरवी करणें. सरकारातून फौज व गाडदी रवाना केले आहेत. लौकरच येऊन पोहचतील. तुह्मांकडील यादीप्रमाणें पत्रें पाठविलीं आहेत, तर सरदारांस व जमीदारांस दिलभरंवसा देऊन संस्थानाचा व किल्याचा बंदोबस्त करणें. मसलत फार न लांबवितां युक्तीनें संस्थान हातास येईल ते गोष्ट करणें ह्मणून मशारनिल्हे यांचे नांवें. छ. २९ रविलाखर सनद १.

परवानगी रूबरू.

संस्थान रामनगर व किल्ले पेडवळ येथील बंदोबस्ताविशीं तुह्मीं विनंतिपत्र, व नाईकवाडी वगैरे यांस बक्षीस व इनाम द्यावयाची यादी पाठविली ती प्रविष्ट जाहली, ऐशास संस्थानाचा व किल्याचा बंदोबस्त तुम्हांस सांगोन, हे सनद सादर केली असे, तरी संस्थान मजकूरचे व किल्याचे कारभारी व नाईकवाडी यांस बक्षीस व इनाम द्यावयाविशींचीं.

कलमें.

बक्षीस एकसाली.	रुपये.	इनामगांव.	रुपये.
५५० कडीं सोन्याचीं.		५०० येसाजी दळवी किल्ले पेडवळ देहे १ एकूण.	
३५० किल्लेदारास.		३०० आवजी नाईक पालवे यास.	
२०० कारभारियास.		२०० मांडवीकर नाईक यास.	
५५०		३०० रतन नाईक गावरीकर यास.	

---

province and obtained the consent of the Jamidárs and the rayots (to the province being taken under the protection of the Peshwá). He then reported the circumstances to the Peshwá. He was directed to depute men to secure the persons of the Rájá's step-mothers and to obtain possession of the fort of Peḍwaḷ. Rewards to the fort-officers and others were sanctioned. Forces were sent from Huzur for his assistance. He was further directed to induce the Dowager Ráṇi to live with her son at some place in the Government territory and to make provision for his expenses.

१०० कर्डी रुप्याचीं सुमार ४ एकूण.
५० लोकांस पोस्त वगैरे मिळोन.

७००

एकूण सातशें रुपये संस्थान पैकीं देणें.
कलम १.

मध्यस्तास इनाम गांव. रुपये.
३५० कुमाजी नाईक खाडे यास.
७५ कमाजी नाईक वाघ यास.

४२५

एकूण सवा चारशें रुपयांचे गांव द्याव-याविशीं लिहिलें त्यास मध्यस्तास एक-साली बक्षीस द्यावें. इनाम गांव द्यावयाचें ठीक नव्हे; परंतु जरुराती देणेंचे, तर कांहीं कमी करून संस्थानपैकीं गांव नेमून देणें. कलम १.

२५० कित्ता नाईक असामी ५ एकूण दर असामीस रुपये पन्नास प्रमाणें.

१५५०

एकूण साडे पंधराशें रुपयांचे गांव इ-नाम कमकसर द्यावयाचा करार करून संस्थानाचा, व किल्याचा बंदोबस्त करून सदरील बेरीजेचे इनाम गांव कमालाप्रमाणें संस्थानपैकीं नेमून देणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार केलीं असेत, तरी संस्थानाचा व किल्याचा बंदोबस्त करून सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, धोंडो महादेव याचे नांवें. छ. २९ रविलाखर सनद १.

परवानगी रूबरू.

संस्थान रामनगर येथील बंदोबस्त करावयास धोंडो महादेव यास आज्ञा केली असे, तरी मशारनिल्हेशीं रुजू होऊन महालची आबादी करून अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. छ. २९ रविलाखर. सनदा.

१ देशमुख, व देशपांडे, महालानिहाय, संस्थान मजकूर यांस.
१ मोकदम, व रयान महालानिहाय, संस्थान मजकूर यांस.

परवानगी रूबरू.

२

सोमदेव राणा संस्थान रामनगर याचे राणीनें एका वर्षाचा पुत्र होता तो घेऊन मांड-वीस गेली, त्यास राणीनें पुत्र सुद्धां सरकार तालुक्यांत एखादी जागा योजून तेथें रहावें.

त्यांचे खर्चाची बेगमी कांहीं इतलाख व एक दुसरा गांव देऊन करावी. याप्रमाणें कोणी शहाणा माणूस पाठऊन आणावयाची पैरवी करणें. राणी बाहेर राहिल्यास सरकार बंदोबस्तांत कमी पडेल, यास्तव सोईस पडेल तसे करणें. सोमदेवाच्या सावत्र आया व जुने कारभारी रामनगरास आहेत, त्यांस हस्तगत करून आपल्या तालुक्यांत पक्या बंदोबस्तानें ठेवणें म्हणोन, धोंडो महादेव यांचे नांवें. छ. २९ रविलाखर. सनद १.

परवानगी रूबरू.

५७८–(८५२) जमा जामदारखाना.

खमस समानीन मया व अलफ रमजान १३

कमाविस भेट राजश्री राव यांसीं, बाबत हरीसिंग राजे, संस्थान गढाकोट, प्रांत बुंदलखंड, यांणीं लग्नाचा पोशाक धरणीधर वकील याजबराबर सनगें पाठवलीं, ते गुजारत जानोजी जाबळा खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

२५	तिवट कोरदार	१
१००	शाला थिर्के	२
२५	महमुदी जरी	१
२५	पटका अमदाबादी	१
५०	किमखाप	१
२२५		६

५७९–(८५६) राजे व्यंकटापा नाईक बहिरी बहाद्दर संस्थान सुरापूर यांचे नांवें

खमस समानीन मया व अलफ रमजान २७

जाब कीं, तुम्हीं पत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जहालें. हरिदत्त हत्ती, नग१ एक सरकारांत नजर पाठविला तो पावला म्हणून. जाब १.

५८०–(८५७) जमा जामदारखाना.

खमस समानीन मया व अलफ सवाल ११

कमाविस भेट बाबत हाय लग्नाचे अहेराचीं वस्त्रें आलीं, तीं गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

---

(578) A present of clothes was sent by Harising, Ráje of Sansthán Gadhâkot in Piánt Bundelkhand, with his agent Dharṇidhar to the Peshwá in honor of the latter's marriage.
A. D. 1784-85.

(579) Ráje Venkaṭapá, Naik Bahiri Bahádar of Sansthán Surápur, sent an elephant as a present to the Peshwá.
A. D. 1784-85.

(580) Presents were received by the Peshwá, in honor of his marriage, from Tuḷjáji Ráje of Sansthán Chandáwar and from Soma Bhupál Ráje of Sansthán Gadwâḷ.
A. D. 1784-85.

९२८॥ बाबत तुळजाजी राजे, संवस्थान चंदावर, यांजकडून सांब शिवराव वकील घेऊन आले, तीं सनगें एकूण. रुपये.

१०७॥ (७०७॥) राजश्री राव यांसीं.

२५८॥(२५७॥) प्रत पोशाख.

२०	चिराबादली, कारचोबी	१
८७॥	जामेवार बादली	२
२०	गोषपेच	१
४०	चादर	१
९०	किमखाप	१
२५८॥ (२५७॥)		६

४५० प्रत पोशाख.

१००	तिवट, छिटी बालापुरी, वर काम सोनेरी	१
१२५	दुपटा, छिटी बालापुरी, वर काम सोनेरी	१
१००	जामेवार, छिटी बालापुरी, काम सोनेरी	१
१२५	किमखाप	१
४५०		४

७०७॥ — १०

२२० सौभाग्यवती रमाबाई यांसीं.

१५०	छीट जसोऊ, बालापुरी, वर काम सोनेरी	१
१०	चोळखण छिटी बालापुरी	१
६०	चादर, जरीबादली	१
२२०		३

९२७॥ — १३

२९३ बाबत सोमभूपाल राजे, संवस्थान गदवाल, यांजकडून नरसिंगराव वकील घेऊन आले, तीं सनगें. रुपये.

२०९ राजश्री राव यांसीं.

२४ चिरा तमामी सोनेरी.	(१)
३२ बोढणी तमामीन सोनेरी	१
१०३ जामेवारे तमामी सोनेरी	२
५० किमखाप	१
२०९	५

८४ सौभाग्यवती रमाबाई यांसीं.

८० लुगडें ताडपत्री	१
४ चोळखण ताडपत्री.	१
८४	२
२९३	७
१२२०॥	२०

५८१–(८७५) लाला रणछोड वकील यांणीं हुजूर येऊन विनंति केली कीं, सोमदेव राणे, संस्थान रामनगर, हे मृत्य पावले, सबब त्यांचे पुत्र रूपदेव राणे यांची स्थापना संवस्थान मजकुरीं पूर्ववत्प्रमाणें करावी ह्मणोन, त्याजवरून तुमची एकनिष्ठता जाणोन, संस्थान मजकुरीं, तुमची स्थापना पूर्ववत्प्रमाणें केली असे, तरी तुह्मीं सरकारांत एकनिष्ठपणें वर्तणूक करून सुखरूप राहणें, अभय असे ह्मणोन, रूपदेव राणे संवस्थान रामनगर, यांचे नांवें. कौल १.

खमस समानीन मया व अलफ रविलाखर १९

रसानगी यादी.

५८२–(८७७) अबई राणी जवारकर इंग्रजाकडे कल्याणास होती, त्यास प्रांतांत कोळ्यांचा उपद्रव होऊं लागला, याकरितां तीस सरकारांत आणली ते समयीं ठराव जाहला आहे, त्यापैकीं हल्लीं सालगुदस्तापासोन जातीस तैनात वगैरे तालुके वसईपैकीं द्यावयाचीं कलमें.

खमस समानीन मया व अलफ रविलाखर २९

(581) Lálá Ranchhoḍ Vakil prayed that Rupdeo Ráṇá, son of Somadeo Ráṇá deceased of Sansthán Rámnagar, might be allowed to succeed to the Sansthán. The prayer was granted.

A. D. 1784-85.

(582) Abai Ráṇi of Jowár was residing at Kalyáṇ with the English. The Kolis having created a disturbance in the country, the lady was brought to the Peshwá and

A. D. 1784-85.

भोजनखर्च व पालखीचे व कारकुनास नेमणूक सालीना. रुपये.

१७५० अबईस.

१००० भोजनखर्च वगैरे

७५० पालखीचे भोई यांस.

१७५०

४५० कारकून.

३०० बाजी महादेव.

१५० विष्णु महादेव.

४५०

२२००

एकूण दोन हजार दोनशें रुपये सालीना नेमणूक केली असे, तरी राणी तेथें राहील तोंपावेतों सदरीलप्रमाणें देत जाणें. कलम १.

किता अबईस.

पालखीचे सरंजामास रुपये १५० दीडशें रुपये देणें पुढें दोन सालें आड जाऊन तिसरे सालीं देत जाणें.

दिवटीस तेल दरमहा वजन पक्के ८८३॥। प्रमाणें बारमाही वजन पक्के ८१८५ एकूण एक मण पांच शेर तेल सालीना करार करून दिल्हें असे, तरी सदरील प्रमाणें देत जाणें.

एकूण सदरीलप्रमाणें. कलम १.

लोक गाडदी वगैरे यांचे सालीना रुपये.

१००० सरदार असामी १० दरमहा दर असामीस रुपये १० प्रमाणें एकमाही रुपये १००. रोजमरे १० प्रमाणें रुपये.

३२०० गाडदी असामी ५० दरमहा दर असामीस रुपये ८ प्रमाणें रुपये ४००, एकूण रोजमरे ८

२२४० हशम असामी ४० दरमहा दर असामीस रुपये ७ प्रमाणें रुपये २८० एकूण रोजमरे ८

६०० राऊत असामी ५ दरमहा दर असामीस रुपये १२ प्रमाणें रुपये ६० एकूण रोजमरे १०

७०४० १०५

एकूण एकशें पांच असामींचे सात हजार चाळीस रुपये करार करून दिल्हे असेत, तरी सदरील लोकांपासून तालुके वसई येथील शिबंदीचे नेमणूकपैकीं लोकांची गैर हजेरी होईल त्याचा आकार वजा करून बाकी तालुके मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. कलम १.

---

an engagement was entered into with her, by which it was agreed to pay her and her Sardárs and attendants, some allowances. The allowances were now ordered to be disbursed.

शिपाई लोकांचे कबीले व गुरूंढोर वगैरे ठेवावयासी पांचशें रुपयाचे आकाराचा एक गांव तैनातेंत नेमून द्यावयाचा करार केला असे, तरी सदरील बेरजेचा एक गांव तैनातेंत नेमून देणें; आणि फडफर्मास सालाबादी असेल, ते यांजकडे चालवणें. कलम १.

एकूण चार कलमें करार करून देऊन, हे सनद सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, जिवाजी गोपाळ यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५८३–(९०५) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी, बाबत संस्थान कर्नोल निसबत रणमस्तखान याचे पुत्र इब्रामखान यांजकडून राघवेंद्र नारायण वकील वस्त्रें घेऊन आले, ते गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सीत समानीन मया व अलफ मोहरम १०

६० तिवटें २
३५० शेले जाफरखानी २

४१० ४

५८४–(९२४) संस्थान करोली, निसबत राजे माणिकपाल यांजकडे सन सलास समानीन तागाईत सन सीत समानीन चार साला खंडणीचा ऐवज येणें, त्याचे वसुलाचें कामकाज महिपतराव कृष्ण साठे यांचे मारफातीनें तुह्मांकडे आहे, त्यास तुह्मीं खंडणीपैकीं ऐवज पाठविला तो. रुपये.

सीत समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २९

१००० छ. ३० जमादिलावल, जमा पोता.
५००० रदकर्जे, गुजारत महिपतराव कृष्ण यांचें कर्ज सरकारांत आहे त्यापैकीं. जमाखर्च छ. २९. जमादिलाखर.

६०००

एकूण सहा हजार रुपये सदरहूप्रमाणें सरकारांत जमा जाले असत ह्मणोन, गोपाळ अनंदराव यांचे नांवें. जाब १.

---

(583) Presents were received from Ibráhimkhán, son of Raṇamastakhán of Sansthán Karṇol.
A. D. 1785-86.

(584) Rs. 6,000 were received from Ráje Máṇikpál of Sansthán Karoli on account of tribute.
A. D. 1785-86.

५८५–(९६४) जमा जामदारखाना

समान समानीन
मया व अलफ
जमादिलाखर २०

कमाविस भेट राजश्री राव यांसी बाबत राजे मर्दनसिंग संस्थान गढाकोट, यांजकडून वकील पोशाक घेऊन आले, ते गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें एकूण किंमत. रुपये.

२० तिवट धुवट कोरदार	१	२० पटका काशीचा		१
१२० शाला थिर्के	२	१०० जामेवार जरी बुटेदार		·॥·
२० शेले आंबवे	२	———		———
६० महमुद्या धुवट	२	३४०		८॥·

५८६–(१०११) जमा जामदारखाना.

इहिदे तिसैन
मया व अलफ
सवाल १९

कमाविस भेट सनगें एकूण. रुपये.

२८६ राजश्री राव यांसी, बाबत राजे मर्दनसिंग संस्थान गढाकोट, यांणीं पर्वतसिंग याजबरोबर पोशाख पाठविला, तो गुजारत रायाजी वागमारा खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

१६ तिवट चंदेरीचें, कोर	१
१०० शालफर्द	२ दर ५०
१२५ किमखाप	१
३० शेले साधे धुवट	२ दर १५
१५ शेले आंबुवे	२ दर ७॥
———	———
२८६	८

·॥· सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, बाबत मातुश्री लक्ष्मीबाई जोशी, श्रीकाशीयात्रेहून आली, त्यांणीं दिला, तो गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार चोळखण. १

———	———
२८६॥।	९

५८७–(१०१२) जमा जामदारखाना.

इहिदे तिसैन
मया व अलफ
सवाल २१

कमाविस भेट बाबत हाये सनगें एकूण. रुपये.

---

(585) A present was received from Rájá Mardansingh of Sansthán Gadhákot.
A. D. 1787-88.

(586) Presents were received by the Peshwá from Mardansingh of Sansthán Gadhákot.
A. D. 1790-91

(587) Presents were received by the Peshwá from Dhokalsingh Rájá of Sansthán Parane.
A. D. 1790-91.

६२७ राजश्री राव यांसी, सनगें एकूण. रुपये.

५७७ बाबत ढोकलसिंग राजे, संवस्थान परणे, यांजकडून चिमट हजारी व लाला अखेरमण यांजबरोबर पोशाख पाठविला, तो गुजारत रायाजी वागमारा खिजमतगार, सनगें एकूण. रुपये.

१२	तिवट धुवट	१
१७	तिवट कोरदार धुवट चंदेरीचें	१
२०	तिवट आंबवे	१
११०	दुपटे काशीचे	२
१६	पटका आंबवी	१
२०	शेले आंबवे	२
७२	शेले साधे धुवट	४
७५	शाला फर्द	२
२३५	किमखाप	३
५७७		१७

५० बाबत रामराव नारायण देशमुख यांची मातुश्री काशीयात्रेहून आली, त्याणीं दिल्हा, तो गुजारत गणोबा काणा, पितांबर मर्दानी काशीचा जरी किनारदार. १

६२७ — १८

४।।। सोभाग्यवती रमाबाई यांसी, बाबत हाये श्रीकाशीयात्रेहून आली, त्यांणीं दिल्हे, ते गुजारत केदारजी यवला खिजमतगार चोळखण एकूण. रुपये.

३ बाबत रामराव नारायण देशमुख यांची मातुश्री, खण पितांबराचा जरी किनारदार लाल १

१।।। बाबत खण ताफ्त्याचे बुटेदार २ एकूण.

४।।। — ३

६३१।।। — २१

५८८-(१०३७) चिमणाजी दलपतराव राजे, संस्थान पेठ, यांणीं संस्थान व महाल जकात सुद्धां, देखील खैराई किल्ला तुम्हांकडे कर्जात दिल्हा होता, त्यास हल्लीं सरकारांतून तुमचे कर्जाचा ठराव करून किल्ला व किल्याचे सरंजामात पांच हजाराचे गांव परगणे हरसूलपैकीं सरकारांत घ्यावयाचा करार करून, बाकी संस्थान व महाल जकातसुद्धां संस्थानिक याजकडे देविले त्यासंमंधें. कलमें.

इहिदे तिसैन मया व अलफ सवाल १

संस्थानचा अमल, व घोडीं, व कुणबिणी, व भांडीं वगैरे वस्तभाव कागदपत्र खतासुद्धां दस्ताऐवजीं असतील ते चिमणाजी दलपतराव यांचे स्वाधीन करून त्यांस नरहर गोपाळ यांजकडे पोहोचते करून कबज घेणें. कलम १.

किल्ले खैराई सरकारांत घ्यावयाचा करार केला आहे, त्याचा बंदोबस्त नरहर गोपाळ यांस करावयाची आज्ञा केली असे. तरी किल्ला, तोफा व जेजाला वगैरे जकीरासुद्धां मशारनिल्हेचे स्वाधीन करून कबज घेणें, तीन सनदांचा उजूर न करणें. कलम १.

देवजी अवधूतराव वेलकर, व खंडोजी नाईक वगैरे असामी ४ चार किल्ले त्रिंबक येथें

संस्थानिक यांजपासून ऐवज घ्यावयाचा रुपये.

१४५८३४ नजरेचा ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा करार केला. रुपये.

१२५००० गैर नजर एकसाला.

२०८३४ नजरेचे सवालक्ष व तुमचे कर्जाचे पंचवीस हजार एकूण दीड लक्ष रुपये नऊ सालांत हसेबंदीनें घ्यावयाचे ठराविले, सबब व्याजाबाबद मोघम घ्यावयाचे २५००० रुपये पैकीं वजा तुमचे

(588) Chimnáji Dalpatrao, Rájá of Peṭh, mortgaged his Sansthán with the fort Khairai to Dhondo Mahádeo, officer of Trimbak. The debt due to Dhondo was agreed to be paid by Government, and the Sansthán was freed from mortgage and made over to the Rájá excepting the fort and the villages in Parganá Harsul, worth Rs. 5,000 attached to the fort which were retained by Government. The amount of debt with interest as also a large amount of Nazar was levied from the Rájá by Government.

A. D. 1790-91.

कर्जाबाबद हिसेरसीद ४१६६ रुपये बाकी रुपये.	अटकेंत आहेत त्यांस फैल नरहर गोपाळ यांचे हवालीं घेणें.	जामीन घेऊन करून कबज कलम १.

१४५८३४

२९१६६ तुमचें कर्ज संस्थानिकांनीं देणें. त्याचा ठराव जाहला ते रुपये.

२५००० ऐन कर्ज.

४१६६ नऊ सालांत हसेबंदीनें ऐवज घ्यावयाचा सबब व्याजाबाबद.

२९१६६

१७५०००

यासी हसेबंदी सालें बीतपशील.

२०००० सालमजकूर, सन इहिदे तिसैन.
२०००० सन इसन्ने तिसैन.
२०००० सन सलास तिसैन.
२०००० सन अर्बा तिसैन.
२०००० सन खमस तिसैन.
२०००० सन सीत तिसैन.
२०००० सन सबा तिसैन.
२०००० सन समान तिसैन.
१५००० सन तिसा तिसैन.

१७५०००

एकूण पावणेदोन लक्ष रुपयांची निशा सदरहू हसेबंदीप्रमाणें नरहर गोपाळ याची सरकारांत घेऊन ऐवज तुम्हांकडे देविला असे, तरी तुम्हीं आपले कर्जाचे एकूण तीस हजार एकशें सासष्ट घेणें. व एक लक्ष पंचेचाळीस हजार आठशें चौतीस रुपये नजरेबाबद तुमचें

फाजील सरकारांत आहे, त्याऐवजीं रद्द कर्ज सालाचे सालांत अखेर सालीं नासिकांत नासिक चलणी घेऊन कबज देणें. कलम १.

एकूण चार कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणून धोंडो महादेव, तालुके त्रिंबक, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५८९-(१०३८) तुह्मांकडील राघो मुकुंद पुरोहित, व भवानीशंकर मजमदार, व कृष्णाजी सदाशिव फडणीस, व सुंदर शामजी यांणीं हुजूर येऊन विनंति केली कीं, धोंडो महादेव याजकडे कर्जात संस्थान गुंतलें आहे, त्यास त्यांचे कर्जाचा ठराव करून संस्थान आमचें आह्मांकडे देविलें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून संस्थान तुह्मांकडे द्यावयाचा करार करून धोंडो महादेव यांचे कर्जाचा ठराव केला, सबब तुह्मांपासून ऐवज ध्यावयाचा. रुपये.

इह्दिे तिसैन मया व अलफ सवाल १

१४५८३४ नजरेबाबत सरकारांत ध्यावयाचे ते. रुपये.

१२५००० ऐन नजर.

२०८३४ नजरेचे सवा लक्ष, व धोंडो महादेव यांचे कर्जाचे पंचवीस हजार, एकूण दीड लक्ष रुपये नऊ सालांत हप्तेबंदीनें ध्यावयाचे ठराविले, सबब व्याजाबाबद मोघम करार केले रुपये २५००० पैकीं वजा धोंडो महादेव यांस कर्जाचा बाबद हिसेरसीद द्यावयाचे रुपये ४१६६ बाकी. रुपये.

१४५८३४

२९१६६ धोंडो महादेव यांचें कर्ज तुह्मीं देणें ते. रुपये.

२५००० ऐन.

४१६६ नऊ सालांबीं हप्तेबंदीनें ऐवज ध्यावयाचा, सबब पंचवीस हजार

---

(589) This arrangement was made at the request of the Rájá.

A. D. 1790-91.

रुपये व्याजाबाबद ध्यावयाचे क-
रार केले, त्यापैकीं हिसेरसीद.
रुपये.

२९१६६

१७५०००

यासी हप्तेबंदी.

२००००	सालमजकूर सन इहिदे तिसैन.	२००००	सन सबा तिसैन.
२००००	सन इसन्ने तिसैन.	२००००	सन समान तिसैन.
२००००	सन सलास तिसैन.	१५०००	सन तिसा तिसैन.
२००००	सन अर्बा तिसैन.		
२००००	सन खमस तिसैन.	१७५०००	
२००००	सन सीत तिसैन.		

एकूण एक लक्ष पंच्याहत्तर हजार रुपये सदरहूप्रमाणें ध्यावयाचे त्यापैकीं धोंडो महादेव यास कर्जाबाबद एकूणतीस हजार एकसें सासष्ट रुपये देऊन, बाकी एक लक्ष पंचेचाळीस हजार आठशें चौतीस रुपये सरकारचे नजरेबाबद येणें ते मशारनिल्हेचें फाजील सरकारांत आहे, त्यापैकीं रद्द कर्जास देविले असेत, तरी सदरहू मुदतीप्रमाणें सालाचे सालांत अखेर सालीं नाशिकांत नाशिक चलनी पावते करून पावलियाचें कबज घेत जाणें; व किल्ले खैराई व किल्याचे खर्चास परगणे हरसूलपैकीं पांच हजार रुपयांचा सरंजाम सरकारांत ध्यावयाचा करार केला आहे, त्याचा बंदोबस्त नरहर गोपाळ जोशी यांस करावयाची आज्ञा केली असे, तरी किल्ला, तोफा, जेजाला वगैरे जकीरासुद्धां मशारनिल्हेचे स्वाधीन करून, कबज घेणें; व किल्याचे सरंजामास पांच हजार रुपयांचे गांव परगणे मजकूरपैकीं नेमून देणें; आणि सरकार लक्ष राखोन तुह्मीं आपले संस्थानचा बंदोबस्त करून सुखरूप राहणें, ह्मणोन, चिमणाजी दलपतराव राजे संस्थान पेठ यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

५९०–(१०४५) नारो कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, ममडाई तालुका सरकारांत घेतला, ते समई भारतशहा हटियाराय, संस्थान मजकूर, यांजकडे तालुके मजकूरपैकीं किल्लासुद्धां पंचवीस हजारांची जहागीर ठेवली, तेव्हां सरकारांत प्रयोजन लागल्यास आपले सरंजामानिसीं येऊन हाजर होऊं,

इसन्ने तिसैन
मया व अलफ
रमजान २३

---

(590) When the Sansthán of Mamdai was taken by Government, a portion worth Rs. 25,000 was continued in Jahágir to Bháratsháha Hatiyaráya, the Rája of the Táluká,

A. D. 1791-92.

याप्रमाणें करार केला असतां, सरकारांत मसलत पडली असोन चाकरीस आले नाहीं; व कर्जपटीचा ऐवज सर्वांप्रमाणें सरकारांत दिल्हा नाहीं; सबब तूर्त पंचवीस हजार रुपयांची वरात अलाहिदा करून ऐवज तुह्मांकडे देविला असे, तरी सरसुभा प्रांत खानदेश येथील नेमणूकेपैकीं स्वार व कारकून पाठऊन सदरील पंचवीस हजार रुपये वसूल घेऊन सरकारांत पावते करून जाब घेणें, याप्रमाणें फडशा न पडे तरी रामचंद्र कृष्ण भुसकुटे यांचे विद्यमानें तोडजोडीमुळें निदान पंधरा हजार रुपये ठरावांत आणून, फडशा करून घेणें ह्मणोन.

सनद १.

सदरील अन्वयें भारतशहा हटियाराय यांस कीं, पंचवीस हजार रुपये नारो कृष्ण यांजकडे देविले असेत, तरी देऊन कबज घेणें. सदरीलप्रमाणें ऐवज न दिल्यास तुह्मांकडे गांव चालतात त्या गांवापासून परभारा ऐवज घेतील ह्मणून. सनद.

२

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दप्तर.

५९१–(१०४७) संवस्थान वासदें प्रांत गुजराथ, वीरसिंग यांजकडे चालत होतें. त्यास ते मृत्य पावले, त्याचे पोटीं पुत्रसंतान नाहीं, याजकरितां त्याचे सापत्न भाऊ तुह्मीं, सबब तुमचे नांवें संवस्थान करार करून द्यावें ह्मणोन, तुह्मांकडील जगुलाला यांणीं विनंति केली, त्याजवरून तुह्मीं त्याचे सापत्न भाऊ, यास्तव तुमचे नांवें संस्थान मजकूर करार करून देऊन, नजरेचा वगैरे ऐवज घ्यावयाचा करार केला आहे, त्याप्रमाणें ऐवजाचा भरणा सरकारांत करून, संवस्थानचा बंदोबस्त राखोन, सरकारांत रुजू राहोन, एकनिष्ठपणें वर्तणूक करीत जाणें ह्मणोन, न्याहारसिंग राजे यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ सवाल १२

राजश्री गोविंदराम आपटे, कारकून निसबत दप्तर.

---

on condition of his assisting Government with his troops when required. He however failed to send troops. Náro Krishṇa of Khándesh was directed to recover Rs. 25,000 from him, and the Rájá was told that in case he failed to pay the amount it would be recovered from the villages direct

(591) Virsing of Sansthán Wásade died without issue. His step-brother Nyáhársing having agreed to pay Nazaráṇá amounting in all to Rupees 29001, he was recognized as the ruler of the Sansthán. It was agreed that he should remit the amount due to Government from the Sansthán regularly and make suitable provision for the maintenance of Virsing's mother and widows.

A. D. 1791-92.

५९२–(१०५९) कमाविस भेट राजश्री राव यांसी, बाबत चेतसिंग राजे, श्री काशी, यांणीं पाठविली, ती नारायणराव वकील यांणीं आणून दिल्ही ती गुजारत जानाजी जावक खिजमतगार सनगें एकूण. रुपये.

सलास तिसैन मया व अलफ सफर १९

२० तिवट पैकीं	१	७५ मुसेजरी बुटेदार	१
१२५ शालाफर्द	२	———	———
२५ शेला साधा घुवट	१	२९५	६
५० किमखाप	१		

५९३–(१०७८) राजे भारतशा, संस्थान ममंडाई, यांजकडे तालुके मजकूर सरकार हांडेपैकीं, तपे जुनवण्या, व गोमगांव वगैरे चालत आहे, त्यास ते मृत्य पावले, पोटीं संतान नाहीं, सबब तपे मजकूर, व गांव वगैरे सरकारांत जप्त करून जप्ती रामचंद्र कृष्ण यांजकडे सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसीं रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें ह्मणोन. जमीदार व मोकदम यांचे नांवें. सनदा.

अर्बा तिसैन मया व अलफ जिल्काद ८

१ तपे जुनवण्यापैकीं देहे बीतपशील.

किता.	किता.
१ कसबे जुनवण्या मजरेसुद्धां.	१ मौजे डगांव खुर्द.
१ मौजे ढालेगांव बुद्रूख.	१ मौजे घागड्या खुर्द.
१ मौजे ढालेगांव खुर्द.	१ मौजे विश्रामपूर बुद्रूख.
१ मौजे बर्ड्यां बुद्रूख.	१ मौजे विश्रामपूर खुर्द.
१ मौजे सितली.	१ मौजे खुद्या.
१ (२)मौजे रामपुरा माकणपुरा.	१ मौजे मढीशेट.
१ मौजे बांदी.	१ मौजे जात्राखेडी.
१ मौजे महालीवाबगा.	१ मौजे पिपल्या उंद्र्या.
१ मौजे कोटाकुंड.	१ मौजे दयाळपूर.
१ मौजे पंढराव्या.	१ मौजे झिरण्या.

---

(592) Presents were received from Chetsing Rájá of Benáres.
A. D. 1792-93.

(593) Rájá Bháratshahá of Sansthán Mamdai having died childless, the villages of Tapen Junwaṇyá, Gomgaum, &c. in Sarkár Háṇḍe enjoyed by him were attached.
A. D. 179[illegible]

१ मौजे मर्दानपूर. १ मौजे भटपुरा.

१२ ११

देहे २३

एकूण तेवीस देहे येथील अमल येविशीं मोकदमास. सनद.

१ तर्पे गोमगांव पैकीं देहे बीतपशील.

किता.	किता.
१ कसबे गोमगांव.	१ मौजे कासीपुरा.
१ मौजे धनखार व कोटा.	१ मौजे आबखान.
१ मौजे दीपगांव.	१ मौजे खुटवल.
१ मौजे महेरागांव.	१ मौजे रतनपूर.
१ मौजे गावगवाळी.	१ मौजे नवलपूर.
१ मौजे रामपुरी.	१ मौजे घोगतपूर.
१ मौजे चौकी खुर्द.	१ मौजे जांबुलखान.
१ मौजे बाबव्या.	१ मौजे जावण्या.
८	८

देहे १६

एकूण सोळा देहे येथील अमल येविशीं मोकदमास. सनद.

१ मौजे जाद्या, तर्फ संवताडा, व कसबे दीपगांव येथील अमल येविशीं मोकदमास. सनद.

१ तपे राळेगांव, पटाजण्या, व चौकी रेहेठ्याचे जकातीचा अमल व गड हवेलीपैकीं गाडी देहे ३९ एकूणचाळीस येथील अमल येविशीं जमीदारांस. सनद.

४

चार सनदा दिल्हया असेत.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून, निसबत दसर.

५९४–(१०९२) चंद्रसिंग, व भगवंतसिंग यांणीं हुजूर येऊन विनंति केली कीं,

(594) Chandrasing and Bhagwantsing of Sansthán Budháwal

अर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलावल २

आपलें संस्थान बुधावल, दित्या भिल्लानें घेतलें. तें त्याजपासून सरकारांत घेतलें आहे, तें पेशजींप्रमाणें आह्मांकडे करार करून द्यावें, आज्ञा होईल ते समयीं सरकारचाकरीस येत जाऊं, ह्मणोन; त्याजवरून संवस्थान मजकूर सरकारांत जफ्तीस ठेविलें होतें, तें मोकळें करून, पूर्ववत्प्रमाणें उभयतांनीं संस्थान अनुभऊन, आज्ञा होईल ते समयीं सरकारचाकरीस येत जावें. याप्रमाणें करार करून, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी संवस्थान मजकूरचे गांव वगैरे जफ्तीस आहेत, त्यांची मोकळीक करून यांजकडे चालवणें ह्मणोन, नारायणराव यादव यांचे नांवें.

सनद १.

सदरील अन्वयें नारायणराव यादव कमावीसदार, परगणे नंदुरबार, व सुलतानपूर, दिंमत तुकोजी होलकर यांस कीं, संवस्थान मजकूरचा गिरास हरदू महालीं आहे तो मुदामत प्रमाणें चंद्रसिंग, व भगवंतसिंग यांजकडे देत जाणें ह्मणून. सनद १.

२

रसानगी यादी.

उभयतां संस्थानिक यांस हाजर जामीन राजाराम वलद गंगाराम शेट, वस्ती किल्ले कुकरमुंडे, यास हुजूर घेऊन जामीन कतबा छ. मजकूरच्या देण्याचे यादींत लाऊन ठेविला असे.

५९५-(११०३) राजे व्यंकटापा नाईक बहिरी बहाद्दर, संवस्थान सुरापूर, यांचे

अर्बा तिसैन मया व अलफ सवाल ६

नांवें सनद कीं, तुह्मांकडील सुबराव लक्ष्मीकांत, व गोविंद दासो, यांणीं हुजूर येऊन विनंति केली कीं, संवस्थान देवदुर्ग, किलीच नाईक याजकडे होतें, त्यास त्याचें नकल जाहालें. उपरांत त्याचे घरचा बंदा रंगापा नाईक संवस्थानची वहिवाट करूं लागला, त्यास किलीच नाईक याचे अफलाद वें-

---

A. D. 1793-94.

prayed that the Sansthán which was taken from them by Dityá Bhil, and from him by Government, might be restored to them on condition of their assisting Government with troops whenever required. Their prayer was granted.

(595) The Sansthán of Devadurg belonged to Kilich Naik. On his death the Sansthán was usurped by Rangappá Naik, his illegitimate son (बंदा) Rájá Vyankatapá Naik Bahiri Bahádur of Sansthán Surápur being a descendant of Kilich Naik in the female line attacked the Sansthán. Rangappá killed himself and the Sansthán fell into the hands of Rájá Venkatappá. He requested the Peshwá to recognize his claim to succeed to the Sansthán. His request was granted.

A. D. 1793-94.

कटापा नाईक असतां बंदा वहिवाट करितो, व संवस्थानाकडे याचा फसावा भारी जाहला, सबब सन इहिदे तिसैनांत कस्त मेहेनत करून, यांणीं संवस्थान हस्तगत केलें. रंगापा नाईक मुलांमाणसांसुद्धां दारू पसरून जळून मेला. याजकरितां संवस्थान मजकूर, वेंकटापा नाईक याजकडे करार करून दिल्हें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरोन मनास आणितां संवस्थानिकाचे नक्कल जहालें. तुह्मीं त्यांचे अफलाद व तुमचा फसावाहि त्याजकडे भारी जाहला, यामुळें तुह्मीं कस्त मेहेनत करून संवस्थान हस्तगत केलें, सबब तुह्मांकडे देवदुर्गचें संवस्थान करार करून दिल्हें असे, तरी सालाबाद सरकारचे स्वराज्याचे अमलाचा ऐवज वाजबी देऊन, सरकारासीं एकनिष्ठपणें राहून, संवस्थानची वहिवाट करीत जाणें ह्मणोन.

सनद १.

रसानगी याद.

५९६–(११०७) राजे भारतशहा हटियाराय यांचे नांवें संवस्थान ममडाई, सरकार हांडे चालत होते, त्यास ते मृत्य पावले, पोटीं पुत्र नाहीं, सबब संवस्थान मजकूरची जप्ती सरकारांत करून कमावीस तुह्मांकडे सांगितली होती, त्यास हटियाराय याजकडील दुर्गादास भवानी हुजूर आले; त्यांणीं संवस्थान पेशजींप्रमाणें भारतशहा याचे चुलते राजे खंडणशहा हटियाराय यांजकडे करार करून द्यावें, ह्मणोन विनंति केली, त्याजवरून जप्ती मोकळी करून पेशजींप्रमाणें राजे खंडणशहा हटियाराय यांजकडे संवस्थान चालवण्याचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी शिबंदी वगैरे खर्च पडला असेल त्याची व जप्तीचा वसूल पडला असेल त्याची, व लुटीचे ऐवजाची रुजुवात सरकारांतून कारकून जाऊन करून आणील, त्याप्रमाणें समजोन फडशा केला जाईल. तुह्मीं संवस्थानाविशीं दखलगिरी न करणें ह्मणोन

अर्बा तिसैन मया व अलफ जिल्काद ५

रामचंद्र कृष्ण याचे नांवें सनद १.

येविशीं संस्थानानजीक तुह्मांकडील महाल आहेत. त्यास तुह्मीं आपलेकडील कमावीसदारास ताकीद करून संवस्थानास हरएकविशीं उपद्रव लागों न देणें ह्मणोन. सनदा.

१ रघोजी भोंसले सेना साहेब सुभा यांस.

१ दौलतराव शिंदे यांस.

२ तीन सनदा दिल्ह्या असेत.

३ रसानगी याद.

(596) The Sansthán of Mamdai in Sirkár Hánde was attached owing to the death of Rájá Bháratshahá Hatiyáráya. It was now ordered to be restored to Khandanshahá uncle of the deceased.

A. D. 1793-94.

५९७–(१११३) दुर्जनसिंग राजे, संस्थान मांडवी यांचे नांवें सनद कीं, गुमानसिंग यांजकडे संस्थान मजकूरचा अधिकार होता, त्यास ते मृत्यु पावले, पोटीं पुत्र नाहीं, सबब त्यांणीं तुह्मांस दत्तकपुत्र घेतलें आहे, येविशीं सरकारचें अभय असावें ह्मणोन, तुह्मांकडील जीवनराम शिवलाल यांणीं हुजूर विनंति केली, त्याजवरून संस्थानावर नजर देऊन, तुह्मांवर कृपाळू होऊन, संस्थानचा अधिकार तुमचे नांवें करार करून दिल्हा असे, तरी तुह्मीं सरकारांत रुजू राहोन, संस्थानचा बंदोबस्त करून, सेवा एकनिष्ठेनें करीत जाणें. अभय असे ह्मणोन. सनद १.

खमस तिसैन मया व अलफ सफर १

परवानगी रूबरू.

---

१. राजकीय.
(क) देशातील बंडें.
१ तोतया
जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

५९८–(२५०) महिपतराव कृष्ण, तालुके रत्नागिरी, यांचे नांवें सनद कीं, किल्ले मिरज येथें तोतया होता, तो तुह्मांकडे तालुके मजकुरीं पाठविला असे, त्यास तुह्मांपाशीं दाखल जाहल्यावर पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शिधा मध्यम प्रतीचा देत जाणें ह्मणून. मशारनिल्हे यांस. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

येविशीं वामनराव गोविंद यांस सनद कीं, तोतया डोलींत घालून, बरोबर रखवालीस प्यादे देऊन पक्या बंदोबस्तानें तालुके रत्नागिरीस पावता करून, पावल्याचें कबज घेणें. ह्मणून. १.

२.

परवानगी रूबरू, बाळाजी जनार्दन फडणीस छ. २५ साबान.

---

(597) Gumánsing of Sansthán Mándwi having died, Durjansing his adopted son succeeded him. The latter requested Government to recognize his adoption and his succession to the Sansthán. His request was granted.

A. D. 1794-95.

[1] POLITICAL MATTERS.

(C) Risings in the Country

(1) By the Pretender (continued)

(598) The Pretender who was a prisoner at the fort Miraj was now transferred to Ratnágiri.

A. D. 1775-76.

५९९–(२९९) जैराम कृष्ण यांस सनद कीं, तुह्मीं विनंतिपत्र पहिले जमादिलाबलचें पाठविलें तें पावलें, लिहिला मजकूर सविस्तर विदित जाहला. तोतयाचे लोक हातलोटाचे घाटाखालीं आले आहेत, यास्तव किल्ले प्रतापगड येथील पोक्त भरती असावी, ह्मणोन लिहिलें. त्याजवरून दोनशें लोक ठेवावयाची आज्ञा केली असे, तरी चांगले दोनशें लोक पंचरूड ठेऊन बंदोबस्त किल्लेमजकूरचा चांगला करणें मसलत जाहल्यावर लोक दूर करणें ह्मणोन. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलावल ४

परवानगी रूबरू.

६००–(३०६) तोतयाकडे रत्नागिरीस जाऊन मिळाले आहेत येविशींचीं कलमें.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाकर २

बाबूराव मराठे वस्ती सिध्धेश्वर तालुके सिमावल, यास सरकारांतून धुळपाकडे पाठविला होता, तो रत्नागिरीस तोतयाकडे जाऊन, त्यास मिळोन, सरदारांचे बुद्धीस भ्रंश करून, बखेडा करित आहे, सबब त्याचीं मुलें माणसें कैद करून किल्ले अवचितगड येथें अटकेंत ठेवणें, व घर जप्त करून वस्तभाव जरावजरा सरकारांत लाऊन मोजदादीची यादी हुजूर पाठवणें. वरकड कोणी तिकडे गेले असतील, त्यांचा पत्ता लाऊन जप्ती करणें. अष्टमी येथील कुळकर्णी तेथें गेला आहे, त्याचा थांग लाऊन त्याचे घराची व मुलांमाणसांची जप्ती करणें कलम. १.

राघो जोशी यांचें घर भोरपेखालीं आहे, तो चिंतो विठ्ठल यांजकडे पेशजीं होता. व त्यांशीं जोशी तोतया घनगडास होता, तेव्हां त्याजकडे जात येत असे. देवभक्तीण ह्मातारी रत्नागिरीस गेली आहे. तिचा तो जांवई हल्लीं तोतयाकडे जाऊन राजपुरी प्रांतींचे वगैरे मराठे यांस पत्रें घेऊन आला आहे. त्याचा पत्ता लाऊन, युक्तीनें त्यास कैद करून, कागदपत्रसुद्धां हुजूर पाठवणें. घर जप्त करणें. फार बारकाईनें पत्ता लावणें तो लबाड आहे. कलम १.

एकूण दोन कलमें लिहिलीं आहेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन, आबाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव तालुके अवचितगड यांस. सनद १.

परवानगी रूबरू.

---

(599) The men of the Impostor having come below the Ghát of Hâtlot, the Kamávisdár Jayrám Krishṇa asked for reinforcements at fort Pratápgaḍ. He was permitted to enlist two hunderd additional men.

A. D. 1776-77.

(600) Báburao Maráthe and Rágho Joshi were suspected of inducing Sardárs to join the standard of the Impostor who was at Ratnágiri. Their houses and property were ordered to be attached.

A. D. 1776-77.

६०१—(३०७) गोविंदराव चिमाजी माणकर यास पत्र कीं, तुम्हीं पत्रें पाठविलीं तीं पावलीं. तोतयाकडील लोक महाडास आले, तिकडे कुलाबकर वगैरे लोक चाकरीस गेले आहेत, त्यांचे कबिले वगैरे जप्त करण्याचा मजकूर लिहिला तो कळला, त्याजवरून विसाजी केशव यास महाडास येण्याविशीं पत्रें सादर केलीं आहेत, त्यास आठ चार दिवस निघावयासी लागतसारीखे असल्यास, हजार दीड हजार माणूस तुम्हांकडे पत्र पावतांच पाठवणें म्हणोन मशारनिल्हेस लिहिलें आहे. ते तुम्हांकडे लोक रवाना करतील तुम्हीं त्यांस लेहून लोक लौकर आणावे, व सदाशिव पंडित सचिव यांजकडून भोरपें पैकीं वगैरे तीनशें माणूस तुम्हांकडे पाठवावयाविशीं त्यांस पत्र गेलं आहे. तुम्हीं त्यांजकडे कारकून पाठऊन लोक लौकर आणवणें. रामचंद्र महादेव याच्या भावा—पुतण्यानें तोतयासीं बेडी तोडून बंड उभें केलें. याजकरितां मशारनिल्हेस रत्नागिरीस पाठविलें होतें. ते जाऊन पाहून तेथील एक दोघे बंडाचे मिलाफू यांस सुचऊन तेथून निघोन येऊन, सरदारांस पत्रें लिहिलीं आहेत. त्याजवरून त्यांस लबाड ऐसे पकें समजलें. याउपरी तोतयास कोणी मिळणार नाहीं. हुजूरूनही पारिपत्याची पैरवी केली आहे. लौकरच बंड मोडेल. महाडास त्याचे लोक आहेत. तुम्हांजवळ जमात पडिल्यावर त्याचें पारिपत्य करणें. तिकडे लोक गेले आहेत, त्यांचीं मुलेंमाणसें जप्त करणें म्हणोन पत्र १.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाकर ३

परवानगी रूबरू.

६०२—(३१९) बंसीधर परदेशी वस्ती कसबे मजकूर, याचे चार पांचशें गाडदी हल्लीं कोकणांत तोतयाकडे व कृष्णाजी लक्षुमण तोतयाकडून पुण्यांत येऊन, त्याचा माणूस अकोल्यास परदेशी मजकूर यास आणावयाविशीं तोतयाचीं पत्रें घेऊन गेला आहे. म्हणोन, हुजूर विदित जाहलें. त्यावरून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी परदेशी याचा बारकाईनें शोध लाऊन, घरीं चौकी बसऊन, त्यास व त्याचे मुलामाणसांस कैद करून, परदेशी याचे पायांत बिडी घालून,

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाकर २९

(601) The men of the Impostor having come to Mahád, Govindrao Chimnáji Mánkar was directed to proceed against them. Visáji Keshav and the Pantsachiv were asked to send 1000 and 300 men respectively to assist Govindrao (It is stated that the shackles of the Impostor were taken off by the brother and nephew of Rámchandra Mahádeo).

A. D. 1776-77.

(602) Government was informed that Banshidhar Pardeshi had sent 500 Gârdis to assist the Impostor in Konkan and that Krishnáji Laxman had come with letters from the Pretender to Banshidhar. Orders were issued for Banshi's arrest and for the arrest of his relations.

A. D. 1776-77.

अटकेंत ठेवणें. आणि पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देणें. घरांतील वस्तभावेची मोजदाद करून जाबता हुजूर पाठऊन देणें. हें काम आधीं फार जपोन करून बंसीधर यास हस्तगत बोभाट न होतां करून, पायांत बिडी घालून, जतन ठेवणें; आणि हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन खंडो बाबूराव कमावीसदार परगणे अकोले याचे नांवें छ. १४ जमादिलाकर, परवानगी रूबरू. रसानगी, रामचंद्र महादेव परांजपे. सनद १.

६०३–(३२०) नारो रानडे हा तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे होता. तो कोकणांत तोतयाकडे जाऊन, आपले घरीं फलटणास येऊन, तेथून दोन तीनशें राऊत घेऊन, फिरोन तोतयाकडे जाणार ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें. त्यास तुह्मीं बारकाईनें शोध लाऊन, मशारनिल्हेचे घरीं चौकी चांगली ठेवून, त्यास व त्याचे मुलामाणसांस पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेवणें; आणि वस्तभावेची मोजदाद करून जाबता हुजूर पाठवावा. त्याचीं घोडीं दहा पंधरा आहेत, तीं पुण्यास पाठऊन द्यावीं. तोतयाचें बंड कोकणांत जालें आहे. ते लबाड, तिकडे कोणी जाईल त्याचें घरदार जप्त केलें जाईल, अशी लोकांस निक्षूण ताकीद आपले महालांत करावी ह्मणोन, गुणाबाई निंबाळकर यांचे नांवें. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाकर २९

छ. १४ जमादिलाकर परवानगी रूबरू. रसानगी, रामचंद्र महादेव परांजपे.

६०४–(३३४) मौजे हुणशाल, परगणे गोकाक हा गांव देसाई यांजकडून व्यंकटराव नारायण घोरपडे, यांजकडे आहे, त्यास मशारनिल्हे तोतयास मिळाले, सबब मौजे मजकूरची जप्ती करून जप्तीची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे. आकार होईल तो ऐवज सरकारांत पावता करून पावलियाचे जाब घेणें ह्मणोन, येसाजीराम याचे नांवें परवानगी रूबरू सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान १२

येविशीं मोकदमाचे नांवें सनद १.

---

(603) Government was informed that Náro Ránade who was with Dádásáheb had joined the Impostor and that he was now about to take 200 or 300 horsemen from Phaltaṇ to assist him. Saguṇábai Nimbálker was requested to keep him in confinement and to make it publicly known in her province that should any person join the Impostor, his house and property would be sequestrated.

A. D. 1776-77.

(604) Vyankaṭrao Náráyaṇ Ghorpaḍe having joined the Impostor his village of Huṇshál in Parganá Gokák was attached.

A. D. 1776-77.

६०५–(३३६) तोतया रत्नागिरीस अटकेंत होता, त्याणें फितूर करून किलेहायाचे लोकांची घालमेल केली होती, त्यास हल्लीं तोतयास कैद करून बाळाजी गोविंद यास फौजसुद्धां तालुकेहायचे बंदोबस्तास हुजुरून पाठविलें असेत, तरी किल्ले जकीरासुद्धां मशारनिल्हे यांचे स्वाधीन करून कबज घेणें, तुह्मांस उपसर्ग लागणार नाहीं. अभय असे ह्मणोन, किलेहायचे हवालदार, व कारकून, व सरदार यांचे नांवें दर किल्यास तीन तीन प्रमाणें. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २०

१५ तालुके सुवर्णदुर्ग येथील किल्यास.

३ जंजिरे सुवर्णदुर्ग. ३ किल्ले मंडनगड.
३ किल्ले रसाळगड. ३ किल्ले सुमारगड.
३ किल्ले पानगड.

१२ तालुके अंजणवेल येथील किल्यास.

३ किल्ले अंजणवेल. ३ किल्ले विजयगड.
३ किल्ले गोविंदगड. ३ किल्ले बहिरगड.

१२ तालुके रत्नागिरी येथील किल्यास.

३ जंजिरे रत्नागिरीस. ३ किल्ले जयगड.
३ किल्ले महिपतगड यांस. ३ किल्ले पूर्णगड.

३९
१ बाळाजी गोविंद याचे नांवें सनद कीं, तालुके मजकूर येथील बंदोबस्त करणें ह्मणोन.

---

४० परवानगी रूबरू.

तोतया रत्नागिरीस अटकेंत होता, त्याणें फितूर करून तालुके देवगड येथील किल्याचे लोकांची घालमेल केली होती, त्यास हल्लीं तोतयास कैद करून बाळाजी गणेश यास तालुके मजकूर येथील बंदोबस्त पेशर्जीप्रमाणें हुजुरून सांगितला असे, तरी किल्ले जकीरासुद्धां मशारनिल्हे यांचे स्वाधीन करून कबज घेणें. तुह्मांस उपसर्ग लागणार नाहीं. अभय असे, ह्मणोन, किलेहायचे हवालदार, व कारकून, व सरदार यांचे नांवें दर किल्यास तीन तीन प्रमाणें. सनदा.

---

(605) The Impostor while under imprisonment at Ratnágiri conspired to create disaffection among the men of some forts in the Konkan. He was now arrested and kept in confinement, and Báláji Govind was sent with an army to take charge of the forts in question. The officers of the forts were directed to surrender the forts to him.

A. D. 1776-77.

३ किल्ले देवगड.

३ किल्ले रामगड.

३ किल्ले भगवंतगड.

९

१ बाळाजी गणेश यास कीं, प्रांत कोंकण येथील तालुके सुवर्णदुर्ग, व अंजणवेल, व रत्नागिरी येथील बंदोबस्तास हुजुरून बाळाजी गोविंद यास फौजेसुद्धां पाठविले आहेत, त्याजकडे तालुके देवगड येथील किल्याचे हवालदार, व कारकून, व सरदार यांचे नांवें दर किल्यास तीनप्रमाणें सनदा पाठविल्या आहेत. ते तुह्मां-कडे पाठवितील. त्या घेऊन तालुके मजकूरचा बंदोबस्त करून हुजूर लेहून पा-ठवणें. ह्मणोन. सनद.

१० परवानगी रूबरू.

६०६–(३४१) कोकणांत तोतयाचे पारिपत्यास तुह्मांस हुजुरून रवाना केले, त्यास त्याचे पारिपत्याकरितां हशमी लोक असामी २०० दोनशें असामी तुह्मांस ठेवावयाची आज्ञा केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें दोनशें अ-सामी चांगले मर्द माणूस फारकरून बरकंदाज याप्रमाणें ठेवणें, आणि लोकांची हजिरी अंताजी रघुनाथ याजकडून घेवऊन हुजूर लिहिणें ह्मणोन बापूजी शिंदे याचे नांवें छ.५ रजब. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

परवानगी, राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

६०७–(३४५) तालुके राजमाची येथील किल्यास कोळ्याचे दंग्यामुळें जाजती लोक साल गुदस्तां ठेविले होते. त्यांस कोळ्याचा बंदोबस्त जाला, सबब दूर करणें ह्मणोन, तुह्मांस सनद गेली होती परंतु तुह्मीं विनंति केली कीं कोक-णांत तोतयाची गडबड जाहली आहे, याजकरितां जाजती लोक ठेविले होते, त्याप्रमाणें किल्यास ठेवावयासी आज्ञा जाली ह्मणजे किल्याचा बंदोबस्त करून राहूं ह्मणोन त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी कोळ्याचे गडबडीमुळें बेहड्याचे नेमणुकेशिवाय जाजती लोक तुह्मीं ठेविले होते, त्याप्रमाणें हल्लीं तोतयाची गडबड कोंकण-

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

---

(606) Bápuji Scindia was directed to proceed against the Impostor and was permitted to enlist 200 men for the purpose.
A. D. 1776-77.

(607) The order previously issued for reducing the additional men employed at fort Rájmáchi was cancelled and the men were allowed to be retained as the insurrection raised in the Konkan by the Impostor had not yet subsided.
A. D. 1776-77.

प्रांतीं आहे; याजकरितां जदीद ठेवून रोजमरा सालगुदस्तां पावत होता, त्याप्रमाणें तालुके मजकूरपैकीं देऊन चाकरी घेत जाणें, तोतयाची गडबड वारल्यावर लोक दूर करणें, ह्मणोन, रामराव नारायण तालुके मजकूर यांचे नांवें. छ.२५ रजब. सनद १.

रसानगी यादी.

६०८—(३४७) कर्यात मावळ किल्ले सिंहीगड येथील सरंजामास आहे, त्यास किल्ला तोतयाकडे गेला, सबब कर्यात मजकूरची जप्ती करून जप्तीची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन आकार होईल तो सरकारांत पावता करित जाणें ह्मणोन, नारो बापूजी याचे नांवें. छ. ३० साबान. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

देशमुख, व देशपांडे कर्यात मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. १

२

बरहुकुम सनद पुरंधर.

६०९—(३४९) राघोजी आंगरे वजारत महासरखेल याजकडील लोक तुह्मांबरोबर तोतयाचे पारपत्यास आहेत, त्यास अडशेरीपैकीं रुपये ३१०० एकतीसशें रुपये देविले असे, तरी पावते करणें ह्मणोन, भिवराव येशवंत याचे नांवें छ. १५ माहे रमजान. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

रसानगी यादी.

६१०—(३५१) भिवराव येशवंत याचे नांवें सनद कीं, तुह्मांस तोतयाचे पारपत्यास बराबर फौज देऊन पाठविलें आहे, त्यास मसलत संमंधें कोंकणांत किल्यास वगैरे कौल सनदा पत्रें द्यावीं लागतील, याकरितां हुजुरूनची शिक्केकटार सामानसुद्धां बहिरजी बोडिगा व जानोजी पवार खिजमतगार

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

---

(608) The fort of Sinhgad having fallen into the hands of the Impostor, Karyát Máwal, assigned for the support of the fort, was attached.

A. D. 1776-77.

(609) Some men were sent by Rághoji Ângriá Vazárat Mahá Sarkhel to put down the Impostor. Their pay was given by Government.

A. D. 1776-77.

(610) Bhivrao Yeshwant was sent with an army into Konkan to put down the Impostor. As it might be necessary from him to issue kowls or sanads to forts &c. the Mutálki seal was sent to him, and he was directed to keep it in charge of the same Khismatgár and to use it when required.

A. D. 1776-77.

जबराबर देऊन तुह्मांकडे पाठविली आहे. घेऊन मसलत संमंधें कागदपत्रावर सिके करीत जाणें; आणि याच खिजमतगाराजवळ बाळगावयासी देऊन सिकेकटार पावल्याचा जाब पाठवणें ह्मणोन. छ. १७ रमजान. सनद १.

६११–(३५४) लक्ष्मण कृष्ण कोलटकर तोतयाबरोबर सांपडले आहेत, त्यांस तूर्त कुलाब्यास चांगला बंदोबस्त करून ठेवावे. पुढें येथून पत्र येईल तसें करावें. तूर्त तेथें ठेवावे. दोन माणसें, एक ब्राह्मण, बरोबर आहेत, त्यांसुद्धां ठेवावे ह्मणोन, राघोजी आंगरे वजारत महासरखेल यांस.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

सनद १.

परवानगी रूबरू. छ. २८ रमजान.

६१२–(३५५) शिवाजी बल्लाळ, व गोपाळ बल्लाळ केतकर यांचीं गुरेंढोरें, व वस्तभाव, व गल्ला तोतयाकडे, लोक फितुरांत मिळाले होते, त्यांनीं नेलें आहे, त्यास मशारनिल्हेचीं गुरें, व वस्तभाव ज्याजकडे ठिकाणीं लागेल, व ज्यांणीं परस्परें वस्तभाव नेवविली असेल, त्यांचीं घरें जप्त करावीं; आणि मशारनिल्हेचे वस्तभावेचा आकार करून पैका होईल तो यास देवणें. याचा पैका वसूल होई तोंपर्यंत दोन प्यादे देणें. फिरोन बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, विसाजी राम हवालदार, तर्फ अवचितगड याचे नांवें. चिटणिसी. पत्र.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्काद ८

६१३–(३५९) तर्फ बीरवाडी येथें सालमजकुरीं तोतयाची गडबड जाली, सबब सरकारच्या फौजा प्रांत मजकुरीं गेल्या, त्यामुळें मुलकाची तसनस जाली, त्याचे बंदोबस्ताचीं वगैरे कलमें बीतपशील.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

---

(611) Rághoji Ângriá was directed to keep at Kolábá Laxman Krishna Kolatkar, found with the Impostor, till further orders.

A. D. 1776-77.

(612) The cattle and other property belonging to Shiwáji Ballál & Gopál Ballál Ketkar were taken away by persons who were in conspiracy with the Impostor. It was ordered that the houses of these persons should be attached, that they should be punished, and that from out of the proceeds of their property the Ketkars might be reimbursed for the loss they had sustained.

A. D. 1776-77.

(613) The following orders were issued to Táluká Birwádi.

A. D. 1776-77.

1 The Kamávisdár and the Darakdárs should honestly ascertain the damages caused in the Parganá by the movements of the

परगणा बीरवाडी येथील गांवगन्नाची पायमाली जाली आहे, त्याची चौकशी करून रयतीस मजुरा द्यावी लागेल ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्यास इमानें इतबारें तुह्मीं, व दरकदार मिळोन पायमालीची चौकशी करून जाबता गांवगन्नावार लेहून कारकुनाबरोबर हुजूर पाठवणें. पाहून आज्ञा करणें, ते केली जाईल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

रखमाजी भोसले, व हुजूरचे लोक किल्ले मजकुरीं आहेत, सरभराई त्यांच्या सरोभारीयांकरितां त्यास हुजूर यावयाची आज्ञा असावी, ह्मणोन तुमची विनंति, त्यास हुजूरून लोक जातील त्यांस ठेवणें, आणि पहिल्या लोकांस यावयाची आज्ञा होईल त्याप्रमाणें किल्ले मजकुरींहून पाठवणें येणेंप्रमाणें. कलम १.

किल्ले मजकुरीं दारू व गोळा होता, त्यापैकीं तोतयाकडील लोकांनीं उतरून नेला आहे, त्यास सरदेची जागा, सबब किल्ले बीरवाडी शामलाचे सरदेची जागा नाजुक, तेथें लोकांचा भरणा असावा, ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्यास बेहज्याप्रमाणें लोक ठेवावे, जाजती ठेवावयाचे नाहींत. कामकाज विशेष पडिल्यास हुजूर ल्याहावें. कुमक पाठविली जाईल येणेंप्रमाणें. कलम १.

पर्जन्यकाळीं किल्ले मजकूरची तटबंदी दोनशें हात कोसळून पडली आहे, व चौबुर्जीचा बुरूज कोसळला आहे. त्याचे बंदिस्तीस दोन हजार रुपये अजमासें लागतील ह्मणोन तुमची विनंति, त्यास दोन हजार रुपयांपैकीं निमे एक हजार रुपयांत तर्फ मजकूरचे लोक तोतयाचे मिलाफी जाहले होते, त्यांपासून गुन्हेगारी घेऊन त्याऐवजीं सदरहू इमारत व तटबंदीचें काम करावें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

तर्फ मजकुरीं ऐवजाच्या वराता जाल्या आहेत, देवसावंताचें लोकांची वरात मना

Government armies through the province for putting down the Impostor and report the loss sustained by each village. The question of granting remissions would then be considered.

1 No additional men should be entertained at the fort of Birwádi; should any contingency arise, assistance should be called for from the Huzur.

1 Rs. 1000 were sanctioned for the repairs of the rampart and one of the bastions. Another thousand required for the purpose should be recovered from the men in the fort by way of punishment for their defection to the cause of the Impostor.

1 The quantity of ammunition in the fort was taken away by the friends of the Impostor. Rs. 500 were sanctioned for the purchase of a new supply.

1 Out of the sanctioned strength at the fort, half the number should be selected by the officer, and the remaining half should be the nominees of Government.

नेमणूक कायमी असावी, म्हणून तुम्हीं विनंति केली त्यास दारूगोळा पांचशें रुपयांचा कमाविसीचे ऐवजीं खरेदी करून देणें. मजुरा पडेल येणेंप्रमाणें. कलम १.

खास बारदार जदीद दहा असामी ठेवावयाची आज्ञा असावी ह्मणोन विनंति केली, त्यास दहा असामी पहिल्या शिबंदींत ठेवणें. पहिले खासबारदार आठ असामी आहेत, त्यांचे तैनातेच्या शिरस्त्याप्रमाणें त्यांची तैनात करणें. कलम १.

किल्ले मजकुरीं हुजूरचे लोक आहेत, त्यांस पेशजींचे नेमणुकीपैकीं निमे लोक तुम्हीं आपले मार्फतीचे ठेविल्यावर, हुजूरचे लोक आहेत त्यांपैकीं नेमणुकेप्रमाणें निमे नेमणुकीचे भरतीस ठेवून, बाकी जाजती होतील त्यांस हुजूर रवाना करणें येणेंप्रमाणें. कलम १.

करावी, ह्मणोन तुमची विनंति, त्यास वराता पहिल्या जाहल्या आहेत त्यांस ऐवज द्यावा. मामलत तुह्मांकडे बहाल जाली, सबब दुसऱ्या वराता होणार नाहीं. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

किल्ले मजकुरीं पेशजींचे नेमणुकेप्रमाणें लोक ठेवावयाचे, त्यास निमे लोक इतबारी चांगले तुम्हीं आपले निशेचे, देशचे, मावळचे ठेवणें. त्यांचा शेरा सरासरी दरमहा रुपये सहा प्रमाणें, दसमाही शिरस्तेप्रमाणें करणें; आणि जामीन साकळी करून लेहून हुजूर पाठवणें. नेमणुकेपैकीं निमे लोक राहिले ते हुजूरचे पाठविले जातील. येणेंप्रमाणें. कलम १.

एकूण नऊ कलमें करार करून दिलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, बाबूराव पासलकर याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

६१४–(३६१) नारो महादेव रिसबूड तोतयाचे फितुरांत होते, यास्तव त्यांस बेडी घालून किल्ले चाकण येथें अटकेस ठेविले आहेत, त्यांचा वृद्धापकाळ जाला आहे, ह्मणोन धोंडो नारायण यांणीं हुजूर विनंति केली, त्यावरून तोतया संबंधें अन्याय माफ करून फंदफितुराविशीं रामचंद्र बल्लाळ मोडक यांस जामीन घेऊन हें पत्र सादर केलें असे, तरी मशारनिल्हेची बेडी तोडून त्यांस रामचंद्र बल्लाळ यांचे स्वाधीन करणें ह्मणोन नारायणराव कृष्ण किल्ले चाकण यांस सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज १३

रसानगी यादी.

---

(614) Náro Mahádeo Risbuḍ was sent to prison for conspiring with the Impostor. In consideration of his old age orders were issued that he should be released on his furnishing security.

A. D. 1776-77.

६१५—(२६२) किले सिंहगड येथील लोक फितुरांत मिळोन किल्ला तोतयाकडे दिल्हा, तो तुह्मीं सरकारांत घेतला आहे. त्यास हल्लीं किले मजकूर जनार्दन आपाजी याजकडे देविला असे, तरी जकीरासुद्धां मशारनिल्हेचे हवालीं करून कबज घेणें ह्मणोन, तुकोजी होळकर याचे नांवें.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज १९

सनद १.

रसानगी यादी.

६१६—(३७७) ह्या महिन्यांत कोकणांतील पुष्कळ कामगार, दरकदार, जमीनदार, व घाटावरील मुलखांतीलही कांहीं लोक तोतयाकडे मिळाले होते, असें ह्या महिन्यांततील रोजकीर्दीवरून दिसतें.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज

६१७—(३८१) कोंकणतालुक्यांत तोतयाचे पारपत्यास फौजा उतरल्या होत्या, त्याजमुळें रयतेची शेताभाताची तसनस झाली आहे, याजमुळें सारेच तालुक्यांत रयतीस बोलावयास निमित्य होईल. तेव्हां सरकारचे नुकसानीचा जाबसाल याजकरितां तालुक्यातालुक्यास चांगले कारकून जलदीनें शेतेंभातें आहेत तों पाठऊन, त्यांजकडून चौकशी करऊन, कोणते तालुक्यांत कोणा रयतीचा किती माल खराब जाहला, तो तमाम आकारून आणावा. बाकीचा माल रयतीचे जिम्मेस तालुकदाराचे विद्यमानें लावून द्यावा, ह्मणजे सरकारची जमा यथास्थित आकारेल, याकरितां ये गोष्टीची पैरवी आधीं करून कारकून तालुकियास पाठऊन चौकशी जलदीनें करणें. राजश्री बाजी गोविंद यांसही याच अन्वयें लिहिलें आहे, तरी लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन, विसाजी केशव सरसुभा प्रांत कोंकण याचे नांवें छ. १३ सवाल.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

सनद १.

परवानगी रूबरू.

---

(615) Tukoji Holkar having retaken the fort of Sinhgad from the Impostor, it was entrusted to the care of Janárdan Appáji.

A. D. 1776-77.

(616) The diaries of this month show that many officers, Darakdárs, Jamidárs in Konkan, and also some in the territory above the Ghauts had gone over to the Impostor.

A. D. 1776-77.

(617) Owing to the movements of the armies sent into Konkan for putting down the Impostor, the rayats had suffered damage in some cases. To prevent people from urging false claims to remissions on this account, the Sarsubhá was directed to send experienced Kárkoons to the several Tálukás in his charge at an early date, to have the damage assessed by them while the crops were standing.

A. D. 1776-77.

६१८—(३८३) वेंकटराव नारायण घोरपडे तोतयाकडे गेले, सबब मशारनिल्हेकडे महालनिहाय पैकीं गांव वगैरे आहेत, त्यांची जसी सरकारांत करून जसीची कमावीस तुम्हांस सांगितली असे, त्याची जसी करावयाविशींची कलमें.

सबा सबैन
मया व अलफ
जिल्हेज २९

महालनिहाय येथील गांव बीतपशील.

७ प्रांत मिरज पैकीं देहे.
- १ मौजे आरगर कर्यात बेडग.
- १ मौजे करोली.
- १ कसबे बेडग कर्यात मजकूर.
- १ कजबे मौजे राजुरी.
- १ मौजे टांकळी.
- १ मौजे सुलकुंडें.
- १ मौजे इतलकर्जी.

७

२ परगणापैकीं.
- १ मौजे कट.
- १ मौजे रांगोळी.

२

२ परगणे हुकेरीपैकीं देहे.
- १ मौजे सिपूर.
- १ बहिरसवाडी.

२

१ मौजे सिंदवड प्रांत कागल.

२ परगणे रायबागपैकीं देहे.
- १ मौजे नांदणी.
- १ मौजे सिराढोण.

२

१ मौजे हुणसालपैकीं गोकाक.

१ मौजे वोतूर, परगणे आजरें.

१६

सोळा गांव एकूण. कलम १.

प्रांत मिरज येथील देशमुखी मशारनिल्हेकडे आहे, त्याचा हक्क व इनाम वगैरे. कलम १.

परगणे आजरेंपैकीं मशारनिल्हेकडे गांव आहेत, ते चौकशीनें किती ते मनास आणून त्यांची जसी करणें. कलम १.

एकूण तीन कलमांची जसी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करून इमानेंइतबारें वर्तोन, सदरहूचा आकार होइल तो सरकारांत पावता करून जाब घेत जाणें म्हणोन, लक्ष्मण वेंकाजी कारकून शिलेदार याचे नांवें. छ. १४, सवाल. सनद १.

मोकदम देहाये सदरहू गांवचे यांस कीं मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन. सनदा १६.

(618) Vyankatrao Náráyan Ghorpade having joined the Impostor, his villages in several mahâls were ordered to be attached.

A. D. 1776-77.

प्रांत मिरज येथील देशमुखी मशारनिल्हेची आहे, ती जप्त करून जप्तीची कमावीस यांजकडे सांगितली येविशीं. सनदा २.

१ पांडुरंगराव गोविंद यास कीं देशमुखी संमंधें हक, व इनामें वगैरे जें असेल, त्याचा वसूल मशारनिल्हेकडे देववणें ह्मणोन. सनद.

१ तिमाजी भिकाजी यांस कीं, मशारनिल्हे देशमुखीचा अंमल करतील. तुह्मीं दख-लगिरी न करणें ह्मणोन. सनद.

२

जमीदार परगणें आजरें यांस कीं, परगणे मजकूरपैकीं मशारनिल्हेकडे गांव आहेत, त्यांची जप्ती करून जप्तीची कमावीस यांजकडे सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें, ह्मणोन. सनद १.

सदरहू अन्वयें कीं मशारनिल्हेकडील जप्ती करून जप्तीची कमावीस यांजकडे सांगि-तली असे, तरी तुह्मीं आपलेकडील एक सरदार जमाव फौजासुद्धां पाठऊन सरकारच्या अलाहिदा सनदा सादर जाहल्या आहेत, त्याप्रमाणें ठाणीं, व गांव घेऊन मशारनिल्हेचे स्वाधीन करणें. सदरहू ठाण्याचे व गांवचे अमलांत कोणी दिलेल करतील त्यांस तंबी पो-होंचऊन अंमल सुरळीत घेऊन देणें. हरएकविशीं मशारनिल्हे तुह्मांस लिहित जातील त्याप्र-माणें साहित्य करित जाणें ह्मणोन. सनदा २.

१ परशराम रामचंद्र यांस.

१ रामचंद्र गणेश यांस.

---

२ २२

बावीस सनदा दिल्या आहेत. परवानगी रूबरू.

६१९–(३८४) कोंकणप्रांतीं तोतयानें दंगा केला, त्याचें पारिपत्य करून किल्ले सर

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

करावयाबद्दल सरकारच्या फौजा घांटाखालीं उतरल्या ते दहशतीनें रयत उठोन गेली. पुढें किल्ले सरकारांत सर जाहालीयावर रयतीस सुभाहून कौल देऊन वसाहत होऊं लागली. तो सरकारचे रावतांनीं

(619) Armies having marched in Konkan to put down the Impostor and to gain back the forts taken by him, the rayats of Pránt Rájpuri absconded after the conquest of the fort.

A. D. 1776-77.

Kowls were issued by the Subhá and people began to return. Some horsemen of Government however having caused some damage in one or two Turfs in the province, the rayats thereof lost confidence and could not be induced to take to cultivation without an assuarance from Govern-

गोरेगांव वगैरे प्रांत मजकूरच्या एक दोन तर्फांत कांहीं तसनस केली, याजमुळें रयतीस भरंवसा पुरत नाहीं. यास्तव हुजुरून कौल सादर जाहली—या[स] वसाहत होऊन सालमजकूरचे पिकाची आळेपणी करून पेस्तर सालची कीर्द आबादी करतील ह्मणून तुमचे बाबे जयराम त्रिंबक यांणीं हुजूर विनंतीपत्र पाठविलें, याजवरून तुमचे हरद्र ध्यानास आणून हें अभयपत्र सादर केलें असे, तरी तुह्मीं बेवसवसापणें आपले गांवीं गुरेंढोरें बस्तभाव सुद्धां येऊन, वसाहत करून, सालमजकूरचे पिकांची आळेपणी करून, पेस्तर सालची कीर्द आबादी करणें. सालमजकुरीं शेताची खराबी जाहली असेल, त्याची चौकशी करून, जीवन पाहून, जमाबंदी करून निभावणी केली जाईल, रयतीस कोणेविशीं उपसर्ग देउं नये ह्मणून, सरकारचे सरदारास आज्ञापत्रें सादर जालीं आहेत. याउपरी या प्रांतीं सरकारच्या फौजा येऊन उपद्रव लागणार नाहीं. कोणेविशीं वसवसा न धरणें. अभय असे ह्मणोन, रयान देहाय

प्रांत राजपुरी मामलेदार याचे नांवें. छ. १८ जाव. कौल १.

संदरहूअन्वयें जयराम त्रिंबक याचे नांवें. सनद १.

२

परवानगी रूबरू.

६२०–(३८९) वेदशास्त्र दादंभट लिमये तोतयाचे प्रकरणांत होते. त्यास हुजूर पुण्यास पाठऊन देणें, ह्मणून पेशजीं तुह्मांस पत्र सादर केलें आहे. त्यास त्याजकडे बाजी गोविंद यांणीं सरकारांत गुन्हेगारीचे पहिल्यानें पांच हजार रुपये, व मागाहून दुसरे पुणीयास नेऊं नये येविशींचे पांच हजार, एकूण दहा हजार रुपये करार केले. त्यास मुदती रुपये.

सबा सबैन मया व अलफ. जिल्हेज २९

५००० एका महिन्यानें.
५००० दोहो महिन्यांनीं.

१००००

एकूण दहा हजार रुपये घ्यावयाचे केले आहेत, त्यास भटजीपासून पका जामीन घेऊन

---

ment. A letter of assuarance was therefore sent, and people were informed that no further damage would be caused by the armies of Government.

(620) Dádambhat Limaye being implicated in the conspiracy of the Impostor, Báji Govind fined him first in the sum of Rs. 5000, and afterwards in the same amount for excusing his attendance at Poona. The levy of the amount was sanctioned and it was ordered that the amount should be sent to Poona.

A. D. 1776-77.

घरीं राहूं देणें; आणि सदरहू मुदतीप्रमाणें ऐवज वसूल करून हुजूर पुणीयास पाठऊन देणें ह्मणोन, सदाशिव केशव तालुके रत्नागिरी याचे नांवें. छ. २५ सवाल. सनद १.

मशारनिल्हेचे नांवें सनद कीं, अंजणवेल, सुवर्णदुर्ग, या दोहों तालुक्यांत तोतयाकडील हरामखोर लोक आहेत. त्यांची चौकशी मोरो हरी यांस सांगितली आहे, तरी शंभर माणूस तालुके रत्नागिरी पैकीं मशारनिल्हेकडे पाठऊन देणें ह्मणोन. सनद १

२

६२१–(३९१) सदाशिव केशव, तर्फ रत्नागिरी यांचे नांवें सनद कीं, तोतयाचे कुळांतील सखाराम केशव याणें जमाव करून देवगड तालुक्यांतील रामगड बळकाऊन होता. त्याचें पारिपत्य बाळाजी गणेश यांणीं करून कैदेंत ठेविला आहे. तो तुह्मांकडे पाठवावयाची आज्ञा केली असे, तरी मशारनिल्हे त्यांस तुह्मांकडे पाठवितील तो बेडी मुद्धां अटकेंत तालुके मजकुरीं बिकट किल्ला असेल तेथें पक्के बंदोबस्तानें ठेऊन चांगला राखणें. पोटास शेर पीठ नागलीचें देत जाणें ह्मणोन. छ. २९ सवाल. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

परवानगी रूबरू.

६२२–(३९३) सुखनिधान तोतया पतित कोकणांत जंजिरे रत्नागिरीस अटकेंत होता, त्यास तेथील कमावीसदार याजकडील कारकून शिवाजी आपाजी वगैरे ब्राह्मण मिळोन तोतयाची बेडी तोडून कोंकणामध्यें दंगा मांडला. त्याजवरून हुजूरून फौज पाठऊन, तोतयास व त्याचे मिलाफी शिवाजी आपाजी वगैरे होते, ते धरून आणून, त्यांचीं पारिपत्यें केलीं. परंतु तोतयाकडे कोंकणांतील व देशांतील जागाजागाचे ब्राह्मण गेले होते त्यांचा शोध करून, ज्यांणीं तोतयाचे पंक्तीस प्रत्यक्ष अन्नव्यवहार केले असतील, त्यांजला व तोतयाची श्रावणी ज्या ब्राह्मणांनीं

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

---

(621) Sakhárám Keshav, a confederate of the Impostor, who collected some men and took the fort of Rámgad in Turf Deogad, was arrested by Báláji Ganesh and imprisoned. He was sent to the officer of Ratnágiri and the latter was directed to keep him in an inaccessible place and to arrange for his safe custody.

A. D. 1776-77.

(622) Sukhnidhán Impostor while in prison at fort Ratnágiri was joined by Siwáji Appáji and others, Brahmin Kárkuns of the Kamáwisdár. They removed his chains and raised an insurrection. An army was sent against them and they together with the Impostor were punished. Instructions were now issued for excommunicating all who messed with the Impostor or who

A. D. 1776-77.

केली ते, व श्राद्धपक्षाचा क्षण ज्यांणीं घेतला आहे, त्या ब्राह्मणांस तूर्त प्रायश्चित्त द्यावयाचें नाहीं. त्यांणीं कोणाचे पंक्तीस अन्नव्यवहार केले असतील त्यांस व त्यांचे संसर्गीयांस यथोक्त प्रायश्चित्त मार्गशीर्ष कृष्ण चतुर्दशीस देऊन शुद्ध करावें. याप्रमाणें निश्चय करून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी येविशींचा शोध तालुके मजकुरीं करून, ज्यांणीं पतित तोतयाचे पंक्तीस प्रत्यक्ष अन्नव्यवहार केले असतील, त्यांणीं व तोतयाची श्रावणी ज्या ब्राह्मणांनीं केली, व श्राद्धपक्षाचा क्षण ज्यांनीं घेतला आहे. त्या ब्रह्मणांनीं कोणाचे पंक्तीस व त्यांचे पंक्तीस कोणी ते शुद्ध होत तोंपर्यंत अन्नव्यवहार करूं नयेत. याप्रमाणें ताकीद करून वरकड संसर्गीयांसी मार्गशीर्ष वद्य चतुर्दशीस प्रायश्चित्त द्यावयाचीं कलमें. बीतपसील.

पतितपंक्तीस प्रत्यक्ष जेवले, त्यांचे पंक्तीस ज्यांणीं अन्नव्यवहार केला असेल.

एक वेळ केला असेल, त्यास अर्धप्राजापत्य प्रायश्चित्त. कलम १.

बहुत वेळां केला असेल त्यास मुंडणपूर्वक प्राजापत्य प्रायश्चित्त. कलम १.

पतितपंक्तीस जेवले त्यांची पंक्ति ज्यांस जाली असेल त्यांस.

एक वेळ पंक्ति जाली त्यांची पंक्ति ज्यास एकच वेळ जाहली असेल त्याजला उपोषणपूर्वक पंचगव्य; व बहुत वेळ जाहली असेल त्यास पादप्राजापत्य प्रायश्चित्त. कलम १.

बहुत वेळां पंक्ति जाहली त्यांची पंक्ति एक वेळ ज्यांस जाहली असेल, त्यांस पादप्राजापत्य प्रायश्चित्त; व बहुत वेळां जाहली असेल त्यांस अर्धप्राजापत्य प्रायश्चित्त. कलम १.

सदरहूचे संसर्गी असतील त्यांस पंचगव्य. कलम १.

येणेंप्रमाणें यथाशक्ति प्रायश्चित्त देऊन शुद्ध करवणें; आणि शुद्ध केल्याचें वर्तमान, व याखेरीज ज्याकडे दोष बहुत असोन थोडका, ऐसें मिथ्या बोलोन पंचगव्य घेतलें असें ह्मणोन, अगर त्याप्रमाणें बोलोन. घेईल. त्याजपासून गुन्हेगारी सरकारांत घेऊन, त्याची नांवनिशी हुजूर लिहून पाठविणें. सर्वत्र प्रायश्चित्त एकेच दिवशीं सदरहू तिथीस द्यावयाचा निश्चय केला असे, तरी सदरहू लिहिल्या तिथीस प्रायश्चित्त घेवणें ह्मणोन मामलेदारास चिटणिसी. पत्रें.

१ प्रांत कल्याण भिंवडी निसबत रामचंद्र कृष्ण यांस.

१ दुर्गोजी शिंदे किल्ले माहुली यांस.

---

officiated as priests at his *Shrvání* or *Shrá dha* ceremonies. Those who had dined with the persons above referred to were also excommunicated but were to be admitted into the caste on the performance of certain penances, which were specified. A date was fixed for the performance of these penances. Sanads were issued to the officers of all the mahâls to give effect to these instructions.

१ प्रांत वसई निसबत विसाजी केशव यांस.
१ प्रांत बेलापूर निसबत बाजी गंगाधर.
१ प्रांत कर्नाळा व तर्फ अटगांव निसबत आनंदराव राम यांस.
१ तालुके अवचितगड निसबत आबाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव.
१ राघोजी आंगरे वजारत महासरखेल यांस.
१ तर्फ रेवदंडा निसबत आनंदराव शिंदे यांस.
१ जयराम त्रिंबक यांस, प्रांत राजपुरी येथील प्रायश्चित्ताविशीं.
१ तालुके रायगड निसबत गणपतराव कृष्ण यांस.
१ तर्फ सुवर्णदुर्ग निसबत मोरो बापूजी यांस.
१ तर्फ अंजणवेल निसबत कृष्णाजी विश्वनाथ यांस.
१ तालुके रत्नागिरी निसबत सदाशिव केशव यांस.
१ तर्फ विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद यांस.
१ सुभा आरमार निसबत आनंदराव धुळप यांस.
१ तालुके देवगड निसबत बाळाजी गणेश यांस.
१ प्रांत मिरज निसबत पांडुरंगराव गोविंद यास.
२ तालुके त्रिंबक देखील जवार तालुका मिळोन. पत्रें.
 १ धोंडो महादेव यांस.
 १ समस्त ब्राह्मण वास्तव्य त्रिंबक यांस.

२

१ मामले कोहज निसबत भिकाजी गोविंद यांस.
१ परगणा वाई निसबत भवानी शंकर हैबतराव.
१ कृष्णराव अनंत मुक्काम सातारा यांस.
१ मामले पाली निसबत माधवराव राम यांस.
१ परशराम रामचंद्र यांस, चिकोडी तालुक्याविशीं.
१ केसो बाबाजी यांस, जानोली तालुक्याविशीं.
१ तर्फ उंदेरी निसबत राणोजी बलकवडे यांस.
१ प्रांत जुन्नर निसबत रामराव त्रिंबक यांस.
१ तर्फ पटा निसबत बालकृष्ण केशव यांस.
१ प्रांत कराड निसबत श्रीनिवास शामराव यांस.
१ तालुके नेरळ निसबत राघो नारायण यांस.
१ तर्फ कायनई निसबत परशराम त्रिंबक यांस.

१ श्री देवस्थान चिंचवड यांस.

८ समस्त ब्राह्मण क्षेत्रस्थ यांस. पत्रें.

१ क्षेत्र नाशीक. १ क्षेत्र माहुली.

१ श्री शंभुमहादेव. १ क्षेत्र वोझर.

१ क्षेत्र पुणतांबें. १ क्षेत्र कराड.

१ क्षेत्र वाई. ——

१ क्षेत्र करवीर. ८

१ बाबूराव सदाशिव परगणे बारामतीविशीं.

१ सदाशिव पंडित सचीव यांस.

१ खेम सावंत भोसले वाडीकर यांस.

१ सुबराव पंडित यांस.

१ श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांस.

३ लष्करांत स्वारीस आहेत त्यांस. पत्रें.

१ बाजी गोविंद यांस.

१ रामचंद्र गणेश यांस.

१ भिवराव येशवंत यांस.

——

३

१ आबाजी पंडित यांस, तर्फ विशालगड येथील प्रायश्चित्ताविशीं.

१ बाळकृष्ण महादेव कमावीसदार परगणे नेवासें, फौर महाल, निसबत रामचंद्र नारायण यांस.

१ परगणे कर्डे रांजणगांव निसबत बाबूराव माणकेश्वर यांस.

१ परगणे कोडील निसबत गोविंदराम यांस.

१ मालोजी नाईक निंबाळकर फलटणकर यांस.

१ किल्ले प्रतापगड निसबत जैराम कृष्ण यांस.

२ मोरो विश्वनाथ यांचें नांवें.

१ तर्फ कलानिधी.

१ किल्ले दातेगड.

——

२

१ परगणे पारनेर निसबत महादाजी नारायण.

१ तालुके नगर निसबत विठ्ठल नारायण.

१ प्रांत पुणें निसबत रामचंद्र नारायण.

१ श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी करवीर यांसी.

५ समस्त ब्राह्मण क्षेत्रस्थ यांस. पत्रें.

१ क्षेत्र परशराम.

१ क्षेत्र धोम.

१ क्षेत्रें टोकें, व कायगांव, व प्रवरासंगम.

१ क्षेत्र महाबळेश्वर.

१ हरिहरेश्वर.

५

१ परशराम रामचंद्र यांस लष्करांतील प्रायश्चित्ताविशीं.

२६ समस्त ब्राह्मण क्षेत्रस्थ यांस. पत्रें.

१ क्षेत्र थेऊर.

१ कसबे सासवड.

१ जेजुरी.

१ कसबे शिरवळ.

१ दिवे, व श्रीवर्धन.

१ कसबे वामोरी.

१ क्षेत्र पंढरपूर.

१ बावधन प्रांत वाई.

१ कसबे सातारे.

१ कसबे निंब प्रांत वाई.

१ प्रांत गंगापूर.

१ कसबे पाटण.

१ बूध.

१ कसबे खेड.

१ कसबे पाली.

१ चास.

१ तारळें.

१ कसबे भोर.

१ फलटण.

१ मौजे मेणवली प्रांत वाई.

१ अष्टागर प्रांत चेऊल.

१ कसबे तळेगांव.

१ वडूथ.

१ प्रांत जुन्नर.

१ संगमनेर.

१ उकसाण.

२६

१ तर्फ बीरवाडी निसबत बाबूराव पासलकर.

१ तर्फ शिवनेर निसबत उद्धो विरेश्वर.

१ आत्माराम रघुनाथ दिंमत सचिव मोरप० तर्फविशीं.

१ रामचंद्र शिवाजी परगणे वडरें.

१ परगणे सुपें निसबत आनंदराव त्रिंबक.

२ समस्त ब्राह्मणांचे नांवें.

१ क्षेत्र नरसिंहपूर.

१ कसबे इंदापूर.

२

१ परगणे इंदापूर निसबत गोपाळ भगवंत.

छ. १० जिल्काद.

---

१०१ (१००)

६२३–(३९६) तोतयाकडील लोक किल्ले सिंहीगडावर होते, ते तुकोजी होळकर यांचे मार्फतीनें सरकारांत बोलोन किल्ला हवाला केला, त्याविशीं छ.२३ जिल्कादि चिटणिसी. पत्रें.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

१६ लोकांचे नांवें अभयपत्रें कीं, तुह्मीं हुजूर येऊन रुजू जाहालेत, सबब तुम्हांस पत्रें सादर केलीं असेत, तरी तुह्मीं आपले गावीं जाऊन घरीं सुखरूप राहणें कोणेविशीं उपसर्ग लागणार नाहीं ह्मणोन. पत्रें.

१ रामजी नाईक सिवलकर कसबे पावस तर्फ रत्नागिरी यांस.

१ गणोजी नाईक गोळपकर तर्फ रत्नागिरी यांस.

१ चांद सावंत वस्ती दिवली तर्फ अंजणवेल.

१ बाळाजी हरी केळकर.

१ हिरोजी सिर्के, वस्ती कुडप तालुके अंजणवेल.

१ सदाशिव काशी वस्ती मौजे बोरपाडळ.

१ बाळाजी कोकणराव चव्हाण, वस्ती कळंबुसी तर्फ सोंदल, तर्फ अंजणवेल.

१ बाळाजी नाईक भोई, वस्ती वेळजलें, तर्फ देवळें महाल तालुके रत्नागिरी, ब्राह्मण असामीसुद्धां.

१ रामचंद्र बाबूराव वस्ती वडझीरें, तर्फ कडें.

१ खेरा सिंपी आसामी २०.

१ कमालखान सिंपी असामी पंचवीस एकूण.

(623) Letters promising immunity from punishment were granted to the men of fort Sinhgad, who had joined the Impostor, but who afterwards handed back the fort to Government through the inspection intervention of Tukoji Holkar. They were permitted to repair to their homes, and orders were issued for their houses and property being restored to them.

A.D. 1776-77.

१ हरूनखान, असामी ४५.
१ गोविंद हरी बिडबलकर, वस्ती तर्फ देवगड.
१ गोविंद कानो वस्ती वरवडें, तर्फ देवगड, लोकसुद्धां.
१ हैबतराव शिंदे व जनापा शिंदे वस्ती कणेरखेड यांस.
१ लिंगोरुद्र.

१६

पत्रावर बार केले नाहीं, दाखल्यास लिहून ठेवली असेत.

६ मामलेदारांस पत्र कीं, लोकांस आपले घरास जावयास निरोप दिल्हा असे, तरी घरांची वगैरे जप्ती केली असल्यास, मोकळी करून वस्तभाव यांची यांस माघारी देणें. कोणेविशीं तोसीस न करणें ह्मणोन. पत्रें.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ, तर्फ अंजणवेल यांसी, चांद सावंत याविशीं.
३ सदाशिव केशव, तर्फ रत्नागिरी याचे नांवें.
 १ रामजी नाईक सिवलकर वस्ती पांवस.
 १ गणोजी नाईक गोळपकर.
 १ बाबाजी वलद भोई.

३

१ खेम सावंत भोसले सरदेसाई मामले कुडाळे, वगैरे महाल यांस, हरूनखान लोक सुद्धां याविशीं.
१ बाळाजी गणेश, तर्फ देवगड यांस गोविंद हरी बिसवलकर याविशीं.

६

१ हवालदार व कारकून किल्ले मदनगड यास, निळो बाबाजी याविशीं, याचीं भांडीं किल्ले मजकुरीं पेठेंत रामसेट कासार याचे घरीं ठेविलीं आहेत, तीं याचे स्वाधीन करणें ह्मणोन.

५ किल्ले मामलेदारांस पत्रें कीं, लोकांस आपले घरांस जाण्यास निरोप दिला असे, तरी यांचे घराची जप्ती केली असल्यास मोकळी करणें; आणि यांची वस्तभाव माघारी देणें ह्मणोन

२ कृष्णाजी विश्वनाथ, तर्फ अंजणवेल, यांचे नांवें.
 १ बाळाजी कोकणेराव चवाण याविशीं.
 १ हिरोजी सिर्के याविशीं.

२

१ गंगाधर गोविंद, तर्फ विजयदुर्ग, यांस रहिमानखान असामी ३७ याविशीं.
१ बाबूराव माणकेश्वर परगणा कर्डे रांजणगांव यांस, रामचंद्र बाबूराव वस्ती वडझरें याविशीं.
१ बाळाजी गणेश तर्फ देवगड, यांस गोविंद काणे लोकसुद्धां याविशीं.

५

२ हैबतराव शिंदे, व जनापा शिंदे, वस्ती कणेरखेड, यांसी लोकसुद्धां घरास जाण्यास निरोप दिला असे, त्यास यांचे घराची जप्ती केली असल्यास मोकळी करणें. जप्तीमुळें मुलेंमाणसें परागंदा जाहलीं आहेत. त्यास कौल देऊन गांवीं आणावीं; व निसबतीचे लोकांचीं मुलेंमाणसें गांवीं आणावीं, याविशीं. पत्रें.
१ श्रीनिवास पंडित यांस.
१ कृष्णराव अनंत, जिल्हा सातारा यांस.

२

३०

६२४–(४००) तर्फ हवेली पाल, येथें तोतया आला, तेव्हां सरकार शिलकेचीं, व रयतेचीं भातें होतीं, तीं नेलीं, व तोतया पळोन गेल्यावर शिंदे घाटाखालीं उतरले, याजमुळें रयत परागंदा जाहली. शेतें जागाजागाचीं उभींच गळालीं; व कांहीं फौजेचे दळवाटानें गेली, आणि सरकारचा तो महसूल द्यावा लागेल याजकरितां रयत यावयासी अनमान करित्ये, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें. त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे. रयत तजावजा जाहली आहे, तीस कौल देऊन गांवीं आणणें; व फौजेमुळें शेतें वगैरे पायमाली जाहली असेल, त्याची चौकशी करून,

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

(624) It was represented to Government that the Impostor on his arrival at Tarf Haveli Pál took away all grain belonging to Government as well as to rayats, that after he had run away, Scindia marched down the Ghauts, that the rayats consequently left their villages, that the crops were destroyed for want of men to cut them down and also in consequence of the movements of the Government army through the province, and the rayats feared that they would be called upon to pay the revenue notwithstanding the above circumstances. The officer of the Pargaṇá prayed that a Kowl might therefore be given by Government to the villages. The request was complied with and orders were issued that the Tarf in question should receive the same remissions as other Tarfs.

A. D. 1776-77.

जसा सर्वत्र प्रांतांत पायमल्ली मजुरा द्यावयाचा शिरस्ता पडेल, त्याप्रमणें तर्फ मजकूरचे रयतेस पायमल्ली मजुरा देणें, जाजती उपद्रव न देणें ह्मणोन, बाजी गोविंद यांचें नांवें चिटणिसी छ. २२ जिल्हेज. पत्र १.

६२५–(—) महालानिहाय येथील सरदार लोक व शिपाई लोक तोतयास मिळोन होते, त्यास सरदार लहान, व मातबर पाहून वीस पंचवीसपासून पन्नास रुपये, व शिपायी लोक यांजपासून पंधरा रुपयेपर्यंत दरअसामीस गुन्हेगारी घ्यावयाचा करार करून, हें पत्र सादर केलीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें गुन्हेगारी घेऊन ऐवज जमा करणें, हुजुरून वराता होतील त्यास वराताप्रमाणें ऐवज देणें ह्मणोन, कमाविसदारांस. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम, ९

१ तालुके अवचितगड निसबत आबाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव यांस.

१ प्रांत राजपुरी निसबत गोविंदराव माणकर यांस.

२

परवानगी रूबरू.

भिवराव यशवंत पानसी यांच्या कीर्दीपैकीं.

६२६–(४१४) कमावीस, बद्दल सुखनिधान तोतया याणें किल्ले राजमाची येथें, गडदेंत सोनें रुपें वगैरे ठेविलें होतें, तें आबाजी यादव मजमदार प्रांत वसई यांणीं मोजदाद करून आणिली त्यापैकीं.

मबा सबैन मया व अलफ मोहरम ११

	जमा	रुपये.
९९८॥‹	पुतळी तांटें २०० एकूण वजन तोळे ६३।२ दर १५॥।	
११२८६।≡	सोनें तोळे एकूण.	
	५४६३॥= प्रत तोळे ३६४८२।॥१ दर १५	
	३२४६॥।‹ प्रत तोळे २२९॥।१।१ दर १४८=	
	७१६॥।=॥ प्रत तोळे ५१८२॥ दर १४	
	१३६९८॥ प्रत तोळे ७८॥ (१०१॥) दर १३॥	
	२६० प्रत तोळे २० दर १३	

११२८६।≡(११०५६।=)७७६॥।०॥(७६६॥।०॥)

(625) All the Sardárs and men in Táluká Awachitgad in Pránt Rájpuri who had joined the Impostor were fined, the former at a sum varying from Rs. 20 to 50 each and the latter at Rs. 15 each.

A. D. 1776-77.

(626) Property kept by Sukhnidhán Impostor in the fort of Rájmáchi was attached.

A. D. 1776-77.

१२३२६। रुपें रुपये भार १२३४३।।। पैकीं वजा खोटें रुपें गाळून जमा होईल, सबब भार २१।। बाकी. जमा.

२४६११।।

७५० (१५०) माळ रुद्राक्ष. व मोत्यें मिळोन.

८५ मोत्यें.

८५ रुद्राक्ष जुने.

१७०

पैकीं मोत्यांची किंमत दर मोत्यास रुपये १।। प्रमाणें.

२४७६१।।

१० चमचा दगडी लाल १

२४७७१।।

६२७–(४१५) इनाम खर्च जासूद दिंमत महादजी शिंदे असामी २ तोतयास धरलियाची खबर घेऊन आले, सबब परवानगी रूबरू तिवटें एकूण आंख.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ११

१२।। बाबूजी	१
१० आनाजीस	१
२२।।	२

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

६२८–(४४२) बलवंतराव मल्हार दिंमत हुजरात, याजकडे मौजे सोंव, परगणे महाड, तालुके रायगड, हा गांव आहे, त्यास त्याचे भाऊ तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांजकडे गेले होते, सबब; व याचे दुसरे बंधु तोतयाकडे गेले, याजकरतां मौजे मजकूरची जप्ती सरकारांत केली होती, त्यास तीर्थरूपां-

सबा सबैन मया व अलफ रबिलावल २९

---

(627) Reward was given to messengers of Máhádji Scindia who brought news of the arrest of the Impostor.
A. D. 1776-77.

(628) Balvantrao Malhár employed under the Sátárá Rájá held the village of Sowa in Parganá Mahád. One of his brothers having gone over to Dádásáheb and another having joined the Impostor, the village was attached. He now represented that
A. D. 1776-77.

करून सर्वांबरोबर याचे भाऊ इकडे आले; व तोतयाकडे जाण्याचें कारण याणीं विदित केलें कीं, आपला गांव तोतयानें इंग्रजास द्यावयाचा करार करून आपले भावास बोलाविलें. न जावें तरी गांव जातो याजकरितां गेले, याखेरीज दुसरी लबाडीची गोष्ट केली नाहीं; ह्मणोन विनंति केली, त्यावरून येविशीं जामीन हुजूर घेऊन, मोजे मजकूरची जप्ती मोकळी करून, हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी जप्ती उठवून गांव पेशजींप्रमाणें याजकडे चालता करणें; व जप्तीमुळें वसूल घेतला असेल, तो माघारा देणें ह्मणोन; महादाजी बल्लाळ कारकून शिलेदार याचे नांवें चिटणिसी छ. २० मोहरम. पत्र १.

येविशीं मोकदम मौजे मजकूर अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. १.

———

२

६२९–(४५७) तालुके रेवदंडा येथील लोकांनीं सालमजकुरीं तोतयाचा वेढा बसला होता; तेसमयीं चाकरी मेहनतीनें केली; सबब लोकांस पेस्तर साल सन समान सबैनपासून जाजती नेमणूक करून दिल्ही त्याचीं वगैरे. कलमें.

सबा सबैन
मया व अलफ
रबिलाखर २६

१ आत्फागिरे सरदारास नवीं दिल्हीं त्यास आत्फागिरे यांस तैनात शाईशिरस्ता दरमहा रुपये.

५	जावजी शिंदे	१
५	लक्ष्मण नाईक मदनळीकर	१
५	बाजी बागराव	१
५	गोविंदराव जवार	१
५	गोविंदराव दरेकर	१
५	रामजी शिंदे	१
३०		६

his brother who had gone over to Dádásâheb had returned to the side of Government along with others, and that his second brother joined the Impostor through fear of losing the village in question, as it was promised by the Impostor to the English. A security was taken from Balvantrao, and the attachment placed over his village was ordered to be removed.

(629) Rewards were given to and honors conferred on men and officers of Tálukâ Rewadandá, who did good service during the siege of the Impostor in the current year.

A. D. 1776-77.

एकूण सहा असामी यांस तैनात शाईशिरस्ता तीस रुपये करार केले असेत, तरी सदरहू सहा असामी सरदारांकडे चालवून रोजमरे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. कलम.

१ दिवट्ये सरदारांस करार करून दिल्हे त्यास तैनात, व तेल दरमहा. शाईशिरस्ता.

	आसामी	तैनात	पक्के तेल वजन.
जावजी शिंदे	१	३	८८२॥
गोविंदराव दरेकर	१	३	८८२
गोविंदराव जवार	१	३	८८२
राजोजी राणे	१	३	८८२
दसोजी वणजारे	१	३	८८२
राघोजी मोरे	१	३	८८२
गोपालजी नाईक मदनळीकर	१	३	८८२
	७	२१	८।४॥

एकूण सात आसामी यांस तैनात शाईशिरस्ता एकवीस रुपये व तेल दिवटीस, दरमहा साडेचवदा शेरप्रमाणें; करार करून दिल्हे असे: सदरहूप्रमाणें पाववीत जाणे. कलम.

१ इजाफा लोकांस तैनात दरमहा रुपये १५० दीडशें करार केली असे; तरी जे लोक या मसलतींत कामास मेहनतीस उपयोगी पडले असतील, त्यांस नांवनिशीवार कदीम शिरस्त्याप्रमाणें इजाफा सदरहू दीडशें तैनातपैकीं रोजमरा शिरस्तेप्रमाणें पाववीत जाणें. कलम.

१ जावजी शिंदे यास चवरी दिल्ही; त्यास चवरीबारदार असामी १. एकूण तैनात आकारमाही शिरस्ता दरमहा रुपये ४ चार करार करून दिल्हे असेत; तरी सदरहू असामी यांजकडे चालवून रोजमरे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. कलम.

१ बाळपर्वेसी लोक तोतयाचे लढाईंत ठार जाले. त्यांस मोईन सालीना. रुपये.

६० दिंमत जावजी शिंदे.

३५ बाजीराव मालुसरे याचे आईस, व बायकोस.

२५ संभाजीराव कदम याचे आईस. व बेट्यास.

६०

४० माजी रायगडकरी दोन असामी ठार झाले त्याची बाळपर्वेसी तालुके मजकुराकडे नेहमीं नेमणूक करून दिल्हे ते.

२० संभाजी जागड, दिंमत बाबूराव दरेकर याचे आईस, व भावास.

२० अबदुल रहिमान, दिंमत लक्ष्मण गणेश याचे आईस, व भावास.

———

४०

———

१००

एकूण शंभर रुपये नेमणूक करून दिल्ही असे, पाववीत जाणें. कलम.

१ शिरस्ते मुबदला सरदाराची तैनात पेशर्जी शाईशिरस्ता होती, ते दूर करून मोईन करार केली असामी ४ पैकीं ऐन २, व पोरगे २.

एकूण सालीना रुपये.

२०० गोविंदराव जठार असामी २
पेशर्जींची तैनात रुपये २५ पंचवीस दूर करून हल्लीं.

२०० बाजी बागराव असामी २
पेशर्जींची तैनात रुपये १८ अठरा दूर करून हल्ली.

———

४००

एकूण चारशें रुपये मोईन सालीना करार केली असे, चाकरी घेऊन सदरहू वेतन पाववीत जाणें. कलम.

१ बाबूराव कदम भंडारी मुकादम याचा बाप महादजी नाईक फितूर होता. त्याचें पारिपत्य जाहलें. त्यास बाबूराव कामाचा माणूस, सबब मोकादमी पेशर्जीप्रमाणें याजकडे करार केली असे, तरी वर्तणुकेस जामीन सरसुभा चौकशीनें देऊन कतबा सरसुभा देणें; आणि याजपासून चाकरी घेऊन पेशर्जीप्रमाणें रोजमरा व अडीसरी देत जाणें. कलम.

१ कानोजी धर्मोजी नाईक आमटे आगरी भंडारी जदीद असामी १ एक यासी दरमहा नक्त दसमाही शिरस्ता अडिसेरी भात.

तैनात रुपये.	कैली मापें.
४	८१।

एकूण चार रुपये दसमाही पथक शिरस्ता तैनात व अडिसेरी सवामणप्रमाणें करार केली असे, तरी वर्तणूकेस जामीन घेऊन कतबा हुजूर पाठवणें; आणि यांजपासून चाकरी घेऊन रोजमरा व अडिसरी शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. कलम.

१ दमाजी नाईक जगदळे यानीं रायगडकर दिंमत हुजूर हशम तालुके मजकुरीं नामजाद आहेत, त्यास दिवट्या असामी १ तैनात शाईशिरस्ता दरमहा रुपये तीन

व दिवटीस तेल दरमहा वजन, पक्के ८८२ दोन शेरप्रमाणें करार करून दिल्हें असे, तरी सदरहूप्रमाणें देत जाणें.

---

९ कलम.

एकूण नऊ कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें पेस्तर सालपासून वर्तणूक करणें ह्मणोन, आनंदराव शिंदे याचे नांवें. छ. २०रबिलाखर. सनद १.

रसानगी यादी, पुरंदर.

६३०–(५४२) केसो बाबाजी किल्ले विसापूर यांणीं हुजूर विनंति केली कीं, कसबे मजकुरीं सालगुदस्तां तोतयाचे पारिपत्यास माहादजी शिंदे फौजसुद्धां गेले तेव्हां जळाला त्यामुळें रयत परागंदा जाहली. कसब मातबर उदमी खुमाविना बाजारची अमदानी होत नाहीं. आठा दिवशीं बाजार भरतो, त्यास उदमी खुमाकडे जकातीचा मक्ता सवाशें रुपये आहे, तो तीन सालें माफ केल्यास पूर्ववतप्रमाणें रयत येऊन बसाहत होईल ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणितां सालगुदस्तां महादजी शिंदे तोतयाचे पारित्यास फौजेसुद्धां गेले, तेव्हां कसबे मजकूर लुटला, यामुळें रयत परागंदा जाहली, त्यास-आबादीवर नजर देऊन जकातीचा मक्ता उदमी खुमाबद्दल दरसाल रुपये १२५ सवाशें आहे, तो सालमजकूर, व पेस्तर सन तिसा सबैन दुसाला माफ केला असे, तरी तुह्मीं कसबे मजकुरीं येऊन आबादी करणें. माफी दोन सालें भरलीयावर मक्त्याप्रमाणें दरसाल वसूल देत जाणें ह्मणोन, वाणी उदमी वगैरे खुम कसबे खालापूर तर्फ बेरेटी, प्रांत कल्याण यांचे नांवें. कौल १.

समान सबैन
मया व अलफ
सफर २६

जकात प्रांत कल्याण भिंवडी निसबत भिकाजी विश्वनाथ याचे नांवें कीं, कसबे खालापूर तर्फ बेरेटी येथील उदमी खुमाकडे जकातीचा मक्ता सवासें रुपये दरसाल आहे, तो सालमजकूर व पेस्तर सन तिसा सबैन दुसाला अडीचसें रुपये माफ खर्च लिहिणें. पुढें दोन साला माफी भरलीयावर मक्त्याप्रमाणें दरसाल वसूल घेत जाणें ह्मणोन. सनद १.

२

रसानगी याद. छ. २ जिल्हेज. पुरंधर.

---

(630) The village of Visápoor was burnt during the march of Maliádji Scindia with his army against the Impostor in the preceding year. The inhabitants of the village absconded and trade languished. In order to induce traders to take up their business, octroi yielding Rs. 125 every year was remitted for 2 years.

A. D. 1777-78.

६३१–(७६८) जमा जामदारखाना.

कमाविस भेट सनगें, एकूण रुपये.

सलास समानीन मया व अलफ रजब १६

कमाविस बाबद तोतया राजमाचीहून सन सबा सबैनांत पळोन गेला, ते समयीं रामराव नारायण मामलेदार याचे घरीं जिन्नस होता तो हुजूर आणविला त्यापैकीं गुजारत नारो अनंत, व शंकरभट वैद्य निसबत मशारनिल्हे सनगें एकूण चौपट आंख.

११०	तिवटें	६
४०	तिवट कळसपाकी	१
१४४	शेले साधे	२॥=
२२५	किमखाप	१
६०	ताफ्ता कद	॥≡
३५५४	मुशेजरे	२१
४१३३		३२॥'

१. राजकीय

(क) इतर माहिती. (देशांतील बंडें.)

२ भिल्ल व कोळी.

६३२–(११०) तालुके पटा या प्रांतीं कोळ्यांचा उपद्रव जाहला आहे. तालुके मजकुरीं लोकांची नेमणूक आहे त्याखेरीज जाजती लोक पाहिजेत, सबब गंगापुराहून व हुजुरून स्वार व लोक रवाना केले आहेत. ऐशास कोळ्यांचा बखेडा निवारण न जालियास मसलतीवर पडतें, यास्तव

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २१

(631) The Impostor having fled in A. D. 1776-77 from fort Rájmáchi, his property found at Mámlatdár Rámrao Nârâyaṇ's house was attached and is credited on this date.

A. D. 1782-83.

1 POLITICAL MATTERS.

(C) Risings in the country,

2. By Bhils and Kolis.

(632) There being a disturbance of the Koḷis in Táluká Paṭá, some men were sent to quell the disturbance.

A. D. 1774-75.

कोळ्यांचा बंदोबस्त करावयासी कार्याकारण जदीद लोक ठेवून कोळ्यांचें पारपत्य करणें. पारपत्य जाहल्यावर दूर करणें ह्मणोन, बाळकृष्ण केशव तालुके पटा, यास. सनद १.

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

६३३-(१८७) कोळ्यांनीं दंगा बहुत केला आहे ह्मणोन तुह्मीं विनंतिपत्रें पाठविलीं, तीं पावलीं. ऐशास संताजी सीरकंद्या कोळी तो हस्तगत जाहला असतां कोळी दंगा करितात ही गोष्ट ठीक नाहीं; तरी तुमच्या तालुक्यांत कोळ्यांचीं घरें आहेत, व कोळ्याच्याच पाटीलक्याही आहेत. त्यास कोळ्यांचीं घरें व पाटीलक्या जप्त करणें. व रयत कोळी जे सांपडतील ते कैदेंत ठेवणें. रयत ह्मणोन कोळी यांस सोडतां कामा नये. दिवसास रयत, रात्रीं आपले कर्मास प्रवर्ततात. याजकरितां लिहिल्याप्रमाणें शोध करून बंदोबस्त करणें. तुह्मीं राऊत व लोक पाठवून द्यावयाविशीं लिहिलें. त्याजवरून हल्लीं गाडदी निसबत बापूजी हरी असामी १०० शंभर पाठविले आहेत. हे सत्वरच येऊन पोहोंचतील. व दोन पागा मागाहून तयार केल्या आहेत येऊन पोहोंचतील. बंदोबस्त करणें. ह्मणोन. छ. १२ मोहरम. पत्रें.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

१ तालुके शिवनेर निसबत उद्धो विरेश्वर याचे नांवें कीं, गाडदी व पागा तुह्मांकडे रवाना केल्या आहेत, त्यास तुमचे तालुक्याचा बंदोबस्त जाहल्यावर तालुक पेटा निसबत बाळकृष्ण केशव याचे तालुक्यांत कोळ्यांचा दंगा जाहला आहे, तरी तिकडे गाडदी पागा रवाना करणें.

१ तालुके पेटा निसबत बाळकृष्ण केशव याचे नांवें कीं, तालुके शिवनेर वगैरे जागा कोळ्यांनीं दंगा केला आहे त्याचे बंदोबस्त हुजुरून दोन पागा व गाडदी असामी शंभर असे रवाना केले आहेत. ते तालुके मजकूरचा बंदोबस्त करून तुह्मांकडे लौकरच येऊन पोहोंचतील.

२

---

(633) The Kolis having raised an insurrection in Táluká Siwaner and Peṭá, 100 Gárdis and 2 detachments of cavalry were sent to put it down. The officers of the Tálukás were further directed to attach the houses and Pátil-watans of Kolis in their Tálukás, and to keep in confinement all rayats of the Koli caste. It was remarked that these people call themselves rayats during day and take to their evil deeds at night, and that they should not therefore be left at large.

A. D. 1774-75.

६३४--(२०६) यादवराव रघुनाथ यास सनद कीं, तालुके कुकरमुंढे येथें माधवराव कदम बांड्ये यांणीं भिल्ल मेळवून दंगा करितात, ठाणें तोरखेड पैकीं पागा दिंमत बाबूराव निकम पथक सुद्धां, व शंभर गारदी देऊन, रोजमऱ्याची बेगमी करून, तालुके मजकुरीं जलदीनें रवाना करणें. ठाणें तोरखेड येथील बंदोबस्त यथास्थित राखणें ह्मणोन.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर १२

सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

६३५--(२२५) कोळ्यांनीं उपद्रव मुलुखांत मांडिला आहे. त्याचा बंदोबस्त जाला पाहिजे, यास्तव संभाजी जाधवराव यांचें पथक सरंजामी स्वार असामी १६५ एकशें पासष्ट तुह्मांकडे पाठविले आहेत, तरी हे तेथें पोहोंचल्यावर गणती घेऊन, यांजबरोबर आणखी महालपैकीं कुमक देऊन, परगणे मजकुरानजीक वगैरे जेथें जेथें कोळी उपद्रव करीत असतील त्या ठिकाणीं पाठऊन, कोळ्यांचें पारपत्य चांगलें करून बंदोबस्त यथास्थित करणें ह्मणून, नारो बाबाजी कमाविसदार परगणे पारनेर यांसी छ. २० जमादिलावल.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

परवानगी रूबरू.

६३६--(२४९) तालुके शिवनेर येथील किल्ले हायचे हवालदार. असामी

१ सोनजी सावंत, हवालदार किल्ले कुंजरगड.

१ संताजी सावंत हवालदार किल्ले हरिश्चंद्र.

२

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

एकूण दोन असामी कोळ्यांचे बंदोबस्ताबद्दल हुजुरून जुन्नर प्रांतांत गोपाळ बल्लाळ कारकून शिलेदार पाठविले होते. त्यासमागमें चाकरीस दिल्हे होते. ते फिरोन किल्याचे किल्यास पाठविले असत, तरी पूर्ववत्प्रमाणें यांचे हातून हवाल्याचें कामकाज घेऊन रोज-

(634) Madhavrao Kadam Bandye, having collected Bhils, was creating a disturbance in Táluká Kukarmundhe. A detachment was sent against him.

A. D. 1775-76.

FROM JANÂRDAN APPÂJI'S DIARY.

(635) The Kolis having created a disturbance in Parner, a detachment was sent against them.

A. D. 1775-76.

(636) Sonji and Santáji Sáwants, Haváldárs of forts Kunjargad and Harishchandra, who were deputed to assist the detachment sent against the Kolis, were now permitted to rejoin their former posts. In consideration of the cold climate of fort Kunjargad, Sonji was permitted to serve for two months in the year at the Táluká leaving his brother in charge of the fort.

A. D. 1775-76.

मरा वगैरे नेमणूकेबरहुकूम पावीत जाणें. कुंजरगडचा हवाला सोनजी सावंत याजकडे आहे. त्यास किल्ला सरदीचा, यास्तव प्रजन्यकाळीं याची चाकरी सालमजकुरीं दोन महिने सुभा घेऊन त्याचे भाऊ बाबजी सावंत याजपासून किल्ले मजकूरचे हवाल्याचें कामकाज दोन महिने घेणें. दोन महिने जाहलियावर पूर्ववत्प्रमाणें सोनजी सावंत याचे हातें काम घेणें ह्मणून, उद्धो वीरेश्वर यांचे नांवें. छ. २३. साबान. रसानगी यादी.

६३७–(२६६) संगमनेर प्रांते कोळ्यांची गडबड आहे, त्यास दोन तीनशें पावेतों नवें माणूस ठेवण्याची आज्ञा व्हावी, ह्मणोन तुह्मीं लिहिलें, ते कळलें. त्यास तीनशें माणूस चांगलें ठेवून बापूजी हरी तिकडे कोळ्यांचे पारिपत्यास गेले आहेत, त्यांस सामील होणें.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

६३८–(२८४) कोळ्यांनीं मळई केली आहे. त्यांसीं तहाचें बोलणें धोंडो महादेव तालुके त्रिंबक यांणीं लाविलें आहे. त्याजविशीं.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर १५

परवानगी रूबरू.

सनदा.

१ जावजी नाईक बकले, व संताजी नाईक सिरकंदे, व खोड भांगरे, व समस्त सरदार कोळी यांचे नांवें कौल कीं, वेदमूर्ती गोपीनाथ दीक्षित, व धोंडो महादेव यांणीं पंढरपूरचे मुक्कामीं येऊन तुह्मांविषयीं विनंति केली कीं, मागील अपराध क्षमा करावे. सरकारचीं स्थळें सरकारांत हवाला करितात. याजउपरी सरकारांत याजपासून अंतर पडणार नाहीं; ह्मणून कितेक प्रकारें तुह्मांविशींची खातरजमा उभयतांनीं केली. त्याजवरून येविशींची आज्ञा मशारनिल्हे जवळ करून हें आज्ञापत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तर बेवसवसा यांसी रूजू होऊन सरकारचीं स्थळें वगैरे धोंडो महादेव यांचे हवालीं करणें. लिहिल्याप्रमाणें तुह्मांकडून अमलांत आल्यावर, यामागें तुह्मांपासून अपराध जाहले असतील, ते माफ केले जतील ह्मणून.

---

(637) Owing to the disturbance of the Kolis in Prânt Sangamner, 200 or 300 men were ordered to be newly entertained in the province.

A. D. 1775-76.

(638) Jiwáji Naik Bakle, Santáji Naik Sirkande and other Koli Sardárs being desirous of reconciliation with Government the following terms were offered to them through Dhondo Mahádeo, officer of Trimbak—

A. D. 1775-76.

1 That they should surrender all the places belonging to Government taken by them, and that on their doing so all their previous offences would be condoned.

१ बाळकृष्ण केशव तालुके पटा यांस कीं, किल्ले मजकूर येथें कोळी व कोळ्यांच्या बायका कैदेंत असतील, त्या धोंडो महादेव तालुके त्रिंबक यांजकडे देविल्या असेत, तरी मशारनिल्हे तुह्मांस लिहितील त्याप्रमाणें त्यांजकडे पाठऊन देणें ह्मणून.

१ धोंडो महादेव तालुके त्रिंबक यांस कीं तालुके राजूर परगणे अकोले येथील जमीदार कोळ्यांचे मळईत होते. त्यांस पांडुरंग कृष्ण गडबोले यांणीं धरून हुजूर आणिले आहेत. ते अपराधी, सबब त्यांणीं सरकारांत गुन्हेगारी द्यावयाची कबूल केली आहे, त्यास जमीदारास आपले स्वाधीन करावें ह्मणून तुह्मीं विनंति केली, त्याजवरून तुह्मांकडे देविले असेत, तरी यांणीं कोळ्यांचे मळईत मिळूं नये वगैरे बदफैलीची वर्तणूक करूं नये, येविशीं जामीन घेणें; आणि सरकारची गुन्हेगारी घेऊन तालुके मजकूरचे हिशेबीं जमा करणें. संताजी सिरकंदा कोळी याजकडील कारकून राजाराम महादेव हुजूर आणिला होता. तो व किल्ले पटा येथें कोळी, व कोळ्यांच्या बायका अटकेस आहेत, त्या तुह्मांकडे देविल्या आहेत तरी कोळ्यांचे बंदोबस्ताविशीं त्यांसीं तुमचें बोलणें लागोन तहत येईल त्याप्रमाणें करणें ह्मणून. सनद १.

छ. १४ रबिलाखर.

३

६३९–(३१५) प्रांत कल्याण भिवडी येथील हशमनिशी लक्ष्मण गोपाळ याजकडे आहे, त्यास प्रांत मजकूरपैकीं सालगुदस्तां किल्ले कोळ्यांनीं घेतले होते, ते सरकारांत घेऊन सरसुभाकडे ठेवले आहेत, तेथील हशमनिशीचें कामकाज मशारनिल्हेचे हातें घेत नाहीं, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें, त्यास लक्ष्मण गोपाळ याचे हातें किल्ले हाय येथील हशमनिशीचें कामकाज पेशजींप्रमाणें घेणें; येविशीं विसाजी केशव, सरसुभा प्रांत कोंकण, याचे नांवें. सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

१ हशमनिशीचें कामकाज घेणें ह्मणोन.

१ सालगुदस्तांचें वेतन पावलें नाहीं, त्यास नेमणूकप्रमाणें देणें ह्मणोन.

२

रसानगी यादी.

---

1 That all the Koḷi prisoners, male and female, at fort Paṭá should be released and made over to Dhonḍo Mahádeo who should send them back to Government if the above offer was not accepted.

(639) It is stated that some forts in Pránt Kalyáṇ were in the preceding year taken by the Koḷis and were subsequently retaken by Government.

A. D. 1776-77.

६४०—(३३२) रामजी राजकुवर, व जावजी नाईक बांबळे, व येसाजी नाईक कोकाटे, वगैरे मावळे कोळी वस्ती कसबे जुन्नर प्रांत मजकूर, यांस अभय पत्र कीं, तुकोजी होळकर यांणीं तुह्मांविशीं विदित केलें कीं, सदरील तिघे नाईक कोळी आपल्या विद्यमानें सरकारांत रुजू जाहले. सरकार चाकरी एकनिष्ठपणें करावी ऐसा करार केला. याजकरितां सदरील तिघे नाईक बमये बिरादरीचे लोकांस कौल सरकारचा मुलुख लुटिला, व किल्ले घेतले, ते सरकारांत दिल्हे, व खून केले, मुलकांत खंडण्या घेतल्या. यास्तव सर्व अन्याय माफ करून कृपाळु होऊन, कौल द्यावा, ह्मणोन विनंति केली. ऐशास तुह्मीं मशारनिल्हेचे विद्यमानें सरकारांत येऊन रुजू जाहलां. सरकार चाकरी करून दाखवणार, याजकरितां सर्व अन्याय माफ मशारनिल्हेचे मारुफातीनें करून, हें अभयपत्र सादर केलें असे, तरी याउपरी सरकारचे आज्ञेप्रमाणें सेवाचाकरी करून वर्तणूक करणें ह्मणोन अभय. पत्र १.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान ३

६४१—(३३३) जावजी बांबळा, याजकडील लोक खाडे, व भांगरे, व पिचुंड राजूर वगैरे शिपाई लोक सुद्धां जावजी हुजूर येऊन रुजू जाहाले. एकनिष्ठपणें वर्तणूक करावयाचा करार, तुकोजी होळकर यांचे विद्यमानें जाला आहे, याजकरितां यांचे निसबतीचे लोक सोडावयाविशीं होळकरांनीं विनंति केली, त्याजवरून जावजीचे मळईचे संमंधीक याचे बिरादरीचे कोळी सोडावयाचा करार केला असे, तरी यांस जामीन चांगला घेऊन, चौकशी करून, खंड न मागतां सोडून देणें ह्मणोन, येविशीं चिटणिसी. पत्रें.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान ७

१ परशराम त्रिंबक यास कीं, किल्ले कावनई येथें भोईर अटकेस आहे त्याविशीं.
१ दुर्गोजी शिंदे यास कीं, किल्ले माहुली येथें असामी.
 १ खंडोजी वाघ याची बायको.
 ३ किता बंदीवान असामी.

४ चार असामी सोडवायाविशीं.

---

(640) Through the intercession of Tukoji Holkar, the following Kolis viz. Rájkuwar, Jáwaji Naik Bámbale and Esáji Naik Kokáte, and their clans residing at Junnar were granted a free pardon for all past offences viz. rising in arms against Government, taking forts, plundering Government territory and committing murders, on condition of their agreeing to serve Government with loyalty.

A. D. 1776-77.

(641) Jáwaji Bámbalá and his clansmen having surrendered to Government, orders were issued to the several forts to release their relations after taking security from them, but without demanding any fine.

A. D. 1776-77.

१ बाळाजी जनार्दन यास, किल्ले लोहगड येथें असामी अटकेस आहेत, ते असामी.

२ बायका, लांधे वगैरे.

२ पोरगे.

―――

४ चार असामीविशीं.

१ बाळकृष्ण केशव यांस, किल्ले पटा येथील असामी.

१ भवानी तलपाड याची बायको.

३ टिकाराम परदेशी, भाऊसुद्धां, शिवाय माणसें टिकारामाचीं.

―――

४ चार असामीविशीं.

१ नीळकंठराव रामचंद्र यास कीं. चासेंत अटकेंस असामी.

१ कुमाजी ढगले.

२ जावजी. व सजणाजी मोरे.

२ खंडु धोंड्या याची बायको, व पोर.

―――

५

२ लखमाजी पाटील. व त्याचा लेक.

―――

७ सात असामीविशीं.

१ उद्धो विरेश्वर यास कीं, तालुके शिवनेर येथें अटकेस आहेत त्याविशीं. **असामी.**

४ किल्ले हडसर येथें ठाकूर. असामी.

५ किल्ले चां(द)वड येथें, असामी.

१ हरी हरवल्याचा लेक.

२ ठाकूर.

१ खरवळा कोळी.

१ कुणबी शिपाई.

―――

५

―――

९ नऊ असामीविशीं.

१ धोंडो महादेव यास तालुके त्रिंबक येथील बंदिवानाविशीं.

१ जाखोजी नाईक भांगरा, किल्ले त्रिंबक येथें आहे.

२ किल्ले भास्करगड येथें खंडोजी खंडीत, व त्याचा लेक वगैरे मुलेंमाणसें.

---

३ तीन असामीविशीं.

१ सदाशिव मोरेश्वर, व कृष्णाजी रामचंद्र यांस कीं, प्रांत कल्याण येथें, असामी.

१ निळोजी कोथा.

१ मावजी भोईर याची बायको.

१ रामजी भोईर याची बायको.

१ कामळोजी बहरे याची बायको.

१ मालजी लाडे याची बायको.

---

५ पांच असामीविशीं.

---

८ आठ पत्रें दिल्हीं असेत.

६४२–(३३८) किल्ले अलंग, व मदनगड हे दोन किल्ले कोळ्यांपासून धोंडो महादेव याणीं सरकारांत घेतले, त्यास सदरील किल्ले सरकारांत होते, ते समयीं किल्ले मजकूर येथील बेगमीस कारसाई चूडवोढा वगैरे सालाबाद जहागीर तालुके कावनईपैकीं पावत होती, त्याप्रमाणें सालमजकुरीं तालुके मजकूरचे जाहगिरीचे गांवगन्नापैकीं सदरील किल्याचे बेगमीस कारसाई चूडवोढा वगैरे मशारनिल्हेकडे देणें ह्मणोन, तालुके कावनई निसबत परशराम त्रिंबक याचे नांवें. छ. ३ रजब. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

रसानगी यादी.

६४३–(३५०) नाशिक प्रांतीं गडबड झाल्यास तुह्मीं बंदोबस्तापुरते कार्याकारण लोक ठेऊन बंदोबस्त करणें ह्मणोन, धोंडो महादेव तालुके त्रिंबक याचे नांवें. छ. १७ रमजान. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

रसानगी यादी.

---

(642) The Government forts of Alang and Madangad which were taken by the Kolis were taken back from them by Dhondo Mahádeo.

A. D. 1776-77.

(643) Orders were issued to the officer of Trimbak to entertain additional men if a disturbance occurred in Pránt Násik.

A. D. 1776-77.

६४४–(३९०) बाबूराव रघुनाथ सबनीस, किल्ले अलंग तर्फ कावनई, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, किल्ले मजकूर येथील सबनिशी पेशजींपासून आपल्याकडे आहे, त्यास किल्ला कोळ्यांनीं घेतला होता, तो हल्लीं सरकारांत आला, याजकरितां पेशजींप्रमाणें सबनिशीचें कामकाज आपल्या हातें घेऊन, वेतन नेमणुकेप्रमाणें द्यावयाविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी किल्ले मजकूरचे सबनिशीचें कामकाज मशारनिल्हेचे हातें घेऊन नेमणुकेप्रमाणें वेतन तालुके मजकूरपैकीं देत जाणें ह्मणोन, धोंडो महादेव तालुके त्रिंबक यांचे नांवें छ. २६ सवाल. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

रसानगी यादी.

६४५–(४४०) कासारबारीपासून अजिंठ्यापावेतों भिल्लांच्या आळ्या आहेत, त्यांणीं प्रस्तुत उपद्रव फार मांडिला आहे. मुलकांत उपद्रव करून वाटा मुरळीत चालों देत नाहीं. याजकरितां भिल्लांचें पारिपत्य करावयाची आज्ञा हुजुरून सरसुभा प्रांत खानदेश निसबत नारो कृष्ण यास केली आहे, त्याप्रमाणें सरसुभाहून भिल्लांचे पारिपत्य करितील, त्याचे शिबंदी खर्चाची वांटणी सरसुभाहून परगणे मजकुरीं बसेल, ते सरकार ऐवजाशिवाय देणें, दिकत न करणें ह्मणोन, महालनिहायचे कमाविसदारांस व जमीदारांस चिटणिसी. पत्रें.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलावल २९

२ राजश्री देहरे.

१ वेंकटराव बल्लाळ कमाविसदार यांस. १ जमीदारांस.

२ परगणे चाळीसगांव.

१ शंकराजी विरेश्वर कमाविसदार. १ जमीदार.

२ परगणे मेहुणबारें.

१ कमाविसदार दिंमत माधवराव रामचंद्र यांस. १ जमीदार.

---

(644) Báburao Raghunáth Sabnis of fort Alang, Tarf Káwanai, prayed that as the fort which had been taken by the Kolis was taken back from them by Government, he may be reinstated in his former appointment.

A. D. 1776-77.

(645) The Bhils of the territory extending from Kásárbári to Ajinthá having created disturbances in the country and rendered the roads unsafe, Náro Krishna Sar Subhá was directed to put them down, and the officers of the various maháls were directed to levy from their maháls, in addition to the Government revenue, such amounts as might be fixed by the Sar Subhá for the expenses of the troops entertained for the purpose.

A. D. 1776-77.

२ परगणे झोडगे.

१ कमाविसदार दिंमत माधवराव रामचंद्र यांस. १ जमीदारांस.

२ परगणे चिखल वाहाळ.

१ कमाविसदार दिंमत महादाजी निळकंठ. १ जमीदार.

२ परगणे भडगांव.

१ कमाविसदार दिंमत महादाजी निळकंठ. १ जमीदार.

२ परगणे पाचोरें.

१ विनायक रघुनाथ कमाविसदार. १ जमीदार.

२ परगणे लोहारें.

१ भैराळ भिकाजी कमाविसदार दिंमत महादजी शिंदे. १ जमीदार.

२ परगणे वाकडें.

१ कमाविसदार दिंमत. १ जमीदार.

२ परगणे उत्राण.

१ बाळाजी नारायण कमाविसदार दिंमत तुकोजी होळकर यास. १ जमीदार.

२ परगणे जामनेर.

१ शामराव निंबाजी कमाविसदार दिंमत आनंदराव रास्ते. १ जमीदार.

२ परगणे बेरजार.

१ गोपाळ बल्लाळ कमाविसदार यास. १ जमीदार.

५ जमीदारांस.

१ परगणे शेंदुरणी. १ परगणे माणिकपूर.
१ परगणे सुतोडा. १ परगणे पाटोदें.
१ परगणे अंतूर.

५

२९

एकूणतीस पत्रें दिल्हीं असेत छ. ५ मोहरम.

६४६–(४४१) परगणे जैनाबाद, व परगणे जळगांव, पैकीं एदलाबाद प्रांत खानदेश, या तिहीं महालांचे दरम्यान डोंगर आहे, त्यास जैनाबाद परगणियाचे हद्देंत पोर व जंबूपाणी, व जामठी एकूण तीन आळ्या भिल्लांच्या आहेत. त्या भिल्लांस इनाम जमीन व रहदारीपैकीं चौक्या अ-

सब्रा सबैन मया व अलफ रबिलावल २९

---

(646) The Bhils residing in the villages of Por, and Jambupáni, and Jámthi in the hills on the borders of Parganás Jainábád, and Edlábád and Jalgaon of Khándesh enjoyed Inám lands,

A. D. 1776-77.

सोन सदरील महालांत उपद्रव करून वाणीउदमी वगैरे रहादार यांस लुटून वाटा मारिता-त: यामुळें डोंगरा लगते गांव आहेत, त्यांची आबादी होत नाहीं, व वाटाही यथास्थित चालत नाहीं, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून सदरील भिल्लांचें पारपत्य करायाची आज्ञा सरसुमा प्रांत खानदेश निसबत नारो कृष्ण यांस केली आहे, तरी सरसुभाहून भि-ल्लांचें पारपत्य करतील, त्याचे शिबंदी खर्चाची वांटणी सरकारऐवजाशिवाय सरसुभाहून तुमचे महालावरी घालितील ते देणें. दिक्कत न करणें ह्मणोन, कमाविसदारांस, व जमीदा-रांस चिटणिसी. पत्रें.

१ नारो कृष्ण सरसुभा यांस.
२ परगणे जळगांव.
  १ विश्वासराव रामचंद्र, व दामोदर गोविंद कमाविसदार यांस.
  १ जमीदारांस.
  ——
  २
२ परगणे एदलाबाद.
  १ नानाजी सखदेव कमाविसदार, दिंमत शिंदे यांस पत्र.
  १ जमीदारांस.
  ——
  २
२ परगणे जैनाबाद.
  १ आपाजी गणेश कमाविसदार, दिंमत खंडेराव त्रिंबक.
  १ जमीदारांस.
  ——
  २
——
७
सात पत्रें दिल्हीं असेत. छ. ५ मोहरम.

भिल—पट्टी.

६४७–(५९६) तुकोजी होळकर यांचे नांवें सनद कीं, परगणे सुलतानपूर, व परगणे

---

and were in charge of Choukis on the high roads. They however took to committing high-way robberies. The neighbouring villages as also the trade of the country consequently suffered. Náro Krishṇa was directed to put down the Bhils, and to collect money for the purpose from the inhabitants of Mahåls in question.

(647) A wooden fort was built in Táluká Kukermundhe for keeping

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलावल १५

नंदुरबार, प्रांत खानदेश, हे दोन महाल तुह्मांकडे सरंजामास आहेत, त्यास तालुके कुकरमुंडें येथील रानांत भिल्लांचे बंदोबस्ताकरितां नाक्यावर लकडकोट घालून नवी शिबंदी ठेविली आहे. तेथील खर्चाचे बेगमीस तुह्मांकडून कृष्णाजी विश्वनाथ याजकडे ऐवज देविला होता, परंतु हल्लीं तालुके मजकूरची मामलत त्यांजकडून दूर करून यादवराव रघुनाथ यांस कमावीस सांगितली, सबब तो ऐवज याजकडे द्यावयचा करार केला त्याचीं कलमें.

सरसुभा प्रांत खानदेश येथील घासदाणा वगैरे ऐवज हरदू महालाकडे सालाबाद नेमणूक आहे रुपये ६००० पैकीं सरसुभाकडे द्यावे रुपये १००० बाकी रुपये ५०००पांच हजार रुपये तालुके मजकुराकडे देणें. कलम १.

हरदू महालीं पेशजीं भिल्लांचा उपद्रव लागत होता, त्यास तालुके मजकूरचे रानांत लकडकोट घालून बंदोबस्त केल्यापासून महालास उपद्रव होत नाहीं, सबब शिबंदी खर्चाबद्दल रुपये ५००० पांच हजार रुपयांची रयेतनगपटी करून तालुके मजकुराकडे ऐवज द्यावयाचा करार केला असे, तरी सदरील ऐवज महालांत रयत निसबत साधून मशारनिल्हेकडे देणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. सनद १.

येविशीं कमाविसदार दिंमत मशारनिल्हे यांस कीं, सदरीलप्रमाणें ऐवज देणें ह्मणोन. सनदा २.

१ गणपतराव विष्णु परगणे सुलतानपूर यांजकडून ऐवज देविला रुपये.

३००० सरसुभाकडील घासदाणा वगैरे परगणे मजकुराकडे नेमणूक रुपये ४०००पैकीं सरसुभाकडे द्यावे रुपये १००० बाकी.

३००० शिबंदीखर्चाबद्दल पट्टी करून रयत निसबत साधून द्यावे ते.

६००० सहा हजार रुपये येविशीं.

१ नारायणराव यादव, व परगणे नंदुरबार यांजकडून ऐवज देविला. रुपये.

२००० सरसुभाकडील घासदाणा वगैरे नेमणूक आहे ते.

A. D. 1778-79.

down the Bhils and some soldiers were kept there. Tukoji Holkar, the holder of the adjoining Mahâls of Sultánpoor and Nandurbár, had to pay Rs. 5000 for their expenses. It was now ordered that the amount should be recovered from the rayats as the erection of the fort had saved them from the attacks of the Bhils.

२००० शिबंदीखर्चाबद्दल पट्टी करून रयतेनिसबत साधून ऐवज द्यावा ते.

———

४०००

चार हजार रुपये येविशीं.

———

२

जमीदारांस सनदा कीं, महालांत रयत निसबत पट्टी करून ऐवज साधून मशारनिल्हे-कडे देणें ह्मणोन. सनदा.

१ परगणे सुलतानपूर रुपये ३००० तीन हजार रुपये येविशीं.

१ परगणे नंदुरबार रुपये २००० दोन हजार रुपये येविशीं.

———

२ ५

पांच सनदा. रसानगी यादी.

६४८–(६५६) तर्फ कोरकडा व परगणे गोरठ, प्रांत कल्याण येथें कोळ्याचा उपद्रव होऊं लागला आहे. याजकरतां तेथील बंदोबस्तास हुजुरून लोक द्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, याजवरून माजी सिंहगडकरी लोक असामी १०० एकशें पाठविले आहेत, त्यांचा ना-वनिशीवार जाबता अलाहिदा आहे, त्याप्रमाणें हजिरी घेऊन चाकरी घेणें; आणि सदरी(ल) लोकांस अडशेरी दरमहा रुपये २५५ दोनशें पंचावन रुपये देविले असत, तरी तुह्मांजवळ चाकरीस राहतील तोंपावेतों प्रांत मजकूरपैकीं चाकरीबद्दल देत जाणें ह्मणोन, गोविंदराम याचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ जिल्हेज ६

रसानगी यादी.

६४९–(६६५) परगणे नवापूर येथें भिल्लांनीं दंगा केला आहे, याजकरितां स्वारी पाठवून, धरून आणून, अपराधानुरूप शिरच्छेद वगैरे पारपत्य करा-वयास आज्ञा असावी ह्मणोन तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी भिल्लावर स्वारी पाठऊन, धरून

समानीन मया व अलफ जिल्हेज २९

---

(648) There being a disturbance of Kolis in Tarf Korkaḍe and Parganá Goraṭ in Plánt Kalyáṇ, 100 Gaḍkaris of Fort Sinhgaḍ were sent to that province for assistance.

A. D. 1779-80.

(649) Rámchandra Krishṇa was directed to arrest the Bhils, who had raised an insurrection in Parganá Navápoor, and was authorized to inflict on them such punishment, capital or other, as they might deserve.

A. D. 1779-80.

धरून, ज्याजकडे जसा अपराध लागेल, त्या अपराधाप्रमाणे शिरच्छेद वगैरे पारपत्य करून हुजूर लिहून पाठवीत जाणें म्हणोन, रामचंद्र कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

६५०–(७२७) संताजी सिरकंदा कोळी याणें नायकीस जूज केला, मिळऊन कोंकण-पट्टींत दंगा जागाजागा खंडण्या घेतल्या, व गांव लुटले, सबब त्याचीं माणसें धरून आणिलीं, त्यांस किल्ले शिवनेर तालुके मजकूर येथें रवाना केलीं आहेत. असामी.

इसने समानीन अया व अलफ जिल्काद ६

४ पुरुष.

३ बेड्या घालून पाठविले आहेत.

१ दौलतराव बिन येवजी भालेराव पाटील मौजे बडनेर.

१ परशरामगीर गोसावी.

१ आबाजी सिरकंदा, संताजीचा भाऊ.

३

१ रामजी बिन संताजी गायकवाड मौजे उस्थल.

४

५ बायका.

१ उमी, संताजीची बायको.

२ संताजी सिरकंदा याचे भावांच्या बायका.

१ तुळसी–शिवाजीची.

१ शिवी–कृष्णाजीची.

२

२ संताजी सिरकंदा याच्या बहिणी.

१ ठकी.

---

(650) Santáji Sirkandá Koli collected some men under his banner and pillaged some villages in Konkan and levied tributes from others. His relations, both male and female, were arrested and sent to fort Shivner to be imprisoned.

A. D. 1781-82.

१ हिरी.

२

५

४ पोरें.

१ आबाजी सिरकंदा याचा पोर.

३ पोरी.

२ संताजीच्या.

१ संताजीची बहीण हिरी इची पोर.

३

४

१ रुपी कुणबीण.

१४

एकूण चौदा माणसें, पैकीं बेड्यांचीं तीन व मोकळे अकरा, तुह्मांकडे पाठविलीं आहेत, तरी त्यांस किल्ले मजकुरीं पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, बाळाजी महादेव यांचे नांवें. सनद.

रसानगी नासे विश्वनाथ गोडबोले, कारकून शिलेदार.

६५१–(७४३ अ) संताजी सिरकंदा कोळी याचे नांवें अभयपत्र कीं, तुवां कोळी मेळऊन मुलकांत धामधूम करित होता, त्यास बजीद होऊन तुवां अर्ज केला कीं, मागील अन्याय सरकारांतून माफ जाहल्यास हुजूर येऊन एकनिष्ठेनें वर्तणूक करीन ह्मणून, गंगाधरराम कारलेकर यांणीं विदित केलें, त्याजवरून तुझे बजीदीवर नजर देऊन मागील अन्याय माफ करून हें अभयपत्र सादर केलें असे, तरी तुवां बेवसवसा सरकारांत येऊन एकनिष्ठेनें वर्तणूक करित जाणें, अभय असे ह्मणोन. कौल १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रबिलावल २

रसानगी यादी.

---

(651) Santáji Sirkandá Koḷi, who was plundering the country with his confederates, offered to surrender and to be loyal in future on condition of being given a free pardon for past offences. The offer was accepted.

A. D. 1781-82.

६५२–(७४४) संताजी सिरकंदा कोळी याची बायको, व मुलें वगैरे किल्ले शिवनेर येथें अटकेस ठेविलीं आहेत, तीं हल्लीं सोडावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी कोळी याचीं माणसें गंगाधरराम कारलेकर यांचे हवालीं करून पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन, बाळाजी महादेव मामलेदार तालुके मजकूर याचे नांवें.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रबिलावल २

सनद १.

रसानगी यादी.

६५३–(८३९) भिल्ल महालास उपद्रव करितात त्यांचे बंदोबस्तास अहद कासारबारींत (त)हद अजंठेपर्यंत तळघाट व वरघाट येथें ठाणीं ठेऊन, बंदोबस्त करावयाचा करार करून, तळघाटचा बंदोबस्त तुह्मांस सांगोन, शिबंदीची वगैरे नेमणूक सालीना.

अर्बा समानीन मया व अलफ जमादिलावल ४

रुपये.

१२४९६ ठाणीं बसवावयास शिबंदी. असामी.

२५ मौजे कासारी परगणे पाटोदें.
२० मौजे पिंपरीपैकीं.
२५ मौजे वरढेपैकीं.
२५ मौजे सायगव्हाणपैकीं.
२५ मौजे किनई, परगणे अंतूर.
२० मौजे वाडी बनोटी, परगणे सुतोडा.
२० मौजे राजोंलें, परगणे पाचोरें.
२५ मौजे जरडीपैकीं सुतोडा.
२५ मौजे मणेगांव, परगणे शेंदुरणी.
२५ मौजे दलासखेड, परगणे वेताळवाडी.
१५ मौजे नांदगांव, परगणे माणिकपुंज.

२७५ (२५०)

एकूण दोनशें पंचाहत्तर असामींस दरमहा. रुपये.

---

(652) His wife and children who were in confinement were ordered to be set at liberty.

A. D. 1781-82.

(653) It was deemed necessary to establish Thánás above and below the Ghauts from Kásárbári to Ajinṭhá for protecting the country from the Bhils. The duty of establishing the Thánás &c above the Ghauts was entrusted to Náro Krishṇa and Jotyáji Jádhavrao Wágholikar, and they were authorized to levy for the purpose a tax called Bhilpaṭṭi assessed on the revenues of Parganás Rájdeher, Mehuṇbáre, &c, &c, at the rate of five per, cent.

A. D. 1783-84.

१०८ जमातदार असामी १८ दर असामीस रुपये ६ प्रमाणें.
१०२८ प्यादे असामी २५७ दर असामीस रुपये ४ प्रमाणें रुपये.

११३६

एक हजार एकशें छत्तीस रुपये दरमहा प्रमाणें आकारमाही. रुपये.

५६९४ फिरस्ते स्वारीस कारकून वगैरे. रुपये.

५०० कारकून.

३०० खासा.

२०० हजिरी गणती लिहिण्यास वगैरे, असामी १ एक.

५०० एकूण रुपये.

११४४ प्यादे असामी २५ दरमहा. रुपये.

१२ जमातदार असामी २ दर ६ प्रमाणें रुपये.

९२ प्यादे असामी २३ फिरस्ते स्वारीस कारकून वगैरे रुपये दर असामीस रुपये ४ प्रमाणें. रुपये.

१०४ आकारमाही रुपये.

३७५० स्वार असामी २५ दर स्वारास सालीना रुपये १५० प्रमाणें.

३०० खेरीज मुशाहिरा भोजनखर्च वगैरे.

५६९४

१८१९०

अठरा हजार एकशें नव्वद रुपये यासी ऐवज महालानिहाय येथील सरदेशमुखी मुद्दां ज्या महालास फार उपद्रव लागतो, त्याचा दरोबस्त तनखा, व थोडा उपद्रव लागतो त्या महालचा अजमासें हिसेरसीद तनखा. रुपये.

दरोबस्त तनखा.

२१६९० परगणे राजदेहरे.

१४०६५८= परगणे मेहुणबारें.

४६५६१८-। परगणे चाळीसगांव.

४५४०६८= परगणे पाचोरें.

१९,३४०।=॥ परगणे शेंदुर्णी.

५४९४०॥ परगणे निंबईत.
३६४६७। परगणे लोहारें.
४३९३०।≡ परगणे भडगांव.
५२६३१॥।- परगणे बाहाल.
२१७२२ परगणे चिखलवहाळ.
७३१२॥ परगणे झोडगें.
६१८७॥ परगणे माणिकपुंज.

हिसेरसीद तनखा.

५८१८८॥ परगणे जामनेर येथील निमे.
४१२२१। परगणे धुळें येथील निमे.
४९४८८॥।- परगणे उत्राण येथील निमे.

५,१९,१५३।०॥।

एकूण पांच लक्ष एकूणीस हजार एकशें सवात्रेपन रुपये पाऊण आणा तनख्यावर सरकार जमे खेरीज भिलपट्टीचा ऐवज दरसदे रुपये ५ पांच प्रमाणें रुपये २५९५७॥ पंचवीस हजार नऊशें साडेसत्तावन रुपये घ्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें भिलपट्टीचा ऐवज वसूल करून नेमणुकेप्रमाणें चौकशीनें खर्च करून भिल्लांचा बंदोबस्त करणें; आणि अखेरसालीं हिशेब हुजूर समजावणें. ठाण्याचा बंदोबस्त होई तोंपावेतों लोक दिंमत शहा मीरखान रोहिले यास दोन महिने ठेऊन त्यास रोजमरा एकमाहीपैकीं निमे पट्टीचे ऐवजीं द्यावयाविशीं तुह्मांस अलाहिदा सनद सादर जाली आहे, त्याप्रमाणें देणें ह्मणून, नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश यांचे नांवें. सनद १.

येविशीं देशमूख, व देशपांडे यांस कीं, भिल्ल महालास उपद्रव करितात, त्यांचे बंदोबस्तास अहद कासारबारी तहद अजंठेपर्यंत तळघाट व वरघाट येथें ठाणीं ठेऊन बंदोबस्त करावयाचा करार करून, तळघाटचा बंदोबस्त नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश यांस सरकारांतून सांगितला, त्यास शिबंदीचे खर्चाबद्दल ज्या महालास भिल्लाचा उपद्रव लागतो, त्या महालचे सरदेशमुखीसुद्धां दरोबस्त तनख्यावर सरकार जमेखेरीज भिलपट्टीचा ऐवज दर सदें रुपये ५ पांच प्रमाणें घ्यावयाचा करार करून, वसूल मशारनिल्हेकडे देविला असे, तरी सदरील ऐवजचा वसूल सरसुभाकडे देत जाणें ह्मणून. सनदा १५.

१ परगणे राजदेहरें.
१ परगणे मेहुणबारें.
१ परगणे चाळीसगांव.
१ परगणे पाचोरें.
१ परगणे शेंदुर्णी.
१ परगणे बाहाल.
१ परगणे चिखलवहाळ.
१ परगणे झोडगें.
१ परगणे माणिकपुंज.
१ परगणे जामनेर.

१ परगणे निंबईत.
१ परगणे लोहारें.
१ परगणे भडगांव.
१ परगणे धुळें.
१ परगणे उत्राण.

१५

१६

सोळा सनदा दिल्या असेत. रसानगी यादी.

तळघाटचा भिलपट्टीचे ऐवजाचा वसूल सरसुभा प्रांत खानदेश यांजकडे देविला आहे, त्यास कांहीं महालचा हिसेरसीद तनखा धरिला आहे, त्यामुळें दरोबस्त तनख्याचे महालचे जमीदार भर तनख्याप्रमाणें वसूल द्यावयास बखेडा करितील, याजकरितां हिसेरसीद तनख्याचे महालचा सरदेशमुखीसुद्धां दरोबस्त तनख्यावर भिलपट्टीचा ऐवज दरसदें रुपये ५ पांच प्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, जमीदारांस सनदा सादर केल्या आहेत; परंतु वसल घेणें तो नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत मजकूर यांचे नांवें सनद सादर जाली आहे त्याप्रमाणें घ्यावा.

भिल्ल महालास उपद्रव करितात, त्यांचे बंदोबस्तास अहद कासारबारी तहद अजंठेपर्यंत तळघाट व वरघाट येथें ठाणीं ठेऊन बंदोबस्त करावयाचा करार करून वरघाटचा बंदोबस्त तुह्मांस सांगोन, शिबंदीची वगैरे नेमणूक सालीना. रुपये.

२२००० ठाणीं बसवावयास शिबंदी. असामी.

१५० किल्ले कणेरा.
२५ महादेव डोंगरांत ठाणें नजीक जातेगांव.
१२५ परगणे कन्नड येथील गावगन्ना ठाणीं.
२५ मौजे मेंढरें.
२५ मौजे कळकी.
५० मौजे सातकुंड.
२५ मौजे आबळें.

१२५

५० कसबे गोताळे, परगणे मजकूर.
७५ परगणे अंतूर येथील गांवगन्ना ठाणीं.
२५ मौजे तडवळ.
२५ मौजे मेहूण.
२५ मौजे सेंदरें.

७५

३५ परगणे सुतोडा येथील गांवगन्ना ठाणीं.

१० मौजे जोगेश्वरी.

२५ मौजे जंजालें.

३५

२५ परगणे वेतालवाडी येथें वरघाटीं ठाणें जागा पाहून ठेवावें.

४८५

चारशें पंच्याइशीं असामींस, दरमहा. रुपये.

१८० जमातदार असामी ३० दर असामीस रुपये ६ प्रमाणें. रुपये.

१८२० प्यादे असामी ४५५ दर असामीस रुपये ४ प्रमाणें. रुपये.

२०००

दोन हजार रुपये दरमहाप्रमाणें आकारमाही. रुपये.

३०० किल्ले कणेरा येथें कारकून बंदोबस्तास असामी १ एकूण भोजनखर्च वगैरे सुद्धां. रुपये.

९५४४ फिरस्ते स्वारीस कारकून वगैरे. रुपये.

५०० कारकून.

३०० खासा.

२०० हाजिरी गणती लिहिण्यास वगैरे असामी १ एक एकूण. रुपये.

५००

११४४ प्यादे असामी २५ दरमहा. रुपये.

१२ जमातदार असामी २ दर ६ प्रमाणें रुपये.

९२ प्यादे असामी २३ दर ४ प्रमाणें. रुपये.

१०४

आकारमाही. रुपये.

७५०० स्वार असामी ५० पन्नास एकूण दर असामीस रुपये १५० प्रमाणें सालीना. रुपये.

४०० खेरीज मुशाहिरा भोजनखर्च वगैरे.

९५४४

३१८४४

एकतीस हजार आठशें चवेचाळीस रुपये यांसी ऐवज महालानिहाय येथील सरदेशमुखीसुद्धां ज्या महालांस फार उपद्रव लागतो, त्यांचा दरोबस्त तनखा, व थोडा उपद्रव लागतो त्या महालचा अजमासें हिसेरसीद तनखा. रुपये.

दरोबस्त तनखा.

१३९६९२॥≈ परगणे अंतूर.
३२६०९॥-॥ परगणे टाकळी, देखील सुलताबाद.
९१३६।≈ कसबे जातेगांव, व टाकळे, सरकार दौलताबाद. रुपये.
५११६९।≈ परगणे खानापूर.
५४४३०८-॥ परगणे वेरूळ.
१४२०५३॥।≈॥। परगणे कन्नड.
५१२३९।≈ परगणे खंडाळें.
३९२१ परगणे गोताळें.
२०३१८॥ परगणे वेताळवाडी.
८४९२॥। परगणे सुलतानपूर.

हिसेरसीद तनखा.

६२५३४८- परगणे सुतोडा व उंडणगांव येथील निमें.
४६८१७॥ परगणे फुलबारी येथील चौथाई.
२७२५४। परगणे वैजापूर येथील आठवा हिसा.
१८९७६ परगणे वाळुंज येथील दहावा हिसा.
१४१६८६॥ परगणे पाटोंदें येथील निमें.
५२५६२ परगणे गांडापूर येथील आठवा हिसा.

८,६२,८९३॥।≈॥।

एकूण आठ लक्ष बासष्ट हजार आठशें पावणें चवऱ्याण्णव रुपये पावणे तीन आणे तनख्यावर सरकार जमेखेरीज भिलपट्टीचा ऐवज दरसदें रुपये ५ पांच प्रमाणें रुपये ४३१४५ त्रेचाळीस हजार एकशें पंचेचाळीस रुपये घ्यावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें भिलपट्टीचा ऐवज वसूल करून नेमणुकेप्रमाणें चौकशीनें

खर्च करून भिल्लांचा बंदोबस्त करणें. किल्ले कणेरा येथें नवी वस्ती केली आहे, त्यास इमारतीस वगैरे कार्याकारण खर्च लागेल तो पट्टीचे ऐवजीं चौकशीनें करणें; आणि हिशेब अखेरसाली हुजूर समजावणें; व ठाण्याचा बंदोबस्त होई तोंपावेतों लोक किंमत शहा मीरखान रोहिले यास दोन महिने ठेऊन त्यांस रोजमरा एकमाहीपैकीं निमेपट्टीचे ऐवजीं द्यावयाविशीं तुह्मांस अलाहिदा सनद सादर जाली आहे, त्याप्रमाणें देणें ह्मणोन, जोत्याजी जाधवराव वाघोलीकर याचे नांवें. सनद १.

एविशीं देशमूख व देशपांडे महालानिहाय यांस कीं, भिल्ल महालास उपद्रव करितात, त्यांचे बंदोबस्तास अहद कासारबारी तहद अजंठेपर्यंत तलघाट व वरघाट येथें ठाणीं ठेऊन, बंदोबस्त करावयाचा करार करून, वरघाटचा बंदोबस्त जोत्याजी जाधवराव याजकडे सरकारांतून सांगितला, त्यास शिबंदीचे खर्चाबद्दल ज्या महालास भिल्लांचा उपद्रव लागतो, त्या महालचे सरदेशमुखीसुद्धां दरोबस्त तनख्यावर सरकार जमेखेरीज भिलपट्टीचा ऐवज दरसदे रुपये ५ पांच प्रमाणें घ्यावयाचा करार करून वसूल मशारनिल्हेकडे देविला असे, तरी सदरहू ऐवजाचा वसूल जाधवराव याजकडे देत जाणें ह्मणोन, सनदा(१९).

१ परगणे अंतूर.
१ परगणे टाकळी.
१ परगणे खुलताबाद.
१ कसबे जातेगांव, सरकार दौलताबाद.
१ कसबे टाकळें, सरकार दौलताबाद.
१ परगणे खानापूर.
१ परगणे वेरूळ.
१ परगणे कन्नड.
१ परगणे खंडाळें.
१ परगणे गोताळें.
१ परगणे वेताळवाडी.
१ परगणे सुलतानपूर.
१ परगणे सुतोडा.
१ परगणे उंडणगांव.
१ परगणे फुलवारी.
१ परगणे वैजापूर.
१ परगणे वाळुंज.
१ परगणे पाटोदें.
१ परगणे गांडापूर.

१९

२०

वीस सनदा दिल्या असेत. रसानगी यादी.

वरघाटचा भिलपट्टीचे ऐवजाचा वसूल जोत्याजी जाधवराव याजकडे देविला आहे, त्यास कांहीं महालचा हिसेरसीद तनखा धरिला आहे. त्यामुळें दरोबस्त तनख्याचे महालचे जमीदार भर तनख्याप्रमाणें वसूल द्यावयास बखेडा करितील, याजकरितां हिसेरसीद तनख्याचे महालचा सरदेशमुखीसुद्धां दरोबस्त तनख्यावर भिलपट्टीचा ऐवज दरसदे रुपये ५ पांच

प्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, देशमूख व देशपांडे यांस सनदा सादर केल्या आहेत; परंतु वसूल घेणें तो जाधवराव याचे नांवें सनद सादर जाली आहे त्याप्रमाणें घ्यावा.

६५४–(८६४) परगणे लोहारें, प्रांत खानदेश, हा महाल महादजी शिंदे यांजकडे आहे, तेथें भिल्लांचा उपद्रव नसतां, तुह्मीं भिलपट्टीची वरात रुपये १७५० साडे सत्राशें रुपयांची करून, मशारनिल्हेकडील कमाविसदारास निकड केली; आणि त्याजपैकीं सातशें रुपये नक्त घेतले, बाकी साडे दहाशें रुपयांची वाइदेचिटी एका महिन्याची लिहून घेतली. महिन्यानें भिलपट्टीचे माफीची चिठी सरकारची आणून द्यावी, असा करार करून घेतला आहे ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी भिल्लांचे उपद्रवांत गांव असतील त्याजपासून भिलपट्टी घेऊन उपद्रव भिल्लांचा न लागे असा बंदोबस्त करावा. जेथें भिल्लांचा उपसर्ग नसेल, त्या गांवास भिलपट्टीचा उपद्रव करूं नये, याप्रमाणें सरकारची आज्ञा असतां, परगणे मजकूर येथें भिल्लांचा उपसर्ग नसतां, तुह्मीं रोखे करून साडे सत्राशें रुपयांची निशा करून घेऊन ऐवज घेतला, हें ठीक नसे. याउपरी परगणे मजकुरीं भिल्लांचा उपसर्ग नसल्यास ऐवज घ्यावयाचें कारण नाहीं. परतोन देणें. पुढें भिल्लांचे उपसर्गाखेरीज गांव असतील त्यांस भिलपट्टीचे ऐवजाचा तगादा न करणें ह्मणोन, नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश याचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

खमस समानीन मया व अलफ जिल्काद १९

६५५–(८९५) नारो कृष्ण यांस पत्र कीं, परगणे भडगांव, प्रांत खानदेश हा महाल चिरंजीव राजश्री महादजी नीळकंठ याजकडे फौजेचे सरंजामास आहे. तेथें तुह्मी साल तिगस्तां भिलपट्टी दरसदें रुपये ५ पांच प्रमाणें इतर महालीं तनख्यावर खेरीज सरदेशमुखी करून घेतली; आणि

सीत समानीन मया व अलफ रमजान २५

---

(654) Náro Krishṇa of Khándesh was directed to levy Bhilpaṭṭi only from those villages which used to suffer from attacks by Bhils. The amount levied by him from a Pargaṇá, which was not subject to the depredations of the Bhils, was ordered to be refunded.

A. D. 1784-85.

(655) The duty of bringing the Bhil-plunderers to justice was entrusted to Shiwarám Náráyaṇ on condition of his keeping out of the revenues realized by Bhilpaṭṭi the necessary force, and to make good the loss sustained by the people through plunder. A Bhil-disturbance occurred, but Náro Krishṇa, Sar Subhá, instead of compelling Shiwarám Náráyaṇ to fulfil the condition levied fresh cesses on the people to meet the charge of an additional force entertained by him. A complaint was therefore made to the Peshwá. The amount levied was ordered to be refunded.

A. D. 1785-86.

परगणे मजकुरीं सरदेशमुखीसुद्धां जाजती तीनशें रुपये घेतले; व सन इहिदे समानीनांत दहक सरकारांतून घेतला, ते समयीं परगणे मजकूरचे दहकाचा फडशा राजाराम खंडेराव कमाविसदार यांजपासून करून घेतला असतां हल्लीं तगादा करितां; व खानदेशांतील भिल्लांचा बंदोबस्त करावयाविशीं शिवराम नारायण यांणीं कबूल करून शिबंदीचा ऐवज खानदेशचे महालावर पाठऊन महालाची नुकसानी भिल्लांचे दंग्यामुळें जाहल्यास भरून यावी. याप्रमाणें सरकारांत कबूल करून याजकडील महालीं भिलपट्टीचा ऐवज घेतला असतां महालीं भिल्लांनीं दंगा करून दोन गांव लुटून नेले. त्यांचे बंदोबस्तास शिबंदी ठेविली. त्यास शिबंदीचा ऐवज व गांव लुटिले त्याचे नुकसानीचा ऐवज भिलपट्टींत मजुरा घ्यावा, ह्मणोन सरकारचें पत्र सन आर्बा समानीनांत सादर जाहलें असतां, ऐवज मजुरा न देतां सक्ती करून रोहिले पाठऊन महालीं कमाविसदारापासून ऐवज घेतला, व सन खमस समानीनचा भिलपट्टीचा ऐवज सरकारांतून घ्यावयाची आज्ञा नसतां उपद्रव करितां; व महालीं भिल्लांनीं नुकसानी केली, तो ऐवज मजुरा द्यावयाचा करार शिवराम नारायण यांणीं केला असतां देत नाहीं, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी भिल्लांनीं गांव लुटल्यामुळें नुकसानी जाहली व शिबंदी पडली, व वरकड महालचे शिरस्तेशिवाय भिलपट्टीचा ऐवज ज्याजती घेतला व दहका बाबत ऐवज ज्याजती घेतला असेल, त्यास वाजबी हिशेबमुळें ज्याजती ऐवज तुह्मांकडे निघेल तो त्यांस मजुरा देऊन, कानगोईचा ऐवज बाकी राहील तो याजपासून घेणें, व पुढें भिलपट्टीचा उपद्रव न करणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

तिसैन मया व अलफ रजब १

६५६–(१००७) भिल्लांनीं मुलकांत दंगा केला, कण्हेरा किल्ला घेतला, सबब त्यांचे पारपत्यास सरकारांतून फौज पाठऊन पारपत्य करून किल्ला सरकारांत घेतला. भिल्ल तेथून पळोन गेले; आणि बजीद होऊन सरकारांत भिल्लांनीं बाळाजी भिकाजी, व बाजी नारायण यांचे मारफतीनें महादाजी अनंत यांजपाशीं बोलणें लाविलें कीं, पूर्वीं श्रीमंत कैलासवासी बाजीराव साहेब यांणीं तह ठराऊन गांवगन्ना हक्क द्यावा. भिल्लांनीं जागल गांवगन्ना करावी. याप्रमाणें करार केला आहे. त्याप्रमाणें हल्लीं चालत नाहीं, त्यास साहेबीं कृपाळू होऊन आमचा हक्क गांव-

A. D. 1789-90.

(656) The Bhils raised an insurrection in the country and captured the fort of Kanherá. An army was therefore sent against them and the fort was taken back. The Bhils fled, and begged Mahádji Anant, through Báláji Bhikáji and Báji Náráyan, that the Haks from villages, as agreed upon by the Peshwá Bájirao which were held back, might be continued to them, and intimated that if the Haks were granted, they would do the Police-duty of the villages and refrain from creating any disturbance. An agreement was then taken from the Bhil-Naiks.

गन्ना चालवावा. जागल करून राहूं. मुलकांत दंगा करणार नाहीं ह्मणोन; त्याजवरून भिल्लांचे नाईकापासून मुचलका सरकारांत लेहून घेतला कीं, रानांत व डोंगरांत हट्या आहेत त्या मोडाव्या. गांवगन्ना राहून जागल करावी. हक्क पूर्वीचे कराराप्रमाणें गांवगन्ना मुदामत घ्यावा. हत्यार तरवार बंदूख बाळगूं नये. कमठा व तीर दरगांवीं जागलीस व वाट घाट चालवावयास बाळगावा; आणि लाखेचा लाखोटा गळ्यांत सरकारचे मोहरेचा बाळगावा व मोहरेचे लाखोट्याशिवाय भिल्ल राहील त्याचें पारपत्य करावें, याप्रमाणें करार करून सरकारांतून तीर्थ[स्व?]रूप कैलासवासी बाजीराव साहेब यांणीं गांवगन्ना हक्क चालवावयाचा करार केला आहे, त्याप्रमाणें हल्लीं करार करून भिल्लांपासून गांवगन्ना जागलीची व वाट घाट चालवावयाची चाकरी घेऊन, व गळ्यांत लाखेचा लाखोटा सरकाचे मोहरेचा बांधून, हक पूर्वीपासून चालत असेल, त्याचा भोगवटा मनास आणून, गांवगन्ना रयत निसबत ताकीद करून मुदामतप्रमाणें हक चालवीत जाणें ह्मणोन. महालानिहाय वगैरे यांचे नांवें चिटणिसी. पत्रें.

२ तुकोजी होळकर यांस.

१ परगणे वेरूळ.

१ परगणे उत्राण.

२

१ परगणे मेहुणबारें, निसबत माधवराव रामचंद्र यांस.

१ परगणे भडगांव, निसबत महादाजी नीलकंठ यांस.

१ परगणे वैजापूर, निसबत रामचंद्र नारायण यांस.

---

1 That they, the Bhils, would abandon the Hattis (residences) built in forests and mountains.

1 That they would live in the villages and do the Police- duty.

1 That they would receivetheir Haks as usual.

1 That they would possess no sword or gun.

1 That they would use only arrows while on patrol duty in the Ghauts.

1 That they would wear each round his neck a packet bearing 'the seal of Government.'

1 That the Bhil wearing no such packet should be punished.

Orders were then issued to the various districts to cause the Haks due to Bhils to be paid by the rayats as before.

१ परगणे बहाळ, निसबत शिवराउ पवार यांस.

१ परगणे जामनेर, निसबत आनंदराव भिकाजी यांस.

१ कसबे वाकळे, निसबत लक्ष्मण त्र्यंबक यांस.

१ परगणे शेंदुरणी, निसबत रघुनाथ सदाशिव यांस.

१ परगणे वाकुंज, व सुलतानपूर, व खानापूर, निसबत पांडुरंग बल्लाळ यांस.

१ परगणे अंतूर, निसबत बाजी नारायण दिंमत राजश्री बाळाजी जनार्दन यांस.

१ कसबे जातेगांव, निसबत गिरमाजी मुकुंद यांस.

१ परगणे पाटोदें, निसबत बळवंत आपाजी यांस.

१ परगणे पाटोदें, निसबत शिवाजी विठ्ठल यांस.

१ परगणे गांडापूर निसबत व्यंकटराव महादेव यांस.

१ परगणे पाटोदें, निसबत विठ्ठलराव रामचंद्र यांस.

१ परगणे वेतालवाडी, व परगणे कन्नड, व परगणे टाकळी, व परगणे खुलताबाद, व परगणे फुलंबरी, व परगणे सुतोडा, निसबत संभाजी, व जोत्याजी, व मळोजी जाधवराव यांस पत्र.

१ परगणे चाळीसगांव, निसबत रघुनाथ सदाशिव यांस.

१ परगणे पाचोरें, निसबत भिकाजी विश्वनाथ यांस.

१ परगणे देहेरें, प्रांत खानदेश, निसबत निळो यादव दिंमत यज्ञेश्वर दीक्षित यांस.

१ सरसुभा प्रांत खानदेश, निसबत नारो कृष्ण यांस.

१ परगणे देहेरें.
१ परगणे चाळीसगांव.
१ परगणे मेहुणबारें.
१ परगणे बहाळ.
१ परगणे भडगांव.
१ परगणे उत्राण.
१ परगणे पाचोरें.
१ परगणे शेंदुरणी बारें.
१ परगणे जामनेर.

———

९

एकूण महाल नऊ येथील सरंजामी व कमाविसदार व जमीदार यांस ताकिदीविशीं.

२६ जमीदार व मोकदम यांस पत्रें सदरहूप्रमाणें, व तुम्हीं भिल्लांचे गळ्यांत सरकारचे मोहरेचा लाखोटा पाहून, त्यांजपासून गांवगन्ना जागलीची व वाट घाट चालवावयाची चाकरी घेऊन पूर्वी हक पावत असेल, त्याप्रमाणें रयत निसबत चालवीत जाणें म्हणोन. पत्रें.

९ प्रांत खानदेश येथील देशमुख, व देशपांडे यांस.

१ परगणे चाळीसगांव.	१ परगणे पाचोरें.
१ परगणे मेहुणबारें.	१ परगणे शेंदुरणीबारें.
१ परगणे भडगांव.	१ परगणे जामनेर.
१ परगणे बहाल.	१ परगणे देहरें.
१ परगणे उत्राण.	——
	९

१७ वरघाटचे महाल येथील देशमुख, व देशपांडे, व मोकदम यांस.

१ परगणे वेतालवाडी.	१ परगणे अंतुर.
१ परगणे खानापूर.	१ परगणे सुतोडा.
१ परगणे वाळुंज.	१ परगणे गांडापूर.
१ परगणे सुलतानपूर.	१ परगणे पाटोदें.
१ परगणे कन्नड.	——
१ परगणे वेरूळ.	१४
१ परगणे खंडाळें.	मोकदमांस.
१ परगणे टाकळी, व खुलताबाद	१ कसबे आकळें.
१ परगणे फुलबारी.	१ कसबे जातेगांव.
१ परगणे वैजापूर.	१ कसबे सिऊर, व कसबे धांधलगांव.
	——
	१७

——

२६

——

४७

सत्तेचाळीस पत्रें दिल्हीं असेत.

६५७–(११००) धोंडो महादेव याचे नांवें कीं, तुह्मीं विनंतिपत्रें छ. ४ रजबचीं पाठविलीं तीं प्रविष्ट जाहलीं. तालुके जवारीपासून तहद जुन्नरचे सरहदपर्यंत घाटबंधारटीनें शंभर कोसपावेतों, चोरटे कोळी यांणीं मोठा प्रळय मांडिला आहे. शंभर पाउणशें याप्रमाणें जमावाच्या

आर्बा तिसेन मया व अलफ रजब २७

(657) Dhondo Mahádeo represented that the Kolis were infesting the country for about 200 miles along the Ghauts from Táluká Jawar to the boundaries of Junnar, that they had formed into bands consisting of 75 or 100, that they levied black-

A. D. 1793-94.

टोळ्या दहा बारापर्यंत जमा होऊन, गांवगन्ना खंडण्या घेतात, व गांव जाळितात, माणसें मारितात. रतनगड, व त्रिंबक तालुका मिळोन शें दीडशें माणूस घाटाखाले बंदोबस्तास पाठविलें आहे; परंतु सरहद्द लांब चहुं पांचा जागा थांगे धरून लोक ठेविल्यावांचून बंदोबस्त होत नाहीं. दोनशें गाडदी त्यांचे खर्चाची बेगमी होऊन यावयाची आज्ञा लौकर जाहल्यास कांहीं किल्याचे लोक, व गाडदी मिळोन चहुं पांचा जागा थांगे धरून, चोरट्यांचें पारिपत्य करावयास येईल. किल्यावरील भरती कमी करतां येत नाहीं. गाडदी बेगमी होऊन यावयास आठ पंधरा दिवस लागतील. मुलुक मारला जातो. हें जाणून शंभर सवाशें माणूस जदीद ठेऊन, व किल्याचे लोक ऐसे रवाना केलें. इतकियानें चोरट्यांचा बंदोबस्त होणार नाहीं. व राणेखान याजकडील पागा मौजे पांढुरली परगणे नासिक येथें मुक्काम करून राहिली आहे. किल्ले अलंग येथील जहागिरीचे गांवगन्ना राबाचीं गवतें नेतात. कुणबियांचे गांवांत गेल्यावर लावणी पडेल येविशींचे तपसीलें लिहिलें तें कळलें. त्यास गाडदी हुजूरचे यावयाचे नाहींत. दोनशें पावेतों माणूस तालुके त्रिंबक येथील शेऱ्याप्रमाणें तुह्मीं जदीद ठेवणें, व किल्याचे लोक मिळोन चोरट्यांचें पारपत्य करणें. बंदोबस्त जालियावर जदीद लोक दूर करणें. राणेखान याजकडील पागेचा उपद्रव गांवगन्ना होऊं नये ह्मणोन ताकीद केली आहे. उपद्रव लागणार नाहीं ह्मणोन. सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दप्तर.

अर्बा तिसेन मया व अलफ सवाल ३०

६५८–(११०५) नारो कृष्ण सरसुभा प्रांत खानदेश यांस कीं, तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. खानदेश प्रांतीं भिल्ल डोंगरांत जमा होऊन उपद्रव करूं लागले, त्याजवरून सरसुभा जदीद शिबंदी ठेऊन भिल्लांवर तळघाटीं चढाई केली; आणि वरघाटाकडून बाजी नारायण कमाविसदार परगणे अंतुर यांस सामील व्हावें ह्मणोन सांगितलें, त्याजवरून शिबंदी ठेऊन त्यांणीं व आह्मीं भिल्लांच्या हट्ट्या मारल्या, तेंव्हां भिल्ल जेर होऊन भेटले, त्यांचें बोलणें कीं पेशजींचे कराराप्रमाणें गळ्यांत लाखेचे लाखोटे बांधून, डोंगर सोडून, वाट घाट चालऊन

---

mail from the villagers, burnt villages, and killed the villagers; that he had sent about 100 or 150 men from Ratangad and Táluká Trimbak for putting down the marauders. He asked for further assistance. He was permitted to entertain 200 men for the purpose.

A. D. 1793-94.

(658) The Bhils again made an insurrection in Khándesh. Náro Krishṇa Sar Subhá, Khándesh, attacked them. They offered to adhere to their former agreement, to tie round their necks sealed billets, to leave the hills, and to do duty as watchmen. Their offer was accepted, and their Haks were ordered to be continued to them.

जागल करून राहूं. उपद्रव करणार नाहीं. किन्हई वगैरे ठिकाणीं ठाणीं ठेवावयाचीं असतील तेथें ठेवावीं. यास्तव आज्ञा येईल त्याप्रमाणें करीन, ह्मणोन लिहिलें. त्यास तुह्मीं व बाजी नारायण कमाविसदार परगणे अंतूर यांणीं शिबंदी ठेऊन भिल्लांचें पारिपत्य केलें, त्याजवरून भिल्ल भेटले, त्याचें बोलणें पडलें आहे, त्यास त्यांचे गळ्यांत लाखेचे लाखोटे बांधून, गांवगन्ना राहून, जागल करावी, डोंगरांत राहूं नये, येविशीं खातरजमा करून घेऊन, त्यांचा हक मुदामतप्रमाणें असेल तो ताकीद करून देवणें. सदरीलप्रमाणें बंदोबस्त करून शिबंदी दूर करणें. किन्हई वगैरे येथें ठाणीं तूर्त ठेवावयाचीं नाहींत. मसलत समंधें जदीद शिबंदी लाविली असेल, त्याच्या खर्चाचा ऐवज सरसुभा प्रांत मजकूर येथील हिशेबीं खर्च लिहिणें, समजोन मजुरा पडेल. शिबंदीचे खर्चाबद्दल भिलपट्टीचे ऐवजाचा वसूल घेतला असेल तो हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन. सनद १.

राजश्री त्रिंबक नारायण परचुरे, कारकून निसबत दप्तर.

---

१. राजकीय.

(क) देशांतील बंडें.

(३) इतर.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

६५९–(१९०) चिमणराव देशमुख बागलाणकर याणें सरकारच्या परगणेयांत दंगा करून गांव मारितो, त्याचें पारिपत्य जाहलें पाहिजे, त्यास पंचवीस तीस हजार रुपये खर्च लागेल. पारिपत्य जाहल्यावर सदरहू खर्चापैकीं कांहीं ऐवज उगवेल, व दहा वीस हजारांचा मुलूख नेहमीं सर-

खमस सबैन
मया व अलफ
रबिलाकर ५

1 POLITICAL MATTERS.

C Risings in the Country.

(3) By others.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(659) Govind Hari Kamáwisdár of Báglán was at his request permitted to reduce to obidience Chimanrao Deshamukh of Báglán who was given to pillaging the country. The amount of Rs. 25,000 to 30,000 required for the purpose was ordered to be recovered as far as possible by forfeiting the Deshamukh's property and by fining his adherents.

A. D. 1774-75.

कारांत येईल. येविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं विनंतिपत्र लिहिलें, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तर तुह्मीं व शंकराजी खंडेराव, व लक्षुमण विश्वनाथ, तालुके मो(मु)ल्हेर त्रिवर्गे एकत्र होऊन देशमूख मजकूर याचें पारिपत्य करणें. या कामास तुमचे लिहिल्या अन्वयें पंचवीस तीस हजारपर्यंत रुपये लागतील ते तुह्मीं लावणें, त्यापैकीं परभारा ऐवज जितका उगवेल तो उगऊन घेणें, बाकी ऐवज राहील तो पेस्तर सालचे रसदेंत तुह्मांस मजुरा दिल्हा जाईल. दहा वीस हजारांचा मुलूख सरकारांत यावयाचा तो घेऊन बंदोबस्त करणें. देशमुख बदफैली करितो. त्याचें पारिपत्य होऊन, देशमुखास जे मिळोन आहेत, त्यांजकडून वगैरे ऐवज मसलत खर्चाचा परभारा उगऊन, पारिपत्य लौकर कराल हा भरंवसा आहेच. तरी लिहिल्या अन्वयें जलदीनें करणें ह्मणोन, गोविंद हरी कमाविसदार, परगणे बागलाण यांस. छ. ४, सफर. सनद १.

रसानगी यादी.

६६०–(४७२) लक्ष्मण चांदो, व वासुदेव नारायण कमाविसदार परगणे भामेरें यांस सनद कीं, दोंडाईचकर राऊळ याजकडे मौजे वडदें तर्फ निंबगुळ पैकीं, नंदुरबार येथील चौथाई होती, त्यास राऊळानें मौजे मजकुरीं गढी बांधिली; आणि लोक मेळऊन परगण्यांत उपद्रव करितो, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें. ऐशास परगणे मजकूरचे लोक राऊळाकडे कोणी गेले असतील त्यांचीं घरें, वस्तभाव, मुलें माणसें सुद्धां जप्त करावयाची आज्ञा तुह्मांस केली असे, तरी रावळाकडे जे कोणी चाकरीस गेले असतील ते ठिकाणीं पाहून, त्यांचीं घरें, वस्तभाव सुद्धां जफ्त करणें; व मुलें माणसें कैद करून ठेवणें ह्मणोन. सनद १.

समान सबैन
मया व अलफ
रजब ६

रसानगी यादी.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशी पैकीं.

६६१–(१३) जडगापा देसाई, परगणे चिमलगे याणें दंगा करून परगणे मजकूरचे गांव मारिले. याजकरितां पेशजीं तुह्मीं देसाई मजकूर यास धरून कैद केला होता, त्यास हमीदा बेगम कोम सिद्दी रहीम देसाई प्रांत विज्यापूर ही फैल जामीन राहून, देसाई मजकूर यास सोडवून नेला

समान सबैन
मया व अलफ
रबिलाखर ९

(660) The Rául of Dondaiche built a fortified place at Wadade in Tarf Nimbguḷ in Parganá Nandurbár, and having enlisted some men in his service, plundered the country around. Orders were therefore issued to the Kámávisdárs of Parganá Bhámare to attach the houses and property of all persons who had joined him.

A. D. 1777-78.

FROM MUTÂLIK'S DIARY.

(661) Jaḍgappá Desái of Parganá Chimalge raised an insurrection

असतां, फिरोन परगणे मजकुरीं वगैरे महालांत दंगा करून मुलूख मारिला, सबब जामीना-पासून सरकार नुकसानीचे वगैरे कितेक जाबसाल भरून घ्यावयाचे, याजकरितां हमीदा बेगम इचे दरोबस्त महालानिहायचे देशमुखीचे वतनाची जप्ती करून, त्याची कमाविस-सादर केली असे, तरी देशमुखीचे वतनाचा हकदक, मानपान, व उबलीचे गांव वगैरे जे असतील ते जफ्त करून, वसूल घेऊन, सरकारहिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, नारो राम कमाविसदार परगणे चिमलगे यांस. सनद १.

येविशीं देशमुखीचे वतनाची वगैरे हकदक, मान, व उबलीचे गांव वगैरे परत नेले असतील, त्यांचा वसूल मशारनिल्हे यांजकडे देणें ह्मणोन, चिटणिसी अठरा परगणे. व नऊ ठाणीं बेगम देसाई मजकूर हिची आहे. तेथील कमाविसदारांस व जमीदारांस. पत्रें ५४.

२ परगणे होनवड.

१ कमाविसदार, निसबत रास्ते.

१ देशमुख, व देशपांडे यांस.

२

२ परगणे गोटे कमाविसदार, निसबत प्रतिनिधी; व देशपांडे यांस.

२ परगणे आलमेल कमाविसदार, निसबत विसाजी कृष्ण; व देशपांडे.

२ परगणे अथणी कमाविसदार, निसबत रास्ते; व देशपांडे.

२ परगणे इंडी कमाविसदार नरसिंगराव जनार्दन; व देशपांडे.

२ परगणे तांबे कमाविदार नरसिंगराव जनार्दन; व देशपांडे.

२ परगणे हलसगी कमाविसदार नरसिंगराव जनार्दन; व देशपांडे.

२ परगणे होरती.

२ परगणे मुळवाड.

२ परगणे उकळी.

२ परगणे बागेवाडी.

२ परगणे कोल्हार.

२ परगणे ममदापूर.

A. D. 1777-78. and plundered some villages in the Parganá. He was therefore arrested and imprisoned. Hamidá Begam Kom Siádi Rahim Desái of Parganá Vijápur having stood security for him, he was released. He again raised an insurrection and plundered the country. Hamidá Begam's watan was attached pending a settlement of the sum due from her on account of the loss caused to Government.

२ हवेली विजापूर कमाविसदार, निसबत प्रतिनिधी; व देशपांडे.
२ परगणे जालवार कोकटनूर.
२ परगणे हुसूर कमाविसदार भापकर; व देशपांडे.
२ परगणे बिदरी कमाविसदार, निसबत शंकराजी घोरपडे; व देशपांडे.
२ परगणे हिपरगे.
२ परगणे चिमलगे, नागोराम कमाविसदार यांस; व देशपांडे,
२ परगणे कोकटनूर कमाविसदार, निसबत खंडेराव पाले; व देशपांडे.
२ परगणे बेलवती.
२ परगणे सिद्धनाथ.
२ मौजे गीरसागर परगणे रुळी.
२ परगणे चांद कवठें.
२ परगणे.
२ परगणे.
२ ——————

५४	५५

रसानगी यादी.

६६२–(८८५) उद्धो दादाजी कमाविसदार, परगणे डबई, यांचें नांवें सनद कीं, तुम्हीं विनंतिपत्र पाठविलें तें पावलें. परगणे मजकूर येथें इंद्राळेकर, व भमेरीकर, व जिरेकर गिराशे, तालुके चांपानेर व भिलाडें, तालुका गाइकवाड, यांणीं महालांत नित्य धाडी घालून गांव मारावे, व खळीं जाळावीं, पाटील धरून न्यावे, मारहाण करावी, जाजती गिरास मागावी, याप्रमाणें उपद्रव देऊं लागले. यास्तव जाजती शिबंदी ठेऊन, गिराशाचें पारिपत्य केलें; परंतु फिरोन गिराशे जमाव करून परगण्यांत उपद्रव करणार, त्यांचे पारपत्यास जाजती शिबंदी ठेऊन, बंदोबस्त जाहला पाहिजे ह्मणोन, तुम्हीं लिहिलें; त्यास गिराशाचे बंदोबस्ताबद्दल कार्याकारण जाजती

खमस समानीन
मया व अलफ
जमादिलाखर २०

(662) Uddho Dádáji, Kamáwisdár of Dabhoi represented that Girasias of Indrále, Bhámeri, and Jiri in Tâluká Champáner &c. frequently committed raids on the villages in his charge, made increased demands on account of their Girás, and took the Pátils prisoners, and prayed that sanction might be given to his entertaining more Shibundis. The sanction was given.

A. D. 1784-85.

शिबंदी लागेल, ते सरसुभ्याचे विचमानें ठेऊन, गिराशांचें पारपत्य करणें; आणि गिराशांचें पारपत्य जाहल्यावर दूर करणें ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

६६३–(१००५) नारो चिमणाजी कमाविसदार परगणे अरूण वगैरे महाल यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं विनंतिपत्रें पाठविलीं तीं प्रविष्ट जाहलीं. परगणे मजकूर येथें सेरसिंग गिराशा वगैरे यांणीं दंगा बहुत केला. चिचोर्डी किल्ला शिंद्याकडील घेतला. मौजे पिंपरिया परगणे मावन या ठाण्यास मोर्चे लाविले होते, त्यास स्वामीचे प्रतापेंकरून स्वार व प्यादे सरंजाम सुद्धां घेऊन जाऊन मोर्चे उठऊन दिले, परंतु सरकार तालुका खराब फार केला. घासदाण्याचे रोखे करून गांवगन्ना ऐवज घेतला. बळवंतसिंग लष्करांतून सुटून आल्यामुळें त्याचे भाऊबंद वगैरे मिळोन नानाप्रकारचे उपद्रव देतात, व ठाणीं ध्यावयाचे उद्देशांत आहेत. येविशीं त्यांस पत्रें पाठविल्यास, परस्परें एकमेकांवर घालितात. गांवगन्ना स्वाऱ्या करून जिराइतांची वगैरे खराबी बहुत केली. तर्फ शहा पिंपरिया येथील पांच सहा गांवची बदमवेसी नेली. शिंद्याचीं पत्रें खेचीस येतात, त्यांचीं उत्तरें ते सालसीनें लिहितात. आह्मांकडील कारकुनापासीं खेची ह्मणतो कीं मुलुकाची आह्मांस आशा नाहीं. काहड चालेल तसें करूं आणि पोट भरूं. याप्रमाणें बोलतो. सालमजकुरीं हरभरेयाचे पिकावर हींव पडोन शेतें करपून गेलीं, व मदसुदनगडचा किला व झाझोणचें ठाणें खालीं करून द्या ऐसें ह्मणतो. नवी शिबंदी ठेवून बंदोबस्त करित आहे ह्मणोन लिहिलें, त्यास मुलुकाचा व ठाण्याचा बंदोबस्त जाहला पाहिजे, यास्तव नेमणुकी स्वार व प्यादे आहेत, त्याशिवाय स्वार व प्यादे कार्याकारण ठेऊन ठाण्याचा व किल्याचा व मुलुकाचा बंदोबस्त करणें ह्मणोन. सनद १.

तिसेन मया व अलफ जमादिलाखर १९

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे कारकून निसबत दप्तर.

६६४–(१०३२) सरसुभा प्रांत गुजराथ येथें मवासांनीं दंगा केला होता, त्यांचे

---

(663) Shersing Girassia created a disturbance in Parganá Aruṇ &c. He captured the fort of Chichordá belonging to the Scindia. He also laid siege to the Tháṇá of Pimpriyá in Parganá Máwan, but was repulsed by the Kamávisdár. He was assisted by Balwantsing who was a deserter from the army. They levied contributions from the people and completely ravaged the country. The Kamávisdár therefore asked for assistance. He was directed to entertain as many new men as were necessary, and to punish the rebels.

A. D. 1789-90.

(664) The Mawás having created a disturbance in Gujerath, a force was sent to assist the Sar Subhá.

A. D. 1790-91.

इहिदे तिसेन मया व अलफ सवाल ७

पारिपत्यास हुजुरून पागा व पथकें व गाडदी पेशजीं पाठविले आहेत, त्याप्रमाणें कृष्णराव भिवाजी तालुके अमदाबाद यांजकडे.

सरंजामी पथकें यांचे स्वार.

२०० दिंमत रामचंद्र नागनाथ.

१५० दिंमत काशीराव रास्ते.

३५०

गाडदी दिंमत हाये निसबत रावो विश्वनाथ याजकडील असामी ५२५

एकूण साडे तीनशें स्वार, व पांचशें पंचवीस गाडदी देविले असेत, तरी सदरहूप्रमाणें मशारनिल्हेकडे रवाना करणें ह्मणोन, हरी चिंतामण यांचे नांवें. सनद १.

६६५–(१०६५) मल्हार खंडेराव यांणीं मोगलाई जाहागीरदार यांस मिळोन सरकार अमलांत बखेडे केले, सबब त्यांस कैद करून किल्ले अवचितगड तालुके मजकूर येथें अटकेस ठेवावयास, बरोबर चिंतो बापूजी याजकडील गाडदी देऊन पाठविले असत; तरी किल्ले मजकुरीं पके बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन, पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, बाबूराव पासलकर यांचे नांवें.

सलास तिसेन मया व अलफ जमादिलावल ५

सनद १.

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे.

६६६–(१०७७) बाबूराव पासलकर यांचे नांवें कीं, तुह्मीं विनंतिपत्र छ. २१ सवालचें पाठविलें, तें प्रविष्ट जाहलें. जंजीरकराकडील चोरटे मुलकांत उपद्रव करावयास आले होते. त्याजवर स्वारी पाठविली त्यांणीं व किल्ले सोनगिरीस बातमीस आला होता, तो मिळोन सात आसामी धरून आणिले; त्यांजपैकीं पांच असामींचे हातपाय जंजिकराकडील महालचे सर्देवर नेऊन

आर्बा तिसेन मया व अलफ जिल्काद ३

---

(665) Malhár Khanḍerao, having with the assistance of Moglái Jahágirdárs created a disturbance in the Government territory, was sent to fort Awachitgaḍ for being imprisoned.

A. D. 1792-93.

(666) Thieves from the territory of Janjirkar were infesting the country. They were arrested by Báburao Pásaḷkar, and the hands and feet of five of them were cut off on the borders of the Janjirkar's territory. The Janjirkar having issued an order to the Jamidárs of the Peshwá's province to keep the country desolate, a counter order to the same effect was issued by Báburao to the officers of the Janjirkar. Báburao reported the matter to Government, and his action was approved.

A. D. 1793-94.

तोडविले. दोन असामी दाखल्यास ठेविले आहेत; व जंजीरकरानें बेकौल मुलकाची वसाहत न करण्याविशीं जमीदारास पाठविला होता. तो शेवेसीं पाठविला आहे; व चोरट्याचीं हत्यारें पाडाव करून आणिलीं आहेत; व जंजीरेकराकडील महालांत वस्ती न करण्याविशीं बेकौल पाठविले आहेत; ह्मणोन तपशीलवार लिहिलें तें कळलें. त्यास चोरटे पांच असामींचे हातपाय जंजीरकराचे सर्देवर तोडविले, व बेकौल चिठ्या त्यांचे महालीं पाठविल्या. उत्तम केलें. दोन चोरटे दाखल्यास ठेविले आहेत, ते पक्के बंदोबस्तानें ठेवणें, हत्यारें पाडाव करून आणिलीं आहेत; तीं तालुके बीरवाडी येथील हिसेबीं जमा करणें ह्मणोन.

सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दप्तर.

६६७–(११०९) महादजी खंडेराव यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं छ. २ जिल्हेजचें विनंतिपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. कित्तूरकर देसाई जांबतुटीचे रानांत होता, तेथून पंचवीस स्वारांनिशीं निघोन, सुरापूर तालुक्याकडे गेला. ह्मणोन दोन चार बातम्या आल्या. बायका अगोदरच हलसीहून विजापुराकडे पाठविल्या, ह्मणोन बातमी आहे. काटक प्यादे वगैरे एक हजार अजमासें त्याजपासून निघोन, ते धारवाड वगैरे तालुक्यांत राहिले आहेत. त्यांचें बोलणें, ज्या गांवचे आहेत त्या गांवकरियांचे गुजारतीनें जामीन देऊन गावांत येतों ह्मणोन आलें. त्याप्रमाणें येत आहेत जांबुटकर देसाई याजवळ हल्लीं कित्तूर तालुक्याचे नाईकवाडी, काटक वगैरे देसाई याचे मिलाफी दोनशें व कारभारी दहा बारा असामी आहेत, व ककीरे कर्यातींत ककीरेकर देसाई यांजकडील व कित्तूरकरांकडील मिळोन पांच सहाशें माणूस आहे, त्यास ते नित्य उपद्रव करूं लागले असतां अबादी होणार नाहीं. शिबंदी दीड हजार माणूस व पांचशें स्वार ठेविले असतां बंदोबस्त होणार नाहीं. ककीरेकर देसाई दोन वर्षें अंमल चालूं देत नाहीं त्यास झाडींतील चार देसक जांबूट कमाविसदाराचे इतल्यांत आहेत. त्यांचें ह्मणणें कीं, कित्तूरकर देसाई यानें खानापूर महालाचे सरदेसकतीचे सहा हजार रुपये आकाराचें वतन माझें जबरदस्तीनें घेतलें आहे, तें मजला द्यावें; व एक वर्षपर्यंत शिबंदीचे खर्चास बाराशें रुपये दरमहा द्यावे. ह्मणजे झाडीचे आंगें तालुके मजकूरच्या सात आठ कर्याती आहेत, तेथें शिबंदी ठेऊन कोणाचा तलीतगादा होऊं देत नाहीं. येविशीं जामीन देतों. उपद्रव हो-

खमस तिसेन मया व अलफ जिल्हेज १४

---

(667) Mahádji Khanderao wrote that the Desái of Kittur had gone from the Jambūt forest into the Parganá of Surápur, that Kakirekar Desái had some force with him, that Jambutkar Desái offered to put down the Kitturkar, if he were given his watan worth Rs. 6000 taken by the Kitturkar. His offer was accepted.

A. D. 1794-95.

ऊन सरकार तालुक्याची खराबी जाहल्यास वतन चालवूं नये. नुकसानी जामिनापासून घ्यावी. कर्कीरे कर्यातींत अमल चालला नाहीं तो हस्तगत करून देतों ह्मणतो. त्याचा आकार सालास तीन हजार पर्यंत होईल. जांबुटकर वगैरे झाडींतील देसक याचें पारिपत्य व्हावें, तर परजन्यकाळ. झाडींत फौजेचा लाग नाहीं. फौज राहील ते कांहीं काबाड करील, यामुळें लावणी होणार नाहीं. यास्तव असें जाहल्यास बंदोबस्त होईल. बाकी देसच्या कर्याती मैदानच्या आहेत. चारशें स्वार व हजार गाडदी चार मास ठेविल्यानें बंदोबस्त राहील ह्मणोन लिहिलें, तें विदित जाहलें. ऐशास ज्या गांवचे काटक त्या गांवकरियाचे गुजारतीनें काटकांनीं फंद फितूर करूं नये, रयतेप्रमाणें गांवांत राहून रयतीप्रमाणें वसूल द्यावा, असे पक्के जामीन घेऊन त्यांस गांवगन्ना राहण्याची परवानगी देणें. जांबुटकर देसाई यांजपासून आठ कर्यातींत तलीतगादा कोणाचाही होऊन एक रुपयाचें नुकसान कधीं जाहल्यास भरून घ्यावें व पुढें वतन चालऊं नये, असा जामीन खातरजमेचा घेऊन दरमहा बाराशें रुपये शिबंदी खर्चाचे एकसाल द्यावयाचा करार करून बंदोबस्त करणें; आणि खानापूरचें वेतन पहिलें आपलें चालत होतें म्हणतो, त्याची चौकशी करून पेशजींपासून चालत होतें असें असल्यास, सहा हजार रुपयांचें वेतन त्याजकडे चालतें करणें; व देसचे कर्यातीचे बंदोबस्तास धोंडो बल्लाळ यास त्याची पागा व गाडदी धारवाड पैकीं पांचशें, व हुजूरचे पांचशें, मिळोन हजार, इतक्या सरंजामानिशीं ठेऊन तुह्मीं निघोन येणें ह्मणोन, महादाजी अनंत यास अलाहिदा लिहिलें आहे, तर सदरहूप्रमाणें जांबुटकरानें जामीन दिल्हा ह्मणजे खानापूरचें वतन याजकडे चालू करणें. व दरमहा बाराशें रुपये शिबंदी खर्चाबद्दल एकसाल देऊन, तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें; आणि धोंडो बल्लाळ यास सरंजामानिशीं तालुक्याचे रखवालीस ठेवले आहेत, तर तुह्मीं रयतेस दिलदिलासा देऊन तालुक्याची लावणी व आबादी करणें. कित्तूरकर देसाई सुरापुराकडे गेला असल्यास कैद करून हुजूर पाठवणें ह्मणोन. सुरापूरकर यास पत्रें गेलीं आहेत, तर देसाई याचें पक्कें ठिकाण लाऊन लिहून पाठवणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

६६८–(११९२) परशराम रामचंद्र यांचे नांवें सनद कीं, सावनूर तालुक्यांत धोंडजी वाघ याचा उपद्रव जाहला होता, याजकरितां तुह्मीं सरकारचे गारदी ठाण्याठाण्यांत बंदोबस्तास ठेविले आहेत. त्यास धोंडजी वाघ टिपूकडे सांपडला. तालुक्यांतील बखेडा मोडला. यास्तव गाडदी

खमस तिसेन
मया व अलफ
मोहरम १३

(668) Dhondji Wágh having given trouble in Sáwanur, Gárdis were placed to watch the several posts. Dhondji having been arrested in Tippoo's territory, the Gárdis were ordered to be recalled.

A. D. 1794-95.

ठेवावयाचें प्रयोजन नाहीं, तरी ठेविले आहेत ते दूर करणें. जरुराती कार्याकारण बंदोबस्तामुळें प्रयोजन लागल्यास तुह्मांकडील सरंजामी फौज पाठवून बंदोबस्त करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

६६९–(११९५) धोंडजी वाघ याणे जमाव करून कर्नाटक प्रांतांत सरकारचे महालीं दंगा करीत होता. त्याचा भाऊ सिदोजी वाघ कांहीं लोक घेऊन सावनूर तालुक्यांत येऊन उपद्रव करीत होता. त्यास भास्कर सखदेव कमाविसदार तालुके सावनूर यांजकडील माणको आपाजी यांणीं ठाणें बेलूर परगणा हावनूर, येथून लोकसुद्धां धरून आणिला. त्यास परशराम रामचंद्र यांणीं हुजूर रवाना केला. ते तालुके हाय येथील किल्यांत पाठविले असामी ५३ त्रेपन्न असामी बराबर गाडदी असामी दोनशें दिंमत हाय निसबत गणेश हरी यांस देऊन तालुके हाय येथें अटकेस ठेवावयाविशीं पाठविले आहेत, तरी सदरहू त्रेपन्न असामीचे पायांत बेड्या घालून, पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेवून, पोटास शेर शिरस्त्याप्रमाणें देऊन, कारकून खेरीज करून बावन असामींपासून इमारतीचें काम घेत जाणें ह्मणोन, मामलेदार यांचे नांवें. सनदा.

खमस तिसेन मया व अलफ रबिलावल ४

१ तालुके वसई निसबत सदाशिव रघुनाथ येथें पाठविले असामी.

५ जंजिरे वसई येथें.

१ शर बाग.	१ चांदोजी वागमारे.
१ कृष्णाजी भगा.	१ सटवाजी शिंदा
१ धावजी फडतरा.	——
	५

५ जंजिरे अर्नाळा येथें.

१ कासीबा शिंदा.	१ मानाजी यादव.
१ मानाजी फडतरा.	१ राणोजी निकम.
१ नरसोजी वणगर.	——
	५

——

१०

एकूण दहा असामी बरोबर गाडदी असामी २८ अठ्ठावीस देऊन पाठविले येविशीं. सनद.

(669) Sidoji Wágh, Dhondji Wágh's brother, who was ravaging the Táluká of Sáwanur was arrested with his men by Máṇko Appáji at Belur in Parganá Hávnur. Sidoji and his men were sent to be confined in forts.

A. D. 1794-95.

सवाई माधवराव पेशवे यांची रोजनिशी.

भाग (४)

२ लष्करी खातें.

(अ) फौज.

६७०-(१) राणोजी सलगर सरंजामी राजमंडळ, करवीरकर याजकडील. कलमें.

अर्बा सबैन मया व अलफ रजब ४

आपाजी सदाशिव मजमदार, व लक्ष्मण पांडरंग फडणीस दिंमत सलगर, याजपासून दरकाचें कामकाज सलगर घेत नाहीं. नवे कारकून ठेविले आहेत ते कामकाज करितात. त्यास राजपत्रीं कारकून जुने आहेत. त्यांजपासून कामकाज घेऊन वेतन नेमणुकेप्रमाणें देत जाणें. व नवे कारकून ठेविले आहेत ते दूर करणें. कलम १.

राणोजी सलगर याची स्वारसुद्धां चाकरीची नेमणूक सरकारांतून होईल त्याप्रमाणें तिकडे चाकरीस न गेल्यास त्याचा जातीचा ऐवज सरकारांत घेऊन, बाकी ऐवज स्वाराची चाकरी घेऊन, नेमणुकेप्रमाणें देत जाणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरील प्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, लक्ष्मण बल्लाळ याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

II MILITARY ADMINISTRATION

(A) Army.

A. D. 1773-74.

(670) Ráṇoji Salgar, a Saranjám-holder under the Rájá of Karvir, was directed to remove the new kárkoons entertained by him, and to accept service from the old kárkoons appointed by order of Government. He was further told to be ready to serve with his Sawárs wherever he may be directed. His personal Saranjám was to be withheld from him if he failed to serve in person.

६७१–(१०) गोविंद बल्लाळ यांचें नांवें सनद कीं, सुलतानजी वडगर अमिरुल् उ-

अर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०

मराव, हिंमत शहाजी भोसले, यांचें तर्फेनें तुमचे तीर्थरूप बाळाजी नरसी याजकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम चालत होता. त्याचा तपशील.

१ परगणे अकोले येथील मोकासा देखील जकात.

* * *

येणेप्रमाणें महाल एक, व सवाता दोन, व गांव बारा येथील सदरहूप्रमाणें मोकासा चालत होता, त्यास तुमचे तीर्थरूप मृत्यु पावले, याजकरितां सरंजाम याजकडून दूर करून सालगुदस्त शहाजी भोसले याजकडे कमावीस सांगितली होती. त्यास सालमजकुरीं त्याजकडील कमावीस दूर करून तुह्मांकडे सरकारची नजर रुपये १०००० दहा हजार एक साल हप्त्याचा करार करून घेऊन पूर्ववत्प्रमाणें महाल व गांवचा सदरहू मोकासा तुह्मांस फौजेचे सरंजामास करार करून दिला असे, तरी सदरहूचा वसूल घेत जाऊन, पेशजींचे करारप्रमाणें स्वार बाळगून, सरकारचाकरी एकनिष्ठपणें शहाजी भोसले याचे बिसबतीस करीत जाणें ह्मणोन. सनद १.

येविशीं महालानिहायचे जमीदारांस व मोकदमांस सनदा कीं मशारनिल्हेसीं रुजू होऊन मुकाशाचे अमलाचा वसूल सुदामतप्रमाणें सुरळीत देणें ह्मणोन. सनदा.

* * *

शहाजी भोसले यांस सनद कीं, सदरहू सरंजामाची कमावीस सांगितली होती. ते साल मजकुरीं दूर करून बाळाजी नरसी यांचे पुत्र गोविंद बल्लाळ यांजपासून दहा हजार रुपये सरकारांत नजर घेऊन पूर्ववत्प्रमाणें मशारनिल्हेकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम सदरहूप्रमाणें महाल व गांवचा मोकासा करार करून दिला असे, तरी तुह्मीं यांजपासून पेशजीं करारप्रमाणें स्वारांची चाकरी घेऊन, यांजकडे सरंजाम सुदामत बमोजीब सुरळीत चालविणें ह्मणोन. सनदा.

१६

रसानगी यादी.

---

(671) Báláji Narsi held a Military Saranjám from Amirul Umrao Sultánji Vadgar under Sháháji Bhosle. On Báláji's death the Saranjám was resumed and given for management to Shaháji Bhosle. It was now conferred on his son Govind Ballál and a Nazar (tribute) of Rs. 10,000 was levied.

A. D. 1773-74.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

६७२-(१७०) सखाराम भगवंत याचे नांवें कीं, खासबरदार नाईक असामी.

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

१ खंडोजी राजगुडे.	१ खंडोजी शेवळे.
१ बहिरजी सिंगटे.	१ लक्ष्मण धनवडे.
१ राणोजी जाधव.	१ शाहाजी गोले.
१ अण्णाजी सिंगटे.	१ सयाजी पवार.
१ जानोजी शिर्के.	——
	९

एकूण नव असामी वस्ती बेलमाची, किल्ले वंदन, हे किल्ले साष्टी येथें जमाव सुद्धां चाकर होते, त्यांस इंग्रजानें बदमामली करून किल्ला घेतला. तेव्हां किल्यांतून बाहेर निघाले, त्यांणीं वरकड लोक चाकरीस आहेत, त्याप्रमाणें असावें, तें नकरितां बगरहुकूम निघोन आपले घरांस गेले आहेत. त्यांचें प्रयोजन आहे; यास्तव हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी सदरील नव असामी माची मजकुरीं अगर आसपास गांवीं असतील, त्यांची चौकशी करून, त्यांस आणून, बंदोबस्तानें हुजूर पाठवणें. व त्यांचीं मुलें, माणसें व भाऊबंद व दिंमतीचे लोक वगैरे जागा असतील, त्यांचा शोध करून, त्यांस जामीन चांगले घेऊन, हुजूर लेहून पाठवणें, येविशीं राजश्री शामराव जगजीवन यांस लिहिलें आहे. तें पत्र त्यांजकडे रवाना करणें. त्यांजकडील लोक पाहिजेत तरी आणवणें. पत्र पावतांच सदरील लिहिले प्रमाणें तुह्मीं चौकशी करणें. त्यांची वाट न पाहणें. येविशीं बोभाट न करितां, जलदीनें बंदोबस्त करणें ह्मणोन. छ १४ जिल्काद. सनद १.

येविशीं चिटको गुंजे मशारनिल्हेकडील किल्ले वंदनास आहेत, त्यांस कीं, सदरील लिहिले प्रमाणें बंदोबस्त करणें ह्मणोन. १

——
२

परवानगी रूबरू.

FROM NÁRO ÂPÁJI'S DIARY.

(672) Certain Khásbardár Naiks having gone away to their homes, when Salsette was taken by the English, instead of continuing in service, orders were issued for their being brought to the Huzur and for security being taken from their relations.

A. D. 1774-75.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

६७३–(२२१) दिंमत पागा हुजूर याजकडेस बेगमीस सालगुदस्तांप्रमाणें सालमजकुरीं रावते महालानिहाय येथील कमाविसदारांकडून बेगारीनें.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

प्रांत पुणें निसबत रामचंद्र नारायण यांजकडून.

२५ महार.
५ मांग.
५ चांभार.
———
३५
एकूण पस्तीस असामीविशीं.

तालुके हवेली, संगमनेर, निसबत त्रिंबक कृष्ण यांजकडून.

३० महार.
१० मांग.
१० चांभार.
५ जिनगर.
———
५५
एकूण पंचावन असामीविशीं.

परगणे पारनेर निसबत नारो बावाजी यांजकडून असामी.

४० महार.
१० मांग.
१० चांभार.
———
६०
एकूण साठ असामीविशीं.

तालुके राहुरी निसबत बहिरो रघुनाथ यांजकडून महार असामी १० एकूण दहा असामीविशीं.

तालुके खेड, प्रांत जुन्नर, निसबत गंगाधर रघुनाथ यांजकडून बेगारी असामी.

९ महार.
३ मांग.
३ चांभार.
———
१५
एकूण पंधरा असामीविशीं.

प्रांत जुन्नर निसबत रघुनाथ हरी यांजकडून असामी.

२९ महार.
११ मांग.
९ चांभार.
———
४९
एकूण एकूणपन्नास असामीविशीं.

परगणे नेवासें वगैरे महाल निसबत रामचंद्र नारायण यांजकडून.

७५ महार.
५ जिनगर.
———
८०
एकूण ऐशीं असामीविशीं.

FROM JÂNARDAN APPÂJI'S DIARY.

(673) Mahárs, Mángs and Chámbhárs were obtained from certain Tarfs and Parganás for service in connection with the Huzur Pagá. The number required for each Tarf is given in this Sanad.

A. D. 1775-76.

परगणे कर्डे निसबत बाबूराव माणकेश्वर सुभेदार यांजकडून असामी.

१० महार.

५ मांग.

५ चांभार.

२०

एकूण वीस असामीविशीं.

परगणे गांडापूर निसबत नारो बाबाजी याजकडून.

७५ महार.

१० मांग.

१० चांभार.

९५

एकूण पंच्याण्णव असामीविशीं.

तालुके बेकापूर निसबत बाळाजी केशव यांजकडून महार. असामी १०

महार. असामी. १०

एकूण दहा असामीविशीं.

दहा सनदा छ. २४ रबिलाखरीं दिल्या असेत. रसानगी यादी.

६७४–(२८२) परगणे जंबूसर प्रांत गुजराथ, येथील अमल नारो शंकर यांजकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम होता, त्यास ते मृत्य पावले सबब त्यांचे पुत्र रघुपतराव नारायण राजेबहादर यांजकडे पुर्ववत्प्रमाणें परगणे मजकूरचा अमल फौजेचे बेगमीस सरंजाम करार करून हे सनद सादर केली असे; तरी यांसीं रुजू होऊन सुदामत प्रमाणें अमलाचा वसूल सुरळीत देणें म्हणोन, परगणे मजकूरचे जमीदारांस. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलोवल १२

परवानगी रूबरू.

६७५–(२९७) गणेश विश्वनाथ बेहरे यांजबरोबर फौज देऊन छावणीस ठेविले आहेत,

---

(674) Náro Shankar being dead, the Parganá of Jambusar in Gujeráth, which was assigned to him in Military Saranjám, was continued to his son Raghunáthrao Náráyan.

A. D. 1775-76.

(675) Ganesh Vishvanáth being left in camp with the army, the

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर १८

सबब शिक्का, मोर्तब, व सिक्के दौत एकूण तीन दागिने रुप्याचे अलाहिदा अक्षरें लेहून दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें शिक्यांत खोदून तयार करून देणें ह्मणोन, हरी बल्लाळ कमाविसदार परगणे पिंपळनेर यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी, गणेश हरी पेठे.

६७६–(३०१) जगन्नाथ नारायण, तालुके असेर यांस सनद कीं, हुजूर लोकांचें प्रयोजन आहे, त्यांस पांचशें लोक चांगले मर्द, त्यांत सरदार चार पांच लढाईत कामकाज केलें असे, अढलाचे बर्कंदाज, तिरंदाज, तेथें माणूस पाहून, तैनात करून सदरील लिहिल्याप्रमाणें जदीद लोक ठेऊन, हुजूर जल्दीनें रवाना करणें. या लोकांस एक रोजमरा तालुके असेर पैकीं देऊन लोक जलद रवाना करणें ह्मणोन.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलावल २०

सनद १.

परवानगी रूबरू.

६७७–(३७९) पांडुरंग गोविंद यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मांस फौज सुद्धां कर्नाटक प्रांतीं रवाना केलें आहे, त्यास स्वारींत संस्थानिकास वगैरे कौल, व सनदा व पत्रें द्यावीं लागतील. याजकरितां हुजुरून मुतालीचा शिक्का व मोर्तब एकूण दोन डागीनें महादजी जाधव व कृष्णाजी यादव खिजमतगार यांजबराबर पाठविले आहेत, घेऊन स्वारींत कौल व सनदा व पत्रें द्याल त्यावर शिक्के करीत जाणें. आणि शिक्का व मोर्तब पावल्याचें उत्तर पाठवणें. जुनी शिक्के कटार तुह्मांजवळ आहे, त्या पैकीं दौत व कटार हे दोन दागिने ठेऊन घेऊन जुना शिक्का कैलासवासींचे नांवचा आहे तो व मोर्तब एकूण दोन दागिने माघारे पाठऊन देणें ह्मणोन. छ. २ सवाल.सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

परवानगी रूबरू.

A. D. 1776-77. Kamávisdár of Pimpalner was ordered to provide him with a silver seal and silver signet with the letters engraved on it, as also a silver ink-stand.

(676) Government being in want of men, the officer of Asher was ordered to send 500 good fighting men in charge of 4 or 5 Sardárs who had experience of battles.

A. D. 1776-77.

(677) Pándurang Govind being sent out on a campaign to Karnátic, a royal seal and a signet was sent to him for being affixed to Sanads and Kowls to Sansthániks, which he might have occasion to issue. The old seal and signet of the time of the late Peshwá, which were with Pándurang Govind were ordered to be returned.

A. D. 1776-77.

६७८–(४३०) धोंडो गोपाळ कमाविसदार परगणे भेलसें, व खामखेडा याचे नांवें. सनद.

सबा सबैन मया व अलफ सफर २६

सन खमस, व सीत सबैन दुसाला फाजील सरकारांत आहे, व सालमजकुरीं पर्जन्य पडला नाहीं, तेणें करून रब्बी कमी जाहली व हल्लीं छ. २३ जिल्हेजीं गारा नारळा येवढ्या पडल्या तेणेंकरून बैल व माणसें बहुत मृत्यु पावलीं, याजमुळें आफत भारी पडेल. फाजील साल मजकुरीं फार निघेल तें पेस्तर सालचे रसदेंत मजुरा द्यावें. ह्मणोन तुह्मी विदित केलें, त्यास गारांची वगैरे आफत पडली. त्याची तुह्मी महालीं गेल्यावर चौकशी करून हुजूर लेहून पाठवणें. समजोन आज्ञा कर्तव्य ते केली जाईल. कलम १.

दरकदार वगैरे राघो पांडुरंग व सबनीस हे स्वार व प्यादे आपले निसबतीचे, नेमणूक स्वाराची व प्याद्याची महालीं आहे, त्यांत ठेवणें ह्मणोन हुजूर सनदा घेऊन येतात, परंतु लढाईचे कामीं पडल्यास दरकदार याचे स्वार व प्यादे याचे वस्तु काम होत नाहीं, व कोणी कोणाचे आज्ञेंत रहात नाहीं. येविशींचा बंदोबस्त व्हावा ह्मणोन विदित केलें. ऐशास दरकदाराचे स्वार व प्यादे महालीं एकंदर न ठेवणें. तुह्मीं स्वार चांगले ठेऊन बंदोबस्त चांगला करणें. हजरी गणतीची चौकशी दरकदार करतील ह्मणोन. कलम १.

६७९–(५२९) बदल देणें मुसा जारज फिरंगी यांजकडील रोजमरे, मागील तटले आहेत. त्यांपैकीं मोघम रसानगी यादी. रुपये ३०००० तीस हजार रुपये, कमावीस नजर बाबत राजे सरजेतसिंग, बुंधेले हिंदूपंत यांचे पुत्र यांजकडे गणेश संभाजी याचे मार्फातीनें नजरेचा ऐवज करार केला, त्याचा हवाला आबाजी नाईक बानवळे यांणीं घेतला आहे, त्यापैकीं बानवळे यांजकडून तूर्त देवविले. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ सफर २८

---

(678) Reference is made to a shower of hail-stones of the size of a cocoanut in Parganá Bhelse and Khámkhedá. The Kamávisdár of the above Parganás represented that Darakdárs were frequently permitted by the Huzur to enlist their Sawárs and men in the sanctioned military establishment of the province; that the Sawárs and men so enlisted were useless for military purposes, and that, moreover, they were not amenable to discipline. Orders were issued for discontinuing the practice complained against, and the Kamávisdár was authorized to enlist men of his selection, the Darakdárs keeping a record of their attendance and their numbers.

A. D. 1776-77.

(679) Rs. 30,000 were paid to Musá Naraji (George ?), a Portugese, in past (?) payment of remuneration due.

A. D. 1777-78.

६८०—(५७८) किल्ले असेर येथें तोफा आहेत, त्यांपैकीं तोफा येणें प्रमाणें सुमार.

तिसा सबैन मया व अलफ रजब १७

१३ पंचरसी.

१ सुरजमुर्दी.	१ व्याघ्रमुखी.
१ चांद.	१ भवानी प्रसाद.
१ लक्ष्मी.	१ बहिरी प्रसाद.
१ सुमेरसिंग.	१ लक्ष्मण
१ गुलाब.	१ तक्कराव.
१ येशवंती.	१ महबूब.
१ मार्तंड.	
	१३

१० बीडीं.

१ कालपहाड.	१ राजहंस.
१ हटी हणमंत.	१ दिलदार.
१ जयवंती.	१ दिलपसंत.
१ चंद्रवादल.	१ बिंद्रावन.
१ गरुड.	
१ मकरध्वज.	१०

२३

एकूण तेवीस तोफा आणावयास तोफखान्याकडील कारकून व लोक हुजुरून पाठविले आहेत, तरी सदरील तेवीस तोफा व या तोफांचे उपयोगी सामान जें असेल तें देऊन, तोफा लौकर रवाना करणें ह्मणोन, केशवराव जगन्नाथ याचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

६८१—(६०१) त्रिंबकराव नारायण राजेबहादर, यांचे नांवें, कीं तुमचे पथकाची गणती घ्यावयाकरितां गणेश संभाजी कारकून हुजुरून पाठविले असेत, तरी त्यांस गोट गणती व खंडी गणती देणें ह्मणोन. सनद.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाखर ६

परवानगी रूबरू.

---

(680) Twenty-three pieces of cannon were ordered to be sent to Poona from fort Asher. The names of the pieces are given.

A. D. 1778-79.

(681) Ganesh Sambhάji, Kárkoon, was sent to take muster of the battalion under Trimbakrao Náráyan Ráje Bahádar.

A. D. 1778-79.

६८२–(७५७) मुसा जारज फिरंगी यांजकडे सरकारच्या तोफा व बंदुका आहेत, त्यांची दागदोजी करावयास कोळसे वजन खंडी ३ खंडी कोळसे पडत अशीं लाकडें जळाऊ तर्फ पौडखोरें येथील रानपैकीं देविलीं असेत, तरी मशारनिल्हे माणसें पाठऊन तोडतील, त्यांस तोडूं देणें ह्मणोन, आनंदराव भिकाजी यांचे नांवें रसानगी, बाजी गोविंद, जवानी बाबूराव महादेव कारकून शिलेदार.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ७

सनद १.

६८३–(८१५) तालुके व किल्ले हाय येथें इंग्रजाचे वगैरे गडबडेमुळें बंदोबस्ताकरितां नेहमीं नेमणुकेशिवाय जाजती नामजाद लोक पाठविले आहेत, ते हुजूर पाठऊन देणें; व जदीद ठेविले आहेत, ते दूर करणें ह्मणोन.

अर्बा समानीन मया व अलफ साबान २९

सनदा.

१ तालुके विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद. असामी.

२६१ हुजुरून नामजाद पाठविले आहेत ते.

९६ माजी रायगडकरी.
१०२ माजी सातारकर.
११ माजी विसापूरकर.
२ हुजूर हशम.
५० गाडदी दिंमत हाजी हुसेन.

२६१

३५० तालुके मजकुरीं जदीद ठेविले आहेत ते हशम व गाडदी मिळोन.

६११ सनद.

१ तालुके सुवर्णदुर्ग निसबत मोरो बापूजी. असामी.

१४८ हुजुरून नामजाद पाठविले आहेत ते.

९० हुजूर हशम.
५८ किल्ले विसापूर पैकीं.

१४८

(682) Musa Naraji (George), a Portugese, who was in charge of Government guns and cannon, was ordered to be supplied with 3 Khandies of coal.

A. D. 1781-82.

(683) Additional men, entertained at the several Tálukás in Konkan in consequence of the disturbance of the English, were ordered to be disbanded, and the men, deputed from the Huzur for assistance, were ordered to be sent back.

A. D. 1783-84.

३५२ तालुके मजकुरीं जदीद ठेविले आहेत ते.

५००

सनद.

१ किल्ले माहुली निसबत दुर्गोजी शिंदे. असामी.

२२१ हुजुरून नामजाद पाठविले आहेत ते.

१४४ दिंमत आपाजीराव बोकसे.

७७ वसईकर लोक.

२२१

६० किल्ले मजकुरीं जदीद ठेविले आहेत ते.

२८१

सनद.

१ परगणे साकसे निसबत भास्कर लक्ष्मण, नामजाद लोक पाठविले आहेत ते असामी.

२४ निसबत त्रिंबक बल्लाळ यांजकडील लोक हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन सालगुदस्तां आज्ञा जाहली असतां पाठविले नाहींत.

९७ माजी सिवी गडकरी.

१२१

सनद.

१ प्रांत राजपुरी निसबत गोविंदराव व चिमाजी माणकर. असामी.

११० हुजुरून नामजाद कुलाबकर पाठविले आहेत ते.

६४ प्रांत मजकुरीं जदीद ठेविले आहेत ते.

१७४

सनद.

१ प्रांत कल्याण भिंवडी निसबत गोविंदराम. असामी.

८८९ नामजाद हुजुरून पाठविले आहेत ते.

९९ हुजूर हशम.

४०० दिंमत मुसा मुंत्रम.

५४ दिंमत सिद्दी मुबारक.

१८६ दिंमत संताजी सिलकंदा.

५१ दिंमत अर्जुनजी बोकड.

९९ गाडदी निसबत बापूजी हरी.

८८९

१२१ प्रांत मजकुरीं जदीद ठेविले आहेत ते.

१०१०

सनद.

१ तालुके रेवदंडा निसबत आनंदराव शिंदे.

१०० हुजुरून नामजाद पाठविले आहेत ते.

१०० माजी रायगडकरी.

२ बणदार निसबत तोफखाना.

१०२ पैकीं माजी रायगडकरी.

९२ तालुके मजकुरीं जदीद ठेविले आहेत ते.

१९२

सनद.

१ तालुके वीरवाडी निसबत गणेश बल्लाळ, व हरी गणेश येथें जदीद ठेविले आहेत, असामी १०० येविशीं. सनद.

१ परगणे नसरापूर निसबत बाळाजी जनार्दन, नामजाद लोक दिंमत जाधवराव बेलासे निसबत हुजूर हशम असामी १०२ एकशें दोन येविशीं. सनद.

१ तालुके नेरळ निसबत हरी लक्ष्मण जदीद लोक असामी २५ ठेविले आहेत येविशीं. सनद.

१ तालुके अंजणवेल निसबत त्रिंबक कृष्ण येथें जदीद लोक असामी ११७ एकशें सत्रा येविशीं. सनद.

११

अकरा सनदा दिल्ह्या असेत. रसानगी, सदाशिव केशव दात्ये.

६८४–(९.१५) अली वल्द मुदफरशा फकीर होऊन पेशर्जी येदगीरचे स्वारींत तोफखान्यांत राहिला होता. तो मारेकरी असें समजलें, सबब धरून आणून, बेडी घालून, कैदेंत ठेविला आहे, त्यास हल्लीं किल्ले सिंहगडास अटकेंत ठेवावयास बेडीसुद्धां रवाना केला आहे, त्यास किल्ले

सीत समानीन
मया व अलफ
रबिलावल १९

(684) Alli Wd. Mudfarshá, who accompanied the artillery as a Fakir in the campaign of Edagiri, was reported to be an assassin. He was sent to prison.

A. D. 1785-86.

मजकुरीं अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, केशवराव जगन्नाथ किल्ले सिंहगड यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

६८५–(१००१) गाडदी दिंमत मुसा फेरात हा तुह्मांजवळ बिरादरीसुद्धां चाकरीस होता, त्यास तो मयत जहाला, सबब त्याची बिरादरी मुसा आलमेल फिरंगी याजकडे करार करून तैनात दरमहा पेशजींप्रमाणें. रुपये.

तिसेन
मया व अलफ
रबिलावल २९

१५५	खुद्द जमातदार आफ्तागिरासुद्धां	१
२०	बहिरो जिवाजी कारकून	१
१५	दफेदार	१
७५	किरिस्ताव असामी	५ दर १५
१००	गोरे फिरंगी असामी	४ दर २५
९९	गाडदी शेरेकरी असामी	११ दर ९
९	निम शेरेकरी भिस्ती व दिवट्या असामी	२
४७३		२५

एकूण चारशें त्र्याहत्तर रुपये पंचवीस असामींस करार करून देऊन, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी मुसा फेरात याचे दिंमतीचे लोक चोवीस तुह्मांजवळ चाकरीस आहेत, ते याचे हवालीं करून, चाकरी करून, सदरहू रुपये पेशजींचे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, महादाजी अनंत यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

---

(685) A Portugese Musá Farot, employed under Government, having died, another Portugese (मुसा आलमेल) was appointed to the command of the battalion of the deceased. His salary was Rs. 155 a month. He had 4 Portugese on a salary of Rs. 25 each, a month; and 15(5) Christians on a salary of Rs. 15 each, and 11 Gárdis at Rs. 9 each, under him.

A. D. 1789-90.

२ लष्करी खातें.

(ब) आरमार.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

६८६–(१९८) प्रांत वसई येथील कलमें. बीतपशील.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

प्रांत वसई येथील कोळ्यांच्या महांगिऱ्या पन्नास आहेत, त्यांचा उदीम सालमजकुरीं गडबडीमुळें चालला नाहीं. सरकार कामावर नेहमीं आहेत, त्यांस पांच सहा महिने अडशेरी वगैरे पावत आहे, परंतु प्रजन्यकाळीं कुटुंबाचे बेगमीस चारमाही दरमहागिरीस भात पांच खंडी प्रमाणें देवावें, ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्याजवरून दर महांगिरीस भात खारें गोडें मिळोन खंडी ५ प्रमाणें कैली खंडी २५० अडीचशें एकसाला प्रांत मजकूर पैकीं देविले असेत; तरी चाकरीबद्दल पावते करणें. कलम १.

आगर वसई व आगाशी व माहीम व केळवें प्रांत मजकूर येथील भंडारी चौकी-पहारेयाचें काम नाकेबंदीचें करितात, सबब निमे घरपट्टी त्याजपासून सरकारांत घेत आहों ते सोडावी; ह्मणून तुह्मीं विनंति केली, त्याजवरून सदरहू भंडारी मजकूर चौकीपहारेयाचें काम करितात; सबब निमे घरपट्टी सरकारांत घेत आहां. ते नेहमीं सूट दिल्हे असे, तरी न घेणें. या ऐवजीं त्यांजपासून चौकीपहाऱ्याचें काम-काज घेत जाणें. कलम १.

II MILITARY ADMINISTRATION.

(B) Navy.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(686) The following orders were issued to the officer of Prânt Bassein.

A. D. 1774-75.

1 The private boats in the province were, owing to disturbance in the country, unable to ply for trade and were employed all the while on Government duty. Subsistance-allowance was given to the boatmen for 5 or 6 months by Government, and provision was now made for the monsoon by granting 5 Khandies of corn to each ship.

1 The Bhandáris of Âgar, Bassein, Âgáshi and Kelwe did the duty of guarding posts, and half the house-tax on their houses was therefore remitted.

एकूण दोन कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, विसाजी केशव यांसी सनद पुरंधर. छ. ५ रबिलाखर. ·सनद १.

रसानगी यादी.

६८७–(७१३) आनंदराव धुळप यांस सनद कीं, आरमार विजयदुर्ग येथील बंदोबस्ताविशीचीं. कलमें.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रमजान ५

दरकदाराचे वडिलाचे नांवानें याजमुळें पायमल्ली होऊन सरकारकाम होत नाहीं, सबब सर्व दरकदार यांस हुजूर आणून, आरमार तुमचे हवाला केलें असे, तरी तुह्मीं मेहनत करून आरमारची तयारी जलदीनें करणें. आणि इक्तियारीनें कारभार करून लोकांची उस्तवारी दिलासा करून चाकरी बजाऊन दाखवणें. कलम १.

आरमारची बेमरामत जाली येणेंकरून सरकार नुकसानी फार होते, सबब तुह्मांकडे अखत्यार सांगितला असे, तरी तीन पाल, व तीन गुराब, व तेरा गलबतें तयार करून, स्वारीस जाणें. यास ऐवज असावा. त्यास सौंदल महाल व कोलावण नेहमीं तुह्मांकडे आहे, याशिवाय तूर्त सरकारांतून वीस हजार रुपये तुह्मांकडे दिल्हे

दरकदार हुजूर राहिले तेथील लिहिण्याचें कामकाज चाललें पाहिजे, सबब कृष्णाजी नारायण हुजुरून नेमून दिल्हे आहेत. यांचे हातें साऱ्या दरकाचें तूर्त कामकाज घेणें, तुमच्या सांगितल्याप्रमाणें हे वर्ततील. कलम १.

आरमारचें काम इक्तियारीनें सांगोन पैदास्त करून, शिबंदीस खर्च करावा, ह्मणून तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी इंग्रजाचे वगैरे मसलतीमुळें, तुह्मांस चाकरी सांगितल्यास नेमणुकेप्रमाणें लोकांस ऐवज सरकारांतून पावेल. चाकरीस बोलाविलें नाहीं, तरी सरकारांतून बेगमी जाहली आहे. याशिवाय फिरंगियाचे काफल्याखेरीज बेकौली तरांडीं धरून आणून, त्यांत खर्च करून संभाळावें. कलम १.

विजयदुर्ग, व रत्नागिरी, व अंजणवेल,

---

(687) The relations between Ánandrao Dhuḷap, Commander of the naval forces, and the Darakdárs under him being strained, the interests of the Government suffered. The Darakdárs were recalled, and the naval administration was left entirely into the hands of Dhuḷap.

A. D. 1781-82.

Krishṇáji Náráyaṇ was sent to do the writing business and was directed to act according to Dhuḷap's instructions. Dhuḷap was given Rs. 2000 in addition to the revenues of Saundal Mahal, and Kolávaṇ, and was directed to fit out 19 ships and to go on an expedition. He was informed that an additional amount would be given to him in case he was sent against the English, &c.

आहेत. यांत लागवड वगैरे खर्च करून सरकारचा कारखाना यथास्थित राखणें. याशिवाय पैदास्त करून त्यापैकीं, बेहड्या-प्रमाणें ऐवज घेऊन, बाकी राहील तो ऐवज सरकारांत देणें. गुदस्तांची शिल्लक ऐन जिन्नस सुद्धां असेल ती तुह्मीं सालमजकुरीं आरमारचे खर्चास घेणें. पैदास्त कमी जाहल्यास दुसरा ऐवज सरकारांतून पावणार नाहीं. सदरहू बेगमींत सरकाराचा कारखाना तयार राखोन यापैकीं, व पैदास्त पैकीं, मेळऊन लोकांची समजूत करणें. कलम १.

सीफातले व झाप व काथ्या व मीठ व गल्ला तालुके हाय पैकीं नेमून अलाहिदा सनदा तालुकदारांस दिल्ह्या आहेत. त्याप्रमाणें देणें. कलम १.

सुतार व लोहार व चांभार यांची वेठ नेहमीं तालुक्याची असेल, ते वजा करून बाकी राहील तें तुह्मांकडे देविलें असे घेणें. कलम १.

सरकारचे माणूस कोणाचे निसबतीस एकंदर न ठेवणें. कलम १.

व देवगड येथील दालदी व गावीत व कसबी भंडारी आहेत. त्यांपैकीं तालुक्याचे बेगमीस सालाबादप्रमाणें ठेऊन, बाकी तुह्मीं आरमाराकडे चाकर ठेऊन घेऊन जाणें. आरमारचे उपयोगी गैरदस्ती झाडें पाहून तोडणें, व दस्ती झाड सरकार कामामुळें जरुराती लागल्यास अगत्याअगत्य आरमाराकडे तोडून नेणें. आणि मामलेदारास लिहून देणें. त्याप्रमाणें रयेतीस दस्त मजुरा देतील. कलम १.

आरमाराकडे कारकुनांचा भरणा भारी आहे, त्यास सालमजकुरीं वीस पंचवीस कारकून चांगले लिहिणार मोसबेकरी व नेहमीं कामावर आहेत, त्यासुद्धां घालमेली नवेत असे निवडून ठेवणें, बाकी तूर्त रजेस लिहिणें. कलम १.

सरकार चाकरी लोक करतील त्यास चाकरीप्रमाणें तुह्मीं पाहून बक्षीस द्याल तें पैदास्तींत मजुरा पडेल. कलम १.

एकूण दहा कलमें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

६८८–(७७९) तालुके सुवर्णदुर्ग येथील आरमाराकडे गलबत महादेव नवें तयार आहे. त्याजवर लोकांची नेमणूक करून दिल्ही पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली, त्याजवरून महादेव गलबत नव बांदिस्त स्वारीचे उपयोगीं तयार जालें आहे, त्याजवर वरकड गलबतांचे अन्वयें लोकांची

सलास समानीन
मया व अलफ
सफर २७

(688) A new warship, named 'Mahádev', was prepared. It was manned by 30 Sepoys and 30 sailors and one Golandáj (Gunner). The total annual expenditure on account of the ship was Rs. 3,862-8.

A. D. 1782-83.

नेमणूक करून आरमारकरी यांचा शेरा दर असामीस पडतो, त्याप्रमाणें आकार. रुपये.

१९५० शिपाई असामी ३० एकूण आकार. रुपये.

१२३५ रोजमरे व कापड मिळोन दर असामीस शेरा रुपये ४१८॥ प्रमाणें. रुपये.

७१५ अडशेरी दर असामीस शेरा गल्ला कैली १।१।-॥। प्रमाणें खंडी ३९॥४।१॥ दर खंडीस रुपये १८ प्रमाणें रुपये ७१५ एकूण दर असामीस शेरा २३॥।-। प्रमाणें. रुपये.

१९५०

शेरा एकंदर असामीस रुपये ६५ प्रमाणें. रुपये.

१८४५ दर्यावर्दी असामी ३० एकूण आठमाही.

आकार. रुपये.

१३८० रोजमरे द्यावयाचे त्याचा शेरा दर असामीस रुपये ४६ प्रमाणें. रुपये.

३५१ अडशेरी दर असामीस दरमहा गल्ला ८१॥१॥ प्रमाणें कैली ·॥३ एकूण आकार कैली खंडी १९॥ दर खंडीस रुपये १८ प्रमाणें ३५१.

एकूण शेरा दर असामीस रुपये ११॥= प्रमाणें. रुपये.

११४ जिनसांना डाळ तूप मिळोन दर असामीस रुपये ३॥।-प्रमाणें रुपये.

१८४५

एकंदर शेरा दर असामीस रुपये ६१॥ प्रमाणें. रुपये.

६७॥ गोलंदाज असामी १ एकूण आठमाही आकार. रुपये.

५४ रोजमरे ८ दर ६॥। प्रमाणें.

११।≈ अडशेरी आठमाही कैली ·॥२॥। एकूण दर खंडीस रुपये १८ प्रमाणें.

२८- जिनसांना डाळ तूप मिळोन. रुपये.

० लंग.

६७॥

३८६२॥

एकूण तीन हजार आठशें साडे बासष्ट रुपये, एकसष्ट असामींस सालीना नेमणूक बेहेड्याशिवाय जाजती सालमजकुरापासून करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें लोक आरमारचे कसबी मर्द माणूस ठेऊन, गलबतावर चाकरी घेऊन, चाकरी बमोजीब आदा करीत जाणें ह्मणोन, बापूजी याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

---

२ लष्करी खातें.

(क) किल्ले.

६८९-(१३) जंजिरे रेवदंडा येथील हशमाची दफ्तरदारी गोविंद गणेश यांचे नांवें आहे, त्यास अशक्त जाहले, नेत्रांनीं दिसत नाहीं, सबब त्यांचे पुतणे लक्ष्मण बाबाजी यांचें नांवें करार केली असे, तरी मशारनिल्हेचे हा ूत सदरील दफ्तरदारीचें कामकाज घेऊन, वेतन बेहडेयाचे नेमणूकप्रमाणें पावीत जाणें ह्मणोन, आनंदराव शिंदे यांचे नांवें. छ. २९ माहे साबान. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०

रसानगी यादी.

६९०-(१५) किल्ले सातारा येथें भरण्यास लोक कमी आहेत; आणि हल्लींतो गडबडेचे दिवस आहेत, यास्तव कांहीं लोकांची नेमणूक करून दिल्हियास बंदोबस्त करूं ह्मणोन तुह्मी विनंतिपत्र लिहिलें; त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी गडबडेचे दिवस आहेत, सबब असामी ५० पन्नास ठेऊन बंदोबस्त करणें, लोक चांगले आपले खातरजमेचे इतबारी ठेवणें, सदरील असामी कमसेरेकरी अखेरसालपर्यंत ठेवणें ह्मणोन, नागोजी शिंदे व बाबूराव कृष्ण यांचे नांवें. छ. १५ रमजान. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०

रसानगी यादी.

II MILITARY ADMINISTRATION.

(C) Forts.

(689) Govind Gaṇesh, Daftardár of the Hasham at fort Rewadaṇḍá, having become debilitated, the post was conferred on his nephew Laxamaṇ Báwáji.

A. D. 1773-74.

(690) Owing to the troubled state of the country, 50 additional men were permitted to be entertained at Fort Satárá.

A. D. 1773-74.

६९१–(९४) तालुके वसई येथील मामलत सालमजकुरीं विसाजी केशव यांस सांगितली असे. येविशीं. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ साबान ५

१८ किल्याचे व कोटाचे हवालदार व कारकून वगैरे यांस कीं, तालुके मजकूर येथील मामलत पेशजींचे मामलेदारांकडून दूर करून मशारनिल्हेस सांगितली असे, तरी तुह्मीं यांचे रजातलबेंत वर्तोन किल्याची व कोटाची अलंग नौबत चौकी-पहारा यथास्थित करीत जाणें ह्मणोन. सनदा.

१ गणाजी चंद्रराव मोरे नामजाद व कारकून जंजिरे वसई यांस.

१ रामाजीराव बोकसे हवालदार व कारकून जंजिरे अर्नाळा यांस.

१ किल्ले वडर(ज्र)गड.	१ किल्ले भोपतगड.
१ किल्ले भवानगड.	१ कोट मांडवी.
१ किल्ले इंद्रगड.	१ कोट केळवे.
१ किल्ले अर्जुनगड.	१ कोट माहीम.
१ किल्ले असावा.	१ कोट शिरगांव.
१ किल्ले काल्दुर्ग.	१ कोट तारापूर.
१ किल्ले बल्लाळ.	१ कोट डाहाणू.
१ किल्ले सेवगा.	——
१ किल्ले कुरंग.	१८

१ येसाजी शिवदेव यांस कीं, तुह्मीं मशारनिल्हे यांचे आज्ञेंत वर्तणूक करीत जाणें, ह्मणोन.

——
१९

रसानगी यादी.

---

(691) The following 18 forts were under the control of the Mámlatdár of Bassein.

A. D. 1774-75.

1 Janjira Vasai.	10 Kille Shewaga.
2 Janjira Arṇáḷá.	11 Kille Kurang.
3 Vajragad Killa.	12 Kille Bhopatgaḍ.
4 Kille Bhawángaḍ.	13 Koṭ Máṇḍavi.
5 Kille Indragaḍ.	14 Koṭ Keḷve.
6 Kille Arjungaḍ.	15 Koṭ Máhim.
7 Kille Asáwá.	16 Koṭ Shirgaon.
8 Kille Káḷdurga.	17 Koṭ Tárápur.
9 Kille Ballaḷgaḍ.	18 Koṭ Dáháṇu.

नक्त.	रुपये.
१३	किल्ले शिवनेर.
१०	सदरे पुढील झेंडे यांस खाद्या सुमार पांच व काव रंगास वगैरे मिळोन.
३	दसऱ्यास बकरीं २ एकूण किंमत.
१३	
९	किल्ले चांवड.
२	तुलसीपूजन, व हुताशनी व दीपवाळी मिळोन.
५	चांदरातीस विड्याचे पानांबद्दल सालीना नेमणूक.
२	पीर किल्ल्यावर आहे, त्याचे गलेफास शेल्याबद्दल.
९	
५	किल्ले कुंजरगड येथील दरवाजा नवा करून सालमजकुरीं लाविला त्यास रोगणाबद्दल.
२७	

वजनी वजन.	पक्कें.
८॥७	किल्ले शिवनेर.
८।=	मुसलमानांची ईद रमजान व मोहरमची, त्यास तोफांचे बार करावे लागतात, त्याची नेमणूक.

वजन.	पक्कें.
८।·	दारू.
८८=	आंबाडी बुचास.
८।=	

वजनी वजन.	पक्कें.
८८५	तोफांचे व जेजाळाचे जामग्यास सूत.
८॥·	किल्याचे गीर्दनवाईचे झाडें तोडितात, त्यांचे कमरेस चऱ्हाटें बांधण्याबद्दल आंबाडी.
८॥७	
८१॥१	किल्ले चांवड.
८॥६	चांदरातीस विड्याबद्दल सुपारी दरमहा वजन ८८३ प्रमाणें दरमाही.

FORT CHANWAD.

Rs.
2 For the worship of Tulsi.
2 For clothes to the Pir.

FORT SHIWANER.

On account of gun-powder for firing cannons on the Eed of Ramján and Moharam.

FORT KUNJARGAD.

On account of
Oil for lighting lamps before Hanumant and Pir.

८।५ दिव्यास तेल.

८८६ बिनी दरवाजा दरमहा ८८॥· प्रमाणें दरमाही.

८८९ सदर बालेकिल्ला दरमाहा ८८॥।· प्रमाणें दरमाही.

८।५

८।· गस्तीस जातां लोक दुखावतात, त्यांस द्यावयास तूप व तेल मिळोन वजन. पक्कें.

८८५ तूप.

८८५ तेल.

८१॥१

८८९ किल्ले जिवधन येथील सदरेस तेल दरमहा वजन ८८॥।·प्रमाणें दरमाही दिव्यास.

८।= किल्ले कुंजरगड येथील हनुमंत व पीर आहेत, त्यांस दीपाबद्दल तेल दरमहा वजन पक्कें ८८१ प्रमाणें दरमाही.

८।२॥।९

एकूण सत्तावीस रुपये नक्त व पावणे तीन मण नव शेर वजन पक्कें सालीना जाजती खर्च नेमून दिला असे. चौकशीनें खर्च करणें ह्मणोन, उधो विरेश्वर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी. छ. २२ रबिलावल.

६९६–(३३९) तालुके अवचितगड येथील किल्यावरील लोकांचे कबिले तोतयाचे

(696) The members of the families of the men, employed at the fort of Awachitgad, were, in consequence of the insurrection raised by the Impostor, taken into the fort. The

A. D. 1776-77.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

गडबडीमुळें किल्यावर घेतले आहेत, त्यास तोतयाची गडबड वारेतों ज्या असामींचे कबिले किल्यावर आले असतील त्यास दर असामीस कबज अडशेरी बद्दल दरमहा १ एक प्रमाणें देविला असे, तरी तालुके मजकूरचे ऐवजीं सदरहूप्रमाणें देत जाणें. गडबड वारल्यावर मना करणें; व तालुके मजकूरचे चाकरमाने लोकांकडे नवे पट्टीबद्दल ऐवज येणें आहे, तो सालमजकुराचे रोजमरेयांत वजा करून घेतां, तो तूर्त न घेणें. सालमजकूरचे अखेर रोजमरेयांत वजा करून पुढें घेणें ह्मणोन, आबाजी बल्लाळ, व भास्कर महादेव यांचे नांवें. छ. ५ रजब.

सनद १.

परवानगी, राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

६९७–(४०२) किल्ले सिंहगड येथील कारखानिशी विठ्ठल येशवंतराव पोतनीस

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम २

यांजकडून बापूजी कमाजी यांजकडे होती, त्यास सन इसन्ने सबैनांत किल्ले मजकुरीं वीज पडोन दारूखाना उडाला. ते समईं कारखानीस मशारनिल्हे कबिला मुद्धां घरदार उडोन गेले; तेव्हां त्यांचे बंधु बाजीराव कमाजी यांचे नांवें कारखानिसी हुजुरून करार करून देऊन चालविली. सन तिगस्तां दरक संबंधें कर्जाचा ऐवज सरकारांत घेतला; व सालमजकुरीं तोतयाच्या बखेड्यांत कारखानीस व यांचे तर्फेचा कारकून किल्ले मजकुरीं नवता; ह्मणोन विदित जालें; त्यावरून पूर्ववत्‌प्रमाणें बाजीराव कमाजी यांकडे किल्ले मजकूरची कारखानिशी करार करून वेतन सालीना रुपये २०० दोनशें पेशजींप्रमाणें करार करून देऊन पाठविले असेत, तरी यांपासून किल्ले मजकूरचे कारखानिशीचें कामकाज घेऊन, वेतन पेशजींप्रमाणें पाववीत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

६९८–(६००) रामाजीराव राणे हवालदार किल्ले चांवड तालुके शिवनेरी हे सिंह-

men were therefore granted an allowance of Rupee 1 each per month so long as the disturbance lasted.

(697) The office of Kárkhánnis at fort Sinhgar was held by Bápuji Kamáji on behalf of Vithal Yeshwantráo Potnis. He and his family, with their house, were blown up in Isánne Sabain in the explosion of gun-powder, which was caused by the descent of lightning at the fort. The office was therefore conferred on his brother and was continued to him, as he was not implicated in the conspiracy formed in favour of the Impostor.

A. D. 1776-77.

(698) The Havåldár of fort Chánvad was desirous to go to the

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाखर ४ — स्थाचे गंगास्नानाकरितां जाणार, त्यास किल्ले मजकूरच्या बंदोबस्तास त्यांचे पुत्र दोघे किल्ले मजकुरीं नेहमीं चाकरीस आहेत, ऐशास गंगास्नानास जाण्याविशीं सरकारची आज्ञा असावी, ह्मणोन राजश्री बाळाजी जनार्दन फडनीस यांस तुह्मीं लिहिलें; त्यावरून रामाजीराव राणे यांस गंगास्नानास जावयाची आज्ञा करून त्यांस अलाहिदा पत्र सादर केलें असे, तरी मशारनिल्हेचे पुत्र बाबूराव राणे यांस हवाल्याचे कामकाजास ठेऊन किल्ले मजकूरचा त्यांजकडून बंदोबस्त करऊन मशारनिल्हेस गंगास्नानाकरितां पंधरा रोजांचा निरोप देणें. गंगास्नान करून आल्यावर पेशजीप्रमाणें हवाल्याचें कामकाज मशारनिल्हेपासून घेत जाणें ह्मणोन, बाळाजी महादेव तर्फ मजकूर यांस. पत्र १.

सदरील अन्वयें रामाजीराव राणे हवालदार यांस. १.

―――

२.

परवानगी रूबरू.

६९९.–(६३५) सेनाधारी व सेनालेखक, किल्ले गडगडा, तालुके कावनई, यांस

समानीन मया व अलफ साबान २० — कीं, किल्ले मजकूर येथील हवाला येशवंतराव भोसले यांजकडे होता, तो दूर करून हल्लीं कादरखान वलद नथेखान यांस सांगोन पाठविले असेत. तरी यांचे रजेतलबेंत वर्तोन किल्ले मजकूर येथील अलंग नौबत, चौकी पाहरा करून किल्ला हुशार राखणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

७००.–(७०८) जंजिरे उंदेरी येथील हवाला पेशजीं बाळाजी विश्वासराव यांस

इसन्ने समानीन मया व अलफ साबान ९ — होता. ते सन सबा सबैनांत मयत जाहले, त्यापासून मशारनिल्हेचा लेक भवानजी विश्वासराव याचे हातें सुभाहून हवाल्याचें काम घेत आले, हुजूरची सनद सादर जाहली नव्हती, सबब भवानजी विश्वासराव यांस हुजूर आणून, सालगुदस्त सन इहिदे समानीनापासोन जंजिरे मजकूरचा हवाला सांगोन वतनें.

A. D. 1778-79. — Godáwari for bathing, that being the year in which the sun entered the Sign of Lion, and applied for a fortnight's leave. The leave was granted and his son was appointed to officiate for him.

(699) The office of Hávaldár of fort Gadgadá was taken away from Yeshwantrao Bhosle, and conferred on Kádarkhán Wd. Nathekhán.

A. D. 1779-80.

(700) A new Haváldár was appointed to the fort of Underi. Security was taken from him. The following were some of his duties.

A. D, 1781-82.

असामी.

१ खुद्द.

१ पोरगा.

१ दिवट्या.

―――

३

एकूण तीन असामींस जंजिरे मजकुरीं पेशजीं पावत आहे, त्याप्रमाणें तैनात शाई शिरस्ता दरमाहे. रुपये २८

पैकीं रोजमरा दुमाही. रुपये २०॥

सालीना मोईन.

अर्ज बाब नक्त रुपये १० कापड मोईन बक्षीस. रुपये २०

दरमाहे अडशेरी खुद्द व पोरगा व दिवट्या मिळोन रोजमरेयाशिवाय, भात कैली साडेतिशेरी. मापें ८३

तेल दिवटीस दरमहा वजन. पक्कें ८८२॥

तैवजाची नेमणूक सुभा आहे त्यापैकीं, यांस पावत आहे दरमाहे.

पानें विड्याचीं. सुमार ७५० सुपारी. वजन. पक्कें ८८।९

एकूण असामी तीन पैकीं ऐन एक व पोरगा एक व दिवट्या एक यांसी तैनात शाई शिरस्ता दरमाहे अठ्ठावीस रुपये पैकीं दुमाहे रोजमरा साडे वीस रुपये यास सरसालांत पावती रोजमरे व भर माहे एक व कापड तैनातेप्रमाणें अठ्ठावीस आंख सरसाल चाकरीस व अडशेरी दरमाहे भात साडे तिशेरी तीन मण, व तेल दिवटीस दरमाहे वजन पक्कें अडीच शेर, व सालीना अर्जबाब नक्त दहा रुपये व कापड मोईन बक्षीस आष्टोस हुजूरची पेशजीं नेमणूक, व सुभा तैवजाची नेमणूक आहे त्यापैकीं यांस दर माहे पानें विड्याचीं साडे सातशें व सुपारी वजन पक्कें दीड पाव सुभा पावत आहे, त्याप्रमाणें यांस नेमणूक सालगुदस्त अवल सालापासून करार करून जंजिरे मजकुरीं हवाल्याचे चाकरीस आहेतच. यांस हुजूर आणून हवाला करार करून पाठविले आहेत, यांस जामीन आनंदराव बिन यशवंतराव चवाण कान्हगराव देशमुख, तर्फ अंजनवेल, सुभा दाभोळ हुजूर घेऊन जामीन कतबा दप्तरीं विल्हेस लाविला असे, हवाल्याची कैद कानू यांचे हातें घेऊन, वेतन पेशजीं बमोजीब सदरहूप्रमाणें पाववीत जाणें, या खेरीज कलमें.

---

1 To sign and seal the accounts of grain &c. received in the store,

1 Do the daily accounts of the store,

1 To receive information of out-going and incoming vessels,

1 To receive information regarding soldiers going on and returning from leave,

1 To be present at the monthly muster-roll.

1 To accord permission to soldiers wishing to go out of the fort,

दिमतीस लोक पेशजीं नाहींत, सबब हल्लीं असामी २५ पंचवीस हुजूर करार करून नांवनिशीवार नेमणूक जाबता अलाहिदा लेहून पाठविला आहे, त्याप्रमाणें चाकरी घेऊन रोजमरे व अडशेरी व कापड द्यावयाचा शिरस्ता जाबत्यास लिहिला आहे, त्याप्रमाणें चाकरी बमोजीब पाववीत जाणें. हे लोक जंजिरे मजकूरचे बेहडेयाचे भरण्यांत ठेऊन यांचे ऐवजीं दुसरे दूर करणें.

कलम १.

बाळाजी विश्वासराव सन सबा सबैनांत मयत जाहल्यापासोन भवानजी विश्वासराव हवाल्याचे कामास सुभाहून ठेऊन पेशजींप्रमाणें वेतनाची पावती जहाली. त्यापासून कबजे करावी. कलम १.

भवानजी विश्वासराव याजबरोबर जंजिरे मजकूरपैकीं शिपाई असामी.

१ संताजी तानाजी कदम.

१ सूर्याजी लखमोजी सणस.

१ दादजी रामजी संकपाल.

३

एकूण तीन असामी रवाना केल्यापासून हुजूर चाकरी जहाली आहे, यांचे रोजमरे व अडशेरी राहिली असेल ते देणें.

कलम १.

हवाल्याची कैदकानू चालावी त्यापैकीं तूर्त चालते. कलमें.

१ कोठी व मुलकी धारा, वगैरा जिन्नस येईल त्याचे जमाबर्चावरी मोर्तब होत आहे.

१ कोठीचे कीर्दीवरी शिक्का मोर्तब होत आहे.

१ गलबत बाहेर जातें येतें त्याचा दाखला आहे.

३

एकूण तीन कलमें चालवितां, याखेरीज चालवीत नाहीं तीं. कलमें.

किल्याचे रोजनिशीवर शिक्का मोर्तब बलकवडे व महादाजी कृष्ण यांचे कारकीर्दींत होत होते त्याप्रमाणें चालवणें.

१ रजेस शिपाई जातो तो समजतो, परंतु येतो त्याचा दाखला समजत नाहीं, त्यास येईल त्याचा दाखला समजावणें.

१ दरमहा हजिरी होईल तेसमई यांस जवळ बसऊन हजिरी घेणें.

१ दरवाज्याबाहेर शिपाई जातो येतो, तो बहुतेक यांचे परवानगीनें जातो येतो, त्याप्रमाणें असावें; यांचे परवानगी शिवाय जाऊं येऊं नये.

४

एकूण चार कलमें हल्लीं चालवावयाची आज्ञा केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें चालवणें. कलम १.

यांचे नांवाचा शिक्का हल्लीं पाहिजे, त्यास जुना शिक्का बाळाजी विश्वासराव यांचे नांवाचा आहे, तो मोडून नवा यांचे नांवाचा करून देणें. कलम १.

एकूण पांच कलमें सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन, गणेश बल्लाळ यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

७०१–(७३५) किल्ले उंदेरी येथील कोठीची मोजदाद करावयाकरितां सरकारांतून दादो महादेव कारकून शिलेदार यांस पाठविले असेत, तरी मशारनिल्हे किल्ले मजकूर येथील कोठीची मोजदाद करितील, त्याचा जाबता करून देणें ह्मणोन, गणेश बल्लाळ यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ मोहरम ८

परवानगी रूबरू.

७०२–(७६९) त्रिंबक कृष्ण तालुके अंजनवेल यांचे नांवें पत्र कीं, किल्ले मजकूर येथील हवाला धोंडजी पाटवर्णे याजकडे आहे, त्यास हवाल्याचे कैदकानू वगैरे बंदोबस्ताविशीं मशारनिल्हेचें पत्र हुजूर आलें, त्याजवरून ठराव करून दिल्हा. कलमें बीतपशील.

सलास समानीन मया व अलफ रजब २८

मशारनिल्हेचे पथकाचे लोक तेथें आहेत, त्यांचा रोजमरा नांवनिशीवार ज्याचे त्याच्या हातावर तुह्मीं वांटणी करितां, त्यास तालुके मजकूरच्या सर्व लोकांचे रोजमरेयाची वांटणी करीत असाल त्याप्रमाणें यांच्या पथकाची करणें. कलम १.

सुभा निसबत व किल्ला निसबत कोठीच्या किल्ल्या सुभा असतात, त्यास सुभा निसबत कोठीच्या किल्ल्या सुभा असाव्या. किल्ला निसबत कोठीच्या किल्ल्या हवालदाराकडे ठेवीत जाणें. कलम १.

बंदरकिनारा किल्ल्याचे लोकांचा रोजमरा सन समान सबैनापासून तकूब होता, तो सन समानीनापासून देविला असतां यांचे लोक किल्ल्यांत नेहमीं असोन रोजमरा दिल्हा नाहीं, तो दुसाला समानीन व इहिदेचा ऐवज नेमणुकेपैकीं राहिला असेल तो सदरहू दुसालांत चाकरी जालेले लोक हजीर असतील त्यांचा देणें; व पुढें सन इसन्नेंत किल्ल्याचे व सुभाचे लोकांचे मिळोन तकूब रोजमरेयाविशीं सनद सादर आहे त्याप्रमाणें करणें. कलम १.

(701) A kárkun was sent to examine the stores at fort Underi.
A. D. 1781-82.

(702) The following instructions were issued for the guidance of Trimbak Krishṇa, Mámlatdár of Anjanwel, and Dhondji Pátvaṇe, the Haváldár of the fort of Anjanwel.
A. D. 1782-83.

1 The keys of the store-room of the Táluká should be kept by

कृष्णाजी पाटणे यासी किल्ले विजयगड येथील हवाला होता, तेव्हां तोतयास मिळाला, सबब पुढें त्याचा खंड रुपये बाराशें जाला ते धोंडजी पाटणे याचे वरातेंत वजा केले आहेत, ते यांणीं हवाला घेतला असिल्यास वजा केले तें ठीक केलें, हवाला घेतला नसिल्यास माघारे देऊन, कृष्णाजी पाटणे यांजपासून वसूल कराराप्रमाणें घेणें. कलम १.

किल्याचे दरवाज्याची परवानगी हवालदाराची. पडकोटच्या दरवाज्याची परवानगी सुभेदाराची. त्यास किल्याचे दरवज्यास सुभेदारांनीं चार असामी खबरदारीबद्दल ठेवणें तर ठेवावे, त्यास हवालदारांनीं दिक्कत करूं नये. पडकोटच्या दरवाज्यास हवालदारांनीं दोन असामी ठेवावे, त्यास सुभेदारांनीं दिक्कत करूं नये. किल्लेकरी लोकांची परवानगी किल्याचे व पडकोटचे दरवाज्यास हवालदाराची व पडकोटचे दरवाज्यास सुभा निसबत व मुलकी माणसास परवानगी सुभेदाराची. येणेंप्रमाणें असावें. कलम १.

पडकोटच्या दरवाज्याच्या किल्या सुभा ठेवीत जाणें. किल्याचे दरवाज्याच्या किल्या हवालदाराकडे रहातील. कलम १.

मशारनिल्हेच्या पथकाचे लोक हुजूर येऊन पाठविले, त्यापैकीं कांहीं गेले, त्यांचे ऐवजीं दुसरे ठेविले यामुळें तैनात कमी केली असलियास माणूस पाहून तैनात करणें ते जुन्या शेऱ्याचे अन्वयें करावी. अदावतीनें उगेच घालूं नये; सनदेचे नेमणुकेप्रमाणें मशारनिल्हेच्या पथकाचे लोक राखावे. कलम १.

किल्लेकरी लोक रजेस जाणें, अगर रजेपैकीं किल्यास येणें, तर सुभा दाखला देऊन जावें यावें. कलम १.

लांकूडफाटें, व पान व किरकोळ कामगारी एका दोहों रोजाचे किल्लेकरी जाणें तर हवालदाराचे परवानगीनें जावें यावें. कलम १.

किल्यांत लोक आहेत, त्यांत कितेक मातबरही आहेत; त्यांस किल्या निसबत सरकार काम असेल तें हवालदारांनीं

the Subhá (Mámlatdár), and those of the store-room of the fort should remain with the Haváldár.

1 The keys of the door in the outer wall of the fort should be kept by the Subhá, and those of the door of the fort proper by the Haváldár.

1 Permit to pass the fort door should be given by the Haváldár, and that to pass the outer door by the Subhá.

1 Four men of the Subhá should stay at the fort-door and 2 men of the fort should stay at the outer door, for assistance.

1 The men in the fort when going on or returning from leave should send intimation to the Subhá. The Subhá should not grant leave to the fort people direct.

गलबत वगैरे बाहेरून बंदरांत येईल त्याची परवानगी हवालदाराकडे लागावी. सुभेदारास पुसोन येऊं द्यावें; व बाहेर जाईल त्यास सुभाची परवानगी बंदरावरील बुरजास लागल्यावर हवालदारास पुसोन जाऊं द्यावें. गलबताचा झाडा सुभेदारांनीं व हवालदारांनीं घ्यावा. कलम १.

किल्लेकरी लोकांस सुभाहून परभारें रजा देऊं नये. कलम १.

किल्याची कारसाई व सरंजाम हंगामशीर सुभाहून पावता करावा, हवालदाराचे संसाराची बेगमी लांकूडपाठ्याची कार्याकारण करावी. कलम १.

किल्लेकरी लोकांचे रोजमरेयाची वांटणी करणें ते हवालदाराचे पथकसुद्धां सुभाचा कारकून पाठऊन किल्याचे दरकदार व हवालदार यांचे गुजारतीनें वांटणी करावी. कलम १.

सांगावें. त्यांणीं हवालदाराचे सांगितल्याप्रमाणें करावें. एकादा दिक्कत करूं लागल्यास सुभाहून ताकीद करावी. हवालदारांनीं माणसाचे स्वरूपाप्रमाणें चाकरी घ्यावी. उगेंच कोणावर रागें भरूं नये. कलम १.

दाभोळचे तरीवर किल्याकडील शिपाई असतो, त्यास तरीवर चिठी किल्याची चालत नाहीं, याजकरितां किल्याकडील शिपाई नसावा; ह्मणून हवालदाराचें बोलणें, याजकरितां किल्याकडील शिपाई आहे तो किल्यांत पाठऊन सुभाचा शिपाई ठेऊन तरीची खबरदारी करणें. कलम १.

सुभाचे कोठींपैकीं किल्लेकरी यास अडशेरी घालणें जाली तरी किल्याकडील चिठी नांवनिशीवार यावी, त्याप्रमाणें कारखानिसानें द्यावी. कलम १.

किल्याकडील कारसाई चूड, ओढा वगैरे नेमणुकेप्रमाणें खर्च होणें ते हवालदाराचे परवानगीनें व किल्याकडील चिठीनें खर्च करावा. कलम १.

सतरा कलमें करार करून दिल्हीं आहेत. याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, चिटणिसी.

पत्र १.

---

1 The permission of the Havâldár should be sufficient authority for a man in the fort to go out on business for a day or two.

1 The Havâldár should assign duties to the fort-people according to their capacity. If anybody objected, the Subhá should warn him.

1 Permission to land boats coming into the harbour should be given by the Havâldár; when boats were going out, the permission of the Subhá should be obtained.

1 The duty of searching boats should be performed by the Havâldár and Subhá together.

&c. &c. &c.

७०३–(७८६) तालुके शिवनेर येथील किल्ले हायचे लोकांचे रोजमरेयाचे बोभाट फार दिवस पडिले आहेत, त्याचा बंदोबस्त होऊन येत नाहीं; व अखेर साल समीप आलें, त्यास किल्याच्या चातुरमासाच्या बेगम्या अद्याप जाहल्या नाहींत, याजकरितां हल्लीं हुजुरून आपाजी बाबाजी, व गणेश संभाजी कारकून पाठविले असेत, तरी साल गुदस्तां व साल मजकूरचा ऐवज तुह्मीं वसूल घेतला असेल, त्यापैकीं खेरेदी गल्ला व लोकांचे रोजमरेयापैकीं ऐवज दिल्हा असेल, तो वजा करून बाकी ऐवज राहील तो, सरकारचे कारकुनाचे हवाला करणें. हे लोकांस वांटणी करितील; व गल्ल्याची खेरेदी करून किल्याचे बेगमीस देतील. तुह्मी याजउपर मुलखांत वसुलाविशीं रोखापत्र एकंदर न करणें, पुढील वसूल हे करून किल्याचे बेगमीस ऐवज देतील. तुह्मीं वसूल आजपावेतों केला आहे, तो याचे हवाला करणें ह्मणोन, कृष्णाजी रामचंद्र यांचे नांवें. सनद १.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलाखर ९

येविशीं महालकरी व मोकदम तालुके मजकूर यांचे नांवें सनदा कीं, साल गुदस्तां व सालमजकूरचा ऐवज कृष्णाजी रामचंद्र यांजकडे दिल्हा असेल, तो उभयतांकडे रुजू करून देणें व पुढील वसूल हे घेतील. कृष्णाजी रामचंद्र यांजकडे न देणें ह्मणोन. सनदा २.

१ मोकदम देहाय यांस.

१ महालकरी यांस.

२

३

परवानगी रूबरू.

७०४–(८५५) जंजिरे रत्नागिरी तालुके मजकूर येथील बंदराकडील तटाचें काम हयग्रीव बुरुजाचे उत्तरेस खचलें आहे तें बांधावें लागतें, त्यास बंदरालगती जागा पर्जन्य आहे तों काम तयार जालें पाहिजे; परंतु लोकांचा भरणा भारी असल्याविना काम लौकर आटोपणार नाहीं; याजकरितां आरमारकरी लोक रजेस घातले आहेत, ते कामावर हजीर धरून काम तयार करा-

खमस समानीन मया व अलफ रमजान १९

---

(703) The wages of the men at the Táluká of Shiwaner having long remained unpaid, and no provision having been made in the fort against monsoon, 2 Kárkoons were sent from the Huzur to arrange about the matter, and the officer of the Táluká was directed to hand over to them all the balance in his possession.

A. D. 1782-83.

(704) Sanction was ordered to the repair before the monsoon of a bastion called हयग्रीव (horse-neck), in the fortifcations on the sea-side of fort Ratnágiri, which had fallen down,

A. D. 1784-85.

वयाची आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं हुजूर विनंति केली; त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी जंजिरे मजकूर येथील बंदरकिनारा तटाचें काम खचलें आहे, तें पर्जन्यकाळांत आरमारें चालतीं न जालीं तों तयार जालें पाहिजे, त्यास आरमारकरी लोक रजेस आहेत, ते हजीर धरून तटाचें काम जलदीनें तयार करणें. आरमारकरी लोकांचा गैरहजिरीचा आकार अडशेरीसुद्धां तालुके मजकूर येथील साल गुदस्त सन अर्बा समानीनचे अजमासास वजा केला आहे तो. रुपये.

६९० नक्त.

३७४॥८ गल्ला कैली साडे तिशेरी बारुळे मापें खंडी १६॥=॥ एकूण किंमत फ्रोक्ताचे निरखानें, दर खंडीस रुपये २२॥ प्रमाणें. रुपये.

१०६४॥८

एकूण एक हजार चवसष्ट रुपये एक आणा वजा केले आहेत, त्यापैकीं दोनशें चवदा रुपये एक आणा, या बेरजेपुरती गैरहजिरी साधून बाकी साडेआठशें रुपये हजिरीस आरमारकरी लोक लागतील, त्याचा ऐवज सरकारांतून एकसाला मजुरा दिल्हा जाईल ह्मणोन, महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

७०५–(९७३) किल्ले कोथळागडचे पायथळालगत मौजे मालेगांव तर्फ अंदरमावळ येथील रान आहे तें राखोन अडचण ठेविल्यास किल्याचे उपयोगी, याजकरितां हैबतराव माणकेश्वर यांस आज्ञा केली आहे, त्यास ते रानाची हद्द नेमून देतील, त्याप्रमाणें रान राखणें. शेतेंपोतें कोणास करूं न देणें, त्या रानापैकीं किल्याचे कारसाईस, चुडी व ओंडे घेत जाणें ह्मणोन, संभाजी भावे हवालदार व [illegible]रकून किल्ले मजकूर यांचें नांवें. सनद १.

सीत समानीन
मया व अलफ
जिल्काद ११

परवानगी रूबरू.

७०६–(१०२३) गणपतराव शिर्के हवालदार जंजिरे वसई यांणीं विनंति केली कीं, कोटांतील पाणी वाईट, व हवा सर्द, नेहेमींच राहिल्यानें आजार लागतो, यास्तव किल्याबाहेर सुभा आठा चोहोंरोजीं येऊन जाण्याविशीं आज्ञा असावी ह्मणोन; त्याजवरून किल्यांतील हवा सर्द, याजमुळें

इहिदे तिसैन
मया व अलफ
जमादिलावल १६

---

(705) The forest at Málegaum in Andar-Mával, which lay at the foot of the fort of Kothalágad, was ordered to be preserved as being necessary for the safety of the fort.

A. D. 1785-86.

(706) Ganpatrao Sirke, Havâldár of fort Bassein, represented that the climate of the fort was damp, and that water was bad, and requested that he might be allowed to visit the

A. D. 1790-91.

आठा चोहोंदिवशीं सुभा बाजीपुरा येथें येतील त्या दिवशीं, किल्याचे बंदोबस्तास चांगला माणूस ठेऊन, सुभा येऊन, फिरोन संध्याकाळीं किल्यांत जाऊन बंदोबस्त करितील. त्यास सदरहूप्रमाणें करवीत जाणें ह्मणोन, गणपतराव जिवाजी तालुके वसई यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

७०७–(११९६) बापूजी शिंदे याचे नांवें सनद कीं, किल्ले धारवाड येथील दरवाज्याचे परवानगीचा वगैरे तुमचा व बाबूराव साळोखे हवालदार यांचा खटला पडला आहे, त्यास किल्याचें काम नाजूक, तुह्मीं ज्याचें काम त्याचे हातून घेऊन साऱ्यांनीं एकविचारें राहून किल्याचा बंदोबस्त राखावा, तें न होतां तुमचे उभयतांचे कटकटीमुळें दरवाजे किल्याचे वेळचे वेळेस न लावितां, एके दिवशीं बाहेरील दरवाजा उघडा राहून आंतील दोन दरवाजे दोघांनीं लावले. माणसामाणसांत कटकटी होतात, व बाहेरील मनुष्य हवालदाराचे परवानगीवांचून सदरेपर्यंत जातें ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें. ही गोष्ट चांगली नाहीं. हल्लीं किल्याचे बंदोबस्ताविशीं.

खमस तिसेन
मया व अलफ
रबिलावल ४

कलमें.

१ तुह्मीं किल्यांत राहून महालचा कारभार करितां; याजमुळें महालांतील वगैरे लोक आंत मनस्वी येतात जातात, याणें किल्याचा बंद राहत नाहीं, यास्तव तुह्मीं बाहेर पेठेंत राहून महालचा कारभार करीत जाणें. किल्यांत तुह्मांस राहणें, तर बाहेर पेठेंत येऊन कारभार करावा. आंत राहून किल्याचें मात्र कामकाज, देखरेख करीत जावी. कलम.

१ किल्यांत लोक येतील जातील त्यांची परवानगी तुह्मीं हवालदार यांस सांगावी. हवालदारांनीं दरवाज्यास सांगत जावी. परभारें तुह्मींच सांगों नये. कलम.

१ किल्यांतील भरतीचे लोकांची रजा व कामगिरी व हजिरी व वांटणी करणें ते हवालदार, व दरकदार, यांस सदरेस बसऊन करीत जाणें, त्यांचे इतल्याखेरीज न करणें. कलम १.

---

town of Bájipoorá once a week for change. Permission was granted, but he was directed to return to the fort in the evening.

(707) A dispute having arisen between Bápuji Scindiá, the officer of the fort of Dhárwár, and Báburao Sálokhe, Hávaldár of the fort, regarding their respective control over the fort, the following instructions were issued:—

A. D. 1794-95.

1 To prevent too many people frequenting the fort, Bápuji should transact business of his mahál outside the fort, though he might continue to reside in the fort.

1 Permission to admit men in the fort should be communicated by Bápuji to the Havaldár, and not to the gate-keepers direct.

१ दरवाजे व कोठ्याच्या किल्या हवालदार याजवळ ठेवीत जाव्या, दरवाजे व कोठ्या उघडणें व लावणें तें वेळचे वेळेस तुह्मीं हवालदारास परवानगी सांगोन करवीत जाणें. कलम.

१ हशमनीस व हशमाचे फडणीस पेशजींपासून किल्यांत राहून दरकाचें कामकाज करितात, त्याप्रमाणें हल्लीं किल्यांत राहातील. दरकाचें काम ज्याचे त्याचे हातून घेत जाणें. कलम १.

५

एकूण पांच कलमें लिहिलीं असेत, सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, मशारनिल्हे यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे कारकून निसबत दप्तर.

७०८–(११२७) बाल सावंत भिरवडेकर हवालदार किल्ले पारगड याचे नांवें सनद कीं, तुह्मांस किल्ले मजकूरचा हवाला सांगोन पाठविलें, त्यास तुह्मीं लोक घेऊन गेलां ते साळशी वगैरे तालुक्यांतील किल्यांत उपयोगी नाहींत, यास्तव तुह्मांस मात्र किल्यावर घेऊन लोक माघारे लाविले, ह्मणोन किल्लेकरी यांणीं विनंतिपत्र पाठविलें. ऐशास साळशी वगैरे तालुक्यांतील लोक ठेविले असतील ते दूर करून स्वदेशी कलानिधि तालुक्यांतील चांगलें माणूस ठेऊन त्रिंबकराव येशवंत मामलेदार यांस दाखवणें. मशारनिल्हे हजिरी घेऊन करार करतील, ते लोक नेमणुकेप्रमाणें किल्यावर नेऊन अलंग नोबत, चौकीपहारा चांगला राखणें ह्मणोन.

खमस तिसेन मया व अलफ रविलाखर ६

सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दप्तर.

---

1 Orders regarding leave, muster, and duties of the men in the fort should not be passed by Bápuji except in the presence of the Havâldár and the Darakdárs, and with their consent.

1 The keys of the gates and stores should remain with the Havâldár, and he should open the gates and doors under Bápuji's order.

(708) Bál Sávant Bhirwadeker was appointed Havâldár of the fort of Párgad. He took some men from Sálshi with him. The fort-officers admitted him, but sent his men away as being unfit for service in the fort, and reported the fact to Government. Bálá Sávant was directed to select for employment residents of the province (in which the fort was situated), as also residents of Táluká Kalánidhi, and to enlist them after they are inspected and approved by the Mámlatdár, Trimbakrao Eshwant.

A. D. 1794-95.

३ मुलकी खातें.

(अ) जमिनीची पाहणी व जमाबंदी.

७०९–(४०) रामराव जिवाजी चिटणीस यांजकडे मौजे खोजेवाडी तालुके सातारा हा गांव आहे, त्यास तिगस्तां जिल्हेदाराच्या वगैरे उपद्रवाकरितां वोस पडला होता, त्यास वासुदेव अनंत, व हुजूर मामलेदार गंगाधर शामराव यांजकडे कारकून पाठऊन पांचसाला कौल आणविला. लावणी होईल त्याप्रमाणें हिसेरसीद घ्यावा असें असतां, सालमजकुरीं दोन्ही मामलती तुह्मांकडे जाहल्या आहेत, त्यास तुह्मीं जास्ती ऐवज घेऊं ह्मणतां ह्मणोन, यांणीं हुजूर विदित केलें, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी ज्याप्रमाणें गांवास कौल दिला आहे, त्याप्रमाणें वाजवी वसूल घ्यावा. जास्ती उपद्रव न करणें ह्मणोन, हैबतराव भवानी-शंकर यांचे नांवें. पत्र १.

अर्बा सबैन मया व अलफ सफर ५

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७१०–(१९२) कृष्णाजी माधवराव व भिवराव येशवंत उपनाम पानसी, गोत्र मुद्गल, सूत्र आश्वलायन, महाजन व आउटके, मौजे बेलवाडी, तालुके कर्डे सरकार जुन्नर, यांणीं हुजूर कजबे पुणें येथील मुक्कामीं विनंति केली कीं, मौजे मजकूर येथील हरदू वतनें आपलीं, त्यास आउट-कीचे वतनाचें बलुतें पेशजीं मोगलाई अमलांत गांवची बटाई होत होती, तेव्हां सारे

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

III. LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(A) Survey and assessment of land.

(709) The village of Khojewádi suffered, in the year before the preceding, oppression at the hands of the holder of the Zillá Amal and others, and became consequently desolate. A kowl was consequently granted promising for 5 years the levy of revenue in proportion to the area brought under cultivation. It being represented that Haibatráo Bhawáni Shankar intended to recover a larger revenue, he was directed to abstain from doing so.

A. D. 1773-74.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(710) There was during the Government of the Mogals in Belwádi in Tarf Karde in Sarkár Junner, a watan called Outki, the holder of which measured the produce of the whole village which was collected together, and which furnished the basis for

A. D. 1774-75.

गांवचा माल एकजागें जमा होऊन आउटकीयाचे हातें मालाची मोजणी होऊन, बलुतें पावत होतें. अलीकडे गांवची खंडणी होते, मालाची मोजणी होत नाहीं, त्यामुळें बलुतें पावत नाहींत, यास्तव मौजे मजकूरचे मोकदम व समस्त पांढरी मिळोन आउटक्याचे, बलि(लु)त्याचे ऐवजीं गांव निजबत जमीन परतनें आठ दर परतनी(स) बिघे नवप्रमाणें बहात्तर बिघे जमीन आपल्यास इनाम देऊन सन इसन्ने सबैनांत पत्र करून दिल्हें आहे, त्याबरहुकूम सगुणाबाई शिंदे यांजकडे मौजे मजकूरची जहागीर इनाम आहे, त्यांणीं आपलीं पत्रें करून दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें चालत आहे. त्यास स्वामींनीं कृपाळु होऊन सरकारांतून करार करून देऊन, पत्रें करून दिलीं पाहिजेत म्हणून; त्याजवरून मनास आणितां यास मौजे मजकूरचे आउटकीचे वतनाचें बलुतें गांवची बटाई होत नाहीं. खंडणी होते, याजमुळें पावत नाहीं, याजकरितां यास तुम्हीं बलुत्याचे ऐवजीं जमीन जिराईत चावर.

॥१८ गांवकरी पांढर जमीन.

।२४ भाडाचें थळ, शिरगांवचे वाटेवर पावणें दोन दोऱ्या आहेत, त्यापैकीं बिघे चोपन.

॥१२

एकूण अर्धा चावर बारा बिघे जमीन साऱ्या व पट्या तुम्हीं द्यावयाच्या करून गांव निजबत जमीन इनाम आउटक्याचे, बलुत्याचे, ऐवजीं यांस देऊन पत्र करून दिल्हें; व सगुणाबाई शिंदे जहागिरीचे अमलदार यांणीं आपलीं पत्रें करून दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें सरकारांतून जमीन यांजकडे करार करून दिल्ही असे, तरी सदरहूप्रमाणें अर्धा चावर बारा बिघे जमीन गांव निजबत इनाम मौजे मजकूरपैकीं याचे दुमाला करून देऊन यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालविणें म्हणोन. छ. २ रबिलावल. सनदा, पत्रें.

२ सनदा.

१ नांवची.

१ मोकदम वरयाल मौजे मजकूर यास.

२

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशाधिकारी, लेखक वर्तमान व भावी, तालुके कर्डे सरकार जुन्नर यांस.

---

the assessment of the land-revenue. The services of the watandár, it is stated, were not required during the Maratha Government as the revenue was fixed independently of the produce.

१ देशमुख व देशपांडे तालुके मजकूर यांस.

२

४

रसानगी यादी. सनद किल्ले पुरंदर.

७११–(२१३) रामजी बिन गावजी गलडा दिमत केसो कृष्णाजी निसबत हुजूर हशम यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे उंदीरगांव, तर्फ बेलापूर, परगणें संगमनेर, येथें आपलें बागाईत बिघे ८८ आठ व जिराइती बिघे ८१६ सोळा, येणेंप्रमाणें जमीन आहे, त्यास तात्याजी नाईक शुक्रे सराफ मौजे मजकुरीं आहेत, यांजपासून मुद्दल रुपये ४५ पंचेताळीस कर्ज घेऊन नाईकास बागाइतांत व जिराइतांत सरकत दिल्ही. सरकारसारा वारून बाकी राहील त्याचा तिसरा वांटा तक्षीम दिल्ही, त्यास दोन वर्षांनीं व्याजाचा हिशेब वगैरे उसाचें बीज ऐसें करून शंभर रुपयांचें फेरखत करून घेतलें. बोलीप्रमाणें चार सालें भरलियावर नाईक मशारनिल्हेकडे आपले रुपये ३०१॥ तीनशें दीड रुपया वाट्याचा वगैरे जिनसाचा येणें, त्यास आपले शंभर रुपये वजा करून बाकीचे रुपये देणें, व खत देणें ह्मणोन बोलत असतां, ऐकत नाहीं. धटाईच्या गोष्टी सांगतो. यास्तव आपण समस्त गांवकरी यांस साक्ष ठेऊन परागंदा जालों आहें ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे. तरी वाजबी मनास आणून जाजती ऐवज घेतला आहे तो माघारा देवणें. त्यापैकीं चौथाई घेऊन सरकार हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, नरसिंगराव बल्लाळ यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सीत सबैन मया व अलफ जमादिलावल ३

---

(711) Rámji bin Gáwaji of Undirgaum, in Tarf Belápur of Parganá Sangamner, obtained a loan of Rs. 40 from Tátyáji Naik Shukre, and gave him his land consisting of 8 bighás of Bágáyat and 16 bighás of Jiráyat on condition that out of the net proceeds thereof, after paying Government assessment, ⅓ should be taken by the creditor and ⅔rds left to the owner. After 2 year's interest was calculated, a fresh account was struck including items on account of seed &c., and a new document for Rs. 100 was passed by Rámji. At the end of 4 years, Rámji told his creditor that the land-produce of his share was Rs. 301-8, and that he should return him the amount after deducting the Rs. 100 due to him. He refused. Rámji applied to the Peshwá, communicating the facts and informing that he had for the above reason left the village. Orders were issued for the balance due to Rámji being restored to him.

A. D. 1775-76.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७१२-(२८८) मौजे चिंचोडी, तर्फ कडे, परगणे पाडें पेडगांव येथील जहागीर तालुके पट्याकडे व मोकासा विठ्ठल यशवंतराव खासनिस यांजकडे, व बाबती साहोत्र्याचा अमल राजश्री पंतसचिव यांजकडे, त्यांस पेशजीं सरकारांतून मौजे मजकूरचे वांटणीचा तह करून दिल्हा आहे, त्याप्रमाणें आजपर्यंत सुरळीत चालत आलें. आलीकडे दोन वर्षे पंतसचिव यांजकडील बाबतीचे कमाविसदार यांणीं खलेल करून परगणे मजकूरपैकीं निंबाळकरांकडे गांव आहेत तेथील तह निमे जहागीर व निमे स्वराज्य पैकीं, निमे बाबतीचा साहोत्रा, व निमे मोकासा आहे, त्या तहाप्रमाणें मौजे मजकूरचा ऐवज जाजती मागतात, त्यास पेशजीं तीन साला जमेची वांटणी सरकारांतून करून दिल्ही आहे, ते मनास आणून त्याप्रमाणें तह करार करून दिला पाहिजे व मागील दोन सालांचे जमावसूल बाबतीचे, पंतसचिव यांजकडून, गांवकरी यांस करून देविले पाहिजेत ह्मणोन, बाळकृष्ण केशव तर्फ पटा यांणीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून कैलासवासी नानासाहेब यांणीं सन सबा व सन समान व सन तिसा खमसन एकूण तीन साला जमेची वांटणीचा तह सन सितेनांत करून दिला आहे तो पाहून त्याप्रमाणें खेरीज सरदेशमुखी दरसदे आकारास.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर १५

रुप्ये.

७५ जाहगीर तालुके पटा.

 ५० ऐन जहागीर.

 २५ कसर सरकार.

 ——

 ७५

२५ स्वराज्य चौथाई.

 १७॥= मोकासा विठ्ठल येशवंतराव खासनीस, दिंमत हुजुरांत याजकडे.

 ५॥।=॥ बाबती व साहोत्र्याचा अमल पंतसचिव यांजकडे.

 ४।=॥ बाबती.

FROM JANÁRDAN APPÁJIS DIARY.

(712) In certain villages in Parganá Páde Pedgaum, the Jahágir Amal was fixed at 50 per cent of the revenue, and the remaining 50 per cent was स्वराज्य (Swarájya) of which half was Sáhotra and half Mokásá. In Chinchodi, another village in the said Parganá, the practice was different, but the wahiwátdars of Pant Sachiv attempted to levy Sáhotrá at the above rate. The matter was taken to Government, and the following division of the revenues was fixed.

A. D. 1775-76.

१॥ साहोत्रा.

———

५॥।=॥

१।≈॥ निम चौथाई बाबूराव सितोळे निसबत शाहाजी भोसले याजकडे.

———

२५

———

१००

एकूण शंभर रुपयांची वांटणी पेशजींप्रमाणें करून हें पत्र सादर केलें असे, तरी मौजे मजकूरचे जमाबंदीचा ठराव होईल, त्याचा वसूल सदरहू वांटणीप्रमाणें जिकडील तिकडे देत जाणें; व मागील दोन सालांचे जमावसूल बाबतीचे राहिले आहेत, ते करून द्याव-याविशीं सनदा व पत्रें छ. ४ रबिलावल.

२ सनदा.

१ मौजे मजकूरचे मोकदम यांस कीं, सदरहू वांटणीप्रमाणें जिकडील तिकडे अमल देत जाणें ह्मणोन.

१ पंतसचिव यांस कीं, सालमजकुरीं पेशजींची वांटणी पाहून त्याप्रमाणें बाबती साहोत्र्याचा ऐवज घेत जावा ह्मणोन.

———

२

१ माधवराव शिवदेव कमाविसदार निसबत पंतसचिव यांचे नांवें. चिट-णिसी पत्र.

———

३

रसानगी यादी.

Rs. 75 Jahágir.

50 Net Jahágir.
25 Kasar.

———

75

25 Swarájya Chauthái.

17-10 Mokásá.
5-14-6 Bábti and Sáhotrá.
4-6-6 Bábti.
1-8 Sâhotrá.

७१३–(३६७) मोरो बापूजी यांचे नांवें सनद कीं, बाळाजी जनार्दन भानू खोत मौजे इलणें, तर्फ केळशी, तालुके सुवर्णदुर्ग, यांणीं विनंति केली कीं, मौजे मजकूरची खोती आपली आहे त्यास अलीकडे बांधेकरी खोती चालवीत होते, त्यास साल गुदस्तांपासून आमची खोती पूर्ववत्-प्रमाणें आपल्याकडे सरकारांतून चालती केली आहे; त्यास सालवारी पाहणी करून जमाबंदी ठरेल त्याप्रमाणें सरकारांत वसूल घ्यावा ह्मणोन; त्यावरून पाहणी करून जमाबंदी ठरेल त्याप्रमाणें मौजे मजकूरचा वसूल सरकारांत घ्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी मौजे मजकूरची सालमजकुरीं पाहणी करून, पाहणीमुळें जमाबंदी ठरेल त्याप्रमाणें वसूल घेणें ह्मणोन.

सबा सबैन
मया व अलफ
जिल्हेज ३

सनद १.

रसानगी यादी.

७१४–(३६९) मौजे राजापूर परगणे वाण, येथील जागिरीचा अमल सरकारांत आहे, व मोकासा बाबती सरदेशमुखीचा अमल पंतप्रतिनिधि यांजकडे आहे, त्यास लावणीची तर्तूद न पाहतां कमाविसदारांनीं सालोसाल जमाबंद्या भारी केल्या; व आफ्तीमुळें गांवांत जीवन राहिलें नाहीं, यास्तव सरकारांतूत बंदोबस्त करून दिल्हा पाहिजे. मौजे मजकूरचे पाटील कुळकर्णी यांणीं हुजूर येऊन अर्ज केला, त्याजवरून मौजे मजकूरचे लावणीचें कामकाज सालमजकुरीं सरकारांतून तुह्मांस सांगितलें असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन, गांवची लावणी करून, आकार चौकशीनें करणें. मौजे मजकूरचे अमलाचीं वगैरे कलमें.

सबा सबैन
मया व अलफ
जिल्हेज ४

1–7–6 Chanthai.

100

The Sardeshmukhi was to be levied in addition to the above.

(713) At the request of Báláji Janárdan Bhánu, Khot of Mouze Ilaṇe in Tarf Keḷshi of Táluká Suwarṇdurg, orders were issued for fixing the assessment after a survey of the lands in the village, and for the levy of the assessment thus fixed.

A. D. 1776-77.

(714) The Jahágir Amal of the village of Rájápur in Parganá Wáṇ, belonged to Government and the Mokásá, Bábti and Sardeshmukhi Amal to the Pant Pratinidhi. The Kamávisdàrs in former years settled the revenue of the village without taking into account the extent of cultivation thereof, and owing to this cause and in consequence of scarcity the village was reduced to poverty. The Páṭil and Kuḷkarṇi having represented the fact to Government, Narsingrao Ballál was appointed to arrange for the cultivation of the village lands and the following instructions were issued to him.

A. D. 1776-77.

दिगांबर महादेव कमाविसदार परगणे मजकूर व तुम्हीं मिळोन गांवचे जरीब करून पड जमीन, जिराईत बागाईत, निवडून वहित जमीन आहे, त्यांत गांवकरी यांनीं मामुल धारा मोडून, कमी कौल देऊन, नुकसानी सरकारची केली असेल, त्याची चौकशी करणें. पड जमीन व वहित जमिनीचे लावणीचा बंदोबस्त करून गांवकरी यांचे गुजारतीनें कमाल जमेचे आकार बमोजीब सालबंदी इस्तावा चौकशीनें ठराऊन, अखेरसालीं सरकारांत आणून समजावणें, त्याप्रमाणें पेस्तर सालापासून इस्तावा बांधून दिल्हा जाईल. सालमजकूरची जमाबंदी तुम्हीं उभयतां मिळोन करून, आकार होईल त्यापैकीं, जागिरीचा ऐवज दिंगाबर महादेव याजकडे देऊन, मोकासा बावती सरदेशमुखीचा ऐवज पंतप्रतिनिधि यांजकडे. कलम १.

जमाबंदी पैकीं दहक वजा करून, बाकी बेरजेपैकीं हिसा प्रतिनिधि यांस पावत होता, त्यास दहक वजा न करितां कच्चे आकाराचा हिसा पंतप्रतिनिधि यांस देत जाणें. कलम १.

वेठ बेगार सरकारची सालाबाद असेल त्याप्रमाणें देत जाणें. कलम १.

मौजे मजकुरीं बाकी असेल त्याची चौकशी करून, दार नादार निवडून हुजूर समजावणें. कलम १.

महाल मजकूरची नेमणूक. रुपये.

१५० कारकून.
३० प्यादा.

———

१८०

एकूण एकशें ऐशीं रुपये करार केले असेत, पैकीं निमे पंतप्रतिनिधि यांजकडील ऐवजीं वजा करून घेणें, बाकी निमे सरकारांतून मजुरा पडतील. कलम १.

गांवास बीज तगाई देऊन हंगामशीर उगऊन घेणें. कलम १.

---

1 Narsingrao should, in conjunction with the Kamávisdár of the Parganá, make a survey of the village distinguishing cultivated from uncultivated lands and Jiráyat from Bágáyat. These officers should further inquire whether any loss of revenue was caused by the village officials giving kowls for the cultivation of lands at lower rates. They should then fix the revenue, commencing with a reduced figure and gradually increasing it till the maximum was reached. The arrangement arrived at should be reported to Government at the end of the year, and a kowl would then be issued fixing the revenue for the successive years. The revenue for the current year should be fixed by Narsingrao and the Kamávisdárs, the Jahágir Amal being given to the latter and the Mokásá and other Amals to Pratinidhi,

एकूण साहा कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, नरसिंगराव बल्लाळ यांचे नांवें. सनद, १.

येविशीं. सनदा पत्रें ३.

२ सनदा.

१ दिंगाबर महादेव कमाविसदार परगणे मजकूर, यांस कीं, मौजे मजकूरचे लावणीचें कामकाज सालमजकुरीं सरकारांतून नरसिंगराव बल्लाळ यांस सांगोन, आकार होईल त्यापैकीं पंतप्रतिनिधि यांस दहक वजा होऊन, सालाबाद हिसा पावतो; त्यास दहक वजा न करितां कच्चे आकाराचा हिसा द्यावा; व जागिरीचे अमलाचा वसूल तुह्मांकडे त्यांणीं द्यावा. याप्रमाणें करार केला असे ह्मणोन. सनद.

१ मोकदम मौजे मजकूर यांस अभयपत्र कीं, तुह्मीं बेवसवसा कुळें परागंदा जालीं असतील, तीं गांवांवर आणून आबादी करून सुखरूप राहणें ह्मणोन.

२

१ जमीदार परगणे मजकूर यांस चिटणिसी. पत्र.

---

३ ४

रसानगी यादी.

७१५–(३७५) परगणे वरणगांव येथील जागिरीचा अमल नवाबाकडे आहे, त्यास जागिरीचा व स्वराज्याचा अमल येणेंप्रमाणें वीतपशील. रुपये.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज १६

७० हिसा जागिरदार.

४२॥ स्वराज्य.

---

1 Forced labour for Government purposes should be exacted as usual.

1 In regard to past arrears of revenue inquiry should be made as to the solvency or otherwise of the defaulters, and a report made to Government.

1 Grain should be advanced to rayats as Tagái for seed purposes and duly recovered at the proper season.

(715) The Jahágir of Pargaṇá Waraṇagaum belonged to the Nawáb and the Swarájya Amal to Government. The proportion of these Amals was as under—

A. D. 1776-77.

३० मुकासा व बाबती.
१२॥ सरदेशमुखी.

४२॥

११२॥

एकूण एकशें साडे बारा रुपये आकारास सत्तर रुपये जागीर व साडे बेताळीस रुपये स्वराज्य देखील सरदेशमुखी, तह असतां तहाप्रमाणें स्वराज्याचा अमल तुह्मीं घेत नाहीं, जाजती उपसर्ग करितां, ह्मणोन हुजूर विदित जालें; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी मुदामत तहाप्रमाणें स्वराज्याचा अमल घेणें, जाजती उपसर्ग न देणें ह्मणोन. पत्रें.

१ विनायक रघुनाथ कमाविसदार बाबती सरदेशमुखी परगणे मजकूर यांस.
१ रामराव निंबाजी यांस मोकाशाचे अमलाविशीं.
१ नारो कृष्ण यांस.
१ जमीदार परगणे मजकूर यांस.

४

चिटणिसी.

७१६–(५२५) तर्फ नागोठणें, व तर्फ अष्टमी, व तर्फ सिमाल तालुके अवचितगड, येथील जमीदार हुजूर पुरंदरचे मुक्कामीं येऊन अर्ज केला कीं, दुतर्फा मामलेदारांचा तर्फ मजकूरचे रयतेस नवीन उपसर्ग लागतो, यामुळें रयत तजावजा होऊन मुलकाची आबादी होत नाहीं, येविशीं-

समान सबैन
मया व अलफ
सफर ६

Rs. 70 Jahágir
42½ Swarájya.
30 Mokásá and Bábti.
12–8 Sardeshmukhi.

112–8

(716) The Jamidárs of Tarfs Nágothṇe, Ashṭmi, Simál in T. Avachitgaḍ represented: that owing to the oppression of the Mámlatdárs of Government and the Mámlatdár of the Sudhágaḍkar who had concurrent jurisdiction over the Tarf, the rayats had left their villages and the country had suffered. The following instructions were therefore issued.

A. D. 1777-78.

चा बंदोबस्त करून दिल्हा पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणून, हुजुरून बंदोबस्त करून दिल्हा असे, त्याप्रमाणें दुतर्फा मामल[त]दारांनीं चालवावें, कलमें बीतपशील येणें-प्रमाणें.

जोशी व उपाध्ये रयतेच्या लग्नास पाठवणी पहिली घेत होते, त्यापेक्षां अधिक घेतात, त्यास पेशजीच्या चाली-प्रमाणें घेतल्यानें रयतीस हलकें पडेल ह्मणोन, त्यास पहिले चालीप्रमाणें लग्नास घ्यावें. आडऊन ती घेऊं लाग-ल्यास तुह्मीं ताकीद करणें. कलम १.

तोतयाचे दंग्यामुळें कित्येक गांव दुतर्फा सरकारांत जप्ती करून, पिकाच्या मळण्या केल्या. निमे रयतीस देऊन निमे राजभाग सरकारांत घेतला. सरखेल यांजकडील घटी सरदेशमुखीचा ऐवज त्यांचा त्यांस पावला नाहीं, याजकरितां आह्मांवर तलब करितील ह्मणोन, ऐशास दुतर्फा गांवची जप्ती करून अर्धेल आली तो वाटा निमे निमे घेतला. सरदेशमुखीचा हिसा सरकार व सुधागडकरी याचे अमलपैकीं व त्यांणीं

तर्फ नागोठणें येथील स्वार बैसबड, व बुरुंडी या दोहों स्वारींची जमीन सरकारतर्फेस पिकल्यास नव दाहा वर्षे उगवितात. सालमजकुरीं सरकारांतून पा-हणी होणार, त्यास ज्या स्वारीची जमीन, त्या स्वारीकडे असावी ह्मणोन, त्यास तुह्मीं येविशींची चौकशी करून, जिकडील ज-मीन, तिकडे लावणें. कलम १.

रयतीस वेठ बिगार बहुत पडत्ये, या-मुळें कीर्द होत नाहीं. वेठीचे उपद्रवामुळें रयत परागंदा होत्ये, शेतगी होत नाहीं. खोतांपासून नुकसान भरून घेतात, त्यास येविशींचा बंदोबस्त करून दिल्हानें मुलुक आबाद होईल ह्मणोन; त्यास वेठ बिगार सरकारकामास अगत्याअगत्य लागेल, ती जमीदाराचे गुजारतीनें शिस्त करून घेणें. कलम १.

1 The village astrologers and priests should not levy Páthavani (tax on marriage) at more than the former rates.

1 During the disturbance of the Impostor, the crops of the villages were attached, and half the produce was given to the cultivator, and the remaining half was taken by Government and the Sudhágadkar. The Ângriá demanded payment of his Sar-deshmukhi right from the rayats. The payment should be made out of the share received by Government and the Sudhágadkar.

1 Owing to the exaction of forced service, the cultivators had to leave their villages, and cutivation had decreased. This resulted in a loss of revenue which the Khots had to make good. Forced service should in future be required from the cultivators, only when absolutely necessary for the purposes of Government and under the supervision of the Jamidárs.

आपले वांट्यापैकीं सरदेशमुखास द्यावा, तो न देत, सबब रयतीस सरदेशमुखी तगादा करितात तो करूं न देणें. कलम १.

वसुलास प्यादे महालींहून तितर्फा सरकार व सुधागड, व आंग्रे यांजकडून जातात, त्यांचे पोटाचा उपद्रव रयतीस फार लागतो, त्याची नेमणूक करून द्यावी ह्मणोन, त्यास वसुलास प्यादे मुलकांत तितर्फा जातील; त्यास वेळेस निठवेंभर तांदूळ व एक पैसा द्यावा, जाजती घेऊं न देणें. कलम १.

मुंबईहून गलबतें सावकारी नागोठणेंयाचे बंदरीं येतात, त्यास मागील चालीशिवाय दर गलबतास दोन नारळ मामलेदार सरकारांत घेतात, त्याप्रमाणें सुधागडकरीही सावकारांजवळ मागतात. यामुळें बंदर मजकुरीं कजिया होतो ह्मणोन, ऐशास नारळ घ्यावयाची चाल नवी केली आहे, त्यास दुतर्फा नारळ घेऊं नये. कलम १.

तर्फ मजकूरची रयत कर्जदार जाली आहे, त्यास कर्जेदाराची निकड होत्ये. आणि द्यावयासी मवसर नाहीं. मुदती फुरसदीनें घेणें, ह्मणोन आज्ञा असावी. ऐशास दार नादार कुळें असतील, त्यांचे कर्जेदारांस हप्ते करून देणें. कलम १.

तर्फ मजकुरीं सागवानी झाडें तोडावयाची मनाई आलीकडे केली आहे, त्यास वरकसी धारा गांवगन्ना आहे, त्या धाऱ्याचे ऐवजीं रान तोडून वरकस करावा तरी सागवानी झाडें तुटतात. या अडचणीमुळें वरकस होत नाहीं. धारा भरून द्यावा लागतो ह्मणोन. ऐशास सागवानी रान भारी असेल तितकें मात्र राखावें, वरकड असेल तें रयेतीनें तोडावें. कलम १.

1 In view of the indebtedness of the rayats, the debts due by them to money-lenders should be recovered by instalments.

1 Peons whether of Government, or Sudhágaḍkar, or the Ángriá, visiting the villages for the recovery of revenue should receive one Niṭwe (½ seer) of rice and one pice at a time, but no more.

1 2 Cocoanuts were levied by the Mámlatdár for Government from every trading ship coming from Bombay to port Nágoṭne in excess of the fixed rates. The levy should be discontinued.

1 In the Tarfs, orders were formerly issued to prevent the cutting of timber. This prevented the cultivation of Warkas land on which assessment had already been imposed. Valuable timber-forests should be preserved. Timber elsewhere should be left open for cutting.

Orders were issued accordingly to the Government Mámlatdár as also to the Mámlatdár of Sudhágaḍ.

एकूण आठ कलमें लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. नवीन उपद्रव रयतीस एकंदर न लावणें. येविशीं सुधागडकरी यांस ताकीद करून सदरील अन्वयें वर्तवणें ह्मणोन, कृष्णाजी रामचंद्र यांस. पत्र १.

सदरील अन्वयें आत्माराम रघुनाथ तर्फ सुधागड यांस. पत्र १.

२

चिटणिसी.

७१७-(६४९) प्रांत भिंवडी येथील पहाणी सालमजकुरीं जाहलियाविना जमाबंदी समजणार [नाहीं,] याजकरितां पाहणी करावयाविशीं, व पाहणीमुळें भोजनखर्च वगैरे सात आठशें रुपये लागतील, त्याविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन तुह्मीं विनंति केली; त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी पाहणीमुळें सरासरी जमा जाजती साधेल, असें असल्यास रयतेस जलेल न करितां राजी रोखानें पाहणी इतबारानें करणें. पाहणीमुळें चार पांचशें रुपये भोजनखर्च वगैरे लागेल, तो लावणें. प्रांत मजकूरचे हिशेबीं तुह्मांस मजुरा पडेल ह्मणोन, गोविंद राम यांचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ जिल्काद २७

रसानगी यादी.

७१८-(७७३) तालुके विजयदुर्ग येथील मुलकी जमाबंदीचा मक्ता सन अर्बा सबैनांत, सन समान सबैनपावेतों पंचसाला करून दिल्हा होता, तो पुरल्यावर पाहणी व्हावी, ते जाहली नाहीं. मागील मक्त्याचे शेवटील सालचे बेरजेप्रमाणें सालेसाल उगवणी होत आहे, याजकरतां पाहणी करून जमाबंदी करावी, ह्मणोन दोन तीन वर्षे रयतेचें बोलणें आहे;

सलास समानीन मया व अलफ सवाल १२

---

(717) The officer of Pránt Kalyán Bhiwandi represented that the Jamábandi of the province could not be fixed without inspection of the lands, and asked sanction to the expenditure of Rs. 700 or 800 on account of diet-money to officers making the inspection. He was ordered to make the inspection, if it was calculated to raise the revenue, and to take care that the inspection was honestly made, and that no oppression was caused to the rayats. Rs. 400 or 500 were sanctioned for expenditure as diet-money.

A. D. 1779-80.

(718) The term of the 5 years settlement of revenue in Vijayadurga expired in A. D. 1777-78. No fresh inspection of land and settlement of revenue was however made, though asked for by the rayats, and the old rates continued to be levied.

A. D. 1782-83.

परंतु पाहणी जाहली नाहीं. सालमजकुरीं रयतेनें सुभा येऊन गवगवा फार केला, सबब बागाइतास गीर्दवारी बसविली आहे, तरी बागाइताची व जिराइताची पाहणी करावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मांकडील कारकुनांनीं विनंति केली; त्याजवरून मनास आणतां पेशर्जीचे मक्त्यास फार वर्षे जाहलीं, याजकरितां सालमजकुरीं पाहणी करावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी बागाईत व जिराईत, व नक्त-बाब यांची वाजबीचे रीतीनें कोठें गुंजावीस न ठेवतां व रयतेवर जलल न होतां हंगामी पाहणी करणें. गुदस्त बेरजेस सरासरीमुळें कमी न आणतां जाजती साधतां साधेल तें साधून हुजूर आणून समजावणें. समजोन जमाबंदीचा ठराव करून दिला जाईल ह्मणोन, गंगाधर गोविंद यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

७१९–(८६८) तालुके शिवनेर येथील जमीदार व पाटील कसबे आळें येथें जाऊन बसले होते, त्यांजकडे तालुके मजकुरींहून कारकून पाठवून त्यांणीं आपलें हरद्र सांगितलें, त्याचा मजकूर तुह्मीं हुजूर लेहून पाठविला तो विदित जाहला ऐशास.

खमस समानीन मया व अलफ सफर २०

The rayats complained to the Subhá. A survey was therefore ordered with instructions not to allow the assessment to fall below the preceding year's Jamábandi, and to take care that it did not press heavily on the rayats.

(719) The Páṭils in Táluká Shivner and the Jamidárs being dissatisfied removed to village Aleṇ. The Kamávisdár sent his kárkun to get them back. They stated their grievances and asked for redress. Their grievances were:—

A. D. 1784-85.

1 Crops had partially failed owing to want of rain. The Jamidárs and Páṭils prayed that the Jamábandi be fixed after inspection.
2 Old debts were due from the rayats to the Sáwkárs. Permission should be given to these being paid after enquiry for the produce of the land.
3 The customary Haks of the Jamidárs should be paid. The Kamávisdár reported the facts to the Peshwá with the result that the first prayer was granted. In regard to the second, it was ordered that interest at exhorbitant rates should not be allowed, and that the amount reasonably due might be recovered by instalments from the net produce of the lands. In regard to the 3rd, information as to the extent of the Haks claimed

was asked for.

मागील वोढणीचें कर्ज गांवगन्ना रयतेकडे सावकारांचें थकलें आहे, त्याचे हिशेब पाहून वाजबी देणें आहे, त्यास ऐवज नाहीं, असें समजलियावर कच्चे उत्पन्नापैकीं ऐवज लाऊन देऊं ह्मणोन तुह्मीं कबूल केलें आहे, त्यास गांवसंमंधें वाजबी देणें सावकराचें असेल, त्याची चौकशी करून, ज्याचें व्याज मनस्वी असेल तें देऊं नये, रीतीचें व्याज करून कर्जाचा ऐवज ठरेल तो हप्तेबंदीनें कच्चे उत्पन्नापैकीं लाऊन देणें. कलम १.

जमीदार आपले हक्काचें बोलणें सुदामत प्रमाणें हक्क आह्मांस पावतो, त्याप्रमाणें द्यावा ह्मणोन बोलूं लागले; त्यावरून सरकारांत विनंति करून सुदामतप्रमाणें हक्क नेमून घेऊं ह्मणोन तुह्मीं कबूल केलें; त्यास सुदामत हक्क जमीदार काय घेतात, त्याची यादी हुजूर लिहून पाठवणें, समजोन आज्ञा करणें ती केली जाईल. कलम १.

साल मजकुरीं पर्जन्याचे आहीमुळें पिकास कमती आहे, त्याची पाहणी करून आकार होईल त्याचा वसूल घ्यावा, ह्मणोन जमीदार व पाटील यांचे बोलणें, त्याप्रमाणें कबूल करून समजाऊन आणून सुभाहून पाहणीस कारकून व महालकरी व जमीदार पाठविले आहेत. येविशींचे चौकशीस सरकारांतून कारकून पाठवावा ह्मणोन लिहिलें; त्यास सरकारांतून कारकून पाठवावयाचा नाहीं. तुह्मीं तालुके मजकुरींहून चौकशी करून कोणाची रुरवात न धरितां, रयतीस जलेल व सरकारनुकसान न होतां, व दुसरे कोणाची दरज न चाले ऐसी पाहणी करून जमाबंदीचा ठराव करणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें लिहिलीं आहेत, सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, बाळाजी महादेव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे.

७२०—(१०२९) खारापाट तर्फ वासी, व तालुके पेण, परगणे सांकसे येथील जमिनीचा धारा पेशजीं दर बिघा दहा मण भात घ्यावयाचा शिरस्ता होता, त्यास दहा मण धारा घेतलियानें जमाबंदी जरब होऊन, उगवणी आह्मांस न होय, याकरितां पाहणी करून सवाई सूट द्यावी. येविशीं रयतेचा अर्ज सरकारांत बहुत दिवस होता, परंतु सूट पडली नाहीं; त्यावर सन

इहिदे तिसेन मया व अलफ. सवाल १

(720) The Government demand on a bighá of land in T. Wási and Tarf Pen in Parganá Sánksi was 10 maunds of rice. This being complained against as exhorbitant,

A. D. 1790-91.

इसमें सबैनांन त्रिंबक विनायक यांणीं पाहणी केली, ते समई सवाई सूट द्यावयाविशीं अर्ज केला, तेव्हां त्यांणीं सवाई पैकीं निमसवाई दर बिघा एक मण सूट देऊन नऊ मण धारा ठरविला, त्यास सवाईपैकीं निमसवाई सूट न दिल्हियानें रयत बहुत नातवानीखालीं येऊन बाकीदार जाहाली. धारा जरब त्याची उगवणी होत नाहीं, यास्तव हल्लीं तालुके अवचितगड, व तालुके आतुरवलीत येथील खारी लगत्या आहेत, त्यास सवाई सूट सरकारांतून पडत आहे, त्याप्रमाणें आह्मांस द्यावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे, ह्मणोन अर्ज केला; त्यावरून मनास आणितां तालुके अवचितगड, व तर्फ आतुरवलीत येथील खारी लगत्या आहेत, त्यांस सवाई सूट पडत्ये त्याप्रमाणें यांस पडावी, त्यापैकीं निमसवाई सूट दिल्ही आहे, त्याणें निभावणी होत नाहीं. रयत बहुत नादारीस येऊन बाकी फार राहूं लागली. जिरायताची व मिठागराची कीर्द हीच रयत करित्ये, त्याची निभावणी जाहली पाहिजे, यास्तव आबादीवर नजर देऊन सवाईपैकीं निमसवाई सूट पेशजीं पडली आहे, बाकी निमसवाई दर बिघा एक मण प्रमाणें सूट पडली नाहीं. ते सन तिसा समानीनापासून सूट द्यावयाचा सरकारांतून ठराव करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सन तिसा समानीनचा निमसवाईचा आकार सूट खर्च लिहिणें. सन तिसेनापासून जमेंत अजी वजा करणें ह्मणोन, भास्कर लक्ष्मण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

७२१–(१०५७) गोपाळराव राम यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे कर्जे तालुके सातारा येथील निमें गांवची कमावीस आह्मांकडे आहे, त्यास मौजे मजकुरीं तीस बिघे जमीन पाठस्थळ आहे; त्या जमिनीस कार्तिक मार्गशीर्ष पावेतों पाटाचें पाणी पुरतें, दोन पिकें होतात, याजकरितां सरकार धारा दर बिघा रुपये दहाप्रमाणें आकार होतो, त्यास सन इहिदे तिसेनांत पर्जन्य कमी पडला, पाट अगदीं चालला नाहीं, याजमुळें जमीन नापीक जाली, सबब सदरहू तीस बिघ्यांस दर बिघा रुपये पांच प्रमाणें सूट द्यावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस लिहिलें असे, तरी मुलुक शिरस्ता पाहून चौकशी करून तीस बिघ्यांस सूट देणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत मुक्काम सातारा यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सलास तिसेन मया व अलफ सफर १५

---

the assessment was reduced to 9 maunds, and was now after fresh complaints reduced to 8 maunds.

(721) There were 30 bighás of Páṭasthal garden-land in mauze Karje in Táluká Sátárá, which produced two crops. The land bore assessment at Rs. 10 per bighá. The crops however failed in this year owing to scarcity of water, and remission was ordered to be granted as usual.

A. D. 1792-93.

३ मुलकी खातें.

(ब) साऱ्याचा वसूल, सूट व हप्तेबंदी.

७२२-(२७) गोपाळराव भगवंत कमाविसदार परगणे इंदापूर, यांचे नांवें सनद

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

कीं, परगणे मजकूर येथील खरीफ व रबीचें पीक आफ्तीमुळें गेलें; त्याची पाहणी सरकारांतून करून, त्या अन्वयें वसूल घ्यावा, ह्मणोन परगणे मजकूर येथील पाटील परस्थळीं टेंभुर्णीस गेले आहेत, त्यांस आणून, शेताची पाहणी करून, वसूल चालीस लागला पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं विनंतिपत्र लिहिलें; त्यास गांवगन्ना तुह्मीं हिंडून, शेतचें शेत पाहून आफ्तीमुळें पीक गेलें असेल, त्याचा अजमास करून, तितका ऐवज तकूब ठेऊन रयतीस दमदिलासा देऊन, बाकीचा ऐवज बेहड्याप्रमाणें वसूल घेणें. तकूबचा आकार होईल तो हुजूर लेहून पाठवणें, त्याचा फडशा हुजूर होईल. वसुलाची ढील न करणें. सदरहू लिहिल्याअन्वयें चौकशी केल्यास विशेष तोटा येणार नाहीं ह्मणोन. छ. ३ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

७२३-(५२७) तर्फ नागोठणें, व तर्फ अष्टमी, व तर्फ सिही महाल, तर्फ

समान सबैन मया व अलफ सफर ८

अवचितगड येथील जमीदार हुजूर पुरंदरचे मुक्कामीं येऊन अर्ज केला कीं, दुतर्फा मामलेदारांचा तर्फ मजकूरचे रयतीस नवीन उपसर्ग लागतो, याजमुळें रयत तजावजा होऊन मुलकाची आबादी होत नाहीं, येविशींचा बंदोबस्त करून दिल्हा पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणून हुजूरून बंदोबस्त करून दिल्हा असे, त्याप्रमाणें दुतर्फा मामलेदारांनीं चालावें कलमें बीतपशील.

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(B) Recovery, remission, and postponement of revenue.

(722) Gopálrao Bhagwant Kamávisdár of Parganá Indápur represented that, owing to drought, the Kharip and the Rabi crops had failed. He was directed to visit the villages and make a field to field inspection, to suspend the collection of the revenue where the crops had failed, and to encourage the rayats. He was ordered not to be remiss in collecting the rest of the revenue, according to the Behedá. It was ordered that if careful inspection was made, much loss of revenue would not result.

A. D. 1773-74.

(723) At the request of Jamidárs of Tarf Nágotne, Ashtami, and Sihi Mahál in T. Awachitgad, in which a Mámlatdár of Government and a Mámlatdár of Sudhágadkar had concurrent jurisdiction, the following instructions were issued.

A. D. 1777-78.

गल्लेपट्टीचा वसूल मागील शिरस्ता मार्गशीर्ष, पौष, माघमासीं घेत होते. अलीकडे गैरहंगामीं वसूल रयतीस लावितात, यामुळें भारी पडतें. भातावर रुपये दर खंडीस आठ नऊ घेऊन द्यावे लागतात ह्मणोन, त्यास मार्गशीर्ष, पौष दोन महिन्यांमध्यें पैसा वसूल घेत जाणें. अगोदर न घेणें. कलम १.

किल्याच्या नेमणुका आलीकडे जाजती पडतात. डोईओझ्यानें किल्यास भात न्यावयासी भारी पडतें, याजमुळें रयतीस शेतकीचा खप होत नाहीं; ऐशास किल्याचे बेगमीस गल्ला त्रिंबक विनायक याचे कारकीर्दीप्रमाणें रयतीकडून पोहचाऊन घेणें. जाजती न घेणें. कलम १.

घरटिपेस तितर्फा कारकून मुलकांत जातात, त्यांस शिध्याचा खर्च खोत पाटील दरघरास एक पैसा, व अच्छेर तांदूळ जमा करून शिधा द्यावा, ऐसी चाल असोन,

चवथाई गल्याचे तसरे दर खंडीस रुपये पंधराप्रमाणें द्यावे लागतात. मागील चाल वसुलाची, फाल्गुन, चैत्र, वैशाख पावेतों घेत होते. हल्लीं गैर हंगामीं वसूल लावितात, याजमुळें दर खंडीस दहा अकरा रुपये घेऊन द्यावे लागतात, याकरितां रयतीस भारी पडतें, त्यास पौष वद्यापासून अखेर सालपावेतों हप्तेबंदीप्रमाणें वसूल घेत जाणें. कलम १.

घरटिपेचा वसूल गैर हंगामीं दुतर्फा लागतो, यामुळें रयेतीस भारी पडतें, त्यास अश्विनमासीं वसूल घरटिपेचा घेत जाणें. अगोदर न घेणें. कलम १.

बारीक तांदूळ सरकारांत घेतात, त्याची सवाई रयतीस मजुरा देतात, अशी चाल आहे, त्यास आलीकडे तांदूळ घेतात, त्यास सवाई मजुरा देत नाहीं ह्मणोन; ऐशियास बारीक तांदूळ घेऊं नये. घेतल्यास सवाई प्रमाणें मजुरा देत जाणें. कलम १.

1 The revenue in kind was formerly recovered in the months of Márgashirsh, Poush, and Mágh. The Mámlatdárs now made demands for the same in other months. The rayats had consequently to suffer. The recovery should therefore be made in the months of Márgashirsh and Poush alone.

1 Similarly the cash payment to be made by the rayat for a quarter of his rent in kind, at Rs. 15 per khandi, was ordered to be recovered in instalments from the latter half of Poush to the end of the year.

1 The rayats were required to take rice on their head to the fort. This imposed a good deal of trouble on the rayats and interfered with their pursuits. It was ordered that the rayats should be called upon to take to the fort only so much rice as was actually required for the support of persons in the fort.

1 House-tax should be recovered in Ashwin and not before.

आलीकडे कारकून दर घरास जेवणाचे ऐवजीं अडीच तीन आणे घेतात, यामुळें रयतीस भारी पडतें ह्मणोन; ऐशास पोटखर्च ज्या गावीं कारकून वस्तीस राहतील त्या गांवापासून घ्यावा. नक्त व पोटगी सारें गांवापासून घेऊं न देणें. कलम १.

गांवगन्ना महारास राबणूक पडल्ये, त्यास पहिली चाल, सालांत दोन आठवडे राबणूक घेऊन, पोटास शेर द्यावा, ऐसी चाल होती. हल्लीं राबणूक भारी पडते, व पोटास शेरही देत नाहीं, याजमुळें कितेक गांवचे महार परागंदा जाले आहेत ह्मणोन; ऐशास राबते माहार पंधरा दिवस सालीना राबऊन पोटास देणें. जाजती न घेणें. कलम १.

तर्फ मजकुरीं कारसाई व वेठ बिगार वगैरे शिरस्ते, व खंड गुन्हेगारीचा ठराव जमीदाराचे विद्यमानें जीवन माफक होई. आलीकडे होत नाहीं, यामुळें दुतर्फा मामलेदारांचा कजिया होऊन कलह वाढतो. आमची व कुळांची छळणूक होत्ये ह्मणोन; त्यास तुह्मी जमीदाराचे विद्यमानें घेणें. जाजती जलेल न करणें. कलम १.

पेंढा दर खंडीस पन्नास घ्यावयाचा शिरस्ता पहिल्यापासून चालत आहे, त्यास आलीकडे बेमोईन घेतात. शिरस्तेप्रमाणें घेतल्यास भारी पडणार नाहीं ह्मणोन; त्यास सुदामतप्रमाणें पेंढा घ्यावा, जाजती घेऊं नये. कलम १.

जमीदारास पेंढापाल पडत होता, त्यास आलीकडे दोन वर्षे पाल पडत नाहीं; ह्मणोन; त्यास त्रिंबक विनायक याचे कारकीर्दीचे चालीप्रमाणें घेणें. जाजती न घेणें. कलम १.

तर्फ मजकूरची रयत बैल व टोणगे वहायास घेतात. व मोहतर्फा खूम उदमास घेतात, व गौळी खूम ह्मैसी कोण्ही घेतात.* त्यास कैलासवासी आपासाहेब यांणीं तह करून दिल्हा आहे कीं, सदरहूस जकात माफ, असें असतां सांप्रत जकातदार जकातीचा तगादा करितात ह्मणोन; त्यास तीन वर्षांपूर्वील चाल असेल त्याप्रमाणें चालवणें. नवीन करूं न देणें. कलम १.

---

1 Kárkuns of Government, the Sudhágadkar, and the Ángriá, visiting the villages for the purpose of enumerating houses, levied from the owner of each house $2\frac{1}{2}$ or 3 annas on account of food expenses, while formerly every house-owner in the village, where a kárkun halted, had to pay to the Khot, for the kárkun's food charges, one pice and half a seer of rice only. The former practice should be adhered to.

1 Rice of a fine quality should not be collected as revenue. If this be done, a deduction of $\frac{1}{4}$ the quantity due should be allowed in consideration of its superior quality.

1 Rice-straw should be levied at the rate of 50 bundles per khandi of rice.

एकूण कलमें अकरा सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें, नवीन उपद्रव रयतीस एकंदर न देणें. येविशीं सुधागडकरी यांसही ताकीद करून सदरहूप्रमाणें वर्तवणें ह्मणोन, कृष्णाजी रामचंद्र यांस. पत्र १.

येविशीं आत्माराम रघुनाथ तर्फ सुधागड यांस. पत्र १.

२

चिटणिसी.

७२४–(५२८) कृष्णराव बळवंत यांची स्वारी कर्नाटकांत सन मजकुरीं जात होती, तेव्हां मौजे जेजुरी तर्फ करेपठार, प्रांत पुणें, येथें फौजसुद्धां मुकाम होता, त्यास सरकारच्या कारखान्यास दाणा, रतीब व वैरण मौजे मजकुराकडून पावले आहेत, मजुरा देणें, त्याप्रमाणें तुह्मांस हिशेबीं मजुरा पडेल ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांस. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ सफर १६

परवानगी रूबरू.

७२५–(५५०) परगणे लोहोनेर व खारी वेलूरपाले येथील सालमजकूरचा ऐवज तालुके धोडपचे वेहेड्यास लाऊन दिल्हा, त्याप्रमाणें तुह्मांस वरात दिल्ही आहे, त्यास महालीं रबीचे पिकास व अफूस धक्का बसला, यास्तव कमी येईल ह्मणोन, वासुदेव नारायण व जगदीश वेंकटेश

समान सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

---

1 The Mahárs were formerly required to render menial service for two weeks only in this (the) year; and during this period they received some corn for their maintenance. Service for a longer period was now demanded from them, while even the usual allowance was not paid to them. The Mahárs had consequently absconded from the villages. The old practice should be followed.

1 The requisition for forced service should be made through the Jamidárs. Fines &c. should also be inflicted with their cognizance.

(724) Krishnarao Balwant, while proceeding with an army to Karnátic in the current year, encamped at Jejuri. A set off was allowed to the villagers in the revenue-demand for the provisions supplied to him.

A. D. 1777-78.

(725) This Sanad shows that poppy was cultivated in Parganá Lóhoner and Khári Welurpále.

A. D. 1777-78.

कमाविसदार परगणे मजकूर यांणीं हुजूर विनंति केली; त्याजवरून परगणे मजकूरचा ऐवज सालगुदस्तां तालुके मजकुराकडे देविला आहे, त्याप्रमाणें सालमजकुरीं रुपये ४०००० चाळीस हजार तूर्त देविले असत, तरी सालमजकूरचे ऐवजीं ऐवज पावला असेल तो वजा करून बाकी ऐवज राहिला असेल तो घेणें. पुढें सरसुभेदार जमाबंदी ठरावितील त्यांत पावला ऐवज वजा करून बाकी राहील तो मग घेणें ह्मणोन, बाजीराव आपाजी यांचे नांवें.

सनद १.

येविशीं सर्वोत्तम शंकर यांस सनद कीं, सदरहू महालीं तुह्मी जाऊन, चौकशीनें जमाबंदी करून, त्यापैकीं महाल मजकूर वगैरे नेहमीं खर्च वजा करून बाकी राहील तो ऐवज धोंडपंकडे देवणें ह्मणोन. १

२

७२६–(६५७) गोविंदराम कमाविसदार प्रांत कल्याण भिंवडी यांचे नांवें

समानीन चिटणिसी. पत्रें.
मया व अलफ
जिल्हेज ७

१ प्रांत कल्याण भिंवडी येथील पाहणी बाजीराव रामचंद्र यांणीं सन समान सबैनांत करून सरसुभा समजाविलें कीं, पाहणीप्रमाणें उगवणी होणार नाहीं, यास्तव रयतीस मोघम सूट द्यावी, त्याजवरून महालावर मोघम सूट देऊन सालबंदी लाऊन दिल्ही, त्यास सूट दिल्हाप्रमाणें रयतीस मजुरा पडली, किंवा दर मापानें खोताकडे राहिली. ते व आणखी कितेक कलमें पाहणीसंमंधें वगैरे अंतस्थ घेऊन सरकार नुकसानी केली असेल ते व, परभारें मनस्वी रयतीवर पट्या करून, हरतऱ्हेनें ऐवज साधून, दरम्याने महालकरी वगैरे यांणीं घेतला असेल, त्याची चौकशी पुरतेपणें कळेल तशी वाजबीचे रुईनें करून सदरील अन्वयें ज्याजकडे ऐवज लागू होईल त्याजपासून रूरयात न धरितां वसूल घेऊन ऐवज प्रांत मजकूरचे हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन. पत्र.

---

(726) The Kamávisdár of Pránt Kalyán Bhiwandi represented to the Sar Subhá in Samán Sabain that the revenue fixed after inspection could not be realized, and recommended that remissions be granted. The recommendation was accepted. The new Kamávisdâr Govindrao Rám was now directed to make inquiries on the following points.

A. D. 1779-80.

1 Whether the rayats received the remission, or whether the amounts were appropriated by the Khots.

१ कुंभाराचीं वधुवरें घोड्यावर बसऊन वरात मिरवूं नये. येविशीं कासार, सुतार, यांचा व कुंभारांचा कजिया होता, तो सरकारांतून मनास आणून कुंभाराचीं नवरानवरी घोड्यावर बसवावीं याप्रमाणें ठरलें, सबब कुंभारापासून नजरेचा ऐवज एकसाला सरकारांत घेतला, त्याप्रमाणें प्रांत मजकूर येथील कुंभारावर हुजुरून वरात जाली आहे, त्यास तेथील कुंभार गरीब, व दोन चार वर्षे प्रांतांत दंगा जाला, याजमुळें कांहीं परागंदा जाले, कांहीं आहेत ते खराब, याजकरितां येविशीं आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन तुम्हांकडील कारकुनांनीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी मुलुक शिरस्तेप्रमाणें नजरेचा ऐवज घेणें ह्मणोन. पत्र.

७२७–(६६०) मौजे मजकूरचे पाटिलांनीं हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, मौजे मजकुरावर वालुसरा पडोन पिकें गेलीं, याजकरितां सरकारांतून नजर मोजब्यास कारकून देऊन भोंवरगांवचा पडोसा पाहून पिकें गेलियाची चौकशी केली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून गोविंद लक्ष्मण कारकून शिलेदार यांस सरकारांतून नजर मोजब्यास पाठविले असेत, तरी हे व तुह्मीं मिळोन भोंवरगांवचा पडोसा पाहून पिकें गेल्याची चौकशी करून, कुळारगवार समजूत पाहून जाबता आकारून, मशारनिल्हे बरोबर हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, धोंडो केशव कमाविसदार मौजे पाडळी, संमत कोरेगांव, प्रांत वाई यांचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ जिल्हेज १६

रसानगी यादी.

७२८–(७०६) महादाजी धोंडदेव साठये कुळकर्णी पेठ बाजार, माखजन, तर्फे संगमेश्वर, तालुके रत्नागिरी यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, सालगुदस्तां बाळाजी गोपाळ थोरात, वस्ती पेठ मजकूर याणें सरकारांत समजाविलें कीं, गोविंद बल्लाळ साठये कुळकर्णी, पेठ मजकूर यांणीं आपले

इसन्ने समानीन मया व अलफ साबान ९

1 Whether the officers who made the inspection received bribes and thereby caused loss in the public revenue; whether the officers of the Mahál unauthorizedly levied extra cesses on the rayats for their use. He was further directed, in case any wrongful misappropriations were discovered, to recover the amount misappropriated from the person concerned.

(727) At the request of the Pátil of Pádali, a kárkun was sent to make a rough inspection of the crops of the village, which were alleged to have been damaged and the Kamávisdár was directed to report the result of his inspection.

A. D. 1779-80.

(728) Báláji Gopál Thorát complained that Govind Ballál Sáthaye Kulkarni of Peth Bájár, Mákhjan, in Tarf Sangameshwar in Táluká Ratnágiri caused a peon to torture

A. D. 1781-82.

लेकास सरकारचे बाकीकरितां प्याद्याकडून नाशिकास चाप लाविले, 'असें समजाऊन आपणांस पंचवीस रुपये मसाला करून हुजूर आणिलें, व रत्नागिरीचा कारकून साक्षीस होता, त्यांची साक्षी सुभाचीं बखरें आणविली, त्यावरून मनास आणितां पंचाइत मसें ठरलें कीं, कुळकर्णी यांणीं बाकीची पटी सरकारचे प्याद्याजवळ करून दिल्ही, चाप तो प्याद्याजवळ नव्हताच. प्याद्यांनीं थोराताचे मुलास कोइंडी लाविली. ती कुळकर्णी यांणीं लावावयास सांगितली नाहीं; परंतु कोइंडी ज्या समई प्याद्यानें लाविली, तेव्हां कुळकर्णी जवळ होते, आणि सोडविलें नाहीं, हा दोष ठेऊन कुळकर्णी व आपली असामी रत्नागिरीस होती ते जप्त करून कुळकर्णाचें उत्पन्न व मुशाहिरा व असामीचें वेतन सरकारांत जमा करणें ह्मणोन, सुभा सनद जाऊन जप्ती जाली आहे. ते मोकळी करावयाची आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी पेठ मजकूरचें कुलकर्ण व कुळकर्णियाची असामी थोराताचे कजियाकरितां सरकारांत जप्त केली होती, ती हल्लीं रदबदलीमुळें मोकळी केली असे, तरी कुळकर्णाचे वतमाची व असामीची जप्ती मोकळी करून पूर्ववत्प्रमाणें कुळकर्णाचें व असामीचें कामकाज घेऊन, असामीचें वेतन सालमजकुरापासून देत जाणें ह्मणोन, महिपतराव कृष्ण तालुके मजकूर यांचे नांवें चिटणिसी पत्र १.

७२९-(७२९) रामचंद्र पवार यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, परगणे बाहाळ व परगणे बोरनार येथील जहागीर आपल्याकडे सरंजामास सरकारांतून आहे, व सरदेशमुखी परगणे बाहाळ येथील महादाजी निळकंठ यांजकडे आहे, त्यास पेशजीं परगणे मजकूरची खंडणी एकेजागा जहागीरदाराचे कचेरींत होऊन तहशील परभारें अंमलदार करीत होते, याजमुळें गांवगन्ना खर्च

इसन्ने समानीन मया व अलफ. जिल्काद १८

Báláji's son with an instrument of torture called (châp) for the recovery of Government revenue. Mahádji Dhondeo Sáthaye (Báláji's relative) was called to the Huzur, and an inquiry was made. It was found that another kind of torture called (Koindi) and not the one complained of was inflicted by the peon, and that the Kulkarni though present at the time did not interfere. The Kulkarna Watan and the emoluments of the office of kárkoon which Mahádji held was therefore attached. The attachment was through intercession now removed.

(729) It was found that the system of collecting revenue separately by the different Amaldàrs besides being expensive led to oppression. The late Peshwá Mádhavráosáheb therefore issued orders to the effect that the collections should be received in one place at the office of the Jahágirdár and should then be distributed among themselves by the several Amaldárs. Rámchandra Powár, the Jahágirdár of Parganá Báhál and Bornár, represented that

A. D. 1781-82.

पडोन, माहालची खराबी होत होती, याजकरितां कैलासवासी माधवरावसाहेब यांणीं तह करून देऊन पत्रें करून दिल्हीं कीं, जाहगीरदाराचे कचेरींत एक जागा वसूल अमलदारांनीं हिसेरसीद ऐवज घ्यावा, याप्रमाणें चालत असतां सरदेशमुख यांणीं सन अर्बा सबैनांत दादासाहेब यांस गैरवाका समजाऊन पत्रें आणून सदरील तह मोडून, महालीं निराळी तहसील करूं लागले, याजमुळें महालची खराबी होऊन लावणी कमी होऊं लागली, याजकरितां पेशजीं कैलासवासी माधवरावसाहेब याणीं तह करून दिल्हा आहे, त्याप्रमाणें एकेजागा जहागीरदाराचे कचेरीस तहशील होऊन हिसा सर्वत्रांनीं घ्यावा, येविशीं ताकीद जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी तीर्थस्वरूप कैलासवासी रावसाहेब यांणीं पेशजीं पत्रें करून दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें तुह्मीं हरदू महालाचे अमलदारांस व जमीदारांस ताकीद करून जहागीरदाराचे कचेरीस एकेजागा तहसील होऊन हिसेरसीद ऐवज जहागीरदार, मुकासी व बाबतीवाले, व सरदेशमुख घेत तें करणें. तीर्थस्वरूप कैलासवासी रावसाहेब यांचे पत्राप्रमाणें वहिवाट करवणें ह्मणोन, नारो कृष्ण सरसुभा, प्रांत खानदेश यांस चिटणिसी. पत्र १.

सदरील अन्वयें तहविशीं. पत्रें ८.

४ परगणे बहाळ येथील तहाविशीं.

१ जमीदार परगणे मजकूर यांस.

१ रामाजी महादेव कमाविसदार, मुकासा जफ्ती सोमवंशी परगणे मजकूर यांस.

१ बाळजी भोसले यांजकडे मुकाशापैकीं हिसा आहे त्याविशीं.

४

३ परगणे बोरनार येथील तहविशीं.

१ जमीदार परगणे मजकूर यांस.

१ सुलतानजी धायभर यांजकडे मुकासा आहे त्याजविशीं.

१ जनार्दन गोपाळ कमाविसदार बाबती सरदेशमुखी पैकीं मजकूर यांस.

३

---

these orders were, on a misrepresentation by Mahádaji Nilkanth the holder of the Sardeshmukhi amal, revoked by Dádásáheb, that this revocation had resulted in a decrease of cultivation, and that revenue had suffered. He therefore prayed that the previous orders be again enforced. His prayer was granted.

१ रामचंद्र पवार यांस पत्र कीं, सदरील तह्प्रमाणें वहिवाट करीत जाणें ह्मणोन.

८ ९

नऊ चिटणिसी पत्रें दिल्हीं असेत.

७३०–(७९३) परगणे बोरनार येथील बाबती व सरदेशमुखीचा अमल सरकारांतून जनार्दन गोपाळ यांजकडे आहे, त्यास महालाची जमाबंदी एकेजागां होऊन वांटणी जमीदारांनीं करावी; आणि परभारी ज्यांची त्यांणीं तहसील करावी, असें असतां तुह्मीं कचेरीस हिसा देतां, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी पेशजींप्रमाणें ज्यांचा हिसा ते परभारी तहशील करितील, त्यास तुह्मीं दिक्कत न करणें ह्मणोन, रामचंद्र पवार यांचे नांवें. पत्र १.

सलास समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल २७

येविशीं जमीदार परगणे मजकूर यांस पत्र कीं, तुह्मीं मशारनिल्हेसीं रुजू होऊन बाबती सरदेशमुखीचे अमलाचा वसूल यांजकडे सुरळीत देणें ह्मणोन. पत्र १.

२

चिटणिसी.

(या सनदेंतील हुकूम मागच्या सनदेंतील हुकुमाच्या अगदीं उलट आहे.)

७३१–(८४८) मौजे कुरकवाडें तर्फ चिकणें, परगणें नंदुरबार, हा गांव बदलोन जमाबंदीचा पैका देत नाहीं, त्याचे पारिपत्यास वामनाजी हरी कमाविसदार परगणे मजकूर, दिंमत तुकोजी होळकर, हे गेले असतां गांवकरी यांणीं गोळी वाजऊन घोडीं माणसें जाया केलीं, तोफा खेरीज पारिपत्य होत नाहीं, यास्तव कुकरमुंडेंपैकीं तोफा देवाव्या ह्मणोन वामनाजी हरी यांणीं लिहिलें; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी ठाणें घ्यावयास कुकरमुंडें

खमस समानीन
मया व अलफ
साबान ३

(730) The practice in Parganá Bornár was for the Jamidárs to do the Jamábandi of the revenues of the Mahál and to settle the amounts due to the several Amaldárs. The collections were then to be made by each Amaldár separately. The Jahágirdár of the Parganá, however, collected himself the amount due to Government on account of certain Amals, and paid it to their Kamávisdár. He was directed to conform to the old practice. (This is at variance with the order contained in the preceding entry.)

A. D. 1782-83.

(731) The villagers of Kurakwáḍe in Tarf Chikaṇ in Parganá Nandurbár revolted and refused to pay Government revenue. Wámnáji Hari, the Kamávisdár of Tukoji

A. D. 1784-85.

पैकीं तोफा २ दोन दारू गोळे सरंजामसुद्धां, व शंभर माणूस मशारनिल्हेकडे कुमकेस देविलें असे, तर देऊन दारूगोळ्याची किंमत व तोफांस खर्च लागेल तो मशारनिल्हेपासून घेणें. ठाणें हस्तगत जालियावर तोफा व माणूस कुकरमुंढेयास नेणें ह्मणोन, नारायणराव यादव तर्फ कुकरमुंढें यांस. सनद १.

रसानगी यादी.

समान समानीन मया व अलफ रबिलावल १८

७३२-(९६५) कृष्णराव गंगाधर यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. परगणा नाशिक येथें सालमजकुरीं मघांचा पर्जन्य पडला, अलीकडे आजपावेतों पर्जन्य नाहीं, ब्राह्मण अनुष्ठानास लाविले आहेत, महर्गता बहुत जाहली, आफ्तीमुळें रयतीस आधार नाहीं. साल गुदस्तांचे जमा वसूल होऊन बाकीचा वसूल घ्यावयाचा त्यास खरीफाचें पीक गेलें आहे. याजकरितां आफ्तीची चौकशी करावयाविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन लिहिलें; त्यास परगणा मजकूर येथील आफ्तीची चौकशी करावयाविशीं सर्वोत्तम शंकर यांस आज्ञा केली असे, तरी त्यांजकडील कारकून, व तुह्मीं मिळोन गांवगन्ना कुळारगवार आफ्तीची चौकशी करून, जाबता हुजूर पाठवणें. समजोन फडशा केला जाईल ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

Hoḷkar, proceeded against them, but the villagers took to arms, and repulsed him with loss. Two cannon-pieces and 100 men were therefore lent to assist him in reducing the village to submission.

A. D. 1787-88.

(732) Krishṇarao Gangádhar reported that there was a scarcity of rain in Parganá Násik in this year, that Brahmins were engaged in invoking the deity for rain, that grain had become very dear, and that the rayats could hold out no longer. He asked permission to inquire into the extent of the scarcity, (in order that the revenue collectors might be regulated accordingly). Sarwottam Shankar was directed to make the investigation.

३ मुलकी खातें.

(क) शेतकीस उत्तेजन.

(१) तगाई.

७३३–(३०४) परगणे सरभुवन, प्रांत गुजराथ, हा महाल फौजेचे पायमल्लीनें खराब जाहला, रयतेचीं घरेंदारें जळालीं, लावणी होत नाहीं, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्यावरून हे सनद सादर केली असे, तरी परगणे मजकूरचे रयतीस तगाई देऊन महालची लावणी करणें, मामलतीची घालमेल जाहल्यास तुमचा ऐवज तगाईचा होईल तो व्याजसुद्धां ज्याकडे मामलत होईल त्याजकडून देविला जाईल ह्मणोन, चिंतामण हरी यांस. सनद १.

सब्बा सबैन मया व अलफ जमादिलावल ८

परवानगी रूबरू.

७३४–(६७३) घनश्याम त्रिंबक यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं विनंतिपत्रें पाठविलीं तीं पावलीं, त्याचे जाबसाल येणेंप्रमाणें.

समानीन मया व अलफ रबिलावल १०

बापूजी होळकर हिंदुस्थानांतून देशीं येतां, व तुकोजी होळकर, व महादजी शिंदे गुजराथेंत जातां, महालोमहालीं मुक्काम करून घासदाणा वगैरे ऐवज घेतला, त्याची याद पाठविली ती पावली, त्यास पायमाली फौजे-

---

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(C) Encouragement to Cultivation.

(1) Tagái.

(733) The Pargaṇá of Sarbhuwan in Gujerath having suffered by the inroads of armies, the area of cultivation decreased. Orders were therefore issued to the Mámlatdár to encourage cultivation by making Tagái grants to the rayats.

A. D. 1776-77.

(734) Bápuji Hoḷkar while returning from Hindustán and Tukoji Hoḷkar and Mahádaji Scindia while proceeding to Gujerath levied Ghásdáṇá from the Mahâls through which they passed. Ghanashám Trimbak informed Government of this fact. He was asked to report after inquiry and in consultation with the Sar Subhedár the loss sustained by the rayats on account of the movements of the army. He further informed Government that owing to 4 halts of the Hoḷkar and Scindia in Pargaṇá Ner, the Pargaṇá was pillaged and was lying desolate, and the rayats had absconded. He was directed to give letters of assurances to the rayats, Pâtils, and Jamidárs, to grant Tagái, and to see that cultivation prospered.

A. D. 1779-80.

मुळें जाहली त्याची वगैरे चौकशी सरसुभाचे विद्यमानें करून लेहून पाठवणें, व पेस्तर लावणीचा बंदोबस्त करणें. कलम १.

परगणा नेर येथें होळकर व शिंदे यांचे मुक्काम चार होऊन परगणा लुटून बेचिराख केला, घरें मोडून नेलीं; यामुळे रयत परागंदा जाहली आहे, त्यास रयतीस व मोकदमांस व जमीदार यांस अभयपत्र व तगाई पेस्तर लावणीबद्दल द्यावयाकरितां आह्मांस खातरजमेचें पत्र द्यावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन लिहिलें; त्यास रयतीस व मोकदमांस व जमीदारांस अभयपत्रें, व तगाईविशीं तुह्मांस अलाहिदा पत्रें सादर आहेत, तरी तुह्मी दिलभरंवसा देऊन परगणा मजकूरची आबादी करणें. कलम १.

७३५–(१०८२) परगणे नेवासें वगैरे मंहाल येथील रयत साल गुदस्तां आसीमुळें परागंदा होऊन, खानदेश व वऱ्हाड प्रांतें गेली, व कांहीं गांवीं राहिली, त्यांचे बैल गुरें मयत जाहलीं; त्यास महालची लावणी जाहली पाहिजे याजकरितां रयतेचें बोलणें कीं, इस्ताव्याचें भरसाल, त्याप्रमाणें लावणी होत नाहीं, सबब कमती कौल करून द्यावा, व तगाई पोटगी द्यावी, ह्मणजे लावणीचा बंदोबस्त होऊन रयत मुलकावर गेली आहे, ते आणून आबादी करूं, येविशीं बोलण्यास दहा पांच गांवचे पाटील पुण्यास आले होते, त्यांची खातरजमा केली कीं, सरकारांत विनंति करून कौल व तगाईचा बंदोबस्त करून घेतों, याप्रमाणें त्यांस सांगोन महालीं रवाना केलें. येविशीं कौल व तगाई द्यावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन तुह्मीं विनंति लिहिली; ऐशास सुभाऊन चौकशी करून रयतेस कौल देऊन लावणीचा बंदोबस्त राखणें; व तगाई कार्याकारण पाहोन, तुह्मी रयतेस देऊन, तो ऐवज हंगामी त्यांजकडून वसूल करून घेणें ह्मणोन, मोरो हरी, दिंमत रामचंद्र नारायण यांचे नांवें छ. १७ जिल्हेज. सनद १.

अर्बा तिसेन मया व अलफ मोहरम १४

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

---

(735) Some of the rayats of Parganá Newáse &c. left their homes in the preceding year owing to scarcity, and went to Khándesh and Berárs. Those who remained lost their cattle. The Pátils of several villages therefore came to Poona and requested Moro Hari in the service of Rámchandra Náráyan that unless kowls were granted reducing the assessment, and unless Tagái was given, the village-lands could not be brought under cultivation. Moro represented the matter to Government. The concession asked for was allowed to be granted.

A. D. 1793-94.

३ मुलकी खातें.

(क) शेतकीस उत्तेजन.

(२) पडीत जमिनीच्या लागवडीकरितां व बागाईत वाढविण्याकरितां विशेष प्रकारची सवलत.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७३६--(७४) विरेश्वर हरी कमाविसदार, कसबे नारायणगांव, प्रांत जुन्नर यांचे नांवें सनद कीं, कसबे मजकूर येथील धरण सन सलास सबैनांत नदीस पाणी येऊन फुटलें, याजमुळें बागाईत पडलें, सबब साल-मजकुरीं धरणाचे कामाबद्दल पांच हजार रुपये द्यावयाची नेमणूक केली असे, तरी पाया पक्का घालून वरचें काम व्हावयास दिवसगत लागेल, सबब पाया जाहल्यावर दगड माती लांकडें वगैरे लाऊन, पाणी तुंबऊन, पाट चालता करून, बागाईत पेशजींप्रमाणें करणें. गांवचा ऐवज तूर्त वसूल यावयाचा नाहीं, सबब हुजुरून सदरहू पांच हजार रुपये द्यावयाचे, करार केला असे, तरी ऐवज घेऊन धरणाचें काम चौकशीनें करणें, म्हणोन. छ. २४ जमादिलावल. सनद १.

खमस सबैन
मया व अलफ
जमादिलाखर २९

रसानगी यादी.

७३७--(९५) तालुके अंजणवेल येथें पेशजीं बागाईत होतें, आलीकडे पीक कमी जाहलें, सरकारदस्त भारी पडतो, येणेंकरून रयत नाउमेद होऊन सालेसाल बागाईत कमी होतें, त्यास स्वामींनीं कृपाळु होऊन नक्की शिरस्ता व माफीचा कौल कांहीं सईल करून दिल्हियास रयत उ-

खमस सबैन
मया व अलफ
साबान ६

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(C) Encouragements to cultivators

(2) Special concessions for the cultivation of waste tracts and the spread of irrigation, Kowls &c.

FROM NÂRO APPÂJI'S DIARY.

(736) A dam at Nárâyangaon in Prânt Junner having been washed away in A. D. 1772-73, no Bágáyat crops could be grown. Sanction was given to the construction of a solid dam at a cost of Rs. 5,000.

A. D. 1774-75.

(737) At the request of Náro Anant Parchure, Mahájan of Guhágar, the following terms were offered for the encouragement of cultivation in Táluká Anjanwel.

A. D. 1774-75.

मेदवार, होऊन कीर्द करील; व दगड सडा आहे त्ये जागा झाडें व गवत कांहींच होत नाहीं, तेथें बाहेरून माती आणून घालून, नूतन जमीन शेत होये; व डोंगरांतील दगड फोडून वोढा नाला असेल त्यास माती घालून नूतन शेत होय ऐसें करावयास रयत उमेदवार आहे, याकरितां जो कोणीं उमेद धरून, नूतन जमीन तयार करील, त्यापैकीं निमे राहील त्यास वीस वर्षे माफी होऊन पुढें कमधारा पांच वर्षे घेऊन मग शिरस्तेप्रमाणें धारा घ्यावयाचा करार करून दिल्हियास आबादी होईल, व दर्यागर्के खाजणी जमिनीस बांधबंदिस्त करून नूतन शेत होय ऐसें करावयास रयत उमेदवार आहे, याकरितां जो जमीन तयार करील, त्यास त्या जमिनीपैकीं चौथाई जमीन इनाम व बंदिस्तीस खर्च मेहनत लागेल, त्याचा अजमास पाहोन माफी सालें, व इस्ताव्याचा कौल दिल्यास नवसाध्य ठिकाणाची लावणी होऊन, कीर्द महामुरा होईल ह्मणोन, नारो अनंत परचुरे महाजन कसबे गुहागर यांणीं हुजूर किल्ले पुरंदर येथील मुक्कामीं येऊन विनंति केली; त्याजवरून मनास आणितां बागाइताची लावणी व नवसाध्य ठिकाणें जमिनीवर पूर्वीं शेतें जाहलीं नाहींत; व नवीन व्हावयास असाध्य ते जमिनीची कस्त मेहनत चांगली करून तेथें शेतें करितील, त्यांस कीर्द महामुरीवर नजर देऊन बागाइताची व नवसाध्य ठिकाणांची सदरीलप्रमाणें उस्तवारी करून बागाइताची लावणी व शेतें करितील, त्यास माफी व इस्तावा शिरस्ता येणेंप्रमाणें.

---

1 Should any person bring an entirely rocky ground under cultivation by covering it with earth, and by providing embankments around it, half the land shall be given to him in Inám, and the remaining half shall be continued rent-free for 20 years, and at reduced rates for 5 years more, and shall after that period be subjected to full assessment.

1 Should any person reclaim salt-land by providing embankments, one fourth of the land shall be given to him in Inám and the remaining portion shall be continued rent-free and at reduced rates, for such periods as upon a consideration of the money and labour spent, may seem fit.

1 Should any person plant the following trees, no tax shall be levied on their account for the number of years specified below.

1 Cocoanut trees	18 or 20 years,
1 Betel-nut trees	15- Do—
1 Undaṇi trees	12- Do—

After the lapse of the above period, the following levies shall be made.

1 For each cocoanut tree o-4 Annas and a load of loppings,

तालुकियांत सडा आहे त्ये जागा बाहेरून माती आणून नूतन जमीन मेहनतीनें रयत करील, व डोंगरांतील दगड फोडून वोढा नाला असेल त्यास माती घालून नूतन शेत होय ऐसें करावयास रयत उमेदवार आहे, त्यास उमेद धरून जो करील त्यास त्या जमिनीपैकीं निमे जमीन इनाम देऊन बाकी निमे राहील त्यास माफीसालें वीस होऊन, पुढें पांच वर्षे कमधारा घेऊन, मग शिरस्तेप्रमाणें धारा घ्यावयाचा करार केला असे, तरी सुभाहून तकवियत कौल देऊन जमीन तयार करवणें, तयार जाहल्यावर मोजणी करून जाबते लिहोन हुजूर पाठवीत जाणें, ते पाहून त्यापैकीं निमे जमिनीचीं इनामपत्रें हुजुरून करून दिल्हीं जातील. बाकी निमे जमीन राहील, त्याचा सदरीलप्रमाणें माफी सालें व कमधाऱ्याचा कौल पाठऊन, पुढें शिरस्तेप्रमाणें धारा घेत जाणें. कलम १.

तालुके मजकुरीं दर्यागर्क खाजणी जमिनीस बांधबंदिस्त करून नूतन शेत होय असें रयत उमेद धरून करील, त्यास त्या जमिनीपैकीं चौथाई जमीन इनाम देऊन, बाकी तीन तक्षिमा जमीन राहील त्यास माफी सालें, व इस्तावा खर्च मेहनतीचा अजमास पाहून, शिरस्तेप्रमाणें दर घ्यावयाचा करार केला असे, तरी

बागाइताचा शिरस्ता लावणीचे सालापासून माफीसालें.

नारळ माडास.	सुपारीस.
सालें.	सालें १५
उमर व पुलणवट	उंडणीस सालें १२
नारळ फड जमिनीस	तांबड जमिनीस
१८	२०

यासी माफी सालें भरल्यावर सरकार दस्त दरझाडास पटी बाबसुद्धां नक्त. रुपये.

नारळ माडास दस्त.	सुपारीच्या झाडास रुपये ‌८
नारळ माडास रुपये ।·	
भंडार माडास रुपये १	उंडणीच्या झाडास रुपये ‌८=
झांप दर माडास सुमार १	

एकूण शिरस्ता माफीचा नारळ माडास उमर, व पुलणवट जमिनीस सालें अठरा व तांबड जमिनीस सालें वीस, व सुपारीस सालें पंधरा, व उंडणीस सालें बारा, येणेंप्रमाणें माफी सालें भरल्यावर दस्त दरसाल दर झाडास नारळ माडास पावला व भंडार माडास एक रुपया व सुपारीस एक आणा व उंडणीस तीन आणे पट्टी बाबसुद्धां, नक्त माडास ऐन जिन्नस झांप सुमार एक, याप्रमाणें करार केला असे, तरी श्रमसाहस करून बागाईत नवकीर्द करील, त्यास साल मजकुरापासोन सदरहूप्रमाणें सुभाहून कौल जे सालीना घेईल त्यास देऊन, बागाइ-

---

1 For each cocoanut tree used by Bhandáris Rupee 1–Do.
1 For each betelnut tree. 0–1
1 For each Undani tree 0–3

सुभाहून तपशिलवार कौल देऊन जमीन तयार करवणें, तयार जाहल्यावर मोजणी करून जाबते लिहोन हुजूर पाठवीत जाणें. ते पाहून त्यापैकीं चौथाई जमिनीचीं इनामपत्रें हुजुरून दिल्हीं जातील. बाकी तीन तक्षिमा जमीन राहील, त्याचीं माफी सालें व इस्तावियाचा कौल सुभाहून देऊन, पुढें शिरस्तेप्रमाणें धारा घेत जाणें.

कलम १.

ताची आबादी करऊन, सालेसाल बागाइत होईल, त्याचा झाडा हुजूर समजावीत जाणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी गांवगन्नाचे खोत वगैरे सुभा आणून सदरील प्रमाणें जमिनीची लागवड करवणें ह्मणोन, कृष्णाजी विश्वनाथ यांचे नांवें. सनद १.

मोकदमानी, व रयानी, तर्फ गुहागर वगैरे महालानिहाये यांस कीं, मेहनत करून जमिनीची लागवड व बागाइताची लावणी करणें, सदरहूप्रमाणें कौल पाठऊन उगवणी करून घेतली जाईल ह्मणोन. १

—

२

रसानगी यादी.

७३८—(१०९) तालुके सुवर्णदुर्ग येथें पेशजीं बागाईत होतें, आलीकडे पीक कमी जाहलें, सरकारदस्त भारी पडतो, येणेंकरून रयत नाउमेद होऊन सालेसाल बागाईत कमी होतें. त्यास स्वामींनीं कृपाळु होऊन नक्की शिरस्ता व माफीचा कौल कांहीं सहल करून दिल्यास रयत उमेदवार होऊन कीर्द करील, व दगड सडा आहे तो जागा झाडें व गवत कांहींच होत नाहीं. तेथें बाहेरून माती आणून घालून व डोंगरांतील दगड फोडून ओढा नाला असेल त्यास माती घालून नूतन शेत होय असें करावयास रयत उमेदवार आहे, याकरितां जो कोणीं उमेद धरून नूतन जमीन तयार करील, त्यापैकीं निमे जमीन इनाम देऊन, बाकी निमे राहील त्यास वीस वर्षें माफी होऊन, पुढें कमधारा पांच वर्षें घेऊन, मग शिरस्तेप्रमाणें धारा घ्यावयाचा करार करून, दिल्हियास आबादी होईल; व दर्यागर्के खाजणी जमिनीस

खमस सबैन मया व अलफ रमजान १७

---

(738) Concessions similar to those granted to the rayats of Tálukâ Anjanwel (vide Sábán 6 of this year) were granted to the inhabitants of Tálukâ Suvarṇadurg.

A. D. 1774-75.

बांधबंदिस्त करून नूतन शेत होय, असें करावयास रयत उमेदवार आहे, याकरितां जो जमीन तयार करील, त्यास त्या जमिनीपैकीं चवथाई जमीन इनाम, व बंदिस्तीस खर्च मेहनत लागेल त्याचा, आजमास पाहून माफी सालें व इस्ताव्याचा कौल दिल्यास नवसाध्य ठिकाणांची लावणी होऊन, कीर्द महामुरा होईल ह्मणोन, गोविंद केशव बिवलकर खोत व कमाविसदार कजबे दाभोळ, तालुके पंचनदी, व महादाजी बल्लाळ पेंडसे महाजन मौजे मुर्डी व बाळाजी चिंतामण दातार महाजन कजबे आंजर्लें, व बाबाजी बल्लाळ साठे चौघुले कजबे मजकूर, तालुके केळशी यांणीं हुजूर किल्ले पुरंधर येथील मुक्कामीं येऊन विनंति केली; त्याजवरून कीर्द महामुरीवर नजर देऊन, बागाइताची व नवसाध्य ठिकाणाची सदरहूप्रमाणें उस्तवारी करून बागाइताची लावणी व शेतें करितील त्यांस माफी इस्तावा व शिरस्ता येणेंप्रमाणें.

तालुकियांत सडा आहे त्ये जागा बाहेरून माती आणून नूतन जमीन रयत मेहनतीनें करील, व डोंगरांतील दगड फोडून, ओढा नाला असेल त्यास माती घालून नूतन शेत होय असें करावयास रयत उमेदवार आहे, त्यास उमेद धरून जो करील त्यास त्या जमिनीपैकीं निमे जमीन इनाम देऊन, बाकी निमे राहील त्यास माफी सालें २० वीस होऊन पुढें पांच वर्षे कमधारा घ्यावा, याप्रमाणें करार केला असे, तरी तालुके मजकुराहून तकवियत कौल देऊन जमीन तयार करवणें; व त्या जमिनीचे मोजणीचे जाबते सुभाहून हुजूर पाठवाल त्यापैकीं निमे जमिनीचीं इनामपत्रें करून देऊन, बाकी निमे जमीन राहील त्याचा सदरहूप्रमाणें माफी सालें व कमधाऱ्याचा कौल पाळून पुढें शिरस्तेप्रमाणें धारा घेत जाणें. कलम १.

तालुके मजकुरीं दर्यागर्के खाजणी जमिनीस बांधबंदिस्त करून, नूतन शेत होय असें रयत उमेद धरून करील, त्यास

बागाइताचा शिरस्ता व लावणीचे सालापासून माफी सालें.

नारळ माडास सालें.	सुपारीस सालें १५
उमर व पुळणवट जमिनीस सालें १८	तांबड जमिनीस सालें २०

फणस व उंडणीस सालें १२

यासी माफी सालें भरल्यावर सरकारदस्त दर झाडास पटी बाबसुद्धां नक्त.

रुपये.

दस्त नारळ माडास नक्त.	सुपारीच्या झाडास रुपये ॥
नारळ माडास रुपये ·।· भंडार माडास रुपया १	फणस व उंडणीच्या झाडास ॥=

झांप दर माडास सुमार १.

एकूण शिरस्ता माफीचा नारळ माडास उमर व पुळणवट जमिनीस सालें अठरा व तांबड जमिनीस सालें २० वीस व सुपारीस सालें १५ व फणस व उंडणीस सालें बारा येणेंप्रमाणें माफी भरल्यावर दस्त दरसाल दर झाडास नारळ माडास

त्या जमिनीपैकीं चवथाई जमीन इनाम देऊन बाकी तीन तक्षिमा जमीन राहील त्यास माफी सालें व इस्तावा खर्च मेहनतीचा आजमास पाहून, शिरस्तेप्रमाणें दस्त घ्यावा ह्मणोन; त्याजवरून सुभाहून तकवियत कौल देऊन जमीन तयार करवणें, तयार जाहल्यावर त्या जमिनीची मोजणी करून, खर्च मेहनतीचा आजमास पाहून जमिनीचे मोजणीचे जाबते हुजूर पाठवाल त्यापैकीं चवथाई जमिनीचीं इनामपत्रें करून देऊन, बाकी तीन तक्षिमा जमीन राहील त्याचीं माफीसालें व इस्ताव्याचा कौल तालुकेयाहून देऊन, जाबते हुजूर पाठवणें, त्याप्रमाणें पाळलें जाईल. कलम १.

पावला व भंडार माडास एक रुपया व सुपारीस एक आणा व फणस व उंडणीस तीन आणे, पटी बाबसुद्धां नक्त व माडास ऐन जिन्नस झांप सुमार एक, याप्रमाणें करार केला असे, तरी सुभाहून कौल देऊन श्रम साहस करऊन बागाइताची आबादी करवणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें सदरहूप्रमाणें करार करून दिलीं असेत, तरी गांवगन्नाचे खोत वगैरे सुभा आणून, त्यांस कौल देऊन, जमिनीची लागवड व बागाईत यांची लावणी करऊन सदरहूप्रमाणें कौल पाठऊन उगवणी करून घेत जाणें ह्मणोन, मोरो बापूजी यांचे नांवें. सनद १.

मोकदमानी व रयान महालानिहाय तर्फ मजकूर यांस कौल कीं, जमिनीची लागवड करणें, व बागाइताची लागवड करणें. सदरहूप्रमाणें कौल पाठऊन उगवणी करून घेतली जाईल ह्मणोन. कौल.

२

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७३९–(४५४) महादाजी बापूजी खोत महाजन मौजे शेडवई नारगोली, तर्फ नातूपालवण, तालुके सुवर्णदुर्ग, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे मजकुरीं बागाइत पूर्वीं माहामूर होती, त्यास पेशजीं भालेराई जाहली, तेव्हां ब्राह्मण परागंदा होऊन गेले, त्यास सवाशें वर्षें जालीं; बागाइत

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर २६

FROM JANARDAR APAJI'S DIARY.

(739) Mahádji Bápuji, Khot Mahájan of Mauze Shedwái Nárgoli, Nátupalwán, in Táluká Suwarṇadurg, represented that formerly there was considerable canal-irrigation in the

A. D. 1776-77.

जमीन जंगलमर्के पाणीपाटसुद्धां जाहली आहे, याजकरतां सरकारांतून तकवियत कौल दिल्यास पाट चालता करून बागाईत करावयास उमेदवार आहों ह्मणोन; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी हल्लीं हे मौजे मजकुरीं पाट चालता करून बागाईत करणार याजकरितां तकवियत कौल सुभाहून मुलुकशिरस्तेप्रमाणें देऊन अमदानी करवणें ह्मणोन, मोरो बापूजी यांस छ. ३ रबिलाखर. सनद १.

रसानगी यादी.

७४०–(८४९) कसबे नारायणगांव निसबत गोविंद गणेश येथील धरण बांधावयाचें काम लाविलें आहे, यास चुन्याचे चाकाचे व गाड्याचे बैल बांधावयास पडळ पाहिजे, याजकरितां सरकारचीं कुरणें मौजे कावळे व गंगापूर व सिनोली येथें आहेत, त्या कुरणांपैकीं वांसे हरजिनसी सुमारें ३०० तीनशें देविले असत, तरी सदरहू वांसे कापून नेतील, त्यास नेऊं देणें ह्मणोन, शिवराम रघुनाथ यांस. सनद १.

खमस समानीन मया व अलफ साबान ५

रसानगी यादी.

७४१–(८७८) पांडुरंग बल्लाळ उपनाम अचवल, गोत्र भारद्वाज, सूत्र आश्वलायन वास्तव्य मौजे आंपगांव, तर्फ सानोळें, प्रांत कल्याण भिंवडी, यांणीं हुजूर कसबे पुणें, येथील मुक्कामीं येऊन विनंति केली कीं, कसबे दहिवलें, परगणे मजकूर, सरकार बागलाण, प्रांत खानदेश, येथें नदींतील धरणाचा जुना बंधारा होता तो फुटला, त्याजमुळें कसबे मजकूरचा आकार कमी होतो, त्यास बंधारा बांधल्यास सरकार किफायत होईल. बंधाऱ्याचे बंदिस्तीस अजमासें एकतीसशें बासष्ट रुपये लागतील, त्यापैकीं अडीच हजार रुपये सावकारापासून कर्ज घ्यावें लागेल. त्यास पांच बिघे जमीन व बाकीचें काम रयतेपासून आंगमेहनतीनें घ्यावें लागेल, सबब मोकदम यांस पांच बिघे जमीन एकूण दहा बिघे जमीन, बंधाऱ्यामुळें बागाइती तयार होईल. त्यापैकीं इनाम करार दिल्यास बंधारा तयार करूं ह्मणोन, गणेश दादाजी कमाविस-

खमस समानीन मया व अलफ जमादिलावल २

---

village, that about 125 years before the Brahmins left the village, and that since then the lands and the acqueducts had been overgrown with the jungle. He prayed that Kowl might be given to enable him to bring the land again under Bágáyat cultivation. His request was granted.

(740) A dam was being constructed at Kasbá Náráyangaum.

A. D. 1784-85.

(741) The old dam of the river at Dahiwle in Parganá Dahiwle in Sarkár Bágláṇ was damaged. Its repair was estimated to cost Rs. 3,162. The Kamávisdár proposed to obtain by loan Rs. 2,500 for the purpose from a banker and to exact service

A. D. 1784-85.

दार, परगणे मजकूर, यांणीं सरकारांत विनंति केली; त्याजवरून बंधाऱ्याचे बंदिस्तीस ज्या सावकारापासून कर्ज घ्याल त्यास पांच बिघे जमीन, व रयतेपासून आंगमेहनतीनें काम घ्यावें, सबब मोकदम यांस पांच बिघे जमीन, एकूण दहा बिघे जमीन बंधाऱ्यामुळें तयार होईल. त्यापैकीं इनाम करार करून दिल्ही जाईल ह्मणोन, मशारनिल्हेस सन सलास समानीनांत सनद सादर जाहली, त्याजवरून त्यांणीं यांजपासून अडीच हजार रुपये कर्ज घ्यावयाचें करार करून, धरणाचें काम यांस सांगितलें, त्यास अडीच हजार रुपयांचें काम असतां दोन हजार बहात्तर रुपयांत किफायतीनें करून, बाकीचें काम रयतेकडून करून, धरण तयार केलें, त्यास धरणामुळें जमीन बागाइती तयार जाहली आहे, त्यापैकीं पांच बिघे जमीन स्वामींनीं कृपाळु होऊन कराराप्रमाणें इनाम देऊन भोगवटियास पत्रें करून दिल्हीं पाहिजेत ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणतां धरणाचे बंधाऱ्याचे कामाबद्दल अडीच हजार रुपये पांडुरंग बल्लाळ यांजपासून कर्ज घ्यावयाचें करार करून, काम यांसच गणेश दादाजी कमाविसदार, परगणे मजकूर, यांणीं सांगितलें, त्यास यांणीं किफायतीनें दोन हजार बहात्तर रुपयांत काम केलें, हें जाणून, यांजवर कृपाळु होऊन, धरणाचे बंधाऱ्याचे बंदिस्तीमुळें बागाइती जमीन तयार जाहली आहे, त्यापैकीं यांस इनाम जमीन बिघे ५ साल गुदस्त सन अर्बा समानीनापासून. स्वराज्य व मोगलाई, एकूण दुतर्फा, देखील सरदेशमुखी दरोबस्त, कुलबाब कुलकानू, हल्लीं पट्टी, पेस्तर पट्टी, जळ, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधि, निक्षेप सहित, खेरीज हक्कदार करून, इनाम तिजाई सुद्धां, नूतन इनाम सरकारांतून करार करून दिल्ही असे, तरी सदरहू पांच बिघे जमीन कसबे मजकूरपैकीं बागाइती थळांतील चतु:सीमापूर्वक यांचे दुमाला करून देऊन, यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें, इनाम चालविणें ह्मणोन, भोगवटियास सनदा व पत्रें.

३ सनदा.

१ नांवाची.

१ मोकदम कसबे मजकूर यांस.

१ गणेश दादाजी कमाविसदार, परगणे दहिवलें यांस कीं, सदरहू पांच बिघे जमिनीचा आकार होईल, तो सालगुदस्त सन अर्बा समानीनापासून मशारनिल्हेचे नांवें इनाम खर्च लिहीत जाणें ह्मणोन.

३

from the rayats for the rest of the amount, and asked for the grant of some Inams to the banker for the loan and to the Mokadam of the village for forced service. His request was granted.

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशमुख व देशपांडे, परगणे मजकूर यांस.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी, परगणे मजकूर यांस.

२

५

पांच सनदा व पत्रें दिल्हीं असत. रसानगी याद.

७४२–(९२२) वेदशास्त्रसंपन्न सदाशिव दीक्षित दात्ये यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपल्यास कसबे खेड येथें ठाणें थळपैकीं जमीन इनाम सरकारांतून दिल्ही आहे, त्यास मौजे नवलकेयाकडून बोढा कसबे मजकूरचे शिवारांत आला आहे, त्यास आपण नवीन धरण बांधून इनाम शेतांत पाणी आणणार, याजकरितां कोणी अडथळा करील, त्यास ताकीद जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी दीक्षित नवीन धरण बेवारसी या बोढ्यास बांधून आपले शेतांत पाणी आणितील, त्यास कोण्ही मुजाईम होईल त्यास ताकीद करणें ह्मणोन, विनायक पांडुरंग कमाविसदार कसबे मजकूर यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सीत समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १३

सदरील अन्वयें मोकदम कसबे मजकूर या गांवास चिटणिसी. पत्र १.

२

३ मुलकी खातें.

(क) शेतकीस उत्तेजन.

३ इतर उपाय.

७४३–(५२४) तालुके रत्नागिरी येथील रयेतीस धान्य नाहीं, सालगुदस्तां कोठीचा गल्ला दिल्हा होता, यामुळें बचाव जाला, सालमजकुरीं देतां नये, रयतीच्या बचावास्तव सावकारी महागिरीकर बोलाऊन आणून सांगितलें कीं, गल्ला कोठून आणाल, तेथून घेऊन येणें. जकातीचा पैका

समान सबैन मया व अलफ सफर ५

(742) Sadáshiv Keshao Dátye was permitted to construct a water-course from a rivulet for irrigating his field in Khed.

A. D. 1785-86.

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(C) Encouragement to cultivators.

(3) Other Measures (continued).

(743) There being scarcity of grain in the Taluká of Ratnágiri, it

पडों देणार नाहीं, याप्रमाणें बोलोन महागिऱ्या बाहेर घातल्या आहेत, जकातीचा आकार पांच सातशें रुपये अजमासें होतील, येविशीं आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणोन, तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी गल्ल्याची आबादी करवणें. जकातीचा आकार पांच सातशें रुपये होईल, तो एकसाला सालमजकुरीं माफ करून मजुरा दिल्हा जाईल ह्मणोन, सदाशिव केशव यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

७४४–(६५८) परगणे देहेर गोरठ व तालुके कोरकडा, प्रांत कल्याण भिवडी, येथील सन इसन्ने सबैनांत पाहणी होऊन, त्रिंबक विनायक यांणीं जमाबंदी ठरावली, त्या पाहणींतील कुळें, त्रिंबक, व रतनगड, तालुकियांत गेलीं आहेत, याजमुळें हे दोन्ही महाल खराब पडोन सरकार नुकसान जालें, हें वर्तमान सालमजकुरीं गोविंद राम मामलेदार, प्रांत मजकूर, यांणीं सरकारांत निवेदन केलें, त्याजवरून तुह्मांस पत्रें सादर जालीं कीं, सदरहू कुळें महालचे महालीं पाठवणें, नाहीं तर त्या कुळांचा धारा कल्याणचे मामलेदार बांधून देतील, त्याप्रमाणें तुह्मीं आपले तालुकियाकडे जमा धरणें, असें असतां त्याप्रमाणें न केलें; आणि तुह्मीं आपलेकडील कमाविसदारांस पत्रें कुळें रजाबंद करून नेतील तीं नेऊं देणें, याप्रमाणें पत्रें दिल्हीं, त्यास कुळाचे रजाबंदीचा प्रकार तरी, जें कूळ प्रांत मजकुरीं पन्नास रुपयांची जितकी जमीन करीत होतें तें कूळ तिकडे जाऊन तितकी जमीन पंचवीस रुपयांत करितें. उक्तें कूळ तिकडे नवें जातें तें तिकडील कमाविसदारास नफ्यांत मिळतें, हें जाणोन सहल कौल देतात, तेव्हां कूळ राजी होऊन कसें येईल ? दोन्ही तालुके सरकारचे; याजकरितां येविशीं आज्ञा जाली पाहिजे; ह्मणोन प्रांत मजकूरचे मामलेदाराकडील कारकुनांनीं हुजूर

समानीन मया व अलफ जिल्हेज ७

A. D. 1777-78.

was supplied in the preceding year from the Government stores. The scarcity continued in the current year, but the Government stores were unable to supply the demand. Traders were therefore encouraged by the officers of Ratnágiri to import grain by sea from other places, on promise of remitting the octroi duty payable on the import, amounting to about Rs. 500 or 600. The promise was ratified by Government.

A. D. 1779-80.

(744) The lands of the Pargaṇa Deher Gorath and Tarf Korkadá in Piánt Kalyáṇ Bhivandi were inspected and their Jamábandi was fixed in A. D. 1771-72 by Trimbak Vináyak. Some of the tenants assessed at the Jamabandi left the province and went into the Talukás of Trimbak and Ratangad. Their lands remained uncultivated and the public revenue suffered. Govind-Rám, Mámlatdár of Kalyáṇ brought this fact to the notice of the Govern-

विनंति केली, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी प्रांत मजकूरचे दोनही महालांतील कूळ तुह्यांकडील हरदू तालुकियांत गेलीं आहेत, तीं महालचे महालीं आणितील, त्यांस ताकीद करून लाऊन देणें. कुळें येत नसलीं तरी, इसन्नेत पाहणी जाली आहे, त्याप्रमाणें कल्याणचे मामलेदार त्या कुळाची जमा बांधून देतील, त्या बमोजीब कुळारगवार जमा धरून, वसूल घेणें. [ये]विशींचा बोभाट फिरोन येऊं न देणें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

---

३ मुलकी खातें.

(ड) बिगर हुकूम लागवड केल्याबद्दल शिक्षा.

७४५-(२३४) मौजे शेळकेवाडी, तर्फ सातारा, येथें हुजुरातेकडील कुरण आहे, त्या कुरणापैकीं जमीन विसाजी दादाजी यांणीं वहित केली आहे, त्याचा वसूल सरकारचे कोठीस दरमाहाकडे येतो; त्याखेरीज मौजे मजकूरचा कुळकर्णी कुरणांतील जमीन दरम्यान वाहतो, त्या जमिनीचा वसूल सरकारांत देत नाहीं, मध्येंच दाबून खातो, त्याचा वसूल जमीन वहित केल्यापासून आजपावेतों सरकारचे कोठीस दरमहाकडे देविला असे. तरी सदाशिव गोविंद यांचे विद्यमानें कुळकर्णी मजकूर यास तुह्मीं ताकीद करून ऐवज होईल तो वसूल देवणें; व पुढें

सीत सबैन मया व अलफ साबान ९

---

ment. Dhondo Mahádeo, the officer of Trimbak and Ratangad, was therefore directed to send the tenants back to Kalyán or to fix the rent to be levied from them at the amount specified by the Mámlatdár of Kalyán. Dhondo Mahádeo in his instructions to his Kamávisdár directed that the tenants, if willing, might be allowed to go to Kalyán. The Kalyán Mámlatdár again represented the matter to Government, and pointed out that as tenants obtained lands in Trimbak and Ratangad at less rent, it was not possible that they would willingly come back to Kalyán. He further added that both the tracts belonged to Government and prayed that orders might again be issued to the officers of Trimbak and Ratangad. His request was complied with.

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(D) Punishment for unauthorized cultivation.

(745) It was found that the Kulkarni of Shelkewádi in Tarf Sátára used unauthorizedly to cultivate land out of the *kuran* free of assessment. Assessment was now ordered to be recovered.

A. D. 1775-76.

सालमजकुरापासून आकार होईल, त्याप्रमाणें मशारनिल्हेचे गुजारतीनें कोठीस ऐवज देत जाणें ह्मणोन, कुळकर्णी यास ताकीद करणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत यांचे नांवें. पत्र १.

येविशीं मौजे मजकूरचे मोकदम व कुळकर्णी यांस. पत्रें २.

१ मोकदमास.

१ कुळकर्णी यास.

२

तीन पत्रें. रसानगी यादी.

३ मुलकी खातें.

(ई) पिकाची नुकसानी भरून देणें.

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

७४६–(३६) कजबे सुपें, परगणे मजकूर, येथें सालमजकुरीं खासास्वारीचा मुकाम जाहला, ते समईं कजबे मजकूर येथील शेताची पायमली जाहली, त्याची चवकशी आनंदराव त्रिंबक सुभेदार, परगणे मजकूर, यांनीं करून हुजूर समजाविली, त्यापैकीं एक हिसा ऐवज हुजुरून पावला, बाकी रयत भाग दोन हिसे रुपये ८२४।।।‸ पैकीं सूट रुपये २४।।।‸ बाकी रुपये ८०० आठशें रुपये तुह्मांकडून कजबे मजकूर येथील सालमजकूरचे खंडणींत रयतेस मजुरा देविले असेत, तरी सदरहू आठशें रुपये आनंदराव त्रिंबक सुभेदार, परगणे मजकूर यांचे विद्यमानें ज्याचे त्यास पावते करणें ह्मणून, महिपतराव कवडे यांचे नांवें सनद छ. २२ सबैन.

सनद १.

रसानगी यादी.

LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(E) Compensation for crops damaged.

A. D. 1773-74.

(746) The Peshwá having encamped during the current year at Kasbá Supe, crops were damaged. Valuation of the damage was made by Ánandrao Trimbak Subhedár of the Pargana. One third of the amount was paid direct from the Huzur and the remaining ⅔rds which are described as the rayat's portion of the produce, were ordered to be refunded to the parties concerned.

३ मुलकी खातें.

(फ) पीक.

७४७—(५९७) पीलखान्याकडे हत्तीस मौजे कुंभारवलण, परगणे सुपें, येथील उसाचें थळ खरेदी करून ऊस हत्तीस चारिला, त्यास दर पांडास किंमत रुपये ८ आठ करार केली असे, तरी तुह्मीं थळाची मोजणी करून मोजणी होईल त्याची किंमत सदरीलप्रमाणें प्रांत पुणें पैकीं देणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण मामलेदार यांचे नांवें. सनद १.

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलावल २९

परवानगी रूबरू.

थळाचा आजमास दोन अडीच पांड होईल असें आहे, त्यास मोजणीमुळें कमजवाद काय भरेल त्याप्रमाणें सदरहू वर दर लिहिला आहे, त्याप्रमाणें हिशेब करून पैका देणें ह्मणोन, सनदेंत लिहिलें असे. छ. ६ रबिलावल.

---

३ मुलकी खातें.

(ग) गांवठाणाकरतां दिलेल्या जमिनी.

७४८—(६६९) कसबे वोतूर, तर्फ मजकूर, प्रांत जुन्नर, येथें गांवांत वस्तीमुळें घरांची दाटी बहुत जाली आहे, आणखी कितेक लोक घरें बांधणार, त्यांस जागा पाहिजे, यास्तव गांवचे पूर्वेस मिरासदाराची जमीन आहे, त्यापैकीं साठ बिघे जमीन घरें बांधावयास देणें, त्याचे मुबदला गतकुळी जमीन मिरासदारास लाऊन देणें, जमीन घराखालीं जाईल, त्याचा धारा वरकड जमिनीवर साधून घेणें ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी यांस अलाहिदा सनद सादर जाली आहे, तरी साठ बिघे जमीन मिरासदाराची गांवचे पूर्वेकडील घरें बांधावयास नेमून देऊन, त्याचे

समानीन मया व अलफ मोहरम ३०

LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(F) Yield of crops.

(747) Sugar-cane crop in a field was purchased for feeding elephants. The price settled was Rs. 8 per Pánd.

A. D. 1778-79.

LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(G) Grant of new sites for building purposes.

(748) The population of Kasbá Otur in Pargaṇa Junner being over-crowded, and building site being much in demand, 60 bighas of Mirás land to the east of the village was ordered to be added to the existing site. The mirásdar whose land was

A. D. 1779-80.

मुबदला गतकुळी जमीन मिरासदारास लाऊन देणें ह्मणोन, मोकदम कसबे मजकूर याचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सदरील अन्वयें देशमुख व देशपांडे, प्रांत जुन्नर यांचे नांवें. पत्र १.

२

७४९–(८०६) मौजे गोऱ्हें बुदरुख, तर्फ कर्यात मावळ, येथें गावांत राहावयास गांवकरीयांस अडचण होते, याजकरितां मौजे मजकुरीं सरकारची शेरी आहे, त्यापैकीं तीन विघे जमीन वसाहतीबद्दल सरकारदस्त गांवकरी यांजपासून घेऊन दिल्ही पाहिजे ह्मणोन, खंडोजी व रंगोजी पाटील खिरीड मौजे मजकूर यांणीं हुजूर अर्ज केला; त्याजवरून मौजे मजकुरीं सरकारची शेरी आहे, त्यापैकीं गांवकरी यांस वसाहतीबद्दल जमीन विघे ८३ तीन विघे जमीन दर बिघा रुपये दीड प्रमाणें रुपये ४॥ साडे चार रुपये सरकारदस्ताचे गांवकरी यांजपासून घ्यावयाचे करार करून देविली असे, तरी सदरील तीन विघे जमीन चौकशी करून वसाहतीबद्दल नेमून देणें; आणि साडे चार रुपये दरसाल गांवकरी यांजपासून घेत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा समानीन मया व अलफ रजब २६

रसानगी यादी.

३ मुलकी खातें.

(ह) जंगल.

७५०–(५८) मौजे तळवडें, निसबत राजश्री मोरो बाबूराव येथील कुळब्यांचीं घरें जळालीं, सबब वासे रायवळ सुमार ७५० सातशें पन्नास देविले असेत, तरी मौजे चास, तर्फ चाकण, येथील कुरणापैकीं नेमून देणें ह्मणोन, केसो कृष्ण यांचे नांवें छ. ७ रविलावल. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ रविलावल २२

रसानगी यादी.

---

taken, was given in exchange a piece of land equal in extent to the land taken up out of the Gatkuli land in the village. The assessment on the land transferred to the village site was ordered to be assessed on the remaining lands of the village.

(749) The village site of Gorhe Budruk in Tarf Karjat Máwal being insufficient for the wants of the people, 3 Bighás of land from the Government *sheri* was given for building purposes and the assesssment thereon viz. Rs. 4–8 was ordered to be recovered from the villagers.

A. D. 1783-84.

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(H) Forest and trees.

(750) The houses of the Kunbis of Mouze Talawade having been

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७५१–(६९) बाळाजी कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, कुरणाचें कामकाज सालमजकुरीं तुम्हांकडे सांगोन करार कलमें येणेंप्रमाणें.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

सरकारांत खासगीकडे द्यावें.

१ गवत पुले.	सुमार.
१५०००००	पुणियांत आणून द्यावे.
१५०००००	पांच सहा कोशीं कुरणांत पंधरा लक्ष गवताच्या गंजी घालोन ठेवाव्या. पागा उष्ट्रखाना, वगैरे यांच्या चिठ्या खासगीकडून होतील त्यांस द्यावे.
३००००००	

पुण्यासभोंवतीं पंधरा वीस कोशीं कुरणें सरकारचीं व लोकांचीं आहेत; तीं जप्तींत ठेऊन तेथें तुम्हीं आपले कुण्यें बसवणें. कलम १.

सरकारचे कुरणांत व लोकांचे कुरणांत गवत व लांकडें जळाऊ व इमारतीचीं लाकडें व वेळू व सायाचीं पानें वगैरे जें निघेल त्यांत लोकांचे कुरणांपैकीं गवत व सर्पण ज्याचें कुरण त्याचे संसाराचे खर्चापुरतें सरकारांतून नेमणूक करून द्यावी, त्याप्रमाणें त्यांस द्यावें. बाकी सरकारांत द्यावयाचें तें व सरकारचे कुरणाचें मिळोन

A. D. 1773-74. burnt by fire, orders were issued to give them 750 beams from the kuraṇ of Mauze Chás in Tarf Chákaṇ.

(751) Báláji Krishṇa was appointed to the Mámlat of the Kuraṇs, A. D. 1774-75. and the following instructions were issued to him.

1 He should deliver to Government in Poona 15 lakhs of bundles of grass, and should keep a similar quantity ready for Government use in Kuraṇs within a radius of 5 or 6 Kos from the City.

1 He should take in his charge all the Kuraṇs existing within a radius of 15 to 20 Kos from Poona whether belonging to Government or private individuals, and keep his own men to manage them.

1 He should deliver to Government in Poona 1600 *Khandies* of fuel and 150 *Khandies* of coal.

1 Out of the timber, fuel, grass, bámboos, leaves, and other produce realized in a private Kuraṇ, a quantity sufficient to meet his annual wants should be given to the owner. The rest should belong to Government and should be sold excepting

तीस लक्ष सदरहूप्रमाणें द्यावे.

१ लाकडें जळाऊ व कोळसे चाळीस शेरी मणानें वजन पक्के पुणियांत द्यावें.

खंडी.

१६०० लाकडें.

१५०० ऐन.

१०० माप वर्तोळा.

१६००

१५० कोळसे दीडशें खंडी.

१७५०

साडे सतराशें खंडी. सदरहूप्रमाणें द्यावें.

२ कलम १.

कारकून व कुरण्ये निसबतीस ठेवावे, त्यांची नेमणूक सालीना.

रुपये.

२००० कारकून असामी आठ एकूण.

१२०० प्रत असामी ४ एकूण, दर ३०० प्रमाणें.

८०० प्रत असामी ४

सरकारांत खर्चास लागेल तें द्यावें. बाकी फरोक्त करून पैका होईल तो हुजूर आणून समजवावा. येणेंप्रमाणें. कलम १.

लोकांचे कुरणांची जप्ती होईल, त्यापैकीं कदाचित् रजबदलीमुळें कुरण कोणास दिलें, तरी त्याचे संसारउपयोगापुरतें गवत व सर्पण द्यावयाचें तें वजा जाऊन बाकी गवत व सर्पण त्याजकडे जाजती जाईल, त्यांची किंमत फरोक्ताचे निरखाप्रमाणें करून होईल ते मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

बेपारी यांचे बैल किरकोळ कुरणांतून लाकडें तोडून भरून आणतील, त्यास दर बैली पाव रुपया, व पाहून जाजती साधेल तें, व गौळी वगैरे कुरणांत चारणी करतील, त्यांजपासून बनचराईचा पैका घेऊन सदरहू ऐवजाचा हिशेब सरकारांत समजवावा. येणेंप्रमाणें. कलम १.

गवत व सर्पण व पान साख्या व वेळू वगैरेयाची चिठी सरकारांतून खासगीकडे होईल. खासगी चिठी तुम्हांवर होईल, त्याप्रमाणें तुम्हीं द्यावें. हिशेब देणें

such portion as may be required for Government purposes, and the proceeds credited to Government.

1 In case any of the private Kurans were through favour released from attachment, full allowance would be made to the Mamlatdár for the value of the forest produce (minus the portion required for his daily use) thus lost to him.

1 An establishment consisting of 8 Kárkuns, 175 foresters at a cost of Rupees 12,450 was sanctioned for the purpose.

1 A duty should be levied from all the traders carrying wood on bullocks, at the rate of 4 annas for every Rupee.

1 Forced labour would be supplied as usual.

1 Accounts should be rendered to Government.

एकूण, दर २००
प्रमाणें.

२०००

१०४५० कुरण्ये आकरमाही शिरस्ता.

५५०० प्रत असामी १०० दरमहा दर असामी[स] रुपये ५ प्रमाणें रुपये ५०० एकूण.

४९५० प्रत असामी ७५ दरमहा दर असामी[स] रुपये ६ प्रमाणें, रुपये ४५०

१०४५० १७५

१२४५०

एकूण बारा हजार चारशें पन्नास रुपये सालीना नेमणूक करून दिली असे, खर्च करणें, जाजती करूं नये. कलम १.

गाड्यांचे वोंगणास तेल सरकारांतून सालाबाद पावतें, त्या शिरस्तेप्रमाणें पावेल, व बेगारी गवत कापण्यास वगैरे सालाबाद खासगीकडे जिकडून पावत होते, त्याप्रमाणें तुम्हांकडे देविले जातील. कलम १.

कावडे व डोईभारे लोकांस ज्या कुरणांत पावतात, त्याच्या चिठ्या सालाबादप्रमाणें खासगीकडून होतील, व गवत कुरणांतून कापून आणावयाचें, व कापलेलें तो सरकारांत द्यावा. पर्जन्यामुळें जें कुरणांत गवत निघालें नाहीं, तरी ज्या सालीं पर्जन्य पडोन गवत निघेल, त्या सालाप्रमाणें गवताचा आकार पुले सुमारीचा होईल तो मजुरा पडेल. सारांश जें निघेल तें सरकारचें. कलम १.

द्यावयाचें, त्याच्या चिठ्या हुजुरून समजानें होतील, त्याप्रमाणें द्यावें. कलम १.

कलमें लिहून दिलीं आहेत, त्याचा पुस्तपन्हा सरकारांतून केला जाईल. येणें-प्रमाणें. कलम १.

एकूण दहा कलमें करार करून दिलीं असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें. साल-मजकुरीं कमाविशीनें मामलत सांगितली असे, तरी कच्चा कारभार सरकारांत इमानें इत-बारें आणून सालमजकुरीं समजवावा, तोटा नफा सरकारचा. पेस्तर सदरहू कलमें लिहिलीं आहेत, त्याप्रमाणें पुरवल्यास मक्तयानें मामलत करून दिली जाईल ह्मणोन. छ. ८ रबि-लाखर. सनद १.

रसानगी याद.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७५२–(३९४) वेदमूर्ति रामचंद्र पाध्ये सावेरकर यांचें घर मौजे कशेळी, तर्फ राजापूर येथें आहे, त्यास यांचे आगरांत दोन फणसाचीं झाडें उपळलेलीं आहेत, तीं हे आपलें घर बांधणार याजकरितां यांचीं यांस घरास बांधावयास देविलीं असे[त], तरी देणें ह्मणोन, तर्फ विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद यांचे नांवें. छ. १४ जिल्काद. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

रसानगी यादी.

७५३–(४२४) साल मजकुरीं वारेझोडीनें बागायती दस्ती झाडें कांहीं मोडलीं आहेत, त्यांची चौकशी करून मोडल्या झाडांचा दस्त कमी करावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्यास ज्या गांवीं मक्त्यापैकीं दस्ती झाडें मोडलीं असतील त्या गांवीं मक्त्या आलीकडे नवीं झाडें जाहलीं असतील त्यांची चौकशी करून दस्त जमा धरणें, आणि झाडें मोडलीं असतील त्यांचा दस्त कार्याकारण कमी चौकशी मुळें होईल तो कमी करणें ह्मणोन. कलम् १.

सबा सबैन मया व अलफ सफर २

FROM JANÂRDAN ÂPÂJI'S DIARY.

(**752**) Permission was given to Râmchandra Pádhye Sáwerkar of Kasháḷi in Tarf Rájápur to cut down two dead jack-trees in his Âgar (field) for building purposes.

A. D. 1776-77.

(**753**) Some tax–bearing trees having been destroyed by a hurricane, permission was given to remit the revenue realized from them, and to assess the tax on trees which inquiry might show to have been newly planted.

A. D. 1776-77.

७५४–(५३६) शिवराम रघुनाथ यांचे नांवें सनद कीं, सरकारचे कुमाचें कामकाज पेशजीं बाळाजी कृष्ण ठोसर यांजकडे सन समस सबैनांत होतें, ते समईं त्यांणीं सरकारचीं रानें, बहुली वगैरे लकडवाल्यांस लाकडें जळाऊ आणावयासी देऊन, त्यांजपासून सरकारांत रानव्याचे पेशजीं दर बैलीं चवलप्रमाणें घेत गेले, त्याप्रमाणें सरकारांत घेत आहेत, त्यास सरकारचे रानांत लाकडें नाहींत, सबब राजश्री पंत सचिव वगैरे लोकांचे रानांतून रानवा देऊन लाकडें आणतील, त्यास दर बैलीं चवलप्रमाणें घ्यावयाचा मना केला असे, तरी त्यांजपासून न घेणें. सरकारचे रानांतून लाकडें लकडवाले वगैरे आणितील त्यांजवळून दर बैलीं चवलप्रमाणें शिरस्ते बरहुकूम घेत जाणें म्हणोन. छ. २४ जिल्काद.

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

सनद १.

रसानगी यादी, पुरंधर.

---

३ मुलकी खातें.

(आय्) मामलेदार, कमाविसदार, जमीनमहसुलाचे मक्तेदार व खोत.

७५५–(३१) विश्वासराव रामचंद्र यांचे नांवें सनद कीं, परगणे बोदवाड, प्रांत खानदेश, येथील मामलत सालगुदस्तांप्रमाणें सालमजकुरीं तुम्हांकडे करार केली असे. परगणे मजकूर येथील देहे ५४ एकूण तनखा.

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

एकूण.

---

(754) The fee for bringing wood from Government forest was 2 annas per bullock.

A. D. 1777-78.

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(I) Mámlatdárs, Kamávisdárs, Farmers of land revenue, and Khots.

(755) The Mámlat of Parganá Bodwád in Pránt Khándesh was farmed to Vishwásrao Rámchandra for 4 years for Rupees 44,001 every year. The instructions issued to him were as follows:—

A. D. 1773-74.

1 The establishment should consist of

Rs. 500 Kamávisdár.
250 Mujumdár.
200 Fadnis.

७६३२७॥।१॥ ऐन तनखा टके दानपेशी.
१९३१८४२ तोफीर.

९५६४५॥।९॥

एकूण पंच्याण्णव हजार सहाशें पावणे शेताळीस टके साडे नऊ रुके पैकीं वजा पंचोत्रा हक मोकदम, टके ४५७९॥·॥, बाकी बेरीज. टके.

९१०६६।९ ऐन.
८ सलामी.
१०१।६ सरद रफ्ती.

९११७५॥।३

एकूण एक्याण्णव हजार एकशें पावणे शहात्तर टके तीन रुके एकूण बस्तन दर रुपयास टका १। प्रमाणें. रुपये.

७२९४०॥= ऐन.
९११७॥‍ सरदेशमुखी दरसदे १२॥

८२०५८८≡

150 Kárkun appointed by the Kamávisdár.
350 Tarafdár.
2700 Peons.

1 Kowls previously given to the rayats should be respected.

1 The writing work should be performed by Mujumdár and Fadnis.

1 Any Nazar, fine &c. on account of Watan should be paid to Government, when exceeding Rupees 1000. The assessment to be levied from the rayats should not be increased. The increase of revenue should be looked for in the increase of the area under cultivation.

1 The revenue should be collected in 4½ instalments as usual in Khándesh.

1 End of Márgashirsha.
1 Do Do Mágh.
1 Do Do Chaitra.
1 Do Do Vaishákh.
1 Do Do Jeshtha (half instalment).

एकूण ब्या[य]शीं हजार अठ्ठावन रुपये तीन आणे, पैकीं वजा दुमाले गांव देहे १८ निसबत अनंदराव भिकाजी रास्ते यांजकडे तनखा रुपये २४७६३, बाकी तनखा रुपये.

५७२९४॥≡ ऐन.

१०७५ सुभा निसबत कलमें.

५८३६९॥≡

पैकीं वजा आकार होत नाहीं, सबब तकूब रुपये १६३६८।।।≡ बाकी वेरीज इस्ताव्यास रुपये ४२००१ यासी इस्तावा सालें बीतपशील. रुपये.

४४००१ सन अर्बा सबैन सालमजकूर.

४२००१ बरहुकूम पेशर्जी.

२००० जाजती.

४४००१

४४००१ सन खमस सबैन बरहुकूम गुदस्त.

४४००१ सन सीत सबैन बरहुकूम गुदस्त.

४४००१ सन सबा सबैन बरहुकूम गुदस्त.

१७६००४

एकूण एक लक्ष शहात्तर हजार चार रुपये पैकीं सन अर्बा चवेताळीस हजार एक रुपया, व सन खमस चवेताळीस हजार एक रुपया, सन सीत चवेताळीस हजार एक रुपया, व सन सबा चवेताळीस हजार एक रुपया, एकूण चौसाला मक्ता करार करून दिल्हा असे, तर सालबेसाल हप्तेबंदीप्रमाणें ऐवज सरकारांस पावता करून पावलियाचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. सदरहू मामलतसंमंधें कलमें बीतपशील.

---

1 Full details of land in the Mahál including land newly brought under cultivation should be furnished to the Huzur without fail every year.

1 The Nemnook on account of GairSanad expenses was reduced from Rupees 2000 to Rupees 1125.

1 In case of any serious revolt the usual remissions would be granted.

महाल मजकूरची नेमणूक.

५०० कमाविसदार.
२५० निळकंठ गणेश मजमदार.
२०० धोंडो मल्हार फडणीस.
१५० कारकून निसबत कमाविसदार.
३५० तरफदार.
२७०० प्यादे.

४१५०

एकूण चार हजार एकशें पन्नास रुपये नेमणूक करार केली असे. खर्च चौकशीनें करणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

महालीं रयतीस कौल आहे, त्याजप्रमाणें पाळावा, जाजती चढाचा ऐवज दरम्यान कसर असेल ती व नवीन जमीनीची लावणी करून साधावा. जुने रयतीवर चढाची बेरीज घालूं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

हप्तेबंदी खानदेशचे शिरस्तेप्रमाणें.

१ मार्गशीर्ष अखेर.
१ माघ अखेर.
१ चैत्र अखेर.
१ वैशाख अखेर.
·।।· जेष्ठ अखेर निमें.

४।।

एकूण साडे चार हफ्ते करार केले असेत. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सरदेशमुखीचे अमलाची सनद अलाहिदा सादर होईल, त्याप्रमाणें अमल करणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

रसदेस व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे, हिशेब बमोजीब मजुरा देऊं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

मजमदार, फडणीस यांचे हातें लिहिण्याचें कामकाज घेत जाणें. येणेंप्रमाणें. कलम १,

आफ्ती फितूर मातबर जालिया चौकशी करून मुलुक शिरस्तेप्रमाणें मजुरा देऊं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

वतन संमंधें कमाविसीचें कलम हजार रुपयांहून जाजती होईल तें मक्तियाशिवाय सरकारहिशेबीं जमा करणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

महालीं लावणी जुनी ठाणीं चढाचे बेरजेसुद्धां करून जमिनीचा झाडा दरसाल हुजूर आणून समजावीत जावा. न समजाविल्यास कार्यास येणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

गैर सनदी खर्चाची नेमणूक पेशजीं रुपये २००० पैकीं वजा कमी सालगुदस्त पासून सरकारांत घ्यावे रुपये ८७५ बाकी करार.

६०० खेरीज मुशाहिरा.
५२५ दरबारखर्च.

११२५

अकराशें पंचवीस रुपये करार केले असेत, जाजती एक रुपया खर्च करूं नये, मजुरा पडणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

हुडणावळ महालींहून पुण्यापावेतों पडेल ती शिरस्तेप्रमाणें चौकशीनें मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

मोकाशी यांस ऐवज सालाबाद तहप्रमाणें सालमजकुरीं आफत पडली आहे; त्याची चौकशी मुलुक शिरस्तेप्रमाणें सरसुभेदारांनीं करावी. येणेंप्रमाणें. कलम १.

एकूण तेरा कलमें करार केलीं असेत. सदरील प्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. छ. २१ सवाल. सनद १.

रसानगी अजम्रास.

७५६–(३९) परगणें शेवली येथील मामलत तुह्मांकडे होती, ते दूर करून निळो रंगनाथ यांस सांगितली; ठाणें यांचे स्वाधीन करणें ह्मणोन लष्करांतच ताकीद जाहली असतां ठाणें यांचे हवाला करीत नाहीं, ह्मणोन विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी देखतपत्र ठाणें मशारनिल्हेचे स्वाधीन करून पावलियाचें कबज घेणें ह्मणोन, केसो कृष्ण यांचें नांवें. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ मोहरम १

जमीदार परगणे मजकूर यांस कीं, मशारनिल्हेशीं रूजू होऊन अमल सुरळीत देणें ह्मणोन. पत्र १.

२

रसानगी बादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७५७–(६८) कृष्णाजी अनंत तांबे यांचे नांवें जाब कीं, परगणे उमरखेड व परगणे ह्मसें येथील मामलत सालगुदस्त सन अर्बा सबैनांत तुह्मांकडे सांगोन नजरेचा ऐवज मक्ता शिवाय करार केला, त्याची बरात देणें. खासगी निसबत शिवराम रघुनाथ यांजकडे देविले ते आदा बरहुकूम कबज रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९ सन अर्बा.

---

(756) The Mámlat of Pargaṇe Shewáḷi was given to Niḷo Rághunáth, and the former Mámlatdár Keso Krishṇa was directed to make over charge to him. Government was informed that Keso Krishṇa refused to hand over the charge. Peremptory orders were issued to him to surrender the office at once.

A. D. 1773-74.

FROM NÂRO APPÂJI'S DIARY.

(767) Govind Raghunáth was sent to audit the accounts of Prânt

२५००१ माघ अखेर देविले ते आदा इस्तकबिल छ. २७ जिल्काद तागाईत छ. २७ जिल्हेज.

२५००० चैत्र अखेर देविले ते आदा इस्तकबिल छ. २६ सफर तागाईत छ. १ रबिलावल.

५०००१

एकूण पन्नास हजार एक रुपया सदरहूप्रमाणें सरकारांत जमा जाहले असत, हा ऐवज व सन सलास सबैनांत तुह्मांस तकरीरेबद्दल ऐवज पडला आहे, त्यास हरदू महालीं मक्ता शिवाय तुमचे कारभारी व जमीनदार व कारकुन वगैरे यांजकडे मागील कसरीचा व साधणुकेचा ऐवज साधेल तो सदरहू ऐवजीं घेऊं, ह्मणोन तुह्मीं विनंति लिहिली; त्यास कोणावर जुलूम जाजती न करतां सरकारचे कारकुनाचे रुजुवातीनें जो ऐवज वाजवी निघेल तो घ्यावा. त्यापैकीं सदरहू दुसालाचा ऐवज व्याजसुद्धां उगऊन घ्यावा, जाजती ऐवज साधला तरी सरकारांत घेतला जाईल, ह्मणोन करार जाहला आहे, त्याप्रमाणें उगवणी करणें ह्मणोन. छ. ८ रबिलाखर. जाब १.

७५८–(१४३) माधव नानाशेट यांचे नांवें सनद कीं, परगणे आमोद, प्रांत गुजराथ, येथील मामलत राजश्री रघुनाथ हरी यांजकडून दूर करून सालमजकुरापासून तुह्मांस सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अमल चौकशीनें करणें. सदरहू मामलत संबंधें कलमें बीतपशील.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

A. D. 1774-75.

given to Krishnáji Anant Támbe, and an additional *nazar* of Rs. 50,001 was agreed upon. The Mámlatdár was ordered to make up this amount by recovering from the Kárbhári, Jamidárs, and Kárkuns &c. the balance that might be found due from them, after scrutiny by a Kárkun of Government. He was warned not to cause any oppression, nor to receive anything in excess of what might be legally due.

(758) The Mámlat of Pargaṇá Ámôd in Pránt Gujeráth was given to Mahádeo Náná Shet. The following are some of the instructions issued to him.

A. D. 1774-75.

1 Waste lands should be brought under cultivation, and details of cultivation should be communicated to the Sar Subhá;

1 Inquiry should be made regarding the Haks unjustly levied by the Jamidárs from the *rayat*, and a report should be submitted to Government;

1 Land mortgaged or sold should be taken back and restored to the *rayat*. No mortgage or sale should in future be allowed.

परगणे मजकूरचा आकार सालमजकुरीं.

११७५०० रुपये.

यासी हप्ते.

५८७५० मार्गशीर्ष शुद्ध १

५८७५० वैशाख शुद्ध १

———

११७५००

एकूण एक लक्ष सत्रा हजार पांचशें रुपये क्षेपनिक्षेप आकार करावा. येणेंप्रमाणें. कलम १.

रसदेस व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. बमोजीब मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

आफ्त फितूर मातबर जाहला, तरी मुलूक शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

बासदाणा तीन हजार रुपये राजश्री चिंतामण हरी सरसुभेदार यांजकडे देत जाणें. मक्तियांत मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

कर्मोशी सूत दर लक्षास खंडी २ दोन प्रमाणें होईल तें हंगामशीर पुण्यांत पावतें करीत जाणें. किंमत शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

मजमदार फडणीस यांचे हातें लिहिण्याचें कामकाज घेत जाणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

महालांची लावणी करून आबादी करावी. दर साल जमीन लावणीचा झाडा समजावीत जावा. जळेल करूं नये. लावणीचा झाडा सालबसाल सरसुभेदारास समजावीत जावा. बीज तगाई हंगामशीर देत

महाल मजकूरचे नेमणूक. रुपये.

१२०० कारकून.

२०० विसाजी राम मजमदार.

२०० अंताजी परशराम फडणीस.

२०० त्रिंबक भैराळ पुरंदरे.

१५० विरेश्वर दीक्षित.

२०० रामकृष्ण गंगाधर दसरदार.

२५० सदाशिव गोविंद.

———

१२००

७५०० शिबंदी प्यादे, व स्वार.

७०० पालखी निसबत कमाविसदार.

२५० असाम्या शिवाय मक्ता होत्या त्या.

१५० महादाजी नारायण कुंटे.

५० रघु जोशी मांजरेकर.

५० हरभट दातार.

———

२५०

———

९६५०

एकूण नऊ हजार सहाशें पन्नास रुपये महाल मजकूरची नेमणूक करार केली असे. खर्च चौकशीनें करणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

रसदेचा मुशाहिरा दरसदे रुपये ३॥ साडे तीन, व हुंडणावळ दरसदे ३ तीन प्रमाणें, व वाटचाल रोज वीस सालाबादप्रमाणें करार केले असत. हिशेब बमोजीब मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

परगणे मजकूरचे जमीदार गुजराथ प्रांतींचे शिरस्ते पाहून आजती हक्क रयती-

जावी. सरसुभेदार बंदोबस्त करून देतील, त्याप्रमाणें वर्तणूक करावी, अंतर करूं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सालमजकुरीं तुम्हीं सवा लक्षाची बेरीज क्षेपनिक्षेप जमा आकारावयाची कबूल केलीत, त्यास यादवराव रघुनाथ यांचे कारकीर्दीची बाकी रघुनाथ हरी यांजकडून सन इसन्ने सबैनांत देविली, हल्लीं मशारनिल्हेकडून मामलत दूर करून तुम्हांस सांगितली, सबब बाकीचा ऐवज तुम्हीं सालमजकुरीं द्यावा; त्यास महालीं उगवणी झाली पाहिजे, सबब सवा लक्षापैकीं साडे सात हजार रुपये कमी करून जमेचा अजमास ठराविला, यास्तव साडे सात हजार रुपये बाकीबद्दल व्याजसुद्धां तूर्त तुम्हीं रघुनाथ हरी यास द्यावे, त्यास रघुनाथ हरी याणें दहा हजार रुपये यादवराव रघुनाथ यास दिले, त्या मित्तीपासून व्याजसुद्धां हिशेब होईल, त्यापैकीं महालीं रघुनाथ हरी यास सदरहू दहा हजारांपैकीं जो वसूल पावला असेल तो व्याजसुद्धां वजा करून, बाकी ऐवज फाल्गुन शुद्ध प्रतिपदेस द्यावयाची सावकारी निशा तूर्त मशारनिल्हेस बशर्त मामलतीची द्यावी. येणेंप्रमाणें. कलम १.

फाजील रघुनाथ हरी याचे सन इहिदे व सन इसन्ने, व सन अर्बा सबैन तिसाला हिशेबाची मखलासी होऊन ठरेल त्यापैकीं सालमजकुरीं तुम्हांकडून द्यावयाची नेमणूक २६००० रुपये. एकूण सवीस हजार रुपये फाल्गुन शुद्ध प्रतिपदेस द्यावे, याची पासून घेतात. याची चौकशी करून जाजती घेतात तें हुजूर समजवावें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

परगणे मजकूरची जमीन गहाण व वेचण जाली असेल. ते सोडवून रयताचे जिमे करावी; व पुढें नवी वेचण व गहाण जमीन होऊं देऊं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

महालीं रयतेस कौल आहे, त्याप्रमाणें पाक व लावणी जुनी व नवी करून, जमिनीचा झाडा दरसाल हुजूर आणून समजावीत जावा, न समजाविल्यास कार्यास येणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १

रघुनाथ हरी याची बाकी व तगाई महालीं रुपये.

१३५३० महालीं बाकी खेरीज यादवराव याजबद्दल.

१६७६॥ तगाई.

———

१५२१६॥

यासी महालीं उगऊन घ्यावयाच्या किस्ती सालगुदस्ताचे आजमासावर करार आहे. रुपये.

७६०० सन खमस सबैन.

७६१६॥ सन सीत सबैन.

———

१५२१६॥

एकूण पंधरा हजार दोनशें साडे सोळा रुपये, यापैकीं रुजुवातमुळें वसूल जाला असेल तो वजा करून, बाकी राहील ते पेस्तर सालापासून दुसाला द्यावे. येणेंप्रमाणें. कलम १.

गैरसनदी खर्चाची नेमणूक रुपये

सावकारी निशा बशर्त मामलत याप्रमाणें तूर्त द्यावी. येणेंप्रमाणें. कलम १.

३५०० तपशील.

१२०० खेरीज मुशाहिरा, कुलखर्च देखील गंगाधर जिवाजी यांस रुपये ३६ छत्तीस द्यावयाचा करार आहे त्यासुद्धां.

६०० शिरपाव जमीदार.

१७०० दरबारखर्च.

३५००

एकूण साडे तीन हजार रुपये नेमणूक केली असे, याशिवाय जाजती खर्च करूं नये. मजुरा पडणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

एकूण सोळा कलमें करार केलीं असत, सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. सनद १.

७५९.–(२००) प्रांत कोकण येथील सरसुभा त्रिंबक विनायक यांजकडे सांगितला होता, तो त्यांजकडून दूर करून तुह्मांस सांगितला असे, तरी तुह्मीं इमानें इतबारें वर्तोन प्रांत मजकूरचा बंदोबस्त यथास्थित करणें. येविशीं. कलमें.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

---

(759) The office of Sar Subhá, Pránt Konkaṇ, was taken from Trimbak Vináyak and conferred on Visáji Keshav and the following instructions were issued to the latter:—

A. D. 1774-75.

(1) He should exercise the same authority as was hitherto exercised by him in the administration of the Kónkaṇ;

(2) He should forget all enmities engendered by his previons connection with the province, and should treat the Mókáshis and others fairly and impartially;

(3) All communications with the Sansthániks and the Koḷis living on the borders of the Kónkaṇ would be carried on through him (Visáji);

(4) The Kárkuns, from whom no contributions were taken by Government, were liable to pay one year's emoluments to Government. This levy should be ordered up to one half in the case of poor low paid servants, and should be recovered in full from the rest,

प्रांत मजकूर बंदोबस्त तुह्मांकडे सांगितला आहे, तरी पेशजीं तुह्मीं कोकणपट्टीचें काम अकत्यारीनें करीत आल्याप्रमाणें करीत जाणें. कलम १.

कारभाराचे तहगिरी बहालीमुळें कितेकांचे तुह्मांसी पेंच पडिले असतील, ते मनांत न आणितां मोकासी वगैरे सर्वांवर समान लक्ष राखोन ज्याचे त्याचे हातें कामकाज घेत जाणें. कोणासी आकस करूं नये. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

गणाजी चंदरराव याचे विद्यमानें मोकासी लोकांचे गांवचा कारभार पेशजींचे कराराप्रमाणें करीत जाऊं ह्मणोन तुमची विनंति, त्यास सुदामत बाळाजी चंदरराव मोकासी याचा कारभार करीत आले, त्याप्रमाणें करावें. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

कोकणपट्टीचे लगत संस्थानिक व कोळी वगैरे यांचे तर्फेचें बोलणें पेशजीं आमचे विद्यमानें हुजूर होत होतें, त्याप्रमाणें होत जावें; ह्मणून तुमची विनंति, त्यास हुजूर जाबसाल पडेल तो तुमचे विद्यमानें पेशजींप्रमाणें होत जाईल. कलम १.

प्रांत कोकण येथील बिन रसदी कारकून देखील पतकी याचे सालमजकूरचें एकसाला वेतन सरकारांत घ्यावयाचें, त्यास केवळ गरीब कमते माती आहेत, त्याची तैनात निमेशिमे पाहून घ्यावी. वरकडाची भर तैनात, याप्रमाणें घ्यावी. येणेंप्रमाणें करार केला असे. ऐवज होईल तो मसलतीस घेणें ह्मणून, अलाहिदा सनदेंत नेमला आहे, त्याप्रमाणें साष्टीचे मसलतीचे खर्चास घेणें. कलम १.

एकूण पांच कलमें, सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, विसाजी केशव यांचे नांवें छ. ५ रबिलाखर रसानगी, यादी व सनद पुरंधर. सनद १.

मुतालिक ह्याचे रोजनिशीपैकीं.

७६०—(४) दादा बहिरव मजमदार यांचे हातें परगणे मजकूर येथील, मजमूचें कामकाज यथास्थित घेत नाहीं, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी यांचे इतल्याखेरीज मजमूचें कामकाज केल्यास हिशेबाचा फडशा होणार नाहीं. महालचा व

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २६

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(760) Government was informed that the Kamávisdár of Bhágor did not allow Dádo Bahirav Majamdár to perform the duties of his office. The Kamávisdár was informed that in case the duties of Majamu were performed without communicating with Dádo, his accounts would not be passed. He was further directed to render all information about the land revenue and the octroi to Dádo.

A. D. 1774-75.

जकातीचा दाखला मशारनिल्हेस देत जाणें. येविशींचा फिरोन बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, अमृतराव वासुदेव कमाविसदार परगणे भागोर यांचे नांवें. पत्र १.

रसानगी यादी.

७६१–(२५७) गोविंदराम कमाविसदार, परगणे कोतूळ यांचे नांवें सनद कीं, परगणे मजकूर येथील मामलत रामचंद्र विरेश्वर यांजकडे होती, त्यास सालमजकूरचे रसदेचे ऐवजीं रुपये १०००० दहा हजार, मशारनिल्हे यांजपासून घेतले; आणि पुढें मामलत दूर करून तुह्मांस सांगितली, सबब सदरहू रसदेचा ऐवज व्याजसुद्धां तुह्मीं त्यांस द्यावा, याप्रमाणें करार जाहला आहे, तरी सदरहू दहा हजार रुपये मशारनिल्हेनीं वरातदारांस देऊन कबज घेतली, त्या मित्तीपासून व्याजसुद्धां ऐवज देणें; आणि सरकारची वरात व ऐवज पावल्याचें कबज मशारनिल्हेपासून घेणें ह्मणोन. सनद १.

सीत सबैन
मया व अलफ
सवाल २५

परवानगी रूबरू.

७६२–(३००) दामोदर गणेश खरे यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे खरवई व मौजे जोवली व माणकोली, तर्फ चोण, तालुके राजमाची, हे तीन गांव आपणांकडे सुभाहून खोतीनें आहेत, त्यांचा मक्ता नक्त व ऐन जिन्नस मिळोन अकराशें रुपये आहे, त्यास सालगुदस्तां सन सीत सबैनांत कोळ्यांच्या दंग्यानें गांवची खराबी जाली, यास्तव गांवचीं कुळें राजमाचीस फिर्याद गेली, त्याजवरून सुभाहून पाहणीस कारकून जाऊन गांवची पाहणी केली, त्यास

सबा सबैन
मया व अलफ
जमादिलावल ९

(761) The Kamávis of Kotuḷ was in the hand of Rámchandra Vireshwar. An advance of Rs. 10,000 was taken from him on account of the revenues of the current year. The office was subsequently given to Govind Rám. He was directed to pay the amount with interest to the Kamávisdár previously appointed.

A. D. 1775-76.

(762) The villages of Kharwai and 2 others were given in farm by the Subhá for Rs. 1,100 to Dámodar Gaṇesh Khare. Owing to the disturbance of the Koḷis in the preceding year, the villagers suffered and complained to the Táluká authorities of Rájmáchi. A Kárkun was then sent by the authorities to ascertain the damage and fix the Jamábandi. The amount fixed by him fell short of the amount agreed upon, viz. Rs. 1,100 by 200. The Táluká authorities demanded this deficit from Dámodar Gaṇesh. He represented the matter to the Huzur. It was decided that the deficit should not be recovered from Dámodar, and that orders regarding it would be issued when the accounts of the Táluká were finally rendered.

A. D. 1776-77.

मक्त्यास दोमध्यें रुपये तोटा आला, तो आह्मांजवळ मागतात, येविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी तुह्मीं सुभाहून पाहणीस कारकून पाठऊन पाहणी केली, त्याप्रमाणें सदरील तींही गांवचा वसूल मशारनिल्हे यांजपासून घेणें, पाहणीमुळें मक्त्यास तोटा आला आहे, त्याविशीं यास तगादा न करणें. पुढें तुह्मीं एकंदर महालची वहिवाट हुजूर आणून समजावाल तेव्हां, वरकड तालुके मजकूरच्या गांवचा फडशा होईल, त्याप्रमाणें या तींही गांवचा होईल ह्मणोन, रामराव नारायण यांचे नांवें.
सनद १.

रसानगी यादी.

७६३–(५६७) मौजे शिवें, तर्फ वाडें, तालुके चास, येथील कमावीस हकीम महंमद अलीखान याजकडे होती, त्यास त्याचा काळ जाहला, सबब त्याचे लेक अबदुलगनी खान याजकडे मौजे मजकूरची कमावीस सांगितली असे, तरी तुह्मीं मौजे मजकुरास उपसर्ग न लावणें ह्मणोन, निळकंठराव रामचंद्र यांचे नांवें.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलावल २०

पत्र १.

चिटणिसी.

७६४–(७१९) हरिभक्तिपरायण विठोबा गोसावी टाकळीकर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे मालवाडी पैकीं नेवासें येथील स्वराज्याचा अमल आपलेकडे सरकारांतून इनाम आहे, त्यास हल्लीं तेथील पाटिलानें आपली पाटिलकी विकली, त्याचे खरिदीखतावर आमचें दस्कत असावें, त्यास परगणे मजकूरचे कमाविसदार ह्मणतात कीं, दस्कत आह्मी करूं, त्यास मौजे मजकूर आह्मांकडे इनाम आहे, याजकरितां कमाविसदाराचें दस्कत नसावें, तत्रापि सरकारची आज्ञा कमाविसदारास असल्यास दस्कत ते करितील; परंतु दस्कताबद्दल सेरणी घेतली असेल ती आह्मांकडे द्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस

इसन्ने समानीन मया व अलफ सवाल २

---

(763) Hakim Mahamad Alikhán, the Kamávisdár of Shiwe in Tarf Wáḍe of Táluká Chás, having died, his son Abdulgani was appointed to the office.

A. D. 1778-79.

(764) Vithobá Gosávi Tákaḷikar held the Swarájya Amal of Máḷwáḍi of Parganá Newáse in Inám, and claimed therefore, that the deed of sale, which was being executed by the Pátil of the village, should bear his attestations, and not the Kamávisdár's. He referred the matter to Peshwá and prayed that, in case the Kamávisdár was allowed to attest the document, the fees for such attestation should be paid to him (Vithobá). The fees were ordered to be paid to him.

A. D. 1781-82.

सादर केलें असे, तरी मौजे मजकूर गोसावी यांजकडे इनाम आहे, सबब दस्कताबाबत सेरणी गोसावी यांजकडे देणें, तुह्मीं न घेणें ह्मणोन; भैराळ जिवाजी कमाविसदार परगणे मजकूर वगैरे महाल यांस. पत्र १.

चिटणिसी पत्र.

७६५-(८७३) परगणे हसोट, प्रांत गुजराथ, येथील मामलत सखाराम शेषाद्रि यांजकडे होती, ते दूर करून साल मजकुरापासून परगणे मजकूरची मामलत तुह्मांकडे सांगितली असे. परगणे मजकूरचा मक्ता सन इसन्ने सितैनांत शिदो तुकदेव यांजकडे करार करून दिल्हा होता, त्याप्रमाणें

खमस समानीन मया व अलफ रविलावल २९

जमा. रुपये.

१२१००१ ऐन मक्ता.
९६८५॥≈ कित्ता मक्त्यावर.
१५०० तूप तोटा.
१५०० इनाम गांव मौजे उटीयादरा.
८ बाबत भुलाभट.
६६७६॥≈ पट्या बाबद.
४००१ सादिलवार.
२२५० दरबारखर्च.
४२६॥≈ सूत तोटा.

६६७७॥≈

९६८५॥≈

१३०६८६॥≈

(765) The Mámlat of Parganá Hasoṭ in Prant Gujráth was given to Mahádaji Bápuji. The following are some of the instructions issued. Lands which had by sale or mortgage passed out of the rayats' hands, should be restored to the rayats.

A. D. 1784-85.

1 No such sale or mortgage should be allowed in future.

1 New Inams granted by Páṭils, Jamidárs, or Kamávisdárs should not be continued.

तपशील.

१२४००९ ऐन मक्ता.

६६७७॥≡ पट्टा बाबत.

१३०६८६॥≡

२३५० शिवाय मक्ता.

२३०० घासदाणा सरसुभाकडे.

५० वर्षासन वेदमूर्ति हरभट दातार.

२३५०

१३३०३६॥≡

एकूण एक लक्ष तेतीस हजार साडे छत्तीस रुपये तीन आणे फेब्रजींचा मक्ता आहे, त्याप्रमाणें हल्लीं आकार होत नाहीं, सबब सालमजकुरापासून इस्तावा करार करून दिल्हा असे. बेरीज रुपये.

८७००१ सालमजकूर सन खमस समानीन.

८०१७१॥ बरहुकूम गुदस्त आकार.

७५१७१॥ बरहुकूम वैवाट.

५००० अंतस्त अजमासें.

८०१७१॥

६८२९॥ जाजती.

८७००१

९४००१ सन सीत समानीन.

८७००१ बरहुकूम गुदस्त.

७००० जाजती.

९४००१

१००००१ सन सबा समानीन.

९४००१ बरहुकूम गुदस्त.

६००० जाजती.

१००००१

२८१००३

एकूण दोन लक्ष एक्यायशीं हजार तीन रुपये, पैकीं सालमजकूर सन खमस समानीन सत्यायशीं हजार एक रुपया, व सन सीत समानीन, चवऱ्याणव हजार एक, व सन सबा समानीन एक लक्ष एक रुपया. सदरहूप्रमाणें तीन साला इस्तावा करार करून दिल्हा असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अमल चौकशीनें करणें. मामलत संमंधें. कलमें.

महाल मजकूरची नेमणूक. रुपये.

१२०० वेतन कमाविसदार.

२५० कारकून सरकारचे.

१०० हरि विष्णु फडणीस.

१५० रामचंद्र गोविंद मजमदार.

२५०

१८८ निसबत कमाविसदार.

१०० कारकून.

८८ दिवट्या, आप्तागिरा.

५५ आप्तागिरा असामी १

३३ दिवट्या १

१८८

३६०० शिबंदी प्यादे व स्वार.

३०० स्वार असामी १२ दर १५० प्रमाणें.

३३०० प्यादे असामी १०० दरमहा ३०० प्रमाणें आकरमाही.

३६००

५०० शिरपाव जमीदार.

किता. रुपये.

८६५० मोगल सुरतकर सालाबादप्रमाणें.

७६०० ऐन.

१०५० दरबारखर्च वगैरे.

८६५०

२३०० घासदाणा सरसुभा निसबत चिंतामण हरी यांजकडे.

५० वर्षासन वेदमूर्ति हरभट महादेवभट, व रामभट दातार, मुरुडकर शिवाय मक्ता जमा धरून खर्च.

११०००

एकूण अकरा हजार रुपये नेमणुकेबद्दल पावते करून पावलियाचें कबज घेत जाणें. कलम १.

रसदेस व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. भरण्याबमोजीब मजुरा पडेल. कलम १.

दरकदार यांचे हातें लिहिण्याचें कामकाज घेत जाणें. कलम १.

आफ्त फितूर मातबर जाहल्यास मुलुक-

३००० गैरसनदी देखील सादिलवार कुल.

८७३८

एकूण आठ हजार सातशें अडतीस रुपये नेमणूक केली असे. खर्च चौकशीनें करणें. कलम १.

फर्मासी सूत दर लक्षास खंडी २ प्रमाणें हंगामशीर पुण्यांत पावतें करीत जाणें. किंमत शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

कुल पडलेपान जमाखर्च सरकारहिशेबीं करावा. अंतस्त निराळें करूं नये, व जमाखर्चीत तफावत करूं नये. कलम १.

परगणे मजकुरीं धर्मादाय वगैरे गायकवाडाचे अमलांत चालत आला असेल, त्याच्या सनदा हुजुरून सादर जाहल्या आहेत व सादर होतील, त्या सुदामत प्रमाणें सरकारचे ऐवजाशिवाय पाववीत जाणें. कलम १.

परगणे मजकूर येथील लावणी इस्ताव्याप्रमाणें करून सालेसाल जमिनीचा झाडा सरसुभा समजावीत जाणें. इस्ताव्यास लावणी कमी येईल, ते कमाविसदारापासून भरून घ्यावी. कलम १.

महाल मजकूर शिबंदीचा ऐवज निमे फालगून शु।। प्रतिपदा, व निमे वैशाख शु।।१५दोहों हसेयानें घेत जाणें. कलम १.

परगणे मजकूरची बेरीज १३३०३६।।= रुपये पैकीं इस्ताव्यास बेरीज रुपये १००००१ बाकी रुपये ३३०३६।।= तेतीस हजार साडे छत्तीस रुपये तीन आणे, तीन साला उगवणी जाहल्यावर पुढें लावणी करून साधावे. कलम १.

शिरस्तेप्रमाणें सरसुभाहून चौकशी होऊन मजुरा पडेल. कलम १.

परगणे मजकूरचे जमीदार गुजराथ प्रांतींचे शिरस्ते पाहून जाजती हक्क रयतीपासून घेतात. याची चौकशी करून सरसुभा समजवावें. कलम १.

परगणे मजकूरचा तीनसाला इस्तावा करार करून दिल्हा असे, कराराप्रमाणें उगवणी करणें, घालमेल होणार नाहीं, दरम्यान घालमेल जाहल्यास कच्चा हिशेब समजोन फडशा केला जाईल. कलम १.

परगणे मजकूरची जमीन गहाण व वेचण जाहली असेल ती सोडवून रयतीचे जिमे करावी, व पुढें नवीन वेचण व गहाण जमीन होऊं देऊं नये. नवीन इनाम जमिनी पाटलांनीं व जमीदारांनीं व कमाविसदार वगैरे यांणीं दिल्ही असेल ती जप्त करून सरकार हिशेबीं जमा धरावी. पुढें होऊं देऊं नये. कलम १.

परत हुंडणावळीचा ऐवज साधून अजमासाचे बेरजेशिवाय हिशेबीं जमा धरावा. कलम १.

एकूण पंधरा कलमें करार केलीं असत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, बाळाजी राम कमाविसदार परगणे हसोट, प्रांत गुजराथ, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी अजमास.

७६६–(१०८९) मौजे मठवाड परगणे पारचोल येथील कमावीस साल्गुदस्तीं पालणजी हुमजी यांजकडे सांगितली होती, त्यास साल्गुदस्तां सन सलास तिसैनचे कबुलातीप्रमाणें जमाबंदीचे अन्वयें बाकीचा ऐवज बळवंतराव चिमणाजी माजी कमाविसदार परगणे मजकूर यांजकडे द्यावा, तो दिल्हा नाहीं; व सालमजकूरचा ठराव परगणे मजकूरचे इस्ताव्याचे अन्वयें ठराऊन घेऊन भरणा करीत नाहीं; सबब पारशी मजकुराकडून मौजे मजकूरची कमावीस दूर करून सालमजकुरीं रामचंद्र अपाजी कमाविसदार परगणे मजकूर यांजकडे सांगितली असे, तरी साल्गुदस्तांचे कबुलातीप्रमाणें बाकी निघेल तो ऐवज माजी कमाविसदारांकडे, व सालमजकूरपैकीं वसूल पडला असेल तो हल्लींचे कमाविसदाराकडे, पारशी मजकुराकडून देवऊन कबज घेणें ह्मणोन, हरी चिंतामण, सरसुभा प्रांत गुजराथ, यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा तिसैन मया व अलफ रबिलाखर १

येविशीं पालणजी हुमजी यांस कीं, साल्गुदस्तांचे कबुलातीप्रमाणें बाकी निघेल तो ऐवज माजी कमाविसदाराकडे व सालमजकूरपैकीं वसूल पडला असेल तो हल्लींचे कमाविसदारांकडे सरसुभाचे विद्यमानें देऊन कबज घेणें ह्मणोन. सनद १.

—

२

दोन सनदा दिल्ह्या असेत. रसानगी याद.

३ मुलकी खातें.

(जे) जमीन महसुलाचे हिशेबाची तपासणी.

७६७–(९८) गोविंद रघुनाथ यांस हिंदुस्थान प्रांतें, महालांचे बबकशीस पाठविलें येविषयीं. सनदा.

रसानगी याद.

खमस सबैन मया व अलफ साबान २२

---

(766) The Kamávis of Mathwáḍ in Parganá Párchol was given to Pálonji Homji Pársi.

A. D. 1793-94.

III LAND REVENUE AND ITS ADMINISTRATION.

(1) Audit of Revenue accounts.

(767) Govind Raghunáth was sent to audit the accounts of Pránt Hindusthán and the various Mámlatdárs were directed to produce before him all the accounts including detailed village accounts of the Mahále.

A. D. 1774-75.

७ माजी मामलेदार यांस कीं, तुह्मांकडे मामलत होती, त्यास सालगुदस्तांचा जमाखर्चाचा हिशेब जमाबंदी गांवगन्नावार वगैरे कागदसुद्धां कचा मजकूर मशारनिल्हेकडे समजावणें ह्मणोन.

१ श्रीधर बल्लाळ परगणे आकाझरी व तारई.
१ भिकाजी गोविंद व भिकाजी महादेव परगणे मावळ.
१ विठ्ठल हरी प॥ काळाबाग.
१ बळवंतराव धोंडदेव तालुके खजुरीयाकटोती सरकार चंदेरी.
१ बाबाजी त्रिंबक परगणे अरुण.
१ सखाराम रंगनाथ परगणे खुटावद व शहाडोरा.
१ गंगाधर विश्वनाथ परगणे पाटण केशवरायाचें.

७

८ सुभेपट्टीचा ऐवज सरकारचे जमाबंदीशिवाय रयत निजबत दरसदे रुपये ५ पांच प्रमाणें सन सलास सबैनांत महालाची जमाबंदी होऊन करार जाहला आहे, त्याप्रमाणें गुदस्तांची व सालमजकूरची जमाबंदी होईल, त्याचे सुभेपट्टीचा ऐवज होईल त्याचा वसूल मशारनिल्हेकडे देणें ह्मणोन, जमीदार मशारनिल्हे यांस. समदा.

१ परगणे शहाडोरा.
१ परगणे खुटावद.
१ परगणे काळाबाग.
१ परगणे अरुण.
१ परगणे मावळ.
१ परगणे पाटणे केशवरायाचें.
१ तालुके खजुरीयाकटोती.
१ परगणे आकाझरी.

८

१ परगणे अरुण येथील मामलत तुह्मांकडे होती, त्या सालचे सुभापट्टीचा ऐवज येणें, त्यास महालीं कामकाजास राघो वासुदेव यांस तुह्मीं ठेविलें होतें, त्यांणीं सन सलास सबैनचे सुभेपट्टीचा ऐवज मशारनिल्हे यांशीं करार करून वीस रोजाचा वाइदा करून, कतबा लिहून दिल्हा असून, ऐवज दिला नाहीं. महालाचा ऐवज वसूल करून घेतला, तरी हल्लीं करारप्रमाणें सुभेपटीचा ऐवज मशारनिल्हेकडे व्याजसुद्धां देणें ह्मणोन, बाबाजी त्रिंबक यांचे नांवें. सनद १.

१ मौजे रामसर, परगणे खुटावद, हा गांव हसपुरी गोसावी याजकडे होता, त्यास गोसावी लोक नकल जाहले, चेला देखील नाहीं, सबब गांवाची जप्ती करून जप्तीची कमावीस मशारनिल्हेकडे सांगितली असे, तरी यांशीं रुजू होऊन अमल खुरळीत देणें ह्मणोन, मोकदमास. सनद १.

७६८–(११३) चिंतो त्रिंबक यांचे कारकीर्दीचे बाकीच्या वगैरे रुजुवातीस यांजकडून कारकून महालीं राहिले आहेत, त्यांस चवदा महिने जाहले असतां अद्याप रुजुवात होत नाहीं; व सालाबादची गुलालपट्टी व बाकीचा कांहीं वसूल कारकुनांनीं घेतला आहे, (तो तुह्मीं सालमजकुरांत घेतला आहे,) तो तुह्मीं साल मजकुरांत मागतां ह्मणोन मशारनिल्हेनीं विदित केलें; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी मागील गुलालपट्टीचा व बाकीचा वसूल यांचे कारकुनांनीं घेतला असेल तो वाजवीच आहे. कारकुनांस फार रोज जाहले, तेव्हां रुजवातीचें काम आटोपलेंच असेल. रुजवात करून घेतली नसली तर बीज बाकी व सावकारी हवाले व जे सालीं यांजकडून मामलत निघाली, ते सालीं यांजकडे वसूल पडला असेल, त्याची रुजवात जलदीनें करून घेऊन, कारकुनांची रवानगी करणें. याउपरी रुजवात करून घ्यावयास दिरंग लाविलिया कामास येणार नाहीं ह्मणून. पत्रें.

खमस सबैन मया व अलफ सवाल १०

१ सखाराम रंगनाथ यांस.

२ जमीदारांस.

१ परगणे खुटावद

१ परगणे शहाडोरा

—

२

—

३

चिटणिसी.

---

(768) Kárkuns were sent to ascertain and verify the arrears left un-recovered during the administration of the Parganás of Khutáwad and Shahádorá, by Chinto Trimbak. The work was not completed for 14 months. Strict orders were issued to the officer in charge of the Parganás and to the Jamidárs to have the work completed without further delay, and to send back the Kárkuns.

A. D. 1774-75.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७६९–(४७८) कासीद जथे सहजराम यांस बुंदेलखंड येथील हिशेब दप्तरीं आले नाहींत, ते आणावयास पाठविले आहेत, यांस रोजमरा दीडमाही सालगुदस्तां सन सबा सबैन. रुपये.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

६ हरकिसन वलद भागीरथ छ. १५ रविलावलचा.
६ फता वलद सलावत छ. २० रबिलाखरचा.

१२

एकूण बारा रुपये दोन असामींचा रोजमरा दीडमाही सदरील तेरखांचा भरला आहे तो देणें; व पुढें तेथें राहतील तों पावेतों सदरीलप्रमाणें रोजमरा प्रांत बुंदेलखंडपैकीं दीडमाहीचा दीडमाही तेरीख भरल्यावर देत जाणें म्हणोन, बाळाजी गोविंद यांचे नांवें छ. ८ जमादिलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

७७०–(१००९) प्रांत बुंदेलखंड येथील हिशेब दप्तरीं आले नाहींत, ते आणावयासी बाबूराव महादेव कारकून शिलेदार यांस पाठविलें, त्या समागमें जासूद वगैरे आहेत, त्यांस रोजमरा वगैरे प्रांत मजकूरचे ऐवजीं द्यावयाविशींचीं. कलमें.

तिसैन मया व अलफ रमजान २०

रोजमरा माही व दीडमाही. रुपये.

५६ बाबूराव महादेव कारकून शिलेदार यांस छ. १ रविलावलचा हुजूर पावला, त्यापुढें तेरीख भरल्यावर दुमाही रोजमरा. रुपये.

१२ जासूद जथे मल्हारजी नाईक दुबे यास दीडमाही.

घोडी कारकुनास बसावयास, दिंमत पागा हुजूरपैकीं रास एक यास चंदी दररोज कैली ८८१। सवापायली पैकीं निमे हरभरे व निमे बाजरी, तुम्हांपाशीं पैवस्ती होईल त्या तेरखेपासून दरमाहा एकूण तीस, व एकादशीचे रोज वजा करून तेथें राहतील तोंपावेतों देत जाणें. कलम १.

FROM JANÁRDAN ÁPAJI'S DIARY.

(769) The account of Bundelkhand not having been received in the Duftar, two messengers were despatched to get them.

A. D. 1777-78.

(770) The accounts of the Pránt Bundelkhand not having been received, a Kárkun was sent to the province to get them and his pay and that of his peons accompanying him was ordered to be paid from the province.

A. D. 1789-90.

६ रुपाजी सिंदा यास छ. १६ रम-
जान अखेर सालमजकूरचा हुजूर
पावला. यापुढें तेरीख भरल्यावर.

६ रामजी विठूबा यास छ. १६ सा-
बान, सालमजकूरचा हुजूर पावला,
त्यापुढें तेरीख भरल्यावर.

१२

१ पोरगा घोडीचा, दिंमत पागा हुजूर
यास छ. १ सवाल पेस्तर सन इहिदे
तिसैनचा हजर पावला. त्यापुढें दुमाही.

७२

एकूण बहात्तर रुपये रोजमरा दुमाही
व दीडमाही सदरहूप्रमाणें तेथें राहतील तों
पावेतों देत जाणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, बाळाजी गोविंद यांचे नांवें. छ.
३० साबान. सनद १.

रसानगी यादी.

७७१—(१०४१) परगणे येरंडोल येथील दरकदार कारकून यांणीं इस्तकबिल सन

इसन्ने तिसैन
सन्न व अलफ
सफर ३

अर्बा समानीन तागाईत सन तिसा समानीन अखेर कागद पत्र सुद्धां
दप्तरीं हिशेब आणून दिल्यावर आज्ञा होईल तेव्हां वेतन द्यावें, याप्रमाणें
सन तिसाचे अजमासास कलम लिहिलें आहे, त्यास आनंदराव सदाशिव
फडणीस परगणे मजकूर यांणीं इस्तकबिल सन अर्बा तागाईत सन तिसा समानीन वहिवाटी-
चे हिशेब दप्तरीं दिले, सबब परगणे मजकूरचे दरकदाराचे वेतनाचा ऐवज देविला असे,

---

(771) It was ordered at the time of the budget that the salaries of

A. D. 1791-92.

the Darakdárs of Parganá Erandole should not be disturbed unless they submitted accounts from A. D. 1783-84 to 1788-89 Tissá Samánin. The Fadnis having submitted the accounts, the salaries were now permitted to be paid.

तरी नेमणूकप्रमाणें देत जाणें; व मागील सालचें वेतन राहिलें असेल तें देणें; ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार परगणे मजकूर वगैरे महाल यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

---

४ इतर कर.

(अ) मोहतर्फा.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७७२–(४४३) शहर पुणें येथील तगाचें कामकाज तुह्मांकडे सांगितलें, याजमुळें उदमी लोक फार श्रमी जाहले; आणि सरकारांत विनंति केली; त्याज वरून उदमी लोकांवर नजर देऊन, सरकारचे नजरेचा ऐवज एक साल घ्यावयाचा करार करून तगाची नवीन शहरांत कानू जाहली आहे, ते मोडावी; आणि पूर्ववत् प्रमाणें चालावें, याप्रमाणें ठराव केला असे, तरी शहर मजकूर येथील तगाचें कामकाज तुह्मांकडून दूर करून वाण्याचा वाण्याकडे सांगितला असे, तरी तुह्मी तगाचे कामावर शहरांत कारकून व प्यादे ठेविले असतील ते उठवणें. पूर्ववत् प्रमाणें यांचें यांजकडे चालेल, तुह्मीं कोणेविशीं यांस उपद्रव न देणें ह्मणोन, शिवराम रघुनाथ निसबत खासगी यांचे नांवें छ. १८ सफर. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलावल ६

बरहुकूम सनद पुरंधर.

७७३–(४६४) साहुकार व बेपारी व कोठीवाले व हुंडेकरी व गाडीवान वगैरे पेठ कसबे पुणें प्रांत मजकूर यांचे नांवें चिटणिसी पत्र कीं, हुंडे भाड्याचा अमल सरकारांतून सालमजकुरीं राजश्री भास्करराव नारायण यांजकडे सांगितला असे. त्यास तुह्मी बंदर मुंबई वगैरे हर-

समान सबैन मया व अलफ रजब ३३

IV OTHER TAXES.

(A) Tax on artizans, traders, and carriers.

(772) The levy of Tag (Tax on balance) newly imposed in the City of Poona which pressed heavily on the traders was on their representation abolished.

A. D. 1769-70.

(773) The duty of collecting Hundá Bháḍá (tax on conveyance of goods &c.) was entrusted to Bháskarrao Náráyaṇ and the following scale of rates was fixed:—

A. D. 1777-78.

Rs. 1-4 for every bullock, conveying Clothes.

Rs. 1 Government.

0-4 Sar Deshmukhi.

एक बंदराहून माल पेठ मजकुरीं आणाल, अगर पेठ मजकुरींहून हुंडा करून माल दुसरे जागा घेऊन जाल, त्याचा हुंडा भाड्याचा शिरस्ता.

१। कापडाचे दर बैलास.

१ ऐन सरकार.

·। सरदेशमुखी.

१।

·॥= किराणा दर बैलास.

·॥= बोहरी जिनस दर बैलास.

१। घोड्यास दर.

१।= उंटास दर.

१। गाडीवान दर बोझ्यास.

-/- मीठ दर बैलास.

५॥=

एकूण साडे पांच रुपये तीन आणे सदरील प्रमाणें शिरस्ता आहे, तरी तुह्मीं मशार-निल्हेशीं रुजू होऊन, शिवाय जकात हुंडा भाड्याचा अमल सुरळीत देणें ह्मणोन. पत्रें १.

किंबा येविशीं चिटणिसी. ८

१ भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार जकात प्रांत पुणें जुन्नर यांसीं पत्र कीं, बेपारी यांसी ताकीद करून अमल सुरळीत देववणें ह्मणोन.

१ सदाशिव मोरेश्वर, व कृष्णाजी रामचंद्र यांसी पत्र कीं, मुंबईचा माल परभारें हुंडा

0-10	Do.	Do.	Do.	groceries,
0-10	Do.	Do.	Do.	articles, sold by Boharis.

Such as stationery &c.

Rs.	1-4	For every	horse,
	0-10	Do.	Mule,
	1-4	Do.	Package in a carriage,
	0-1	Do.	Bullock carrying salt.

These rates were to be levied on goods received into the city or sent out of it, and were to be in addition to the octroi duties.

करून कल्याण प्रांताहून नेतील त्याचा हुंडाभाडा जकातीशिवाय शिरस्तेप्रमाणें मशारनिल्हेस देवीत जाणें ह्मणोन.

४ उदमी बेपारी यांसी पत्र कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन तुह्मांकडे मागील हुंडाभाड्याची बाकी राहिली असेल, ती देऊन पुढें अमल सुरळीत देणें ह्मणोन.

१ देशमुख देशपांडे महालानिहाय, प्रांत खानदेश व वराड, यांसी पत्र कीं, हरएक बंदराहून कापड वगैरे हरजिन्नस किराणा हरदूप्रांतांतून आणतील, त्याचा हुंडाभाड्याचा ऐवज भास्करराव नारायण यांजकडील कमाविसदाराकडे ताकीद करून अमल सुरळीत देवणें ह्मणोन.

१ नागोजी रघुनाथ मोहनी यांसी पत्र कीं, बंदर मुंबई व कसबे पुणें, प्रांत मजकूर येथें हरएक पेठेंतून हुंडाभाडा करून नेतील, व जातील त्यांची नाइकीचा दस्तूर हुंडेकरी व गाडीवान वगैरे बेपारी देतात, तो घेऊन सरकार अमल शिरस्तेप्रमाणें सुरळीत चालवणें. सरकारचाकरी एकनिष्ठपणें करून बेवसवसा राहणें, येविशीं अभय पत्र.

८ ९

छ. २० जमादिलाखर.

७७४–(५४७) शेटी सुपेकर वगैरे समस्त वाणी अडतीये शहर पुणें, यांचे नांवें सनद कीं, बिछायती वाणी बाहेरून तेल तूप वगैरे जिन्नस घेऊन येतात, त्यांचे मालाचे अडतीचा उदीम तुह्मीं बहुत दिवस करून शहरांत अमदानी करून आहां, त्यास सालगुदस्त अडतीचे अमदानीवर तगाची बाब बसवून, अमल खासगी निसबत शिवराम रघुनाथ यांजकडे सरकारांतून सांगितला, तेव्हां तुह्मीं सारे वाणी मिळोन सरकारांत उभे राहोन अर्ज केला कीं, आह्मी वाणी गरीब, उदीम करून शहरांत अमदानी करून पोट भरतों आहों, याजवर नजर देऊन तगाची बाब मोडावी, येविशीं आज्ञा होईल त्याप्रमाणें नजर कबूल करूं ह्मणोन; त्याजवरून तुह्मांकडे सालगुदस्त वीस हजार रुपये नजर सरकारची करार करून, तगाची मोकळीक करून, तुह्मीं अडत पहिल्यापासून घेत आल्याप्रमाणें घ्यावी, याप्रमाणें तुह्मांस करार करून दिला, त्याप्रमाणें तुह्मांकडे चालत असतां प्रस्तुत

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

(774) The privilege of carrying on business as brokers in the City of Poona was cotinuod to Sheti Supekar and other brokers on payment of a certain amount as Nazar. Another person made a higher offer for the privilege in question. The former brokers having agreed to pay the increase, the privilege was continued to them.

A. D. 1777-78.

सालमजकुरीं दुसरा तुह्मांवर उभा राहून दहा हजार रुपये जाजती सरकारांत बोलों लागला, त्याजवरून तुह्मांस समस्त वाण्यांस आज्ञा केली कीं, दुसरा जाजती नजर देतो, याप्रमाणें तुह्मीं देत असल्यास तुमचें तुह्मांकडे चालेल, तेव्हां तुह्मीं अर्ज केला कीं, या उपरी दुसरा आदावतीनें आणखी जाजती नजर कबूल करील, तरी सरकारांतून अइकूं नये; असें जाहल्यास आज्ञेप्रमाणें दहा हजार रुपये देतों ह्मणोन; त्याजवरून तुमचा अर्ज खातेरेस आणून तुह्मां गरीबांवर व शहरचे अमदानीवर नजर देऊन तुह्मांकडे सालगुदस्तांचे नजरेशिवाय हल्लीं नजरेचा ऐवज १०००० दहा हजार रुपये करार करून, हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी तुह्मीं अडतीचे उदीमाचा धंदा पूर्ववत् चालीप्रमाणें करून, शहर मजकूरची अमदानी करीत जाणें; आणि सदरहू दहा हजारांचा भरणा सरकारांत करून जाब घेणें, याउपरी तुह्मांवर कोणी आदावत करून आणखी जाजती नजर देऊं लागल्यास ते सरकारांत न घेतां तुमचें तुह्मांकडे चालेल. तुह्मीं सुखरूप पूर्ववत्प्रमाणें धंदा करून शहरांत राहून पोट भरीत जाणें; अभय असे ह्मणोन. छ. ७ मोहरम. सनद १.

रसानगी यादी पुरंधर.

७७५–(८७४) शामजी व मूळचंद वगैरे परदेशी कुंभार कसबे नाशिक, परगणे मजकूर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आह्मांस पट्टी दर घरास बारा रुपयेप्रमाणें सरकारांतून लाविली आहे, त्यास आह्मीं विटा मात्र करितों, कवलें व मडकीं वगैरे कुंभारकाम मराठे कुंभार करितात, आह्मांस करूं देत नाहीं, व मराठे कुंभाराप्रमाणें आह्मांपासून पट्टी घेणार यास्तव कवलें घालावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणून; ऐशास परदेशी कुंभार विटा पेशजींपासून करितात, व हल्लीं कवलें करावीं, याप्रमाणें ठराव करून पट्टीचा ऐवज घ्यावयाचा करार केला असे, तरी परदेशी कुंभार यांणीं इमारतीचें काम विटा व कवलें करावीं. मराठे कुंभार मडकीं वगैरे सुदामत करीत आहेत त्याप्रमाणें करितील. कुंभारांस ताकीद करून, पट्टीचा ऐवज वसूल घेऊन, शंकर, हल्लीं खिजमतगार याचे मारफतीनें सरकारांत पावता करणें ह्मणोन, पांडुरंग धोंडजी कमाविसदार यांचे नांवें चिटणिसी.

खमस समानीन मया व अलफ रबिलाखर ७

---

(775) Shámji and Mulchand and other Pardeshi potters of Nasik represented that though assessed at Rs. 12 per house, they were prevented by the Maratha potters from manufacturing tiles and earthen pots, and were allowed to prepare bricks only, and prayed that they might be permitted to prepare tiles also. Their prayer was granted.

A. D. 1784-85.

४. इतर कर.
(ब) तरी.

७७६–(३६५) मौजे मांडवें, तर्फ झिराड, तर्फ उंदेरी, येथील खाडीची तर सरकार, व राजश्री राघोजी आंगरे वजारत महा सरखेल यांची दुतर्फा आहे, त्यास तरीचा उतारा दर असामीस पांच पैसे टका घ्यावयाचा शिरस्ता आहे, त्यापैकीं निमे उतार टका वजारत महा सरखेल यांणीं आपले तर्फेचा सोडिला आहे. सरकार तर्फेचा उतार टका निमे सरकारांत जमा होतो तो माफ करावा, येविशीं वजारत महा सरखेल यांणीं विनंति केली; त्यावरून सरकार तर्फेचा निमे टका दर असामीस अडीच पैसे सरकारांत येतात ते हल्लीं माफ करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सनद पैवस्तीपासून टक्याचा ऐवज उतार माणसाबद्दल न घेणें. मालाची जकात शिरस्तेप्रमाणें मुदामत असेल, त्याप्रमाणें घेत जाणें ह्मणोन, राणोजी बलकवडे यांचे नांवें.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज ३

सनद १.
रसानगी यादी.

---

४. इतर कर.
(क) जकात.
नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७७७–( ) विठ्ठल नारायण यांचे नांवें सनद कीं, जकात प्रांत कल्याण भिंवडी येथील मामलत राजश्री पुरुषोत्तम बल्लाळ यांजकडे होती, ते दूर करून सालमजकुरापासून तुह्मांस सांगोन, जकात मजकूर येथील ठिकाणें बीतपशील.

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २९

IV OTHER TAXES.

(B) Ferries.

(776) The ferry plying over the creek of Mándwe in Tarf Zirád of Táluká Underi belonged to Government and Rághoji Angria. The latter remitted his share of the charge of five pice levied from each person using the ferry and requested Government to remit their share. His request was complied with.

A. D. 1776-77.

IV OTHER TAXES.

(C) Octroi.

(777) The octri farm of Pránt Kalyán Bhiwandi was given to Vithal Náráyan for 5 years on condition of his paying Rupees 2,78,251 annually to Government. Subsidiary

A. D. 1774-75.

कदीम अमलाचीं ठिकाणें बीतपशील.

७ वरघाट.

१ बोरघाट उंबरें कुरवंडा.
१ घाट सावा.
१ घाट गाढवलोट.
१ घाट आहुपा.
१ घाट नाणा.
१ घाट मालसेजसाखरे.
१ चौत्रा नवलाख उंबरें.

७

६ तळघाट.

१ सावळा.
१ कोल्हा.
१ खोपवली तर्फ बोरटी.
१ डोईफोडी देहर.
१ घाट रणसील.
१ घाट राजमाची.

जकात बद्दल आंगरे ठिकाणें बीतपशील.

२ बंदरें.

१ पेणवासी.
१ पनवेल.

२

७ घाट पायअमल.

१ नाणा.
१ चोंढा मेढा.
१ कोल्हा.
१ बोरघाट खोपवली.
१ आउपा.
१ रणसील.
१ सावळाकुसूर.

७

१४ किता महाल चौत्रा ठिकाणें.

१ चौकी चिखलोली.

---

instructions regarding the arrangement of the farm were issued of which the following are the most important:—

(1) The usual exemptions from octroi should be respected, as also a few others which might be newly sanctioned.

(2) 400 Khandies of rice should be conveyed free of charge from Kalyáṇ Subhá to the Government store at Poona.

(3) The clerical work should be taken from the Mujumdár and Fadṇis.

(4) The duty on grain sold by Government should be recovered from the purchaser.

(5) Credit would be given for payments to forts, Warshásans, and other charges incurred in accordance with the existing practice.

(6) The year should, for the purpose of the farm, be calculated from Kártik Shuddha 1st.

(7) The authority to issue permits to trading ships arriving at

———

६

४ बंदरें.

१ पेणवासी.
१ कल्याण.
१ भिंवडी.
१ पनवेली.

———

४

१४ महाल चौक्या.

१ पथक चौकी, तर्फ वनखळ.
१ शाहापूर.
१ चौकी घामण ठाणें, तर्फ तळोजें.
१ चौकी चिखलोली, तर्फ चोण.
१ चौकी कावे.
१ चौकी वासुंद्री.
१ चौकी पडघें, तर्फ राहुरी.
१ चौकी दाभाडपाल, तर्फ कुंपें.
१ जकात टोकर विहिरा.

———

२३

१ चौकी घामणठाणें.
१ चौकी कावे.
१ चौकी शाहापूर.
१ चौकी नेवलपाडा व डोईफोडी, तर्फ गोरठ.
१ चौकी वासुंद्री.
१ चौकी सोनाळें.
१ चौकी गोरसाई.
१ टोकर विरा माणोली.
१ चौकी पडघें.
१ चौकी अंबरजें.
१ पानशेत पाषाणे, व नेरळ तर्फ वेरडी.
१ पथक चौक वनखळ.
१ चौकी मुरबाड.

———

१४

---

the ports of Kalyán Bhiwandi should be exercised by the farmer, Requisition should be made to him by the officer of the Subhá for any service that might be for Government purposes, and the farmer should arrange to provide it.

(8) Octroi should be levied at the usual rates. No cause for complaint on this head should be given;

(9) The sanctioned charge on account of the farm was Rupees 3,016 per annum. The charge on account of *shibundis* should however be borne by the farmer.

(10) In case the payment of the yearly sum above agreed upon be taken in advance, interest at Rupee 1 per mensem per hundred would be given.

(11) The management of the farm would not be taken away from the farmer for the above period. In case it is taken away, detailed accounts of income and expenditure would be examined and the loss, if any, incurred by the farmer would be made good.

१ चौकी गोरसाई.
१ चौकी अंबरजें.
१ चौकी चोंढा, तर्फ कोरकडा देखील नवलें.
१ चौकी मुरमाड.
१ चौकी सोनाळें.

१४

१ पथक चौक, तर्फ माणिकगड अमल आगरें.

३२

किता कदीम मामल्यापैकीं चौक्या व महाल.

४ तर्फ बहिरवगड, रतनगड.

३ घाट.

१ मालसेज.
१ नाणा.
१ चोंढा मेढा.

३

१ जकात सामरज, परगणे आकोलें.

४

४ तर्फ कावनई.

१ टामेघोटी.
१ बोरखेड.
१ घाट चोंढा.
१ उरुस पिंपरी, व सदरदीन बरहुकूम आकार ठिकाण.

४

८

तालुके माहुली ठिकाणें बद्दल गुदस्त.

किता.

१ घाट मालसेज.
१ घाट चोंढा.
१ बोरघाट नजीक तळघाट.
१ लाग अघई.

४

किता.

१ खर्डी देखील जवारचा अमल सुदामत असेल तो.
१ गौरापूर देखील जवारचा अमल सुदामत असेल तो.
१ चौकी देहरजें.

३

एकूण ठिकाणें सात मिळोन.

कलम १.

किंवा ठिकाणें सुदामत चालत आलीं असतील त्याप्रमाणें अमल करावा.

४ बंदर नागोठणें व पालचौत्रा वगैरे.

  १ बंदर नागोठणें.

  १ महाल पालचौत्रा.

  २ तळघाट.

    १ सावा.

    १ कुरवडा.

    ——

    २

  ——

  ४

५ प्रांत बेलापूर सुदामत ठिकाणें असतील तीं.

  १ बंदर बेलापूर.

  १ बंदर केळवें.

  १ बंदर परसीम.

  २ महाल.

    १ तळोजें.

    १ देसई.

    ——

    २

  ——

  ५

१ तालुके मामले कोहज सुदामत ठिकाणें अमल चालत आला असेल त्याप्रमाणें.

१ जकात मासळी बंदर देसई, तर्फ बेलापूर.

१ चौकी पाथरघाट चोंढा, तर्फ कलोळगड.

१ हुजुरात महाल जकात फौजदारी, कसबे नाणे, सुदामतप्रमाणें.

१ जकात प्रांत उरण बंदर व ठिकाणें सुदामतप्रमाणें.

१ जकात तालुके कर्नाळा सुदामतप्रमाणें चालत आलीं असतील त्याप्रमाणें अमल.

——

१५

एकूण पंधरा कलमें मिळोन. कलम १.

एकूण पंच्याशीं ठिकाणें घाट व बंदरें व चौक्या व महाल व कोठ्या व जलमार्ग व [illegible] मार्ग व खुटवा व वतन भाग व यात्रा व जत्रा व सिंगसिंगोटी व बळमोड,

थळभरीत सुदामत चालत आला असेल त्याप्रमाणें करार करून मक्ता सालमजकुरापासून करार सालें बीतपशील. रुपये.

२७८२५१ सन खमस सबैन सालमजकूर.
२७८२५१ सन सीत सबैन बरहुकूम गुदस्त.
२७८२५१ सन सबा सबैन बरहुकूम गुदस्त.
२७८२५१ सन समान सबैन बरहुकूम गुदस्त.
२७८२५१ सन तिसा सबैन बरहुकूम गुदस्त.

१३९१२५५

एकूण तेरा लक्ष एक्याण्णव हजार, दोनशें पंचावन रुपये पैकीं सन खमस दोन लक्ष अठ्यात्तर हजार दोनशें एकावन, व सन सीत दोन लक्ष अठ्यात्तर हजार दोनशें एकावन व सन सबा दोन [लक्ष] अठ्यात्तर हजार दोनशें एकावन, व सन समान दोन लक्ष अठ्यात्तर हजार दोनशें एकावन, व सन तिसा दोन लक्ष अठ्यात्तर हजार दोनशें एकावन, एकूण सदरहूप्रमाणें पांच साला मक्ता करार करून दिला असे, तरी साल बसाल हफ्तेबंदीप्रमाणें ऐवज सरकारांत पावता करून पावलियाचे जाब घेणें, तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. सदरहू मामलत संमंधें कलमें बीतपशील.

कसबे नाणें येथील फौजदारीचे जकातीची कमावीस सदाशिव बल्लाळ यांस तुह्मीं सांगावी. कच्चा हिशेब मशारनिल्हेनीं तुह्मांस द्यावा. त्यास मक्तियाशिवाय ५०० रुपये.

एकूण पांचशें रुपये मक्तियाशिवाय यांस दरसाल देत जाणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सुदामत दस्तकें चालत असतील त्याप्रमाणें चालवावीं. नवीन जाजती जरुराती कार्याकारण होतील, तीं चालवावीं. फार नवीन होणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

वर्षासनें वगैरे किल्याचे तनखे व हक्कदार सालाबाद मजुरा पडत असेल त्याप्रमाणें मजुरा पडेल. किल्याचा तनखा आफ्त फितूर मातबर जाहलिया मुलुक शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

भाड्याखेरीज तांदूळ ४०० खंडी चारशें खंडी सालाबादप्रमाणें कल्याण सुभ्यापैकीं पुण्याचे कोठीस आणून देत जावें. सदरहूचें भाडें मजुरा पडणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

मजमदार फडणीस यांचे ह्रातें लिहिण्याचें कामकाज घेत जाणें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सरकारचें भात व जिन्नस विकले त्याची जकात पेशजींप्रमाणें सावकारांनीं द्यावी. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सरकारांतून दहा अधोल्या ध्याव्या, त्या

कारखान्यामार्फें मक्तियांत मजुरा पडेल. येणें-प्रमाणें. कलम १.

वसईचे बाजारीं वाणी, व चारण रजा-बंदीनें जातात, त्यांस जोरावारीनें दुसरेकडे नेतात, ते न न्यावे. येणेंप्रमाणें. कलम १.

बंदर कल्याण भिंवडी वगैरे येथें साव-कारी गलबतें येतात, त्यांची परवानगी तुम्हांकडे सुभ्यास सरकारची मात्र वेठ ला-गेल, ते तुम्हांजवळ मामलेदारांनीं मागावी, त्याप्रमाणें तुम्हीं द्यावी. येणेंप्रमाणें. कलम १.

महाल मजकूरची नेमणूक. रुपये.

२००० कमाविसदार.

- ८०० पालखी.
- ८०० शागिर्दपेशा वगैरे.
- ४०० अबदागिरे व दिवट्ये पेशजींप्रमाणें.

२०००

- १२५ दिनानाथ अनंत मजमदार.
- १०० लक्ष्मण बाबाजी फडणीस.
- ७५ धोंडो रघुनाथ कारकून.
- १६० शिरपाव.
- २०० पांडुरंग सदाशिव निसबत कमा-विसदार.
- २५० कासी रामचंद्र निसबत कमावि-सदार पेशजीं चिंतो लक्ष्मण यां-जकडे असामी होती, ते दूर क-रून हल्लीं मशारनिल्हे यांजकडे करार.
- १०० नारो लक्ष्मण यांस पेशजीं अ-मीनीया रुपये ३०० पैकीं करार.

३०१०

अघोल्यांनीं वाण्याचे पदरीं सरकारचे तां-दुळाचें माप घालावें, त्याच अघोल्यांनीं किल्यास माप घ्यावें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

साऱ्या मामल्याची इस्तकबिल कार्तिक शुद्ध १ तागाईत अश्विन वद्य ३० माहे बारा ज्या सालीं अधिकमास पडेल त्यासु-द्धां, अमल करावा. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सालाबादप्रमाणें अमल करावा. जाज-ती बोभाट आलियास कार्यास येणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

तांदूळ सरकारचे कोठीस आणून बा-वयाची नेमणूक आहे, त्यास जकातीकडील कमाविसदारांनीं भाडें करून बैल द्यावे. मामलेदारांनीं माप वाण्याचे पदरीं घालून आपणाकडील कारकून व प्यादे बराबर देऊन, पावतीचा जाब घेऊन, जकातीचे मामलेदाराकडे द्यावा. भाडें जकातदाराक-डून पावेल. सन इहिदे सबैनांत तांदूळ हु-जूर तेथील मापानें आणून तोट्याची चौ-कशी करविली आहे. तेथें तोटा दर खं-डीस द्यावयाचा होईल त्याप्रमाणें जाल्या मापास मजुरा पडेल. जाजती तोटा आला तरी तालुकदारांनीं द्यावा. येणेंप्रमाणें. कलम १.

रसदेस व्याज सवोत्रा, बिन सूट कमा-विसदारास पडतें, त्यापैकीं एकोत्रा सरका-रांतून द्यावें, जाजती पडेल तें वणजारी यांजपासूत जाजती अमल साधून कमावि-सदार पेशजीं घेत होते, त्याप्रमाणें घ्यावें. जाजती घेऊं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

पांच साला मामलत तुम्हांकडे करार केली असे, मध्यें घालमेल होणार नाहीं.

एकूण तीन हजार दहा रुपये नेमणूक मक्तापैकीं करार केली असे. येणेंप्रमाणें.

कलम १.

आगा व रसद तुह्मांपासून घेतल्यास हफ्त्याचे मुदतीपर्यंत व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें. कलम १.

शिबंदी मक्तियाशिवाय खर्च करीत जावी. मक्तियांत मजुरा पडणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

कोठीस व किल्यास तांदूळ सालाबादप्रमाणें घेतात. कल्याणकर मामलेदारांनीं गांवोगांव न द्यावे. थोक दहा पांच जागा दास्तान करून द्यावे. किरकोळ देऊं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

सरकारच्या कोव्या नेमणुकेप्रमाणें सनदेवरहुकूम चालतात त्याप्रमाणें चालवावें. येणेंप्रमाणें. कलम १.

तीर्थ[स्व]रूप राजश्री दादासाहेब यांजकडील बंदोबस्त होऊन, मार्ग जकातीचे सालाप्रमाणें चालल्यास तुम्हांस सालमजकुरीं मक्ता करार करून दिल्हा आहे, त्याप्रमाणें उगवणी करणें. गडबड न वारली आणि मार्ग सुरळीत न चालेल, तरी कमाविसीचा हिशेब घेऊन आकारामुळें फाजील निघेल तें, पेस्तर सालचे ऐवजीं मजुरा दिल्हें जाईल, परंतु सालमजकुरीं साऱ्या फौजा देशीं आहेत, व पिकाचें भरसाल, यामुळें जकातीची अमदानी मातबर होईल, सबब मक्ता व सालाबाद महालमजकूर खर्च वजा होऊन, जाजती बेरीज होईल ती, इमानें इतबारें सरकारांत समजावावी. आज्ञा होईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. येणेंप्रमाणें.

कलम १.

घालमेल केली तरी कच्चा हिशेब घेऊन, कच्ची जमा धरून, कच्चा खर्च वजावी मजुरा दिल्हा जाईल. या अन्वयें वाजवी तोटा आला, तरी मजुरा पडेल, कांहीं कडा न पडतां तोटा आला तरी मजुरा पडणार नाहीं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

वाणी खंडाळ्यास राहतात. त्यास चौकी मातबर असावी, सबब लोक पेशजींप्रमाणें असामी ३५ पस्तीस नेमून द्यावे, त्यास ऐवज पावेल तो मजुरा देऊं. येणेंप्रमाणें. कलम १.

भाड्यानें तांदूळ कोठीस व किल्यास पेशजींप्रमाणें पोहचवीत जावे, त्याचें भाडें पेशजींप्रमाणें मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें.

कलम १.

एकूण तेवीस कलमें करार केलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, छ. ४ साबान. सनद १.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७७८–(४५८) विजय रघुनाथ सेतुपति राजे संस्थान श्रीरामेश्वर यांणीं घोडीं रास ६ सहा लष्करास जाण्यास कारवानांपासून पुण्यांत खरेदी केलीं आहेत, त्यांची किंमत रुपये २५५० दोन हजार पांचशें पन्नास रुपयांस घेतलीं आहेत, त्यांचे जकातीचा आकार यांस माफ केला असे, तरी सदरहूचे जकातीचा आकार मशारनिल्हेचे नांवें माफ खर्च लिहिणें. सदरहू जकातीचे ऐवजीं यांजपासून पैका घेतला असेल तो माघारा देऊन, तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें छ. २३ रबिलाखर. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर २६

रसानगी यादी.

७७९–(७५२) जकात बंदर पेण, पंच महाल, परगणे सांकसे, प्रांत कल्याण भिवंडी येथील फडणिसी बाजीराम यास पेशजीं सांगोन सनद सादर जाली आहे, त्यास तुम्ही फडणिसीची कैद कानू चालों देत नाहीं, म्हणोन हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून फडणिसीच्या कैद कानूच्या बंदोबस्ताचीं कलमें.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलावल १९

---

(778) Vijay Raghunáth Sedupati Raja of Sansthán Shri Rámeshwar purchased 6 horses for Rs. 2,550 from a caravan at Poona. The amount of octri leviable on the purchase was ordered to be remitted.

A. D. 1776-77.

(779) The duties of the office of Fadnis of octroi at fort Pen were fixed as under:—

A. D. 1781-82.

(1) The settlement of the fixed sum to be levied from any trader on account of octroi, should not be made without the consent of the Fadnis.

(2) The accounts of octroi on exported goods should remain with the Fadnis.

(3) All correspondence regarding octroi should be conducted and all orders regarding credit and debit should he issued by the Fadnis.

(4) The octroi farms being abolished and the revenue being departmentally managed, writing work should be done by the Fadnis.

(5) The Fadnis should be prompt in his work and should issue notes or passes without delay.

जमा व खर्च कीर्दीस लिहिल्याशिवाय जमाखर्चाची वहिवाट करूं नये. कलम.

उभे मार्गाचा टिपेचा खरडा अमदानीचा व रवानगीचा फडणिसाकडे असावा. व चिठ्या यांच्या दाखल्यानें व्हाव्या. कलम १.

मीठ पावगी यांचे हिशेब कुलकर्णी यांणीं फडणिसाचे विद्यमानें करून कमाविसदारास समजवावे. कलम १.

मागील वहिवाट इस्तकबिल कार्तिकमासापासून जाली आहे, त्याची दखलगिरी यांस करून द्यावी. कलम १.

फडणिसांनीं कामकाजाविशीं व लिहिण्याविशीं बोभाट पाडूं नये, व चिठ्ठीचपाटीविशीं माणसाची खोटी करूं नये; वरचेवर लिहून देत जाणें. कलम १.

उदमी यांच्या खंडण्या करणें, त्या फडणिसीचे दाखल्यानें कराव्या, यांचे दाखल्याशिवाय करूं नये. कलम १.

जळमार्गाची लावणी, अमदानी, व रवानगीची चिठ्ठी यांचे दाखल्यानें करीत जाणें. कलम १.

जकातीसंमंधें कागदपत्र, व जमाखर्चाची चिठ्ठी फडणिसांनीं लिहावी. रवानगीची चिठ्ठी निमक कुळकर्णी यांणीं लिहावी. तारीख फडणिसांनीं घालावी. कलम १.

इजारेयानें जकाती होत्या, सबब फडणिसाचे हातून लिहिण्याचें काम चालत नव्हतें, हल्लीं कमाविसीनें जकाती आहेत, याजकरितां लिहिण्याचें काम दरोबस्त फडणिसाचे हातून घेणें; व दरकदाराचे विद्यमानें कारभार करीत जाणें. कलम १.

एकूण सदरहू नऊ कलमें लिहिल्याअन्वयें फडणिसाचे हातें कुल लिहिण्याचें कामकाज घेत जाणें. येविशींचा फिरोन बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, कृष्णाजी चिमणाजी, व उद्धो दादाजी कमाविसदार, जकात प्रांत कल्याण भिंवडी, यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

७८०—(९०३ अ) उद्धो दादाजी, व आपाजी विश्वनाथ कमाविसदार जकात प्रांत कल्याण भिंवडी यांस सनद कीं, कृष्णाजी विठ्ठल यांस जकात प्रांत मजकूर येथील जमेनिशी सरकारांतून सन इसन्ने समानीनांत सांगितली, त्यास दरकसंमंधें लिहिण्याविशीं जमीदाराची व यांची कटकट पडली होती, त्याची चवकशी करितां जमेनिसानें लिहिण्याचीं कलमें ल्याहावीं. बीतपशील.

सीत समानीन मया व अलफ जिल्हेज २९

(780) Krishnáji Vithál was in A. D. 1781–82. appointed Jaménís of octroi in Pránt Kalyán. A difference however arose between him and the Jamindárs regarding the former's duties. The following order was therefore issued to Udhao Dáji and Appáji Vishwanáth, Kamávisdárs of octroi in the Pránt, and they were ordered to get the work done accordingly.

A. D. 1785-86.

(1) The Jaménis shall ascertain the amount of octroi to be levied, under the orders of the Mámlatdár and in the presence of the

टीप घेणें, ते जमीदारास बरोबर घेऊन मामलेदाराचे विद्यमानें जमेनिसानें घेऊन ठिकाणवार टीपखर्डा ल्याहावा. दुसरा दाखल्याचा खर्डा जमीदारांनीं घालावा. कलम १.

जकातीचे पोटचिठ्ठी कोणमक्त्यानें कोणी करील त्याचे ठरावाची यादी जमेनिसांनीं ल्याहावी, एकुणात मजमदारांनीं करावी, मामलेदारांनीं करार करावा, फडणिसानें सनद ल्याहावी. कलम १.

बंदरींहून वाणी बैल भरून जातात, त्यांजला रसानगी चिठ्ठी सरकारची लागत्ये, त्यास ज्या ठिकाणीं जसी मुदामत चाल ल्याहावयाची असेल, त्याप्रमाणें तेथें जमीदारांनीं ल्याहावी, त्यास फडणिसानें तेरीख घालून वर मजमदारानें निशाण करावें, मामलेदारानें मोर्तब करून ठाण्यास चिठ्ठी द्यावी. ज्या ठिकाणीं दरकदार चिठ्ठी लिहीत असतील, त्या ठिकाणीं दरकदारांनीं लिहून जमीदारांचे गुजारतीनें ठाण्यास द्यावी. कलम १.

कुळाची खंडणी होणें ते शिरस्तेप्रमाणें अथवा कौलप्रमाणें आह्मीं लिहीत असतों वगैरे, कुळाचे हिशेब करितों, समई नसल्यास मामलेदारही करितात, ह्मणोन जमीदारांनीं लिहून दिल्हें आहे. ऐशास जमीदाराचे टीपखर्डे अलाहिदा पडोन, रुमालही वेगळे लिहितात, त्यापक्षीं जमीदाराचे गुजारतीनें दर दाम ठरवावा. खंडणी होणें ते सरकारची महाल दर महालीं अथवा अहद बंदर तहद घाट पार हुंड्याची लिहिणें ते जमेनिसांनींच ल्याहावी. त्या खंडणीवर मजमदारांची एकुणात व मामलेदाराचा करार, फडणिसीकडे बार होऊन मामलेदारांनीं दप्तरीं ठेवावी, त्याची नकल ठाण्यास देणें, ती जमेनिसांनीं लेहून द्यावी, एक नकल दाखल्यास जमीदारांनीं आपल्याजवळ लिहून घ्यावी. कलम १.

कुळास कौल देणें तो जमेनिसांनीं ल्याहावा, त्यावर फडणिसाची तेरीख, व मजमदाराचें निशाण, व मामलेदाराचें मोर्तब करून, कौल द्यावा. कलम १.

Jamidár, and shall prepare rough memorandum thereof on the spot, another memorandum being prepared by the Jamidár.

(2) The Jaménis shall write the draft agreement setting forth the conditions on which a subcontract of the octroi farm is given. The Mujumdár shall enter the totals and when the agreement is approved by the Mámlatdár, the Fadnis shall write the *sanad*.

(3) Passports to traders carrying bullock-loads from forts shall be written either by the Jámidárs or by the Darakdárs as may be customary at the particular post. In the former case the Fadnis shall date the passports, the Majumdár shall make his mark thereon, and the Mámlatdár shall seal them. In the latter case the passports shall be sent through the Jamidárs.

(4) At the end of the year the Jamènis shall compare his rough

असेरसालीं एकंदर जमेची वहिवाट आकारणें त्यास जमीदारापासून ठिकाणवार हिशेब घेऊन, त्याची चांगली रुजुवात करून, एकंदर हिशेब जमीदारांनीं सरकारांत मामलेदाराजवळ द्यावा. कलम १.

एकूण सहा कलमें करार करून देऊन, हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरील कराराप्रमाणें ज्याचें काम त्याजपासून घेत जाणें म्हणोन, मशारनिल्हेचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

७८१–(९६३) प्रांत पुणें येथील कुणब्यांनीं कीर्दीचे बैल इसवी सन खमस समानीन तागाईत छ. २५ सवाल, सन समान समानीन पावेतों गांवगन्ना खरेदी केले. त्याची किंमत. रुपये.

समान समानीन मया व अलफ सफर ४

३१८॥ सन खमस समानीन बैल सर २३ रुपये.
३३९॥ सन सीत समानीन बैल सर २८ रुपये.
४२१ सन सबा समानीन बैल सर ३९. रुपये.

---

memoranda of receipts with those kept by the Jamidárs and submit a detailed account to the Mámlatdár.

(5) The Jamidárs represent that the amount to be levied from traders is fixed by them according to custom or according to Kowls granted to them, and that in their absence, the work is performed by the Mámlatdárs. As the Jamidárs keep separate accounts of the tax, the rates should be fixed with their cognizance. The memorandum fixing the amount leviable, either for a particular Mahál, or for the whole tract, from the post to the province, above the ghaut should be written by the Jamenis and marked by the Mujumdár, and it should bear the approving endorsment of the Mámlatdár. It should then be given to the Fadṇis for being registered and finally recorded by the Mámlatdár. The copy to be sent to the *Thana* should be made by the Jamenis. The Jamidár should take a copy for reference.

(6) Kowls to traders shall be written by the Jamenis; the Fadṇis shall date them and they shall bear the Jamidár's mark and Mámlatdár's seal.

(781) Bullocks purchased by cultivators in Peánt Poona for purposes of agriculture were exempted from octroi.

A. D. 1787-88.

१५१ छ. २५ सबाल समान समानीन बैल सर ११ एकूण. रुपये.

·१२३० — १०१

एकूण बाराशें तीस रुपयांस एकशें एक बैल घेतले, त्यांचे जकातीचा आकार यांस माफ केला असे, तरी माफखर्च लिहून, जकातीचा तगादा न करणें ह्मणून, कमाविसदार निसबत भिकाजी विश्वनाथ, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

४. इतर कर.

(ड) जिनसांच्या खरेदीविक्रीवरील कर.

(१) लाकडें.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

७८२–(१०१) येसाजी शिवदेव प्रांत वसई, यांचे नांवें सनद कीं, श्रीभार्गवराम वस्ती मौजे गोठणें देवाचें, प्रांत राजापूर, येथील देवालयाचे मंडपाबद्दल वगैरे इमारतीस राजश्री लक्ष्मण बल्लाळ हे प्रांत वसई येथें हरएक जागा लाकडें, तुळया वगैरे मिळोन सुमारें २०० दोनशेंपर्यंत खरेदी करतील, त्यास सदरहू लाकडांची तिजाई सरकारांत द्यावयाचा शिरस्ता आहे, ते यांस माफ केली असे, तरी लाकडांची तिजाई न घेणें; आणि सदरहू लाकडें वसईहून राजापूरचे बंदरीं पोहचाऊन देणें ह्मणोन, राजश्री त्रिंबक विनायक यांस सन सलास सबैनांत सनद दिली, त्यास मशारनिल्हेनीं लाकडें खरेदी केलीं नाहीं, हल्लीं लाकडें खरेदी करणार यास्तव हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू दोनशें लाकडें खरेदी करतील त्यांची

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २९

IV Other taxes.

(D) Taxes on sales and purchases of

(1) Wood.

FROM NÂRÔ APÂJI'S DIARY.

(782) It appears from this sanad that it was usual in Prânt Bassein to take for Government ⅓rd of the quantity of timber purchased by private individuals in that province. In the instance referred to in the sanad the wood being required for a temple was allowed to be carried free of any contribution to Government.

A. D. 1774-75.

तिजाई माफ केली असे, तरी तिजाई न घेणें; आणि लाकडें वसईहून राजापूरचे बंदरीं पोंचाऊन देणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी, छ. १७ रजब.

---

४. इतर कर.

(ई) घरपट्टी व ह्मैसपट्टी.

७८३–(३११) कोकणप्रांतीं ब्राह्मणांचीं व परभूंचीं घरें आहेत, त्यास ब्राह्मणांपासून उमरपट्टी न घेतां, परभू लोकांचे घरांस उंबरपट्टी मागतां, ह्मणोन हुजूर विदित जालें. अशास प्रांत मजकुरीं परभू लोकांचीं घरें असतील त्यांजपासून उमरपट्टीचा ऐवज न घेणें, ऐवज घेतला असेल तो माघारा देणें ह्मणोन, कमाविसदारांस सनदा.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २०

१ सरसुभा निसबत विसाजी केशव.
१ प्रांत वसई निसबत विसाजी केशव.
१ तालुके अवचितगड निसबत आबाजी बल्लाळ व भास्कर बल्लाळ.
१ तालुके राजमाची निसबत रामराव नारायण.
१ तालुके रायेगड निसबत गणपतराव कृष्ण.
१ प्रांत राजपुरी निसबत गोविंदराव, व चिमाजी माणकर.
१ तालुके रेवदंडा निसबत आनंदराव शिंदे.
१ तालुके नेरळ निसबत राघो नारायण, व धोंडो बल्लाळ.
१ प्रांत कल्याण निसबत सदाशिव मोरेश्वर, व कृष्णाजी रामचंद्र.

९

रसानगी यादी.

७८४–(४०३) मोरो गणेश बेहरे यांचे घर सातारियांत आहे, त्यास तुह्मीं सरकारचे पट्टीचा तगादा यांचे घरीं मुलामाणसांस केला आहे, ह्मणोन हुजूर विदित जालें; ऐशास तिगस्तां मोरगिरीखालीं मल्लारनिल्हेवर दरवडा पडोन वित्तविषय सर्वस्व गेलें; त्याजवर गुदस्तांही वडुथांत यांचे बंधू

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम २

IV Other taxes.

(E) Tax on houses and she-buffaloes.

(783) Orders were issued that houses of Parbhus in Konkan should like those of Brahmins be exempted from taxation.

A. D. 1776-77.

(784) Government was informed that compulsory measures were

होते, तेथें दरवडा पडोन चीजवस्त सर्व गेली, बंधू वारले, याजमुळें बहुत सरावींत आले आहेत, याजकरतां यांजवर कृपाळु होऊन, सरकारची पट्टी माफ करून, हें पत्र तुम्हांस लिहिलें असे, तरी मशारनिल्हेचे घरीं मुलामाणसांस पट्टीचा तगादा न करणें म्हणोन, कृष्णराव अनंत, मुकाम सातारा, यांस चिटणिसी. पत्र १.

समान सबैन मया व अलफ शाबान १२

७८५–(४९०) कृष्णाजी विश्वनाथ, तालुके अंजणवेल, यांस सनद कीं, तालुके मजकूर येथील घरठाणीचा मक्ता पेशर्जी करून दिल्हा होता, तो भरोन दोन सालें जाजती जाहलीं, त्यास पाहणी करावयाविशीं रयेत गवगवा करित्ये, म्हणोन तुम्हीं लिहिलें; त्याजवरून सालमजकुरीं घरठाणींची पाहणी करावयाची आज्ञा तुम्हांस केली असे, तरी तुम्हीं पाहणी चौकशीन करणें म्हणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

मुतालिक ह्याचे कीर्दीपैकीं.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल ४

७८६–(१४) सुलतानजी डुबल शिलेदार निसबत आपाजीराव पाटणकर यांणीं कसबे कराड येथें नवा वाडा बांधिला, याजकरितां तुम्हीं सरकारांत नजर मागतां, व नजरेकरितां मशारनिल्हेचे शेत बालपर्वेसीचें जप्त केलें, म्हणोन यांणीं हुजूर विनंति केली; त्यास मशारनिल्हे स्वारीबरोबर चाकरीस आहेत, सबब नवा वाडा बांधला त्याची नजर माफ करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी नजरेचे ऐवजाकरितां यांचे शेताची जप्ती केली आहे ते मोकळी करून, सदरील नजरेचे ऐवजाचा तगादा न करणें म्हणोन, श्रीनिवास शामराव कमाविसदार, प्रांत कराड, यांचे नांवें. सनद.

रसानगी यादी.

A. D. 1776-77.

being adopted for the recovery of house-tax from Moro Ganesh Behare of Satara. As this man was robbed of all his property twice during the past 2 years, the tax was remitted.

A. D. 1777-78.

(785) Two years having elapsed since the expiry of the term for which the amount of house-tax was fixed in Taluka Anjanwel, the rayats pressed the officers of the Taluka for a fresh inspection and assessment of their houses. He was accordingly permitted to inspect and assess the houses.

FROM THE MUTALIK'S DIARY.

A. D. 1777-78.

(786) Sultánji Dubal Shiledár having built a new house at Karáḍ, the Kamávisdár of the place demanded Nazar from him and attached his field for the purpose. As he was serving in camp with the Huzur, the Nazar was ordered to be foregone.

४. इतर कर.

(फ) अबकारी.

७८७–(२७०) बाळाजी गणेश यांचे नांवें सनद कीं, तालुके देवगड येथील भंडारमाडाची वगैरे दारूची बंदी करावयाची आज्ञा केली असे, तरी पेस्तर अवल सालापासून बंदी करणें ह्मणोन. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ मोहरम १

परवानगी रूबरू.

७८८–(२७१) गंगाधर गोविंद यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं पत्र पाठविलें तें पावलें, लिहिला मजकूर सविस्तर विदित जाहला, तालुके विजेदुर्ग येथील भंडार माडाची सालगुदस्तांपासून बंदी केली होती, त्यामुळें वहिवाटीस जमा कमी आली, ते सालमजकूरचे बेहेड्यास जमा धरिली, यास्तव भंडारमाडाची बंदी मोकळी करावी, किंवा न करावी, ह्मणोन लिहिलें; त्यावरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सालमजकुरीं अवल सालापासून बंदी असल्यास मोकळी न करणें, मोकळी असल्यास पेस्तर अवल सालापासून बंदी करणें ह्मणोन. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ मोहरम १

परवानगी रूबरू.

७८९–(८९३) सैद अहमद गाडदी निसबत राघो विश्वनाथ यांजकडे फिरंगी गोरे व किरस्ताव जदीद चाकरीस ठेविले आहेत, त्यांस दारू फुलसरा नेहमीं पाहिजे, याजकरितां फिरंगी आपले खर्चापुरती भट्टी लाऊन दारू करितील, त्यांस करूं देणें, अडथळा न करणें. दारूचा हांसील होईल तो सरकारांत घेतला जाईल ह्मणून, घासीराम सावळदास कमाविसदार कोतवाली शहर पुणें यांस. सनद १.

सीत समानीन मया व अलफ रमजान २१

रसानगी याद.

IV Other taxes.

(F) Tax on manufacture of liquor.

(787) The officer of Taluka Dewagad was directed to stop the manufacture of liquor from cocoanut trees from the beginning of the next year.

A. D. 1775-76.

(788) Similar order was issued to the officer of Taluka Vijaydurga.

A. D. 1775-76.

(789) Some Portuguese and some Christians were employed under Sayad Ahmed Khán Gárdi who was serving under Rágho Vishwanáth. They always required liquor for consumption; permission was therefore, given to allow them to distil liquor for their present use. The duty on the manufacture was to be

A. D. 1785-86.

४. इतर कर.

(ग) मासे धरावयाचा मक्ता. (मच्छीमारी.)

७९०—(७७७) मोरो बापूजी यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं हुजूर विदित केलें जे प्रांत साष्टी व वसई येथील मच्छीमार कोळी पेशजीं अंगारकाचे वेळेस कौल घेऊन दर्यांत मासे मारीत; आणि कौलावणीचा पैका देत होते, त्यास सुवर्णदुर्ग तालुका सरकारांत आल्यापासून कौल कोळ्यांनीं घेतला नाहीं. हल्लीं सरकारचे आरमारचे धास्तीनें कोळी यांचें बोलणें आहे कीं, पेशजींप्रमाणें कौलावण घेऊन आपणांस कौल द्यावा ह्मणोन; त्याजवरून कोळी यांस अलाहिदा कौल सादर करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी साष्टी वसई प्रांतांतील कोळी मच्छीमार यांजपासून पेशजीं अंगारकाचे वेळेस पैका घेऊन कौल देत आल्याप्रमाणें सालमजकुरापासून तुह्मीं पैका कौलावणीचा घेऊन तालुके मजकूरचे हिशेबीं जमा धरीत जाणें; आणि दुसरे कौल प्रांतमजकूरचे बंदरोबंदरचे कोळ्यांस सुभाहून लागतील ते देणें. कोळी यांणीं दर्यांत खूट लावून माशाची वहिवाट करतात, त्याप्रमाणें करावी, त्यास सरकारचे आरमारचा उपद्रव लागणार नाहीं ह्मणोन. सनद १.

सलास समानीन मया व अलफ सफर ११

---

४. इतर कर.

(ह) कर्जपट्टी.

७९१—(४२६) तालुके चिकोडी व तर्फ मनोली येथें साहुकार व उदमी सुखवस्तु, मातबर गृहस्थ, व पांढरगण वगैरे लोक राहतात, त्यांजपासून जीवनमाफक एक साल कर्जपट्टीचा ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा करार करून, चवकशी चिमणाजी महादेव दिंमत रामचंद्र गणेश यांजकडे सांगि-

सबा सबैन मया व अलफ सफर १०

---

levied by Rágho Vishwanáth for Government and Rágho was to be held responsible for the liquor so prepared passing into the hands of persons other than Portuguese.

IV Other taxes.

(G) Farm of fishery.

(790) The Kolis of Pránt Salsette and Bassein were allowed to exercise the right of fisheries in the sea, on payment of certain fees to Government.

A. D. 1782-83.

IV Other taxes.

(H) Karjapatti.

(791) The tax of Karjapatti was imposed for one year on the

तली असे, तरी मशारनिल्हे चवकशी करून ऐवजाचा ठराव करून देतील, त्याप्रमाणें तुह्मीं आपले कमाविसदारांस ताकीद करून ऐवजाचा वसूल मशारनिल्हेकडे देविणें ह्मणोन. सनदा.

२ तालुके मनोळी.

१ परशराम रामचंद्र यांस.

१ निळकंठराव शिंदे.

२

१ परगणे गोकाकेविशीं धोंडो नरसी कमाविसदार दिंमत व्यंकटराव नारायण यांस.

६ तालुके चिकोडी पैकीं गांव, सरंजामास व कमाविसीनें आहेत त्यांस.

१ परशराम रामचंद्र यांजकडे कमाविस आहे सबब.

१ रामचंद्र नारायण.

१ आबाजी नाईक काबरस.

१ आपाजी शामजी.

१ शेषो नारायण.

१ महादजी शितोळे.

६

९

रसानगी यादी.

७९२-(६७८) समस्त भोपे सप्तशृंगकर यांचे भोपेपणाचा उत्पन्नाचा ऐवज एकसाला कर्जपट्टीबद्दल सरकारांत घ्यावयाचा, याजकरतां भोपेपणाचे उत्पन्नाची जप्ती करावयास बाजीराव आपाजी, तालुके धोडप, यांस आज्ञा केली आहे, त्यास मशारनिल्हे तुमचे विभागासुद्धां भोपेपणाचा ऐवज सरकारांत जप्त करून घेतील, तुह्मीं दिक्कत न करणें ह्मणोन, देवीसिंग टोके बिश्वासराव यांचे नांवें. पत्र १.

समानीन मया व अलफ जमादिलावल ३

A. D. 1776-77. bankers, traders, and gentlemen of independent means, and Chimṇáji Mahádeo was directed to fix the amount of the tax.

(792) A levy called कर्जपट्टी equal in amount to one year's gains was imposed on the worshippers of the Goddess at Saptashringa.

A. D. 1779-80.

समस्त भोपे सप्तशृंगकर यांस पत्र कीं, तुमचा भोपेपणाचे उत्पन्नाचा ऐवज एकसाला जेपट्टीबद्दल सरकारांत घ्यावयाचा, याजकरतां भोपेपणाचे उत्पन्नाची जप्ती करावयास मशारनिल्हे यांस आज्ञा केली आहे, तरी जप्ती करून ऐवज मशारनिल्हे सरकारांत घेतील, यांसी दिकत न करणें म्हणोन. पत्र १.

एकूण दोन पत्रें चिटणिसी दिल्हीं असत.

---

४. इतर कर.

(आय्) घासदाणा.

मुतालिक ह्याचे कीर्दीपैकीं.

७९३–(९) लक्ष्मण व हणमंत गौडा बहाद्दर देसाई परगणे गुत्तल वगैरे यांचे नांवें

समान सबैन मया व अलफ जिल्काद ५

सनद कीं, स्वारी या प्रांतीं आली, त्यास तुह्मांकडे मेजवानीचा ऐवज सालमजकुरीं घ्यावयाचा बीतपशील. रुपये.

१०००१ अश्विन अखेर रमजान.

१०००० कार्तिक अखेर सवाल.

२०००१

एकूण वीस हजार एक रुपया करार केले असत, तरी सदरील हप्तेबंदीप्रमाणें ऐवज सरकारांत भरणा करून पावल्याचा जाब घेणें. जाजती उपद्रव लागणार नाहीं ह्मणून. संनद १.

रसानगी यादी.

सदरील मेजवानी संमंधें सालमजकुरीं सावनूराकडील दुबारा उपद्रव लागणार नाहीं, याप्रमाणें यादिवार कलम लिहिलें असे.

IV Other taxes.

(I) Ghásdáṇa.

(793) The army having come into the Province, Laxman and Hanmant Gawda Bahádar Desái of Párgaṇa Gunṭal and others were directed to remit Rs. 20,001 as a present (मेजवानी). They were assured that no further demand would be made upon them from Sáwnoor on the same account in that year.

A. D. 1777-78.

४. इतर कर.

(जे) किरकोळ.

७९४–(२५२) कसबे राहुरी, तर्फ मजकूर, परगणे संगमनेर, येथील गढी पडली आहे, ते बांधावयाची तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी दीड हजारपर्यंत रुपये लाऊन गढी बांधणें; आणि सदरील ऐवज तर्फ मजकुरीं जमाबंदीशिवाय हरएक ऐवजीं साधून घेणें ह्मणोन, नरसिंगराव बल्लाळ यांचे नांवें.

सीत सबैन मया व अलफ सवाल ९

सनद १.

रसानगी यादी.

७९५–(२५५) परगणे मजकूर येथील रयतीपासून व पाटील कुळकर्णी वगैरे यांजपासून एकसाला ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा करार. कलमें.

सीत सबैन मया व अलफ सवाल २२

महालचे कमाल आकारावर देखील दुमालेबद्दल मुशाहिरा गांव आहेत; व इनाम गांवसुद्धां दरसदे रुपये १० दहाप्रमाणें घ्यावयाचा करार केला असे याचा हिसा हिसेदार यास देऊं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

पाटील, कुळकर्णी, चौगुले व शेटे महाजन, यांचा हक्क व मुशाहिरा व इनाम जमिनीचा ऐवज होईल तो एकसाला सरकारांत घ्यावयाचा करार केला असे. येणेंप्रमाणें. कलम १.

एकूण दोन कलमांचा सदरहू लिहिल्याप्रमाणें आकार करून, निकडीनें वसूल करून, ऐवज हुजूर पाठऊन, पावलियाचा जाब घेणें ह्मणोन, अंताजी कृष्ण कमाविसदार, परगणे सिन्नर यांचे नांवें.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

IV Other taxes.

(J) Miscellaneous.

(794) The citadel in the village of Ráhuri (गढी) having fallen down, sanction was accorded to its being repaired at a cost of Rupees 1,500, the amount being levied from the village in the Tarf of Ráhuri in addition to the Jamábandi.

A. D. 1775-76.

(795) The Kamávisdár of Sinner was directed to make the following levies for one year:—

A. D. 1775-76.

1) Ten percent on the Kamál assessment of all the villages in the Párgaṇá (including Inám and Saranjám villages) from the rayats.

(2) The Haks, remuneration, and profits from Inám lands, for one year, from the Patels, Kulkarnis, Chaugules, Shetes, and Mahájans.

७९६–(२५६) प्रांत खानदेश येथील महालानिहायचे रयतेपासून, व पाटील कुळकर्णी, चौगुले व शेटे महाजन, यांचा हक्क व मुशाहिरा व इनाम जमिनीचा ऐवज होईल तो एकसाला सरकारांत घ्यावयाचा करार करून पेशजीं कमाविसदारांस सनदा सादर जाहल्याच आहेत, त्यास हल्लीं हकाचे वगैरे चवकशीस व दहक रयत निसबत येणें, त्याचे वसुलास हुजुरून राजश्री गोविंद अनंत कारकून यांस रवाना केले असेत, तरी प्रांत मजकूरचे कमाविसदारांस तुह्मीं पत्रें देऊन मशारनिल्हे चवकशी करितील, त्यांसी करूं देणें; व मशारनिल्हेस रोजमरा दुमाही रुपये ४० चाळीस छ. १९ सवालचा, हुजूर पावला आहे, पुढें दुमाहीची तेरीख भरलियावर जोंपर्यंत चवकशीस राहतील तोंपावेतों सदरीलप्रमाणें रोजमरा देत जाणें ह्मणोन, नारो कृष्ण यांचे नांवें.

सीत सबैन मया व अलफ सवाल २२

सनद १.

रसानगी यादी.

प्रांत खानदेशपैकीं सरंजामास महाल आहेत, तेथील रयतीपासून व पाटील कुळकर्णी वगैरे यांजपासून एकसाला ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा करार. कलमें.

महालचे कमाल आकारावर देखील दुमालेबद्दल मुशाहिरा गांव आहेत; व इनामी गांवसुद्धां दरसदे रुपये १० दहाप्रमाणें घ्यावयाचा करार केला असे, याचा हिसा हिसेदार यांस देऊं नये. येणेंप्रमाणें. कलम १.

पाटील, कुळकर्णी, चौगुले व शेटे माहाजन, यांचा हक्क व मुशाहिरा व इनाम जमिनीचा ऐवज होईल तो एकसाला सरकारांत घ्यावयाचा करार केला असे. येणेंप्रमाणें. कलम १.

एकूण दोन कलमांचा सदरील लिहिल्याप्रमाणें आकार करून ऐवज घ्यावयाचा. याच चवकशीस हुजुरून राजश्री गोविंद अनंत कारकून पाठविले आहेत, हे चवकशी करून ऐवज ठरावितील, तो निकडीनें वसूल करून वराता होतील, त्यासी मशारनिल्हे यांचे गुजारतीनें ऐवज पावता करणें ह्मणोन. सनदा.

१ आनंदराव भिकाजी यांजकडे महाल.
 १ परगणे सांवर्दे.
 १ परगणे जामनेर.
 १ परगणे बोदवाड.
 ———
 ३

सनद.

(796) Similar orders were issued to the officers of Khándesh.

A. D. 1775-76.

१ खंडेराव त्रिंबक यांजकडे महाल.

 १ परगणे जेमाबाद.

 १ परगणे हातगड.

२

सनद.

१ शिवाजी विठ्ठल यांजकडे महाल.

 १ परगणे धुळें.

 १ परगणे सोनगीर.

२

सनद.

१ रघुपतराव नारायण राजे बहाद्दर यांजकडे महाल.

 १ परगणे अमळनेर.

 १ परगणे निंबाईत.

२

सनद.

१ विश्वासराव त्रिंबक यांजकडे महाल.

 १ परगणे भ्रसवें.

 १ परगणे ठोकडे.

२

सनद.

१ सखाराम भगवंत यांजकडे महाल.

 १ परगणे शेंदुरणी.

 १ परगणे नेर.

 १ परगणे चौपाळें.

 १ परगणे एरंडोल.

 १ परगणे सांडस, प्रांत बागलाण.

५

सनद.

१ माहादाजी नीळकंठ यांजकडे महाल.

  १ परगणे भडगांव व पाचोरें.
  १ परगणे वरणगांव.
  १ परगणे चिखलवाहाळ.

  ३

सनद.

१ रामचंद्र पवार यांजकडे महाल.

  १ परगणे बहाळ.
  १ परगणे बोरनार.

  २

सनद.

१ बळवंतराव धोंडदेव यांजकडे महाल, परगणे चांदसर यांचे नांवें. सनद.

१ तुकोजी होळकर.

  १ परगणे नंदुरबार.
  १ परगणे गाळणें.
  १ परगणे आंबें.
  १ परगणे आडावद.
  १ परगणे थाळनेर.
  १ परगणे उत्राण.
  १ परगणे सलतानपूर.

  ७

सनद.

१ महादजी शिंदे यांजकडे महाल.

  १ परगणे एदलाबाद.
  १ परगणे यावल.
  १ परगणे लाहोर.

  ३

सनद.

१ माधवराव रामचंद्र यांजकडे महाल.

१ परगणे झोडगें.

१ परगणे मेहुणबारें.

२

सनद.

१ हमीदखान टोके यांजकडे, परगणे डांगरी, यांचे नांवें. सनद.

१ अमृतराव बांडे यांजकडे महाल.

१ परगणे वारसें.

१ परगणे उंबरपाटें.

२

सनद.

१४

रसानगी यादी.

७९७–(२५८) रामचंद्र नारायण यांस पत्र कीं, मौजे देहू, तर्फ हवेली, प्रांत पुणें, हा गांव तुकोबा गोसावी यांच्या वंशाकडे संस्थानाचे खर्चास आहे, त्यास सालमजकुरीं दहक व पाटील कुळकर्णी यांचा हक्क सरकारांत एकसाला घ्यावयाचा करार जाहला आहे, त्यास मौजे मजकूर तुकोबाचे वंशाकडे आहे, सबब दहक व पाटील कुळकर्णी यांचा हक्क माफ केला असे, तरी गांवास तगादा न करणें, वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें, ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

सीत सबैन
मया व अलफ
जिल्काद ५

शिवराव हरी यांस पत्र कीं, मौजे आळंदी, तर्फ चाकण, प्रांत जुन्नर हा गांव श्रीज्ञानेश्वर यांचे खर्चास इनाम आहे, तेथील दहक व पाटील कुळकर्णी यांचा हक्क मुशाहिरा एकसाला सरकारांत घ्यावयाचा करार जाहला आहे, त्यास मौजे मजकूर श्रीकडे आहे, सबब दहक व पाटील कुळकर्णी यांचा हक्क माफ केला असे, तरी गांवास तगादा न करणें, वसूल घेला असेल तो माघारा देणें, ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

---

(797) The village Dehu and Aḷandi being grants for religious purposes were exempted from the levy called Dahak-Patti.

A. D. 1775-76.

७९८–(२५९) श्रीमंत महाराज सौभाग्यवती मातुश्री बाईसाहेब वाडा दुसरा यांजकडे गांव आहेत तेथील दहीयकाचा व पाटील कुळकर्णी यांच्या हकाचा ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा मना केला असे, तरी गांवास वसुलाविशीं तगादा न करणें, रोखे केले असतील ते मना करणें ह्मणोन.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्काद १७

सनदा.

१ हैबतराव भवानी शंकर यांस प्रांत वाईपैकीं गांवाविशीं.

१ मौजे वेचलें, तर्फ सातारा.

१ मौजे खेड, तर्फ वंदन.

१ मौजे भोसें, संमत कोरेगांव.

३

तीन गांवांविशीं.

१ श्रीनिवास शामराव यांस प्रांत कराड पैकीं गांवांविशीं.

१ मौजे येरवळें.

१ मौजे नागझरी.

२

दोन गांवांविशीं.

२

दोन सनदा. रसानगी यादी.

७९९–(३३५) परगणे वरणगांव, प्रांत खानदेश, येथील जहागिरीचा अमल नवाब निजामअली खान यांजकडे आहे, त्यास तेथील स्वराज्याचा अमल सरकारांत आहे, याजमुळें तुह्मीं दहकाच्या, ऐवजाचा तगादा परगणे मजकुरास केला आहे, ह्मणोन विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी स्वराज्याच्या दहकाचा ऐवज तुह्मीं परगणे मजकुरापासून घेणें.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान १४

(798) The villages belonging to the 2nd wife of the Sattara Raja were similarly exempted.

A. D. 1775-76.

(799) The Jahágir Amal of Párgaṇe Waraṇgaon belonged to Nawáb Nizám Alikhán and the Swarájya Amal to Government. Náro Krishṇa, Sar Subhá of Piánt Khándesh was directed to levy Dahak Paṭṭi from the Pargaṇa calculated on the Swarájya Amal on leaving the Dahakpaṭṭi on the Jahágir Amal to be collected by the Nawáb's Kamávisdár.

A. D. 1776-77.

जहागिरीच्या अमलाची दहकपट्टी नवाबाकडील कमाविसदार घेतील, जाजती गैर वाजबी उपद्रव परगणे मजकुरास न करणें म्हणोन, नारो कृष्ण सरसुभा, प्रांत मजकूर यांस

सनद १.

रसानगी यादी.

८००–(४७३) प्रांत गंगथडी येथील सरकारी माहाल व सरंजामी माहाल, दुमाले गांवसुद्धां, व तालुके सोलापूर दुमालेसुद्धां कमाल आकारास रयेत निसबत दर शेंकडा रुपये ·।।· अर्धाप्रमाणें तोफखान्याचे तयारीस बाभळीचे खरेदीबद्दल सरकारांत घ्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें चौकशीनें आकार करून, एका महिन्या आलीकडे कारखानेमजकुराकडे ऐवज पावता करून पावलियाचें कबज घेणें. सदरीलचा हिशेब हुजूर समजावणें म्हणोन.

समान सबैन मया व अलफ रजब १७

सनदा.

१ सरसुभा प्रांत गंगथडी येथील सरकारी माहाल, व सरंजामी माहाल दुमालेसुद्धां येविशीं नरसिंगराव बल्लाळ यांस.

सनद.

१ तालुके सोलापूर दुमाले गांवसुद्धां येविशीं रामचंद्र शिवाजी यांस.

२

परवानगी रूबरू.

८०१–(४७४) श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधि यांस सनद कीं, प्रांत कऱ्हाड येथील दुमाले गांवसुद्धां कमाल आकारास रयेत निसबत दर शेंकडा रुपये ·।।· अर्धाप्रमाणें तोफखान्याचे तयारीस बाभळीचे खरेदीबद्दल सरकारांत घ्यावयाचा करार करून आपणांस लिहिलें आहे, तरी श्रीनिवास शामराव यांचे व गंगाधर बाजी दहकाचे कामास तेथें आहेत, त्यांचे गुजारतीनें सदरीलप्रमाणें आकार करून, ऐवज होईल तो कारखाने मजकुराकडे पावता करून पावलियाचें कबज घ्यावें म्हणोन.

समान सबैन मया व अलफ रजब २५

सनद १.

परवानगी रूबरू.

सदरीलची सनद श्रीनिवास शामराव मामलेदार, प्रांत मजकूर, यांस सादर केली होती, त्यास मशारनिल्हेच्यानें वसूल न होय, सबब हल्लीं प्रतिनिधि यांचे नांवें सनद दिल्ही असे.

---

(800) A tax was imposed on the rayats of Pránt Gangathadi and Taluka Sholápoor, including Saranjám and alienated villages at the rate of 0–8 per cent of the Kamál assessment to purchase Bábhul wood for the purposes of the artillery.

A. D. 1777-78.

(801) A similar tax was imposed on the rayats of Pránt Karád and as the Mámlatdár was unable to recover it, its collection was entrusted to Shriniwás Pandit Pratinidhi.

A. D. 1777-78.

८०२–(५३५) परगणे नेवासें येथील दुमाले गांवसुद्धां कमाल आकारास रयत नि-

समान सबैन सबत दरसदे रुपये ·।।· निमप्रमाणें तोफखान्याचे तयारीबद्दल बाभळी
मया व अलफ खरेदी करावयास सरकारांत द्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस
सफर २६ सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें दुमाले गांवसुद्धां ऐवज तुह्मीं
वसूल करून, कारखाने मजकुराकडे एक महिन्या अलीकडे पावता करून, पावलियाचें
कबज घेणें; आणि सदरहूचा हिशेब हुजूर समजावणें ह्मणोन,, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें
छ. ११ जिल्काद. सनद १.

परवानगी रूबरू, राजश्री सखाराम भगवंत.

रसानगी, गोविंद राम आपटे.

८०३–(५८६) तुह्मांकडे मेंढराचे वनचराईची मामलत सालमजकुरापासून सांगोन

तिसा सबैन मामलत संमंधें मक्ता सालमजकूरचा रुपये ५००१ पांच हजार एक
मया व अलफ रुपया करार केला, यास हप्तेबंदी. रुपये.
सफर १६

२५०० चैत्र शुद्ध १५
२५०१ वैशाख शुद्ध १५

―――――

५००१

एकूण पांच हजार एक रुपया सदरील हप्तेबंदीप्रमाणें सरकारांत भरणा करून जाब
घेणें. खेरीज मामलत संमंधें. कलमें.

---

(802) It was ordered that a levy at the rate of 8 annas per hundred of the revenue should be made from the villages of Parganá Newáse, (including alienated villages also) for the purchase of Babul wood required for the purposes of the artillery.

A. D. 1777-78.

(803) The Mámlat of grazing fees to be levied from sheep was farmed out to Abáji Jádhao and Krishnáji Appáji for an annual payment of Rs. 5,001. The principal conditions were as follows:—

A. D. 1778-79.

(1) All expenses on account of Shibandi to be borne by the farmers.

(2) Passports for free grazing given by Government; to be respected.

(3) Sheep of Saranjámdárs and persons who had passports should be exempted in case the sheep really belonged to them, otherwise they should be charged at the rate of Rs. 6-4 per hundred goats.

शिबंदी वगैरे खर्च लागेल तो मकिया खेरीज साधून करणें. कलम १.

सालाबाद दस्तकें पागानिहाय व सरंजामी वगैरे यांस सरकारांतून पावतात, त्यांचीं खासगत जीं मेंढरें असतील त्यांची चौकशी करून मजुरा देणें; दस्तकाचे भरतीस कुळारगी मेंढरें जाजती मेळवीत असल्यास त्यांचा वसूल दर शेंकडा रुपये ६। सवा सहाप्रमाणें घेत जाणें. कलम १.

सन सलास सबैनांत सदरील मामलत तुम्हीं करून दहा हजार रुपये सरकारांत रसद दिल्ही, पुढें दंगा जाला याजकरितां मामलत उभविली नाहीं, सबब खिलारी यांजकडे बाकी राहिली असेल ती उगऊन घेणें; व महालानिहायचे कमाविसदारांकडे वगैरे बनचराईचा वसूल गेला असेल तो चौकशी करून घेणें, कमाविसदार ऐवज द्यावयास दिकत करूं लागले तरी हुजूर समजावणें, ह्मणजे त्यांस ताकीद करून ऐवज देविला जाईल. कलम १.

मामलतीचे वसुलास सरकारचे ढलाईत प्यादे लागल्यास घेऊन रोजमरा देत जाणें. कलम १.

मामलत संमंधें ताकीदपत्रें लागतील तीं वाजबी पाहून देविलीं जातील. कलम १.

मामलत कराराप्रमाणें करणें, गैरवाजबी वर्तणूक केल्यास मामलतीची घालमेल केली जाईल. कलम १.

सालाबादचीं दस्तकें पागानिहाय वगैरे यांचीं आहेत, त्याखेरीज सालमजकुरीं नवीन दस्तकें दिल्हास पेस्तरसालीं मकियांत मजुरा पडतील. कलम १.

सालाबाद माहालानिहायचे कमाविसदार वगैरे बनचराईचा ऐवज घेत असतील तो तुह्मीं घेत जाणें. कलम १.

गांवगन्ना रयतीचीं मढर चारणी करितात, त्याची चौकशी करून दर शेंकडा रुपये ·।।· अर्ध रुपयाप्रमाणें घेत जाणें. कलम १.

सरकारचे दस्तकाशिवाय दुसरीं कोणाचीं दस्तकें मागूं नयेत. कलम १.

अहद तापी दक्षणतीर खानदेश बागलाण तहद कृष्णा उत्तरतीर बाळाघाट विजापूरपर्यंत पेशजींचे करा[रा]प्रमाणें अमल करणें. कलम १.

गांवगन्ना मेंढके, खाटीक, धनगर, वगैरे गांवांत असतील त्यांचीं मेंढरें गांवचे गांवीं चारणी करीत असल्यास दर शेंकडा रुपये २ दोनप्रमाणें घेत जाणें. परगांवीं चारणीस गेल्यास दर शेंकडा रुपये ४।। साडे चारप्रमाणें चौकशी करून वाजवी घेत जाणें. कलम १.

---

(4) Sheep belonging to rayats (cultivators) to be charged at the rate of 8 annas per hundred.

(5) Sheep belonging to Dhangars, butchers &c. to be charged at the rate of Rs, 2 per hundred for grazing in their village and at the rate of Rs. 4-8 for grazing elsewhere.

एकूण बारा कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरील लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, आबाजी जाधव, व कृष्णाजी आपाजी यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

८०४–(६१६) मौजे जोरवें, तालुके हवेली संगमनेर, हा गांव शेकोजी मुळे यांचे पागेचे बेगमीस आहे, त्यास लाहीचा उपद्रव फार लागला, सबब मौजे मजकूर येथील व्रतबंधाचे साहित्याबद्दल रुपये पन्नास द्यावयाचे करार केले असत, तरी पन्नास रुपये गांवापासून घेणें. जाजती न घेणें ह्मणोन, नरसिंग बल्लाळ यांस. सनद १.

समानीन मया व अलफ जमादिलावल १९

रसानगी यादी.

८०५–(६९८) परगणे वरणगांव, प्रांत खानदेश, येथें मोगलांकडून सालगुदस्तां जहागिरीची जफ्ती होऊन रयतेस मनस्वी उपद्रव जाहला; व सरकार अमलाची पायमाली जाहली, तेव्हां तुह्मीं कमाविसदार परगणे मजकूर निसबत घन:शाम त्रिंबक यांजपाशीं करार केला कीं, जाजती शिबंदी ठेऊन महालचे ऐवजाची पट्टी महालीं करून देऊं; त्याजवरून कमाविसदारांनीं जाजती शिबंदी ठेऊन रयतेस तसदी होऊं न दिल्ही; व जहागिरदारांशीं एक दोन झुंजे जाहालीं. सरकारअमलाचा बंदोबस्त केला, असें असतां करारप्रमाणें महालीं शिबंदीची पट्टी करून देत नाहीं, ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें; ऐशास नवा अमलदार महालीं येऊन रयतेस वगैरे उपद्रव लावीत होता, तेव्हां तुह्मी सरकारचे अमलदारास सांगितलें कीं. शिबंदी ठेऊन महालचा

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २१

(804) The village of Jorwe in Táluká Haveli Sangamner having suffered a great deal in furnishing supplies, it was ordered that Rs. 50 only should be levied from the village on account of contribution for the thread-ceremony of the Peshwa and that no extra demand should be made.

A. D. 1779-80.

(805) The jahágir amal of Pargaṇá Waraṅgam in Khándesh was attached by the Mogals in the preceding year, and the rayat was very much oppressed. The Deshmukh and Deshpánde therefore urged the Government Kamávisdár to enlist additional Shibandi for protecting the people and agreed to raise any additional sum required for the purpose by a levy on the Mahál. The Kamávisdár entertained additional men and succeeded in relieving the people from oppression. The promised levy was not however made and the matter was referred to Government. The Deshmukh and Deshpánde were reprimanded for not collecting from the Mahál the sum spent by the Kamávisdár and were directed to collect the money now.

A. D. 1781-82.

बंदोबस्त करणें, शिबंदीची पट्टी महालीं करून देऊं ह्मणोन, त्याजवरून त्यांणीं शिबंदी ठेऊन बंदोबस्त केला असतां, महालीं पट्टी देत नाहीं हे गोष्ट कार्याची नसे; हल्लीं हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी ऐवजाची पट्टी करून द्यावयाचा करार आहे, त्याप्रमाणें पट्टी करून देणें. दिक्कत न करणें ह्मणोन, देशमुख व देशपांडे, परगणे मजकूर, यांस चिटणिसी. पत्र १.

८०६–(८३३) करीम वल्लद फत्ते महमद यांचे नांवें सनद कीं, चक्कीवडारी, व गाडेवडारी, यांजपासून पालपट्टीचा ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा, त्याची कमावीस सरकारांतून तुह्मांकडे सांगितली असे येविशीं. कलमें.

अर्बा समानीन मया व अलफ रबिलावल ९

सालमजकुरीं रसदेचा ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा करार केला. १२००० रुपये.

तपशील.

७००० फाल्गुन अखेर.

५००० अखेर सालपावेतों सरकारांतून श्रीनिवास त्रिंबक कारकून शिलेदार यांस दिल्हे आहे, त्यास मशारनिल्हेचे विद्यमानें वसूल होतील त्याचा भरणा सरकारांत करणें. रुपये.

१२०००

एकूण बारा हजार रुपयांचा भरणा हुजूर करणें. कलम १.

हिरा वडारी याणें पालपट्टीचा वसूल घेऊन मध्येंच ठेविला असेल, तो त्याजपासून घेऊन बारा हजार रुपयांचे भरण्यांत घेणें, मजुरा पडेल. कलम १.

पालपट्टीचे वसुलाची वहिवाट सरकारांतून तुह्मांस वगैरे तैनात सालीना रुपये.

५०० तुह्मांस घोडे माणसेंसुद्धां.

२०० कारकून तुह्मांकडील यांस.

७००

एकूण सातशें रुपये तैनात सालीना करार केली असे, तरी रसदेखेरीज पालपट्टीचे ऐवजीं मजुरा पडेल. कलम १.

वसुलाचे वगैरे कामास प्यादे असामी २५ पंचवीस, एकूण दरमाहा दर असामीस तैनात रुपये ४ प्रमाणें रुपये १०० शंभर रुपये बारमाही शिरस्तेप्रमाणें करार केले असेत, तरी ज्या वेळेस जसें वसुलाचें काम लागेल तसें ठेऊन पालपट्टीचे ऐवजीं खर्च करणें, नेमणुकेखेरीज जाजती शिबंदी ठेविल्यास मजुरा पडणार नाहीं. कलम १.

चक्कीवडारी, व गाडेवडारी वगैरे वडारी लष्करांत येतील, त्यांस परभारा सरकारचा पट्टीविशीं उपद्रव लागणार नाहीं. कलम १.

---

(806) The Kamávis of levying fees from चक्कीवडारी and गाडेवडारी for their tents (in the camp) was given to Karim wd. Fate Mahamad and Rs. 12,000 were taken from him.

A. D. 1783-84.

तून श्रीनिवास त्रिंबक कारकून यांस दिल्हे आहे, यांचे विद्यमानें करणें. यांचे दाखल्याशिवाय काम न करणें, गैरवाजबी वर्तणूक केल्यास पारिपत्य केलें जाईल.

कलम १.

एकूण सहा कलमें करार केलीं असेत; तरी सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणून.

सनद १.

येविशीं चक्कीवडारी, व गाडेवडारी, वगैरे वडारी महालानिहाय यांचे नांवें कौल कीं, तुह्मांपासून पालपट्टीचा ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा, त्याची कमावीस करीम वल्लद फत्तेमहमद यांजकडे सांगितली असे, तरी तुह्मी लष्करांत येऊन पालपट्टीचा वसूल शिरस्तेप्रमाणें मशारनिल्हेकडे देत जाणें, दुसरीकडून तुह्मांस उपद्रव लागणार नाहीं, अभय असे ह्मणून.

कौल ६.

७

एक सनद व सहा कौल दिल्हे असेत.

रसानगी यादी.

८०७–(९९७) खासा स्वारी सन समानीनांत कसबे नाशिक, परगणे मजकूर, येथें गेली होती, ते समई कृष्णराव गंगाधर कमाविसदार, परगणे मजकूर, यांचे विद्यमानें खर्च जाहला, त्यापैकीं जिनसांचा तोटा, व लाकूडफाटें व शिदा बेगारी यांस वगैरे किरकोळ खर्च जाहला, त्याबद्दल पट्टी दुमाले वगैरे गांवांवर करून ऐवज घ्यावयाचा करार केला आहे, त्यास तुह्मांकडे परगणे मजकूरपैकीं गांव आहेत त्यांजवर रुपये ३१४३ तीन हजार एकशें त्रेतालीस रुपये पट्टीची वाटणी घातली असे, तरी सदरहू तीन हजार एकशें त्रेतालीस रुपये मशारनिल्हेकडे देणें ह्मणोन.

तिसेन समानीन मया व अलफ मोहरम २३

सनदा.

१ त्रिंबकराव अमृतेश्वर यांजवर पट्टीची वांटणी. रुपये.

५२ मौजे जलालपूर.

१०८ किल्ले बहुला येथील सरंजामास परगणे मजकूरपैकीं देहे ६ सहा आहेत त्यांजवर.

१६०

(807) To meet the miscellaneous expenses incurred by the Peshwá in his journey to Násik a cess was levied from Dumálá villages.

A. D. 1788-89.

१ केसो त्रिंबक यांजकडे मौजे मजकूर दसक हा गांव आहे, त्यावर रुपये २१ एकवीस येविशीं.

१ हरी बल्लाळ यांजकडे मौजे पाथरडी हा गांव आहे, त्याजवर रुपये ४७ सत्तेताळीस रुपये येविशीं.

१ खंडेराव त्रिंबक यांजकडे मौजे वेढें हा गांव आहे, त्याजवर रुपये २५ पंचवीस रुपये येविशीं.

१ रघुपतराव नारायण राजेबहादर यांजकडे मौजे वडाळें हा गांव आहे, त्याजवर रुपये ३३ तेतीस रुपये येविशीं.

१ सैद सादक हुसेन पीरजादे यांजकडे मौजे सातपूर हा गांव आहे, त्याजवर रुपये २३ तेवीस येविशीं.

१ देवराव महादेव यांजकडे मौजे चांदोरी हा गांव आहे, त्याजवर रुपये १८४ एकशें चौऱ्याशीं रुपये येविशीं.

१ श्रीराम श्रीधर यांजकडे मौजे हिंगणगांव हा गांव आहे, त्याजवर रुपये ९ नऊ रुपये येविशीं.

१ बाबूराव गणेश यांजकडे मौजे समनेरें हा गांव आहे, त्याजवर रुपये ११ अकरा रुपये येविशीं.

१ माधवराव गंगाधर यांजकडे मौजे पिंपळगांव आहे, त्याजवर रुपये १६ सोळा रुपये येविशीं.

१ रघुनाथ बळवंत यांजकडे मौजे पळसें हा गांव आहे, त्यावर रुपये ३५ पस्तीस रुपये येविशीं.

१ अमृतराव रेणको यांजकडे मौजे एकरूबरें हा गांव आहे, त्याजवर रुपये १६ सोळा रुपये येविशीं.

१ गोपाळराव भिकाजी यांजकडे मौजे पांढुरली हा गांव कमाविसीनें आहे, त्याजवर रुपये ४६ शेताळीस रुपये येविशीं.

१ मोकदम मौजे लाखलगांव यांजवर रुपये ४७ सत्तेताळीस रुपये येविशीं सनद.

१ आनंदराव पवार यांजकडे मौजे करंजगांव हा गांव आहे, त्याजवर रुपये ७१ एकाहत्तर रुपये येविशीं.

१ शिवाजी विठ्ठल यांजकडे मौजे चाटोरी व सायखेड हे दोन गांव आहेत, त्याजवर रुपये १३७ एकशें सततीस येविशीं.

१ मोकदम मौजे जातेगांव यांजवर रुपये २ दोन रुपये येविशीं.

१ किल्ले बितिंगा, तालुके पटा, येथील सरंजामास मौजे मुसरें हा गांव आहे, याजवर ७ सात रुपये येविशीं बाळकृष्ण केशव यांस.

१ परशराम नारायण यांस कीं, किल्ले हर्ष व रामसेज येथील सरंजामास परगणे मजकूर पैकीं देहे २३ तेवीस आहेत, त्यांजवर रुपये २२३ दोनशें तेवीस रुपये येविशीं.

१ धोंडो महादेव यांस कीं, किल्ले त्रिंबक येथील बेगमीस परगणे मजकूर पैकीं देहे २८ अठावीस आहेत, त्यांजवर रुपये २७५ दोनशें पंचाहत्तर रुपये येविशीं.

१ येशवंतराव महादेव यांस किल्ले अलंग व माहानगड, तालुके रतनगड, येथील बेगमीस परगणे मजकूर देहे २२ बेवीस आहे[त], त्यांजवर २०२ दोनशें दोन रुपये येविशीं.

१ गोपाळ बल्लाळ यांस कीं, तालुके कावनई येथील बेगमीस परगणे मजकूर पैकीं देहे ३९. एकूण चाळीस आहे[त], त्यांजवर रुपये ३६६ तीनशें सासष्ट रुपये येविशीं.

१ कृष्णराव गंगाधर कमाविसदार, परगणे नाशिक यांस कीं, परगणे मजकूर येथील सरकारांत महालाकडे वसुली देहे ६६ सासष्ट आहेत, त्यांजवर रुपये ११८७ अकराशें सत्यायशीं रुपये पट्टीची वांटणी घातली असे, तरी सदरहू रुपये गांवाकडून वसूल घेणें ह्मणोन.

२३
तेवीस सनदा दिल्या असेत. रसानगी अजमास.

५ गांवचे व महालचे वतनदार.

८०८–(१८५) बाहिरजी बिन द्वारकोजी येबिन कृष्णाजी पाटील कदम मोकदम व आपाजी बिन भगवंतराव येबिन कृष्णाजी कदम पाटील, मौजे गिरवी, परगणे फलटण, यांचें नांवें निवाडपत्र ऐसाजे; तुमचे भाऊ संताजी बिन हैबतराव कदम पाटील यांणीं हुजूर किल्ले पुरंदरच्या मुक्कामीं येऊन विदित केलें कीं, आमचे वडिलांचा व भिकाजी बिन सुभानजी कदम निमे पाटील

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

V Village and District Watandárs.

(808) One of the privileges of the Mokadam Pátil was that a woman from his house was to be invited for dinner at marriage festivals. A woman of the younger branch in the Pátil's family having been invited for dinner at such a festival, the Pátil complained to the Peshwa & the matter was after inquiry decided in his favor.

A. D. 1774-75.

बिरादरभाऊ, यांचे वडिलांचा मौजे मजकूरचे मोकदमी वडीलपणाकरितां कजिया होता, त्याचा निवाडा सन अकराशें चवसष्टीमध्यें मुधोजी नाईक निंबाळकर थोरले यांणीं देशपांडे परगणे मजकूर याचे दप्तरचा दाखला पाहून व मौजे मजकूरचे बारा बलुते यांची साक्ष घेऊन प्राचीन कागदपत्राचे दाखले गोतमुखें मनास आणून निवाडा करितां मोकदमी आमची द्वारकोजी बिन कृष्णाजी कदम पाटील यांची खरी झाली, भिकाजी बिन सुभानजी, व सखोजी बिन द्वारकोजी कदम हे निमेचे पाटील धाकटे. यांणीं धाकुटपणाप्रमाणें असावें; याप्रमाणें निवाडा होऊन त्यांणीं आमचे द्वारकोजी मोकदम व इंद्रोजी कदम पाटील यांस येजीतखत लिहून दिलें, त्याजवरून नाइकांनीं महजर करून आमचे वडिलांस दिल्हा, त्याप्रमाणें आज वीस वर्षे मोकदमीचा भोगवटा घेत आलों, मध्यें सालगुदस्तां भिकाजी मजकुरानें लग्नांत वडील मोकदम याचे घरची सवासीण सांगावी, ते न सांगतां कजिया करून कैलासवासी श्रीमंत नारायणराव पंडित प्रधान साहेब यासी फिर्याद जाहला कीं, आपली मनसुबी करावी, त्याजवरून आह्मी हुजूर येऊन आपले सदरहू कागदपत्र दाखऊन वर्तमान विदित केलें, पुढें सरकारचीं पत्रें भोगवटियास करून ध्यावीं, तों श्रीमंत नारायणराव साहेबांस कैलासवास जाहला, त्याजवर भिकाजीनें स्वसंतोषें पहिल्या निवाड्याप्रमाणें कागद आह्मांस लेहून दिला आहे, तो व पेशजींचें भिकाजी व सकोजींचें यजीतखत, व द्वारकोजीचे नांवाचा महजर आहे, तो साहेबीं मनास आणून सरकारचीं पत्रें भोगवटियास करून दिलीं पाहिजेत; ह्मणोन विनंति करून सदरहूप्रमाणें महजर व यजीतखत व अलीकडील भिकाजीचा कागद आणून दाखविले ते हजीर मजालसीस पंचाईतमतें मनास आणितां, निमे पाटिलकी व दरोबस्त वडीलपण मोकदमी तुमची आहे, व निमे पाटिलकी धाकुटपण भिकाजी, याप्रमाणें खरें जाहलें; त्याजवरून भिकाजीचा धाकटा घरभाऊ आनंदराव हुजूर होता, त्यास सदरहूप्रमाणें कागद दाखवून आज्ञा केली कीं, पुढें विचार काय? तेव्हां त्यांनीं आपले वडिलांनीं मोकदम ह्मणोन साक्ष घातलेले कागदाच्या तालका एक दोन दाखविल्या त्यांत भिकाजीचे वडिलांचें नांव अगोदर व मागनें तुमच्या वडिलांचें नांव लेहून मोकदम म्हटलें आहे, त्याजवरून तुमचे संताजीस पुसलें, त्यांनीं आनंदरायानें तालका दाखविल्या, त्या पलीकडील मौजे ईडणी, परगणे मजकूर, येथील महजदाराची तालीक दाखविली, त्यांत तुमच्या वडिलाची मोकदम ह्मणून साक्ष आहे, त्याजवरूनही पहातां आनंदरायानें महजराच्या नकला दाखविल्या, त्यांत मोकदम एकास ह्मटलें असावें तें नाहीं, दोघांच्याही वडिलांचीं नांवें लिहून पुढें मोकदम असें ह्मटलें आहे, हें अनन्वित, दोघांचे वडिलांस ह्मणावयाची चाल नाहीं, तेव्हां भिकाजीच्या वडिलांनीं अलीकडे काहीं बहिरजीचे वडिलांचे नादारीमुळें मोकदमीचा कारभार केला, त्या समई मोकदम ह्मटलें असेल, परंतु त्या अगोदरचा दाखला मोकदमीचा तुमचा गुदरला, त्याजवरून सर्वही अर्थ पाहतां तूं बहिरजी पाटील मोकदमीस खरा आहेस, तेव्हां सवासीण

ही तुमची सांगावी तर, मौजे मजकूरची मोकदमी दरोबस्त व निमे पाटिलकी व मोकदमी संमंधे हक, उत्पन्न व मानपान, जे असतील ते, निंबाळकराचे महजराप्रमाणें तूं, व तुझे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें अनभऊन सुखरूप राहणें; तूं खरा जाहलास सबब तुझे माथां सरकारची हरकी करार केली ते रुपये ३००१ तीन हजार एक रुपया सरकारांत पोता जमा असेत, ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

येविशीं सदरहू अन्वयें पत्रें कीं, मौजे मजकुराची मोकदमी दरोबस्त व निमे पाटिलकी व मोकदमी संमंधे हक, उत्पन्न व मानपान व सवाशीण असतील ते यांस, व त्यांचे पुत्रपौत्रादिवंशपरंपरेनें चालविणें, या पत्राची प्रत लिहून घेऊन हें असल पत्र भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन. पत्रें.

१ श्रीनिवास गंगाधर प्रतिनिधि यांस.
१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान, भावी, परगणे फलटण यांस. पत्र.
१ जमीदार परगणे फलटण यांस.
१ कुळकर्णी व समस्त दाहीजण, मौजे मजकूर यांस.

―――
४ ५

मुतालिक ह्याचे कीर्दीपैकीं.

८०९–(५) मौजे जैतापूर, परगणे कन्नड, येथील कुळकर्ण पूर्वी दिनाजी येशवंत यांचें होतें, त्यांचे पोटीं संतान नाहीं, व भाऊबंदही कोणी नाहींत, तेव्हां वहिणीचा लेक सयाजी बयाजी यास दत्तपुत्र घेऊन वतनास अधिकारी केला, त्याणें वतन अनभविलें; त्याचा पुत्र दिनकर सयाजी याचा पुत्र सयाजी दिनकर हल्लीं वतन करीत असतां देवजी पाटील चौथाईपैकीं चौथाइचा खरीददार याणें राजश्री संभाजी व जोत्याजी जाधवराव यांस गैरवाका समजाऊन वतन जफ्त करविलें आहे; येविशींचें वर्तमान मनास आणून वाजवी माझें वतन मजकडे चालत आल्याप्रमाणें चालविलें पाहिजे, ह्मणोन सयाजी दिनकर याणें हुजूर विदित केलें; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी देवजी पाटलास बोलाऊन कोणाची रयात न करितां वाजबीचे रुईनें मनास आणून सरकारची हरकी, गुन्हेगारी घेऊन विल्हेस लावणें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांचे नांवें. पत्र १.

खमस सबैन मया व अलफ सवाल ७

FROM MUTÂLIK'S DIARY.

(809) Dináji Yeshwant Kulkarni of Jaitápur in Parganá Kannad having no issue & no Bháubands, adopted his sister's son as his son. The Watan was after Dináji enjoyed by this adopted son.

A. D. 1774-75.

८१०-(२३६) परगणे चिमळगें येथील देशमुखी व देशकुळकर्णी यांचें वतन जफ्त केलें आहे, त्यामुळें परगणे मजकूरची लावणी अगदीं पडली, बेरडानें धामधूम केली, सबब सालगुदस्तां वसूल अगदीं आला नाहीं, सालमजकुरीं लावणी पडती, यास्तव वतन जफ्त आहे तें मोकळें केलें असे, तरी देशमुख व देश कुळकर्णी यांचें वतन मोकळें करून सुदामतप्रमाणें त्यांजकडे चालविणें ह्मणोन, नागो राम यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सीत सबैन मया व अलफ साबान १४

८११-(२६०) कृष्णराव रामचंद्र, व नारो बल्लाळ भुसकुटे, सरमंडलोई, व सरकानगो, सरकार हांडिया व सरमंडलोई सरकार बिजयागड, प्रांत नेमाड, सुभे खानदेश, यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं हुजूर किल्ले पुरंधर येथील मुक्कामीं येऊन विनंति केली कीं, सरकार हांडिया येथील सरमंडलोईपणाचें वतन श्रीमंत कैलासवासी नानासाहेबीं आह्मांस देऊन, पत्रें करून दिल्हीं, त्याप्रमाणें वतन आह्मांकडे चालत आहे, त्यास तो मुलूख गोंडवाणी यास्तव तेथें रहावयास जागा मजबूद गढीची असावी, याकरतां कसबे टेंभुर्णी, परगणे मजकूर, सरकार हांडिया येथें पूर्वीं गढी होती, ती जीर्ण होऊन पडली, त्या जाग्यावर आह्मी नवीन पक्या ईटांची गढी बांधली आहे, तिचे बंदिस्तीस खर्च लागला तो आह्मीच लाविला, ते जागा गढीसुद्धां आह्मांस बक्षीस दिली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणतां हरदू सरकारें येथील वतन करून तीर्थरूप कैलासवासी नानासाहेबीं तुह्मांस दिलें तें तुह्मांकडे चालत आहे, तेथें राहण्यास जागा मजबूद गढीची असावी याकरतां, व तुह्मीं एकनिष्ठपणें सेवा करीत आलेत, हें जाणोन, तुह्मांवर कृपाळु होऊन कसबे टेंभुर्णी येथें तुह्मीं गढी बांधली आहे, तिचे बंदिस्तीस खर्च लागला तो तुह्मींच लाविला, ते जागा गढीसुद्धां तुह्मांस बक्षीस दिल्ही असे, तरी तेथें शिबंदी वगैरे खर्च लागेल तो आपला लाऊन तुह्मीं व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें गढींत सुखरूप राहणें ह्मणोन. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्काद २२

येविशीं भोगवटियास. सनदा २.

(810) The watans of Deshmukh & Deshkulkarṇi of Parganá Chimalge were attached. The result was that cultivation decreased and the Berads commenced their depredations in the country. No revenue was realized. The attachment was therefore ordered to be removed.

A. D. 1775-76.

(811) Krishṇarao Rámchandra and Náro Ballál Bhuskute built at their own cost a fortified building for their residence at Tembhurṇi in Sarkar Hándiyá, as they held the watan of Sar Kángo and Sar Manḍaloi of the province. The building with the site on which it was built was granted to the family.

A. D. 1775-76.

१ कमाविसदार वर्तमान, भावी परगणे टेंभुर्णी यांस.

१ मोकदम कसबे टेंभुर्णी, परगणे मजकूर यांस.

२ ३

तीन सनदा. रसानगी यादी.

८१२–(२७५) अंताजी कृष्ण कमाविसदार, परगणे सिन्नर, यांस सनद कीं, परगणे मजकूरचे लावणी उगवणीस तुह्मी जमीदार जामीन घेत नाहीं, याजमुळें गांवगन्नाचे पाटील गैरहजीर होऊन बखेडा करून सरकार नुकसानी होत आहे हें ठीक नसे, तरी जमीदारांचा जिमा करून लावणी-उगवणी करणें; तें करीत नसल्यास हरदू वतनें सरकारांत जप्त करणें ह्मणोन. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ मोहरम १२

परवानगी रूबरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८१३–(२९४) हिरोजी बिन तुकोजी हांडे देशमुख, सरकार जुन्नर यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, सरकार मजकूर येथील देशमुखीचें वतन संमंधें शिका व दस्कत आपले बाप तुकोजी हांडे यांचे नांवें चालत आहे. त्यास ते मृत्यु पावले. सबब आपले नांवें शिका व दस्कत चालतें केलें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून तुमचे बाप तुकोजी हांडे यांचे नांवें देशमुखीचें वतन संबंधें शिका व दस्कत चालत आहे. त्यास ते मृत्यु पावले, सबब देशमुखीसंबंधें शिका व दस्कत तुमचे नांवें करार केलें असे, तरी मुदामतप्रमाणें सरकार मशारनिल्हेचे देशमुखीचे वतन संमंधें शिका व दस्कत करीत जाणें: मदरहू संमंधें तुह्मांकडे नजरेचे रुपये ५०० पांचशें रुपये करार केले असत. त्याचा भरणा सरकारांत करून जाब घेणें ह्मणोन छ. १५ रबिलाखर. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर १५

रसानगी यादी.

---

(812) Antáji Krishna Kamávisdár of Pargaņá Sinner was informed that owing to his refusal to accept the Jamidárs as sureties for the cultivation of land and payment of revenue, the Páṭils of villages absented themselves from their villages, and loss of revenue had resulted thereby. He was therefore directed to ask them to stand security and to attach their watans if they declined to do so.

A. D. 1775-76.

FROM JANÁRDAN APPÁJIS DIARY.

(813) Tukoji Háṇḍe Deshmukh of Junner having died, his son Hiroji was permitted to use a seal bearing his name, and orders were issued accordingly to the village-officers.

A. D. 1775-76.

८१४–(३५६) त्रिंबकराव बिन गमाजी ह्मसके देशमुख, परगणे संगमनेर, यांणीं हुजूर किल्ले पुरंधर येथील मुक्कामीं येऊन, विनंति केली कीं, परगणे मजकूरची निमे देशमुखी आपली, व निमे शेळके यांची, त्यास आपले वंशास आपण वडील, आपली चाल मुदामत वडील आहे, त्यांणीं शिक्का व नांव दस्कत व कारभार, परगणे मजकूरचा, निमे हिशाचा करावा; बरकड भाऊबंद आहेत, त्यांणींच यांतील इनामाची वांटणी पूर्वापार चालत आली आहे, ते खाऊन असावें, व कार्य प्रयोजनीं सुमार पाहून खर्चावेंचास भाऊबंदास द्यावें; याप्रमाणें आपले वडील करीत आले. त्यास शके १६८८ चे सालीं तुळसाजी बिन नेवजी व लक्ष्मण बिन वेडोजी ह्मसके हे उभयतां वतनाशीं कजिया करूं लागले, ते समई आपण वसवसा खाऊन आपले साधकाचे कागदपत्र पंचाइतास दाखविले नाहींत. याजमुळें त्याची मालुमात व साधकें सरकारांत पाहून देशमुखीचें वतन, वडीलपण, त्याजकडे करार करून देऊन पत्रें व नवशिक्का करून दिल्हा आहे, त्यास स्वामींनीं कृपाळु होऊन आमचे साधकाचे कागद व भोगवटा पाहून, आमचें वतन, वडीलपण आह्मांकडे करार करून देऊन भोगवटियास पत्र करून दिल्हें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून तुह्मीं हल्लीं राजश्री महादजी शिंदे यांचे विद्यमानें आपले साधकाचीं पत्रें व भोगवटियाचे दाखल्याचे कागदपत्र आणून हुजूर दाखविलेत, ते पाहून मनास आणितां तुळसाजी बिन नेवजी ह्मसके हे खोटे जाहले, त्यांस वतनाशीं अर्थाअर्थी संमंध नाहीं. मुखवस्तीस मनास येईल तिकडे जावें, व लक्ष्मण वल्लद खंडोजी ह्मसके यांस सरकारांतून वतनाचीं पत्रें व नवशिक्का करून दिल्हा आहे, तो सरकारांत आणून द्यावा, पूर्वींपासून इनाम जमीन यथाविभागें अनभऊन खर्चावेंचास, कार्यप्रयोजनास. पूर्ववत्प्रमाणें लक्ष्मण ह्मसके व आणीक ह्मसके भाऊबंद यांणीं घेऊन असावें, वांटणीविशीं तुह्मांजवळ कटकट करूं नये; याप्रमाणें सिद्धांत करून हें पत्र तुह्मांस करून दिल्हें असे, तरी मुदामतप्रमाणें आपले ह्मसके यांचे तक्षिमेचा एक शिक्का चालऊन दीडशें गांवचे देशमुखीचा कारभार, वडीलपण, दस्कत करून, भावाबंदांस इनाम यथा-

सबा सबैन मया व अलफ जिल्काद १४

(814) Trimbakrao Gamáji Mhaske, Deshmukh of Pargana Sangamner, represented that the practice in his watan was for the eldest member of the family to perform the duties of the watan, to the exclusion of the younger members who were to enjoy the Inam lands set apart for them and to receive such other pecuniary assistance from the eldest member as he might deem fit; that in a former dispute relating to the watan, he failed to produce his documents through fear; and that decision therefore went against him. He now prayed that the matter might be reconsidered. His documents which were produced through Mahádji Soindia were inspected, and the practice existing in his watan was confirmed.

A. D. 1776-77

विभागें देऊन, कार्यप्रयोजनास खर्चास पूर्वी देत आल्याप्रमाणें देऊन तुह्मीं व तुमचे पुत्र-पौत्रादि वंशपरंपरेनें वडीलपणा अनभऊन सुखरूप राहणें; वतन संमंधें तुमचे माथां शेरणी रुपये ५०० पांचशें करार केली, ते सरकारांत जमा जाली असे ह्मणोन, मशारनिल्हेचे नांवें.

पत्र १.

येविशीं पत्रें कीं, ह्मसके यांचे तक्षिमेचा एक शिका त्रिंबकराव विन गमाजी ह्मसके यांचे नांवें चालून दीडशें गांवचे देशमुखीचा कारभार व वडीलपण. दम्कन यांजकडे चालवणें; व हक्क आदा व पूर्वीपासून चालत आल्याप्रमाणें चालवणें ह्मणोन. पत्रें.

१ त्रिंबक कृष्ण व भवानी हरी कमाविसदार परगणे मजकूर यांस.

१ नरसिंगराव बल्लाळ यांस.

१ मोकदम देहे हाय परगणे मजकूर यांस.

३ ४

चिटणिसी.

सदरील चार पत्रांच्या नकला तपशीलवार लेहून दप्तरीं ठेविल्या असेत.

८१५–(३९५) दादजी देवराव हांडे देशमुख, तर्फ हवेली व तर्फ आळें व तर्फ वोतूर व तर्फ मिन्हेर, प्रांत जुन्नर यांणीं हुजूर येऊन विदित केलें कीं, सदरहू चार तर्फापैकीं निमेचे तक्षिमदार तुळजाजी सखोजी हांडे देशमुख, व निमेचे आपण, त्यास मोगलाई अमलांतील चाल, कीं वडील असेल त्यानें दरबारीं असावें, याकरितां आपले. निमेपैकीं वडील आपण, सबब आपला बाप देवराव वारल्यावरी किल्ले शिवनेरीस मोगलाजवळ आपण राहिलों. आपले तक्षिमेचे

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

(815) Dádáji Dewrao Hándé, Deshmukh of Tarf Haveli, Otur, Minnher of Pargaṇá Junner, represented that a moiety of the Deshmukh-watan of the Tarfs in question belonged to him, that it was usual during the Mahomedan rule for the eldest member of the family to remain at court, that on his father's death he, as the eldest member, had accordingly to stay at fort Junner with the Moghal, and deputed his younger brother to manage the watan; that he (the younger brother) managed the watan for twenty years, and after him his son managed it for ten years; that the accounts of the period were not shown to him; and that his nephew refused to pay him the proceeds of the watan. Dádáji therefore prayed that the watan might be made over to him. His prayer was complied with.

A. D. 1776-77.

देशमुखीचा कारभार चालला पाहिजे ह्मणून आपले चुलते आनंदराव देवराव यांचे धाकटे भाऊ यांसीं कामकाज चालवावयाविशीं सांगितलें, त्यांणीं वीस वर्षें कारभार केला, ते बारल्यावरी त्याचे पुत्र शिवाजीराव यांणीं दहा वर्षें कारभार केला, परंतु हिशेब आपणांस समजाविला नाहीं, व उत्पन्नही देईनात, त्यास निमेचे वडील आपण सर्व कारभार आपलेकडे चालावा, आनंदराव यांसी कारभाराचा संबंध नाहीं, त्याचे भाऊपणियानें असावें, याप्रमाणें शिवाजी आनंदराव यांसी ताकीद होऊन, माझे मजकडे चालवावें म्हणून; त्याजवरून शिवाजी आनंदराव यांसीं हुजूर आणून येविशींची चौकशी करितां शिवाजी आनंदराव यांसी कारभारासी संमध नाहीं असें ठरलें, सबब मागील हिशेब उत्पन्नाचा तुह्मांस समजवावा, येविशीं त्यांस ताकीद करून सदरहू निमे देशमुखीचे वडीलपणाचा कारभार तुह्मीं करावा, याप्रमाणें होऊन तुह्मांस आज्ञा केली असे. तरी सदरहू निमे देशमुखीचें कामकाज दस्कतमोहर, तुह्मीं करीत जाऊन हकदक, मानपान, इनामत, इसाफत, देशमुखी संमंधें असेल तें निमे चालत आल्याप्रमाणें घेत जाणें, येबाबे तुह्मांकडे सरकारची नजर रुपये १००० एक हजार करार केले असेत, याचा भरणा सरकारांत करून जाब घेणें म्हणून, देशमुख मजकूर यांचे नांवें छ. १७ जिल्काद. सनद १.

रसानगी यादी.

८१६ (४४६) बेणनाक वलद सुभाननाक कांबळा, कसबे नगर व देवनाक वलद भिकनाक शिंदा, मौजे इसळक, परगणे पारनेर, यांणीं हूजूर येऊन विदित केलें कीं, आपले महारकीचे हक्क वगैरे बीतपशील. कलमें.

सबा सबैन मया व अलफ रबिलावल २९

(816) Certain Mahárs of Nagar and Parganá Párner complained:—
A. D. 1776-77.

(1) that they were obstructed by the Kunbis in their custom of taking the hides of all dead cattle excepting plough-bullocks:

(2) that they were obstructed by the Mángs in taking the five dishes and pice offered to gods on the Dasará day;

(3) that the Mángs unlawfully claimed half a share in the buffalos led in procession round the town on the Dasará day & the jar of sweetmeats carried beside it;

(4) that they were obstructed by the Mángs in taking the offerings of food made to the deity of cholera;

(5) that they were obstructed by the Mángs in taking the offerings of food made to the bullock on the Polá day; and

(6) that the Mángs instead of using bullocks for their bride-grooms

गावांत बैल व ढोरें मरतात, त्यांचीं कातडीं, खेरीज धुरेचा बैल करून, आह्मी महार घेतों, त्यास कुणबी खलेल करतात.
कलम १.

दसरियाचे मांगाचीं पत्रें घरोघर भरतात, त्याचे पांच नैवेद्य व पांच पैसे असे आमचे महारांचे असतां, मांग खलेल करितात. कलम १.

पोळ्याचे बैलाचा नैवेद्य आमचा महारांचा, त्यास मांग घेऊं ह्मणतात.
कलम १.

मांगाचे घरीं बैलढोर मरेल तें महारांचें. मागानें आडवें येऊं नये. कलम १.

दसरियाचा टोणगा सातीचा गांवाभोंवता फिरतो, त्या सरागमें पेळ्याची घागर असते नी व टोणगा असा महाराचा, असें असतां पेळ्याचे घागरींत निमे वांटा मांग मागतात, तो मागों नये. कलम १.

जरीमरीचे नैवेद्य येतात, ते आमचे महारांचे, त्यास मांग खलेल करून आपण घेऊं असें ह्मणतात. कलम १.

आमचा महाराचा नवरा घोड्यावर व मांगाचा बैलावर, असें असतां मांग घोड्यावर बसवितात, तो न बसवावा, बैलावर बसवावा. कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें मुदामत चालत आलीं असतां कुणबी व मांग खलेल करितात; त्यांस ताकीद होऊन आपले महारकीचे हक्क महारांकडे चालविले पाहिजेत ह्मणोन; त्याजवरून चौकशी करतां कसबे पुणें येथील महार आणून, व कसबे पैठण येथील सड आली त्यांतील मजमून.

कसबे पुणें येथील महार.

१ तावनाक चंदनाक.

१ सतनाक नांवनाक.

२

एकूण दोन असामींस आणून पुरसीस केली कीं, तुमचे हक कसब्यांत व गांवगन्ना कसे चालतात, ते लेहून देणें; त्याजवरून हरदू महारांनीं सदरहू लिहिल्या-

कसबे पैठण येथील सड पेशजीं पिलाजी जाधवराव यांणीं महारांचा व मांगांचा कजिया पडला ते समई आणिली. त्यांतील मजकूर पाहतां चार कलमांचा दाखला पुरला, पांचवें कलम मांगांनीं नवरा घोड्यावर मिरवूं नये असें पैठणचे सडावरून जाहलें आहे, ह्मणोन सरकारांत सटवाजी जाधवराव यांनीं पेशजीं विनंति पत्र पाठविलें, त्यांत लिहिलें आहे, बाकी

---

to ride upon, used horses for the purpose, a priviledge which belonged to the Mahárs.

Inquiry was then made of the Mahárs at Poona and Paithan. The allegation of the Mahárs was proved to be correct, and orders were issued to the Kamávisdárs of the various provinces to remove their grievances; and a Nazar of Rs. 300 was imposed upon the Mahárs.

प्रमाणें चालत आहे ह्मणोन लिहून दिल्हें. कलम १.

दोन कलमें दसरियाचे पतराचें एक, व दसरियाचे पेठ्याचे धागरीचें एक, याचा दाखला पुण्याचे महारांनीं लिहून दिला आहे. कलम १.

येणेंप्रमाणें दोन्ही दाखले मनास आणून सदरहू सात कलमें मुदामतप्रमाणें करार केलीं असत, तरी परगणे मजकूर येथें गांवगन्ना महारांकडे मुदामत चालत आल्या बमोजीब चालों देणें, नवीन कजिया करूं न देणें ह्मणोन, महालानिहाय येथील कमाविसदारांस व जमीदारांस वगैरे चिटणिसी. पत्रें.

१५ कमाविसदार व जागीरदार यांस.

१३ जमीदार यांसी.

११ मोकदम देहाय, महालाहाय यांस सदरहूप्रमाणें पत्रें कीं, नवीन कजिया न करणें, व मांगांस कजिया करूं न देणें ह्मणोन.

११ मांगदेहाय, महालाहाय यांस सदरहूप्रमाणें पत्रें कीं, नवीन कजिया न करणें ह्मणोन,

---

५०

तपशील.

४ तर्फ नगर हवेली.
- १ विठ्ठल नारायण.
- १ जमीदार.
- १ मोकदम देहाय.
- १ मांग देहाय.

४

४ परगणे पारनेर.
- १ महादाजी नारायण.
- १ जमीदार.
- १ मोकदम देहाय.
- १ मांग देहाय.

४

७ परगणे कर्डे रांजणगांव.
- १ बाबूराव माणकेश्वर.

८ परगणे बीड.
- १ व्यंकाजी गणेश यांस.
- १ जमीदार यांस.
- २ चकले येलम.
  - १ मोकदम देहाय.
  - १ मांग देहाय.

२

- २ चकले पाटोदें सदरहूप्रमाणें.
- २ चकले बोरखेड सदरहूप्रमाणें.

८

५६ तर्फ चाकण प्रांत जुन्नर.
- १ रामराव त्रिंबक यांसी.
- १ नारायणराव कृष्ण यांस कसबे चाकणेविशीं.
- १ जमीदार यांस.
- १ मोकदम देहाय यांस.
- १ मांग देहाय यांस.

५

३ तर्फ कडें.
 १ जमीदार.
 १ मोकदम देहाय.
 १ मांग देहाय.
 ——
 ३
३ तर्फ रांजणगांवास सदरहूप्रमाणें.
——
७
४ तर्फ मांडवगण.
 १ तुकोजी होळकर.
 १ जमीदार.
 १ मोकदम देहाय.
 १ मांग देहाय.
——
४
१२ परगणे कडेवलीत.
 १ महाराव जसवंत निंबाळकर.
 १ राव संभाजी जयवंत निंबाळकर.
 १ नरसिंगराव जनार्दन यांस.
 १ बहिरजीराव निंबाळकर यांस पत्र.
 १ सखुबाई शिंदे यांसी तर्फ चांभारगोंदें याविशीं.
 १ मोकदम देहाय.
 १ मांग देहाय.
 ५ जमीदारांस.
  १ तर्फ रार्शान
  १ तर्फ कडे.
  १ तर्फ चांभारगोंदें.
  १ तर्फ जामखेड.
  १ तर्फ पाडेपेडगांव.
  ——
  ५
——
१२

§सदरहू पत्रें बेणनाक वगैरे महार यांणीं अर्ज केल्यावरून दिल्हीं होतीं, त्यास तर्फ मजकूरचे माहार बेणनाकास राजी नाहींत, सबब तर्फ मजकूरचे महारांचे नांवाचा अर्ज पत्रांत घालून दुसरीं पत्रें समानांत दिलीं, सबब सदरहू माघारी घेऊन दूर.

४ परगणे इंदापूर.
 १ गोपाळ भगवंत.
 १ जमीदार.
 १ मोकदम देहाय.
 १ मांग देहाय.
——
४
१ हैबतराव निंबाळकर यांसी तर्फ अष्टीविशीं.
१ भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार, तर्फ रांजणगांव प्रांत जुन्नर, दिंमत विसाजी कृष्ण यांस.
——
५०

पन्नास पत्रें दिल्हीं असे. छ. १८ रबिलावल. सदरहूप्रमाणें पत्रें देऊन सरकारची नजर रुपये ३००१ तीन हजार एक रुपयांसी हस्ते. रुपये.

१००० वैशाख अखेर.

१००० आषाढ अखेर.

१००१ भाद्रपद अखेर.

———

३००१

एकूण तीन हजार एक रुपया सदरहू हसेबंदीप्रमाणें सरकारांत द्यावा, याप्रमाणें करार केला असे.

८१७–(४६३) करोजी पाटील गुंजाळ, कसबे संगमनेर, तर्फ हवेली, परगणे संगमनेर, यांस चिटणिसी पत्र कीं, शिंपी, रंगारी, साळी, वगैरे उदमी रयत कसबे मजकूर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, कसबे मजकूरचे पाटलाकडून आपल्यास जाजती उपसर्ग होतो. त्याचा बंदोबस्त सरकारांतून जाहल्यास आमची नांदणूक होईल, नाहीं तरी होत नाहीं; त्याजवरून यांचें वर्तमान मनास आणून कलमें करार करून दिल्हीं असत. बीतपशील.

समान सबैन
मया व अलफ
जमादिलावल १०

किता. कलमें.

१ श्रावणपट्टी घेतां ती घेऊं नये.

१ बेगार नवीन घेतां ती न घेणें.

१ शिमग्याची नाचपट्टी, घेतां ती न घेणें.

१ गंगा तेली यास जागा देऊन कबाला करून देऊन रुपये ३० तीस घेतले आहेत असें असतां ती

किता. कलमें.

१ पाटाचा कायदा दर पाटास रुपये १। आहे, त्याप्रमाणें घेणें, जाजती न घेणें. कलम १.

१ बाहेरील लग्न गांवांत येतें त्याजवळ शेला रुपये १। सवा रुपयाचा द्यावयाचा कायदा असतां जाजती घेतां तें न घेणें. कलम.

---

(817) The traders having complained against the misconduct of the Pátil of Sangamner the following orders were issued to him:—

A. D. 1777-78.

(1) no tax called Shráwanpatti should be levied:

(2) no new kind of forced service be exacted;

(3) no tax called Shimgápatti should be levied:

(4) the tax on remarriages by widows should be Rs. 1-4-0 as hitherto;

(5) the price of the embroidered cloth to be taken from a marriage-party coming from another village should be limited to Rs. 1-4 as hitherto:

जागा बाळाजी नारायण यास विकली, त्यास तेली मजकुराचा ऐवज माघारा देऊन जागा सोडवून घेऊन दुसऱ्यास देणें तर द्यावी. तें न केलें, सबब तेली मजकुराचे जाग्याप्रमाणें दुसरी जागा देणें. कलम.

१ करळा एक रुपयाचे किमतीचा सुदामत कायदा आहे, त्याप्रमाणें घेणें, जाजती न घेणें. कलम.

१ श्रावणमासीं तांबोळी यांजवळून पानें घेऊन किंमत देत नाहीं, त्यास पानें घेऊन किंमत देणें. कलम.

१ विठोजी खापा साळी याची जागा घेऊन सदाशिव बोधनी यास विकली आहे, त्याचे मुबदला दुसरी जागा विठोजी मजकुरास देणें, अगर त्याची जागा त्यास देणें. कलम.

४

५

येणेंप्रमाणें नऊ कलमें करार करून देऊन हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें, येविशींचा बोभाटा आलिया कार्यास येणार नाहीं. पत्र १.

८१८–(८०१) रुकन वलद मुलतान पाटील तांगडकर मोकदम मौजे राजोरी, तर्फ आळें, प्रांत जुन्नर, याणें हुजूर कसबे पुणें येथील मुक्कामीं येऊन विदित केलें कीं मौजे मजकूरची निमे मोकदमी, वडीलपण, म्होरप पुरातन आपली आहे; व निमे आवटी यांची, त्यास आमच्या मूळ पुरुषाचा वडील लेक रुकन पाटील, माझा वडील व धाकटा सोन पाटील, याचा वंशज बाबाजी वलद मोत्याजी असतां, मोकदमी, वडीलपण आपलें ह्मणोन कजिया करितो, याची निमुबी केली पाहिजे; त्याजवरून बावाजी बिन मोत्याजी यास पुरसीस करितां त्याणें विदित केलें कीं, आपला वडील सोनपाटील याजपासून मोकदमी आपले धाकटे भाऊ यांजकडे व मजकडे चालत आली. रुकन पाटील याचा वडीलपणा सोनपाटला पलीकडे कसा आहे, हें ठाऊक नाहीं ह्मणोन, त्यास रुकन वलद मुलतान पाटील याणें तकरीर व पुरसीस लेहून दिल्ही कीं, मूळ पुरुष मियाजी त्यास लेक चार, वडील रुकन पाटील व दुसरा सोन पाटील व तिसरा मिठाजी व चौथा लाडजी, पैकीं रुकन पाटील याचा लेक सोन पाटील, त्याचा ताजन पाटील, त्याचा बाबन पाटील, त्याचा सिलार पाटील, त्याचा

सलास समानीन मया व अलफ रजब ३

(6) The leaves-seller should be paid for leaves taken from him in the month of Shráwaṇ, and

(7) New lands should be given to two men (Viṭhoji and Gangá Teli) in exchange for lands belonging to them which the Paṭil had sold to others.

(818) The office of the Páṭil of the village of Rájori in Tarf Âḷe

सुलतान पाटील, त्याचा हल्लीं आपण. दुसरा सोन पाटील, त्याचा लेक बावाजी, त्यास लेक दोन, वडील मिठाजी, त्याचा जाखाजी, त्याचा बावाजी, त्याचा मोत्याजी, त्याचा हल्लीं बावाजी. दुसरा ताज पाटील, त्याचा अमाजी, त्याचा शहाजी, त्याचा हल्लीं अमाजी, वगैरे आहेत. दुसरे मूळ पुरुषाचा लेक मिठाजी त्याचें नकल जाहलें. चवथा लाडजी त्याचे वंशज हल्लीं मसूद पाटील उंच खडकवाडीस आहेत. माझा पणजा बाबन पाटील याज-पावेतों मोकदमी वडील वडील करीत आले. बाबन पाटील मोकदमी करीत असतां नात-वानीमुळें परागंदा जाहला; त्याजवर माझा बाप चार वर्षे गांवीं येऊन, आपले मोकदमीचे वाड्यावर राहून, वतनी शेत करीत होता. मानपानाविशीं गांवचे गांवीं कजिया करीत असे. फिर्यादीस जावें तर, नातवान, आणि एकटा; धाकटे भाऊ यांचा भाऊपणा भारी जबरदस्त, याजमुळें चालूं देईनात. मागील पांढरीचा तोटा दोनशें रुपये मागों लागले. ह्मणून बैलगुरें टाकून पळोन गेला. बाबन पाटील पेशजीं परागंदा जाहला, तेव्हां बावाजीचे वडिलांचे धाकटे भाऊ ताज पाटील याजकडे त्याचा नातू शाहाजी पावेतों मोकदमी चाल-विली, मानपान कुल तेच घेत गेले. उपरांत सुभान पाटील याणें केली, त्याजवर बावाजीचा बाप, व हल्लीं बावाजी मिळोन तीस बत्तीस वर्षे करितात. या रीतीनें आमचे वडील व आह्मीं परागंदा जाहलियावर धाकटे भाऊ यांणीं ज्यास अनुकूळ पडेल, त्याणीं मोकदमी कमकसर शंभर वर्षे चालविली. सन अकराशें पंच्यायशींमध्यें बावाजी पाटील याणें आपले घरभाऊ, व निमेचे तक्षिमदार आवटी, व कुळकर्णी व चौगुल समस्त पांढर बलुते अठरा असामी, शिरोळी, तर्फ हवेली, प्रांत मजकूर येथें मी नांदत होतों. तेथें येऊन शिरालेकर पाटलाचे विद्यमानें मजला ह्मणों लागले जे तुह्मीं वडीलभाऊ आहां, आह्मीं तुह्मांस न्याव-यास आलों, तरी चाकरी सोडून वतनावर चालणें. मग त्यांस जेवण घालून अवघ्यांस पा गोटीं दिल्हीं. त्याणें मजला हातीं धरून गांवास नेलें, आणि मोकदमीचा माझे वडिला घरटा उजवे बाजूस होता तो दाखविला, व तांगडा शेत बावाजीकडे माझें होतें तें दिल्हें, व वडीलपणाची वाट दाखवितों ह्मणोन कबूल केलें असतां अद्याप माझी मोकदमी देत नाहीं ह्मणून. बावाजी वल्लद मोत्याजी याणें तकरीर, व पुरसीस लेहून दिल्ही कीं, मूळ पुरुष सोन पाटील, त्याचा लेक आबाजी पाटील, त्यास लेक दोन पैकीं वडील मिठाजी, त्याचा आबाजी, त्यास लेक दोन पैकीं वडील बावाजी, त्याचा मोत्याजी, त्याचा हल्लीं आपण दुसरा सुभानजी, व मिठाजीचा धाकटा भाऊ ताज पाटील, त्याचा लेक आमाजी, त्याचा शाहाजी, त्याचा हल्लीं आमाजी पाटील वगैरे आहेत. सोन पाटील व त्याचा लेक आबाजी यांणीं मोकदमी केली, उपरांत ताज पाटील याजकडे शहाजी पाटला पावेतों तीन ढोया माझे वडील मिठाजी वगैरे गांवीं असतां मोकदमी मानपानसुद्धां शंभर सवाशें वर्षे

A. D. 1782-88. was held by a younger branch of the watandár family for over a century, the member of the elder branch

चालली, त्याजवर सुभान पाटील याणें केली. मग माझे बापानें व हल्लीं मी ऐसे तीस बत्तीस वर्षें करितों, व निमेचे आवटी पद्मोजी पासून हल्लीं येस पाटील पावेतों निमे मोकदमी करीत आले. रुकन पाटील याची जागा पुरातन व शेत आमचें च्यारशें टके यांतील हिस्सेदार भाऊ खरा, परतुं सोन पाटला पलीकडे याचा भाऊपणा वडील किंवा धाकटा हें आपणांस ठाऊक नाहीं. शिरोळीस रुकन पाटलास आणावयास समस्त पांढर गेलों. त्याणें सर्वांस पागोटीं दिल्हीं. आधीं मजला दिल्हें, मी घ्यावयास अनमान करूं लागलों, तेव्हां निंबाजी आवटी याणें सांगितलें कीं पागोटें घेतलें ह्मणून वतनदारी आपली कोणी देत नाहीं. त्याजवरून मी घेतलें, मग सर्वांनीं घेतलीं, शिरोळीकर पाटलांनीं सांगितलें, जें रुकन पाटलास हातीं धरून गांवीं नेणें, मग गांवांस आणिला, घरटा दाखविला, तांगडा शेत मजकडे होतें तें दिल्हें ह्मणोन; येणेंप्रमाणें हरदू जणांनीं तकरीरा देऊन वर्तणुकेस जामीन दिल्हे, व आपलाले साधनाचे कागद दाखविले, त्याजवरून व सख्यांतील अर्थ पाहोन पंचाइतमतें मनास आणितां बावाजी पाटील आपली मोकदमी ह्मणतो, यास साधन पुरत नाहीं. याचा भोगवटा पहातां याचे बापापासोन तीस पस्तीस वर्षें, त्या पलीकडे बाबन पाटील तांगड परागंदा जहालियावर बावाजीचे वडील गांवीं असतां मोकदमी, कुल कारभार, मानपान, होळीची पोळीसुद्धां त्याचे धाकटे भाऊ यांणीं आपणाकडे चालविली, त्याजवरून पाहतां बावाजीचा वडीलपणा असता तर धाकटे भावाकडे मोकदमी चालों न देते. नादारी ह्मणावी तर होळीची पोळी वगैरे मान तरी याजकडे चालविते, तें न जाहालें; तेव्हां भोगवटा बावाजीकडे वडीलपणाचा नव्हे. बावाजीनें वंशावळ सोनपाटला आलीकडील लेहून दिल्ही. पलीकडे रुकन पाटलाचा भाऊपणा वडील किंवा धाकटा हें ठाऊक नाहीं म्हणतो, त्यास मूळ पुरुष मियाजी त्याचा धाकटा लेक सोनपाटील, बावाजीचा वडील ऐसे पांढरीचे साक्षींत पुरलें. याजवरून बावाजी वडीलपणाचें भांडण भांडतो, तो खोटा जाहला. चौघां भावांप्रमाणें अरा वाहून सारा घ्यावा. वडीलपणमोकदमीस संमंध नाहीं. रुकन वल्लद सुलतान पाटील याचा वडील रुकन पाटील मूळ पुरुष मियाजी याचा वडील लेक असें पांढरीचे मुखें खरें जाहलें; व कागदपत्रांवरून पाहतां रुकन पाटलाचा वडील बाबन पाटील याजला इनामपत्र आदिलशाही दहा टके आठ रुके जमिनीचें आहे. त्यांत मोकदम म्हटलें आहे, व जमाबंदीचा कौल व पांढरीचे समापत्र आहे, त्यांतही बाबन पाटलास मोकदम ह्मणोन लिहिलें आहे, याजवरून व पांढरीचे साक्षीवरून मौजे मजकूरची निमे मोकदमी वडीलपण म्होरप रुकन वल्लद सुलतान पाटील याची खरी जाहली. त्याविशीं. पत्रें.

१ निवाडपत्र रुकन पाटलाचे नांवें कीं, निमे मोकदमी वडीलपण, मानपान, हक,

---

having left the village on account of poverty. Rukan wd. Sultán Pátil Tangadkar, descendent of the latter branch, now came to the village, and

लवाजिमा व होळीची पोळी व शेतें व इनाम घरवाडे, पुरातन चालत आ-ल्याप्रमाणें तूं व तुवां आपले पुस्त दरपुस्त अनभऊन सुखरूप राहणें, तुजकडे सर-कारची हरकी रुपये १००१ एक हजार एक रुपया करार केला, ते सरकारांत जमा जाहले असेत.

सदरहू निवाडपत्राची नकल तपशीलवार करून दप्तरीं ठेविली असे.

३ मौजे मजकूरचें निमे मोकदमी, वडीलपण पुरातन चालत आल्याप्रमाणें रुकन वल्लद सुलतान पाटील, पुस्त दर पुस्त, अनभवीत जाईल. या पत्राची नकल लेहून घेऊन असल पत्र याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन. पत्रें.

१ निमे मोकदम आवटी व रयान मौजे मजकूर यांस.

१ जमीदार प्रांत जुन्नर यांस.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमानभावी प्रांत जुन्नर यांसी. पत्रें.

० लंग.

४

चार पत्रें दिल्हीं असेत.

भाग ३ व ४ समाप्त.

---

claimed the right of holding the office. The claim was granted after inquiry, and a Nazar of Rs. 1,001 was taken from him.

सवाई माधवराव पेशवे यांचे रोजनिशींतील अपरिचित शब्दांचा कोश.

शब्द.	अर्थ.	पृष्ठांक.
अफलाद	राखेची संतति.	११५
अरा	जमीन? नांगर.	३३१
अलाहिदा	वेगळें, स्वतंत्र.	५
अहद	पासून.	१६२
आफत	संकट, आपत्ति.	१८८
आंबुवे	अंबुव्या (पक्या) रंगाचे.	१०६
आमदरफ्ती	ये जा.	३१
आरुकटी	अरकाटचे (होन).	४६
आवई	बातमी.	११
इजाफा	बढती.	१४२
इजारा	ठराविक उत्पन्न.	२९४
इतबारी	विश्वासू.	१४
इतल्यांत	सल्यांत.	१७९
इस्तकबिल	मागीलपासून, ह्यापासून.	४६
इस्तावा	कायम नेमणूक.	२२१
उस्तवारी	व्यवस्था.	१९५
कतबा	करारी लेख.	१४३
कदीम	प्राचीन.	६०
कबज	पावती.	५
कमकसर	कमीजास्ती, जवळ जवळ.	१००
कमावीस	वसुलीचें काम.	१६
कमाविसदारार	कमाविसदारास.	२६
कर्यात	पोट महाल.	१२३
कळसपाकी	कळस काढलेलें कापड.	१४५
कारचोबी	विशेष विणकरीचें वस्त्र.	७२
कारसाई	इरलेपट्टी (इरलें चूड वगैरेबद्दल हंगामावर घेण्याचा हक्क.)	१५२
काहड (काढ)	लाकडें वगैरे जंगलांतील उत्पन्न.	१७७

कित्ता	सदरहूप्रमाणें, वरीलप्रमाणें.	४२
किर्डे	खडे.	७२
कीर्द आबादी	पुरी लागण.	१३०
	विहिरी.	७८
कुळारगवार	प्रत्येक कुळास.	२३५
कोरे जरी	जरीकांठी कापड.	३९
कौल	अभयपत्र, लागणचिठी.	५९
क्षेपनिक्षेप	खात्रीनें.	२१
खलष	अडथळा.	६५
खलेल	हरकत.	२१८
खंडीगणती	मालगणती.	१८९
खातरजमा	खात्री.	४
खुमाविना	उत्तमावांचून.	१४४
खूम	समुदाय.	२३२
खेची	एक कामदार.	१७७
गडर्देत	भुयारांत.	१३९
गनीम	शत्रु.	६७
गाडदी	कवाईत शिकलेले पायदळ शिपाई.	२०
गाफील	बेसावध.	१७
गाबीत	मच्छीमार (कोळी).	१९६
गारदी	पहा-गाडदी.	३
गिरास	गिरासी वतन.	११५
गीर्दवारी	तपासणीबद्दल कर.	२२७
गुजारत	मार्फत, हस्तें.	२४
गुंजावीस	चूक, अन्यायाचा फायदा, कसर.	२२७
गुत्ता	संशय.	१६
गुराब	एक तऱ्हेचें शिडाचें जहाज.	२१
गैरराह	गैर रस्ता.	५९
गैर राहीं	,, ,,	१४
गोटगणती	घोडे वगैरेंची गणती.	१८९
गोषपेच	पागोट्यावरून टापशीसारखें बांधण्याचें अरुंद वस्त्र.	१०२

घालमेली	भानगडी करणारे, चबढब.	१९६
चूडवोढा	चुडीचा कर.	१५२
चुणी	बारीक खडा.	७२
जकीरा	सामान.	४१
जदीद	नवीन.	१२
जंबुरा	तोफ.	७९
जरा ब जरा	बारीक वस्तूमुद्धां.	६१
जरीब	मोजणीखर्डा.	२२१
जसोऊ (नसोऊ)	रेघारेघांचें.	७३
जागल	पहारा.	१६९
जामेवार	झगा.	३९
जिमे	स्वाधीन.	२७५
जेजाला	उंटावरील तोफ.	१०८
तकरीर	तक्रारीचा जाब.	३३०
तकवियत कौल	करार होण्यापूर्वीं सरकारांतून दिलेली चिठी.	२४४
तक्षीम	वाटणी,. विभाग, पक्ष.	२१७
तसनस	नुकसान.	१२४
तसेर	गल्ल्या ऐवजीं देण्याची रक्कम.	२३१
तहद	पर्यंत.	१६२
तागाईत	पर्यंत.	४६
तागीद	ताकीद.	९
तामरातीस	मरामतीस, दुरुस्तीस.	२४
तालका	सरकारी कागदाचे उतारे.	३१८
तासची	तासे वाजवणारा.	३
तिवट	पागोटें.	७३
तीळ	तीळभर, यत्किंचित्.	१०८
तोतया	सादृश्यावरून दुसऱ्याचें नांव सांगणारा.	१२१
तोसीस	नुकसान.	६७
थिर्के	फर्द.	१०१
थोक	ठोक.	२९२
दखलगिरी	मध्यें पडणें.	१२९
दमदिलासा	विश्रांति, उत्साह, धीर.	२३०

दरक	कायम वतनी नेमणक.	२०४
दरकार	काळजी, परवा, जरूर.	४
दहकपट्टी	दहा वर्षांनीं घेतली जाणारी इनामदारांकडील पट्टी.	९०
दालदी	दर्यावर्दी.	१९६
दास्तान	सांठा.	४८
दिंमत	निसबत, तर्फेचा.	१
दुमाला	स्वाधीन, इनाम.	९५
दुसेनरें	बुट्टीदार कापड.	२८
देहे	गांव.	११४
नकल	निर्वंश.	११५
नखोदा	मुख्य तांडेल.	३
नसीदा (नसीहत)	शिक्षा.	१३
नामजाद	कीर्तिमान्, एक पदवी, मान्यतेनें.	१४३
निगेबानी	नजर ठेवणें.	६६
निशा	खात्री.	२१
निसबत	संबंधी, तर्फेचा.	१५३
नुन्य	न्यन.	१०
पडळ	शेतांतील घर.	२४८
पडोसा	नमुना.	२३५
पथक	टोळी.	१४३
पन्हाई	रक्षण.	६५
परागंदा	गांव सोडून गेलेला.	२१७
परिच्छिन्न	अगदीं.	४८
पांढर	गांवकरी.	३३१
पायबंद	अडथळा, बंदी.	१६
पाल	लढाऊ गलबतें.	२१
पावप्यादे	पायदळ शिपाई.	१६
पुरसीस	सवाल करून घेतलेला जबाब.	३२९
पेशजीं	गुदस्तां, मागें.	१५
पैवस्तगिरी	दाखल होणें.	३५
पैवस्ता	पोचल्याची तारीख.	३५

फरगत येऊं नये	आड येऊं नये.	६७
फरमे	साचे, नमुने.	२३
फरोक्त	विक्री, विकलेला.	६६
फसावा	फसगत, फसणें.	११६
फैल	गुन्हा.	१७४
बजीद	नम्र	१५९
बतेला	मोठें जहाज.	६१
बदमामली	वाईट रीतीची	१९
बमये	सहित	१५०
बमोजीब	प्रमाणें, बरहुकूम.	१९८
बर्कंदाज	बंदूकवाला	४
बरखंदाज	,,	५६
बशर्त	शर्तीनें, हटकून.	२१
बादली	जरीच्या रेघा असलेली.	३९
बान्यावर	नाक्यावर, तोंडावर.	१३
बालपर्वेसी—(बालपरामर्ष)	मुलांचें पोषण.	१४२
बेरादरीचे	भाऊबंदकीचे.	१५०
बेजरब	जरबे वांचून.	२१
बेमरामत	दुरुस्तीवांचून.	१९५
बेमोईन	कायम नव्हे तें.	२३२
बेविसवसा	शांतपणें, स्थिरपणें.	१४८
बरित	माल.	२३
बालेराई	बेबंदशाही.	२४७
बोईर	हें आडनांव आहे.	१५०
मदनाईक	मधला मणी.	७२
मर्फाची	मर्फेवाला.	३
मलई	दांडगाई, गर्दी.	६१
मवसर	वेळेप्रमाणें.	२२५
महजर	सनद, लेख.	३१८
मारगिरी	भडिमार.	९
मालमवेशी	माल मिळकत.	८८
महागिन्या	गलबतें.	१३

मिनेगार	मिना केलेलं.	७५
मुजरद्	मुद्दाम.	१०
मुजाहिम	आडवें.	६५
मुबारक बादीचीं	संतोषाचीं.	७१
मुसेजर	एक जातीचा रेशमी कपडा.	३९
मोईन	कायम नेमणूक.	१४३
मोकासा	लष्करी नोकरीबद्दल वसुलापैकीं वाटा.	२१८
मोर्चे	तोफांचे मारे.	४
मोसबेकरी	हिशेबनवीस.	१९६
येद्‌गीर	यादगीर.	१९२
येबिन	पौत्र.	२१७
रजातलबेंत	हुकुमांत.	५२
रयान	रयत.	१००
रयेतनगपट्टी	माणशी कर.	१५६
रसानगी	रवानगी.	१
रहादार	जाणारे येणारे.	१५५
राऊत	घोडेस्वार.	४२
राबते	गांवचे काम करणारे महार वगैरे.	१८५
रास	नग (घोडे मोजण्यापुरता.)	१
रासकर्दन	दुबेर्जी.	७१
रुरयात	भीड.	२२८
रूबरू	समक्ष.	१२
रोजमरा—रोजमुरा	पगार.	३
लडाई	लढाई.	६१
लहरीदार	लांटासारख्या रेघांचा कपडा.	७३
लाही	आग, हल्ला.	३१३
वरात	हुंडी.	२७०
वालुसरा	धान्याचा रोग.	२३५
वेचण	विक्री.	२६७
वोढणी	पांघरूण.	३९
शहत	तपशील.	७५
शाई शिरस्ता	राजशिरस्ता.	१३

शिकस्त	जिंकले.	२१
शिरपाव	पागोटीं दिलेले.	२७४
शेतगी	शेतकी.	२२४
शेरणी	मिठाई.	३२३
सड	कागदपत्र.	३२५
सडा	डोंगरावरील सपाट जमीन.	२४६
सबनिशी	दरकदाराचे मुख्य कारकुनाचें काम.	१९३
सर	नग (बैलापुरता).	४१
सरई	बोट	७८
सरकत	भागीदारी.	२१७
साबीक	पूर्वी.	६५
सालसीनें	काळजीनें, विश्वासानें.	१७७
साहूकार	सावकार.	१०
साहोत्रा	शेंकडा सहा वसुलांतील भाग.	२१९
सिकस्त	जिंकले.	६८
सिबाड–शिबाड	एक प्रकारचें जहाज.	३१
सुजनी	रेशमी कापड.	३९
हरकी	बक्षिसी.	३१९
हरामखोर	गुन्हेगार.	१३१
हाय	बहुवचनाचा प्रत्यय.	२०
हिमायत	आश्रय.	६५
हेट	दक्षिणेला.	३१
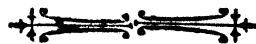
शुद्धिपत्रिका.

स.	पृ.	ओ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
४१६	३	१२	मशालजी	मशालची
४१९	५	२२	बलसोड	बलसाड
४२६	९	१५	बर्मदान	बर्कंदाज
४३७	१५	५	सरखेतकडील	सरखेलीकडील
४४८	२३	१२	मा (जा?) धव	जाधव
४५०	२४	१०	मानस	मनास
४५३	२६	२	रून व पु	रून पु
४५७	२९	१	देहनबेरें	देहजबेरें
४५८	३०	१२	तिवई	तिवट
४६५	३५	२३	णिसी ३.	णिसी.
४६७	३७	१४	असल	अवल
४७८	४२	८	चा-	चां-
४८६	४५	२२	रसालगड	रसाळगड
४८६	४७	४	राज्यानें	राजानें
५२१	६३	२०	सीबजो	सीदजो
५२८	७१	१	१३२॥≡	१३२॥।≡
५२९	७१	२५	जेगाघाट	जेगा घाट
५३३	७४	१४	१६	२६
५३५	७५	४	जवाब	नवाब
५४०	७८	१	ह्या	ब्या
५५८	८८	११	मालूम	मालूम-
५६०	९०	७	दहला-	दहक-
५८०	१०३	३	तमामीन	तमामी
५८८	१०८	१८	तीन	तीळ
५९१	११२	२१	गोविंदराम	गोविंद राम
६१८	१२९	१४	दिलेल	खलेल
६१९	१३०	२	जाहली-या [स]	जाहलिया

स.	पृ.	ओ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
६१९	१३०	८	देउं	देऊं
६२२	१३१	१६	कमावीसदार	कमाविसदार
६२२	१३२	६	ब्रह्म	ब्राह्म
६२२	१३३	३१	कायनई	कावनई
६२२	१३५	२८	भोरप०	भोर प०
६२४	१३९	१	त्याप्रमणें	त्याप्रमाणें
६२५	१३९	७	हें पत्र	हीं पत्रें
६२९	१४१	१४	आल्फागिरे	अफ्तागिरें
,,	,,	,,	सरदारास	सरदारांस
६३०	१४४	१२	पूर्ववतप्रमाणें	पूर्ववत्प्रमाणें
६३८	१४८	२२	जतील	जातील
६४७	१५६	३	१५	१७
६४७	१५६	६	द्यावयचा	द्यावयाचा
६५०	१५८	४	केला,	लोक
६५१	१५९	२०	गंगाधरराम	गंगाधर राम
६५२	१६०	३	गंगाधरराम	गंगाधर राम
६५३	१६०	८	रींत (त) हद्द	री तहद
६५३	१६०	१०	जमादिलवेल	जमादिलोवल
६५५	१६७	१८	महादजी	महादाजी
६५५	१६८	८	घ्यावा	द्यावा
६५६	१७०	८	बळवंत	बळवंतराव
६६१	१७५	३	कमाविस-	कमावीस
६६१	१७५	१८	कमाविदार	कमाविसदार
६६३	१७७	१३	बदमवेसी	बद (माल) मवेशी
६६७	१८०	४	कांहीं	कधीं
६७०	१८२	९	पांडरंग	पांडुरंग
६८७	१९५	६	दरकदाराचे वडिलाचे नावानें	दरकदारांचें व तुमचें न बने
६८७	१९५	२०	कोलावण	कौलावण
६८७	१९६	१३	सीफातले	सीफा तेल
६८८	१९८	४	बापूजी	मोरो बापूजी

स.	पृ.	ओ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
६८९	१९८	१०	हा न	हातून
६९१	१९९	३	किल्ल्याचे व कोटाचे	किल्ल्यांचे व कोटांचे
,,	,,	१०	बोकसे	बेलोसे
,,	,,	१२	वडर (ज) गड	वजगड
,,	,,	१४	हुजुराहून	हुजुरून
,,	,,	,,	पाठविले	पाठविला
,,	,,	१५	आहे (त)	आहे.
,,	,,	१६	समजानें	समजोन
,,	,,	२०–२१	मिळेल तर	मिळोन, दर
६९४	२०१	१२	आहे; तो	आहे, तों
६९५	२०१	२३	खेरीज	बेरीज
,,	२०२	२२	दरमाही	बारमाही
,,	२०३	४	दरमाही	बारमाही
,,	,,	७		
,,	,,	१७		
,,	,,	२१		
६९६	२०४	३	कबज	खेरीज कबज
,,	,,	,,	महा १	महा रुपया १
६९८	२०५	९	तर्फ	तालुके
,,	२०६	१७	आठ्ठीस	आख बीस
,,	२०७	३	कोठीव	कोठीस
,,	,,	१३	किल्याचे	१ किल्याचे
७०२	२०८	१४	पाटवणें	पाटणें
,,	२०९	६	येऊन	ठेऊन
,,	२०९	७	माघारे	याचे बाराशें रुपये माघारे
,,	,,	१०	घालूं	घासूं
,,	,,	१२	दरब-	दरवा-
,,	२१०	१२	लांकूडपाट्या	लांकूडफाट्या
७०५	२१२	२०	ओडे	ओढे
७०८	२१४	११	वाल	वाळ
७१०	२१५	१५	बेलवाडी	बेलवडी

स.	पृ.	ओ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
७१०	२१६	४	वलि (लु)	वलु
,,	,,	,,	नी (स)	नी
,,	,,	२१	वरयाल	व रयान
,,	,,	२६	तालुले	तर्फ
७१०	२१७	१	तालुके	तर्फ
७११	२१७	५	गलडा	गलंडा
७१२	२१८	२	पाडें	पांडें
,,	,,	१२	तर्फ	तालुके
,,	,,	१४	खमसन	खमसेन
,,	,,	,,	सितेनांत	सितैनांत
७१३	२२०	१	भानू	भानू,
७१४	२२०	११	वाण	वण
७१६	२२३	१६	दार	दारयाणीं
,,	२२४	२	ल (त)	ले
,,	,,	४	स्वार	स्वार
७१६	२२६	४	तर्फ	तालुके
७१८	२२६	१९	सालेसाल	सालोसाल
७२०	२२८	२४	तालुके	तर्फ
,,	२२९	५	तालुके आतूर	तर्फ आउर
,,	,,	१०	जिरायताची	जिराइताची
७२१	२२९	१७	तालुके	तर्फ
,,	,,	१४	तर्फ	तालुके
,,	,,	१५	जमीदार	जमीदारांनीं
,,	२३१	१	तसरे	तसेर
७२३	२३३	४	तर्फ	तालुके
७२५	२३३	१३	व स्वारी वेलूर	बास्वारी, वोतूर
७२८	२३६	३	इत मतें	ईतमतें
७२९	२३७	१४–२०	तहविशीं	तहाविशीं
,,	,,	१९	५	१/४ माहादाजी निळकंठ यांज कडे सरदेशमुखी आहे त्या विशीं

स.	पृ.	ओ.	अशुद्ध	शुद्ध
७२९	२३७	२३	पैकीं	परगणे
७३७	२४४	६	(अशुद्ध) नारळ माडास. सालें. उमरव पुळणवट नारळ फड जमीनीस १८	सुपारीस. सालें १५ उंडणीस सालें १२ तांबड जमीनीस २०
			(शुद्ध) नारळ माडास सालें. उमरु व पुळणवट नारळ फड जमीनीस १८ तांबड जमीनीस २०	 सुपारीस सालें १५, उंडणीस सालें १२.
,,	,,	८	कार	कार-
७३८	२४५	२१	सहल	सबळ
७३८	२४६	१६	(अशुद्ध) नारळ माडास सालें. उमर व पुळणवट जमीनीस सालें १८	सुपारीस सालें १५ तांबड जमीनीस सालें २० फणस व उंडणीस सालें १२
			(शुद्ध) नारळ माडास सालें. उमर व पुळणवट जमनिसि सालें १८ तांबड जमीनीस सालें २०	 सुपारीस सालें १५ फणस व उंडणीस सालें १२
,,	,,	२४	६≡	रुपये ६≡
७३८	२४७	२२	कौल.	कौल १.
७३९	२४७	२८–२९	बागाइत	बागाईत
,,	२४८	२	ऊमेदवार	उमेदवार
७४१	२४८	१५	आंमगांव	आंवगांव
७४४	२५१	७	तालुके	तर्फ
,,	,,	१८	सहल	सबळ
,,	२५२	२	कूळ	कुळें

स.	पृ.	ओ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
,,	,,	५	[ये] वि	येवि
,,	२५३	१७	सबैन	सवाल
७५५	२६१	१	दानधेशी	खानदेशी
,,	,,	८	रफ्ती	रस्ती
७५८	२६६	२०	कर्माशी	फर्माशी
,,	२६७	१५	१३५३०	१३५४०
७५९	२६९	१०	कमते मात्ती	कम तैनाती
७६५	२७२	१५	६६७६॥=	६६७आ=
७७३	२८१	२१	रजब ३३	रजब ३०
७७७	२८६	१३	कोल्हा	कोळंब
७७७	२८७	१४	वनखळ (तर्फे)	वनखळ
७७७	२८९	७	कुरवडा	कुरवंडा
,,	२९०	११	[लक्ष]	लक्ष
७८३	२९८	७	उंबर	उमर
७९६	३०७	२०	सलतानपूर	सुलतानपूर
७९७	३०८	२४	घेला	घेतला
८०३	३१२	८	मढर	मेंढरें
८०५	३१४	२	पट्टी	पट्टी करून
८०७	३१५	१६	तिसेन	तिसा
,,	३१६	१	मजकूर	नांदूर
,,	,,	५	वेढें	वोडें
,,	,,	२१	एककबरें	एक लाहोरें
,,	,,	२८	साबखेड	साबखेडें
८०८	३१७	२०	सबैन	सबैन
,,	३१८	२६	महजदारखत्री	महजरखत्री
८१५	३२३	१५	मिन्हेर	मिन्हेरें
,,	३२४	११	दस्कतमोहर	दस्कत मोहर
८१६	३२५	५	पतरें	पातरें
,,	३२६	१	पतरांचें	पातरांचें

ERRATA.

Number.	Page.	Line.	Incorrect.	Correct
421	7	4	16,000	15,000
421	7	13	as a reward	as reward
427	10	6	Exorted	Exhorted
436	14	7	attacking	attaching
441	17	14	attacking	attaching
441	17	15	gnard	guard
442	18	2	attacked	attached
449	23	4,6	attacked	attached
452	25	8	tell that	tell the Englishman
453	25	14	evquire	enquire
453	25	15	Mamletdars	Mamlatdars
456	27	7	Uptou	Upton
459	30	1	clothes	cloth
462	31	9	vizt.	viz.
462	31	10	Thámáṇe,	Dhàmáṇe,
477	42	2	Anandrao	Gulàbràya
480	43	3	as a reward	as reward
514	61	1	resident	residing
525	68	5	isued	issued
530	72	1	Cornawalis	Cornwalis
539	77	4	post	posts
542	78	8	Portugese	Portuguese
543	79	4	Portugese	Portuguese
545	80	2	Portugese	Portuguese
548	81	1	Portugese	Portuguese
549	82	2	Portugese	Portuguese
550	83	2	Portugese	Portuguese
552	84	1	Portugese	Portuguese
554	86	1	Portugese	Portuguese
555	86	3	Portugese	Portuguese
	87	2	(6)	(B)
	87	3	states (continued)	states
572	96	6	Rámnager	Rámnagar
577	99	9	his	her
	117		Pretender	Pretender

(continued)

623	136	4	the inspection intervention	the intervention
624	138	10	villages	villagers
659	173	6	obidience	obedience
679	188	11	Naraji (George ?)	George
679	188	12	in past (?) payment	in payment
682	190	1	Musa Naraji (George)	Musa George
685	193		An officer, Musa Ferat, employed with his company by Government, having died, a Portuguese Musa Almel was appointed to the command of the company of the deceased. He was to receive Rs. 155 a month, and under him were 4 Portuguese on a salary of Rs. 25 each a month, and 5 Christians on a salary of Rs. 15 each 11 Gárdis at Rs. 9 each.	
686	194	6	boats	ships
686	194	8	subsistance	subsistence
687	195	5	into	in
687	195	8	Kolávan	Kowlàvan
688	196	1	prepared	built
688	196	2	sepoys & 30	sepoys, 30
693	200	6	orders by	orders to serve by
694	201	4	each other	one another
694	201	6	honest	good
694	200	8	selected honest men	trustworthy men
694	201	8	should be employed	should be selected and employed
695	202	6	Eed	Id
697	204	6	Isanne sabain	A. D. 1772
698	205	1	for bathing	to bathe
698	205	2	sign of Lion	sign of the Lion (सिंहस्थ).
699	205	5	taken away	taken
702	208	5	Patwane	Patone,
702	210	6	to land boats coming into	for boats to enter
704	211	7	fortifcations	fortifications
707	213	10	in	into
709	215		The village of khojewádi having suffered	

oppression at the hands of the holder of the Zillá Amal & others, became consequently waste. A kowl was consequently granted to two persons giving them a lease of the village for five years, revenue to be paid according to cultivation.

These persons complained to the Huzur that the Mámlatdar intended to levy from them more than was agreed on. The Mamlatdar was ordered not to oppress them.

710	215	12	in	of
710	215	13,14	produce of the whole village which was collected together, and which furnished the basis for the assessment of the land revenue	grain of the whole village for the purpose of assessing the Government revenue.
	216	1		
	216	3	Produce.	produce and he was given Inam land measuring 72 bighas.
711	217	5	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$ rd
711	217	6	year's	years'
711	217	9-10	the land produce of his share was	his share of the produce had now amounted to
711	217	14	to him	to him after crediting $\frac{1}{4}$th part to Government.
712	218	2	Páde	Pánde
714	220	9	Wàn	Wan
714	220	10	Pratinidhij	Pratinidhi
714	221	6-8	commencing with a reduced figure and gradually increasing, it tell the maximum was reached	on the basis of a reduced demand at first gradually rising to the full assessment.
716	224	9	of forced service	of much forced labour
716	224	10	cutivation	cultivation
716	225	2	recovered	fixed

716	225	4-5	receive one Nitwe	receive from the rayats one nitwe.
716	225	9	Tarfs,	tarfs in question,
718	226	10	was however	were, however,
718	227	3	Jamábandi,—	Jamábandi, but to raise it if possible.
719	227	6	Alen	Ale
719	227	13	for	from
719	227	14	of the land	of land
719	227	16	the facts	the above facts
719	227	18	exhorbitant	exorbitant
720	228	1	of land	of salt land
720	728	3	against	of
720	728	3	exhorbitant	exorbitant,
720	229	1	was now after	was after
721	229	4	Taluká	tarf
721	229	7	was ordered to be granted as usual—	at the rate of Rs. 5 per bighá was asked for. It was ordered that remission according to the practice in neighbouring villages should be granted.
—	230	2	postponement	instalments
723	230	11	Tarf	tarfs
723	230	14	concurrent jurisdiction	oppressed the rayats.
723	230	14	following instructions	following important instructions
723	231	7	rent	revenue
723	231	10	head	heads
723	232	7	The former practice was adhered to.	It was ordered that the village in which a kàrkun halts should give his feeding charge only.
723	232	9	¼	¼th
723	233	2	in this (the) year	in the year.
725	233	15	that poppy.	that the poppy

725	233	16	Lohoner and Khári Welurpále	Lohoner, Wakhari and Woturpále.
726	234	2	Samàn Sabain	A. D.—1777-78.
726	234	7	remission	remissions
726	235	2	in	to
726	235	3	on	from
726	235	4-5-6	He was &c............ concerned.	It was also directed that the customary nazar should be levied from potters for allowing brides and bridegrooms of their caste to go on horse-back in marriage processions.
727	235	9	been damaged	been damaged by insects
728	236	1	an instrument of torture called (châp)	with a nose-screw (chap)
728	236	3	found	found on inquiry
728	236	4	(koindi)	koindi (कोंडी).
728	236	8	through intercession now	through the intercession of Mahadji Dhonddeo Sàthaye.
730	238	7	Kamávisdar	holders.
731	238	9	Chikan	Chikane
731	239	1	took to	took up
731	239	2	cannon pieces	cannon
731	239	3	submission.	submission. It was also directed that expenses on account of the cannon and amunition should be taken from the Kàmávisdàr.
732	239	9	collectors	collections
732	240	2	cultivation	cultivators
734	240	16	absconded.	fled
734	240	17	assurances	assurance
734	242	2	Encouragements	Encouragement

737	242	12	Anjaṇwel.	Anjaṇwel:—
737	243	1	bring an entirely	bring entirely
”	”	2	providing	making
”	”	3	around	round
”	”	7	providing	making
”	”	14	18 or 20 years	18 years on sandy soil & 20 years on red soil
”	”	15	15—Do—	15 years
737	243	16—12—Do—		12 years.
”	244	2	Bhandáris Rupee 1 Do	Bhandáris—one rupee and a load
”	”	3	tree–0—1	tree—one anna.
”	”	4	Unḍaṇi tree–0—3	*Undani* tree—three annas
738	245	2	(vide Sabán 6 of this year)	(*vide* paragraph 737)
739	248	3	the jungle	jungle
”	”	3	that kowl	that a kowl
740	”	5	Nàràyaṇgaum	Náráyangaum; and an order was issued to allow timber to be cut from the Government kuraṇ
741	248	9	by loan	a loan of
”	249	2	some Inams	5 bighas of land in inam.
”	”	2	banker for the loan and	banker in repayment of the lóan and another same area
742	250	2	rivulet	stream
743	253	6-7-8	one third &c &c—concerned	It was ordered that the revenue contractor, Mahipatrao kaṿade, should deduct (from the amount due to Government) the one third share of the crops and should pay to the rayats Rs.800,

				representing the remaining two thirds of the crops.
750	256	2	beams	rafters
751	„	7	in kuraṇs	in the kurans
751	257	6	his	the owner's
„	„	„	lost to him.	lost;
„	„	7	karkuns	kárkuns, and
„	„	9	the traders	traders
„	„	10	Rupee	bullock-load;
753	259	6-7	realised from	due on,
754	260	1	bringing	taking
„	„	2	bullock.	bullock-load.
755	„	7	every	a
„	„	10	Rs. 500 Kamávisdár.	Kamàvisdàr on Rs. 500.
„	„	11	250 Mujumdàr.	Mujumdàr on Rs 250.
„	„	12	200 Faḍṇis	Faḍṇis on Rs. 200.
„	261	1	150 karkun appointed by the kamavisdar	Karkun appointed by the Kamavisdar on Rs. 150.
„	„	2	350 Tarafdár	Tarafdàr on Rs 350.
„	„	3	2700 Peons.	Peons—Rs. 2700.
„	262	4	Gair Sanad	miscellaneous.
756	264	4	over the charge	over charge
	„	7	(767)	(757)
757	„	7	Govind Raghunàth	Shioram Raghunáth.
757	264 & 265	7 1-2	audit the accounts of Pránt given to Krishṇàji Anant Tàmbe, and an additional nazar of Rs. 50,001 was agreed upon.	receive the additional nazar of Rs. 50,001 agreed to be paid by Krishṇaji Anant Tambe for the Mamlat of Parganás Umarkhed and Mhase.
759	268	14	ordered up	reduced
761	270	1	hand	hands
762	„	12	by 200	by Rs. 200
764	271	8	to Peshwa	to the Peshwa
765	272	3	mortigage	mortgage
769	279	1	account	accounts

771	280	2	Erandole	Erandol
	280	2-3	disturbed	disbursed
772	281	3	levy of Tag (Tax on balance)	Tax on scales
773	,,	6-7	tax on conveyance of	transit duty on
,,	,,	9-10-11	Rs 1-4 for every bullock. conveying Clothes Rs. 1 Government. Rs 0—4 SarDeshmukhi.	Rs. 1 a 4 on every bullock-load of cloth of this one Rupee was (Government's and 4 annas Sardeshmukhi).
773	282	1	Do—Do—Do	on every bullock-load of
,,	,,	2	Do—Do—Do	on every bullock-load of
,,	,,	4	such as stationery &c	....
,,	,,	5	For	on
,,	,,	6	Do. Mule	on every camel.
,,	,,	7	Do.Package in a carriage	on every cart-load
,,	,,	8	Do Bullock carrying salt	on every bullock-load of salt.
,,	,,	9	city.	city of Poona.
774	283	2	cotinued	continued
777	286	4	a few others	any others
,,	,,	,,	sanctioned.	sanctioned: they would not be many;
777	287	3	might be for	might be required for
,,	,,	7	charge	establishmentcharges.
,,	,,	,,	was	were.
,,	,,	8	3,016	3,010.
,,	,,	11	Rupee 1	one rupee
778	293	3	octri	octroi
,,	,,	13	should he	should be
780	295	1	prepare rough	prepare a rough
780	296	10	post	port
,,	,,	19	Màmlatdár's	the Mámlatdár's
789	301	1-2-3	Government &......... ......Portuguese.	Government.
791	11	11	of karjapaṭṭi	called *karjapaṭṭi*

„	302	[illegible]	means	means of Chikodi and Mànoli,
792	302	4	A levy called [illegible]	the tax called [illegible]*ja-paṭṭi*
793	303	3	the Province	their province
„	„	5	remit	pay
„	„	„	present	charge for their enter-tainment (mejwáni)
794	304	3	citadel	fort
„	„	„	(गती) having	having
797	308	1	village	villages
798	309	1	2nd	second
799	309	7	on	only
800	310	3	0-8	8 annas
„	310	4	to purchase	to enable Government to purchase
802	311	1-2	per hundred	per Rs. 100
802	311	4	villages also	villages
803	„	6	from	on
„	„	11	Passports	passes
„	„	13	Passports	passes
805	313	6-7	was attached	had been attached
„	„	8	was very	had been
806	314	2	their tents	leave to pitch tents
„	„	3	and Rs. 12,000 were taken from him.	or a sum of Rs. 12,000
807	315	2	in	on
808	317	7	favor	favour
816	324	7	buffalos	buffalo
„	325	1	priviledge	privilege
„	„	6	imposed upon	levied from
817	328	5	service be	service should be

SELECTIONS FROM THE SATARA RAJAS' AND THE PESHWAS' DIARIES.

VIII

SAWAI MADHAVRAV PESHWA

VOLUME III.

PREPARED BY

The late Rao Bahadur Ganesh Chimnaji Vad, B. A.

NATIVE ASSISTANT TO THE COMMISSIONER C. D.

EDITED BY

KASHINATH BALKRISHNA MARATHE, B. A, L. L. B.

PUBLISHED BY

THE POONA DECCAN VERNACULAR TRANSLATION SOCIETY

WITH THE PERMISSION OF THE GOVERNMENT

OF BOMBAY.

1911

PRINTED BY

K. R. Gondhalekar "Jagaddhitechhu Press," Poona City,

Price 2½ Rupees.

सातारकर महाराज व पेशवे ह्यांची रोजनिशी

भाग ८ वा.

सवाई माधवराव पेशवे

(निवडक उतारे)

अंक ३ रा.

रावबहादूर गणेश चिमणाजी वाड बी. ए.

माजी नेटिव्ह असिस्टंट निसबत कमिशनर मध्यभाग

ह्यांनीं निवड करून काढली

ते

काशीनाथ बाळकृष्ण मराठे बी. ए. एल्. एल्. बी.

ह्यांनीं छापण्याकरितां तयार केली.

डेक्कन व्हर्न्याक्युलर ट्रान्सलेशन सोसायटी—पुणें.

हिनें

मुंबई सरकारच्या परवानगीनें छापून प्रसिध्द केली.

सन १९११

के. रा. गोंधळेकर यांच्या जगद्धितेच्छु छापखान्यांत छापिली.

किंमत २॥ रुपये.

अनुक्रमणिका.

सवाई माधवराव पेशवे यांची रोजनिशी.

६ इतर मुलकी नोकर व त्यांचा मुशाहिरा.

८१९–(१) परगणे इंदापूर येथील फडणिसी बाळाजी कृष्ण यांजकडून दूर करून भास्कर हरी यांस सांगोन, वेतन सालीना रुपये २०० दोनशें रुपये करार केले असेत, तरी मशारनिल्हेचे हातून फडणिसीचें कामकाज घेऊन, सदरहूप्रमाणें वेतन पावीत जाणें ह्मणून, गोपाळ भगवंत कमाविसदार परगणे मजकूर यांचे नांवें.

अर्बा सबैन मया व अलफ रजब २

सनद १.

रसानगी यादी.

८२०–(९) सर्वोत्तम शंकर यांजकडे सरसुभा होता, तो दूर करून, सालमजकुरापासून बाबूराव बल्लाळ यांजकडे सांगितला असे, तरी महालनिहायचे जमाबंदीचा वगैरे बंदोबस्त मशारनिल्हे करून देतील, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, कमाविसदारांचे नांवें छ. ९ रजब. सनदा.

अर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०

११ किता.

१ नारो बल्लाळ कमाविसदार, सरकार हांडे व परगणे हर्दै.

१ राघो नारायण कमाविसदार, परगणे नाशीक.

१ श्रीपत जिवाजी कमाविसदार परगणे वणदिंडोरी.

१ विठ्ठल गणेश कमाविसदार कजबे खेड व कडूस.

VI OTHER REVENUE OFFICERS AND THEIR REMUNERATION.

(819) Bàḷàji Krishṇa was deprived of the office of Fadnis of Parganá Indápur, worth Rupees 200 a year, and the office was conferred on Bhàskar Hari.

A. D. 1773-74

(820) Báburao Ballàḷ was appointed to the post of Sirsubhà in succession to Sarwotam Shankar, and orders were issued to the Kamàvisdàrs of Parganás Nàsik, Dindori, Pimpalner etc. to give effect to the settlement of the jamá

A. D. 1773-74

१ खंडो गणेश कमाविसदार मौजे कोकमठाण व कसबे संवत्सर व मौजे मरकळ.
१ येशवंतराव कृष्ण कमाविसदार मौजे पांडुरली व मोकासा सिन्नर.
१ बाजी गोविंद कमाविसदार, मौजे आपटी.
१ अमृतराव वासुदेव कमाविसदार जकात सरकार संगमनेर.
१ परगणे सिन्नर निजबत अंताजी महादेव व गंगाधर राम.
१ नारो गोविंद कमाविसदार परगणे कुंभारी.
१ रघुनाथ रामचंद्र कमाविसदार बाबती सरदेशमुखी तर्फ देपूर.

११

५ किता कमाविसदार महालानिहाय यांचे नांवें कीं, घासदाणा व पेशकसी, व दिवाणदस्तुरी, वगैरे सरसुभाचीं कलमें असतील तीं सुदामतप्रमाणें सरसुभा देत जाणें ह्मणून.
१ गोविंद हरी कमाविसदार प्रांत बागलाण.
१ हरी बल्लाळ कमाविसदार परगणे पिंपळनेर.
१ कृष्णाजी विश्वनाथ कमाविसदार परगणे भामेर.
१ बाजीराऊ आपाजी कमाविसदार परगणे लोहनेर, वाखारी बोतुरपाळें.
१ भिकाजी कृष्ण कमाविसदार परगणे दहिवल यांस.

५

१ अमृतराव बांडे यांचे नांवें सनद कीं, परगणे वरसें, व उमरपाटें.
तुम्हांकडे सरंजामास आहे तेथील दिवाण दस्तुरी वगैरे सरसुभ्याचीं कलमें असतील तीं सुदामतप्रमाणें सरसुभा देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

८२१–(११) गोविंद बल्लाळ यांस प्रांत राजपुरी येथील कुल कारभार सांगोन पाठविले आहेत, त्यांस तैनाती सन सबा सितैनांत करार केल्या त्याप्रमाणें.

अर्बा सबैन सबा व अलफ रमजान ३०

---

bandi of the mahâls that might be made by him, and to pay him the dues of the office such as Ghâs Dànà, Peshkasi, Dasturi etc.

(821) Govind Ballâḷ was sent to Prànt Ràjpuri to do duty as Kulkàrbhàri on annual Tainát of Rupees 250 and 30 seers of oil for lighting purposes; and the following instructions were issued to Govindrao Chimàji Mánkar:—

A. D. 1773-74

नक्त सालीना मोईन
निवळ २५० रुपये.

तेल दिवटीस दरमहा
वजन ८८२॥ पक्के.

एकूण अडीचशें रुपये नक्त सालीना, व दिवटीस तेल दरमहा वजन पक्के अडीच शेर करार केलें असे, तरी प्रांत मजकूर पैकीं पावीत जाणें याखेरीज. कलमें.

१ कुलकारभार मशारनिल्हेनीं करावा. तुह्मीं यांचे हातून घ्यावा. बखेडा करूं नये. इतर कारकुनांनीं यांचे रजातलबेंत रहावें. किल्याचे चवकी पाहऱ्याचे बंदोबस्त तुह्मीं करून शिका मोर्तब करीत जावें. कलम.

१ मखलासी करणें ती यांणीं करावी. त्याप्रमाणें फडणीस, मजमदार व चिटणीस यांणीं लिहावें. कदाचित एक वेळ मखलासी चुकली, तरी फडनीस, मजमदार व चिटणीस बहुत दिवसांचे माहितगार आहेत, त्यांणीं मशारनिल्हेस समजाऊन सांगोन, यांचे हातून नीट करवावें. मखलासींत चुकले तरी तसेंच लाटून मग यांचे पदरीं वेडेपण आणावें असें करूं नये. निष्कपटपणें वर्तणूक करून सरकारकामावर लक्ष धरावें. कलम.

१ निकामी माणूस असेल त्यापैकीं पन्नास माणूस दूर करून त्याचे ऐवजीं मशारनिल्हे यांनीं आपले निसबतीचे चांगले कसबी ठेऊन पेशजींचे नेमणुकीप्रमाणें सरकारचाकरी करावी. कलम.

१ रयतेकडे ज्याचें कर्ज असेल, तें सर्व यांनीं निवडोन सरसुभा समजवावें, तेथून विल्हे होईल त्याप्रमाणें करावें. कलम.

१ दरकदारांकडे, व कारकुनांकडे, व मक्तेदारांकडे, प्रांत मजकूरचे गांव खोतीस आहेत. त्या गांवीं मक्तेयांची बेरीज भरून जाजती कूस असेल ती खोतांनीं भरून द्यावी. तो ऐवज हुजूर समजवावा. कलम.

---

(1) the whole management should be entrusted to him (Govind Ballál), and the clerks should serve under his orders; but orders about the guarding of forts should be issued by the Mànkar;

(2) all orders, when approved by Govind should be written by the Mujamdár, the Chitnis and the Fadnis; if any such order be wrong, it should be the duty of the Mujamdár, the Chitnis and the Fadnis, who are experienced officers of Government to point out the error and to get it corrected; they should not allow a wrong order to pass merely because it had been approved by the Kulkárbhàri, and thereby hold him up to ridicule; they should serve him loyally keeping the interests of the public service in view;

१ साष्टबादची कमावीस जमेस आहे, त्याशिवाय मशारनिल्हेंनीं साधून देणें ह्मणोन कबूल केलें त्याचीं. कलमें.

१ खंड गुन्हेगारी.

१ रावते महार, इस्तकबील.

१ पेंढेयाचा खर्च होऊन बाकी राहतील त्याचे फरोक्ताचा ऐवज.

३

एकूण तीन कलमें वगैरे कमावीस मिळोन दहा हजार रुपये साधतील, तो ऐवज मशारनिल्हेपासून पेशजीं रसद सरकारांत घेतली आहे, त्याचे रकदर्जी लिहावें, ह्मणोन सन सबा सितैनांत करार होऊन मुभ्यास गेले; आणि चवकशी करून पंधरा हजार सहाशें रुपयांचीं यादी मशारनिल्हेंनीं आणून समजाविली, त्याचे रुजवातीस हल्लीं हुजरून विष्णु अनंत व भिकाजी केशव पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें रुजुवातमुळें कलमें खरीं होतील, त्यांपैकीं यांजपासून सरकारांत रसद सन सीत व सबा सितैनांत दुसालांत दहा हजार तीनशें सदुसष्ट रुपये घेतले. त्यांपैकीं हुजूरून वगैरे पांच हजार चारशें सवा ब्याण्णव रुपये दोन आणे रदकर्जी ऐवज पावला आहे, तो सरकारांत घेऊन बाकी ऐवज अठ्ठेचाळीसशें साडे चवऱ्याहात्तर रुपये दोन आणे यांचा देणें राहिला आहे, तो रद्दकर्जी द्यावा. दहा हजारांहून जास्ती ऐवज राहिला तो सरकारांत जमा करावा. दहा हजारांस कमी ऐवज जहाला तर यांचे देण्यांत वजा करावा. सरकारांतून देऊं नये. त्याप्रमाणें बोलून चालून करार केला असे, येणेंप्रमाणें. कलम.

६

एकूण सहा कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, गोविंदराव चिमाजी माणकर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

---

(3) he should be allowed to replace 50 useless men by good working hands of his selection;

(4) he should ascertain the debts due from the ryots and report the same to the Sirsubhá, and should abide by his orders;

(5) the difference between the amounts fixed to be levied from Darakdárs, Kárkuns and farmers, holding Khoti villages in farm, and the amounts actually recovered by them from the villages should be credited to Government. etc. etc.

नारो आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकीं.

८२२–(६४) हरि भिकाजी यांची असामी दप्तरदारीची तालुके कावनई येथें आहे, त्यास मशारनिल्हे लिहिणार चांगले नाहीं. याजकरितां गोपाळ धोंडदेव माजी कमाविसदार यांणीं आपले कारकिर्दींत सालगुदस्तांचे बेहेड्यास मुबदला कारकून ठेऊन बेहेड्याचे नेमणुकीप्रमाणें वेतन द्यावें; ह्मणोन, कलम लिहून घेतलें आहे. त्यास पेशजींप्रमाणें हरी भिकाजी यांजपासून लिहिण्याचें कामकाज घेऊन, बेहेड्यास नेमणूक रुपये २०० दोनशें आहे. त्याप्रमाणें वेतन पावीत जाणें. हे लिहिणार चांगले नसल्यास यांजपासून लिहिणार गुमास्ता घेऊन, यांची असामी यांजकडे चालवणें ह्मणोन, परशराम त्रिंबक, तालुके मजकूर, यांचे नांवें छ. ६ रबिलाखर.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाकर २९

सनद १.

रसानगी यादी.

८२३–(७५) आपाजी गणेश यांचे नांवें सनद कीं, परगणा विरमगांव, तालुके अमदाबाद, येथील दफ्तरदारीची असामी तीर्थ[स्व]रूप कैलासवासी नानासाहेब यांणीं वेदमूर्ति राजश्री कृष्णंभट पाटणकर यांस दिल्ही, त्यांणीं आपले तर्फेनें त्रिंबक हरी कारकून यांचे नांवें सरकारची सनद घेऊन असामीवर पाठविलें, त्यास असामीचें वेतन कराराप्रमाणें भटजींस त्रिंबक हरी देत गेले. आलीकडे मशारनिल्हे वेतन द्यावयास घालघसर करूं लागले, सबब भटजींनीं असामी राजश्री विठ्ठलराव मोरेश्वर गोळे यांचे स्वाधीन करून वेतन घेत आले. त्रिंबक हरी मृत्य पावले. त्यांचे पुत्र भिवराव त्रिंबक यांणीं सालगुदस्तां गैरवाका आपली असामी असें समजाऊन ताकीद पत्र घेतलें आहे, त्यास हल्लीं चौकशीकरतां भटजींची असामी, सबब त्यांचे पुत्र अंताजी कृष्ण पाटणकर यांचे नांवें परगणा मजकूरची दफ्तरदारीची असामी पेशजींप्रमाणें करार करून दिल्ही असे, तरी यांचे तर्फेनें कारकून येईल त्याचे हातून दफ्तर-

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

FROM NÂRO APPÂJI'S DIARY.

(822) The office of the Daftardár of Tàluká Kàwanai belonged to Hari Bhikáji, and it was represented that he was not a good writer. It was ordered that if that was the case, a substitute should be taken from him for duty, but that he should not be deprived of his office.

A. D. 1774-75

(823) The office of Daftardár in Parganá Biramgaon in Táluká Ahamdábád was conferred on Krishṇabhat Pátaṇkar by Nánásaheb Peshwa. Krishṇabhaṭ appointed a substitute to do duty for him. The substitute after some years refused to pay to Krishṇabhaṭ the salary of the offiice, viz. Rs. 300, as agreed

A. D. 1774-75

दारीचें कामकाज घेऊन वेतनाची नेमणूक बेहड्यास रुपये ३०० तीनशें आहे, त्याप्रमाणें देत जाणें. गुदस्तां भिवराव त्रिंबक यांणीं सरकारचें ताकीदपत्र नेल्यावरी वेतनापैकीं ऐवज घेत [ला अस] त्यास माघारे घेऊन भटजींस पावता करणें म्हणून. सनद १.

रसानगी, सनद पुरंधर छ. २५

८२४–(१२३) तालुके करनाळा, प्रांत कल्याण, येथील मजमू जगन्नाथ नारायण यांजकडे आहे, त्यास गांवगन्ना चिठ्ठी महालींहून होत्ये; त्याजवर मजमूचें निशाण होत नाहीं, म्हणोन मशारनिल्हेनीं विदित केलें; त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी महालींहून चिठ्ठी होईल त्याजवर मजमदाराचें निशाण करवीत जाणें; व जमाबंदीचें वगैरे कामकाज यांचे इतल्यानें करीत जाणें. दुसरे महालीं कारकुनी दोहों चोहों महालीं मजमदारास पावत असेल, त्याप्रमाणें तुम्हीं यांस देत जाणें म्हणोन. सनदा.

खमस सबैन
मया व अलफ
जिल्काद २०

१ श्रीधर नारायण सरखोत तालुके मजकूर यांस.

१ रामराव त्रिंबक यांस कीं, श्रीधर नारायण सरखोत तालुके मजकूर यांस तुम्हीं ताकीद करून सदर्हूप्रमाणें चालवणें म्हणोन.

रसानगी यादी.

———

२

८२५–(१२५) तालुके राजमाची येथील फडणिसी अंताजी केशव यांजकडे होती, त्यास सालमजकुरीं दरकदारांकडे कर्जाचा ऐवज करार केला, त्यास फडणिसी त्यांजकडून दूर करून सालमजकुरापासून जनार्दन बल्लाळ निसबत नारो रघुनाथ सिदोरे यांस अवल सालापासून सांगितली असे, तरी यांचे हातें तालुके मजकूर येथील फडणिसीचें कामकाज पेशजींप्रमाणें घेऊन बेहेड्याचे नेमणुकेप्रमाणें पाववीत जाणें म्हणोन, रामराव नारायण यांचे नांवें. सनद १.

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

रसानगी यादी.

---

upon. Krishṇabhaṭ therefore appointed another substitute. Orders were issued to accept service from the second substitute and to disburse the salary as usual.

(824) On the complaint of Jagannáth Náráyaṇ, the Mujamdár of Táluká Karnáḷá, it was directed that all orders issued to the village from the mahál should bear Jagannáth Nàràyaṇ's mark of attestation, and that all jamábandi work should be done in consultation with him.

A. D. 1774-75

(825) The Faḍnis of Rájmàchi, Antáji Keshav, having refused to advance money, as other Darakdàrs did, was deprived of his office, and it was conferred on another person.

A. D. 1774-75

८२६--(१९१) सदाशिव कृष्ण फडणीस परगणे नाशिक, यांचे नांवें खत लिहून दिलें कीं, तुह्मांकडे फडणिसीचे दरकसंमंधें कर्जाचा ऐवज करार केला, त्याचा भरणा सरकारांत येणेंप्रमाणें. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५.

१४०८ शके १६९६ जयनाम संवत्सरे, भरणा फाल्गुनमासीं.

२३८ वद्य नवमी ९

२०० वद्य १० दशमी.

९७० वद्य ११ एकादशी.

१४०८

२५९२ शके १६९७, मन्मथनाम संवत्सरे, चैत्रमासीं भरणा.

५९२। शुद्ध १ प्रतिपदा.

३६९॥ शुद्ध १३ त्रयोदशी.

१६३०। वद्य १ प्रतिपदा.

२५९२

४०००

एकूण चार हजार रुपये सदरहूप्रमाणें सरकारांत कर्ज घेतलें आहे. त्यासी, व्याज दर माहे दरसदे रुपया एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. व्याजसुद्धां हिशेब करून ऐवज पेस्तर दिल्हा जाईल म्हणून छ. २७ सफर. खत १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकीं.

८२७--(२४५) परगणे रायपूर येथील जमावंदी वगैरे चवकशी तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी जमाबंदीची वगैरे चवकशी करून बंदोबस्त करून देणें ह्मणोन, नारो कृष्ण सरसुभेदार प्रांत खानदेश यांस. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

---

(826) A receipt was given for Rupees 4,000 received from Sadáshiva Krishṇa Phadnis on account of a loan advanced by him to Government in connection with his offiice of Fadnis; the amount, it is stated, would be returned in future. The rate of interest on the loan was one rupee per month per cent.

A. D- 1774-75

(827) Náro Krishṇa Sirsubhedàr of Pargaṇà Khándesh was directed

आपाजी गोविंद कमाविसदार, परगणे मजकूर यांस सनद कीं, नारो कृष्ण बंदोबस्त करून देतील त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. १/२

दोन सनदा दिल्या असेत. छ. १७ साबान. परवानगी रूबरू.

८२८--(२८९) तालुके रेवदंडा येथील कारकून असामी ६ लिहिण्याचे उपयोगीं नाहींत, यास्तव त्यांस दूर करून त्यांचे ऐवजीं चार असामी सन सल्लास सबैनांत जदीद करार करून दिल्या, त्यांपैकीं केसो नारायण लिहिण्याचे उपयोगीं नाहींत, याजकरितां मशारनिल्हेस सालमजकुरीं सरसुभाहून दूर करून पेशजीं सदरहू असामी सहा दूर जाहल्या, त्यांत लिहिणार चांगले आहेत सबब त्या असामी.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर १५

१ गणेश यादव. १ बाळाजी केशव.

एकूण दोन असामी पेशजींप्रमाणें सरसुभाहून करून देऊन पत्र दिल्हें आहे, त्याप्रमाणें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सरसुभ्याचे पत्राप्रमाणें केसो नारायण यांस दूर करून सदरहू दोन असामींजवळून चाकरी घेऊन नेमणुकेप्रमाणें वेतन पावीत जाणें ह्मणोन, आनंदराव शिंदे यांचे नांवें छ. ९ रबिलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

८२९--(२९३) पुण्यांत जप्तीचीं घरें सरकारांत आलीं आहेत, तीं भाड्यानें लाऊन ऐवज जमा करावयास तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी जीं घरें जप्तीचीं असतील, तीं भाड्यानें लाऊन ऐवज येईल तो सरकारांत जमा करणें ह्मणोन, महादाजी बल्लाळ कारकून शिलेदार यांचे नांवें छ. १५ रबिलाखर. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर १५

रसानगी यादी.

A. D. 1775-76 to settle the jamàbandi and manage the Parganà of Ráyapur.

(828) Six Kárkuns of Táluká Rewadandà being unfit for clerical duties were removed, and four new men were entertained in their place; one of these four men being found to be useless was dismissed by the Subhà, and two men were entertained in his place. The appintments were approved.

A. D. 1775-76

(829) Many houses in Poona having been attached and having thus come into the possession of Government, a Kárkun was appointed to arrange about letting them on hire and recovering the rent.

A. D. 1775-76

८३०—(२९६) वासुदेव बल्लाळ यांस तर्फ सौंदल प्रांत राजापूर निसबत सुभा आरमार विजेदुर्ग येथील हवाला सालमजकुरापासोन सरसुभाहून सांगितला, त्याप्रमाणें हुजुरून करार केला असे, तरी मशारनिल्हेपासून तर्फ मजकूर येथील हवाल्याचें कामकाज घेत जाणें. हवाल्यासंमंधें कलमें पेशजीं सरसुभाहून करार करून दिलीं आहेत त्याप्रमाणें. कलमें.

सीत सबैन मया व अल्फ रबिलाखर १५

हवाल्यासंमंधें रसद पांच हजार रुपये करार केली आहे त्याचा भरणा आरमाराकडे मशारनिल्हेंनीं एक महिन्यानीं करावा. सदरहू ऐवजास व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. व्याज व मुद्दल मिळोन ऐवज मशारनिल्हेस पावला पाहिजे, त्यास दरसाल एक हजार रुपये महालाचे ऐवजीं द्यावयाची नेमणूक करून दिल्ही असे, तरी देत जाणें. कलम १.

महालाचें कामकाज करणें तें हवालदारांनीं कुल अखत्यारीनें करावें. सुभाहून महालीं गांवगन्ना परभारा रोखा करूं नये. जें करणें व लिहिणें तें हवालदारास लिहित जाणें. न्यायमनसुबी चिठी मसाला करणें तो हवालदारांनीं करित जावा. यांत हर बतनाची मनसुबी पडली, तरी हवालदारानें बाजवी निवडून सुभा समजाऊन फडशा करून घेत जावा. कलम १.

फडफर्मास, व वेठ बेगार सालाबाद-

हवालदाराची नेमणूक सालीना रुपये.

२०० हवालदार यास मोईन सालीना खेरीज शिरस्ता अवलसालापासून. रुपये.

२५ खेरीज मुशाहिरा खर्चाची नेमणूक आरमाराकडे आहे, त्यापैकीं महालाकडे नेमणूक करून दिल्ही. रुपये.

२० कागदबहा व शाईशिरें.

५ रोषनाई तेल बद्दल रुपये.

——

२५

——

२२५

एकूण सवा दोनशें रुपये सालीना नेमणूक करून दिल्ही असे, पाववीत जाणें. कलम १.

महालाचे लिहिण्यास कारकून व वसुलास प्यादे नेहमीं पाहिजेत, त्यास आरमाराचे बेहड्यास नेमणूक आहे त्याप्रमाणें असामी.

---

(830) The office of Havála of Tàlukà Saundal in Pránt Rájápur in charge of the naval department of Vijayádurga was conferred on Wásudev Ballál by the Sirsubhá. The appointment was approved. The following were some of the instructions issued for the guidance of the officer:—

A. D. 1775-76

(1) he should as agreed upon advance a loan of Rs. 5,000 to Government;

असामें बारमाराकडे पावत आहे, त्याचा रोखा हवालदाराकडे करावा. हवालदारानें आंतांचा सालाबादप्रमाणें रोखे करून फडफर्मास वगैरे सुभाकडे पावतीत जावी; व शाकार सालाबादप्रमाणें दास्तानीं जमा करित जावा. कलम १.

महालाचे बंदोबस्तास मोर्तब महालाचें त्याकीचें करून देणें. कलम १.

१ कारकून नेहमीं लिहिणार.
१५ प्यादे.
 १० बारमाही.
 ५ आठमाही.
 ———
 १५
———
१६

एकूण सोळा असामी सदरहूप्रमाणें नेमून देणें. कलम १.

महालाचा हिशेब हवालदार यांणीं महालीं करून एकंदर ताळेबंद नख्त व ऐनजिनसी आकारून सुभाची सरकारसी करून घेऊन तपसीलवार हिशेब सुभास यावा. कलम १.

एकूण सात कलमें करार करून दिल्हीं असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, आनंदराव धुळप यांचे नांवें. सनद १.

छ. १२ मोहरम, रसानमी बाद.

८३१–(३४४) बोरघाट, व कातळदरा, व हिंडुळा, व मांजर सुभा, व राजमाची या घाटांस चौकशीबद्दल हुजुरून पिलाजी विठ्ठल कारकून निसबत हुजूर हशम व प्यादे पाठविले आहेत. हे खालून कागद जातील व वरून खालीं कागद लोकांस जातील, त्याची चौकशी करतील. त्यांस

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

---

(2) his annual salary should be Rupees 200;

(3) the duties of the mahál should be carried on under his sole authority: the Subhà should not make any requisition whatever on the villages except through him;

(4) any adjudication regarding an important judicial dispute in connection with a Watan should after inquiry be referred by the Havâldár to the Subhà: other disputes should be disposed of by him;

(831) A Kárkun and some peons were sent to the following passes, Borghát-Kátaldarà, Hindula, Manjarsubha and Rájmáchi to examine private letters passing between

A. D. 1776-77

करूं देणें ह्मणोन, रामराव नारायण तालुके राजमाची यांचे नांवें छ. १७ रजब परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन. सनद १.

८३२–(२८६) महालानिहाय प्रांत खानदेश येथील सालमजकुरीं जमाबंदी करावयाची, त्यास कमाल सालाचे अन्वयें चौकशी करून आकार करावयाची आज्ञा राजश्री नारो कृष्ण सरसुभेदार, प्रांत मजकूर यांस केली असे, ते तुम्हांस लिहितील त्याप्रमाणें वर्तणूक करून त्यांचे इतल्यालेरीज तुम्हीं जमाबंदीचा ठराव न करणें ह्मणोन कमाविसदारांचे नांवें. सनदा.

सबा सैन मया व अलफ जिल्हेज २९

१ परगणे जलोद निसबत काशीनाथ नारायण.

१ परगणे राजदेहर निसबत व्यंकटराव बल्लाळ.

१ परगणे रामपूर निसबत संकराजी मोरराव.

१ परगणे चाळीसगांव निसबत संकराजी विरेश्वर.

१ परगणे बेटावद निसबत कृष्णाजी बल्लाळ.

१ परगणे रावेर निसबत रामाजी बापूजी.

१ परगणे नां(द)गांव निसबत विश्वासराव रामचंद्र, व दामोदर गोविंद.

१ परगणे बोदवाड निसबत विश्वासराव रामचंद्र.

१ परगणे पिंपळोद निसबत पांडुरंग कमलाकर व केशवराव जगन्नाथ.

१ परगणे मुधिभामगड निसबत माधवराव कृष्ण.

१ परगणे बोरनार निसबत गोपाळ बल्लाळ.

१ परगणे आशेर निसबत केशवराव जगन्नाथ.

१ परगणे चोपडें निसबत गोपाळराव हरी.

१ परगणे पाचोरें निसबत विनायक रघुनाथ.

१ परगणे वरणगांव निसबत विनायक रघुनाथ.

१ परगणे डांगरी दिंमत ठोंकें.

१ परगणे बहाळ व परगणे बोरनार निसबत रामचंद्र पवार.

१ कसबे सावखेडें, परगणे माणिकपुंज, निसबत बाबूराव रामचंद्र दिंमत चिंतो विठ्ठल.

---

people above and below the Gháts. The officer of Rájmáchi was directed to permit them to carry on the examination. This order was issued under instructions from Báláji Janardan.

(832) The officers of the various Maháls were informed that Náro

२. देशमुख व देशपांडे परगणे वरणगांव, व परगणे पाचोरें यांसी.

२०

रसानगी यादी, छ. २१ सवाल.

८३३–(३९८) प्रांत बेलापूर येथील हशमनिसी शामजी राम यांजकडे होती, त्यास ते मृत्यु पावले, त्यांचे पोटीं पुत्र नाहीं, सबब त्यांचे बंधु अंताजी राम यांचे नांवें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी मशारनिल्हेचे हातून हशमनिसीचें कामकाज घेऊन बेहेड्याचे नेमणूकप्रमाणें वेतन पावीत जाणें ह्मणोन, बाजी गंगाधर यांचे नांवें छ. १८ जिल्हेज. सनद. १

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

रसानगी याद.

८३४–(४६६) महादजी शिंदे यांचे नांवें पत्र कीं, प्रांत माळवा येथील बावती सरदेशमुखीची मजमू पेशजींपासून बापूजी लक्ष्मण यांचेकडे आहे, त्याप्रमाणें चालत असतां आलीकडे वेतनाचा ऐवज मशारनिल्हेस पावत नाहीं, ह्मणोन विदित जालें. त्यावरून हें पत्र तुह्मांस लिहिलें असे, तरी मजमूची असामी सुदामतप्रमाणें मशारनिल्हेकडे चालऊन वेतनाचा ऐवज राहिला असेल, तो झाडीयानसीं देणें ह्मणोन, मशारनिल्हेचे नांवें. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल २६

चिटणिसी.

८३५–(५१४) गंगाधर नारायण कानिटकर यांणीं हुजूर विदित केलें. परगणे रायपूर प्रांत बुंदेलखंड येथील खंडणी पेशजींपासून सरकारांतून आपणांकडे आहे, त्यास फडणिसीचे कामावर आपले तर्फेनें पूर्वी विठ्ठल गोपाळ यांसी पाठविलें होतें. त्यास सालगुदस्त सन सबा सबैनांत

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

A. D. 1776-77 — Krishna Sir Subhá was instructed to make inquiries and settle the Jamábandi and that they should act according to his instructions.

(833) Shâmji Rám, Hasabnis of Parganá Belápur, having died without male issue, the office was given to his brother Antáji Rám.

A. D. 1776-77

(834) The office of Majmu of Prånt Málvá belonged to Bápuji Laxaman. He complained that he had not received his remuneration for some time. Orders were issued to Mahádji Scindia to continue the office to Bápuji as before, and to pay him his salary with arrears.

A. D. 1777-78

(835) The office of the Fadnis of Parganá Ráypur in Prånt Bundelkhand belonged to Gangádhar Náráyan Kánitkar. He sent Bápuji Appáji to officate on his behalf. The

A. D. 1777-78

त्यास दूर करून बापूजी आपाजी यांस महालीं पाठविलें. ते तेथें जाऊन सहा महिने बसले; परंतु फडणिसीचे कामाकाजाचा दाखला मामलेदार देत नाहीं, येविशीं आज्ञा झाली पाहिजे ह्मणून, त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस लिहिलें असे, तरी मशारनिल्हेनीं आपले तर्फेचे गुमस्ते बापूजी आपाजी पाठविले आहेत. यांचे हातें परगणे मजकूर येथील फडणिसीचें कामकाज, कैदकानू, मुदामतप्रमाणें घेऊन पेशजींचे सनदेप्रमाणें वेतन पाठवित जाणें. येविशींचा बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, बाळाजी गोविंद, प्रांत बुंदेलखंड, यांचे नांवें चिटणीसी छ. २७ साबान. पत्र १.

८३६-( ) सदाशिव गोविंद यांचे नांवें मजमूची असामी होती. त्यास मशारनिल्हे त्रिवर्ग बंधू एक जागां होते तेव्हां, सुरळीतच होतें. आलीकडे विभक्त जाहले. असामी सदाशिव गोविंद आपणांकडेसच घेऊं लागले बंधूस यथाविभागें असामीचा ऐवज द्यावा तो न देत, सबब असामी दूर करून चिंतामण हरी फडके यांजकडे सांगितली असे, मशारनिल्हे यांणीं तिराहित कारकून असामी ठेवावा; आणि त्यास थोडें बहुत वेतन करून, बोलीप्रमाणें त्यास ऐवज द्यावा. बाकी वेतनापैकीं ऐवज राहील तो त्रिवर्ग बंधूंस यथाविभागें बरोबर वांटून द्यावा. असामी त्रिवर्गाची. येणेंप्रमाणें यादीवर करार असे.

समान सबैन मया व अलफ जिल्काद १०

८३७-(५६१) जगन्नाथ महादेव फडणीस, तर्फ अशेर, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आम्हीं निराळें भोजन करतों, त्यास भोजनखर्चाचा ऐवज देत नाहीं. त्याची नेमणूक करून दिल्ही पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी तुह्मांकडे भोजनखर्चाची नेम-

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल २

Màmlatadár, however, refused to entrust the duties of Fadnis to him. Gangádhar Náráyan having complained to the Hujur, orders were issued to the Mámalatdár to allow Bápuji to carry on his duties and to give no cause for further complaint.

(836) The office of Májmu belonged to Sadáshiv Govind. He had two brothers who were separated from him. Sadáshiv, who was the officiator, appropriated all the proceeds of the office instead of sharing them with his brothers. The office was therefore made over to Chintáman Hari with instructions to appoint a person to do the duty on a moderate salary, and to divide the remaining proceeds among the three brothers.

A. D. 1777-78

(837) Jagannáth Mahádev, Fadnis of Turf Asher, complained that he received no food expenses though he dined separately (from the Mámalatdár). The Mámalatdár was ordered

A. D. 1777-78

णूक आहे [illegible] विराळें भोजन करितात, त्यांस सर्वोत्तम [illegible] भोजनखर्चीचे नेमणुकैपैकीं [illegible] त्यांस देत जाणें ह्मणोन, [illegible]

सनद १.

रसानगी [illegible].

८३८—(६२८) तालुकेहाय येथील चौकशीस सर्वोत्तम शंकर यांस पाठविले [illegible] तर तालुक्यांचे लोकांची पाहणी करून, वाईट माणूस [illegible] त्यांस रुकाएत करून त्याचे ऐवजीं नेमणुकेंत जदीद लोक व गोलंदाज व जे जालंदाज ठेवतील, त्यांस ठेवणें; व जखीन्यापैकीं [illegible] फर्म्याचे गोळे असतील, ते ठेऊन, गैर फर्म्याचे राहतील ते दिगर तालुकीयास देवितील, त्यांस देणें ह्मणोन.

समानीन मया व अलफ रबव १४

सनद.

१ गंगाधर गोविंद तालुके विजयदुर्ग यांस.
१ आनंदराव धुलप सुभा आरमार विजयदुर्ग यांस.
१ कृष्णाजी विश्वनाथ तालुके अंजणवेल यांस.
१ बाळाजी गणेश, तालुके देवगड यांस.
१ महिपतराव कृष्ण तालुके रत्नागिरी यांस.
१ रघुनाथ सदाशिव, तालुके रायगड यांस.
१ मोरो बापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग यांस.
१ आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यांस.

८

आठ सनदा, रसानगी [illegible].

८३९—(६२९) कोंकण प्रांतें तालुकेहायचे बंदोबस्तास हुजूरून सर्वोत्तम शंकर

---

to pay him a reasonable amount out of the grant allotted to him for food expenses.

(838) Sarvotam Shankar was deputed to inspect certain Tálukás in the Konkan, including the Táluká in charge of the naval department. The Mámalatdárs were directed to remove all Government servants whom he might deem unfit, to entertain new persons of his selection in their places, and to send to other Tálukas under his direction any cannon balls which might be found to fall short of the standard size.

A. D. 1779-80

(839) The Mámalatdárs were further directed to allow Sarwotam

[illegible] यांस पाठविले आहेत, त्यांस तालुक्यांचा बंदोबस्त कोणे रीतीचा आहे तो समजोन यथास्थित बंदोबस्त करावयाची. कलमें.

[illegible] रजब २५

[illegible] सामान शिलकेस असेल तें पाहून कांहीं मरामत करावयाचें व कांहीं नवें [illegible] नेमितील त्याप्रमाणें घेऊन व [illegible] करावयाचें तें करून, शिलकेस ठेवणें; व तालुक्याचे गलबताची तयारी व [illegible] सांगतील त्याप्रमाणें करणें. कलम १.

[illegible] रोजमरे तटले असतील ते समजोन त्यांपैकीं हल्लीं द्यावयाचे नेमतील, त्याप्रमाणें लोकांचे वाटणीस ऐवज तूर्त देणें; व कांहीं सरदार दुसऱ्या सुभ्यास पाठवितील, व त्या सुभ्याकडून या सुभ्यास ठेवितील. कलम १

शिलकेस [illegible] आहे तो पाहून जाजती कांहीं घ्यावयाचा, व मरामत करावयाचा, नेमतील त्याप्रमाणें करणें; कलम १.

तोफांचे गाड्यांची व दारूची मरामत, व तोफांचे काने भरावयाचे, व जेजाला, व बंदुखांचा साज करावयास सांगतील त्याप्रमाणें करणें. कलम १.

प्रांतांतील वस्तीचे लोक हत्यारबंद असतील, त्यांचा झाडा काढून जामीन घेणें. कलम १

एकूण सदरील पांच कलमें वगैरे जे चौकशी मशारनिल्हे करितील ते समजावणें; व जो कागदपत्र मागतील तो देणें; व तर्तूद करावयास तुम्हांस सांगतील, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. म्हणोन तालुकेहाये येथील मामलेदारांस वगैरे चिटणिसी सदरहू अन्वयाचीं पत्रें.

१ बाळाजी गणेश, तालुके देवगड, यांस पत्र.

१ गंगाधर गोविंद, तालुके विजयदुर्ग यांस.

१ आनंदराव धुळप, सुभा आरमार, विजयदुर्ग, यांस पत्र,

१ महिपतराव कृष्ण, तालुके रत्नागिरी, यांस पत्र.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ, तालुके अंजणवेल, यांस.

१ मोरो बापूजी, तालुके सुवर्णदुर्ग, यांस पत्र.

१ रघुनाथ सदाशिव, तालुके रायगड, यांस पत्र.

१ अनंदराव शिंदे, तालुके रेवदंडा, यांस पत्र.

८

A. D. 1779-80 rao to examine the stores and to repair such of them as might be useful. Boats, guns, and cannons were to be repaired under his instructions. Security was ordered to be taken from all residents in the province possessing arms.

८४०—(६६२) गणेश बल्लाळ कारकून निसबत चिंतामण हरी मुंबईस चाकरीचे कामास आहेत; सबब त्यांजकडे दोन महागिऱ्या भरून गवत व एक महागिरीभर लांकडें देविलीं असे, तरी तालुके बेलापूरपैकीं सदरीक लिहिल्याप्रमाणें त्यांजकडे पाठऊन देणें म्हणोन, कृष्णाजी नारायण यांचे नांवें.

सबानीन
मया व अलफ
जिल्हेज २६

सनद १.

रसानगी, गणेश हरी दिंमत चिंतामण हरी.

८४१—(८३४) प्रांत कोंकण येथील सरसुभा जिवाजी गोपाळ यांजकडे [illegible] कुरापासोन सांगितला असे, तरी तुम्हीं माहालीं मुलकीं, व किल्ले जातचा बंदोबस्त मशारनिल्हेचे विचारें करीत जाणें. यांचे इतल्याशिवाय कांहीं न करणें. हे सरकारचे आज्ञेप्रमाणें बंदोबस्त यथास्थित करितील म्हणोन चिटणिसी.

अर्बा समानीन
मया व अलफ
रविलाखर ३

पत्रें.

किल्ले जात, सुद्धां तालुके.

१ प्रांत कल्याणभिंवडी, निसबत गोविंद राम.
१ प्रांत बेलापूर, निसबत अंताजी महादेव.
१ प्रांत राजपुरी, निसबत गोविंदराम, व चिमाजी माणकर.
१ तालुके अवचितगड, निसबत गणेश बल्लाळ व हरी गणेश.
१ मामले कोहज, निसबत गोविंदराव आबाजी.
१ तालुके उंदेरी, निसबत महादाजी कृष्ण.
१ तालुके रेवदंडा, निसबत अनंदराव शिंदे.
१ किल्ले माहूली, निसबत दुर्गाजी शिंदे.
१ किल्ले विकटगड व किल्ले कर्नाळा, निसबत सदाशिव राम दिंमत अनंदराव राम.
१ तालुके वीरवाडी, निसबत गणेश बल्लाळ, व हरी गणेश.
१ तालुके सुवर्णदुर्ग, निसबत मोरो बापूजी.
१ तालुके अंजणवेल, निसबत त्रिंबक कृष्ण.
१ तालुके नेरळ, निसबत हरी लक्ष्मण.

---

(840) Krishnaji Narayen was directed to send two boats laden with grass & one with firewood to Ganesh Ballal karkun of Chintaman Hari at Bombay.

A. D. 1779-80

(841) Jiwáji Gopàl was appointed Sirsubhá of the Konkan, and the officers of the various Tálukás were directed to abide by his orders in revenue matters, as well as in matters connected with the administration of forts, in fact, to do nothing without his advice.

A. D. 1783-84

१ तालुके रत्नागिरी निसबत महिपतराव कृष्ण.
१ तालुके विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद.
१ तालुके देवगड निसबत चिमणाजी रामचंद्र.

९ मा(हा)ली मुलकी तालुके.

१ परगणे साकसें निसबत भास्कर लक्ष्मण.
१ तर्फ आठगांव निसबत मोरो गोविंद.
२ जकात प्रांत कल्याणभिंवडी निसबत बापूजी गणेश, व उद्धो दादाजी. पत्र १.
जकात तालुके रेवदंडा व बंदर रोहें व अष्टमी १.
२

१ आरमार विजयदुर्ग निसबत अनंदराव धुलप.
१ देशमुखी प्रांत वसई निसबत अनंदराव भिकाजी.
१ देशमुखी तालुके रेवदंडा, व तालुके उंदेरी निसबत महादाजी लक्ष्मण.
१ देशमुखी प्रांत राजपुरी, निसबत येसाजी रामचंद्र.
१ देशमुखी प्रांत बाळापूर, व आठगांव निसबत कृष्णाजी बल्लाळ.

९

२५

पंचवीस चिटणिसी पत्रें दिल्हीं असेत.

८४२–(८३८) तालुके अंजणवेल येथील सरहवाला लक्ष्मण बल्लाळ याजकडे आहे येविशीं. कलमें.

अर्बा समानीन मया व अलफ जमादिलावल ४

(842) The duties of the office of SirHawáldár of Táluká Anjanwel were prescribed as follows:—

A. D. 1784-85

(1) the SirHaváldár should be one of the officers sent to settle the jamábandi of the Táluká, or to make any inquiry connected with it;
(2) no revenue or account matter should be disposed of without the advice of the Haváldár;
(3) recommendations for letting out lands at reduced rents should be received through him;
(4) he should assist the judge in deciding cases.

जमाबंदी तालुके मजकूरची जिराइती व बागाइती व नक्की करावयाची, त्यास कारकून नेमावयाचे वेळेस सरहवालदार देखील नेमावे. कमजाजती जाहल्यास चौकशी करणें तेव्हां कारकून पाठवाल त्यांत सरहवालदार यासही पाठऊन चौकशी करावी. सर हवालदाराच्या इतल्याखेरीज जमाबंदीचें व हिशेबाचें काम करूं नये. कलम १.

शिस्ती नक्की गल्याची, व कारसाईची होणें, ते हंगामशीर सरहवालदार यांणीं सुभा सांगोन, शिस्ती करवाव्या, आणि जिकडील तिकडे सुभाहून रवाना कराव्या. कलम १.

तालुके मजकुरीं इस्ताव्याचे वगैरे कौलपत्रें मुलकी देणें, त्यास सरहवालदार यांणीं सुभा रदबदल करून देवीत जावें. कलम १.

तालुके मजकूरचे दादी फिर्यादी येतील त्यांची मनसुबी न्यायाधिशाकडे नेमून देणें. त्यांत सरहवालदार यांसही नेमावें. जो निश्चय होईल तो सुभा समजाऊन विल्हेस लावावें. कलम १.

सरहवालदार यांचे निसबतीस शिपाई असामी दोन पेशजींपासून आहेत, त्याप्रमाणें शिबंदीचे नेमणुकेपैकीं सदरील दोन असामी नेमून देणें. कलम १.

सदरहूप्रमाणें पांच कलमें करार करून दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें सरहवालदाराचे हातून कामकाज घेत जाणें ह्मणोन, त्रिंबक कृष्ण यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

८४३–(८६६) क्षेत्र पंचवटी, परगणे नाशिक, येथें गावांतील रस्ते झाडावयास हलालखोर असामी १ एक ठेवावयाचा करून, त्यास नेमणूक सालीना रुपये ३० द्यावयाचे करार केले असेत, तर परगणे मजकूर पैकीं सदरील तीस रुपये गंगाधरराव भिकाजी रास्ते, यांजकडे देत जाणें ह्मणोन, पांडुरंग धोंडाजी कमाविसदार, परगणे मजकूर, यांचे नांवें. सनद १.

खमस समानीन मया व अलफ सफर ५

रसानगी याद.

८४४–(९५८) क्षेत्र पंढरपूर येथें सन्यासी करपात्री भिक्षेकरितां फिरतात, व ब्राह्मण सोंवळे श्री देवदर्शनास येतात, व भीमा स्नानें करून घरांस जातात; व ग्राधोकरी ब्राह्मण मागतात, त्यांस गल्लींत उष्ट्या पत्रावळी व केरकुश्चीत जागा होऊन विटाळ होतात, याजकरितां गल्या झाडून

समान समानीन मया व अलफ जिल्काद २९

(843) A sweeper was entertained for cleansing the streets of Nàsik on a salary of Rs. 30 a year.

A. D. 1784-85

(844) The streets of Pandharpur being dirty and strewn with leaves used as plates for food, Sannyáshis who went out to beg for food, and Brahmins who came to worship

A. D. 1787-88

निर्मळ राखण्याची आज्ञा तुम्हांस केली असे, तरी क्षेत्र मजकूरच्या गल्या हलालखोराकडून झाडऊन निर्मळ राखणें. घर पाहून दरमहा एक दोन पैसेप्रमाणें हलालखोरास देवीत जाणें; आणि गल्या चांगल्या राखणें ह्मणोन, चिंतो रामचंद्र कमाविसदार क्षेत्र मजकूर दिंमत परशराम रामचंद्र यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

८४५—(९७१) तुह्मांजवळ पारसनिसीचे कामास पारसी लिहिणार पाहिजे, याजकरितां काजी महमद कारकून शिलेदार निसबत भगवंतराव नारायण पारसनीस, यांस पाठविले आहेत. तरी यांजपासून पारसनिसीचें कामकाज घेत जाऊन, हे तुह्मांजवळ पोहचतील तेव्हांपासून यास रोजमरा एकमाही रुपये ३५ पसतीस रुपये देविले असेत. पावते करीत जाणें ह्मणोन, अलीबाहादर यांचे नांवें. सनद १.

समान समानीन मया व अलफ साबान १०

परवानगी रूबरू.

८४६—(९७८) कारकून निसबत दफ्तर यांचे तांदूळ वगैरे जिन्नस, खेरीज फिरंगाण कोकणांतून हरएक घाटें व गला देशांतून खरेदी करून एक खेप पुण्यास आणितील, त्यांस आणूं देणें. जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन सालगुदस्तांप्रमाणें सालमजकुरीं. दस्तकें.

तिसा समानीन मया व अलफ सफर १

चालतें दफ्तर.	दस्तकें.	तांदूळ वगैरे.	बैलसर.
महादाजी बल्लाळ	२	५	६०
हरी बल्लाळ फडके	३	३०	३००

the deity and returned from bathing were polluted by contact with the unclean things. The Kamávisdár was directed to entertain sweepers and to see that the roads were kept clean. He was authorized to cause every house-owner to pay, according to his circumstances, one or two pice to the sweeper every month.

(845) A person knowing Persian being required for carrying on the duties of the office of Párasnis under Ali Bahádoor, Kàji Mahamad Kárkun Silledar, was appointed to the place.

A. D. 1787-88

(846) A list is given of the Kàrkuns employed in the Daftar Department at Poona to whom passes were granted exempting from octroi grain imported by them into Poona.

A. D. 1788-89

गोविंदराव बाजी	१	५	५०
त्रिंबक लक्ष्मण शिधये	३	३८	५५
पांडुरंग कृष्ण गोडबोले	२	३०	३००
त्रिंबकराव नारायण	२	५	५०
परचुरे नारो अनंत मृत्य पावले, सबब पुत्राचे नांवें सालमजकुरीं.			
भास्कर विश्वनाथ सोहनी	१	१	१०
बाबूराव केशव ठाकूर	५	१३	१७०
मोरो बापूजी फडके	३	१८	१८०
गणेश राम बापट	१	१	१०
महादाजी रघुनाथ कारकून शिलेदार	१	१	१०
कोन्हेर राम कारकून शिलेदार	१	१	१०
बालाजी राम लेले	२	८॥	८५
गंगाधर बाबाजी जोशी	१	२	२०
बगाजी रघुनाथ फलटणास न्यावयाचे	१	२	२०
रामचंद्र गोविंद पेंडसे	१	१	१०
गोपाळ कृष्ण बिवलकर	१	२	२०
आपाजी राम सदावर्ती	१	१	१०
आपाजी विठ्ठल लागू, मशारनिल्हे मृत्यु पावले, सबब त्रिंबक आपाजी पुत्र.	१	२	२०
त्रिंबक विठ्ठल जोशी	१	१	१०
नारो शिवराम चक्रदेव	२	३	३०
महादाजी आबाजी विध्वंस	१	१	१०
लक्ष्मण बाबाजी करंदीकर	१	१	१०
बाळाजी महादेव मोघे	१	१	१०
शिवराम शंकर जोशी	१	१	१०
बाजी नारायण आगाशे	१	१	१०
कृष्णाजी चिंतामण सोहनी	१	१	१०
भिकाजी नारायण पाळंदे	२	१०	१००
मोरो लक्ष्मण, लक्ष्मण केशव वाडीकर यांचे पुत्र	२	३	३०

गोविंद मल्हार, मल्हार बल्लाळ भडभडे	१	२	२०
मृत्यु पावले सबब पुत्राचे नांवें.			
केसो विश्वनाथ टिळक	१	२	२०
महादाजी बल्लाळ साठे	१	५	५०
मोरो रामचंद्र देवधर	१	४	४०
दामोदर गोविंद	१	५	५०
रामचंद्र गोपाळ करकरे	१	३	३०
गोविंद हरी देवधर	१	२	२०
दिनकर नारायण करंदीकर	१	१	१०
मोरो जनार्दन भट	१	२	२०
नारो कृष्ण ओक	१	१	१०
गोविंद महादेव जोशी	१	१	१०
राघो अनंत गोखले	१	१	१०
गोपाळ अनंत अभ्यंकर	१	२॥	२५
कृष्णाजी हरी भोगले	१	१	१०
बाजी रघुनाथ भावे	१	१	१०
महादाजी नारा[illegible] अभ्यंकर	१	१	१०
जगन्नाथ बल्लाळ गानू	१	१	१०
बाबूराव जनार्दन गोडबोले	१	१	१०
आबाजी त्रिंबक जोगळेकर	१	१॥	१५
आबाजी धोंडदेव साठे	१	१	१०
आनंदराव गोपाळ	१	५	५०
वासुदेव त्रिंबक आचवल	१	१	१०
नारो कृष्ण गद्रे	१	२	२०
विसाजी बहिरव ढवळे	१	२	२०
विसाजी नारायण वाडदेकर	१	२	२०
बाळाजी सदाशिव करमरकर	१	१	१०
बाळाजी हरी ढवळे	१	१	१०
विनायक मोरेश्वर मेहेंदळे	१	२॥	२५
महादाजी नारायण बापट	१	१	१०
नारो कृष्ण भातखंडे	१	१	१०
रुद्राजी नारायण करमरकर	१	२	२०

घोंडो बल्लाळ लेले	१	१	१०
बाबूराव अनंत करमरकर	१	२	२०
कृष्णाजी गणेश पेंडसे	२	५	५०
नारो महादेव जोशी	१	१	१०
महादाजी विश्वनाथ दातार	१	१	१०
भास्कर बल्लाळ जोशी	१	१	१०
गोविंद राम आपटे	१	२	२०
सदाशिव बल्लाळ भिडे	१	२	२०
कृष्णाजी तुकदेव गोडबोले	१	२	२०
महादाजी बाबूराव लिमये	१	२	२०
मल्हार राम बापट	१	३	३०
सदाशिव महादेव शेवडे	१	२	२०
रामचंद्र हरी ढवळे	१	३	३०
बाजी अनंत पंडित	१	१	१०
धोंडो केशव काळे	१	१	१०
लक्ष्मण बल्लाळ सहस्रबुद्धे	१	१॥	१५
कृष्णाजी राम चोळकर	१	१	१०
बाळाजी बापूजी केळकर	१	२	२०
सदाशिव अनंत अभ्यंकर	१	१	१०
गंगाधर महादेव परचुरे	१	१॥	१५
मल्हार लक्ष्मण वैद्य	१	२	२०
आबाजी बल्लाळ आगाशे	१	२	२०
मोरो महादेव गपचूप	१	१॥	१५
दिनकर अनंत	१	५	५०
चिमणाजी बाबाजी	१	१॥	१५
नारो रामचंद्र काळे	१	१	१०
शिवराम बल्लाळ	१	१	१०
मोरो विष्णू गुणे	१	१	१०
रामचंद्र बल्लाल शेवडे	१	१	१०
भगवंत आनंदराव	१	१	१०
बाळाजी रघुनाथ वेलणकर	१	१	१०
नारो राम कारकून शिलेदार	१	१	१०

महादाजी विश्वनाथ लिमये	१	२	२०
त्रिंबक शंकर सोहनी	१	१॥	१५
बाळाजी नारायण शेवडे	१	२॥	२५
आबाजी भिकाजी फडके	१	१	१०
सदाशिव नारायण अभ्यंकर	१	१	१०
गणेश बल्लाळ हडप	१	१॥	१५
अंताजी विश्वनाथ खांडेकर	१	१	१०
त्रिंबक महादेव जोशी	१	१	१०
रामाजी बल्लाळ जोशी	१	१	१०
हरी नारायण कोलटकर	१	१	१०
मोरो हरी करंदीकर	१	२॥	२५
मोरो कृष्ण दाभोळकर	१	१॥	१५
बाळाजी रघुनाथ जोशी	१	१	१०
बाळाजी सदाशिव वैशंपायन	१	२	२०
दादो बल्लाळ आचवल	१	१	१०
खंडेराव सुंदर	२	७	७०
रंगो नारायण यांचे पुत्र निळो रंगनाथ करमरकर निसबत दफ्तर पोतनिसी	१	१	१०
बाळाजी नारायण वैद्य	१	१॥	१५
महादाजी गोविंद	१	१	१०
केसो जगन्नाथ	१	।॥।	५
त्रिंबक नारायण भावे	१	१	१०
हरी बाबाजी वैद्य	१	१॥	१५
सदाशिव शामराज निसबत जिराईतखाना हल्लीं बाळाजी सदाशीव पुत्र यांचे नांवें	१	१	१०
राघो कृष्ण गोकटे	१	१	१०
रामचंद्र नारायण	१	१	१०
आबाजी हरी	१	१	१०
बापूजी महादेव	१	।॥।	५
आबाजी विश्वनाथ	१	।॥।	५
मोरो नारायण	१	१	१०

शिदो सदाशिव	१	१	१०
शिवराम बल्लाळ	१	·॥·	५
भालचंद्र विनायक	१	·॥·	५
अंताजी महादेव	१	·॥·	५
लक्ष्मण गणेश गोगटे	१	१	१०
शिवराम विश्वनाथ सोवनी	१	२	२०
महिपतराव हरी	१	२	२०
नारो लक्ष्मण	१	३	३०
भगवंत गंगाधर मौजे माळशिरस येथें आणितील	१	१॥	१५
सदाशिव नारायण पांगारकर	१	१	१०
बाळकृष्ण बाबाजी वैद्य	१	१॥	१५
गोपाळ महादेव	१	१	११
विठ्ठल मोरेश्वर	१	२	२०
विसाजी राम भाटवडेकर	१	२	२०
	१५४	३६५॥	३३८०

एकूण तीनशें साडे पासष्ट खंडी गल्ला एकूण बैल सर तीन हजार तीनशें ऐशीं यांची दस्तकें एकशें चोपन्न दिल्हीं असेत.

८४७–(१०७९) निळो लक्ष्मण कारकून यांचे तीर्थरूप लक्ष्मण कृष्ण, परगणे मजकुरीं असामीवर जात होते, ते वाटेस मारले गेले. चिरंजीव लहान याजकरितां असामीवर गुमास्ता ठेविला आहे, त्यास परगणे मजकूरचे आजमासास गुमास्ते याचे हातून कामकाज घेऊं नये. जातीनिशीं चाकरीवर असतील त्यास वेतन द्यावें, म्हणून शेरा लिहिला आहे, त्यावरून वेतन देत नाहीं म्हणून हुजूर विदित जालें, त्यास याचे तीर्थरूप मारले गेले. मशारनिल्हे लहान,

अर्बा तिसैन मया व अलफ मोहोरम ७

(847) In the budget of Parganá Aruṇ &c it was a standing order that substitutes should not be allowed to work for permanent officers, and that the salaries should be paid to the officers themselves if actually serving. An exemption to this rule was allowed on the ground that the officer appointed was killed while proceeding to join his appointment and that his son was too young to carry on the duties of his father's office.

A. D. 1793-94

याजकरितां गुमास्त्यानें चाकरी केली आहे; सबब मागील सालचें वेतन राहिलं तें नेमणुकेप्रमाणें देणें; व पुढें निळो लक्ष्मण यांचे हातून चाकरी घेऊन आजमासास वेतनाची नेमणूक केली आहे, त्याप्रमाणें देत जाणें म्हणून, नारो चिमणाजी कमाविसदार परगणे अरूण वगैरे महाल यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

८४८–(१०९४) गंगाधर बापूजी शिधये यांस प्रांत बुंदेलखंड पैकीं नवा मुलुक सरकारांत आला आहे, त्यापैकीं पन्नास हजार रुपयांचे महालची दरकी असामी मोईन सालीना रुपये अडीचशें करार करून नेमून द्यावयाची आज्ञा केली असे, तरी प्रांत मजकूर येथें सदरहू आकाराच्या महालीं असामी नेमून देणें ह्मणोन, अली बहादर यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलावल २०

रसानगी यादी.

८४९–(११०९) प्रांत कर्नाटक येथील सरसुभा मोरो बापूजी यांजकडे सालमजकुरीं सांगितला असे, तरी माली, व मुलकी, व किल्ले जातसुद्धां बंदोबस्त मशारनिल्हेचे विचारें करित जाणें. यांचे इतल्याशिवाय न करणें हे सरकारआज्ञेप्रमाणें बंदोबस्त करितील ह्मणोन, मामलेदार, व कमावीसदार यांचे नांवें चिटणिसी. पत्रें.

अर्बा तिसैन मया व अलफ साबान २६

५ तालुकेहाय येथील मामलेदार यांस कीं, माली व मुलकी व किल्ले जातसुद्धां बंदोबस्ताविशीं. पत्रें.

१ तालुके मुदकवी, निसबत माधवराव कृष्ण.
१ तालुके नवलगुंद, देखील सरदेसगत निसबत गोविंद भिकाजी.
१ तालुके गदग, निसबत आनंदराव रामचंद्र.
१ तालुके धारवाड, निसबत बाळाराव येशवंत.
१ तालुके कितूर, निसबत महादाजी खंडेराव.

५

---

(848) Ali Bahàddar was directed to give Gangàdhar Bápuji Sidhaye an office worth Rs. 50,000 in some mahál of the territory of Pránt Bundelkhand, lately acquired by Government.

A. D. 1793-94

(849) Móró Bápuji was appointed Sirsubhá of Karnátak, and the Mámalatdárs were directed to act under his instructions in all revenue and fort matters and to do nothing without consulting him.

A. D. 1793-94

१० महालानिहाय येथील मामलेदार, व कमाविसदार यांस कीं, माली, व मुलकी, व ठाणींसुद्धां बंदोबस्ताविशीं.

१ परगणे जुनी हुबळी, निसबत मोरो बापूजी.
१ परगणे खानापूर, निसबत परशराम रामचंद्र.
१ फुटगांव बारीपलीकडील परगणे मनोळी, निसबत सदाशिव कृष्ण.
१ परगणे सोंडुरपार्ले, निसबत वेंकटराव घोरपडे.
१ तर्पे तेगूर, निसबत नरसो मेलगीर.
१ देसगत परगणे गदग वगैरे बावत, डंवलकर निसबत रघुनाथराव नीळकंठ.
१ परगणे बंकापुर, निसबत गोविंद सखदेव.
१ परगणे होनगुंद, निसबत माधवराव कृष्ण दिंमत तोफखाना.
१ परगणे जालीहाळ वगैरे, निसबत आनंदराव भिकाजी.
१ मौजे सूळ मामले तोरगल, निसबत बापूजी रामचंद्र.

१०

१ किल्ले धारवाड निसबत बापूजी शिंदे यांस कीं, माली, व मुलकी, व किल्ले मजकूर सुद्धां बंदोबस्ताविशीं.

१ तालुके सावनूर, निसबत भास्कर सखदेव यांस कीं, तालुके मजकूर येथील माली, व मुलकी, व किल्ले जातसुद्धां बंदोबस्ताविशीं महाल.

१ परगणे गुत्तल.
१ परगणे अडूर.
१ परगणे केरूर बुदरूख.
१ परगणे तीनवल्ली.
१ परगणे कोड.
१ परगणे केरूरखुर्द.
१ परगणे रटेहळ्ळी.
१ परगणे हवसहट्टी.
१ परगणे कुपेलूर.
१ परगणे शींगांव.
१ परगणे ऐरणी.
१ परगणे कागनेळा
१ परगणे निडसंगी
१ परगणे हानगल.

१ परगणे मासूर.
१ परगणे राणेबेन्नूर.
१ पेठ हांवेरी.
१ परगणे कारडगी.
१ कसबे मोरब.
१ कसबे अण्णिगिरी.
१. तालुके उगरगोळ वगैरे गांव, व किल्ले परसगड.
१ कसबे हल्लगेरी.
१ देसगत संवस्थान हावनूर.

२३

१७

—Gives the salaries and allowances of the various officers in the different Daftars at Poona. The **चालते दप्तर, एक बेरजी दप्तर, निसबत पोतनिसी दप्तर, निसबत फरासखाना, निसबत मजमदारखाना, निसबत वांकनीस.**

रोजकीर्द छ. ५ रबिलाखर सुरसन खमस सबैन मया व अलफ, रवा मुदगीचे पोटांत देणें कारकून निसबत दप्तर

यांस सन अर्बा सबैनची मोईन रसानगी पट.

इसमाचें नांव.	नक्त				कापड.			एकूण	जास्ती स्वारी हिंदुस्थान.					एकंदर
	ऐन.	दिवट्या आफ्तागिरी	पालखी	एकूण	आंख.	रुपये.	एकूण.		नक्त,	दिवट्या आफ्तागिरी.	कापड	एकूण	पैा करार	
अंताजी बल्लाळ गुरुजी.	४५०	१२१	०	५७१	१००	४०	६११	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी बल्लाळ गुरुजी.	४००	१२१	११८८	१७०९	१००	४०	१७४९	०	०	०	०	०	०	०
हरी बल्लाळ फडके.	३००	१२१	११८८	१६०९	७५	३०	१६३९	०	०	०	०	०	०	०
बाबूराव केशव ठाकूर	५००	१२१	०	६२१	१५०	६०	६८१	०	०	०	०	०	०	०

							पैकीं भाताचे रुपये ११३॥ वजा जातां बाकी ५६७॥							
नारो गंगाधर पाळंदे.	४००	११५	११८८	१७०३	१००	४०	१४७३	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी विष्णु गपचूप.	४५०	१२१	०	५७१	१००	४०	६११	०	०	०	०	०	०	०
नारो अनंत परचुरे.	३००	१३२	११८८	१६२०	७५	३०	१६५०	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी राम लेले.	३००	५५	०	३५५	५०	२०	३७५	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण नारायण सिधये.	३००	१२१	०	४२१	५०	२०	४४१	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी गणेश पेंडसे.	७००	१२१	०	८२१	१५०	६०	८८१	०	०	०	०	०	०	०
							पैकीं सेत सनद रुपये १०० वजा							

							आतां ७८१							
सदाशिव अनंत अभ्यंकर.	२५०	१२१	०	३७१	५०	२०	३९१	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी महादेव गोडबोले.	४००	१७६	०	५७६	१००	४०	६१६	०	०	०	०	०	०	०
गोपाळ रामचंद्र परचुरे.	२७५	५५	०	३३०	७५	३०	३६०	०	०	०	०	०	०	०
आपाजी चिमणाजी गोंधळेकर.	३५०	६६	०	४१६	१००	४०	४५६	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी नारायण जोशी.	३००	११०	०	४१०	५०	२०	४३०	०	०	०	०	०	०	०
बगाजी रघुनाथ	३००	१२१	०	४२१	१२५	५०	४७१	०	०	०	०	०	०	०
बाजी गोविंद जोशी.	६००	१२१	१०००	१७२१	२००	८०	१८०१	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद राम आपटे.	३००	५५	०	३५५	७५	३०	३८५	०	०	०	०	०	०	०
विसाजी गणेश दातार.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी गोविंद आपटे.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
बाजी अनंत पंडित.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
चिंतो शिवाजी सोवनी.	३५०	०	०	३५०	७५	३०	३८०	०	०	०	०	०	०	०

कृष्णाजी राम चोळकर.	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०
वासुदेव राम चोळकर.	३०५	०	०	३०५	०	०	३०५	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण बल्लाळ सहस्रबुद्धे.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी तुकदेव गोडबोले.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव नारायण सिधये.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव बल्लाळ भिडे.	३००	०	०	३००	०	०	३००	०	०	०	०	०	०	०
बाबाजी महादेव भट.	३२५	०	०	३२५	६०	२४	३४९	०	०	०	०	०	०	०
विनायक मोरेश्वर.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	१५०	१२१	२०	२९१	१९६	५८६
बाळाजी हरी ढवळे.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	१००	१२१	२०	२४१	१७१	६११
भगवंत अनंदराव.	४००	०	०	०	०	०	४००	०	१०० पैकीं करार २५	१२१	६० पैकीं करार ४०	२८१	१८६	५८६
शिवराम विश्वनाथ.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३० पैकीं गैरहजेरी	०	०	०	०	०	०	०

							वजा ४० बाकी २९०							
बाळाजी बापुजी केळकर.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
मल्हार राम बापट.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी बाबूराव लिमये.	५००	०	०	५००	७५	३०	५३०	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी कृष्ण विद्वांस.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
भास्कर विश्वनाथ सोवनी.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
शिवराम शंकर जोशी.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०	०
खंडो राम बापट.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
नारो राम आगासे.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी नारायण परचुरे.	१५०	०	०	१५०	७५	३०	१८०	०	०	०	०	०	०	०
रामचंद्र गोविंद पेंडसे.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०

सदाशिव महादेव शेवडे.	४७२	०	०	४७२	७५	३०	५०२	०	०	१२१ ५५ पागा १७६	०	१७६ पैकीं लष्करांत बहाल	११८	६२
बाळाजी नारायण शेवडे.	२५०	०	०	२५०	७५	३०	२८०	०	०	०	०	०	०	०
जनार्दन कृष्ण गोडबोले.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
केसो विश्वनाथ टिळक.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
धोंडो केशव काळे.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी नारायण बापट.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
पांडुरंग कृष्ण गोडबोले.	३००	०	०	३००	६०	२४	३२४	०	०	०	०	०	०	०
जगन्नाथ महादेव चाकरीवर बाबाजी त्र्यंबकेश.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७० पैकीं गैरहजेरीमुळें वजा ७०	०	०	०	०	०	०	०
नारो वामन.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७० पैकीं	०	०	०	०	०	०	०

							गैरहजेरी मुळें वजा २०							
लक्ष्मण केशव ठाकूर.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	९
रुद्राजी नारायण करमरकर.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
बाबूराव अनंत करमरकर.	३००	०	०	३००	४०	१६	३१६	०	०	०	०	०	०	०
धोंडो बल्लाळ लेले.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी महादेव काळे.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०	०
धोंडो विश्वनाथ खांडेकर.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०	०
भास्कर बल्लाळ जोशी.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०	०
रामचंद्र हरी सावळे.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
राघो रुद्र मोडक.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
							पैकीं गैरहजेरी मुळें वजा ४५							

गोविंद कृष्ण गोडबोले.	३००	०	०	३००	०	०	३००	०	०	०	०	०	०	०
मोरो कृष्ण मातखंडे.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण बाबाजी करंदीकर.	२५०	०	०	२५०	६५	२६	२७६	०	०	०	०	०	०	०
पांडुरंग नारायण ठकार.	३६०	०	०	३६०	५०	२०	३८०	०	०	०	०	०	०	०
त्रिंबक विश्वनाथ लिमये.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी रघुनाथ सरवटे.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण महादेव, व त्रिंबक शंकर.	३०० पैकीं करार २२५	०	०	३०० पैकीं करार २२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
वेंकोजी नरसी, बाळकृष्ण राम कानीटकर याचे ऐवजी करार तैनात.	२२५	०	०	२२५	५०	२०	२४५	०	०	०	०	०	०	०
भास्कर आपाजी, चिटको भास्कर यांचे ऐवजी तैनात.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
बाबूराव कृष्ण.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०

सदाशिव लक्ष्मण.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी महादेव मोघे.	२००	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०	०	०
गंगाधर बाबाजी जोशी.	४१०	०	०	४१०	१००	४०	४५०	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण केशव वैद्य यांचे पुत्र मल्हार लक्ष्मण.	४००	०	०	४००	०	०	४००	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी विश्वनाथ फाटक.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	१२१	०	१२१	०	५११
मल्हार बल्लाळ.	३५०	०	०	३५०	१२५	५०	४००	०	०	०	०	०	०	०
अंताजी नारायण.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
अपाजी विठ्ठल लागू.	३००	६६	०	३६६	१००	४०	४०६	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव अनंत करमरकर.	३००	१२१	०	४२१	५०	२०	४४१	०	०	०	०	०	०	०
विष्णु कृष्ण.	४०० पैकीं ३५०	०	०	४०० पैकीं ३५०	१००	४०	४४० पैकीं ३९०	०	०	०	०	०	०	०
शिवराम बल्लाळ.	४०० पैकीं	०	०	४०० पैकीं	१००	४०	४४० पैकीं	०	०	०	०	०	०	०

	३५०			३५०			३८०							
[illegible] विठ्ठल.	४०० पैकीं ३००	०	०	४०० पैकीं ३००	१०० पैकीं ७५	४० पैकीं ३०	४४० पैकीं ३३०	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी विष्णु.	३५० पैकीं ३००	०	०	३५० पैकीं ३००	१०० पैकीं ५०	४० पैकीं २०	३९० पैकीं ३२०	०	०	०	०	०	०	०
रामाजी मल्हार बापट.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
गणेश हरी खांडेकर बालपर्वेसी पाणीपतच्या असाम्या.	७००	१२१	०	८२१	१००	४०	८६१	०	०	०	०	०	०	०
बाजी बल्लाळ जोशी.	१२०	०	०	१२०	० }	०	१८०	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी केशव आठवले.	६०	०	०	६०	० }			०	०	०	०	०	०	०
माणको चिंतामण तैनात.	४००	०	०	४००	१००	४०	४०० पैकीं आदा १५०	०	०	०	०	०	०	०
मोरो बापूजी फडके.	४००	१२१	०	५२१	१००	४०	५६१	०	०	०	०	०	०	०

नि॥ येक बेजी दसर	गोपाळ महादेव.	५००	१२१	०	६२१	१००	४०	६६१	०	०	०	०	०	०	०
	बाळाजी हरी साठे.	५००	१२१	०	६२१	१००	४०	६६१	०	०	०	०	०	०	०
	गोविंद बल्लाळ मुरुजी.	५२५ पैकीं शेत सनद मौजे निगडवली १५	०	०	५२५	१००	४०	५६५ पैकीं शेत सनद मौजे निगडवली १५	०	०	०	०	०	०	०
	रामचंद्र हरी देवधर.	४००	५५	०	४५५	१००	४०	४९५	०	०	०	०	०	०	०
	रामचंद्र गोपाळ करकरे.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
	नारो कृष्ण बोक.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०	०
	गोपाळ अनंत अभ्यंकर.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०	०
	महादाजी विश्वनाथ जोशी.	२७९	०	०	२७९	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०
	आपाजी राम सिरगोपीकर.	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०
	नारो महादेव [illegible].	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०

विसाजी बहिरव दवळे.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव हरी वैद्य.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी हरी भोगले.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
गोपाळ कृष्ण बिवलकर.	३५०	०	०	३५०	७५	३०	३८०	०	०	०	०	०	०	०
जनार्दन नारायण भट.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
रंगो नारायण करमरकर.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
बाजी रघुनाथ भावे.	२७५	०	०	२७५	४०	१६	२९१	०	०	०	०	०	०	०
रामाजी बल्लाळ जोशी.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी नारायण अभ्यंकर.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
राघो अनंत गोखले.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद हरी देवधर.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद सदाशिव पेंडसे.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
अंताजी विश्वनाथ खांडेकर.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०

कृष्णाजी बल्लाळ आपटे.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
रामाजी गणेश कोलवार.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
बापूजी राम सोमण.	२००	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव रघुनाथ खाडीलकर.	४००	०	०	४००	६०	२४	४२४	०	०	०	०	०	०	०
बाबूराव जनार्दन.	२५०	०	०	२५०	७५	३०	२८०	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव महादेव.	२२५	०	०	२२५	५०	२०	२४५	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी भिकाजी फडके.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद भिकाजी.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी धोंडदेव साठे.	२४४	०	०	२४४	४०	१६	२६०	०	०	०	०	०	०	०
बाबूराव बल्लाळ फडके.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी त्रिंबक जोगळेकर.	३००	०	०	३००	०	०	३००	०	०	०	०	०	०	०
अंताजी शिवदेव.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
बाबाजी अनंत आपटे.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०

हरी महादेव चिपळोणकर.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
जगन्नाथ बल्लाळ गागू.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
रामचंद्र दादाजी खाडीलकर.	२००	०	०	२००	५०	२०	२२०	०	०	०	०	०	०	०
रामाजी बाबूराव गोडबोले.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
नारो महादेव गोडबोले.	३००	०	०	३००	५०	५०	३५० पैकीं करार ५०	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी विश्वनाथ जोशी.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
रामाजी नारायण आगाशे.	४५०	०	०	४५०	७५	३०	४८०	०	०	०	०	०	०	०
त्रिंबक महादेव जोशी.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
बच्याजी नारायण फडके.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
नारो रघुनाथ साठे.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
गणेश गोविंद टोळ.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी शंकर जोशी.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०

बाळाजी सदाशिव वैशंपायन.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
दत्तो बल्लाळ काळे.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
नारो संभाजी गोखले.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी हरी करमरकर.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
वासुदेव त्र्यंबक आचवल.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
हरी बल्लाळ हडप.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
चिमणाजी महादेव.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
नारो शिवराम चक्रदेव.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
गोपाळ लक्ष्मण लवाटे.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
बाबूराव बल्लाळ चापेकर.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद केशव बिवलकर.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
अंताजी गोविंद केळकर.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण अनंत [illegible].	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०

मोरो गोविंद पटवर्धन.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६ पैकीं गैरहजेरी बद्दल १६ वजा जातां २५०	०	०	०	०	०	०	०
रामचंद्र गोपाळ	३५०	०	०	३५०	५०	२०	३७०	०	०	०	०	०	०	०
विठ्ठल बल्लाळ दात्ये.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी केशव.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
पांडुरंग गोविंद.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
प्रल्हाद गोविंद	३००	०	०	३००	०	०	३००	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद महादेव जोशी.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०
आपाजी रघुनाथ भाव्ये.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
चिमणाजी नारायण फडके.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०

	त्रिंबक गोविंद पंडित.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
	राघो हरी वोक.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
	हरी बल्लाळ दांडेकर.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
	कृष्णाजी रघुनाथ दातार.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
	कृष्णाजी गणेश राहाळकर.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
	सदाशिव हरी बेहरे.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
	आपाजी बल्लाळ गाडगीळ.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५ पैकीं गैरहजेरीचे रुपये ४५ वजा जातां बाकी	०	०	०	०	०	०	०
	आपाजी लक्ष्मण गोरे.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
	त्रिंबक नारायण जोशी.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
	सखाराम बल्लाळ कर्वे.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०

गोपाळ बल्लाळ चांदेकर.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण दादाजी खाडीलकर.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
मल्हार महादेव सान्ये.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
चिमणाजी बल्लाळ म्हसकर.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण गणेश खाडीलकर.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
							पैकी गैरहजेरी चे ५१ वजा जातां बाकी १९०							
सदाशिव नारायण अभ्यंकर.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी राम जोशी.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
गणेश नारायण जोशी.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
गणेश बल्लाळ गोखले.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
नारो गणेश लिमये.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०

सदाशिव आपाजी पेंढरकर.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
गोपाळ महादेव करंदीकर.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण महादेव.	३००	०	०	३००	४०	१६	३१६	०	०	०	०	०	०	०
बापूजी अनंत.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
रामाजी मुकुंद.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद बाबाजी जोशी.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
दिनकर नारायण करंदीकर.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०
आपाजी महादेव लिमये.	२६६ पैकीं वेतन १००	०	०	२६६ पैकीं वेतन १००	०	०	२६६ पैकीं वेतन १००	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव धोंडदेव मातु.	२९५ पैकीं ११६	०	०	२९५ पैकीं ११६	०	०	२९५ पैकीं ११६	०	०	०	०	०	०	०
जनार्दन नीळकंठ बर्वे.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०

	बाजी राम साठे.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०
	हरी बाबाजी करंदीकर.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
	कृष्णाजी महादेव दाभोळकर.	३००	०	०	३००	६०	२४	३२४	०	०	०	०	०	०	०
	नारो कृष्ण गद्रे.	२१६	०	०	२१६	०	०	२१६	०	०	०	०	०	०	०
निसबत पोतनिसी दप्तर	मचींद्र त्रिंबक.	४००	०	०	४००	७५	३०	४३०	०	०	०	०	०	०	०
	नारो रघुनाथ.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२० पैकीं गैरहजेरीबद्दल २० वजा जातां	०	०	०	०	०	०	०
	शिवराम विश्वनाथ.	४७१	०	०	४७१	६०	२४	४९५	०	०	०	०	०	०	०
	महादाजी गोविंद.	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०
	अंताजी महादेव.	२५०	०	०	२५०	५०	२[illegible]	२७०	०	०	०	०	०	०	०

शिवराम बल्लाळ.	२००	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०	०	०
भगवंत गंगाधर.	३००	०	०	३००	६०	२४	३२४	०	०	०	०	०	०	०
विठ्ठल मोरेश्वर.	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०
भगवंत गंगाधर.	५००	१२१	०	६२१	१५०	६०	६८१	०	०	०	०	०	०	०
हरी बाबाजी.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
भिकाजी नारायण.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद महादेव.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
गोपाळ कृष्ण.	५३८	०	०	५३८	१००	४०	५७८	०	०	०	०	०	०	०
गोपाळ महादेव.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण गणेश.	३५०	०	०	३५०	७५	३०	३८०	०	५०	१२१	१०	१८१	०	५६१
नारो लक्ष्मण.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०
गोविंद गंगाधर.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
बाळचंद्र विनायक.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०

कृष्णाजी अनंत.	२००	०	०	२००	५०	२०	२२०	०	०	[illegible]	०	०	०
विठ्ठल कोंडाजी.	२५०	०	०	२५०	७५	३०	२८०	०	०	०	०	०	०
शिवाजी सखदेव.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	[illegible]	०	०	०	०	०
कृष्णाजी महादेव.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०
रंगो महादेव.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०
सदाशिव शामराज.	४००	०	०	४००	१२५	५०	४५०	०	०	०	०	०	०
बाबाजी लक्ष्मण कानिटकर.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०
विठ्ठल गोविंद.	२५०	०	०	२५०	७५	३०	२८०	०	०	०	०	०	०
बाजी प्रल्हाद.	४००	६६	०	४६६	७५	३०	४९६	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण सखाजी.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०
बाळकृष्ण बाबाजी.	२००	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०	
बाजी माणकेश्वर.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०
नारो कृष्ण गोखले.	५४८	०	०	५४८	१००	४०	५८८	०	०	०	०	०	०

लक्ष्मण सखदेव.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
महिपतराव हरी.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०
विसाजी राम.	५००	०	०	५००	७५	३०	५३०	०	०	०	०	०	०	०
नारो बाबाजी.	२५०	०	०	२५०	७५	३०	२८०	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी उद्धव.	२५०	०	०	२५०	१००	४०	२९०	०	०	०	०	०	०	०
बाळाजी नारायण.	२७५	०	०	२७५	६०	२४	२९९	०	०	०	०		०	०
सदाशिव नारायण.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
येसाजी शंकर.	२००	०	०	२००	५०	२०	२२०	०	०	०	०	०	०	०
खंडो दादाजी.	२००	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०	०	०
विसाजी कृष्ण.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०
त्रिंबक नारायण.	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०
बापूजी बाळकृष्ण.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
राघो कृष्ण.	२२५	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०

	गोपाळ राम.	१५०	०	०	२५०	४०	२०	२७० पैकीं गैरहजेरी २० बाकी २५०	०	०	०	०	०	०	०
	सदाशिव महादेव तिसे.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
	सदाशिव महादेव सोनी.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०
	महादाजी हरी.	४००	०	०	४००	७५	३०	४३०	०	०	०	०	०	०	०
	बाळाजी गोविंद चाकरीवर बापूजी महादेव.	२००	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०	०	०
	उमाजी रखमांगद चाकरीवर विठ्ठल बाजी.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
	विठ्ठल लक्ष्मण चाकरीवर गोपाळ गणेश.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०
	जोती जगन्नाथ, जगन्नाथ सत्ताजी मृत्यु पावले त्यांचे														

	वेतन रु. २९९ पैकीं पुत्राचे नांवें करार.	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०
	महादाजी अनंत चाकरीवर अंताजी विश्वनाथ.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
	हरी कान्हे चाकरीवर भास्कर राम.	२००	०	०	२००	५०	२०	२२० पैकीं आदा होता तो १५०	०	०	०	०	०	०	०
	महादाजी राम कानिटकर चाकरीवर पुत्र गोपाळ महादाजी.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३० पैकीं आदा होता तो १५०	०	०	०	०	०	०	०
	शिवाजी शेणाळी हे लहान														

सबब चाकरीवर गोविंद विश्वनाथ गुमास्ता.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी विश्वनाथ चाकरीवर लक्ष्मण राम.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७० पैकीं आदा होता तो १५० रुपये	०		०	०	०	०	०
वासुदेव गोविंद.	०	०	०	०	०	०	०	०	२५०	०	२०	२७०	२२०	२२०
हैबतराव नारायण.	०	०	०	०	०	०	०	०	३००	०	४०	३४०	२७०	२७०
रामचंद्र नारायण.	०	०	०	०	०	०	०	०	४००	०	४०	४४०	३८०	३८०
महादाजी रामभट्ट याचे खीस.	१००	०	०	१००	०	०	१००	०	०	०	०	०	०	०
मुरार मल्हार मृत्यु पावले सबब चिमणाजी मल्हार.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७० पैकीं आदा	०	०	०	०	०	०	०

निसबत फराशखाना.	येशवंतराव भास्कर.	८००	०	०	८००	०	१२०	झाला तो १५० ९२०	०	०	०	०	०	०	०
	त्रिंबक विश्वनाथ.	७००	०	०	७००	०	५०	७५०	०	०	०	०	०	०	०
	बाळाजी शंकर.	३००	०	०	३००	०	१८०	४८०	०	०	०	०	०	०	०
	राघो शंकर.	५००	०	०	५००	०	६०	५६०	०	०	०	०	०	०	०
	गंगाधर नरसी.	३५०	०	०	३५०	०	४२।।।.	३९२।।।. पैकीं वजा पोता आदा रुपये ३०० बाकी ९२।।।.	०	०	०	०	०	०	०

	नारायण हरी.	३५०	०	०	३५०	०	२०	३७० पैकीं वजा ३२० बाकी राहिले ते आदा ५०	०	०	०	०	०	०	०
निखब-ल मज-मदार.	गणेश शंकर.	५२१	०	०	५२१	०	४०	५६१	०	०	०	०	०	०	०
	नारो निळकंठ मजमदार.	०	०	०	०	०	८००	८००	०	०	०	०	०	०	०
	महादाजी रामचंद्र.	७००	१२१	०	८२१	१५०	६०	८८१	०	०	०	०	०	०	०
	बाजी विठ्ठल मृत्यु पावले.	५००	०	०	५००	१०९	४०	५४० पैकीं आदा ३००	०	०	०	०	०	०	०

निसब-त वाक-नीस.	शामराव रघुनाथ.	७७५	१२१	०	८९६	२००	८०	९७६	०	०	०	०	०	०	०
	रामाजी कासी.	७००	१२१	११८८	२००९	३००	१२०	२१२९	०	०	०	०	०	०	०
	अंताजी मल्हार.	४००	१२१	०	५२१	१५०	६०	५२१	०	०	०	०	०	०	०
	बाळाजी गोविंद.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०

७ न्यायखातें.

(अ) दिवाणी.

८५३-(४६) सोन्या थरवल दाणेकरी दिंमत पागा हुजूर, याजकडे सरकारची शिलक साडे पांचशें रुपये येणें व हा लबाड आहे, याजकरितां बेडी घालून जुन्या कोटांत बंदीखान्यांत ठेऊन पोटास अडशेरी शिरस्ते-प्रमाणें देणें ह्मणून, शिवराम रघुनाथ यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

छ. ९ जिल्हेज परवानगी रूबरू.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८५४-(७८) गौड स्वामी सन्यासी, श्री भवानी सप्तशृंग, येथें होते, ते मृत्यु पावले. त्यांचे मठांतील वस्तभाव सदाशिवदास गुजराथी नासिककर यांचा कारकून अंबादास, व अमृतराव टोके आमोडेकर याचा कारकून, असे दोघे जण येऊन मोजदाद करून ठेविली आहे; ह्मणून हुजूर विदित जाहलें. त्यास स्वामीची वस्तभाव या हरदू जणांस मोजदाद करावयासी प्रयोजन काय ? हल्लीं हुजुरून बाळाजी चिंतामण कारकून शिलेदार पाठविले आहेत; तरी तुह्मीं तेथून तालुके घोडपपैकीं कारकून व प्यादे या समागमें देऊन मठांतील वस्तभाव हरदू जणाचे कारकुनांनीं मोजदाद केली आहे ते वगैरे आणखी सावकाराकडे ठेवरेव जे असेल, ते चौकशी करून कुलमोजदाद यांचे गुजारतीनें करून बंदोबस्तीनें ठेऊन जाबता कारकून मशारनिल्हे समागमें हुजूर पाठऊन देणें ह्मणून, बाजीराव आपाजी यांचे नांवें बरहुकूम सनद पुरंधर छ. १७ जमादिलाखर. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८५५-(२२४) त्रिंबक बल्लाळ देशपांडे तर्फ वाडें, यांची स्त्री सरकारांत येऊन

---

(853) Sónyá Tharwál Dáṇekari employed at the Págá Huzur owed Government Rupees 550 and was a rascal. He was therefore ordered to be sent to prison in fetters.

A. D. 1773-74

(854) Gaud Swámi Sanyáshi, residing in the temple of shri Bhawani of Sapta-shringa, having died, a list was ordered to be made of the property in his Math and sent to Poona.

A. D. 1774-75.

FROM JANÁRDAN APÁJI'S DIARY.

(855) The wife of Trimbak Ballál Deshpande of Wáde having

सीत सबैन
मया व अलफ
जमादिलाखर २९

गैरवाका समजाऊन घरांतून (तिला) बाहेर घातलें, खावयास देत नाहीं असें समजाऊन देशपांडेपणाची जप्ती करविली आहे, त्यास इजी देशपांडे यांजकडे अन्याय नाहीं म्हणून वेदशास्त्रसंपन्न राजश्री गोपीनाथ दीक्षित काशीकर यांणीं सांगीतलें त्याजवरून जप्ती मोकळी करावयाची आज्ञा करून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे. तरी देशपांडे याचे वतनाची जप्ती मोकळी करणें म्हणोन, निळकंठराव रामचंद्र तालुके चास यांचे नांवें चिटणिसी छ. १५ जमादिलावल. पत्र १

८५६–(२४४) कुशा वलद मलापा तांबोळी, मौजे खरसी, तर्फ कुडाळ यांणें हुजूर विदित केलें कीं, मी आपली बहिण रांडाव घरीं होती, ते संभापा तांबोळी वस्ती मौजे येकंबे, तर्फ चिमणगांव, याणें आपले लेकास करार केली त्यावद्दल रुपये २०० आपणांस द्यावें, याप्रमाणें केलें असतां त्यांणीं रुपये न देतां कसबे फलटण येथें माझा बाप मलापा यास सरकारचे बाब्यांत बसऊन जबरदस्तीनें तिशीं पाट लावून घेऊन गेला, त्याजवरी ५० पन्नास रुपये आम्हांस दिले, बाकी दीडशें रुपये राहिले, ते घटाईस येऊन देत नाहीं. येविशीं ता[illegible] जाहली पाहिजे; म्हणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी दोनशें रुपये द्याव[illegible] करार जाहला होता, त्याचे साक्ष मोजे, अगर दस्तऐवज असेल तो मनास आणून करारप्रमाणें बाकी ऐवज राहिला असेल, त्यापैकीं सरकारची चवथाई घेऊन, बाकी ऐवज कुशा यास देणें म्हणोन, बाबूराव कृष्ण किल्ले सातारा यांचे नांवें चिटणिसी. छ. १६ साबान पत्र १.

सीत सबैन
मया व अलफ
रमजान ३०

८५७–(३५८) मौजे कळवण, परगणा बोतूरपाले, हा गांव खोजे दायम यांणीं हस-

---

A. D. 1775-76.

represented that her husband had turned her out of his house and refused to maintain her, his Deshpande watan was attached. Gopinath Dixit having subsequently informed Government that Trimbak Ballál was not at fault, the attachment was removed.

(856) Kusápá walad Mamápá Tamboli of Kharsi in Tarf kundol agreed to give his widowed sister in marriage to the son of Subhápá Tamboli of Ekambe in Tarf Chimangaum for Rs. 200. Subhápá however managed to get Kusápá's father detained the authorities at Phaltan and then forcibly married the widow himself. He subsequently paid Rs. 50 only to Kusápá. On Kusápá's application, it was ordered that the remaining sum should be recovered from Subhápá and paid to the Kusápá after deducting one fourth of it for Government.

A. D. 1775-76.

(857) Káji Dayam having surrendered the fort of Hatgad to the

सबा सबैन सबा व अलफ [illegible] २६

गड किल्ला सरकारांत दिल्हा, ते समई कैलासवासी नानासाहेब यांनीं जागीर दिला. त्याप्रमाणें गांव चालत असतां खोजे दायम मरण पावला. तेव्हां त्याची बायको, करीमननिसा बेगम, इचें परत्वा बाळी-पुत्र खोजे अहमद सरकारांत पत्राकरितां पाठविला, त्याणें आपले नांवें पत्रें करून नेऊन गांव अनभऊं लागला. तेव्हां निसाबेगम इणें शहर अवरंगाबाद येथें गुदस्तां [illegible] बहाल यास वर्तमान सांगितल्यानंतर खोजे अहमद यास कळल्यावरी निसाबेगम इजकडे जाऊन रुजू जाहला; आणि वजीतपत्र लेहून दिल्हें कीं, तुम्हीं आपला गांव खाणें. मजला [illegible] तें खाऊन असेन. त्या वजीतपत्राची नकल काजीचे मोहोरेनशीं निसाबेगम इणें हुजूर पाठविली ती पाहून सुदामतप्रमाणें मौजे मजकूर येथील जाहगिरीचा अंमल निसा-बेगम इजकडे चालवणें, म्हणोन. पत्रें.

१ सर्वोत्तम शंकर यांस.

१ मोकदम मौजे मजकूर.

१ जमीदार परगणे वोतुरपाले यांस.

१ [illegible]राऊ आपाजी यास कीं, खोजे अहमद याजपाशीं पहिले कागदपत्र आहेत, [illegible] तुम्हीं ताकीद करून कागदपत्र व सरकारचीं पत्रें बेगमेचे स्वाधीन करणें म्हणोन.

१ करीमनिसा बेगम इचे नांवें पत्र कीं, पेशजी सरकारचीं पत्रें दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें मौजे मजकूर जाहगिरीचा अंमल अनभऊन सुखरूप राहणें म्हणोन.

५

चिटणिसी.

८५८—(५०२) समस्त डिंगरे ब्राह्मण, क्षेत्र पंढरपूर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं,

समान सबैन मया व अलफ रमजान २९

काशीनाथ डिंगरे, क्षेत्र मजकूर, हे मृत्यु पावले. त्यास त्यांचे पोटीं पुत्रसंतान नाहीं, सबब त्यांची व्यवस्था करणे ती आम्हीं सर्व भावा-बंदांनीं करावी, असें असतां, आम्हां भावाबंदां न कळतां, त्याची

A. D. 1776-77.

late Nánásáheb Peshvá, received the village Kalvan in Parganá Woturpale as a jahágir. On his death his illegitimate son by misrepresentation obtained letters from Government for the continuance of the Jahágir to him. On a petition made by Kariman nissa Begum, widow of Káji Dayam, the village was made over to her.

(858) Kashináth Dingre of Pandharpur died without issue. His widow adopted a person of another gotra without consulting the Bháubands. On their complaining to

A. D. 1777-78.

बायकोने वेणूबाई इणें अन्यगोत्री तिसावर्षाचा पुत्र घेतला ह्मणोन; त्याजवरून, हे सनद सादर केली असे. तरी काशीनाथ डिंगरे मृत्यु पावलेत्याचे बायकोनें अन्यगोत्री तिसावर्षांचा पुत्र घेतला हें ठीक नाहीं, सबब त्यांचे घरदार जप्त करविलें असे, तरी जप्त करून जप्तीचा मोजदाद जाबता हुजूर पाठवणें; आणि घरास कुलूप घालून ठेवणें ह्मणोन, चिंतो रामचंद्र कमावीसदार, क्षेत्र पंढरपूर, दिंमत परशराम रामचंद्र यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

८५९–(५५२) खेमा रंगारी बऱ्हाणपूरकर मयत जाहला त्याचे पोटीं संतान नाहीं. बायको व आई मात्र आहे. असें असतां त्याचे घराची जप्ती करून वस्तभाव व ऐवज घेऊन सरकार हिशेबीं जमा केलाच असेल, त्यास हा ऐवज तुमचे बेहेड्यांतील नव्हे. मातबर कमावीसीचे कलम हें सरकारांत दाखल करावें असें असतां तुह्मीं कांहींच लिहिलें नाहीं. यावरून काय ह्मणावें ? हल्लीं रंगारी याचे ऐवजाचे चौकशीस हुजरून राघो सखदेव कारकून, व खिजमतगार व खासबरदार पाठविले आहेत. हे व हरी सदाशिव कोतवाल, शहर मजकूर, यांचे गुजारतीनें चौकशी करितील. त्यास कोणी घटाईस येईल त्यास ताकीद करून वस्तवानीचें ठिकाण लाऊन देऊन त्यापैकीं तुह्मीं जो ऐवज घेतला असेल तो, व कारकून ऐवज ठिकाण लाऊन वसूल करितील तो झाडून या कारकुनासमागमें, वाटेचे रखवालीस प्यादे लागतील ते देऊन, हुजूर पाठऊन देणें अगर हुंडी करून पाठविणें ह्मणोन, नारो कृष्ण यांस. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ रबिलावल २४

परवानगी रूबरू.

८६०–(५७४) सुलतानजी जाधव याणें आपली लेक येसाजी भिलारा यास द्यावयाचा करार करून गुळपानें वाटलीं, मध्यस्थास पागोटें दिलें; व भिलाऱ्यापासून दोन वेळां चाळीस चाळीस रुपये घेतले. असें असतां दुसरियास दिल्ही ह्मणोन हुजूर विदित जालें. त्यास येविशींची चौकशी

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २

Government, the property and house of the deceased were ordered to be attached.

(859) Khema Rangári of Baránpur died without issue, leaving behind him his widow and mother. His house and property were ordered to be attached. The Kamávisdar was censured for not communicating the fact of his death to Government. He was informed that as the property was a large one it did not, under the terms of his farm, vest in him but in Government. A karkun was sent from the Huzur to make inquiry regarding the property.

A. D. 1777-78.

(860) Sultánji Jádhav agreed to give his daughter in mariage to

करून भिकारीयास खर्चवेच झाला असेल तो माघारा देऊन मुलतानजी जाधव यांज-पासून गुन्हेगारी घेऊन हिशेबीं जमा करणें, ह्मणोन, धोंडो मल्हार किल्ले ताथवडा, यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

८६१–( ) मोर जोशी, व चिंतामण जोसी, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, त्रिंबक जाखो यांणीं कुटुंबासहवर्तमान घरास अग्न देऊन दग्ध जाले. त्यांचें वित्तविषय, घर दग्ध जालें त्यांत वगैरे, असेल तें त्यांचे वारीस असतील त्यांणीं घ्यावें ह्मणोन, पेशजीं श्रीमंत कैलासवासी नानासाहेबांणीं आज्ञा केली, त्यास आह्मी उभयतां, व रेणको अनाजी, असे त्रिवर्ग त्रिंबक जाखो यांचे पितृभगिनीचे पुत्र त्रिवर्गही वारीस समान, असें असतां, रेणको आनाजी यांणीं सरकारांत गैरवाका समजाऊन पत्र नेलें; आणि दग्ध घरांतील मालियेत वगैरे सर्व घेतली. घर जळालें ते जागा आमचे घराचे शेजारीं, सबब जागा तुह्मी घेणें, ह्मणून, आह्मांस सांगितलें. आमचे मतें जागा व मालियेत नीमेनीम घ्यावी; परंतु रेणको आणाजीचा वृधापकाळ. देण्याघेण्याचा वोढा. वित्तविषय उडवाउडव केली. दरबारीं प्रसंग करावा, तर ते आपल्या[illegible] वडील, आणि घरांत समजले, व असें ह्मणत गेले. इतक्यांत त्यांचा काळ झाला. मालियेत त्याजकडेच राहिली. घराची जागा आमचे वारशांत राहिली. हल्लीं रेणको आणाजीचे दत्तपुत्र अमृतराव रेणको हे जाग्यांसीं वारसा करूं ह्मणतात. चौघे ज्ञातीचे सांगतात त्यांचे आइकत नाहीं. येविशीं ताकीद जाली पाहिजे, ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असें. तर रेणको अनाजींनीं केल्याप्रमाणें वर्तल्यास उत्तम. नसल्यास आतां तुह्मीं मनास आणून फडशा करणें. ऐवज निघेल त्यापैकीं चौथाई घेऊन सरकार हिशेबीं जमा करणें. ह्मणोन, पांडुरंग धोंडजी कमावीसदार परगणे नाशिक यांस चिटणिसी. पत्र १.

समानीन मया व अलफ रबिलाखर ७

८६२–(६८६) नानाजी गबाजी, व जगंनाथ रंगाजी, व आबाजी दिनकर देशमूख

A. D. 1778-79. Yesáji Bhikra and in token of the agreement distributed jágri and leaves and gave a turban to the go-between, himself receiving Rs. 80 from Bhikra. In spite of this, he married his daughter to another person. It was ordered that an inquiry should be made and that if the above facts were proved, Sultánji should be fined and made to remburse Bhikrá for the expenses he had incurred.

(861) Trimbak Jákho of Násik set fire to his own house and burnt himself, and all the 9 members of his family to death. Such property as escaped the fire was given to his heirs—the sons of a sister of his father.

A. D. 1779-80.

(862) Dhondo Raghunáth Deshmukh of Trimbak died without

सवैरे समानीन अया व अलफ रमजान ११.

व देशपांडे परगणें त्रिंबक यांचे नांवें निवाडपत्र दिल्हें ऐसेंजे. तुमी हुजूर कसबे पुणें येथील मुक्कामीं येऊन विदित केलें कीं, आमचे दायाद धोंडो रघुनाथ देशमूख व देशपांडे परगणे मजकूर यांचे पोटीं पुत्र-संतान नाहीं. त्यांची स्त्री बयाबाई होती, ती मृत्यु पावलियावर तिचे जामात विद्याधरभट बिन गडीभट देवकुटे, वस्ती क्षेत्र त्रिंबक, हे ह्मणूं लागले कीं बयाबाईनें आपली यजमान कुळाची वृत्ति, व घर, व भांडीं वगैरे होतें, तें आमचे पुत्र रघुपती व दामोदर हे उभयतां आपले दौहित्र ह्मणोन त्यांचें पादप्रक्षालन करून, दान देऊन, दानपत्र करून दिल्हें. त्याप्रमाणें तिचें सर्व आपण घेऊं. तेव्हां आह्मी ह्मणूं लागलों कीं, बयाबाई जीवंत असतां तिणें दानपत्र करून दिल्हें नाहीं. तिचे सर्वस्वाचे मालीक आम्हीं. येविशीं त्यांचा व आम-चा कजिया लागोन, धोंडो महादेव मामलेदार परगणें मजकूर याजपाशीं मनसुबी पडली. त्यांणीं आपले कारकून गोपाळ धोंडदेव यांस पाठवून बयाबाईचे घराची जप्ती आमचे व व देवकुटे यांचे विद्यमानें केली; परंतु मनसुबी होऊन फडशा न जाला. देवकुटे यांणीं आम-चे दायाद बाळाजी गोविंद यास दोनशें रुपये देऊन, त्यांजपासून बयाबाईचे पत्राप्रमाणें तिचें सर्व तुह्मीं घेणें. आह्मांस व आमचे भावाबंदांस संबंध नाहीं ह्मणून यजीतपत्र, व बयाबाईचे दानपत्रावर, व आणखी एक दोन पत्रावर सह्या करून घेतल्या, त्यास देवकुटे व बाळाजी गोविंद यांस हुजूर आणून येविशींचें वर्तमान मनास आणिलें पाहिजे, ह्मणोन, त्याजवरून देवकुटे व बाळाजी गोविंद यास हुजूर आणून करीने लिहून घेऊन चौकशी हुजूर पंचाइतमतें मनास आणितां, देवकुटे यांस पुरशीस केली कीं, बयाबाईनें दानपत्र करून दिल्हें तें तुह्मीं कोण कोणास दाखविलें, त्यांची नांवनीशी लिहून पुरऊन देणें. कोणांस दाखविलें नसल्यास बयाबाई जिवंत असतां दानपत्र करून दिल्हें असें तुह्मांस दिव्य करावें लागेल. तेव्हां देवकुटे यांणीं विनंति केली कीं आपण पत्र कोणास दाखविलें नाहीं. व बयाबाई जिवंत असतां तिणें पत्र करून दिल्हें, असें दिव्य करवत नाहीं. खरें वर्तमान सांगावें, तरी इतके दिवस वाद सांगितला आहे, येविशीं अभय जाहलीयास खरें असेल ते लिहून देऊं. त्यावर आज्ञा जाहली कीं खरें असेल तें लेहून देणें. तेव्हां देवकुटे

A. D. 1780-81.

male issue, being survived by his widow Bayábái. She also subsequently died and a dispute arose regarding her house and pots and her right to officiate as priest in certain families. Her Bháwbands claimed the property as her nearest heirs, while her son-in-law Vydadharbharat Dewkule claimed it on behalf of his sons, to whom, he allaged, it was gifted away by the lady before her death. The latter produced a gift in support of his contention. The matter was taken by the parties before the Mámlatdar but no decision was passed. Eventually the Bhawbands applied to the Peshwa. Dewkule

यांणीं लिहून दिल्हें जे बयाबाई जिवंत असतां तिणें दानपत्र आह्मांस दिलें नाहीं. तीं मृत्यु पावल्यावर आठारोजीं आह्मीं एकटेच नाशिकास तिचे मातुळ त्रिंबकभट व भिकंभट चंद्रात्रे यांचे घरास जाऊन, ते उभयतां बंधू, व आह्मीं एकूण त्रिवर्ग बसून भिकंभट याचे हातचें बयाबाईचें नावचें दानपत्र लिहून त्याजवर त्रिंबकभट यांणीं आपली साक्ष घातली. तें पत्र आपणाजवळ ठेऊन वादास प्रवर्तलों हें वर्तमान खरें. याप्रमाणें दिव्य अगर सत्य करूं. याव-रून पाहतां, हे तुह्मांशीं वादास प्रवर्तोन खोटा वाद सांगितला असें त्यांचेच मुखेंकरून ते [illegible] जाहले. त्यांस बयाबाईचे यजमानकृत्याच्या वृत्तीच्या वह्या, व घर वगैरे जें असे-ल [illegible]वकुटे यांस कांहीं एक संबंध नाहीं असें ठरलें. परंतु देवकुटे यांचे पुत्र ते बया-बाईचे [illegible]हित्र. याजकरितां त्यांस तिचीं भांडीं, व चिरगुट पांघरुणें असतील तीं व एक गाई आहे ती द्यावी. वरकड यजमानकृत्याची वृत्ति व देव, व यजमानकृत्याच्या वह्या, व वतनी वगैरे कागद, व पुस्तकें वगैरे जें असेल, तें तुह्मी व तुमचे दायाद बाळाजी गोविंद सुद्धां सर्व भाऊबंदांनीं घ्यावें; व लोकांचें देणें असेल तें व येणें असेल तें सर्वांनीं विभा-गाप्रमाणें घ्यावें, व द्यावें. यांत देवकुटे यांस संबंध नाहीं. याखेरीज सिंहस्थाचे सालीं बयाबाईचे यजमानकृत्याबद्दल पावणेतीनशें रुपये आपल्याकडे आले आहेत; ह्मणोन देव-कुटे यांणीं सत्योत्तरें सांगितलें. त्यांपैकीं बयाबाईचे क्रियेबद्दल तुह्मी घेतले ते रुपये, व बाळाजी गोविंद यांणीं यजीतपत्राबद्दल घेतले दोनशें व तिचें घर मोडिलें होतें, तें नीट केलें; त्यास व उचापतीचें देणें मिळोन एकूणचाळीस, एकूण सवातीनशें रुपये तुह्मांस पावले. त्यांपैकीं सींव्हस्थाचे सालचे प्राप्तीचे पावणेतीनशें रुपये वजा होऊन, पन्नास रुपये देवकुटे यांचे फाजील तुह्मांकडे जाहले, ते तुह्मीं त्यास देऊन पावती घेतली, व देवकुटे याजजवळ चार पत्रें होतीं, त्यांपैकीं खोटें दानपत्र केलें तें, व बाळाजी गोविंद यांचें यजीतपत्र लि-हून घेतलें तें, एकूण दोन पत्रें त्यांनीं आणून दिल्हीं. तीं रद्द करून सरकारांत ठेविलीं. बाकी चंद्रात्रे यांजबद्दल धोंडो रघुनाथ देशमूख व देशपांडे यांचें पत्र, व त्यासंबंधीं चंद्रात्रे याची फारखती, ऐकूण दोन पत्रें राहिलीं, त्यास देवकुटे यांणीं विनंति केली कीं, धोंडो महादेव यांणीं आपले बंधूपासून पाहण्यास ह्मणोन नेलीं, तीं त्यांणीं ठेविलीं आहेत. देत नाहींत. तीं आणवावीं. त्यास तीं दोन पत्रें सरकारांत आणवून रद्द करून ठेविलीं जातील.

---

was called and examined. He was asked to state whether the deed of gift had been shown to any one.He replied in the negative. He was then told to prove the grievances of the deed by ordeal but declined to do so. He asked for mercy and offered to reveal the truth if pardon was granted to him. Pardon being granted, he admitted that the deed was forged and stated in detail when where and by whom it was prepared. A decision was then passed by the Peshwa, in favor of the Bháwband's

यांप्रमाणें फडशा होऊन विद्याधरभट यांणीं शके १७०२ शार्वरीनाम संवत्सरे, वैशाख वद्य प्रतिपदा, सदरहू फडशा जाहल्याप्रमाणें कलमवार तुह्मांस यजीतपत्र लिहून दिलें; त्याजवरून हें निवाड पत्र तुह्मांस सरकारांतून करून दिल्हें असे, तरी सदरहू ठरावाप्रमाणें तुह्मीं व बाळाजी गोविंद सुद्धां सर्व भावाबंदांनीं बयाबाईची यजमानकृत्याची वृत्ति, व घर व वह्या, वतनी वगैरे कागदपत्र जें असेल, तें विभागाप्रमाणें घेऊन पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें वृत्ति अनभवून सुखरूप राहणें. येविशीं देवकुटे यांशीं अर्थाअर्थी संबंध नाहीं. तुह्मीं खरे जाहला; सबब तुह्माकडे हारकी रुपये २०१ दोनशें एक रुपया करार केले, ते सरकारांत पोता जमा जाहले असेत, ह्मणोन निवाड.

येविशीं धोंडो महादेव मामलेदार परगणें त्रिंबक यांस कीं, बयाबाईची वस्तवाणी वगैरे, त्यापैकीं चिरगुट पांघरूण असेल तें, व गाय आहे ती विद्याधरभट देवकुटे यांचे पुतास देऊन, वरकड सर्व नानाजी गवाजी देशमूख यांचे स्वाधीन करणें, व यजमानकृत्याच्या लिल्याच्या, व नामावळीच्या वह्या त्रिवर्ग सरकत्यांनीं नेल्या आहेत. त्या देवकुटे रुजू करून देतील. त्यापैकीं बयाबाईचे हिश्याच्या लिल्याच्या, व नामावळीच्या वह्या असतील, त्या तुह्मी ताकीद करून देशमूख यांचे स्वाधीन करवणें; व तुह्मीं पहावयास पत्र, व फारखती, ऐकूण दोन पत्रें नेलीं आहेत, तीं सरकारचा जासूद पाठविला आहे, याजबरोबर हुजूर पाठवून देणें. रद्द करून सरकारांत ठेविलीं जातील ह्मणोन. चिटणिसी. पत्र

दोन पत्रें चिटणिसी. २

निवाड पत्राची नकल तपसीलवार करून दप्तरीं विल्हेस लाविली असे.

८६३-(६८७) वेदमूर्ती नागेशभट बिन सखंभट, व रामाजी बापूजी, व कृष्णाजी गंगाधर, व काशीनाथ भिकाजी, व कोंडो बाबू, व शेषाद्रि शंकर, व जिवाजी विठ्ठल, व रंगो उद्धव बडवे प्रभृति समस्त बडवे क्षेत्र पंढरपूर यांचा व भगवंत नारायण, व कृष्णाजी नारायण, व राजोबावाजी डांग्ये यांचा श्रीचे देवद्वारचा किल्लीविशीं कजिया लागोन, सन अर्बा सितैनांत मनसुबी हुजूर पडली. तेव्हां हरदू वादी यांच्या तकरीरा व जामीन घेऊन, दोघांचे रजाबदीचे साक्षिदार क्षेत्र मजकूरचे पुण्याचे मुक्कामीं आणून, श्री नागेश्वराचे देवालईं कलम शास्त्राप्रमाणें पुरशिसा करून, प्रथकोंकारें सख्या लिहून घेतल्या. त्या त्यांणीं सत्योत्तरें श्रीच्या पिंडीवरून उचलून दिल्या. त्यांतील सारांश कीं बडवे आहेत हेच पुरातन. यांचीच

इहिदे समानीन मया व अलफ रजमान १४.

---

and a Nazar of Rs. 201 was levied from them. The moveable property of the deceased lady, consisting of her pots, clothes &c. was however given to her grandson.

(863) A dispute between the Badwes and Dangyes of the temple

बडवेपणाची वृत्ति. पूर्वी दुसरे होते असें ऐकिलें नाहीं. श्रीचे शेवाधारी कदीम. यांची इसमें पुजारी, व बेणारी, व डिंगरे, व परिचारक, व हरदास, व दिवटे, एकूण सहा. यांस देवाचे शेवेचें कामकाज सांगणें, तें बडवे यांणीं सांगावें. बेणारी यांणीं मंत्र ह्मणावे, व कलश-पूजा घ्यावी. पुजारी यांणीं पूजा करावी. परिचारक याणें स्नानास पाणी आणावें. डिंगरे यांणीं पाऊलघडी घालावी. आणि रंगभूमीजवळ पैसा अधेला येईल, तो घ्यावा. हरदासानें कीर्तन करावें. दिवट्यानें दिवटी धरावी. डांग्यानें दरवाज्याजवळ उभें राहून चोपदारी करावी, व सर्वांस बोलवावें. वरकड सर्व अधिकार बडव्याकडे. भक्त देवापुढें ठेवतील, व देवास वाहतील, तें दरोबस्त बडवे यांचें. शेवेचे दागीने आले तर ज्याची जे सेवा, त्याचे हातीं तो दागिना भक्त देतो. देवावरील व देवापुढील दागीने वरकडास घ्यावयास अधिकार नाहीं. यजमान येऊन श्रीची पंचामृत पूजा करून वस्त्रें समर्पील, त्या उपरी शेवाधारी यांणीं त्यांजपाशीं मागावें. यजमान आपल्या संतोषें देईल त्याचे सहा हिस्से करून पांचांनीं पांच घ्यावे. सहावा हिस्सा दिवट्याचा. त्यांत निमे वाटणी जैतावा डांग्या दिवट्यास जडल्यापासून घेत आहे, परंतु जडल्यास कीती वर्षे जाहाली हें ठाऊक नाहीं. दिवट्याचे व डांग्याचे आमंत्रण एक. देवद्वाराची किल्ली प्राचीन बडवे यांची. यांणींच कुलुप घालावें, उघडावें. त्याप्रमाणें हल्लीं चालत आहे. देवास भांडारगृह नाहीं. देवाचे अलंकार वस्त्रें बडवे यांचे घरीं असतात. देवाचे शेवेचे दागीने शेवाधारी यांचे घरीं अधिकारपरत्वें असतात. पांढरे याचा दिवाण रामराव याजकडे क्षेत्रींची हकीमी होती, त्याणें सहा सहा सेवाधारी, व ताटे, व थिटे, व आराधे यांस सांगितलें जे देवद्वाराची किल्ली डांग्याची ऐसें ह्मणा, म्हणजे बडवे आम्हांस पैका देतील. असें सांगितल्यावरून नवाजणांनीं जुलमानें समापत्र डांग्याची किल्ली ह्मणोन केलें, तें पत्र हल्लीं लिंगापा पुजारी याजवळ आहे. समापत्र केल्यावर बडव्याशीं डांगे किल्लीचा काजिया करूं लागले. त्यापूर्वीं कधीं कज्या केला नाहीं. रामराव यांणीं समापत्र जाहल्यावर बडव्यापासून पैका घेतला; व सेवाधारी यांजपासून लटकें बोलल्याचा शब्द ठेऊन पैका घेतला. आणि किल्ली बडवे यांची बडवे यांचे स्वाधीन केली. तेव्हां डांग्याचे कजियाचा फडशा करावा, त्यास डांगे सातारियास कैलासवासी शाहूमहाराज यांजकडे फिर्याद गेले. तेथें बडव्यांसही नेलें; परंतु चौकसी होऊन फडशा जाहला नाहीं; त्याजवरी कैलासवासी नानासाहेब यांजवळ डांगे कजियास उभे राहिले. तेव्हां भीमेपलीकडे डेऱ्यापुढें सभ्या घेतल्या. त्यांत किली व वहने, व गाय देवास कोणी समर्पील, ते पुरातन बडवे याची; असें लिहिलें आहे. सभ्या घेतल्या त्यासमई फडशा व्हावा, त्यास डांगे टाळा देऊन सातारियास गेले, याजमुळें जाहला नाहीं.

A. D. 1780-81. of the Deity Vithobá at Pandharpur regarding the keeping of the keys of the temple was inquired into and decided in favour of the former.

देवाचे अलंकार व वस्त्रें सर्व बडव्यांनीं ठेवावीं. भांडारगृह निराळें नाहीं. ह्मणून याप्रमाणें सख्यांतील अर्थ. तेव्हां किल्ली डांग्याजवळ असावी हें संभवत नाहीं. बडवे यांसी डांगे किल्लीचें भांडण भांडत होते; त्यास त्यांचें साधन कांहींच पुरलें नाहीं. तें खोटें जाहलें. त्यास किल्लीविशीं अर्थाअर्थी संबंध नाहीं यात्रेकरू यजमान यांणीं श्रीची पूजा करून, बाहेर येऊन, इतर देवांची पूजा करून, पूजा निवेदन केल्याचे मंत्र ह्मणोन, उदक सोडल्यानंतर सहा सेवाधारी यांणीं पुरातन मागावयाची रीत असेल, त्याप्रमाणें मागावें. जें भक्त देईल तें संतोषें वांटून घ्यावें. देवाजवळ गलबल करूं नये. देवद्वाराची किल्ली बडवे यांची. याप्रमाणें पंचाईतमतें मनास आणितां सडीसाक्षीवरून पुरले. बडवे खरे जाहले, हें जाणोन त्यांजवरी कृपाळू होऊन भोगवटियास अलाहिदा निवाडपत्र करून दिल्हें असें, तरी निवाडापत्राप्रमाणें पूर्ववत् देवद्वाराची किल्ली, व वहनें, व श्रीची वस्तभाव सांभाळावयाचा अधिकार बडवे यांचा. व देवापुढें भक्त ठेवितील, व देवाचे अंगावर वस्त्रें वगैरें वाहतील, ते बडवे यांणीं घेऊन श्रीस समयोचित पोषाख करून श्रीची सेवा एकनिष्ठेनें करावी. याप्रमाणें यांजकडे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें चालवणें. या पत्राची प्रति लिहून घेऊन, हें असल पत्र यांजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन, चिटणिसी पत्रें.

१ वेदमूर्ती नागेशभट बिन सखंभट, व रामाजी बापूजी, व कृष्णाजी गंगाधर, व काशीनाथ भिकाजी, व कोंडो बाबूराव, व शेषाद्रि शंकर, व जिवाजी विठ्ठल, व रंगो उद्धव बडवे, व प्रभृति समस्त बडवे, क्षेत्र पंढरपूर, यांचें नांवें निवाडपत्र दिलें ऐसें जे; पूर्ववत देवद्वाराची किल्ली, व वहनें, व श्रीची वस्तभाव, सांभाळावयाचा अधिकार तुम्हां बडव्यांचा. व देवापुढें भक्त ठेवतील, व देवाच्या अंगावरील वस्त्रें वगैरें वाहतील, तीं घेऊन श्रीची सेवा एकनिष्ठेनें करून, श्रीस समयोचित पोषाक करून पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें सुखरूप रहाणें. तुम्हीं खरे जाहला, सबब तुम्हांकडे हरकीचा ऐवज करार केला तो रुपये एक हजार एक १,००१ रुपया सरकारांत पोता जमा जाहले असे म्हणोन, निवाडपत्र.

निवाडपत्राची नक्कल तपसीलवार करून दप्तरीं विल्हेस लाविली असे.

१ कमावीसदार वर्तमान व भावी क्षेत्र पंढरपूर परगणें कासेगांव यांस. पत्र.

१ देशमूख देशपांडे परगणे कासेगांव यांस. पत्र.

३

तीन पत्रें चिटणीसी दिल्हीं असेत.

८६४ (६८९)—विठ्ठल पाटील मोकदम मौजे बोरी बुदरुक, तर्फ आळें, प्रांत जुन्नर

(864) Khand Patil of Bori died leaving two sons, the elder Sam-

इहिदे समानीन मया व अलफ सवाल ७.

यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे मजकूरची मोकदमी आमची. त्यास माझा बाप खंड पाटील यास स्त्रिया दोघी. त्यास पहिली लग्नाची, तिचे पोटीं मी जाहलों. व धाकटी पाटाची, तिचे पोटीं संभाजी जाहला. ऐसे दोघेजण दोघींचे पोटीं जाहलों; परंतु अगोदर संभाजी जाहला, मग मी जाहलों; सबब त्याचा व आमचा पाटिलकींत वडील धाकुटपणाचा कजिया लागला होता. त्याची पंचाईत मौजे मजकूरचे पांढरीनें करून, फडशा करून, कागदपत्र करून दिल्हे. त्याप्रमाणें आपण मोकदमी चालवीत असतां दरम्यानें संभाजीचा लेक रघोजी याणें सरकारांत गैरवाका समजाऊन मोकदमी जप्त करविली. येविशींचें वर्तमान मनास आणून, आपले जवळील कागदपत्र आहेत ते पाहून, जप्तीची मोकळीक केली पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून, हरदूजणाचें वर्तमान मनास आणितां, व पेशर्जी पांढरीनें उभयतांचा फडशा करून, कागद करून दिल्हे. त्याप्रमाणें हरदूजणांनीं वतनाचा उपभोग केला आहे. तेव्हां वतन जप्त करावयाचें कारण नाहीं. ऐसें समजोन विठ्ठल पाटील याचें मौजेमजकूरचें मोकदमीचें वतन मोकळें केलें असें, तरी पूर्ववत्प्रमाणें मौजे मजकूरचें मोकदमीचें वतन विठ्ठल पाटील यांजकडे चालत आल्याप्रमाणें चालवणें; व रघोजी पाटील याजकडे चालत आलें, त्याप्रमाणें त्याचें त्याजकडे चालवणें म्हणोन, चिटणिसी पत्रें.

१ रामराव त्रिंबक यास सदरहूप्रमाणें. पत्र.

१ मौजे मजकूरचे रयान व कुळकर्णी यांस पत्र कीं, वतन विठ्ठल पाटील अनभवीत आल्याप्रमाणें अनभवील. त्याचे रजेतलबेत तुह्मी वर्तणूक करणें; व रघोजी पाटील याजकडे चालत आल्याप्रमाणें त्याचें त्याजकडे चालवणें ह्मणोन. पत्र.

१ श्रीनिवास नरसी कारकून शिलेदार यांस पत्र कीं, तुह्मांकडे पाटिलकीची जप्ती सांगितली होती, ते हल्लीं मोकळी केली असे, तरी मौजे मजकूरची मोकदमी विठ्ठल पाटील करील. तुह्मीं दखलगिरी न करणें ह्मणोन. पत्र १.

१ देशमूख व देशपांडे, तर्फ आळें, प्रांत जुन्नर, यांस सदरहूप्रमाणें. पत्र १.

४

एकूण चार पत्रें दिल्हीं असत.

A. D. 1780-81.

bhāji (by a Pāt marriage) and the younger Viṭhal (by the first ordinary marriage). A dispute arose between them regarding the Pāṭilki Watan The matter was referred by the parties to the village community who decided in favour of Viṭhal. Subsequently Sambhāji's son misrepresented the facts to Government and the watan was attached. Viṭhal applied to the Peshwa with the result that the decision of the village community was confirmed and the attachment removed.

८६५ (१०७४)–अबदूल सलाम वल्लद अहमदुल्ला व शेख हिंमत वल्लद शेर महंमद देशमूख व देशपांडे, परगणे उंडणगांव, व देशमूख, तर्फ हवेली, परगणे शेंदुरणी, व तर्फ तोंडापूर, परगणे जामनेर, शके १७१४ परिधावीनाम संवत्छरे यांचे नांवें निवाडपत्र करून दिल्हें कीं, तुमचा व शेख अबदुल रहीम वल्लद अबदुल जबर याचा सदरील वतनाचे विभागाविशीं कजिया लागोन, मनसुबी सरकारांत पडली; त्याजवरून तुह्मीं व त्यांणीं तकरीत लेहून दिल्यावर दोघांपासून जामीन घेऊन पुरशिसांचीं उत्तरें लेहून घेतलीं, त्यास तुमचे तकरीरेंतील अनवय जे आमचा वडील मूळ पुरुष ठाकूर कामाजी यांणीं मवासी करून वतन मेळविलें. त्यांचे पोटीं चौघे बेटे जाहले. त्यास ठाकूर कामाजी मयत जाहल्यावर पादशाहा यांणीं चौघा बेट्यांस धरून नेऊन अशीरच्या किल्यावर कैदेंत ठेविलें; आणि वतन जफ्त केलें. त्यास, बंदांत तिघे मयत जाहले. पाहूजी एक राहिला. त्यास पादशाहांनीं नेऊन, मुसलमान करून, सदरील देशमूख व देशपांडेपण, व मोकदम्या देऊन, वतनाचा फर्मान करून दिल्हा; आणि मौजे शेलवड वगैरे येथील जाहगीर दिल्ही. तेव्हां हे गांवास येऊन वतनें चालऊं लागले. त्याचे लग्नाची बायको गोदरी, पिंपरीकर गायकवाड याची लेक होती. तिचे पोटीं ‘ अमाजुल्ला ’ जाला. त्याची अवलाद आह्मी, व कंचनी रखेली होती, तिचे पोटीं ‘ करिमुल्ला ’ जाहला; व महाले रजपूत यांची लेक घरांत घातली. तिचा निका जाहाला नाहीं. तिचे पोटीं रहिमुल्ला जाहला. त्यास पाहूजी ऊर्फ अबदुल सलाम यांणीं आपले हीन हयातींत दरोबस्त वतनाचा आपले व काजीचे मोहरेनिशीं देहायनामा करून, आमचे निपणजे, व पणजे अमाजुल्ला यांजवळ दिल्हा. नंतर ते फोत जाहाले. त्याजवर बिगर निकावाली लेक रहिमुल्ला व कंचनीचा करिमुल्ला होता. त्यांचे अन्नावस्त्राचे बेगमीस पाटिलकीचा एक एक गांव नेमून देऊन दरोबस्त वतन आमचे हवालीं केलें. त्याजवर रहीमुल्लाचें कुटुंब वाढलें. एक्या गांवावर अन्नवस्त्र न चाले, याजकरितां त्यांणीं आमचे आज्याजवळ बजीदी केली. त्याजवरून ऊंडणगांव परगणियापैकीं आठ गांवचे देशमुखीचा रुसूम नेमून दिल्हा. त्याप्रमाणें त्याजकडे भोगवटा चालत असतां अबदुल रहीम याचा बाप अबदुल जबर आह्मांशीं वतनाचे वांटणीविशीं कजिया करून, मोगलाईत इनसाफास गेले. तेथें खोटे होऊन फारखती, व बेदावा आपले सहीमोहरेनिशीं लेहून, अमाजुल्लास दिल्हा. त्याप्रमाणें वतनाचा भोगवटा पहिल्यापासून चालत आल्याप्रमाणें चालत असतां, हल्लीं अबदुल जबर याचा लेक अबदुल रहीम वतनाचे वांटणीविशी कजिया करून सरकारांत फिर्याद आला आहे ह्मणोन; व अबदुल रहीम याचे लिहिण्यांतील मजकूर कीं पाहूजीच्या बायका लग्नाच्या दोन. थोरलीची अवलाद अबदुल सलाम, व शेख हिंमत; व धाकटीची अवलाद आह्मी आहों. आह्मांस वतनाचा वांटा असावा; ह्मणोन आमचा बाप

सल्लास तिसैन मया व अलफ
रबाल २३

(865) This is a decision in a dispute relating to a Deshmukhi

अबदुल जबर मोगलाईत नवाब निजाम अलीखान बाहादूर यांजकडे फिर्याद होऊन पंचाईत शहर औरंगाबाद येथील सुभ्यावर नेमून घेतली. तेथें आह्मी कागदपत्र दाखऊन खरे जाहलों असतां, वाद्यांनीं पैका खर्च करून जबरदस्तीनें आमचे बापापासून बेदावा फारखती घेतली. त्याजवर आपण सरकारांत फिर्याद आलों. त्यास पाहुजीचे वेळेचा देहायनामा ते दाखवितात, तो खोटा आहे, ह्मणोन, याप्रमाणें हरदुजणांनीं लेहुन देऊन वर्तणुकेस जामीन दिल्यावर आपलाले साधनांचे कागदपत्र दाखविले. त्याजवरून पंचाईतमतें मनास आणितां पाहुजीची लग्नाची बायको एक याप्रमाणें देहायनाम्यांत लिहिलें आहे. वतनाचा भोगावटाही लग्नाचे बायकोचे अवलादीकडे चालत आहे. वरकड वतनदार पडोशी यांणीं सुरत महजर अबदुल सलाम व शेख हिंमत यास लेहून दिल्हा आहे. त्यांत देहायनाम्याप्रमाणेंच अर्थ आहे; व औरंगाबादेस आम्हीं कागदपत्र दाखऊन खरे जाहालों, असें अबदूल रहीम याच्या लिहिण्यांत आहे. त्यास कागदपत्र मागतां आपणाजवळ नाहीं. होते ते मनसुबीं पुरवीच गेले म्हणोन लेहून देतो. तेव्हां कागदपत्र दाखविले असें लिहिलें तें खोटें. उगाच खिसा लिहिला तो प्रमाण काय ? देहायनामा खोटा म्हणोन लिहितो त्याची चौकशी करितां देहायनामा काजी जलाल उंडणगांवकर व पाहुजी यांचे मोहरेनिशीं आहे. त्यास आजपावेतों एकशें एकूण वन्नास वर्षें जाहलीं. मोहरांतील अक्षरें स्पष्ट वाचत नाहींत. सबब मोकाबल्यास दुसरे कागद त्या कालचे त्या मोहरेचे आणविले. ते अबदुल सलाम व शेख हिंमत यांणीं आणून दाखविले. त्यांवरून देहायनामा खरा ठरला. पैठणास निमेचा ठराव होऊन कराराची याद मान्यतेची करून दिल्ही त्या यादीची नकल व अबदुल सलाम यांणीं रहीमुल्लास निमेचें वतनाविशीं लेहून दिल्हें, त्या कागदाची नकल एकूण दोन नकला त्याणें दाखविल्या. त्याच्या असला दाखविणें म्हणोन, पुरशीस करितां असला नाहीं. ऐसे पुरशिशीचें उत्तर लेहून देतो; व दुसरे कागद दाखविले तेही मनसुबीचे उपयोगीं साधनें बलोत्तर (बलवत्तर ?) पडलीं नाहीं. याजवरून सारांश पाहतां पाहूजीनें देहायनामा करून ठेविला त्यास आज तागाईत एकशें एकूण वन्नास वर्षें जाहलीं; व त्याप्रमाणें भोगवटाही तुम्हांकडेसच चालिला. याचे दाखल्याचे कागद उंडणगांवकर परगाणियाचे पाटलाचा राजीनामा, व दिवाण सुखानंद याचे मोहरेचा महजर, व अमीरबेगखा याचा कौल, व पिलाजी जाधवराव याचें पत्र, व अजीमुद्दौला, सुभा औरंगाबाद, यांजपाशीं पाटील कुळकर्णी यांणीं महजर करून दिल्हा तो, व अबदुल जबर याचे यजीतखत, व जिवाजी रघुनाथ वकील सरकार याचा कौल, व पंचायतीचा सुरत महजर, व औरंगाबादेचे सुभ्याची सनद, व हल्लीं सरकारांत शाहिदीनामा तुमचे पडोशीचे जमीदार पंचांनीं पाठविला तो, व देहायनाम्याचे दाखल्यास तुम्हीं

A. D. 1792-93. Watan in Pargaṇá Undangam, & Pargaṇá Shendurni; it is mentioned that the original holder of the watan was

पत्रें आणून दाखविलीं तीं, याप्रमाणें सर्व कागदपत्र पाहतां लिहून दिल्याप्रमाणें लेख भोग्य साक्षीनिशीं पुरवणींत येऊन तुम्हीं खरे जाहलेत. अबदुल रहीम वतनाचे हिश्याविशीं तुम्हांपाशीं भांडत होता तो खोटा पडिला. याउपरी त्यास हिश्याविशीं भांडावयास संबंध नाहीं. तुमचे वडील अबदुल सलाम यांणीं अबदुल जबर यास परगणे उंडणगांव पैकीं आठ गांवचा देशमुखीचा रुसूम नेमून दिल्हा आहे. त्याप्रमाणें म्हणोन पुरशीस करितां असला नाहीं. असें पुरशीसीचें उत्तर लेहून देतो; व दुसरे कागद दाखविले तेही मनसुबीचे उपयोगीं साधनें बलोत्तर पडलीं नाहीत यांजवरून पाहतां अबदुल रहीम वाद सांगतो तो खोटा; वतनाच्या हिश्याविशीं त्याजला तुम्हांशीं कजिया करावयास संबंध नाहीं. अबदुल सलाम यांणीं अबदुल जबर यास परगणे उंडणगांव पैकीं आठ गांवचा देशमुखीचा रुसूम नेमून दिल्हा आहे. त्याप्रमाणें अबदुल रहीम यांणीं घेऊन असावें. जाजती कजिया तुम्हांशीं करूं नये. याप्रमाणें ठराव होऊन तुम्हीं देहायनाम्याचे दाखल्यास पत्रें आणून दाखविलीं तीं, व सर्व कागदपत्र पाहतां तुम्हीं लेहून दिल्याप्रमाणें लेख भोग्य साक्षीनिशीं पुरवणींत येऊन खरे जाहालेत, सबब तुम्हांस हें निवाडपत्र सादर केलें असें, तरी सदरील महाल एक व तर्फा दोन येथील देशमुखी व परगणे उंडणगांव येथील देशपांडेपणाचें वतन सुदामत चालत आल्याप्रमाणें तुम्हीं व तुमची अवलाद पुस्त दर पुस्त अनुभऊन सुखरूप राहणें. तुम्हीं वादांस खरे जाहालेत. सबब वतन संमंधें तुम्हांकडे सरकारची हरकी रुपये ३००१ तीन हजार एक रुपया करार केली. त्याचा भरणा सरकारांत करून जाब घेणें म्हणोन नांवाचें निवाडपत्र. १.

सदरील अन्वयें पत्रें कीं सदरील वतन सुदामत चालत आल्याप्रमाणें देशमूख व देशपांडे मजकूर यांजकडे व याचे अवलाद अफलाद पुस्त दर पुस्त चालवित जाणें. या पत्राची नक्कल लेहून घेऊन, हें असल पत्र याजवळ भोगवटियास परतोन देणें म्हणोन पत्रें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी परगणे उंडणगांव, व परगणे शेंदुरणी, व परगणे जामनेर यांस.

१ देशमूख व देशपांडिये परगणे शेंदुरणी, व परगणे जामनेर यांस.

१ मोकदम देहाय परगणे उंडणगांव, व तर्फ हवेली, परगणे शेंदुरणी, व तर्फ तोंडापूर, परगणे जामनेर यांस.

३

एकूण च्यार चिटणिशीं पत्रें दिल्हीं असेत. पैकीं नांवाचे निवाडपत्रांतील सारांश येथें बार करून निवाडपत्राची नक्कल तपसीलवार करून दसरीं ठेविली असे.

---

a Thâkur, and that he was forcibly converted to Islam by the Mogal Emperor.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१ फंदफितुरी व राजद्रोह.

८६६ (९१)-किल्ले दौलताबाद येथील हवालदार वगैरे यांणीं किल्याचा फितूर केला होता, त्याच्या तकरीच्या तुह्मीं नारो बाबाजी याजकडे लिहून पाठविल्या होत्या, त्या मशारनिल्हे यांणीं हुजूर पाठविल्या; त्याजवरून सविस्तर विदित जाहलें. त्यास फितुरांत मुख्य असाम्या होत्या त्यांचें शासन येणेंप्रमाणें.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर ३

१ बाळोजी कराले हवालदार यास तोफेच्या तोंडीं देऊन उडवावें.

२ एकेक हात व एक पाय तोडून टाकणें.

१ संभाजी कराले, हवालदार याचा लेक.

१ आवजी नाईक दिंमत हवालदार.

२

३

एकूण तीन असामींचें शासन सदरहूप्रमाणें करणें. याखेरीज फितुरांतील असामी.

१ माधवराव कालेले.

१ माधवराव हरी.

(B) Criminal

(1) Conspiracy & Treason.

(866) The Havaldár and other men of fort Daulatábád having become traitors, Dhondo Mahádev made inquiries, recorded evidence and forwarded the papers to Náro Bábaji who submitted them to Government. The following orders were issued:—

A. D. 1774-75.

(1) Báloji Karále, Havaldár, should be blown from the mouth of a cannon;

(2) His son Sambháji and Jávaji serving under him should each have one hand and one foot cut off;

१ अंताजी कृष्ण.
१ महिमाजी अश्वठराव.

―――

४

येणेंप्रमाणें चार असाम्यांचा अन्याय पाहून शासन करणें. ब्राह्मण शेणवी यांत असतील त्यांस बिडी घालून पोटास नागली देत जाणें. ब्राह्मण शेणवी यांस नाचण्या देऊन बेडी घालून ठेवावें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

८६७ (९३)—मौजे वागज, तर्फ करेपठार, प्रांत पुणें येथील अंमल महिपतराव पुणेंकर शिलेदार यांजकडे सरंजाम होता, त्यास मशारनिल्हे हैदर नाईक याजकडे गेले, सबब गांवची जप्ती सरकारांत करून जप्तीची कमावीस गंगाधर त्रिंबक यास सांगितली असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन, मौजे मजकूरचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन, मोकदम मौजे मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ रजब १६

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८६८ (१९३)—माधवराव बांडे यांजकडे चाकरीस राहून लबाडी करितात, याजकरितां बांडे याजकडे चाकरीस लोक गेले असतील, त्यांचा शोध करून, घराची जप्ती करून, वस्तभावेचा जाबता हुजूर पाठऊन देणें; आणि मुलामाणसांस तसदी चांगली देऊन तिकडून उठोन तोरखेड्यास यादवराव रघुनाथ याजवळ रुजू होऊन आपले घरीं येत तें करणें, सदरहू असामीची जप्ती यादवराव रघुनाथ यांजकडील कारकुनाचे गुजारतीनें करणें ह्मणोन. सनदा.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

(3) Four other persons should be punished according to their deserts, any Brahmins and Shenwis being put in chains and given only *nagli* to eat.

(867) Mahipatrao of Poona, a Silledár, having gone over to Haidar Naik, his saranjam was attached.
A. D. 1774-75.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(868) The houses and property of persons who had gone to serve under Mádhavrao Bánde were ordered to be attached.
A. D. 1774-75.

१ नारायणराव बारगल, तालुके तळोदें, निसबत तुकोजी होळकर.
१ गोविंदराव बुळे ठाणें जावर, दिंमत तुकोजी होळकर.
१
१
१

सनदा छ. १८ रबिलावल हस्तकपत्र पुरंधर.

८६९ (१०४)—नारायणराव कृष्ण यांचें नांवें सनद कीं, हैबती थिटा, व सटवाजी साकोरा व झाप माळी, व मल्हारजी साकोरा, व लक्ष्मण बिन सटवाजी साकोरा, व रयते कसबे केंदूर, यांणीं गावांत बखेडा करून रयेतीस फिसात करून गावांतून बाहेर घेऊन गेले आहेत. ते चिंचोसीस जाऊन गांवची वसूली सरकारची कलमें आहेत तीं माफ करावीं म्हणोन, मुद्दे घालून गांवची लावणी होऊं देत नाहीं, व वसुलही देत नाहीं म्हणोन, मोकदम व कमाविसदार यांणीं हुजूर विदित केलें, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे; तरी सदरहू पांच असामीं किल्ले चाकण एथें अटकेस ठेऊन पोटास शिरस्ते प्रमाणें देत जाणें; आणि बंदोबंस्तानें ठेवणें म्हणोन. छ. १३ रबिलावल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

रसानगी यादी.

८७० (२६२)—किल्ले सूरगड, तालुके अवचितगड, येथील फितव्याचा मजकूर लिहिला तो साद्यंत कळला. हवालदार यास वगैरे फितूरी लोक यांस अटकेस ठेविले आहेत. त्यांचें पारिपत्य करावयाची आज्ञा करावी म्हणोन लिहिलें, त्यास हवालदार याचे डोकें मारणें, व येसजी पवार व बहिरजी भोपतराव यांचे हातपाय तोडणें, व दुसरे फितूरी लोक आहेत त्यांची चौकशी करुन ज्याचा जसा अन्याय असेल त्याप्रमाणें पारिपत्य करणें. माहदाजी गणेश फडके

सीत सबैन मया व अलफ जिल्काद २८

(869) Haibati Thitá, Satwáji Sákorá, and others of Kendur instigated the ryots of the village to leave their homes and took them to Chinchosi; they asked that certain demands of Government on the village should be remitted, and refused to allow the lands to be cultivated or to pay the revenue till their request was granted. The Mokadam and Kamávisdár having represented the matter to the Huzur, the 5 instigators were ordered to be confined in fort Chákan.

A. D. 1774-75.

(870) A conspiracy was detected among the officers of fort Surgad in Táluká Awachitgad. It was ordered that the Hawaldár should be beheaded, that two others should have

A. D. 1775-76.

यास बेडी घालून माफजतीनें बरोबर लोक देऊन हुजूर रवाना करणें. किल्ले वंदनगडकरी लोक, आठरा असामी, तालुके मजकुरी आहेत त्यास चार महिनें नामजाद ठेवावयाची आज्ञा करावी म्हणोन लिहिलें, त्यास तूर्त तालुके मजकुरी ठेवणें म्हणोन, आबाजी बल्लाळ व भास्कर महादेव यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८७१ (२९१)—अबी सुपी व राधी सांगली, कोळ्याच्या बायका यांचे भाऊबंद कोळ्यांत गेले म्हणून हुजूर पाठविल्या, त्यांची चौकशी करून तुम्हांकडे पाठविल्या असे, तरी कोळणीमजकूर यास हजीर जामीन घेऊन सोडून देणें म्हणून, रामचंद्र महादेव कमाविसदार, कसबे खेड, यांचे नांवें. छ. २५ रविलावल. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रविलाखर १५

रसानगी यादी.

८७२ (३३०)—सखाराम हरी फितुर करीत होते, सबब बिडी घालून तुम्हांकडे किल्ले नगर येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविले आहेत, त्यास पोहोंचवावयास कृष्णाजी भैराळ कारकून, व स्वार व गाडदी दिल्हे आहेत. त्यांस पक्क्या बंदोबस्तानें किल्ले मजकुरीं अटकेंत ठेऊन भोजन घालीत जाणें. परभू कारकून त्यांजवळ जाऊं न देणें. चौकीस माणसें ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत जाणें. मराठा एक माणूस खिजमतगारीस ठेऊन देणें. तो पंधरा दिवसां बदलीत जाणें. धोत्रें अगर शेलापागोटें लागल्यास देणें. जेवणाची व वस्त्रपात्राची आबाळ न करणें. बेडी नेहमीं असों देणें. सखाराम हरी खेळ्या राजकारणी आहे. कोणे गोष्टीस चुकणार नाहीं. याजकरितां एक कोठडी करून त्यांत घालून बाहेरहून कुलुप घालीत जाणें. एकास त्याज-

सबा सबैन मया व अलफ साबान २०

---

their hands and feet cut off, and that the rest should be punished according to their deserts.

FROM JANARDAN APAJIS DIARY.

(871) Two Koli women were arrested, as their kinsmen were implicated in an insurrection, and were sent to Huzur. Orders were issued for their release, after taking security for their appearance whenever required.

A. D. 1775-76.

(872) Sakhárám Hari being implicated in a conspiracy was sent to prison in fort Nagar. The Officer in charge of the fort was directed to give him proper food and clothing, to allow no Parbhu kàrkun to approach him, to change the guard over him frequently and his attendant every fortnight, and to lock him up in a room. The Officer was warned that the prisoner was a

A. D. 1776-77.

वळ जाऊं न देणें. याचे गुण तुह्मांस ठाऊकच आहेत. या करितां फार चांगला बंदोबस्त करणें ह्मणोन, महादाजी नारायण यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

८७३ (३३१)—बाबूराव हरी फितुर करीत होते, सबब बिडी घालून तुह्मांकडे किल्ले सिंहीगड येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविले आहेत, त्यास पोहोंचवावयासी विठ्ठल यशवंत कारकून व स्वार व गाडदी दिल्हे आहेत. त्यांस पक्क्या बंदोबस्तानें किल्ले मजकुरी अटकेंत ठेऊन भोजन घालीत जाणें. परभू कारकून त्याजवळ जाऊं न देणें. चौकीस माणसें ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत जाणें. जेवावयास ब्राह्मणाकडून घालवीत जाणें. जेवणाची आबाळ न करणें. धोत्रें शेलापागोटें लागेल तें लिहून पाठवणें. ज्या कोठडींत ठेवाल तेथें प्रवेश होऊं न देणें. बेडी नेहमीं असों देत जाणें. सारांश गोष्ट, फितुरी आहेत. यांचा विश्वास न धरितां पक्क्या बंदोबस्तानें ठेवणें ह्मणोन, सखो मल्हार यांचे नांवें. सनद १.

सबा सबैन
मया व अलफ
साबान २०

परवानगी रूबरू.

दौलत बाबूराव, बाबूराव हरी यांचे पुत्र, फितुरांत होते. त्यांस बिडी घालून किल्ले चाकण येथें अटकेंत ठेवावयास तुम्हांकडे पाठविले आहेत. त्यांस पोहोंचवावयास राघो नारायण कारकून, व स्वार, व गाडदी दिल्हे आहेत, तरी पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन भोजन घालीत जाणें. परभू कारकून त्याजवळ जाऊं न देणें. चौकीस माणसें ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत जाणें. एक मराठा माणूस खिजमतगारीस वतनदार पाहून ठेऊन देणें. पंधरा दिवशीं बदलीत जाणें. जेवणाची आबाळ न करणें. धोत्रवस्त्रपात्र लागल्यास लिहून पाठवणें. येथून पाठविलें जाईल. ज्या खोलींत ठेवाल तेथें दुसऱ्या माणसाचा प्रवेश होऊं न देणें. पक्क्या बंदोबस्तानें ठेवणें ह्मणोन, नारायणराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

महिपत बाबूराव, बाबूराव हरी यांचे पुत्र, फितुरांत होते, सबब बिडी घालून किल्ले त्रिंबक येथें अटकेंत ठेवावयास तुम्हांकडे पाठविले आहेत. त्यांस पोहोंचवावयास सदाशिव शंकर कारकून, व स्वार, व गाडदी दिल्हे आहेत, तरी किल्ले मजकुरीं पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन भोजन घालीत जाणें. चौकीस माणसें ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत जाणें. परभू कारकून त्यांजवळ जाऊं न देणें. एक मराठा माणूस खिजमतगारीस ठेऊन देणें. पं-

---

scheming politician, who would stop at nothing, and that every precaution should therefore be taken for his safe custody. He should always be kept in fetters and no one allowed to go near him.

(873) Similar orders were issued in regard to Báburáo Hari,

धरा दिवशीं बदलीत जाणें. वस्त्रपात्र कार्याकारण लागेल तें देत जाणें. जेवणाची व वस्त्रपात्राची आबाळ न करणें. ज्या कोठडींत ठेवाल तेथें दुसऱ्याचा प्रवेश न होय असें करणें. पक्का बंदोबस्त करणें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांस. सनद १.

परवानगी रूबरू.

भास्कर नारायण फितुरांत होते, सबब बिडी घालून किल्ले धोडप येथें अटकेंत ठेवावयास तुम्हांकडे पाठविले आहेत, त्यांस पोहोंचवावयास हैबतराव माणकेश्वर कारकून, व स्वार, व गाडदी दिल्हे आहेत; तरी किल्ले मजकुरीं पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन जेवावयासी घालीत जाणें. चौकीस माणसें ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत जाणें. वस्त्रपात्र लागेल तें कार्याकारण देत जाणें, वरचेवर सावधगिरी करीत जाणें ह्मणोन, बाजीराव आपाजी यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

मीर्जा फाजलबेग फितूर करीत आहे, सबब बिडी घालून तुम्हांकडे किल्ले नारायणगड येथें अटकेस ठेवावयास पाठविले आहेत, त्यांस पोहोंचवावयास मुळचंद कारकून, व स्वार, व गाडदी दिल्हे आहेत; तरी पक्क्या बंदोबस्तानें ठेऊन पोटास शेर देत जाणें ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

८७४ (३४३)—रावजी परभू याचें घर मौजे सिद्धेश्वर, तालुके पाल, येथें आहे, त्यास रावजी मजकूर हा दोन वर्षे कोळ्यांत मलई करून, कागदपत्र पाठऊन, लबाड्या करीत होता; ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें, त्यावरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे; तरी तुह्मी सुभाहूनच त्याचे घरीं बातमी न कळतां, तो घरीं असेल ते वेळेस जप्ती दहा शिपाई, व एक कारकून चांगला इतबारी पाहून, त्याचे घराची जप्ती करून कागदपत्र त्याचे घरांत जे सांपडतील ते जप्त करून पाठवणें; व रावजी मजकुरास निराळा काढून, कोणाचे मार्फतीनें कोळ्याचे कामांत पडला

A. D. 1776-77.

Daulat Báburao and Mahipat Báburao, Bháskarrao Nàràyan and Mirza Fazalbeg, to the Officers of the forts of Sinhgad, Chàkan, Trimbak, Dhodap and Náràyangad respectively.

A. D. 1776-77.

(874) Government having learnt that Ráwaji Parbhu was in communication with the Kolis and was inciting them to rebellion, Rámrao Náráyan in Táluká Rájmáchi was directed to search his house at Sidheswar in Tàluká Pál without previous intimation, and attach and send to the Huzur all the papers that might be found therein. Rámrao was further directed to ascertain

होता, कसकसी वर्तणूक करावयास कोणीं सांगितली होती, त्याप्रमाणें कोळ्यांत कसा मिळाला होता, तें सविस्तर त्याची जमानी लिहून घेऊन, सत्वर हुजूर पाठवणें. हुजुरून जप्ती आली आहे असें त्यास तूर्त कळों न देणें. युक्तीनें त्याचे घरांत कागदपत्र व त्याची जमानी लिहून घेऊन पाठवणें; आणि हुजुरून आज्ञा होईल तेव्हां रावजीस सोडावयाचा जाहल्यास जामीन घेऊन सोडणें, तूर्त किल्ल्यास नेऊन ठेवणें ह्मणोन, रामराव नारायण तालुके राजमाची यांचे नांवें छ. १७ रजब परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

सनद १.

मुतालीक ह्यांचे रोजकीर्दीपैकीं.

८७५ (८)—नारो रामाजी कारकून हा बाजी गोविंद बर्वे यांजकडून हैदरखानाचे लष्करांतून बातमीस लष्करांत आला होता, तो सांपडला, सबब तुह्मांकडे किल्ले धारवाड येथें अटकेस ठेवावयास मराठे गाडदी दिंमत रामजी वणजारे वगैरे असामी २० वीस असामीं बराबर पाठविलें आहे, तरी याचे पायांत बिडी घालून किल्ले मजकुरीं पक्क्या बंदोबस्तानें ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, त्रिंबकराव येशवंत यांचे नांवें. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३

परवानगी रूबरू.

८७६ (६२२)—मौजे घनगड येथिल लोक रामचंद्र गोविंद, माजी कारखानीस, यांणीं इंग्रजांचे गडबडेंत सालगुदस्तां फिताऊन सखाराम हरी अटकेस होता, त्यास मोकळा करून, किल्ला बदलावा असा मनसबा करून, बाहेरील लोक बीरदीचे रानांत आणून लबाडी करित होता, तो इंग्रजाचा मोड जाहला तेव्हां रानांतील लोक पळून गेले. पुढें फितुराचें वर्तमान तुम्हांस कळल्यावर तुह्मी चौकशी केली. तो आठ आसामी फितुरी, त्यांपैकीं कारखानीस मजकूर व जावजी मापारी

समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ४

---

from him in private full particulars as to how he joined the Kolis, who induced him to do so, and what part he took in their affairs, and to submit his statement to the Huzur.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(875) Náro Rámji Kárkun who was found to be a spy sent by Báji Govind from Haiderkhán's camp was sent to prison.

A. D. 1777-78.

(876) During the disturbances caused by the English in the preceeding year, Rámchandra Góvind, who formerly held the office of Kárkhánnis, collected a force in the forest of Birandi, and entered into a plot with the men of the fort of

A. D. 1779-80.

बरदेकर हे दोघे लष्करांत जाऊन येऊन बातमी नेत होते, त्यामुळें पळून गेले. बाकी सहा असामी फितुरी तुम्हांस सांपडले, ते हुजूर पाठविले त्याचे अपराध मनास आणून शासनाविशीं. कलमें.

किता.	असामी.
१	तानाजी नाईक बंबर तट सर नौबत याचा अपराध पाहतां भारी शासनास योग्य; परंतु सरकारांत फितुराचें वर्तमान जाहीर केलें, सबब उजवा हात तोडणें.
१	खंडोजी सेजवलकर, सयाजी सुर्वे याचा भाऊ, सयाजी मजकुराचे ऐवजीं चाकरीस होता, त्यास सखाराम हरी यास मोकळा करावयाच्या मनसब्यांत तूं आहेस कीं नाहीं असें जैतोजी जांबुळकर, व देवजी महाडीक यांणीं पुशिलें असतां तुम्हांस कळविलें नाहीं, सबब शासनास योग्य, परंतु भावाचे मुबदला नव चाकरीस आला, सबब न सांगितलें, परंतु कारखानिसाचे निरोप लोकांस सांगत होता, असा फितुराचा मिलाफी, सबब उजवा हात तोडणें.

२

दोन असामीचे उजवे हात तोडणें.

कलम १.

किता.	असामी.
१	देवजी धोंडजी महाडीक.
१	भिवाजी धोंडजी नाईकेणें.
१	मोराजी बहिरजी नाईकगुंड.
१	जैताजी जांबुळकर.

४

चार असामी बहुत अपराधी, सबब त्यांस तोफेच्या तोंडीं बांधून उडवून देणें.

कलम. १

Ghangad for the surrender of the fort and the release of Sakhárám Hari. On hearing of the defeat of the English, the force which had assembled dispersed. The plot was then discovered and eight persons were found to have been implicated in it. Two of them, the Kárkhànnis, and Jáwaji Mápári absconded. The rest were arrested and punished as follows:—

(1) Tánáji Náik Sarnobat deserved condign punishment; but as he gave information to Govt. he was allowed to escape with the loss of only his right hand.

एकूण दोन कलमें लिहून सहा अपराधी तुह्मांकडे किल्ले मजकुरीं येसाजी दरवडा खिजमतगार याजबरोबर पाठविले आहेत, तरी खिजमतगाराचे विद्यमानें सदरहू दोन कलमांप्रमाणें पारिपत्य करून हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन, अर्जोजीराव ढमाले हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

हरिहरराव पांडुरंगराव यांच्या कीर्दीपैकीं.

८७७ (७६३)—परगणे मजकूरपैकीं लोक कितुरकर देसाई याजकडे चाकरीस गेले असतील त्यांचीं घरें व चीजबस्त जी असेल, ती चौकशी करून जप्त करावयाकरितां कारकून पाठविले आहेत; तरी हे देसाई मजकूर यांजकडे परगणे मजकूरचे लोक गेले असतील त्यांची चौकशी करून घरें व चीजबस्त जप्त करितील, त्यांस जप्त करूं देणें, अडथळा न करणें ह्मणोन.

इसने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २१

१ अंताजी शंकर कमाविसदार दिंमत परशराम रामचंद्र, परगणे तेरदाळ, यांजकडे कामगिरीस गिरमाजी जिवाजी कारकून दिंमत परशराम रामचंद्र यास पाठविले आहेत, सबब सदरहु अन्वयें.

१ अंताजी विठ्ठल कमाविसदार, परगणे यादवाड, दिंमत परशराम रामचंद्र यांजकडे रामाजी दादाजी कारकून दिंमत परशराम रामचंद्र पाठविले, सबब सदरहु अन्वयें.

१ भास्कर सखदेव कमाविसदार परगणे जमखिंडी दिंमत परशराम रामचंद्र यांस पत्र कीं सदरहुप्रमाणें जप्त करून हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन.

—

३

एकूण तीन पत्रें छ. १९ जमादिलावल समानीन, परवानगी रूबरू दिल्हीं असेत.

८७८ (९८९)—बळवंतराव काशी यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं विनंतिपत्र पाठविलें

---

(2) One man who was serving as a substitute for his brother received the same punishment.

(3) The rest were ordered to be blown from guns.

FROM HARIHARRAO PÁNDURANG'S DIARY.

(877) The officers of Parganá Terdál and Yádwád &c. were directed to attach the property of persons who had gone over to the Desai of Kitur.

A. D. 1781-82.

(878) Kasbe Siur in Parganá Gándápur belonged to Ahilyábai Holkar. A feud existed between the village officers and the kamávisdár and the parties had been quarrelling for 4 months. Balwantrao Káshi happened to encamp at the village,

A. D. 1788-89.

तिसा समानीन मया व अलफ रमजान २

तें प्रविष्ट जाहलें. कसबे सिउर, परगणे गांडापूर, येथें मुक्कामास आलों तो गांव अहिल्याबाई होळकर यांजकडील त्या गांवचे कमाविसदार व पाटील कुळकर्णी यांचा कजिया लागोन चार महिने झुंजत होता. त्यास लोणारा किल्ला ज्या भिलांनीं घेतला ते भिल्ल आंत होते. त्याजला आह्मीं मागों लागलों. त्यांणीं उत्तर केलें कीं तुह्मीं हजारपांचशें रुपये घेऊन जावें. आह्मी भिल्ल देत नाहीं. त्याजवरून होळकराकडील कमाविसदार, व पागे यांच्या विचारें गांवावर हल्ला केला तेसमई आमचे सोळा माणूस जखमी, व तीन ठार जाहले; व भिलांचे शंभर माणूस जखमी व कांहीं ठार जाहले. त्यांच्यानें दम न धरवे तेव्हां रघुनाथ धोंडाजी व गोविंद चिमणाजी मातबर गृहस्थ गावांत राहतात, त्यांच्या हवेल्या थोर आहेत, त्यांत भिल्ल व कुळकर्णी शिरोन गोळी वाजविली, इतक्यांत अस्तमान होऊन रात्र पडली. याजवर हरदूजणांनीं मागील दरवाजा उघडोन भिल्ल काढोन दिल्हे. ते भिल्ल सांपडले असते ह्मणजे इतकी मसलत न लांबती त्यांचीं घरें जप्त केल्यास वीस पंचवीस हजारांची सरकारची किफायत होईल ह्मणोन, व रोजमरे याचे ऐवजाकरितां लिहिलें तें विदित जाहलें. ऐशास गांव चार महिने लढत होता, तो तुह्मीं हल्ला करून घेतला, उत्तम केलें. रघुनाथ धोंडाजी व गोविंद चिमणाजी यांणीं सरकारचे हरामखोर सोडून दिले याजकरितां त्यांचे घराची जप्ती करून जे सांपडेल त्याची याद लिहून हुजूर पाठविणें. आणि त्यांस कैद करणें, व कुळकर्णी यांचे वतनाची जप्ती करणें, येविशीं अहिल्याबाई होळकर यांस पत्र सादर केलें आहे, तरी तुह्मीं सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे.

कारकून निसबत दप्तर.

---

and learning that the Bhils who had taken the fort of Loṇárá were in the village he demanded their surrender. The villagers sent word that they would pay Rs. 500 or 1000 to Baḷwantrao rather than surrender the Bhils. Baḷwantrao with the consent of the Kamávisdár attacked the village. Some of the Bhils were killed and wounded, and the rest were taken by the villagers to the houses of Raghunáthrao Dhondoji and Govind Chimṇáji two influential men in the village. The Kuḷkarṇi also joined them, and they fired on Baḷwantrao's men. At night-fall, they allowed the Bhils to escape. Baḷvantrao having reported the facts to Government, Raghunáth and Govind were ordered to be arrested, and their houses were attached. The Kuḷkarṇi's watan was also attached. The facts of the case were also communicated to Ahilyábai.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

२ खून व आत्महत्या.

८७९ (९७)—पदमसिंग पिसाळ देशमुख, प्रांत वाई, याचे नांवें अभयपत्र कीं कुसाजी भोसला कुणबी रयत मौजे ओझरडें, संमत हवेली, प्रांत मजकूर, यास पाटाचे पाण्याचे कजियामुळें तुह्मी मार दिल्हा, त्या मारानें कुणबी मजकूर त्याच दिवशीं मृत्यु पावला; खून तुह्मांकडे लागला; सबब तुह्मांस सरकारांत आणून अटकेस ठेविलें होतें. त्यास खुनाबाबत सरकारची गुन्हेगारी रुपये १७५० साडेसत्राशें करार करून विठ्ठलराव मोरेश्वर गोळे यांची निशा सरकारांत घेतली असे. या उपरी खुनाचा लांजा सरकारचा तुह्मांकडे नाहीं, सुखरूप राहणें अभय असें ह्मणोन.

खमस सबैन मया व अलफ साबान १९

पत्र १

रसानगी यादी.

मुतालीक याचे रोजनिशीपैकीं.

८८० (२)—संभू पाटील, कसबे धामणगांव, परगणे मलकापूर यास पत्र कीं, तुझा व कसबे मजकूर येथील गांवकरी यांचा वतनसंमंधें कजिया होता, यामुळें तूं परागंदा होऊन गांवकरी यासीं दावा करावयाकरितां रात्रीस जमाव करून गांवावर आलास, तेव्हां मइनाई पाटलीण, मौजे पळसखेडें, तर्फ पिंपरी, परगणे जामनेर, इचा लेक वाटेस कसबे मजकूरचे सिवारांत सांपडला तो तूं ठार मारिलास; सबब मइनाई पाटिलीण हुजूर फीर्याद आली. त्याजवरून तु-

खमस सबैन मया व अलफ साबान २६

---

(2) Murder & suicide.

(879) Padamsing Pisál, Deshmukh of Pránt Wái, beat Kusàji Bhósle, a ryot of Ózarde, to death in a dispute relating to canal water. He was arrested & kept in confinement but was afterwards released on his giving security for the payment of a fine of Rs. 1,750.

A. D. 1774-75

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(880) Sambhu Pátil of Dhámangaon in Pargana Malakápur, having a quarrel with the village officer regarding the watan, left the village. He collected some men and came to the village one night to attack his enemies. He found a son of Mainái

A. D. 1774-75.

जला मसाला करून हुजूर आणून मनास आणितां खुनाचा आरोप तुजवर आला, सबब तूं आपला घरवंद व शेत याचा निमे वांटा मइनाईस देऊन दत्तु पाटील मइनाईचा दीर याचे नावें भवरगांवचे पाटील वगैरे यांचे साक्षीनें कागद लिहून दिल्हा; सबब खुनाचा अन्याय माफ करून सरकारांत गुन्हेगारी रुपये १५० दीडशें रुपये घेऊन हें अभयपत्र दिल्हें असे, तरी कसबे मजकुरीं सुखरूप राहणें ह्मणोन. पत्र १.

रसानगी याद.

८८१ (२०९)–बाजीराव आपाजी, तालुके धोडप, यांचे नांवें सनद कीं, हटकरी धणगर याचा चाकर मुदबख्या गुदस्तां गुजराथेंतुन दौलत बाबूराव याचे पथकांतून कंठाळ मुद्दां घेऊन पळोन आपल्या घरास जात होता, तो रात्रीं मौजे महारपाटणें परगणे वांबोरी, येथें येऊन वस्तीस राहिला, दुसरे दिवशीं तेथून निघोन आपल्या घरास जात होता, तो भुता पाटील व बावाजी पाटील व नेऱ्या भिल व महार मौजे मजकूर यांणीं मुदबख्यास वाटेंत गाठून जिवें मारिलें, सबब भुता पाटील व बाबाजी पाटील पळाला. त्याचा भाऊ भिवजी पाटील व नेऱ्या भिल व महार यांस किले धोडप येथें अटकेस ठेविलें आहे, त्याचे पारपत्याचीं वगैरे. कलमें.

सीत सबैन मया व अलफ रविलाखर १५

Pátlin of Palaskhede in the field and killed him. Mainái complained to the Huzur, and the charge of murder was proved. Sambhu therefore granted to Mainái half a share in his houses and fields and executed a document to that effect in favour of Datto Pátil, Mainábái's brother-in-law. A pardon was consequently given to him for his offence, Rs. 150 being levied from him as fine.

(881) Mudbakhya, a servant of a Hatkari Dhangar, ran away with his master's property from the camp of Daulatráo Báburao on his way home halted one night at Mahárpátne in Parganá Wákhári. The next morning while proceeding to his destination, he was way-laid and murdered by Bhutá Pátil, Báwáji Pátil, Neryá Bhil and a Mahár. These persons were therefore imprisoned in fort Dhodap. Orders were now issued for the disposal of the prisoners as follows:—

A. D. 1775-76.

(1) The murderers Bhutá and Néryá should be taken to the village where the murder took place and beheaded;

(2) One of the murderers, Báváji Pátil, having absconded, his brother

भुता पाटील, भिवजी पाटील याचा भाऊ बावाजी पाटील, व नेऱ्या भिल यांणीं खून केला, त्याणें भिवजीचा भाऊ बावाजी पळाला सबब खुनी असामींचे पारिपत्य.

१ भुता पाटील.
१ नेऱ्या भिल.

२

दोन असामी यांणीं ज्या गांवीं खून केला त्या गांवीं हरदू जणांस नेऊन छाटून टाकणें. कलम १.

किता. असामी.

१ भिवजी पाटील बावाजी यानें खून करोन पळोन गेला, सबब त्याचा भाऊ.
१ महारानें मुदबख्याची पितळी घेतली सबब.

२

दोन असामी जामीन घेऊन सोडून देणें. कलम १.

मौजे मजकूरची पाटिलकी जप्त करावयाविशीं सरसुभाहून सनद तुह्मांस सादर जाहली आहे, त्याप्रमाणें पाटिलकी जप्त करणें. कलम १.

तीन कलमें लिहिलीं आहेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८८२ (२०५)—बाळसेट बिन गोंदसेट सोनार देवरुखकर याचे नांवें चिटणिसी

सीत सबैन मया व अलफ. रबिलाखर १५

पत्र कीं, गोंदसेट सोनार मुराडकर याच्या लेकास रामा दसपुऱ्या व राघोबा विश्या या दोघांनीं जिवें मारिला, त्याचे सोबतीस गोपाळा गुहागरकर सोनार व तुझा लेक सदाशिव होता असें ह्मणून गोंदसेट मजकूर पेशजीं हुजुर फिर्याद जाहला होता, त्याजवरून येविशींचा शोध करतां सदाशिवाकडे सदरहूविशींचा लांझ्या नाहीं, असें जाहलें; परंतु चौकशीबद्दल कांहीं दिवस अटकेस होता, आरोप आला, सबब पंचगव्य देववून हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी सदरहू खुनाचा लांझ्या तुझा लेक सदाशिव याजकडे नाहीं. पूर्ववत्प्रमाणें आपले सोनाराचे जातींत

was arrested. He and the Mahár who had taken a pot belonging to Mudbakhyá were ordered to be released on furnishing security.

(3) The Páṭilki watan of the village was confiscated.

FROM JANÂRDAN ÂPÂJIS DIARY.

(882) Two persons murdered a son of Gondshet Sonár. Bálshet Sonár's son, Sadáshiv, was their accomplice, but at the inquiry he proved his innocence. Orders were therefore

A. D. 1775-76.

वर्तत जाणें. तुझे लेकाकडे हरकी रुपये १५० दीडशें करार करून हुजूरांत पागा दिंमत बाजी मोरेश्वर यासीं छ. २९ सवाल्टीं देविले ते सरकारांत सदरहूप्रमाणें जमा जाले असत ह्मणोन. छ. २३ मोहरम. पत्र १.

८८३ (४७५)—यादो पांडुरंग आवटी कसबे बारागांव नांदुर, परगणे मजकूर, व कुळकर्णी मौजे चिंचोलें, परगणे मजकूर याच्या दोन स्त्रिया होत्या, त्यांस कण्हेरीच्या मुळ्या चारल्या, एक स्त्री मृत्यु पावली, एक आजारी आहे. यादो पांडुरंग कसबे मजकूरहून पळोन गेला, ह्मणोन तुह्मांकडील कारकुनांनीं हुजूर विदित केलें, त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी कसबे मजकूरचे आवटीपण, व मौजे मजकूरचें कुळकर्ण, येणेंप्रमाणें जफ्त करून उत्पन्न होईल तें परगणे मजकूरचे हिशेबीं जमा करणें; व यादो पांडुरंग याचा शोध करून त्यास धरून हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, निळकंठराव रामचंद्र पागा, यांचे नांवें. छ. २ जमादिलावल.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

सनद १.

रसानगी यादी.

मुतालिक ह्याचे रोजनिशीपैकीं.

८८४ (७)—सटवाजी लाड खिजमतगार याणें आपला चाकर पोर्गा ठार मारिला, सबब मशारनिल्हेस किल्ले गदग येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविला असे, तरी यास बेडी घालून किल्लेमजकुरीं पक्क्या बंदोबस्तानें ठेऊन शिरस्तेप्रमाणें पोटास शेर सनद—पैवस्तगिरीपासून किल्ले मजकूर पैकीं देत जाणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ साबान १४

परवानगी रूबरू. राजश्री बाळाजी महादेव
कारकून शिलेदार.

---

issued that cow's urine should be given to purify him as he had been for some time in jail, and Rs. 150 were levied from him as a present.

(883) Yádo Páṇḍurang, kulkarṇi of Chincholi in Pargaṇá Nándur, gave roots of the *kanher* plant to his two wives to eat. One of them died, and the other sufferd from the effects of the poison. Yádav absconded. His watan was attached, and orders were issued for his apprehension.

A. D. 1777-78.

FROM THE MUTÂLIK'S DIARY.

(884) Saṭwàji Lád khismatgár having murdered his servant-boy was sent to prison in fort Gadag.

A. D. 1777-78.

८८५ (६१५)—नरहर लक्ष्मणराव कमाविसदार, परगणे शेवगांव, यांचे नांवें सनद कीं, रामाजी येल्हो ब्राह्मण यास कसबे तीसगांव, परगणे मजकूर एथें जिवें मारिलें. ते मारेकरी ब्राह्मण वगैरे तेरा असामी कैद करून हुजूर आणिले होते, त्याचा करार येणेंप्रमाणें. कलमें.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलावल

मारेकरी असामी १३ पैकीं शूद्र चार व मुसलमान एक, एकूण असामी ५ पांच किल्यावर अटकेस ठेविले. बाकी. असामी.

१ जनार्दन बापूजी.
१ हरी रामगिरधर.
१ भवानी यशवंत.
२ मल्हार त्रिंबक, व मुक्ताजी त्रिंबक.
१ विठ्ठल गोपाळ.
१ मल्हारी ब्राह्मण.
१ गोविंदा ब्राह्मणभाई निसबत हरी रामगिरिधर.

८

एकूण आठ असामी किल्यावर अटकेस ठेवावयाचे केले होते, ते मना करून त्याजकडे ऐवज करार १०००१ रुपये.

यासि तपशील.

१५०० रामाजी येल्हो यांचे पुत्रास खुनाबद्दल द्यावे.
८५०१ सरकारचे खंडाबद्दल सरकारांत घ्यावे.

१०००१

आठ असामी बेड्यासुद्धां सरकारचे प्यादे हुजूर हशमाकडील बरोबर देऊन तुम्हांकडे पाठविले आहेत तेथें पोंहचलियावर जामीन चांगले पक्के घेऊन जामीनकतबे हुजूर पाठवणें; आणि सदरहू असामींच्या बेड्या तोडून जातीबाहेर ठेवणें. पुढें यांणीं राहावें, पुढें वर्तणूक कशी करावी याची आज्ञा हुजुरून होईल त्याप्रमाणें करवणें. कुटुंबसुद्धां जातीबाहेर ठेवणें. कलम १.

रामाजी येल्हो यांचें कर्ज या असामीं पैकीं ज्याजकडे येणें असेल तें त्याजपासून व्याजसुद्धां सरकारचे ऐवजाबरोबर एका महिन्यांत वसूल करून रामाजीचे पुत्रास पावतें करून, पावती घेऊन हुजूर पाठवणें. कलम १.

सदरहू असामी तुम्हीं आपलेजवळ पुढें चाकरीस कधींही ठेऊं नये. ऐसें केलें असे, तरी न ठेवणें. कलम १.

परगणे मजकूर येथील फडणिसी नारो रघुनाथ याजकडे आहे, त्याचे तर्फेनें रा-

---

(885) Thirteen men murdered, Rámáji Yelló who held the appointment of Fadnis at Tisgaum in Pargana Shevgaum. Five of them, one a musalman and four Shudrás were sent to prison. The rest who were Brahmins were first ordered to be imprisoned but that order was revoked and they were fined Rs.10,001,out of which Rs. 1500 were ordered to be given to the son of the deceased. It

A. D. 1778-79.

एकूण दहा हजार एक रुपया सात असामी ब्राह्मण व एक ब्राह्मणभाई मिळोन आठ असामींकडे सदरहूप्रमाणें करार केला असे, तरी याची निशा एक महिन्याचे मुदतीची घेऊन ऐवज वसूल करणें; आणि यापैकीं दीड हजार रुपये रामाजीचे पुत्रास देऊन बाकी सरकारचे खंडाचे पंच्यायेसीशें एक रुपयाची हुंडी करून एक महिन्याचे आंत ऐवज हुजूर पुण्यास पावता करणें. कलम १.

माजी येल्हो कामकाज करित होते. हल्लीं त्यांचे पुत्र गोविंद राम यांस मशारनिल्हेनीं आपले तर्फेनें फडणिसीचें कामकाज सांगितलें आहे, तरी त्यांचे हातें घेत जाणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें पांच कलमें करार केलीं असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन छ. २४ रविलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

८८६ (६४५)—गंगी परदेशीण इणें आपला दादला सोमल घालून जिवें मारिला, सबब अटकेंत ठेवावयास किल्ले सिंहगड येथें पाठविली आहे, तरी किल्ले मजकुरीं अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देऊन काम करवीत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ जिल्काद ५

रसानगी यादी.

८८७ (७०७)—त्रिंबक मनाजी दिंमत तुकोजी होळकर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपलें घर कसबे आकोलें एथें आहे, त्यास गांवांत दादो जयराम यांची स्त्री शामाबाई इची अप्रतिष्ठा शिमग्यांत गांवकरी यांणीं केली, सबब तिणें जीव दिल्हा, त्याचे चौकशीस सरकारांतून विसाजी हरी

इसन्ने समानीन मया व अलफ साबान ११

---

was directed that security should be taken from these Brahmins and that they should be excommunicated. Further orders were to be issued regarding their future residence. The officer of Shewagaum was told never to employ them under him. The son of the deceased was given the appointment of his father.

(886) Gangi, a Pardéshi woman murdered her husband by administering arsenic to him. She was therefore sent to prison.

A. D. 1779-80.

(887) The villagers of Akóla outraged the modesty of Shàmá, wife of Dàdo Jayràm, during the Shimgà holidays. She therefore committed suicide. Visàji Hari was sent

A. D. 1781-82.

कारकून पाठविले, त्यांणीं चौकशी करून अन्यायी यांजपासून गुन्हेगारी घेतली. हल्लीं विसाजी हरी सर्व गांवास पंचगव्य देऊन असामी पाहून पट्टी घेतात. येविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी त्रिंबक मनाजी यास सर्वांबरोबर पंचगव्य देणें, पट्टी मना केली असे, तरी यास पट्टीचा तगादा न करणें ह्मणोन, विसाजी हरी यांस चिटणिसी. पत्र १.

८८८ (७६६)—कृष्णाजी उतेकर याणें कृष्णाजी महाडीक शिंपी, वस्ती कसबे पाली, याच्या कुणबिणी दोन, मौजे रतबगांव, तर्फ पाल हवेली, येथील नदीवर जिवें मारून आपण महाडास घरीं गेला, त्याचा पत्ता तुह्मीं लाऊन धरून आणून, किल्ले सरसगड येथें अटकेंत ठेविला आहे, त्यास हल्लीं तोफेचे तोंडीं द्यावयाची आज्ञा केली असे, तरी तोफेच्या तोंडीं देऊन उडवून टाकणें ह्मणोन, बाजी गोविंद यांचे नांवें. सनद १.

सलास समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ३०

रसानगी यादी.

८८९ (८४०)—सदाशिव गणेश केळकर वस्ती वाडा फणसें, मौजे वाडें तर्फ खारेपाटण, तालुके विजेदुर्ग, याणें गोविंदभट पैठण, वस्ती वाडा मजकूर यांची कन्या गुणाजी गणेश केळकर, वस्ती मौजे वानिवडें, तर्फ मजकूर यास दिल्हीं होतीं, ती जिवें मारली ह्मणून हुजूर विदित जाहलें; त्याजवरून येविशींची चौकशी करितां गुणाजी गणेश याची बायको मारल्याचा मुद्दा सदाशिव गणेश याजकडे लागू होतो; सबब यास कैद करून बराबर गाडदी निसबत राघो विश्वनाथ गोडबोले असामी ४ चार देऊन बिडीमुद्धां किल्ले वंदन एथें अटकेस ठेवावयाकरितां पाठविला असे, तरी किल्ले मजकुरीं पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, नारो शिवदेव यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा समानीन मया व अलफ जमादिलावल २०

रसानगी यादी.

---

from the Huzur to inquire into the matter. He fined the offenders and ordered that all the villagers should drink cow's urine to purify themselves and pay a cess imposed by him. Trimbak Mánáji complained to the Huzur. The cess was remitted but he was ordered to drink cow's urine to purify himself.

(888) Krishnáji Utekar killed two female servants of a tailor of Páli. He was ordered to be blown from a gun.

A. D. 1782-83.

(889) Sadáshiva Ganesh Kelker of Wádá Fanase in Mouze Wáde of Turf Kháre Pátan in Táluká Vijedurg having murdered his brother's wife was sent to prison.

A. D. 1783-84.

८९० (९०८)–बळवंतराव नरसी यांचें घर कसबे खटाव, प्रांत मजकूर येथें आहे, त्यास त्याचे भाऊबंद वगैरे शें दीडशें लोक जमा होऊन मशारनिल्हेचा वाडा वेढून त्यास बाहेर काढिलें; व त्याचीं माणसें तोडिलीं, त्या जमावांत किल्ले वर्धनगड येथील लोक होते, ह्मणून कळोन आलें; त्याजवरून हें पत्र लिहिलें असे, तरी मशारनिल्हेचे वाडियावर लोक चालोन गेले, त्याची चौकशी मनास आणावी लागती. यास्तव त्या जमावांत किल्ले मजकूरचे लोक असतील त्यांस पाठवून द्यावें ह्मणून, परशराम श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांचे नांवें चिटणिसी.

सीत समानीन
मया व अलफ
मोहरम १९

पत्र १.

८९१ (९६१)–रखमी साळोखी इचा दादला लक्ष्मण साळोखा, वस्ती कसबे पुणें, हा गुणी कुणबीण दिंमत बच्याजी रामाजी कारकून निसबत चिटणीस इचा खून हडपसरचे रानांत करून खुन्यें पळोन गेले; त्यांत साळोखा मजकूर होता तोही पळोन गेला, त्याचें ठिकाण न लागे, याजकरितां रखमी मजकूर इजला सरकारांत धरून आणून हजीर जामीन घेणे, ह्मणोन तगादा केला असतां जामीन न मिळे, सबब किल्ले सिंहीगड येथें रखमीमजकूर इजला अटकेंत ठेवावयाकरितां गाडदी असामी सहा निसबत राघो विश्वनाथ याजबराबर पाठविली आहे, तरी किल्लेमजकुरीं बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणे ह्मणोन, केशवराव जगन्नाथ यांचे नांवें.

समान समानीन
मया व अलफ
मोहरम १८

सनद १.

परवानगी रूबरू.

८९२ (१०५८)–सदाशिव गणेश केळकर, वाडा फणसें मौजे वाडें, तर्फ खारापाटण, तालुके विजयदुर्ग यांणीं हुजूर विनंती केली कीं गुणाजी गणेश तिवरेकर मौजे वानिवडे, तालुके मजकूर यांची स्त्री मारल्याचा आरोप मजकडे आला, सबब किल्ले वंदन येथें सरकारांतून मजला अटकेस

सल्लास तिसैन
मया व अलफ
सफर १९

---

(890) The Bháubands of Baḷwantrao Narsi of Khaṭáv numbering about a hundred and fifty, surrounded the house of Baḷwantrao, took him out and killed his men. Some men from the Wardhangaḍ fort were alleged to be implicated in the matter. The Pratinidhi was asked to send them to Poona for inquiry.

A. D. 1785-86.

(891) Laxmaṇ Sáḷokhá of Poona being concerned in the murder of a female servant absconded, and could not be found. His wife Rakhmi was therefore ordered to furnish security for her appearance when required but she was unable to do so. She was therefore sent to prison in Sinhgaḍ.

A. D. 1787-88.

(892) Guṇáji Gaṇesh Tiwrekar of Wániwade in Táluká Khárá-

दहा वर्षें ठेविलें होतें, त्यास हल्लीं मोकळें केलें; परंतु प्रायश्चित्त देऊन शुद्ध केलें नाहीं. याजकरितां स्वामींनीं कृपाळू होऊन जीवनमाफक राजदंड घेऊन, प्रायश्चित्त द्यावयाची आज्ञा करून, मजला दोषापासून मुक्त केलें पाहिजे ह्मणोन; ऐशीयास गुणाजी गणेश तिवरेकर याची स्त्री मारल्याचा आरोप केळकर मजकूर यांजकडे आला होता, सबब याज-पासून राजदंड व ब्रह्मदंड घेऊन सर्व शिष्ट सभेंत विध्युक्त प्रायश्चित्त देववून शुद्ध करून, हे पत्र सादर केलें असे, तरी तुह्मीं तालुके मजकूरचे ब्राह्मणांस ताकीद करून सदाशिव गणेश यांशीं अन्न व्यवहार करीत ते करणें, ह्मणोन चिटणिसी. पत्रें.

१ गंगाधर गोविंद तालुके विजयदुर्ग यांस.

१ समस्त ब्राह्मण तालुके मजकूर यांस.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

३ डाके.

८९३ (२३०)—आनंदराव त्रिंबक सुभेदार परगणे सुपें यांस सनद कीं, काळ्या वलद गंगाजी गोळा, वस्ती कसबे सुपें, हा बेरडांकडे चाकरीस राहून दरवड्यांत जात होता ह्मणोन तुह्मीं लिहिलें, ऐशास काळ्या मजकूर हा बेरडांमध्यें चाकर होता, सबब याचा शिरच्छेद करावयाची तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी काळ्या गोळ्याचा शिरच्छेद करणें ह्मणोन. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रजब २४

रसानगी, मल्हारजी कामथा खिजमतगार दिंमत सखाराम भगवंत.

८९४ (२३१)—महादाजी नीलकंठ याचे गोटांतील बेलदार व पेंढारी यांणीं साल-

---

A. D. 1792-93. pátan had his wife murdered by Sadáshiv Ganesh Kelkar of Wáde in Táluká Vijayadurga who was imprisoned for the same for ten years. The latter was then released without being purified. He prayed Government to purify him, offering to pay a reasonable sum as fine. His prayer was granted, two fines (one to be paid to Government and the other to Bráhmans) being levied.

(3) Dacoity.

(893) Kályá walad Gangáji Gola of Supe was found to have served under Berads, joined Berads and to have accompanied them on their expedition for committing dacoity. He was therefore ordered to be beheaded.

A. D. 1775-76.

(894) The Beldárs and Pendháris in the camp of Mahádáji Nilkant

सीत सबैन मया व अलफ रजब ७

गुदस्तां नवाबाचे लष्करांत लूट केली, सबब शहर बऱ्हाणपूर येथें मुलेंमाणसें मुद्धां अटकेस ठेविले आहेत. त्यांपैकीं दहा असामी जमातदार वगैरे मुख्य असतील ते ठेऊन बाकी सोडून देणें ह्मणोन, नारो कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

८९५ (२३५)—महिपत्या मांग, मौजे उंदीरगांव, परगणे संगमनेर, येथें राहून मुलकांत दरवडे घालीत होता. त्याणें विठ्ठल शिवाजी यांचें कापड जालनापुराहून जात होतें, तें लुटून नेलें. त्याचा मुद्दा मांग मजकुराकडे लागला, सबब त्यास धरून आणावयास लोक पाठविले, तो महिपत्या पळोन गेला. त्याचीं माणसें व जमावाचे लोक सांपडले ते आणून नेवाशाचे गढींत अटकेस तुह्मीं ठेविले आहेत त्यांचीं. कलमें.

सीत सबैन मया व अलफ साबान १०

१ डोचकीं मारणें. असामी.

- १ संत्या महिपत्याचा भाऊ.
- ८ चाकर दरवड्याचे.
  - २ मौजे उंदीरगांव येथील.
    - १ महिम्या.
    - १ नवशा.
    - ——
    - २
  - १ अर्जुन्या, मौजे आलेगांव, परगणे टेंबुरणी.
  - १ सोन्या, मौजे रोठेगांव तर्फ कडवलीत.
  - २ मौजे आंधूर, परगणे वैजापूर.
    - १ गोप्या.
    - १ येशा.
    - ——
    - २

A. D. 1775-76. having plundered the camp of the Nawab in the preceeding year had been sent to prison. They were now ordered to be released with the exception of 10 principal persons, Jamátdars &c.

(895) Mahipatyà Máng used to reside at Undirgaum in Parganá Sangamner and to commit dacoities in the country. On one occasion he committed robbery of some cloth be-

A. D. 1775-76.

१ विठ्या, मौजे बिलवणी, परगणे वैजापूर.
१ उद्या, कसबे वैजापूर.

८

१ खंड्या, मिलाफी वाटेकरी, मौजे बहिरवाडी, परगणे नेवासें.

१०

कलम.

१ सोडून देणें, महिपत्याचीं माणसें.

असामी.

१ हरकी, त्याची वायको.
१ येशा पोर, उमर वर्षे १॥

२

कलम.

२

एकूण कलमें दोन लिहिलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, रामचंद्र नारायण, परगणे नेवासें वगैरे महाल, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

८९६ (२५३)—बाजीराव आपाजी, तालुके धोडप यांचे नांवें. सनद.

सीत सबैन मया व अलफ सवाल ११

१ तुह्मीं हुजूर विनंति केली कीं, गावज्या भिल वस्ती मौजे कसाबखेड, परगणा माणिकपुंज, याणें डोंगरहटीचे भिलासीं मिळोन परगणे मजकुरीं गांवगन्ना दंगा करून लुटलें, सबब

---

longing to Vithal Siváji, which was being brought from Jálnápur. The robbery was traced to him and he was arrested. He however absconded. His men and confederates were then seized and the following orders were passed:—

(1) Mahipatyá's brother and Mahipatyá's eight servants who assisted him in his dacoities, and one person who was Mahipatyá's confederate and a sharer in his spoil were ordered to be beheaded.

(2) Mahipatyá's wife and child were ordered to be set at liberty.

(896) Gáwajyá Bhil of Kasábkhed in Parganá Mánikpunja, hav-

भिल मजकुरास धरून किल्ले धोडप येथें अटकेस ठेविला आहे ह्मणोन, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी गांव लुटले त्यांत हा होता ऐसा पत्ता पुर्तो मनास आणून भिल मजकूर त्यांत होता ऐसें असल्यास मारून टाकणें ह्मणोन सनद.

समान सबैन मया व अलफ सवाल १७

८९७ (५०७)—येशवंतराव बिन संताजी संकपाळ पाटील, व बहिरो गणेश वगैरे कुळकर्णी मौजे चांदक, प्रांत वाई, यांणीं लक्ष्मण कान्हेर याच्या वाडियावर चाळीस पन्नास माणूस घेऊन येऊन, दंगा करून, बेकैदी केली; सबब पाटील मजकूर याचा हक्क व मळे व मिराशीचीं शेतें वगैरे असतील व कुळकर्णी यांचें कुळकर्ण व ज्योतिषपण सरकारांत जप्त करून जप्तीची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे, तरी पाटीलकीचा हक्क व शेतें व मळे, वगैरे व कुळकर्णी यांचें कुळकर्ण व ज्योतिषपणाची जप्ती करून, जप्तीचा आकार इमानें इतबारें करून, आकारा पैकीं तुह्मांस सालीना रुपये ७५ पाउणसे करार केले असेत, ते घेऊन बाकी ऐवज राहील तो सरकारांत पावता करून पावलीयाचा जाब घेत जाणें ह्मणोन, गोपाळ आपाजी कारकून, मार्फत मोरो हरी, यांचे नांवें. सनद १.

सदरीलप्रमाणें लक्ष्मण कान्हेर याचे नांवें सनद कीं, मशारनिल्हे अंमल करितील, तुह्मीं अडथळा न करणें ह्मणोन. सनद १.

२

परवानगी राजश्री सखाराम भगवंत.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८९८ (५१२)—बापूजी रघुनाथ कुळकर्णी, मौजे ब्राह्मणी, तर्फ राहूरी, परगणे

A. D. 1775-76.

ing attacked and plundered some villages in the Parganá, was arrested by the Kamávisdár and kept in the fort of Dhóḍap. It was ordered that if Gáwajyá's complicity in the crime was proved beyond doubt he should be beheaded.

A. D. 1777-78.

(897) Yeshwantrao bin Santáji Sankpál Pátil and Bahiró Gaṇesh Kuḷkarṇi and others of Chádak in Pránt Wái led an attack on the house of Laxmaṇ Kánher with the assistance of 40 or 50 persons. Their watans were therefore ordered to be attached.

FROM JANÁRDAN APÁJI'S DIARY.

(898) Bápuji Raghunáth Kuḷkarṇi of Bráhmaṇi, Tarf Ráhuri in

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३० — संगमनेर, हा मांगास मिळोन दरवडे घालीत होता. त्याचे मुद्दे कुळकर्णी मजकूर याचे घरीं निघाले, सबब त्याचें कुळकर्ण हिशाचें सरकारांत जप्त करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी मौजे मजकूर येथील मशारनिल्हेचे हिशाचें कुळकर्ण जप्त करून सदरहूचे उत्पन्नाचा आकार होईल तो प्रांत गंगथडी येथील हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, नरसिंगराव बल्लाळ यांचे नांवें छ. २० साबान. सनद १.

सदरील अन्वयें मोकदम मौजे मजकूर यांस. सनद १.

२.

रसानगी यादी.

८९९ (७१४)–कसबे बावधन, प्रांत वाई, येथें रामाजी गोविंद वाळंबेकर यांचे घरीं दरवडा पडला, सबब कसबे मजकूरचे रखवालीचे वगैरे बेरड असामी ७ सात असामी धरून किल्ले परळी येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविले आहेत. यांचे पायांत बेड्या घालून किल्ले मजकुरीं पक्के बंदोबस्तानें अटकेंत ठेवणें; आणि पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, बाळाजी नारायण यांचे नांवें. (इसने समानीन मया व अलफ रमजान १२) सनद १.

रसानगी यादी.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

४ चोऱ्या व दरवडे.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९०० (२४७)–येश्या व जावज्या बेरड, तुह्मीं चोरीवर धरिले होते. त्यास वाजपूस

A. D. 1777-78. Pargaṇá Sangamner used to commit dacoities with the assistance of Mángs, and stolen property was found in his house. His watan was therefore attached.

(899) A dacoity having taken place at Báwdhan in Piánt Wái, seven Rakhwáldárs of the village, of the Beraḍ caste, were arrested and sent to prison. (A. D. 1781-82.)

(4) Theft and robberies.

FROM JANÁRDAN APÁJIS DIARY.

(900) Two Berads arrested for theft died of the beating they

सीत सबैन
मया व अलफ
रमजान ३०

करितां न सांगत, ह्मणोन मार दिला याजमुळें मयत झाले, त्यास बेरडाची वस्तवानी त्याचे रुपये तुह्मांकडे येणें आहेत, ते याद तुह्मांपाशीं आहे, त्याप्रमाणें वसूल करून हुजूर पाठविणें ह्मणोन, भिकाजी आपाजी कारकून दिंमत पागा हुजूर यांचे नांवें. छ. ३ साबान. सनद १.

रसानगी यादी.

९०१ (२८५)-विश्वनाथभट पाटणकर वस्ती मौजे खेड, कसबे नेवरें, तालुके रत्नागिरी हा चोऱ्या करीत होता, ह्मणोन अटकेंत ठेविला. त्यास जामीन घेऊन सोडून द्यावा, तरी जामीन मिळेना, सबब तालुके मजकुराहून तुह्मीं हुजुर पाठविला, तो येऊन पोहोंचला, त्यास हल्लीं येथें वेदमूर्ती जनार्दनभट भिडे वस्ती मौजे महाबळ, तर्फ संगमेश्वर, तालुके मजकूर यांस विश्वनाथ भटांनीं फिरोन चोरी करूं नये, व कांहीं बदफैली करूं नये, काशीस जावें, याप्रमाणें जामीन घेऊन सोडून दिला असे ह्मणोन, महिपतराव कृष्ण तालुके मजकूर यांस, जाब १. सदरहूचा जामीन कतबा दप्तरीं असे छ. ४ सफर.

सीत सबैन
मया व अलफ
रबिलाखर १५

परवानगी रूबरू.

९०२ (३४६)-विसो दातार हा पुण्यांत लोकांचे घरीं चोऱ्या करीत होता त्यास धरून कैद करून तुह्मांकडे अटकेंत ठेवावयासी पाठविला आहे, यास किल्ले सोलापूर येथें पक्के बंदोबस्तानें ठेऊन पोटास शेर मध्यम प्रतीचा देत जाणें ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी, तालुके मजकूर यांचे नांवें परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस. रसानगी, पांडुरंग कृष्ण कारकून दिंमत अनंदराव काशी कोतवाल शहर पुणें छ. २८ रजब. सनद १.

सबा सबैन
मया व अलफ
रमजान २९

A. D. 1775-76. received at the hands of a kárkun in the Huzur Págá for not confessing their guilt. The kàrkun was ordered to send their property to Government.

(901) Vishvanáth Bhat Pátankar of Khed in Táluká Ratnágiri being given to committing thefts was arrested and being unable to furnish security was sent by the District officer to the Huzur. Janárdan Bhat Bhide stood surety for him, promising that he would not again commit theft or any other offence and that he would repair to Benáres.

A. D. 1775-76.

(902) Viso Dátár being given to committing thefts in Poona was sent to prison in fort Sholápur. The order was given by Bàlàji Janárdan and communicated to the writer of the order by a clerk of the Kotwál of Poona.

A. D. 1776-77.

९०३ (४२५)—गोपाळजी आंगरे यांजकडील चोरट्यांनीं लांजे महालांत उपद्रव केला आहे, यास्तव लोकांस बक्षीस द्यावयास करून स्वारी पाठविली आहे, ह्मणोन लिहिलें, त्यास चोरांचा पत्ता पाडून पारिपत्य करणें. जो चोर धरून आणील त्यास कार्याकारण पाहून बक्षीस देणें ह्मणोन.

सबा सबैन मया व अलफ सफर २

कलम १.

९०४ (६३६) कमावीस जप्ती बरहुकुम मुकुंदा भाट याणें श्रावण मासचे दक्षणेसमई रमण्यांत ब्राह्मणांचे वस्तभाव चोरली, सबब कैद करून त्याजवळ सनगें सांपडलीं ते गुदस्तां त्रिंबक मोरेश्वर कारकून दिंमत हशम, सनगें एकूण. आंख.

समानीन मया व अलफ साबान २३

५	दुपट्टे धुवट फाटके	२
·।	टोपी डोईची छिटी	१
५।		३

९०५ (६८५)—गळी गुजर वगैरे वस्ती कसबे बारामती याचे घरचे चाकरांनीं भाईचंद गुजर वस्ती कसबे मजकूर याचे घरीं चोरी केली ते. असामी.

इहिदे समानीन मया व अलफ रमजान ६

१ खेत्रू पवार.
१ राणु गावडा.
१ जोगु मचाला.

३

एकूण तीन असामी वस्तवानीसुद्धां सांपडले, ते तुह्मीं धरून गुजराची वस्तवानी माघारी देऊन कैद करून ठेविले आहेत; त्यांचीं शासनें करावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन

---

(903) Mahál Lánje being infested by robbers, order was issued to trace and punish them, and permission was given to grant suitable rewards to those who might assist in arresting the offenders.

A. D. 1776-77.

(904) Mukundá Bhát stole articles belonging to Bráhmins who were assembled at Ramṇá for the purpose of receiving the Daxiná disbursed during the month of Shrávaṇ. He was imprisoned, and clothes worth Rs. 5–4 found on him were confiscated.

A. D. 1779-80.

(905) Three persons committed theft at the house of Bháichand Gujar of Bárámati and were arrested with the property stolen. Pándurang Báburao returned the property to

A. D. 1780-81.

तुह्मांकडील आपाजी बाबाजी यांणीं हुजूर विनंती केली; त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू तीन असामींचीं शासनें एकेक हात तोडून सोडून देणें; आणि हुजूर लिहून पाठवणें ह्मणोन, पांडुरंग बाबूराव यांस. सनद १.

रसानगी, आपाजी बाबाजी दिंमत पांडुरंग बाबूराव.

९०६ (८४४)—तालुके रत्नागिरी येथें शामल जंजीरकर याजकडील चोरांचा उपद्रव

अर्बा समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १६

जाहला होता, याजकरितां लोक स्वारीस पाठविले, त्यास लोकांनीं चोर धरून आणिल्यास पन्नास रुपये बक्षीस द्यावयाचा करार केला, त्याप्रमाणें लोकांनीं चोर धरून आणिले, सबब सरकारांतून पन्नास रुपये बक्षीस द्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणून तुह्मीं हुजूर विनंती केली; ऐशास शामलाकडील चोरटे धरावयाची मेहेनत लोकांनीं चांगली करून चोरटे धरिले, सबब बक्षीस एक साला रुपये पन्नास ५० रुपये द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरील पन्नास रुपयांची नांवनिशीवार लोकांस वांटणी करून, तालुके मजकूर येथील हिशेबीं खर्च लिहिणें ह्मणोन, महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

९०७ (९०४)—कोंकणप्रांतीं चोरटे चोऱ्या करीत होते, त्यांस तुह्मीं धरून आणून

सीत समानीन मया व अलफ मोहरम ८

चौकशी करून त्यांचे अपराध हुजूर लेहून पाठविले; त्याजवरून चोरांचीं पारिपत्यें करावयाचीं. बीतपशील.

२० डोकीं मारावयाचे. असामी.

१ माना म्हार वारूळकर वस्ती हाय तर्फ मरल माहाल.
१ सोना बिन गणोजी शेलार, वस्ती ढोकवलें, तर्फ हेळवाक.
१ कृष्णशेट बिन पांडशेट सोनार चिपळुणकर, हल्लीं वस्ती कसबे बामणोली, तर्फ मजकूर.

---

the owner and solicited orders for the disposal of the thieves. He was directed to cut off one hand of each of the offenders and to set them at liberty.

(906) A reward of Rs. 50 was offered for the capture of robbers

A. D. 1783-84.

residing in the territory of the Janjirkar who used to commit robberies in the Táluká of Ratnágiri. The robbers having been captured, the rewards were ordered to be paid.

(907) The following sentences were passed on 58 persons (Mahárs,

A. D. 1785-86.

Sonárs &c.) who were concerned in thefts committed in the Konkan and whose cases were reported for orders:—

१ लक्ष्मण बिन धोंडशेट सोनार, वस्ती येलें, प्रांत सातारा, संभशेट, व जानशेट सोनार तांबीकर, यांचे घरचा पोर्गा.
१ बाळू बिन माहादजी पाकडा. वस्ती मौजे भेडसगांव. प्रांत पनाळा.
१ देवा बिन बहिरू महार, वस्ती मौजे पांचगणी, तर्फ मरळी महाल.
१ गणा म्हार बिन हिरा काजुरलीकर हल्लीं वस्ती पाटण.
१ नाना म्हार बिन खंडा म्हार तळेकर हल्लीं वस्ती मौजे उमरडें तर्फ मरळी.
१ रघा बिन दुलबा म्हार वस्ती मौजे पाली तर्फ तांबी तालुके व्याघ्रगड.
१ राया बिन धारा म्हार वस्ती मौजे उमेरडें तर्फ परळी.
१ जान्या बिन धारोजी हेमण वस्ती मौजे कुलकवाडी.
१ लख्या बिन देवजी राणीक, वस्ती मौजे कुलकवाडी.
१ भिका बिन कृष्णाजी बुटर्या, वस्ती कुलकवाडी.
१ सोना बिन ताना भोवड, वस्ती कुलकवाडी.
१ लक्ष्मण बिन बाळकोजी बुटर्या, वस्ती चिपळूण.
१ लक्ष्मण बिन बाळकोजी मोन्या, वस्ती मौज कुलकवाडी.
१ गोपाळ सावंत देसाई, वस्ती मौजे मेंढें, तर्फ फुणगुस.
१ कृष्णाजीराव खानवीलकर वस्ती मौजे बुडीयें. तर्फ फुणगुस.
१ लख्या कावल्या, वस्ती मौजे नारसिंगें तर्फ फुणगुस.
१ माद्रु रायकर वस्ती मौजे मेंढें तर्फ फुणगुस.

२०

१३ उजवा हात व डावा पाय तोडावयाचे. असामी.

१ तान शेट सोनार वस्ती मौजे कुसवडें तर्फ पाटण.
१ होना लव्हार वस्ती मौजे ढोकवलें, तर्फ हेळवांकला.
१ महादजी बिन रुपाजी पाकडा, वस्ती मौजे भेडसगांव.
१ येसू बिन रुपाजी पाकडा वस्ती मौजे भेडसगांव.
१ गोदा बिन येसू पाकडा वस्ती मौजे भेडसगांव.
१ ताना म्हार बिन रामा म्हार पालकर, हल्लीं वस्ती मौज मरळी.
१ धाका बिन भिका म्हार वस्ती मौजे बिचोडी तर्फ हेलवाक.
१ जिवाजी विचारा वस्ती मौजे हसोल हल्लीं वस्ती कुलकवाडी.
१ रघोजी पोर्गा निसबत वाजोजी शिंदे वस्ती कुलकवाडी.

20 Persons to be beheaded,

13 „ to have the right hand and left leg cut off,

१३

१ अंतशेट बिन बाळशेट सोनार वस्ती मौजे खडपवली तालुके चिपळूण.
१ रत्नोजी बिन रामजी कदम वस्ती मौजे कुलकवाडी.
१ नारशेट बिन दादशेट सोनार मुरुडकर, हल्लीं वस्ती कसबे पुणें.
१ लक्ष्मण बिन आपाजीराव सुर्वे, कुंभारखाणकर.

१३

१८ उजवा हात तोडावयाचे. असामी.

१ गोरखोजीराव इंदुलकर वस्ती मौजे कुसवडें तर्फ पाटण.
१ हणमंता इंदुलकर, वस्ती मौजे कुसवडें. तर्फ पाटण.
१ हिरोजी इंदुलकर, वस्ती मौजे कुसवडें, तर्फ पाटण.
१ बाळोजीराव इंदुलकर वस्ती मौजे कुसवडें, तर्फ पाटण.
१ गणसालवी वस्ती मौजे कुसवडें तर्फ पाटण.
१ लक्ष्मण बिन विठोजी शेलार ढोकवलकर वस्ती मौजे रासाटी, तर्फ पाटण.
१ सेका बिन भानजी भांगड्या वस्ती मौजे कुसवडें तर्फ पाटण.
१ सेका बिन आपाजी सेड्या, वस्ती मौजे धावडें. तर्फ मरळी.
१ रता बिन सोना म्हार. वस्ती मौजे सावरट, तालुके व्याघ्रगड.
१ माला बिन विठा म्हार. वस्ती मौजे उंबरणें. तर्फ मरळी.
१ संता बिन हरनाक म्हार. वस्ती मौजे उंबरणें. तर्फ मरळी.
१ भाना बिन मामल, हल्लीं वस्ती मौजे हाय, तर्फ मरळी.
१ बाळू बिन नागोजी धावडा. वस्ती मौजे कुलकवाडी.
१ चिमा बिन उदाजी पाटील. वस्ती मौजे खडपवली, तर्फ चिपळूण.
१ कृष्णशेट बिन बाळशेट वस्ती. मौजे खडपवली. तर्फ चिपळूण.
१ लक्ष्मण बिन माणकोजी सालवी. वस्ती लवलें. तर्फ खेड.
१ हरी गुरव, वस्ती मौजे तिवरें. घेरा प्रचितगड.
१ रघा गुरव, वस्ती मौजे राई, तर्फ फुणगुस.

१८

४ उजवा हात व कान एक कापावयाचे असामी.

१ बहिरू शेलार, वस्ती मौजे कुसवडें, तर्फ पाटण.
१ भागा बिन भिका म्हार, दरेकर, हल्लीं वस्ती मौजे सावरठ, तर्फ तांब.
१ सतू बिन धारोजी धामशा, वस्ती मौजे कुलकवाडी.

---

18 Persons to have the right hand cut off,

१ राजू बिन हिरोजी राणीक, वस्ती कुलकवाडी.

४

१ सोना बिन संता म्हार, वस्ती मौजे पापरडें, तर्फ मरळी, याचा उजवा हात व पाय तोडावा.

१ साना बिन ताना म्हार, वस्ती व्याघ्रंवली, तर्फ (देव)रुख, याचा एक कान कापावा.

१ संभाजी बिन हरजी डुगणकर, वस्ती मौजे कुलकवाडी, तर्फ चिपळूण, विशोभित करून फिरऊन मेक देऊन मारावा.

५८

एकूण अठ्ठावन असामींचीं सदरहू लिहिल्याप्रमाणें पारिपत्यें करणें ह्मणून, महिपतराव कृष्ण मामलेदार तालुके रत्नागिरी यांस. सनद १.

रसानगी यादी.

९०८ (९३१)—तालुके अंजणवेल येथें बंदीवान आहेत, त्यांचे पारपत्याची आज्ञा, जाहली पाहिजे ह्मणोन तुह्मीं विनंतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें त्यास. कलमें.

सबा समानीन मया व अलफ सवाल २३

येसा गुलाम निसबत रामचंद्रभट गद्रे, वस्ती मौजे पालशेत, तर्फ गुहागर, हा भटजींचें घरीं मनस्वी वर्तणूक करून कामकाज न करी. यास्तव त्यांणीं सोड दिल्ही, त्याणें मुलकांत ब्राह्मणांचे घरीं दोन तीन वेळां चोऱ्या केल्या, सबब अटकेस ठेविला आहे, ह्मणोन लिहिलें. त्या चोऱ्या कोण

मल्हार आपाजी व त्याचा पोरगा हुजुरून किल्ले बहिरवगड येथें अटकेस ठेवावयासी पेशजीं पाठविला, त्यास मल्हार आपाजी सर्दीमुळें आजार होऊन मृत्यु पावला; पोरगा अटकेस आहे ह्मणोन लिहिलें, त्यास पोऱ्यास जामीन घेऊन सोडून देणें. कलम १.

---

4 Persons to have the right hand and one ear cut off.

3 „ * * * *

(908) A slave, named Yesá, belonging to Rámchandrabhat Gadre of Pálset in Tarf Guhágar shirked work, and behaved impudently. Rámchandrabhat therefore discharged him. The slave then began to commit thefts. He was arrested and orders were solicited by the Mámlatdár of Anjanwel as to his disposal. Full details as to the places of thefts and the amount stolen in each case were called for, and the Mámlatdár was informed that on

A. D. 1786-87.

ताना देवळ्या कुणबी, वस्ती मौजे आडुर, तर्फ गुहागर, याणें मौजे वलणेश्वर, तर्फ मजकूर, येथें फिरस्ती महारीण होती तिजबराबर बदकर्म केलें; सबब अटकेस ठेविला आहे ह्मणोन लिहिलें, त्यास याचें घर जफ्त करून वस्तभाव तालुके मजकूरचे हिशेबीं जमा करणें; आणि यास पोटास शिरस्तेप्रमाणें शेर देऊन इमारतीवर काम घेत जाणें. कलम १.

कोणते जागा, किती ऐवजपर्यंत केल्या, तें तपशीलवार लेहून पाठवणें. समजोन आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें; तोंपर्यंत पोटास शेरशिरस्तेप्रमाणें देत जाणें; इमारतीचें काम घेणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन, त्रिंबक कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

५ फसवणूक.

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

९०९ (५४१)—शहर पुणें येथील कोतवाली पेशजीं घासीराम सावळदास याजकडे होती, तेव्हां त्यांणीं रमाबाई ब्राह्मणीण बायको, चांभारगोंदेंकरीण, इजपासून सवाष्ण जेवावयासी गेली ह्मणोन निमित्य ठेऊन पन्नास रुपये घेतले आहेत. त्यास रमाबाईकडे सवाष्ण जेवावयास गेली असें लागत नाहीं. याजकरितां हल्लीं रुपये ५० पन्नास माघारे द्यावयाचे केले असत; तरी मशारनिल्हेचे फाजील कोतवाली संबंधें सरकारांत आहे, त्यांपैकीं सदरहू पन्नास रुपये रद्द कर्ज लिहून रमाबाईस देविले असे, तरी देणें; आणि पावलियाचें कबज घेणें. ह्मणोन आनंदराव कासी कोतवाल यांचे नांवें. छ. १२ जिल्हेज. सनद १.

---

receipt of the information, final orders would be passed. A prisoner died of cold in the fort of Bahiravgad; his son who was also in prison was ordered to be released.

(5) Cheating.

A. D. 1777-78.

(909) Ghāshirām Sāwaldās who was formerly a Kotwāl of Poonā, fined a Brahmin widow Rs. 50 for going to dine at another Brahmin's house under the pretence that her husband was alive. The Huzur considered that the charge was not proved and ordered the money to be refunded to her.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

६ चोरीचा माल घेणें.

९१० (७२४)—अबदुल रहिमान जमादार, निसबत हुजूर हशम, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, लाड महमद व शेख चांद यांजपासून मीं चोरीचे दागिने विकत घेतले, सबब कसबे जुन्नर येथें माझें घर आहे त्याची जफ्ती बाळाजी महादेव यांणीं करून वस्तभाव वगैरे बीतपशील.

इसन्ने समानीन मया व अलफ सवाल १८

नक्त रुपये १७

सनगें एकूण किंमत अजमासें रुपये.

१९।	महंमुद्या	४
४	तिवट	१
१७॥	शेले	४
९	लुगडें चंद्रकळा.	

४९॥।

कापड दागिनें.

१ जामा बुट्टेदार.
२ बासनें छिटी.
१ रुमाल.
१ वळी.
१ मूठ.
१ कंठाळ.

७

बैल सर २

एकूण सत्रा रुपये नक्त व पावणेपन्नास रुपयांचीं सनगें, व सुमारे दागिने सात, व बैल दोन येणेंप्रमाणें किल्ले शिवनेरीस नेलें आहे; येविशीं आज्ञा जाली पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून येविशींची चौकशी हुजूर मनास आणितां जमादार मजकूर याणें एकशेंवीस रुपयांचे दागिने चौघांस दाखऊन घेतले, चोरीचे असें ठावकें नाहीं. याप्रमाणें जालें, सबब याची जफ्ती केली आहे ते मोकळी करून हें पत्र सादर केलें असे, तरी सदरहूप्रमाणें वस्तभाव व घर कागदपत्र जफ्तीस ठेविलें आहे तें याचे हवालीं करणें; व अबदुल रहिमान यास जामीन सदरीलविशीं हुजूर घेतला. याजकरितां शिवनेरीस तुम्हीं जामीन घेतला आहे त्याचा कतबा माघारा देणें म्हणोन, बाळाजी महादेव यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

(6) Receiving stolen property.

(910) Abdul Rahimán's property was attached by Báláji Mahádeo (officer of Junnar) on the ground that he has purchased stolen ornaments. Abdul applied to the Peshwá. It was found that Abdul purchased the ornaments publicly and in good faith. His property was therefore ordered to be released from attachment

A. D. 1781-82.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

७ बनावट दस्तऐवज.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

समान सबैन मया व अलफ रजब ३०

९११ (४८६)—बाळाजी केशव करडेले, दिंमत गणपतराव विष्णु गद्रे, याणीं हुजूर विदित केलें कीं, कृष्णाजी सदाशिव, वस्ती मलगांव, परगणे निंबाईत, याणीं खोटी हुंडी भगवंत बहिरव थथे औरंगाबादकर, याचें नांवची राखले रावजी दामोदर, नामें जोग बाळकृष्ण हरी गद्रे निसबत त्रिंबकराव विश्वनाथ यास द्यावें. अशी लिहिली. त्याचा ऐवज हुंडीप्रमाणें आपण दिल्हा. पुढें थथ्यांची रुजवात होतेसमयीं बोलले कीं, हुंडी खोटी; आमचे दुकानची नव्हे; ऐवज घेतला नाहीं. तेव्हां त्याचा शोध करितां, कृष्णाजी सदाशिव यानें खोटी हुंडी लिहिली; त्याजवरून सरकारांतून ताकीदपत्रें दिल्हीं कीं, खोटी हुंडी लिहिली त्याणीं ऐवज द्यावा. असें असतां, कृष्णाजी सदाशिव ऐवजाचा निकाल करून देत नाहीं ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी तुह्मीं कृष्णाजी सदाशिव यास पागा असीउमरी येथें आणून त्याजपासून व्याजसुद्धां ऐवज घेऊन. त्यापैकीं सरकारची चौथाई घेऊन, हुजूर पागेचा हिशेबीं जमा करून बाकी ऐवज बाळाजी केशव याचा देणें. याशिवाय कृष्णाजी सदाशिव याजपासून साधेल ते गुन्हेगारी घेऊन, हिशेबीं जमा करून, हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन, गंगाधर शंकर यांचे नांवें. छ. २६ जमादिलाखर, चिटणिसी. पत्र १.

९१२ (६५५) चिंतो रामचंद्र भोपटकर याणें कृत्रिमीं पत्रें हातानें शिक्के करून,

(7) Forgery.

FROM JANÁRDAN ÁPÁJI'S DIARY.

A. D. 1777-78.

(911) Krishṇáji Sadáshiv of Malgáın in Parganá Nimbáyet forged a hundi and cashed it. He was ordered to pay back the amount fraudulently received of which one fourth was to be credited to Government, and to pay as large a fine as possible.

A. D. 1779-80.

(912) Chinto Rámchandra Bhopaṭkar, forged false documents and seals. He was therefore imprisoned in fort Sinhgad and orders were issued not to allow him access to pen paper and ink.

समानीन मया व अलफ जिल्हेज २

साधकांचीं खोटीं पत्रें लोकांस करून दिल्हीं, सबब त्यास किल्ले सिंहीगड येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविला आहे, तरी शाई व लेखणी व कागद त्याजवळ न जाई असा पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें किल्ले मजकूरपैकीं देत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

८ जबरीचीं लग्नें.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९१३ (२४१)—बापूजी आपाजी केळकर यांची कन्या दोहो सवा दोहो वर्षांची

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

सदाशिवभट करमरकर. वस्ती मातारा, यांणीं जबरदस्तीनें धरून नेऊन गोपाळ कृष्ण कानिटकर याचा पुत्र मुका. यास देऊन लग्न करविलें; आणि मुवदला गोपाळ कृष्ण कानिटकर यांची कन्या सदाशिवभटानीं आपल्या बंधूस केली. केळकराची कन्या दुसरी नवरी थोर असतां धाकटी कन्या धरून जबरदस्तीनें नेऊन लग्न लाविलें. सबब करमरकर व कानिटकर या उभयतांचे घरांस बहिष्कार घालणें, व त्यांचीं घरें वस्तभावसुद्धां जप्त करणें: दोघांचे घरास बहिष्कार घालून जप्ती केल्याचें सविस्तर हुजूर लेहून पाठविणें ह्मणोन. सनदा.

१ कृष्णराव अनंत, मुक्काम सातारा. यांस कीं, सदाशिवभट करमरकर. याचे घरास बहिष्कार घालणें; आणि घर वस्तभावसुद्धां जप्त करणें, व ज्या गांवीं मुलीचें लग्न लागलें तेथील जोशी उपाध्ये यांस आणून हुजूर पाठविणें ह्मणोन.

---

(8) Forced marriage.

FROM JANÁRDAN ÂPÁJIS DIARY.

(913) Sadáshiv Bhat Karmarkar of Satàrá forcibly took away a

A. D. 1775-76.

daughter of Bápuji Apáji Kelkar, aged two years or two years and a quarter, and married her to Gopál Krishṇa Kánitkar's dumb son, and in return for this service, Gopál Krishṇa's daughter was married to Sadáshiv's brother. Bápuji Apáji had another elder unmarried daughter, and the marriage of the younger daughter was therefore improper. Sadàshiv's and Gopál's families were

१ श्रीनिवास शामराव कमाविसदार, प्रांत कराड यास कीं, गोपाळ कृष्ण कानिटकरास, धाकटी कन्या धरून आणली, असें कळलें असून तिचें लग्न आपल्या पुत्राशीं केलें, सबब कानिटकराचें घरास बहिष्कार घालणें; आणि घर वस्तभाव देखील मौजे टेंबू, प्रांत मजकूर येथें इनाम जमीन आहे, ते वगैरे जें कानिटकराचें असेल त्यासुद्धां जफ्त करणें ह्मणोन.

२

रसानगी यादी, छ. १४ साबान.

९१४ (५६४)–हरी महादेव करमरकर, वस्ती कसबे बीरवाडी, तर्फ मजकूर, यांचे बंधूची कन्या नवरी आहे, तीस त्रिंबक धारप याणें धरून रानांत नेली, त्याजबद्दल येस जोशी उपाध्ये तर्फ मजकूर, व आबाजी बाबाजी धारप हे उभयतां रानांत जाऊन तिशीं त्रिंबक धारप याचें लग्न लाविलें, ऐसें येस जोशी व आबाजी बाबाजी ह्मणतात ह्मणोन हुजूर विदित जालें. त्याजवरून मनास आणतां मूल धरून नेली, तिचें लग्न येस जोशी यांणीं रानांत लाविलें, हा महद् अन्याय केला, सबब त्यांचें वतन जप्त करावयाविशीं हे सनद सादर केली असे, तरी मशारनिल्हेचें तर्फ मजकूरचें ज्योतिष व उपाध्येपण सरकारांत जप्त करणें; आणि सरकारढलाईत पाठविले आहेत, यांजबराबर त्रिवर्गास हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, कृष्णाजी रामचंद्र तर्फ बीरवाडी यांचे नावें. छ. २४ रविलाखर. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल ८

रसानगी यादी.

९१५ (६८०)–सदाशिव नागनाथ यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपण मौजे

therefore excommunicated and their property was ordered to be attached. The Joshis and priests officiating at the marriage were also summoned to the Huzur.

(914) Government was informed that Trimbak Dhárap of Birwádi in Táluká Birwádi forcibly took away Hari Mahádev Karmarkar's daughter outside the village and there married her. A certain Joshi officiated as priest and Abáji Bàbáji Dhàrap was with him. The officer of Birwádi was informed, that the offence was very serious, and was directed to attach the Joshi's watan and to send the three offenders to the Huzur.

A. D. 1777-78.

(915) Sadáshiv Nágnáth, an inhabitant of Anantgaum in Parganá Ambe Jogài went on a pilgrimage to the Godávari, leaving his wife and daughter at home, Náro Báwáji

A. D. 1779-80.

समानीन मया व अलफ जमादिलावल ५

अनंतगांव, परगणे आंबेजोगाई, येथें वस्तीस राहतों. त्यास गुदस्तां जेष्ठमासीं आपण सिंहस्थास गोदास्नानास गेलों, घरीं कुटुंब होतें; व आपली कन्या लग्न करावयाची मूल होती. त्यास नारो बावाजी व केसो बावाजी कुळकर्णी आंबेकर, यांणीं आपण घरीं नाहीं ऐसी संधी पाहून जेष्ठ शुद्ध सप्तमीस अस्तमानीं दहा प्यादे व शेषभट आंबेकर ऐसे आणून आमचे घरीं मारामार करून मुलीस धरून शेजारी सटवाजी पाटील मौजे मजकूर, यांचे आंगणांत नेली. तेंच दिवशीं त्या पाटिलाची भावजई मेली होती, तशीच मुलीस त्याचे आंगणांत उभी करून नारो बावाजी यांणीं आपले आंगावरील पांगरूण मधी धरून केसो बावाजी एकीकडे उभा राहिला, व एकीकडे मुलीस उभी केली, आणि शेषभटानें मंगलाष्टकें म्हणोन, मुलीचे गळ्यांत मंगळसूत्र बांधोन, नाक टोंचोन, नथ घालून, मुलीस सोडून दिल्ही, आणि ते निघोन गेले. त्यास ब्राह्मणाचें लग्न नांदी श्राद्ध, सप्तपदी इत्यादिक कोणताही विधी केला नाहीं, ह्मणोन. ऐसीयास केसो बावाजी कुळकर्णी यांणें सदाशिव नागनाथ यांचे कन्येस धरून नेऊन शेषभटास नेऊन लग्नाचा विधी पुर्ता न करितां मंगळाष्टकें मात्र ह्मणोन मंगळसूत्र बांधोन नाकांत नथ घालून सोडून दिल्ही, याप्रमाणें अविधिकर्म जाहालें, तेव्हां तुह्मीं कुळकर्णी मजकुरास व शेषभटास व आणीक या कर्मांत होते त्यांस बहिष्कार घालून, जाहालें वर्तमान हुजूर लेहून पाठवावें तें न केलें, हे कोण गोष्ट ? हल्लीं हें पत्र लिहिलें असे, तरी याउपरी ज्यांणीं सदरहूप्रमाणें केलें त्यांस बहिष्कार घालून घडला प्रकार चौकशी करून हुजूर लिहून पाठवणें ह्मणोन, समस्त ब्राह्मण क्षेत्र आंबेजोगाई, यांचे नांवें. पत्र १.

मालोजी नाईक बावळे, यास सदरहू अन्वयें पत्र कीं, येविशीं पेशजीं तुह्मांस सरकारचें पत्र सादर जाहलें असतां येविशींचें वर्तमान चौकशी करून लेहून पाठविलें नाहीं. याउपरी कोणाची रुरयात न करितां चौकशी करून, कुळकर्णी यास व शेषभटास वगैरे या कामांत

---

and Keso Báwáji, taking advantage of his absence, entered Sadáshiv's house and with the assistance of 10 peons, whom they had hired for the purpose, forcibly carried away the daughter. They took her into the compound of Satwáji Pátil of the village, and made her stand before Keso, Náro holding a cloth between them. Sheshambhat chanted the hymns sung on occasions of marriage, tied the auspicious thread round the girl's neck and put an ornament on her nose. They then set the girl free and went away. Her father on his return represented the matter to the Peshwa. The Brahmin community of the sacred place of Ambe Jogái was reprimanded for not having reported the facts to Government. The community was now directed to excom-

असतील त्यांस ब्राह्मणांकडून बहिष्कृत करऊन, चौकशीचा मजकूर तपसीलवार लिहून कुळकर्णी व शेषंभट यांस सरकारचे ढलाईतांबरोबर हुजूर पाठविणें ह्मणोन. पत्र १.

२

एकूण दोन पत्रें चिटणिसी दिल्हीं असत.

९१६ (७५९)–निंबाजी गोसावी ब्राह्मण, वस्ती मौजे खरडी, परगणे कासेगांव, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपण आपले स्त्रीस व कन्येस घेऊन आपले सासऱ्याचे घरीं, मौजे कामथी, परगणे मनरूप येथें गेलों होतों. त्यास तेथील कुळकर्णी योगेश्वर शामजी, यांणीं जबरदस्तीनें आमची कन्या धरून नेऊन वाड्याचीं कवाडें लाऊन आपले पुत्राशीं लग्न करावयाचें योजून गांवकरी जोशी जमा करून लग्न करावें असें ह्मणों लागला. त्यास गांवकरी न करीत, व आपला भाऊ माणकोबा यांणीं दगड घेऊन आपणांस मारून घेतलें, तेव्हां आमचे कन्येस सोडून दिल्हें. त्याजवर आह्मीं आपले कन्येचें लग्न करण्यास जातों तेथें कुळकर्णी मजकूर अडथळा करितो, लग्न करूं देत नाहीं, मूल थोर जाली, याजकरितां त्यास ताकीद जाली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे तरी येविशींचें वर्तमान तुह्मीं मनास आणून एक वेळ लग्न जाहलें नसलियास, गोसावी मजकूर आपली कन्या दुसरे वरास देईल त्यास देऊं देणें. कुळकर्णी जबरदस्तीनें लग्न लावीत होता; असें असलियास त्याजपासून गुन्हेगारी सरकारांत घेऊन जमा करणें ह्मणोन, चिंतो रामचंद्र कमाविसदार, क्षेत्र पंढरपूर, दिंमत परशराम रामचंद्र यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर १६

---

municate Náro, Keso and Sheshambhat and to report the facts of the occurrence in detail after inquiry.

(916) Nimbáji Gosávi, a Brahmin of Khardi in Parganá Kásegaum, complained that he had gone to his father-in-law's house at Kámthi in Parganá Manrup, with his wife and daughter, that while there Yogeshwar Shámji, the kulkarni of the village, forcibly took his (Nimbáji's) daughter away to his house, closed the doors and collected the priests with a view to marry the girl to his son, that however as the villagers objected and as Nimbáji's brother struck himself with a stone, Yogeshwar released the girl, and that he was now obstructing the marriage of the girl with another person. Nimbáji therefore prayed that Yogeshwar might be ordered to desist from doing so. The Kamávisdár of Pandharpur was directed to inquire into the matter and to allow Nimbáji, in case his daughter had not already been married, to give her in marriage to any person he chose. He was further directed to fine Yogeshwar, if the allegations made against him were found to be correct.

A. D. 1781-82.

९१७ (९३७)—मल्हार भवानी भींगोरे, मौजे खाबसवाडी, तर्फ लांजे, परगणे धारूर, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, बयाजी दत्ताजी ठाकूर देशमूख कळंबकर, व राणोजी बिन सुलतानजी शेळका पाटील व विठू तेली कारभारी मौजे मजकूर, या त्रिवर्गांनीं आपणांस व आपले स्त्रीस कैद करून मारामार केली. बहुत तसदी देऊन आम्हांस म्हणों लागले कीं, आम्हीं तुझे मुलीचें लग्न लावितों. तेव्हां आपण उत्तर केलें कीं, मूल लहान तीन वर्षांची आहे, या समयीं लग्न करावयासी योग्य नव्हे. म्हणोन आपण बोलतांच मजला मारिलें; आणि गांवांतील गोविंद धोंड्या, उदमी ब्राह्मण, मीठ विक्या, उमर वर्षें पंचेताळसाचा, याजला आणून उभे केलें. आम्हीं त्यास पाहतां बहुत अनर्थ करून द्वाही दुराई केली, तेव्हां आम्हां उभयेतांस कमच्या मारून बेदम केलें. आपण बेदम पडलों असतां त्या दोहों चहूं घटकांत लग्न लाविलें म्हणोन त्रिवर्ग बोलों लागले. आम्हीं यासी दृष्टीनें पाहिलें नाहीं, अशी जबरदस्ती आम्हांवर केली. येविशींची वाजवी चौकशी होऊन, ज्याणें आम्हांवर जबरदस्ती केली आहे त्याचें पारपत्य करून आमचे मुलीचें लग्न येथाविधी करऊन दुसऱ्या वरास द्यावयाची आज्ञा केली पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी येविशींची चौकशी मौजे मजकूरचे व भोवरगांवचे ब्राह्मण जमा करून त्यांच्या जबान्या लेहून घेऊन, त्या जबान्यांवरून या ब्राह्मणावर जबरदस्ती करून लग्नाची अविधी केली, असें जाहालें असल्यास हल्लीं या मुलीचें विधियुक्त दुसरें लग्न करऊन, ज्यांनीं याजवर जबरदस्ती केली आहे त्यांचें पारपत्य येथास्थित करून, गुन्हेगारी घेऊन हुजूर पाठवणें. तेथें विल्हेस न लागे तरी जबान्यासुद्धां

सबा समानीन मया व अलफ मोहरम १५

---

(917) Malhár Bhawáni Bhingore of Khábaswáḍi in Tarf Lánje in Parganá Dhárur complained that the Deshmukh Pátil and Kárbhári of his village arrested and beat him and his wife and pressed him to allow them to marry his daughter to a man of their selection. The girl was three years old and Malhár urged that she had not reached marriageable age. The Deshmukh and other persons thereupon called Govind Dhondyá, a Brahmin trader in salt, aged 45, and declared that they would marry the girl to him. Malhár and his wife strongly protested against the marriage but to no purpose. The Deshmukh and others beat Malhár and his wife so severely that they fell down and lay unconscious for about 2 hours. When they came to their senses, they were told that the marriage had been celebrated. Malhár therefore prayed that an inquiry might be made, and that he might be permitted to marry the girl to another bride-groom. The Kamávisdár of Paithan was ordered to investigate the matter, and if he found that the marriage

A. D. 1786-87.

हुजूर पाठवणें ह्मणोन, सदाशिव विठ्ठल कमाविसदार, मोकासी परगणे पैठण, दिंमत मानसिंगराव सोळसकर, यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

९ बद्‌कर्म.

९१८ (७०३)—जनोजी डावरा, मौजे धोलवड. तर्फ हवेली, प्रांत जुन्नर, याची बायको अहिली, हिणें देवजी बिन खंडोजी चिंचवडा, वस्ती मौजे मजकूर, याजवळ बदकर्म केलें, सबब देवजी मजकूर याजपासून तुह्मी गुन्हेगारी घेऊन, याचे बायकोस अटकेस ठेविली आहे. तिचें पारिपत्य जाहालें नाहीं, ह्मणोन, डावरा मजकूर याणें हुजूर अर्ज केला, त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी राणोजी शेलार खिजमतगार, निसबत खास जिलीब, दिंमत संभाजी धाईरीकर, यास पाठविला आहे, याचे गुजारतीनें अहिलीचें नाक कापून सोडून देणें; आणि हुजूर लिहून पाठवणें, ह्मणोन. बाळाजी माहादेव मामलेदार तालुके शिवनेर यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रजब १६

रसानगी यादी.

९१९ (८९१)—जानकी लगडीण, इणें बदअंमल केला, सबब किल्ले विसापूर येथें अटकेस ठेविली आहे, तीस सोडावयाविशीं तिचा बाप शिवजी गाइकवाड, याणें हुजूर अर्ज केला; त्याजवरून तिणें बदअंमल करूं नये, याप्रमाणें शिवजी मशारनिल्हे यास जामीन घेऊन सोडावयाची आज्ञा केली असे, तरी तिजला सोडून देऊन शिवजी मशारनिल्हे याचे हवालीं करणें ह्मणोन, भिकाजी गोविंद यांचे नांवें. सनद १.

सीत समानीन मया व अलफ साबान १३

परवानगी रूबरू.

---

had been celebrated without the usual ritual, to get the girl married to another person, and to inflict an adequate punishment on the offenders.

(9) Adultery.

(918) Ahili, wife of Janoji Ḍráwarà of Dholwad in Pránt Junnar committed adulteey with Devji Khanḍoji Chinchawḍá. Devji was fined and Ahili was sentenced to have her nose cut off and then to be set at liberty.

A. D. 1781-82.

(919) Jánki Lagaḍın was imprisoned at fort Visápur for adultery. Her father Shiwáji Gáikwáḍ prayed for her release. His prayer was granted on his standing surety for her future good conduct.

A. D. 1785-86.

९२० (११०८)—काशी कोम त्रिंबकजी चवाण, वस्ती कसबे नेवासें, इणें आपला दादला व घरदार सोडून पुण्यांत येऊन बदकर्म करीत होती, सबब किल्ले सरसगड येथें अटकेस ठेवावयास बरोबर गाडदी, निसबत राघो-विश्वनाथ याजकडील देऊन पाठविली असे, तरी किल्ले मजकुरीं कैदेंत ठेवणें, तेथें कोणाशीं बदकर्म करूं नये; व कोणी निसबतीस घेऊन आपले घरीं नेऊन काम काज करऊं नये, किल्ले मजकूरचे इमारतींचें वगैरे काम घेऊन पोटास शेर शिरस्ते-प्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, गोविंद बाजी यांचे नांवें. सनद १.

खमस तिसैन मया व अलफ. जिल्हेज १

रसानगी, राघो विश्वनाथ गोडबोले.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१० भूमिगत द्रव्य.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९२१ (१९५)—कसबे सिन्नर येथें जावजी पाचोरा कुणबी याजकडे ठेवणें सांपडलें, त्याची चौकशी करितां ठेवणें सांपडलें तें काढून नेलें, थांग लागों देत नाहीं, ह्मणोन तुह्मांकडील कारकुनांनीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून हुजूरून त्याचे चौकशीस सदाशिव बाबाजी कारकून शिलेदार पाठ-विले आहेत. त्यांस, व समागमें प्यादे आहेत त्यांस रोजमरा. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ. रबिलाकर ५

१५ सदाशिव बाबाजी यांस रोजमरा एकमाही, छ. १ रबिलावलचा.

१२ प्यादे दिंमत अबदुल्ला यांस रोजमरा दुमाही, छ. १ सफरचा.

---

(920) Káshi kom Trimbakji Chaván of Newáse left her husband and was living in adultery in Poona. She was therefore sent to prison in fort Sarasgad.

A. D. 1794-95.

(10) Treasure-trove.

FROM NÁRO ÂPÁJI'S DIARY.

(921) Government was informed that some treasure had been found by Jáwaji Páchorá, kunbi of Sinner, but that no trace of it could be discovered. Sadáshiv Bábáji kàrkun Silledár was therefore sent from the Huzur to inquire into the matter.

A. D. 1774-75.

६ देवजी वल्लद रामजी.

६ रघोजी वल्लद कुसाजी.

———

१२

एकूण सतावीस रुपये रोजमरा एकमाही, व दुमाही सदरहू तेरखांचा हुजूर पावला आहे. पुढें ठेवीची चौकशी होऊन ठिकाण लागे तों रोजमरा एकमाही व दुमाही भरल्यास तालुके पटापैकीं देणें ह्मणोन, बाळकृष्ण केशव यांचे नांवें. छ. १४ रबिलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

९२२ (२६९)—मौजे खडकवासलें तर्फ हवेली पुणें कर्यात मावळ, येथील मोकदमांनीं सरकारचे आज्ञेशिवाय मौजे मजकूरचे रानांत ठेवणें खणावयास गेले; त्याची चौकशी हुजूर मनास आणितां, ठेवणें यांस सांपडलें नाहीं, परंतु सरकारचे आज्ञेशिवाय हे ठेवणें आणावयास गेले, सबब सहाशें रुपये गुन्हेगारी यांजकडे करार केली, याचा भरणा हुजूर होईल, तुह्मीं ठेवण्यांविशीं मौजे मजकूरचे मोकदमांस उपसर्ग न लावणें ह्मणोन, आनंदराव जिवाजी यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सीत सबैन मया व अलफ मोहोरम १

९२३ (७४६)—शामराव मुरार याची हवेली किल्ले मुल्हेर येथें आहे, त्यांत द्रव्य आहे; त्याचा शोध करून जमीन खणून द्रव्य सांपडेल त्यापैकीं निमे शामराव यास द्यावें; व निमे सरकारांत घ्यावें ह्मणोन, राघो अनंत दिंमत मजकूर यांणीं हुजूर विनंती केली; त्याजवरून श्रीनिवास त्रिंबक कारकून, व खिजमतगार असामी दोन तुह्मांकडे पाठविले आहेत, तरी बेलदार वगैरे माणसें लागतील तीं देऊन, राघो अनंत जागा दाखवितील तेथें तुह्मीं जवळ उभें राहून जमीन खणून माल निघेल तो बंदोबस्तीनें काढणें. जो माल निघेल त्यापैकीं निमे शामराव मुरार यास द्यावा, निमे सरकारांत घ्यावा; याप्रमाणें करार केला असे, तरी जो माल निघेल तो हुजूर लेहून पाठवणें, आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें ह्मणोन, रामचंद्र कृष्ण, तालुके मुल्हेर, यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रबिलाखर ६

---

(922) The Mokadams of Khaḍakwásle in Turf Haveli, Poona, Karyát Máwaḷ, having dug for treasure in the village lands, without the permission of Government were fined Rs. 600 though no treasure was found.

A. D. 1775-76.

(923) Rágho Anant, a servant of Shámrao Murár, represented that treasure was hidden in Shámrao's house at fort Mulher and prayed that it might be dug up and one half given to Shámrao, the other half being taken by Govern

A. D. 1781-82.

शामराव मुरार यांचे नांवें सनद कीं, जो माल निघेल त्यापैकीं निमे तुह्मांस बक्षीस करून निमे सरकारांत घेतला जाईल, खातरजमा असो देणें ह्मणोन. सनद १.

२

एकूण दोन सनदा दिल्या असेत, रसानगी यादी.

७ न्यायखातें.

(क) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

११ जादूगिरी.

९२४ (१७)—बाळाजी महादेव कारकून, निसबत दफ्तर, यांणीं विदित केलें कीं, आपले स्त्रीस कोकणांतीळ भुतें लागून बाधा जाहली आहे. त्याजकरितां कोकणांत मौजे देवघर, तर्फ देवरुख, तालुके रत्नागिरी येथें जाऊन देवापाशीं सहा महिन्याचा गूण मागितला, त्याप्रमाणें सहा महिने निक्षून गूण पडिला; परंतु उपद्रव कोणाकडून होतो याचें ठिकाण लागलें पाहिजे त्यास चौगांवच्या देवाच्या दाखल्यानें ज्याचें भूत निवडेल तें त्याचे पदरीं घालून उपद्रव न होय तें करणें; आणि भुताळ्यापासून गुन्हेगारी घेणें ह्मणोन, महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें चिटणिसी छ. २१ रमजान. पत्र १

अर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०

९२५ (२४)—परशराम जिवाजी डोंगरे मौजे केळें, तर्फ केळें माजगांव, यांणीं हुजूर

---

ment. The prayer was granted and the officer of Mulher was directed to cause the spot shown by Rágho to be dug up and to report the result.

(11) Practice of witchcraft and sorcery.

(924) Báḷáji Máhádeo, a karkun in the Daftar, represented that his wife had been possessed by an evil spirit in the Konkaṇ, that he had prayed the deity of his village Dewaghar, in Tarf Devrukh in Táluká Ratnágiri, that she might be cured within 6 months and that she had been cured accordingly within the 6 months. He requested that inquiries might now be made to find out who caused the evil spirit to possess his wife. Orders were issued accordingly to find out and fine the offender and to take steps to stop further trouble.

A. D. 1773-74.

(925) Parashrám Jiwáji Ḍongre of Keḷe in Tarf Keḷe Májgaum,

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

विदित केलें कीं, आमचे घरीं भूताची पिडा होऊन बहुत नाश झाला. येवि-शींची चौकशी थळी पडथळीं करितां बाबू महादेव डोंगरे, मौजे मजकूर यांणीं देवास माजुका केल्या; व भुतें घातलीं असें निघालें; त्याप्रमाणें गांवकरी यांचे गुजारतीनें त्यांचे पदरीं भुतें घातलीं असतां सुरळीतपणें वारीत नाहीं ह्मणोन, त्याजवरून तुह्मीं चौदेवास पडथळें नेमून पडथळीं ज्याचें भूत निवडेल त्यापासून वारऊन यांस फिरून उपद्रव न लागे तें करून जामीन घेऊन अन्यायाप्रमाणें गुन्हेगारी घेऊन सर-कार हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन बाजी महादेव यांचे नांवें छ. सवाल चिटणिसी. पत्र १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

९२६ (१७१)—तालुके अंजणवेल, व तालुके सुवर्णदुर्ग, येथील भुताळ्यांची चौकशी करून बंदोबस्त करावयाचें काम बाजी राम यांजकडे सांगितलें आहे, त्यास बंदोबस्ताचे कामकाजास तुह्मांकडून तालुक्यांपैकीं शिपाई देविले असत, तरी नेहमीं नेमून देणें, व भुताची चौकशी गांवगन्ना फिरोन करावयाची आज्ञा मशारनिल्हेस केली आहे, हे गावगन्ना फिरोन पेशजी सरसुभाहून कलम-बंदीचा जाबता करून दिला आहे, त्याप्रमाणें चौकशी करतील, त्यांस करूं देणें ह्मणोन. छ. २४ जिल्काद. सनदा.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ तालुके अंजणवेल यांस शिपाई असामी ३ तीन देणें ह्मणोन.

१ मोरो बापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग यांस शिपाई असामी ३ तीन देणें ह्मणोन.

२

रसानगी यादी.

A. D. 1773-74.

respresented that there being much sickness in his family due to the influence of evil spirits, he made inquiries at several sacred places and found that the evil spirits were sent by Bábu Mahádeo Dongre. He further stated that though the fact was brought home to Bábu in the presence of the villagers he did nothing to call away the spirits. Báji Mahádeo was therefore directed to institute inquiries to fine the offenders, to cause the evil spirits to be driven out, and to take security from the offender, binding him to abstain from such acts in future.

FROM NÁRO ÁPÁJI'S DIARY.

A. D. 1774-75.

(926) A kárkun Bájirao was appointed to move about in the Tálukás of Anjanwel and Suwarnadurga and make inquiries regarding persons possessing power over evil spirits. Two kárkoons from the Tàlukás and some peons were deputed to assist him.

तालुके सुवर्णदुर्ग, व तालुके अंजणवेल, येथील भुताळ्याचे बंदोबस्ताचें काम तुह्मांकडे आहे, त्याचे कामकाजास सदरहू दोन तालुक्यांपैकीं दोन कारकून व दहा लोक देविले होते, त्यांपैकीं कांहीं दिले व कांहीं न दिल्हे; त्यास हल्लीं गांवगन्ना फिरोन चौकशी जाहली पाहिजे, यास्तव दोन तालुक्यांपैकीं लोक असामी सहा देविले असत. त्यांशिवाय जदीद असामी पांच करार केले, त्यांस मोईन वगैरे.

कारकून असामी १
मोईन सालीना रुपये ५०

प्यादे असामी ४ दरमहा दर असामीस आकरमाही शिरस्ता रुपये ४ प्रमाणें दरमहा रुपये १६.

एकूण असामी पांच पैकीं कारकून असामी एक यास मोईन सालीना पन्नास रुपये, व प्यादे असामी चार यांसी दरमहा आकरमाही शिरस्ता सोळा रुपये करार केले असत, तरी सदरहूप्रमाणें पांच असामी जदीद ठेऊन बंदोबस्त करणें; आणि चाकरी बमोजीब आकार होईल तो कमावीसपैकीं देणें ह्मणोन, बाजीराम यांचे नांवें. छ. २४ जिल्काद.

सनद १.

रसानगी यादी.

९२७ (१७३)—तालुके रत्नागिरी, व तालुके विजयदुर्ग, व तालुके देवगड, व तालुके सौदळ, येथील भुताळ्यांचे बंदोबस्ताचें काम तुह्मांकडे सरसुभाहून सन इसन्ने सबैनांत सांगोन, कमाविसीचे ऐवजीं नेमणूक करून दिली आहे. सालीना. रुपये.

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

३५० तुह्मांस मोईन.

३०० ऐन तैनात.

५० भोजन खर्च, व पोरगा मिळोन.

३५०

७५ कारकून असामी १ एकूण मोईन.

१७६ प्यादे कामकाजाबद्दल, असामी ४ दरमहा दर असामीस रुपये ४ प्रमाणें रुपये १६ एकूण आकरमाही.

१० कागद बहा, व शाई शिरें, यांस अदमासें नेमिले असत. चौकशीनें खर्च लागतील ते करावे.

६११

(927) The salary of the officer sent to inquire about persons

एकूण सहाशें अकरा रुपये सालीना खर्चाची नेमणूक, पेशजीं सन इसन्ने सबैनांत, सरसुभाहून विसाजी केशव यांणीं करून दिल्ही आहे, त्याप्रमाणें हुजुरून करार केली असे, तरी भुताळ्यांचे व कमाविसीचे ऐवजीं चौकशीनें खर्च करणें. कमाविसीचा हिशेब हुजूर समजावीत जाणें. त्यांत मजूरा दिल्हे जातील. भुतांचे चौकशीचीं वगैरे. कलमें.

चौकशीचें वगैरे कलमांचा जावता सरसुभाहून विसाजी केशव यांणीं सन इसन्ने सबैनांत करून दिला आहे, त्याप्रमाणें गावगन्ना फिरोन चौकशी मनास आणून बंदोबस्त करून सालाचें सालांत हुजूर समजावीत जाणें. कलम १.

गुन्हेगारी पंचवीस रुपयांपासून पन्नास रुपये पावेतों घ्यावी, ह्मणोन सरसुभाहून चौकशीचें कलमाचा जावता करून दिला त्यांत कलम लिहिलें आहे. परंतु कोकणची रयत गरीब, मसाला गुन्हेगारीवर दृष्टी देणें. ह्मणोन सन सलासांत सरसुभाचें पत्र आहे, त्या अन्वयें जीवन पाहून गुन्हेगारी घेत जाणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें करार केलीं असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, बाजी महादेव यांचे नांवें. छ. १९ जिल्हेज. सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९२८ (२२०)—मार्तंड जोशी रायरीकर, याणें जादुगिरीचा प्रयोग केला, सबब किल्ले घनगड येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविला असे, तरी पायांत बेडी घालून पक्कचा बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास दरमहा, केली.

सीत सबैन मया व अलफ. जमादिलाखर २९

- ॥१॥ तांदूळ सडीक मोठे.
- ।२ जोरी बाजरी वगैरे दाणे यांचें पीठ करून.
- ॥१ दाळ.
- ॥। मीठ.

।॥·१॥।

A. D. 1774-75. possessing power over evil spirits was fixed at Rupees 350. He was directed not to impose heavy fines as the ryots in Konkan were poor.

(928) Mártand Joshi Ráyarikar having practised magic, was sent to prison in fort Ghangad. It was ordered that fetters should be put on him, that these should be removed

A. D. 1775-76.

एकूण पावणेआठ पायली केली, दरमहा, पोटास सनदपैवस्तागिरीपासून देणें, व दोन प्रहरीं अंघोळीचे वेळेस बेडी तोडून स्नान घालणें. कपाळीं विभूत व गंध एकंदर लाऊं न देणें; व स्नानसंध्या जपज्याप कांहीं करूं न देणें; व दोन प्रहरीं एक वेळ मात्र आपल्या बेतानें भोजनास करून खाईल, उपरांत बेडी घालीत जाणें; व सायंकाळीं बेडी न काढणें, व भोजनास दुसऱ्यानें करील तर, व व्रत कांहीं करूं लागेल व स्नानसंध्या कांहीं करूं लागेल, तर एकंदर करूं न देणें म्हणोन, रामराव नारायण तालुके राजमाची यांचे नांवें. छ. ९ रबिलाखर. सनद १.

रसानगी यादी.

९२९. (२३७)–सिदोजी सिनगारा भोई निसबत गंगाधर शंकर दिंमत पागा हुजूर, याचा भाऊ काळोजी यास मोराजी तिकोना भोई, याणें भुतें घालून जिवें मारिलें, याप्रमाणें गोतभोई, शहर पुणें, नाईक असामी ५० यांणीं मोराजीचे आंगीं मुद्दा शाबीत केला. तेव्हां जादुगिरीची विद्या निर्फळ व्हावी, यास्तव पुढील वरले दोन दांत पाडून चांभाराचे कुंडांतील पाणी पाजून जातीबाहेर टाकावा असें ठरलें असतां, मोराजी गोताजवळ म्हणतो कीं, जातींतून गेल्यावर बेरडां मांगास मिळून मारे करीन. अशा बदफैलीच्या गोष्टी सांगतो, सबब तुम्हांकडे, किल्ले कोहज, येथें अटकेस ठेवावयास पाठविला असे, तरी मोराजीचे पुढील वरले दोन दांत पाडून, चांभाराचे कुंडांतील पाणी पाजून, किल्यावर अटकेस बंदोबस्तीनें ठेवणें; आणि बंदीवानाप्रमाणें काम करऊन पोटास शेर देत जाणें म्हणून, भिकाजी गोविंद मामले कोहज यांचे नांवें. छ. ९ माहे रजब. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ. रमजान ३०

रसानगी यादी.

---

only once in the day at the time of the mid-day meal, which he should be made to prepare himself, that he should not be allowed to apply sacred ashes or sandal mark, nor to perform the daily religious rites, nor to recite sacred hymns.

(929) It was proved by the evidence of 50 of his caste-men that Moráji Tikoná Bhoi, caused the death of Káḷoji Singárá Bhoi through the instrumentality of evil spirits. In order that his powers of sorcery might be rendered ineffectual, it was ordered that two of his front upper teeth should be extracted, that he should be made to drink water from the Chàmbhárs' reservoir, and that he should then be excommunicated. Moráji however threatened his caste-men that if he were excommunicated he would join the Berads and Mángs and practise witchery through them. He was therefore sent to prison at Kohaj, and orders were issued for the extraction of his teeh, and for his being made to drink Chámbhár's water, and to work like other prisoners.

A. D. 1775-76.

९३० (९२९)—बाळाजी धोंडदेव, वस्ती मौजे जिवली, तर्फ केळें माजगांव, तालुके रत्नागिरी, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे मजकूर येथें आपले घरीं आज दोन वर्षें भुताचा उपद्रव नानाप्रकारें होऊन नाश जाला. एका वर्षांमध्यें अकस्मात् घरास आग लागोन घर दोन वेळां भुतांनीं जाळलें. त्यांत वस्तभाव झाडून जळाली. कांहीं राहिलें नाहीं. त्यास आपल्यावर भुतें घालून कोणीं दावा केला, त्याची चौकशी करून पत्ता लाऊन पारपत्य होय तें केलें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असें, तरी येविशींची चौकशी तुह्मीं करून, ज्याचीं भुतें मशारनिल्हेचें घरीं उपद्रव करीत असतील, त्याजकडून भुतें वारऊन फिरोन यांचें घरीं उपद्रव न होय ऐसा जामीन घेणें; व गुन्हेगारी घेऊन तालुके मजकूरचे हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सबा समानीन मया व अलफ साबान ९

७ न्यायखातें

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१२ गोवध.

९३१ (१०८७)—कसबे खेड, तर्फ मजकूर, प्रांत जुन्नर, येथील महारांनीं गोवध केला, व गुरें मारलीं, ह्मणोन हुजूर विदित जालें; त्याजवरून महाराचे हाडोळ्याची जमीन आहे, तिची जफ्ती सरकारांत करून कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी हाडोळ्याचे जमीनीची जफ्ती करून, उत्पन्नाचा आकार होईल तो सरकार हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, महिपत कृष्ण कमाविसदार कसबे मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा तिसैन मया व अलफ रबिलावल १

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

---

(930) Bàḷáji Dhondadeo of Jiwali in Tarf Keḷe Majgaum in Táluká Ratnàgiri complained that he had been troubled in various ways by evil spirits for the last two years, that during the current year his house was twice set on fire by them and all the property therein was destroyed. He prayed that the persons who sent the evil spirits to harass him might be traced and punished. An inquiry was ordered to be made.

A. D. 1786-87.

(12) Cow-killing.

(931) The Mahárs of Kheḍ in Pránt Junnar having killed a cow and other cattle, their watan was ordered to be attached.

A. D. 1793-94.

९३२ (१०९३)—केशवराव जगन्नाथ यांचे नांवें कीं, तुह्मीं विनंतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. केदारी मांग, वस्ती मौजे कल्याण, घेरा किला सिंही-गड, याचे घरीं येश्या व अंबन्या मांग, वस्ती मौजे किकवी, तर्फ खेडेंबारें हे चार महिने येऊन राहिले होते, त्यास तिघां मांगांनीं छ. १० रविलावलीं धोंडजी करजवणा, याची गाय मोगरवाडीचें रानांतून गुरांतील धरून आणून कल्याणचे रानांत दिवसास बांधोन ठेऊन, सायंकाळीं तिघां जणांनीं सुरा व कुराड बिळे वस्त्र्यानें जिवें मारली. त्याचे चौकशीस किल्ले मजकुरींहून शिपाई, व कल्याणकर पाटील, व बेरड पाठविले. जाग्याचा थांग मोघमदऱ्यांत लागला, सबब कल्याणकर महाराचे घरांतील झाडे घेऊन, मांगाचे घरांत गेले तों केदाऱ्या मांग याचे घरांत मुद्दा सांपडला, सबब घर जफ्त करून तिघे मांग किल्यास आणून चौकशी करितां कबूल जाहले. त्यांची जबानी लिहोन घेतली. तिची नकल पाठविली आहे. मांगांचा अपराध थोर आहे. पारपत्याची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन, तपसीलें लिहिलें तें कळलें. त्यास मांगांनीं गाईचा वध केला, सबब सदरील तीन असामींचे उजवे हात तोडून सोडून देणें ह्मणोन, छ. ९ रबिलाखर.

अर्बा तिसैन मया व अलफ जमादिलावल १७

सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१३ किरकोळ.

९३३ (६१९)—येसोबा नाईक संभूस, वस्ती कसबे संगमनेर, याचे घरीं सन समान सबैनांत चोरांनीं दरवडा घातला, त्यांपैकीं किल्ले पटा येथें अटकेस चोर असामी नऊ ९ असामी ठेविले आहेत, त्यांचीं हल्लीं डोकीं मारावयाची तुम्हांस आज्ञा करून, हे सनद सादर केली असे, तरी

समानीन मया व अलफ जमादिलावल २८

(932) Certain Mángs of Kalyaṇ near Sinhgaḍ having killed a cow, their right hands were ordered to be cut off.

A. D. 1793-94.

(13) Miscellaneous offences such as negligence in guarding prisoners &c.

(933) Nine dacoits imprisoned at fort Paṭṭá were ordered to be beheaded. Four other prisoners, also concerned in dacoity had escaped from fort Bitingá. The persons who had been responsible for their safe custody were ordered to be sent to the Huzur.

A. D. 1779-80.

सदरहू चोरांचीं डोकीं, रघोजी पवार खिजमतगार यास पाठविला आहे, याचे गुजारतीनें मारणें; व किल्ले बितिंगा, तालुके मजकूर येथें चार दरवडेकरी अटकेंत होते, ते पळोन गेले सबब दरवडेकरी यांचे चौकीच्या लोकांस हुजूर आणविले असत, तरी पाठऊन देणें म्हणोन, बाळकृष्ण केशव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

९३४ (७७८)–अबदुल्ला वलद शेख नथु जमातदार, हा नांदागिरीकर बेरडांस जामीन होता; त्यास ते पळोन गेले सबब अबदुल्ला मजकूर यास, किल्ले सिंहगड येथें अटकेस ठेवावा, याजकरितां बिडीसुद्धां बराबर गाडदी देऊन पाठविला असे, तरी किल्ले मजकुरीं यास पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन, पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें म्हणोन नारो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

सलास समानीन मया व अलफ सफर १२

९३५ (८५८)–बाळ जोशी चांदोरकर, हे त्रिंबकराव नारायण याजकडे सरकारची चौकी असतां, त्याजकडे जाऊन त्यासीं कांहीं बोलणें बोलून गेले सबब त्यांस कैद करून किल्ले सुरगड, तालुके अवचितगड, येथें अटकेस ठेवावयास बरोबर गाडदी, दिंमत शेख अहमद याजकडील दहा असामी देऊन पाठविलें असे, तरी पायांत बेडी न घालितां पक्के बंदोबस्तानें किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेऊन, पोटास शिधा मध्यम प्रतीचा देत जाणें म्हणून गणेश बल्लाळ, व हरी गणेश यांचे नांवें. सनद १.

खमस समानीन मया व अलफ सवाल १७

रसानगी, राघो विश्वनाथ गोडबोले.

९३६ (८८९)–बावाखान, वस्ती मौजे चावणें, तर्फ तुंगारतन, हा तालुके कर्नाळा येथें चोऱ्या करीत होता, त्यास धरून आणून किल्ले कर्नाळा येथें अटकेस इब्रामखान जेजालदान याचे चौकींत ठेविला होता त्याणें इब्रामखान यास आपली बहीण देऊं केली. त्या लालचीनें बावाखान

खमस समानीन मया व अलफ रजब २५

---

(934) Abdullá wd. Shek Nathu, Jamátdár, had stood surety for certain Berads of Nándgir. The Berads having absconded, Abdullá was sent to prison.

A. D. 1782-83.

(935) Báḷ Joshi Chándorkar went and communicated with Trimbakrao Náráyaṇ, while the latter was in custody. He was therefore sent to prison.

A. D. 1784-85.

(936) Báwákhán of Chàwaṇe in Tarf Tungártan, having committed robberies in Táluká Karnáḷà, was sent to prison in fort Karnáḷá. While there, he offered to give his sister in marriage to Ibrámkhán, the guard on duty, and Ibrám, therefore

A. D. 1784-85.

याचे पायांतील बेडी तोडून पाहाऱ्यांतून काढून दिला, तो दुसरे चौकीस सांपडला; त्याजवरून बावाखान व इब्रामखान यांस अटकेस ठेविले आहेत. त्यांचे पारिपत्याविशीं आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मी विनंती केली; त्याजवरून हरदूजणांचा एकेक हात व एकेक पाय तोडावयाची आज्ञा केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें तोडून टाकणें ह्मणोन रामराव अनंत तालुके मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

९३७ (९५७)–विठोजी बिन सुलतानजी सातकर, पाटील निम्मे कसबे खेड, तर्फ मजकूर, प्रांत जुन्नर, हा पेशजी दारू प्याला ते समई, याजपासून दहा हजार रुपये गुन्हेगारी घ्यावी, परंतु बाळोजी पलांडे यांणीं रदबदल केली कीं, हा अन्याय यास माफ करावा, या उपरी दारू पिणार नाहीं, पुढें अंतर पडेल तर दहा हजार रुपये गुन्हेगारीचे याजपासून घ्यावे. असे असतां, हल्लीं पुण्यांत दारू प्याला, तो कोतवालीकडे सांपडला, याजकरितां गुन्हेगारी सरकारांत घ्यावयाची, त्यास ऐवज मिळत नाहीं ह्मणतो, यास्तव विठोजी मजकूर याची निम्मे पाटिलकी, व वतन संबंधें इनाम व हकदक, मानपान, व इनाम जमीन चाहुर एक आहे, त्याची जफ्ती करून, तुह्मांस कमावीस सांगितली असे, तरी सदरीलप्रमाणें जफ्ती करून, इमानें इतबारें वर्तोन, अंमल चौकशीनें करून, ऐवज आकारेल त्यापैकीं तुमचा रोजमरा दुमाही रुपये १५ पंधरा छ. १० जिल्कादचा हुजूर दिल्हा आहे. पुढें दुमाही भरल्यावर तेथें जफ्तीचे कामास असाल तोंपावेतों रोजमरे घेत जाणें. मजूरा पडतील. बाकी ऐवज राहील तो सरकारांत पावता करून जाब घेणें ह्मणोन, बाळाजी चिंतामण कारकून शिलेदार यांचे नांवें. सनद १.

समान समानीन मया व अलफ जिल्काद २४

मोकदम निम्मे, चौगुले, व शेट्ये, व रयान, कसबे मजकूर यांचे नांवें सनद कीं, मशारनिल्हेसी रुजू होऊन, वतनसंबंधें वगैरे सुदामत चालत आल्याप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

---

removed his fetters and set him free. He was arrested however by the outer guard. Ibrám and Báwákhán were sentenced each to have one hand and one leg cut off.

(937) Vithoji bin Sultánji Sátkar, the owner of half the Patilki watan of kasbe Khed was fined Rs. 10,000 for drinking liquor. At the intercession of Báláji Palánde, he was pardoned and the fine was remitted on his agreeing to abstain from drinking in future, and to pay the above amount of fine in case he drank. He was subsequently found drunk by the police in Poona. The above fine was therefore imposed and as he was unable to pay it, his watan was attached.

A. D. 1787-88.

सर्वोत्तम शंकर यांचे नांवें चिटणिसी पत्र कीं जफ्तीचें कामकाज मशारनिल्हेचे हातें घेत जाणें ह्मणोन. पत्र १.

एकूण तीन पत्रें, रसानगी यादी.

विठोजी मजकूर याजपासून गुन्हेगारी घ्यावयाचा ठराव जाहला, याजकरितां सनदांवर तेरखा होऊन रवाना जाहल्या नाहीं सबब दूर.

९३८ (१०१६)–कसबे नाशिक येथें ब्राह्मण मद्यपान करितात, त्यांची चौकशी करावयाविशीं तुह्मांस आज्ञा जाहली आहे. त्यास धर्माधिकारी ब्राह्मणास मिळून मलई करितात, सबब धर्माधिकारीपण जफ्त करावयाची आज्ञा केली असे, तरी कसबे मजकूर येथील धर्माधिकारीपण जफ्त करून, ऐवज होईल तो सरसुभाचे हिशेबीं जमा करीत जाणें ह्मणोन, सर्वोत्तम शंकर यांचे नांवें, सनद १.

इहिदे तिसैन मया व अलफ जिल्हेज १९

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

९३९ (१०१७)–कसबे नाशिक येथील ब्राह्मणांची चौकशी करावयाविशीं सर्वोत्तम शंकर यांस आज्ञा केली आहे, तरी मशारनिल्हे चौकशी करून ब्राह्मण वगैरे अटकेस ठेवावयाबद्दल तुह्मांकडे पाठवितील. त्यांस पक्क्या बंदोबस्तानें किल्ले हाये येथें अटकेस ठेऊन पोटास शेर देत जाणें ह्मणोन. सनदा.

इहिदे तिसैन मया व अलफ जिल्हेज १९

१ बाजीराव अपाजी, तालुके धोडप, यांचे नांवें.

१ बाळकृष्ण केशव, तालुके पटा, यांचे नांवें.

१ रामचंद्र कृष्ण, तालुके मुल्हेर, यांचे नांवें.

३

एकूण तीन सनदा. रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

---

(938) It was reported that the Brahmans of Násik drank liquor. Sarwóttam Shankar was deputed to inquire into the matter. He was authorized to attach the watan of the chief priests of the town, as they were implicated in the above offence.

A. D. 1790-91.

(939) Orders were issued to the several forts to receive any Brahmans sent for custody by Sarwottam Shankar in connection with the inquiry into liquor drinking.

A. D. 1790-91.

९४० (१०३४)—मौजे गांवखडी, तर्फ लांजें, तालुके विजेदुर्ग, येथील महार यांणीं मौजे कशेळी, तालुके मजकूर, येथील कुळकर्णी याचा बैल रानांत दगडांनीं जिवें मारिला, त्यास कृष्णाजी गोविंद गोरे यांणीं मौजे मजकूरचे महारांस खोड्यांत घालून ठेविले आहेत. ते महार तुह्मांकडे पाठवितील त्यांची चौकशी करून, कुळकर्णी याचा बैल रानांत दगडांनीं जिवें मारिला असल्यास, पक्का मुद्दा पाहून, ज्या महारांनीं मारिला त्यांचें पारिपत्य एक हात व एक पाय याप्रमाणें तोडून सोडून देणें ह्मणोन, गंगाधर गोविंद यांचे नांवें. सनद १.

इहिदे तिसैन मया व अलफ रमजान २०

रसानगी यादी.

९४१ (१०४०)—परसू बिन जावजी जमदडा निसबत चिमणाजी नीळकंठ कोलटकर, याणें इंग्रजांचे लोक घाट उतरोन चिपोळणास गेले, ह्मणोन खोटी बातमी येऊन सांगितली, सबब किले चाकण येथें अटकेस ठेवण्यास बरोबर सखाराम विश्वनाथ याजकडील प्यादे देऊन पाठविला असे, तरी किले मजकुरीं पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन, याजपासून किल्याचे इमारतीचें काम घेऊन, पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, भगवंतराव नारायण यांचे नांवें सनद १.

इसन्ने तिसैन मया व अलफ सवाल २०

रसानगी, सखाराम विश्वनाथ सान्ये.

७ न्यायखातें

(ब) फौजदारी

(अ) गुन्हे

१४ ज्या गुन्ह्यांचीं नांवें नाहींत असे गुन्हे.

९४२ (३२५)—बाबूराव कृष्ण यांस सनद कीं, खानाजाद, किले सातारा येथें आला

---

(940) A Mahár of Gáwakhadi in Tarf Lánje in Táluká Vijaydurga stoned a bullock of a kulkarni to death. The officer of the Táluká was directed to cut off one hand and one foot of the Mahár, if the offence was proved.

A. D. 1790-91.

(941) Parsu bin Jáwji Jamdadá serving under Chimnáji Nilkanth Kólatkar gave false information that the English army had crossed the ghaut and gone to Chiplun. He was therefore sent to prison.

A. D. 1791-92.

(14) Offences not specified.

(942) It was ordered that Khánájád, a prisoner in Sátárá fort who after inquiry had been found to be a rascal should be beheaded.

A. D. 1776-77.

सवा सबैन
मया व अलफ
शाबान १३

आहे, त्याची चौकशी तुह्मी केलीत, त्यास तो लबाड असें ठरण्यांत आलें आहे, सबब त्याचें डोकें मारावयाची आज्ञा केली असे, तरी यास मारून टाकणें; आणि हुजूर लिहून पाठवणें ह्मणोन. सनद १.

९४३ (७००)—गोपाळ बल्लाळ याचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं विनंतिपत्र पाठविलें तें

इसन्ने समानीन
मया व अलफ
जमादिलाखर २७

प्रविष्ट जाहालें. तालुके कावनई, येथें बंदीवान भवानजी पाटील पाडेकर, व सदाशिव मोन्या, व निंबाजी गतवीर आहेत; त्यांचे पारिपत्याविशीं पूर्वीं विनंती लिहिली होती. उत्तर आलें कीं, जामीन घेऊन सोडून देणें. त्यास यांजला कोणी जामीन रहात नाहीं, व दंड द्यावयास पदरीं एक पैसा नाहीं, पारिपत्य केल्यावांचून सोडल्यास पुन्हां उपद्रव करावयास चुकणार नाहीं, यांचें पारिपत्य असावें, ह्मणोन लिहिलें, त्यास सदरील तीन असामींचें पारिपत्य करावयाची आज्ञा तुम्हांस केली असे, तरी अपराधानुरूप पारिपत्य करणें ह्मणोन. मशारनिल्हेचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

७ न्यायखातें

(क) वेड

९४४ (९२३)—मानसिंग रागडा शिंदा पोर्गा यास वेड लागलें, सबब तालुके शिव-

सीत समानीन
मया व अलफ
जमादिलाखर २७

नेर येथें अटकेस ठेवावयाबद्दल शेख बाळा वलद शेख बहुदीन, व महमद कासम वलद शेख रुस्तुम दिंमत शेख रजब निसबत हुजूर हशम, यांजबराबर पाठविला आहे, तरी यास तालुके मजकूरचे हरएक किल्यावर अटकेस ठेऊन, पोटास शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, बाळाजी महादेव, तालुके मजकूर, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

---

(943) The officer of Táluká Káwanai solicited orders regarding
A. D. 1781-82. the punishment of three prisoners in the fort. He was directed to take sureties from them and to set them at liberty. He represented that the prisoners were unable to furnish security and that they were without even a pice and recommended that some punishment be inflicted on them. He was directed to punish the men according to their deserts.

(c) Insanity.

(944) Mánsing Rágdá Scindá having become insane was sent to
A. D. 1785-86. Táluká Shivner for confinement.

७ न्यायखातें

(ड) न्यायखात्यांतील कामगार

९४५ (१२४)—निंबाजी विठ्ठल व निंबाजी अनंत कुळकर्णी मौजे चिंचोडी परगणे नेवासें यांणीं वऱ्हाणपूरचे मुक्कामीं हुजूर विदित केलें कीं, शिवाजी विठ्ठल व नारो विठ्ठल यांचे वडील आमच्या वडिलीं कुळकर्णावर गुमस्ते ठेविले होते त्यांणीं एकजदी भाऊ निमे कुळकर्णाचे विभागी ह्मणोन कलह मांडिला. त्याबद्दल या दोघांची व आमची मनसुफी नारो बाबाजी यांजपाशीं पडली; त्यांणीं चांगला शोध न करितां, वाद्यास निवाडपत्र करून दिल्हें, ह्मणोन आम्हीं हुजूर फिर्याद होऊन, वेदशास्त्रसंपन्न राजश्री रामशास्त्री बावांकडे मनसुफी आणिली, त्यांणीं निर्वाह केला नाहीं. मी, निंबाजी विठ्ठल हिंदुस्थानांत चाकरीस गेलों. मागें नारो बाबाजींनीं पहिलें मनास आणिलें, तें हुजूर समजाऊन निमे वतनाचीं पत्रें वाद्यास हुजूरचीं करून दिल्हीं, त्याप्रमाणें निम्में वतन वादी अनभवितात. आमचें ह्मणोन निम्मे वतन ठेविलें तें सरकारांतच आहे; आम्हीं घेतलें नाहीं, त्यास वाद्यास गुमस्ता म्हटलेला कागद कानगोपाशीं आहे, व वाद्या दुसरे गावीं कुळकर्णाची गुमस्तगिरी करीत असोन, मालधणी ह्मणोन बीकलम घातलें आहे. आमचे वडिलीं दुसरे गुमस्ते ठेविले, त्यांणीं कुळकर्णी ह्मणोन या गावीं बीकलम लिहिलें आहे, व आमचे वडीलांचे हातचा कागद, वाद्यास गुमस्ता ह्मटलेला, देशपांडे परगणा मजकूर यांजपाशीं आहे, त्यास वतनाची जफ्ती करून सदरहू चार कागद प्राचीन आहेत, ते आह्मीं हजीर करितों. ते पाहून पांढरीच्या साक्षा नारो बाबाजींनीं घेतल्या. त्या साक्षीदारांस पुरसीस करून निवाडा केला पाहिजे, ह्मणोन विनंती करून कानगो जवळील कागदाची तालीक कानगोचे मोहरेनसी दाखविलीत; त्याजवरून महिपत नारायण व अंदो शिवदेव यांस आणून त्याजवळ नारो बाबाजींचे विद्यमानचें सरकारचें पत्र होतें तें पाहिलें, तों त्यांत यास सदरहू प्राचीन चोहों कागदांचा अर्थ नाहीं, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी निंबाजी विठ्ठल व निंबाजी अनंत याजपासून वर्तणुकेचा, व सदरहू प्राचीन चार कागद अमुक मुदतीस दाखवावयाचा जामीन, मातबर गांवचा मोकदम, सरळ, चांगला, घेऊन दरोबस्त कुळकर्णाचें वतनाची जफ्ती करून, पेशजीं तीन सालें त्याजकडे चाललीं त्याचें हक्क उत्पन्न पूर्ववतप्रमाणें सरकारांत घेऊन वाडे कुळकर्णाचे देखील पूर्ववत अनामत करून हरदू वाद्यांस कागदपत्रसुद्धां, पुणियास, मनसुफीस शास्त्रीबावांकडे रवाना करणें. ते बर-

खमस सबैन मया व अलफ जिल्काद २१

(d) Judicial officers.

(945) A watan dispute was sent for disposal to Rám Shástri.
A. D. 1774-75.

हक मनसुफी करून विल्हेस लावितील. दोन्ही वाद्यांचीं घरें गांवांत वाडींत हल्लीं नांदतीं घरें असतील तीं भाऊबंदसुद्धां जप्तीखाले ठेवणें. हरद् वादी कुळकर्णी यांणीं नवीं घरें मिळऊन रहावें; याप्रमाणें करणें ह्मणोन, नारो आपाजी यांचे नांवें. सनद १.

येविशीं रामशास्त्री यांस कीं, हरदू कुळकर्णी याचे वतनाची जप्ती करून जामीन घेऊन, कागदपत्रसुद्धां तुह्मांकडे पाठवितील. त्यांचें वर्तमान मनास आणून वाजवी असेल त्याप्रमाणें विल्हेस लावावें ह्मणोन. १.

२

रसानगी यादी.

९४६ (३०२)—आनंदराव काशी, यांचे नांवें सनद कीं, शहर पुणें येथील कोतवाली धोंडो बाबाजी यांजकडे होती, ते दूर करून सालमजकुरापासून तुम्हांस सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन, अंमल चौकशीनें करून, शहरचा चौकी पाहरा याचा कोतवाली संबंधाचा बंदोबस्त चांगला राखोन, रयतेवर जुलूम जाजती न करितां वाजवीचे रुईनें अंमल करून रयेत अबाद राखणें येविशीं कोतवाली संबंधें. कलमें.

सबा सबैन मया व अलफ. जमादिलावल २९.

हल्लीं तुम्हांकडे कोतवालीसंबंधें रसदेचा ऐवज एकुणीस हजार एक रुपया करार केला आहे, त्याचा भरणा हुजूर करून जाब घेणें. या भरण्याचा ऐवज, व मागील तुमचे कारकीर्दीचे हिशेबाची मखलाशी होऊन ऐवज ठरेल त्यापैकीं, धोंडो बाबाजी याचे कारकीर्दीत कोतवालीचे ऐवजापैकीं रदकर्ज पावला असेल तो वजा करून, बाकी राहील तो, धोंडो बाबाजी याचे हिशेबाची मखलासी होऊन ऐवज देणें निघेल तो मिळोन, कोतवाली संबंधें उत्पन्न होईल त्यांत नेमणुकी खर्च वजा करून बाकी ऐवज रदकर्जी घेत जाणें. कलम १.

महाल मजकूर शिबंदीची वगैरे नेमणूक करून दिल्ही जाईल. कलम १.

रसदेस व्याज, दरमहा दरसदे रुपया एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. कलम १.

हल्लीं रसद तुम्हांपासून घेतली आहे, त्याहून जाजती रसद दुसरा पहिल्याच सालांत देऊं लागल्यास घालमेल करणें जाहली तरी, रसदेचा वगैरे खर्च वाजवीचे रुईनें नव्याकडून देविला जाईल. एकसाल गुदरल्यानंतर घालमेल जाल्यास रसदेचे ऐवजपैकीं मखलाशीमुळें देणें ठरेल तो ऐवज नव्या कोतवालाकडून देविला जाईल. कलम १.

---

(946) The office of Kótwál of Poona City was conferred on Anandrao Káshi. He was directed to patrol the city efficiently and to do the other duties honestly and justly and without oppressing the ryots. The following subsidiary instructions were issued to him:—

A. D. 1776-77.

दरकदारांपासून कामकाज मुरळीत घेत जाणें. कलम १.

दरमहाचे दरमहा कोतवाली संबंधें ऐवज जमा होत जाईल त्यांत नेमणूक दरमहा शिबंदीचा वगैरे खर्च वजा करून, बाकी ऐवज रदकर्ज खर्च ल्याहावा, दरकदारांचीं वेतनें अखेरसालीं द्यावीं. कलम १.

सन खमस सबैनांत चाळीस हजार रुपये रसद सरकारांत तुम्हांपासून घेतली, पुढें कोतवाली काढून धोंडो बाबाजी यास सांगितली, त्यास तुमचे सन खमस सबैनचे हिसेबाची मखलाशी होऊन बाकी ऐवज देणें निघेल त्यापैकीं, धोंडो बाबाजी यांजकडून तुमचे सावकारास पावती जाहली असेल ती वजा होऊन बाकी सावकाराचा ऐवज देणें राहील तो, हल्लीं तुम्हांपासून एकोणीस हजार एक रुपया रसद घेतली आहे, ही फिटल्यावर पुढें कोतवालीचे ऐवजीं सावकारास द्यावा. बोभाट न यावा. कलम १.

गंगाधर शामजी यास अमीनीची असामी हल्लीं कोतवालीकडे नवा करार करून दिल्ही असे, याजपासून कुल कामकाज अमीनीचें ध्यावें, साऱ्या दरकदारांनीं कमाविसीचें कलम पांच हजार रुपये पर्यंत होईल, तें कोतवालीकडे जमा धरून रदकर्जी घेणें. जाजती कलम पांच हजार रुपयांवर जाहल्यास पोत्यास भरणा करणें. कलम १.

धोंडो बाबाजी याचे कारकीर्दीचे हिशेबाची मखलासी होऊन ऐवज देणें ठरेल त्यांत अंतस्ताचा ऐवज वजा करून बाकी देणें राहील तो एका वर्षानें अंमलाचे पैवस्तगिरीपासून हमीदारानें द्यावा. कलम १.

हल्लीं एकोणीस हजार एक रुपया रसद सरकारांत घेतली आहे, हा ऐवज फिटल्यावर तुमचा ऐवज मागील रसदेपैकीं मखलासीमुळें ठरेल तो, व दरकदारांचा रसदी ऐवज हिस्सेरशीदप्रमाणें कोतवालीचे ऐवजीं देत जाणें. कलम १.

पांडुरंग कृष्ण सर अमीन हुजुरून नेमून दिल्हे आहेत, त्यांचे विद्यमानें कुल कामकाज कोतवालीचें करीत जाणें. इतल्याशिवाय केल्यास मजुरा पडणार नाहीं. कलम १.

रसद फिटे तोंपर्यंत कोतवालीकडील ऐवज सरकारांत घेऊं नये. अंमलाची घालमेल होणार नाहीं. कलम १.

(1) He should advance to Government a loan of Rupees 19001 at an interest of Rupee one *per cent per mensem;*

(2) the income derived from the office should, after deducting sanctioned expenditure, be taken in liquidation of the loan, in case the income exceeded by Rs. 5000, the excess should be remitted to Government;

(3) the duties should be carried on, under the supervision of Pándurang Krishna Sir Amin, appointed by Government;

चावडीस नेहमीं येऊन आपलें दरकाचें काम करावें. कामाचा खोळंबा होऊं नये. जाहाल्यास अमीनानें दरकदार नसेल त्याचें निशाण करून काम चालवावें. कलम १.

धोंडो बाबाजी याचे कारकीर्दींतील सरकारसनदेशिवाय कारकून व प्यादे असतील, त्यास तुमचे उपयोगीं पडतील ते ठेवणें; तुम्हांस उपयोगीं नसतील ते दूर करणें. त्यांचे एवजीं नवे नेमणुकेप्रमाणें ठेवणें. कलम १.

शहरांतील कजीया, भांडण, न्याय मनसुबी, असेल ती तुह्मीं वाजवी मनास आणून फडशे करणें; आणि हरखी गुन्हेगारी साधेल ती घेऊन हिशेबीं जमा करणें. कलम १.

एकूण पंधरा कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

९४७ (३७१) पांडुरंग त्रिंबक कमावीसदार, मौजे पिंपळस, तर्फ कोऱ्हाळें, दिंमत धोंडो मल्हार. यांस पत्र कीं, रामाजी महादेव मोकदम मौजे मजकूर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे मजकुरीं गांवांत कोणास घर देणें घेणें, अगर कोणाची भिंत, व पनाळ, व मोरी, व जागा अधिकउणी, याचा कजिया असेल तो पेशजींपासून मनास आणावयाचा आह्मांकडे चालत आहे, त्यास हल्लीं कमावीसदार जाग्याजुग्याचे वगैर कितेक खटले मनास आणितात, आम्हांस किमपि कळों देत नाहीं, व गांवखर्चाची नेमणूक सरकारांतून आहे, व रयतीपासोन दाणे खर्चाचे घेतो, त्याचा गावखर्च आमचा आह्मीं पूर्वींपासून करितों, त्याप्रमाणें कमावीसदार करूं देत नाहीं; व भगवंत रामाजी वट्टकर गावांत चाळेकुचाळे करितात, व यांजकडे बाकी आह्मा-

सबा संबन मया व अलफ जिल्हेज ११

(4) all the Darakdárs should always attend the cháwdi for the prompt transaction of their respective duties: in case any one failed to attend, the Amin Gangádhar Shámji should perform his duties;

(5) all disputes arising in the city should be decided by the Kòtwál and fines (from those against whom the decision was passed) and presents (from those in whose favour the decision was passed) should be levied.

(947) Rámáji Mahádeo Mokádam of Pimpalas in Tarf Korhále, and former Kamávisdár of the village represented that all disputes regarding houses, walls, easements, and sites in the village had till then been decided by him and that Pándurang

A. D. 1776-77.

कडे कमावीस मौजे मजकूरची होती ते वेळेची आहे, त्याजविशीं सालगुदस्तां ताकीदपत्रें नेलीं, परंतु वसूल देत नाहींत. येविशीं ताकीद जाली पाहिजे, ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी गावांत जागाजुगा, व घर देणें घेणें, व कजीया मनास आणणें, व गांवखर्च नेमणुकेप्रमाणें तो पेशजीपासून रामाजी महादेव करीत आले आहेत, त्याप्रमाणें यांचे हे करितील; तुह्मीं नवीन दिक्कत करितां ते न करणें. तुह्मीं जमाबंदी करून वसूल घेत जाणें, बरकड पेशजीप्रमाणें यांचे हे करितील. भगवंत रामाजी यांजकडे बाकीचा एवज येणें, त्यास ताकीद करून व्याजसुद्धां वसूल करून यांजकडे देणें ह्मणोन. पत्र १.

चिटणीसी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९४८ (३९९)—शहर पुणें येथील कोतवाली तुम्हांकडे सांगितली होती, ते दूर करून सालमजकुरीं घासीराम सावळदास यांस सांगितली असे, तरी पेठांतील चावड्या जकीरासुद्धां यांचे हवालीं करणें. मशारनिल्हे अमल करितील. तुम्हीं दखलगिरी न करणें म्हणोन. आनंदराव काशी यांचे नांवें रसानगी यादी छ. १६ जिल्हेज. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

९४९ (७३८)—बाजी बल्लाळ यांस तालुके अंजणवेल येथील न्यायाधिशी सालमजकूर अव्वल सालापासून सांगोन तैनात सालीना खेरीज शिरस्ता रुपये १०० शंभर रुपये करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी मशारनिल्हेपासून तालुके मजकूर येथील न्यायाधिशीचें कामकाज घेऊन सदरीलप्रमाणें तैनात पाववीत जाणें. यांचे हाताखालीं मनसुबीचे कामकाजास प्यादे असामी दोन देविले असेत, तरी तालुके मजकूरचे शिबंदीपैकीं नेमून देणें म्हणोन, त्रिंबक कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ सफर ३

रसानगी यादी.

Trimbak, the present Kamávisdár, was interfering with his practice and had decided some such disputes himself. Pándurang Trimbak was directed to allow the old practice to continue.

(948) The office of Kotwál of Poona City was taken from Anandrao Káshi and conferred on Ghásirám Sáwaldás.

A. D. 1776-77.

(949) Báji Ballál was appointed to the office of Judge (Nyáyádhish) of Táluká Anjanwel on a salary of Rs. 100 a year besides the usual grants, and 2 peons were placed at his disposal.

A. D. 1781-82.

९५० (७९०)—तालुके अंजणवेल येथील न्यायाधिशी साल्गुदस्त बाजी बल्लाळ यांस सांगोन सनद सादर जाहाली असतां, न्यायाधिशाचें काम मशार निल्हेचे हातें सुरळीत होत नाहीं ह्मणोन हुजूर विदित जाहालें. त्यास न्यायाधिशाचें काम काज येणेंप्रमाणें घेणें. कलमें.

सलास समानीन मया व अलफ रबिलाखर २७

मुलकी कजिये वतनाचे वगैरे येतील त्यांचें वर्तमान तुह्मीं आईकोन, मनास आणावयास न्यायाधिशाकडे सांगावें. त्यांणीं हरदू जणांचे कतबे करीने, व पुरसीसा व जामीन, व सब्या घेऊन, पांच ग्रहस्थ मेळऊन, वाजवी मनास आणून, तुह्मांस समजाऊन फडशा करावा. कोणी धटाईस आला तर तुह्मीं निक्षून ताकीद करणें. कोणाचा कोणीं पक्ष करूं नये. सरकार कामाविशीं प्यादे, व पंचाईतीस चार जमीदार परनिष्ठ, न्यायप्रकरणीं उपयोगीं असतील ते नेमून देत जाणें. न्याय वतनाचे वगैरे फार, तर्फ मजकुरीं तटले आहेत, त्यांचे निवाडे करून वाजवीचे रीतीनें फडशा करून हुजूर समजवावें, तेथें कोणी धटाईस आला तर, जाहला मजकूर हुजूर समजावणें. कलम १.

न्यायाधिशीसंबंधें कागदपत्र [illegible]ल ते, मशारनिल्हेनीं आपले निसबतीस ठेऊन कजीया विल्हेस लागलीयावर कागदाचें फेरिस्त घालून, सरकाराचे दप्तरांत ठेवीत जावें, त्याची खबरदारी वरचेवर मशारनिल्हेनीं करीत जावी. कलम १.

कजिया संबंधेंची चिठी मसाला करणें त्याची याद यांजपासोन ल्याहावी, याजवर मसलाशी होऊन चिठी होत जावी. कलम १.

कजियासंबंधें वादीयास आणणें, व निरोप देणें, व नेमोतर घेणें, ते न्यायाधिशीकडे घेववून निरोप देत जाणें. कलम १.

वतन कोणाचें जप्त करणें, व मोकळीक करणें, यांचे विद्यमानें वर्तमान मनास आणून वाजवी असल्यास करीत जाणें. कलम १.

---

(950) Bàji Ballál had been appointed Judge at Táluká Anjanwel, and Government was informed that the Táluká officer, Trimbak Krishna, did not allow Báji to do the duties of his office. The following instructions were therefore issued to the Táluká officer:—The Táluká officer should receive all civil disputes relating to watan &c. and hand them over to the Judge for adjudication. The Judge should record the statements of the parties and the evidence of witnesses, and should decide with the assistance of five independent persons and after explaining the matter to the Táluká officer. In case any one objected to submit to the Judge's authority, the Táluká officer should issue a strict warning to him. Partiality should not be shown to any person. The Panchâyat should consist of 4 Jamindárs who should be

A. D. 1782-83.

एकूण कलमें पांच. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, त्रिंबक कृष्ण यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

९५१ (८३२)—सटवोजी गावडे पागा यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं लोकांचे कजिये कफावती मनास आणून फडशे करितां. त्यामध्यें हरकी गुन्हेगारी, व कर्जचौथाई वगैरे कमाविशीबद्दल मागील ऐवज जमा जाहला असेल तो, व पुढें जमा होईल तो, तुम्हांकडील पागेचे हिशेबीं जमा करीत जाणें म्हणोन. सनद १.

अर्बा समानीन मया व अलफ मोहरम ११

सदरील अन्वयें नानाजी रघुनाथ कारकून, दिंमत मशारनिल्हे यांस कीं, तुम्हीं चौकशीनें कमाविसीचा ऐवज जमा होईल त्याचा हिशेब राखून, पागेचे हिशेबीं जमा करवीत जाणें म्हणून. सनद १.

२

रसानगी याद.

९५२ (९७४)—शहर जुन्नर येथील कोतवालीची असामी रामचंद्र शिवाजी यांजकडे आहे. त्यास वेतनाचा ऐवज चार पांच सालां राहिला आहे, व यांचे कारकुनाचे हातून कोतवालीचें कामकाज तुम्हीं घेत नाहीं, म्हणोन मशारनिल्हेनीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरी कोतवालीचे असामीचें वेतन मागील सालचें राहिलें असेल तें देणें; व पुढें वरकड दरकदारांस पावेल त्याप्रमाणें यांस देत जाणें, व कोतवालीचें कामकाज मशारनिल्हेकडील कारकुनाचे हातून सुदामत चालत आल्याप्रमाणें घेत जाणें,

तिसा समानीन मया व अलफ जिल्हेज ६

---

men of pure character and conversant with law. The watan and other cases pending disposal should be decided in the right manner and the decision should be communicated to the Huzur. Papers relating to the adjudication of cases should remain with the Judge and should be sent to Government, together with a list after the decision had been passed.

(951) Satwoji Gáwde of the cavalry used to receive complaints and decide them. He levied fines and presents from sucessful litigants and fees for recovering details. He was directed to credit the sums so levied to Government.

A. D. 1788-84.

(952) The Office of Kotwál in the town of Junnar belonged to

फिरोन बोभाटा येऊं न देणें म्हणोन, बाळाजी महादेव तालुके शिवनेर यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

७ न्यायखातें.

(इ) पोलीस.

९५३ (१४)—तालुके विजयदुर्ग येथें गोपाळजी आंगऱ्या याणें चोर सोबतीस मेळऊन, प्रांतांत चोरी करितो, व घरें जाळितो, व रयतीपासून पैका घेतो, व वाणी उदमी जिन्नस भरून वर घांटें आणितात त्यांस उपद्रव करितो, ह्मणून हुजूर विदित जालें; त्याजवरून त्याचे बंदोबस्ताचीं कलमें येणेंप्रमाणें.

अर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०

जदीद असामी १०० एकशें दर असामीस आदा सरसालांत पन्नास रुपये पडत असा शेरा करून ठेऊन चोरांचा बंदोबस्त करणें. महिना दोन महिने ठेऊन बंदोबस्त जालियावर पुढें दूर करणें. कलम १.

आंगऱ्या मजकूर याजकडील चोर धरून आणून, साहेब काम करील त्यास बक्षिस कार्याकारण पाहून देणें. मजुरा पडेल. कलम १.

हुजुरून बंदोबस्ताबद्दल असामी १०० ऐकशें पाठविल्या आहेत, त्यांस रोजमरा नेमणूक जाबत्याप्रमाणें लोक तेथें राहतील तोंपर्यंत तालुके मजकूरपैकीं देत जाणें येणेंप्रमाणें. कलम १.

A. D. 1788-89. Rámchandra Shiváji. Báḷáji Mahádev of Shivner was directed to pay him the emoluments of his office and to send his kárkun to do duty under him.

(E) Police.

(953) Government having been informed that Gòpálji Ângre, with his accomplices, was committing robberies, burning houses and extorting money from the ryots in Tàluká Vijaydurga, and harassing the traders carrying merchandise above the Ghàṭs, the following arrangements were made:

A. D. 1773-74.

(1) One hundred men were sent from the Huzur and one hundred more were ordered to be entertained for a month or two, to put down the robbers;

येणेंप्रमाणें तीन कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, महादाजी रघुनाथ यांचे नांवें. छ. ९ रमजान. सनद १.

रसानगी यादी.

९५४ (५६)–कसबे सुपें येथें चोरांचा उपद्रव आहे, त्यास रखवालीस बेरड करार करून दिल्हे, त्यास दरमहा. रुपये.

अर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

१०	नाईक	१
१३॥	बेरड असामी	३
२३॥		४

एकूण साडे तेवीस रुपये चार असामींस दरमहा देविले असेत, तरी गांवखर्चाखेरीज पटी खानेसुमारी देखील ब्राह्मण याप्रमाणें करून, बेरड मजकूर यांचा मुशाहिरा सरकार ऐवजाशिवाय देऊन गांवची रखवाली करवणें ह्मणोन, आनंदराव त्रिंबक सुभेदार, परगणे मजकूर, यांचे नांवें छ. २६ सफर. सनद १.

रसानगी यादी.

९५५ (११४)–कसबे नाशिक, परगणे मजकूर, येथील फौजदारीची असामी अंबादास गिरमाजी यांस सांगोन, वेतन सालीना रुपये १५० दीडशें करार करून पाठविले आहेत, तरी त्यांचे निजबतीस महालाचे शिबंदीपैकीं प्यादे देऊन, कसबे मजकूर येथील फौजदारीचें कामकाज यांचे हातें घेऊन, सदरहू दीडशें रुपये सालीना पाठवित जाणें म्हणोन, विसाजी हरी कमाविसदार, परगणे मजकूर यांस. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ सवाल १७

रसानगी यादी.

---

(2) sanction was accorded to the payment of rewards for the apprehension of the robbers.

(954) The village Supá being infested by robbers, one Náik (pay Rs. 10 a month) and 3 Berads (pay Rs. 13-8 a month for the three) were permitted to be entertained for watching the village. The amount of their pay was ordered to be recovered by a special rate imposed upon the residents (Bráhmins included.)

A. D. 1773-74.

(955) The Office of Fauzdár of Kasbe Nàsik was given to Ambàdás Girmáji on a salary of Rupees 150 per annum,

A. D. 1774-75.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशीपैकीं.

९५६ (३) श्रीसिद्धेश्वर महादेव, वास्तव्य कसबे पैठण, येथें देवालयांत श्रीचे पुजेचीं उपकर्णें, व वस्त्रें, व पूजेचें साहित्य नेहेमीं असतें, व देवालयांत रात्रीं गरीब वाटसरू वगैरे राहतात; याजकरितां देवालयाजवळ रात्रीस चौकी पाहारा नेहमीं ठेवावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी परगणे मजकूरचे नेमणूकचे प्याद्यांपैकीं दोन मराठे व दोन महार एकूण चार असामी श्रीचे देवालयाजवळ चौकीस रात्रीं दररोज देऊन चौकी पाहारा करवीत जाणें म्हणोन, कमाविसदार वर्तमान, व भावी परगणे पैठण यांस.

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २२

सनद १.

रसानगी यादी.

९५७ (२१९) क्षेत्र पंढरपूर येथें चोरांचा उपद्रव होतो, सबब तेथील रखवालीस सनदी प्यादे असामी २५ पंचवीस ठेवावयाची तुम्हांस आज्ञा केली असे, तरी पंचवीस प्यादे चांगले पाहून दीड महिना ठेऊन क्षेत्र मजकूर येथील चोरांचा बंदोबस्त करणें. क्षेत्र मजकूर येथील ऐवजीं तुम्हांस मजुरा पडेल ह्मणोन, चिंतो रामचंद्र कमाविसदार, क्षेत्र मजकूर, दिंमत परशराम रामचंद्र यांचे नांवें.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २८

सनद १.

परवानगी रूबरू.

९५८ (४९५)–कृष्णराव अनंत यांचे नांवें पत्र कीं, शहर सातारा येथील रखवा-

---

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(956) The Kamávisdár of Paiṭhaṇ was directed to keep a guard consisting of 2 Maráthá peons and 2 Mahárs at night at the temple of Siddheshwar Mahádeo at Paiṭhaṇ to protect the property belonging to the deity as also the poor travellers who stopped at the temple.

A. D. 1774-75.

(957) There being many thieves at Pandharpur, the Kamâvisdár was directed to entertain 25 additional peons and to put down the thefts.

A. D. 1774-75.

(958) Krishṇarao Anant engaged 33 Mángs and Berads to keep watch in the town of Satárá on a salary of Rs. 263 per month and a half. He was directed to levy the amount, which came to Rs. 2104 a year, from merchants and traders and well-to-do people in the town. No contribution was to be levied from the poor. It was ordered that a security bond should be taken from the

A. D. 1777-78.

समान सबैन मया व अलफ रमजान ८ लीस मांग, व बेरड असामी ३३ तेहतीस यांस रोजमरा दीड माही रुपये दोनशेंत्रेसष्ट करून तुह्मीं ठेविले आहेत, त्यास एक रोजमरा शहरांत पटी करून दिल्हात. पुढें रोजमरीयास ऐवज पाहिजे त्याचा आकार सरसालचे [illegible] आठ एकूण रुपये २१०४ एकविसशें चार होतात, त्यास शहरांत मातबर सावकार, व ग्रहस्थ, व वाणीउदमी मातबर पाहून सदरहू ऐवजाची पटी ठरावून ऐवज वसूल करून बेरडांस देत जाणें. गोरगरीबांवर पटी न करणें ह्मणोन. पत्र. १

शहरांत अगर भवरगावीं चोरी जाल्यास बेरडांनी भरून द्यावी याप्रमाणें त्यांचा कागद लिहून घेऊन पक्का जामीन घ्यावा. याप्रमाणें करून मग पटी करून रोजमरियाचा ऐवज देणें म्हणोन पत्रांत लिहिलें असे.

९५९ (५१८)–बाळाजी गणेश यांस सनद कीं, पिलाजी, व तानाजी ताकपीर, समांन सबैन मया व अलफ जिल्काद ३० शिलेदार यांस पथकसुद्धां चोरांच्या पारपत्यास तालुके देवगड येथें पाठविले आहेत. स्वार असामी.

७ खासे.
२ कारकून.
११६ स्वार.

१२५

एकूण सवाशें असामी रवाना केले आहेत, तरी यांजपासून चाकरी घेत जाणें, यांचे रोजमरीयाची बेगमी हुजूर जिल्हेज अखेरपर्यंत जाली आहे, तुह्मी त्यांची गणती घेऊन हुजूर पाठवणें, आणि गणतीप्रमाणें चाकरी घेत जाणें, पुढें रोजमरा यांस हुजरून पावत जाईल, ह्मणोन, छ. २७ सवाल. सनद १.

परवानगी रूबरू.

९६० (७७२)–पांडुरंग धोंडजी कमाविसदार परगणे नाशिक यांचे नांवें सनद कीं, सलास समानीन मया व अलफ सांबान २७ तुह्मीं विनंतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जालें. नाशिकांत चोऱ्या होतात, व दरवडे पडतात यांचे बंदोबस्तास हुजुरून लोक पाठवावे ह्मणोन लिहिलें; त्याजवरून गाडदी रोहिले दिंमतहाय. असामी.

३१ दिंमत रणबाजखान.
३० दिंमत मीर अबास.

Berads promising to make good all property stolen in the town or in its neighbourhood.

(959) Piláji and Tanáji Tákpir Silledár were sent with their detachment of 116 horse to punish robbers in Táluká Dewgad, and their expenses were paid from the Huzur.
A. D. 1777-78.

(960) Thefts and dacoities having occurred in Násik, the Kamávis-

२० दिंमत अबदुलसतार.

२० दिंमत सेरजमालखान.

१०१

एकशएक असामी पाठविले असत, तरी यांस नाशिकांत ठेऊन चोऱ्यांचा, व दरवड्यांचा बंदोबस्त चांगला करणें. गाडद्यांस पर्जन्य काळानिमित्य राहावयास निवारा करून देणें ह्मणोन, मशारनिल्हेचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

९६१ (८२२)–मौजे करंजगांव, तर्फ नाणेंमावळ, येथें वेदमूर्ती हरभट उपाध्ये यांचे घरीं दरवडा पडला, सबब मौजे मजकुरीं रखवालीस शिपाई देविले असेत, तरी नेमून देऊन रुजू दोन महिनेंपर्यंत तेथें ठेवणें म्हणोन. सनदा.

अर्बा समानीन मया व अलफ. सवाल ५

१ तालुके राजमाची, निसबत रामराव नारायण यांजकडून राजमाचीपैकीं कर्णेकरीसुद्धां असामी ६ सहा देविले त्याविशीं.

१ किल्ले विसापूर निसबत भिकाजी गोविंद यांजकडून किल्ले मजकूरपैकीं असामी ५ पांच देविले त्याविशीं.

२

रसानगी, सदाशिवभट नानल.

९६२ (८२३)–तालुके चास येथें सटवाजी हजारी वगैरे कोळी यांणीं दंगा करून, रयतीपासून खंड घेऊन, घरें जाळलीं, यांजकरितां पेशजीं हुजुरून कोळ्यांचे बंदोबस्तास पन्नास लोक हशमी पाठविले आहेत, त्या शिवाय तालुके मजकूरचे माहितगार लोक जदीद छ. २० रजबपासून असामी ३० तीस एकूण दरमहा दर असामीस तैनात रुपये ५ पांच निवळ आकरमाही

अर्बा समानीन मया व अलफ सवाल १४

A. D. 1782-83. dár asked for assistance from the Huzur. A force of 101 Rohillá Gárdis was sent to him for the purpose.

(961) A dacoity having occurred at Karanjgaum in Turf Náṇe-Máwaḷ at the house of a priest, Harbhaṭ Karve. 11 peons were sent for two months to protect the village. A. D. 1783-84.

(962) Saṭwáji Hajári Koḷi was making attacks on the village of Táluká Chás, levying black-mail and burning houses. Fifty soldiers were therefore sent from the Huzur to A. D. 1783-84.

शिरस्तेप्रमाणें करून ठेविले आहेत, त्याप्रमाणें हुजुरून लोक करार करून दिल्हे पाहिजेत, म्हणोन तुह्मीं विनंती केली; त्याजवरून तुमचे ठेवणुकेप्रमाणें तीस असामी सदरहू तारखेपासून करार करून, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी चोरांचा बंदोबस्त होईतोंपर्यंत लोक ठेवणें. बंदोबस्त जाल्यावर लोक दूर करणें; आणि सदरहू लोकांचा आकार होईल तो तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें, मजुरा पडेल ह्मणोन, नीळकंठराव रामचंद्र यांचे नावें.

सनद १.

रसानगी यादी.

९६३ (८८१)–शहर अमदानगर येथें चोरांचा उपद्रव होऊन दरवडे पडतात, याजकरितां शहर मजकूरचे रखवालीस माणसें ठेवावयाकरितां शहरांत बाहेरील बिछाइती वाणी किराणा, भुसार वगैरे जिन्नस आणून विक्री करितात, त्यांस बिछाइतीची अडत शहर मजकूर येथील जो उदमी करील त्यास त्यांणीं पोटास द्यावें, याप्रमाणें पेशजीं पासून चालत आहे, त्यास बिछाइतीयाची अडत एकाचे जिमेस लाविल्यास हजार बाराशें रुपये पर्यंत दरसाल उत्पन्न होतील. यास्तव बिछाइतीयांची अडत एकाचे जिमेस लाऊन देऊन, आकार होईल तो शिबंदीखर्चास नेमून द्यावा. ह्मणजे शहर मजकूरचे दरवड्यांचा वगैरे बंदोबस्त होईल, ह्मणोन तुम्हांकडील कारकुनांनीं विनंति केली; त्याजवरून शहर मजकुरीं बिछाइती वाणी येतात, त्यांची अडत एकाचे जिमेस लाऊन, त्यास काम सांगून आकार होईल त्याची शिबंदी ठेऊन, दरवड्यांचा वगैरे शहरचा बंदोबस्त करणें, एक हजार निदान बाराशें रुपयांवर जाजती आकार जाल्यास सरकारांत जमा करीत जाणें ह्मणोन, विठ्ठल नारायण मामलेदार, तालुके अमदानगर यांचे नावें.

खमस समानीन मया व अलफ जमादिलावल २४

सनद १.

रसानगी यादी.

९६४ (९९३)–श्रीत्रिंबकेश्वरीं सिंहस्थाकरितां गोसावी वगैरे जमा होतात.

---

put down the Kolis, and sanction was accorded to the entertainment of 30 additional men at Rs. 5 each for the same purpose.

(963) Owing to the prevalance of dacoities at Ahmednagar, the employment of Rakhwáldárs was sanctioned and provision was made for their pay out of the revenue realized by the sale of the brokerage monopoly of goods brought for sale from outside the town.

A. D. 1784-85.

(964) It being the Sinhastha year, it was expected that Gosávis would flock in large numbers to Trimbakeshwar, and that quarrels and disputes would take place. Two

A. D. 1788-89.

तिसैन समानीन मया व अलफ सवाल ८ — त्यांत कजेकफावदी करतील, याजकरितां त्यांचे बंदोबस्तास सरकारांतून गाडदी, निसबत राघो विश्वनाथ वगैरे यांजकडील असामी २०० तुह्मांकडे पाठविले आहेत, यांस तेथें चौक्या नेमून देऊन बंदोबस्त राखून गोसावी यांजा वगैरे परस्परें कज्या होऊं न देणें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी, राघो विश्वनाथ कारकून शिलेदार.

९६५ (९९४)–कसबे नाशिक येथें सिंहस्थाचे यात्रेचा वगैरे बंदोबस्त जाला पाहिजे, याकरितां गाडदी निसबत राघो विश्वनाथ असामी १०० शंभर पाठविले आहेत, तरी कसबे मजकुरीं यांजपासून चाकरी घेऊन, यात्रा गावांत व गांवाबाहेर राहील तिचा बंदोबस्त चांगला करणें ह्मणोन, कृष्णराव गंगाधर कमाविसदार परगणा नाशिक यांचे नांवें. सनद १.

तिसैन समानीन मया व अलफ जिल्काद २

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण कारकून निसबत दफ्तर.

९६६ (११२१)–धोंडो केशव यांजकडे मौजे पाडळी, संमत कोरेगांव, प्रांत वाई, हा गांव सरकारांतून आहे. तेथें पेंढारी वगैरे यांचा उपद्रव जाहला आहे, याजकरितां किल्ले चंदनपैकीं लोक असामी १० दहा उपद्रव मोडेतोंपर्यंत गांवचे रखवालीस नेमून देणें ह्मणोन, पांडुरंग त्रिंबक हिंमत विठ्ठलराव मल्हार यांचे नांवें. सनद १.

खमस तिसैन मया व अलफ. रजब २६

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

७ न्यायखातें.

(एफ) तुरुंग.

९६७ (४७)–हरी सखोजी, व त्याची स्त्री हीं उभयतां किल्ले सिंहीगड येथें अट-

---

hundred soldiers were therefore sent to the place to assist the Kamávisdár, who was directed to see that no disturbance took place.

(965) 100 Gárdis were sent to Násik for keeping order among the pilgrims coming to Násik during the Sinhastha year.
A. D. 1788-89.

(966) The village of Pádali in Samat Koregaum being infested by Pendháris, 10 sepoys from fort Chandan were sent to protect the village.
A. D. 1794-95.

(F) Prisons.

(967) Hari Sakhoji and his wife who were in prison at fort

अर्बा सबैन मया व अलफ. रबिलावल २२

केस आहेत, त्यास हरी सखोजीस समाधान नाहीं, मूत्रावरोध जाहला, व त्याचे स्त्रीस संग्रहणीची वेथा जाहली. दोघांचीही अवस्था भारी आहे, म्हणोन विदित जाहलें; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी ह[illegible] व त्याची स्त्री ऐसी मौजे उरवडें येथें पोहोंचऊन देणें, मौजे मजकुरीं विठ्ठल येशवंतराव खासनीस, दिंमत हुजुरात, यांची मातोश्रीचे स्वाधीन करून पावती घेणें म्हणोन, आनंदराव जिवाजी यांचे नांवें चिटणिसी छ. १४ जिल्हेज. पत्र १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

खमस सबैन मया व अलफ. जमादिलाखर २९

९६८ (६५)—भवानीदास बलराम जेजालंदाज, किल्ले रामगड, तालुके विजयेदुर्ग, याजकडे पितृतीथ होती, याजकरितां किल्ले मजकूर येथील दरवाज्यास कोठीनजीक जातीचे चार लोक बोलाऊन, तटावर अग्नींत आउती देऊन बिन्हाडास आला, तों वाऱ्यानें किटाळ कोठीवर उडोन कोठींतील जिन्नस जळाला. बीतपसील.

गल्ला कैली साडेतिसेरी.		वजन. कचे.	
४॥३॥१॥=	नागली.	॥·॥४८१॥	दारु.
।·॥१॥=	वरी.	८॥७॥	काथागबाळ.
॥·॥१।≡	मीठ.	८८६।	ताग.
५॥·८१।॥≡		·॥१॥७॥१॥	

सुमारी. सुमार.

४२ कले, चर्मी.
३ बुधले.
३ अधवडी.
३ गोळ्या शिसें.

५१

A. D. 1773-74.

Sinhgad being seriously ill, it was ordered that they should be released and sent to the village of Urawade.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

A. D. 1774-75.

(968) Bhawánidás Balrám Jejálandáj of fort Rámgad in Táluká Vijayadurga on the anniversary of his father's death made a fire on the rampart and threw offerings on it. A spark was blown by the wind to the store-room which took fire and a considerable quantity of grain, gunpowder &c. was burnt. Bhawánidás

एकूण गल्ला केली पावणें सहा खंडी, पावणें दोन पायली, तीन सीर्पे वजन कचे साडे-अकरा मण, पावणें आठ शेर दीड टांक, व सुमारी एकावन याप्रमाणें कोठींतील जिन्नस जळाला, त्याजवरून जेजालंदाजास अटकेंत ठेविला आहे, त्यास चार वर्षें जाहालीं. त्याज-पासून सदरहू जिनसांची किंमत घ्यावी, तरी बायको व माणसें कोणी नाहींत, जरजर जाहला आहे, अडसेरी मात्र द्यावी लागते, कांहीं उत्पन्न व्हावयाचें नाहीं, यास्तव सोडून द्यावयाची आज्ञा केली पाहिजे ह्मणोन तुह्मी विनंतीपत्र पाठविलें; त्याजवरून मनास आ-णितां जेजालंदाज मजकूर याचें कोणी नाहीं, व तोही मरावयासी जाहला आहे, सबब सदरहू जिन्नस नुकसान जळित खर्च लिहून, जेजालंदाजास सोडून देणें ह्मणोन, महादाजी रघुनाथ यास छ. १ रबिलाखर. सनद १.

९६९ (१२९)—धोंडभट गाडगीळ, वस्ती रेवदंडा, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, जंजीरें मजकूरचे चोरांनीं दोन चोऱ्या केल्या, ते चोर सांपडले, त्यास एक चोरी खत्री याचे घरची चोरानें झाडून भरून दिली. दुसरी चोरी आमचे घरीं केली ते कबूल जाले, परंतु त्यास द्यावयास अवकात नाहीं. तिघे ब्राह्मण चोर सहा महिनें अटकेंत आहेत, बहुत श्रमी होतात, याज-करितां ब्राह्मणांस सोडावें, आह्मीं चोरी भरून पावलों, मागत नाहीं, वाईट बरें यांस जालें तर दुर्निमित्य येईल, असें रेवदंड्याचे अंमलदारास ह्मटलें, परंतु ते ऐकत नाहींत, व सर-कारांत चोरीची तिजाई द्या ह्मणतात, येविशीं आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणोन, ऐशास धोंड-

खमस सबैन मया व अलफ मोहरम २०

---

was therefore thrown into prison and kept there for 4 years. At the end of that period, it was reported that the man had no wife or other relations, that there were no means of recovering the value of the property from him, that he was much emaciated, and that his daily ration was a useless charge on Government. He was therefore ordered to be released.

(969) Three Brahmins of Janjire had committed two thefts, one at the house of a Khátri and the other at the house of Dhonḍ Bhaṭ Gáḍgiḷ of Revadanḍá. They produced the property of the first theft, but were unable to produce that of the second, though they confessed that they had committed the theft. They were therefore imprisoned and remained in confinement for 6 months. At the end of the period Dhonḍ Bhaṭ waived his claim to the property stolen and applied for the release of the prisoner on the ground that should they die, he would incur the odium of causing their death. The Officer of Rewadanḍá refused to comply with the request unless the value of a third share of the stolen property was paid to Government as usual. The matter was taken to the Peshwa by Dhonḍ Bhaṭ. The Officer

A. D. 1774-75.

भटाकडे चोरी जाली सबब त्याणें चोरांस अटकेंत ठेवविलें; हल्लीं चोरांपासून ऐवज येत नाहीं, चोर ब्राह्मण उपास करितात यास्तव चोरी भरून पावली, यांस सोडावें असें ह्मणतात हेंच खरें किंवा अंतस्थ चोरीचा ऐवज भरून घेतला, आणि सोडावयाविषई रदबदली करितात, येविशींची चौकशी करून, उगेंच सोडावें हेंच खरें असल्यास चोरांस सोडून देणें. भटास तिजाईचा तगादा न लावणें. खंड गुन्हेगारी घेतली असेल ती सरकारांत जमा करणें ह्मणोन आनंदराव शिंदे, जंजीरे रेवदंडा यांचे नांवें. पत्र १.

९७० (१६७)—कसबे नारायणगांव येथें जंगमाचे घरीं दरवडा पडला होता, त्यास

खमस सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

मौजे आरवी, कसबे मजकूर, येथें बेरड वस्तीस राहिले होते, त्यांस नारायणगांवकरी यानीं धरून हुजूर पाठविले. असामी १० दहा ते जुन्या कोटांतील बंदीखान्यांत बिड्या घालून ठेविले आहेत; त्यांचें वर्तमान मनास आणतां त्यांजकडे कांहीं मुद्दा लागूं होत नाहीं, सबब जामीनकतबा घेऊन बेरड सोडविले असत; तरी सदरहू दहा असामींच्या बेड्या तोडून सोडून देणें ह्मणोन, शिवराम रघुनाथ निसबत खासगी यांस छ. ११ जिल्काद. सनद १.

रसानगी. गोंदजी गाड्या प्यादा, दिंमत बहिरजी मोरे.

९७१ (२०१)—किल्ले सिंहगड येथें रामचंद्र विठ्ठल याचीं मुलें माणसें. असामी.

खमस सबैन
मया व अलफ
रबिलाखर ५

२ तीर्थरूप व मातुश्री.
२ भावजया.
३ मुलें.
२ कुणबीण व पोरगा.

―――

९

---

of Rewadandá was ordered to ascertain whether the Bráhmins were really unable to restore the stolen property and were starving themselves or whether they had privately restored the stolen property to Dhond Bhat who was now interceding on their behalf. In the former case, the prisoners were directed to be set at liberty.

(970) A dacoity having occurred at Náráyangàon, 10 Berads

A. D. 1774-75.

living in Âravi, a neighbouring village had been arrested and kept in the prison in Junákot. As nothing could be proved against them, they were ordered to be set at liberty.

(971) The parents and other relations of Rámchandra Vithal were

A. D. 1774-75.

imprisoned at fort Sinhgad. The parents being old and unable to stand the cold climate of the place were

एकूण नऊ असामी किल्ले मजकुरीं अटकेंत आहेत, त्यास मशारनिल्हेचे तीर्थरूप व मातुश्री यांचा वृद्धापकाळ, किल्याची हवा सर्द, मानत नाहीं, याजमुळें बहुतेक हैराण आहेत, म्हणोन विदित जालें; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस लिहिलें असे, तरी सदरहू नऊ असामी किल्याखालीं उतरणें. हीं आपले घरीं, मौजे उरवडें येथें, येऊन राहतील, त्यांचे मुबदला रामचंद्र विठ्ठल याचे बंधु व्यंकोजी विठ्ठल यास किल्यावर ठेवणें; व मशारनिल्हेची बहीण पेशजी भेटावयास गेली आहे तिजलाही जाऊं देणें म्हणोन, आनंदराव निंबाजी किल्ले सिंहगड यांचे नांवें चिटणिसी छ. १८ रजब. पत्र. चिटणिसी पत्र येऊन सदरहू-प्रमाणें सनद लिहून दिल्ही.

परवानगी रूबरू.

९७२ (३७४)—हरी आपाजी काणे, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपला भाऊ गदाधर आपाजी, वस्ती कसबे खेड, तालुके सुवर्णदुर्ग, हा तोतयाकडे गेला होता, याजमुळें त्यास कैद सरकारांत केलें होतें, तेथून भयेंकरून पळोन गेला यास्तव सुभां आपल्यास नेऊन गुन्हेगारी पन्नास रुपये घेतले, परंतु आपला भाऊ आलाहिदा, त्याचे कन्येचें लग्न होणें, याकरितां सरकारांतून कौल देववावयाची आज्ञा जाली पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी याचा भाऊ भयेंकरून गेला आहे, घरीं कन्येचें लग्न व्हावयाचें आहे, सबब यास कौल देऊन घरीं आणवणें; कन्येचें लग्न होऊं देणें; मग जीवन पाहून भावापासून गुन्हेगारी घेतली आहे, त्याअन्वयें याचें जीवन पाहून गुन्हेगारी घेणें म्हणोन, मोरो बापूजी यांस. पत्र १.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज १२

चिटणिसी.

९७३ (४१७)—बाजीराव गोविंद वर्वे हैदरअली यांजकडे गेले, सबब त्याच्या

---

permitted to reside in their house in Urawade and Rámchandra's brother was ordered to be imprisoned in their stead.

(972) Gadádhar Appáji Káne of Khed, in Táluká Suwarnadurga, having joined the Pretender was arrested and imprisoned. He escaped from prison and his brother Hari was fined Rs.50 by the Subhá. Hari Appáji represented that Gadádhar had to perform his daughter's marriage and prayed that a pass might be given permitting him to return home for this purpose. Moro Bápuji was instructed to give the safe-pass as requested and to levy a reasonable fine from Hari after the celebration of the marriage.

A. D. 1776-77.

(973) Bájirao Govind having gone over to Haidar Ali, his two wives were kept in custody at Mangalwedhe. Bájirao's father Govind Gopál represented that Bájirao's daughter

A. D. 1776-77.

सबा सबैन
मया व अलफ
मोहरम ६

स्त्रिया दोन किल्ले मंगळवेढें येथें अटकेंत ठेविल्या आहेत, त्यास मशारनिल्हेची कन्या उपवर जाली, लग्न कर्तव्य, ह्मणोन गोविंद गोपाळ, मशारनिल्हेचे तीर्थरूप यांणीं हुजूर विनंती केली, त्याजवरून मशारनिल्हे यास सरकारांत जामीन घेऊन, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी दोघी स्त्रिया कन्येसहवर्तमान पुण्यास पावते करणें ह्मणोन, मेघःशामराव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

९७४ (४२३)–त्रिंबक गणेश भट याची बायको, व लेक अटकेस आहे, त्यास मूल

सबा सबैन
मया व अलफ
सफर २

आठ वर्षांचा जाला, त्याचा व्रतबंध जाहला पाहिजे, ह्मणोन लिहिलें त्यास त्याचे सोइरे आप्त कोणी जामीन देऊन मुंज करतील, तरी बायको व मुलास पक्का जामीन घेऊन त्यांचे हवाला करणें, मुंज जाहल्यावर पुन्हां पूर्ववतप्रमाणें अटकेस ठेवणें.

९७५ (४२९)–रघ सावंत भोसले, व केसो बाबाजी यांस सनद कीं, अंताजी

सबा सबैन
मया व अलफ
सफर १६

केशव जोशी निसबत रामराव नारायण यांस किल्ले विसापूर येथें अटकेस ठेवावयास पाठविले आहेत, तरी त्यास बेडी घालून पक्क्या बंदोबस्तानें किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें सनद पैवस्तगिरीपासून देत जाणें. किल्ले मजकूर नाजूक जागा; अंताजी केशवचा लेक फार लबाड आहे; फितवाफांद्यास व निघोन जाण्यास चुकणार नाहीं. यास्तव चौकीचे लोक मजबूत चांगले नेमून देणें; आणि बेडी रोज तुह्मी आपले रूबरू पाहात जाणें; लोहारास

---

had attained the marriageable age and that she must therefore be married. He was asked to stand security for the ladies and orders were issued that the ladies and the girl should be sent to Poona.

(974) Trimbak Bhat's wife and son were imprisoned in the fort of Ratnàgiri. The boy having attained the age of 8 years, permission was given to release both him and his mother in order that his thread-ceremony might be performed. It was further ordered that security should be taken from them before their release and that after the ceremony they should again be imprisoned.

A. D. 1776-77.

(975) Antáji Keshav Joshi, in the employ of Rámrao Nàráyan, was sent to prison in the fort of Visápur. Ragh Sáwant Bhosle and Keso Bábáji were informed that he was an intriguing person, that he was sure to attempt to escape, that a trusty guard should therefore be kept over him, that his fetters should every day be inspected by them in person, that the blacksmith should be strictly warned to be careful in rivetting the fetters, that Antáji should

A. D. 1776-77.

चांगली ताकीद करून ठेवणें; चौकीचे लोकांजवळ त्यांचें भाषण न व्हावें, त्यांजवळ यांचें भाषण न व्हावें, चौकीचे लोकांशिवाय दुसऱ्यानें कोणीं जाऊं नये, असा पक्का बंदोबस्त करून ठेवणें ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९७६ (४४५)—धोंडो गोपाळ केळकर किल्ले घनगड येथें अटकेंत आहे, त्याचे पाय सुजले आहेत, उठवत बसवत नाहीं, ह्मणोन तुह्मीं विनंतीपत्र पाठविलें तें पावलें. ऐशीयास मशारनिल्हेस फार बरें वाटत नाहीं, याजकरितां पायांतील बिडी तोडून औषधउपाय करणें; आणि चौकीचा बंदोबस्त चांगला करून, लोकांचे फेरफार वरचेवर करून बरा जाहाला ह्मणजे फिरोन पायांत बिडी पूर्ववतप्रमाणें घालणें ह्मणोन, गोविंद रघुनाथ किल्ले मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रविलावल २९

९७७ (४५५)—धोंडो गोपाळ केळकर, तोतयाचे फितुरांतील, किल्ले घनगड येथें अटकेस होता, तो मृत्यू पावला, त्याची क्रिया जाहली पाहिजे, याजकरितां त्याची बायको तालुके रत्नागिरी येथें अटकेंत आहे; तीस जामीन घेऊन क्रिया करण्याबद्दल मोकळीक करणें, क्रिया जाहालीयावर पोटीं संतान असल्यास अटकेस ठेवणें, संतान नसेल तर जामीन पक्का घेऊन मोकळीच असों देणें ह्मणोन, सदाशिव केशव यांचे नांवें. छ. ८ रविलाखर. सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ रविलाखर २६

परवानगी, राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

---

be prevented from speaking to the guard, and that no other persons should be allowed to approach him.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(976) Dhondo Gopál Kelkar, a prisoner in the fort of Ghangad, having swollen feet was unable to move. The officer of the fort represented the matter to Government, and orders were issued to remove the fetters and to keep Dhondo under medical treatment. It was further ordered that after his recovery fetters should be put on again.

A. D. 1776-77.

(977) Dhondo Gopál Kelkar, who was confined in the fort of Ghangad for conspiring with the Pretender died. Orders were therefore issued to release his wife from custody at Ratnágiri in order that she might perform the funeral rites of the deceased. It was further ordered that she might be allowed to remain at large if she had no issue, that otherwise she should be sent back to prison after the performance of the obsequies.

A. D. 1776-77.

९७८ (४९७)—अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड यांस

समान सबैन मया व अलफ रमजान १५

सनद कीं, सखाराम हरी हे किल्ले पुरंदर येथें अटकेस होते, ते हल्लीं येथून तुह्मांकडे बेडीसुद्धां पाठविले आहेत, तरी किल्ले मजकुरीं बेडी-सुद्धां पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन, पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. याची बेडी तुह्मीं आपले दृष्टीनें रोजचे रोज पाहत जाणें. याचे चौकीस लोक ठेवाल ते एका दो रोजीं हेरफेर करून दुसरे लोक चौकीस नेमीत जाणें; आणि याची रखवाली बहुत खबरदारीनें करणें. सखाराम हरी याचे रखवालीस लोक राहातील त्यांणीं त्याशीं बोलूं नये, याप्रमाणें लोकांस चांगली ताकीद करणें, याजबरोबर रखवालीस स्वार दिंमत सदाशिव धोंडदेव, व गाडदी दिल्हे आहेत, हे किल्ले मजकुरीं पोहोंचऊन हुजूर येतील ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

९७९ (५२१)—महादाजी गणेश फडके किल्ले चंदनगड येथें अटकेंत आहेत,

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

त्यास बरें वाटत नाहीं, याजकरितां मशारनिल्हेची स्त्री, व कुणबीण त्यांजकडे जात आहे, त्यांस किल्यावर घेऊन, स्त्रीस सिधा मध्यम प्रतीचा, व कुणबिणीस अडशेरी देत जाणें ह्मणोन, शामराव जगजी-वन यांचे नांवें. छ. ७ जिल्काद. सनद १.

रसानगी यादी.

९८० (५४४)—नरसिंगराव गोविंद किल्ले पाली येथें अटकेस आहे, त्याची मातुश्री

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

पुणियांत होती, ते मृत्यु पावली, तिची क्रिया करण्याबद्दल ब्राह्मण तेथें अस्थी घेऊन येईल. अस्थी आलियावर नरसिंगराव याचे पायां-तील बेडी काढून, चौकी चांगली बंदोबस्तानें ठेऊन क्रियेस ब्राह्मण

---

(978) Sakhárám Hari was sent in custody from fort Purandhar to fort Ghangad. The officer of the fort was directed to see personally every day that Sakhárám was properly fettered and to allow no communication with him and to see that he was very carefully guarded.

A. D. 1777-78.

(979) Mahádáji Ganesh Phadke, a prisoner at fort Chandangad being indisposed, his wife with her female attendant was permitted to come and reside with him. She was given the usual ration.

A. D. 1777-78.

(980) Narsingrao Govind, a prisoner at fort Páli, lost his mother residing in Poona. Her bones were sent to him with a Brahmin, in order that he might perform the obsequies

A. D. 1777-78.

मेळऊन वीस रुपयेपर्यंत क्रिया करण्यासी देऊन क्रिया करवणें. क्रिया जाहलीयावर पूर्ववतप्रमाणें बेडी घालून ठेवणें ह्मणोन, बाजी गोविंद यांचे नांवें. छ. ८ जिल्हेज. सनद १.

परवानगी रूबरू. राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

९८१ (५७२)—मोरो बाबूराव यांस किल्ले अमदानगर येथें ठेवावयास पाठविले आहेत, समागमें विसाजी आपाजी फौज सुद्धां दिल्हे आहेत, तुम्हांजवळ येऊन पोहचल्यावर हवालीं करून घेऊन किल्यांत ठेवणें; घर चांगलें असेल त्याचा बंदोबस्त करून राहावयास देणें; समागमें खिजमतगार, ब्राह्मण वगैरे विसाजी आपाजी सांगतील त्याप्रमाणें ठेवणें; तेथें पोहचाऊन विसाजी आपाजी माघारे हुजूर येतील. तुह्मीं बंदोबस्त चांगला करणें. मोरो बाबूराव यांजकडील हत्यारेबंद माणूस जवळ नसावें, तुह्मी आपल्या कडील एक शाहाणा इतबारी मर्द माणूस जवळ ठेवणें; त्याणें रात्रंदिवस जपत जावें. बाहेरील माणूस किल्यांत जाईल त्याची चौकशी करीत जाणें, किल्याचा बंदोबस्त चांगला करावा. किल्याबाहेर शहरांत बेकार लोक राहात असतील, त्यांचा बंदोबस्त करणें. सारांश गोष्ट तुह्मी इतबारी यास्तव तेथें रवानगी केली आहे. सावधपणें राहून बंदोबस्त चांगला राखणें, वर्तमान लिहीत जाणें. मोरो बाबूराव खासा, व दोन भिक्षुक ब्राह्मण, व एक आचारी, व एक ब्राह्मण, व एक शागीर्द, व दोन खिजमतगार बिन हत्यारी, याप्रमाणें असामी ठेऊन, भोजनाचें साहित्य वगैरे उत्तम करून देत जाणें, व न्हावी एक लागेल तेव्हां तुह्मी आपणांकडील विश्वासू पाठवित जाणें; वरकड बंदोबस्ती चांगली वरचेवर करीत जाणें ह्मणोन महादाजी नारायण यांचे नांवें.

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

सनद १.

परवानगी रूबरू.

९८२ (५७३)—बाबूराव हरी, व सखाराम हरी अटकेस आहेत. त्यास त्यांचे मातुश्रीचें वर्षश्राद्ध श्रावण शु॥ अष्टमीस आहे, त्यास श्राद्धांबद्दल खर्चास दर असामीस रुपये ५ पांच प्रमाणें देविले असेत. ते देऊन, श्राद्धाचें दिवशीं पायांतील बिडी काढून श्राद्ध करवणें. श्राद्धाचे दिवशीं एक दोन ब्राह्मण, व एक ग्रहस्थ, व दोन माणसें येतील त्यांस किल्ल्यावर घेऊन,

तिसा सबैन मया व अलफ जमादिलाखर ३०

---

of the deceased. His fetters were ordered to be removed while performing the ceremony.

(981) Moro Báburao was sent with his attendants to prison in fort Ahmednagar. The officer of the fort to give him first class diet and to keep a very careful watch over him: if a barber was required, a trustworthy man must be sent.

A. D. 1778-79.

(982) Baburao and Sakhárám Hari were imprisoned at fort

श्राद्ध जालीयावर दुसरे दिवशीं खालीं उतरून देणें; आणि पूर्ववत्प्रमाणें उभयतांस बंदोबस्तानें ठेवणें ह्मणोन. सनदा.

किल्ले प्रतापगड.

१ जयराम कृष्ण यांस सनद कीं, बाबूराव हरी यांस श्राद्धास पांच रुपये खर्चास देणें ह्मणोन.

१ अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड यांस सनद कीं, सखाराम हरी यांस श्राद्धाबद्दल खर्चास रुपये पांच देणें ह्मणोन.

२

परवानगी रूबरू.

९८३ (५८९)—मामले कोहोज येथें बंदीवान अटकेस आहेत, त्यांपैकीं डोकीं मारावयाचीं, व शासनें करावयाचीं वगैरे. कलमें.

तिसा सबैन मया व अलफ सफर २३

डोकीं मारावयाच्या असामी.

२ खंड्या बेरड याचे पोरगे आहेत ते.

१ फाजीलखान नूरमहमद याचा भाऊ यास, भिवराव येशवंत यांणीं तारापूरचे मुकामींहून पाठविला आहे तो. एकूण तीन असामींचीं डोकीं मारणें. कलम ?.

शिवराम ब्राह्मण भिवराव येशवंत यांणीं तारापूरचे मुकामींहून पाठविला त्याचा जामीन घेऊन सोडणें. कलम १.

मोराजी भोई याणें भुतें घालून काळोजी भोई यास मारिलें. तो मामले मजकुरीं आहे, त्याचा एक हात तोडून सोडणें. कलम १.

कडेलोट करावयाचे.

भिवराव येशवंत याणें तारापूरचे मुकामींहून पाठविले ते.

१ बहादूरसिंग.

A. D. 1778-79. Pratápgaḍ and Ghangaḍ. Orders were issued to give them Rs. 5 each to enable them to perform the usual ceremonies on the anniversary of their mother's death, to remove their fetters on that day and to admit one or two priests into the forts for the occasion.

(983) Sentences were passed on some of the prisoners at fort Kohoj, three were ordered to be beheaded, two to be thrown down the precipice. One prisoner, Moráji Bhoi, who had been convicted of murdering another man through the agency of spirits was sentenced to have one hand cut off. Another prisoner, Rámá Kánaḍá,

A. D. 1778-79.

नारायणजी शितोळा हुजुरून सल सलास सबैनांत अटकेंत ठेवण्यास पाठविला, त्याची सबब काय आहे ती लिहून पाठविणें.

१ देवसिंग खरकसिंगाचा कारभारी.

———

२

एकूण दोन असामींस कडेलोट करणें.

कलम १.

रामा कानडा ब्राह्मण ह्मणवितो, परंतु पुण्यांत गाईचीं पुच्छें कापीत होता; तो मामले मजकुरीं अटकेस आहे; त्यास कुजक्या नागली पोटास देत जाणें. कलम १.

एकूण सहा कलमें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें. व यांखेरीज आणखी बंदीवान असतील त्यांचा झाडा हुजूर पाठवून देणें. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें सरकारचे खिजमतगार भिवजी जगताप, व संताजी टिळेकर दोन असामी पाठविले आहेत, यांचे गुजारतीनें पारपत्य करून लिहून पाठविणें ह्मणोन, महादाजी रघुनाथ, मामले कोहोज यांस. सनद १.

रसानगी बरहुकूम पट.

९८४ (५९०) किल्ले सिंहीगड येथें बंदीवान अटकेस आहेत, त्यांपैकीं हुजूर आणावयाचे वगैरे येविशीं.

तिसा सबैन
मया व अलफ
सफर २९

सुभाना ब्राह्मण, व मर्या जासूद हैदर नाईक यांजकडील फितुरी किल्ले मजकुरीं आहेत, त्यांचे पायांत बिडी घालून पक्क्या बंदोबस्तानें हुजूर पाठवून देणें. कलम १.

रामजी भागवत याची बायको, व सासू, किल्ले मजकुरीं अटकेस आहेत. त्या काय निमित्य ठेविल्या तें लिहून पाठविणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे. तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें, याखेरीज बंदीवान किल्ले मजकुरीं असतील त्यांची सबब लाऊन, नांव-

who though professing to be a Brahmin was caught cutting the tails of cows in Poona, was sentenced to be fed on rotten Nágli. The sentences were ordered to be carried out in the presence of two Khismatgárs sent from the Huzur. A complete list of the remaining prisoners was at the same time asked for.

(984) A similar list of prisoners, with details of their offences,

निशीवार झाडा हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन, नारो महादेव किल्ले मजकूर यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

९८५ (५९३) बंदीवान तालुके, व किल्ले हाये येथें वगैरे जागीं अटकेस ठेविले आहेत, त्यांचे पारिपत्य करण्याविशीं. सनदा.

तिसा सबैन
मया व अलफ
रबिलावल ८

१ रघुनाथ सदाशिव, तालुके रायगड यांस कीं, गोपाळ सोनार ग्वाहागरकर हा सोनाराचे मुलास राघोबा विंझ्या याणें जिवें मारिला त्यांत होता, सबब किल्ले रायगड येथें ठेविला आहे, त्यास दादजी कंडारा, व मोराजी झुन्या खिजमतगार, दिंमत तानाजी पडवळ यांस पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें सोनार मजकुराचा उजवा हात तोडून सोडून देणें ह्मणोन. कलम १.

१ अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, व कारकून किल्ले धनगड यांस कीं, जग्या मारवाडी नागरगांवकर भुताला, सबब किल्ले मजकुरीं ठेविला आहे. त्यास दादजी लांडगा, व मोराजी झुन्या, दिंमत तानाजी पडवळ, खिजमतगार यांस पाठविले आहेत, यांचे गुजारतीनें एक बोट कापून, त्यास सोडून देणें ह्मणोन.

१ बाबाजी भिकाजी, तालुके अमदाबाद यांस कीं, तालुके मजकुरीं हरी बल्लाळ यांणीं स्वारींतून बंदीवान पाठविले ते. असामी.

१ बाबाजी कदम.
१ संताजी भोडवा.
१ रामजी सिस्ता.
१ भवानी बिचफरा.
१ साबाजी पाडेकर.

५

A. D. 1778-79. was also called from fort Sinhgad. Two prisoners were ordered to be sent in fetters to the Huzur.

(985) The following sentences were passed on certain prisoners confined in various forts:—
A. D. 1778-79.

(1) Nagyá Márwádi who practised witchcraft to have one of his fingers cut off;

एकूण पांच असामी यांचे, राणोजी शेलार, व संभाजी मोकाता खिजमतगार, दिंमत संभाजी धायरीकर, पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें एकेक हात तोडून त्यांस सोडून देणें ह्मणोन.

१ बाजी गोविंद तालुके सरसगड यांस कीं, संतू पवार कोळ्याचे मळईत होता, सबब किल्ले पीरगड, तालुके मजकूर येथें अटकेस ठेविला आहे, त्यास दादजी लांडगा, व मोराजी झुन्या खिजमतगार, दिंमत तानाजी पडवळ, यांस पाठविले आहेत, यांचे गुजारतीनें पवार मजकुराचें डोकें मारून हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन.

१ नारायणराव कृष्ण, किल्ले चाकण यांस कीं, बहिरजी पवार, तुळाजी पवाराचा भाऊ, किल्ले मजकुरीं आहे, त्यास गोपाळजी शिंदा खिजमतगार, दिंमत तानाजी पडवळ, यास पाठविला आहे, त्याचे गुजारतीनें पवार मजकुराचा एक पाय तोडून त्यास सोडून देणें ह्मणोन. सनद १.

१ रामचंद्र कृष्ण, तालुके मुल्हेर यांस कीं, हरी बल्लाळ यांणीं स्वारींतून बंदीवान तालुके मजकुरीं सन सीत सबैनांत पाठविले ते. असामी.

१ अलाबकस वलद शेख सादन गाडदी.
१ भिवजी बिन बापूजी भांडा.
३ मांग.

१ गोव्या.
१ निंब्या.
१ सेटी.

३

५

एकूण पांच असामींचा अनाजी राजगुरू, व कबाजी नलवडा खिजमतगार, दिंमत संभाजी धायरीकर, यांस पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें एकेक हात तोडून त्यांस सोडून देणें ह्मणोन. सनद.

१ माधवराव कृष्ण यांचे नांवें कीं, तोफखान्यांत बंदीवान आहेत, त्यांपैकीं शासन करावयाचे असामी.

---

(2) Bápoo Bhái who was caught robbing a Brahmin woman of her ornaments to have one hand and one foot cut off;

२ एक हात व एक पाय तोडावयाचे.

१ रामा बेरड, मालजी नाईक बेरड आळंदीकर याजकडे चाकर होता तो.

१ बदली भोई ब्राह्मणाचे बायकोच्या आंगावरील वस्त्र चोरून नेत होता तो.

२

२ एकेक हात तोडावयाचे.

१ मल्हारी कुणबी खानापूरकर याणें चोरी केली सबब.

१ याकुबखान झारेकरी चोर ह्मणोन ठेविला आहे तो.

२

१ भिमा मांग जागेवाडीकर याणें खंडोजी भोसला जागेवाडीकर याची घोडी चोरली, सबब त्याचा एक पाय तोडावा.

५

पांच असामी यांस, देवजी शिंदा, दिंमत संभाजी धायरीकर, व बसाजी निसवण, दिंमत रायाजी संकपाल, खिजमतगार पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें सदरहूप्रमाणें शासन करणें ह्मणोन. सनद.

७

सात सनदा रसानगी जाबता. याखेरीज बंदीवान असतील त्यांची सबब लाऊन नांवनिशीवार ह्मडे लिहून हुजूर पाठविणें, ह्मणोन सनदांत लिहिलें असे.

९८६ (६०४) किले मजकुरीं सखाराम हरी अटकेस आहेत, त्यांस पोटास शिधा पावत आहे तो मना करून, जुन्या नागलीचें पीठ दररोज वजन पक्के ८८१ एक शेर प्रमाणें देत जाणें. पिठाशिवाय आणखी कांहीं न देणें. उपास करूं लागल्यास करूं देणें, मनास न आणणें. नवी बेडी येथून पाठविली आहे ही सखाराम हरी यांचे पायांत घालून, पक्के बंदोबस्तानें ठेवणें. बि-

तिसा सबैन मया व अलफ रबिलाखर २१

---

(3) Malhári kunbi who committed theft to have one hand cut off;

(4) Other prisoners (named) were to be beheaded, or have hands or feet, or both cut off as ordered in each case.

(986) The officers of fort Ghangad were directed to give prisoner Sakhárám Hari one seer of old Nágli flour and nothing else, in lieu of the ration previously given to him, to let

A. D. 1778-79.

डीचा खिळा दररोज तुम्हीं पाहत जाणें, म्हणोन, अर्जोजीराव ढमाले, हवालदार व कारकून, किल्ले घनगड यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

९८७ (६०५)—बाबूराव हरी किल्ले प्रतापगड येथें अटकेस आहेत. ते किल्ले सुयारगड, तालुके सुवर्णदुर्ग, येथें अटकेस ठेवावयाचे करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी तुम्हीं तालुके मजकुरींहून पन्नास माणूस, व शाहाणा कारकून प्रतापगडास पाठऊन, बाबूराव हरी यास घेऊन जाऊन किल्ले सुयारगड येथें पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेवणें; आणि पोटास शेर देत जाणें. जयराम कृष्ण यास सरकारचें पत्र अलाहिदा सादर केलें असे, तरी पत्र पावतांच तुम्हीं त्यांजकडे लोक, व कारकून पाठऊन, सदरहू लिहिल्याप्रमाणें मशारनिल्हेस घेऊन जाऊन किल्ले मजकुरीं पक्क्या बंदोबस्तानें बेडीसुद्धां ठेवणें म्हणून, मोरो बापूजी यांस. सनद १.

तिसा समैन
मया व अलफ
रबिलाखर २३

येविशीं जयराम कृष्ण किल्ले प्रतापगड यांस कीं, मशारनिल्हेकडून लोक, व कारकून तालुके सुवर्णदुर्गाहून तुम्हांकडे येतील त्यांचे हवालीं बाबूराव हरी यांस करून कबज घेणें म्हणून. सनद १.

२

रसानगी, बाजी बल्लाळ कारकून, दिंमत जयराम कृष्ण.

मशारनिल्हेची स्त्री प्रतापगडास आहे, ते त्याजबरोबर आल्यास घेऊन जाऊन दोघांस एक जागा ठेवणें म्हणून मोरो बापूजी यांचे सनदेंत लिहिलें असे; व जयराम कृष्ण यांचे सनदेंत मशारनिल्हेची स्त्री किल्ले मजकुरीं आहे, ते त्याजबरोबर जात असल्यास सुयारगडास रवाना करणें, जात नसल्यास तिचे घरास पोहोंचाऊन देणें म्हणोन लिहिलें असे.

९८८ (६४१)—सखाराम हरी किल्ले मजकुरीं अटकेस आहेत. त्यांचे पायांत बिडी थोर आहे ती काढून, लहान बिडी घालणें, व महिना पंधरा दिवशीं हजामत करवीत जाणें; बायको, व लहान पुत्र, व कुणबीण एक लहान पोरगी, अशीं तिघें पुण्याहून जातील. त्यांस किल्यावर घेऊन

समानीन
मया व अलफ
सवाल १३

---

him starve himself if he chose to do so, and to put on his legs the new fetters sent from the Huzur.

(987) Báburao Hari a prisoner at Pratápgad was ordered to be sent to fort Suryágad. His wife who was with him was allowed to accompany him if she chose, otherwise she was ordered to be sent home.

A. D. 1778-79.

(988) Orders were issued to the officer of fort Ghangad to remove

मशारनिल्हेजवळ ठेवणें; आणि मशारनिल्हेस, व बायकोस शिधा मध्यम प्रत, व कुणबीणीस शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. औषधें वगैरे लागल्यास तुह्मांजवळ सांगतील, त्याप्रमाणें चौकशीनें आणून देत जाणें ह्मणोन, अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

९८९* (७४०)—चिमणाजी दलपतराव, संस्थान पेठ, हे किल्ले त्रिंबक, तालुके मजकूर, येथें अटकेस आहेत. त्यांस त्रिंबक अनंत गोडबोले यांचे विद्यमानें गंगापुरांत ठेवावयाचा करार करून दरमहा खर्चास रुपये २५० अडीचशें देविले असेत, तरी तालुके मजकूरपैकीं देत जाणें. मशारनिल्हेनीं फंदफितूर करूं नये येविशीं पक्का जामीन त्रिंबक अनंत यांचे विद्यमानें घेणें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

इसन्ने समानीन मया व अलफ सफर १२

रसानगी यादी.

९९० (८१९)—अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड यांचे नांवें सनद कीं, ब्राह्मण बायका किल्ले मजकुरीं अटकेस आहेत, त्यांस लुगडीं, व चोळ्या व पांघरावयास कांबळी, सरदीची जागा याजकरितां देविली पाहिजेत ह्मणोन लिहिलें, त्याजवरून बायका असामी.

अर्बा समानीन मया व अलफ रमजान १४

१ कृष्णी.

१ कोंडी.

१ दारकी कायस्तीण.

१ कृष्णी पैठणकरीण.

४

A. D. 1779-80. the heavy fetters put on Sakhárám Hari and to substitute lighter ones in their place and to have him shaved every month or fortnight. Permission was also given to admit into the fort his wife, an infant son and a female servant and to allow them to stay with him. The officer was directed to supply him with such medicines as might be required.

(989) Chimnáji Dalpatrao of Sansthân Peth who was a prisoner at fort Trimbak was allowed to reside at Gangápur on furnishing sufficient security.

A. D. 1781-82.

(990) Clothes consisting of 2 sáris worth Rs, 2 each and 4

एकूण चार असामींस लुगडीं वगैरे द्यावयाचीं त्यांची किंमत. रुपये.

१६ लुगडीं, दर असामीस २ प्रमाणें लुगडीं सुमार ८ दर २ प्रमाणें. रुपये.
२ चोळ्या, दर असामीस ४ प्रमाणें सुमार १६ दर ।≈ प्रमाणें. रुपये.
२ कांबळ्याबद्दल दर असामीस रुपया ·।।· प्रमाणें. रुपये.

२०

एकूण वीस रुपयांचीं सदरहू लिहिल्याप्रमाणें सनगें देविलीं असेत. तरी खरेदी करून देणें. मजुरा पडतील ह्मणोन. सनद १.

परवानगी रूबरू.

९९१ (८८६)—अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, कारकून किल्ले घनगड यांचे नांवें सनद कीं, रामचंद्र गोविंद, माजी कारखानीस किल्ले मजकूर, हा अपराधी, सबब किल्ले विसापूर येथें अटकेस आहे. त्याचा लेक गोविंद रामचंद्र बारा वर्षांचा किल्ले मजकुरीं तुह्मांजवळ अटकेंत आहे, त्यास सोडावयाविशीं त्याचे आईनें हुजूर रदबदली केली, सबब सोडावयाचा करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी गोविंद रामचंद्र यास पोटखर्च रुपये २७।≈ सवा सत्तावीस तीन आणे जाहला आहे ह्मणोन तुह्मीं लिहून पाठविलें, त्यास पोटखर्चाचे सदरहू रुपये, व जामीन घेऊन सोडून देणें ह्मणोन. सनद १.

खमस समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २८

रसानगी याद.

९९२ (९०३)—माधवराव कृष्ण भिंगारकर हे किल्ले चावंद, तालुके शिवनेर येथें

A. D. 1783-84. boddices worth Rs. 0-2 each and one blanket worth Rs. 0-8-0 were ordered to be supplied to each of the 4 female prisoners at fort Ghangad.

(991) Rámchandra Govind Kárkhánnis of fort Ghanagad having been accused of some offence was imprisoned himself at fort Visápur, and his son Govind, aged 12 years, at fort Ghanagad. At the intercession of the boy's mother Govind was released. It was ordered that diet expenses should be recovered and that a surety should be taken.

A. D. 1784-85.

(992) Mádhavrao Krishna, a prisoner in fort Cháwand, being old

सीत समानीन मया व अलफ जिल्काद ३० — अटकेंत आहेत, त्यास मशारनिल्हे वृद्ध, व अशक्त, सबब त्यांची स्त्री त्यांजवळ राहणार, त्यास किल्ले मजकुरीं मशारनिल्हेजवळ ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणून, बाळाजी महादेव यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी याद.

९९३ (१०८४)-मंडाजी गांड्या, मौजे टाकळी, तर्फ माहूर, व हरी पारगांवकर — अर्बा तिसैन मया व अलफ मोहरम २१ — यांणीं मौजे मजकुरीं दावे करून जलेत केली, सबब किल्ले नारायणगड येथें अटकेस ठेविले आहेत. त्यास पोटगीचा ऐवज द्यावयास ताकत नाहीं म्हणोन तुह्मीं हुजूर विदित केलें, त्यास त्यांजपासून जीवन पाहोन ऐवज उत्पन्न होईल तो घेऊन, सरकारहिशेबीं जमा करणें; आणि हरदूजणांस जामीन घेऊन सोडून देणें ह्मणोन, रामचंद्र शिवाजी यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

९९४ (११११)—मोरो बापूजी यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं छ. २५ जिल्हेजचें — खमस तिसैन मया व अलफ मोहरम १३ — विनंतिपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. पाद्री वैद्य पुण्यांत होता त्याचा भाऊ, मुशाबुरूज फिरंगी, परशराम रामचंद्र याजवळ लष्करांत चाकरीस होता, त्याची व दुसरे जमातदार यांची कटकट जाहाली, तेव्हां दोघे पाहारेयांत ठेविले. नंतर एक सोडला. फिरंगी मजकूर यास किल्ले धारवाड येथें लष्करांतून अटकेंत ठेविला, त्यास चौकशीकरितां सरकारी अपराध विशेष नाहीं; पोटास शेर, व चौकीस दहा बारा असामी आहेत, खर्च होऊन उपयोग नाहीं, त्याची

A. D. 1785-86. — and infirm, his wife asked permission to reside with him in the fort. The permission was granted and the fort officer was directed to arrange for her diet.

(993) Mandáji Gàndyá of Tàkli in Máhur and Hari Párgaonkar, — A. D. 1793-94. — two incendiaries who were imprisoned in fort Náráyangad were unable to pay for their maintenance and the charge therefore fell on Government. Orders were issued to levy from them such amount as could be recovered and to set them at liberty after taking security.

(994) A Portuguese serving in the army under Parashrám Rámchandra, — A. D. 1794-95. — who was the brother of a Christan Doctor in Poona, having quarrelled with another officer, both were imprisoned. One of them was subsequently released but the other, viz. the Portuguese, remained in custody at Dhárwár. Moro Bápuji

जबानी सेवेशीं पाठविली आहे, जामीन मिळत नाहीं, त्यास सोडावयाची आज्ञा व्हावी; व आणखी एक दोन असामी अटकेंत आहेत, आज्ञा जाहल्यास अन्याय पाहून फडशा करीन ह्मणोन लिहिलें, त्यास अपराधाची चौकशी चांगली करून फिरंगी मजकूर यास सोडून देणें, व आणखी एक दोन बंदीवान असतील त्यांचा अपराध असेल तसें पारपत्य करून, गुन्हेगारी घेऊन सरसुभांचे हिशेबीं जमा करणें; आणि जामीन घ्यावयाजोगे असतील त्यांचा जामीन घेऊन अपराधी अटकेंत आहेत त्यांस सोडून देणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे कारकून निसबत दफ्तर.

८. सरकारी कामगार, व जहागिरदार यांचें गैरवर्तन.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९९५ (६२)—तालुके कल्याणभिंवडी, व तालुके नेरळ देखील परगणे नसरापूर, व तर्फ चोण, येथील पेशजीं रामाजी महादेव यांचे कारकीर्दीत सुटी पडल्या आहेत, त्यांची चवकशी माजी मामलेदारांनीं करून फडशा केला नाहीं, त्यास हल्लीं सुटीची चवकशी झाली पाहिजे, यास्तव याचा एक्तीयार तुह्मांवर आहे, तरी तुह्मीं बहुत रीतीनें चवकशी करून, कोणाची रुरयात न धरितां, रयतीस सूट पडोन दरम्यान ऐवज राहिला असेल, त्याचा बारीक शोध करून, लोभ न धरितां, व भीड संकोच न पडतां, सुटीचा ऐवज होईल तो साधावा. चवकशी करून हुजूर आणून समजावाल त्याप्रमाणें फडशा होईल, दार असेल तो वसूल घेणें, नादार असेल तो हसेबंदी लाऊन वसुलांत आणणें, व केवळ बुडीत, व गयाळ असेल, व वसूल करावयासी ठिकाणच नाहीं असें असेल तें हुजूर आणून समजावणें. समजोन

अर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २१

---

now reported that on inquiry he did not consider that the Feringee was much to blame, and recommended that as it was no use incurring the expense of feeding and guarding him, and as he was unable to find a surety, he might be set at liberty. The recommendation was accepted.

VIII. Misconduct of Government officers and Jahágirdárs.

FROM NÁRO APPÁJIS DIARY.

(995) It was found that no inquires had been made by the former Mámlatdàr regarding the remissions granted from time to time to the ryots of Tálukà Kalyán Bhiwandi and Táluká Neral. A special officer was appointed to look into the matter. He was directed to make a very thorough and impartial inquiry and ascertain how much of the amount of sanctioned remissions had been

A. D. 1773-74.

फडशा करणें तो केला जाईल, ह्मणोन सालगुदस्तां हुजूरून करार जाला, त्यावरून सुटीची चवकशी करून, ऐवज घ्यावयाचा ठराऊन, दार, नादार, गयाळ, मयत यांचा झाडा तपशिलवार निवडून त्याप्रमाणें वसूल घ्यावा, तरी सरखोत, व फुटखोत पुढें सुटीचा कज्या राहिला नाहीं ह्मणोन कबजे मागतात, ह्मणोन तुह्मीं हुजूर विदित केलें; ऐशास सालमजकुरीं सुटीचे ऐवजीं मामलेदारापासून कर्जे रुपये ५०००० पन्नास हजार घ्यावयाचे करार केले आहेत, त्याप्रमाणें मामलेदार हुजूर भरणा करतील ते, व पेशजीं रामाजी महादेव, व दिनकर महादेव, यांजपासून सुटीचे ऐवजीं कर्जेदाखल रुपये ३५००० पस्तीस हजार सरकारांत घेतले आहेत ते, एकूण पंचायशी हजार रुपये ज्यांचे त्यांस पोहोंचले पाहिजेत, त्यास सालगुदस्तां सुटीची चवकशी तुह्मीं केली. त्यांपैकीं दार कुळांचा ऐवज वसूल घेऊन सालमजकुरीं पन्नास हजार रुपये मामलेदारांपासून घ्यावयाचा करार जाला आहे त्या ऐवजीं घेणें. नादार कुळांकडील तूर्त ऐवज यावयाचा नाहीं. त्यांचें जीवन पाहून हसेबंदी करून, तो ऐवज पेशजीं रामाजी महादेव, व दिनकर महादेव, यांजपासून पस्तीस हजार रुपये घेतले आहेत त्या ऐवजीं वसुलास नेमून देणें. नादारपैकीं एक दोन असामींचें फाजील सरकारांत मामलतसंबंधें येणें आहे, त्या ऐवजीं सुटीचा ऐवज त्या असाम्यांकडे ठरेल तो रदकर्जीं लिहिणें. गयाळ मयताचा झाडा हुजूर आणून समजावणें. सुटीपैकीं ज्या कुळांपासून वसूल घ्याल त्यांस पुढें सुटीचा लांझ्या राहिला नाहीं ह्मणोन जाब सरसुभ्याहून लिहून घेणें. येणेंप्रमाणें सुटीचा फडशा करून जाबता हुजूर समजावणें, त्याप्रमाणें विल्हेस लागेल. चवकशीमुळें पंचायशीं हजारांस ऐवज न पुरला तर, मागील मामलेदारांनीं सुटीपैकीं ऐवज साधणूक करून घेतला असेल, त्याची रुजुवात करून पस्तीस हजारांचें रदकर्जीं लिहिणें ह्मणोन, त्रिंबक विनायक सरसुभा प्रांत कोंकण यांचे नांवें. छ. १४ जिल्हेज.

सनद १.

रसानगी याद.

९९६ (१८९)—वेदशास्त्रसंपन्न राजश्री रघुनाथ दीक्षित यांचे नांवें कीं, मकाजी

---

collected from the ryots and misappropriated by the officers. In cases in which the person concerned in the fraud was able to repay the money misappropriated it should be recovered from him. If he was not able to pay, an agreement for the payment of the money by instalments should be taken. Cases in which the officers concerned were in extremely poor circumstances should be reported to the Government for orders.

(996) Makáji Teli of kasbá Khed owed some money to his creditors. They handed over the documents regarding the loan to Raghunáth Dixit. He forcibly recovered the

A. D. 1774-75.

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५ — तेली, कजबे खेड, यानें हुजूर विदित केलें कीं, आपण सावकाराचें कर्ज देणें आहे. वारावयासीं आवाकांत नाहीं, असें असतां रघुनाथ दीक्षित यांणीं माझे सावकारांचीं खतें घेऊन मजला फार सक्त तगादा करून मजपासून एवज उगऊन घेतला.

६०० मल्हार भट पाठक, पुणेंकर, यांचे मुद्दल रुपये २०० त्याचा वसूल घेतला.
बरहुकूम.

३०० भटजीस दिले रुपये.
३०० दरम्यान आपण घेतले रुपये.

६००

४० महादेव भट दातार, खेडकर, यांचे मुद्दल रुपये २५ त्याचा वसूल तपशील.
१७ कान्हूचा कुणबी बनजाजी याचे मुद्दल रुपये १२ त्याचा वसूल.
३९ रामकृष्ण भट वैशंपायन यांचे मुद्दल रुपये १५ त्याचा वसूल.
१५ आपा सराफ, खेडकर, याचे मुद्दल रुपये १० त्याचा तपशील.

७११

एकूण सातशें अकरा रुपये वसूल घेतला, त्याची चवथाई सरकारांत द्यावी तेही न दिल्ही, आपणच मध्यें रुपये खाऊन मज गरीबास तसदी देतात. हल्लीं महिपतराव देशपांडे, चाकणकर, यांजपासून एकशेंचोवीस रुपयांचें माझें खत घेऊन, त्यांचें तीनशें रुपये देणें ह्मणोन तसदी केली आहे, याजमुळें मी परागंदा होऊन फिरतों. लोकांची खतें घेऊन यास तसदी न देणें, ह्मणोन पेशजीं सरकारचें पत्र सादर जाहलें असतां मानीत नाहींत, मजला जबरदस्तीनें बुडवितात. येविसींची आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन; ऐशीयास एकवेळ तुह्मांस सरकारांतून ताकीदपत्र सादर जाहलें असतां फिरोन लोकांचे कर्जाकरितां या गरीबास तगादा करून देशधुडी लाविला हे कोण रीत? दरमियान रुपयेही गरीबांचे खातां हें परिच्छिन्न, उत्तम नसे. हल्लीं हें पत्र सादर केलें असे, तरी या उपरीं असे तगाद एकंदर न करणें. पेशजीं सातशें अकरा रुपये वसूल घेतला आहे, त्यापैकीं दरम्यान

---

amount due but did not pay one fourth of it to Government. He further tried to compel Makáji to pass a bond for Rupees 300, in consideration of a sum of Rupees 124 obtained by him from Mahipatrao Deshpánḍe of Chàkaṇ. Makáji therefore left the village and complained to the Peshwâ who issued orders to Raghunâth to stop oppressing the man. The orders were set at naught and the man complained again. Raghunáth Dixit was severely reprimanded for his conduct and was directed not

तीनशें रुपये घेतले आहेत ते, व बाकी चवथाई हुजूर पाठऊन देणें, येविशींचा बोभाट फिरोन हुजूर न येत असें करणें ह्मणोन. चिटणिशी. छ. २६ मोहोरम. पत्र १.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशीपैकीं.

९९७ (१)—निंबाजी व तान्हाजी महाजन, कसबे नसिराबाद, परगणे मजकूर, यांणें हुजूर विदित केलें कीं, आपलें कर्ज काळो बाबाजी कुळकर्णी, कसबे मजकूर, यांजकडे येणें होतें तें नारो केशव, दिंमत कमाविसदार, परगणे मजकूर यांणी चौकशी करून चौथाई सरकारांत घेऊन आपलें कर्ज वसूल करून दिल्हें. त्यास हल्लीं नारो केशव दूर होऊन, मशारनिल्हेचे तर्फेनें हिराजी रणसोड परगणे मजकुरीं आले आहेत. ते कुळकर्णी मजकुराची बळासी करून कर्जापैकीं कुळकर्ण्याकडील ऐवज आपल्यास पावला आहे, तो माघारा देवितात. येविशीं ताकीद जाली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तर वाजवी कर्ज असतां चवथाई सरकारांत घेऊन निकाल करून देविला, तो फिरोन मनास आणावयास प्रयोजन काय ? तर महाजनास कर्जाचा तगादा न करणें, व याखेरीज महाजनाचें कर्ज लोकांकडे येणें तें वाजवी मनास आणून चौथाई सरकारांत घेऊन कर्जाचा निकाल करून देवणें. फिरोन बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, हिराजी रणसोड, दिंमत महादाजी केशव कमाविसदार, परगणे मजकूर, यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

खमस सबैन मया व अलफ साबान १२

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९९८ (३४२)—फकीर महमद माजी कमाविसदार, मौजे केम, परगणे वांगी, याज-

---

to molest the man and to remit to Government a fourth of the loan recovered by him.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(997) A debt due to Nimbáji and Tànáji Mahájan of Nasirábàd from Kálo Bàbáji Kulkarṇi was recovered for them by Náro Keshav, an agent of the Kamávisdár, and a fourth of it was as usual credited to Government. Náro Keshav was subsequently recalled by the Kamávisdár and Hiráji Ransoḍ was appointed in his place. Hiràji siding with the Kulkarṇi asked Nimbáji and Tánáji to restore to the Kulkarṇi the money levied by them. They applied to the Huzur. Hiràji was informed that his action in raking up an old matter was improper, and he was directed not to press Nimbáji and Tánáji to return the money.

A. D. 1774-75.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(998) The Mokádams of Kem in Parganá Wángi laid a complaint

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २९

कडे तुह्मीं अन्याय लाऊन द्यावे, अन्याय लाऊन न दिल्यास रुपये पांच हजार रुपये गुन्हेगारी सरकारांत तुह्मीं द्यावी, याप्रमाणें सन खमस सबैनांत कबूल केलेत; त्याजवरून कलमें लागूं करावयाची चौकशी कमळाकर भास्कर याजकडे सांगितली; त्यांणीं मनास आणितां कलमें लागूं न जाहलीं, तुह्मीं खोटे पडलेत, सबब सदरहू पांचहजारांची वरात राणूजी नाईक निंबाळकर यांची सालगुदस्त बापूजी जैन कमाविसदार, मौजे मजकूर, यांजवर करून ऐवज सरकारांत घेतला असे, तरी सदरहू पांच हजारांचे व्याजसुद्धां बापूजी जैन यांस पावते करून कबज घेणें ह्मणोन, मोकदम मौजे मजकूर यांस छ. १२ रजब. सनद् १.

रसानगी अजमास.

९९९ (४६२)–त्रिंबक कृष्ण व भवानी हरी कमाविसदार, तर्फ हवेली, प्रांत संगमनेर, यांस पत्र कीं, शिंपी, रंगारी, साळी वगैरे उदमी रयत कसबे संगमनेर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, कमाविसदाराकडून, व कसबे मजकूरचा केरोजी पाटील गुंजाळ यांजकडून आपल्यास जाजती उपद्रव लागतो, त्याचा बंदोबस्त सरकारांतून जाल्यास आमची नांदणूक होईल; नाहीं तरी होत नाहीं; त्याजवरून यांचें वर्तमान मनास आणून कलमें करार करून दिलीं असेत. बीतपशील.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल १०

किता.	कलमें.	किता.	कलमें.
१	कसबे मजकूरचे उदम्यांपासून गुदस्तां मोहोतर्फ्याशिवाय एकसालां पट्टी सरकारांत घेतली असतां सालमजकुरीं	१	कसबे मजकूरचे उदमी बाजारास परगणे मजकुरीं जातात, त्यांस मना करूं नये. कलम.

A. D. 1776-77.

against the late Kamávisdár of the village, Fakir Mahomed, and agreed to forfeit Rs. 5000 to Government if they failed to substantiate it. Kamlákar Bháskar was then deputed to inquire into the matter, and he found that the charges were not true. The complainants were therefore directed to pay in the amount agreed upon.

(999) The tailors, dyers, weavers and other traders of Kasbá Sangamner represented that they were much harassed by the Kamávisdár and by Keroji Pátil. The Kamávisdár was therefore addressed as follows:—

A. D. 1777-78.

(1) The levy in the preceeding year from the traders, in addition to Mohotarf, was for one year only: It should not be made in the current year;

दुसरे पट्टीचा तगादा केला आहे तो न करणें; वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें. कलम.

१ आंबराईचे कलमांचा ऐवज मागों नये; मुदामत याची चाल कशी आहे ते सरकारांत समजाऊन द्यावी; मनास आणून आज्ञा येईल त्याप्रमाणें वसूल घ्यावा, फडशा होई तोंपर्यंत वसुलाचा तगादा न करणें. कलम.

१ मौहोतर्फ्याशिवाय अलीकडे रुपये सहाशें काळीचे तोट्यास घेतां, त्यास त्याचें कारण सरकारांत समजाऊन द्यावें; मनास आणून आज्ञा होईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करावी, याचा ठराव होई तोंपावेतों वसुलाचा तगादा न करणें. कलम.

३ हरएक बेगार कसबे मजकूरचा पाटील घेतो ते लाऊं नये.

१ हुजीर बेगार.

१ काळीची बेगार हरएक कामाची कसबे मजकुरीं पडत्ये, ते काळीपासून घ्यावी, उदम्यांजवळ घेऊं नये.

१ तट्टु बैल बेगारीचे घेणें ते तर्फ हवेलीचे सरहद्देपावेतों घ्यावे, दूरचे बेगारीस घेऊं नये.

३

१ कापड व हरजिन्नस तुह्मीं घेतां, त्याची किंमत उदम्याचे निरखाप्रमाणें द्यावी.

---

(2) no amount should be levied on account of mango trees: the previous practice in this matter should be reported and orders would then be issued;

(3) explanation should be furnished as to why Rs. 600 were levied annually from the traders in addition to Mohotarf to make up the loss in the land revenue;

(4) the levy should be postponed till the matter was finally decided by Government;

(5) handkerchiefs should be taken from the dyers and tailors only once on the Dasará day, not monthly;

(6) the traders should not be prevented from attending other markets in the Parganá;

(7) the traders should not be compelled to render forced service for the following purposes:—

(a) for carrying furniture from one place to another,

(b) for purposes connected with land-revenue administration; similarly the traders should not be called upon to supply ponies and bullocks for service grátis, except when required for use upto the limits of Tarf Haveli and no further;

१ दसरेयाचे रुमाल शिंपी, रंगारी, यांजपासून दसऱ्यास द्यावयाचा कायदा आहे, त्याप्रमाणें एक वेळ घ्यावे; बारमाही रुमालांचा उपद्रव न करणें.
कलम.

४

१ तेलीयाची पेंड कसबे मजकुरीं विकत नाहीं, सबब बाहेर विकावयास नेतात; त्यास सुदामत जकात घ्यावयाचा शिरस्ता नसिल्यास न घेणें.
कलम.

१ सराफांपासून खुर्दा घेणें तो खरेदीचे निरखानें घ्यावा, सराफांस खुर्दा देणें तो विक्रीचे निरखाप्रमाणें द्यावा.
कलम.

२ किता कलमें.
१ चरुरंगाचे सतेल.
१ पडदा खादीचा.
१ मेण.

३
तीन कलमें घेऊं नयेत.

१०

येणेंप्रमाणें चवदा कलमें लिहिल्याप्रमाणें करणें, व केरोजी पाटील यास अलाहिदा सरकारचें आज्ञापत्र सादर जाहलें आहे, त्याप्रमाणें पाटील मजकुरास वर्तवणें, जाजती उपसर्ग करूं न देणें. येविशीं फिरोन बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, चिटणिसी. पत्र १.

१००० (५४६)—मोरोबा देव यांचें नांवें पत्र कीं, मौजे रांजणगांव, तर्फ पाबळ

---

(8) full value according to the prices current, should be paid for any clothes or other articles purchased by the Kamávisdár;

(9) if it should be the custom to exempt oil cakes carried by oilmen for sale elsewhere from octroi the custom should be respected. The Kamávisdár was directed to act up to these instructions himself and to see that they were obeyed by Keroji Pátil also and it was stated that complaints in these matters in future would not be tolerated.

(1000) Morobá Dev, a Kamávisdár of Ránjangaum Tarf Pábal was

समान सबैन मया व अलफ सफर २६ — प्रांत जुन्नर, येथील निमे अंमलाची कमावीस तुम्हांकडे होती, त्यास तुमचें व गांवकरी यांचें बनत नाहीं, यास्तव कमाविस दूर करून विष्णु महादेव याजकडे सांगितली असे, तरी मशारनिल्हे अंमल करितील, तुम्हीं दखलगिरी न करणें म्हणोन, चिटणिसी छ. २८ जिल्हेज. पत्र १.

१००१ (५५१)—पांडुरंग कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, परगणे लोहनेर, वाखारी, वोतूरपाळे, येथील तेजकरी यांचे रुजुवातीस तुम्हांस पाठविलें आहे, त्यास कोणाची रुरयात न करितां रुजवात चांगली करणें, फिरोन रुजवातीची चौकशी करावी लागेल असें न करणें; व सदरहू महालांतील सावकार, वाणी, उदमी, यांजपासून कर्जपट्टी ध्यावयाची आज्ञा पेशजी तुम्हांस केली आहे, त्यास कर्जपट्टी जीवन पाहून वासुदेव नारायण व जगदीश व्यंकटेश कमाविसदार परगणे मजकूर यांचें विद्यमानें ठरावीत जाऊन वसूल घेणें. आजपर्यंत कर्जपट्टीचा ऐवज वसूल जाहला असेल तो हुजूर पाठवणें, व पुढें होईल तोही हुजूरच पाठवीत जाणें. या ऐवजावर वराता जाहल्या असतील त्यास ऐवज न देणें, म्हणोन. सनद १.

(समान सबैन मया व अलफ रविलावल २२)

रसानगी यादी.

१००२ (७०४)—निंबाजी देवजी देशपांडे आकोलेकर, निसबत महादजी शिंदे, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं कसबे मजकूर येथें आमचे घरीं फाल्गुन वद्य पंचमीस सालगुदस्त लग्न जाहलें, ते दिवशीं शामाबाई ब्राह्मणबाईको पाहुण्यांचे स्वयंपाकास ठेविली होती; तिजला न्यावयासी गांवकरी, कमाविसदाराची परवानगी घेऊन आले, तेव्हां ती घराबाहेर निघाली; त्याजवर तिची अब्रू त्यांणीं घेतली, सबब तिणें प्राण दिल्हा; त्याचे चौकशीस हुजूर उभयतां

(इसन्ने समानीन मया व अलफ रजब २३)

A. D. 1777-78. removed from office because he was not on good terms with the villagers.

(1001) Pándurang Krishṇa was deputed to make full and impartial inquiry regarding peculations in Parganá Lohner, Wakhari, Woturpale. He was also directed to recover *karjpatti* from merchants and traders. (A. D. 1777-78.)

(1002) Nimbáji Dewaji Deshpànde of Akolá engaged Shámá a Brahmin woman, as a cook for a marriage--feast. One day, the village officers, under orders from the Kamávisdár came to take her away, and when she came out of the house, they outraged her modesty. She therefore committed suicide. Visáji Hari and Dhondo Náráyaṇ were sent from the Huzur to inquire into the matter. They levied from Nimbáji Rs. 100 as process fee, and in- (A. D. 1781-82.)

मशारनिल्हे यांस पाठविलें आहे, त्यास त्यांणीं, तिजला बाहेर काढून कां दिल्हें हें निमित्य ठेऊन मजपासून शंभर रुपये मसाला घेतला, व एक हजार रुपये गुन्हेगारीचे लाविले आहेत; त्यास ती मोलकरीण, तिजला आपण अडथळा कसा करावा; ती आपले संतोषें निघोन बाहेर गेली, येविशींचा अपराध मजकडे नाहीं, मसाला व गुन्हेगारी माफ केली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणून रदबदलीमुळें गुन्हेगारीचा ऐवज मशारनिल्हेस माफ केला असे; तगादा न लावणें; शंभर रुपये मसाला घेतला आहे, त्यापैकीं पन्नास रुपये माघारी देविले असत; देणें, आणि यांचे घरीं माणसें बसविलीं असतील ते उठवणें ह्मणोन, विसाजी हरी, व धोंडो नारायण यांस. सनद १.

रसानगी [illegible]

१००३ (७७४)—गणेश बल्लाळ व हरी गणेश यांचे नांवें सनद कीं, तालुके अवचितगड व बीरवाडी येथील मामलत, बाबूराव पासलकर, व विश्वनाथ भास्कर यांजकडे होती, ते त्यांजकडून दूर करून सालमजकुरी तुम्हांकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करणें. मामलत संबंधें कलमें.

सलास समानीन मया व अलफ सवाल १९

मामलत संमंधें तुम्हांपासून रसद सरकारांत घ्यावयाचा करार. रुपये.

२५०००	तालुके अवचितगड. रुपये.
१००००	तालुके बीरवाडी. रुपये.
३५०००	

बाबूराव पासलकर व विश्वनाथ भास्कर यांजकडे तीन सालां मामलत होती. त्यास जमाखर्चाची, व कमाविसीची वगैरे कुलकलमांची चौकशी करून द्यावयाची रावजी पांडुरंग यांणीं करार केला आहे, त्याऐवजी तुम्हांपासून रुपये २०००० वीस

---

flicted on him a fine of Rs. 1000, on the ground that he turned the woman out of his house. He complained to the Peshwà, urging that the woman left his house of her own accord, and that he had no power to stop her. The fine was remitted and half the amount of the process fee was ordered to be refunded.

(1003) The Màmlat of Táluká Avchitgaḍ and Birwáḍi was taken away from Báburao Pásalkar and Viswanáth Bháskar and conferred on Gaṇesh Ballál and Hari Gaṇesh. The salary of the office was Rs. 2209 The previous Mámlatd árs held office for three years and it was alleged by Ráwji Pándurang that they had during that period obtained by false accounts and by

A. D. 1782-83.

याचीं मुदती.

२५००० श्रावण वद्य पंचमी.

५००० भाद्रपद वद्य पंचमी.

५००० अश्विन वद्य पंचमी.

३५०००

एकूण पस्तीसहजार रुपये सदरहू मुदतीप्रमाणें सरकारांत भरणा करून पावलीयाचा जाब घेणें. कलम १.

तुम्हांस वेतनाची नेमणूक माजी मामलेदाराप्रमाणें. रुपये.

१७५९ तालुके अवचितगड येथील मामलतींचें वेतन रुपये.

१७५० नक्त मोईन पालखीसुद्धां. रुपये.

९ तेल दिवटीस दरमहा वजन पक्के ८८३॥। प्रमाणें बारमाही वजन पक्के ८१८५ दर रुपयास वजन ८८५ प्रमाणें. रुपये.

१७५९

४५० तालुके बीरवाडी येथील मामलतींचें वेतन.

२२०९

एकूण दोन हजार दोनशेंनऊ रुपये सालमजकूर अवल सालापासून करार केले असेत. घेत जाणें. कलम १.

हजार रुपये सरकारांत घ्यावयाचे करार केले असेत, तर भाद्रपद वद्य पंचमीचे मुदतीनें सरकारांत भरणा करून पावलीयाचा जाब घेणें. कराराप्रमाणें तफावत लागूं जाहाली तर सदरहु वीस हजार रुपये मामलतीकडे रसदेंत जमा धरून तुम्हांस पावतील. रुजुवातमुळें ऐवज विसाहजारांस कमी जाल्यास तितका ऐवज तुह्मांस देऊं नये. अजीच तफावत लागूं न जाली तरी अगदींच ऐवज तुह्मांस देऊं नये. सरकारांत कमावीस जमा धरावा. कलम १.

माजी मामलेदाराचे निसबतीस दोन कारकुनांच्या आसाम्या होत्या, त्या तुह्मांकडे करार केल्या असे. तर तुह्मीं आपले कारकून ठेऊन, चाकरी घेऊन, नेमणुकेप्रमाणें वेतन देत जाणें. कलम १.

सालमजकुरीं तुह्मांपासून रसद घेतली आहे, हा ऐवज तुमचा व्याजसुद्धां फिटे तोंपर्यंत मामलतीची घालमेल होणार नाहीं. कलम १.

माजी मामलेदाराकडे ईस्तकबिल सन समानीन तागाईत सन इसन्ने समानीन एकूण तीन सालां मामलत होती, तेथील इजमाहाली वहिवाटी दुसालां सरकारांत आल्या, व एकसालां येणें आहे, त्यांत जमाखर्चीत वगैरे चाळीस हजार रुपये माजी मामलेदार व महालकरी यांजवर तफावत लागू करून द्यावयाचा करार केला

---

appropriation of fines &c. Rs. 40000. The Mámlatdárs accounted for Rs. 19474 as the amount paid as secret money. Ráwji Pándurang was

रसदेस व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असेत. तरी हिसेब बमोजीम मजुरा पडेल. कलम १.

तालुके मजकरचे लोकांची हजिरी घेऊन, गाहाळ, नाकारे माणूस असेल तें दूर करून चांगलें माणूस त्याचे ऐवजीं त्या शेल्यांत ठेऊन, जावता हुजूर पाठवणें. कलम १.

माजी मामलेदाराकडे दोहीं तालुक्यांपैकीं खोतीनें गांव असतील, ते तुह्मीं आपले हवालीं करून घेऊन, जमाबंदीप्रमाणें वसूल तालुके मजकुराकडे घेत जाणें. कलम १.

पालखीचे व आफ्तागिराचे सामानाबद्दल. रुपये.

१५० पालखीस.
२५ आफ्तागिरांस.

१७५

एकूण पावणे दोनशें रुपये एकसालां तालुके मजकूरपैकीं घेणें. कलम १.

माजी मामलेदारांनीं अंतस्ताची गोष्टी सांगून सरकारांत आणून दिल्ही आहे; त्याखेरीज बशर्त वीस हजार रुपये तफावत लागू करून द्यावयाचा करार रावजी पांडुरंग यांणीं केला आहे, सबब त्यांस बक्षीस रुपये २००० दोन हजार रुपये, वीस हजार तालुके तफावत लागू करून दिल्यास सरकारांतून बक्षीस दिल्हे जातील. कलम १.

हुजुरून कारकून रुजुवातीस जाईल, त्याचे विद्यमानें सहा महिन्या अलीकडे आहे, तर जमाखर्चांत वगैरे चौकशी करून सदरहू चाळीस हजार रुपये लागू करावे. त्यापैकीं माजी मामलेदारांनीं तीन सालां मिळोन अंतस्ताची याद पेस्तर १९४७४। एकुणीस हजार चारशें सवा चवऱ्याहात्तर रुपयांची, व याखेरीज सालाबादी दरबारखर्चाची याद लिहून दिली आहे, त्यास दरबारखर्चाची याद खेरीज करून, अंतस्ताचे यादीचे रुपये तुह्मांस चाळीस हजारांत मजुरा देऊन, बाकी वीस हजार पांचशें पावणे सव्वीस रुपये लागू करून द्यावे त्यांत बशर्त वीस हजार रुपये सरकारांत तुह्मांपासून घ्यावयाचे करार केले असेत, त्यास रुजुवातमुळें तफावत लागू होईल तितका ऐवज विसा हजारांत तुह्मांस पावेल; रुजुवातीमुळें जाजती ऐवज विसा हजारांशिवाय जाहल्यास सरकारांत घेतला जाईल, व कमी विसाहजारांस जाल्यास तितका ऐवज तुह्मांस देऊं नये. कलम १.

दोहों तालुक्याचे बेहडे अलाहिदा होतील, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. बेहडेयांस उफाल ऐवज राहील, तो तुह्मीं रदकर्जी घेत जाणें. कलम १.

---

directed to prove the charge in regard to the remaining amount of Rs.

रुजुवात करावी. आकस आदावत कोणाची
करूं नये. कलम १.

माजी मामलेदार यांचे निसबतीचे लोक
व कारकून असतील त्यांपैकीं गैर उपयोगी
असतील ते दूर करून, चांगले सरकार
उपयोगी पाहून ठेवणें. कलम १.

एकूण चौदा कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

१००४ (८१०)–तर्फ राहुरी, परगणे संगमनेर, येथील मामलत जनार्दन बाहिरव व भिकाजी धोंडदेव यांजकडे होती, त्या सालची तफावतीची रुजवात नरसिंगराव बल्लाळ सरसुभा, प्रांत गंगथडी, यांणीं केली आहे; त्याखेरीज तुह्मी पांच हजार रुपये जाजती मशारनिल्हेकडे लाऊन द्यावयाचे करून, सरसुभा मुचलका लिहून दिला आहे; त्याचे रुजवातीस, व रयत फिर्याद आली होती त्याचे चौकशीस हुजुरून राघो नारायण कारकून शिलेदार यांस पाठविले आहेत त्यांस, व त्यांजबरोबर प्यादे व जासूद दिल्हे आहेत त्यांस रोजमरा साल गुदस्त सन सलास समानीन पासून रुपये.

अर्बा समानीन मया व अलफ. सावान १५

५० राघो नारायण कारकून शिलेदार यास रोजमरा दुमाही छ. १ जमादिलाखरापासून.
२१॥ रोजमरा दीडमाही. रुपये.

१५॥ प्यादे दिंमत जयाजी नाईक गोवेकर यांस
छ. १० जमादिलाखरापासून. रुपये.

८॥ विठोजी बुधजी पेडणेकर.
७ शिवजी नेवाजी म्हाले.

———

१५॥

20000 and was promised a reward of Rs. 2000 if he succeeded in doing so.

(1004) The Sirsubhá of Gangathaḍi made an inquiry into the mis-appropriation committed by Mámlatdárs, Janárdan Bahirao and Bikáji Dhondeo of Tarf Ráhuri in Pargaṇá Sangamner. Wásudeo Rámkrishṇa offered to bring home to the

A. D. 1783-84.

६ कृष्णाजी पवार जासूद जथे आणाजी नाईक यास छ. २० जमादिलाखरापासून रुपये.

२१॥

७१॥

एकूण साडे एकाहत्तर रुपये रोजमरा सदरहू तेरखांपासून देविला असे. तरी मशारनिल्हे तेथें रुजुवातीचे व चौकशीचे कामांस राहतील, तों पावेतों दुमाही व दीडमाही मिळोन साडेएकाहत्तर रुपये रोजमरा तर्फ मजकूरपैकीं देत जाणें ह्मणोन, वासुदेव रामकृष्ण कमाविसदार, तर्फ मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

अर्बा समानीन मया व अलफ रजब १२

१००५ (८४७.)—परगणे मनोर व कारखाना कोलई येथील मामलत सुभाहून, व तर्फ आगाशी येथील फडणिशी बाळाजी विठ्ठल फडके याजकडे होती, त्या सबंधें आपाजी लक्ष्मण पेंढारकर यांणीं तफावतीची यादी लिहून दिल्ही. त्याची हुजूर चौकशी होऊन, त्यांत लोकांचा ऐवज फडके यांणीं जबरदस्तीनें घेतला होता, सबब ज्याचा त्यास माघारा द्यावयाचा केला, त्यापैकीं नारो राम फडके यांजकडे कांहीं लांड्या नसतां भात, गुरें, ढोरें, वस्तवानी, जराबाजरा जप्त करून, बाळाजी विठ्ठल यांणीं नेली; त्यापैकीं मशारनिल्हेनीं कबूल केले त्याप्रमाणें रुपये ११०८।≈ पैकीं चौथाई सरकारांत घ्यावयाचे ते वजा रुपये २७७॥≈, बाकी रुपये ८३१। आठशें सवा एकतीस रुपये देविले असेत. तरी फडके यांजकडील तफावतीचे ऐवजापैकीं तुह्मीं हवाला घेतला आहे, त्याऐवजीं नारो राम यांचे पुतण्ये गोविंद बल्लाळ

Mámlatdárs misapropriation of Rs. 5000 which had escaped the notice of the Sirsubhá. A kàrkoon was sent from the Huzur for inquiry.

A. D. 1783-84.

(1005) Appáji Laxmaṇ Pendhárkar complained of extortion committed by Báḷáji Viṭhal Faḍke during his term of the office of Mámlat of Parganá Manor and of the office of Faḍnis of Tarf Agáshi, and gave in a memo of the sums extorted. An inquiry was made at the Huzur and the complaint was found to be true. The money extorted from different persons was ordered to be refunded to them. In one case Báḷáji Viṭhal had, as admitted by him, confiscated without any reason property worth Rs. 1108-7 belonging to Náro Rám Fadke. A fourth part of the sum was

फडकें यांस पावते करून, पावलीयाचें कबज घेणें म्हणोन, बाळकृष्ण हरी गद्रे व परशराम नारायण-सोवनी यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी, तफावतीची एकंदर.

१००६ (८५४)—परगणे एरंडोल वगैरे महाल, देखील परगणे पाचोरे व *वरणगांव, येथील मामलत घनःशाम त्रिंबक यांजकडे इस्तकबील सन तिसा सबैन तागाईत सन सलास समानीन एकूण पांच सालां होती, त्यास मशारनिल्हेकडे तफावतीचा ऐवज जमीदाराचे कारभाऱ्यांनीं लागू करून द्यावयाचा करार केला आहे, त्याचे रुजुवातीस हुजुरून महादाजी रामचंद्र, व नारो बाजीराव कारकून शिलेदार यांस पाठविले आहेत, व बराबर जासूद व प्यादे दिल्हे आहेत, त्यांस रोजमरा. रुपये.

खमस समानीन मया व अलफ रमजान १८

२०७ दुमाही. रुपये.

१६१ कारकून.

१११ महादाजी रामचंद्र यांस छ. १५ जमादिलाखर सालगुदस्तां सन अर्बापासून. रुपये.

१०० खुद्द.

११ दिवट्या, आफ्तागिऱ्या मिळोन असामी रुपये.

१११

५० नारो बाजीराव यांस छ. १५ सवालापासून.

१६१

४६ प्यादे दिंमतहाय यांस छ. १ सवालापासून. रुपये.

२८ दिंमत सुर, सावंत.

७ तुकोजी राणोजी गोळे.

६॥ नानोजी तानाजी सपस.

---

ordered to be credited to Government and the rest to be refunded to the owner.

(1006) The office of Mámlatdár of Pargaṇá Erandol, Páchore, Waraṇgaon &c. was held by Ghanashám Trimbak for 5 years. The agents of the Jamindárs having offered

A. D. 1784-85.

७॥ भगवंत निसणस.
७ पदाजी धुमाळ.

२८

१८ दिंमत रामजी यादव. रुपये.
६ गण सावंत.
६॥ खंडोजी जगथाप.
५॥ यमाजी माहाडीक.

१८

४६

२०७

२६ जासूद जथेहाय यांस दीडमाही छ. १ साबानापासून. रुपये.
६॥ कान्होजी खंडोजी जथे निंबाजी नाईक उंबरे.
६॥ संताजी लक्ष्मणजी जथे बयाजी गणजी.
१३ जथे लिंगोजी नाईक.
६॥ संताजी भिवजी.
६॥ मळोजी तुकोजी.

१३

२६

२३३

एकूण दोनशेंतेहेतीस रुपये रोजमरा दुमाही व दीडमाही तेरा असामींस सदरहू तेरखांपासून देविला असे, तरी तेथें रुजुवातीचे कामास राहातील तोंपावेतों देत जाणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमाविसदार परगणे एरंडोल वगैरे महाल यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

---

to bring home to him certain misappropriation of money, two karkuns were sent from the Huzur to inquire into the matter.

१००७ (८६७)—समस्त ब्राह्मण व रयत मौजे माणकेश्वर, परगणे भूम, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौज मजकूर हा गांव सेख आबुबकर पीरजादे याजकडे आहे; त्यास आमचा हिंदुधर्म चालों देत नाहीं, ब्राह्मणांचे अग्निहोत्रांस नानाप्रकारचें उपद्रव करितो, व ब्राह्मणसंतर्पणसमई पंक्तींतून हाडें टाकावीं, ब्राह्मणस्त्रिया पाणी आणावयास जातात त्यांस स्पर्श करावा, गांवांत हरीकीर्तन केल्यास कुफराणा करितात ऐसें ह्मणोन धोंडेमार करावा, लग्नाची मिरवणूक होऊं देत नाहीं, कुणब्यांच्या बायका बळेंच घरांत घालून बाटविल्या, गांवांत दारूच्या भट्या नेहमीं लावितो, व महावधाचीं कर्मे करितो, व वतनदारीचीं मिराशी शेतें घेतलीं आहेत व देवळाचे धोंडे काढून आणिले, गावांत देवघेव करूं देत नाहीं, हिंदुधर्माचा उच्छेद करून पीडा बहुत केली आहे, त्यास स्वामींनीं कृपाळू होऊन येविशींचा बंदोबस्त केला पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून पीरजादे याची वर्तणूक सुधी नाहीं, याजकरितां मजकूरचा स्वराज्याचा अंमल पीरजादे याजकडे आहे, तो जप्त करून जप्तीची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. तरी स्वराज्याचा अंमल, मुकासा बाबती, सावोत्रा, घासदाणा, व हुजूर चौथाई व सुभेखर्च सुद्धां जप्त करून, मौजे मजकुरीं ठाणें बसऊन, हिंदुधर्म चालऊन समस्त ब्राह्मणांस व रयतेस उपद्रव लागों न देणें; आणि स्वराज्याचे अंमलाचा आकार होईल तो सरकारांत पावता करून जाब घेत जाणें ह्मणोन, आपाजी बनाजी, निसबत गोविंद भगवंत पिंगळे, यांचे नांवें. सनद १.

खमस समानीन मया व अलफ सफर १२

रसानगी यादी.

पीरजादे याजकडे मौजे मजकूर येथील स्वराज्याचा अंमल आहे याचा दाखला दफ्तरीचा निघाला नाहीं, परंतु जप्ती करावयाकरितां सनद लिहून दिल्ही. पुढें मोकळीक होते समई दाखला पाहून मोकळीक करावी.

परवानगी रूबरू.

(1007) The Brahmins and ryots of Máṇkeshwar in Pargaṇá Bhum complained that the village was in the possession of Sayad Abubakar Pirjáde, that he obstructed the Brahmins in their sacrifices, that he threw bones in the midst of Brahmins while dining, that he touched Brahmin women while going to draw water, that he stopped marriage processions that he forcibly took away kunbi women and polluted them, that he opened liquor distilleries, that he removed stones from temples, that he did other acts calculated to subvert the Hindu religion. His amal in the village was therefore attached.

A. D. 1784-85.

१००८ (*८८३)—प्रांत कल्याणभिंवडी येथील मामलत तुह्मांकडे आहे, त्यास परगणे गोरठ, खेरीज तर्फ सुर्याराव करून, व तर्फ कोरकडा, प्रांत भिंवडी, या हरदु महालांत सालाबादशिवाय जाजती पट्ट्या करून वगैरे ऐवज तुह्मीं घेतला, व महालकरी यांणीं घेतला आहे, तो माघारे देवावा ह्मणोन जमीदार यांणीं हुजूर येऊन अर्ज केला, व यादी समजाविली; त्यावरून रयतेचें हरद्र मनास आणून इस्तकबील सन समानीन तागाईत सन सलास समाननिच्या सालांत गैरवाजवी, जमीदार, व रयतेपासून ऐवज घेतला आहे त्यापैकीं माघारा द्यावयाचा त्याचीं वगैरे कलमें.

खमस समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल २९

× × × ×

एकूण चार कलमें करार करून, हे सनद सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, गोविंद राम यांचे नांवें. सनद.

रसानगी यादी.

मुतालिकांचे रोजकीर्दीपैकीं.

१००९ (२४)—गिरमाजी लक्ष्मण कुळकर्णी, परगणे मजकूर, याची मूल नरसो आणाजीनीं लग्न करावयाकरितां पळऊन नेली, हें वर्तमान मुलीच्या आईनें कसबे मजकूरच्या गांवकरांस सांगितलें असतां, त्यांणीं मुलीचा शोध केला नाहीं, ह्मणोन व्यंकाजी राम यांणीं हुजूर विदित केलें, सबब कसबे मजकुरास शंभर रुपये मसाला करून तुह्मांस पाठविले असतां, गांवकरी हुजूर आले, त्यांचे व व्यंकाजी राम याचे रुजुवातीनें सदरहूचा मजकूर मनास आणितां, मूल पळऊन नेली हें गांवकरांस सांगितलें नाहीं, असें ठरलें; त्याजवरून मसाला मना करून हें

समान समानीन
मया व अलफ
सवाल १

(1008) The Mámlatdár of Pránt Kalyáṇ Bhiwaṇḍi was accused by the Jamindárs of having levied unauthorized cesses and having otherwise extorted money from the ryots. The money so collected was ordered to be refunded to the parties concerned.

A. D. 1784-85.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(1009) Narso Aṇṇáji kidnapped a daughter of Girmáji Laxmaṇ kulkarṇi of Sawarde in Pránt Miráj with a view to marry her. It was reported to Government that the girl's mother complained about the matter to the village officers but that they made no inquiries. They were sent for and a process fee of Rs. 100 was imposed. They came to the Huzur and proved that no

A. D. 1787-88.

आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी गांवकरी यांस मसाल्याचा तगादा न करितां उठोन येणें ह्मणोन, गाडदी, दिंमतहाय, कामगारी कसबे सावर्डे प्रांत मिरज यांस छ. १ रोजीं मनाचिठ्ठी १.

१०१० (९९१)–प्रांत जुन्नर येथील मामलत रामराव त्रिंबक याजकडे इस्तकबील सन सबा सबैन तागाईत सन सबा समानीन, अकरा सालें होती. त्यास मामलेदार व महालकरी, व फुटगांवचे कमाविसदार, यांणीं हिशेब व अंतस्ताच्या यादी लेहून दिल्हा आहेत, त्याशिवाय तफावत लागू करून देऊं, याप्रमाणें बाबाजी रघुनाथ जोशी, चाकणकर, यांणीं कबुलात लेहून दिल्ही आहे, त्याचे रुजुवातीस सरकारांतून भिकाजी राम कारकून, निसबत राघो विश्वनाथ पाठविले आहेत, यांस व बरोबरचे लोकांस रोजमरा. रुपये.

तिसेन समानीन मया व अलफ रमजान १६

१६३ रोजमरा एकमाही छ. १ रमजानचा वगैरे.

१५५ दिंमत सकुल्लाखान.

३५ भिकाजी राम कारकून यास.

२५ जातीस.

१० खेरीज तैनात माणसांस. छ. १ सवालचा.

६ ब्राह्मण असामी १

४ पोरगा असामी १

१०

३५

१२० गाडदी असामी १० दर १२ प्रमाणें.

१५५

८ लोक माजी सातारकर असामी दोन एकूण.

४॥ लक्ष्मण बगदर, दिंमत संक्राजी बगदरे.

३॥ संताजी मालगुरे, दिंमत शेकोजी फडतरे.

८

१६३

---

complaint about the kidnapping of the girl had ever been made to them. The process-fee was therefore remitted.

(1010) The Mámlat of Junnar was held by Rámrao Trimbak, for 11 years. Bábáji Raghunáth Joshi of Chákan offered to prove that accounts rendered by the Mámlatdár,

A. D. 1788-89.

१३॥ जासूद जथेहाय, यास रोजमरा दीडमाही छ. १ रमजानचा.
६॥ मानाजी नारायणजी जथे निंबाजी नाईक उंदरे.
७ जोत्याजी सुतानजी, जथे हरजी नाईक.

१३॥

४ दिंमत पागा हुजूर पैकीं पोरगा असामी १ यास रोजमरा दुमाही छ. १ सवालचा.

१८०॥

एकूण एकशें साडेऐंशी रुपये सदरहू तेरखांचा रोजमरा देविला असे, तरी देणें. पुढें रुजुवातीचे कामास राहतील तोंपर्यंत रोजमरा एकमाही, व दीडमाही, व दुमाही, तेरीख भरलीयावर सदरहूप्रमाणें. याखेरीज मशारनिल्हेस हुजूरपागेपैकीं घोडी बसावयास दिल्ही आहे, तीस चंदी दररोज कैली ८८१ एक पायली, महिन्याच्या एकादशा दोन वजा करून एक हिसा हरभरे व दोन हिसे बाजरी, सनद पैवस्तगिरीपासून प्रांत जुन्नर येथील ऐवजीं देत जाणें ह्मणोन, आनंदराव विश्वनाथ यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

१०११ (१०४८)–तालुके उंदेरी येथील मामलत महादाजी कृष्ण यांजकडे होती

इसन्ने तिसैन मया व अलफ सवाल १२

त्यास मामलेदार, व निसबतीचे कारकून, व दरकदार वगैरे यांजकडे तफावत लक्ष्मण विठ्ठल यांणीं लागू करून द्यावयाचा करार केला, त्याचे रुजवातीस कृष्णाजी नारायण कारकून पाठविले. त्यांणीं रुजवात लेहून आणिली, त्याचा फडशा होऊन दरकदार वगैरे कारकुनांकडून ऐवज सरकारांत घ्यावयाचा ठरला. रुपये.

४२२।≡	लक्ष्मण आपाजी दिवाण.
१८६॥≡	सदाशिव नारायण मजमदार.
२११२॥≡।	विठ्ठल पांडुरंग, निसबत फडणीस.
५॥≡॥	बाळाजी त्रिंबक.
३३२८≡॥	महालकरी निसबतवार.
४५	त्रिंबक नारायण.

---

the District officers and the Kamâvisdárs of villages during the above period were incorrect and that more money was received than brought to account. A kárkun was sent from the Huzur to inquire into the matter.

(1011) Laxmaṇ Viṭhal charged the Mámlatdár of Underi and

३१।≡	अबाजी हरि.
४२३।	माजी रायगडकरी लोक तालुके मजकुरीं आहेत त्यांजकडे.
३४९।।।≡।।	भास्कर गणेश दप्तरदार.
८०।।।≡।	शामजी कृष्ण.
१५१।।	वासुदेव लक्ष्मण.
६।।।	बापूजी मुकुंद.
१२२।=	दामोदरभट ह्मसकर.
१९।-	नारो रघुनाथ.
३०८।=।।	गणेश बल्लाळ ओक.
७०	बाळकृष्ण चिमणाजी.
४३८।।=।।।	कुळकर्णी गांवगन्नाचे यांजकडे कसेरेपैकीं.
२३।।।-	बच्याजी बल्लाळ.
७	सीदी अल्ली.
३६५।।	जनार्दन नारायण ओक.
३६३।।।≡	विठ्ठल भिकाजी कारखानीस.
८७।।।	पांडुरंग विश्वनाथ.
९	भवानजी विश्वासराव हवालदार.
१९।।=	गोपाळ नारायण.
२५	दादाजी मुकुंद कुळकर्णी अवसरकर.
९७।-	रामजी जाधव.
१०	निळो येशवंत पोतनीस.
१५	लक्ष्मण विठ्ठल यास घडीयाळ नाकारे आहेत, देऊन घ्यावे.
२३०।।।≡	गोविंद नारायण सबनीस.
६३६२८।।·	

एकूण सहाहजार तीनशेंबासष्ट रुपये अर्धा आणा कारकून वगैरे यांजकडून वसूल घ्यावयाचे करून, हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें वसूल घेऊन, तालुके मजकूर येथील सन इसन्ने तिसैन सालमजकूरचे लोकांचे रोजमरे याचा ऐवज देणें आहे त्या ऐवजीं देऊन, झाडा हुजूर समजावणें ह्मणोन, लक्ष्मण कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी, तर्फ उंदेरी येथील तफावतीचे फडशाची.

A. D. 1791-92. the Darakdárs with having misappropriated certain sums of money. Inquiry was made and various sums, amounting in all to Rs. 6362, were ordered to be recovered from the persons concerned.

सवाई माधवराव पेशवे
यांची रोजनिशी
(भाग ६ वा.)

९ इनाम, नक्तनेमणुकी, वतनें वगैरे.

(अ) देणग्या.

(१) नोकरी केल्याबद्दल, अगर नुकसानी झाल्यांबद्दल अगर मेहेरबानीदाखल.

१०१२ (२१) माजी लोक, रायगडकरी व माहाडकरी सालगुदस्तां किल्ले रायगडचे लढाईंत ठार जाहाले, त्यांचे मुलांस बालपर्वेसी सालमजकुरापासून मोईन सालीना.

अर्बा सबैन मया व अलफ. सवाल २८

रायगडकरी.	नक्त रुपये.	गल्ला भात. साडे तिशेरी.
बडोजी येरडकर, बाजी येरडकर याचा लेक, उमर वर्षे ९	१५	·।।।·
रामजी माहाडीक, धर्मोजी माहाडीक याचा लेक, उमर वर्षे, १०	८	·।।·
येसजी वानरा, कुसाजी वानरा याचा लेक, उमर वर्षे, ५	८	·।।·
कृष्णाजी बारणे, संताजी बारणा याचा लेक, उमर वर्षे, ५	१५	·।।।·

IX Grants and continuance of Ináms, allowances, watans &c.

(A) Grants.

(1) For service done or injury received or as a mark of favour.

(1012) In the battle of Ráygaḍ fought during the preceeding

माहाडकरी.

तान्हाजी कदम, धोंडजी कदम याचा लेक, उमर वर्षे, १०	१०	·।।। ·
गंगाजी उमरकर, रामजी उमरकर याचा लेक, उमर वर्षे, ५	८	·।। ·
गुणाजी मोरे, मोतजी मोरे याचा लेक, उमर वर्षे, ६	८	·।। ·
७	७२	४। ·

एकूण सात असामी बालपवेंसी, सालीना मोईन नक्त बहात्तर रुपये, व गल्ला साडेतीसेरी बारुलें मापें भात सवाचार खंडी करार केलें असे, तरी तालुके रायगडपैकीं पावीत जाणे ह्मणोन, गणपतराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद.

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०१३ (८२) संभाजी वलद ब्रह्माजी पाटील खोकराळा, मौजे हिंवरें, तर्फ नारायणगांव, प्रांत जुन्नर, याणें हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, जंजीरे विजयदुर्ग सरकारांत घेतला ते वेळेस आपण सरकारचाकरी एकनिष्ठपणें केली; यास्तव श्रीमंत कैलासवासी नानासाहेब मेहेरबान होऊन आपल्यास मौजे मजकूर येथें धरण बांधिलें आहे, त्याचे पोटची जमीन साडेचार बिघे इनाम देऊन, सरकारचीं पत्रें करून दिलीं होतीं, त्याप्रमाणें जमीन इनाम आपलेकडे चालत आहे, परंतु सन सलास सितैनांत मोगलाचा दंगा जाहला, त्यांत जमीनीचीं इनामपत्रें आपले जवळून गहाळ जाहलीं, याजकरितां सरकारांत येऊन अर्ज करून प्रांत मजकूरचे सुभास पेशजींप्रमाणें जमीन चालवण्याविशीं सन अर्बा सितेनांत पत्र नेलें, त्याजवरून त्याणीं मनास आणून पेशजींपासून भोगवटा चालत आहे त्याबरहुकूम चालवणें, ह्मणून सुभाचीं पत्रें करून दिलीं आहेत; त्याप्रमाणें जमीन चालत आहे, परंतु आपले जवळ भोगवटियास सरकारचीं पत्रें नाहींत, याजकरितां साहेबीं मेहेरबान होऊन सरकारचीं पत्रें भोगवटियास

खमस सबैन मया व अलफ. जमादिलाखर २९

A. D. 1773-74. year, some men from fort Ráygad and some from Mahád were killed. Allowances were given to their infant sons.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(1013) The late Peshwá Nánásáheb granted to Sambháji wd.

करून दिलीं पाहिजेत, ह्मणून; त्याजवरून मनास आणतां यांणें सरकारचाकरी एकनिष्ठपणें केली, यास्तव यास तीर्थरूप कैलासवासी नानासाहेब यांणीं जमीन इनाम देऊन पत्रें करून दिलीं होतीं, त्यास सन सलास सितैनांत मोंगलाचा दंगा जाहला त्यांत याजवळून पत्रें गहाळ जाहलीं; त्याजवर सरकारांत येऊन अर्ज करून सरकारचें पत्र प्रांत मजकूरचे सुभास सुदामतप्रमाणें चालवावयासी घेतलें, त्याजवरून सुभाहून सदरहू जमीन चालत आल्याप्रमाणें चालवणें ह्मणोन भोगवटियास पत्रें करून दिलीं आहेत. तीं यानें हुजूर आणून दाखविलीं. ती पाहून व भोगवटा मनास आणून याजवरी मेहेरबान होऊन, मौजे हिंवरें, तर्फ नारायणगांव, प्रांत मजकूरपैकीं धरणाचे पोटची जमीन पेशर्जीची बिघे ४॥ साडेचार बिघे स्वराज्य व मोंगलाई एकूण दुतर्फा बंदोबस्त, कुलबाब कुलकानू, हल्लीं पट्टी व पेस्तर पट्टी देखील इनाम तिजाई खेरीज हक्कदार करून इनाम दिल्ही असे, तरी सदरहू साडे चार बिघे जमीन चतुःसिमापूर्वक पेशर्जीप्रमाणें यास, व याचे लेकराचें लेकरीं इनाम चालवणें, दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें, या सनदेची प्रती लिहून घेऊन हे अस्सल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन, छ. २० जमादिलाखर. सनदा व पत्रें.

२ सनदा.

१ नांवाची.

१ मोकदम मौजे मजकूर.

२

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी, प्रांत जुन्नर यांस.

१ देशमुख व देशपांडे तर्फ नारायणगांव प्रांत जुन्नर.

२

४

रसानगी यादी.

१०१४ (१६८) प्रांत वसई पैकीं साष्टीचे कुमकेस लोक गेले होते, त्यांपैकीं तेथें

A. D. 1774-75. Brahmáji Pátil Khokarale of Hiwre in Tarf Náráyangaon an Inám for services on the occasion of the capture of fort Vijayadurga by Government.

(1014) Visáji Keshav of peánt Bassein was directed to employ, in

समस सबैन मया व अलफ मोहरम ६ — कामास आले; त्यास ज्याचे पुत्र व भाऊ असतील त्यांजपासून चाकरी घेऊन तैनाता पेशजींप्रमाणें चालवणें,. ज्याचे भाऊ पुत्र नसतील त्याचे आई व बायकोस बालपर्वेसी पेशजींचे शिरस्तेप्रमाणें करून देऊन चालवणें, ज्याचे पुत्र व भाऊ चाकरीवर ठेवाल त्यास हुजूर अखेरसालीं आणून ठेवणें, व बालपर्वेसी करून घाल त्याचा झाडा तपशीलवार हुजूर समजावणें ह्मणोन विसाजी केशव, प्रांत वसई, यांचे नांवे छ. १२ जिल्काद. सनद १.

रसानगी यादी.

१०१५ (१६९)—कोट ठाणे साष्टी येथें इंग्रज मुंबईकर याचे लढाईत लोक सरकार कामास आले त्यांचीं कलमें.

समस सबैन मया व अलफ मोहरम ६

सरदार ठार जाहले त्यांचे ऐवजीं पुत्र व भाऊ असामी.

१ भास्कर विठ्ठल, विठ्ठल भास्कर यांचे पुत्र.
१ अमृतराव घाटगे, रामाजीराव यांचे पुत्र.
१ दुलबाजीराव खानविलकर, मानाजीराव खानविलकर यांचे बंधु.
१ कासीमजी, अबुरहिमान उंदेरकर यांचा पुत्र.

एकूण चार असामी पैकीं तीन पुत्र व एक भाऊ करार करून, यांस पेशजींप्रमाणें तैनाता करार केल्या असेत, तरी बेहुक्याचे नेमणुकेप्रमाणें पाववीत जाणें; आणि सदरहू चार असामी अखेर सालीं हुजूर आणून भेटवणें. कलम १.

कोटांत इंग्रजांस लोक सांपडले त्यांचीं वस्त्रें व हत्यारें गेलीं, सबब त्यांस द्यावयाबद्दल रुपये ३८५ तीनशें पंचायशीं रुपयांची नेमणूक करून दिल्ही असे, तरी लढाईत सरकार उपयोगी पडले असतील त्यांस कार्याकारण देऊन, सदरहू नेमणुकेंत खर्च करणें, मजुरा पडतील. कलम १.

इंग्रजांचे लढाईत लोक ठार जाहले, त्यांचे लेक व भाऊ कोणी उमेदवार नाहीं अशा तऱ्हेचे जे असतील, त्यांची चौकशी करून त्यांचे बायकांस व आईस बालपर्वेशी पेशजींचे शिरस्त्याप्रमाणें चालवणें, आणि झाडा अखेरसालीं हुजूर आणून

A. D. 1774-75. place of the men from his province who had lost their lives at Sálsetti, their sons and brothers, and in case the deceased had left no such relations, to continue the usual allowances to their wives and mothers.

(1015) Similar orders were issued in regard to officers and men of

हिरोजीराव खानविलकर, खुद्द सरदार यांचे तरवार लढाईत गोळी लागोन मोडली, सबब रुपये १५ पंधरा रुपये देविले असेत, तरी देणें; मजुरा पडतील. कलम १

समजावणें; त्याप्रमाणें सरकारांतून करार करून दिल्हा जातील. कलम १.

एकूण चार कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन, आनंदराव राम, तालुके साष्टी, यांचे नांवें. छ. १२ जिल्काद. सनद १.

रसानगी यादी.

सीत सबैन मया व अलफ मोहरम ६

१०१६ (२७२)—शामराव जगजीवन यांस सनद कीं, मालोजी महाडीक शिलेदार यांस हिंदुस्थानचे स्वारींत पातशहाचे लढाईत गोळा लागोन पाय जाया जाला, त्यामुळें तीन वर्षें घरींच राहिले, चाकरी करण्यास सामर्थ्य नाहीं, याजकरतां किल्ले चंदनगडचे सरंजामपैकीं पेस्तरसाल सन सबा सबैनापासून बालपर्वेसी दाखल रुपये २०० दोनशें द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे. तरी पेस्तरसालापासून सालीनां दोनशें रुपये प्रमाणें दरसाल पावीत जाणें ह्मणोन. सनद.

रसानगी यादी.

सबा सबैन मया व अलफ रजब १८

१०१७ (३२१)—पर्वतराव ढुवल शिलेदार हे सन खमस सबैनांत आनंदमोगरीवर इंग्रजांचे लढाईत ठार जाले, सबब त्यांचे पुत्र हणमंतराव ढुवळ यांस बालपर्वेसी रुपये १६२ एकशेंबासष्ट रुपयांची जमीन कमाल बेरजेचे आकारची मौजे खोडसी, प्रांत कराड, येथील देशमुखी व सरदेशमुखीचे इनामापैकीं सालमजकुरापासून करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू ऐवजाची जमीन कमाल बेरजेची मौजे मजकूरपैकीं लाऊन देऊन मशारनिल्हेकडे चालवणें, दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें ह्मणोन, श्रीनिवास शामराव कमाविसदार, प्रांत कराड, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

A. D. 1774-75. Sálsetti and Shiwaner killed at fort Sálsetti in a battle with the English.

(1016) Máloji Mahádik three years previously had lost a leg in a battle with the Emperor in Hindustan. Being disabled from doing his duty, he was given a maintenance allowance of Rs. 200 a year. A. D. 1775-76.

(1017) Parwatrao Dubal Silledár having been killed in A. D. 1774-75 in the battle of Ánand Mogri with the English, land assessed at Rs. 162 was granted to his son for maintenance. A. D. 1776-77.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०१८ (३९७)–लक्ष्मण महादेव उकिडवे हरकारा हा तीर्थस्वरूप भाऊसाहेब यांचे स्वारींत पाणपतांत नाहींसा झाला, सबब त्याचे आईस व बायकोस तालुके रत्नागिरीपैकीं बालपर्वेसी वीस रुपये, व दोन खंडी गल्ला पावतो ह्मणोन हुजूर विदित जालें, त्यास मशारनिल्हेकडील कोणी तोतयाकडे गेलें नसल्यास, बेहडेयाचे नेमणुकेप्रमाणें वीस रुपये व दोन खंडी गल्ला पावता करणें, दिकत न करणें ह्मणोन, सदाशिव केशव यांचे नांवें चिटणिसी छ. १० जिल्हेज.

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

पत्र १.

१०१९ (४१८)–आलीशा वल्लद राजेशा खटावकर शिलेदार, दिंमत पागा हुजूर हे सन खमस सबैनांत आनंदमोगरीवर इंग्रजांचे लढाईत सरकारकामास आले, सबब त्यांचे मुलामाणसांस बालपर्वेसी मौजे तावसी, परगणे मजकूर, येथें जमीन कमाल आकाराची रुपये १५० दीडशें रुपयांची जमीन सालमजकुरापासून करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी मौजे मजकुरीं सदरहू दीडशें रुपयांची जमीन याजकडे नेमून देऊन चालवणें, दरसाल नवीन सनदेचा उजूर न करणें, या सनदेची प्रत लेहून घेऊन असल सनद यांजकडे भोगवटियास देणें ह्मणोन, गोपाळ भगवंत कमाविसदार परगणे इंदापूर यांचे नांवें सनद १.

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम ७

१०२० (४६०)–त्रिंबकराव राणो, वस्ती मौजे चिंचवण तर्फ पाथरूड, दिंमत हशम, हे किल्ले चेनरायदुर्ग येथें चाकरीस होते, ते सन खमस सबैनांत हैदर नाईकाचे लढाईत किल्ले मजकूर येथील मोर्च्यांत सरकारकामास आले, त्यांचे पुत्र जयराम त्रिंबक लहान होते, सबब बालपर्वेसी परगणे बीड येथील चौथाई व सरदेशमुखीचे ऐवजीं सालीना पाऊणशें ७५ रुपये वर-

सबा सबैन मया व अलफ रबिलावर १२

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1018) Laxman Mahádeo Ukidwe, a messenger, was missing on the battle-field of Pánipat and an allowance consisting of Rs. 20 and 2 khandies of grain had been sanctioned for the maintenance of his mother and wife. Orders were now issued to continue the allowance if inquiry showed that they were not concerned in the conspiracy of the Impostor.

A. D. 1776-77.

(1019) Silledár Álishá Wallad Rájeshá Khaṭávkar, attached to the Huzur cavalry, having lost his life in an engagement with the English at Ânand Mogri, land assessed at Rs. 150 was given for the support of his relations.

A. D. 1776-77.

(1020) Trimbakrao Ráno employed at fort Chenráydurga having

साल द्यावयाचा करार करून, हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी पाऊणशें रुपये पेस्तरसाल सन समान सबैनापासून परगणे मजकूर येथील सदरहू अंमलाचे ऐवजी दरसाल पाववीत जाणें ह्मणोन, वेंकाजी गणेश यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१०२१ (४६५)-मुकुंद बिन येमाजी जिनगर, दिंमत पागा हुजूर, याणें चिरगुटाचा घोडा तयार करून सरकारांत आणिला, सबब यास प्रांत पुणें पैकीं हरएक गांवीं तीस रुपये आकाराची जमीन द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू आकाराची जमीन यास नेमून देऊन याचे नांवें इनाम खर्च लिहित जाणें; आणि चतुःसीमेचा जाबता हुजूर पाठवणें; तेणेंप्रमाणें इनामपत्रें करून दिल्हीं जातील ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें.

समान सबैन मया व अलफ जमादिलावल २४

सनद १.

रसानगी यादी.

मुतालीक यांचे रोजनिशींपैकीं.

१०२२ (१०)-शेख इभराम जुन्नरकर शिलेदार, निसबत निळकंठराव रामचंद्र, याणें सरकारांत चाकरी बहुत दिवस केली, म्हातारपण जालें, स्वारीस यावयाचे उपयोगीं नाहीं, व दोघे पुत्र व एक पुतण्या सरकार कामावर ठार जाले, सबब घरचे बेगमीस परगणे मजकूरपैकीं एक गांव कमाल आकाराचे बेरजेचा रुपये ६०० सहाशें रुपयांचा गांव देविला असे, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें गांव नेमून देऊन आकार मशारनिल्हेचे नांवेंबद्दल मुशाहिरा खर्च लिहीत

समान सबैन मया व अलफ जिल्काद ५

A. D. 1776-77.

been killed in the siege laid by Haidar Náik in A. D. 1774–75, an allowance of Rs. 75 was granted to his son for maintenance.

(1021) Mukunda Yemáji Jinngar of the Huzur cavalry, presented to Government a figure of a horse made of cloth. Land assessed at Rs. 30 was therefore given to him in Inám.

A. D. 1777-78.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(1022) Shek Ibharám, a Silledár of Júnnar, had served for a long time under Government. In consideration of his old age which rendered him unfit for further service, and the fact that his two sons and a nephew had lost their lives in the

A. D. 1777-78.

जाणें म्हणोन, भवानीशंकरी, व हरी मोरेश्वर कमाविसदार, परगणे संगमनेर, यांचे नांवें.

सनद १.

नरसिंगराव बल्लाळ माडोगणे यांस.

सनद १.

२.

१०२३ (९२१)—केशव रणसोड यांस, वसई तालुका इंग्रजांकडे गेला होता ते समयीं हे इंग्रजांकडे चाकरीस राहिले होते. याशी आबाजी यादव यांणीं संदर्भ लाविला कीं, किल्ले तांदुळवाडी व काळदुर्ग व महालचा अंमल इंग्रजांकडे आहे, तो सरकारांत घेऊन दिल्यास आसाम्या व पालखी वगैरे द्यावयाचा करार केला; त्यावरून मशारनिल्हे यांणीं सरकार लक्ष राखोन सन इसन्ने समानीनांत कामकाज केलें, सबब आबाजी यादव यांणीं करार केला त्यापैकीं.

सबा समानीन मया व अलफ मोहरम २२

जातीस तैनात व पालखी द्यावयाचा करार त्यापैकीं जातीस तैनात सालगुदस्तां सन सीत समानीनांत वसईकडे नेमून दिल्ही. पालखीची तैनात होणें राहिली. ते हल्लीं मोईन सालीना रुपये ५०० पांचशें रुपये, पालखीची मोईन सालीना खेरीज शिरस्ता सालमजकूर अवलसालापासून करार केली असे, तरी तालुके वसईपैकीं सदरहू मोईन निवळ पावीत जाणें.

कलम १.

मशारनिल्हेचे बंधूस तीन असाम्या द्यावयाचा करार, त्यापैकीं सालगुदस्तां, सन सीत समानीनांत, रंगो रणसोड यास असामी मामले कोहज येथें नेमून दिल्ही आहे; बाकी दोन असाम्या द्यावयाच्या, त्यापैकीं हल्लीं सदाशिव रणसोड यास परगणे माहिम प्रांत वसई येथील दफ्तरदारी सांगोन सालीना मोईन रुपये १०० एकशें रुपये मोईन सालीना करार करून दिल्ही असे, तरी यांचे हातून परगणे मजकूर येथील दफ्तरदारीचें कामकाज घेऊन सदरहू मोईन सनद पैवस्तगिरीपासून परगणे मजकूरपैकीं पावीत जाणें. कलम १.

---

service of Government, he was given a village worth Rs. 600 for his house-hold expenses.

(1023) When the Táluká of Bassein was taken by the English, Keshav Ranchhod accepted service under that Government. A message was sent to him by Abáji Yádav promising him a palanquin and some appointments, if he would arrange to secure the forts of Tándulwádi and Kàldurg and the Mahál (Salsett

A. D. 1786-87.

एकूण दोन कलमें करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें करणें म्हणोन, गणपतराव जिवाजी यांस. सनद १.

रसानगी याद.

१०२४ (९६४)—सालाजी बिन सुभानजी सुपेकर याणें हुजूर विनंती केली कीं, सरकारांतून श्रीगंडकीस पाठविलें तें काम करून आलीयावर, पुरंदरचे मुक्कामाहून त्रिंबकराव विश्वनाथ यांजकडे, व मोगलांकडे, व आणखी दहा ठिकाणीं जरूरीचे वगैरे कामगारीस पाठविलें ते साहेबांचे प्रतापें कार्ये करून आलों. ते समयीं आज्ञा होती कीं सरकार कामें करून आलीयावर बक्षीस देऊं, त्यास सरकार कामें एकनिष्ठेनें केलीं आहेत, साहेबांनीं कृपा करून माझे व मुलांलेकरांचे पोटास वंशपरंपरेनें कालक्षेप चाले असा इनाम करून दिल्हा पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून तीर्थस्वरूप कैलासवासी नारायणरावसाहेब यांणीं गंडकीस पाठविलें, त्याजवर पुरंदरचे मुक्कामींहून त्रिंबकराव विश्वनाथ यांजकडे नाजूक कामास, व. नबाब निजाम अलीखान याजकडे वगैरे कामास पाठविलें; तेथून जपोन चाकरी करून आला; सरकार चाकरी केलीयावर बक्षीस द्यावें असें ते समयीं बोलण्यांत आलें होतें, त्याजवर सालमजकुरीं कर्णाटकचे स्वारीस राजश्री हरी बल्लाळ यांजबरोबर गजेंद्रगडास मेहनत करून कामकाज चांगलें केलें, याकरितां कामाचा माणूस मेहनती, मर्द, इतबारी जाणून याजवर कृपाळू होऊन घरच्या बेगमीस मौजे भाजे, तर्फ नाणेंमावळ, तालुके लोहगड, येथें पंचायशीं रुपयांची जमीन नूतन इनाम, स्वराज्य व मोगलाई एकूण दुतर्फा, खेरीज हकदार करून, कुलबाब कुलकानु हल्लीपट्टी पेस्तरपट्टी देखील इनाम तजाई, जल, तरू, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधी, निक्षेप सहित, दरोबस्त इनाम करार करून देऊन, हे सनद सादर केली असे, तरी मौजे मजकूरपैकीं अव्वल जमीन भातशेताच्या धान्याची असेल, त्याप्रमाणें खराब जमीनीस सदरहू धारा लाऊन चतुःसीमापूर्वक पंच्यायशीं रुपयाचे आकारची जमीन नेमून देऊन मोजणी बाबता हुजूर लिहून पाठवणें, त्याप्रमाणें इनामपत्रें

(समान सबाईन मया व अलफ. सफर १०)

---

for the Peshwá. On this Keshav did service for the Government during the year A. D. 1781-82. The promised reward was therefor given.

(1024) Sáláji bin Subhánji Supekar was sent by Peshwá Náráyanráo to Shri Gandaki on some errand. He was afterwards sent from fort Purandhar to Trimbakrao Vishwanáth and to Nawab Nizam Alikhán on some delicate missions. He executed these successfully. He also did good service at Gajendragad, while serv-

(A. D. 1787-88.)

करून दिल्हीं जातील, सदरहू जमीनीचा आकार होईल तो यांचे नांवें इनाम खर्च लिहीत जाणें ह्मणोन, बाळाजी जनार्दन यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१०२५ (१०७०)—गोविंद कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, तीर्थस्वरूप राजश्री बाजीराव साहेब यांजवळ लहानपणापासून व्याहावयास व पढावयास सोबतीस आहेत, त्यास तैनात सालीना.—

सलास तिसेन मया व अलफ साबान २६

	नक्त रुपये.	कापड आंख.
गोविंद चिमणाजी	१००	५०
त्रिंबक गोविंद.	१००	५०
	२००	१००

एकूण दोन असामींस दोनशें रुपये नक्त, व एकशे कापड आंख सालमजकूर अवलसालपासून करार करून देऊन हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी तेथील बाबांतील कारकुनाबरोबर सदरहूप्रमाणें तैनात सालीना देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी याद.

९ इनाम, नक्तनेमणुकी, वतनें वगैरे.

(अ) देणग्या.

२ धर्मकृत्यें व नवस.

१०२६ (१०८)—जगन्नाथ बैरागी, वास्तव्य मठ मौजे गंगापूर, परगणे नाशिक, यांणीं हुजूर किल्ले पुरंदर येथील मुक्कामीं येऊन विदित केलें कीं, आपण मौजे मजकुरीं मठ बांधोन स्वामींस, व स्वामींच्या राज्यास कल्याण चिंतून आहे; त्यास मठांत अतीत अभ्यागत येऊन, अन्नाविना विन्मुख होऊन जातात, याकरितां कृपाळू होऊन गांवगन्ना देहे वीतपशील.

समान सबैन मया व अलफ रमजान १४

---

ing under Hari Ballál in Karnátic. Inám land assessed at Rs. 85 was therefore given to him.

(1025) Govind Chimnáji and Trimbak Govind, the two companions of Bájiráo saheb who received religious and secular instruction with him from his infancy, were granted each an allowance of Rs. 150 per annum.

A. D. 1782-83.

2. Grants for charitable purposes and in fulfilment of vows.

(1026) At the request of Jagannáth Bairági of the Math at Gangá-

४ परगणें नाशिक.

१ कजबे मजकूर.
१ मौजे पाथरडी.
१ मौजे गंगापूर.
१ मौजे ओढें.

४

२ परगणें दिंडोरी

१ मौजे जानोरी.
१ मौजे गिरनारें

२

१ मौजे वोझर परगणे चांदवड.

७

एकूण देहे सात येथें बाजार आहेत. तेथे बाजाराचे दिवशीं रस्त्यांत नवी दुकानें मांडून बसतील त्यांस दाण्याचे दुकानास गल्ला एकमूठ व वाणी व चाटी व साळी व सराफ उदमी यांचें दुकानांस शिवराई रुके ३ तीन याप्रमाणें नूतन धर्मार्थ करून दिल्हानें यानें अतीत अभ्यागत विन्मुख जाणार नाहींत ह्मणोन; याजवरून मनास आणितां, मौजे मजकुरीं बैरागी मठ बांधोन राहिला आहे, तेथें अतीत अभ्यागत येऊन अन्नाविण विन्मुख जातात, त्यास अन्न दिले यानें श्रेयस्कर जाणोन, कज़बे नाशिक सुद्धां देहेसात येथील बाजाराचे दिवशीं रस्तेयांत नवीन दुकान मांडून बसतील त्यांस दाण्याचे दुकानास गल्ला एक मूठ, व वाणी, व चाटी, व साळी, व सराफ, वगैरे उदमी यांचें दुकानांस शिवराई रुके ३ प्रमाणें नूतन धमार्थ सरकार जमाबंदी शिवाय करार करून दिल्हे असे तरी वाणी व चाटी, व साळी, व सराफ वगैरे उदमी यांस ताकीद करून, सदरहूप्रमाणें बैरागी याजकडे चालवणें. प्रतिवर्षीं नूतन पत्राचा आक्षेप न करणें, या पत्राची प्रति

A. D. 1774-75. pur in Parganá Násik permission was given to him to levy from all new traders frequenting kasbe Násik and 6 other villages on bazár days, and occupying a portion of the road for trade purposes, the following contributions: –

from each grainshop—one handful of grain;
from each other trader—three Shivrái Ruke.

लिहून घेऊन हें असल पत्र माजवळ भोगवटियास परतोन देणें म्हणोन, परगणें नाशिक, व दिंडोरी, व चांदवड, सरकार संगमनेर यांस. सनदा.

१ मोकदम.

१ कमाविसदार, वर्तमान व भावी यांस.

२

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०२७ (१९६)—वेदमूर्ती राजश्री जनार्दनभट व सदाशिवभट गाडगीळ यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपले तीर्थरूप बापूभट गाडगीळ यांस वाई पैकीं आंबे सुमार पंचराशें पावत होते. त्यास गनिमाचे गडबडीमुळें वाईतून कोकणांत गेलों. पुढें तीर्थरूप वारले. हल्लीं आपण वाईत राहण्यास आलों आहों. तरी पूर्ववत्प्रमाणें चालवावें म्हणोन; त्यावरून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी आंबे सुमार,

खमस सबैन मया व अलफ [illegible]लाखर ५

१००० आंबे पिकले.

५०० हिरवे, लवणशाकेस.

१५००

एकूण दीड हजार आंबे सुमार देविले असेत, तरी कसबे वाई येथील शेरीपैकीं पेशर्जीप्रमाणें भटजींस पावते करणें म्हणोन, हैबतराव भवानीशंकर यांचे नांवें छ. २२ रबिलावल. रसानगी यादी. सनद १.

१०२८ (४१६)—दलवादलशा फकीर याचा तकिया मौजे कवडी येथें गांवाजवळ आहे. त्या तकियाचे चिरागबत्तीस मौजे लोणी तर्फ हवेली, प्रांत पुणें, पैकीं नूतन इनाम जमीन बिघे ४ चार बिघे करार करून देऊन, वर्तमान भावी कमाविसदार यांचे नांवें अलाहिदा सनद सादर जाहली आहे, त्या-

सबा सबैन मया व अलफ मोहरम २

---

* The concession was granted to enable him to feed travellers coming to his Math.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(1027) At the request of Janárdan Bhaṭ and Sadáshiva Bhaṭ Gáḍgiḷ, orders were issued to the officer of Wái to give them 1000 ripe, and 500 unripe mangoes from the Sheri lands of Wái.

A. D. 1774-75.

(1028) Inám lands were given for the lighting of the mosque at Kawaḍi.

A. D. 1776-77.

प्रमाणें मौजे मजकूरपैकीं सदरहू चार बिघे जमीन याचे दुमाला करून देऊन आकार होईल तो दरसाल यांचे नांवें इनामखर्च लिहिणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

दलबादलशा फकीर यांणीं हुजूरनजीक पुणें येथील मुक्कामीं येऊन अर्ज केला कीं, आपण दोन तीन वर्षें लष्करांत दुवा देऊन आहें, त्यास आपला तकिया मौजे कवडीं येथें गांवाजवळ आहे त्यास तकियाचे चिराखबत्तीस कांहीं नूतन इनाम जमीन देऊन चालविलें पाहिंजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणून फकीर दुवागीर तीन वर्षें लष्करांत आहे हें जाणून याजवर मेहेरबान होऊन मौजे लोणी, तर्फ हवेली, प्रांत मजकूरपैकीं नूतन इनाम जमीन बिघे ४ चार बिघे जमीन अवल दूम सीम तीन प्रतीची कुलबाब कुलकानू, हल्लीपट्टी, व पेस्तरपट्टी खेरीज हकदार करून दरोबस्त इनाम करार, करून देऊन, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी सदरहू चार बिघे जमीन मौजे मजकूरपैकीं चतुःसीमापूर्वक नेमून देऊन, याचे दुमाला करून इनाम चालवणें. दरसाल ताजे सनदेचा आक्षेप न करणें. या सनदेची नकल लिहून घेऊन असल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन, कमाविसदार वर्तमान भावी प्रांत पुणें यांस.

सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०२९ (४८७)–२००० रुपये खासगी निसबत शिवराम रघुनाथ यांजकडे श्रावण मासचे दक्षणेचें साहित्य, फुटाण्यास हरबरे व खिचडीस डाळ, व रोषनाईस तेल व विड्यांस सुपारी, व छपरं खरेदी करावयाबद्दल, व तांदूळ सडणावळ वगैरे मजुरीबद्दल, परवानगी रूबरू.

समान सबैन
मया व अलफ
रजब ३०

१०३० (४८८)–धर्मादाय दक्षणा श्रावणमास मुक्काम पुणें. रुपये.

समान सबैन
मया व अलफ
रजब ३०

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1029) Rs. 2000 were given to Shiwarám Raghunáth for purchases in connection with the Daxaṇá distributed in the month of Shrávaṇ—such as grain, rice, pulse, oil, leaves, betelnut and for erecting huts.

A. D. 1777-78.

(1030) The following sums were distributed as Daxaṇà in the month of Shrávaṇ. The distribution commenced on the 6th of Shráwaṇ Shudha at about 9 or 10 A. M:—

A. D. 1777-78.

३०,५१० पर्वतीस रमण्यांत दक्षणा ब्राह्मणांस दिल्ही, प्रारंभ छ. ५ रजब श्रावणशुद्ध षष्ठी मंदवासरे प्रातःकाळ दीड प्रहर दिवस. रुपये.

१०२८१ विद्यमान जनार्दन आपाजी, दरवाजा पहिला, ब्राह्मण असामी ६३९३. शेरा सरासरी १॥–॥ प्रमाणें. रुपये.

४७१० विद्यमान रामशास्त्री, दरवाजा दुसरा, ब्राह्मण असामी २२५० एकूण शेरा सरासरी २८–॥ प्रमाणें. रुपये.

५७०० विद्यमान अमृतराव विश्वनाथ पेठ्ये, दरवाजा तिसरा, ब्राह्मण ३३०५ एकूण शेरा सरासरी १॥। प्रमाणें. रुपये.

५६३० विद्यमान विसाजी कृष्ण, दरवाजा चौथा, ब्राह्मण असामी २९७० शेरा सरासरी १॥।=। प्रमाणें. रुपये.

४१८९ विद्यमान भिवराव येशवंत, दरवाजा पांचवा, येथें काशिनाथ शास्त्री यांणीं दक्षणा वाटिली; असामी १९२२ एकूण शेरा सरासरी २८=॥। प्रमाणें. रुपये.

३०,५१० — १६,८४०

शेरा सरासरी १॥।– प्रमाणें. रुपये.

२२,१७४ वाड्यांत ब्राह्मणांस दक्षणा दिल्ही, विद्यमान वासुदेवभट कर्वे उपाध्ये नांवनिशीवार तपशीलबंद आलाहिदा ४८ एकूण ब्राह्मण असामी २२२० एकूण रुपये.

२१०२६ निसबतवार ब्राह्मण २०२४ असामी. रुपये.

१००१ क्षेत्रींचे ब्राह्मणांस दक्षणा पाठविली असामी १४५ रुपये.

१४७ वाड्यांतील असामी ५१ एकूण रुपये.

२२,१७४ — २२२०

Rs. 30510 distributed to those assembled at the Parvati temple:—

10281	By Janárdan Appáji	1st door	No. of recipients	6393.
4710	,, Rámshástri	2nd ,,	,,	2250.
5700	,, Amritrao Vishwanáth Pethe	3rd		3305.
5630	,, Visáji Krishna	4th ,,	,,	2970.
4189	,, Bhiwrao Yeshwant	5th ,,	,,	1922.
30510				16840.

22174 distributed in the palace (including the sum sent out to Brahmins of holy places). No. of recipients 2250.

३०० शंकराचार्य स्वामी शृंगेरीकर यांच्या समाधी पंचवटींत श्री गोदातीरीं दोन आहेत, तेथील पूजन व अर्चन व पुण्यतिथी दोन, मिळोन दरसाल तीनशें रुपये श्रावणमासीं द्यावयाचा करार करून, सालमजकूरचे. रसानगी याद. रुपये.

१०१५ रमण्यांत ब्राह्मण दक्षणेस गेले नाहीं, त्यांस घरोघर जाऊन दक्षणा दिल्ही, व देवांपुढें दक्षणा ठेविली, गुजारत कारकून, निसबत रामचंद्र नारायण सुभा प्रांत पुणें, व बाळ दीक्षित गडबोले, बरहुकूम याद. रुपये.

२ श्री देवांपुढें ठेविली.
·॥· ओंकारेश्वर.
·॥· गणपती.
·॥· रामचंद्र.
·॥· किरकोळ.

२

१०१३ ब्राह्मण दुखणेकरी वगैरे असामी ६९० एकूण शेरा सरासरी दर असामीस १।≈॥ प्रमाणें रुपये.
४३६ प्रत असामी ४३६ दर १ प्रमाणें.
३९२ प्रत असामी १९६ दर २
१५३ प्रत असामी ५१ दर ३
२० प्रत असामी ५ दर ४
७ प्रत असामी १ एकूण.
५ प्रत असामी १ एकूण.

१०१३ ६९०

१०१५

५३९९९ १९७५१

300 sent for the expenses of 2 worships at two Tombs of Shankarácháryás of Shringeri at Panchwati;

1015 sent to Brahmins who on account of illness were unable to attend in person—No. of recipients 690 &; offered to four deities at 8 annas each;

४९१२। खुर्दा रमण्यांत उलफ्या बरोबर पांच रोजा, व दक्षणे समयीं दिल्हा, गुजारत नारो महादेव गद्रे. खुर्दा खरेदी गुजारत बाळाजी नाईक, दिंमत पोतदार. टके.

१७५५७ उलफ्यास पांच रोजा ब्राह्मण असामी एकूण. रुपये.

१३९७८। ब्राह्मण ५५९१३ असामी, दर असामी टका ।· प्रमाणें रुपये.

८५७५	दरवाजा पहिला असामी	३४३००
४२२०	दरवाजा दुसरा असामी	१६८८०
११८३।	दरवाजा तिसरा	४७३३
१३९७८।		५५९१३

तपशील तेरखा.

२१२३॥	छ. २९ जमादिलाखर	८४९४
२६९१॥	छ. १ रजब	१०७६६
२८१०॥	छ. २ रजब	११२४२
३०४२।	छ. ३ रजब	१२१६९
३३१०॥	छ. ४ रजब	१३२४२
१३९७८।		

३५७८।।। बायका, दरवाजा चौथा, दर असामी ।· प्रमाणें. टके.

६२८	छ. २९ जमादिलाखर	२५१२
६२८।।।	छ. १ रजब	२५१५
७४७	छ. २ रजब	२९८८
७२८॥	छ. ३ रजब	२९१४
८४६॥	छ. ४ रजब	३३८६
३५७८।।।		१४३१५

१७५५७	७०२२८

4912-4 paid to Brahmins on account of feeding charges at anna 1 per diem for 5 days–women numbering 14315 also received this allowance at the same rate;

२०९६॥६ दक्षणे समयीं ब्राह्मणांस दर असामी रुके ८६ प्रमाणें, इस्तकबील छ. ५ रजब तागाईत छ. ६ मिनहू दक्षणेस असामी १६८४० पैकीं ब्राह्मणांस खुर्दा पावला नाहीं ते वजा ६५ असामी बाकी १६७७५, एकूण दरवाजेवार असामी, एकूण टके.

टके		असामी
७९९८६	दरवाजा पहिला	६३९३
२७७॥६	दरवाजा दुसरा असामी	२२२३
४१३८६।	दरवाजा तिसरा असामी	३३०५
३६६॥	दरवाजा चौथा	२९३२
२४०।	दरवाजा पांचवा असामी	१९२२
		टके.
२०९६॥६		१६७७५
१९६५३॥६		८७००३

पैकीं वजा खुर्द्याचें माप घेतां व खर्च खातें कसर वाढली खुर्दा टके ३॥९ बाकी टके १९६४९॥९ एकूण दर रुपयास टके ४ चार प्रमाणें रुपये ४९१२।≈॥.

पैकीं वजा सूट ८३॥ बाकी. रुपये.

११८२ पुरंदरीं ब्राह्मणांस दक्षणा दिल्ही. रुपये.

१५ गोविंदभट निजसुरे.
१५ कृष्णभट वैद्य.
१५ कृष्णंभट जोग.
१० आपाभट बापट.
८ सदाशिवभट मोघे.
७ बाळजोशी संगमेश्वरकर.
७ दादंभट काणे.

असामी.

११०५ किता

१९ प्रत १९ दर १ प्रमाणें.

1182 distributed at Purandhar, number of recipients 372;

२८० प्रत १४० दर २
२३१ प्रत असामी ७७ दर ३
३२० प्रत ८० दर ४ प्रमाणें.
१९५ प्रत ३९ दर ५
६० प्रत असामी १० दर ६
रुपये.

११०५ ३७२

११८२
दर सरासरी ३८॥ प्रमाणें.

४५४। किरकोळ पोता वगैरे तह्राबंद अलाहिदा

६०५४७॥ २

१०००० बाळकृष्णशास्त्री आश्रित यांस कर्ज वारावयाबद्दल एकसालां तैनाते खेरीज.
रुपये.

७०५४७॥

२० पीर कसबे पुणें यास सालगुदस्तांप्रमाणें सालमजकुरीं, रसानगी याद.
रुपये.

१० शेखसला.
१० शेखसादत.

२०

१७२। पोस्त खर्च, प्यादे वगैरे रमण्यांत ब्राह्मणांचे बंदोबस्तास होते, त्यांस मिठाईबद्दल दर असामीस रुपये८= प्रमाणें रसानगी यादी तीन
रुपये.

५९॥= किल्लेहायचे लोकांस.
२॥ किल्लेहायचे लोकांस असामी २२

454-4 Miscellaneous
Number of receipients 20,152

total60547-8

20 were sent as presents to Pirs Shek Sallá and Shek Sádat;
172-4 were paid to peons No. 1378 from different forts and Tálukás

१। किल्ले घनगड असामी १०

॰॥ किल्ले चाकण असामी ५

२॥ किल्ले कोरीगड २१

५ किल्ले चंदन वगैरें निसबत शामराव जगजीवन असामी ४०

३०८ किल्ले पुरंदर.

८॥। नेहमी लोक किल्ले मजकूरचे असामी ७०

८। कानडे प्यादे असामी ६७

२॥ माजी वंदनकर २०

१०॥ हुजूर हशम ८४

३०८

१७॥ किल्ले सिंहीगड असामी १४०

५९॥। ४७९

२५॥ तालुकेहाय.

८। तालुके शिवनेर ६७

४॥। प्रांत राजपुरी ३८

२॥ अवचीतगड २१

५ तालुके रायगड ४०

४॥। तालुके सुवर्णदुर्ग ३९

२५॥ २०४

२९ किता लोक.

४॥ माजी चंदनगडकरी ३६

॰॥।॰ खास बारदार हिंमतहाय असामी ६

who were deputed to keep order at the Parwati temple at the time of the assembly.

१॥	जासूद जथेहाय असामी	१२
३।=	प्यादे दिंमत विठोजी गुंड असामी	२७
३।=	प्यादे दिंमत अबदुल असामी	२७
१	प्यादे दिंमत पिरुजी भिलारे असामी	१६
१ь=	प्यादे दिंमत रामजी यादव	९
३ь=	दिंमत तोफखाना	२५
४॥।	दिंमत देवजी सावंत वगैरे माहाले लोक	३८
१	बहिरजी मोरे	८
·।·	प्यादे दिंमत बालोजी सालोखे	२
१ь=	प्यादे निसबत विसाजी घोडदेव जोग	९
ь=	चाकणकर असामी	१
१	फूटलोक असामी	८
२९		२३२

५४ь=	दिंमत हुजूर हशम ४३३	
३॥।	खिजमतगार निसबत खास जिलीब असामी	१०
	एकूण	
१७२।		१३७८

२६२ तैवज खर्च श्रावणमासचे उत्साहाबद्दल ब्राह्मणांस विडे द्यावयास विड्याचीं पानें हिरवीं खरेदी केलीं, गुजारत प्यारजी तांबोळी पानें सुपारी.

२००००० छ. ३० जमादिलाखर.
१००००० छ. १ रजब.
१००००० छ. ४ रजब.
१२४००० छ. २६ रजब.

५२४०००

दर रुपयास पानें २००० दोन हजार प्रमाणें.
रसानगी यादी.

४५४।

१०३१ (५२३)–धूम्रपानी गोसावी चौऱ्यायशीं आसनें करून योगसाधनेंत आनंद-वल्लीस नेहमीं राहतो. त्यास पेशजीं रोजमरा दरमहा वीस रुपये व पांच शेर लांकडें वजन दररोज पावत होतें, त्यास अलीकडे पावत नाहीं, ऐशास हल्लीं पेशजींप्रमाणें दरमहा रोजमरा रुपये २० वीस, व लांकडें दररोज वजन पक्के ॥५ पांच शेर देविले असे, तरी सनद पैवस्तगिरीपासून गंगापुराहून देत जाणें ह्मणोन, रामचंद्र बल्लाळ नारळीकर यांस. सनद १.

समान सबैन
मया व अलफ
मोहरम २३

रसानगी यादी.

१०३२ (५३९)–मौजे सिंगवें, परगणें नाशिक, हा गांव श्री रामचंद्र संस्थान पंच-वटी यांजकडे आहे, त्यास श्रीचा पुजारी याणें आपले कर्जाचे ऐवजीं सावकाराकडे गांव गहाण ठेऊन, गांवचा वसूल सावकार परभारा घेतो, ह्मणोन हुजूर विदित झालें; याजवरून मौजे मजकूरचे बंदोबस्तास हुजुरून श्रीनिवास नर्सी कारकून शिलेदार पाठविले असत. तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन, मौजे मजकूरचा श्रीकडील अंमल सुरळीत देणें, पुजारी याजकडे व त्याचे सावकाराकडे वसूल एकंदर न देणें ह्मणोन, मौजे मजकूरचे मोकदमाचे नांवें छ. २२ जिल्काद चिटणिसी. पत्र १.

समान सबैन
मया व अलफ
सफर २६

१०३३ (५४५)–तेलंग अगंतुक ब्राह्मण सोमवार पेठेंत मृत्यु पावला आहे, त्याचे दहनास लांकडें जाळाऊ वजन पक्के खंडी ·।।।· पंधरा मण लांकडें दे-विले (लीं) असे(त) तरी खरेदी करून देऊन ब्राह्मणाचें दहन करणें, सदरहू लांकडांची किंमत होईल ते शहरमजकूरचे कोतवालीचे

समान सबैन
मया व अलफ
सफर २६

(1031) An allowance of Rs. 20 per month and 5 seers of fuel per day was granted to an ascetic who inhaled smoke and practised Yoga in 84 different postures.

A. D. 1777-78

(1032) Government was informed that the village of Singwe in Parganá Násik, belonging to the idol of Rámchandra in Panchawati, had been mortgaged by the worshipper to his creditor, and that the revenue was being recovered by the creditor direct. A karkun was sent to take over the management of the village and to spend proceeds for purposes connected with the idol. The pátil of the villaged was enjoined to see that the revenue was not paid to the creditor or to his agents.

A. D. 1777-78.

(1033) Sanction was given to supply 3/4 Khandi, that is 15 Maunds,

हिशेबीं ब्राह्मणाचे नांवें धर्मादाय खर्च लिहिणें मजुरा पडेल ह्मणोन, आनंदराव काशी कमाविसदार कोतवाली शहर पुणें यांचे नांवें छ. २६ जिल्हेज. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१०३४ (५८३)—धर्मादाय दक्षणा श्रावणमास मुक्काम पुणें. रुपये.

तिसा सबैन
मया व अलफ
रजब २९

३२२०२ पर्वतीस रमण्यांत दक्षणा ब्राह्मणांस दिल्ही, प्रारंभ छ. ४ रजब श्रावण शुद्ध षष्ठी सौम्यवासरे बेवीस घटकांनंतर रुपये.

१३२१६ विद्यमान जनार्दन आपाजी, दरवाजा पहिला, ब्राह्मण ८३४०, एकूण शेरा १॥०। प्रमाणें.

६४६० विद्यमान रामशास्त्री, दरवाजा दुसरा, ब्राह्मण ३२५९ एकूण शेरा १।॥=॥ प्रमाणें. रुपये.

५३८१ विद्यमान अमृतराव विश्वनाथ, दरवाजा तिसरा, ब्राह्मण २७५०, शेरा १।॥=। प्रमाणें.

७१४५ विद्यमान कृष्णराव बल्लाळ काळे व काशीनाथ शास्त्री, दरवाजा चौथा, ब्राह्मण ३४१५ एकूण शेरा २८०॥ प्रमाणें

३२२०२ १७७६४

शेरा सरासरी १।॥० प्रमाणें.

२५८२२ वाड्यांत ब्राह्मणांस दक्षणा दिल्ही, विद्यमान रामशास्त्री नावनिशीवार तपशीलबंद, अलाहिदा सुमारें ४३ एकूण ब्राह्मण असामी.

देखील क्षेत्रींचे ब्राह्मणांसुद्धां दक्षणा. रुपये.

२३८७२ निसबतवार व क्षेत्रस्थ वगैरे मिळोन ब्राह्मण असामी २१७७ शेरा सरासरी १०।॥=॥ रुपये.

१९५० यज्ञेश्वरशास्त्री, आपाशास्त्री यांचे बंधू यांस लग्नाबद्दल साल-मजकुरीं एकसाल. रुपये.

२५८२२

A. D. 1777-78. of fuel for the cremation of a travelling Telang Brāhman who died in Poona.

(1034) Among the details of this date, the details of the *Shrāwan-Daxaṇā* expenses amounting to Rs. 64, 537 are given.

A. D. 1778-79. It appears from a remark made at the end that some

३०० शंकराचार्य स्वामी शृंगेरीकर यांच्या समाधी पंचवटींत श्रीगोदातीरीं दोन आहेत, तेथील पूजन, अर्चन, व पुण्यतिथ दोन मिळून दरसाल तीनशें रुपये श्रावणमासीं द्यावयाचा करार आहे, त्याप्रमाणें सालमजकूरचे रुपये.

२ श्रीदेवदेवेश्वर, वस्ती पर्वती, यांस रमण्यांत दक्षणा समाप्त जाल्यावर दक्षणा ठेविली, विद्यमान जनार्दन आपाजी. रुपये.

१ श्रीदेवदेवेश्वर.

१ श्रीविष्णु.

९९५ दुखणेकरी ब्राह्मण व ब्राह्मणांचीं मुलें वगैरे रमण्यांत दक्षणेस गेलीं नाहींत. त्यांस घरोघर दक्षणा दिल्ही; व गांवांतील देवांपुढें दक्षणा ठेविली, गुजारत कारकून निसबत रामचंद्र नारायण सुभा प्रांत पुणें, व बाळ दिक्षित गडबोले बरहुकूम यादी. रुपये.

२ श्रीदेव.

·॥· श्रीओंकारेश्वर.

१ श्रीरामचंद्र तुळशीबागेंतील.

·॥· श्रीगणपती.

२

९९३ ब्राह्मण. असामी ७४८

एकूण शेरा सरासरी १।- प्रमाणें. रुपये

५०४	प्रत असामी	५०४	दर १
४८६	प्रत असामी	२४३	दर २
३	प्रत असामी	१	एकूण.
९९३		७४८	

९९५

६६७ मुक्काम पुरंधर येथील ब्राह्मणांस दक्षणा दिल्हीबरहुकुम याद.

१० बाळंभट किरकिरे.

८ गोविंदभट किरकिरे.

१० पुरुषोत्तम भट, पुराणीक.

---

at least of the persons who received Daxaṇá at the wáḍá were brought in palanquins; all the palanquins in the town were requisitioned by Government for the purpose on that day.

६ बाळंभट मराठे.

६० प्रत असामी १२ दर ५ प्रमाणें.

१२८ प्रत असामी ३२ दर ४ प्रमाणें.

२३१ प्रत असामी ७७ दर ३ प्रमाणें.

२०६ प्रत असामी १०३ दर २ प्रमाणें.

८ प्रत असामी ८ दर १ प्रमाणें.

६६७ २३६

शेरा सरासरी २।॥-। प्रमाणें.

५९९८८ २०९२६

४१५५॥ खुर्दा रमण्यांत उलफ्याबद्दल दर पांच रोजां व दक्षणे समयीं दिल्हा, गुजारत बाळाजी नारायण आगाशे, खुर्दा गुजारत पांडोबा नाईक वगैरे खुर्दा. रुपये.

१६४८३। उलफ्यास पांच रोजां ब्राह्मण वगैरे असामी. एकूण.

१३५२८॥ ब्राह्मण ५४११४ असामी. दर असामी टक्का ·।· प्रमाणें.

८१७७॥। दरवाजा पहिला असामी ३२७११

४३८२ दरवाजा दुसरा असामी १७५२८

९६८॥। दरवाजा तिसरा असामी ३८७५

१३५२८॥ ५४११४

तपशील तेरखा.

१८३६	छ. २९ जमादिलाखर	७३४४
२५०९॥	छ. ३० जमादिलाखर	१००३८
२८५८॥।	छ. १ रजब असामी	११४३५
३०२६॥	छ. २ रजब	१२१०६
३२९७॥।	छ. ३ रजब	१३१९१

१३५२८॥ ५४११४

२९५४॥। बायका ११८१९ असामी दर असामी ·।· प्रमाणें एक.

६६३॥। छ. २९ जमादिलाखर २६५५

८२२ छ. ३० जमादिलाखर ३२८८

४७५।	छ. १ रजब	१९०१
४६८॥।	छ. २ रजब	१८७५
५२५	छ. ३ रजब असामी	२१००
२९५४॥।		११८१९

१६४८३। ६५९३३

२१६०। दक्षणेसमयीं ब्राह्मणांस दर असामीस रुके ८६ प्रमाणें इस्तकबिल छ. ४ रजब तागाईत छ. ५ मिनहू. दक्षणेस असामी १७७६४ पैकीं ब्राह्मणांस खुर्दा पावला नाहीं ते वजा असामी ४८२ बाकी असामी १७२८२ एकूण दरवाजेवार असामी एकूण टके.

१०२३॥।	दरवाजा पहिला असामी	८१९०
३६५॥।६	दरवाजा दुसरा असामी	२९२७
३४३॥।	दरवाजा तिसरा असामी	२७५०
४२६॥।६	दरवाजा चौथा असामी	३४१५
	टके	
२१६०।		१७२८२

१८६४३॥ ८३२१६

पैकीं वजा खुर्द्याचें मापें घेतां, व खर्च होतां कसर वाढली खुर्दा टका १॥ बाकी टके १६६४२ एकूण खुर्दा खरेदी गुजारत हाये. रुपये.

२२६३।=॥ गुजारत पांडोबा नाईक पराडे, खुर्दा टके १०१५० दर ४।११। प्रमाणें रुपये.

१२६७॥-॥ गुजारत जेठ्या

१००० प्रत टके ४५०० दर ४॥

२६७॥-॥ प्रत टके १२०० एकूण दर ४।११। प्रमाणें.

१२६७॥-॥

६२४॥≡॥ गुजारत यादोबा नाईक लोहोकर टके
२७९२ एकूण दर ४।१०॥ प्रमाणें.

४१५५॥≡॥
पैकीं वजा सुट ८≡॥, बाकी रुपये.

३९३॥। किरकोळ तपशील बंद अलाहिदा २ एकूण.

६४५३७।

वाड्यांत ब्राह्मणांस दक्षणा दिली, विद्यमान रामशास्त्री इस्तकबील छ. २९ जमादिलाखर, श्रावण शुद्ध १ भृगुवासरे तागाईत छ. ७ रजब. रुपये.

३५६२ आश्रित वगैरे.

१५० बाळकृष्णशास्त्री.

१०० रामशास्त्री.

१५० लक्ष्मण पाठकजी.

× × × ×

२६३५ निसबत बापूभट शिंत्रे.

२५ विश्वनाथभट गोडशे.

२५ यथुराभट वैद्य काशीकर.

२५ बाळकृष्णभट छत्रे.

× × × ×

२२८ निसबत यज्ञेश्वर दीक्षित मनोहर.

८ बाळंभट घाणेकर.

५ शंकर दीक्षित आकुर्डीकर.

१८२ वाड्यांतील असामी एकूण रुपये.

२७ आचारी.

४ बाबाजी गोखला.

४ सदाशिव करमरकर.

× × × ×

७८ शागिर्द.

३ विसू जोशी.

३ भवानी शंकर.

× × × ×

३० हरकारे.

३ बापू अवधारी.

३ विसोबा धुमाळ.

× × × ×

१५ रीमवान.

३ लक्ष्मण चोपडा.

३ येशवंत.

× × × ×

२० पीर कसबें पुणें यांस सालगुदस्तप्रमाणें सालमजकुरीं दक्षणे[illegible]तात ते.

१० शेखसला.

१० शेखसादत.

२०

११७।। पोस्तखर्च प्यादे वगैरे रमण्यांत ब्राह्मणांचे बंदोबस्तास होते त्यांस मिठाईबद्दल दर असामी ८= प्रमाणें.

३२ किल्लेहायचे लोकांस.

३ किल्ले विसापूरकर असामी २४.

२।।। किल्ले राजमाची असामी २२.

× × × ×

११।।।= तालुके हाय.

६।। तालुके विजेदुर्ग असामी ५२.

२।। तालुके अवचितगड असामी २०.

३८।।= प्यादे वगैरे.

४।।= दिंमत रामजी यादव असामी ३७.

४।। निसबत विसाजी धोंडदेव असामी ३६.

× × × ×

२८= माजी चंदनगडकरी.

१५० २५८= हुजूर हशमलोकांस असामी.

१५० कित्तालोक.

३६ पर्वतीस श्रीदेवदेवेश्वराकडे व विष्णूकडे चौकीस आहेत त्यांस सालाबादप्रमाणें.

१५ दरवाज्यांस असामी १५.

५।।= कारखान्याकडे वगैरे प्यादे असामी.

२० सरकारचे वाड्यांत दक्षणासमासीदिवशीं ब्राह्मण कोंडले त्यांचे चौकीस.
१० ब्राह्मणांस आणावयास व पोचवावयास पालख्या शहरांतील गृहस्थांच्या जमा करावयास होते ते.
५ विद्याकडे.

× × × ×

१०३५ (८९२)—श्रावण मासचे दक्षणेचे बंदोबस्तास सरकारांत लोक आणविले असेत, तरी पोटाची सदरहु लोकांची बेगमी करून देऊन पाठवून देणें म्हणोन. सनदा.

सीत समानीन मया व अलफ रमजान

१ परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी यांस असामी ३०० तीनशे यांविशीं.
१ सदाशिव चिमणाजी सचिव यांस असामी ३०० तीनशें यांविशीं.
१ रामचंद्र नारायण किल्ले पुरंधरापैकीं असामी १०० शंभर यांविशीं.
१ नारो महादेव किल्ले सिंहीगडपैकीं असामी ७५ पाऊणशें यांविशीं.
१ रामराव नारायण किल्ले राजमाची, तालुके मजकूर, पैकीं असामी ५० यांविशीं.
१ रंगो शामराव किल्ले चंदन पैकीं असामी १५ पंधरा येविशीं.
१ भगवंतराव नारायण किल्ले चाकण पैकीं असामी १० दहा यांविशीं.
१ रघुनाथ सदाशिव तालुके रायगड पैकीं असामी १०० शंभर यांविशीं.

८

आठ सनदा दिल्ह्या असेत. रसानगी महादाजी नरसी कारकून दिंमत सर्वोत्तम शंकर, हशमनीस.

१०३६ (९०७)—पाद्री फैल्याद्र मानरदेव रेवदंडेकर यांणें हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, रेवदंड्यास मानरदेवीची रमेद फिरंगी याचे वेळेची आहे, तिच्या भिंती मजबूद आहेत परंतु वासे जुने होऊन वरील काम जाया जाहलें आहे, तें सरकारांतून नीट करून देविलें पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून रमेदीचे कामाबद्दल रुपये १०० शंभर रुपये तालुके रेवदंडा पैकीं दे-

सीत समानीन मया व अलफ मोहरम १२

(1035) Men were brought to Poona from the service of Pratinidhi, Sachiv, and other officers to keep order during the alms giving ceremony in the month of Shrávaṇ.

A. D. 1785-86.

(1036) At the request of a Portuguese priest of Rewadaṇḍá, sanction was given to the expenditure of Rs. 100 on repairing a Christian church at Rewadaṇḍá.

A. D. 1785-86.

विले असत, तरी सदरहू शंभर रुपये देऊन काम करवणें म्हणोन, आनंदराव शिंदे याचे नांवें. सनद १.

रसानगीयादी.

१०३७ (९४३)–श्रीपंचलिंग महादेव, वास्तव्य मौजे बारव, तर्फ हवेली, प्रांत जुन्नर यांस, तालुके शिवनेर, व तालुके चास वगैरे जागां कोळ्यांनीं दंगा केला होता त्यांचें पारपत्य होऊन बंदोबस्त जाला ह्मणजे श्रीचें देवालय बांधावें ह्मणोन बाळाजी महादेव यांणीं नवस केला; त्याप्रमाणें कोळ्यांचें पारपत्य होऊन बंदोबस्त जाला, सबब श्रीचें देवालय दोन हजार रुपयांत बांधावयाचा करार करून बाळाजी महादेव यांस आज्ञा केली आहे. तालुके शिवनेर व तालुके चास येथील गांवगन्ना पैकीं सरकारजमेशिवाय पट्टी करून दोन हजार रुपयांत देवालय बांधणें, जाजती पट्टी न करणें ह्मणोन, कमाविसदार यांचे नांवें. सनदा.

सबा समानीन मया व अलफ जमादिलावल २९

१ बाळाजी महादेव तालुके शिवनेर यांस कीं, श्रीचें देवालय दोन हजार रुपयांत बांधणें. सदरहूपैकीं सातशें रुपये निळकंठराव रामचंद्र, तालुके चास, यांजकडून देविले आहेत, बाकी तुह्मांकडून रुपये १३०० तेराशें देविले असेत, तरी तालुके मजकूर येथील गांवगन्नापैकीं देणें ह्मणून. सनद.

१ निळकंठराव रामचंद्र, तालुके चास, यांस कीं, श्रीचें देवालय दोन हजार रुपयांत बांधावयाची आज्ञा बाळाजी महादेव यांस केली आहे. सदरहूपैकीं तुह्मांकडून रुपये ७०० सातशें देविले असेत, तरी तालुके मजकूर येथील गांवगन्नापैकीं देणें, ह्मणन. सनद.

२

रसानगीयादी.

१०३८ (९५०)–द्वारकादास बैरागी हे श्रीगोदातीरीं मौजे बाभुळगांव, परगणा

(1037) When a rebellion of kolis broke out in Táluká Siwaner and Tàluká Chàs, Báḷáji Mahádeo, officer of the former Tálukà, made a vow to build a temple to Shri Panch-Linga Mahádeo at Mouze Bárav in prânt Junner, if the rebellion was put down. The rebellion was suppressed and Báḷáji Mahádeo was permitted to fulfill his vow by levying Rs. 2000 from the two Tálukás in addition to Government demand.

A. D. 1786-87.

(1038) Dwárkádás, a Bairági residing in the fields near Bábhuḷgaum in Parganá Waijápur was a great ascetic. In summer he surrounded himself on all sides with fire, in the

A. D. 1786-87.

सबा समानीन मया व अलफ. रजब २४

वैजापूर, नजीक रानांत राहतात, निस्पृहवृत्तीनें आहेत, बहुत योग्य तपस्वी, उष्णकाळीं पंचाग्निसाधन, व पर्जन्यकाळीं पर्जन्यांत, व शीतकाळीं जलांत, याप्रमाणें तपस्वी, निराहारी दुग्ध प्राशन करून आहेत, आल्या गेल्या ब्राह्मणास व बैरागीयास अन्न देतात, व गाईची सेवा करितात. यांचे सरकारांतून चालविल्यास श्रेयस्कर जाणोन, नूतन इनाम पडजमिनीपैकीं जमीन चाहूर १॥ दीड चाहूर द्यावयाची करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी यांचें मठाजवळ लगते परगणा वैजापूरचे गांव आहेत, तेथील गांवपैकीं यांचे उपयोगी व गाईच्या चरावयाचे उपयोगी पडजमिनीपैकीं जमीन सदरहूप्रमाणें पाहून नेमून त्यांचे दुमाला करून देऊन चतुःसिमेचा जाबता हुजूर पाठवून देणें. त्याप्रमाणें इनामपत्रें बैरागी यांचे नांवें करून दिल्हीं जातील म्हणोन, रामचंद्र नारायण मामलेदार, परगणा नेवासें वगैरे महाल, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगीयादी.

१०३९ (१०१३)–श्रावणमासचे दक्षणेचे बंदोबस्तास तालुकेहायपैकीं लोक आणविले असेत, तरी पोटाची बेगमी करून पाठऊन देणें म्हणोन. सनदा.

इहिदे तिसैन मया व अलफ जिल्काद १

१ रघुनाथ चिमणाजी सचिव यांजकडील लोक असामी ३०० तीनशें येविशीं.

१ परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी यांजकडील लोक असामी ३०० येविशीं.

१ तर्फ शिवनेर निसबत बाळाजी महादेव यांजकडील लोक असामी २००.

१ किल्ले वंदन निसबत विश्वासराव नारायण लोक असामी ५०.

१ किल्ले पुरंधर निसबत रामचंद्र नारायण लोक असामी २००.

१ तर्फ पटा निसबत बाळकृष्ण केशव लोक असामी ५०.

१ किल्ले विसापूर निसबत भिकाजी गोविंद लोक असामी ६०.

१ किल्ले कोरीगड निसबत आनंदराव भिकाजी असामी ५०.

१ किल्ले चाकण निसबत भगवंतराव नारायण लोक असामी १५.

---

rainy season he exposed himself to rain and in winter he remained immersed in water. He lived on milk, distributed food to Brahmans and Bairágis, and was devoted to the service of cows. One and a half chahurs of inám land was therefore given to him.

A. D. 1790-91.

(1039) About 1800 men were ordered to Poona from different tálukás to assist in keeping order at the time of the payment of the Daxaṇá distributed in the month of Shrávaṇ.

१ तालुके रायगड निसबत सदाशिव रघुनाथ लोक असामी २००.
१ किल्ले ताथवडा निसबत माधवराव कृष्ण असामी २५.
१ किल्ले राजमाची निसबत रामराव नारायण असामी ७५.
१ किल्ले चंदन व नांदगिरी निसबत रंगो शामराज लोक असामी ५०.
१ किल्ले परळी निसबत नारो बल्लाळ लोक असामी ३०.
१ किल्ले सिंहीगड निसबत केशवराव जगन्नाथ असामी १००.
१ किल्ले पाल निसबत गोविंदराव बल्लाळ असामी ७५.
१ किल्ले नारायणगड निसबत रामचंद्र शिवाजी असामी १५.
१ किल्ले घनगड हवालदार व कारकून लोक असामी १५.

१८

एकूण १८ सनदा दिल्हा असेत.

१०४० ( )–श्रीकार्तिकस्वामी, वास्तव्य पर्वती, यांचे प्रासादावर उल्कापतन होऊन विछिन्न जालें, त्याचा जीर्णोद्धार केला त्याजबद्दल खर्च आहे.

इसने तिसन मया व अलफ सवाल ३

९ इनाम, नक्त नेमणुकी, वतनें वगैरे.

(ब) देणग्या पुढें चालवणें.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०४१ (२८७)–विनायकभट थथे यांस मौजे ताथवडें, तर्फ हवेली, प्रांत पुणें, हा गांव इनाम दिल्हा आहे, त्याचीं सरकारचीं इनामपत्रें होऊन राजपत्रें जालीं आहेत, त्या पत्रांवर सरकारचा शिक्का गडबडेमुळें जाहला नाहीं, यास्तव श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामींस विनंती

सीत सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

(1040) Some expenditure was incurred in repairing the temple of Shri Kártik Swámi at Parwati as it had been struck by lightening.

A. D. 1791-92.

(b) Continuance of ináms.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1041) The village of Táthawade in paránt Poona had been given to Vináyakbhaṭ Thathe by the late Peshwá Mádhavrao and a Sanad had been issued but never sealed. The Peshwá's agent at Sátárá was asked to request the Satárá Rájá to cause

A. D. 1775-76.

करून, तीर्थस्वरूप कैलासवासी माधवराव साहेबांचे कारकीर्दींत पत्रें जालीं आहेत, सबब त्या वेळचे शिक्के काढवून भटजींच्या पत्रांवर शिक्का करून देणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत, मुकाम सातारा, यांचे नांवें छ. ११ रबिलावल. सनद १.

येविशीं बाबूराव कृष्ण यांस सदरहू अन्वयें. सनद १.

२

रसानगीयादी.

१०४२ (९८२)—महालानिहाय येथील मुसलमान खुमाचे सदारत व अदालतीची मामलत तिमाराव भिमाजी याजकडे सालमजकुरापासून सांगोन, इनामदार, व जहागीरदार, व रोजिनदार, व काजी मुलाणे खतीबा वगैरे, व मोईतसबी, यांची चौकशी करून गैरसनदीमुळें ऐवज निघेल तो, व न्यायमनसुबीमुळें व सनदी लोकांपासून वाजबीच्या रीतीनें जीवन पाहून सरकारचा ऐवज साधावयाविशीं आज्ञा केली असे; तरी मुसलमान लोकांस ताकीद करून मशारनिल्हेकडे पाठवणें. ज्याचे ते रुजू होऊन सदारतीकडील पत्रें आणतील त्याप्रमाणें इनामगांव, व जमीन, व रोज, व वतनें, व हक्क लवाजमे चालवीत जाणें; दिकत असेल त्याची चौकशी, व खूम मजकुराचा न्याय इनसाफ वगैरे सदारतीचे व अदालतीचे अंमल मशारनिल्हेकडील कारकून येऊन करितील त्यांस करूं देणें; दुमाले व इनामगांव ज्यांकडे असतील त्यांस ताकीद करून अंमल देवित जाणें; व काजी मुलाणें वगैरेयांस गांवखर्चीं इनामजमीनी व हक्क असतील त्यांची वैवाट पाहतील त्याचा झाडा दाखवणें; येविशीं गांवगन्नाचे मोकदमांस ताकीद करणें ह्मणोन, मामलेदार व जमीदार यांस चिटणिसी.

तिसा समानीन मया व अलफ जमादिलावल ६

पत्रें.

२ परगणे पारनेर.

१ महादाजी नारायण यांस.

१ जमीदारांस.

२

a search to be made for the late Peshwá's seals and to order the sanads to be sealed with it.

(1042) Timárao Bhimáji was appointed to inquire into the land and cash alienation in parganá Párner, Nagar, Sinnar Sangamner, Násik &c. enjoyed by Mahomedans. Where no sanads were forthcoming the alienations were to be resumed. Where sanads were forthcoming a reasonable amount from the holder as *nazar* was to be levied for Government.

A. D. 1788-89.

२ तर्फ नगर हवेली.

१ महादाजी नारायण यांस.

१ जमीदारांस.

२

२ परगणे सिन्नर.

१ पांडुरंग धोंडाजी कमावीसदार यांस.

१ जमीदार परगणे मजकूर यांस.

२

२ तर्फ हवेली संगमनेर.

१ गणेश भवानी कमावीसदार यांस.

१ जमीदारास.

२

२ तर्फ त्रिंबक.

१ धोंडो महादेव यांस.

१ जमीदार यांस.

२

२ परगणे नाशिक.

१ कृष्णराव गंगाधर कमावीसदार यांस.

१ जमीदार यांस.

२

१ जमीदार परगणे पाडेपेडगांव यांस.

१३

१०४३ (१०७६)—परगणे येरंडोल वगैरे महाल येथें इनाम जमीनी आहेत, त्यास बेवारशी व जाजती सुदामतशिवाय अनभवीत असतील त्यांची चौकशी करून, बेवारशी व जाजती जमीनी असतील त्यांचा वसूल सरकारांत घ्यावयाविशीं तुम्हांस आज्ञा करून हें पत्र सादर केलें असे,

सलास तिसैन मया व अलफ सवाल २३

(1043) An inquiry was ordered to be made into ináms which had become liable to resumption through failure of heirs, as also into those which were unauthorizedly held. All such ináms were ordered to be fully assessed to the revenue.

A. D. 1792-93.

तरी बेवारशी व जाजती जमीनी असतील त्याचा वसूल महालाकडे घेणें; आणि मुदामत इनाम असतील ते चालवणे ह्मणोन भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार यांचे नांवें चिटणिसी.

पत्र १.

येविशीं. पत्रें ४.

३ जमीदारांस.

१ परगणा येरंडोल.

१ परगणा नेर.

१ परगणा बेटावद.

३

१ मोकदम देहेवि तपशील.

२ परगणा येदलाबाद.

१ मौजे चांगदेव.

१ मौजे इटई.

२

१ मौजे वाघोदें परगणा रावेर.

१ मौजे धाधरणे, परगणे बेटावद.

४

४

१० किताबती, व बहुमान.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०४४ (३५२)–बाबूराव कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मांस बहुमान चवरी द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी चवरी नवी करावयास रुपये.

सबा सबैन मया व अलफ रमजान २[illegible]

X Grants of titles and honours.

FROM JANÁRDAN APÁJI'S DIARY.

(1044) Baburao Krishṇa was permitted to use a *chawri*, and Rs. 30 were given to him to get one made (Rs. 15 for cow's hair and Rs. 15 for the handle.)

A. D. 1776-77.

१५ गंगावनाचा कांदा.
१५ दांडीस रुपे.

३०

एकूण तीस रुपये नेमून एकसालां दिल्हे असेत, तरी किल्ले सातारा येथील ऐवजीं घेऊन चवरी करऊन बाळगीत जाणे ह्मणोन छ. १९ रमजान. सनद १.

परवानगीरूबरू.

मुतालीकांचे रोजकिर्दीपैकीं.

१०४५ (१९)—बळवंतराव कदम बांडे यांचे नांवे सनद कीं, ताराजी कदम शिलेदार तुह्मांकडील यांणीं तुमचे पथकांबरोबर स्वारींत चाकरी चांगली केली, सबब त्यांस आफ्तागिरा करार करून दिल्हा असे, तरी तुह्मांकडील सरंजामाचे ऐवजीं सदरहू आफ्तागिऱ्याची मोईन सालीना रुपये ५० पन्नास रुपये छ. १ सफरापासून देत जाणें; व आफ्तागिराचें सामान शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

इसने तिसैन मया व अलफ सफर ७

रसानगीयादी.

११ सार्वजनिक इमारती, व लोकोपयोगीं कामें.

(अ) विहिरी व तलाव.

१०४६ (४९६)—अमृतराव आपाजी यांस सनद कीं, वेदमूर्ती देवशंकरभट ओझे, वास्तव्य मौजे धरोल, परगणे हकार, प्रांत सोरट, यांणीं द्वारकेचे वाटेस मौजे मजकूरचे रानांत सहा कोस उजाडींत पाणी नवतें तेथें विहीर खणोन पाणी पाडिलें आहे. तें वाटसरांचे उपयोगीं पडतें. परंतु मोवर-

समान सबैन मया व अलफ रजब १२

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(1045) Táráji Kadam Silledár, under Balwantrao Kadam Bânḍe. having done good service in the late campaign was given an annual allowance of Rs. 50 for the salary of an *áftágir* bearer.

A. D. 1791-92.

XI Public buildings, and works of public convenience.

(a) Wells and tanks.

(1046) Dewashankarbhaṭ Oze of Dhároḷ in pargaṇa Hakár in prant Soraṭ had constructed a well within the limits of the village for the use of travellers proceeding to Dwárkà, as no water was to be had for 12 miles round. Sanction was accorded to an annual expenditure of Rs. 60 for drawing water from the well by bullocks.

A. D. 1777-78.

गांवचीं गुरें व वाटसरांचीं गुरें घोडीं वगैरे यांचे उपयोगीं मोट लाविल्याशिवाय पडत नाहीं, यास्तव मोट लाविली पाहिजे ह्मणोन, मटजींनीं विदित केलें; त्याजवरून मोटेचे बैलांस व माणसांस मिळोन दरसाल रुपये ६० साठ तालुके अमदाबादपैकीं नेमून देविले असत, तरी सदरहू साठ रुपये दरसाल मोटेचे बैलांस व माणसांस नेमून देणें, हे मोट लावतील ह्मणोन.

समद १.

रसानगीयादी.

१०४७ (५२०)—बाजी गोविंद यांस सनद कीं, चिमणाजी महादेव व माधवराव राम यांणीं विदित केलें जें, कसबे पाल, मामले मजकर, येथें हाटाळे तळें बहुतकाळीं आहे. तें गाळानें भरलें होतें, त्यास भुतांदेवतांचे उपद्रवाकरतां ह्या काळपर्यंत कोणीं गाळ काढून नीट केलें नाहीं, त्यास आपण तेथील जमीदारास पुसोन, भुतांदेवतांचा बंदोबस्त करून, दगडी बांध व घाट बांधोन तयार केलें. तळ्याचें पाणी गुरांस व जनांचे उपयोगीं पडतें. तळ्याचे दक्षणेस व पश्चमेस व उत्तरेस तिहीं बाजूंस बांधावर आंबे, केळीं व फुलझाडें लाविलीं आहेत. त्या कामास पदरचे आठशें रुपये, व गांवकरी, वाणी, उदमी वगैरे यांणीं उदकाचें काम सर्वांचे उपयोगीं परोपकार जाणोन पट्टी करोन तीनशें बेचाळीस रुपये दिले, त्यासुद्धां खर्च करून तळें बांधोन पाणी विपुल केलें. असें असतां सालमजकुरीं बाजी गोविंद यांणीं सरकारचें तळें तुह्मांकडे आहे, तें जाग्यासुद्धां आपणाकडे घ्यावें, याअन्वयें सरकारचें पत्र आह्मांस आणिलें, त्याजवरून आह्मीं पुण्यास येऊन सदरहू वर्तमान मशारनिल्हेस सांगितलें, तेव्हां त्यांणीं तळें जाग्यासुद्धां आमचे स्वाधीन करविलें आहे, त्याप्रमाणें आम्हांकडे चालवावयाविशीं सरकारांतून सनद दिली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणितां उभयतां मोडक यांणीं आपले पदरचा ऐवज पट्टी करून गांवकरी वगैरे यांणीं दिल्हा त्यासुद्धां खर्च करून तळें बांधून उदक विपुल सर्वांस केलें; आणि तळ्याचे तिहीं बाजूंस बांधावर झाडें आंबे, फणस वगैरे फळझाडें लाऊन बाग करून, सन सलास सीतैनापासून आज सोळा

समान सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

(1047) The tank of Hátále in kasbá Pál had been silted up for a long time. No one ventured to clear it through fear of raising evil spirits. Chimnáji Mahádeo and Mádhavrao Rám, with the permission of the Jamidàr, arranged about the evil spirits and had the stone wall and steps repaired at a cost of Rs. 1142: of this amount Rs. 800 was given by Chimnáji himself, the remaining amount being raised by contributions. The tank had now an ample supply of water and trees were planted around it. It was now claimed by Bàji Govind, on behalf of Government. The matter being taken to the Peshwá, the tank was made over to Chimnáji Mahádeo and the other person on account of their expenditure on it.

A. D. 1777-78.

वर्षे उपभोग करीत आहेत, त्यास सालमजकुरीं तळें सरकारी ह्मणोन तुह्मांकडे मुभा निसबत सरकारांतून दिल्हें होतें, त्यास मशारनिल्हे यांणीं सदरहू वर्तमान तुह्मांस सांगितल्यावरून तुह्मीं तळें मोडकांकडे ठेविल्याप्रमाणें सरकारांतून याजकडे करार करून दिल्हें असे, तरी पेशजींप्रमाणें मशारनिल्हेकडे तळें जागासुद्धां चालवणें, अडथळा न करणें ह्मणोन छ. २२ जिल्काद. सनद १.

रसानगीयादी.

मुतालिक ह्यांचे रोजकिर्दीपैकीं.

१०४८ (१२)—मनोळी व सतगिरें या दोन्हींच्या दरम्यान सहा कोस पाणी नव्हतें, याजकरितां तुह्मांकडील रामचंद्र महादेव परांजपे यांणीं पैका खर्च करून विहीर बांधोन अरण्यांत पाणी उत्पन्न केलें, तेथें पांथिक येईल, राहील; त्यास वस्ती पाहिजे याजकरितां प्यादे नेहमीं ठेऊन वस्ती करावी लागत्ये, त्यास स्वामींनीं कृपाळू होऊन वसाहतीबद्दल जमीन नूतन देविली पाहिजे ह्मणोन, सदाशिव कृष्ण यांणीं विनंती केली; त्याजवरून बेगमीबद्दल सालमजकुरापासून जमीन. बिघे.

समान सबैन मया व अलफ मोहरम १८

१२० परगणे मुरगोडपैकीं विहिरीनजीक चिगर २ एकूण. बिघे.

६० मौजे मदलूरपैकीं चिगर १ बिघे.

६० मौजे श्रीरंगपूरपैकीं चिगर १

एकूण. बिघे.

१२० २

८० मौजे चिंचपूर, तर्फ सिंदोगीपैकीं. बिघे.

२००

एकूण दोनशें बिघे जमीन सदरहू तिही गांवपैकीं दूम, सीम प्रतींची देविली असे, तरी नेमून देऊन चालवणें, आकार होईल तो धर्मादाय खर्च लिहीत जाणें, दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें ह्मणोन महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद.

रसानगीयादी.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(1048) There being no water between Manoḷi and Satgire for a distance of 12 miles, Rámchandra Mahádeo built a well at his own cost between those villages. It became necessary to keep a guard at the place, to protect travellers who might halt there; Sadáshiv Krishṇa offered to arrange for the guard and was given 200 bighás of land in inám for the purpose.

A. D. 1777-78.

१०४९ (७१५)—आनंदराव मोरेश्वर व सदाशिव यादव उपनाम जावडेकर, गोत्र जामदग्नी, सूत्र अश्वलायन, यांणीं हुजूर कजबे पुणें येथील मुकामीं येऊन विनंति केली कीं, कसबें इंदापूर, परगणे मजकूर, सरकार जुन्नर, सुभे खुनस्ते बुनीयाद, येथें पाण्याचा तोटा, यास्तव आपण तळ्याची इमारत करून गांवास पाण्याची सोय केली, सबब परगणे मजकूरचे कमावीसदारांनीं व जमीदारांनीं आपणांस एक चावर जमीन इनाम देऊन चतुःसीमापूर्वक जाबता करून दिल्हा, तो पाहून स्वामींनीं कृपाळू होऊन सदरहू एक चावर जमीन इनाम देऊन चालविली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणतां गांवास पाण्याचा तोटा, सबब यांणीं कजबे मजकुरीं इमारत तळ्याची करून गांवास पाण्याची सोय केली, हें जाणोन यांजवर कृपाळू होऊन यांस परगणे मजकूरचे कमावीसदारांनीं व जमीदारांनीं एक चावर जमीन इनाम देऊन चतुःसीमापूर्वक जाबता करून दिल्हा, तो पाहून त्याप्रमाणें जमीन चावर.

इसन्ने समानीन मया व अलफ रमजान १५

·।।।१५ थळसमलट पैकीं जमीन.

·।· अव्वल.
·।· दूम.
·।१५ सीम.

·।।।१५

यासी चतुःसीमा पूर्वेस बेड सिगवट.
दक्षणेस थळ पिसाळ.
पश्चमेस थळ पिसाळ इनाम. बाबूभट अडगरे.
उत्तरेस थळ सिगवट.

८१५ तळ्या नजीक गांवकरी यांची जमीन. बिघे.

८४ अव्वल.
८६ दूम.
८५ सीम.

८१५

यासी चतुःसीमा
पुर्वेस संभूप्रसाद मकट
दक्षणेस थळ जाधव. माळाचा उतरवट.
उत्तरेस कसबे मजकूरचे

(1049) There being scarcity of water at kasbá Indàpur, Anandrao Moreshwar and Sadásiv Yádav Jáwdeker built a tank for the public use. He was given one *chàhur* of land in inám.

A. D. 1781-82.

पश्चमेस थल जाधव गांवकुसास.
माळाचा उतरवट.

१

एकूण एक चावर जमीन अव्वल, दूम, सीम, तिन्ही प्रतीची सदरहू चतुःसीमापूर्वक, स्वराज्य व मोगलाई एकूण दुतर्फा, देखील सरदेशमुखी, कुळबाब कुळकानु, हली पट्टी, व पेस्तर पट्टी, जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधि, निक्षेपसहित खेरीज हक्कदार करून नूतन इनाम सरकारांतून करार करून दिल्ही असे, तरी सदरहू एक चावर जमीन यांचे दुमाला करून देऊन यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालवणें, दरसाल नवीन सनदेचा आक्षेप न करणें, या सनदेची प्रती लिहून घेऊन हे असल सनद यांजकडे भो-गवटीयास परतोन देणें ह्मणोन सनदापत्रें.

२ फडणिसी.

१ नांवचें.

१ मोकदम कसबे मजकूर.

२

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशाधिकारी, व लेखक वर्तमान व भावी.

१ देशमूख व देशपांडे.

२

४

सनदा व पत्रें चार दिल्हीं असेत.

रसानगी यादी.

१०५० (८४६)—शिवाजी गोपाळ यांस पत्र कीं, कल्याणाहून वसईस खुष्कीचे मार्गे जातां मनुष्यांस पाणी उन्हाळे दिवशीं नाहीं, यासकरितां मौजे राजावली, तर्फ कामण प्रांत वसई, येथील शिवेंत सरकारमार्गावर रानांत कोण्हीं नवी विहीर धर्मपरायण बांधिली आहे. तिचें पाणी बहुत चांगलें असतां, कोळी मच्छीमार खाजणांतील येऊन विहिरींत पाय धुतात, व ताडाचें मद्य

अर्बा समानीन मया व अलफ रजब ९

(1050) Jiwáji Gopál represented that a well built for charitable purposes at Rájáwali in tarf Káman on the road from Kalyán to Bassein contained good drinking water, but

A. D. 1783-84.

काढणार भंडारी भोपळे धुतात, असा उपद्रव होतो. त्याचा बंदोबस्त जाल्यास वाटसरांस निर्मळ पाणी व छाया नवी लावणी झाडांची केली आहे त्याची होईल, याजकरितां हें पत्र सादर केलें असे. तरी प्रांत मजकूरचे नेमणुकेपैकीं एक शिपाई नेमून देऊन विहिरीचे पाण्यास कोण्ही उपद्रव न देत असें करणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

१०५१ (९६७)—मैराळ भास्कर व निंबाजी भास्कर व यादो भास्कर व लक्ष्मण भास्कर व रामचंद्र भास्कर, गोत्र कौंडिण्य, सूत्र अश्वलायन, यार्दी परगणे वण, सरकार संगमनेर, यांणीं हुजूर कसबे पुणें येथील मुकामीं येऊन विनंती केली कीं, मौजे राजापूर, परगणे मजकूर, हा गांव मार्गावरील, पाण्याची सोय नाहीं. त्यास गांवानजीक सप्तशृंगाचे मार्गावरी प्राचीन गायमुख तीर्थ आहे; त्या तीर्थाचें कुंड बेमरामत होऊन जाया जाहालें, त्यांत पाणी राहात नाहीं, याजमुळें सप्तशृंगीचे देवीचे यात्रेकरी यांस, व मार्गींचे आल्यागेल्या लोकांस, व गांवास पाणी मिळत नाहीं. त्या कुंडाचा जीर्णोद्धार करून कुंड बांधावयास आह्मांस सामर्थ्य नाहीं. त्यास तुह्मी कुंडाचे जीर्णोद्धारास जो पयका लागेल तो लाऊन कुंड बांधावें. या खर्चाचे ऐवजीं तुह्मांस मौजे मजकूरपैकीं बागाईत जमीन एकवीस बिघे इनाम करून देऊन भोगवटीयास चतुःसीमापूर्वक पत्र करून देतों, ह्मणोन मोकदम मौजे मजकूर यांणीं सांगितलें, त्यास आह्मीं मान्य होऊन कुंडाचे जिर्णोद्धारास काम लाविलें त्याजवरून मौजे मजकूरचे मोकदम यांणीं मौजे मजकूरपैकीं बागाईत जमीन टिकी दोन एकूण जमीन बिघे ८२१ एकवीस चतुःसीमापूर्वक आपल्यास इनाम देऊन भोगवटियास इनामपत्र करून दिल्हें आहे, त्यास स्वामींनीं कृपाळू होऊन मोकदम याचे सदरहू जमिनीचें इनामपत्र आपल्या जवळ आहे तें पाहून त्याप्रमाणें सरकारांतून जमीन आपणास इनाम करार करून देऊन भोगवटियास इनामपत्रें करून दिल्हीं पाहिजेत म्हणून; त्याजवरून मनास आणितां मौजे मजकुरीं गायमुखाचें कुंड आहे, त्याची बंदिस्त जाया जाहली आहे, कुंडांत पाणी राहात नाहीं, याजमुळें श्री देवीचे यात्रेकरी यांस व आल्यागेल्या लोकांस व गांवास पाणी मिळत नाहीं. याजकरितां कुंड बांधावयास पैका लागेल तो लाऊन कुंड

समान समानीन मया व अलफ रबिलाखर २७

---

that the water was fouled by fishermen washing their feet in it, and Bhandáries washing their liquor-pots in it. A peon was therefore appointed to prevent the well being fouled.

(1051) Mairáḷ Bháskar and four others, Yárdis of parganá Waṇ in Sirkár Sangamner, were granted by the village officers of Rájápur in the said parganá some inám land in consideration of their having repaired, for the use of travellers, a tank on the road to Saptashringa. The grant was confirmed by the Peshwá.

A. D. 1787-88.

पश्चमेस थल जाधव   गांवकुसास.
माळाचा उतरवट.

१

एकूण एक चावर जमीन अव्वल, दूम, सीम, तिही प्रतीची सदरहू चतुःसीमापूर्वक, स्वराज्य व मोमलाई एकूण दुतर्फा, देखील सरदेशमुखी, कुलबाब कुलकानु, हलीं पट्टी, व पेस्तर पटी, जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधि, निक्षेपसहित खेरीज हकदार करून नूतन इनाम सरकारांतून करार करून दिल्ही असे, तरी सदरहू एक चावर जमीन यांचे दुमाला करून देऊन यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालवणें, दरसाल नवीन सनदेचा आक्षेप न करणें, या सनदेची प्रती लिहून घेऊन हे अस्सल सनद यांजकडे भोगवटीयास परतोन देणें ह्मणोन सनदापत्रें.

२ फडणिसी.
१ नांवचें.
१ मोकदम कसबे मजकूर.

२

२ चिटणिसी.   पत्रें.
१ देशाधिकारी, व लेखक वर्तमान व भावी.
१ देशमूख व देशपांडे.

२

४

सनदा व पत्रें चार दिल्हीं असेत.

रसानगी यादी.

१०५० (८४६)—शिवाजी गोपाळ यांस पत्र कीं, कल्याणाहून वसईस खुष्कीचे मार्गे जातां मनुष्यांस पाणी उन्हाळे दिवशीं नाहीं, याजकरितां मौजे राजावली, तर्फ कामण प्रांत वसई, येथील शिवेंत राजमार्गावर रानांत कोण्हीं नवी विहीर धर्मपरायण बांधिली आहे. तिचें पाणी बहुत चांगलें असतां, कोळी मच्छीमार खाजणांतील येऊन विहिरींत पाय धुतात, व ताडाचें मद्य

अर्बा समानीन मया व अलफ रजब ९

(1050) Jiwáji Gopáḷ represented that a well built for charitable purposes at Rájáwali in tarf Káman on the road from Kalyán to Bassein contained good drinking water, but

A. D. 1783-84.

काढणार भंडारी भोपळे धुतात, असा उपद्रव होतो. त्याचा बंदोबस्त जाल्यास वाटसरांस निर्मळ पाणी व छाया नवी लावणी झाडांची केली आहे त्याची होईल, याजकरितां हें पत्र सादर केलें असे. तरी प्रांत मजकूरचे नेमणुकेपैकीं एक शिपाई नेमून देऊन विहिरीचे पाण्यास कोण्ही उपद्रव न देत असें करणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

१०५१ (९६७)—मैराळ भास्कर व निंबाजी भास्कर व यादो भास्कर व लक्ष्मण भास्कर व रामचंद्र भास्कर, गोत्र कौंडिण्य, सूत्र अश्वलायन, यार्दी परगणे वण, सरकार संगमनेर, यांणीं हुजूर कसबे पुणें येथील मुक्कामीं येऊन विनंती केली कीं, मौजे राजापूर, परगणे मजकूर, हा गांव मार्गावरील, पाण्याची सोय नाहीं. त्यास गांवानजीक सप्तशृंगाचे मार्गावरी प्राचीन गायमुख तीर्थ आहे; त्या तीर्थाचें कुंड बेमरामत होऊन जाया जाहालें, त्यांत पाणी राहात नाहीं, याजमुळें सप्तशृंगीचे देवीचे यात्रेकरी यांस, व मार्गींचे आल्यागेल्या लोकांस, व गांवास पाणी मिळत नाहीं. त्या कुंडाचा जीर्णोद्धार करून कुंड बांधावयास आह्मांस सामर्थ्य नाहीं. त्यास तुह्मी कुंडाचे जीर्णोद्धारास जो पयका लागेल तो लाऊन कुंड बांधावें. या खर्चाचे ऐवजीं तुह्मांस मौजे मजकूरपैकीं बागाईत जमीन एकवीस बिघे इनाम करून देऊन भोगवटीयास चतुःसीमापूर्वक पत्र करून देतों, ह्मणोन मोकदम मौजे मजकूर यांणीं सांगितलें, त्यास आह्मीं मान्य होऊन कुंडाचे जिर्णोद्धारास काम लाविलें त्याजवरून मौजे मजकूरचे मोकदम यांणीं मौजे मजकूरपैकीं बागाईत जमीन टिकी दोन एकूण जमीन बिघे ८२१ एकवीस चतुःसीमापूर्वक आपल्यास इनाम देऊन भोगवटियास इनामपत्र करून दिल्हें आहे, त्यास स्वामींनीं कृपाळू होऊन मोकदम याचे सदरहू जमिनीचें इनामपत्र आपल्या जवळ आहे तें पाहून त्याप्रमाणें सरकारांतून जमीन आपणास इनाम करार करून देऊन भोगवटियास इनामपत्रें करून दिल्हीं पाहिजेत म्हणून; त्याजवरून मनास आणितां मौजे मजकुरीं गायमुखाचें कुंड आहे, त्याची बंदिस्त जाया जाहली आहे, कुंडांत पाणी राहात नाहीं, याजमुळें श्री देवीचे यात्रेकरी यांस व आल्यागेल्या लोकांस व गांवास पाणी मिळत नाहीं. याजकरितां कुंड बांधावयास पैका लागेल तो लाऊन कुंड

समान समानीन मया व अलफ रबिलाखर २७

---

that the water was fouled by fishermen washing their feet in it, and Bhandáries washing their liquor-pots in it. A peon was therefore appointed to prevent the well being fouled.

(1051) Mairáḷ Bháskar and four others, Yárdis of parganá Waṇ in Sirkár Sangamner, were granted by the village officers of Rájápur in the said parganá some inám land in consideration of their having repaired, for the use of travellers, a tank on the road to Saptashringa. The grant was confirmed by the Peshwá.

A. D. 1787-88.

बांधावें. त्याचे खर्चाचे ऐवजीं यांस मोकदम यांणीं मौजे मजकूरपैकीं एकवीस बिघे जमीन बागाईत इनाम देऊन, आपलें पत्र करून दिल्हें आहे. तें यांणीं हुजूर आणून दाखविलें. तें पाहून यांचें चालवणें अवश्यक जाणून यांजवरी कृपाळू होऊन मोकदम यांचे पत्राप्रमाणें मौजे मजकूरपैकीं बागाईत पाणी पिती ठिकीं दोन एकूण जमीन बागाईती गजानें बिघे८२१

पूर्वेस नागोजी देशमूख याचा कनीर मळा लगता १	पश्चमेस कसबे वण येथें जावयाचा रस्ता १
दक्षणेस कृष्णा देवकर याचा मळा.	उत्तरेस पुंजा शेट याचा मळा १

येणेंप्रमाणें एकवीस बिघे जमीन बागाईत सदरहू चतुःसीमापूर्वक स्वराज्य व मोगलाई एकूण दुतर्फा, देखील सरदेशमुखी कुलबाब कुलकानू हल्लीं पट्टी व पेस्तर पट्टी जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधी, निक्षेपसाहित खेरीज हक्कदार करून इनाम तिजाईसुद्धां दरोबस्त सरकारांतून इनाम यांस करार करून दिल्ही असे, तरी गायमुखाचें कुंडाचें काम चांगलें पक्कें करतील, त्यास मौजे मजकूरपैकीं सदरहूप्रमाणें एकवीस बिघे जमीन यांचे दुमाला करून देऊन, यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालवणें. दरसाल नवीन सनदेचा उजूर न करणें. या सनदेची प्रती लेहून घेऊन हे अस्सल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन. सनदा पत्रें.

३ फडणिसी. सनदा.

१ मैराळ भास्कर, व जिवाजी भास्कर, व यादो भास्कर, व लक्ष्मण भास्कर, व रामचंद्र भास्कर यारदी यांचे नांवांची. सनद.

१ मोकदम मौजे मजकूर यांस.

१ गंगाधर भिकाजी यांस कीं, अलाहिदा भोगवटियास इनामपत्रें करून दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें मौजे मजकूरपैकीं एकवीस बिघे जमीन यांचे दुमाला करून देऊन, आकार होईल तो परगणे मजकूरचे हिशेबीं यांचे नांवें इनामखर्च लिहीत जाणें.

३

२ चिटणिसी. पत्रें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी, परगणे मजकूर यांस.

१ देशमूख व देशपांडे, परगणे मजकूर यांस.

२

५

एकूण सनदा तीन, व पत्रें दोन मिळोन पांच दिल्हीं असेत.

रसानगी यादी.

११ सार्वजनिक इमारती व लोकोपयोगीं कामें.

(ब) दुसरीं कामें.

१०५२ (७१०)—तुकोजी होळकर यांणीं क्षेत्र पंढरपूर येथें अन्नछत्राचा वाडा बांधावयाकरतां तुळया वगैरे लांकडें रायवळ अडीचशें एकूण ताफे सुमारें पांच पुणियांत खरेदी करून, क्षेत्रमजकुरीं पुणियाचे नदींतून नेतील, त्यास नेऊं देणें. सदरहू लांकडाची जकात यांस माफ केली असे, तरी आकार होईल तो यांचे नांवें माफखर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात प्रांत पुणें जुन्नर यांस. सनद १.

इसने समानीन मया व अलफ साबान १७

रसानगी यादी.

१०५३ (८२९)—बाळाजी महादेव मामलेदार तालुके शिवनेर यांचे नांवें सनद कीं, घाट मालसेज तालुके मजकूर इंग्रजाचे गडबडीमुळें सरकारांतून पाडविला होता, त्याची हल्लीं बंदिस्त करून घाट चालवावयाची आज्ञा तुम्हांस केली असे, तरी घाटाचे बंदिस्तीस खर्च चौकशीनें करून खर्च होईल त्यापैकीं ऐवज दोन हिसे बापूजी गणेश व उधो दादाजी कमावीसदार, जकात प्रांत कल्याणभिंवडी यांजकडून व एक हिसा भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांजकडून देविला असे, तरी सदरीलप्रमाणें तीन हिसे ऐवज घेणें, बाकी एक हिस्सा ऐवज राहिला, तो तुम्हीं लाऊन तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें, मजुरा पडेल म्हणोन. सनद.

अर्बा समानीन मया व अलफ जिल्हेज १५

रसानगी यादी.

XI Public buildings and works of Public convenience.

(b) Other works.

(1052) Permission was given to Tukoji Holkar to float down free of duty, timber from Poona to Pandharpur by river, for the purpose of a charitable poor house which he intended to build there.

A. D. 1781-82.

(1053) The pass of Málsej in tarf Siwner had been destroyed by Government during the war with the English. It was now ordered to be repaired.

A. D. 1783-84.

१०५४ (८९४)—मौजे राजेवाडी, तर्फ करेपठार, प्रांत पुणें, येथील हणमंताचें देवालय जीर्ण झालें आहे, तें व धर्मशाळा नवी बांधावयाकरितां गांवकरी यांणीं अर्ज केला; त्याजवरून देवालय व धर्मशाळा बांधावयाबद्दल मौजे मजकूर येथील सालमजकूरचे ऐवजीं रुपये १५० दीडशें देविले असेत, तरी देऊन देवालय व धर्मशाळा बांधवणें. सदरहू दीडशें रुपये तुम्हांस प्रांत मजकूरचे ऐवजीं मजुरा पडतील म्हणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें. सनद १.

सीत समानीन
मया व अलफ
रमजान २३

रसानगी यादी.

१०५५ (९६९)—मौजे वारी, परगणे कुंभारी, हा गांव तालुके घोडप येथील बेगमीस आहे, त्यास मौजे मजकूरचें गांवकुसूं सालमजकुरीं श्री गंगेस महापूर येऊन कुसास धक्का बसोन तीन बाजूंच्या भिंती वाहून गेल्या, याजकरितां कुसूं घालावयास काम लाविलें आहे, त्याचे खर्चाबद्दल सरकारांतून ऐवज द्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, म्हणोन मोकदम मौजे मजकूर यांणीं अर्ज केला, त्याजवरून गांवकुसाचे बंदिस्तीबद्दल एक सालां रुपये १००० एक हजार रुपये देविले असेत, तरी मौजे मजकूरची जमाबंदी सालमजकुरीं होईल, त्यापैकीं सदरहू एक हजार रुपये देणें म्हणोन, बाजीराव आपाजी तालुके मजकूर यांचे नांवें छ. ६ जमादिलाखर. सनद १.

समान समानीन
मया व अलफ
जमादिलाखर २९

रसानगीयादी.

१०५६ (१०००)—रामचंद्र कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं विनंतीपत्रें पाठविलीं तीं प्रविष्ट जाहालीं. तालुके मुल्हेर येथील बंदोबस्ताविशीं लिहिलें त्यास. कलमें.

तिसैन
मया व अलफ
रबिलावल २९

(1054) On the application of the villagers of Rájewádi in tarf Karepathár. Rs. 150 were given for the construction of a temple and a Dharmashálá.

A. D. 1785-86.

(1055) The wall round the village of Wári in parganá Kumbhári having been washed away on 3 sides by the flood of the Godávari, Rs. 1000 were given to the villagers out of the Government revenue of the village, for its repair.

A. D. 1787-88.

(1056) The village wall of Thengode being out of repair, the Wánis and traders threatened to leave the village. The wall was ordered to be repaired at a cost of Rs. 1000, half being contributed by the villagers and the rest by Government.

A. D. 1789-90.

मौजे ठेंगोडें येथील पेठचें कुसूं जागां जागां पडोन वाटा बहुत जाहल्या, यामुळें वाणी उदमी कुसूं तयार न जाहल्यास मालेगावीं जाणार, त्यास तयार करावयासी एक हजार रुपये अजमासें लागतील. पेठेची जमा तर सात आठशें रुपयेपर्यंत आहे. यास्तव निमे पट्टी व निमे सरकार याप्रमाणें खर्च लाऊन दोहों सालांत तयार करावयाची आज्ञा जाहल्यास करीन, म्ह-णोन लिहिलें. त्यास पट्टीचा ऐवज निमेवर जाजती साधतां साधेल तो साधून, तो ऐवज व बाकी सरकारचा लाऊन एक हजार रुपयांत कुसूं तयार करून हिशेबीं खर्च लिहिणें. कलम १.

मौजे सावकी, परगणे लोहनेर, येथील बंधारा जीर्ण जाहला, त्यामुळें चार पांच जागां जाया होऊन पाणी जातें. त्याचे डागडोजीची हैगई जाहल्यास दोन हजार रुपयाचा गांव चार पांचशांवर येईल; यास्तव सावकार उभा करून चार पांचशें रुपये लागतील ते लाऊन, त्याचा ऐवज व्याजासुद्धां फिटे तों ऐन जमेपैकीं शंभर रुपये दरसाल रदकर्जी देववावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे, ह्मणोन लिहिलें, त्यास बंधाऱ्याची डागडोजी चौकशीनें चार पांचशें रुपयेपर्यंत लाऊन परभारें सावका-राकडून करवणें; आणि त्याचा ऐवज सर-कारी शिरस्तेयाचे व्याजानें फिटे तोंपर्यंत दरसाल ऐन जमेपैकीं अजी वजा शंभर

पेठ ठेंगोडें येथें चौबुर्जी वाडा बर्वे यांणीं बांधिला आहे, त्यांत कमावीसदार व पेठेचे बंदोबस्ताचे लोक राहतात. वा-ड्याची डागडोजी नाहीं, यामुळें जाया होतो, त्यास दलालीचा ऐवज पेशजीं वा-ड्याकडे डागडोजीस होता. अलीकडे सर-कार हिशेबीं जमा येतो, त्यापैकीं पंचवीस रुपये डागडोजीस सालगुदस्तां खर्च केला आहे, ते व पुढें दरसाल पंचवीस रुपये लाऊन डागडोजी करावयाची आज्ञा जा-हली पाहिजे, ह्मणोन लिहिलें. त्यास वा-ड्याचे डागडोजीस सालगुदस्तपासून पंच-वीस रुपये लावावयाची नेमणूक केली असे; तरी सालगुदस्त खर्च जाहला आहे ते, व सालमजकुरापासून पंचवीस रुपयेपावेतों खर्च लाऊन, हिशेबीं खर्च लिहीत जाणें. कलम १.

हशमी लोकांत लढवाई व स्वारी शि-कारीचे उपयोगीं आहेत, त्यांस ठेवणुकेचे वेळेस लहान होते त्यामुळें तैनाता कमी पडल्या आहेत. यास्तव त्यांस इजाफा केला पाहिजे. आज्ञा जाहल्यास सैन्यांत संभाळून करीन, ह्मणोन लिहिलें, त्यास इजाफा क-रावयाजोगे असतील त्यांचा जाबता इजा-फ्यासुद्धां तैनातेचा, व ज्यांची कमी करा-वयाची असेल त्यांचे तैनातेचा, याप्रमाणें दोन जाबते पाठवावे. समजोन आज्ञा करणें ते केली जाईल. कलम १.

लोकांचे हिशेबास वीस हजार रुपये

A dam at Mouze Sáwki in parganá Lohoner useful for irrigation was also ordered to be repaired.

रुपये करून, सावकारास रद्कर्जी देत जाणें. कलम १.

शहर मुल्हेर या भोंवतालां चोरट्यांचा उपद्रव बहुत. एक दोन वेळ दरवडे आले ते संभाळिले. त्यास शहरचें कुसूं जुनें पडलें आहे, तें नीट करावयास दोन हजार पावेतों खर्च लागेल, त्यास शहरचे ब्राह्मण व उदमी यांजवर दीड हजार रुपयांची पट्टी केली आहे. वसूल करून काम चालतें करणार येविशीं, व जाजती खर्च लागल्यास सरकारांतून लावावा किंवा गांवगन्ना पट्टी करून घ्यावे, येविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे ह्मणोन लिहिलें. त्यास दीड हजारांची पट्टी केली आहे तो ऐवज घेऊन काम करावें, जाजती लागल्यास गांवगन्ना साधून साराच ऐवज हिशेबीं जमा धरून खर्च लिहिणें. कलम १.

देविले ते आले नाहीं ह्मणोन लिहिलें, त्यास ऐवज देविला आहे, वाटणीस कारकून येईल त्याचे गुजारतीनें वाटणी करणें. कलम १.

कुटुंबाचीं माणसें मुल्हेरीस होतीं, तीं हल्लीं नाशिकास ठेविलीं आहेत. त्यास तेथें चौकीस दहा शिपाई ठेविण्याची आज्ञा जाहली पाहिजे, ह्मणोन लिहिलें. त्यास चौकीस ठेवावयास लोक द्यावयाचे नाहीं. कलम १.

एकूण सात कलमें. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन छ. १५ सफर. सनद १.
रसानगी, त्रिंबक नारायण परचुरे, कारकून निसबत दफ्तर.

१०५७ (१०६४)–कृष्णाजी बल्लाळ यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं विनंतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जाहलें. मालसेज घाट तालुके शिवनेर येथें आहे, त्यास अवघड जागे होते तेथें जुनी बंदिस्त कोरे दगडांची होती, ती सालमजकुरीं पर्जन्य भारी पडल्यामुळें जागां जागां कोसळून गेली, बैल जावयाचा मार्ग मोडला. नवी बंदिस्त केल्याशिवाय घाट चालून जकातीची आबादानी होत नाहीं, याजकरितां नवी बंदिस्त कोरे दगडांची बांधोन हंगामी घाट चालता केल्यास, वाणी उदमी जाऊन आबादानी करितील. बंदिस्त करावयास पंधरा सोळाशें

सलास तिसैन मया व अलफ रबिलाखर १४

The town wall of Mulher was ordered to be repaired at a cost of Rs. 1500, to be raised by public contribution.

(1057) Krishnáji Ballál represented that owing to heavy rains the Málsej pass had got out of order and was inaccessible: he was directed to repair the pass recovering

A. D. 1792-93.

पर्यंत अजमासें रुपये लागतील, त्यास सन अर्बा समानीनांत इंग्रजाचे दंग्यामुळें घाट पडला होता, त्याची बंदिस्त सरकारांतून करून चालता केला, तेव्हां बंदिस्तीस खर्च लागला तो प्रांत कल्याण येथील जकातदार यांजपासून दोन हिस्से व एक हिस्सा प्रांत पुणें येथील जकातदार यांजपासून, व एक हिस्सा तालुके मजकुराकडून नेमून देविला होता, त्याप्रमाणें द्यावयाविशीं आज्ञा जाहल्यास घाटाची बंदिस्त करीन ह्मणोन लिहिलें, तें कळलें; ऐशास घाटबंदिस्तीस प्रांत कल्याणभिंवडी दोन हिस्से, व प्रांत पुणें एक हिस्सा, एकूण तीन हिस्से बंदिस्तीचे खर्चाचे आकारपैकीं ऐवज तुह्मांकडे द्यावयाविशीं सदरहू जकातीकडील कमावीसदारांस अलाहिदा सनदा सादर केल्या आहेत, त्याप्रमाणें त्यांजपासोन ऐवज घेणें, आणि एक हिस्सा तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहून मालसेज घाटाची बंदिस्त चौकशीनें कोन्या दगडाची चांगली मजबुदीनें करणें ह्मणोन. सनद १.

जकातदार यांस कीं, तुह्मांकडून ऐवज देविला असे, तरी जकातीचे ऐवजीं पावता करून कबज घेणें ह्मणोन. सनदा २.

१ विसाजी भिकाजी कमावीसदार यांस चौथाई ऐवज देण्याविशीं.

१ बाबूराव हरी कमावीसदार, जकात कल्याणभिंवडी, यांस निमे ऐवज देण्याविशीं.

३

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण कारकून, निसबत दफ्तर.

१२ टपाल खातें.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०५८ (३८२)—कलकत्तेकर इंग्रजांकडील वकील हुजूर आहेत, त्यांचीं पत्रें कलकत्यास जावयाचीं, त्यांचा लाखोटा सरकारचे सांडणीस्वाराबरोबर तुह्मांकडे रवाना केला आहे, तरी सांडणीस्वार तुह्मांजवळ बऱ्हाणपुरास येऊन दाखल होतांच आजुरदार कासीदाचा चौकडा करून त्यांजवळ सदरहू लाखोटा देऊन जलदीनें काशींतील इंग्रजांकडे पाठऊन देणें. ह्मणजे ते

सलास सबैन मया व अलफ जिल्हेज २९

half the cost from the Octroi contractor of parganá Kalyán and Bhiwandi, one-fourth from the contractor of Poona, and one-fourth from the mahal revenue of Shiwaner.

XII Postal Service.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1058) Letters from the agent at the Huzur of the English colony at Calcuttá had to be sent to Calcuttá. These were sent with a camel-rider in the service of Government to

A. D. 1786-87.

तेथोन कलकत्त्यास पाठऊन सदरहूचा जाबसाल आणिती तोंपर्यंत कासीदाचे चौकडानें काशींतील इंग्रजापाशीं राहून, कलकत्त्याहून सदरहू लाखोट्याचा जाब येईल, तो काशींतील इंग्रज कासीदाचे चौकड्याजवळ देतील, तो कासीद तुह्मांजवळ घेऊन येतांच हुजूर पाठऊन देणें. कासीदाचा चौकडा काशीस पाठवाल, ते तेथें किती रोजांत गेले, व तेथें किती दिवस कागदाचे जाबाकरितां राहिले, व काशींतून किती रोजांत माघारे तुह्मांजवळ शहरीं आले, याचा दाखला लिहून पाठवणें. वायदेयाची बोली करून जलद जात, व तिकडून येतांना जलद येत तें करणें. कासीदाचा आजुरा पडेल तो हिशेबीं लिहिणें. मजुरा पडेल ह्मणोन, नारो कृष्ण यांचे नांवें छ. १३ सवाल. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१०५९ (६३०)–बेलापूर येथील बातमीचा मचवा जाया जाला आहे, त्यास मुंबईची बातमी जलद आली पाहिजे, यास्तव नारो विष्णू कारकून तेथें बातमीच्या कामास आहेत, ते सांगतील त्याप्रमाणें सरंजाम देऊन मचवा लौकर तयार करवणें. मचवा तयार न होऊन बातमी लौकर आली नाहीं तरी कार्यास येणार नाहीं ह्मणोन, कृष्णाजी नारायण तालुके बेलापूर यांचे नांवें. सनद १.

समानीन मया व अलफ रजब १६

रसानगी, भिकाजी गोविंद गोडबोले कारकून, दिंमत चिंतामण हरी दीक्षित.

१०६० (७२८)–नवाब हैदर अलीखान बहादूर यांजकडील बातमी आणावयाकरितां बदामीपासून पुणियापावेतों डाक ठेवावयाची तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी डाकेस माणसें असामी ६० साठ परगणे बागलकोट येथील शिरस्तेप्रमाणें ठेऊन त्यांस रोजमरा परगणे मजकूरचे ऐवजीं

इसन्ने समानीन मया व अलफ जिल्काद १५

Barhánpur and the officer of Barhánpur was ordered to send 4 messengers with them on to the English at Káshi who would forward them to Calcuttá and get a reply. The reply when received by the English at Káshi was to be given to the 4 messengers who were to wait at Káshi till its receipt. The reply on reaching Barhánpur was to be immediately forwarded to the Huzur. The officer of Barhánpur was further directed to induce the messengers to go and return quickly by offers of rewards.

(1059) The boat which carried letters from Bombay to Belápur being out of repair, orders were issued to repair it at once; so that news from Bombay might not be delayed.

A. D. 1779-80.

(1060) Anandráo Bhikáji was directed to arrange for a postal

देत जाणें, मजुरा पडेल ह्मणोन, आनंदराव भिकाजी यांस. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१०६१ (८२५)-४६ अजुरा खर्च खेमकर्ण वकील यांजकडून दिल्लीहून कासीद जोडी अजुऱ्यानें आली, तिचा करार पंचवीस रोजांनीं पुण्यास पावल्यास पन्नास रुपये द्यावे, त्यास जाजती दोन रोज लागले त्याचे वजा रुपये ४ बाकी अजुरा. रुपये.

अर्बा समानीन मया व अलफ सवाल १९

रसानगी यादी.

२३ साहेबराम वलद रामकुवार.

२३ रामचंद्र वलद रतीराम.

४६

१३ वैद्यकी व शस्त्रक्रिया.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०६२ (२०२)-वेदमूर्ती राजश्री सदाशिवभट नानल यांणीं श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामी यांस औषध दिलें, तेणेंकरून आरोग्य जालें, यास्तव स्वामींनीं कृपाळू होऊन यांस मौजे नसरापूर येथें एक चावर जमीन इनाम नेमून द्यावयाविशीं आज्ञा केली; त्याजवरून सदाशिव पंडित सचीव यांस मौजे मजकुरीं एक चावर जमीन चतुःसीमापूर्वक नेमून द्यावयाविशीं पत्र दिल्हें, त्यास मौजे मजकुरीं एक चावर जमीन बेवारशी न मिळे, यास्तव एकुणतीस बिघे जमीन मौजे मजकुरीं नेमून देऊन बाकी चावराचे भरतीस गांवगन्ना तर्फ पौनमावळ-पैकीं नेमून देऊन आपलीं पत्रें करून दिल्हीं आहेत. त्याबाबत सरकारांतून करार करून

खमस सबैन मया व अलफ रबिलाखर ५

A. D. 1781-82. service from Badámi to Poona in order to obtain news about Nawáb Haideralli-KhànBahádur and he was permitted to entertain 60 runners for the purpose.

1061) Two messengers sent by Khemkarṇa agent, came from Delhi to Poona in 27 days. The agreement had been to pay them Rs. 50 if they came in 25 days: Rs. 4 were cut as they were 2 days over time and they were paid Rs. 46 (that is Rs. 23 each.)

A. D. 1783-84.

XIII Medicine and Surgery.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(1062) Sadàshivbhaṭ Nánal having cured the Satárá Rájá was granted one *chàhur* of land in inám at Nasrápur.

A. D. 1774-75.

अलाहिदा भोगवटियास पत्रें करून दिल्हीं आहेत, त्याप्रमाणें तुह्मीं श्रीमंत छत्रपती स्वामी यांस विनंती करून राजपत्रें करून देवणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत, मुक्काम सातारा, यांस छ. ३ रविलाखर. सनद १.

रसानगी यादी.

१०६३ (६२६)—जयशंकर व देवशंकर बिन भवानीशंकर वैद्य गुजराथी, वास्तव्य कसबे नाशिक, यांस मौजे तळेगांव अंजनेर, परगणे नाशिक, येथील मोकासा जगजीवन पवार यांजकडून होता तो व सरकारतर्फेनें जागीर फौजदारी व बाबती सरदेशमुखी एकूण दरोबस्त अंमल देखील घासदाणा व खरेदी व वेठबेगार कुलबाब कुलकानू, धर्मार्थ गोरगरीबांस औषध देतात, सबब आरोग्यशालेबद्दल पेशजीं सरकारांतून करार करून दिल्हा, त्याप्रमाणें चालत होता. त्यास उभयतां मृत्य पावले, सबब जयशंकर याचे पुत्र वेदमूर्ती राजश्री विद्याधर वैद्य बिन जयशंकर वैद्य यांजकडे पेशजींप्रमाणें मौजे मजकूर येथील दरोबस्त अंमल धर्मार्थ गोरगरीबांस औषध द्यावयास आरोग्यशालेबद्दल करार करून दिल्हा असे; तरी गांव यांजकडे चालऊन, परगणे मजकूर येथील हिशेबीं यांचे नांवें पेशजींप्रमाणें ऐवज खर्च लिहित जाणें ह्मणोन, पांडुरंग धोंडोजी कमावीसदार, परगणे मजकूर यांचे नांवें.

समानीन मया व अलफ जमादिलाखर २६

सनद १.

१०६४ (७२३)—वेदमूर्ती आपाभट वैद्य वाईकर यांजकडून कसबे वाई येथें सरकारांतून रसायणें करविलीं आहेत, त्यास औषधी लावावयाबद्दल जमीन बिघा ०१ एक बिघा जमीन देविली असे, तरी कसबे मजकुरीं वैद्य यांचे घरासमीप पडे अशी सदरहू एक बिघा जमीन नेमून देणें. त्या जमिनींत हे औषधें लावितील, त्यास पुरे असें पाणी पाटाचें दररोज देत जाणें. औषधाचें काम जाल्यावर जमीन माघारे घेणें ह्मणोन, भवानीशंकर हैबतराव यांचे नांवें.

इसन्ने समानीन मया व अलफ सवाल ७

सनद १.

रसानगी यादी.

(1063) The Government *amal* of the village of Talegaum Anjner in parganá Násik was granted to Jayshankar and Dewashankar bin Bhawánishankar Vaidya Gujaráthi in consideration of their dispensing medicines gratis to the poor. The *amal* was on their deaths continued to Jayshankar's son Vidyádhar Vaidya, to be spent on medicines for the poor.

A. D. 1779-80.

(1064) Apábhat Vaidya of Wái had been ordered to prepare some medicines for the Peshwá. Orders were issued to give him one bighá of land near his house that he might grow medicinal herbs in it, to supply the land with sufficient water, and to take back the land after the medicines had been prepared.

A. D. 1781-82.

१०६५ (१०७५)–वेदमूर्ती भीमाशंकरभट बिन वासुदेवभट वैद्य यांणीं हुजूर

सलास तिसैन मया व अलफ सफर २३

येऊन विनंती केली कीं, आपले तीर्थरूप वासुदेवभट वैद्य यांस कसबे संगमनेर, तर्फ मजकूरचे मालांपैकीं वर्षासन दोनशें रुपये पावत होतें, त्यास ते मृत्य पावले, सबब आपले नांवें करार करून देऊन चालविलें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून मनास आणितां, यांचे तीर्थरूपांस वर्षासन गोरगरीबांस औषध द्यावें त्याबद्दल रुपये शंभर व उदर पोषणानिमित्त रुपये शंभर, याप्रमाणें पावत होतें. त्यास ते मृत्य पावले, सबब यांचे नांवें पेशजींप्रमाणें कसबे मजकूरचे मालांपैकीं सालिना रुपये २०० दोनशें करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें दोनशें रुपये वर्षासन कसबे मजकूरपैकीं पाववीत जाणें. दरसाल ताजे सनदेचा आक्षेप न करणें. या सनदेची प्रती लिहून घेऊन हे असल सनद भटजीजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन, कमावीसदार वर्तमान भावी तर्फ हवेली, परगणे संगमनेर, यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी याद.

१४ व्यापार व कारखाने.

(अ) पेठ व बाजार बसवणें.

१०६६ (५४८)–कसबे बारशी, परगणे मजकूर, येथें नवी पेठ वसवावयाकरितां

समान सबैन मया व अलफ सफर २६

भवानराव शामराव यांणीं पेशजीं सरकारचा कौल वाणी उदमी यांस वगैरे सात सालां नेऊन, पेठेची वसाहत केली आहे, त्यास कसबे मजकूरपैकीं पेशजीं पेठेकडे जमीन दिल्ही आहे, त्याशिवाय त्या जमीनीचे लगती दहा बिघे जमीन कसबे मजकूरपैकीं पेठेकडे वसाहतीबद्दल द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें जमीन पेस्तर सालापासून पेठे-

---

(1065) Wásudeobhat, a medical practitioner of Sangamner, was granted an allowance of Rs. 200 for dispensing medicines to the poor (Rs. 100 for cost of medicines and Rs. 100 for his maintenance). The allowance was on his death continued to his son Bhimáshankarbhat.

A. D. 1792-93.

XIV Trade and Manufacture.

(A) Establishment of peths and márkets.

(1066) A new peth was established at Bársi by Bhawánráo Shámráo, after obtaining from Government a *kowl* in favour of the traders. Ten bighás of land were given as site for the peth in addition to what had previously been given.

A. D. 1777-78.

कडे देणें, ढिकत न करणें म्हणोन, मौजे मजकूरचे मोकदमास. सनद १.

सदरहू अन्वयें परगणे मजकूरचे जमीदारास चिटणिसी पत्र १.

२.

१४ व्यापार व कारखाने.

(ब) देशांत येऊन राहणाऱ्या व्यापाऱ्यांस उत्तेजन.

१०६७ (४५ अ)–कसबे सुपें, परगणे मजकूर, येथें जुनीपेठ बुधवार बाजाराची आहे. ते पेठेंतील कुळें नादारीमुळें खराबीस येऊन मुलकावर उठोन गेलीं आहेत, व बाजारही मोडकळीस आला, यास्तव हें अभयपत्र सादर केलें असे, तरी कुळें उठोन गेलीं आहेत त्यांस आणून बाजाराची अमदरफ्ती आबादी करणें. सालमजकुरीं आफ्ती आहे, सबब पाऊसपाणी होई तों बाजाराचे अमदानीकरितां बाजारांत दाणा वगैरे जिन्नस येईल त्यास जकात थळमोड व थळभरीत माफ केलें असें, तरी बाजाराची अमदरफ्ती करून बाजार भरीत जाणें, व कुळें मुलकावर गेलीं आहेत त्यांस आणून पेठेची वसाहत करणें म्हणून, महाजन व शेट्ये यांचे नांवें. कौल १.

अर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

येविशीं चिटणिसी. पत्रें ४.

१ आनंदराव त्र्यंबक सुभेदार परगणे मजकूर यांस.

१ नारो शिवराम कमावीसदार बाबती साहोत्रा दिंमत पंतसचिव यांस.

१ माधवराव भिकाजी कमावीसदार दिंमत सरलष्कर यांस.

१ येसोजी धोंडदेव कमावीसदार, दिंमत महिपतराव कवडे यांस.

४

पांच पत्रें दिल्हीं असेत छ. ५ जिल्हेज.

रसानगी याद.

(B) Encouragement to traders settling in the country.

(1067) The traders of kasbá Supe having in consequence of poverty left the town, and the year being one of scarcity the octroi on imports and exports was remitted.

A. D. 1773-74.

१०६८ (४४४)—छबिलदास गुलाबदास बऱ्हाणपूरकर यांणीं हुजूर विदित केलें
सबा सबैन
मया व अलफ
रबिलावल २९
कीं, शहर मजकुरीं आपण कापडाचें नवें दुकान घालणार, त्यास दुकानचा हशील बमयतारकसी निमे आपणास माफ करावा, व निमे सरकार घ्यावा म्हणून; त्याजवरून निमे हशील यासी माफ करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी शहर मजकुरीं मशारनिल्हे नवें दुकान कापडाचें तारकसीसुद्धां घालतील, त्यास हशिलाचा शिरस्ता असेल त्यापैकीं निमे हशील यासी दरसाल माफ करून, बाकी निमे हशील सरकारांत घेणें म्हणून, नारो कृष्ण यांचे नांवें.
छ. ८ सफर. सनद १.

रसानगी यादी.

१०६९ (१००२)—पोमाजी नाईक व गोविंद नाईक भुके चारण, यांणीं हुजूर
तिसैन
मया व अलफ
रबिलावल २९
येऊन अर्ज केला कीं, आपल्या तांड्याच्या बेवीस नाईक्या मिळोन बैल अदमासें पंधरा हजार आहेत, त्यांजवर दरएक जागाहून दाणा भरून लष्करांत व मुलकांत खेपा करतों. परंतु भुसाराची जकात कोणीं घेतली नाहीं, त्याजवर पुण्यांत महागाई जाहली तेव्हां गला आणून अमदानी करणें, ह्मणोन सरकारांतून आज्ञा जाहली, त्याजवरून दाणा भरून पुण्यास आलों, त्यास येथील जकातीचे मामलेदार बोलिले कीं, बंदरीं मिठास जाणें ह्मणजे भुसाराची जकात घेणार नाहीं, न गेल्यास घेऊं. याप्रमाणें सांगोन हडपें व रोख ऐवज घेतला आहे, तो माघारा देववून, भुसार दाणा भरून खेपा आणावयाची आज्ञा केली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून गुदस्तां चारण मजकूर यांस कौल पाठवून भुसाराची अमदानी पुण्यांत करविली, सबब जकातीबद्दल हडपें व रोख ऐवज सालगुदस्तां तुह्मीं घेतला असेल तो माघारा देणें; व सालमजकुरीं भुसार दाणा पंधरा हजार बैल भरून खेपा आणावयाच्या(चा) चारण मजकूर यांनीं करार केला, यास्तव एकसालां जकात माफ केली असे, तरी यांजपासून जकात न

(1068) Chabildás Gulábdás of Barhánpur represented that he intended to open a new shop for the sale of cloth and embroidery in the city and prayed that the tax leviable from him might be reduced by half. His request was granted.
A. D. 1776-77.

(1069) Pomáji Náik and Govind Náik Bhuke cháraṇs owned 15,000 pack bullocks and used to cary grain to military camps and about the country generally, free of ootroi duty. During the previous year on account of high prices, they had been ordered by Government to bring grain to Poona, but the octroi Mámlatdár there threatened to levy duty from them, unless they brought salt from the sea-coast and actually made them deposit articles and cash as security for complying with his order. They complained
A. D. 1789-90.

घेणें ह्मणोन, विसाजी भिकाजी, व चिमणाजी बाबूराव कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, यांचे नांवें छ. १२ रबिलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

१४ व्यापार व कारखाने.

(क) जलमार्गाचा व्यापार.

१०७० (२)—चिमणाजी गणेश साठे, मौजे केलीये, तर्फ माजगांव, तालुके रत्नागिरी, यांणीं नवीन महागिरी बांधिली; त्यास घरखर्चाबद्दल गला वगैरे जिन्नस हरएक बंदराहून खरेदी करून मौजे मजकुरीं आणतील, त्यास जकातीचा व खुटल्याचा व वेठीचा तगादा न करणें ह्मणोन.

अर्बा सबैन मया व अलफ रजब २

दस्तक १.

१०७१ (८८८)—नरोत्तम जोशी, साकीन बंदर मस्कत, यांची डंगी, मोरश्रृंगार मंगरुळाहून माल भरून मस्कतास जात असतां, वाटेस तुह्मांकडील आरमाराची गांठ पडोन बेकौली ह्मणोन डंगी तुह्मीं धरून आणिली, त्याजवरील काराणी वगैरे माणसें अटकेस ठेऊन माल उसपोन घेतला, त्यास बंदरचे दलाल सरकारचे कौल वसईहून घेऊन सावकाराकडे जलमार्गें व खुष्कीनें रवाना करितात, त्यास दिवसगत लागलीयास, सावकार डंगीची हाकारणी करून निघतात, तेव्हां कोणास ठिकाणीं व मार्गीं अथवा ज्या बंदरीं डंगी जाते तेथें कौल पावता होतो, त्यास मध्यें सरकारचे अरमाराची गांठ पडली तरी बंदरांत आलियावर कौल घेतला आहे नाहीं याची चौकशी करून, डंगी दस्त जाल्या अगोदर कौल घेतला असा दाखला पुरल्यास मालसुद्धां डंगी सोडून देतात, अशी चाल आहे. त्यास हल्लीं जोशी मजकूर यांचे डंगीचा कौल वसईहून तेथील बंदरचे दलालानें घेऊन रवाना केला त्याची गांठ पडली

खमस समानीन मया व अलफ रजब १०

---

to Government. The articles and cash deposited were ordered to be restored to them and they were exempted from octroi for one year.

(C) Maritime trade.

(1070) Chimnáji Ganesh Sáthe of Keliye in tarf Májgaum in táluká Ratnágiri having built a new ship was exempted from octroi and other taxes on goods brought in the ship from other ports to his village for house-hold use. His ship was also exempted from liability to forced service.

A. D. 1773-74.

(1071) Narottam Joshi, a merchant of Mascat, was proceeding from Mangrol to Mascat in a boat loaded with merchandize. On the voyage the boat was seized by Anandráo Dhulap,

A. D. 1784-85.

नाहीं, अगोदर हाकारणी करून निघाला, त्यास कौलाची चौकशी करून मालसुद्धां डंगी सोडून द्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन मथुरादास गिरधर, दिंमत जोशी मजकूर यांणीं हुजूर विनंती केली; त्याजवरून मनास आणितां जोशी याचे डंगीचा कौल वसईहून तेथील दलालाचे मार्फतीनें जाला, त्यास हंगामी कौल घेऊन जलमार्गें अगर खुष्कीनें रवाना करितात, त्यांची कोणाची गांठ ठिकाणीं व मार्गीं अथवा ज्या बंदरीं डंगी जात्ये तेथें पावेतों, त्यास दर्यांत अरमाराची गांठ पडल्यास डंगीवर कौल नसल्यास धरून आणिल्यावर चौकशी करून धरिल्या अगोदर कौल घेतला असल्यास सोडावयाची चाल पेशजींपासून आहे, त्यास जोशी यांची डंगी धरून आणिल्यावर चौकशी न करितां काराणी वगैरे माणसें अटकेंत ठेऊन माल उसपून घेतला, हें ठीक न केलें. हल्लीं कौलाची तेरीख पाहतां डंगी धरल्याच्या अगोदर कौल घेतला, परंतु पोंहचला नाहीं, आणि हाकारणी करून निघाला. सरकारचे बंदरांत डंगी आल्यावर कौल येऊन पोंहचावा, तों तुह्मीं डंगी धरली. यास्तव जोशी याची डंगी सोडावयाचा करार करून, हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी भवानजी गाईकवाड खिजमतगार सरकारांतून पाठविला आहे, त्याचे गुजारतीनें डंगी मालसुद्धां सोडून देणें ह्मणोन, आनंदराव धुळप यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१४ व्यापार व कारखाने.

(ड) वजनें व मापें,

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०७२ (५०९)—मकरंदासिंग लछीराम याजकडे सरकारांतून वटछपाईचें कामकाज प्रांत गंगथडी व खानदेश व बागलाण येथील सांगितलें आहे, त्यास कैली मापें व पक्कीं वजनें व कच्चीं वगैरे यांजवर शिक्का मारावयाचे छापे पुणियांतील आहेत, त्याप्रमाणें दोन छापे मशारनिल्हेस देणें ह्मणोन, आनंदराव काशी कोतवाल, शहर पुणें, यांचे नांवें छ. १८ सवाल. सनद १.

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

रसानगी यादी.

---

as it could not produce a permit of Government. It was found on inquiry that the necessary permit had been issued but that it had not reached the vessel before it sailed. The vessel was ordered to be released.

(D) Weights and Measures.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1072) Makarandsing Lachirám was appointed to stamp weights and measures in piánts Gangathaḍi, Khándesh and Bágláṇ, and the kotwál of Poona, was directed to provide him with 2 stamps of the kind used in Poona.

A. D. 1777-78.

१०७३ (५१०)–प्रांत गंगथडी व खानदेश येथील बटछपाईचें कामकाज सांगि-

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

तलें आहे, तरी इमानेंइतबारें वर्तोन कामकाज करून वहिवाटीचा कच्चा हिशेब सरकारांत आणून समजावणें. आकार होईल त्यापैकीं कार्याकारण शिबंदी तुह्मी ठेवाल, ती वाजबीचे रुईची होईल ते मजुरा पडेल; बाकी ऐवजाचा भरणा सरकारांत करून जाब घेत जाणे ह्मणोन, मकरंदसिंग लछीराम यांचे नांवें छ. २० सवाल. सनद १.

रसानगीयाद.

१०७४ (५११)–महालानिहाय येथील मापें, कैलीचीं व पक्के कच्चे वजनाचीं, व

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

तूप तेलाचीं, लांकडाचीं मापें व गज, यांचें बटछपाईचें काम सरकारांतून मकरंदसिंग लछीराम यांजकडे सांगितलें असे. जेथें महालींहून मापें करून दिल्हीं नसतील, सरकारचे शिक्क्याखेरीज उगीच मापें असतील त्यांची चौकशी करून, जेथें ज्या मापाची चाल असेल त्याप्रमाणें महालींहून एकेक माप करून घेऊन, त्या फर्मेयाप्रमाणें गांवगन्ना मापें करून देऊन बटछपाई घ्यावी. जेथें महालींहून मापें करून देऊन बटछपाई घेत असतील, तेथें कांहीं घेऊं नये. परंतु, सारे मापांची चौकशी करून, उणें असेल तें ठीक करून द्यावें. तेवढ्याची मात्र बटछपाई घ्यावी. बोभाट गैरवाजबी येऊं देऊं नये. याप्रमाणें करार करून बटछपाई घ्यावयाचा शिरस्ते जाबता अलाहिदा शिक्क्यानिशीं करून दिल्हा असे, तरी सदरहू कराराप्रमाणें मापांची चौकशी करून, मापें करून देऊन, बटछपाई घेतील त्यांस घेऊं देणें. कोणी वाणी उदमी व रयत वगैरे दिकत करील त्यास निक्षून ताकीद करून अंमल बसऊन देणें. मापें महालींहून तुह्मी यांजवळ करून द्याल त्याप्रमाणें ज्या गांवीं लोहार सोनार असतील त्यांजकडून मापांवर छापे करून देवणें ह्मणून, प्रांत गंगथडी व प्रांत खानदेश व बागलाण, देखील सरंजामी व जहागीर किल्ले जात, येथील कमावीसदारांस व सरसुभेदारांस चिटणिसी. पत्रें.

प्रांत गंगथडी.

१ तर्फ हवेली संगमनेर, निसबत त्रिंबक कृष्ण व भगवानजी हरी कमावीसदार.

(1073) Makarand was directed to render a detailed account to

A. D. 1777-78.

Government of his receipts and expenses. He was permitted to entertain reasonable establishment for conducting the duties of his office.

(1074) Orders were issued to the kamávisdárs of the above

A. D. 1777-78.

provinces to allow Makarandsing to stamp all weights and measures where no such weights were supplied by the mahál officers. Makarandsing was to examine the

१ परगणा वण दिंडोरी, निसबत दिगंबर महादेव.
१ परगणा नाशिक, निसबत पांडुरंग धोंडाजी.
१ परगणा सिन्नर, निसबत शिवराम रघुनाथ.
१ तालुके त्रिंबक, निसबत धोंडो महादेव.
१ तर्फ राहुरी, निसबत बहिरो रघुनाथ.
१ परगणा कुंभारी व संवत्सर कोकमठाण, निसबत आत्माराम रंगनाथ व आत्माराम राजाराम.
१ परगणा कोतूळ, निसबत रामचंद्र प्रल्हाद.
१ परगणा आकोलें, निसबत खंडो बाबूराव व खान कवीजंगबहादर.
१ तालुके पटा, निसबत बाळकृष्ण केशव.
१ तर्फ बेलापूर, निसबत बाळाजी केशव.
१ तर्फ धांदरफळ, निसबत रामचंद्र शिवाजी.
१ तालुके कावनई, निसबत परशराम त्रिंबक.
१ परगणा नेवासें, निसबत रामचंद्र नारायण.

प्रांत खानदेश.

१ शहर बराणपूर, निसबत नारो कृष्ण.
१ परगणे बेटावद, निसबत कृष्णाजी बल्लाळ.
१ तालुके धोडप, निसबत बाजीराव आपाजी.
१ तालुके मुल्हेर, निसबत लक्ष्मण विश्वनाथ.
१ परगणा राजदेहर, निसबत व्यंकटराव बल्लाळ.
१ परगणा भामगड व मुधी, निसबत माधवराव कृष्ण.
१ परगणा बोरनार, निसबत निळो गोपाळ.
१ परगणा चोपडें, निसबत गोपाळराव हरी.
१ तालुके आशेर, निसबत केशवराव जगन्नाथ.
१ परगणा भोकर, निसबत वासुदेव नारायण व लक्ष्मण चांदो.
१ परगणा दहीवेल, निसबत भिकाजी कृष्ण.
१ परगणा पिंपळनेर, निसबत हरी बल्लाळ.
१ परगणा जळोद, निसबत काशी नारायण.
१ कसबें साकोरें, परगणे माणीकपुंज, निसबत चिंतो विठ्ठल.
१ परगणा लोहोनेर, वाखारी, देहुरपालें, निसबत जगदीश व्यंकटेश, व वासुदेव नारायण.

weights and to repair only those which might be found deficient. The new weights and measures were to be in accordance with the standard

१ प्रांत बागलाण, निसबत गोविंद हरी;

  १ परगणे जैतापूर.

  १ परगणा पिसोल.

  १ परगणा तिळवण.

  १ परगणा पिंपळे.

  १ परगणा कनासी.

  १ परगणा कोन्हाळी.

  ——

  ६

पत्र.

१ नारो कृष्ण सरसुभा, खानदेश.

१ नरसिंगराव बल्लाळ सरसुभा, प्रांत गंगथडी.

१ सर्वोत्तम शंकर, प्रांत गंगथडी व प्रांत खानदेश व बागलाण येथील महालांविशीं.

१३ तुकोजी होळकर.

  १ मशारनिल्हेस.

  १ अहिल्याबाई होळकर यांस.

  ११ कमावीसदारांस वगैरे.

    १ परगणा रावेर, व सुलतानपूर, निसबत सिद्धेश्वर विष्णु.

    १ परगणा नंदुरबार, निसबत यादवराव रघुनाथ.

    १ परगणा गाळणा, निसबत राजाराम काशी.

    १ परगणा आंबे, निसबत संताजी होळकर.

    १ परगणा आडावद, निसबत केसोजी ढमढेरे.

    १ परगणा उत्राण, निसबत बाळाजी नारायण.

    १ परगणा थाळनेर, निसबत बाजीराव रामचंद्र.

    १ कमावीसदार तर्फ दापूर यांस.

    १ कमावीसदार तर्फ कोन्हाळें.

    १ कमावीसदार फुटगांव, तर्फ बेलापूर यांस.

    १ कमावीसदार, परगणा चांदवड.

    ——

    ११

  ——

  १३

weights and measures of the different localities. Makarandsing was authorised to levy certain fees varying from Rs. 1-8 to Rs. 0-0-6 for

४ महादजी शिंदे.

१ मशारनिल्हेस.

कमावीसदारांस.

१ परगणा एदलाबाद, निसबत नानाजी सखदेव.

१ परगणा लोहारें, निसबत भैराळ भिकाजी.

१ परगणा यावल, निसबत कृष्णाजी मल्हार.

४

४ रघुपतराव नारायण राजेबहादूर.

१ मशारनिल्हेस.

३ कमावीसदार, दिंमत मजकूर यांसी.

१ परगणा निंबाईत.

१ परगणा अंमळनेर.

१ फुटगांव तर्फ बेलापूर.

३

४

४ शिवाजी विठ्ठल.

१ मशारनिल्हेस.

३ कमावीसदार, दिंमत मजकूर यांसी.

१ परगणा सोनगीर.

१ परगणा धुळें.

१ परगणा पाटोदें.

३

४

५ सखाराम भगवंत.

१ मशारनिल्हेस.

कमावीसदारांस.

१ परगणा नेर, निसबत नारो महादेव.

---

supplying stamped weights and measures. A *nazar* of Rs. 3001 was levied from him.

१ कसबें चोपाळें, निसबत दादो भास्कर.
१ परगणा एरंडोल, निसबत रंगो गणेश.
१ परगणा सांडस, निसबत राजाराम खंडो.

५

४ महादाजी निळकंठ.

१ मशारनिल्हेस.
३ कमावीसदार, दिंमत मजकूर यांस.
 १ परगणा नसिराबाद.
 १ परगणा चिखलवाहाळ.
 १ परगणा भडगांव.

 ३

४

१ आनंदराव भिकाजी रास्ते महाल.

१ परगणा सावदें.
१ परगणा जामनेर.

२

पत्र.

३ खंडेराव त्रिंबक.

१ मशारनिल्हेस.
१ परगणा जैनाबाद कमावीसदारांस.
१ जहागीर किल्ले हतगड निसबत चिंतो काशी यांस.

३

३ माधवराव रामचंद्र.

१ मशारनिल्हेस.
२ कमावीसदार, दिंमत मजकूर यांस.
 १ परगणे मेहुणबारें.
 १ परगणा झोडगें.

 २

३

१ अमृतराव कदम बांडे यांसी महाल.

१ परगणा वारसें.

१ परगणा उमरपाटें.

पत्र.

१ तर्फ [illegible]राजूर, परगणे आकोलें, निसबत धोंडो महादेव यांस.

४ अमृतराव विश्वनाथ.

१ मशारनिल्हेस.

कमावीसदारांस.

१ परगणा बोदवड, निसबत रघुनाथ गंगाधर.

१ कमावीसदार परगणा म्हसवें, यांसी.

१ कमावीसदार परगणा टोकडें यांस.

४

१ रामचंद्र पवार यासी परगणा बहाळ येविशीं.

१ बळवंतराव धोंडदेव यासी परगणा चांदसर येविशीं.

१ गुलजारखान टोके, परगणा डांगरी.

८५ (८३)

छ. १५ रमजान. पंचायशीं पत्रें दिलीं असेत.

प्रांत गंगथडी व बागलाण व खानदेश, देखील सरंजामी महाल व जहागीर किलेजात, येथील मापें कैलीचीं, व पक्के वजनाचीं, व कच्चे वजनाचीं, व कच्चीं तुपाचीं लांकडाचीं मापें, व तेलाचीं, व गज याचे बटछपाईचें काम सरकारांतून तुम्हांस सांगितलें असे. जेथें महालींहून मापें करून दिल्हीं नसतील, सरकारचे शिक्क्याखेरीज उगीच मापें असतील, त्यांची चौकशी तुम्हीं करून, जेथें ज्या मापाची चाल असेल त्याप्रमाणें महालींहून एकेक माप करून घेऊन त्या फर्म्याप्रमाणें गांवगन्ना मापें करून देऊन, बटछपाई घ्यावी. जेथें महालींहून मापें शिक्क्याचीं करून देऊन बटछपाई घेत असतील, तेथें कांहीं घेऊं नये. परंतु खरे मापांची चौकशी करून, उणें असेल तें ठीक करून देऊन, तेवढ्याची मात्र बटछपाई घ्यावी. याप्रमाणें करार करून बटछपाई घ्यावयाचा शिरस्ता जाबता अलाहिदा करून दिल्हा असे. तरी इमानें इतबारें वर्तोन सदरहूप्रमाणें मापांची चौकशी करून मापें करून देऊन बटछपाई घेणें येविशीं. कलमें.

तीन प्रांतांचे मापांची बटछपाई सांगोन नजरेचा मक्ता ३००१ रुपये.

यासी मुदती.

१००० कार्तिक अखेर.

१००० पौष अखेर.

१००१ वैशाख मास.

५०० शुद्ध पौर्णिमा.

५०१ अखेर वैशाख.

१००१

३००१

एकूण तीन हजार एक रुपया करार केला असे. सदरहू मुदतीप्रमाणें भरणा करून जाब घेणें. कलम १.

महालानिहायचे मापांची चौकशी करून हुजूर येईतोंपर्यंत घालमेल करूं नये, म्हणून तुमची विनंती. त्यास सरकारचे आज्ञेप्रमाणें वर्तणूक करावी. वाणी उदमी वगैरे रयतीचा बोभाट गैरवाजबी येऊं देऊं नये. उदमी यांचे राजीरजावदीनें कराराप्रमाणें बटछपाई घेणें. जाजती उपद्रव लाविल्यास कार्यास येणार नाहीं. आज्ञेप्रमाणें एकानिष्ठेनें वर्तणूक केल्यास घालमेल होणार नाहीं. कलम १.

वाणी, उदमी व रयत वगैरे कोणी दिकत करील त्यास निक्षून ताकीद करून, अंमल बसऊन देणें म्हणून, कमावीसदारांस अलाहिदा सरकारचीं पत्रें सादर केलीं आहेत, त्याप्रमाणें ते अंमल बसऊन देतील. जो कमावीसदार तुमचा अंमल बसऊं न देई त्या महालाचे वाणी उदमी वगैरे यांचा अजमास करून तेथील बटछपाईचा ऐवज होईल तो हुजूर समजावणें. कमावीसदारांस सरकारांतून ताकीद करून ऐवज देविला जाईल, येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार करून दिल्हीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणून, मकरंदसिंग लछीराम यांचे नांवें. छ. १५ रमजान. सनद १.

रसानगी यादी.

सदरहू बटछपाई घ्यावयाचा शिरस्तेजावता शिक्क्यानिशीं अलाहिदा येणेंप्रमाणें.

कैली मापांस रुपये.		पक्के वजनांस.	
१।≈	अधोली.	१।≈	पांसेरीस.
·।।।	शेर.	१	अडीचशेरीस.

·।= निठवें.
८≡ चिपटें.
८–॥ अदपाई.

२॥≡॥

कच्चे वजनांस.

·॥=॥ पांसेरीस.
·॥· अडीचशेरीस.
·।· सव्वाशेरीस.
· गुळाचे मणास महालचालीप्रमाणें घ्यावें.

१।=॥

अदगजास ·॥· रुपये.

१ दुशेरीस.
·॥· शेरास.
·।· अदशेरास.
८= पावशेरास.
८– अदपावास.
१॥ धडी सव्वामणाची.

५॥।·

तुपाचीं कच्चीं लांकडाचीं मापें व तेलाचीं मापें.
·।· शेरास.
८= अदशेरास.
८– पावशेरास.
८॥ अदपावास.

·।≡॥·

एकूण केली पांच मापांचे अडीच रुपये साडेतीन आणे, व पक्के आठा वजनांचे पावणेसहा रुपये, व कच्चीं वजनें चार पैकीं तीन वजनांचा सव्वा रुपया अडीच आणे, व गुळाचे मणास महालचालीप्रमाणें घ्यावे; व कच्चीं मापें तूप तेलाचीं चार यांचे साडेसात आणे, व अदगजास निमे रुपयाप्रमाणें बटछपाई घ्यावयाचा शिरस्ता करून दिल्हा असे.

१०७५ (५३४)—विसाजी नारायण यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे पालें खुर्द पैकीं पेठ पालें, प्रांत खानदेश, येथें आपल्यास एक चाहूर जमीन जिराइती इनाम करार करून देऊन दुमाला केली. त्याचा भोगवटाही चालत असतां, हल्लीं वासुदेव नारायण व जगदीश वेंकटेश कोणते काठीनें मोजून द्यावी याचें सनदेंत लिहिलें नाहीं, ह्मणोन आक्षेप करितात. त्यास येविशीं ताकीद जाली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे, तरी पांच हात पांच मुठीचे काठीनें जमीन मोजून देऊन चतु:सीमा गांवकरी यांणीं करून दिल्ही आहे, त्याप्रमाणें पेशजींचे सनदेबरहुकूम भोगवटा चालत आल्याप्रमाणें चालविणें. नवीन दिकत न करणें ह्मणोन, वासुदेव नारायण व जगदीश वेंकटेश कमावीसदार, परगणे ओतुरपालें, यांचे नांवें. छ. १० जिल्काद. चिटणिसी. पत्र १.

(समान सबैन मया व अलफ सफर २६)

(1075) Visáji Nàráyan had been given one *Chàhur* of land in mauze Pále in parganá Peth Pále in pránt Khándesh. A question having arisen as to the measure to be used in marking out the land, it was ordered that the rod, five cubits and five hands in length, should be used.

(A. D. 1777-78.)

१४ व्यापार व कारखाने.

(ई) किरकोळ.

१०७६ ( )—कसबे जालनापूर, परगणे मजकूर, येथें जर सनगांस लावावयास तयार करितात येविशीं वगैरे. कलमें.

सीत तिसैन
मया व अलफ
जिल्हेज २२

चांदवड रुपया आटून जर तयार करितात ती वाईट निघत्ये, यास्तव पेशजींपासून मल्हारशाई व इंग्रजी व सुरती व पटणी रुपया आटून जर तयार करीत होते, त्याप्रमाणें करवीत जाणें.

कलम १.

केळीचा खार रेशमास लावितात, याजमुळें जर काळी पडत्ये, याजकरितां कारीगारांस ताकीद करून दात्याखार रेशमास लाववीत जाणें. कलम १.

पागोटें बारा पंधरा हात लांबीचें करितात हें चांगलें नाहीं. तरी तिसा हातांखालीं पागोटें करूं नये, याप्रमाणें कारीगार यांस ताकीद करून तीस हात पागोटें लांब करवीत जाणें.

कलम १.

एकूण तीन कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें कारीगार व दुकानदार यांस ताकीद करून करवीत जाणें. चांदवड रुपया आटून जर केला, व केळीचा खार रेशमास लाविला, व बारा पंधरा हात पागोटें लांब केल्यास पारपत्य करून गुन्हेगारी घेऊन परगणे मजकूर येथील हिशेबीं जमा करणें म्हणोन, वेंकटराव शिवाजी यांचे नावें.

सनद १.

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे
कारकून, निसबत दफ्तर.

XIV Trade and Manufacture.

(E) Miscellaneous.

(1076) The manufacturers of turbans in kasbe Jálnápur were directed to make each turban 30 cubits long and not 12 or 15 cubits as they had been in the habit of doing and to prepare the brocade used for turbans, by melting rupees, of the Malhârshái, English, Surati, or Patani currency, and not of the Chándvad currency.

A. D. 1795-96.

१०७७ (११३३)—कसबे पैठण, परगणे मजकूर, येथें जर सनगांस लावावयास तयार करितात येविशीं वगैरे. कलमें.

सीत तिसैन
मया व अलफ
जिल्हेज २२

चांदवड रुपया आटून जर तयार करितात ती वाईट निघते. यास्तव पेशजींपासून मल्हारशाई व इंग्रजी व सुरती व पटणी रुपया आटून जर तयार करीत होते त्याप्रमाणें करवीत जाणें. कलम १.

नवी पुतळी आटून जर तयार करितात ती वाईट, याजकरितां जुनी पुतळी आटून जर करवीत जाणे. कलम १.

केळीचा खार रेशमास लावितात, याजमुळें जर काळी पडत्ये. याजकरितां कारीगारांस ताकीद करून दात्या खार रेशमास लाववीत जाणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें कारीगार व दुकानदार यांस ताकीद करवीत जाणें. नवी पुतळी व चांदवड रुपया आटून जर केल्यास, व केळीचा खार रेशमास लाविल्यास, पारपत्य करून गुन्हेगारी घेऊन परगणे मजकूरचे हिशेबीं जमा करीत जाणें ह्मणोन, लक्ष्मणराव नागनाथ याचे नांवें. सनद १.

रसानगी, त्रिंबकराव नारायण परचुरे
कारकून, निसबत दप्तर.

१५ टांकसाळी व नाणीं.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०७८ (३१८)—धारवाडी रुपयास व चांदीस चार गुंजा जळीचा शिरस्ता पेशजींचा आहे. त्यास हल्लीं सदर रुपयाची चौकशी हुजूर मनास आणतां, दर रुपयास साडे चार पांच गुंजा जळ आली. हे गोष्ट परिछिन्न कार्याची नाहीं. या उपरांत टंकसाळे तुह्मीं आणून पारपत्य चांगलें

सबा सबैन
मया व अलफ
जमादिलाखर २९

(1077) Similar orders were issued to the manufacturers of Paithan. A. D. 1795-96.

XV Mints and Coins.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1078) The Dhárwár and Jamkhindi rupees were tested at the Huzur and it was found that loss in minting, which ought to be 4 *gunjás* per rupee, came to from 4½ to 5 *gunjás* in the case of the former and from 5½ to 6 gunjás in the case of the latter rupee. Orders were issued to the officers of the places to warn

A. D. 1776-77.

करून, सदरहू जळीचे रुपये पाडिले असतील त्याचा तोटा, व गुन्हेगारी टंकसाळे यांजपासून घेऊन तालुके धारवाड येथील हिशेबीं जमा धरणें; व यापुढें रुपया पेशजींचे करारापेक्षां चांगला माल, खरा पाडावयाची ताकीद निक्षून करणें. याउपरीं असें जाल्यास टंकसाळे हुजूर आणून पारिपत्य केलें जाईल ह्मणोन, वेंकटराव नारायण यांचे नांवें. छ. ११ जमादिलाखर. सनद १.

परवानगी रूबरू.

जमखिंडी रुपयास व चांदीस चार गुंजा निदान जळ जावी. याप्रमाणें पेशजींचा शिरस्ता आहे, त्यास हल्लीं सदरहू रुपयाची चौकशी हुजूर मनास आणतां, दर रुपयास साडे पांच, सहा गुंजा जळ आली. ऐसीयास तुमचे चौकशीस चार गुंजांस कमीच जळ जावी, ते साडे पांच, सहा गुंजा जळ दर रुपयास येते हे गोष्टी ठीक नव्हे, तरी जमखिंडींतील टंकसाळे तुह्मीं आणून चांगलें पारिपत्य करून, मागील जळीचा तोटा भरून घेणें, व गुन्हेगारी घेणें; व पुढें चांगला पेशजींचे शिरस्तेप्रमाणें माल, खरा रुपया पाडावयाची ताकीद करणें. या उपरी खोटा रुपया पडिल्यास टंकसाळे हुजूर आणून पारिपत्य केलें जाईल ह्मणोन, पांडुरंगराव गोविंद यांचे नांवें. छ. ११ जमादिलाखर. सनद.

परवानगी रूबरू.

१०७९ (५६३)—गुजारत भास्कर महादेव व मल्हार मुकुंद.

समान समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल ८

जमा. रुपये.

५१०४॥= मोहरा नाणें.

२३५४॥= दिल्ली शिक्का नाणें सुमार १६१ दर १४॥= प्रमाणें. रुपये.

२७५० पंचमेळ नाणें.

४३ सुरती.

७४ औरंगाबादी.

३४ बनारसी.

१० कुरा ज्याहानाबाद.

the mint owners to prevent such excess occurring in future and to inform them that any malpractice on their part would be duly punished.

(1079) The different kinds of Mohor are stated to be as follows:—

A. D. 1777-78. 1 Delhi at Rs. 14-10.

४ मछलीबंदर.
६ पटणी.
१४ लाहुरी.
१५ बराणपुरी.

२००
दर १३॥। प्रमाणें रुपये.

५१०४॥=

६४५६॥।=॥ पुतळी ताटें १४०५ एकूण वजन तोळे इंग्रजी रुपये भार ४१८॥, दर १५।=॥॥· प्रमाणें एकूण बारमासी तोळे ३९७॥=॥ दर १६८≡॥। प्रमाणें. रुपये.

६४५४ ऐन मुंबई इंग्रजी रुपये भार. तोळे ४१८॥ एकूण दर १३॥।= प्रमाणें.

२॥।=॥ कसर बारमासी तोळ्यावर दर बसवितां वाढली ते.

६४५६॥।=॥

१६९४।≡॥। इस्तंबोल सुमार ४०८ एकूण रुपये वजन तोळे इंग्रजी रुपये भार १२२८५ दर १३॥।= प्रमाणें. रुपये.

२९९३॥≡ कर्डी सोन्याचीं सुमार ७१ एकूण वजन इंग्रजी रुपये भार तोळे ११५॥।·॥, दर १३॥।= प्रमाणें, एकूण बारमासी वजन तोळे २०५८१८॥· दर १४॥-॥ प्रमाणें. रुपये.

१६२४९॥≡।
तपशिल.

1 Surati.
1 Aurangábádi.
1 Banárasi.
1 Kurá Jyáhánábád.
1 Machhli Bandar.
1 Paṭaṇi.
1 Láhuri.
1 Baráṇpoori.

} at Rs. 13-12

१६२४६।।।।।। ऐन.
२।।।=।। कसर बारमासी तोळ्याचे दरामुळें.

१६२४९।।≡।.

१०८० (७८९)–दुलभशेट गोविंदजी व गोविंद पांडुरंग यांचे नांवें सनद कीं, कोंकण प्रांतीं सरकार तालुक्यांत खुर्दाच्या टंकसाळा घालावयाविशीं तुह्मीं विनंति केली; त्याजवरून तुह्मांस आज्ञा केली असे, तरी टंकसाळा सरकार तालुक्यांत घालून खुर्दा चौकशीनें पाडणें येविशीं.

सलास समानीन मया व अलफ. रविलाखर २५

कलमें.

खुर्दा पाडावयाकरितां तांबें मुंबई वगैरे बंदरीं इकडून गलबतें रिकामीं नेऊन, तांबें मात्र खरेदी करून आणावें; दुसरा जिन्नस आणूं नये व नेऊं नये. तांबें ज्या ठिकाणीं खरेदी होईल तेथील गलबतांवर भरून आणिल्यास तीं गलबतें रिकामीं जातील, त्यांस अडथळा पडणार नाहीं. कलम १.

बेलापुरास सरकारचा अंमल होता ते समयीं तेथें टंकसाळ घालून तुह्मीं खुर्दा पाडिला तो साष्टीस नेला आहे, तो इकडे आणून विकावा अडथळा पडणार नाहीं. कलम १.

तांब्याचे खरेदीपुरता ऐवज रोकड व हुंड्या मुंबईस जातील, त्यांस दिकत पडणार नाहीं. कलम १.

खुर्दा तयार होईल तो देशांतील व खुर्दा पाडितां तांब्याचा चुरा पडेल तो, व खुर्दा करावयाजोगें तांबें नसेल तें कासार उदमी यांस विकावें, अडथळा पडणार नाहीं. कलम १.

टंकसाळांपुरतें लोखंड वगैरे सामान मुंबईहून खरेदी करून आणावें, व जाजती आणूं नये. कलम १.

तांबें येईल त्याची जकात, जलमार्गाची व खुष्कीची, पेशजीं पनवेलीस टंकसाळ होती, तेसमयींचे शिरस्तेप्रमाणें जकातदार घेतील; जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं. कलम १.

टंकसाळांचें काम चालीस लागल्यापासून तागाईत पेस्तर सन आर्बा अखेर सालपर्यंत चालवावें; पुढें आज्ञेशिवाय करूं नये. कलम १.

(1080) Dulabhshet Govindji and Govind Pándurang were permitted to open mints for the manufacture of copper coin in Konkan. The following instructions were issued to them:—

A. D. 1782-83.

(1) they were to pay a *nazar* of Rs. 12,001. for the privilege: no other person was to be allowed to open mints for coining copper, till the end of the year A. D. 1783-84;

(2) copper required for the purpose should be brought from Bombay or other ports;

कोंकणांतील उदमी खरेदी करून हरएक जागां नेतील, त्यांस अडथळा पडणार नाहीं. कलम १.

अलीबागेहून व इंग्रजाचे तालुक्यांतून खुर्दा हिकडे येऊं देऊं नये. कोणी आणील त्यापासून गुन्हेगारी घ्यावी. कलम १.

टंकसाळसंमंधें तुह्मांपासून नजर १२००१ रुपये बारा हजार एक रुपया घ्यावयाचा करार केला असे, तरी चैत्र शुद्ध पंचमीस सदरहू ऐवजाचा भरणा सरकारांत करून, पावलीयाचा जाब घेणें. कलम १.

खुर्दा पाडावयाचा शिरस्ता इंग्रजी वजनानें. मासे.

९। शिवराई पैसा सव्वा नऊ मासे.
१३॥। अलमगिरी पैसा पावणेचौदा मासे.
१८॥ ढबु पैसा साडे अठरा मासे.

४१॥

सदरहूप्रमाणें खुर्दा पाडावा; कमी वजनास करूं नये. कलम १.

बंदी मोकळी जाहालीयावर इंग्रजाचे मुलकांतील खुर्दा हिकडे येऊं लागल्यास, मुदतीपर्यंत ताकीद केली जाईल. कलम १.

टंकसाळांसंमंधें नजर तुह्मांपासून सरकारांत घ्यावयाची करार केली, सबब कोकणांत व वरघाटीं पेस्तर सन अर्बा अखेर सालपर्यंत नवी टंकसाळ होणार नाहीं. बंदी असतां तांबें आणून एक सालां चालवीत असतील, त्यांस ताकीद करून बंद केल्या जातील. कलम १.

गडबडीमुळें टंकसाळांचें काम बंद जाहालें, तरी तितके रोज चौकशी करून मुदतीपुढें मजुरा दिल्हे जातील. कलम १.

तुह्मांपासून नजर घेऊन टंकसाळांचें काम सांगितलें, त्यास दुसरा कोणी चढ देऊं लागल्यास सरकारांत ऐकणार नाहीं; व जाजती चढ तुह्मांवर मुदतीपर्यंत पडणार नाहीं. कराराप्रमाणें निभावणी केली जाईल. कलम १.

हरएक जागां सरकार तालुक्यांत टंकसाळा घालावयाची सोय असेल तेथें टंकसाळा घालणें. नजरपट्टी व हरएकविशीं मामलेदार उपसर्ग करूं लागल्यास ताकीद केली जाईल; व इंग्रजाकडे सरकारचे तालुके गेले आहेत, ते सरकारांत आल्यावर तेथें कमावीसदार सरकारांतून जातील, त्यांस पत्रें लागतील तीं दिल्हीं जातील. कलम १.

---

(3) copper coin should not be allowed to be brought into Government territory from Alibág and from the tálukás of the English: any person acting in contravention of the rule should be punished with fine;

(4) the coins to be struck should be of the following English weights;

(a) Shivrái paisà, 9¼ *másás.*
(b) Alamgiri paisà, 13¾ *másás.*
(c) Dhabu paisá, 18½ *másás.*

एकूण सोळा कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन.
सनद १.
रसानगी यादी.

१६ सरकारनें घेतलेलें कर्ज.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०८१ (६४)—तुह्मांपासून सालगुदस्त सन अर्बा सबैनांत छ. १८ रविलावलीं वैशाख वद्य पंचमी शके १६९६ जयनामसंवत्सरेचे मितीनें सरकारांत घेतलें कर्ज रुपये २,००,००० दोन लक्ष, यासी व्याज दरमहा दरसदे रुपये एकोत्रा बिन सूट प्रमाणें चहूं महिन्यांनीं द्यावयाचा करार केला असे, मुदतीस व्याज मुद्दल हिशेब करून दिला जाईल ह्मणोन, आनंदराव भिकाजी यांचे नांवें लिहून दिलें. छ. रविलाखर. खत १.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

१७ निरख व मजुरी.

(अ) निरख.

१०८२ (२६३)—तुह्मांकडून तांदूळ कमोदाचे सरकारांत आणविले होते, ते जमा मुदबख कोठीकडे, गुजारत छोटाराम प्यादा. दर रुपयास कैली ८८२॥ अडीच पायली प्रमाणें कैली बारुळे मापें ·॥· दहा मण तांदूळ, असडी, सरकारांत जमा असत ह्मणोन, हरी बल्लाळ कमावीसदार, परगणे पिंपळनेर, यांचे नांवें. जाब १.

सीत सबैन मया व अलफ जिल्काद २

१०८३ (३७६)—राघोजी आंगरे, वजारत माहासरखेल, यांजकडे सरंजामास बेगमीस गांव हजार रुपये बेरजेचे, कमाल आकार दरोबस्त कमावीस सुद्धां, तर्फ तळोजें, तालुके नेरळ, पैकीं देविले असेत, तरी नक्ती आकार असेल तो, व ऐन जिन्नस जमाबंदी असेल त्याचे बाब, नक्त

सबा सबैन मया व अलफ जिल्हेज २४

XVI Government Loans.

FROM NÁRO APÁJI'S DIARY.

(1081) A loan of Rupees 2,00,000 was taken from Anandráo Bhikáji in the preceding year, at interest of one rupee percent per mensem.

A. D. 1774-75.

XVII Prices and wages.

(1082) Kamod rice from Pimpaḷner was sold at 2½ *páylis* per rupee.

A. D. 1775-76.

(1083) Villages valued at Rs. 1000 in tarf Taḷoje, táluká Neraḷ had been given in saranjám to Rághoji Angria; in calculating their value the assessment in kind was ordered to be valued as follows:—

A. D. 1776-77.

गोडे भातास दरखंडीस रुपये वीस, व खारे भातास दर खंडीस रुपये सोळा, व उडिदांस दर खंडीस रुपये पन्नास, व तूप दर रुपयास पक्के दीड शेर, याप्रमाणें आकार करून गांव नेमून देणें; आणि गांव नेमून द्याल, तेथील सालमजकूरचा वसूल घेतला असेल, तो मशारनिल्हेकडील कमावीसदार यांजकडे देणें म्हणोन, राघो नारायण व धोंडो महादेव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१०८४ (४३७)—राघोजी आंगरे, वजारत महासरखेल, यांणीं हत्ती व घोडे खरेदी केले त्यांची किंमत. रुपये.

सबा सबैन
मया व अलफ
रबिलावल ८

५००० हत्ती नग २ कर्णेल इपटण वकील कलकत्तेदार, याजपासून पुण्यांत घेतले त्यांची किंमत.

१०० घोडी रास १ मौजे कालोस, तर्फ चाकण, प्रांत जुन्नर, येथें त्रिंबक पुंडाजी याजपासून घेतली त्याची किंमत.

———
५१००

एकूण एकावनशें रुपयांस हत्ती दोन व घोडी एक घेतली, त्यांची जकात मशारनिल्हेस माफ केली असे; तरी जकातीचा आकार होईल तो यांचे नांवें माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांस. सनद १.

रसानगी यादी.

१०८५ (६४७)—वेदमूर्ति विश्वनाथभट गणपुले अग्निहोत्री, वस्ती कसबे केळसी, तर्फ मजकूर, तालुके सुवर्णदुर्ग, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, विसाजी नारायण व हरभट बिन नारायणभट व जनार्दन नारायण, उपनाम खांबेटे, यांचें ठिकाण कसबे मजकुरीं खांबेटवाडी अजमासें बिघा ८१

समानीन
मया व अलफ
जिल्काद १०

Ordinary rice, Rs. 20 per *khandi*.
rice grown in salt-lands, Rs. 16. per *khandi*.
udid, Rs. 50 per *khandi*.
ghi, Re. 1 per 1½ *seers*.

(1084) Two elephants were purchased by Rághoji Angria for Rs. 5000 from Colonel Upton, agent at Poona of the English colony at Calcuttá.

A. D. 1776-77.

(1085) A *bighá* of land in kasbe Kelsi in tarf Suvarnadurga was sold for Rs. 525.

A. D. 1779-80.

एक आहे, तें त्यांणीं आपल्यास सव्वापांचशें रुपयांस विकत दिलें आहे. तें सरकारांतून इनाम करार करून देऊन चालविलें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी वेदमूर्ति खांबेटे यांजपासून सदरहू एक बिघा ठिकाण कसबे मजकुरीं खरेदी केलें आहे, त्याची तुह्मीं चतुःसीमापूर्वक मोजणी करून, जमिनीची मोजणी जाबता लिहून हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, मोरो बापूजी, तालुके मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

अमृतराव विश्वनाथ यांच्या कीर्दीपैकीं.

१०८६ (८७१)—रुपी कळवंतीण नंदुरबार इजला बसावयासी गाडी भाड्याची करून देऊन लष्करांत रवाना करणें ह्मणोन सालगुदस्तां तुम्हांस सनद सादर जाली आहे, त्यास तुह्मीं भाड्याची गाडी करून दिल्ही, त्याचा आकार इस्तकबिल छ. १२ जमादिलाखर सन अर्बा समानीन तागाईत छ. २२ साबान सालमजकूर, एकूण मुशाहिरा रोज ७१, पैकीं वजा एकोणतिशी रोज एक, बाकी रोज ७०, दररोज गाडीचें भाडें गुजारत बाळू चौधरी रुपया १। प्रमाणें रुपये ८७॥ साडे सत्यांशीं रुपये कलवांतीणचे नांवें हिशेबीं खर्च लिहिणें; मजुरा पडतील, ह्मणोन घाशीराम सावळदास कमावीसदार, कोतवाली शहर पुणें, यांचे नांवें छ. १२ मोहरम. सनद १.

(खमस समानीन मया व अलफ मोहरम १२)

रसानगी यादी.

१८. वेठ.

१०८७ (१६)—मौजे कोरेगांव, तर्फ पाबळ, प्रांत जुन्नर, या गांवाकडे कात्रजचे कुरणांतील गवत पुले १३,५०० साडेतेराहजार कापून ध्यावयाची सालाबाद नेमणूक आहे, त्यास सालमजकुरीं लष्करचे मुक्काम कोरेगांवीं होऊन गांवची खराबी झाली, सबब एक सालास सदरहू गवत

(अर्बा सबैन मया व अलफ रमजान ३०)

FROM AMRUTRAO VISHWANÁTH'S DIARY.

(1086) Rupi a dancing girl was ordered to be sent to the camp. The journey took 70 days and cart-hire was paid at the rate of Rs. 1-4-0 (choudhri) a day.

A. D. 1784-85.

XVIII Forced service.

(1087) The village of Koregaom in tarf Pábal was bound to supply labour for cutting 13,500 bundles of grass every year. The village however, having suffered during the current year owing to troops encamping at it, was exe mpted from the service for that year.

A. D. 1773-74.

कापावयाचें मना केलें असे, तरी गांवास तगादा बेगारीविषयीं न करणें ह्मणोन, शिवराम रघुनाथ यांचे नांवें. छ. १६ रमजान. चिटणिसी. पत्र १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०८८ (७०)—दिंमत तोफखाना याजकडील बैल चारणीस मौजे आणें, प्रांत जुन्नर, येथें आहेत, त्यास पावसाळ्याचे निवाऱ्याबद्दल दोनशें खण सालाबाद बांधून द्यावयाची सनद असते. त्यास सालमजकुरीं लावणीचा हंगाम, रयत खराब होईल, याजकरितां एकशें खण बांधोन देविले असे, तरी फिरकोळ शेरार्ची वगैरे लांकडें लाऊन गवत घालून शिऊन, बेगारीनें निवारा करून देणें ह्मणोन, रघुनाथ हरी, प्रांत जुन्नर, यांचे नांवें. छ. १६ रबिलाखर.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

सनद १.

रसानगी यादी.

१०८९ (१०५)—प्रांत गंगथडी येथील सालाबाद गवत कापून द्यावयाची नेमणूक आहे, त्यास बेगारीमुळें रयतेस उपद्रव लागतो, सबब गवत कापणावळ व गंजीस आणणावळ मुद्धां दर हजारीं रुपये २ प्रमाणें रयतेपासून घ्यावयाचे करार केले असेत, तरी सदरहू शिरस्तेप्रमाणें प्रांतांतील मामलेदारांपासून पैका घेणें. ज्याजती बेगारीविशीं वगैरे उपद्रव न लावणें ह्मणोन.

खमस सबैन मया व अलफ रमजान २९

सनदा.

१ गंगाधर शंकर यांस कीं, दिंमत पागा हुजूर यांस गवताची नेमणूक, पुणे, पागा ठाणें आसी खुर्द येथील मुमार.

५०,००० तर्फ हवेली संगमनेर.
३०,००० तर्फ राहुरी.
२०,००० तर्फ बेलापूर.
———
१,००,०००

एक लक्ष गवताविशीं सनद:

(1088) It was usual for the villagers of Áṇe in pránt Junnar to construct every year shelters, 200 *khans* in extent, for the bullocks of the artillery, sent there to graze owing to the rains. As the sowing season was at hand and as the employment of the ryots on the said work was undesirable, only 100 *khans* were ordered to be constructed by means of forced labour.

A. D. 1774-75.

(1089) It was usual for the ryots of pránt Gangathaḍi to supply labourers, free of charge, for cutting grass for Government. As this arrangement was found to be a source

A. D. 1774-75.

१ सेखाजी मुळे यांस सनद कीं, तुह्मांकडील पागा मौजे जोखे येथें आहे, तेथील बेगमीस मौजे मजकूरपैकीं गवत, पुले सुमार ७५,००० पाऊण लक्ष, तर्फ हवेली संगमनेर, येथील बेगारीनें कापून द्यावयाची नेमणूक आहे त्याविशीं.

१ गिर्जोजी बर्गे यास कीं, तुह्मांकडील पागा मौजे आसी बुद्रुक, तर्फ हवेली येथें आहे, तेथील बेगमीस तर्फ मजकूर बेगारीनें मौजे मजकूरचे कुरणापैकीं गवत पुले सुमार २५,००० पंचवीस हजारांची नेमणूक आहे त्याविशीं. सनद १.

१ गोविंदराव बारावकर यांस कीं, तुह्मांकडील पागा मौजे देसोंडी येथें आहे, तेथील बेगमीस मौजे मजकूरचें कुरणपैकीं तर्फ राहुरी येथील बेगारीनें पुले सुमार ७५,००० पाऊण लक्षाची नेमणूक आहे त्याविशीं. सनद.

१ निळकंठराव रामचंद्र यांस कीं, तुम्हांकडील पागा कसबे नांदुर येथें आहे, तेथील बेगमीस कसबे मजकूरचे कुरणपैकीं तर्फ राहुरी येथील बेगारीनें गवत पुले सुमार ४०,००० चाळीस हजार नेमणूक आहे त्याविशीं. सनद.

१ नारो आपाजी यांस कीं, तुम्हांकडील खिलार मौजे सांगवी येथें आहेत, तेथील बेगमीस ढग्याचे डोंगरीहून गवत, तर्फ हवेली संगमनेर येथील बेगारीनें, गवत पुले सुमार १०,००० दहा हजार द्यावयाची नेमणूक आहे त्याविशीं. सनद.

६

रसानगी यादी. छ. ६ रमजान.

१०९० (४४८)—बाबु जोशी गोठणकर यांस मर्जे निवेली, कर्यात मीठगावणें, तालुके विजयदुर्ग, हा गांव इनाम आहे, त्या गांवांत वतनदार घरें तीन आहेत, त्यांपैकीं दोन ब्राह्मणाचीं व कुणबीयाचें एक आहे, त्यास बेगारीचा उपद्रव भारी लागतो, त्याजमुळें कुणबीयाची वसाहत होत नाहीं; आणि भटजींची नुकसानी होत्ये, त्यास मर्जे मजकुरास बेगार माफ केली असे, तरी मौजे करेल येथें बेगारीचें ओझें येईल तें मौजे दांड्यास पोहचवावें, दांडेकरांनीं करेल यास पोहचवावें; याजप्रमाणें दुसरे गांव जवळचे असतील त्यांणीं त्याज-

सबा सबैन मया व अलफ रबिलाखर १

---

of annoyance to the people, it was ordered that in lieu of forced labour Rs. 2 for each thousand bundles to be cut should be levied from the Mámlatdárs of the province.

(1090) There being only three houses—two Brahmans', one Kuṇbi's, in the village of Niweli in karyát Mithgávṇe of táluká Vijayadurga, the Kuṇbi was much troubled by being called upon to do forced labour. The village, which was alienated to Gothaṇkar, was therefore exempted from liability to supply forced labour,

A. D. 1776-77.

प्रमाणें परभारें वोझें पोहोंचवावें; मजरें मजकुरास हजीर बेगारीचा उपद्रव एकंदर लागों न देणें. या कामास सुभाहून कारकून एक मजरें मजकुरास पंधरा दिवस ठेऊन वळवटा पाडून देणें ह्मणोन, गंगाधर गोविंद यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

१०९१ (५२१)—विठ्ठलभट तामनकर, वस्ती मौजे मुटाट, तर्फ खारेपाटण, प्रांत राजापूर, येथें भटजींचें शेत कुणबाव्याचें आहे, त्यास भटजींनीं आपल्या शेतांत अर्धेलीचा कुणबी शेतांत ठेविला आहे, त्यास मौजे मजकूरचा खोत कुणबी यास वेठबिगार घेतो, ह्मणोन हुजूर विदित जालें; त्यास भटजींचें अर्धेलीचें शेत कुणबी करतो, सबब कुणबी वेठबिगार सालमजकूरापासून मना केली असे, तरी वेठबेगार घेत न जाणें म्हणोन, गंगाधर गोविंद यांचे नांवें.

समान सबैन मया व अलफ जिल्हेज १३

सनद १.

रसानगी यादी.

१०९२ (९२१)—मेस्त्र मालीट, वकील कलकत्तेकर इंग्रजाकडील, मुंबईस येऊन तेथून पुणीयास यावयाकरितां त्याजकडील वोझीं आणावयास तालुकेहाय प्रांत कोंकणपैकीं बेगारी. असामी.

सीत समानीन मया व अलफ जमादिलावल २५

५० परगणे बेलापूर, निसबत पांडुरंग रामचंद्र.
१०० तालुके नेरळ, निसबत गोविंद कृष्ण यांजकडून.
१०० तालुके करनाळा, निसबत रामराव अनंत यांजकडून.

२५०

एकूण अडीचशें असामी पुणें पर्यंत देविले, त्यांणीं वोझीं घाटमाथां टाकून पळोन गेले, सबब वोझीं वाटेंत पडलीं ते आणावयास पुणीयाहून मजूरदार करून पाठविले,

---

and the villagers of Karel were directed to carry any load that they might receive right on to Dande, and similar instructions were issued to the villagers of Dande.

(1091) A kuṇbi rented a field from Vithalbhaṭ Támhankar of Muṭàṭ in tarf Khárepàṭaṇ of prànt Rájápoor: It was represented that the khot of the village required the kuṇbi to perform forced service. Orders were therefore issued exempting him from such service.

A. D. 1777-78.

(1092) When Mr. Málet the English agent was proceeding from Bombay to Pooná, 250 forced labourers from Belápur, Neraḷ and Karnáḷá, were ordered to carry his baggage.

A. D. 1785-86.

त्यास खर्च रुपये १८६। एकशें सव्वाशायशी रुपये जाहाले, ते सदरील तीन तालुक्यांपासून घ्यावयाचा करार करून, हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी वाटणीप्रमाणें सदरहू ऐवज ज्याचा त्याजपासून घेऊन हुजूर पाठवून देणें म्हणोन, जिवाजी गोपाळ सरसुभा, प्रांत कोंकण, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

१९. गुलाम.

१०९३ (२२)–किल्ले रायगड येथें सरकारच्या कुणबिणी आहेत, त्यापैकीं राणी व जानकी दोन कुणबिणी पन्नास व पंचावन वर्षे उमरीच्या बहुत दिवस किल्ल्यास आहेत, त्यांस सोड द्यावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरहू दोन कुणबिणी सोडून देणें म्हणोन, गणपतराव कृष्ण यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ सवाल २८

रसानगी यादी.

१०९४ (२८)–सतुमी मिर्धा याणें वणजारे यांजपासून पोर्गे कस २ दोन, एकूण किंमत रुपये १३४, एकशें चवतीस रुपये यांस खरेदी केले, त्यांचे जकातीचा आकार होईल त्यापैकीं पांच रुपये माफखर्च लिहिणें; बाकी रुपये बद्दल मुशाहिरा लिहून, जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, यांचे नांवें छ. १३ सवाल. सनद १.

आर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

रसानगी यादी.

१०९५ (२९)–प्रताप मिर्धा याणें कुणबीण कस १ व पोर्गे कस २ एकूण किंमत

They left the baggage at the top of the ghauts and ran away. Hired labourers were therefore sent from Poona to bring in the baggage and the charge on this account, viz. Rs. 186-4-0 was ordered to be levied from the three tálukás in question.

XIX Slaves.

(1093) Two female slaves of Government at fort Ráygad, Ráni and Jánki, aged 50 and 55 having long served at the fort were ordered to be released.

A. D. 1773-74.

(1094) Satumi Mirdhá purchased 2 boys from Vanjáris for Rs. 134. Of the duty leviable on the sale, Rs. 5 was remitted and the rest was to be debited to him as salary.

A. D. 1773-74.

(1095) Pratàp Mirdhá purchased one female slave and two boys

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३० — रुपये १२५, सवाशें रुपयांस चारणापासून विकत घेतले त्याचे जकातीचा आकार होईल तो बद्दल मुशाहिरा लिहून, जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, यांचे नांवें. छ. १४ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

१०९६ (३०)—वेदमूर्ति राजश्री धोंडजोशी पंचनदीकर यांणीं चारणापासून पुण्यांत कुणबीण कस १ एक, एकूण किंमत रुपये ७३ त्र्याहात्तर रुपयांस विकत घेतली, तिचे जकातीचा आकार होईल तो यांचे नांवें धर्मादाय खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, यांचे नांवें. छ. १६ सवाल. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

रसानगी यादी.

१०९७ (३२)—चिमाजी जगथाप, खिजमतगार, याणें आपली कुणबीण पोर्गी कर्जामधें नारायणजी परभू यांस तीस रुपयांस मौजे असदें, तर्फ सेदोर, येथें विकत दिल्ही, तिचे जकातीचा आकार यास माफ केला असे, तरी तगादा न करणें ह्मणोन, आनंदराव भिकाजी रास्ते यांचे नांवें. छ. २५ सवाल. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

रसानगी यादी.

१०९८ (३४)—कुणबिणी सरकारच्या यांनीं कजबे पुणें येथें कुणबिणी विकत घेतल्या आहेत.

अर्बा सबैन मया व अलफ जिल्काद ३०

१ फुली, निसबत सौभाग्यवती बाई, हिणें.

१ तुळशी, निसबत मातुश्री सगुणाबाई, हिणें.

२

एकूण दोन कुणबिणी रुपये १४० एकशें चाळीस रुपयांस विकत घेतल्या आहेत,

---

A. D. 1773-74. from a *chàran* for Rs. 125: the duty leviable on the sale was to be debited to him as salary.

(1096) Dhond Joshi Panchnadikar purchased one female slave from a *chàran* for Rs. 73: the duty leviable on the sale was to be debited to him as *dharmàdàya*.

A. D. 1773-74.

(1097) Chimáji Jagtáp gave his female slave for Rs. 30 to Náráyanji Parbhu in payment of debt: the duty was remitted.

A. D. 1773-74.

(1098) Two female slaves were purchased by two female slaves of Government for Rs. 140.

A. D. 1773-74.

त्यांचे जकातीचा आकार माफ केला असे, तरी जकातीचा आकार होईल तो माफ खर्च लिहून, जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, यांचे नांवें. छ. ६ जिल्काद. सनद १.

रसानगी यादी.

१०९९ (५९)–केसो महादेव फडके मृत्यु पावले, त्यांचे उत्तर कार्याबद्दल ब्राह्मणांस द्यावयास शेषाद्रि शास्त्री यांचे खीजवळून पुण्यांत कुणबीण कस १ एक ऐंशी रुपयांस खरेदी केली, त्याचे जकातीचा आकार होईल तो माफ खर्च लिहून, जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, यांचे नांवें. छ. ८ रविलावल. सनद १.

अर्बा सबैन मया व अलफ रबिलावल २२

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

११०० (७३)–पागा दिंमत शेकोजी मुळे यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांकडील पागेंतील बिबू पोर्गी, जैनी कुणबीण मुसलमानीण इची लेक, ही केंदूरचे मुसलमानास देऊन सालगुदस्त सन अर्बा सबैनांत तुम्हीं लग्न केलें, सबब सोड खर्च लिहिणें म्हणोन छ. १४ जमादिलावल. सनद १.

खमस सबैन मया व अलफ जमादिलाखर २९

रसानगी यादी.

११०१ (६२७)–त्र्यंबक नारायण अभ्यंकर वस्ती कसबे संगमनेर, परगणा मजकूर, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, आमची कुणबीण तावजी जाधव, वस्ती कसबे मजकूर, याणें राखली, तिची पोरगी एक व पोरगा एक यांचीं लग्नें करावयास मागणी घेतली, त्यास आपण द्वाही दिली, परंतु द्वाही मोडून पोराचें लग्न केलें, व पोरीची मागणी घातली, येविशीं ताकीद जाली

समानीन मया व अलफ रजब ६

(1099) One female slave was purchased for Rs. 80 to be given to a Brahmin in connection with the obsequies of Keso Mahádeo Fadke.

A. D. 1773-74.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(1100) A female slave Jaini, Mohomedan by caste, attached to the cavalry under Sakhoji Mule, had a daughter. Sakhoji got the daughter married to a Musalman. Orders were issued to show her in the accounts as released.

A. D. 1774-75.

(1101) Trimbak Náráyaṇ Abhyankar of Sangamner represented that his female slave had been kept by Távaji Jádhava, and that Távaji arranged to secure a bride for the slave's son; that he (Trimbak) publicly protested in the name of Government against the marriage, but it was notwithstanding celebrated, and that

A. D. 1779-80.

पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी वाजवी मनास आणून पोर व पोरगी व कुणबीण यांचे स्वाधीन करणें, आणि ज्यांणीं द्वाही मोडली असेल, त्यांपासून गुन्हेगारी घेऊन सरसुभा प्रांत गंगथडी येथील हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, नरसिंगराव बल्लाळ यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र.

११०२ (७७०)—सगुणी कळवंतीण, वस्ती पेठ शुक्रवार शहर पुणें इणें दत्ताजी सावळा दाळिंबकर याजपासून दीडशें रुपयांस चहूं वर्षांची पोरगी खरेदी केली आहे, तिचे जकातीचा आकार माफ केला असे, तरी आकार होईल तो माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें. सनद १.

सलास समानीन मया व अलफ साबान ११

परवानगी रूबरू.

११०३ (७७१)—फरासीसाजवळ बटकी पुण्यांत गेल्या, सबब त्यांस जातीखेरीज करून किल्ले सिंहगड येथें पाठविल्या आहेत.

सलास समानीन मया व अलफ साबान २१

बटकी. कस.

२ उमी, दिंमत कृष्णाजी लक्ष्मण जोशी.

 १ उमी उमर वर्षे ३०

 १ पोरगा उमीचा उमर वर्षे ३

 —

 २

१ साळी, दिंमत दारकी खेत्रीण वस्ती पेठ नारायण उमर वर्षे २२.

—

३

एकूण तीन माणसें पाठविलीं आहेत, यांस किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेऊन इमारतीचें

Távaji was also offering the slave's daughter in marriage. The Sarsubhá of Gangathadi was directed to enquire into the matter and if the facts were found to be as represented, to hand over the female slave with her children to Trimbak, and to punish the person who had acted in defiance of the complainant's protest.

(1102) Sakhu, a prostitute in Poona, purchased a girl aged 4 years for Rs. 150. The duty on the purchase was remitted.

A. D. 1782-83.

(1103) Three female slaves having had intercourse with Frenchmen in Poona were put out of caste and sent to fort Sinhagad to be employed on building works.

A. D. 1782-83.

वगैरे काम घेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें.
सनद १.

रसानगी यादी.

११०४ (८२०)—नारो विश्वनाथ जोगदंड यांणीं आपले तीर्थरूपांचे क्रियेचे दानाबद्दल मार्तंड यादव मुजचाटे, वस्ती पेठ शनवार शहर पुणें याजपासून कुणबीण कस १ एक, एकूण किंमत रुपये १०० शंभर रुपयांस खरेदी केली आहे, त्यास सदरहू रुपयांचे जकातीचा आकार होईल तो मशारनिल्हे यांचे नांवें माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें. सनद १.

अर्बा समानीन मया व अलफ सवाल १

रसानगी यादी.

११०५ (८५७)—केसो विश्वनाथ टिळक, कारकून निसबत दप्तरी, यांणीं विठोजी हेड्या कुणबिणी विकावयास घेऊन आला, त्याजपासून पुण्यांत कुणबीण कस एक, एकूण किंमत रुपये १०० शंभर रुपयांस खरेदी केली आहे, त्याचे जकातीचा आकार होईल तो यांचे नांवें माफखर्च लिहिणें, आणि जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें. सनद १.

खमस समानीन मया व अलफ साबान १६

रसानगी याद.

११०६ (८६१)—मैनी कोम विठोजी सोनार, वस्ती कसबे गोरेगांव, प्रांत राजपुरी, ही विठोजी मजकूर मृत्यु पावल्यावर तेथून पळून पुणेयास येत होती, ती गोविंदराव व चिमाजी माणकर मामलेदार, प्रांत मजकूर यांणीं धरून नेऊन कैदेंत ठेविली. पुढें गोविंद जोशी रेवदंडेकर यांस माणकर यांणीं धर्मादायाचे ऐवजांत दिल्ही. तिला त्यांणीं पुणियास आणिली, तेव्हां गणेशशेट सोनार, वस्ती पेठ शनवार, शहर पुणें, याणें जोशीयास शंभर रुपये देऊन धर्मार्थ सोड-

खमस समानीन मया व अलफ जिल्काद ५

(1104) Nàro Vishwanáth Jogdaṇd purchased a female slave for Rs. 100 to be gifted away at the obsequies of his father. The duty on the purchase was remitted.

A. D. 1783-84.

(1105) Vithoji Heḍyá having brought some female slaves for sale at Poona, one of them was sold for Rs. 100.

A. D. 1784-85.

(1106) Maini, a woman of the gold-smith caste, ran away from Goregaum in prant Rájpuri on the death of her husband and was coming to Poona. The Mámlatdârs of the province, Govindráo and Chimáji Máṇkar, arrested her and kept her in custody. They subsequently made her over to one Govind Joshi in

A. D. 1785-86.

विली; आणि आपले आईबापांचे घरीं जाणें ह्मणोन तीस सांगितलें. तें न ऐकतां शहरांत राहून बदकर्मे करीत होती, सबब कैद करून किल्ले चाकण येथें पाठविली असे, तरी किल्ले मजकुरीं स्वारींत ठेऊन, किल्ल्याचे कोठीकडे इजपासून चाकरी घेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, नारायणराव कृष्ण किल्ले मजकूर यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी राघो विश्वनाथ गोडबोले, जबानी रावजी जिवाजी कारकून दिंमत गाड़दी मुदफकात, निसबत राघो विश्वनाथ.

११०७ (८८४)—मेघी कुणबीण व तिची लेक कृष्णी या दोघी पेशजीं किल्ले सिंहीगड येथें अटकेस ठेवावयास पाठविल्या, त्या सन सगान सबैनापावेतों बंदीसच होत्या, त्यांस सन तिसा सबैनांत किल्ले मजकूरचे हिशेबीं जमेस धरून, दारूखान्याचे कोठीकडे कामास लाविल्या, त्यास मेघी म्हातारी साठ सत्तर वर्षांची जाली, तिच्यानें कोठीचें कामकाज करवत नाहीं, व कृष्णी दारूखान्याचें काम करतेवेळेस काठीवरून पडोन कंबर व हात दुखवला, त्याजमुळें अधू जाली. तिच्यानें कोठीचें काम करवत नाहीं, याजकरितां त्या दोघी जणी एक कुणबीण नवी तरणी देऊन सोड मागतात त्यास व उमी कुणबीण इंग्रजांबरोबर गेली सबब पेशजीं हुजूरून पोर्ग्यासुद्धां किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेवावयास पाठविली होती तिजला आजार होऊन मयेत जाली, तिचा पोर्गा उमर वर्षे आठांचा आहे तो रोगी, सबब वीस रुपये घेऊन पोर्गा व सदरहू दोघी कुणबिणी सोडावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन तुह्मीं हुजूर विनंती केली; त्याजवरून मेघी व तिची लेक कृष्णी या दोघी बंदिवानपैकीं किल्ले मजकूरचे हिशेबीं सन तिसा सबैनांत जमेस धरून कोठीकडे कामास लाविल्या आहेत, त्यास मेघी म्हातारी तिच्यानें काम होत नाहीं, व कृष्णी किल्ल्यावर सरकारचें दारूखान्याचें काम करते वेळेस इमारतीवरून पडून हात व कंबर दुखवली, सबब दोघी मिळोन एक कुणबीण चाकरीचे उपयोगीं देतात, ती घेऊन दोघींस सोडून देणें; व उमी कुणबीण इंग्रजाबरोबर गेली होती सबब तिचा पोर व ती बंदीस किल्ले मजकुरीं होती त्यापैकीं उमी मयत जाली. तिचा पोर आठां वर्षांचा आहे, त्याचे वीस रुपये कोणी देईल त्यास पोरगा देऊन,

खमस समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ७

---

payment of certain sums due to him in charity; and Govind Joshi brought her to Poona. Gaṇesh shet Sonár of Shanwár Peth got her released by paying Rs. 100 to Govind Joshi, and told her to go to her parents' house. She, however, led a prostitute's life in the city. She was therefore arrested and sent to be imprisoned in fort Chákaṇ.

(1107) Two female slaves, Meghi and her daughter Krishṇi, were prisoners at fort Sinhgaḍ. The former was about 60 or 70 years old. The latter while employed on the work of making gunpowder fell down from a plank and became a

A. D. 1784-85.

सदरहू वीस रुपये किल्ले मजकूरचे हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, नारो महादेव मामलेदार किल्ले मजकूर, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

११०८ (१०८८)—वेदशास्त्रसंपन्न कृष्णशास्त्री बिन रंगशास्त्री द्रविड, गोत्र शांडिल्य, सूत्र कात्यायन, शाखा कण्व, यांचे नांवें सनद कीं, गुलतरंग खासे चाकरीची बाईको इचा काल श्री काशी क्षेत्रीं जाहला, ते समयीं तिणें आपले ऐवजांत क्षेत्र पंचवटी, कसबे नाशीक, परगणे मजकूर, येथें घर बांधोन, त्यांत ब्राह्मण ठेवावा, त्या ब्राह्मणास मौजे गंगापूर परगणे मजकूर येथें पाऊणशें रुपयांची इनाम जमीन माझे नांवें सरकारांतून दिल्ही आहे ती त्यास द्यावी असा संकल्प केला, ह्मणून गुणसागर खासे चाकरीची बायको हुजूर आली तिणें विनंती केली; व पेशजीं इनामपत्रें गुलतरंग इचे नांवचीं जाहलीं आहेत, त्यांत ज्या ब्राह्मणास जमीन देईल त्याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें चालवावी असें लिहिलें आहे; त्याजवरून तुह्मी थोर शिष्ट सत्पात्र गंगातीरीं स्नानसंध्या करून आहां, तुमचें चालविल्यास श्रेयस्कर जाणून, तुह्मांवर कृपाळू होऊन गुलतरंग इचे ऐवजाचे पंचवटींत घर बांधिलें आहे तें तुह्मांस देऊन, मौजे गंगापूरपैकीं इनाम जमीन तिचे नांवें आहे ती सालमजकुरापासून सरकारांतून तुह्मांस इनाम करार करून देऊन, तिचे नांवाचीं इनामपत्रें आहेत तीं तुह्मांस देविलीं असेत, तरी इनामपत्रांप्रमाणें जमीन चतुःसीमापूर्वक तुह्मी आपले दुमाला करून घेऊन तुह्मी व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम जमीन व घर अनभवून सुखरूप राहणें ह्मणोन. सनद १.

अर्बा तिसैन मया व अलफ रबिलाकर १

येविशीं गंगाधरराव भिकाजी यांस कीं, घर व जमीन यांचे दुमाला करून देऊन चालवणें; आणि गुलतरंग इचे नांवें इनामपत्रें आहेत तीं यांचे स्वाधीन करून जमीनीचा आकार यांचे नांवें इनामखर्च लिहीत जाणें. नवी सनदेचा अक्षेप न करणें. या सनदेची प्रत लिहून घेऊन हे अस्सल सनद यांजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन. सनद १.

२.

दोन सनदा दिल्हा असेत. रसानगी याद.

---

cripple. The women asked for release on condition of their giving one young female slave in their place. The request was granted.

(1108) Gultarang, a woman in the personal service of the Peshwá, died at Benáres. In deference to her last wishes expressed by her to Guṇaságar, another woman in the personal service of the Peshwá, a house was built at Panchawaṭi out of her money and the house as well as her Inám land were gifted to a Bráhman.

A. D. 1793-94.

२० धर्मसंबंधीं व सामाजिक.

११०९ (४२)—नारो महादेव कमावीसदार क्षेत्र पंढरपूर, दिंमत परशराम रामचंद्र

आर्बा सबैन मया व अलफ सफर १८

यांचे नांवें सनद कीं श्रीविठ्ठलदेव वास्तव्य पंढरपूर यांचे अंगावर पालीचा व सरड्याचा स्पर्श जाहला आहे. तेथील समस्त ब्राह्मणांचे मतें व स्वामींचे मतें देवास महारुद्र करावा, व शांति करावी, सहस्र ब्राह्मणभोजन करावें; यास खर्च पाहतां चारशें रुपये पर्यंत लागतील म्हणोन शिवाजी बावाजी यांस लिहिलें त्यांणीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी देवास महारुद्र करणें, व शांति करून सहस्रभोजन करणें; सदरहूचा खर्च मजुरा दिल्हा जाईल म्हणोन मशारनिल्हेस. सनद १.

१११० (१३३)—वेदमूर्ति सदाशिव दीक्षित ठकार हे श्रीकृष्णातीरीं माहुलीसंगमीं

आर्बा सबैन मया व अलफ मोहरम २७

वाजपेय यज्ञ करीत आहेत, त्यास दीक्षितांकडे साहित्य देविलें त्याविशीं. सनदा.

१ हैबतराव भवानीशंकर यांस कीं प्रांत वाईपैकीं साहित्य सुमार.

१५० कुंभारकाम.

२५ रांजण.

१०० घागरी.

२५ मडकीं जालीं.

———

१५०

११५० सुतारकाम.

५० पोळपाट.

५० लाटणीं.

XX Religious and Social matters.

(1109) The deity Vithaldeo, at Pandharpur, having been touched by a lizard, the Mahárudra and Shanti ceremonies were, at the suggestion of the local Brahmins and the Swámi, ordered to be performed; 1000 Brahmins were to be fed, and sanction was accorded to the expenditure of Rs. 400 for the purpose.

A. D. 1773-74.

(1110) Sadáshiv Dixit Thakár being about to perform a Vájapeya sacrifice at Máhuli, orders were issued to provide him with earthen pots, wooden furniture &c.

A. D. 1773-74.

१००० मेखा.
५० ठाणवया.

११५०

५००० पत्रावळी.

६३००

सहा हजार तीनशे सुमार देणें म्हणोन. सनद.

१ श्रीनिवास शामराव यांस कीं प्रांत कऱ्हाडपैकीं सदरहूप्रमाणें सुमारी ६३०० सहा हजार तीनशे देणें ह्मणोन. सनद.

२

दोन सनदा. रसानगी यादी. सदरहूखेरीज कांहीं बुरुडकामही देणें ह्मणोन दोहीं सनदांत लिहिलें असे.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

११११ (२४२)–लख्या ठाकूर नाशीककर हा श्रीत्रिंबकेश्वराचे देवळांत गेला, यास्तव त्यास अटकाविला आहे, ह्मणोन विदित जाहालें; ऐशास ठाकूर मजकुराकडे गुन्हेगारीबद्दल ऐवज रुपये एक हजार रुपये घेऊन त्यास सोडावयाची आज्ञा केली असे, तरी सदरहू हजार रुपये घेऊन तालुके त्रिंबक येथील हिशेबीं जमा करणें, आणि ठाकूर मजकुरास सोडून देणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें. छ. १५ साबान. सनद १.

सीतसबैन मया व अलफ रमजान ३०

परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

(२४३) लखा ठाकूर नाशीककर हा त्रिंबकेश्वराचे देवालयांत पूजेस जाऊन अभिषेक करूं लागला, सबब त्याजला तुह्मीं किल्ले त्रिंबक येथें अटकेंत ठेविलें आहे, त्यास ठाकूर मजकुरापासून गुन्हेगारीबद्दल एक हजार रुपये घेऊन तालुके त्र्यंबक येथील हिशेबीं जमा धरून लखा ठाकूर यास सोडून देणें, ह्मणोन छ. १५ साबानची सनद तुम्हांस सादर जाली आहे, परंतु, हल्लीं रुपये घ्यावयाचे मना करून त्यास सोडून द्यावयाची आज्ञा केली असे, तरी ठाकूर मजकुरास सोडून देणें ह्मणोन, नारो महादेव यांचे नांवें छ. २४ साबान. सनद १.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1111) Lakhá Thákur of Násik was fined Rs. 1,000 for having entered the temple of Shri Trimbakeshwar: the fine was afterwards remitted.

A. D. 1775-76.

१११२ (२४६)–धोंडो महादेव, तालुके त्रिंबक, यांचे नांवें सनद कीं कजबे त्रिंबक येथें देवीस विजयादशमीस टोणग्याची बळ पहिल्यापासून चालत होती, अलीकडे चार पांच वर्षे चालत नाहीं, त्याजमुळें गांवचे लोकांस दृष्टांत होऊन उपद्रव बहुत होतो, त्यास येविशींची आज्ञा होऊन तेथील अंमलदारास सनद देवविली पाहिजे, म्हणून कजबे मजकूरचे समस्त क्षेत्रस्त ब्राह्मणांनीं हुजूर विनंतिपत्र पाठविलें; त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी कजबे मजकूरचे देवीस विजयादशमीचे दिवशीं बळीस टोणगा पांच वर्षांपलीकडे पावत आल्याचा दाखला मनास आणून, पावत आल्याप्रमाणें एक टोणगा दरसाल तालुकेमजकूरपैकीं देत जाणें म्हणोन छ. २० साबान. परवानगी रूबरू. राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस. सनद १.

सीत सबैन मया व अलफ रमजान ३०

१११३ (२६५)–लछीनाईक भोई, निसबत पांडुरंगराव गोविंद, याणें बायको टाकिली होती, त्या बाइकोचा बोभाट तुम्हांजवळ आला, तेव्हां त्यास जातींत लाऊन देऊन बाइको याणें वर्तवावी असें पांचांचें विचारें जालें, त्यास तुह्मीं नजरेविशीं तगादा लाऊन बसविला आहे, म्हणोन हुजूर विदित जालं; ऐशास मशारनिल्हेकडील भोई, याजकरितां नजरेच्या ऐवजाचा तगादा न करणें, बसविला असेल त्यास सोडून देणें, म्हणोन धोंडो बाबाजी कोतवाल शहर प्रांत पुणें यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सीतसबैन मया व अलफ जिल्हेज २४

१११४ (२७८)–विष्णु केशव देसाई तर्फ राजापूर तालुके विजयदुर्ग यांणीं हुजूर विदित केलें कीं विष्णु अनंत घाटे यांणीं आपल्यावर भुतें घालून मारें केले, त्याजवरून सुभाहून पडथळे नेमून देऊन अमीन दिला, त्याचे विद्यमानें थलीं उभयतांचा निवाडा जाला; उप्रांतीक सुभा गेलों; नंतर

सीतसबैन मया व अलफ सफर ५

(**1112**) A buffalo used to be sacrificed to the goddess at Kasbe Trimbak on the Dasará festival, but the practice had been discontinued for four or five years. The Brahmins of the place represented that the people were much troubled in dreams on account of this omission. The officer of Trimbak was therefore directed to restore the old practice and offer a buffalo in sacrifice every year.

A. D. 1775-76.

(**1113**) The wife of Lachhi Naik Bhoi in the service of Pándurangráo Govind was deserted by her husband, and she complained to the kotwál. He referred Lachhi to the caste people. The Panch decided that Lachhi should admit his wife into his house. The kotwál asked Lachbi for a *nazar*. The matter having been represented to the Huzur, the kotwál was told not to trouble him for the *nazar*.

A. D. 1775-76.

(**1114**) Vishnu Anant Gháte of prànt Rájápur being suspected of

महादाजी रघुनाथ यांणीं पंचाइत करून घाटे मजकूर याजकडे भूत लागूं जालें त्याचें पारिपत्य न होय, याजकरितां त्यांणीं सरकारांत विनंतिपत्र लिहून देऊन उभयतांसही हुजूर जाण्याविशीं निरोप दिला; त्यास महादाजी रघुनाथ यांणीं सरकारांत पत्र दिलें तें पाहोन, व सुभांचे सांगितल्यावरून समस्त ब्राह्मणांनीं घाटे यास बाळींत घातलें. त्यावर उभयतां सरकारांत आलें, पंचाइत्या जाहल्या, घाटे खोटे जाहले. त्यास सरकारची शुद्धतेची आज्ञा नसतां, व समस्त ब्राह्मणांस न कळतां, घाटे याणीं रामठाकूर देसाई, तर्फ मजकूर, यांस पुढें करून कांहीं ब्राह्मण धटाईनें जेऊं घातले आहेत, त्यास ज्या ब्राह्मणांनीं त्याचे घरीं अन्नवेवहार केला असेल त्यांस, व घाटे यांस श्रीधूतपापेश्वराचे देवालयीं पंचगव्य देऊन शुद्ध करावयाची आज्ञा जाली पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरी सुभाचे आज्ञेनें बहिष्कार पेशजीं जाला असल्यास, दिवाणचे आज्ञेविना त्याचे घरीं अन्नव्यवहार ज्या ब्राह्मणांनीं केला असेल, त्यांजपासून दर असामीस पांच रुपये गुन्हेगारी घेऊन, घाट्यास व त्यांस पंचगव्य देऊन शुद्ध करणें म्हणोन, गंगाधर गोविंद यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

१११५ (३०५) मौजे सायखेडें, परगणे नाशीक, येथील सरदेशमुखीचा अंमल शिवानंद सरस्वती संन्यासी शेणवी यांजकडे पहिलेपासून चालत होता, त्यास यादवराव रघुनाथ यांणीं सरकारांत गैरवाका समजाऊन सरदेशमुखीचे अंमलाची जप्ती करविली होती, त्याची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली आहे, त्यास हल्लीं जप्ती मोकळी केली असे; तरी तुह्मीं जप्ती मोकळी करून दखलंगिरी न करणें. जप्तीमुळें वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें ह्मणोन, शिवाजी विठ्ठल यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सबा सबैन मया व अलफ जमादिलावल २

१११६ (३४८)–काजी पुणेकर याणें कळवंतिणीचे कुणबिणीची पोर रंगरेजाशीं

A. D. 1775-76. raising evil spirits against Vishṇu Keshav Desái, the matter was investigated by the Subhá and the parties were sent to the Huzur. In the meantime, Vishṇu Anant was excommunicated by the villagers. He however, in disregard of the excommunication gave a dinner to certain Brahmins. A complaint was made to the Huzur and it was decided that if the order of excommunication was passed at the instance of the Subhà, the persons who had dined should be fined Rs. 5 each.

(1115) The Sardeshmukhi *ámal* of Sáyakheḍ in pargaṇá Násik was held by Shivànand Saraswati, a Sanyáshi of the Sheṇwi caste.

A. D. 1776-77.

(1116) The Kázi of Poona being about to solemnize a *Nikà*

सबा सबेन मया व अलफ रमजान २९

निका लावण्याचें केलें, तेव्हां कळवंतीण सरकारांत फिर्याद आली कीं, रंगरेजाशीं पोरीचा निका लाऊं नये, त्याजवर काजीस ताकीद केली असतां रंगरेजाबरोबर कळवंतिणीचे पोरीचा निका लाविला, सबब काजी मजकूर याचे वतनाची इनामगांवसुद्धां जप्ती करून जप्तीची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे, तरी कळवंतिणी वगैरे मुसलमान लोकांकडे काजीची दस्तुरी असेल ते, व गांवमळा वगैरे कुल काजीकडून जप्त करून, आकार होईल तो सरकारांत पावता करून जाब घेणें ह्मणोन, पांडुरंग कृष्ण बेडेकर यांचे नांवें. छ. १ रमजान. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१११७ (५१६)–रामा कानडा जातीचा ब्राह्मण ह्मणवितो, परंतु पुण्यांत गाईंचीं

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

पुच्छें तोडलीं वगैरे उपद्रव केले, प्रायश्चित्त योग्य नव्हे, सबब किल्ले कोहज येथें अटकेस ठेवावयासी बेडीसुद्धां पाठविला आहे, तरी पायांत बेडी घालून पोटास कोरडा शेर देऊन पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेवणें ह्मणोन, भिकाजी गोविंद यांस छ. १२ रमजान. सनद १.

रसानगी यादी.

१११८ (५१७)–विश्वनाथभट पेठ्ये, वस्ती कसबे कडूस, तर्फ खेड, यांणीं कुण-

समान सबैन मया व अलफ सवाल ३०

बीण ठेवून बायको नांदविली नाहीं, यास्तव सरकारांतून पत्र पाठवून भटजीस हुजूर आणिलें त्यास येविशीं कलमें बितपशील.

A. D. 1776-77.

marriage between the daughter of a slave belonging to a prostitute, and a dyer, the prostitute made a complaint to Government, and the Kázi was directed to refrain from performing the marriage; nevertheless, he performed it. His watan inám and his *hak* of levying *dasturi* from prostitutes and other Musulmans were attached.

(1117) Rámá Kánade, calling himself a Brahmin, cut off the

A. D. 1777-78.

tails of some cows and did other mischief in Poona. His offences could not be expiated by a mere penance so he was sent in fetters to be inprisoned at fort Kohaj.

(1118) Vishvanáth Bhat Pethye of Kadus in táluká Khed deserted

A. D. 1777-78.

his wife and lived with a kunbi woman. He was called to the Huzur and directed to give up his mistress an live with his wife. He agreed to do so, so his wife was made over td

भटजीनें कुणबीण ठेऊं नये, स्त्रीस नांदवावें, याप्रमाणें सरकारांतून ताकीद केली; त्यास सरकारआज्ञेप्रमाणें चालतों असें भटजींनी कबूल केलें; याजवरून यांची स्त्री यांचे हवालीं करून यांस कसबे मजकुरीं पाठविले असेत, तरी हे रीतीप्रमाणें आपले स्त्रीस नांदवितील. कलम १.

कसबे मजकुरीं भटजींचें शेत आहे, तें तुम्हीं जप्त केलें म्हणोन हे सांगतात, तरी यांचे शेताची जप्ती मोकळी करून पूर्ववत्प्रमाणें यांचें शेत यांजकडे चालवणें. कलम १. भटजीची कुणबीण किल्ले सिंहगड येथें अटकेंत ठेविली आहे, तिचीं पोरें तीन आहेत, तीं भटजींचे स्त्रीचे हवालीं केलीं आहेत. तीं हे आपले घरीं नेऊन पाळण करितील.

एकूण तीन कलमें लिहिलीं आहेत, त्यास यांचे शेताची जप्ती मोकळी करून सदरहू लिहिल्याप्रमाणें यांस वर्तवणें म्हणोन, गोविंद बल्लाळ कमावीसदार तर्फ मजकूर यांचे नांवें चिटणिसी छ. ९ सवाल. पत्र १.

१११९ (५८१)–धाको महादेव करमरकर, वस्ती बीरवाडी, तर्फ मजकूर, यांची कन्या चौवरसांची त्रिंबक रघुनाथ धारप याणें करमरकर याचे अर्ज्यो गुलामास व बटकीस फिताऊन मुलीस चोरून बीरवाडी नजीक पोफळविराचे रानांत नेऊन, येस जोशी नांदगांवकर व आबा धारप यांस नेऊन लग्न करीत होता, हें वर्तमान मुलीचा माय–आजा भिकाजी बल्लाळ टीगणे व गणेश नारायण लिमये यांस कळतांच धावोन जाऊन मुलीस घेऊन गांवांत आले, आणि हुजूर येऊन सदरहू वर्तमान विदित केलें; त्याजवरून धारप व जोशी यांस मसाला करून आणून मनास आणितां येस जोशी याणें लिहून दिल्हें कीं, त्रिंबक धारप याणें मजला पन्नास रुपये द्यावयाचा करार करून, पैकीं तीस रुपये देऊन रामचंद्र कृष्ण मामलेदार याची आज्ञा घेतली आहे, तुम्हीं लग्न चालवावें म्हणून गोमय तुळसीवर हात ठेऊन शफतपूर्वक सांगि-

तिसा सबैन मया व अलफ रजब २९

---

him, and the attachment on his field was removed. The kuṇbi woman was sent to be imprisoned at fort Sinhgaḍ, and the children which she had by the Brahmin were entrusted to the care of his wife.

(1119) Trimbak Raghunáth Dhárap of Birwáḍi, with the help of the slaves at Dháko Mahádeo Karmarkar's house, enticed away Dháko's daughter aged 4 years to the lands of Pophaḷvir near Birwáḍi, and was going to marry her. His brother Abá Dhárap, was present on the occasion and Yés Joshi was officiating as priest. The girl's maternal-grand-father, having got wind of the matter, ran to the spot and carried the girl back to the village; and then complained to the Huzur. Dhárap and Joshi were summoned to appear and Yés Joshi stated in his evidence, that he undertook to

A. D. 1778-79.

तळें, आणि मुलीस घेऊन पोफळबिराचे रानांत गेला; त्याचा भाऊ आबा धारप मजला बोलावायास आला, तो व मी तेथें गेलों, लग्नाचा संकल्प करून देवकस्थापना पुण्याहावाचन वितरिक्त गणपतीपूजनादिक कन्यादानान्त उदकेंकरून केलें. विवाहहोमास अग्नि नवता तो आणावयास आबा धारप गेला, तों इतकीयांत धावणें आलें, तें समयीं आपण पळोन अवचितगडचे मेठ्यांत गेलों, आणि सदरहू जालें वृत्त मामलेदारास निवेदन केलें, त्यांणीं लग्न फिरेलसें वाटतें असें उत्तर केलें. मागून भिकाजी बल्लाळ आले, त्यांणीं विवाहहोम जाहला नाहीं ह्मणोन सांगितलें, त्यास राहिलें कर्म समाप्त करणें ह्मणून सांगून ग्रामस्तांस पत्र देऊन सर्वांस निरोप दिल्हा. धारपांकडे व मजकडे पांचशें रुपये गुन्हेगारी करार करून निशा घेतली, पैका आपण दिल्हा नाहीं, धारप याणेंच दिल्हा. विवाहहोमादि राहिलें कर्म गांवीं येऊन करावें तों मुलीस पळविलें यामुळें जालें नाहीं. ह्मणोन, व ग्रामस्तांचें पत्र सरकारांत आलें, त्यांत विवाहहोमादिक कर्म जाहालें नाहीं ह्मणून लिहिलें आहे. त्याजवरून, वेदशास्त्रसंपन्न लक्ष्मण पाठक प्रभृती शिष्ट ब्राह्मणांचे मतें मूल कोणाची, देतो कोण, हें सारेंच अनन्वित, आणि विवाहहोमही जाला नाहीं, तेव्हां लग्न जालेंच नाहीं, वास्तव दुसरा वर उत्तम पाहून मुलीचें लग्न करावें, याप्रमाणें सिद्धान्त होऊन हें पत्र सादर केलें असें, तरी जोशी व आबाजी बल्लाळ धारप यांणीं कर्म वाईट केलें, सबब उभयतांस आपांक्त करून, मुलीस वर तिचे मातुश्रीचे विचारास येईल तो योजून लग्न करवणें ह्मणोन, रामचंद्र कृष्ण कमावीसदार, तालुके अवचितगड, यांचे नांवें चिटणिसी.

पत्र १.

सदरहूअन्वयें ब्राह्मण समस्त, वास्तव्य बिरवाडी, यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

२

दोन पत्रें छ. ७ जमादिलाखर दिल्हीं असेत.

---

officiate as priest at the ceremony as Trimbak told him that he had obtained the Mamlatdár's permission for the marriage and as he (Trimbak) paid him Rs. 30 and offered to pay 20 more. He further stated that the ceremonies of *Ganpati pujan* &c. up to and including *kanyádán* had been completed, and that they were stopped while Abà had gone to fetch fire which was required for performing the marriage sacrifice. The villager's report also showed that the sarifice had not been performed. The matter was then referred to Laxmaṇ Páthak and other learned Brahmins. They found that as the guardian of the girl had not offered the girl in marriage and that as the marriage sacrifice had not been performed, no marriage had taken place, and advised that the girl should be married to another suitable bride-groom. Orders were therefore issued to excommunicate Yés Joshi and Abáji Dhárap, and the kamávisdár was directed to get the girl married to another man selected by her mother.

११२० (५८२)—त्रिंबक धारप याणें धाको महादेव याचे मुलीस पळऊन आपणाशीं बीरवाडीनजीक पोफळविराचे रानांत लग्न लावीत होता, सबब त्यास धरून आणून किल्ले राजमाची येथें अटकेंत ठेवावयासी पाठविला आहे, तरी याचे पायांत बेडी घालून किल्ले मजकुरीं पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, रामराव नारायण यांचे नांवें.

तिसा सबैन
मया व अलफ
रजब २९

छ. ३ जमादिलाखर. सनद १.

रसानगी यादी.

११२१ (६४२)—क्षेत्र नाशीक, परगणे मजकूर, येथें रामाजी जनार्दन दिंमत चिंतो विठ्ठल याजकडे ब्रह्मवधाचें निमित्य आलें, त्याचें प्रायश्चित्त न होतां अभिमान धरून वेदशास्त्रसंपन्न विश्वनाथभट भातवडीकर व दादंभट बेले प्रभृती ब्राह्मणांनीं आग्रहें रामाजीशीं संसर्ग करून तड केला. अलीकडे दिवाकर दिक्षित पटवर्धन यांजकडे ध्यानंदास बैरागी यास मारावयाचे प्रयोजकतेचें निमित्य आलें, त्याची निष्कृति न करितां वेदशास्त्रसंपन्न पांडुरंग दिक्षित प्रभृती शुक्ल पक्षींचे ब्राह्मणांनीं दिक्षिताशीं व्यवहार चालविला. हें वर्तमान सरकारांत विदित जाहलें; त्याजवरून दोन्हींकडील संभावित ब्राह्मणांस हुजूर पुण्याचे मुक्कामीं बोलाऊन वर्तमान मनास आणून ज्याजकडे जसा दोष व ज्याजकडे जसा संसर्ग तसें त्यास प्रायश्चित्त योजून दोन पक्षांच्या दोन यादी अलाहिदा ठराऊन पाठविल्या असेत, त्याप्रमाणें प्रायश्चित्त करवणें, व क्षेत्रांतील ब्राह्मण वगैरे यांणीं पुढें वर्तणूक कशी करावी येविशींचा ठराव कलमवार समस्त ब्राह्मणांचे विद्यमानें करून तीन तहनामे लिहून पाठविले आहेत, ते कोणापाशीं कसे ठेवावे येविशींचा, व कृष्णपक्षींचे ब्राह्मणांनीं बखेडा केला याजमुळें शुक्लपक्षींचे ब्राह्मणांस कर्ज जाहालें तें वारावयाविशींचा मार्ग योजून तपशील लिहिला आहे. बितपशील.

समानीन
मया व अलफ
जिल्काद ३

कलमें.

(1120) Trimbak Dhárap, the chief offender was sent to be imprisoned in fort Rájmáchi.
A. D. 1778-79.

(1121) One Rámáji Junárdan of Násik was suspected of having killed a Brahmin Vishwanáth Bhat Bhátawdekar; still other Brahmins knowing had dealings with him without requiring him to purify himself by penance. This led to a split in the Brahmin community of Násik, one party calling itself *Shukla* and calling their opponents, including Vishwanáth Bhat, *Krishna* (impure). Certain members of the former party, Pándurang Dixit and others, subsequently had dealings with Divákar Dixit Patwardhan who was suspected of having abetted the murder of a *bairági* without making
A. D. 1779-80.

१ तहनामे सरकारांतून तीन करून दिल्हे आहेत, त्यांपैकीं एक कमावीसदारांनीं दप्तरीं ठेवावा, व एक पाटील कुळकर्णी यांजपाशीं ठेवावा, व एक धर्माधिकारी यांजवळ द्यावा. धर्माधिकारी यांणीं त्याच्या पांच नकला श्व (स्व) दस्तुरी करून, आपलें विकलम घालून, वरकड धर्माधिकारी त्यांचे भाऊबंद असतील त्यांच्या साक्षी घालून, सदरीलचें असल पत्र आपणाजवळ आहे ह्मणून नकलेचे पाठीवर लेहून, पांचा ज्ञातींजवळ पांच नकला द्याव्या.

१ देशस्थांमध्यें उपासनी हिंगणे यांजपासीं द्यावी.
१ चित्तपावनांमध्यें यज्ञेश्वर दिक्षित पटवर्धन यांजपाशीं द्यावी.
१ कऱ्हाडे यांमध्यें चिंतामण दिक्षित भडकंभकर यांजपाशीं द्यावी.
१ यजुर्वेदी यांमध्यें पूर्वींपासून ज्या घराण्यांत कागदपत्र ठेवावयाची चाल असेल त्याजपाशीं द्यावी.
१ कण्वांमध्यें ज्या घराण्यांत पूर्वींपासून कागदपत्रें ठेवावयाची चाल असेल त्याजपाशीं द्यावी.

५

१ रामाजी जनार्दन याच्या कजीयापासून शुक्लपक्षी ब्राह्मणांस व कृष्णपक्षी ब्राह्मणांस खर्च जाहला आहे, त्यास कृष्णपक्षीं खोटे पडिले, त्यांचा खर्च त्यांनीं समजोन ध्यावा; शुक्लपक्षींचे ब्राह्मणांस जो खर्च पडिला आहे त्यास हे खरे जाहले, सबब रामाजी जनार्दन व दादंभट बेले व विश्वनाथभट भातवडीकर व बाबूभट मठकर व दादंभट खेडकर वगैरे यांनीं बखेडा करून कलह वाढविला, सबब त्यांजपासून घेऊन शुक्लपक्षींचे ब्राह्मणांस देवावा; त्यांजपासून ऐवज निष्पन्न होईल तेणेंकरून ऐवजाची भरती न होय तरी महादोषाचें प्रायश्चित्ताचें द्रव्य पांचा ज्ञातीस वांटून द्यावें असें लिहिलें तें या ऐवजाचे भरतीस ऐवज फिटेतोंपर्यंत द्यावें व दिवाकर दीक्षितसंबंधें ब्राह्मणांस खर्च जाहाला असेल तो चौकशी करून दिवाकर दीक्षिताकडून देवावा.

२

एकूण दोन कलमीं तपशील लिहिला आहे, याप्रमाणें करून प्रायश्चित्ताच्या यादी अलाहिदा पाठविल्या आहेत, त्याप्रमाणें चौकशीनें प्रायश्चित्तें करऊन पुढील वर्तणुकेचा तह-

---

inquiries in the matter. The Brahmins of both the parties were therefore called to the Huzur; and inquiries were made and penances were prescribed to all according to the measure of their guilt. A document was also drawn up showing how the Brahmins were to behave in

नामा कलमवार जाहला आहे, त्याप्रमाणें वर्तणूक सर्वांपासून करणें, व तुह्मीं करणें ह्मणून पांडुरंग धोंडाजी कमावीसदार परगणे मजकूर यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

सदरील तीन तहनामे तिघांपाशीं ठेवावयाकरितां दिल्हे आहेत, त्यांची नक्कल तपशीलवार अलाहिदा दप्तरीं करून ठेविली असे, तिहींचाही मजकूर एकसारिखाच असे.

१९२२ (६४८)—वेदमूर्ति शामाचार्यप्रभृती ब्राह्मण पैठणकर यांणीं नरहरी रनालकर भ्रष्ट ब्राह्मण यास प्रायश्चित्ताचा अधिकार नसतां प्रायश्चित्त देऊन पंक्तीस घेतला, व शुद्धपक्षींचे ब्राह्मणांवर बलात्कार करून त्यांशीं आपली पंक्ती केली, सबब शामाचार्य याजकडे वर्षासनें वगैरे आहेत, व त्याचे कुटांतील ब्राह्मणांकडे वर्षासनें वगैरे आहेत, त्यांची जफ्ती सरकारांत केली त्याजविशीं रसानगी यादी. सनदा.

समानीन
मया व अलफ
जिल्काद २२

१ रामचंद्र नारायण यांचे नांवें सनद कीं, वेदमूर्तीकडे परगणे पैठणपैकीं मुकासीयाचे अंमलाचे गांव आहेत ते.

देहे.

१ मौजे आनंदपूर.
१ मौजे पथवंडी.

२

एकूण दोन गांव आहेत तेथील मोकाशाचा अंमल, व हरदूगांवीं मशारनिल्हेची इनाम जमीन आहे तिची जप्ती करून उत्पन्न होईल तें परगणे नेवासें वगैरे महाल येथील हिशेबीं जमा करणें म्हणोन. सनद.

२ मोकदम देहाये, परगणें पैठण, यांचे नांवें सनदा कीं, मशारनिल्हेचे इनामजमीनीची व मोकाशाची जफ्ती करून कमावीस रामचंद्र नारायण यांजकडे सांगितली आहे, त्यांशीं रुजू होऊन सदरहूचा वसूल सुरळीत देत जाणें ह्मणोन. सनदा.

१ मौजे आनंदपूर.
१ मौजे पथवंडी.

२

future. The expenses incurred by the Brahmins of the pure party were ordered to be paid by the 'impure' party as the latter were the aggressors.

(1122) Shámácharya and other Brahmins of Paithan performed the ceremony of purification in the case of a man who was not entitled to be purified. The annuities enjoyed by the Brahmins were therefore attached.

A. D. 1779-80.

१ नारो लक्ष्मण कमावीसदार, बाबती सरदेशमुखी, परगणे पैठण दिंमत महादाजी शिंदे, यांचे नांवें सनद कीं, शामाचार्यप्रभृती कुटांतील ब्राह्मण यांजकडे सरदेशमुखीचे वगैरे अमलापैकीं रोज व वर्षासनें चालत आहेत त्यांची जफ्ती सरकारांत करून, जफ्तीमुळें ऐवज वसूल होईल तो सरकारांत पावता करून जाब घेत जाणें म्हणोन. सनद.

१ विठ्ठल कृष्ण कमावीसदार मोकासा परगणे पैठण दिंमत मानसिंगराव यादव व अमृतराव यादव सोळसकर यांचे नांवें सनद कीं, शामाचार्यप्रभृती कुटांतील ब्राह्मणांकडे मोकाशापैकीं वर्षासनें व रोज चालत आहेत त्यांची जफ्ती करून, उत्पन्न होईल तें सरकारांत पावतें करून पावल्याचा जाब घेत जाणें म्हणोन. सनद.

५

पांच सनदा दिल्हा असेत.

१११३ (६५२)—नारो कृष्ण यांचे नांवें पत्र कीं, कुंभाराचीं वधुवरें घोड्यावर बसऊं नयेत येविशीं कासार व सुतार व लोहार यांणीं दिकत केली, सबब कुंभाराचा व कासार वगैरे यांचा कजीया लागोन मनसुबी हुजूर पडली त्याचा फडशा होऊन कुंभाराचीं वधुवरें घोड्यावरी बसवावीं असें सिद्ध जाहालें. कुंभार खरे जाहाले त्यांजपासून हरकी घेतली, कासार वगैरे खोटे जाहाले त्यांजपासून गुन्हेगारी घ्यावी, सबब बनाजी कासार व कृष्णाजी लोहार व सुतार मौजे पोहरी, परगणे सुतोडा, यांस दोनशें रुपये मसाला करून सरकारांतून राऊत व खिजमतगार व ढलाईत हुजूर आणवावयाबद्दल पाठविले असतां ते गैर हजीर जाहाले ह्मणोन हुजूर विदित जालें, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे. तरी बनाजी कासार व कृष्णाजी सुतार वगैरे यांची वस्तभाव व साहुकारी प्रांत खानदेश येथें असेल ते सरकारचा खिजमतगार पाठविला आहे, त्याचे विद्यमानें मोजदाद करून बंदोबस्त करणें, आणि मोजदादीचा जाबता हुजूर पाठवणें. सदरहू कुळाकडे गुन्हेगारीचा ऐवज येणें त्याचे वसुलास सरकारचा खिजमतगार तेथें ठेऊन घेणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

समानीन मया व अलफ जिल्काद २९

११२४ (६५९)—बाबू विष्णु प्रभुणा याचे आईकडे माहुलीस आपाजी तमाजीस

(1123) The carpenters, blacksmiths &c. of Khándesh objected to the bride and bride-groom of the potter caste riding on horse-back. Their objection was overruled; and they were made to pay a fine, while a present was taken from the potters.

A. D. 1779-80.

(1124) The mother of Bábu Vishṇu Prabhuṇá of Máhuli was sus-

समानीन मया व अलफ जिल्हेज ८

कण्हेराच्या मुळ्या वाटून घातल्याचा, व बाबू विष्णु व त्याचा सोबती सदाशिव लिंबा या दोन पतितांचे स्त्रियांस त्यांचा संसर्ग जाला असा शब्द ठेऊन या दोघी व बाबू विष्णूची आई एकूण तिघी वेगळ्या ठेविल्या आहेत ह्मणोन हुजूर विदित जाहालें; त्याजवरून मुळ्यांचा व संसर्गाचा शोध करितां ह्मातारीनें मुळ्या वाटून घातल्या नाहींत, व दोघी स्त्रियांस पतितांचा संसर्ग जाला नाहीं, याप्रमाणें चौकशीनें ठरलें, याकरितां तिघींस मिथ्यापवाददोषपरिहारार्थ पंचगव्य देऊन पूर्ववत् व्यवहार चालवणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत यांस चिटणिसी. पत्र १.

येविशीं समस्त ब्राह्मण क्षेत्र माहुली यांस कीं, तिघींस पंचगव्य देऊन पूर्ववत् व्यवहार चालवावा असें चिटणिसी. पत्र १.

२

११२५ (७३४)—बाळाजी महादेव मामलेदार तालुके शिवनेर यांस पत्र कीं,

इसन्ने समानीन मया व अलफ मोहरम ८

जुन्नरांत तुमचे घरीं बटीक होती, ते पूर्वीं जातीची परभूची स्त्री असतां, तिणें अंतेज्याशीं व्यभिचार केला होता, असें सांप्रत कळलें. तुमचे घरीं कमकसर अडीच वर्षें होती, घरांतील झाडणें, सारवणें, खरकटीं भांडीं घासणें, व भाज्या निसणें चिरणें, व बिछाने घालणें हीं सर्व कामें करीत असे, यास्तव नीचाभिगतयोषितूसंसर्गप्रायश्चित्त प्राजापत्यें एकूण रौप्य प्रत्याम्नाय.

रुपये.

२७० तुमची मातुश्री ठकूबाई प्राजापत्यें १३५ दर २ दोन रुपये प्रमाणें. रुपये.

१६२० तुह्मी व तुमची स्त्री.

१०८० तुम्हांस मुंडणपूर्वक प्राजापत्यें २७० दर प्राजापत्यास रुपये ४ प्रमाणें.

A. D. 1779-80.

pected of having given roots of the *kanher* plant to Appáji Tamáji to eat. She as well as two other women, who were suspected of having had connection with their husbands after the latter had lost caste, were excommunicated by the Brahmins of Máhuli. Inquiry showed the suspicions in each case to be groundless. It was ordered however that cow's urine should be given to the three women to purify them from the false imputation that had been made against them, and that they should then be admitted into the caste.

(1125) It was discovered that a female slave who had lived in the house of Báláji Mahádeo, Mámlatdár of Shiwner, for about 2½ years was originally a Parbhu woman

A. D. 1781-82.

५४० स्त्रीस प्राजापत्यें १३५ दर ४ प्रमाणें. रुपये.

१६२०

१३५ तुमचे चुलत बंधु उमर वर्षे १२ यांस प्राजापत्यें १३५ दर १ प्रमाणें. रुपये.

२७० तुमचे पुत्रास प्राजापत्यें १३५ दर २ प्रमाणें. रुपये.

४ तुमचे सुनेस प्राजापत्यें २ दर २ प्रमाणें. रुपये.

५०१ ब्राह्मणभोजन जुन्नरांत करावें, ब्राह्मण. असामी.

१००० खुद्द.
५०० स्त्रीस.
१०० सर्वांस.

१६००

एकूण सोळाशें ब्राह्मणांस दर हजारीं उत्तम प्रतीचे भोजनास अजमासें रुपये ३०० तीनशें प्रमाणें व दक्षणा मिळोन. रुपये.

२०० पुर्वोत्तरांग एकूण. रुपये.

३०००

येणेंप्रमाणें प्रायश्चित्त (त्ता ?) र्थ प्राजापत्यांचे रौप्य प्रत्याम्नाय, व ब्राह्मणभोजन, व पूर्वोत्तरांग मिळोन तीन हजार रुपये करार केले असेत, त्यास प्रायश्चित्त नेमिलें आहे, त्या प्राजापत्यांची व्यवस्था. रुपये.

१३८० जुन्नरांत.

६७९ प्राजापत्यें एकूण रुपये.

५४४ प्राजापत्यें २७२, दर २ प्रमाणें.
१३५ प्राजापत्यें १३५, दर १ प्रमाणें.

६७९ ४०७

एकूण सहाशें एकूणऐंशी रुपये चारशें सात प्राजापत्यांचे, त्यास वैदिक, व अग्निहोत्री व श्रौती, व पंडित, व तपस्वी असतील त्यांस दोन प्राजापत्यें दर दोन रुपयांचीं द्यावीं, व सामान्य वैदिकास एक प्राजापत्य दर दोन

---

and had previously committed adultery with a mahàr. The Màmlatdár and his family were therefore directed to undergo a penance costing Rs. 2,500 as Daxina and Rs. 500 as food-expenses. Penances were also prescribed for those who had dined with the Mámlatdár or had dealings with

रुपयांचें द्यावें व किरकोळ भिक्षुकांस एकेक प्राजापत्य दर १ रुपयाचे दराचें द्यावें.

२०० पूर्वोत्तरांग.
५०१ ब्राह्मणभोजन असामी १६०० रुपये.

१३८०

२८० क्षेत्र नाशीक येथें प्राजापत्यें ७० दर ४ चार याचीं पाठवावीं. तीं वैदिक, व अग्निहोत्री, व श्रौती, व पंडित, व अध्यापक, व तपस्वी असतील त्यांस एक एक प्राजापत्य द्यावें; अग्निहोत्रें ज्यांचीं सिद्ध असतील त्यांस दोन दोन प्राजापत्यें द्यावीं.

१२० क्षेत्र पुणतांबें येथें प्राजापत्यें ३० तीस दर ४ प्रमाणें पाठवावीं. तीं वैदिक, अग्निहोत्री, व श्रौती, व पंडित, व अध्यापक असतील त्यांस एक एक प्राजापत्य द्यावें.

१२२० पुणीयांत वैदिक उत्तम, व श्रौती, व पंडित, व तपस्वी यांस योग्यतेनुरूप वाटावयासी आणावीं प्राजापत्यें ३०५ दर ४ प्रमाणें. रुपये.

३०००

याप्रमाणें प्रायश्चित्तांचा आकार करून जुन्नरांत, व क्षेत्र नाशीक, व पुण्यस्तंभ, व पुणें येथील ब्राह्मणांस वांटावयाचीं, व ब्राह्मणभोजन व पूर्वांग उत्तरांग करावयाची नेमणूक करून दिल्ही आहे, याप्रमाणें करणें; व तुमचे पंक्तीस जेवणार व संसर्गी वगैरे यांस प्रायश्चित्त द्यावयाची व्यवस्था व ग्र(गृ)ह शुद्धतेचीं. कलमें.

तुमचे अनुपनीत पुत्रास पंचगव्य प्राशन करवणें. कलम १.

मांससंसर्गीयांस प्राजापत्यद्वय व पंचगव्य प्राशन. प्राजापत्य प्रत्याम्नाय दर प्राजापतीं व्याहृती होम दोन सहस्र अथवा दर प्राजापतीं एक रुपयाप्रमाणें दर असामीनें दोन दोन रुपये प्रमाणें द्यावे. कलम १.

एक दोन वेळ पंक्तीस भोजन घडलें असेल, त्यांस उपोषण ब्रह्मकूर्च विधि करून पंचगव्य प्राशन करावें. कलम १.

गृहांतून वस्त्रपात्र धान्यादिक बाहेर काढून ग्र(गृ)हभूमीचें खनन दहन करून संमार्जन करून गायीचें परिभ्रमणादिक करून प्रायश्चित्तोक्त ब्राह्मणभोजन करावें. कलम १.

---

him. The floor of the house was to be dug up and purified by a cow trampling it. The pots were to be purified by being put into the fire. The wooden-seats & the wooden-doors were to be scraped.

मांसाई संसर्गी यांस दोन प्राजापत्यें, व पंचगव्य प्राशन. प्राजापत्य प्रत्याम्नाय. व्याहृती होम एक हजार प्रमाणें दोन सहस्र अथवा द्रव्य दर एक रुपया प्रमाणें दर असामीनें दोन रुपये प्रमाणें द्यावें. कलम १.

निरंतर पंक्तीस भोजन करणार तुमचा भाचा व आणखी पांच असामी एकूण सहा असामी यांस दर असामीस प्राजाप्रत्यें ९० नव्वद, प्रत्याम्नाय होम दर एक हजार प्रमाणें दर असामीनें ९०००० नव्वद हजार करावा, अगर श्रीत्रिंबकेश्वरीं ब्रह्मगिरीच्या प्रदक्षिणा ३६ छत्तीस कराव्या, अथवा दर असामीस प्राजापती एक रुपया प्रमाणें नव्वद रुपये. कलम १.

घरांतील मृत्तिकाभांडीं असतील तीं त्यागावीं, व पाकसंमंधीं लांकडाचीं पात्रें असतील तीं टाकावीं, व पाट असतील ते तासून घ्यावे. चौकटी, कवाडें, खांब खरवडून धुवावे. कलम १.

तांब्याचीं व पितळेचीं भांडीं वगैरे धातूचीं भांडीं असतील तीं ताऊन घ्यावीं. कथलाचीं असतील तीं आटवावीं. कलम १.

सर्व वस्तुमात्रांवर पंचगव्य प्रोक्षण करावें, व घरच्या देवांची अर्चा शुद्धी करावी. कलम १.

याप्रमाणें करावयाचा निश्चय करून समस्त ब्राह्मण कसबे जुन्नर यांस अलाहिदा पत्र लिहिलें आहे, तरी ते सांगतील त्याप्रमाणें वर्तणूक करून प्रायश्चित्त घेऊन शुद्ध होणें म्हणोन. पत्र १.

समस्त ब्राह्मण, वास्तव्य कसबे जुन्नर, यांस कीं, सदरहू लिहिल्यान्वयें करून प्रायश्चित्त करवावें म्हणोन. पत्र १.

२

चिटणिसी.

११२६ (७४१)—वेदमूर्ति मुकुंद दीक्षित पुजारी क्षेत्र श्री सप्तशृंग यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे चंडकापूर, परगणे वण, हा गांव श्रीदेवीचे पूजेस सरकारांतून आहे, त्याचें उत्पन्न आनंदा गुरव श्रीचे पुजेस न लावतां मध्येंच खातो, त्याजपासून मागील हिशेब घेऊन देवीचे पूजेची नेमणूक पेशजीं सरकारांतून केली आहे, त्याप्रमाणें चालविली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून श्रीचे पूजेस मौजे मजकूर सरकारांतून आहे, त्याचें उत्पन्न आनंदा गुरव श्रीचे

इसन्ने समानीन मया व अलफ सफर ६

(1126) It was represented that the Gurava (worshipper) of the goddess at Saptashringa had misappropriated the proceeds of the *inàm* village assigned for the expenses of the goddess. The officer of Dhodap was directed to inquire into the matter,

A. D. 1781-82.

पूजेस न लावतां मध्येंच खातो त्याची चौकशी तुह्मीं करून, गुरवाकडे ऐवज निघेल तो त्याजपासून घेऊन सरकारांत समजावणें. आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें. पुढें गांवचा ऐवज श्रीचे पूजेकडे नेमून देऊन श्रीची पूजा यथास्थित चालवणें. श्रीचे पूजेची नेमणूक कसकशी करून घ्याल तींही सरकारांत समजावणें. श्री देवीची वस्तभाव आज तागाईत शिलकेस गुरवाकडे किती आहे, तो झाडा काढून यादी श्रीचे जामदारखान्यांत ठेवणें, आणि सरकारांत समजावणें. ह्मणजे वस्तभावेचा बंदोबस्त पूर्वील चालीप्रमाणें करून दिल्हा जाईल ह्मणोन, बाजीराव आपाजी तालुके घोडप यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

११२७ (२८)—समस्त ब्राह्मण क्षेत्र वाई यांचे नांवें पत्र कीं, नीळकंठ नाईक रास्ते रोजगाराकरितां उठोन कर्नाटक प्रांतीं गेले, त्यास चौदा वर्षे जालीं. तिकडून आरकाटांत जाऊन राहिले, तेथें इंग्रजांची व हैदरखान यांची लढाई जाली, तेव्हां हैदरखान यांणीं या संबंदांत धरून नेऊन अटकेंत ठेविले. तेथेंही बहुत काल होते, ते सुटून प्रस्तुत वाईंत घरास आले आहेत, त्यास हे पूर्वी गांवीं होते तेव्हां यांचें आचरण अगर यांचा स्नानसंधेचे जागां विश्वास कसा हें सर्वांस दखलच आहे. त्यांत बहुत काल यवनी राज्यांत व यवनांचे अटकेंत घालविला, तेव्हां तेथें स्नानसंध्या अगर आचरण घडावयाचें काय आहे, यास्तव यांस षडब्द प्रायश्चित्त नेमून तपशीलवार यादी अलाहिदा पाठविली आहे, त्याप्रमाणें प्रायश्चित्त देऊन शुद्ध करून पंक्तिपावन करावें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

इसने समानीन मया व अलफ रबिलाखर १७

११२८ (८०२)—वेदमूर्ति राजश्री अनंत ऋषी ब्रह्मचारी नारदसांप्रदायी पैठणकर

---

to recover from the Gurava the amount that he might be unable to account for and to report the result to Govt. He was further directed to make due arrangements for the expenses in connection with the idol and to send in a list of the ornaments belonging to the idol.

(1127) Nilkanth Náik Ráste was for a long time in the Karnáṭik and Arcoṭ and was afterwards taken prisoner by Haider Naik in the war between him and the English. He now returned to Wái. Having stayed for a long time under a Mahomedan Govt. and in a Mahomedan prison, it could not be expected that Nilkanṭh had regularly performed the religious observances enjoined on a Brahmin. Having regard to his previous religious conduct, a penance was prescribed and the Brahmins of Wái were directed to administer it and purify the man.

A.D.1781-82.

(1128) The people of the Mánbhàv sect used to make converts from the Hindu religion. They got them shaved, both men and women, and induced them to discard their

A. D. 1782-83.

सलास समानीन
मया व अलफ
रजब ३

यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, सर्व प्रांतांतील मानभाव एकमतें मिळोन सांप्रत गैररीतीनें वर्तों लागले, चौहूं वर्णांत अबुद्धिजनांस वश्य करून आपले मतांत वर्तवितात, पुरुष व स्त्री यांचीं मुंडणें करून आपले वेश धरवितात, व शिष्य होतात त्यांजकडून त्यांचीं प्राचीन कुलदैवतें त्यागाऊन खापऱ्या पुजवितात, व वाकी व मिरजगांव व पंचालेश्वर वगैरे जागां कोठें कोठें शिवालयें प्राचीन आहेत तीं अवरोधून देवता उच्छेद करून आपले वोटे घातले, इत्यादिक भ्रष्टाचार करूं लागले; त्याजवरून गुदस्तां पैठण्यास दसनाम गोसावी व मानभाव कजीया सांप्रत आले. मानभावाचें बोलणें कीं, आपण षड् दर्शनांत आहों. न्यायशास्त्र व मुंडी दर्शन आमचें आहे, ऐसें कितेक प्रकारें अमर्याद बोलों लागले; त्याजवरून समस्त क्षेत्रस्थ ब्राह्मण व अधिकारी व जमीदार वगैरे सर्व ग्रामस्त मिळोन शास्त्रान्वयें विचार करून निर्णय केला कीं, मानभाव अतिनिंद्य, सर्व धर्म बहिष्कृत, षड्दर्शनांत नाहींत, शास्त्रविरुद्ध अविभ्रि मुंडित, ऐसे असतां आपले मताच्या नानाप्रकारें नवीन चाली पाडून चौहूं वर्णांमध्यें अबुद्धि जनांस आपले मतांत मेळऊन भ्रष्टाचार करवितात; मानभावाचा उपदेश कोणतेही निकृष्ट जातीमध्यें देखील घेणें योग्य नाहीं; यांचे मतांत जे अनुसरले असतील त्यांस राजदंड व ज्ञातीदंडपूर्वक प्रायश्चित्त जाहल्याविना त्याचे घरीं ब्राह्मणांनीं जाऊं नये, ऐसें ठराविलें; त्याजवरून मानभाव यांणीं गोसावी यासी खोटपत्र लिहून दिल्हें कीं, याउपरी आपलें मत कोणास शिकवणार नाहीं; व आपण षड्दर्शनांत नाहीं. आपले मर्यादेनें राहूं. अतःपर अमर्यादा वर्तों तरी दिवाणचे व षड्दर्शनाचे गुन्हेगार, ऐसें लिहून दिल्यावर मानभाव औरंगाबादेस जाऊन तेथें गैरवाका समजाऊन सुभ्याचें पत्र पैठणचे कमावीसदारास नेऊन खोटपत्र गोसावीयासी लेहून दिल्हें तें बलात्कारें माघारें घेतलें, आणि पुढें अमर्यादा वर्तों लागले. येविशीं त्यांस शिक्षा असावी, यास्तव करवीरवासी श्रीशंकराचार्य स्वामी यांस व क्षेत्रोक्षेत्रींचे समस्त ब्राह्मण यांस आपण विनंती करून त्यांचीं पत्रें आणिलीं आहेत, तीं मनास आणून आज्ञा जाहाली पाहिजे. ह्मणोन विदित करून शंकराचार्य स्वामींचें पत्र

---

family gods and to worship pieces of burnt clay. They also desecrated some old Shiva temples and constructed raised grounds or platforms on the sites. Dasnám Gosàvi therefore laid a complaint against the Mánbhávs at Paithan. The latter alleged that they were within the pale of the Hindu riligion, (*lit.* were referred to in the *Shad-darshan*) and that *Nyàya shàstra* (logic) and *mundidarshan* belonged to their sect. The officers and the jamidárs of Paithan, as also the Brahmins of the place met together and decided that the Mánbháv sect was not recognized by the Hindu religion, that its followers were detestable in every way and that it was improper on their part to convert to their faith a Hindu, even of the lowest caste. The Mánbhávs then acknow-

व क्षेत्रोक्षेत्रींचीं पत्रें आणून दाखविलीं, ऐसीयास पैठणास समस्त क्षेत्रस्त ब्राह्मण व अधिकारी वगैरे यांणीं शास्त्रान्वयें मनास आणिलें, तेथें मानभाव खोटे होऊन गोसावीयासीं खोटपत्र लिहून दिल्हें असतां औरंगाबादेचे सुभ्यास गैरवाका समजाऊन त्याचें पत्र पैठणचे कमावीसदारास आणून सदरहू खोटपत्र माघारें घेतलें हे बेकैदी केली. याजकरितां शंकराचार्य स्वामींचें पत्र व क्षेत्रोक्षेत्रींचीं पत्रें आलीं त्यांत मजकूर, मानभाव अति निंद्य, सर्व धर्मबहिष्कृत, चातुर्वर्णीपासून निकृष्ट जातीपर्यंत कोणत्याही जातींत नाहींत, व षड्दर्शनांत नाहींत, अविधि मुंडित, नीलांबर, ऐसे यांचा उपदेश कोणत्याही जातीनें घेऊं नये, घेतला असेल त्यास बहिष्कार, व त्याचे घरीं ब्राह्मण लग्नमुहूर्तादिक कोणत्याही कार्यास जाईल त्यास बहिष्कार, या अन्वयें आहेत. त्याजवरून मानभावाचे उपदेशिक जे जाहाले असतील त्यांस बहिष्कार घालणें, पुढें राजदंड व ज्ञातीदंडपूर्वक प्रायश्चित्त जाहल्याविना त्यांचे घरीं ब्राह्मणांनीं जाऊं नये, येविशीं ताकीद करणें, व जागां जागां प्राचीन देवालयें उच्छिन्न करून आपले वोटे घातले असल्यास ते पाडणें, व त्यांचें पारिपत्य करून मानभाव आपले मर्यादेनें वर्तणूक करीत, फिरोन लबाडी करून कोणास उपदेश करूं न पावत, ऐसा पक्का बंदोबस्त करणें, आणि येथापूर्ववत् दैवतें स्थापून मानभावांपासून गुन्हेगारी घेणें, येविशीं पत्रें.

१९ मानभावांपासून गुन्हेगारी घेऊन सरकारहिशेबीं जमा करणें, म्हणून. पत्रें.

१ सरसुभा, निसबत सर्वोत्तम शंकर महाल बीतपशील.

१ परगणे वण दिंडोरी.
१ प्रांत बागलाण.
१ परगणे पिंपळनेर.
१ परगणे कान्हापूर.
१ परगणे कुंभारी.
१ परगणे खांडवें.
१ परगणे सिन्नर.
१ परगणे सांडस, व चोपाळें.

---

ledged their defeat and agreed in writing to abstain from propogating their creed on pain of punishment by the caste as well as by Government. They however subsequently went to Aurangábád and with the aid of the Subhá, took back their written agreement by force. Anant Rishi Brahmachári therefore procured the opinions of Shri Shankarácharya of Karvir and of the Brahmins of holy places and referred the matter to the Peshwá. The decision of the Paithan Brahmins was confirmed and fines were ordered to be levied from the Mánbhávs.

१ सरकार ह्यांडे.
१ तालुके मुल्हेर.
१ तालुके घोडप.
१ तालुके पटा.
१ परगणे दहीवलें.
१ तालुके कावनई.
१ तर्फ देपूर.
१ परगणे वारसें उमरपाटें.

१६

१ सरसुभा प्रांत गंगथडी, निसबत नरसिंगराव बल्लाळ, महाल बीतपशील.

१ परगणे संगमनेर.
१ तर्फ राहूरी.
१ परगणे पाटोदें.
१ परगणे आकोलें.
१ तर्फ बेलापूर.
१ परगणे धांधरफळ.
१ जागीर किल्ले माहूली.
१ परगणे बारागांव नांदूर.
१ परगणे बामोरी.
१ कसबे मुखेड.
१ कसबे राहातें.
१ परगणे मजकूर वगैरे.

१२

१ प्रांत जुन्नर, निसबत रामराव त्रिंबक.
१ प्रांत खानदेश, निसबत नारो कृष्ण.
१ तर्फ हवेली संगमनेर निसबत त्रिंबक कृष्ण, व जावजी हरी.
१ परगणे कर्डे रांजणगांव, निसबत बाबूराव माणकेश्वर.
१ तालुके नगर, निसबत विठ्ठल नारायण.
१ परगणे पारनेर, निसबत महादाजी नारायण.
१ परगणे इंदापूर, निसबत गणपतराव जिवाजी.

१ किल्ले सिंहीगड, निसबत नारो महादेव, यांस, तर्फ कर्यातमावळाविशीं.
१ बाबती प्रांत बाळाघाट, निसबत महिपतराव प्रल्हाद.
१ तालुके त्रिंबक, निसबत धोंडो महादेव.
१ परगणे नाशिक, निसबत पांडुरंग धोंडाजी.
१ प्रांत वाई, निसबत भवानीशंकर हैबतराव.
१ प्रांत कराड, निसबत श्रीनिवास शामराव.
१ कृष्णराव अनंत यांस तर्फ सातारा वगैरे येविशीं.
१ रामचंद्र नारायण यांस कीं, प्रांत पुणें व परगणे नेवासें वगैरे महाल येथील चौकशी करून पुण्याचे हिशेबीं जमा करणें म्हणोन.
२ वाकी व मिरजगांव व पंचाळेश्वर, व मढपिंपरी वगैरे जागां जागांचीं दैवतें उच्छिन्न करून आपले वोटे घातले आहेत ते काढून टाकणें येविशीं सदरहूप्रमाणें पत्रें.
 १ चिंतामणराव पांडुरंग.
 १ महादाजी शिंदे.
 ―――
 २
―――
१९ (१७).
६ मानभावांपासून गुन्हेगारी घेऊन हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन. पत्रें.
 २ वाकी व मिरजगांव व पंचाळेश्वर व मढपिंपरी वगैरे जागांजागांचीं दैवतें उच्छिन्न करून आपले वोटे घातले आहेत, ते काढून टाकणें; आणि येथापूर्ववत् दैवतें स्थापणें येविशीं सदरहूप्रमाणें. पत्रें.
  १ आनंदराव भिकाजी.
  १ तुकोजी होळकर.
  ―――
  २
 १ आपाजीराव पाटणकर.
 १ महादाजी नीळकंठ.
 १ पांडुरंग बाबूराव.

१ सगुणाबाई निंबाळकर.

६

१ अनंतरावजी ब्रह्मचारी नारदसांप्रदायी, वास्तव्य क्षेत्र पैठण, यांस कीं, जागांजागांचे संस्थानी यांस व सरदारांस व महालोमहालींचे कमावीसदारांस वगैरे यांस पत्रें देऊन मानभाव यांणीं गैररहा चालों नये, व त्यांचे मतांत जे अनुसरले असतील त्यांणीं मानभावाचा पंथ सोडून आपलाले जातींचे स्वधर्मानें वर्तावें, याप्रमाणें बंदोबस्त करविला आहे; व औरंगाबादेचे सुभ्याचें पत्र पैठणचे कमावीसदारास देविलें आहे तें तुह्मीं पैठणास नेऊन तेथें मानभावांपासून खोटपत्र पुन्हां घेऊन, त्यांचे मतांत जे अनुसरले आहेत त्यांचा बंदोबस्त शंकराचार्य स्वामींचे, व क्षेत्रोक्षेत्रींचें पत्रांअन्वयें तुह्मीं मानभावांचें पारिपत्य करून व त्यांचे शिष्यांस बहिष्कार घालून तो पंथ सोडून आपलाले जातीचे स्वधर्मानें वर्तवावें म्हणोन. पत्र.

१ समस्त मानभाव महालानिहाय यांस कीं, तुह्मीं पैठणास खोटे होऊन गोसावी यांस खोटपत्र लिहून दिल्हें असतां, औरंगाबादेचे सुभ्यास गैरवाका समजाऊन खोटपत्र दसनाम गोसावी यांजपासून घेतलें आहे, तें माघारें अनंत ऋषी यांचे विद्यमानें गोसावी यांस देऊन आपले पायरीनें राहणें. या उपरीं चातुर्वर्णीपासून इतर निकृष्ट जातीपर्यंत कोणासही उपदेश केल्यास पारपत्य केलें जाईल म्हणून. पत्र.

१ दलेलगिरी व उमेदपुरी व लवंगपुरी व चैनपुरी व मोनी महंत व नारायणगिरी प्रमुख पैठणकर, व मुनेंद्रपुरी व निर्वाणभारथी व मनोहरगिरी व रेवागिरी व सिद्धपुरी दौलताबादकर, व कामेश्वर भारथी माहुरकर, व समस्त सातारकर, व समस्त सौंदतीकर, व देशनिवासी व संस्थानिक गोसावी यांचे नांवें पत्र कीं, मानभाव यांणीं खोटपत्र तुम्हांस दिलें असतां औरंगाबादेस गैरवाका समजाऊन पत्र माघारें घेतलें आहे, तें तुमचें तुम्हांस देविलें असे; येविशीं औरंगाबादेचे सुभ्यास सरकारचें पत्र आहे, तरी खोटपत्र माघारें देवितील. या उपरीं मानभाव लबाडी करून अमर्यादा वर्तणार नाहींत. कदाचित् अमर्यादा वर्तले

तरी तुम्हीं अनंत ऋषीचे विद्यमानें सरकारांत समजावणें. पारपत्य केलें जाईल म्हणोन. पत्र.

२८

अठावीस पत्रें चिटणिसी दिल्हीं असेत.

हरी बल्लाळ यांच्या कीर्दीपैकीं.

११२९ (८४१)—श्री पांडुरंग क्षेत्र पंढरपूर येथें श्रीच्या देवालयांत मर्यादा येणेंप्रमाणें कलम. बीतपशील.

अर्बा समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल ५

श्रीदेवाचे दर्शनास येतात त्यांणीं त्यांणीं देवास भेटों नये. पूजनें करून सिंहासनावर मस्तक ठेऊन नमस्कार मात्र करावा. कलम १.

देवापुढील तृतीय मंडपांत दक्षणेकडे द्वार आहे. परंतु यात्रेचे दाटीमुळें अंधःकार पडतो, त्यास उत्तरेकडे प्राचीन द्वार होतें तें बुजबोन, तेथें हणमंताची मुहूर्त [मूर्ति] ठेविली आहे ते काढून देवालयांत ठेऊन द्वार मोकळें करून, तेथें जाळी मातबार थोर भोकाची देवालयांत उजेड पडोन वाराही पुष्कळ येईल अशी नवी दगडाची करून लावावी. कलम १.

आषाढी कार्तिकेचे यात्रेंत दाटी बहुत माणसांची होते. एकाच द्वारानें जाण्या-

गर्भागारापुढील दुसरे मंडपाचें द्वार आहे, तेथें बाहेरचे फरसापेक्षां उंबऱ्यांतील फरस नीच आहे, त्यास यात्रेचे दाटीमुळें अंधकार पडतो, याजमुळें बाहेरून आंत येणारास हिसका बसोन माणसें पडतात. यास्तव बाहेरील फरसाबरोबर आंतील फरस उंच, हिसका माणसास न बसे असा, करावा. कलम १.

देवाचे पुढील दुसऱ्या मंडपांत अंधःकार विशेष पडतो, याजमुळें यात्रेकराची वस्तभाव उचलोन नेतात, याजकरतां मंडपाचे वरील छतास हमचौरस अदगजाचें गवाक्षें पाडून, पर्जन्यकाळीं गवाक्षानें पावसाचें पाणी आंत न पडे असा बच्याव करून उजेड मंडपांत पडे असें करावें.

FROM HARI BALLÁL'S DIARY.

(1129) Certain regulations were framed for observance by persons going to the temple of Pándurang at Pandharpur, the principal of which were:—

A. D. 1783-84.

(1) they should not embrace the idol;

(2) the northern gate which was generally closed, should be opened in or der to admit light and air;

येण्याचे दाटीमुळें माणसें दुखावतात, व मरतात. यास्तव यात्रेचे दिवसांत पूर्व द्वारानें दर्शनास जाणारानें जावें, देवदर्शन करून दक्षण द्वारानें बाहेर निघावें; पूर्व द्वारानें बाहेर जाऊं नये, दक्षण द्वारानें आंत जाऊं नये येणेंप्रमाणें. कलम १.

देवालयाचे बाहेर चोखामेळ्याचा दगड उत्तरेचे आंगें आहे, तेथें अतिशूद्र दर्शनास येतात. जागासंकोच गलीची आहे. तेथें जाणारां येणारांस स्पर्शास्पर्श होतो, हें ब्राह्मणांस विरुद्ध. यास्तव अतिशूद्रांनीं चोखामेळ्याचे दीपमाळेजवळ अथवा महार वाड्यांत स्थळ असेल तेथें पुजा करीत जावी. देवालयाजवळ अतिशूद्रांनीं येऊं नये. कोणी आला तरी पारिपत्य करावें. कलम १.

देवदर्शनास मातबर येतात त्यांजबरोबर यवन येतात ते प्राकारांत जातात, याजमुळें अनाचार होतो तो अयोग्य. याजकरितां मुसलमानानें नामदेवाचे पायरीस स्पर्श करूं नये, व दुसऱ्याही प्रकारानें मुसलमान आंत जाऊं नये. कोणी गेला तर पारिपत्य करून गुन्हेगारी घ्यावी. येणेंप्रमाणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें करार करून पाठविलीं आहेत, याप्रमाणें बंदोबस्त करावयास चिंतो रामचंद्र कमावीसदार क्षेत्र मजकूर, दिंमत परशराम रामचंद्र, यांस आज्ञा केली आहे, तरी सरकारचे खास बारदार पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें सदरहू लिहिल्याप्रमाणें बंदोबस्त करणें म्हणोन. जाबता १.

सदरहू अन्वयें कमावीसदार मजकूर यांस. सनद १.

२.

रसानगी यादी.

---

(3) at the Áshádhi and Kártiki fairs, when the crowd of pilgrims was very great, people should enter by the eastern and leave by the southern door:

(4) Mahárs should worship at the pillar erected in honor of Chokhá Meḷá or in the Mahár-wáḍá;

(5) no Musalman should enter the temple.

११३० (८५०)–तुह्मीं हुजूर विदित केलें कीं, आपला भ्रतार मृत्य पावला, आपण दोघी स्त्रिया मिळोन तीन कन्या आहेत, पुत्रसंतान नाहीं, पुढें संतान चालोन आमचा कालक्षेप चालिला पाहिजे, त्यास आपले दादल्याचे जवळचे भाऊ रामजी, व मल्हारजी, व महादजी, व महादजी लाफणे याचा मूल घ्यावा, तरी त्यासी आह्मांशीं पडत नाहीं, याजमुळें यांचा मूल घ्यावयाचा नाहीं, सबब दुसरा भाऊ सदाशिव लाफणा पाटसकर याचा लेक निंबाजी यास दत्तपुत्र घेणार, येविशीं आह्मीं दोघी राजी होऊन जिवाजीस दत्तपुत्र घ्यावयाची आज्ञा करावी ह्मणोन; ऐशास विठोजी लाफणा याच्या तुह्मीं दोघी स्त्रिया, तुमचे पोटीं पुत्रसंतान नाहीं, तुमचा कालक्षेप चालिला पाहिजे, हें जाणून दत्तपुत्र घ्यावयाची आज्ञा करून हें पत्र सादर केलें असे, तरी जिवाजीस दत्तपुत्र घेऊन त्याचे हातून दुकान व वित्तविषय अनभऊन सुखरूप राहणें ह्मणोन, अहिल्या व मुक्ती शिंपी कोम विठोजी लाफणा शिंपी, वस्ती कसबे पुणें, यांचे नांवें चिटणिसी.

खमस समानीन मया व अलफ साबान १६

पत्र १.

दत्तपुत्र घ्यावयाची आज्ञा करून सरकारची नजर दोन हजार रुपये करार केले यास हस्तेबंदी. रुपये.

१००० आषाढ शुद्ध १५
१००० श्रावण शुद्ध १५

२०००

दोन हजार रुपयांचा हवाला फिरंगोजी मुतकर याचा घेऊन पत्र दिल्हें असे.

११३१ (८५९)–नारो महादेव व शिवाजी महादेव महाजन यांजकडे पूर्वीं तालुके वसई येथें श्रीविमल निर्मळ येथील देवालयाचा कारखाना होता, त्या बाबत तफावत सात हजार रुपये त्यांजकडे निघाली आहे, त्यास त्याचा शोध करितां ते मृत्य पावले, त्यांचे पुत्र कसबे नागोठणें, तालुके अवचितगड येथें राहतात, ह्मणोन हुजूर विदित जहालें; त्याजवरून त्यांचे घरीं चौकीस प्यादे हशमाकडील संभाजी केदार, व खुतुब वलद पीर महमद, दिंमत येशवंतराव वणजारे पाठविले असेत, तरी तुह्मीं त्यांचे पुत्रास धरून प्यादे यांचे हवालीं करणें. निकड करून सदरहू तफावतीचा ऐवज घेतील. तालुके मजकुरीं त्यांची असामी आहे, त्यास

खमस समानीन मया व अलफ सवाल १९

(1130) A man of Poona, a tailor by caste, having died without any male issue, his two widows asked permission to adopt a son to carry on his business and to succeed to his property. The permission was granted on payment of a *nazar* of Rs. 2,000.

A. D. 1784-85.

(1131) Nàro Mahádeo and Shiwáji Mahádeo were managers of the funds of the temple of Shri-Vimal Nirmal in táluká Bassein. Inquiry proved that they had misappropriated

A. D. 1784-85.

सन अर्बा समानीन व सन खमस समानीन दुसाला वेतन पावलें आहे तें परिच्छिन्न मा-धारें घेऊन प्याद्याचे हवालीं करणें ह्मणोन, गणेश बल्लाळ व हरी गणेश यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

पुढें वेतन न देणें ह्मणोन पत्रांत लिहिलें असे.

११३२ (८९०)—रघुनाथ जोतिषी बिन त्रिंबक जोतिषी, व कृष्ण जोतिषी बिन दामोदर जोतिषी, मामले पाल पंचमहाल यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, तर्फ कोरबरशें उर्फ पौडखोरें येथील जोतिष, उपाध्यपण, व धर्माधिकाऱ्याची वृत्ति पुरातन आमची आह्मांकडे चालत आहे, त्यांत महारांचीं लग्नें तर्फ मजकुरीं जोतिष्यांनीं लावण्याची चाल पुरातन नाहीं; व आजपर्यंत लाविलीं नसतां सन अर्बा समानीनांत आपाजी कृष्ण कमावीसदार, तर्फ मजकूर दिंमत आनंदराव भिकाजी, यांजकडे तर्फ मजकूरचे महार फिर्याद होऊन आपलीं लग्नें जोतिषी यांणीं लावावीं ते लावीत नाहींत ह्मणोन सांगितल्यावरून, पुर्ती चौकशी न करितां, पेशजीं रखमाजी वाकडे हवालदार कोरीगडास होते त्यांचे वेळेस किल्याचे चाकरमान्या महाराचें लग्न लावण्याचें होतें, ते समयीं लग्न लावणार मेव्या महार हा हजर नव्हता, सबब किले मजकूरचे हवालदार व सबनीस यांणीं आमचा बाप भाऊ विनायक जोतिषी दहा पंधरा वर्षांचा अज्ञान होता, त्याजवर निग्रह करून महाराचें लग्न लावविलें. त्यास अजमासें पंचावन वर्षें जाहलीं. तेवढ्याच दाखल्यावरून महारांचीं लग्नें जोतिषांनीं लावीत जावीं ह्मणोन कमावीसदारांनीं महारास भोगवटियास पत्र करून दिल्हें; त्याजवरून लग्न लावण्यास अतिशूद्र आह्मांजवळ ब्राह्मण मागों लागले तो न दिल्हा, याजकरितां कमावीसदारांनीं आह्मांस दहा रुपये मसाला करून महालीं नेऊन महारांचीं लग्नें करावयाविशीं निग्रह केला, त्यास अतिशूद्रांचें लग्नास आह्मीं मुहूर्त मात्र सांगत असतों, पूर्वापार लग्नें लाविलीं नसतां नवीन चाल होणार नाहीं, ऐसें आह्मीं उत्तर केलें. त्याचा कमाविसदारांनीं विषाद मानून पूर्वीं या प्रांतांत धनगर नव्हते, अलीकडे नवे वस्तीस आले आहेत त्यांचीं व इतर जात परदेशी व गुजराथी वगैरे नूतन येतील त्यांचींहीं लग्नें तुह्मीं लाऊं नयेत ह्मणोन कमावीसदारांनीं आक्षेप करून, जबरदस्ती करून आमचे वतनाची जप्ती करून, वृत्तीचे कामकाजास नवा गुमास्ता ठेविला आहे. येविशीं कमावीसदारांस ताकीद होऊन महारांस

सीत समानीन मया व अलफ साबान ६

Rs. 7,000 from the funds in their charge. They were now dead. The amount was ordered to be recovered from Nàro's son.

(1132) The Joshis of Poudkhore in Mámle Pál Panchmahál, objected to officiate as priests at the marriages of Mahárs. The practice of other *mahàls* was ascertained, and it was found that marriages among Mahárs were ordinarily celebrated by the chief Mahárs. This practice had in the case of Junnar *mahàl* been

A. D. 1785-86.

मोगवटियास पत्रें करून दिल्हीं आहेत, तीं माघारीं घेऊन आमच्या वृत्ती आह्मांकडे चालवावयाविशीं आज्ञा होऊन, जफ्तीमुळें वृत्तीचा ऐवज व मसाला महालीं घेतला आहे, तो माघारा देविला पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून येविशींची चौकशी करून दाखले मनास आणतां महारांचीं लग्में जोतिष्यांनीं लावावयाची चाल फार करून नाहीं, कोठें कोठें लावीतही असतील, परंतु कोंकण प्रांतीं महारांचीं लग्में जोतिषी लावीत नाहीं, त्यांचे जातीमध्यें मेढे महार आहेत तेच लावितात, याप्रमाणें तळकोंकणचे जमीदार व जोतिषी हुजूर आहेत त्यांणीं विदित केलें; व वेदमूर्ति रंग जोशी जुन्नरकर यांणींही लिहून दिल्हें कीं, शहर जुन्नर बरहुकूम पेठा सुद्धां व तर्फेचे गांव पाऊणशें व शिवनेर वगैरे किल्ले पांच या ठिकाणीं जोतिषपणाची वृत्ति परंपरागत आपली आहे, परंतु आपले वृत्तींत अतिशूद्रांचीं लग्में आह्मीं लावीत नाहीं, अतिशूद्रांचे जातींत ढेगोमेगो आहेत तेच त्यांचीं लग्में लावीत आले असतां, पूर्वीं एक वेळ किल्याचे चाकरमाने व प्रांतांतील दोन चार हजारपर्यंत महार मिळोन गवगवा करोन जोतिष्यांनीं आपलीं लग्में लावावीं ह्मणोन, आवरंगजेब पादशाहा याजवळ फिर्याद केली, तेव्हां त्यांणीं पुरातन चाल मनास आणून, जोतिषीयांणीं महारांचीं लग्में लाऊं नयेत असा ठराव केला, त्याप्रमाणें हा कालवर चालतें. ह्मणोन याप्रमाणें दो प्रांतींचे दाखले गुजरलेल्याप्रमाणें तर्फ मजकुरींही जोतिष्यांनीं महारांचीं लग्में लावावयाची चाल पुरातन नसतां, मागें कोरीगडचे हवालदारानें जोतिष्याचे मुलापासून बलात्कारें एक वेळ महाराचें लग्न लाविलें असल्यास तेव्हढ्याच दाखल्यावरून महारांचीं लग्में जोतिष्यांनीं लावीत जावीं ह्मणोन तुह्मीं महारांस नवीं पत्रें करून देऊन जोतिषी यांजवर लग्में लावावयाविशीं निग्रह करून त्यांजपासून मसाला घेऊन त्यांच्या वृत्ती जप्त केल्या, हें ठीक न केलें. मागें मोगलाई अमलांत ही पुरातन चाल मोडून नवें केलें नसतां स्वराज्यांत तुह्मीं आग्रह करून नवीन चाल करणें अनुचित. यास्तव तर्फ मजकुरीं महारांचीं लग्में पुरातन जोतिषी लावीत नाहीं, त्याप्रमाणें पुढेंही लाऊं नयेत, याप्रमाणें ठराव करून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे. तरी तुह्मीं महारांस नूतन पत्रें करून दिल्हीं असतील तीं माघारीं घेऊन जोतिषीयांजवळ देणें, आणि जोतिषी यांचें वतन जप्त केलें आहे तें मोकळें करून जफ्तीमुळें ऐवज जमा जाहला असेल तो, व यांजपासून मसाला घेतला आहे तो माघारा देणें. अतिशूद्र खेरीज करून सर्व जातींचीं लग्में पुरातन जोतिषी लावीत आल्याप्रमाणें लावितील. तुह्मीं नवीन आक्षेप न करणें. या पत्राची नक्कल घेऊन हें अस्सल पत्र दाखल्यास जोतिषी यांजवळ परतोन देणें ह्मणोन, आपाजी कृष्ण कमावीसदार, तर्फ पौडखोरें दिंमत अनंदराव भिकाजी, यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

---

actually recognized by Emperor Aurangzeb on a former occasion. The objection of the Joshis was therefore held to be valid, and the Mahárs were informed accordingly.

सदरहूअन्वयें समस्त महार तर्फ कोरबारसें उर्फ पौडखोरें यांस आपाजी कृष्ण यांजपासून पत्र करून घेतलें आहे, तें जोतिषी यांजवळ माघारां देणें. तुमचे जातीमध्यें मेढे महार लग्नें लावीत आल्याप्रमाणें लावितील. याउपरी जोतिषी यांशीं खटला केल्यास मुलाहिजा होणार नाहीं ह्मणोन. पत्र १.

२.

दोन पत्रें चिटणिसी दिलीं असेत.

११३३ ( )—निंबाजी कुळकर्णी मौजे शहरटाकळी परगणे नेवासें याणें पैठणचे तटांतील ब्राह्मणांशीं शरीरसंबंध करूं नये असें असतां महादेव लक्ष्मण पैठणकर याशीं शरीरसंबंध केला, त्याचे सं(व)सर्ग दोषाचें प्रायश्चित्त घेत नाहीं, ह्मणोन शंकराजी राम यांणीं विदित केलें, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी कुळकर्णी मजकूर यासी कुटुंबसुद्धां पैठणास पाठऊन राजश्री चिमाजी नाईक भाकरे यांचे विद्यमानें संवसर्ग दोषाचें प्रायश्चित्त देवणें. प्रायश्चित्त घेऊन शुद्ध न होय, तरी त्याचे मौजे मजकूर येथील कुळकर्णाचे वतनाची जप्ती करून वतनसंबंधें उत्पन्न होईल तें सरकारहिशेबीं जमा करणें; आणि कुळकर्णी मजकूर यास हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांस. सनद १.

सीत समानीन मया व अलफ सफर २६

रसानगी यादी.

११३४ (९१९)—जमा जामदारखाना.

सीत समानीन मया व अलफ जमादिलावल ४

कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, बाबत सौभाग्यवती कृष्णाबाई रघुनाथ सदाशिव गद्रे यांची स्त्री सहगमन केलें ते समयीं प्रसाद पाठविला तो गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार; सनगें एकूण किंमत. रुपये.

१५	पातळ साधें	१
३	चोळखण चोळी तयार	१
१८		

(1133) Nimbáji kulkarṇi of Tákḷi in parganá Newáse became connected by marriage with a family of an excommunicated Brahmin of Paiṭhaṇ. He refused to undergo any penance for what he had done. His watan was ordered to be attached, should he persist in his refusal.

A. D. 1785-86.

(1134) A present of clothes was sent to Ramábài, the Peshwá's wife, by Krishṇábái, wife of Raghunáth Sadáshiv Gadre, when the latter was going to be burnt on her husband's funeral pyre.

A. D. 1785-86.

११३५ (९२५)–जमा जामदारखाना.

सीत समानीन मया व अलफ रजब १५

कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, बाबत सगुणाबाई अंताजी मल्हार वाकनीस यांची स्त्री सहगमन गेली, सबब प्रसाद पाठविला तो, गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार. सनगें एकूण किंमत. रुपये.

५ शालू साधा १

·।।।· चोळखण $\frac{1}{2}$

·५।।।

११३६ (९३६) शामाचार्य वगैरे आठ असामी, पेशजीं ब्राह्मण भ्रष्ट होऊन यवन

सबा समानीन मया व अलफ जिल्हेज १७

जाहला, त्याशीं अन्नव्यवहारादिक पैठणीं घडलें, त्याचा निश्चय शास्त्रमतें हुजूर होऊन सर्व क्षेत्रास वगैरे प्रायश्चित्त देऊन शुद्ध केलें, तें समयीं हे आठ असामी आग्रही, प्रायश्चित्त न घेत, सबब अपंक्त राहिले, त्यांपैकीं शामाचार्य श्रीविद्यारण्य भारथी स्वामी सन्निध क्षेत्र पैठण येथें येऊन प्रायश्चित्त घेतों ह्मणोन बोलून क्षौर केलें, पुढें यथाविधि प्रायश्चित्त घ्यावयाविशीं जामीन दिल्हा असतां बाहेर जाऊन औरंगाबाद येथील सुभ्यास गैरवाका समजावून स्वामींची अमर्यादा बहुत केली, ह्मणोन स्वामींचें पत्र आलें, व क्षेत्रस्थ ब्राह्मणांनीं हुजूर विदित केलें; त्याजवरून शामाचार्य याजकडे मौजे आनंदपूर व मौजे पंथेवाडी, परगणे पैठण, येथील मोकासा व जमीन इनाम आहे ते जप्त करावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी हरदूगांवचे मोकाशाचा अंमल व जमीन इनाम आहे ते जप्त करून आकार होईल तो परगणे नेवासें येथील हिशेबीं जमा करीत जाणें, ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांस. सनद १.

सदरहूअन्वयें हरदूगांवचे मोकदम व जमीदार परगणे मजकूर यांस सनदा व पत्र कीं, मशारनिल्हे यासी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. ३.

२ मोकदमास सनदा.

१ मौजे आनंदपुरी.

(1135) A present of clothes was sent to Lady Ramábái by Saguṇábái, wife of Antáji Malhár Wáknis, when the latter was going to be burnt on her husband's funeral pyre.

A. D. 1785-86.

(1136) The Brahmins of Paiṭhaṇ having dined with a Brahmin who had been converted to Mahomedanism, penance was therefore administered to the whole community. Eight persons however, refused to undergo the penance. One of them, Shámácharya, agreed before Shri Vidyáraṇya Bhárathi Swámi to undergo the penance, and as a preliminary step had himself shaved. He subse-

A. D. 1786-87.

१ मौजे पंथेवाडी.

२

१ जमीदार परगणे मजकूर यांस चिटणिसी पत्र.

---

३ ४

एकूण तीन सनदा व एक पत्र दिल्हें असे. रसानगी याद.

११३७ (९६०) मोकदम मौजे संवदगांव, परगणे खंडाळें यास सनद कीं, दिगंबर भयतारक जैनांचा गुरु मठ दिल्ली हा दक्षिण देशास फिरत येत होता. तो मौजे मजकुरीं राहिला. तेथें दरवडा येऊन चोरांनीं पालखी व तट्टू वगैरे दरोबस्त वस्तभाव नेली, त्याचे चौकशीस सरकारांतून विनायक गोपाळ कारकून शिलेदार पाठविले आहेत, यांस व बराबर खिजमतगार वगैरे दिल्हे आहेत त्यांस रोजमरा. रुपये.

समान समानीन मया व अलफ मोहरम १२.

५७ रोजमरा दुमाही. रुपये.

५० खुद विनायक गोपाळ यांस छ. १ सफरचा.

७ भिवजी जगताप खिजमतगार यास छ. १ जिल्हेजचा. रुपये.

५७

१३ जासूद जथे आणाजी नाईक यास रोजमरा; दीड माही छ. १ मोहरमचा. रुपये.

६॥ शिदोजी कुऱ्हाडा.

६॥ मालजी वालूज.

१३

७०

---

quently changed his mind, and having secured the support of the subhá of Aurangábád, behaved disrespectfully to the Swàmi. His inám lands were therefore attached.

(1137) Digamber Bhayatárak, the Jain priest of the monastery at Delhi while travelling in the southern country halted one day at Sawandgáum in parganà Khandále. While there, his palanquin, his pony &c. were stolen. A kárkun was sent from the Huzur to investigate.

A. D. 1787-88.

एकूण सत्तर रुपये रोजमरा दुमाही दीडमाही सरकारजमेशिवाय देविला असे, तरी देणें, व पुढें दरवाडियाचे चौकशीस तेथें राहतील तोंपर्यंत सदरीलप्रमाणें रोजमरा तेरीख भरलियावर मौजे मजकूरचे ऐवजीं देत जाणें म्हणून. सनद १.

रसानगी यादी.

११३८ (९७५)–जमा जामदारखाना.

तिसा समानीन मया व अलफ मोहरम ७

कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, बाबत सौभाग्यवती मथुराबाई बाबूजी नाईक ओंकार यांची स्त्री सहगमन गेली, ते समयीं प्रसाद पाठविला, तो गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें

एकूण. रुपये.

१० पातळ साधें केशरी रंगाचें	१
·।· चोळी केशरी शेल्याची	१
१०।	२

११३९ (९८०)–जमा जामदारखाना.

तिसा समानीन मया व अलफ रावलावल ७

कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, बाबत सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाई बाळाजी शंकर आंबेकर यांची स्त्री सहगमन गेली, ते समयीं प्रसाद पाठविला तो, गुजारत भिवजी संकपाळ खिजमतगार, सनगें

एकूण. रुपये.

१० लुगडें.	१
-।- चोळखण तपशिल्याचा.	१
१०।	२

११४० (९८४)–ताठे व थिटे व आराध्ये क्षेत्र पंढरपूर यांणीं हुजूर पुण्याचे मुक्कामीं येऊन विदित केलें कीं, क्षेत्र मजकूरच्या आपल्या वृत्ती बिन दिकती चालत असतां, बडवे यांणीं नवीन वेणुनादीं विष्णुपदें पूजोन गयाविधि श्राद्धें करावयाची चाल पंचवीस तीस वर्षें पाडली.

तिसा समानीन मया व अलफ जमादिलावल २५

(**1138**) A present was sent to the Peshwá's wife by Mathurábái, wife of Bábuji Náik Onkár, at the time the latter was about to burn herself on her husband's pyre.

A. D. 1788-89.

(**1139**) Presents were sent to the Peshwá's wife by Anpurnábái, wife of Báláji Shankar Ambekar, when she was preparing to burn herself on her husband's pyre.

A. D. 1788-89.

(**1140**) It was brought to the notice of Government, that the

त्या दिवसापासून आमचे जोतिषसंबंधें गयाविधि श्राद्धीं आमंत्रण चालत असतां, अलीकडे आक्षेप करितात, व होळीची पोळी बहुत वर्षें सरकारांत जफ्त असतां राडीचा खेळ चालत आहे, परंतु राडीचा मान आमचा, महारानें राड खणावी, ही चाल सुदामत असतां बडवेच खणूं लागले, आणि आधीं पूजा आह्मीं करूं, मग सर्वांनीं खेळावें, याप्रमाणें नव्या दिकती करितात, येविशीं मनास आणून आज्ञा करावी म्हणोन; त्याजवरून बडवे यांस हुजूर आणून मनास आणितां सदरहू दोन कलमांसंबंधें येणेंप्रमाणें हरदू वादी यांचेच लिहिल्यावरून ठरलें. कलमें बीतपशील.

विष्णुपदाची पूजा व गयाविधि श्राद्धें करावयाची चाल सुदामत नाहीं, पंचवीस तीस वर्षें नवीन करऊं लागले, त्यास विष्णुपदपूजा व गयाविधि श्राद्धें श्रीगयास्थानींच व्हावीं, इतर स्थळीं करावयाची चाल ठीक नव्हे, शास्त्रास विरुद्ध, सबब विष्णुपदपूजा वेणुनादीं तेथें गयाश्राद्धें करितील व जे करवितील त्यांस ताकीद करून करूं न देणें. कोण्हीं केल्यास व करविल्यास दोघांपासून गुन्हेगारी घेणें. कलम १.

राडीचा खेळ, होळीची पोळी जफ्त असतां चालत आहे, त्यास राडीची खाच महारानें खणावी ऐसी चाल सुदामत असतां अलीकडे बडवेच राड खणून आधीं पूजा करून मग सर्वांनीं खेळावें येविशीं दिकत पडली. ऐसियास राड सुदामतप्रमाणें वतनदार महाराकडून खणऊन महाद्वारीं सर्वांनीं खेळ खेळावा. राडीची पूजा आग्रहानें कोण्हींच करूं नये. खेळांत हरएकविशीं आपला कायदा कोणी सांगूं लागेल त्याजपासून गुन्हेगारी घेणें. कलम १.

सदरहू दोन कलमें लिहिल्याप्रमाणें हरदूजणांस ताकीद करून करवणें ह्मणोन, चिंतो रामचंद्र कमावीसदार क्षेत्र मजकूर दिमत परशराम रामचंद्र यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

११४१ (९८६)—परगणे खटाव येथील काजी व मुलाण्याची कुतबा पढावयाविशीं कलागत होऊन मारामारी जाहली, मुलाण्याचा खून जाहला, सबब जिल्हेकडून मसाला होऊन काजी कराडास गेले, त्याजवर परगणे मजकूरचे काजीचे वतनाची जफ्ती करून, मनास आणावयाची आज्ञा

तिसा समानीन मया व अलफ साबान ४

A. D. 1788-89. Badwes of Pandharpur had newly introduced the practice of worshipping Vishṇupad at the place, and of performing certain Shráddhás, which according to the Shástrás were to be performed at Gayá. The practice was ordered to be discontinued, and fines to be levied from any one continuing the practice.

(1141) A quarrel took place between the Kàzi and Mulàṇá of Khaṭáv in regard to preaching the Kutbá, in which the Muláṇá was killed. The Kázi's watan was therefore attached.

A. D. 1788-89.

तुह्मांस करून, काजी तीन असामी जिल्हेकडे कैदेंत आहेत, ते सदारतीकडील कारकुनांचे हवालीं करावे, ह्मणजे ते मनास आणितील, ह्मणोन राजश्री पंतप्रतिनिधी यांस सरकारांतून सनद पाठविली होती, त्यास हल्लीं जिल्हेकडेच जप्ती असावी येविशीं राजश्री कृष्णराव नारायण यांणीं विनंती केली, त्याजवरून त्यांजकडे जिल्हेसच जप्ती करून मनास आणावयास सांगितलें असे, तरी तुह्मीं जप्ती उठवून कारकून व प्यादे पाठविले आहेत, ते माघारे आणणें ह्मणोन, तिमाराव भिकाजी यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

११४२ (९९०)—मौजे कात्रज तर्फ कर्यातमावळ, येथें गांवालगती महार व मांग व चांभार यांचीं घरें होतीं, तीं मोडून दुसरे ठिकाणीं घातलीं, तीं घरें बांधावयाबद्दल. रुपये.

तिसैन मया व अलफ रमजान १०

२०७ महार असामी २२
१४ मांग असामी २
३० चांभार असामी २

२५१

एकूण दोनशें एकावन रुपये देविले असेत, तरी शहर पुणें येथील नहराचे खर्चाबद्दल तुमचे तसलमातीस ऐवज खर्च पडला आहे त्यापैकीं देणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

मौजे कात्रज, तर्फ कर्यातमावळ, येथें गांवालगतीं महार व मांग व चांभार यांचीं घरें होतीं, तीं मोडून दुसरे ठिकाणीं घातलीं. तीं घरें बांधावयाबद्दल वासे सुमार ३०० तीनशें देविले असेत, तरी मौजे नांदेड येथील जाहालीचें बेट पैकीं महार वगैरे तोडून नेतील त्यांस नेऊं देणें ह्मणोन, जोत्याजी जाधवराव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

११४३ (९९६)—जमा जामदारखाना.

तिसैन मया व अलफ जिल्काद २७

कमावीसभेट राजश्री राव यांस, बाबद अया(य्या)शास्त्री यांचे घरीं यज्ञ जाहला, सबब खासा स्वारी गेली. ते समयीं पोषाख दिल्हा तो, गुजारत जानोजी जाबक खिजमतगार सनगें एकूण, किंमत. रुपये.

(1142) The houses of Mahârs, Mángs and Chàmbhárs at Kátraj in tarf Karyát Máwal, being too near the village, were removed to another site. The expense of rebuilding the houses was given by Government, and timber was given free of cost for the purpose.

A. D. 1789-90.

(1143) A sacrifice was performed by Ayyá Shástri. The Peshwá

३० तिवट गुलनार १

५० दुपटा गुलनार १/२

—

८०

११४४ (१०१०)—कसबे पेण परगणे साकसें येथील समस्त ब्राह्मण हुजूर येऊन निवेदन केलें कीं, श्रीमंत कैलासवासी नारायणरावसाहेब यांचे कारकीर्दीत परभूंचे कर्माचरणाविशीं सरकारांतून ठराव करून दिल्हा, त्याप्रमाणें त्यांणीं वर्तावें, तें न करितां आपला धर्म सोडून मनस्वी वर्तणूक करून चोरून ब्रह्मकर्मे करितात, येविशीं त्यांस ताकीद होऊन बंदोबस्त जाहला पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून मनास आणितां पेशजीं कैलासवासी तीर्थरूप रावसाहेब यांचे वेळेस चौकशी होऊन परभूंचे वर्तणुकेविशीं कलमांचा ठराव जाहला, त्याप्रमाणें त्यांणीं सरकारांत कतबा लिहून दिल्हा, त्यांतील कलमें, बीतपशील.

तिसैन मया व अलफ रमजान २०

१ वैदिक मंत्रेंकरून कांहींच कर्म करणार नाहीं.

१ वैदिक मंत्र जे येत असतील त्यांचा उच्चार करणार नाहीं.

१ भाताचे पिंड करणार नाहीं.

१ देवपूजादिक विहित कर्मे पुराणोक्त मंत्रेंकरूनच करूं. वं ब्राह्मणभोजन आपले घरीं करणार नाहीं.

१ शालग्राम पूजा करणार नाहीं.

१ ज्या देवास शूद्र जातात त्या देवास आम्हीं जाऊं.

१ ब्राह्मणांस दंडवत मोठ्यानें म्हणत जाऊं, व आपले जातींतही दंडवतच म्हणत जाऊं.

१ वैदिक ब्राह्मण व आचारी व पाणक्ये व शागिर्द ब्राह्मण व ब्राह्मण बायका चाकरीस ठेवणार नाहीं, व आपले घरींही ठेवणार नाहीं.

१ आमचे जातीमध्यें आपले संतोषें पाट लावतील त्यांस आम्हीं अडथळा करणार नाहीं.

—

९

A. D. 1789-90. attended on the occasion and gave the Shástri a robe of honour.

(1144) An order was passed in the reign of Peshwá Náráyaṇráo regulating the religious conduct of Parbhus, and an agreement, binding them to the following terms was, at that time, taken from them:—

A. D. 1789-90.

येणेंप्रमाणें नव कलमें लिहून दिल्हीं असतां, परभू आपले घरीं चोरून ब्रह्मकर्में करतात, यामुळें पेणकर ब्राह्मणांचा व त्यांचा कजिया वाढोन परभूंचीं घरचीं सर्व कर्में बंद जाहालीं, त्यास येविशींचा हल्लींचा विचार करितां, परभूंचे कर्माचरणाविशीं पेशजीं चौकशी होऊन कर्में ठराऊन दिल्हीं आहेत त्याप्रमाणें त्यांणीं वर्तावें, तें न करितां आपला धर्म सोडून मनस्वी वर्तणूक करितात हें अनुचित, पेशजीं कर्में ठराऊन दिल्हीं आहेत तींच योग्य, असें शिष्टसंमतें ठरोन पुणियांत परभूंचीं घरें आहेत त्यांस हुजूर ताकीद करून पत्रें सादर केलीं असेत, तरी महालानिहाय येथें परभूंचीं घरें असतील त्यांस निक्षून ताकीद करून सदरहू कलमांप्रमाणें वर्तवीत जाणें. यांत जो कोणी अन्यथा वर्तेल त्याचें बरें वजेनें पारपत्य करून गुन्हेगारी घेत जाणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्रें.

सदरहूअन्वयें समस्त ब्राह्मण व धर्माधिकारी उपाध्ये जोतिष्यांस पत्रें पारपत्य व गुन्हेगारी खेरीज करून, बाकी मजकूर वर लिहिल्याप्रमाणें. पत्रें.

यासी तपशील--

	अजपत्रें.	मामलेदारांस	ब्राह्मणांस.
निसबत रामचंद्र नारायण.	४	१	३
तालुके सुवर्णदुर्ग, निसबत मोरो बापूजी.	२	१	१
तालुके विजयदुर्ग, निसबत गंगाधर गोविंद.	२	१	१
तालुके रत्नागिरी, निसबत महिपतराव कृष्ण.	२	१	१
तालुके अंजणवेल, निसबत त्रिंबक कृष्ण.	२	१	१
तालुके रेवदंडा, निसबत महादाजी बल्लाळ.	२	१	१
तालुके उंदेरी, निसबत जगदीश गणेश.	२	१	१
तालुके अवचितगड व बीरवाडी, निसबत बाबूराव पासलकर.	२	१	१
तालुके रायगड, निसबत सदाशिव रघुनाथ.	२	१	१
प्रांत राजपुरी, निसबत चिमाजी माणकर.	२	१	१
मामले कोहोज, निसबत पांडुरंग जिवाजी.	२	१	१
किल्ले माहुली, निसबत भगवंतराव शिंदे देखील जहागीर	२	१	१
परगणे साकर्से, निसबत भास्कर लक्ष्मण.	२	१	१
प्रांत कल्याण भिंवडी व तालुके नेरळ, निसबत सदाशिव केशव.	३	१	२

(1) that they would perform no religious rite accompanied by a recital of Vedic hymns;

(2) that they would not use cooked rice in offering oblations to the dead;

तुकोजी पवार व सदाशिव पवार सरंजामी यांजकडील महालानिहाय यांस.	२	२	१
महालानिहाय, निसबत महादाजी निळकंठ पुरंदरे.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत मालोजी घोरपडे.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत खंडेराव त्रिंबक ओढेकर.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत रघुनाथराव बळवंत.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत पांडुरंग बाबूराव जोशी.	२	१	१
परगणे सुपें, निसबत आनंदराव त्रिंबक.	२	१	१
परगणे कंकणवाडी, निसबत नागो शामजी.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत राणोजी पवार विश्वासराव.	२	१	१
किल्ले बंदन, निसबत विश्वासराव नारायण.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत परशराम रामचंद्र.	२	१	१
प्रांत मिरज वगैरे महाल, निसबत चिंतामणराव पांडुरंग.	२	१	१
तालुके धोडप, निसबत बाबूराव आपाजी.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत जयवंतराव रघुनाथ मंत्री.	२	१	१
परगणे उमरखेड, निसबत बळवंतराव लक्ष्मण.	२	१	१
तालुके झांशी, निसबत रघुनाथ हरी.	२	१	१
प्रांत चऊल, निसबत राघोजी आंग्रे वजारतमहा सरखेल.	२	१	१
तालुके अमदाबाद, निसबत महिपतराव भवानी.	२	१	१
प्रांत खानदेश, निसबत नारो कृष्ण.	२	१	१
गणेश हरी, दिंमत सरसुभा प्रांत गुजराथ.	२	१	१
परगणे वाळूज वगैरे महाल, निसबत पांडुरंग बल्लाळ.	२	१	१
प्रांत गंगथडी, निसबत मल्हारराव नरसी.	२	१	१
परगणे गांडापूर वगैरे महाल, निसबत व्यंकटराव महादेव.	२	१	१
परगणे शेवगांव, निसबत खंडेराव नरहर.	२	१	१
क्षेत्र पंढरपूर, निसबत चिंतो रामचंद्र कमावीसदार दिंमत परशराम रामचंद्र.	२	१	१

(3) that in performing the daily observances such as worship &c. they would recite the hymns of Puráṇs only;

(4) that they would not feed any Bráhmins at their houses;

(5) that they would not worship the Sháligrám deity;

(6) that they would visit only the temples frequented by Shudrás;

तालुके त्रिंबक रतनगड, निसबत धोंडो महादेव.	२	१	१
तालुके कावनई, निसबत गोपाळ बल्लाळ.	२	१	१
किल्ले दातेगड, निसबत माधवराव रामचंद्र.	२	१	१
किल्ले सातारा, निसबत बाबूराव कृष्ण.	२	१	१
तालुके शिवनेर, निसबत बाळाजी महादेव.	२	१	१
प्रांत बुंदेलखंड व काल्पी वगैरे महाल, निसबत बाळाजी गोविंद.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत सिद्धेश्वर महिपतराव.	२	१	१
निसबत महादाजी नारायण.	३	१	२
किल्ले सिंहीगड, निसबत केशवराव जगन्नाथ देखील कर्यातमावळ.	२	१	१
परगणे कर्डे रांजणगांव, निसबत बाबूराव माणकेश्वर.	२	१	१
तालुके मोल्हेर, निसबत रामचंद्र कृष्ण.	२	१	१
तालुके वसई, निसबत गणपतराव जिवाजी.	२	१	१
प्रांत जुन्नर, निसबत आनंदराव विश्वनाथ.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत महादजी शिंदे.	२	१	१
तर्फ पौडखोरें व तालुके बागलकोट वगैरे महाल, निसबत आनंदराव भिकाजी रास्ते.	३	१	२
महालानिहाय, निसबत तुकोजी होळकर.	२	१	१
किल्ले नांदगिरी व चंदनगड, निसबत रंगो शामराव.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत हैबतराव औळे धुरंधर समशेरबहाद्दर.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत माधवराव कृष्ण.	२	१	१
परशराम पंडित प्रतिनिधी.	२	१	१
तालुके सरसगड उर्फ मामले पाल, निसबत गोविंदराव बाजी.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत खंडेराव दरेकर सरलष्कर.	२	१	१

(7) that they would salute Brahmins by calling out the word *daṇḍavat* and would use the same word in saluting men of their own caste;

(8) that they would not employ or keep at their houses any Brahmin versed in the Vedás, any Brahmin cook or water bearer, or any Brahmin woman;

आनंदराव पवार सरंजामी.	२	१	१
रघुनाथराव पंडित सचिव.	२	१	१
शिवाजी विठ्ठल.	२	१	१
रघुपतराव नारायण राजेबहादुर.	२	१	१
दामोदर गोविंद तालुके गडवई.	२	१	१
किल्ले लोहगड, निसबत बाळाजी जनार्दन.	२	१	१
परगणे इंदापूर, निसबत गणपतराव शिवाजी.	२	१	१
किल्ले विसापूर, निसबत भिकाजी गोविंद.	२	१	१
प्रांत वाई, निसबत भवानीशंकर हैबतराव.	२	१	१
प्रांत कराड, निसबत श्रीनिवास शामराव.	२	१	१
परगणे अरुण वगैरे महाल, निसबत नारो चिमणाजी.	२	१	१
सगुणाबाई निंबाळकर फलटणकर.	२	१	१
ओक, सांवत, भोसले, सरदेसाई, प्रांत कुडाळ.	२	१	१
परगणे बेलापूर व तर्फ आटगांव प्रांत साष्टी, निसबत गोविंदराव.	२	१	१
किल्ले प्रतापगड, निसबत जयराम कृष्ण बापट.	२	१	१
तालुके सोलापूर, निसबत रामचंद्र शिवाजी.	२	१	१
तालुके खजुरीयाकटोती, निसबत कृष्णाजी अनंत.	२	१	१
प्रांत बागलाण, निसबत कृष्णराव गोविंद.	२	१	१
संस्थान नरवर, निसबत संभाजी व जोत्याजी व मळोजी जाधवराव.	२	१	१
तालुके कर्नाळा, निसबत रामराव अनंत.	२	१	१
परगणे शिरोळ, निसबत रघुनाथ चिंतामण.	२	१	१
परगणे रायपूर, निसबत भगवंत नीळकंठ.	२	१	१
परगणे बिडपाथरी, निसबत काशीनाथ व्यंकटेश.	२	१	१
परगणे हरसुल सातारे, निसबत भिकाजी कृष्ण.	२	१	१
कसबे चाकण तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर, निसबत भगवंतराव नारायण.	२	१	१

---

(9) that they would not object to any widow of their caste, marrying another husband if she wished. It was represented that the Parbhus notwithstanding the above agreement secretly performed the prohibited acts. The opinions of respectable persons

परगणे अंतूर, निसबत गणेश नारायण.	२	१	१
किल्ले राजमाची वगैरे गांव, निसबत रामराव नारायण.	२	१	१
तालुके चास, निसबत निळकंठराव रामचंद्र.	२	१	१
रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा.	२	१	१
परगणे नाशीक, निसबत कृष्णराव गंगाधर.	२	१	१
कसबे खेड शिवापूर, निसबत सदाशिव दिनकर.	२	१	१
सरसुभा, निसबत सर्वोत्तम शंकर.	२	१	१
परगणे अक्कलकोट वगैरे महालानिहाय.	२	१	१
शाहाजी भोसले यांचे पुत्र फत्तेसिंग भोसले.	२	१	१
	१९६	९५	१०१

एकूण एकशें शाणव पत्रें दिल्हीं असेत.

११४५ (१०६३)—खंडेराव त्रिंबक यांणीं विनंती केली कीं, क्षेत्र पंचवटी परगणा मजकूर येथील श्रीरामचंद्रजीचें देवालय बांधिलें तें तयार जालें. त्या सभोंवता परिघ घालून आंत ओवऱ्या व पुढील मंडप करावयाबद्दल देवालया भोंवत्या गोसावी बैरागी यांच्या धर्मशाळा व लोकांचीं घरें व खुली जागा आहे त्यापैकीं देविली पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून गोसावी बैरागी वगैरे यांची जागा मंडपाखालीं परिघसुद्धां घेणें, तेव्हां मोबदला दुसरी दिल्ही पाहिजे, त्यास पैक्यावर समजावीस ज्याची पडेल, त्यास ऐवज मशारनिल्हे देतील, जागाच मोबदला पाहिजे असें असल्यास दहा पंधरा बिघे जमीन सरकारांतून देऊन समजावीस काढून परिघ मंडपाचे कामास दिकत न पडतां काम चाले ती गोष्ट करणें. जमीनीचा मजकूर लिहिला आहे यांत समजुतीमुळें कमी होईल ती करून समजूत पाडून काम चालवणें म्हणोन, कृष्णराव गंगाधर कमावीसदार परगणे नाशीक, यांचे नांवें. सनद १.

सलास तिसैन मया व अलफ रबिलाखर ५

रसानगी यादी.

---

in Poona were taken in the matter, and the previous orders were confirmed. Instructions were issued to the various officers to severely punish any one disobeying the above orders.

(1145) Khanderáo Trimbak represented that the temple of Shri-Rámchandra at Panchawati was completed, and that land occupied by certain houses was required for the erection of a *mandap* in front of the temple. He was permitted to take up the land either by paying cash compensation to the owners or by giving other land in exchange.

A. D. 1792-93.

११४६ (१०७२)—कृष्णाजी अंबादास आकोलकर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं,

सलास तिसैन मया व अलफ सवाल १९

कसबे आकोल, परगणे मजकूर, येथें आह्मीं पिंपळाचे वृक्ष नवीन लाविले आहेत त्यांच्या मुंजी करणार, त्यास कसबे मजकुरीं ऋग्वेदी व यजुर्वेदी जोशी यांचा वृत्तीसंबंधें कजिया आहे, सबब यजुर्वेदी जोशी मुंजीस अडथळा करितात, याजकरितां मुंजी करते समयीं उपाध्यिक मामलेदार यांणीं अमानत ठेऊन कार्य मुंजीचें करविलें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असें, तरी पिंपळाच्या मुंजी करणार ऋग्वेदी यजुर्वेदी यांचा वृत्तीचा कजिया आहे, त्यास मुदामत चालत आल्याप्रमाणें ताकीद करून मुंजी कारकून पाठऊन करणें, कजियाच करूं लागल्यास कजियाचा विषय असेल तो अमानत ठेऊन काम चालवणें ह्मणोन, धोंडो महादेव यांचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

११४७ (१०८१)—गुमानी भाटीण इचा दादला लहानपणीं मृत्यु पावला, तेव्हांपासून

अर्बा तिसैन मया व अलफ मोहरम ११

माहेरीं होती; अलीकडे कोणास न पुसतां माहेराहून कसबे पुणें येथें येऊन राहिली. त्यास ही गरत; ईणें न पुसतां उठून येऊं नये ते आली, सबब किल्ले धोडप येथें अटकेस ठेवावयास बरोबर लोक दिंमत गुलाबसिंग निसबत हुजूर हशम असामी तीन देऊन पाठविली आहे, त्यास इजपासून किल्ले मजकुरीं इमारतीचें वगैरे कामकाज घेऊन बंदोबस्तानें ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणून, बाजीराव आपाजी यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी, बापूजी बल्लाळ लेले.

२१ सार्वजनिक उत्सव.

११४८ ( )—कमावीसभेट राजश्री रावसाहेब यांस विजयादशमीनिमित्य स्वारी

(1146) Krishnáji Ambádás of Akolá wished to perform the thread-

A. D. 1792-93.

ceremonies of Pimpal trees, and asked for the assistance of the Mámlatdár, as owing to a split between the Rigwedi and Yajurwedi Brahmins of the place, it was feared that the performance of the ceremonies would be obstructed. The officer of the parganá was therefore directed to send a kárkun to Krishnáji's place and to arrange for the celebration of the ceremonies in question.

(1147) Gumáni, a Bháti widow, came from her father's house to

A. D. 1793-94.

live in Poona without permission. As such conduct in a respectable woman was held to be improper, Gumáni was sent to prison.

XXI Public festivals and amusements.

(1148) *Nazars* of Mohors, Putalis and cash, worth in all Rs. 1,031,

अर्बा समानीन मया व अलफ जिल्काद ३०

सीमाउल्लंघनाहून वाड्यांत आलियावर सदरेस लोकांनीं नजरा केल्या त्या छ. ८ जिल्काद. रुपये.

५८०॥। मोहरा. नांवें.

२ बाळाजी जनार्दन फडणीस.
१ नारो नीळकंठ मजमदार.
१ त्रिंबकराव महिपत चिटणीस.
१ हरी बल्लाळ.
२ विसाजी कृष्ण.
१ बाळाजी महादेव, तालुके शिवनेर.
१ रामराव त्रिंबक, प्रांत जुन्नर.
१ रामचंद्र नारायण, प्रांत पुणें.
२ भवानी शिवराम.
२ त्रिंबकराव नारायण राजेबहादूर.
१ कृष्णराव बळवंत मेहेंदळे.
१ शिवराम रघुनाथ, निसबत खासगी.
१ राघो बापूजी पागा.
१ महिपतराव विश्वनाथ.
१ गोपाळ संभाजी याचे पुत्र.
१ बाळकृष्ण केशव वर्तक, तालुके पटा.
१ केशवराव जगन्नाथ गोखले.
१ माधवराव मोरेश्वर पेठ्ये.
१ बाबूराव हरी दातार, निसबत जकात प्रांत कल्याणभिवंडी.
१ चिंतामण हरी दीक्षित.
२ बळवंतराव विष्णु दीक्षित, रघोजी भोसले सेना साहेब सुभा.
१ वासुदेव रघुनाथ फडणीस, प्रांत जुन्नर.
१ अमृतराव विश्वनाथ पेठ्ये.
१ रामराव नारायण, तालुके राजमाची.

A. D. 1783-84. were received by the Peshwá from his officers and others at the Darbár held on the evening of the Dasarà festival. The names of the persons presenting *Nazars* are given in detail. The list begins with ' Báḷàji Janárdan Fadnis–2 Mohors. '

१ बाबाजी गोविंद कारकून, निसबत दफ्तर.
१ नीळकंठराव गोविंद.
१ माधवराव रामचंद्र.
१ मुसा जारल.
१ गणाजी चंदरराव वसईकर.
१ येशवंतराव गंगाधर.
१ रामराव बाजी.
१ नारो महादेव गद्रे किल्ले सिंहीगड.
१ माधवराव त्रिंबक, त्रिंबकराव सदाशिव दीक्षित यांचे पुत्र.
१ कृष्णाजी भैरव थत्ते.
१ कृष्णराव नारायण जोशी.
१ रंगराव महादेव वोढेकर.
१ नांव लागलें नाहीं.

———

४३ (४२)

८४ पंचमेळ ६ दर १४
५९ दिल्लीच्या ४ दर १४॥।
९६। प्रत नाणें.

४ कोट्याच्या.
१ दिल्ली शिक्का डाकाची.
१ सुरती डाकाची.
१ अजमीरची.

———

७

दर १३॥। प्रमाणें रुपये.

२५६॥ प्रत. नाणें.

७ औरंगाबादी.
१० शेटशाई.
२ हल्लीं शिक्का.

———

१९

दर १३॥ प्रमाणें. रुपये.

२६ प्रत. नाणें.

१ फर्कावादी.

१ दिल्लीची गैरसाळ.

२

दर १३ प्रमाणें. रुपये.

४८ प्रत. नाणें.

१ सोलापूरची गैरसाळ.

१ लाहूरची.

१ शेटशाई गैरसाळ.

१ अर्कटची गैरसाळ.

४

दर १२ प्रमाणें. रुपये.

११ तळेगावीं १ एकूण ४३ रुपये.

५८०॥।

१५५॥ पुतळ्या. तोटें

१ सखाराम येशवंत पानसी.

२ सर्वोत्तम शंकर.

१ नारायणराव कृष्ण पारसनीस.

१ महादाजी बल्लाळ साठे.

१ तानको कृष्ण दिंमत रघोजी भोसले सेना साहेब सुभा.

१ विसाजी आपाजी पागा.

१ लक्ष्मण कृष्ण मेहेंदळे, कृष्णराव बळवंत यांचे पुत्र.

१ माधवराव कृष्ण पानसी.

१ कृष्णराव भिवजी.

१ रामचंद्र कृष्ण मेहेंदळे.

१ बळवंतराव व्यंकटेश, निसबत्त पोतनीस.

४ मुसा मात्रो.

१ केशव विठ्ठल गोळे.

१ बाळाजी राम शिंडे.

१ जनार्दन राम पागा.
१ बाबूराव पासलकर.
१ जयराम त्रिंबक सोमण मजमदार, प्रांत राजपुरी.
१ चिमाजी माणकर, प्रांत राजपुरी.
१ गोपाळराव बापूजी पागा.
१ भगवंतराव बापूजी शिलेदार यांचे पुत्र.
१ येशवंतराव मल्हार खासनिवीस, दिंमत हुजरात.
१ गणपत आनंदराव मेहंदळे.
१ जिवाजी गोपाळ.
१ बाबाजी बल्लाळ रानड्ये.
१ बाबूराव अनंत पागा.
१ पांडुरंग नारायण पागा.
१ राघो विश्वनाथ गोडबोले.
१ अमृतराव केशव थत्ते.
१ शिदोजी पलांडे पागा.
१ जयवंतराव येशवंत पानसी.

३४

तपशील.

३३ ऐन तारें.
१ गबर.

वजन तोळे ९।= दर १६॥ प्रमाणें. रुपये.

३॥। गणपतराव भिकाजी रास्ते यांचे पुत्र. होन नवा एलोरी नाणें १, एकूण रुपये.

२९१ नक्त. रुपये.

५ बळवंतराव जिवाजी लिमये.
३ रंगो कान्हेरे एकबोटे.
५ खंडो अनंत, दिंमत खंडेराव त्रिंबक वोढेकर.
५ गोविंदराव कृष्ण काळे.
५ मल्हार धोंडदेव यांचे पुत्र.
२ केशवराव व्यंकटेश पानसी.
५ त्रिंबकराव गंगाधर.
२ गंगाधर बल्लाळ दिंमत फडणीस, दिंमत तोफखाना.

४ गणेश तुकदेव.
५ बळवंतराव शंकर पागा.
२ गोपाळ नारायण एकबोटे.
५ विश्वासराव त्रिंबक.
५ येशवंतराव रघुनाथ.
५ केसो शंकर कान्हेरे.
५ बहिरो मुकुंद, मुकुंद श्रीपत यांचे पुत्र.
३ बळवंतराव हरि दुंगणकर.
२ बापूजी वामन, निसबत शेट्ये.
५ वकील, दिंमत क्षेत्र संस्थान काशी.
४ लक्ष्मण बल्लाळ आठवले.
५ धोंडो राम वकील.
५ निळकंठराव रामचंद्र पागा.
२ बाजी अनंत, निसबत निळकंठराव रामचंद्र पागा.
२ निळकंठराव रामचंद्र यांचे भाऊ.
४ विश्वासराव लक्ष्मण.
१ बापूजी आनंदराव कमावीसदार, कसबे पुणें.
५ भाईदास, दिंमत गुमानसिंग मांडवीकर.
५ राघो निळकंठ पानसी, दिंमत मालोजी घोरपडे.
५ गणेश हरि पेठ्ये, दिंमत चिंतामण हरि.
३ धोंडो मल्हार पानसी पागा.
५ मोरो रामचंद्र परांजपे, रामचंद्र नाईक यांचे पुत्र.
२ राघो हरि वोक शिलेदार.
५ खंडेराव दौलत शिलेदार.
२ मीरखान टोके यांचे पुत्र.
५ मुसा जारज पांच रुपये शिवाय मोहोर नाणें एक नजर केली तो [ती] वर लिहिली आहे.
७ मुसा जारज यांचे लेक.

५ थोरला.
२ धाकटा.

———

७

४ कारकून दिंमत मुसा जारज.

२ बापूजी बाबूराव.

२ खंडेराव यादव.

———

४

१० नारायणराव यादव भागवत.
५ मोरो राम दाभोळकर.
५ गोपाळ महादेव कारकून, निसबत दफ्तर.
४ केशवराव महादेव, माधवराव सदाशिव यांचे पुत्र.
५ दादो हरि मराठे.
५ भिकाजी विश्वनाथ, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर.
५ चिंतामणराव सदाशिव, दिंमत गोविंदराव सदाशिव पागा.
२ जगन्नाथ रघुनाथ, निसबत कुरणें.
५ भिवराव भगवंत, दिंमत पीलखाना.
४ कृष्णाजी देवजी वकील, दिंमत नवाब.
९ हैबतराव गोपाळ वकील, दिंमत नवाब.
१ येशवंतराव मोरे माजी रायगडकरी, निसबत हुजूर हशम.
५ महादाजी बल्लाळ कारकून, निसबत दफ्तर.
१ नारायणजी गावडे शिलेदार.
९ गोविंद गणेश बिवलकर.
२ नारो बाबाजी फडके कारकून शिलेदार.
५ शिदोबा नाईक थत्ते.
५ नारो कृष्ण बरवे.
५ बाबूराव विश्वनाथ वैद्य.
५ रघुनाथ बाजी पागा.
५ सदाशिव भगवंत, दिंमत उष्ट्रखाना.
१ त्रिंबक मोरेश्वर, निसबत हुजूर हशम.
५ कृष्णाजी महादेव, नारो शिवदेव भाव्ये यांचे पुतणे.
५ नारो अनंत परचुरे कारकून, निसबत दफ्तर.
५ जनार्दन आपाजी.
५ सदाशिव मल्हार बावळे फडणीस, दिंमत तोफखाना.

५ मल्हारजी जगथाप सरनौबत, निसबत पागा, दिंमत बाबूराव निकम.

२ गोपाळराव जयवंत पानसी.

१५ निंबाजी महादेव काणे, दिंमत रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा.

३ बच्याजी विश्वनाथ खांडेकर शिलेदार.

३ खंडोजी जगथाप पागा.

४ नांवें लागलीं नाहींत.

२९१

तपशील.

६३ पोतेचाळ.

११८ दौलताबाद.

५४ चांदवड.

३३ मलकापुरी, दर रुपयास एक आणा बट्टाप्रमाणें.

१९ देडगांवी व करमले, दर रुपयास चव्वल बट्टाप्रमाणें.

४ बिणाचे.

२९१

१०३१

११४९ (९०६)—शिमगा खर्च दशावतारी यांजकडून सरकारचे वाड्यांत शिमग्याचा खेळ सालगुदस्तां करविला, सबब बिदाई रसानगी यादी छ. २ माहे जिल्काद. आंख.

सीत समानीन मया व अलफ मोहरम १०

३० बाललिंग नाईक यास सन इसन्ने समानीनाप्रमाणें साल मजकुरीं. आंख ३०. बाळाजी अनंत केळकर कारकून शिलेदार गजनी सनंग ·।॰ एकूण.

३० लक्ष्मण गुरव सुपेकर यास एकसालां कापड. आंख ३०. बाळाजी अनंत केळकर कारकून शिलेदार सनगें एकूण. आंख.

(1149) Rewards were paid to actors who acted the Ten Avatàrs in the Royal palace during the Shimgà festival.

A. D. 1785-86.

८॥ तिवट १
२१॥ गजनी ·।·
___ ___
३० १।

___ ___
६० १॥ॅ

११५० (९६६) कमावीसभेट राजश्री राव यांस, विजयादशमीस छ. ८ मोहरमीं सीमा उलंघन करून स्वारी वाड्यांत आलियावर सदरेस लोकांनीं नजरा केल्या ते जमा. रुपये.

समान समानीन मया व अलफ रबिलावल २९

६२३॥ मोहरा नाणे.

२ बाळाजी जनार्दन फडणीस.
१ बाजीराव गोविंद बर्वे.
१ त्रिंबकराव अमृतेश्वर पेठ्ये.
१ नारो निळकंठ मजमदार.
१ माधवराव मोरेश्वर पेठ्ये.
१ सर्वोत्तम शंकर हशमनीस.
१ नारायणराव यादव भागवत.
१ त्रिंबक महिपतराव चिटणीस.
१ वासुदेव रामकृष्ण.
१ मुसा जारज गाडदी.
५ भवानी शिवराम, तालुके अमदाबाद.
२ रघुनाथराव नारायण राजेबहाद्दर.
१ कृष्णराव हरि सुपेकर.
२ महिपतराव विश्वनाथ बिनीवाले.
१ रामराव नारायण देशमूख.
१ बाळकृष्ण केशव, तालुके पटा.
१ गोपाळ बल्लाळ केतकर, तालुके कावनई.
१ रामचंद्र शिवाजी पागा.
१ खंडेराव बल्लाळ, दिंमत शिवाजी शिवराम.

(1150) This gives a list of the Sardárs who presented *Nazars* to the Peshwá on the Dasarā festival.
A. D. 1787-88.

१ गणपतराव जिवाजी सरसुभा, प्रांत कोंकण.
१ कृष्णराव नारायण जोशी सातारकर.
१ माधवराव रामचंद्र.
१ कृष्णराव बळवंत.
१ गोविंदराव बाजी जोशी.
१ निळकंठराव गोविंद लिमये.
१ माधवराव त्रिंबक दीक्षित पटवर्धन.
१ हरी बल्लाळ.
१ खंडेराव त्रिंबक ओढेकर.
१ राघो विश्वनाथ गोडबोले.
१ विठ्ठलराव नारायण अभ्यंकर नगरकर.
१ रामराव त्रिंबक, प्रांत जुन्नर.
१ शिवराम रघुनाथ, निसबत खासगी.
१ आनंदराव भिकाजी फडके.
१ कृष्णाजी बहिरव थत्ते.
१ रंगराव महादेव मेढेकर.
२ येशवंतराव गंगाधर.
१ रामराव अनंत बिवलकर.
२ नांवें लागलीं नाहीं ते असामी २.

४८

१८९ प्रत नाणें.

१० शेटशाई.
१ हल्ली शिका.
१ हैदराबादी.
२ आर्काटच्या.

१४

दर १३॥ प्रमाणें. रुपये.

१६८ प्रत पंचमेळ नाणें १२ एकूण दर १४ प्रमाणें रुपये.

७२ प्रत नाणें.

२ औरंगाबादी.
४ गैरसाळ.

६

दर १२ प्रमाणें. — रुपये.

३३ कित्ता नाणें.

१ नरहरची.
१ दिल्लीची गैरसाळ.
१ अमदाबादी गैरसाळ.

३

दर ११ प्रमाणें. — रुपये.

४० प्रत नाणें.

१ करोली.
१ सीली शिक्का अलीगौर गैरसाळ.
२ अजमेर गैरसाळ.

४

दर १० प्रमाणें. — रुपये.

१२१॥ प्रत जयनगर कोटे नाणें ९ दर १३॥ प्रमाणें. — रुपये.

६२३॥ — ४८

२२४॥।॑ पुतळ्या. — तोटें.

१ वासुदेव व्यंकटेश कारकून, निसबत पोतनीस.
१ सखाराम येशवंत पानसी.
२ गोविंद आनंदराव सुपेकर.
१ भास्कर महादेव कानिटकर.
१ सदाशिव शामराज आसवलीकर.
१ आनंदराव धुलप.
१ गुलजारखान टोके.
१ हरबाराव धुलप.
२ रामचंद्र नारायण, प्रांत पुणें.
१ जिवाजी बल्लाळ कारकून, निसबत चिटणीस.

१ हैबतराव पलांडे पागा.
१ विठ्ठल रामचंद्र आंबीकर.
१ अमृतराव विठ्ठल गोळे.
१ नारायण रघुनाथ पागा.
१ पांडुरंग नारायण पागा.
१ जयराम त्रिंबक सोमण.
१ मल्हारराव नरसी मांडवगणे.
१ गणपत आनंदराव.
१ भिकाजी नारायण पाळंदे.
१ महादाजी विठ्ठल शिंत्रे, प्रांत राजपुरी.
१ शिवाजी बाबाजी म्हसकर यांचे पुत्र.
१ गणपतराव चिंतामण ओंकार.
१ भगवंतराव बापूजी.
१ चिमाजी माणकर.
१ विसाजी नारायण वाडदेकर.
१ मळोजी पवार पागा.
१ बहिरजी मुळ्ये पागा.
१ निळकंठराव रामचंद्र.
१ व्यंकटराव भास्कर भाख्ये.
१ विसाजी गणेश वाघमारे पागा.
१ लक्ष्मणराव कोलटकर.
१ शिवराम लक्ष्मण कोटकर.
१ गोविंद राम आपटे,
१ नारो महादेव गद्रे यांचे पुत्र.
१ बळवंतराव महादेव भानू.
२ बाळाजी केशव थत्ते.
१ अमृतराव केशव थत्ते.
१ रघुनाथ केशव थत्ते.
१ शिदोबा नाईक थत्ते.
१ बळवंतराव नागनाथ पागा इंदापूरकर.
१ नारायणराव विश्वनाथ, दिंमत सरलष्कर.
१ जयवंतराव येशवंत पानसी.

१ भास्कर जगन्नाथ.
२ नांवें लागत नाहींत.

४९

४९ ताटें एकूणपन्नास वजन तोळे १३॥१॥ दर १६॥ प्रमाणें.
रुपये.

१२ होन नाणें.

१ राघो केशव नेने.
१ माधवराव त्रिंबक धायगुडे.
१ नांव लागत नाहीं.
० लंग.

३ रुपये.

८ एलोरी नाणें २ दर ४
४ हैदरी नाणें १ एकूण.

१२

३८२ नक्त रुपये.

५ भाईदास दिंमत राजे मांडवीकर.
३ रंगो कोन्हेर एकबोटे.
१ बापूजी आनंदराव मोकाशी.
५ विश्वासराव रघुनाथ, राघो बापूजी यांचे पुत्र.
५ विश्वासराव चिंतामण पागा.
२ केशव जयवंत पानसी.
५ बळवंतराव शंकर खांडेकर पागा.
५ खंडेराव दौलत.
२ बळवंतराव हरि डिंगणकर.
२ बळवंतराव नारायण केसकर.
५ केसो कृष्ण, दिंमत बाळाजी गोविंद बुंदेले.
१ मुसा आरज, गाडदी.
१ बाबूराव केशव ठाकूर.
१ त्रिंबक हरि वर्तक यांचे पुत्र.

५ दोयरीलो जोरज मुसा जारज यांचे लेक.
२ मुसा जारज यांचा छोटा लेक.
५ सर्वोत्तम शंकर यांचे पुत्र.
५ मीर मुस्तफाखान.
५ बळवंतराव, दिंमत भोंसले.
५ दाजी गोपाळ जोशी, गोपाळ महादेव यांचे पुत्र.
५ व्यंकटराव राम दाभोळकर.
५ लक्ष्मण बल्लाळ आठवले.
२ बापूशेट भालवणीकर.
५ काशीकर राजे यांजकडील वकील.
१ मल्हार अनंत माळी पुणेकर.
५ गोविंद भगवंत पिंगळे.
९ दिंमत नवाब निजामअल्लीखान रुपये.
    ५ रघोत्तम हैबतराव.
    ४ कृष्णराव देवाजी.
    ———
    ९

५ सदाशिव राम गुणे.
५ माधवराव कृष्ण गुणे.
२ जगन्नाथ धोंडदेव गुणे.
५ राघो निळकंठ पानसी.
५ विठ्ठल नारायण जोगळेकर.
५ येशवंतराव नरसी पागा.
५ विसाजी राम जोशी.
५ राघो हरि ओक.
५ नरसिंगराव भाट्ये.
२ देवबा नाईक रास्ते.
५ नारो कृष्ण यांचे पुत्र.
१ येशवंतराव मोरे हवालदार रायगडकर.
५ बाळाजी धोडपकर ५
५ गोपाळराव राम सातारकर.
१ लक्ष्मण शिवराम बागलाणकर.

५ खंडेराव शंकर भागवत.
५ खंडो अनंत वर्तक.
८ बहिरो अनंत कामरगांवकर.
२ महमद तकी पारसनीस.
५ गणेश हरि पेठ्ये.
५ गोविंदराव सदाशिव पागा.
८ जमीदार गुतीकर.
४ रामराव.
४ अहोबलराव.
——
८
२ निळकंठराव रामचंद्र पागा यांचे पुत्र.
४ गणपतराव माधव, माधवराव सदाशिव यांचे पुत्र.
५ गणपतराव व्यंकटेश कानिटकर.
१ गोविंदराव अच्युत.
५ भगवंतराव नारायण पारसनीस.
४ गोपाळराव भगवंत, निसबत पारसनीस.
५ जनार्दन आपाजी.
५ बाळाजी कृष्ण ठोसर.
२ नारो बाबाजी फडके.
५ त्रिंबकराव नारायण परचुरे.
५ विष्णुमहादेव, महादाजी बल्लाळ कारकून यांचे पुः
५ बाळाजी मोरेश्वर, निसबत जकात प्रांत पुणें.
५ दादो हरि मराठे.
५ कमळाकर, दिंमत बळवंतराव धोंडदेव.
५ वामनाजी हरि मराठे.
२ नारायण गाड्या.
५ जनार्दन गोपाळ खांडेकर.
४ राघो विश्वनाथ आठवले.
२९ (नांवें लागलीं नाहींत.)
——
३१६

६६ भेट पैकीं नाणें तसलमातीस घेऊन नजर केली त्याचे नक्त रुपये आणून दिल्हे. रुपये.

५६ मोहोरांचे ऐवजीं नक्त रुपये.

१४ काशी बल्लाळ रानड्ये.

१४ खंडेराव नरहर कमावीसदार, परगणे शेवगांव.

१४ सदाशिव रघुनाथ गद्रे.

१४ महादाजी अनंत बेहेरे.

५६

१० पुतळ्यांचे ऐवजीं नक्त रुपये.

५ मोरो रामचंद्र परांजपे.

५ सोनो गणेश फडणीस, तालुके अमदाबाद.

१०

६६

३८२ रुपये.

७५ पोते चाल.

२२५ चांदवड.

६५ नाशीक मोल्हेर.

१५ दौलताबाद.

२ तांब्याचे.

३८२

१२४२।-

११५१ (११११)—श्रीगणपति उत्साहखर्च भाद्रपद शुद्ध चतुर्थीचा, उत्साह प्रतिपदेपासून दशमीपर्यंत दहा दिवस जाला त्याची बिदाई देणें गोसावी व गवई व कळवंतिणी वगैरे गुणीजंन यांस, बाबत वांटणी. रसानगी यास (द ?) रुपये.

खमस तिसेन मया व अलफ जमादिलाखर २३

(1151) The details of expenses incurred on account of the Ganapati festival celebrated from the 1st to the 10th of Bhádrapad Shudha are given. The chief items are:—

A. D.

२१५५ गोसावी हरदास.

१९५८ बरहुकूम गुदस्त असामीस १४५ रुपये.
१९७ जदीद सालमजकुरीं ३६ नवे आले त्यांस रुपये.

२१५५ १८१

३२९ गवई. रुपये.

३०१ बरहुकूम गुदस्त असामीस ३० रुपये.
२८ जदीद सालमजकुरीं नवे ९

३२९ ३९

१०२६ कळवंतिणी ताफे यांस रुपये.

८८६ बरहुकूम गुदस्त ताफे ३५ यांस रुपये.
१४० जाजती ताफे ८ आले त्यांस.

१०२६ ४३

१४८ गुरव पखवाजी यांस रुपये.

१२१ बरहुकूम गुदस्त २५ असामीस. रुपये.
२७ जदीद ८ आसामीस. रुपये.

१४८ ३३

३० ब्राह्मण चोपदार सोंगें घेऊन मखरापुढें उभे राहतात असामी २ बरहुकूम गुदस्त. रुपये.

३४ शागिर्दे गोसावी वगैरे यांस आमंत्रण करितात व लबा करितात सबब बरहुकूम गुदस्त ४ रुपये.

२४० वाजंत्री ताफे बरहुकूम गुदस्त वगैरे २५ रुपये.

३२ कर्णेकरी बरहुकूम गुदस्तं १९ यांस. रुपये.

	Who appeared last year.	Amount paid.	Who appeared for the first time this year.	Amount paid.
Gosàvi preachers	145	1958	36	197
Singers, men	30	301	9	28
Singers women	35	886	8	140
Musicians	25	121	8	27

The total cash expenditure was Rs. 4,175. In addition to this sum, clothes were presented to these persons.

१५५ किरकोळ असामीस.

८५ बरहुकूम गुदस्त ४ असामी.
७० जदीद सालमजकुरीं २ आले त्यांस

१५५ ६

२६ मिठाई शागिर्द पेशा वगैरे यांस. रुपये.

४१७५

११५२ (११२०)–विजयादशमीचे पोशाख सनगें, एकूण. आंख.

खमस तिसैन मया व अलफ जमादिलाखर २३

दिंमत हुजरात सनगें एकूण आंख.

२७३८३॥ श्रीमंत महाराज श्रीछत्रपती स्वामी यांस रवाना सातारा तसलमात महादजी जाधव व सटवाजी पिंजण खिजमतगार सनगें, एकूण.

९७६२ श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामी यांस सनगें एकूण. आंख.
३२२४ मातुश्री आईसाहेब यांस सनगें एकूण. आंख.
१२३२८॥ सौभाग्यवती बाईसाहेब यांसी सनगें एकूण.. आंख.
५०९ महाराज यांचे पुत्र, वय वर्षे पावणेदोन यांस सनगें. आंख.
१२९३। कन्या महाराज यांच्या सनगें एकूण. आंख.
२३९। सौभाग्यवती जिजाबाई संतूबाई महाडीक यांची सून सनगें एकूण. आंख.

२७३५६ ४१॥≡

२७॥ बासनांस सनगें एकूण १॥- आंख.

२७३८३॥ ४३।′

७६०॥ रवाना सातारा तसलमात महादाजी जाधव, व सटवाजी पिंजण खिजमतगार सनगें एकूण. आंख.

(1152) The details of clothes of honour presented to the Sátárá Rájá, the Sirdárs, Commandants and Agents of foreign powers on the Dasará festival are given. The total expenditure is Rs. 2,20,144. Clothes worth Rs, 31,267 were sent to the Sátárá Rájá for himself, his family and the people at his court.

A. D. 1794-95.

४०५॥ दिंमत नारायण दीक्षित ठकार सनगें एकूण. आंख ७

॥ बासनास खादी पासोडी सनंग ८२

४०५॥ ७८२

२५२॥। निळकंठ बाबूराव आमात्य सनगें एकूण. आंख.

१०२। रामचंद्र रघुनाथ पंडितराव सनगें एकूण. आंख.

७६०॥ १२॥।

६०७॥। दिंमत मंत्री तसलमात हैबती उगला खिजमतगार सनगें एकूण. आंख.

३०३॥। भास्करराव त्रिंबक रवाना इसलामपूर सनगें एकूण. आंख.

३०४ जयवंतराव रघुनाथ रवाना भिलवडी सनगें एकूण. आंख.

६०७॥। ७।

१२८३। दिंमत परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी सनगें एकूण. आंख.

११३१॥ रवाना कऱ्हाड तसलमात जोती जाधव, व खिजमतगार सनगें एकूण. आंख.

१५१॥। आनंदराव कृष्ण बापट, तर्फे कृष्णाजी उगला खिजमतगार सनंग एकूण. आंख.

१२८३। ९।~

The following are some of the details:—

Clothes worth Rs. To

9,762—the Rájá of Sátárá himself.
3,264—Ái sáheb.
12,328-8—the Báisáhebs.
509—Rájá's son.
1293-4—Ràjá's daughters 3.
239-4—Jijábái Mahádik.
405-8—Náráyan Dixit Takár.
252-12—Nilkanth Báburáo Amátya.
102-4—Rámchandra Raghunáth Panditrao.
303-12—Bháskarrao Trimbak Mantri.

६०३॥ दिंमत शंकरराव रघुनाथ सचिव, तर्फे खंडोजी भोंसला खिजमतगार सनगें एकूण. रवाना जेजुरी. आंख.

४४८ खासा सनगें एकूण. आंख.

१५३ राघो वेंकटेश फडणीस सनगें एकूण. आंख.

२॥ बासनास सनगें एकूण. आंख.

६०३॥ ५॥≈

१५१। भवानीशंकर हैबतराव राजाज्ञा, रखमाबाई तर्फे केदारजी ससाणा खिजमतगार सनगें एकूण. आंख.

२२५॥ जीवनराव विठ्ठल सुमंत, तर्फे भवानजी भोंसला खिजमतगार सनगें एकूण. आंख.

२५२॥ मल्हारराव राम चिटणीस, तसलमात दादजी मांजरा खिजमतगार, सनगें एकूण. आंख.

३१२६७॥। ८५॥।≈

304—Jayawantrao Raghunáth Mantri.
852—Parashrám Shriniváś Pratinidhi.
279-8—Antáji Wásudeo Mutálik.
151-12—Anandrao Krishṇa Bápaṭ.
603-8—Shankarrao Raghunáth Sachiv.
151-4—Bhuwáni Shankar. Haibatrao Rájádnyá.
225-8—Jiwanrao Viṭhal Sumant.
252-8—Malhárrao Ràm Chiṭṇis.

Rs. 31,267-12 Total.
Rs. 34,033-4—Cavalry officers.
79,703=8—Silledárs.
6,440——-Bhosle of Nágpur.
5,88812—Nawáb Nizám Alikhán.
249-8—Yeshwantrao Dábhaḍe.
2,470—Báḷáji Janàrdan Faḍnis.
697-4—Agent of Bundhlle.
255—Musá Jaraj.
202—Viṭhal Goraksh, Agent of the Portuguese of Goá.

पागानिहाय सनगें एकूण. आंख.
३४०३३। ३११-
किल्लेदार सनगें एकूण. आंख.
७९७०३॥ १२०५८-
किरकोळ सनगें एकूण. आंख.
४८११८॥। ३११॥=
रवाना आनंदवली, तर्फे विठोजी गवारी, व माणकोजी नवला खिजमतगार, सनगें एकूण. आंख.
१९६० राजश्री बाजीराव यांसी सनगें एकूण. ४॥ आंख.
१८२० राजश्री चिमणाजी आपा यांस सनगें एकूण. ३॥ आंख.
१२६३ राजश्री अमृतराव यांस सनगें एकूण. आंख.
८९२ खासा सनगें एकूण. ४॥ आंख.
३७१ विनायकराव पुत्र सनगें एकूण. ६॥। आंख.

१२६३
३४० सौभाग्यवती सत्यभामाबाई, अमृतराव यांची स्त्री, सनगें एकूण. २ आंख.
३९६॥ नाटकशाळा सनगें एकूण. आंख.
७० हेमंत सनगें एकूण. २ आंख.
६९॥ रूपकुवर सनगें एकूण. २ आंख.
६३ चंपक सनगें एकूण. २ आंख.
६७ मैना सनगें एकूण. २ आंख.
६४ बसंत सनगें एकूण. २ आंख.

600-12—Mr. Malet, agent of the English colony of Calcuttá.
249-8—Nurdi Husenkhán, in the service of the English of Calcuttá.
1,036-12—Artillery.
1,960— Bájiráo.
1,820— Chimnáji Appá.
1,263— Amrutrao.
340— Satyabhámábái.
396-8— Six dancing girls (by name)

६३ उमेदा सनगें एकूण. २ आंख.

३९६॥ १२

१७७९॥ २८॥।

१०॥ बासनास सनगें एकूण. आंख.

५७९० २९।=

८३६ सौभाग्यवती भागिर्थीबाई पुणियांत आहेत त्यांस, तर्फे केदारजी येवला खिजमतगार सनगें एकूण. २ आंख.

६६२६ ३१।=

सनगें. गज.

२२०१४४।- २६४३८- १०।१

११५३—रोजकीर्द राजमंडळ स्वारी राजश्री पंतप्रधान सुरसन खमस तिसैन मया व अलफ छ. २३ जमादिलाखर यांत विजयादशमीचे पोशाख सनगें खर्च आहेत तीं.–

(अनुक्रमनंबर ११५२ चे लेखांकाचा हा कच्चा तपशील आहे. दोन्ही लेखांक एकच आहेत.)

३१२६७॥। दिंमत हुजुरांत सनगें एकूण. आंख.

९७६२ श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामी.

३२२४ मातोश्री आईसाहेब.

१२३२८॥ सौभाग्यवती बाईसाहेब.

६९७२॥ वाडा पहिला.

५३५६ वाडा दुसरा.

१२३२८॥

५०९ महाराजांचे पुत्र, वय वर्षे १॥।.

१२९३। कन्या महाराजांच्या.

५६९॥। थोरलीस.

५९१॥ दुसरीस.

836— Lady Bhágirthibái.

Rs. 2,20,144 Total.

१३२ तिसरीस.

१२९३।

२३९। सौभाग्यवती जिजाबाई, संतूबाई महाडीक यांची सून.

२७॥ बासनास सनगें.

४०९॥ नारायण दीक्षित ठकार.

२०९ खासा. १९६ यज्ञेश्वर दीक्षित.

॥ बासनास.

२५२॥। निळकंठ बाबुराव आमात्य.

१०२। रामचंद्र रघुनाथ पंडितराव.

३०३॥। भास्करराव त्रिंबक मंत्री.

३०४ जयवंतराव रघुनाथ मंत्री.

८५२ परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी.

२७९॥ अंताजी वासुदेव मुतालीक, २७५॥ बासनास कापड, ४

१५१॥। आनंदराव कृष्ण बापट.

६०३॥ शंकरराव रघुनाथ सचिव.

४४८ खासा. १५३ राघो व्यंकटेश फडणीस.

२॥ बासनास.

४५०॥ १५३

१५१। भवानीशंकर हैबतराव राजाज्ञा.

२२५॥ जीवनराव विठ्ठल सुमंत.

२५२॥ मल्हारराव राम चिटणीस.

३१२६७॥।

३४०३३। पागानिहाय.

२०५ केसो महादेव.

२९८ पर्वतराव भापकर.

१२३। यादो शामराज.

१४५॥ मोरो विश्वनाथ.

३४७ राजजी फडतरे.

१४५॥ विश्वासराव चिंतामण.

४००॥ मुर्तजा माहात.

१२३ माणकोजी गावडे.
७५ सुभानराव गावडे.
२००। सखाजी काटे.
२४१ येशवंतराव देवकोत.
१४८।।। सग्याबा निंबाळकर.
१४७।।। गंगाधर गणेश.
२४९। लक्ष्मणसिंग.
१५१।। बाबुराव अनंत.
१२७। गंगाधर गोविंद.
२०० बळवंतराव नागनाथ वामोरीकर.
१००।। आनंदराव आईतोले.
१०१।।। जानराव आईतोले.
१०० रामचंद्र आईतोले.
२००।। गमाजी निंबाळकर.
१४६।। बिरोजी देवकोत.
१५१। तुकोजी आनंदराव.
१९९ चिमाजी जगताप.
२०२ धोंडो बल्लाळ गोखले.
७९ नागोजी वल्ये.
७७ देवीसिंग.
९८।।। हिरोजी शेळके.
९६ येशवंतराव येगील.
७३।। राघो बल्लाळ.
७७ रामराव भगवंत.
२४३।। दि।। सखाराम रामचंद्र, रामराव रघुनाथ यांचे पुत्र.

९८।। खासा.	७२ खंडोजी पवार.
७३ येशवंतराव शिंदे.	
१७१।।	७२

२४३।।

७५॥ गोविंदराव कोकरे.
९६॥। भुजंगराव सावंत.
७५॥ आनंदराव घोरपडे.
७५॥ म्हसाजी शेडगे.
७४॥ गंगाजी येगील.
७४॥ भगवंतराव कृष्ण.
७४॥ केदारजी झांबर.
७६॥। बहिरजी सलगर.
७६॥। राणोजी रणनवरे.
७६। भिवजी काळे.
१०१॥ बहिरजी शितोळे.
७५। मल्हारजी लवटे.
७६॥ आबाजी लवटे.
७५॥ धुळाजी शेडगे.
१०२॥। काशीराव कोकरे.
१०२॥। जानराव खराडे.
१०४ मानाजी जगदळे.
१४८। विसाजी गणेश वागमारे.
३५०॥ निळकंठराव रामचंद्र.
२०३ अमृतराव गावडे.
२००॥। भुजंगराव गावडे.
२०० साबाजी निंबाळकर.
१९८ गोविंदराव सदाशिव.
१४७॥। जगन्नाथ रघुनाथ.
१५१॥ गोपाळराव बापूजी.
१००॥ राजाराम रघुनाथ.
२९५। हैबतसिंग.
२९२ कृष्णसिंग.
१५३॥ कान्हाजी खडक.
२९५। महिपतराव भवानी.
९८॥। खंडेराव बल्लाळ.
९९। आपाजी मल्हार, दिंमत रामचंद्र शिवाजी.

२९६। गणपतराव विष्णु.
१४९॥। मानसिंगराव जगताप.
१४९ परशराम महादेव कुंटे.
१९६। बळवंतराव मुंढे.
१४९। भिकाजी जनार्दन.
२०३ रामचंद्र इच्छाराम.
३६१॥ लक्ष्मण गंगाधर.
१९६ भैराळजी पायगुडे.
१९८॥ भास्कर जगन्नाथ.
२५२ सिद्धेश्वर महिपतराव.
३९४॥। दादू माहात.
१९९ गिरजाजी बर्गे.
१००॥ बापूजी बल्लाळ भावे.
१०१ सुभानजी चाबुकस्वार.
१०२ गोदाजी चाबुकस्वार.
३०३ जयेसिंगराव निकम सरनोबत.
१०२ चिमाजी पवार.
१०२ सखाराम चाबुकस्वार.
१२४। मिरजा कासब बेग सांडणी.
४८॥ मिया वल्लद माणीक मातदार.
११२९७॥। दिंमत दौलतराव शिंदे.
४१२८ खासा.
१८२३॥ मातोश्रीस.
४२४॥ बहिण.
४५९१॥ स्त्री सौ.
४२५॥ आबाजी रघुनाथ चिटणीस.
४०१ सदाशिव मल्हार.
२५२ बाळाजी लक्ष्मण.
३९२ बाळाजी अनंत.
२४८ सदाशिव बापूजी.
२४९ नारायणराव जिवाजी.
२५१। मोरो बल्लाळ.

३००॥ कृष्णाजी रघुनाथ.
२४८॥ हरि अबाजी चिटणीस.
१५०॥। माधवराव बाजी.
३०२॥। रामजी पाटील.
३००। रायाजी पाटील.
३०० कल्याणराव कवडे.
३०१ लाडोजी शितोळे.
२४९। हसनभाई.
९८॥ सखाराम.

११२९७॥।

३७२॥ मीरा महात.
१०१ घोडीं निसबत निळकंठराव जगताप.
१५०॥ घोडीं निसबत येशवंतराव त्रिंबक.
१४८॥ हैबतराव पलांडे.
१९७॥। विठ्ठलराव मल्हार, धोंडो मल्हार यांचे बंधु.
२९९॥। बाजीराव गोविंद बर्वे.
७७ घोडीं निसबत मलोजी पवार.
२०१५ दिंमत अली बहादर.

८११ समशेरबहादर.
७०४ मातोश्रीस.
४०० दोघी स्त्रियांस.
१०० कन्या.

२०१५

३४७॥ आबाजी गणेश.

१५२ खासा.
१९५। महादजी अनंत.
।। बासनास.

३४७॥

१७० बहिरजी मुळे.

३४०॥। दिंमत आनंदराव बाबर.

१९५ खासा. १४५॥ जैतोजी बंबर.

।।बासनांस.

१९५। १४५॥

३४०॥।

१४९ विठ्ठलराव निकम.

१५१ माधवराव मोईटे.

१४८ राजजी दिघे.

१४९॥। गणेश हरि, येसाजी हरि यांचे बंधु.

१२३४॥ निसबत चिंतामणराव पांडुरंग.

५९९ खासा.

१४७॥ गणेश बाजीराव.

२३९॥ जनार्दन अनंत.

१५० नारायण भिकाजी.

९८॥ मोघम पागा.

१२३४॥

१०८९॥ दिंमत परशराम रामचंद्र.

७८७॥ खासा.

३०२ हरि परशराम, पुत्र.

१०८९॥

५२० पांडुरंग कृष्ण गोडबोले.

१०० सटवोजी मांजरे.

१५० बळवंत सुभराव.

१९७॥। बळवंतराव नागनाथ कुगांवकर.

१५० अवधूतराव येशवंत.

१५४ हैबतराव शंकर.

७६० येशवंतराव तापकीर.

३४०३३।

७९७०३॥ शिलेदार सनगें. आंख.

५०४। दिंमत शिवराव पवार.

२५२॥ खासा.

२५१। धिरोजी पवार.

·॥· बासनास.

५०४।

२५० शेखमिरा वांईकर.

११०४॥ दिंमत पांडुरंग बाबूराव जोशी.

५०२ खासा.

३२० मातोश्री कमळजा बाई.

२७९ स्त्री सौ.

३॥ बासनांस.

११०४॥

७८९॥ तुकोजी पवार.

४०२ खासा.

२६२॥ मातोश्री गंगाबाई.

१२५ बाजी खंडेराव कारकून.

७८९॥

७४॥ संताजी यादव.

१२५॥ तुळसाजी पवार.

१०३ बळवंतराव चोपडे.

७७॥ नरसिंगराव रणदिवे, शंकराजी रणदिवे यांचे बंधु.

३०३ निळकंठ आबूराव जोशी.

३६०। मातुश्री लक्ष्मीबाई, बाबूराव सदाशिव जोशी यांची स्त्री.

८३०॥ दिंमत सदाशिव पवार.

४०७ खासा.

२९५॥ हैबतराव पवार.

१२८ रामकृष्ण विश्वनाथ, रावजी गंगाधर यांचे पुतणे.

८३०॥

१६१॥ दिंमत शेट्याजी पवार.
१०१। खासा.
६०। खंडोजी नलवडे.

४४३॥। दिंमत सुभानराव नाइक निंबाळकर.
२९४॥। खासा.
४८॥ जिवाजी गोविंद कारकून.
१००॥ बापूजी शंकर कारकून.

४४३॥।

४५५। कोकर मंडळी.
५१ बीवजी कोकर.
५०॥ गंगाजी पर्वतराव.
५० संताजी कोकर.
५०॥ कनकोजी कोकर.
५०॥। रामराव बिन सोनजी कोकर.
५०॥ मानाजी देवकोत.
५१ बाबाजी कोकरे.
५० म्हाळाजी भिसे.
५१। कृष्णाजी भिसे.

४५५।

३५१॥। दिंमत मानसिंग नाइक.
३०३। खासा.
४८॥ निंबाजी गोविंद कारकून.

३५१॥।

२७५६ दिंमत खंडेराव विठ्ठल.
७९९ खासा.
१७५५ नरसी खंडेराव पुत्र यास.
२०२ चिमणाजी खंडेराव.

२७५६

१७४ जगताप पणदरेकर.

९७॥ अभिमन्यराव जगताप.
७६॥ देवजी जगताप.

———

१७४

३४२॥। दिंमत खंडेराव जाधव भुईजकर.
२४४ खासा.
९८॥। सदाशिव भालचंद्र कारकून.

———

३४२॥।

३३९८ निसबत कृष्णराव बळवंत.
१२९६ खासा.
१०० नारो भिकाजी.
७५ काशिनाथ लक्ष्मण.
७५ विठ्ठल माणकेश्वर.
७३ रामचंद्र माणकेश्वर.
९८॥ हणमंतराव जाधव.
१२५। हैबतराव जाधव.
७६। मावजी जगताप.
७३। तायाजी सोळसकर.
७५। संभाजी घोलप.
१००॥ काशीबा घोलप.
१०१। लक्ष्मण भगवंत.
७६ पिराजी जगताप.
५२॥। शिवाजी गावडे.

———

२३९८

५२९॥। शिराळकर मंडळी.
७२। मल्हारराव.
७५। गोविंदराव शिराळकर.
४९॥ राजाराम लक्ष्मण.
५२॥। माणको व्यंकटेश.
५०॥। चिमणाजी बाबूराव.
५२॥ गंजबाजी यादव.

५०॥ मिताजी मद्ले.
४९॥ सठवाजी यादव.
७६॥। त्रिंबक महादेव शिराळकर.

५२९॥।

४४८॥ जाधव मीरवाडीकर.

१००॥ आनंदराव जाधव.
९९ रायाजी जाधव.
९९ जोत्याजी जाधव.
१५० जाधव मीरवाडीकर मोघम.

४४८॥

२०१ लुकमाजी यादव.
२९४॥। येशवंतराव यादव.
२००॥ महिपतराव थोरात.
५० गोविंदराव साळोखे.
१५१॥ आपाजी वर्गे.
१००॥। बाळाराम बेणीदास.
१०१॥। दुर्गोजी शिंदे.
१०० राजजी लभे.
७५॥। फतेखान जुन्नरकर.
१००॥ कृष्णाजी जाधव.
२५२ दिंमत रघुनाथ घाटगे.

२०१ खासा.
५१ आनंदराव जनार्दन कारकून.

२५२

१४४॥ परकाळे मंडळी.

७१॥ नरसिंगराव कृष्ण वाडदेकर.
७३ रखमाजी परकाळे.

१४४॥

२९९ गुचीकर.

१४८ रामराव नरसी.

१४७ नरसिंगराव आहोबळ यांस.

२९५

६९७॥। जाधव वाघोलीकर.

१९८॥। मळोजी जाधवराव.

२४९॥ जोत्याजी जाधवराव.

२४९॥ संभाजी जाधवराव.

६९७॥।

१०० भगवंतराव धुमाळ.

१००॥ नाइकजी धुमाळ.

११२६ रंगराव त्रिंबक राजेबहाद्दर.

३९८ खासा.

२२० चिराजरी निशाणास.

२५४। गोपाळराव त्रिंबक, बंधु.

२९३॥। माधवराव त्रिंबक, बंधु.

११२६

१७६॥ बढे मंडळी.

१०१ माणकोजी बढे.

७५॥ भगवंतराव बढे.

१७६॥

२७५ लेले मंडळी.

९९॥ बाबूराव अनंत.

१००॥ गणपतराव राम.

७५ नरसिंगराव शंकर.

२७५

१९९॥ शितोळे न्हावीकर.

१५० बनाजी शितोळे.

४९॥ मंबाजी शितोळे.

१९९॥

२५१। तुकोजी रविराव.

१०१ खासा.

७५ सखाराम रविराव, जानराव यांचे पुत्र.

७५। मानाजी रविराव.

———

२५१।

५४७॥। बारावकर मंडळी.

७४॥। महिपतराव.

७४॥। सर्जेराव.

१०० हणमंतराव.

७५। दौलतराव.

७२॥ आनंदराव.

७५। खंडेराव.

७५। विठ्ठलराव बारवकर, संताजी बारावकर यांचे पुत्र.

———

५४७॥।

५६२। शितोळे कुसेगांवकर.

१५०। हैबतराव शितोळे.

७५। अनसोजी शितोळे.

७५ अमृतराव शितोळे.

१००॥ दादजी शितोळे.

५० रघुनाथ शितोळे.

५१। गोविंदराव शितोळे.

६० यमाजी शितोळे.

———

५६२।

२९७ मीरखान टोके.

१४९ रणमस्तखान.

१४८ दावेदारखान.

———

२९७

२०३५। कारकून शिलेदार वाड्यांतील.

५०॥। गणेश सदाशिव.

१२५ रामचंद्र अनंत आवळसकर.
१५० सखो विश्वनाथ साने.
७६ भिकाजी महादेव जोशी.
५१ नारो कान्हो ठोसर.
२०३ मोरो विश्वनाथ माळ्ये.
५२ सदाशिव गणेश फाटक.
१०० कृष्णाजी नारायण लिमये.
७५ वामनाजी बल्लाळ दामले.
१०० विसाजी लक्ष्मण आपटे.
१०० भास्कर काशी जोशी.
१०० महादाजी धोंडदेव साठे.
५० बाळाजी कृष्ण बेहरे.
१०० भिकाजी कृष्ण आगाशे.
५२ रामचंद्र विश्वनाथ गोखले.
५२ शिवराम सदाशिव परांजपे.
९८ दिनकर बल्लाळ भडभडे.
३०० आबाजी बल्लाळ ठोसर.
१०४ गोविंद हरी बर्वे.
६२० विठ्ठलराम, निसबत वाकनीस.
७५॥ बाळाजी अनंत केळकर.
१२५ विसाजी राम बर्वे.
७५ बाजी बल्लाळ बेहरे.
२०१ रामचंद्र नारायण गोरे.

३०३५।

१५३॥ शितोळे अवसरीकर.
७६ बाबाजी शितोळे.
७७॥ लाडाजी शितोळे.

१५३॥

४९॥ बहिणाजी हेला.

५८२॥ निगडे मंडळी.
९१। खंडेराव निगडे.

९७॥ येशवंतराव निगडे.
९८। आनंदराव निगडे.
९५ परशराम महादेव कारकून.
२००॥ निगडे मंडळी मोघम.

५८२॥

१२८ हैबतराव गावडे.
३०२ राघोजीराव निंबाळकर.
१५८५। घोरपडे मंडळी.

७६॥ फत्तेसिंग घोरपडे.
९७। विठोजी घोरपडे.
१०२॥। शाहाजी घोरपडे.
१४६। बाळाजी घोरपडे.
७६। जोत्याजी घोरपडे.
७५। जनकोजी घोरपडे.
१०११ निसबत मालोजी घोरपडे.

६६६॥ खासा.
३४४॥ नारायणराव घोरपडे.

१०११

१५८५।

२९७। येळकर मंडळी.

९८॥ कुसाजी येळकर.
९८। निळकंठराव.
१००॥ खराजी येळकर.

२९७।

१७२९ दरेकर मंडळी.

८२७॥ हणमंतराव दरेकर.
३०४ जयसिंगराव.
३०१॥ सुमानराव.
२९६ रामराव दरेकर.

१७२९

५०० दोर्गे मंडळी मोघम.

२७६ निसबत पुरंधर.

१०१ निळकंठ बळवंत, कृष्णराव हरी यांचे पुतणे.

१७५ गोविंद आनंदराव सुपेकर.

———

२७६

१९५। सुपेकर.

९७॥ भगवंत खंडेराव

९७॥। आनंदराव गिरराव.

———

१९५।

१५२ भोंसले रांजणीकर.

१००। नरसिंगराव भोंसले.

५१॥। जोत्याजी भोंसले.

———

१५२

३४४॥। मोहिते सनगें.

१९५। हंबीरराव.

१४९॥ अवधूतराव.

———

३४४॥।

२५०॥ विश्वासराव लक्ष्मण.

२५४ आपाजी मोरे.

२०२ त्रिंबकजी भोंसले.

१५०॥ भाईदास दिंमत गुमानसिंग राजे मांडवीकर.

२९९ संभाजी राऊत.

१२३। बहिरराव जगताप.

२९४ जानराव नाइक निंबाळकर.

९६॥ दावलजी शितोळे

३००। बाजीराव पाटणकर.

२०३। तीर्थोजी जाधव, कुंभारगांवकर.

१२५॥। येशवंतराव निकम.

९८ रजबखान.

१२६ संताजी मोहिते.
३०० आनंदराव नाइक निंबाळकर.
१९५॥ गुलजारखान ठोके.
२७३॥ भगवंतसिंग बैस.
१४७॥ गणोजी शिर्के.
१५० नरसिंगराव गोविंद.
९७॥ बाबूराव दाभाडे.
२४९ जनाजी घाटगे.
१०१॥ अमरसिंग रजपूत.
३०३॥ जयरामराव पाटणकर.
१०१॥ रघुनाथ थोरात.
५२ विठ्ठलराव भंगे, चिंचोलीकर.
४०३ अमरसिंग जाधवराव.
१५१॥ सिदराम शिंदे.
१५२ मुकुंदराव पाटणकर.
३०४। महिपतराव घोरपडे.
३०३॥ बाळकृष्णराजे भोंसले.
२५३ शिवाजीराजे भोसले.
२९९॥ भगवंतराव कदम.
३०१॥। धारराव कदम.
१४५॥ मनाजी भापकर.
१७५ जानाजी ढमढेरे.
६५०। मानाजी शिंदे.
१५२ निळकंठराव मोहिते.
३९७ आबाजी बाजी घाटगे.
१४९॥। दत्तात्रय विठ्ठल रास्ते.
२४४ राघोजीराव पाटणकर.
३००॥ रघुनाथराव मोहिते.
२९५॥ नारायणराव पाटणकर.
९८। अमृतराव पासलकर.
२४५॥ आबाजी जाधव, अलशिवकर.
१४८ शिदोजी घोरपडे.

१०२ हकीमखान ठोके.
१९७॥ माधवराव भापकर.
३०४॥ आणगोजी नाइक निंबाळकर.
९६।।। बिंबाजी कामथे.
३०५॥ काशीराव रास्ते.
५५०॥ हिरोजीराव पाटणकर.
७५ आनंदराव मान्ये.
१९९ शाहामीरखान रोहिले.
१४८ दिनकर मल्हार कानिटकर.
१९८।।। जनकोजी माहाडीक.
५५१ दारकाजीराव पाटणकर.
३२७ कृष्णाजी नारायण जोशी.
१९२॥ लक्ष्मण नागनाथ.
२०१ श्रीनिवास नारायण कानिटकर.
१९९ गोविंदराव येशवंत कानिटकर.
१०१। येशवंतराव बारावकर.
४९८ रामचंद्रराव घोरपडे.
१५२ शेख शिराजुदीन.
१५३॥ गोपाळ धोंडदेव जळेगांवकर.
१५२।।। बाबुराव हरी.
१४५॥ व्यासराव अनंत, अंताजी माणकेश्वर यांचे पुत्र.
२००॥ नाइकजी राजे भोंसले.
१५० देवजी शिर्के.
१२६॥ नरसो तुकदेव.
१५३ मानाजी सलगर.
१००। माणिकराव धायगुडे.
१००॥ बहिरो मुकुंद.
१५०। दावलजी निंबाळकर.
९७॥ बहिरजी बोधे.
५० आनंदराव बेर्गे.
५२॥ घनःशाम थोरात.
१४९ बलवंतराव कदम.

१५१ केसो कृष्ण दातार.
३९९ साबाजी नाइक निंबाळकर.
२०३ अमृतराव भोंसले.
५०||| हरजी ढमढेरे.
९७ येशवंतराव भिकाजी सुळ.
१०२| माधवराव मुळे.
५० मिताजी सरकस.
९७ वैजोजी जगताप.
१०१|| पिलाजी ताकपीर.
१००|| तानाजी तापकीर.
७६| आनंदराव जगताप, मोरगांवकर.
१५२ राघो विश्वनाथ गोडबोले.
४८||| हैबतराव मोहिते.
१०१ हैबतराव खताल.
७३| खंडेराव गौळी.
७८|| पिलाजी कदम, गिरवीकर.
७७ गोविंदराव मोरे.
९५||| शहाजी खलाटे.
९७||| संताजी रणदिवे.
७३||| मकाजी काकडे.
७६ आनंदराव निकम.
२९४|| चंदरराव पवार.
२९८||| मल्हारराव पवार.
४०३ खंडेराव त्रिंबकराव वाडेकर.
७६ बाजी जगथाप.
१०२ माणकोजी साठे.
९८| महमद सुलतान मावळे, जुन्नरकर.
१०१|| रामचंद्र गाईकवाड.
४८ सयाजी बेर्गे.
१९७||| मेघःशामराव नागनाथ.
१००|| विठ्ठलराव नागनाथ.
७५||| गोपाळसिंग गौतम.

९९ रघुनाथ जाधव.
२४५॥ नरसिंगराव शिंदे.
२५०॥। सटवाजी शितोळे.
९५। येशवंतराव बारावकर.
१४६। दाजी भोइटे.
७४। जानराव घाटगे.
२४४। भिवराव जाधव.
७५ मल्हारराव निगडे.
१९९। येशवंतराव शिंदे.
२०१। हटेसिंग हौस.
२५१ गोविंदराव काकडे.
१००॥ हणमंतराव घोरपडे.
१००॥ हैबतराव लेभे.
१२९ अमृतराव काकडे.
७६॥। सुभानराव माने.
१५०॥ राघोजी कदम.
१००॥ सदाशिव जाधव.
७५। हैबतराव जाधव.
७५॥। अमोजी चव्हाण.
१०३॥। रघुनाथराव शिंदे.
१०१॥ वेंकटराव चव्हाण.
७५। आनंदराव शिंदे.
१०१ सटवाजी घोरपडे.
७५॥। भिवराव ताळे.
९८। महमदअली कडपेकर.
१०० सैद हैदर.
१०२॥। मिर्जा मोगलबेग.
१०१ गंगाजी बाबर.
१००॥। आनंदराव सखाराम.
१०१। दौलतराव सोमवंशी.
१०१। मल्हारराव सोमवंशी.
७४। खान महमद नगरकर.

९९॥। येशवंतराव मसाले.
९८। सुभानराव निंबाळकर.
७५। गंगाजी नलगे.
७३॥। मुलतानजी निंबाळकर.
१०१ दारकोजी निंबाळकर.
७४॥। वेंकटराव थोरात.
१०४ महिपतराव मालसीकारे.
१००॥। बहिरजी नलगे.
९९ सदाशिव येशवंत खंडाळकर.
५९॥ पर्वतराव मान्ये.
७४॥। कादरदादखान, निसबत फाजल अलिबेग.
९८। कृष्णाजी तांटे.
७४॥। धोंडजी शिंदे.
७६॥ लक्ष्मणराव येशवंत.
९५। हणमंतराव निंबाळकर.
१२५ रस्तुमराव जाधव, सिंदखेडकर.
७५ खंडेराव गाडे.
१०१ बाळाजी विष्णु सहस्रबुद्धे.
१५२ चिंतो रामचंद्र लिमये.
७६॥ सर्जेराव खलाटे.
७५ गोविंदराव सूर्यवंशी.
९६ नारायणराव गोविंद.
७३॥ कृष्णराव जाधव, शिंदखेडकर.
९६॥ होनाजी चवाण, आटपाडीकर.
९८ मुरारराव चवाण.
३०८ गणपतराव कान्हेरे, कुरुंदवाडकर.
६९५। दिंमत रघुनाथराव निळकंठ.

५९७ खासा.

९८। विसाजी नारायण वाडवेकर.

६९५।

१४८। विठ्ठलराव पुरुषोत्तम मंगळवेढेकर.

१५०॥ विष्णु लक्ष्मण मंगळवेढेकर.
१५१॥। मोरो श्रीपत, श्रीपतराव मोरेश्वर यांचे पुत्र.
३००। माधवराव गंगाधर, गंगाधर गोविंद यांचे पुत्र.
२०० काशीराव खंडागळे.
७५ विठूजी भालेराव.
७४॥। दाजी रामचंद्र.
१५२ खंडेराव दौलत.
७३॥ सामाजी गायकवाड.
७२। सुभानराव शेळके.
१४९ बळवंतराव आंबीकर.
९९॥। खंडेराव रणसिंग.
१०१। विष्णु धोंडदेव गुण्ये.
२५० विठ्ठल धोंडदेव.
१७७॥ दुर्गोजी शिंदे.
१००॥। जोत्याजी फडतरे.
१२४ बहिरजी शिरके.
४१८। विठोजी चव्हाण हिंमतबहादर.

२९७॥ खासा.
१२०॥। जानराव चव्हाण, पुत्र.

४१८।

४५६॥ दौलतराव घारगे. कितुरकर.

२०३॥ खासा.
१२७. विश्वासराव घार्गे.
१२६ पिराजी घार्गे.

४५६॥

१२६ येशवंतराव परळीकर.
१४५। रामजी भोईटे, आरडगांवकर.
१७१ पिराजी सर्जेराव घाटगे, कागलकर.
२९४॥। निळकंठराव शिंदे, मनोळीकर.
८५७ थोरात गोठखडीकर.

२०५॥ कृष्णाजी थोरात.
२०० परशराम थोरात.
१५१॥ खंडेराव थोरात.
७५ केदारराव थोरात.
१२४॥ मुराररराव थोरात.
१००॥ बापूजी थोरात.

८५७

६०१ पाटणकर.

२०० बहिरराव पाटणकर.
२०० जोत्याजीराव पाटणकर.
२०१ मानसिंगराव पाटणकर.

६०१

१०० व्यंकटराव भापकर.
२०२ येशवंतराव बिन कृष्णाजी थोरात.
२०२ बहिरराव भापकर.
२७८॥ जबरखान सावनूरकर.
९७। हरबाजी नरसी घायगुडे.
५९२॥ निंबाळकर आकलुंजकर.

२९१॥ गिरजोजी नाइक.
३०१ मालोजी नाइक.

५९२॥

७५॥ हणमंतराव मोरे कापळेकर.
१२२ वेंकटराव चव्हाण, विठोजी चव्हाण हिंमतबहाद्दर यांचे पुत्र.
९०४॥ दौलतराव हिंदुराव घोरपडे.

६०४ खासा.
३००॥ संभाजी, हिंदुराव पुत्र.

९०४॥

२९५॥ शिदोजी हिंदुराव, दौलतराव यांचे पुतणे.
४०३ घोरपडे कापशीकर.
२०१ मानसिंगराव.
२०२ जीवनराव.

४०३

३३०। जीवनराव निंबाळकर.
२४४॥ त्रिंबकराव गंगाधर रेटरेकर.
१४८ रामचंद्र माधव, माधवराव गंगाधर रेटरेकर यांचे पुत्र.
९९। हैबतराव गावडे.
४८॥। बाबूराव बर्गे.
५०॥ बहिणाजी झरेकर.
२४२॥। रुस्तुमराव पांडरे शरफजमुलुक, दिंमत फत्तेसिंग भोंसले
३५१ गणपतराव आनंदराव मेहेंदळे.
१२४॥ त्रिंबकराव बांडे.
१४५ येशवंतराव बांडे.
३०५ जोगोजी घाटगे.
२४४॥ शंभूसिंग जाधवराव.
९४॥ साबाजी जानकर.
१२३ महमदसाहेब जुदीन.
३०२ महादजी शितोळे मांजरीकर.
७३॥ सर्ज्येराव जगताप.
७५ जानराव जगताप.
७३॥। हैबतराव साजप.
९८॥। त्रिंबकराव ढगे.
७६ उदाजी भोंसले.
७४ निंबाजी जगताप.
१५१ मानसिंग मान्ये, म्हसवडकर.
९८॥। गोपाळ शिवराव कडेकर.
७८ विठोजी खळदकर.
९९ संताजी साळोंखे.
५० नरसिंगराव ताळो.

७४॥ रामचंद्र गोपाळ.
७५। दर्याजी काळे कोल्हारकर.
४८॥। सुभानराव सुल, मलोजी सुल यांचे पुत्र.
९६ चंद्रराव रणसिंग.
५१॥ कृष्णाजी हरफळे, चिमाजी हरफळे यांचे पुत्र.
७३॥ जानराव लांबखंडे.
७५। माधवराव काळे, घोडेगांवकर.
१००। संताजी तांटे.
७५ येसाजी बाबूराव.
१५१ मिर्जा मानुकबेग.
७४॥ आत्माजीराव सर्वे.
७६॥ बगाजी चिंतामण बेहरे.
२५५ चवाण निंबगांवकर.
५१॥। लक्ष्मणराव चवाण, माधवराव यांचे पुत्र.
१०२। कृष्णाजी चवाण, रघुनाथ चवाण यांचे पुत्र.
१०१ आबाजी चवाण.

२५५

९९ संताजी बीन सखोजी निंबाळकर.
१५१। परशराम घाटगे.
७५ नारायणराव सावंत, दानवाडकर.
१०१॥ अनसाजी रणदिवे.
७६॥ आनंदराव नारायण उखाडेकर.
१०१। मुकुंदराव चवाण.
१०१॥ आपाजी चवाण.
९९ आबाजी जाधव वाडीकर.
७९ रामचंद्र विश्वनाथ, विसाजी बल्लाळ कारकून निसबत वाडीकर यांचे पुत्र.
७५ चापाजी गाईकवाड.
४७॥। अमृतराव कदम.
७५ भिवाजी काळे.
७७ मानाजी काळे.

१०१॥। शिदोजी बाबर.
७३ जीवनराव नरसी चिकोडीकर.
१०३॥ खत्रोजी वाग, विरजी वाग यांचे पुत्र.
९४ बाळाजी नाइक सायना.
७७ हैबतराव झरेकर.
७४॥। गोपाळराव रामचंद्र घोरपडे.
७३॥। महिपतराव चवाण.
७५॥। जनार्दन गोविंद कारकून शिलेदार.
१०२॥ वेंकटराव काळे.
९६ सटवाजी धायभर.
१५०॥ बाळाजी काशी कात्रे.
२९६॥। माधवराव रामचंद्र.
७३॥। सुभानजी रायनांदे.
७८ रामराव गोपाळ.
१०० खंडेराव निळकंठ रास्ते.
२९८ रघुनाथराव निळकंठ, धोंडो दत्तात्रय यांचे नातू.
१९८॥ सखाजी शिर्के.
१०१। विठोजी सुर्वे.
१०२ तुकाजी कदम, नागोजी कदम यांचे पुत्र.
६९८॥ गंगाधरराव भिकाजी रास्ते, दिंमत आनंदाराव भिकाजी रास्ते.
    ३९५॥ खासा.
    ३०३ व्यंकटराव गंगाधर, पुत्र.
    ———
    ६९८॥
९५॥ कृष्णाजी अनंत कारकून, दिंमत आनंदराव भिकाजी रास्ते.
९८॥। लक्ष्मणराव डफळे.
७५ कृष्णराव पाटणकर.
७२ नागोजी इदलकर.
७७॥ बळवंतराव होगळे, बाजीराव होगळे यांचे पुत्र.
१४९॥ लक्ष्मणराव ढमढेरे.
७१॥ त्रिंबकराव सानप.

१२५ जगन्नाथ लक्ष्मण मेहेंदळे.
१००॥ त्रिंबक सोनदेव.
५०० गेये, लवये, जलगे वगैरे गायकवाड मंडळी.
७८ वाघोजी शिर्के.
१००॥ लक्ष्मण गिधड, गिधडमंडळी.
१५० मोठे मर्दनें पंचभाई.
१५२ मिर्जा अस्कर अलीबेग.
६० जानराव होगले.
५०। निंबाजी भोइटे.
५०। नरसिंगराव भोइटे.
६० हणमंतराव अदमणे.
६१। पुरुषोत्तमराव सदाशिव.
१९४। बळवंतराव काशी, काशी बल्लाळ यांचे पुत्र.
१९१ विष्णु रघुनाथ पानसी.
५९॥। मेघःशाम आनंदराव परींचकर.
१०० गणपतराव बर्गे.
१५० मनोहर भगवंत.
७६॥। कृष्णाजी जनार्दन, जानो बाबूराव यांचे पुत्र.
७५ मालजी पवार.
७२॥ रत्नोजी नाग टिळक.
७६। सुलतानजी मान्ये.
७५ हैबतराव भापकर.
७५। फिरंगोजी कदम.
२९३। येशवंतराव गंगाधर.
९९ भास्करराव गणेश.
१५० लक्ष्मण रामचंद्र पुरंदरे.
१५० भिवराव खंडेराव.
२०५ मीर सफीउलाखान त्रिंबककर.
१०० आनंदराव लक्ष्मण पुरंदरे.
१२७ महादाजी विठ्ठल, दिंमत त्रिंबकराव अमृतेश्वर.
१००॥ दत्ताजी भोपते.
१५० गंगाधर शंकर पुरंदरे.

१२६ मोरो सदाशिव साठे.
९९॥। बहिरजी काळे.
२००॥ येशवंतराव काळे.
५१ दिंमत बहिरजी काळे--(नांव दाखल नाहीं)
६०॥ निंबाजी शिराळे.
९७ बळवंतराव काळे.
१०० माल शिकारे कुवेगांवकर.
१२३ विश्वासराव नारायण भावे.
२७५ शेखअबदुल कडपेकर.
१०१॥ पांडुरंग गिरमाजी.
२५३। खंडेराव घोरपडे.
२४९॥। राघोजी लांबहाते.
१२१॥। मायाजी शिळिमकर यांचे पुत्र.

———

७९७०३॥

किरकोळ सनगें.

६४४० दिंमत भोंसले, रवाना नागपूर.

१६६० रघोजी भोंसले खासा.
२५०३ परसोजी भोंसले.
३५२ भवानी काळे.
९ बासनांस कापड.
१९१६ व्यंकाजी भोंसले.

१५६४ खासा.
३४६॥ श्रीधर लक्ष्मण.
५॥ बासनांस कापड.

———

१९१६

———

६४४०

१२६॥। बाबूराव कृष्ण किल्ले सातारा.
२०२॥। कृष्णाजी अनंत.
१५६। बाबूराव विश्वनाथ वैद्य रवाना नागपूर.

५८८८॥। दिंमत नवाब निजामअल्लीखान.

११२७॥ मौजुद्दौले रवाना भागानगर.

१०१ कृष्णाजी देवजी.

२१२१॥ रेणोराव धोंडाजी रायराया.

१०६७ खासा.

१०५४॥ पुत्र.

२१२१॥

२०३४॥ मीर अलम.

११२६ खासा.

९०८॥ पुत्र.

२०३४॥

२४९॥ रघोत्तम हैबतराव.

२५४॥। बाबूराव वकील.

५८८८॥।

५०। विठ्ठल हरी.

३८१८॥ मिरजा मुजफरबख्त शाहाजादे.

८३५ नबाब अकबर अल्लीखान.

२४९॥ येशवंतराव दाभाडे.

१३७८ इतमातदौले, गाजद्दीनखान यांचे पुत्र.

१२०८ उमदाबेगम.

८०९॥ दिंमत भोंसले.

४०१॥ कृष्णराव माधव.

१४५ रामचंद्र दादो.

१०२ बाळाजी शिवदेव.

१०३॥ अमृतराव.

५७॥ उदाजी नाइक.

८०९॥

४४० बापूजी आबाजी वासरे.

२४७० बाळाजी जनार्दन फडणीस.
१९८॥ गोविंद बाजी जोशी.
२४८॥ गोपाळराव राम.
१५२ त्रिंबक जयराम, जयराम कृष्ण बापट यांचे पुत्र.
७६। महादशेट वीरकर.
२८६। काशी बल्लाळ, निसबत गाडदी.
१८९ खासा.
९७। सेख सुलतान सेख लाल गाडदी.

२८६।

११२० चिंतामण हरी फडके.
७५॥। अंताजी बापूजी.
७६॥। रामशेट बिन हरशेट वीरकर.
६९७। वकील निसबत बुंदेले.
२९६॥ पृथ्वीसिंग.
२४८। भवानीसिंग, पृथ्वीसिंग यांचे पुत्र.
१५२॥ मानसिंग.

६९७।

१०० जनार्दन गोविंद खिजमतराव.
११५३॥ महाराव जसवंत निंबाळकर.
२४४॥। रामचंद्र आबाजी वानवळे.
२५५ मुसानारज.
९०० मुलें वाड्यांतील.
१९९॥। गोविंदसिंग.
३०२। त्रिंबकसिंग.
१९७ बहिरसिंग.
२०१ महिपतसिंग.

९००

१०१॥ रामचंद्र कृष्ण रिसबूड, आदवानीकर.
२४८॥। येशवंतराव महादेव नगरकर.

१४८ नारो बाबूराव वैद्य.
१५० गोविंदा जेठी.
१४७ मिना जेठी.
९९। तिमा जेठी.
१५१॥ गोविंदराव माणकर.
१२६॥। येशवंतराव नरगुंदकर.
२०२ विठ्ठल गोरक्ष वकील गोवेकर.
६००॥। मिस्तर मालीट वकील, निसबत इंग्रज कलकत्तेकर.
२४९॥ नुरदी हुसेनखान, निसबत इंग्रज कलकत्तेकर.
७४॥। वकील दिंमत जाबितजंग.
१०० गिरमाजी विठ्ठल, निसबत खंदारकर.
२२०॥। वकील निसबत जमातदार.

१४६ गंगाधर नरहर.
७४॥। बाळाजी व्यंकटेश.

२२०॥।

१९५ सदाशिव नाइक वानवळे.
१०३६॥। दिंमत तोफखाना.

१९५ माधवराव कृष्ण.
२९७॥। सखाराम येशवंत.
२०२ भिवराव जयवंत.
३४२ सैदहुसेन गोलंदाज.

१०३६॥।

२४६॥ सुभानराव वकील सुरापूर.
१५३ नावाजी गौळी, निसबत गोविंदराव गाईकवाड.
१७७ वकील अलफसदन कर्नाळेकर.

९९। रामचंद्र दादो.
७७॥। कृष्णराव सुंदर.

१७७

६४८। महात दिंमत पीलखाना.

१०० गुजर वल्लद दलेल.

७५॥। लालण वल्लद शेख महंमद.

२५०॥ बाळा वल्लद छट्टु.

१२२ मिया वल्लद मदार.

१०० हुसेन वल्लद इभ्राम.

६४८।

७५॥। शेषो मेलगीर वकील संस्थान गदवाळ.

९९ हणमंतराव सभापत.

१००। विनायक नारायण परांजपे.

३७० मनाजी सिंदो.

७०४। दिंमत पीलखाना, निसबत अली महात.

५०१॥। खासा.

२०२॥ मिया वल्लद मुर्तुजा.

७०४।

१०१॥ दीनानाथजी काशीकर.

६० सौभाग्यवती उमाबाई जोशीण.

९८। बाळकृष्ण लक्ष्मण वैद्य निसबत मानाजी आंग्रे.

७५॥। सिनापा तोडमरीकर.

१५०॥। सदाशिव अनंत बेहेरे कारकून निसबत दप्तर.

२०२ सैद महंमद गाडदी.

७६॥। भवानी लक्ष्मण निसबत चंदरराव.

६७॥। लाला सीताराम ईभ्राम वकील कर्नाळेकर.

७१॥ आपाजी जाखदेव निसबत तुकोजी होळकर.

१५१॥ भालदार.

७६॥ मदन वल्लद रस्तुम.

७५ हसन वल्लद भीकन.

१५१॥

१७२ परशराम सिंपी.

१६० सखाजी घोडका.

२५० पीर महंमद.

५२० अबदुल रहिमान वल्लद शेख अहंमद कारीगार औरंगाबादकर.

६९२५ खिजमतगार.

२६२ भवानजी नाईक.	१५१ केदारजी येवला.
६६० जानोजी जाबक.	१९८ जानोजी चवाण.
३०० खंडोजी पणदरा.	८१६ हणमंता टिळेकर.
२६२ बाबाजी पडवळ.	२०० येसाजी जाधव.
२६२ येसाजी शेटगा.	२०० जिवाजी काटकर.
२२३ भवानजी मेमाणा.	४५० रायाजी वाघमारा.
२६० पिलाजी पानसरा.	६९५ लक्ष्मण मान्या.
२४० संभाजी सिंदा.	२८० कृष्णाजी उगला.
१८८ तानाजी पडवळ.	२६८ बाळोजी वळसा.
२८२ जोगोजी जगदळा.	२२६ दत्ताजी आढाव.
२६२ रामजी बेकराळ.	२४० हैबती जरंडा.

६९२५

२५३६ चोपदार.

५२० भवानी वल्लद नंदराम.

५०८ तुकाराम वल्लद नंदराम.

२८२ घासी वा॥ बुद्दु.

३०२ महासिंग वल्लद मदनसिंग.

२६६॥ मखु वल्लद शेख फरीद.

६५७॥ जगंनाथ वल्लद मदन.

२५३६

७७ परशराम पवारसिंग पोर्गा.

३३९ निसबत खासजी लिंब.

१८५ संभाजी धायरीकर.

१५४ तुकाजी साळोखा.

३३९

४८११८॥

रवाना आनंदवलीस.

१९६० राजश्री बाजीराव.

१८२० राजश्री चिमाजी आपा.

१२६३ राजश्री अमृतराव.

३४० सौभाग्यवती सत्यभामाबाई.

३९६॥ नाटकशाळा.

७० हेमंत.	६७ मैना.
६९॥ रूपकुवर.	६४ बसवंत.
६३ चंपक.	६३ उमेदा.

३९६॥

१०॥ बासनास सनगें.

८३६ सौभाग्यवती भागिर्थीबाई.

६६२६

२२०१४४।-

२२ शहर पुणें, व पेठा.

११५४ (४)—पेठ सदाशिव कसबे पुणें तुम्हांकडे होती त्यास नारायण पेठेंत वस्तीस दाटी जहाली, सबब पेठ बचो विश्वनाथ यांजकडे देविली असे तरी मशारनिल्हेचे हवालीं करणें म्हणोन, बाळाजी कृष्ण यांसी.

अर्बा सबैन मया व अलफ रजब ६

सनद १.

रसानगी यादी.

११५५ (५)—पेठ रविवार कसबे पुणें प्रांत मजकूर येथील कमावीस पेशजींचे कमावीसदारांकडन दूर करून सालमजकुरापासून तागाईत सन समान सबैन पांच साला मामलत तुम्हांकडे मक्तियानें सांगितली, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चवकशीनें करणें, मक्ता दरसाल रुपये.

अर्बा सबैन मया व अलफ रजब ९

XXII Poona and its suburbs.

(1154) There is an allusion in this sanad to Náráyaṇ Peṭh of Poona being overcrowded.
A. D. 1773-74.

(1155) The kamâvis of Peṭh Raviwár of Poona was farmed out to Anandráo Káshi for Rs. 11,800 annually, from which Rs. 888-8-0 was to be deducted on account of establishment expenses.
A. D. 1773-74.

९७९८८८- बरहुकुम गुदस्त सन सलास सबैन आकार रुपये.

५१३०॥ पेठ.

४६६७॥- शिवाय जमा.

९७९८८-

२००१॥।= जास्ती चढ

११८००

एकूण अकरा हजार आठशें रुपये दरसाल जमा मक्ता. पैकीं वजा महाल मजकूर वगैरे नेमणूक. रुपये.

६३५ महाल मजकूर पेशजींप्रमाणें.

२०० कमावीसदार.

१०० परशराम शेटचा.

१०० कुळकर्णी.

२३५ शिबंदी प्यादे असामी ८ दरमहा रुपये २५ प्रमाणें अकरमाही.

६३५

५३॥ माफ साऱ्याबद्दल सालगुदस्तप्रमाणें रुपये.

४७॥ फकीरचंद सराफ दिंमत त्रिंबक सदाशिव पुरंदरे यांचे घराबद्दल.

६ विसोबा नाईक दुकानाबद्दल.

५३॥

२०० गैर सनदी माजी कमावीसदारास सन सबैनांत मजुरा दिल्हे आहेत त्याप्रमाणें.

८८८॥

एकूण आठशें साडेअठ्यायाशीं रुपये दरसालची नेमणूक वजा होऊन बाकी १०९११॥ रुपये.

यास हप्तेबंदी सुद्धां १

१०००	आषाढ.	९००	अश्विन.
१०००	श्रावण.	९००	कार्तिक.
९००	भाद्रपद.	९००	मार्गशीर्ष.

९००	पौष.	९००	चैत्र.
९००	माघ.	९००	वैशाख.
९००	फाल्गुन.	८११॥	जेष्ठ.

१०९११॥

एकूण दहा हजार नऊशें साडेअकरा रुपये सदरहू हप्तेबंदीप्रमाणें साल बसाल सरकारांत भरणा करून पावल्याचा जाब घेत जाणें. रयतीवर जाजती जलेल करूं नये. माजी कमावीसदारांचे रीतीप्रमाणें अमल करणें ह्मणोन, आनंदराव काशी यांचे नांवें.

सनद १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

११५६ (१०२)—भोज्या शिंदा यांचें घर पेठ शुक्रवार, शहर पुणें येथें आहे, तेथील मोरी कोतवालीकडून बांधली त्याचा आकार रुपये ७ सात रुपये शिंदा मजकूर यास माफ केले असेत, तरी कोतवाली शहर पुणें येथील हिशेबीं खर्च लिहिणें ह्मणोन, धोंडो बाबाजी कोतवाल शहर पुणें यांचे नांवें. छ. २२ रजब.

खमस सबैन मया व अलफ. रमजान २९

सनद.

रसानगी यादी.

११५७ (६१२)—३ छ. ३० सफर पदाजी माळी पांढरा वस्ती कसबे पुणें यास सरकारची धर्म पवई (पोई) शूद्र लोकांस पाणी पाजावयास पेठ सोमवार कसबे पुणें येथें नागझरीवर घातली आहे, तेथें पाणी पाजावयास ठेविला, त्यास दरमाहा अकरमाही शिरस्ता छ. १ रबिलोवलपासून रुपये ३ तीनप्रमाणें करार करून तूर्त एक माही रोजमरा रसानगी यादी.

तिस सबैन मया व अलफ जमादिलावल १८

रुपये.

११५८ (७३९)—शहर पुणें येथील कोतवालीची कमावीस आनंदराव काशी यांजकडे होती, ते त्यांजकडून दूर करून हलीं तुह्मांकडे कमावीस सांगितली असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकशीनें करणें. कोतवालीसबंधें—

इसन्ने समानीन मया व अलफ सफर ६

कलमें.

FROM NÁRO APÁJI'S DAIRY.

(1156) A drain was constructed by the kotwál for a house in Shukrawárpeth belonging to Bhojyá Sindá. The cost of construction viz. Rs. 7 was remitted.

A. D. 1774-75.

(1157) An establishment was kept by Government at Nágzari in Poona to give drinking water gratis to persons other than Brahmins.

A. D. 1778-79.

(1158) The office of kotwál of Poona City was taken from

तुह्मांस तैनात सालीना पेशजीप्रमाणें.

रुपये.

५०० जातीस.

६६ अफ्तागीऱ्या.

५५ दिवट्या देखील तेल.

६२१

एकूण साहाशें एकवीस रुपये तैनात करार केली असे, तरी कोतवालीचे ऐवजीं घेणें, मजुरा पडतील. कलम १.

तुह्मांकडे पूर्वी कोतवाली होती, ते वेळेचें फाजील तुमचें देणें निघालें तें आनंदराव काशी याणीं तिहीं वर्षांत तिहीं हप्त्यांनीं द्यावयाचा पेशजीं करार केला असतां झाडून ऐवजाचा निकाल कराराप्रमाणें करून दिल्हा नाहीं. दहा हजार रुपये अजमासें देणें राहिलें, सबब तुह्मांकडे कोतवालीची कमावीस सांगोन रसदेचा ऐवज सरकारांत द्यावयाचा रुपये ५००० पांच हजार रुपये करार केले असेत, तरी छ. ९ मोहरमापासून एका महिन्यानें सदरील ऐवज सरकारांत पावता करून पावलियाचा जाब घेणें. कलम १.

अनंदराव काशी यांचे फाजील सरकारांत हिशेब होऊन ठरले त्याची निशा पेस्तर सालापासून तिहीं हप्त्यांनीं तिहीं सालांत झाडा तुह्मीं करून द्यावा याप्रमाणें निशा दणे. कलम १.

अनंदराव काशी यांचे फाजिलाचा ऐवज देविला आहे, हा व तुमचे फाजील आनंदराव काशीकडून गैरअदा होऊन देणें राहिले आहे तो ऐवज व हल्लीं रसदेचे पांच हजार रुपये द्यावयाचे केले आहेत, एकूण एकंदर ऐवज कोतवालीवर तुमचा फिटेतों कोतवालीची घालमेल तुमची होणार नाहीं. कदाचित् घालमेल करणें जाहल्यास तुमचा ऐवज देणें त्यांत उत्पन्न मिना होऊन बाकीची निशा नव्याकडून घेतल्याखेरीज होणार नाहीं.

कलम १.

पांडुरंग कृष्ण यांस सरकारांतून सरअमीनीं सांगितली असे, तरी कोतवालीसंबंधें कुल कारभार मशारनिल्हे यांचे इतल्याखेरीज करूं नये. ज कर्तव्य तें तुह्मी व सरअमीन उभयतां एकविचारें करीत जाणें. कलम १.

A. D. 1781-82. Anandrao Kàshi and given to Ghâshirâm Sáwaldás. His salary was fixed at Rs. 500 besides Rs. 66 for an attendant to hold an *aftàgir* and Rs. 55 for a torchbearer. The following instructions were issued to him:—

(1) the clerks and peons employed at the kotwal's office should not be removed without the consent of Pándurang Krishṇa, the Sar Amin who was appointed by Government;

(2) two new police posts should be built in Náráyanpeṭh and, Shanwàrpeṭh, as owing to the want of enough police posts, offences in those parts were not detected;

कोतवालीच्या चावड्यांचे वगैरे कोतवाली सबंधें ठेवणुकी कारकून व प्यादे यांची तहगीरी व बाहाली करणें ते पांडुरंग कृष्ण सरअमीन यांचे इतल्याशिवाय न करणें; मशारनिल्हे व तुह्मीं मिळोन करीत जाणें. कलम १.

दरकदाराचे हातें दरकाचें कामकाज घेत जाणें. कलम १.

कोतवालीचा अंमल सुदामत चालीप्रमाणें करणें. इमानें इतबारें वर्तत जाऊन रयत आबाद राखत जाणें गैर वाजबी परिछिन्न न करणें. कलम १.

पेठ नारायण, व पेठ शनवार या दोहों पेठांत कोतवालीची चावडी नाहीं, याजमुळें फंद फितुरी व हाली हरामी समजण्यांत येत नाहीं, याजकरितां दोहों पेठांत दोन चावड्या घालावयाचा करार केला असे, तरी निवारसी जागा पाहून दोन चावड्या घालणें, आणि हाली हरामीची पैदास्त होईल त्यापैकीं चावड्यांच्या खर्चाची नेमणूक होईल त्याप्रमाणें खर्च जाऊन बाकी रद्द कर्जी घेत जाणें. फंद फितुरी याची बातमी यथास्थित राखून सरकारांत समजावीत जाणें. कलम १.

कमाविसीचे कलम पांच हजार रुपये पावेतों होईल तें कोतवालीचे हिशेबीं जमेस धरून रद्द कर्जी घेणें. पाच हजारांवर जाहल्यास सरकारांत पोता भरणा करणें. कलम १.

महाल मजकूर शिबंदी प्यादे, बाजेंलोकसुद्धां असामी ७८ अठ्याहत्तर यांस तैनात दरमहा रुपये ३१० तीनशें दहा रुपये अकरमाही पेशजींचे नेमणुकेबद्दल शिरस्तेप्रमाणें ठेवणें, व कारकून व खेरीज मुशाहिरा मागील त्रिंबक हरी याची व हल्लींची वाहिवाट मजुरा पडत आली तें मनास आणून नेमणूक करून दिल्ही जाईल, त्याप्रमाणें खर्च करीत जाणें. जाजती करूं नये. कलम १.

शहरांतील रस्ते चांगले राखावे, पडवी, वोटे पुणें जळाल्यावर नवे परवानगीशिवाय जाले असतील ते मोडून टाकणे पुढें होऊं देऊं नये. कलम १.

कोतवालीचा मागील वहिवाटीचा हिशेब पाहून, व नव्या दोन चावड्या हल्लीं करावयाच्या सांगितल्या आहेत त्यासुद्धां सरकारांतून बेहडा करून देऊं, त्याप्रमाणें चालावें. कलम १.

---

(3) the duties of the office should be carried on honestly and in conformity with established practice: the rayats should be kept happy: improper conduct would not be tolerated;

(4) the roads should be kept in good order: no new verandas or sheds should be allowed: all verandas and sheds unauthorizedly constructed after the great fire at Poona city should be pulled down;

(5) information should be regularly collected in each peth regarding conspirators coming into the city, and should be communicated to Government from time to time;

शहरांत फंद फितुरी वगैरे येऊन राहतात, त्यांची चवकशी पेठां पेठांतून कोतवालीचे कारकून वगैरे आहेत त्यांजकडून बारकाईनें बातमी राखीत जाऊन वरचेवर सरकारांत कळवीत जाणें.

कलम १.

पेठकरी अमलास खलेल करतील, त्यास सरकारांतून ताकीद केली जाईल.

कलम १.

शहरांत रात्रीची गस्त कोतवालीकडील फिरत्ये त्याजबराबर कारकून व प्यादे चौकस देत जाऊन रात्रीच्या गस्ती नेहमीं फिरऊन बंदोबस्त राखीत जाणें, व बारकाईनें चोरांचा पत्ता लाऊन चोर धरून आणून सरकारांत देत जाणें.

कलम १.

प्यादे बाजेलोकसुद्धां अठ्याहत्तर असामी नेमणुकी आहेत, त्यांजपासून चाकरी तुम्हीं व पांडुरंग कृष्ण सरअमीन उभयतां घेत जाणें. दरकदाराकडे निसबत माणूस एकंदर न देणें. कलम १.

कोतवालीचा हिशेब महिनेमहाल सरकारांत महिना गुदरताच पडलें पान तफावत न करितां देत जाणें. कलम १.

रसदेस व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें व फाजिलास सरकाराचे शिरस्तेप्रमाणें व्याज कोतवालीचे ऐवजीं मजुरा पडेल. कलम १.

गरती बायकांस शिनळकीची परवानगी देऊं नये. कलम १.

एकूण वीस कलमें करार करून कोतवालीचा अंमल छ. ९ मोहरमापासून सांगितला असे तरी सदरील लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, घाशीराम सावळदास यांस.

सनद १.

रसानगी यादी.

११५९ (७५५)—सरकारांत नहराचें काम लाविलें आहे, त्याची पट्टी सर्वांप्रमाणें तुम्हांकडे पांच हजार रुपयांची करून सरकार खिजमतगार बसुलास पाठविले होते; त्याजवरून तुम्हीं सदाशिव नीळकंठ भावे यांजवर पुणियाची हुंडी पाठविली, ते रुपये ४००० चार हजार रुपये हुंडीप्रमाणें पेतेचाल सरकारांत जवाहीरखान्याकडे जमा झाले असेत म्हणोन, रघुनाथ हरि यांचे नांवें.

इसन्ने समानीन मया व अलफ जमादिलाखर ९

जाब १.

परवानगीरूबरू.

(6) efficient kárkuns and peons should be sent on patrol every night and thieves should be arrested and sent to Government;

(7) married women should not be given permission to become prostitutes;

(8) 78 peons at monthly cost of Rs. 310 were attached to the office.

(1159) Contributions were levied from the people for the con-

११६० (८१६)—मौजे कात्रज, तर्फ हवेली, प्रांत पुणें येथील जमीन सरकारचे

अर्बा समानीन मया व अलफ साबान २९

नळाचे कारखान्याखालीं, व तळ्याखालीं, व नहराखालीं पडली आहे. त्याचा आकार खेरीज गल्ला, व कडबा, व तूप वगैरे करून गांवचे चालीप्रमाणें मजुरा द्यावा म्हणोन, मौजे मजकूरचे गांवकरी यांणीं अर्ज केला; त्याजवरून गोपाळ वैजनाथ कारकून व रघोजी सोरटे नाईकवाडी दिंमत सुभा प्रांत मजकूर यास जमीनीचे चौकशीस पाठविले, त्यांणीं अडोसीपडोसीं शेतें होतीं त्यांचे रुक्याची चाल पाहून जमीन पडली ते. रुके.

·।।· थळ कचालमळ्याचे रुके.

८४।। गोडवीर थळपैकीं रुके. ३ व अवळीथळपैकीं रुके ८१।। एकूण रुके.

·।।४।।

एकूण साडेअठ्ठावीस रुके जमीन नळाचे कारखान्याखालीं, व तळ्याखालीं, व नहराखालीं पडली आहे, त्याचा आकार खेरीज गल्ला, व कडबा, व तूप वगैरे करून दर सजगाणीस नक्त रुपये ४० प्रमाणें रुपये १९० एकशें नव्वद जहाले, ते गांवास सन इसन्ने समानीनापासून मजुरा द्यावयाचे करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें एकशें नव्वद रुपये नहराकडे खर्च लिहून गांवास दरसाल मजुरा देत जाणें म्हणोन, नारो महादेव किल्ले सिंहगड यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

११६१ (९१०)—बापूजी आनंदराव कमावीसदार कसबे पुणें यांचे नांवें सनद कीं,

सीत समानीन मया व अलफ सफर ४

राजश्री आनंदराव भिकाजी रास्ते यांणीं नवी पेठ वसवावयाकरितां जागा देविली पाहिजे ह्मणून विनंति केली; त्याजवरून मशारनिल्हे यांस पेठ वसवावयास जमीन. बिघे.

८७।।१ मोरो बल्लाळ जोशी यांजकडे दहा बिघे जमीन चालत होती ते हल्लीं मोजणीमुळें भरली ते.

८२।। कबीर फकीर यांजकडे जमीन आहे त्यापैकीं.

---

construction of an aqueduct at Poona: the sum to be paid by Sadáshiv Nilkanth Bháve was Rs. 5,000.

A. D. 1781-82.

(1160) Land measuring 28½ *rukas* at Kátraj having been taken up for the tank, pipes, and the works connected therewith, its assessment viz. Rs. 190 was ordered to be remitted.

A. D. 1783-84.

(1161) Land measuring 24¾ bighás and 1 pand was given to Anandrao Bhikáji Ráste to found a *peth*.

A. D. 1785-86.

८१०॥ त्रिंबक महिपतराव चिटणीस यांजकडे सोळा बिघे जमीन चालत होती ते हाली मोजणीमुळें भरली ते.

८४ सटवाजी पारखी याचे थळपैकीं.

८२४॥१

एकूण पावणे पंचवीस बिघे एक पांड जमीन नेमून देविली असे, तरी सदरहूप्रमाणें जागा मशारनिल्हेचे हवालीं करणें ह्मणून. सनद १.

११६२ (९१६)–जीवनराम घाशीराम यांचे नांवें सनद कीं, शहर पुणें येथें भवानी पेठेचे पूर्वेस नवापुरा पेठ वसवावयाची आज्ञा जाल्यास वसाहत करीन ह्मणोन तुह्मी विनंति केली; त्याजवरून सदरहू जाग्यावर पेठ वसवावयाची आज्ञा तुह्मांस केली असे येविशींचीं. कलमें.

सीत समानीन मया व अलफ रविलोवल २२

नवीं कुळें पेठ मजकुरीं येऊन राहतील, त्यांस सालमजकुरापासून सात साला मोहोतर्फा, व वेठ बेगार माफ केली असे, वस्ती करणें. कौल भरल्यावर मोहोतर्फा व वेठ बेगार वगैरे घेतली जाईल. कलम १.

कोतवालीकडील व बट छपाईचा उपद्रव कुळांस कौल भरेतोपर्यंत लागणार नाहीं. कलम १.

सरकारची खरीदी व मातबर लोकांची खरेदी कौल भरेतोंपर्यंत पेठ मजकुरीं होऊं नये येणेंप्रमाणें. कलम १.

पेठ मजकुरीं कुळें येऊन वसाहत करितील, त्यांस मागील देणेंदारांचा उपद्रव लागला तर देणें घेणें मनास आणून जीवन पाहून पैका घ्यावा. कलम १.

शिबंदी, प्यादे, व कारकून पेठ संबंध व चावडी बांधावयास वगैरे लागवड लागेल त्याचा चौकशीनें खर्च करून हिशेब सरकारांत समजावणें. कौल भरल्यावर पेठेचे ऐवजीं देविला जाईल. कलम १.

एकुण पांच कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें; आणि पेठेची वसाहत करणें म्हणोन. सनद १.

येविशीं सनद, व कौल मिळोन २.

१ बापूजी आनंदराव कमाविसदार कसबे पुणें यांस कीं, रस्त्याचे उत्तरेस सरकारचीं झाडें आहेत, त्याचे लगते बाग, व मळे असतील त्यांपैकीं दुकानापुरती जागा साठ हात लांबीची, जीं दुकानें होतील त्यांस देविली असे, तरी बागमळ्यापैकीं सदरहूप्रमाणें दर दुकानास साठ हात लांबीची जागा देऊन बाकी बाग, व मळे राखणें ह्मणोन. सनद.

(1162) Jiwanrám Ghásirám was permitted to found a new suburb called Nawápurá, to the east of Bhawánipeṭh at Poona.
A. D. 1785-86.

१ वाणी, उदमी, बेपारी, व रयत वगैरे यांस कौल कीं, इस्तकबील सन सीत समानीन तागाईत सन इसन्ने तिसैन सात साला माफीचा कौल देऊन. जीवनराम घासीराम यास पेठेचे वसाहतीची आज्ञा केली असे, तरी तुह्मीं बेवसवसपणें पेठ मजकुरीं येऊन वसाहत करून उदीम व्यवसाय करीत जाणें कौल सात साला भरेतों मोहोतर्फा, व वेठ बेगार यांचा आजार लागणार नाहीं. कौल भरल्यावर वरकड पेठांचे शिरस्तेप्रमाणें मोहोतर्फा वगैरे देत जाऊन सुखरूप राहणें ह्मणोन.

---

२ कौल.

तीन पैकीं दोन सनदा, व एक कौल. रसानगी यादी. ३

११६३ (९१७)—सखाराम बिन घासीराम याणें हुजूर कसबे पुणें येथील मुक्कामीं येऊन अर्ज केला कीं शहर पुणें येथें भवानी पेठेचे पूर्वेस जीवनराम घासीराम हे नवापुरा पेठ वसवीत आहेत, त्यास साहेबीं मेहेरबान होऊन पेठ मजकूर येथील शेटेपण कांहीं जीवनमाफक नजर घेऊन मजकडे करार करून दिल्यास पेठेची वसाहत करीन. पेठ वसवायास सात साला कौल दिल्हा आहे, तो भरल्यावर शिरस्तेप्रमाणें हक्क देवऊन भोगवटियास पत्र करून दिल्हें पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून पेठेचे वसाहतीवर नजर देऊन तुजवर मेहेरबान होऊन तुजला पेठ मजकूर येथील शेटेपणाचें वतन करार करून दिल्हें असे, तरी कोणे गोष्टीचा अंदेशा न धरितां पेठेची वसाहत करणें. शेटेपणाचा हक्क सालमजकुरापासून सात साला कौल भरल्यावर वरकड पेठांत चाल असेल त्याप्रमाणें घेऊन तूं व तुझे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें शेटेपणाचें वतन अनुभऊन सुखरूप राहणें. सदरहु वतनसंबंधें तुजकडे सरकारची नजर रुपये ५०० पांचशें करार केले ते सरकारांत पोता जमा असेत ह्मणोन, सखाराम मजकूर याचे नांवें. सनद १.

सीत समानीन
मया व अलफ
रबिलावल २२

रसानगी यादी, पेठेचे कलमाचे कराराची.

११६४ (९९२)—कोतवालीकडे नवद प्यादे असामींची नेमणूक आहे तितक्यानें कोतवालीचे कामकाजाचा बंदोबस्त होत नाहीं. शहर मोठें, व नव्या पेठांची वसाहत जाहली त्यासुद्धां बंदोबस्तास गस्तीस वगैरे मिळोन जदीद प्यादे असामी पंचवीस ठेवावयाविशीं तुह्मीं सरकारांत विनंति

तिसैन
मया व अलफ
रमजान १८

(1163) The Shet's watan of the above new suburb was given to Sakhárám bin Ghásirám.
A. D. 1785-86.

(1164) The establishment of 90 peons, entertained under the kotwál of Poona, was owing to the extent of the city and the creation of new suburbs found insufficient for
A. D. 1789-90.

केली; त्याजवरून छ. १ साबान गुदस्तां सन तिसा समानीनापासून जदीद असामी २५ पंचवीस दरमहा दर असामीस रुपये ४ चार अकरमाही शिरस्तेप्रमाणें करार करून दिल्हे असेत, तरी चाकरी घेऊन शहरचा बंदोबस्त करीत जाणें. चाकरी बमोजीब ऐवज मजुरा पडेल. दरवडे पडतात त्यांचेही ठिकाण बारकाईनें लावणें ह्मणोन, घासीराम सांवळदास कमावीसदार कोतवाली शहर पुणें यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

११६५ (९९८)—सरकारचे जांगे शहरांत आहेत, त्यांचे रस्तेयांतील मोऱ्या जागा जागा बांधिल्या, त्यास खर्च जाहला तो, गुजारत गणेश रंगनाथ कारकून व गंवडे आकार. रुपये.

तिसेन मया व अलफ रविलोवल २१

२०१ गुजारत सदाराम गंवडा. रुपये.

११८॥ पागा पेठ बुधवार येथील पश्चिमेकडील रस्तेयाची मोरी तीन तोडीची बांधली. दक्षिण उत्तर लांब गज १५८ पैकीं निमे शेजारीं समोरील याची हद्द गज ७९ बाकी निमे सरकारची गज ७९ दर १॥ प्रमाणें. रुपये.

५१॥ खबुद (त?)र खान्याचे उत्तरेकडील बाजू पूर्व पश्चिम रस्तेयांतील मोरी तीन तोडीची लांब गज ६९ पैकीं निमे शेजारीं समोरील याची गज ३४॥ बाकी निमे सरकारची गज ३४॥ दर गजी १॥ प्रमाणें. रुपये.

३०॥ जुन्या कोटांत रस्ता पूर्व पश्चिम जातो, तेथील मोरी तीन तोडीची गज एकूण. रुपये.

८। दारुखान्याची हद्द मोरी गज ११ पैकीं निमे शेजारीं समोरील याची हद्द गज ५॥ बाकी निमे सरकारची गज ५॥ दर १॥ प्रमाणें.

२२॥ बंदीखान्याचे जाग्याची मोरी गज ३० पैकीं निमे शेजारीं

---

the duties of patrol and for other police duties. The fact being represented by Ghásbirám Sáwaldás, kotwál to Government, 25 additional men were given and he was directed to detect the dacoities that were being committed in the city.

(1165) The drains on Government sites in Poona were constructed at a cost of Rs. 226.
A. D. 1789-90.

समोरील याची हद्द गज १५ बाकी निमे सरकारची गज १५ दर गजी रुपया १॥ प्रमाणें. रुपये.

३०॥। २०॥

२०१ १३४

२५ गुजारत पंचम गंवडा याजकडून पेठ शुक्रवार येथील मोरी बांधविली त्याचा आकार. रुपये.

६। आपाजी शिंदा याचे हद्देची मोरी दगडाची पूर्व पश्चिम गल्लीची लांब गज १० पैकीं निमे शेजारीं समोरील याची हद्द गज ५ बाकी निमे सरकारची गज ५ दर १। प्रमाणें. रुपये.

१८॥। हैबतजी शिंदा याचे हद्देची मोरी दगडाची पूर्व पश्चिम लांब गज ३० पैकीं निमे शेजारीं समोरील याची हद्द गज १५ बाकी निमे सरकारची गज १५ दर गजी रुपया १। प्रमाणें. रुपये.

२५ २०

२२६ १५४

एकूण दोनशें सवीस रुपये मोरींचे कामास लागले ते कोतवालीचे हिशेबीं खर्च लिहिणें, मजुरा पडतील ह्मणोन, घासीराम सांवळदास कमावीसदार कोतवाली शहर पुणें यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

११६६ (१००६) फिरंगोजी खडे निसबत राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस याणें हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, शहर पुणें येथें बाजार मजकूरचे वाणी, उदमी, बेपारी वगैरे आहेत, त्यांपैकीं कांहीं उदमीयांचीं घरें पुणियांत आहेत, कांहींचीं नाहींत; दरसाल दरएक जागा छपरें घा-

तिसैन गया व अलफ जमादिलाखर १९

(1166) Traders being put to inconvenience for want of land to build houses for their residence, a new suburb was permitted to be established to the east of Gaṇeshpeṭh to the north of Bhawánipeṭh and upto the limits of the stream to the south of the Ráste's peṭh.

A. D. 1789-90.

लून राहतात. नेहमीं घराची सोय नाहीं; याजकरितां साहेबीं कृपाळू होऊन गणेश पेठेचे पूर्वेस नवी पेठ वसवावयास जागा नेमून देऊन सात साला माफीचा कौल दिल्हास वसाहत करीन ह्मणून; त्याजवरून नवी पेठ होऊन माहामुरी होते हें जाणून पेठेस जागा, गणेश पेठेचे पूर्वेस, भवानी पेठेचे उत्तरेस, रास्ते यांचे पेठेचे दक्षिणेस, वोढा आहे तेथपर्यंत, रुंदी गज ४५० चारशें पन्नास, व लांबी पूर्व पश्चिम नागझरीपासून गज ६०० सहाशें खुली आहे ती पेठ वसवावयास नेमून देऊन इस्तकबील सन तिसैन सालमजकूर तागाईत सन्न सीत तिसैन सात साला माफीचा कौल सादर करून पेठ वसवावयाची आज्ञा केली असे, तरी तुह्मीं कोण्हे गोष्टीचा अंदेशा न धरितां पेठेची वसाहत करणें. सात साला कौल भरल्यावर सरकार महसूल शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. पेठ मजकूरचें शेट्येपण फिरंगोजी मजकूर यास करार करून दिल्हें असे. कौल भरल्यावर शेटेपणाचा हकदक करार करून दिल्हा जाईल ह्मणोन, वाणी, उदमी, बेपारी वगैरे यांचे नांवें. कौल १.

सदरील अन्वयें बापूजी आनंदराव कमावीसदार कसबे पुणें यांचे नांवें सनद कीं, सदरहूप्रमाणें जागा नेमून देणें ह्मणोन. सनद १.

———

२

एकूण कौल व सनद मिळोन दोन दिल्हा असेत.

रसानगी याद.

सदरील कौल, व सनद दिल्ही त्यांत फिरंगोजीनें अर्ज केला असी मालुमांत लिहिली ती नसावी, याजकरितां दुसरी याद देण्याची जाहाली आहे, त्याप्रमाणें छ. २ रमजानीं कौल, व सनद दिल्ही असे, सबब दूर. रसानगी, मोरो महादेव कुंटे.

माधवराव नारायण ऊर्फ सवाई माधवराव पेशवे यांची रोजनिशी.

LIST OF PLACES AT WHICH THE PESHWA RESIDED DURING THE YEAR.

इंग्रजी साल व मुसलमानी साल, महिना	मुसलमानी तारीख.	मुक्काम.	शेरा.	इंग्रजी साल व मुसलमानी साल, महिना	मुसलमानी तारीख.	मुक्काम.	शेरा.
अर्बा सबैन मया व अलफ	१ ते ७	कसबा पुणें.			१०	मौजे कोटगिरें, परगणे यतेगिर.	
१७७३–७४	८ ते ९	मु. दाखल नाहीं.			१९	मौजे कोडदूर, परगणे रायचूर.	
माहे रजब.	१०	कोरेगांव प्रांत, जुन्नर.			२२	मौजे मंचाल, परगणे आदवानी.	
	११ ते १८	जुन्नर.			२३	सदर.	
	१९	मौजे नायगांव, तर्फ सांडस,			२४	मौजे कनकुरी, परगणे आदवानी.	
		प्रांत पुणें.			२५	मौ. आंचोली, परगणे आदवानी.	
	२० ते २२	मौजे कोथलें, तर्फ करेपठार,			२६	मौ. नागनहळ्ळी, पर० लोचागुड	
		प्रांत पुणें.			२७	सदर.	
	२३	मौजे मोरगांव, प्रांत पुणें.			२८	सदर.	
	२४	मौजे कुरकुंब, तर्फ पाटस,			२९	सदर.	
		प्रांत पुणें.		माहे जिल्काद.		माची, किल्ले पुरंदर.	
	२५ ते २९	मौजे पेडगांव, तर्फ पाटस,		माहे जिल्हेज.		माची, किल्ले पुरंदर.	
		प्रांत पुणें.		माहे मोहरम.		माची, किल्ले पुरंदर.	
साबान, रमजान.		मु. दाखल नाहीं.		माहे सफर.	१ ते १५	माची, किल्ले पुरंदर.	
माहे सवाल.	३	मौजे तोंडर, परगणे कलबुर्गे.			१६ ते २४	पुरंदर, माची.	§
	९	मौजे भुरखेड, परगणे चितापूर.					

§ पेशवे यांचे नांव ठेवलें त्याजबद्दल आहेर जमा आहे. ता. २१ चे कीर्दीत.

(माहे सफर)	२५	वटेश्वर, कसबे सासवड.
	२६	मौजे पिंपरें, कसबे सिरवळ.
	२७	मौजे दहिगांव, प्रांत वांई.
	२८	मौजे आरळें, प्रांत वांई, कृष्णा दक्षिणतीर.
	२९	सदर.
	३०	सदर.
माहे रबिलावल	१ ते ७	मौजे आरळें, प्रांत वांई.
	८	मौजे किकली, प्रांत वांई.
	९	कसबे सिरवळ, नीरा उत्तरतीर.
	१०	पट्टे पुरंदर.
	११ ते २२	माची, किल्ले पुरंदर.

खमस सबैन मया व अलफ १७७४–७५		
माहे रबिलावल.	२३ ते २९	माची, किल्ले पुरंदर.
माहे रबिलाखर.	१ते३०	माची, किल्ले पुरंदर.
माहे जमादिलावल.	१ते३०	माची, किल्ले पुरंदर.
माहे जमादिलाखर.	१ते२९	माची, किल्ले पुरंदर.
माहे रजब.		माची, किल्ले पुरंदर.
माहे साबान.		माची, किल्ले पुरंदर.
माहे रमजान.	१ते१८	माची, किल्ले पुरंदर.

	१९	पट्टे पुरंदर नजीक. ‡
	२० ते २३	मौजे यस्तपूर, प्रांत पुणें.
	२४	मौजे वलती, प्रांत पुणें.
	२५	कसबे तळेगांव, तर्फ पाबळ.
	२६	मौजे काडापुरी, तर्फ पाबळ, प्रांत जुन्नर.
	२७	मौजे कोकडी, तर्फ कर्डे, प्रांत जुन्नर.
	२८	मौजे रुई, तर्फ रांजणगांव.
	२९	मौजे चास, परगणे पारनेर.
माहे सवाल.	१	मौजे चास, परगणे पारनेर.
	२	मौजे जेऊर, परगणे कडेवळींत.
	३	सदर.
	४	मौजे हिंगोणी, परगणे नेवासें.
	५ ते ७	मौ. आंबगांव, पर० गांडापूर.
	८	मौजे काठीपिंपळगांव, परगणे गांडापूर.
	९	मौजे पारोळें, परगणे खंडाळे.
	१०	कसबे नसरतपूर, परगणे देहरें.
	११	मौजे उंबखेड, प्रांत खानदेश.

‡ स्वारीस सखाराम भगवंत व बाळाजी जनार्दन निघाले.

माहे	तारीख	
(माहे सवाल.)	१२	सदर
	१३	मौजे बोरकुंड, परगणे धुळें प्रांत खानदेश.
	१४ व १५	कसबे धुळें, परगणे मजकूर प्रांत खानदेश.
	१६	मौजे डाफरी, परगणे सोनगीर, प्रांत खानदेश.
	१७ व १८	कसबे थालनेर, परगणे मजकर.
	१९	सिगवें, परगणे थालनेर.
	२० ते २३	मौजे तारखेडें, परगणे सुलतानपूर.
	२४	मौजे खरदें, परगणे थालनेर प्रांत खानदेश.
	२५	मौजे दगडी, परगणे चोपडें.
	२६	मौजे नमणें, परगणे आडावंद प्रांत खानदेश.
	२७ व २८	मौ. दाबुरडी, परगणे आडावंद.
	२९	कसबे यावल, परगणे मजकूर.
	३०	मौजे पिंपरुड, परगणे सावदें.
माहे जिल्काद.	१ व २	मौजे पिंपरुड परगणे सावदें.
	३ ते ५	मौजे भोकरी, परगणे रावेर, प्रांत खानदेश.

माहे	तारीख	
	६ ते १०	काळाचौतरा नजीक बऱ्हाणपूर.
	११ ते १७	मौजे सारोळें, परगणे जैमाबाद.
	१८	मौजे अंतोरली, परगणे येदलाबाद.
	१९	मौ. हात्याले, परगणे येदलाबाद §
	२०	मौजे साकेगांव, परगणे येदलाबाद.
	२२	मौजे हणमंतखेड, परगणे उत्राण.
	२३	मौजे हिंगोणें, परगणे बाहाल.
	२४	मौजे करजगांव, परगणे देहरें.
	२५	मौजे कासाठी, परगणे पाटोदें.
	२६	मौजे रोठेगांव, परगणे वैजापूर
	२७ व २८	मौजे मातुलठाण, परगणे वजापूर, गोदा दक्षिणतीर.
	२९	कसबे राहुरी, परगणे मजकूर.
माहे जिल्हेज.	१	मौजे जांबगांव, परगणे पारनेर
	२	मौजे गणेगांव, तर्फ कर्डे.
	३	मौजे वडकी प्रांत पुणें.
	४ ते ३०	माची किल्ले पुरंदर. *

§ आज रोजीं सखाराम भगवंत व बाळाजी जनार्दन यांस निरोपाचीं वस्त्रें नबाब निजामअलीखान यांणीं छ. १७ जिल्काद रोजीं दिलीं तीं जमा आहेत.

* नानाफडणीस व सखाराम भगवंत स्वारीस गेले होते, ते माचीस दाखल झाले

माहे मोहरम, सफर, रविलावल.		माची किल्ले पुरंदर.
माहे रविलाखर.	१ ते ५	माची किल्ले पुरंदर.
सित सबैन मया व अलफ १७७५–७६		
माहे रविलाखर.	६ ते ३०	माची किल्ले पुरंदर.
माहे जमादिलावल, जमादिलाखर, रजब, साबान, रमजान, सवाल, जिल्काद, जिल्हेज.		माची किल्ले पुरंदर.
माहे मोहरम.	१ ते ५	मौजे कोढीत तर्फ करेपठार.
	६ ते ३०	माची किल्ले पुरंदर.
माहे सफर, रविलावल.		माची किल्ले पुरंदर.
माहे रविलाखर.	१ ते १५	माची किल्ले पुरंदर.
सबासबैन मया व अलफ १७७६–७७		
माहे रविलाखर.	१६ ते २९	माची किल्ले पुरंदर
साल अखेर.		माची किल्ले पुरंदर.
समान सबैन मया व अलफ १७७७–७८		
माहे रबिलाखर	१७ ते ३०	माची किल्ले पुरंदर.
साल अखेर.		माची किल्ले पुरंदर.
तिसासबैन मया व अलफ १७७८–७९		
माहे जमादिलावल.	९ ते ३०	माची किल्ले पुरंदर.
माहे जमादिलावल-ते–जिल्हेज.		माची किल्ले पुरंदर.
माहे सफर.	१ ते १०	पद्दे किल्ले पुरंदर.
	११ ते ३०	सासवड.
माहे रबिलावल.	१ ते २०	सासवड.
	२१	मौजे आंबी, परगणे सुपें.
	२२	मौजे वळती, प्रांत पुण.
	२३	मौजे थेऊर, प्रांत पुणें.
	२४ ते २९	मौजे पर्वती, प्रांत पुणें.
माहे रविलाखर.	१ ते ९	मुक्काम पर्वती, प्रांत पुणें.
	१० ते ३०	पुणें.
माहे जमादिलावल.	१ ते १८	मुक्काम दाखल नाहीं.

समानीन मया व अलफ १७७९–८०		
माहे जमादिलावल.	१९ ते २९	पुणें.
माहे जमादिलाखर ते जमादिलावल.		पुणें.
माहे सवाल.	१ ते २१	पुणें.
	२२ ते २९	खडकी प्रांत पुणें.
इहिदे समानीन मया व अलफ १७८०–८१		
माहे रबिलावल.	१ ते १०	मौजे कार्ले, तर्फ नाणेमावळ.
	११ ते २९	मौजे मुडवरें, तर्फ नाणेमावळ.
	३०	मौजे खडकाळें, तर्फ नाणेमावळ.
माहे रबिलाखर	१ ते २४	कसबे नाणे, तर्फ मजकूर.
	२५	मौजे मढ तर्फ बोराटी.
	२६ व २७	मौजे खालापूर, तर्फ बोराटी.
	२८ ते ३०	मौजे कांबे तर्फ तुंगारतन.
माहे जमादिलावल	१ ते ४	मौजे कांबे तर्फ तुंगारतन.
	५ ते ७	मौजे वयाल.
	८ ते १८	मौजे मढ, तर्फ बोरेटी.
	१९ ते २४	मौजे सिरसे तर्फ बोरेटी.
	२५	मौजे मढ.
	२६ ते २८	मौजे जांबलें.
	२९	मौजे शेलारवाडी.
इसन्ने समानीन मया व अलफ १७८१–८२		
माहे जमादिलाखर	१ ते ३०	पुणें.
माहे रजब	१ ते २९	पुणें.
माहे साबान ते माहे जमादिलावल		पुणें.
माह जमादिलाखर	१ त २१	पुणें.
सल्लास समानीन मया व अलफ १७८२–८३		
माहे जमादिलाखर	२२ ते ३०	पुणें.
माह रजब त माह जमादिलाखर		पुणें.
माहे रजब	१ ते ३	पुणें.

	२१	मौजे कुंभफळ, परगणे, आकोलें	
	२२	कसबे सिन्नर, परगणे मजकूर.	
	२३ ते २९	क्षेत्र पंचवटी, परगणे नाशिक.	
माहे मोहरम	१ ते १३	क्षेत्र पंचवटी, परगणे नाशिक.	
	१४	मौजे जागेली, परगणे नाशिक.	
	१५	मौजे फदीपूर, तर्फ देपूर.	
	१६	मौजे निलवाडी, तर्फ हवेली परगणे संगमनेर.	
	१७	मौजे मांडवे, परगणे पारनेर.	
	१८	मौजे टाकळी, परगणे पारनेर.	
	१९	मौजे देवीभोईरे, तर्फ निघोज प्रांत जुन्नर.	
	२०	मौजे वरुडे, तर्फ पाबळ, प्रांत जुन्नर.	
	२१	मौजे वडुखुर्द, तर्फ सांडस, प्रांत पुणें.	
	२२ ते २९	कसबे पुणें.	
माहे सफर, रविलाखर व जमादिलोवल		मुक्काम पुणें.	
माहे जमादिलाखर		मुक्काम दाखल नाहीं.	
माहे रजब	१ ते २५	मुक्काम दाखल नाहीं.	
अर्बा समानीन मया व अलफ १७८३-८४			
माहे रजब	४ ते ३०	पुणें.	
माहे साबान ते जमादिलाखर		पुणें.	
माहे रजब	१ ते १४	पुणें.	
खमस समानीन मया व अलफ १७८४-८५			
माहे रजब.	१५ ते ३०	मुक्काम पुणें.	
माहे साबान ते जिल्काद		मुक्काम पुणें.	
माहे जिल्हेज	१ ते ९	मुक्काम पुणें.	†
	१०	मुक्काम पुणें.	§
	११ ते १७	मौजे भांबुर्डें, तर्फ हवेली.	
	१८	कसबे खेड, तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर.	
	१९	नारायणगांव, प्रांत जुन्नर.	
	२०	कसबे ओतूर, प्रांत जुन्नर.	

† तारीख ९ रोजी पेशव्यांची स्वारी गंगापुरास जाण्यास मुहूर्तेंकरून रात्रौ सत्ताविसावे घटकेस वाड्यांतून निघाली सबब घटकास्थापनास वगैरे खर्च ४६।.

§ रावसाहेब रोज गुदस्त खासा स्वारी मुहूर्तेंकरून डेन्यास दाखल जाली.

सीत समानीन मया व अलफ १७८५–८६			
माहे रजब	२६ ते ३०	मुक्काम पुणें.	
माहे साबान ते जमादिलाखर		मुक्काम पुणें.	
माहे रजब	१ ते २९	मुक्काम पुणें.	
माहे साबान	१ ते ७	मुक्काम दाखल नाहीं.	
सबा समानीन मया व अलफ १७८६–८७			
माहे साबान	८ ते ३०	मुक्काम पुणें.	
माहे रमजान ते माहे सफर		मुक्काम पुणें.	
माहे रविलोवल		मुक्काम दाखल नाहीं.	
माहे रविलाखर	१ ते १५	मुक्काम पुणें.	
	१६ ते ३०	मुक्काम दाखल नाहीं.	
माहे जमादिलोवल	१ ते २९	मुक्काम पुणें.	
माहे जमादिलाखर व माहे रजब		मुक्काम पुणें.	
माहे साबान	१ ते १२	मुक्काम दाखल नाहीं.	
	१३	मुक्काम पुणें.	
	१४ ते १७	मुक्काम दाखल नाहीं.	

समान समानीन मया व अलफ १७८७–८८			
माहे साबान	१८ त २९	मुक्काम पुणें.	
माहे रमजान ते माहे रजब		मुक्काम पुणें.	
माहे साबान	१ ते २७	मुक्काम पुणें.	
तिसा समानीन मया व अलफ १७८८–८९			
माहे साबान	२८ ते २९	मुक्काम पुणें.	
माहे रमजान ते माहे साबान		मुक्काम पुणें.	
माहे रमजान	१ ते ८	मुक्काम पुणें.	
तिसैन मया व अलफ १७८९–९०			
माहे रमजान	९ ते २९	मुक्काम पुणें.	
माहे सवाल ते माहे साबान		मुक्काम पुणें.	
माह रमजान	१ ते २०	मुक्काम पुणें.	
इहिदे तिसैन मया व अलफ १७९०–९१			
माहे रमजान	२१ ते २९	मुक्काम पुणें.	

माहे सवाल ते माहे रमजान		मुक्काम पुणें.
माहे सवाल	१	मुक्काम पुणें.
इसन्ने तिसैन मया व अलफ १७९१–९२		
माहे सवाल	२ ते २९	मुक्काम पुणें.
माहे जिलकाद व जिल्हेज		मुक्काम पुणें.
माहे मोहरम	१ ते १८	मुक्काम पुणें.
	१९ ते २९	मुक्काम वानवडी, प्रांत पुणें.
माहे सफर	१ ते ३	मुक्काम वानवाडी, प्रांत पुणें.
	४	मौजे लोणी, प्रांत पुणें.
	५	मौजे जेजुरी, तर्फ करेपठार, प्रांत पुणें.
	६ ते ७	मौजे पिंपरें बुद्रुख, परगणे सिराळें.
	८	मौजे जेऊर, तर्फ वंदन, प्रांत वाई.
	९	मौजे पांडें, समत हवेली, प्रांत वाई.
	१० ते १४	कसबे वाई.
	१५	मौ. महाबळेश्वर, प्रांत जावली.
	१६ ते २९	मुक्काम वाई.
माहे रविलावल	१ ते १४	मुक्काम वाई.
	१५	मौजे पळसी, समत वाघोली, प्रांत वाई,
	१६	मौजे निबेद तर्फ निरथडी.
	१७	कसबे सुपें, परगणे मजकूर.
	१८	मौजे आंबळे, प्रांत पुणें.
	१९ ते २९	कसबे पुणें.
माहे रविलाखर ते रमजान		मुक्काम पुणें.
माहे सवाल	१ ते १२	मुक्काम पुणें.
सलास तिसन मया व अलफ १७९२–९३		
माहे सवाल	१३ ते २९	मुक्काम पुणें.
माहे जिलकाद ते रमजान		मुक्काम पुणें.
माहे सवाल	१ ते २३	मुक्काम पुणें.
अर्बा तिसैन मया व अलफ १७९३–९४		
माहे सवाल	२४ ते २९	मुक्काम पुणें.
माहे जिलकाद ते माहे सवाल		मुक्काम पुणें.
माहे जिलकाद	१ ते ५	मुक्काम पुणें.

खमस तिसैन मया व अलफ १७९४–९५		
माहे जिलकाद	६ ते २९	मुक्काम पुणें.
माह जिल्हेज ते रविलाखर		मुक्काम पुणें.
जमादिलावल.	१ ते १९	मुक्काम पुणें.
	२० ते २९	मुक्काम गारपीर.
जमादिलाखर.	१ ते १३	गारपीर, कसबे पुणें.
	१४ ते २३	मौजे खराडी, प्रांत पुणें.
	२४ ते २६	मौजे कोरेगांव, तर्फ पाबळ, प्रांत जुन्नर.
	२७ ते ३०	मौजे मीरगव्हाण, तर्फ पाबळ, प्रांत जुन्नर.
रजब	१	मौजे आलेगांव, परगणे कर्डें रांजणगांव.
	३ ते ६	मौजे काष्टीतांदळी, परगणे कर्डे रांजणगांव.
	७ ते १५	मौजे बेलवडी, परगणे कर्डें.
	१६	मौजे आडळगांव, परगणे कर्डें
	१७	मौ.खांडवी, परगणे मिरजगांव.
	१८ ते २९	मौजे हिंगणगांव, परगणे कर्डें.
साबान.	१ ते २०	मोजे हिंगणगांव, परगणे कर्डें.
	२१ ते ३०	मौजे धानोरे, परगणे कडेवलीत.
रमजान.	१ ते १०	मौजे धानोरे, परगणे कडेवलीत.
	११ ते १५	मौजे जवळे, परगणे कडेवलीत.
	१६ ते २८	मौ.शेलगांव, परगणे कडेवलीत.
	२९	मौजे कर्जे, परगणे कडेवलीत.
सवाल.	१	मौजे कर्जे, परगणे कडेवलीत.
	२ ते ३	मौ. सोगांव, परगणे कडेवलीत.
	४ ते ६	मौजे सिरापूर, प्रांत पुणें.
	७	मौजे कानगांव प्रांत पुणें.
	८	मौजे खामगाव, प्रांत पुणें.
	९ ते ११	मौजे लोणी, प्रांत पुणें.
	१२ ते २९	कसबे पुणें.
जिलकाद.	१ ते १६	मुक्काम पुणें.
सित तिसैन मया व अलफ १७९५–९६		
जिलकाद.	१७ ते ३०	मुक्काम पुणें.
जिल्हेज.		मुक्काम पुणें.
माहरम.		मुक्काम पुणें.
सफर.		मुक्काम पुणें.
रविलोवल.		मुक्काम पुणें.
रविलाखर.	१ ते १३	मुक्काम पुणें.

§ छ १३ रोजीं माधवराव नारायण उडी टाकून अस्तमानीं मयत जाले. छ. १५ पासून चिमणाजी माधव यांची कारकीर्द सुरू.

ERRATA.

Number	Page	Line	Incorrect	Correct
881	83	4	Ápajis	Apaji's
891	88	10	in	on
897	92	6	Châdak	Chândak
900	93	8	Ápâjis	Ápâji's
911	102	2	Apâjis	Apaji's
913	103	2	Ápajis	Apaji's
918	108	5	adultry	adultery
951	129	8	sucessful	successful
"	"	"	details	debts
999	158	12	only; it	only: It
1005	166	4	term	tenure
1030	188	3	1015	1013
	188		690...each	690; 2 offerred to four deities at 8 annas each.
1032	194	10	villaged	village
1034	195	3	details	debits
1042	205	7	amount...Government	amount was to be levied for Government from the holder as nazar
1045	208	5	âftâgir bearer	âftâgir & bearer
1047	209	11	other person	other
1088	245	3	owing to	during
1089	246	1	labour'	labour,
1129	277	4	honor	honour
1156	349	1	Dairy	Diary

शुद्धिपत्र.

पृष्ठ	ओळ	अशुद्ध.	शुद्ध
४	१०	रकदर्जी	रद्‌कर्जी
२	१७	बाजीराऊ	बाजीराव
३	९	फडनीस	फडणीस
५	१८	मृत्य	मृत्यु
७	२	दरकसंमधें	दरकसंबंधें
२२	२९	बल्लाल	बल्लाळ
४१	२	गागू	गानू
५७	१०	नासिककर	नाशिककर
५९	१४	बाजीराऊ	बाजीराव
६१	४	जोसी	जोशी
६२	१२	आमचेव	आमचे
६३	१०	वृत्ति	वृत्ति
६५	२७	किली	किल्ली
८२	९	रामगिरधर	रामगिरिधर
८९	२०	नीलकंठ	नीळकंठ
९७	२३	हेळवांकला	हेळवांक
९७	२८	हेलवांक	हेळवाक
१०९	१३	कीर्दीपैका	कीर्दीपैकीं
१३४	५	एकशएक	एकशेएक
१४५	१	दुसर	दुसरे
१६६	१४	सबंधें	संबंधें
१६९	२	मोज	मौजे
१७५	२३	सितेनांव	सितैनांत
१९३	१२	बालोजी	बाळोजी
१९९	१८	यथुराभट	मथुराभट
२०२	१९	म्हणून	म्हणोन
२०७	११	देहेबि	देहेबी
२०९	८	मजकर	मजकूर
२९०	८	निसब	निसबत
३२१	११	कमळजा बाई	कमळजाबाई
३५०	५	देण.	देणें.
”	२१	ज	जे.
३५५	६	रणें	रहाणें
३५८	१०	मजकर	मजकूर

सवाई माधवराव पेशवे यांचे रोजनिशातील अपरिचित शब्दांचा कोश.

पृष्ठ सं.	ओळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दांचे अर्थ.
२८८	१३	अजपत्रें.	शेरेपत्र ?
२२१	६	अजुरा.	मजुरी.
५७	५	अडशेरी.	अडीच शेरी. अर्धी पायली.
२३५	१४	अदगज.	अर्धागज.
७९	१४	अन्वयें.	प्रमाणें.
७०	२०	अफलाद.	कन्यासंतति.
२२४	११	अमदरफ्ती.	ये, जा.
२५७	१९	अमीन.	हुद्दाविशेष. अधिकारी—न्यायाचे वगैरे.
१६५	१	आकस.	द्वेष.
२१९	२३	आजुरदार.	मजुरदार.
५२	८	आदा.	दिलेले, देण्यांत आलेले.
२८	९	आफतागिरी.	अबदागिर.
२२४	११	आफ्ती.	दुष्काळ.
१८४	२६	आक्षेप.	मागणें, तक्रार, आशंका.
१६३	२५	इजमाहाल. (इजमायली?)	चालू, तातपुरत्या, कामचलाऊ.
२१७	२१	इजाफा.	पगाराची बहडती, वाढ.
७६	२२	इतबारी.	विश्वासू.
६	९	इतल्यानें.	सल्यानें.
४	४	इस्तकबील.	ह्यापासून.
२३९	१८	इस्तंबोल.	नांव (कान्स्टांटीनोपल).
१८	१	इस्ताव्याचे.	दरसालचे चढाचे.
१६९	१०	उच्छेद.	नाश, उपटून टाकणें.
१७९	१५	उजूर (करणें).	वाट पाहात बसणें; हरकत करणें.
२९९	२६	उष्टूखाना.	उंट बांधण्याची जागा (उंटखाना).
१६४	२२	उफाल (ळ).	जास्तीबाकी, ज्यास्त शिल्लक.
१८९	१	उलफा.	बिन शिजविलेलें धान्य.
१२३	६	एकजदी.	एके ठिकाणीं असलेले, एकत्र.
१५४	१४	एख्तीयार.	जबाबदारी, अखत्यार.

पृष्ठ सं.	ओळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दांचे अर्थ.
११३	२०	ऐन तैनांत.	मुख्य तैनात.
१०१	२६	कतबा.	जबाबदारीचा कागद.
१०७	९	कमच्या.	वेताच्या छड्या.
४	८	कमावीस.	वसूली, सारा वसूली.
२४२	१४	कमोद.	तांदुळाची जात.
२४६	१९	कर्यात.	पोट महाल.
६२	१७	करीने (करिणा).	लेखी म्हणणें.
२४८	१३	कस.	इसम.
१५२	११	कारखानीस.	कारभारी, हिशेबनवीस, कोठीवाला.
१८	१०	कारसाई.	तगाई.
२२६	१४	काराणी.	कामगार, खलासी.
२२०	१	कासीद.	टपाल घेऊन जाणारा गडी.
१५९	४	काळीची.	शेतांतील जमीन.
१६९	६	कुफराणा.	आगळीक.
६९	२६	कौल.	अभयपत्र.
२१२	३०	खाजण.	समुद्रकिनाऱ्यावरील लागवडीची जमीन, खार.
२४३	१	खारेभात.	खाऱ्या जमीनींत तयार झालेलें.
६	१२	खासबरदार.	खासगीचे नोकर.
२४६	१३	खिलार.	गाई, म्हशी वगैरे.
६९	१३	खिसा.	राखून ठेवलेला भाग.
२२६	९	खुटवा.	जहाजावरील जकात.
१[illegible]५	८	खुमाचे.	समुदायाचे, जमावाचे, गटाचे.
[illegible]	१८	खोजेदायम.	विशेषनाम.
३	१९	खोतीस.	मक्त्यास.
२९३	१३	गरत.	गृहस्थीण, घरातील बायको.
१४७	१४	गुजारतीनें.	मार्फतीनें, हस्तें.
५	१९	गैरवाका.	निष्काळजीपणानें.
८२	२	घरवंद.	पडीक घराची जागा.
५	१७	घालघसर.	टाळाटाळी, लांबवालांबवी.
१६९	१३	घासदाणा.	कर.
२७९	१३	चाकरमान्या (ने).	चाकरीचे.
१८४	२५	चाटी.	शिंपी.
२२५	१०	चारण.	धान्य नेणारे आणणारे व्यापारी, तांडेवाले.

पृष्ठ सं.	ओळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दांचे अर्थ.
२१०	१५	चिगर.	किरकोळ.
१४	८	जकीऱ्या (स).	सामान.
१७२	२	जथे.	जासूदांची टोळी.
१६६	१७	जराबाजरा.	किरकोळ सामानसुमान.
१४	७	जदीद.	नवीन.
२३३	२७	जाबता.	पत्रक.
२२०	१	जाबसाल.	बोलणें चालणें.
१२	१६	झाडीयानसी.	झाड्यानिसी.
२१४	४	ठिकीं.	ठिकाणें, जमिनीचे तुकडे.
२२६	११	डंगी.	होडी, बोट फताडी, ढाण.
२८०	१०	ढेगोमेगो (ढेंगोमेंगो).	महारांचे गुरु.
१८५	२२	तकिया.	बसण्याची जागा, फकीराची उभी राहण्याची जागा.
२६	७	तर्पे.	तर्फे.
१२३	२०	तालीक.	नक्कल.
१६१	६	तेजकरी.	सावकार वगैरे.
१९३	२४	तैवज.	पानसुपारी.
१४०	११	तोतया.	सादृश्यावरून दुसऱ्याचें नांव सांगणारा.
२२४	१३	थळभरीत.	माल भरण्याचे ठिकाणचा कर.
२२४	१२	थळमोड.	माल विकण्याचे ठिकाणाचा कर.
६७	२२	दखलगिरी.	मध्यें पडणें.
३	१९	दरकदार.	सरकारनें नेमलेला मनुष्य.
७	२०	दरसदे.	दरशेंकडा.
२४	१९	दस्तक.	परवाना.
६२	२	दायाद.	नातेवाईक, वारस.
१०	५	दास्तान.	कोठार.
१०७	९	द्वाहिदुराई.	आरडाओरडा.
१४	९	दिगर.	अधिक, जास्त, इनाम सरंजाम वगैरे.
११	२३	दिंमत.	निसबत, तर्फेचा.
६२	२१	दिव्य.	खरें, दाखविणारें अद्भुत.
२२६	१६	दिवसगत.	जास्तादिवस.
२	१२	दिवाणदस्तुरी.	सरकारी कर.
१८६	६	दुवा.	आशिरवाद.

पृष्ठ सं.	ओळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दांचे अर्थ.
७०	२५	देहाय.	गांवगन्ना.
६२	७	दौहित्र.	मुलीचा मुलगा.
१६४	९	नाकारे.	वाईट, गहाळ.
७४	२	नामजाद.	कीर्तिमान, एक पदवी, मान्यतेनें.
२५९	१	निका.	लग्न दुसरें, पाट.
२४२	१३	निरख.	भाव.
२६६	१७	नीचाभिगतयोषित्संसर्गप्रायाश्चित्त.	हलक्या जातीच्या माणसासीं सहवास असणाऱ्या बाईच्या संसर्ग दोषाचें प्रायाश्चित्त.
२७२	७	नीलांबर.	निळें वस्त्र नेसणारे.
१३३	११	पथक.	सरदारांच्या हाताखालील फौजेचा भाग.
११२	५	पडथळे.	अंगांतील देव अगर भुतें.
२३६	१०	पटणी.	पाटण येथील.
१२८	१५	परनिष्ठ.	सत्यवादी, केव्हांही खोटें न बोलणारे.
६५	२	परिचारक.	नौकर, हुजऱ्या.
६७	६	पांढरीनें.	समस्त खेडे गांवांतील मंडळीनें.
२९९	१४	पीलखाना.	हत्ती बांधण्याची जागा (हत्तीखाना).
६२	१८	पुरशीस.	अर्ज.
७०	१५	पुस्त दर पुस्त.	पिढीनपिढी.
[illegible]	११	पेशकसी.	इनामावरील कर, नजराणा.
[illegible]	१४	पोता.	पिशवी, खजिना.
[illegible]	१७	प्रत्याम्नाय.	वैदिक.
[illegible]	२६	प्रथकोंकोर.	पृथक् पृथक्.
[illegible]	२	प्राकार.	हद्दीची भिंत.
[illegible]	१७	प्राजापत्य.	गोप्रदान, प्रायश्चित्ताचें गोप्रदान.
[illegible]२	२५	फडफर्म.	ऐनजिनसी नजर.
४	५	फरोक्त.	विक्री, विकलेला.
१५५	३	फुटखोत.	फुटकळ खोत, थोड्याभागाचे जमीन साऱ्याचे मक्तेदार.
१२८	८	फेरिस्त.	याद.
२३३	२१	बटछपाई.	शिक्का मारण्याबद्दल वार्षिक कर.
९४	११	बदफैली.	गैरवर्तन.
२२५	३	बमय.	सहित.
११३	११	बमोजीब.	प्रमाणें, बरहुकूम.

पृष्ठ सं.	ओळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दांचे अर्थ.
१९२	२७	बारदार.	हुजऱ्या.
१७७	२२	बालपर्वेशी.	मुलांचें पोषण.
१४४	१२	बेकार.	बिनरोजगारी, बिनधंद्याचे लोक.
१६४	२०	बेहडे.	अंदाज पत्रकें.
३	८	मखलासी.	पसंतीचा शेरा.
२१२	३०	मच्छीमार.	मासे मारणारे, कोळी.
६	५	मजमू.	वसुलीचें काम.
२४६	१९	मजरें.	लहान खेडें.
२२०	१०	मचवा.	लहान जहाज.
१२३	७	मनसुफी.	न्याय.
१५	५	मरामत.	दुरुस्ती.
१२०	८	मलई.	गर्दी.
६९	२७	महचर.	सनदलेख.
१६	२	महागिरी.	गलबत.
२५	१३	माली.	वसूल संबंधीं.
२४२	१९	माहासरखेल.	राजे रजवाड्यांचा किताब.
१९०	३	मिनहु.	चालू सदरहू.
२४८	१६	मुशाहिरा.	पगार, रोजमुरा.
२६१	५	मेटा.	टोंक.
२	३	मोकासा.	लष्करी नोकरीबद्दल वसूलापैकीं वांटा.
३	१	मोईन.	कायम नेमणूक.
२०५	११	मोईतसबी.	मुकरर वस्ती करणारे (?)
१०	७	मोर्तब.	राजशिक्का.
५९	७	यजीतपत्र.	अजिंक्य पत्र, शरण पत्र.
३	६	रजातलबेत.	हुकुमांत.
७३	१०	रयते.	रयत.
६७	१७	रयान.	रयत.
२८	३	रवासुदगी.	रोखे पत्राचे रजिस्टर.
४	७	रसद.	रसीद, भरणा.
१	१०	रसानगी.	रवानगी.
२३४	२१	राजीरजावदीने.	राजीखुषीनें.
१२४	१४	रुईनें.	रिवाजानें, सीध्या रस्त्यानें.
७०	५	रुसूम.	दरसाल मिळणारी नक्त नेमणूक.

पृष्ठ सं.	ओळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दांचे अर्थ.–
६०		रूबरू.	समक्ष.
१८५	१६	लवणशाकेस.	लोणच्याकरितां.
८१	११	लाजा.	संबंध.
६४	१२	लिरूया.	हिशेबाच्या, नोंदीच्या.
२४२	१९	वजारत महासरखेल.	एक किताब.
१५८	५	वरात.	हुंडी.
६४	९	वस्तवानी.	चीजवस्त.
२४७	२	वळवटा.	वहिवाट, पद्धत, क्रम.
६९	२९	शाहिदीनामा.	साक्षिदारांचालेख–जबान्या.
२७१	८	षड्दर्शन.	योग, सांख्य, पूर्व व उत्तर मीमांसा, न्याय व वैशेषिक हीं सहा दर्शनें, सामान्यतः सहा शास्त्रें.
२७०	१६	षडब्द.	सहा दिवसाचें प्रायश्चित्त.
६४	२६	सड्या.	एकट्या, नुसत्या.
१६०	११	सतेल.	एक प्रकारचें भांडें.
२०५	८	सदारत.	ऐपतदार ?
६५	२०	समापत्र.	संमतिपत्र.
		सरखोत.	मुख्य खोत.
		सरदेसगत.	मुख्य देशमुखी.
		सरसुभा.	मुख्य तालुकदार.
		सरहवाला.	मुख्य हवालेदार.
		हटकरी.	बाजारकरी.
		हरकी.	नजराणा, हरल्याबद्दल दंड, बक्षिसी.
		हरद्र.	आशय.
		हरदू.	दोन्ही.
		हशम.	तैनातीचे लोक.
		हशमनिसी.	हशमनिसाचा, हशमनीस–हजीरीपट ठेवणारा अधिकारी.